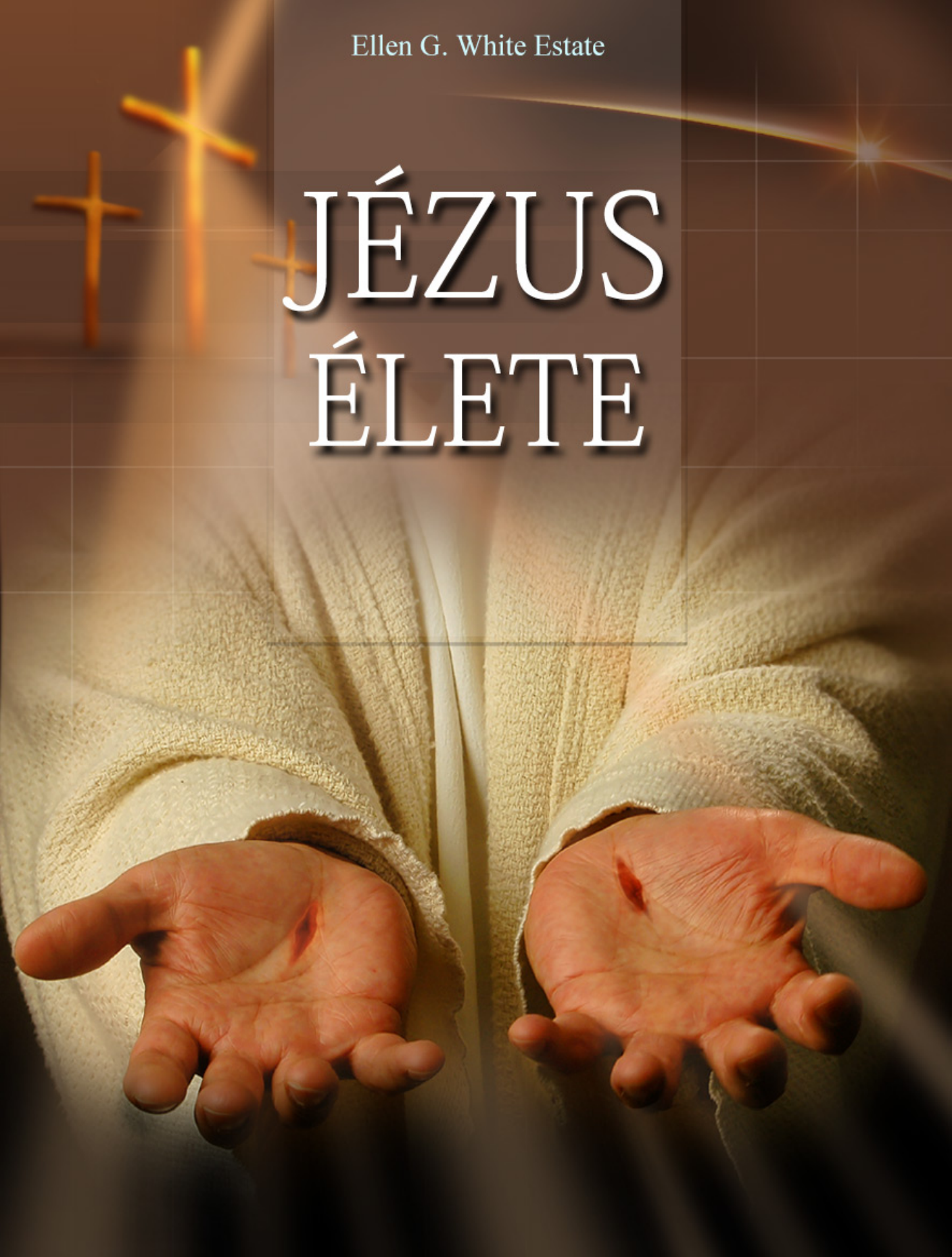

Ellen G. White Estate

JÉZUS ÉLETE

ELLEN G. WHITE

Jézus élete

Ellen G. White

**Copyright © 2012
Ellen G. White Estate, Inc.**

Information about this Book

Overview

This eBook is provided by the [Ellen G. White Estate](#). It is included in the larger free [Online Books](#) collection on the Ellen G. White Estate Web site.

About the Author

Ellen G. White (1827-1915) is considered the most widely translated American author, her works having been published in more than 160 languages. She wrote more than 100,000 pages on a wide variety of spiritual and practical topics. Guided by the Holy Spirit, she exalted Jesus and pointed to the Scriptures as the basis of one's faith.

Further Links

[A Brief Biography of Ellen G. White](#)
[About the Ellen G. White Estate](#)

End User License Agreement

The viewing, printing or downloading of this book grants you only a limited, nonexclusive and nontransferable license for use solely by you for your own personal use. This license does not permit republication, distribution, assignment, sublicense, sale, preparation of derivative works, or other use. Any unauthorized use of this book terminates the license granted hereby.

Further Information

For more information about the author, publishers, or how you can support this service, please contact the Ellen G. White Estate at mail@whiteestate.org. We are thankful for your interest and feedback and wish you God's blessing as you read.

Tartalomjegyzék

Information about this Book	i
Jézus születése, és ifjú évei	5
“Velünk az Isten”	6
A választott nép	14
“Az időnek teljessége”	18
“Született néktek ma a Megtartó”	24
A bemutatás	29
“Láttuk az Ő csillagát”	36
Jézus gyermeksége	43
A húsvéti látogatás	50
Küzdelmes napok	58
Az ígéretek teljesevése	65
Kiáltó szó a pusztában	66
A keresztség	77
A megkísértés	81
A győzelem	91
“Megtaláltuk a Messiást”	97
A menyegzői ünnepegen	108
Az Ő templomában	117
Nikodémus	127
“Annak növekednie kell”	136
Jákób kútjánál	141
“Ha csodákat és jeleket nem láttok”	152
Bethesda és a Magas Tanács	156
János bebörtönzése és halála	169
“Elközelített az Istennek országa”	180
“Avagy nem a József fia-é ez”	185
Elhívás a tengernél	193
Kapernaumban	199
“Megtisztíthatsz engem”	208
Lévi-Máté	218
A szombat	227
“Választa tizenkettőt”	235
A Hegyibeszéd	242

A százados	257
Kik az és testvéreim?	262
A hívás	269
“Hallgass, némulj el!”	274
A hit érintése	282
Az első evangélisták	286
“Jertek, pihenjete meg egy kevéssé!”	296
“Adjatok nékik ti enni!”	301
Fények és árnyak az Üdvözítő útján	309
Egy éj a tavon	310
A galileai válság	316
Hagyomány	328
A válaszfalak leomlanak	333
Az igaz jel	338
A kereszt árnyékában	344
Jézus megdicsőülése	353
Szolgálat	358
Ki a nagyobb?	363
A sátoros ünnepen	374
Cselvetések között	381
“Az élet világossága”	389
A jó pásztor	402
Az utolsó út Galileából	408
Az irgalmas samaritánus	418
Szemmel nem látható	424
Jézus megáldja a gyermekeket	429
“Egy fogyatkozásod van”	434
“Lázár, jöjj ki!”	439
Papi ármányok	450
A Messiás elvetése és kereszthalála	455
Az új ország törvénye	456
Zákeus	461
A vacsora Simon házában	465
“Jó a te királyod”	476
A pusztulásra ítélt nép	485
A templom ismételt megtisztítása	492
Küzdelem	503
Jaj a farizeusoknak	511

A külső udvarban	522
Az Olajfák hegyén	528
“Legkisebb atyámfiái”	539
A szolgák szolgája	546
“Az én emlékezetemre”	557
“Ne nyugtalankodjék a ti szívetek!”	567
Gecsemáné	588
Jézus, Annás és Kajafás előtt	600
Júdás	618
Pilátus palotájának az udvarán	627
Golgota	648
“Elvégeztetett”	665
“Jézus Krisztus tegnap és ma és örökké ugyanaz”	673
József sírboltjában	674
“Feltámadott az Úr”	686
“Mit sírsz?”	693
Útban Emmaus felé a feltámadottal	699
“Békesség néktek!”	705
Ismét a tengernél	712
Menjetek el és tanítsatok minden népeket!	720
“Az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz”	733

Jézus születése, és ifjú évei

“Velünk az Isten”

“És annak nevét Immánuelnek nevezik, ami azt jelenti: Velünk az Isten” (Mt 1:23). “Az Isten dicsőségének ismerete” látható “Jézus Krisztus arcán” (Vö. 2Kor 4:6). Az Úr Jézus Krisztus örök időktől fogva egy az Atyával. “Isten képmása”, az Ő nagyságának, fenségének visszatükrözője - az Ő “dicsőségének világoltatása” (Vö. 2Kor 4:4.6). Jézus azért jött földünkre, hogy ezt a dicsőséget kinyilatkoztassa. Eljött a bűn sötétjében bolyongó világunkba, hogy bemutassa Isten szeretetének világosságát - hogy legyen “VELÜNK AZ ISTEN”. Ezért jövendölték róla, hogy “nevét Immánuelnek nevezik”.

Jézus eljött, hogy közöttünk lakozzék, s kinyilatkoztassa az Atyát mind az emberek, mind az angyalok előtt. Ő Isten Igéje volt - Isten gondolatait tette érthetővé. Tanítványaiért mondott imájában így szólt: “Megismertettem ővelük a Te nevedet” (Jn 17:26) - “irgalmas és kegyelmes Isten, késedelmes a haragra, nagy irgalmasságú és igazságú” (2Móz 34:6) -, “hogy az a szeretet legyen őbennük, amellyel engem szerettél, és én is őbennük legyek” (Jn 17:26). De ez a kinyilatkoztatás nem csupán földi gyermekeinek szól. Kicsiny világunk az egész mindenség tankönyve. Isten kegyelmének csodálatos terve, a megváltó szeretet titka az a tantárgy, amelybe “angyalok vágyakoznak betekinteni” (1Pt 1:12), és amelyet végtelen időközön át kutatni fognak. Mind a megváltottak, mind az el nem bukott lények számára Krisztus keresztje lesz az ismeret és a dicséret forrása. Meglátszik majd, hogy a Jézus arcán ragyogó dicsőség az önfeláldozó szeretet fénye. A Kálváriáról áradó világosságban látható meg, hogy az önmegtagadó szeretet törvénye az élet törvénye a föld és a menny számára egyaránt; s hogy Isten szívében van a forrása annak a szeretetnek, amely “nem keresi a maga hasznát” (1Kor 13:5); és hogy a szelíd, alázatos Jézus a megközelíthetetlen világosságban lakozó Atya jellemét mutatta be.

[12]

Kezdetben a teremtés egész műve Istent nyilatkoztatta ki. Krisztus volt az, aki kiterjesztette az eget és lerakta a föld alapjait. Az Ő keze függesztette helyükre a térben a világokat, és Ő formálta

meg a mező virágait. Ő az, “aki hegyeket épít erejével” (Zsolt 65:7), “akié a tenger és Ő alkotta is azt” (Zsolt 95:5). Ő halmozta el a földet szépséggel, Ő töltötte meg a levegőt dallammal, és Ő írta oda mindenre a földön, a levegőben és az égbolton az Atya szeretetének üzenetét.

A bűn megrontotta Isten tökéletes művét, de az Ő kezeírása továbbra is olvasható rajta. A teremtett dolgok még mindig hirdetik kimagasló voltának dicsőségét. Nincs sehol semmi - az önző emberi szíven kívül -, ami önmagának élne. A levegőben röpködő madarak közt, a földön nyüzsgő állatok közt egy sincs, amely ne szolgálná mások életét. Az erdő minden levele, a pázsit minden fűszála betölti rendeltetését. Minden egyes fa, bokor és fűszál olyan életelemet áraszt magából, amely nélkül sem ember, sem állat nem élhet; az ember és az állatvilág viszont a fák, bokrok és fűszálak életét szolgálja. A virágok illatot árasztanak és áldásul tárják fel szépségüket a világnak. A Nap világok ezreinek örömére ontja sugarait. Az óceán - forrásaink és kútjaink éltetője - magába fogadja a föld összes folyamát, de csak azért, hogy továbbadja. A tengerből felszálló pára záporként hull vissza: megöntözi a földet, hogy belőle élet sarjadhasson.

A dicsőség angyalai abban találják örömüket, hogy adhatnak: szeretetet adnak, és fáradhatatlanul őrködnek azok felett, akik elbuktak és szentség híján vannak. A mennyei lények szeretnének közel férkőzni az emberek szívéhez. Az odafennvaló világból fényt hoznak a sötét földre. Gyöngéd, türelmes szolgálatuk által igyekeznek hatni az emberi lélekre, hogy az elveszetteket Krisztussal olyan közösségbe hozzák, amely még annál is szorosabb, mint ami őket Krisztushoz fűzi.

A kevesebbet mondó példák után azonban szemléljük Istent Jézusban. Jézusra tekintve láthatjuk: Istenünk dicsősége abban áll, hogy adhat. “Semmit sem cselekszem magamtól” (Jn 8:28) - mondta Krisztus. “Elküldött engem amaz élő Atya, és én az Atya által élek” (Jn 6:57). “Én nem keresem az én dicsőségemet” (Jn 8:50), hanem annak dicsőségét, aki elküldött engem (Vö. Jn 7:18!). E szavak elének [13] tárják azt a hatalmas elvet, amely az élet törvénye az egész világegyetem számára. Krisztus mindent Istentől kapott, de azért kapta, hogy továbbadja. Az összes teremtett lényért szolgálatot végez a mennyben, így az Atya élete a szeretett Fiún keresztül árad mindenekhez,

s a Fiú által tér vissza a dicséret és boldog szolgálat szeretettel telt folyama mindenek hatalmas Forrásához. Így zárul Krisztusban az áldások körforgása, amely szemlélteti a nagy Adományozó jellemét - az élet törvényét.

Ezt a törvényt a mennyben áthágták. A bűn gyökere az önzés. Lucifer, az oltalmazó kérub első kívánt lenni a mennyben. Kezébe akarta ragadni a mennyei lények feletti hatalmat, hogy elfordítsa őket Teremtőjüktől és a maga számára nyerje meg hódolatukat. Ezért hamis színben tüntette fel Istent: azzal vádolta, hogy öndicsőítésre vágyik. A Teremtőt - Aki maga a szeretet - Lucifer a saját gonosz tulajdonságaival akarta felruházni. Így csapta be az angyalokat, és így vezette félre az embereket is. Rávette őket arra, hogy kételkedjenek Isten szavában, és ne bízzanak jóságában. Mivel Isten az igazság-szolgáltatás és a félelmetes fenség Istene, Sátán azon mesterkedett, hogy szigorúnak és kérlelhetetlennek lássák Őt. Így vonta az embereket a maga oldalára Isten elleni lázadásában; és a világra ráborult a szomorúság éjszakája.

A hamis istenismeret homálya ülte meg a Földet. Hogy a sötét árnyat eloszlassa a fény, és a világ visszatérjen Istenhez, meg kell törni Sátán megtévesztő hatalmát. Ehhez nem lehet kényszert alkalmazni. Az erőszak ellenkezik Isten kormányzatának elveivel. Isten csak szeretetből fakadó szolgálatot kíván, a szeretetet pedig nem lehet megparancsolni, nem lehet erőszakkal, tekintéllyel kikényszeríteni. Szeretetet csak szeretet ébreszthet. Istent ismerni annyit jelent, mint szeretni Őt. Be kell mutatni jellemét, mint Sátán jellemének ellentétét. Ezt pedig az egész világmindenségben csak egyetlen lény tehette meg. Csak az mutathatta be Isten szeretetét, aki ismerte annak magasságát és mélységét. Az Igazság Napjának kell felragyognia a világ sötét éje felett, "és gyógyulás lesz az ő szárnyai alatt" (Mal 4:2).

[14] Megváltásunk terve nem Ádám bukása után - mint utólagos megoldás - jött létre. A megváltás terve "ama titoknak kijelentése" volt, "mely örök időtől fogva el volt hallgatva" (Róm 16:25). A megváltás terve azokat az elveket tárta fel, amelyek Isten trónjának alappillérei voltak öröktől fogva. Isten és Krisztus kezdettől tudtak Sátán hitehagyásáról, és arról, hogy az ember is bűnbe esik a lázadó megtévesztő befolyása következtében. Nem Isten akarta a bűnt, de látta előre, hogy lesz, és gondoskodott ennek a rettenetes veszedelemnek a le-

győzéséről. Oly nagy volt a világ iránti szeretete, hogy elkötelezte magát egyszülött Fia feláldozására, “hogyan valaki hiszen őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3:16).

Lucifer ezt mondta: “az Isten csillagai fölé helyezem ülőszéke-met és hasonló leszek a Magasságozóhoz” (Ésa 14:13-14). Krisztus azonban “mikor Istennek formájában vala, nem tekintette zsákmánynak azt, hogy ő az Istennel egyenlő, hanem önmagát megüresíté, szolgai formát vévén föl, emberekhez hasonlóvá lévén” (Fil 2:6-7).

Ez önkéntes áldozat volt. Jézus Atyja mellett maradhatott volna, megtarthatta volna mennyei dicsőségét s az angyalok hódolatát. Mégis elhatározta, hogy leteszi jogarát Atyja kezébe, elhagyja a mindenség trónját, hogy világosságot hozzon a sötétségben ülőknek és életet adjon az elveszendőknek.

Mintegy kétezer évvel ezelőtt titkot hordozó szózat hangzott a mennyben Isten trónjáról: “Ímé jövök!” (Zsolt 40:8). “Áldozatot és ajándékot nem akartál, de testet alkottál nekem Ímé itt vagyok (a könyv fejezetében írva vagyon rólam), hogy cselekedjem, óh Isten a te akaratodat” (Zsid 10:5-7). Ezek a szavak hirdették meg annak a tervnek a beteljesedését, amely örök időktől fogva rejtve volt. Elérkezett az ideje, hogy Krisztus világunkba jöjjön és testet öltön. Ő mondta: “testet alkottál nekem” (Zsid 10:5). Ha abban a dicsőségben jelenik meg, amely az Övé volt Atyja oldalán a világ létezése előtt, nem viselhettük volna el jelenlétének fényét. Hogy szemlélhessük Őt, és ne semmisüljünk meg, eltakarta dicsőségét. Istenségét emberi természet fedte, - láthatatlan dicsőségét látható emberi formába rejtette.

E nagyszerű tervnek voltak előrevetített árnyékai: a jelképek és a szimbólumok. Az égő csipkebokor, amelyben Krisztus Mózesnek megjelent, Istent nyilatkoztatta ki. Az Istenség bemutatására választott szimbólum csak egyszerű bokor volt, amin látszólag nem volt semmi figyelemre méltó, - mégis magába rejtette a Végtelent. Az örök irgalmú Isten a legszerényebb jelképbe burkolta dicsőségét, hogy Mózes meg ne haljon, amikor rátekint. Ugyanígy érintkezett Isten Izraellel nappal felhőoszlopban, éjjel tűzoszlopban; kinyilatkoztatta akaratát az embereknek, és megismertette velük kegyelmét. Isten elrejtette dicsőségét, eltakarta fenséges ragyogását, hogy a véges ember gyöngé szemével rátekinthessen. Krisztusnak “a mi nyomorúságos testünk”-ben (Fil 3:21) kellett eljönnie, “emberekhez

hasonlóvá lévén” (Fil 2:7). A világ szemében nem volt ékessége, ami miatt vonzódtak volna hozzá, mégis Ő volt a testet öltött Isten, a menny és a föld világossága. Dicsőségét eltakarta, nagyságát és fenségét elrejtette, hogy közelébe juthasson a szomorú, megkísértett embernek.

Isten Mózes által parancsot adott Izraelnek: “készítsenek nékem szent hajlékot, hogy öközöttük lakozzam” (2Móz 25:8), és a szentélyben, népe között lakozott. A pusztában, fáradságos vándorlásuk egész ideje alatt velük volt jelenlétének szimbóluma. Hasonlóképpen állította fel szentélyét Krisztus az emberiség táborának közepén. Sátorát az emberek sátrai mellé helyezte, hogy közöttük lakhasson, s hogy megismertesse velük isteni jellemét és életét. “És az Ige testté lett és lakozék miközöttünk (és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét), aki tejes vala kegyelemmel és igazsággal” (Jn 1:14). (A görög szövegben: “És az Ige testté lett és közöttünk sátorozék” olvasható. Erre épül a bibliai idézetet megelőző mondat - a ford.)

Mivel Jézus lejött a földre és köztünk élt, tudjuk, hogy Isten ismeri megpróbáltatásainkat, és együtt érez velünk fájdalmainkban. Ádám minden leszármazottja tudatában lehet annak, hogy Teremtőnk a bűnösök barátja. Minden kegyelmet hirdető tanítás, minden örömről szóló ígélet, minden szeretetből fakadó cselekedet, a Megváltó földi életének egész isteni vonzereje azt hirdeti, hogy “velünk az Isten” (Mt 1:23).

Sátán úgy tünteti fel Isten törvényét, a szeretet törvényét, mintha az önzés törvénye volna. Azt állítja, hogy lehetetlen engedelmeskednünk a törvény előírásainak. Sátán a Teremtőt vádolja ősszüleink bukásáért, s az abból származó minden nyomorúságért. Ráveszi az embereket arra, hogy Istent tekintsék a bűn, a szenvedés és a halál szerzőjének. Jézus feladata volt az, hogy ezt a csalást leleplezze. Mint közülünk való adott példát az engedelmességre. Ezért magára öltötte emberi természetünket és osztozott sorsunkban. “Mindenesztől fogva hasonlatosnak kellett lennie az atyafiakhoz” (Isid 2:17). Ha bármi olyat kellene elviselnünk, amiben Jézusnak nem volt része, akkor Sátán azt állíthatná, hogy Isten ereje nem elégséges számunkra.

[16] Ezért Jézus “megkísértetett mindenekben, hozzánk hasonlóan” (Zsid 4:15). Kiállt minden olyan próbát, amely minket is érhet, és maga részére nem vett igénybe olyan erőt, amelyet Isten nem kínál nekünk

is ingyen. Emberként találkozott a kísértéssel, és legyőzte azt az Istentől kapott erő által. Így szólt: “Hogy tejesítsem a te akaratodat; ezt kedvelem, én Istenem, a te törvényed keblem közepette van” (Zsolt 40:9). Amikor széjjeljárt, hogy jót tegyen, és meggyógyította mindazokat, akiket meggyötört a Sátán, világosan bemutatta az embereknek Isten törvényének jellegét és a maga szolgálatának mibenlétét. Élete tanúsítja, hogy mi is engedelmeskedhetünk Isten törvényének.

Ember volta az emberi család közösségébe vonta Krisztust, isteni lény pedig Isten trónjához kapcsolta. Mint ember Fia, példát adott az engedelmességre; mint Isten Fia, erőt ad, hogy engedelmeskedni tudjunk. Krisztus volt az, aki a Hóreb-hegyi csipkebokorból így szólt Mózeshez: “VAGYOK AKI VAGYOK (...) Így szólj Izrael fiaihoz: A VAGYOK küldött engem tihozzátok” (2Móz 3:14). Ez volt Izrael szabadulásának záloga. Amikor mint “emberekhez hasonló” (Fil 2:7) jelent meg, ugyancsak ezt mondta magáról: VAGYOK. A betlehemi gyermek, a szelíd és alázatos Üdvözítő: Isten, aki “megjelent testben” (1Tim 3:16). Nekünk pedig ezt mondja: “Én VAGYOK a jó Pásztor” (Jn 10:11). “Én VAGYOK amaz élő Kenyér” (Jn 6:51). “Én VAGYOK az út, az igazság és az élet” (Jn 14:6). “Nékem adatott minden hatalom mennyen és földön” (Mt 28:18). Én VAGYOK minden ígéret biztosítója. Én VAGYOK, ne féljete! “Velünk az Isten” (Mt 1:23) - ez a záloga büntől való szabadulásunknak. Ezért bízhatunk abban, hogy erőt kapunk a menny törvénye iránti engedelmességhez.

Amikor Krisztus megalázkodott, hogy emberi természetet öltson magára, olyan jellemről tett tanúságot, amely Sátán jellemének az ellentéte. Am még ennél is mélyebbre ereszkedett a megalázkodás ösvényén. “És mikor olyan állapotban találtatott mint ember, megalázta magát, engedelmes lévén halálig, mégpedig a keresztfának haláláig” (Fil 2:8). Amiképpen a főpap levetette a méltóságát kifejező ékes ruhát, és mint egyszerű pap fehér gyolcsban folytatta szolgálatát, akképpen Krisztus is szolgálai formát öltött, s úgy hozott áldozatot. Ő volt a pap, és Ő volt az áldozat is. “És ő megsebesítettett bűneinkért, megrontatott a mi vétkeinkért, békességünknek büntetése rajta van” (Ésa 53:5).

Krisztussal úgy bántak, ahogy mi megérdemelnénk, hogy mi olyan bánásmódban részesüljünk, amelyet Ő kapott. Elítélték Őt a mi

bűneinkért, amelyekben semmi része sem volt, hogy mi felmentést kapjunk az Ő igazságáért, amelyben nekünk semmi részünk nincs. Elszenvedte a mi halálunkat, hogy mi elnyerhessük az Ő életét, “és az Ő sebeivel gyógyulánk meg” (Ésa 53:5).

Amit Krisztus megvalósított életével és halálával, az sokkal több, mint a bűn okozta rontás meggyógyítása. Sátán célja az volt, hogy az embert örökre elszakítsa Istentől, de Krisztusban szorosabb egységbe jutunk Istennel, mintha sohasem buktunk volna el. Az Üdvözítő felvette emberi természetünket, s ezzel olyan kötelékkel fűzte magát az emberiséghez, amit többé széttépni nem lehet. Örökre magához kötözt minket. “Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta” (Jn 3:16). Nemcsak azért adta, hogy bűneinket hordozza és mint áldozat meghaljon értünk, hanem Isten odaajándékozta Krisztust az elbukott emberiségnek. Hogy biztosítson változhatatlan béke-szándékáról, egyszülött Fiát adta, hogy Krisztus eggyé váljon az emberi családdal, s örökre megtartsa emberi természetét. Ez a záloga annak, hogy Isten megtartja szavát. “Mert egy gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk, és az uralom az ő vállán leszen” (Ésa 9:6). Fiának személyében Isten örökbe fogadta az emberi természetet, és a legmagasabbra, a mennybe helyezte. Az “embernek Fia” az, akivel megosztja a világmindenség trónját. Az “embernek Fia” az, akit “csodálatosnak, tanácsosnak, erős Istennek, örökkévalóság atyjának, békesség fejedelmének” (Ésa 9:6) hívnak. A VAGYOK az összekötő kapocs Isten és az emberiség között, és kezével mindkettőt átfogja. Ő, aki “szent, ártatlan, szeplőtelen, a bűnösöktől elválasztott” (Zsid 7:26), nem szégyell minket testvéreinek nevezni (Lásd: Zsid 2:11!). Krisztusban egyesül a földi és a mennyei család. A megdicsőült Krisztus a mi testvérünk. Az emberiség magába zárja a mennyet, a Végtelen Szeretet pedig keblére öleli az emberiséget.

Isten ezt mondja népéről: “mint korona-kövek ragyognak az ő földén. Óh, mily nagy az ő jósága és mily nagy az ő kedvesége!” (Zak 9:16-17). A megváltottak megdicsőítése Isten irgalmának örök bizonyítéka. “A következő időkben” megmutatja “az Ő kegyelmének felséges gazdagságát hozzánk való jóságából a Krisztus Jézusban” (Ef 2:7). “Azért, hogy megismertettessék a mennybeli

[18] fejedelemségekkel és hatalmasságokkal az Istennek sokféle bölcses-

sége, amaz örök eleve-elvégezés szerint, amelyet megcselekedett a Krisztus Jézusban, a mi Urunkban” (Ef 3:10-11).

Krisztus megváltói munkája igazságot szolgáltat Isten uralmának. Megtudja a világ; hogy a Mindenható, a szeretet Istene. Sátán vádjai alaptalanoknak bizonyulnak; jelleméről lehullik a lepel. A lázadás soha többé nem ismétlődhet meg. Bűn soha többé nem hatolhat be a világegyetembe. A hitehagyás ellen mindenki örökre biztosítva van. Az önfeláldozó szeretet eltéphetetlen köteléssel egyesíti a föld és a menny lakóit Teremtőjünkkel.

A megváltás munkája befejeződik. Ott, ahol eláradt a bűn, Isten kegyelme még bőségesebb lesz. A földet - amit Sátán magának igényel - Isten nemcsak megváltja, hanem meg is dicsőíti. A mi kis világunk, amely a bűn átka miatt az egyetlen sötét folt az Ő dicső teremtésén, a világegyetem minden más világát felülmúló megbecsülésben részesül. Itt, ahol Isten Fia emberi testben sátorozott, ahol a dicsőség Királya élt, szenvedett és meghalt, - amikor mindent megújít - itt lesz “Isten sátora az emberekkel és velük lakozik, és azok az ő népei lesznek, és maga az Isten lesz velük, az ő Istenük” (Jel 21: 3). A megváltottak pedig a végtelen korszakokon át - miközben az Úr világosságában járnak - dicsőíteni fogják Őt kimondhatatlan ajándékaért, aki

Immánuel - “VELÜNK AZ ISTEN”

[19]

A választott nép

Több mint ezer éven át várta a zsidó nép az Üdvözítő eljövetelét. Erre az eseményre összpontosultak legszebb reményeik. Belefoglalták nevét énekeikbe, jövendöléseikbe, templomi szertartásaikba és családi áhítataikba. S amikor eljött, mégsem ismerték fel Őt. A menny Kincse számukra “gyökér” volt “a száraz földből”, “nem volt alakja és ékessége” (Ésa 53:2), és nem láttak benne semmi szépséget, ami felkeltette volna vonzalmukat. “Az övéi közé jöve, és az övéi nem fogadták be Őt” (Jn 1:11).

Mégis Isten választotta ki Izraelt. Ő hívta el, hogy megőrizze törvényének ismeretét az emberek között, valamint azokat a szimbólumokat és jövendöléseket, amelyek az Üdvözítőre mutattak. Isten azt akarta, hogy ez a nép az üdvösség kútfeje legyen a világ számára. Ami Ábrahám volt vándorlásai földjén, ami József volt Egyiptomban és Dániel Babilónia királyi udvarában, azzá kellett volna válnia a zsidó népnek is a nemzetek között. Istent kellett volna kinyilatkoztatniuk az embereknek.

Amikor Isten elhívta Ábrahámot, így szólt “Megáldalak téged és áldás leszesz és megáldatnak tebenned a föld minden nemzetségei” (1Móz 12:2-3). Ezt a tanítást ismételte meg az Úr a próféták által is. Izraelt közben háború és fogság pusztította, mégis nekik szólt az ígélet: “És a Jákóbnak maradéka olyan lesz a sok nép között, mint az Úrtól való harmat, mint a zápor a fűnek, mely nem emberben reménykedik, és nem bízik embernek fiaiban” (Mik 5:7). A jeruzsálemi templomról az Úr kijelentette Ésaías által: “Házam imádság házának hivatik minden népek számára” (Ésa 56:7).

Az izraeliták reménysége azonban világi nagyságra irányult. Kánaánba való bemenetelük óta eltávolodtak Isten parancsolataitól, s a pogányok útjain jártak. Isten hiába figyelmeztette őket prófétái által; a pogány elnyomás büntetését is hiába szenvedték el. Minden egyes vallási ébredést még mélyebb hitehagyás követett.

Ha Izrael hű maradt volna Istenhez, akkor Isten úgy valósíthatta volna meg szándékát, hogy megtisztelő helyet biztosít nekik. Ha

az engedelmesség útján járnak, akkor az Úr “minden nemzetnél” “feljebbvalóvá” teszi őket “dicséretben, névben és dicsőségben” (5Móz 26:19). “És megéri majd a földnek minden népe - mondja Mózes -, hogy az Úrnak nevééről neveztetel, és félnek tőled” (5Móz 28:10). “A népek, akik meghallják majd mind e rendelkezéseket, ezt mondják: Bizony bölcs és értelmes nép ez a nagy nemzet!” (5Móz 4:6) Hűtlenségük miatt azonban Isten terve csak folytonos csapások és megaláztatások árán valósulhatott meg.

Izrael népét babilóniai fogságba hurcolták, szétszórattak pogány országokba. A szenvedések súlya alatt közülük sokan megújították a szövetség iránti hűségüket. Miközben hárfáikat a fűzfákra függesztették, s a lerombolt szent templomot siratták, az igazság világossága terjedt általuk, és Isten ismerete eljutott a nemzetekhez. A pogány áldozati rendszerek az Isten által elrendelt áldozatok eltorzult változatai voltak. E pogány szertartások őszinte követői közül sokan megtudták a héberektől, hogy mi a jelentőségük azoknak a rendtartásoknak, amelyeket Isten adott népének. Ezek az emberek hitben megragadták az eljövendő Üdvözítőről szóló ígéretet.

A száműzöttek közül sokan üldöztetést szenvedtek. Sokan életükkel fizettek azért, mert ragaszkodtak a szombathoz, és nem vettek részt a pogány ünnepeken. Amikor a bálványimádók el akarták fojtani az igazságot, az Úr királyok és uralkodók elé állította szolgáit, hogy ők és alattvalóik megismerhessék világosságát. Időről időre a héber foglyok a legnagyobb uralkodókat ösztönözték arra, hogy hirdessék annak az Istennek a felsőbbségét, akit ők imádtak.

A babiloni fogság alaposan kigyógyította a zsidókat a faragott képek imadásából. Századokon át szenvedtek a különböző pogány ellenség elnyomásától, míg megszilárdult bennük az a meggyőződés, hogy jólétük az Isten törvénye iránti engedelmességüktől függ. De nagyon sokan nem szeretetből, hanem önző okok készítésére engedelmeskedtek. Formailag szolgálták ugyan Istent, hogy rangos helyhez jussanak a nemzetek közt, de nem váltak a világ világosságává. Elzárkóztak a világtól, hogy ne essenek a bálványimadás kísértésébe. A Mózes által adott isteni utasítások határt szabtak a pogányokkal való érintkezésüknek, de ezeket a tanításokat helytelenül értelmezték. E tilalmakkal Isten meg akarta őket óvni a pogány szokásokhoz való alkalmazkodástól. Ők azonban válaszfalat emeltek ezekből a korlátozásokból, amelyek elszigetelték Izraelt az összes

többi nemzettől. A zsidók úgy tekintettek Jeruzsálemre, mint a saját mennyországukra, és félték attól, hogy az Úr kegyelmet ad a pogányoknak is.

Miután visszatértek Babilonból, nagy gondot fordítottak a vallás-oktatásra. Országszerte zsinagógákat létesítettek, amelyekben papok és írástudók magyarázták a törvényt. Iskolákat alapítottak, ahol a tudomány és a művészet mellett az igazság alapelveit is tanították. De ezek a nevelési intézmények erkölcsileg megromlottak. A fogság ideje alatt sokan pogány eszméket és szokásokat sajátítottak el, s beleszórták ezeket vallásos szolgálatukba. Sok dologban a bálvány-imádók eljárásaihoz igazodtak.

Amint a zsidók eltávolodtak Istentől, egyre inkább elterelődött figyelmük a ceremóniális szolgálatokban rejlő tanításokról. Ezt a szolgálatot maga Krisztus rendelte el. Minden részlete Őt jelképezte, és tele volt élettel, lelki szépséggel. De az izraeliták éppen a lelki tartalmát hagyták elveszni ezeknek a ceremóniáknak, és csak a holt formákhoz ragaszkodtak. Az áldozatokban és a szertartásokban bíztak, ahelyett, hogy Krisztusra alapoztak volna, akire mindezek mutattak. A lelki üresség pótlására a papok és a rabbik egyre szaporították a maguk szabta követelményeket, s minél merevebben ragaszkodtak a formákhoz, annál kevésbé jutott kifejezésre Isten szeretete. A ceremóniák sokaságával mérték szentségüket, s közben szívük telve volt göggel és képmutatással.

A részletekben elvesző előírásokkal megterhelt törvényt lehetetlenség volt megtartani. Aki szolgálni kívánta Istent, és megpróbálta betartani a rabbik szabályait, súlyos teher alatt görnyedt, mégsem volt nyugta megterhelt lelkiismeretének vádjai miatt. Így akarta Sátán kétségbeejteni az embereket, így akarta Isten jelleméről alkotott felfogásukat lealacsonyítani, és Izrael hitét megvetés tárgyává tenni. Azt remélte, hogy alapot szerezhet a mennyben szított lázadásakor hangoztatott állításának, mely szerint Isten követelményei igazságtalanok és azoknak lehetetlen engedelmeskedni. Ímé, még Izrael sem tartja meg a törvényt - jelentette ki Sátán.

A zsidók vágyakoztak a Messiás eljövetelére, de helytelen fogalmaik voltak missziójáról. Nem a bűntől, hanem a római igától akartak megszabadulni.

Az eljövendő Messiást mint hódítót várták, aki megtöri az elnyomók hatalmát és Izraelt világhatalomra emeli. Ez az elképzelésük az Üdvözítő megtagadásához vezetett.

Krisztus születésének idején a nemzet idegen uralom alatt sínylődött és belső viszályokkal küszködött. A rómaiak látszólagos önkormányzatot engedélyeztek a zsidóknak, de kétségtelen tény volt, hogy Róma igája rajtuk van, és képtelenek voltak belenyugodni hatalmuk korlátozásába. A rómaiak fenntartották maguknak a jogot a főpap ki nevezésére vagy leváltására, s ezt a magas tisztséget gyakran csalás, megvesztegetés, sőt gyilkosság árán kaparintották meg. Ily módon a zsidó papság egyre jobban lezüllött. A papoknak azért még nagy tekintélyük volt, de azt önző, üzérkedési céljaikra használták. A nép ki volt szolgáltatva szívtelen követeléseiknek, s emellett fizetniük kellett a súlyos adót a rómaiaknak. Ez a helyzet általános elégedetlenséget váltott ki, és gyakoriak voltak a népfelkelések. Kapzsiság, erőszak, gyanakvás és lelki fásultság emésztette a népet.

A rómaiakkal szembeni gyűlöletük, nemzeti és lelki gőgjük arra ösztönözte a zsidókat, hogy még szigorúbban ragaszkodjanak istentiszteleti formáikhoz. A papok úgy próbálták szentségük látszatát megőrizni, hogy kínos gonddal igyekeztek vallásuk előírásait betartani. A sötétségben veszteglő, elnyomott nép, és a hatalomra éhes vezető réteg várva várta Annak eljövetelét, Aki legyőzi ellenségeiket és helyreállítja Izrael királyságát. Tanulmányozták a jövendöléseket, de nem volt lelki látásuk. Figyelmen kívül hagyták azokat az íráshelyeket, amelyek Krisztusnak első eljövetelével kapcsolatos megaláztatásaira utaltak, és helytelenül alkalmazták azokat, amelyek második eljövetelének dicsőségéről beszélnek. A büszkeség elhomályosította látásukat. A jövendöléseket önző kívánságaiknak megfelelően értelmezték.

“Az időnek teljessége”

“Mikor pedig eljött az időnek teljessége, kibocsátotta Isten az Ő Fiát, hogy a törvény alatt levőket megváltsa, hogy elnyerjük a fiúságot” (Gal 4:4-5).

Az Üdvözítő eljövételét Isten már az Édenben megjövendölte. Amikor Ádám és Éva első ízben hallották az ígéretet, annak gyors bekövetkezését várták. Örömmel fogadták elsőszülött fiukat, remélve, hogy ő lesz a Szabadító. Az ígéret teljesevése azonban késett. Akik először hallották, meghaltak anélkül, hogy valóra válását meglátták volna. Énók napjaitól kezdve a pátriárkák és a próféták újra és újra megismételték az ígéretet, hogy ébren tartsák a Szabadító eljövételébe vetett reménységet, de a Megváltó nem jött el. Dániel megjövendölte adventjének időpontját is, de nem mindenki értelmezte helyesen ezt az üzenetet. Teltek-múltak a századok, és a próféták elhallgattak. Az elnyomás igája súlyosan ránehezedett Izraelre, és sokan készek voltak így kiáltani: “A napok csak haladnak, ám semmivé lesz minden látás” (Ez 12:22).

Mindazáltal, ahogy a csillagok haladnak roppant körforgásukban a számukra kijelölt pályán, úgy Isten sem siet és nem is késik szándéka véghezvitelében. A nagy sötétség és a füstölgő kemence jelképében (Lásd: 1Móz 15:12.17!) Isten kijelentette Ábrahámnak Izrael egyiptomi szolgaságát, s azt, hogy rabságuk ideje négyszáz évig tart. “Annakutána - mondta - kijönnek nagy gazdagsággal” (1Móz 15:14). Ez ígéret ellen hiába harcolt a fáraó büszke birodalmának minden hatalma. “Ugyanazon napon - amelyet Isten megjelölt ígéretében - az Úrnak minden serege kijöve Egyiptomnak földéről” (2Móz 12:41). Ugyanígy határozta meg a mennyei tanács Krisztus eljövételének óráját is. Amikor az idő hatalmas mutatója ehhez az órához ért, Jézus megszületett Betlehemben.

“Mikor pedig eljött az időnek teljessége, kibocsátotta Isten az Ő Fiát” (Gal 4:4). A Gondviselés irányította a nemzetek megmozdulásait, az emberi törekvések és hatások hullámvásait, míg a világ megérett a Szabadító eljövételére. A nemzeteket egyetlen hatalom

fogta össze; csaknem mindenütt egyetlen nyelvet beszéltek, és ezt a nyelvet ismerték el irodalmi nyelvnek. A szétszórásban élő zsidók minden országból Jeruzsálembe gyülekeztek az évenkénti ünnepekre. Amikor pedig visszatértek otthonaikba, világszerte elmondhatták a Messiás eljövételének hírét.

Ebben az időben a pogány vallási rendszerek elveszítették már a népre gyakorolt befolyásukat. Az embereket fárasztotta az üres pompa, és unták a meséket. Olyan vallásra vágyakoztak, amely nyugalmat ad szívüknek. Mialatt úgy tűnt, hogy az igazság fénye már-már kialudt az emberek között, még mindig voltak olyanok, akik keresték az igazságot. Tanácstalanok voltak, és szívük telve volt fájdalommal. Szomjazták az élő Isten ismeretét, és bizonyosságot kerestek a síron túli élet felől.

Mivel a zsidók eltávolodtak Istentől, hitük megfakult, és reményességük - ami megvilágította a jövőt - majdnem teljesen kialudt. A próféták szavait nem értették. A nép nagy tömege a halált rettegett titoknak tartotta, és mögötte bizonytalanságot, homályt érzett. Nemcsak a betlehemi anyák keserves sírása, hanem az egész emberiség szívéből feltörő fájdalmas kiáltás az, ami századok távlatán át a próféta fülébe jutott Rámából: “Sírás-rívás és sok keserves jajgatás. Rákhel siratta az ő fiait és nem akart megvigasztaltatni, mert nincsenek” (Mt 2:18). Vigasztalanul ültek az emberek a “halál árnyékának völgyében” (Zsolt 23:4). Sóvár szemmel tekintettek a Szabadító jövele felé, amikor a sötétség majd eloszlik, a jövődő titka pedig megvilágosodik.

A zsidó nemzeten kívül is voltak olyanok, akik isteni tanító megjelenéséről jövendöltek. Ezek az emberek kutatták az igazságot, és az ihletés Lelke töltötte be őket. Mint csillagok a sötétedő égen, egymás után tűntek fel ezek a tanítók. Prófétai szavaik reményt gyűjtöttek a pogány világ ezreinek szívében.

Az előző évszázadokban lefordították a Szentírást görög nyelvre, a római birodalomban általánosan használt nyelvre. Mindenütt éltek elszórtan izraeliták, s az eljövendő Messiásra irányuló várakozásukban bizonyos mértékig a pogányok is osztoztak. Azok közt, akiket a zsidók pogányoknak neveztek, sokan helyesebben értelmezték a Messiásra vonatkozó szentírási jövendöléseket, mint Izrael tanítói. Voltak, akik a bűntől szabadító Megváltót várták az eljövendőben. Filozófusok igyekeztek behatóan tanulmányozni a héber rendtartás

titkait, de a zsidók vakbuzgósága akadályozta a világosság terjedését. Mivel mindinkább elzárkóztak más nemzetektől, nem voltak hajlandók megosztani velük még azt a kevés ismeretet sem, amit a szimbolikus szertartásokról tudtak. Az igazi Tanítónak kellett eljőnie. Annak kellett világosságot derítenie a jelképek értelmére, Akire az összes előkép mutatott.

A természetesen keresztül, előképek és jelképes szolgálatok útján, a pátriárkák és a próféták által Isten szólt e világhoz. Tanításait emberi nyelven kellett közölnie az emberiséggel. A szövetség Követének kellett megszólalnia. Az Ő hangjának kellett felcsendülnie az Ő templomában. Krisztusnak kellett eljőnie, hogy olyan ígéret szóljon, amelyek világosak és jól érthetők. Neki - az igazság szerzőjének - kellett elválasztania az igazságot az emberi kijelentések pelyvájától, ami hatástalanítja a tiszta üzenetet. Világosan meg kellett határozni Isten kormányzatának elveit és a megváltás tervét. Az Ószövetség tanításait teljességükben kellett az emberek elé tárni.

A zsidók közt voltak még állhatatos emberek, a megszentelt törzs leszármazottai, akik által fennmaradt Isten ismerete. Az ő tekintetük még mindig az atyáknak adott ígéreten csüngött. A Mózesnek adott ígéretben reménykedve erősítették hitüket: “Prófétát támaszt néktek az Úr, a ti Istenetek a ti atyátokfiai közül, mint engem; azt hallgassátok mindenben, amit csak szólánd néktek” (Acs 3:22). Újra meg újra olvasták, hogyan fog az Úr felkenni valakit arra, hogy a “szegényeknek örömet” mondjon, hogy bekösse a “megtört szívűeket”, hogy hirdessen a “foglyoknak szabadulást”, és hogy bejelentse az “Úr jókedvének esztendejét” (Ésa 61:1-2). Olvasták, hogyan fog a “földön törvényt” tanítani, hogy “a szigetek várnak tanítására” (Ésa 42:4), és hogy “népek jönnek” világosságához és “királyok” a néki “feltámadt fényességhez” (Ésa 60: 3).

A haldokló Jákób szavai reménységgel töltötték el őket: “Nem múlik el Júdatól a fejedelmi bot, sem a vezéri pálca térdei közül; míg eljő Siló, és a népek néki engednek” (1Móz 49:10). Izrael hanyatló hatalma azt bizonyította, hogy elközelgett a Messiás eljövele. Dániel próféciája úgy rajzolja meg a Messiás uralmának dicsőségét, hogy az felvált minden földi birodalmat, és “megáll örökké” (Dán 2:44). Míg egyfelől kevesen értették Krisztus missziójának természetét, másfelől széles tömegek egy hatalmas fejedelmet vártak, aki Izraelben állítja fel birodalmát, és aki a népek szabadítójaként jön.

Elérkezett az idő teljessége. A bűn korszaka alatt leromlott emberiség a Szabadító után sóvárgott. Sátán azon dolgozott, hogy mind mélyebbé és áthidalhatatlanabbá tegye a menny és föld közötti szakadékot. Megtévesztő eljárásaival bűnre ösztökélte az embereket. Szándéka az volt, hogy a végsőig próbára tegye Isten türelmét, hogy Isten ne szeresse többé az embert, hagyja sorsára a világot, és így az Sátán fennhatósága alatt maradjon.

Sátán arra törekedett, hogy elzárja az embereket Isten ismeretétől, elterelje figyelmüket Isten templomáról, és így megalapíthassa a maga birodalmát. A felsőbbségért folytatott küzdelmét látszólag mindig siker kísérte. Igaz ugyan, hogy Istennek minden nemzedékben voltak eszközei. Még a pogányok között is voltak olyanok, akik által Krisztus munkálkodott, hogy kiemelje az embereket a bűnből és a romlásból. De ezeket az embereket megvetették és gyűlölték. Sokan közülük erőszakos halált szenvedtek. Mind sűrűbb és sűrűbb lett a sötét árnyék, amelyet Sátán borított a földre.

A pogány eszmék által Sátán hosszú időn át távol tartotta az embereket Istentől, nagy győzelmét azonban Izrael hitének megrontása által aratta. A pogányokat saját elképzeléseik foglalkoztatták, s azokat istenítették. Az istenismeret kihalt közülük és egyre inkább lezüllöttek. Izraellel is ugyanez történt. Az az elképzelés, hogy az ember cselekedeteivel megválthatja önmagát, minden pogány vallás alapvető elve. Ezt az elvet a zsidó vallás is átvette. Sátán ültette el ezt az elgondolást. Ahol pedig ezt vallják, ott nincs védőgát a bűn ellen.

A megváltás üzenetét Isten emberi eszközök útján közölte a világgal. A zsidók azonban önmaguknak akarták kisajátítani az örök életet jelentő igazságot. Felhalmozták maguknak az élő mannát, s az megromlott. A vallás, amelyet megpróbáltak a maguk számára elrejteni, botránykővé lett. Megrabolták Isten dicsőségét, és megkárosították a világot az evangélium meghamisításával. Vonakodtak átadni magukat Istennek, hogy eszközei legyenek a világ megmentésére, így Sátán eszközeivé váltak a világ elpusztítására.

Az a nép, amelyet azért hívott el Isten, hogy az igazság oszlopa és erőssége legyen - Sátán képviselője lett. Épp azt tették, amit Sátán kívánt végeztetni velük. Eljárásaikkal hamis színben mutatták be Isten jellemét, és miattuk a világ zsarnok kényúrnak tekintette Őt. Még a templomban szolgáló papok is szem előtt tévesztették annak

a szolgálatnak a jelentőségét, amelyet végeztek. Már nem tekintettek a jelképen túlra, a jelképezett dolgok felé. Az egész áldozati szertartást úgy végezték, mintha egy színdarab szereplői volnának. Így az Istentől származó rendelkezések az értelem eltompításának és a szív megkeményítésének eszközeivé váltak. Ezen az úton már nem tehetett Isten semmit sem az emberért. Meg kellett szüntetnie ezt az egész rendszert.

A bűn csalo hatalma tetőpontra hágott. Munkába állt minden eszköz, amely csak rombolhatta az emberi lelket. Amikor Isten Fia tekintett a földre, szenvedést és nyomorúságot látott. Szánakozva látta, hogyan lett az ember Sátán kegyetlenségének áldozatává. Részvétellel tekintett azokra, akiket Sátán megrontott, tönkretett és akik elveszett állapotban voltak. Ezek az emberek olyan gazdát választottak, aki mint foglyait, szekéréhez láncolta őket. Rémulten és becsapva haladt a szomorú menet az örök pusztulás, a halál felé, amelyben az élet reménye is kihál, - az éj felé, amelyre nem köszönt reggel. Sátán eszközei elvegyültek az emberek közé. Az emberi test - amelyet Isten a maga lakhelyének teremtett -, a démonok tanyája lett. Ezek a természetfölötti lények a legromlottabb kívánságok kielégítésére ösztönöztek minden érzékszervet, idegszálat és indulatot. Démoni jelleg vésődött rá az emberek arcára, az őket fogva tartó gonosz légiók tükröképe fejeződött ki rajtuk. Ezt látta a világ Megváltója. Micsoda látvány a Végtelen Tisztaság számára!

A bűn tudományszámba ment, s a romlottság a vallás tartozékává vált. A lázadás gyökeret vert a szívben. Az ember gyűlölete a mennyel szemben a legvadabb volt. Bebizonyosodott a világegyetem előtt, hogy az ember Istentől elszakadva képtelen felemelkedni. Új életet és új erőt kell kapnia attól az Istentől, aki a világot teremtette.

Az el nem bukott világok mélységes érdeklődéssel figyelték, felkel-e az Úr, hogy elsöpörje a föld lakóit. És ha Isten ezt tette volna, akkor Sátán megvalósíthatta volna azt a tervét, hogy megszerzi magának a mennyei lények hódolatát. Kijelentette, hogy Isten kormányzatának elvei szerint az ember nem kaphat bűnbocsánatot. Ha Isten elpusztította volna a világot, akkor Sátán azt bizonygatta volna, hogy vádjai jogosak. Kész lett volna Istent hibáztatni, és lázadását a mennyre is kiterjeszteni.

[28]

De Isten, ahelyett, hogy elpusztította volna a világot, elküldte Fiát, hogy megmentse azt. Noha mindenütt romlás és ellenszegülés

volt tapasztalható ezen az elidegenedett világon, Isten gondoskodott a gyógyulásról. A válság mélypontján, amikor Sátán már-már diadalmaskodott, Isten Fia eljött az isteni kegyelem üzenetével. Isten szeretete minden korban, minden időben áradt az elbukott emberiség felé. Az emberi romlottság ellenére mindig láthatók voltak a kegyelem jelei. Amikor pedig elérkezett az időnek teljessége, Isten dicsősége megmutatkozott abban, hogy a világra árasztotta a gyógyító kegyelem teljességét, amelynek többé semmi sem vet gátat, s amelyet nem von vissza mindaddig, amíg a megváltás terve célba nem ér.

Sátán ujjongott, hogy sikerült az emberben eltorzítania Isten képmását. De eljött Jézus, hogy helyreállítsa az emberben Alkotója képét. Csak egyedül Krisztus tudja újjáformálni azt a jellemet, amelyet a bűn megrontott. Eljött, hogy kiűzze a démonokat, akik az ember akaratát hatalmukban tartották. Eljött, hogy felemeljen bennünket a porból, hogy eltorzított jellemünket átalakítsa az Ő isteni jellemére, és saját dicsőségével megszépítse.

[29]

“Született néktek ma a Megtartó”

A dicsőség Királya mélyen megalázkodott, amikor eljött földünkre, hogy magára öltse az emberi természetet. Egyszerűek és kedvezőtlenek voltak életkörülményei. Dicsőségét eltakarta, hogy a külsejéből sugárzó fenség ne váljék az érdeklődés középpontjává. Mellőzött minden külső pompát. Gazdagság, világi tekintély vagy emberi nagyság nem ment meg egyetlen lelket sem a haláltól. Jézus szándéka az volt, hogy ne a földi dicsőség utáni vágy vonzza hozzá az embereket; aki Őt követi, azt csakis a mennyi igazság szépsége készítse erre. A jövendölések régóta szóltak a Messiás jelleméről, és Jézus azt akarta, hogy az emberek Isten szavának bizonyágtevése alapján fogadják el Őt.

Az angyalok csodálták a dicsőséges megváltási tervet. Figyelték, hogyan fogadja Isten népe az emberi testet öltött Isten Fiát. Angyalok jöttek a választott nép hazájába. Más nemzetek mesékben hittek és hamis isteneket imádtak. Ám arra a földre, amelyen Isten dicsősége megnyilatkozott, s ahol a próféciákból áradó világosság fénylett - lejöttek az angyalok. Láthatatlanul Jeruzsálemben, a szent kinyilatkoztatások hivatásos tanítóihoz és Isten házában szolgálókhoz mentek. Zakariás - miközben papi szolgálatát teljesítette az oltár előtt - már kijelentést kapott Krisztus eljövételének közelségéről. A Messiás útkészítője már megszületett, és küldetését csodák, jövendölések igazolták. Mindenfelé elterjedt a hír születéséről és küldetésének csodálatos jelentőségéről. Jeruzsálem mégsem készült Megváltója fogadására.

[30] A mennyi küldöttek megdöbbenve szemlélték annak a népnek a közömbösségét, amelyet Isten azért hívott el, hogy a szent igazság világosságát eljuttassa a világhoz. A zsidó nemzetet annak bizonyágával őrizte meg Isten, hogy Krisztusnak Ábrahám magvából, Dávid családjából kellett megszületnie; s ez a nép mégsem ismerte fel, hogy az Üdvözítő eljövetele már a küszöbön van. A templomban napról napra elvégezték az Isten Bárányára mutató reggeli és esti áldozatokat, de még ott sem készültek fogadására. A nemzet papjai

és tanítói mit sem tudtak arról, hogy minden idők legnagyobb eseményének az ideje érkezett el. Ismételtették semmitmondó imáikat, végezték istentiszteleti szertartásaikat, hogy az emberek lássák azt, de eközben a gazdagságot és a világi tekintélyt hajszolták, és nem készültek fel a Messiás kinyilatkoztatására. Ez a közömbösség jellemezte az egész országot. Önző, világhoz ragaszkodó szívüket nem érintette az egész mennyet ujjongásra készítő öröm. Csak kevesen vágyakoztak arra, hogy meglássák a Láthatatlant. Ezekhez küldettek a menny követői.

Angyalok kísérték Józsefet és Máriát az úton, amikor názáreti otthonukból Dávid városába mentek. A császári Róma rendelete - a hatalmas birodalomban élő népek összeírására vonatkozóan - a galileai dombok lakóira is kiterjedt. Amint egykor Isten a világbirodalom trónjára ültette Cyrust, hogy szabadon bocsássa az Úr foglyait, ugyanúgy használta föl most Augustus császárt szándéka véghezvitelére, hogy Jézus anyja Betlehembe juthasson. Mária Dávid leszármazottja, és Dávid Fiának a Dávid városában kellett megszületnie. A próféta szavai szerint Bethlehemből “származik, aki uralkodó az Izraelen; akinek származása eleitől fogva, öröktől fogva van” (Mik 5:2). De királyi családjuk városában senki sem ismeri fel Józsefet és Máriát, nem részesülnek megbecsülésben. Fáradtan, hontalanul róják a szűk utcákat a város kapujától kezdve a keleti végéig, de hiába keresnek éjszakai pihenőhelyet. Végül egy egyszerű épületben találnak szállást, ahová a jószágokat szokták beterelni. Itt születik meg a világ Megváltója.

Az emberek mitsem tudtak róla, de ez az esemény az egész mennyet örömmel töltötte be. A szent lények még nagyobb érdeklődéssel és szeretettel fordultak most a világosság honából a föld felé. Az egész világot beragyogta a Megváltó jelenléte. A bethlehemi dombok felett az angyalok megszámlálhatatlan sokasága sereglett össze. A jelre vártak, hogy tudtul adhassák a világnak az örömhírt. Ha Izrael vezetői hívek maradnak megbízatásukhoz, akkor részük lehetett volna abban az örömben, hogy hirdethetik Jézus születését. De így mellőzte őket a menny.

Isten kijelenti: “Vizet öntök a szomjúhozóra, és folyóvizet a szárazra” (Ésa 44:3); “Az igazakra világosság fénylik a sötétben” (Zsolt 112:4). Akik keresik a világosságot és örömmel fogadják, azokra Isten trónjáról fénysugár árad.

Azokon a mezőkön, amelyeken a gyermek Dávid legeltette nyáját, még mindig őrködtek pásztorok az éjszakában. Csendes óráikban a megígért Messiásról beszélgettek, és imádkoztak, hogy jöjjön el a Király Dávid trónjára. “És ímé az Úrnak angyala hozzájuk jőve, és az Úrnak dicsősége körülvevé őket: és nagy félelemmel megfélemlének. És monda az angyal nékik: Ne féljete, mert ímé hirdetek néktek nagy örömet, mely az egész népnek öröme lészen: mert született néktek ma a Megtartó, aki az Úr Krisztus, a Dávid városában” (Lk 2:9-11).

Miközben ezeket a szavakat hallgatták a pásztorok, egy dicső kép jelent meg lelki szemük előtt. Eljött Izrael Szabadítója! Hatalom, dicsőség, győzelem jár a nyomában! De az angyalnak most elő kellett készítenie őket arra, hogy Üdvözítőjüket szegényen és megalázottan is felismerjék. “Ez pedig néktek a jele: találtok egy kisgyermeket bepólyálva feküdni a jászolban” (Lk 2:12).

A mennyei hírnök eloszlatta a pásztorok félelmét. Elmondta, hogyan találhatják meg Jézust. Emberi gyengeségük iránti tapintatból várt egy ideig, hogy szemük megszokja a mennyei fényt. Azután már nem lehetett tovább rejtegetni a dicsőséget és az örömet. Az egész mező felragyogott Isten seregének fényességétől. A föld elcsendesült, a menny pedig lehajolt, hogy hallja az éneket:

“Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek,
és e földön békesség, és az emberekhez jóakarát!”

(Lk 2:14)

Ó, bár meghallaná ma az emberiség ezt az éneket! Amit akkor az angyal meghirdetett, az akkor felcsendült ének száll egyre hangosabban, egyre messzebb az idők végezetéig, és visszhangzik a föld végső határáig. Amikor az Igazság Napja felragyog és gyógyulás lesz szárnyai alatt, nagy sokaság harsogja majd ezt az éneket. Olyan lesz, mint sok víznek a zúgása, amikor mondják: “Alleluja! mert uralkodik az Úr, a mi Istenünk, a mindenható!” (Jel 19:6).

Amikor az angyalok eltűntek, a fény szertefoszlott, és az éj homálya újra ráborult Betlehem mezejére, de azt a csodálatos képet, amelynél nagyszerűbbet emberi szem nem látott, a pásztorok sohasem felejtették el. “És lőn, hogy mikor elmentek az angyalok őtőlük

a mennybe, mondának a pásztoemberek egymásnak: Menjünk el mind Betlehemig, és lássuk meg e dolgot, amelyet az Úr megjelentett nekünk. Elmenének azért sietséggel, és megtalálák Máriát és Józsefet, és a kis gyermeket, ki a jászolban fekszik vala” (Lk 2:15-16).

Nagy örömmel tértek vissza onnan, és hirdették mindazt, amit láttak és hallottak. “És mindenek, akik hallák, elcsodálkoznak azon, amiket a pásztorok nekik mondtak. Mária pedig mind ez ígéket megtartja, és szívében forgatja vala. A pásztorok pedig visszatérének, dicsőítvén és dicsérvén az Istent” (Lk 2:18-20).

A menny és a föld ma sincs távolabb egymástól, mint akkor volt, amikor a pásztorok az angyalok énekét hallgatták. Az emberiséget ma éppúgy körülveszi a menny szerető gondoskodása, mint akkor, amikor egyszerű emberek mindennapi foglalkozásuk végzése közben fényes nappal angyalokkal találkoztak, és a szőlőskertben vagy a mezőn mennyei hírnökökkel beszélgettek. Hozzánk éppilyen közel lehet a menny napi teendőink végzése közben. Isten angyalai kísérik azok lépteit, akik Isten parancsolataiban járnak.

Bethlehem története kimeríthetetlen téma. Benne van elrejtve “Isten gazdagságának, bölcsességének és tudományának mélysége” (Róm 11:33). Csodáljuk Üdvözítőnk áldozatát, hogy a mennyei trónt jászollal, a hódoló angyalok társaságát az istálló barmaival cserélte fel. Az emberi gőg és önteltség csúfosan megszégyenül jelenlétében. De ez csak kezdete volt bámulatos megalázkodásának. Már az is határtalan leereszkedés lett volna Isten Fia részéről, ha azt az emberi természetet ölti magára, amellyel az Édenben élő Ádám a bűnbeesés előtt bírt. Ám Jézus akkor vállalta az emberi természetet, amikor azt a bűn már négyezer éve gyöngítette. Ádám bármelyik leszármazottjához hasonlóan alávetette magát mindannak, amit az átöröklés hatalmas törvénye létrehozott. Hogy mi e törvény működésének következménye, azt Jézus földi őseinek a történelme mutatja be. Ezzel az örökséggel jött földünkre, hogy osztozzon bánatunkban, kísértéseinkben, s hogy példát mutasson a bűntelen életre.

Sátán gyűlölte Krisztust a mennyben azért a magas tisztségéért, amelyet Istennél elfoglalt. Gyűlölete fokozódott, amikor ő maga levettetett a mennyből. Gyűlölte azt, aki elkötelezte magát a bűnös ember megváltására. Isten mégis megengedte, hogy Fia mint emberi gyöngeségeknek alávetett, gyámoltalan csecsemő eljöjjön e

[33] világba, amelyet Sátán magáénak igényelt. Megengedte, hogy egyszerű emberként szembenézzon az élet veszélyeivel, amelyekkel minden ember találkozik; s hogy megvívja azt a harcot, amelyet az emberiség minden gyermekének meg kell vívnia, azzal a kockázattal, hogy elbukik és örökre elvész.

A földi apa aggódik fiáért. Amikor kisgyermeké szemébe néz, remegve gondol az élet veszedelmeire. Oltalmazni szeretné kincsét Sátán hatalmától, távol tartani a kísértéstől és a küzdelemtől. Isten pedig odaadta egyszülött Fiát egy még ádázabb küzdelem megvívására, még félelmetesebb kockázat vállalására, hogy az élet útját biztosítsa kicsinyeink számára. Ebben van a szeretet! Csodálkozzatok, egek! Ámulj, ó föld!

[34]

A bemutatás

A kisdéd Jézust születése után mintegy negyven nappal József és Mária felvitte Jeruzsálembe, hogy bemutassák az Úrnak, áldozatuk kíséretében. Ez a zsidók törvénye szerint történt meg. Krisztusnak, mint az ember helyettesének mindenben eleget kellett tennie a törvénynek. A törvény iránti engedelmisségének zálogaként körülmételésének szertartása már ezt megelőzően megtörtént.

Az anyáért a törvény egy egyéves bárányt írt elő égőáldozatul, és egy fiatal galambot vagy gerlicét bűnért való áldozatul. De, ha a szülők olyan szegények voltak, hogy bárányt nem tudtak hozni, a törvény lehetővé tette, hogy egy pár gerlét vagy két fiatal galambot hozzanak helyette, az egyiket égő, a másikat bűnért való áldozatul.

Az Úrnak bemutatott áldozatnak hibátlannak kellett lennie. Ezek az áldozatok Krisztust jelképezték, és ebből nyilvánvalóan kitűnik, hogy Jézus mentes volt minden fizikai fogyatékoságtól. Ő volt a “hibátlan és szeplőtlen bárány” (1Pt 1:19). Semmiféle hiba nem ékte-lenítette fizikai alkatát. Teste erős és egészséges volt. Egész életén át összhangban élt a természet törvényeivel. Testileg és lelkileg példát adott arra, hogy milyen életet gondolt el Isten az ember számára a törvényeinek való engedelmeskedés által.

Az ősi időkből származott az a szokás, hogy az elsőszülöttet Istennek szentelik. Isten megígérte, hogy a menny elsőszülöttét a bűnösök megmentésére adja oda. Ennek az ajándéknak elismerésekképpen minden család Istennek ajánlotta az elsőszülött fiút. Papi tisztségre szánták őket, hogy Krisztust képviseljék az emberek között.

Amikor Izrael megszabadult Egyiptomból, Isten újra elrendelte az elsőszülött felajánlását. Izrael népe még egyiptomi fogságban volt, amikor Isten a fáraóhoz, Egyiptom királyához küldte Mózeszt a következő üzenettel: “Így szólt az Úr: Elsőszülött fiam az Izrael. Ha azt mondom néked: Bocsásd el az én fiamat, hogy szolgáljon nékem és te vonakodol elbocsátani: ímé én megölöm a te elsőszülött fiadat” (2Móz 4:22-23).

[35]

Mózes átadta az üzenetet, de a büszke király így válaszolt: “Kicsoda az Úr, hogy szavára hallgassak, és elbocsássam az Izraelt? Nem ismerem az Urat és nem is bocsátom el Izraelt” (2Móz 5:2). Az Úr jeleket és csodákat tett népéért; rettenetes csapásokkal sújtotta a fáraót. Végül az öldöklő angyal azt a parancsot kapta, hogy ölje meg Egyiptom földén minden ember és minden állat elsőszülöttét. Hogy az izraeliták megmeneküljenek ettől a csapástól, Isten utasítása szerint ajtófélfájukat meg kellett hinteniük egy leölt bárány, vérével. Minden házat meg kellett jelölniük, hogy amikor az angyal halált hozó küldetéssel jön, elkerülje az izraeliták házeit.

Miután az Úr ilyen ítélettel sújtotta Egyiptomot, így szólt Mózeshez: “Nékem szentelj minden elsőszülöttet akár ember, akár barom, enyém legyen az” (2Móz 13:2); “Amikor megöltem minden elsőszülöttet Egyiptom földén, magamnak szenteltem minden elsőszülöttet Izraelben; akár ember, akár barom, enyéim legyenek: én vagyok az Úr” (4Móz 3:13). Miután Isten elrendelte a szentélyszolgálatot, kiválasztotta Lévi törzsét, hogy Izrael népe elsőszülöttei helyett ők végezzék a szent hely szolgálatát. De az elsőszülöttet továbbra is Isten tulajdonának kellett tekinteni, és a megszabott váltságdíjjal kellett visszavásárolni.

Az elsőszülött bemutatásának törvénye tehát különleges jelentőséggel bírt. Egyrészt emlékeztetett arra, hogy az Úr milyen csodálatos módon szabadította meg Izrael gyermekeit, másrészt előképe lett annak a nagyobb szabadulásnak, amelyet Isten egyszülött Fia szerez. Amiképpen az ajtóféltre hintett vér megoltalmazta Izrael elsőszülötteit, ugyanúgy Krisztus vére az az erő, amely megmenti a világot.

Micsoda nagy jelentősége volt akkor Krisztus bemutatásának! De a pap tekintete nem hatolt át a fátyolon, nem tudta elolvasni a mögötte rejlő titkot. A gyermekek bemutatása megszokott esemény volt. A pap naponként átvette a váltságdíjat, amikor a gyermekeket felajánlották az Úrnak. Nap mint nap foglalkozásszerűen végezte megszokott feladatát, kevés figyelmet szentelt a szülőkre és a gyermekekre, hacsak nem gazdag vagy magas rangú szülők álltak előtte. József és Mária szegények voltak, s amikor gyermekükkel megjelentek, a papok csak egy szerényebb öltözetű galileai férfit és nőt láttak bennük. Megjelenésükben semmi sem vonta magára a papok figyelmét. A legszegényebbek számára előírt áldozatot mutatták be.

A pap elvégezte hivatalos teendőit. Karjába vette a gyermeket, és magasra emelte az oltár előtt. Majd visszaadta anyjának, és beírta a "Jézus" nevet az elsősülöttek névsorába. Fogalma sem volt arról, hogy a gyermek, akit karjában tartott, a menny Fejedelme, a dicsőség Királya. A pap nem sejtette, hogy ez a gyermek az, akiről Mózes ezt írta: "Prófétát támaszt néktek az Úr, a ti Istentek a ti atyátokfiai közül, mint engem; azt hallgassátok mindenben, amit csak szólánd néktek" (Acs 3:22). Mit sem tudott arról, hogy ez a gyermek az, akinek dicsőségét Mózes látni kívánta. Pedig nagyobb volt Mózesnél az a Valaki, akit a pap karjában tartott; és amikor nevét bejegyezte, annak nevét írta be, akire az egész izraelita vallásrendszer épült. Ez a név a jogi alapja e vallási rendszer megszűnésének is, hiszen az áldozati rendszernek nem sokáig volt már szerepe: az előkép már-már találkozott az igazival, az árnyék a valósággal.

A dicsőség felhője eltávozott a szentélyből, de a betlehemi Gyermekben ott rejlett az a dicsőség, amely előtt az angyalok leborultak. Ez az öntudatlan csecsemő volt az a megígért mag, akire az Éden kapujában felállított első oltár mutatott. Ő volt Siló, a békesség adományozója. Ő volt az, aki kijelentette önmagáról Mózesnek, hogy VAGYOK. Ő vezette Izraelt felhő- és tűzoszlopban. Róla jövendöltek régóta a próféták. Ő volt minden nemzet vágya, Dávid gyökere és sarja, a fényes Hajnalcsillag. E gyámoltalan csecsemő neve, amelyet Izrael könyvtekercsébe bevezettek, az a név, amely testvérünknek hirdeti meg Őt, az elbukott emberiség reménysége volt. E gyermek, akiért megfizették a váltságpénzt, váltságdíjat fizetett az egész világ bűneiért. Ő volt az igazi "nagy papunk Isten háza felett" (Zsid 10:21), a "változhatatlan papság" (Zsid 7:24) feje, a közbenjáró, aki "a Felségnek jobbára" ült "a magasságban" (Zsid 1:3).

Lelki dolgok csak lelkileg foghatók fel. A templomban Isten fiát odaszentelték arra a munkára, amelyért eljött. A pap úgy nézett rá, mint bármely más gyermekre. És bár nem látta és nem is érezte, hogy valami rendkívüli dolog történik, mégsem maradt ismeretlen az az ajándék, amelyet Isten az Ő Fiában a világnak adott. Ez az esemény nem múlhatott el Krisztus felismerése nélkül. "És ímé vala Jeruzsálemben egy ember, akinek neve Simeon volt, és ez az ember igaz és istenfélő vala, aki várta az Izrael vigasztalását, és a Szentlélek vala őrajta. És kijelentetett néki a Szentlélek által, hogy addig halált nem lát, amíg meg nem látja az Úrnak Krisztusát" (Lk 2:25-26).

Amikor Simeon belépett a templomba, látott egy házaspárt, akik elsőszülött fiukat mutatták be a pap előtt. Külsejük szegénységről árulkodott, de Simeon megértette a Szentlélek figyelmeztetését, és mélységes meggyőződés hatotta át, hogy az Úrnak bemutatott kisgyermek Izrael Vigasztalója, vagyis az, akit látni vágyott. A megdöbbsent pap olyannak látja Simeont, mint aki elragadtatásban van. A gyermeket visszaadja Máriának, de most Simeon veszi karjába és felmutatja az Úr előtt. Simeon lelkét olyan öröm járja át, amelyet még sohasem érzett. Amint menny felé emeli a kisdud Üdvözítőt, ezt mondja: “Mostan bocsátod el, Uram, a te szolgádat, a te beszéded szerint, békességben; mert látták az én szemeim a te üdvösségedet, amelyet készítettél minden népeknek szeme láttára; világosságul a pogányok megvilágosítására, és a te népednek, az Izraelnek dicsőségére” (Lk 2:29-32).

A jövendőmondás Lelke hatotta át Istennek ezt az emberét, s mialatt József és Mária mellette álltak, és csodálkoztak szavain, megáldotta őket, és ezt mondta Máriának: “Ímé ez vettett sokaknak elestére és, feltámadására az Izraelben; és jegyül, akinek sokan ellene mondanak; sőt a te lelkedet is általhatja az éles tör; hogy sok szív gondolatai nyilvánvalókká legyenek” (Lk 2:34-35).

Anna prófétaasszony is bejött, és megerősítette Simeon bizonyágtevéését Jézusról. Mialatt Simeon még beszélt, Anna arcát isteni dicsőség ragyogta be, és mélységes hálával köszönte meg, hogy Krisztust, az Urat megláthatta.

Ezek az alázatos hívők nem hiába kutatták a próféciákat. De Izrael vezetői és papjai, bár kezükben voltak a próféták értékes kijelentései, mégsem az Úr útján jártak, és szemük becsukódott az élet Világossága előtt.

Így van ez ma is. Lelki vezetők és az Isten házában imádkozók nem értik meg, sőt észre sem veszik azokat az eseményeket, amelyek az egész menny érdeklődésének homlokterében állnak. Sokan elismerik a történelmi Krisztust, de elfordulnak az élő Krisztustól. Krisztust - aki Igéjében önfeláldozásra szólít, aki a segítségért

[38] könyörgő szegények és szenvedők személyében lép elénk, aki az igaz ügy szolgálatára hív, amely szegénységet, fáradságos munkát és megvetést von maga után - ma sem fogadják szívesebben, mint közel kétezer évvel ezelőtt.

Mária elgondolkodott Simeon sokatmondó, nagy horderejű próféciáján. Amint a karjában nyugvó gyermekre tekintett, és emlékezetébe idézte a pásztorok szavait, örömteli hálával és nagy reményekkel telt meg a szíve. Simeon szavai Ésaías próféciáját juttatták eszébe: “Származik egy vesszőszál Isai törzsökéből, s gyökereiből egy virág-szál nevededik. Akin az Úrnak Lelke megnyugoszik: bölcsességnek és értelemnek lelke, tanácsnak és hatalomnak lelke, az Úr ismeretének és félelmének lelke. Derekának övedzője az igazság léssen, és veséinek övedzője a hűség” (Ésa 11:1-5). “A nép, amely sötétségben jár vala, lát nagy világosságot; akik lakoznak a halál árnyékának földében, fény ragyog fel fölöttük! Mert egy gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk, és az uralom az Ő vállán léssen, és hívják nevét: csodálatosnak, tanácsosnak, erős Istennek, örökkévalóság atyjának, békesség fejedelmének!” (Ésa 9:2-6)

Mária mégsem értette meg Krisztus küldetését. Simeon úgy jövendölt az Úrról, mint világosságról, amely megvilágosítja a pogányokat és dicsőségére lesz Izraelnek. A Megváltó születését az angyalok is úgy hirdették meg, mint örömhírt minden nemzet számára. Isten helyesbíteni akarta a zsidók szűk látókörű felfogását a Messiás munkájáról. Azt kívánta, hogy az emberek ne csupán Izrael szabadítóját, hanem az egész világ Megváltóját lássák benne. De még ahhoz is évek hosszú sorának kellett eltelni, hogy Mária, Jézus anyja megértse fia küldetését.

Mária várakozással tekintett előre arra az időre, amikor a Messiás uralkodik Dávid trónján, de nem látta a szenvedés keresztségét, amelyen át vezet oda az útja. Simeon szavaiból kitűnt, hogy a Messiás útja e világon nem lesz akadálytalan. A Máriához intézett szavakban - “a te lelkedet is általhatja az éles tőr” (Lk 2:35) - Isten gyöngéd együttérzéssel meghirdeti Máriának azokat a gyötrelmeket, amelyeknek elviselését már meg is kezdte.

“Ímé - mondotta Simeon - ez vettetett sokaknak elestére és feltámadására az Izraelben; és jegyül, akinek sokan ellene mondanak” (Lk 2:34). Aki fel akar állni, annak előbb el kell esnie. A Sziklára kell esnünk és össze kell törnünk, mielőtt Krisztusban felemelkedhetnénk. Énünket le kell taszítani trónjáról, az önteltség helyett alázatosságot kell tanulnunk, ha meg akarjuk ismerni a lelki ország

alázkodás az ára. Ezért nem akarták befogadni Megváltójukat. Jel volt Ő, aki ellen felemelték szavukat.

“Hogy sok szív gondolatai nyilvánvalókká legyenek” (Lk 2:35). Krisztus életének fényénél minden szív - a Teremtő szívetől kezdve a sötétség fejedelmének szívéig - lelepleződik. Sátán önzőnek, zsarnoknak mutatta be Istent, olyannak, aki mindent követel, de semmit sem ad, aki saját dicsőítésére igényli teremtményei szolgálatát, de javukra semmi áldozatot nem hoz. Krisztus odaajándékozása azonban bepillantást enged az Atya szívébe. Bebizonyítja, hogy Isten irántunk való gondolata “békességnek és nem háborúságnak gondolata” (Jer 29:11). Ez kinyilatkoztatja, hogy míg Isten gyűlölete a bűnnel szemben olyan erős, mint a halál, a bűnösök iránti szeretete viszont erősebb a halálnál is. Vállalta megváltásunkat, és semmit vissza nem tart, bármily drága legyen is az, ami művének megvalósításához szükséges. Nem rejtett el egyetlen igazságot sem, amelyet megváltásunk érdekében ismernünk kell. Nem mulasztott el megtenni egyetlen csodát sem, amely javunkat szolgálja; egyetlen isteni eszköz sem maradt felhasználatlanul. Kegyelmet kegyelemre, ajándékot ajándékokra halmoz. A menny egész tárháza nyitva áll azok számára, akik engedik, hogy megmentse őket. Az Atya összegyűjtötte a világmindenség valamennyi kincsét, feltárta végtelen hatalmának forrásait, s mikor mindezeket Krisztus kezébe helyezte, így szólt: mindez az emberé! Használd fel ezeket az ajándékokat és győzd meg általuk az embert arról, hogy mennyen és földön nincs nagyobb szeretet, mint az enyém! Akkor találja meg legteljesebb boldogságát, ha szeret engem.

Kálvária keresztyénél a szeretet és az önzés állt szemben egymással. Itt mutatkozott meg mindkettő a maga legteljesebb valóságában. Krisztus azért élt, hogy vigasztaljon és áldást osszon. Sátán pedig megölte Őt, s ezzel kifejezte Isten elleni gyűlöletének mélységes gonoszságát. Ezzel lelepleződött lázadásának igazi célja: megfosztani Istent trónjától, és megölni azt, aki kinyilatkoztatta Isten szeretetét.

Krisztus élete és halála felfedi az ember gondolatait is. Krisztus élete - a jászoltól a keresztyénig - önmegtagadásra, a szenvedésben való részvételre hív. Leleplezi az emberek szándékait. Jézus a menny igazságát hozta, s mindazok, akik engedelmeskedtek a Szentlélek szavának, vonzódtak hozzá. Akik önmagukat imádják, azok Sátán birodalmához tartoznak.

Krisztus iránti magatartásunk mutatja meg, kinek az oldalán állunk. Így mondja ki mindenki önmaga felett az ítéletet.

A végső ítélet napján minden elveszett lélek meg fogja érteni, mit dobott el magától azzal, hogy elvetette az igazságot. A kereszt áll majd szemük előtt, és mindenki - akit bűnei addig elvakítottak - felismeri igazi jelentőségét. Kálvária látomása nyomán, a titokzatos Áldozat láttán minden bűnös elismeri, hogy a menny ítélete jogos. Minden hazug mentség semmivé lesz. Az emberiség hitehagyása a maga irtózatosságában mutatkozik meg. Mindenki meglátja majd, mit választott. Tisztázódik az igazság és a tévelygés minden kérdése, amely a hosszú küzdelem alatt felmerült. A világegyetem ítélőszéke igazolni fogja, hogy Isten nem felelős a bűn keletkezéséért és következményeiért. Akkor bebizonyosodik, hogy nem az isteni rendelkezések idézték elő a bűnt. Isten uralmában nem volt hiba; semmi ok nem volt a hűtlenségre, elégedetlenségre. Amikor minden szív gondolata nyilvánvalóvá lesz, a hűségesek és a lázadók együtt vallják majd meg: "Igazságosak és igazak a te útaid, ó szentek Királya! Ki ne félne téged, Uram! és ki ne dicsőítené a te nevedet? Mert a te ítéleteid nyilvánvalókká lettek" (Jel 15:3-4).

[41]

“Láttuk az Ő csillagát”

“Amikor pedig megszületik vala Jézus a júdeai Bethlehemben, Heródes király idejében, ímé napkeletről bölcsek jövének Jeruzsálembe, ezt mondván: Hol van a zsidók királya, aki megszületett? Mert láttuk az ő csillagát napkeleten, és azért jövének, hogy tisztességet tegyünk néki” (Mt 2:1-2).

A keleti bölcsek filozófusok voltak; annak a hatalmas és befolyásos nemesi osztálynak tagjai, amely a nemzet vagyonának és tudásának legnagyobb részével rendelkezett. E nemesek közül sokan kihasználták a nép hiszékenységét. Mások viszont egyenes emberek voltak, akik a Gondviselés bizonyítékait kutatták a természetben. Őket becsületességükért és bölcsességükért nagyrabecsülték. Ilyen jelleműek voltak a Jézust felkereső bölcsek.

Az isteni világosság minden időben beragyogja a pogányság sötétségét. Mialatt ezek a bölcsek az eget kutatták és a csillagok fényes pályájának rejtett titkait igyekeztek kideríteni, bepillantottak a Teremtő dicsőségébe. Nagyobb világosság után vágyakoztak, és ezért a héber írásokhoz fordultak. Hazájukban őriztek olyan prófétai írásokat, amelyek isteni tanító eljövételét jövendölték. Bálám - Isten egykori prófétája egyben mágus is volt. Annak idején a Szentlélek által jövendölte Izrael fénykorát és a Messiás megjelenését. Próféciáit a hagyományok őrizték meg századokon át. Az Ószövetség azonban sokkal világosabban jelenti ki a Megváltó eljövételét. A bölcsek örömmel ébredtek rá, hogy a Messiás eljövetele közel van, és az egész földet betölti majd Isten dicsőségének ismerete.

A bölcsek rejtélyes égi fényt láttak azon az éjszakán, amikor Isten dicsősége beragyogta a bethlehemi dombokat. Amint a fény halványodott, egy fényes csillag jelent meg, és ott maradt az égen. Nem állócsillag volt és nem bolygó, ezért a jelenség különös érdeklődést váltott ki. A csillag fénylő angyalok távoli serege volt, de erről a bölcsek mit sem tudtak. Mégis az volt az érzésük, hogy ez a csillag különösen jelentős számukra. Papokkal és bölcselőkkel tanácskoztak, és átkutatták az ősi feljegyzéseket. Bálám jövendölése kijelenti:

“Csillag származik Jákóbból és királyi pálca támad Izraelből” (4Móz 24:17). Ez a csillag lenne a Megígért előfutára? A bölcsek örömmel köszöntötték a mennyei igazság fényét, amely most már ragyogóbb sugarakkal áradt rájuk. Álomban utasítást kaptak, hogy induljanak az újszülött Fejedelem felkeresésére.

Ahogy Ábrahám Isten felszólítására hit által útra kelt “nem tudván hová megy” (Isid 11:8); ahogyan Izrael hit által követte a felhőoszlopot az Ígéret Földje felé, úgy indultak el ezek a pogány bölcsek is, hogy megkeressék a megígért Megváltót. A Kelet országai bővültek kincsekben. A bölcsek sem indultak el üres kézzel. Szokás volt a fejedelmeket, magas rangú személyeket hódolatképpen megajándékozni. A föld legdrágább ajándékait hozták el annak, akiben megáldatnak a föld minden nemzetségei. Éjszaka kellett utazniuk, hogy szemmel tarthassák a csillagot. Az utazók a keresett Fejedelemmel kapcsolatos hagyományok és prófétai kijelentések ismételtetésével tették kellemessé az időt. Minden pihenő alatt kutatták a próféciákat; és egyre mélyebben meg voltak győződve arról, hogy Isten vezeti őket. Ennek külső jeleként előttük haladt a csillag, de benső bizonyosságuk is volt a Szentlélek által, aki áthatotta szívüket és reménnyel töltötte el őket. Hosszú, de örömteli utazás volt ez.

Eljutottak Izrael földjére, leereszkedtek az Olajfák hegyén, és szemük elé tárult Jeruzsálem. De lám a csillag, amely végigvezette őket fáradtságos útjukon, megállt a templom felett, azután néhány pillanat múlva eltűnt a szemük elől. Meggyorsították lépteiket, hiszen bizonyosak voltak abban, hogy mindenki a Messiás születésének örömhíréről beszél. Kérdezősködésük azonban hiábavalónak bizonyult. Amint a szent városba értek, a templom felé vették útjukat. Csodálkoztak, amikor senkit sem találtak, aki valamit is tudott volna az újszülött királyról. Kérdéseik nem örömet, hanem félelemmel vegyes meglepetést, sőt megvetést keltettek.

A papok a hagyományokat ismételtették. Vallásukat és kegyességüket dicsőítették, miközben a görögöket és a rómaiakat mindenkinél pogányabbnak, bűnösebbnek bélyegezték. A bölcsek nem voltak bálványimádók, és Isten szemében az állítólagos istentisztelőknél sokkal értékesebbek voltak. A zsidók mégis pogányoknak tekintették őket. Buzgó érdeklődésük még a szent iratok hivatott őreinek körében sem keltett rokonszenvet.

A bölcsek érkezésének híre gyorsan tovaterjedt Jeruzsálemben. Különös küldetésük izgalmat keltett a nép körében, és ez Heródes király palotájába is eljutott. A ravasz edomitát felbőszítette egy esetleges vetélytárs feltűnése. Trónhoz vezető útját számtalan gyilkosság szennyezte. Idegen származása miatt a nép, amelyen uralkodott, gyűlölte. Biztonsága egyedül Róma kegyén múltott. Az új Fejedelem viszont többet követelt. Arra született, hogy király legyen.

Heródes azt gyanította, hogy a papok szóttek összeesküvést az idegenekkel azért, hogy a népet föllázzák, és őt megfosszák trónjától. Bizalmatlanságát azonban leplezte. Elhatározta, hogy még ravaszabb lesz, és áthúzza számításaikat. Összehívta a főpapokat és az írástudókat. Arról kérdezősködött, hogy mit tanítanak a szent könyvek a Messiás születésének helyéről.

A trónbitorló érdeklődése - amire ráadásul idegenek készítették -, büszkeségükben sértette a zsidó tanítókat. Az a közömbösség, amivel a próféciák tekerceit olvasni kezdték, földühítette a féltékeny zsarnokot. Azt gondolta, hogy megpróbálják eltitkolni a témával kapcsolatos ismereteiket. Ellentmondást nem tűrő hangon megparancsolta, hogy alapos kutatás után mondják meg, hol születik a Király, akit várnak. "Azok pedig mondanak néki: A júdeai Bethlehemben; mert így írta vala meg a próféta:

És te Bethlehem, Júdának földje,
 semmiképpen sem vagy legkisebb Júda fejedelmi városai
 között:
 mert belőled származik a fejedelem, aki legeltetni fogja az én
 népemet, az Izráelt"

(Mt 2:5-6)

Heródes most magánbeszélgetésre hívta meg a bölcseket. Szívében gyűlölet és rettegés vihara dúlt, de külsőleg megőrizte nyugalomát, és udvariasan fogadta az idegeneket. Megkérdezte, hogy mikor jelent meg a csillag, és tettetett örömmel üdvözölte Krisztus születésének hírét. A látogatók lelkére kötötte: "Elmenvén, szorgalmasan kérdezősködjétek a gyermek felől, mihelyt pedig megtaláljátok, adjátok tudtomra, hogy én is elmenjek és tisztességet tegyek néki" (Mt 2:8). Ezzel útjukra bocsátotta őket Bethlenem felé.

Jeruzsálem papjai és vénei nem voltak annyira tudatlanok Krisztus születését illetően, mint amennyire színlelték. Az a hír, hogy angyalok látogatták meg a pásztorokat, Jeruzsálembe is eljutott, de a rabbik figyelemre sem méltatták. Ők maguk is megtalálhatták volna Jézust, és készek lehettek volna a bölcseket szülőhelyére vezetni, de nem így történt. A bölcsek jöttek, hogy felhívják figyelmüket a Messiás születésére. “Hol van a zsidók királya, aki megszületett? - kérdezték -; Mert láttuk az ő csillagát napkeleten, és azért jövénk, hogy tisztességet tegyünk néki” (Mt 2:2).

Most is büszkeség és irigység zárta el a világosság útját. Ha a papok és a rabbik hitelt adnak a pásztorok és bölcsek jelentésének, igen kellemetlen helyzetbe kerültek volna. Ez megcáfolta volna azt az állításukat, hogy ők Isten igazságának képviselői. Ezek a képzett tanítók méltóságukon alulinak érezték, hogy olyanok tanítsák őket, akiket ők pogányoknak tartanak. Lehetetlen, mondták, hogy Isten megkerülte őket, és tudatlan pásztorokhoz vagy körülmetéletlen pogányokhoz fordult. Úgy döntöttek, hogy közömbösek lesznek a Heródes királyt és egész Jeruzsálemet izgalomban tartó hírek iránt. Mégcsak el sem mentek Bethlehembe, hogy megbizonyosodjanak róla: vajon igaz-e mindez? A népnek azt állították, hogy a Jézus iránti érdeklődés csak fanatikus izgatottság. Ekkor kezdték a papok és a rabbik Krisztust elvetni. Innen kezdve büszkeségük és csökönységük elkeseredett gyűlöletté fajult a Megváltó iránt. Míg Isten kitárta az ajtót a pogányoknak, a zsidó vezetők bezárták azt maguk előtt.

A bölcsek egyedül távoztak Jeruzsálemből. Leszállt az est, amikor elhagyták Jeruzsálem kapuit, de nagy örömeikre ismét megpillantották a csillagot, amely Bethlehembe vezette őket. Ők - a pásztorokkal ellentétben - nem kaptak felvilágosítást Jézus születésének szegényes körülményeiről. Hosszú utazásuk végén csalódást okozott a zsidó vezetők közömbössége, és megcsappant bizalommal hagyták el Jeruzsálemet. Bethlehemben nem találták az újszülött Király védelmére állított királyi őrséget. Senki sem volt jelen a világi nagyságok közül. Jézus bölcsője egy jászol volt, és csak szülei, a tanulatlan, egyszerű emberek őrizték.

Ő lenne az, akiről meg van írva, hogy “megépíti Jákób nemzetségeit”, és “visszahozza Izrael megszabadultjait”, és Ő lenne a “népek

[45] világossága”, hogy az “üdvösség a föld végéig terjedjen”? (Vö. Ésa 49:6)

“Bemenvén a házba, ott találók a gyermeket anyjával, Máriával; és leborulván, tisztességet tőnek néki” (Mt 2:11). Jézus szerény külseje alatt is felismerték az Istenség jelenlétét. Átadták szívüket Neki, mint Üdvözítőjüknek, azután kitárták ajándékaikat: “aranyat, tömjént és mirhát” (Mt 2:11). Micsoda hitük volt! El lehetett volna mondani a napkeleti bölcsekről, amit később a római századosról: “még az Izraelben sem találtam ilyen nagy hitet” (Mt 8:10).

A bölcsek nem láthatták át Heródes Jézussal kapcsolatos szándékát. Miután útjuk célját elérték, arra készülődtek, hogy visszatérjenek Jeruzsálembe. Értesíteni akarták a királyt útjuk eredményéről. Isten azonban álomban figyelmeztette őket, hogy többé ne találkozzanak Heródesselel. Elkerülték tehát Jeruzsálemet, és egy másik úton tértek vissza hazájukba.

Hasonlóképpen figyelmeztette Isten Józsefet is, hogy meneküljön Egyiptomba Máriával és a gyermekkel. Az angyal így szólt: “Maradj ott, amíg én mondom néked; mert Heródes halálra fogja keresni a gyermeket” (Mt 2:13). József késedelem nélkül engedelmeskedett, és a nagyobb biztonság kedvéért még akkor éjjel útnak indult.

A bölcsek által Isten felhívta a zsidó nép figyelmét Fia születésére. A jeruzsálemi kérdezősködés, a felkeltett általános érdeklődés, sőt még Heródes féltékenysége is arra kényszerítette a papok és a rabbik figyelmét, hogy a messiási próféciákra figyeljenek, és az éppen bekövetkezett nagy eseményre irányította az emberek gondolatait.

Sátán elszántan igyekezett az isteni fényt kioltani a földön, és minden ravaszságát latba vetette, hogy megölje az Üdvözítőt. De az, Aki sohasem alszik és sohasem szunnyad el, őrködött szeretett Fia fölött. Ő, Aki mannat hullatott a mennyből Izraelnek, és táplálta Illést az éhség idején, pogány földön biztosított menedéket Mária és a gyermek Jézus számára. A pogány országból jött bölcsek ajándékai által az Úr gondoskodott az Egyiptomba történő utazás és az idegen földön való tartózkodás költségeiről.

A bölcsek az elsők között jöttek, hogy köszöntsék a Megváltót. Elsőként helyezték ajándékaikat lábához. És milyen kiváltság volt az, hogy ajándékozhattak! A szeretetteljes szívből fakadó ajándékot

Isten örömmel megáldja, és a lehető leggyümölcsözőbbé teszi az Ő szolgálatában. Ha szívünket Jézusnak adtuk át, akkor ajándékainkat is elhozzuk neki. Aranyunkat, ezüstünket, legdrágább földi kincseinket, legjobb szellemi és lelki képességeinket örömmel szenteljük annak, Aki szeretett minket, és önmagát adta érettünk. [46]

Jeruzsálemben Heródes türelmetlenül várta a bölcsek visszatérését. Amint telt az idő, és mégsem jöttek, gyanakodni kezdett. A rabbik vonakodtak megmondani a Messiás születési helyét, és ez azt sugallta neki, hogy a bölcsek átláttak cselszövésein, és szántszándékkal elkerülték őt. Ez a gondolat felbőszítette. Ravaszsága kudarcba fulladt, de megmaradt számára az erőszak lehetősége. A gyermek-királyt elrettentő példának akarta felhasználni. Majd meglátják a gögös zsidók, mire számíthatnak, ha megpróbálnak másik uralkodót ültetni a trónra!

Azonnal katonákat küldött Bethlehembe azzal a paranccsal, hogy öljenek meg minden két éven aluli gyermeket. Dávid városának csendes otthonaiban olyan szörnyű jelenetek voltak, amelyeket Isten már hatszáz évvel ezelőtt megmutatott a prófétának. “Szó hallatszott Rámában: Sírásrívás és sok keserves jajgatás. Rákhel siratta az ő fiait, és nem akart megvigasztaltatni, mert nincsenek” (Mt 2:18).

Ezt a csapást maguk a zsidók idézték elő. Ha hűséggel és alázatosan jártak volna Istennel, Ő csodával határos módon tette volna ártalmatlanná a király haragját. De bűneik elválasztották őket Istentől, és elutasították a Szentlelket, aki egyedüli pajzsuk lehetett volna. Nem tanulmányozták az Írásokat azzal a vágygal, hogy azonosuljanak Isten akarásával. Olyan jóvendölések után kutattak, amelyeket saját felmagasztalásukra magyarázhattak, és amelyekből kimutatható, hogy Isten menynyire megveti az összes többi nemzetet. Azzal dicsekedtek a legszívesebben, hogy a Messiás eljön mint király, legyőzi ellenségeit, és haragjában eltapossa a pogányokat. Így szították uralkodóik gyűlöletét. Sátán Krisztus küldetésének hamis bemutatásával a Megváltót akarta elpusztítani, ehelyett azonban a zsidók fejére szállt vissza a halál.

Ez a kegyetlen gyilkolás Heródes uralkodásának utolsó szörnyűsége volt. Nem sokkal az ártatlanok lemészárlása után az ő sorsa is betelt, amit senki sem háríthatott el. Rettenetes halált halt.

József, aki még mindig Egyiptomban volt, most parancsot kapott Isten angyalától, hogy térjen vissza Izrael földjére. Mivel Jézust, Dá-

vid trónja örökösének tekintette, Bethlehembben kívánt letelepedni. Amikor azonban megtudta, hogy Heródes trónján fia, Arkhelaus ül Júdeában, attól tartott, hogy az apa, Krisztus elleni terveit majd fia viszi véghez.

Heródes összes fia közül jellemében Arkhelaus hasonlított hozzá leginkább. Már uralomra jutását is jeruzsálemi lázadás és a római helyőrség többezres zsidómészárlása tette emlékezetessé.

Isten ismét biztonságos helyre vezette Józsefet. Visszatért Názáretbe, korábbi otthonába, és Jézus itt élt majdnem harminc évig, “hogyan beteljesedjék, amit a próféták mondtak, hogy názáretinek fog neveztetni” (Mt 2:23). Galileában Heródes egyik fia uralkodott, de lakossága sokkal inkább idegenek keveréke volt, mint Júdeáé. Ezek kevésbé érdeklődtek a zsidókat különösen érintő ügyek iránt, és Jézus megjelenése jóval kevésbé tette féltékennyé a hatalmon lévőket.

Így fogadták a Megváltót, amikor Ő a földre jött. Úgy tűnt, hogy nincsen biztonság, nyugalmas hely a gyermek Üdvözítő számára. Isten nem bízhatta szeretett Fiát emberekre, még akkor sem, amikor megváltásukért munkálkodott. Angyalokat bízott meg, hogy Jézust kísérjék és oltalmazzák, amíg küldetését végzi a földön, és meghal azok keze által, akiket meg akar menteni.

Jézus gyermeksége

Jézus gyermekkorát és ifjúságát egy kis hegyi faluban töltötte. Nincs a földön olyan hely, amelynek ne lett volna megtiszteltetés az Ő jelenléte. Királyi palotáknak is kiváltság lett volna vendégül látni Őt. Ő azonban nem nézte a gazdagok házait, királyok udvarait, tudósok jól ismert székhelyét, hanem az eldugott, lenézett Názáretben telepedett le.

Csudálatosan sokatmondó a gyermekkoráról szóló rövid feljegyzés: “A kisgyermek pedig növekedék, és erősödék lélekben, teljesedve bölcsességgel; és az Istennek kegyelme vala őrajta” (Lk 2:40). Az Atyja tekintetéből sugárzó fényben Jézus “gyarapodék bölcsességben és testének állapotjában, és az Isten és emberek előtt való kedvességben” (Lk 2: 52). Gyors felfogású volt, a dolgok mélyére látott, korát meghaladóan komoly és bölcs. Emellett jelleme csodálatosan kiegyensúlyozott volt. Szellemi és fizikai képességei fokozatosan bontakoztak ki a gyermekkor törvényszerűségeinek megfelelően.

Jézus rendkívül szeretetreméltó gyermek volt. Mindig készen állt arra, hogy másokat szolgáljon. Türelmét sohasem vesztette el, ajkát sohasem hagyta el hazug szó. Elveiben megingathatatlan volt, mint a szikla, életét önzetlenség, báj, udvariasság jellemezte.

Jézus anyja mélyreható figyelemmel követte nyomon gyermeke képességeinek kibontakozását, jellemén pedig látta a tökéletesség jeleit. Örömmel fáradozott e ragyogó, fogékony elme fejlesztésén. A Szentlélektől kapott bölcsességgel együtt tudott működni a mennyei erővel a gyermek nevelésében, aki egyedül Istent tekinthette Atyjának.

A hőséges izraeliták ősidők óta nagy figyelmet szenteltek az ifjúság nevelésének. Az Úr utasítására a gyermekeket már csecsemőkoruktól az Ő jóságára és nagyságára tanították. Ezt különösen kinyilatkoztatja a törvény és Izrael története. A nyiladozó értelemhez alkalmazták az énekeket, imákat és az Írásokból vett tanulmányokat. Az apáknak és anyáknak meg kellett tanítaniuk gyermekeiket, hogy

[49]

Isten törvényében jelleme tükröződik, és ha alapelveit szívükbe fogadják, Isten képmása fog kirajzolódni elménkben és szívünkben. A tanítás javarészt szóban folyt, de az ifjúság olvasni is megtanulta a héber iratokat, és tanulmányozta az ószövetségi írások pergamentekercseit.

Krisztus idejében azt a települést, amelyben az ifjak vallásos neveléséről nem gondoskodtak, Isten átkától sújtottnak tekintették. A tanítás mégis formálissá vált, és a hagyományok jórészt kiszorították az Írásokat. Az igazi nevelés arra indítja a fiatalokat, hogy “keressék az Urat, ha talán kitapogathatnák Őt és megtalálhatnák” (Acs 17:27). A zsidó tanítók figyelmét azonban a ceremóniák kötötték le. A tanulók olyan értéktelen ismereteket halmoztak föl, amelyeket a mennyei magasabb iskolában nem ismernek el. Az Isten szavának személyes elfogadásából fakadó tapasztalatnak nem volt szerepe az oktatási rendszerben. A tanulókat annyira lefoglalták a külsőségek, hogy nem maradt egy-egy csendes órájuk, amit Istennel tölthettek volna. Nem hallották meg szívhez szóló szavát. A tudást keresték, de közben elfordultak a bölcsesség Forrásától. Istennek szánt szolgálatukból a leglényegesebb dolgok kimaradtak, a törvény alapelvei elhomályosultak. Amit sokan felsőbb szintű nevelésnek tekintettek, éppen az volt az igazi fejlődés legnagyobb akadályja. A rabbik oktatása nyomán az ifjúság képességei nem bontakozhattak ki. Gondolkodásuk megbénult és beszűkült.

A gyermek Jézus nem járt a zsinagóga-iskolákba. Édesanyja volt első földi tanítója. Az ő ajkáról és a prófétai tekercsekből tanult a mennyei dolgokról. Most, anyja ölében pontosan azokat a szavakat hallotta, amelyeket Ő maga mondott Mózes által Izraelnek. Akkor sem kereste a rabbik iskoláit, amikor átlépte az ifjúkor küszöbét. Nem volt szüksége arra, hogy ilyen forrásból szerezzé ismereteit, mert az Ő tanítója Isten volt.

A Megváltó szolgálata során felmerülő kérdés: “mi módon tudja ez az írásokat, holott nem tanulta?” (Jn 7:15), nem azt jelenti, hogy Jézus nem tudott olvasni, hanem hogy nem tanult a rabbik iskoláiban. Ismereteit úgy szerezte, ahogyan mi is megtehetjük. Az Írásokban való alapos jártasságából látható, milyen szorgalommal szentelte gyermekéveit Isten szavának tanulmányozására. Isten teremtett műveinek nagy könyvtára is nyitva állt előtte. Ő, a mindenség teremtetője, elmélyült azokban a tanításokban, amelyeket Ő maga írt a földre, a

tengerre és az égboltra. Tudományos ismereteit nem a világ istentelen dolgaiból, hanem a természetből gyűjtötte. Tanulmányozta a növények, az állatok és az emberek életét. Kicsiny korától egyetlen célja volt: mások áldására élni. Ennek forrását a természetben találta meg. Amint a növény- és állatvilágot tanulmányozta, új gondolatok és elképzelések ébredtek benne. A látottakból mindig igyekezett olyan példákat meríteni, amelyekkel Isten élő kinyilatkoztatásait mutathatja be. A példázatok - amelyeket szolgálata során az igazság tanításakor előszeretettel alkalmazott - tanúsítják, hogy mennyire nyitva állt lelke a természet hatásai előtt, és hogyan gyűjtögette lelki tanításait a mindennapi életből.

Miközben Jézus megpróbálta megérteni a dolgok értelmét, föltárgult előtte Isten szavának és műveinek jelentősége. Mennyei lények kísérték, szent gondolatokkal foglalatostkodott. Amióta értelme nyiladozni kezdett, folyamatosan növekedett lelki ajándékokban és az igazság ismeretében.

Jézushoz hasonlóan minden gyermek szert tehet a tudásra. Ha megkíséreljük megismerni mennyei Atyánkat Igéje által, angyalok szegődnek mellénk, értelmünk megnyílik, jellemünk tisztul és nemessé válik. Egyre jobban fogunk hasonlítani Megváltónkhoz. A természet szépségét és nagyságát szemlélve szeretetünkkel Isten felé fordulunk. Ha istenfélelem tölt be minket, lelkünk megerősödik, és az Örökkévalóval lépünk kapcsolatba művei által. Ha ima által közösségünk van Istennel, szellemi és erkölcsi képességeink fejlődnek. Ha a lelkiekről elmélkedünk, lelki képességeink erősödnek.

Jézus élete összhangban volt Istennel. Gyermekkorában gyermekként gondolkodott és beszélt, de a bűnnek nyoma sem homályosította el benne Isten képmását. Mégsem volt mentes a kísértéstől. Názáret lakosainak gonoszsága közmondásos volt. Nátánael kérdésből világosan látszik, hogy mennyire lenézték őket: "Názáretből támadhat-e valami jó?" (Jn 1:47). Jézusnak olyan helyen kellett laknia, ahol jelleme próbára lett téve. Állandóan örködnie kellett, hogy megőrizze tisztaságát. Minden összeütközést vállalnia kellett - amelyhez hasonlót mi is átélhetünk -, hogy példaképünk lehessen gyermekségünkben, ifjúságunkban és felnőtt korunkban.

Sátán fáradhatatlanul küzdött, hogy legyőzze a názáreti Gyermeket.

Jézust kisgyermek korától mennyei angyalok őrizték, élete mégis egyetlen hosszú küzdelem volt a sötétség hatalmai ellen. A sötétség fejedelmét sértette és nyugtalanította, hogy van valaki a földön, akit a bűn nem szennyezett be. Minden lehetőséget kihasználta, hogy Jézust törbe csalja. Senki emberfiának, aki szent életet akar élni, nem kell olyan heves harcot folytatnia a kísértések ellen, mint Megváltónknak.

Jézus szülei szegények voltak, és fáradtságos napi munkával keresték kenyerüket. A gyermek jól ismerte a szegénységet, az önmegtagadást és a nélkülözést. Ezek a tapasztalatok védelmet jelentettek számára. Tevékeny életében nem voltak haszontalan percek, amelyek részt nyitottak volna a kísértésnek. Nem voltak céltalan órák sem, amikor rossz társaságba kerülhetett volna. Amennyire csak lehetett, elzárta a kísértő útját. Sem nyereség vagy élvezet, sem dicséret vagy bírálat nem vehette rá arra, hogy rosszat tegyen. Bölcs volt, hogy felismerje a gonoszt, és erős, hogy ellenálljon neki.

Krisztus volt az egyetlen büntelen személy, aki valaha a földön élt, jóllehet csaknem harminc évig lakott Názáret gonosz lakosai között. Ez a tény megszegyeníti azokat, akik úgy gondolják, hogy a szeplőtlen élet megvalósítása környezetüktől, szerencsájüktől vagy jólétüktől függ. Éppen a kísértés, a szegénység, a viszontagságok nevelő hatására van szükség ahhoz, hogy a tisztaság és az állhatatosság kifejlődjék.

Jézus otthona lenézett hely volt, de Ő hűségesen és örömmel viselte a háztartás terheinek ráeső részét. Egykor az egeknek parancsolt, angyalok boldogan teljesítették szavát - most pedig készséges szolga, szerető, engedelmes fiú. Mesterséget tanult, és kétkezi munkát végzett Józseffel az ácsműhelyben. A közönséges munkások egyszerű ruhájában rótt a kisváros utcáit, amikor munkahelyére ment vagy jött onnan. Nem használta isteni hatalmát, hogy csökkentse terheit vagy könnyítsen nehéz munkáján.

Jézus gyermek- és ifjúkorában dolgozott, ez értelmét és testét is fejlesztette. Nem élt vissza fizikai képességeivel, hanem úgy élt, hogy minden téren a legjobbat nyújthassa, és így tökéletesen megőrizze testi és lelki erőit. Nem volt hajlandó tökéletlen munkát végezni, sőt szerszámait is ennek megfelelően kezelte. Tökéletes volt munkásként is, mint ahogy tökéletes volt mindenben jelleme. Saját példájával tanítja, hogy szorgalmasnak kell lennünk, munkánkat pontosan és alaposan kell végeznünk, és az ilyen munkát meg

is becsülik. Az a gyakorlás, amely által a kéz hasznossá válik, és a fiatalok megtanulják hordozni részüket az élet terheiből; fizikai erőt ad, és minden képességet fejleszt. Mindenki találjon olyan elfoglaltságot, amely számára is hasznos, és másokon is segít. Isten áldásul rendelte a munkát, de csak a szorgalmas munkás talál rá az élet igazi szépségére és örömére. Isten jóváhagyólag tekint azokra a gyermekekre és ifjakra, akik saját kötelességüket örömmel végzik a háztartásban, és a terheket megosztják édesapjukkal és édesanyjukkal. Az ilyen gyermekek otthonról kikerülve a társadalom hasznos tagjai lesznek.

Jézus egész földi élete során lelkiismeretes és kitartó munkás volt. Sokat várt el, tehát sokra vállalkozott. Miután megkezdte szolgálatát, kijelentette: “Nékem cselekednem kell Annak dolgait, Aki elküldött engem, amíg nappal van: eljő az éjszaka, mikor senki sem munkálkodhatik” (Jn 9:4). Jézus nem menekült a gondoktól és a felelősségtől, mint sok állítólagos követője. Sokan épp azért gyengék és alkalmatlanok, mert mindenáron kerülnek a fegyelmezést. Lehetnek értékes és szeretetre méltó tulajdonságaik, de tehetetlenek és csaknem hasznavehetetlenek, ha nehézségekkel kerülnek szembe, vagy akadályokat kell legyőzniük. A Jézusban megnyilvánuló határozottságot és erőt, jellemének megbízhatóságát és szilárdságát ugyanazzal a neveléssel mi is kifejleszthetjük, amivel Ő tette. Az a kegyelem, amelyet Ő elnyert, a miénk is lehet.

Megváltónk, amíg az emberek között élt, osztozott a szegények sorsában. Tapasztalatból ismerte gondjaikat és nehézségeiket, így vigasztalni és bátorítani tudott minden egyszerű munkást. Azok, akik valóban megértették Jézus életének tanítását, sohasem fognak különbséget tenni a társadalmi osztályok között, és sohasem fogják jobban tisztelni a gazdagot az arra érdemesebb szegénynél.

Jézus vidáman és tapintatosan végezte munkáját. Sok türelemre és lelkeségre van szükségünk ahhoz, hogy a Biblia vallását behozzuk az otthoni életbe és a munkahelyre, hogy elviseljük a világi ügyek okozta megterhelést, és szemünket mégis egyedül Isten dicsőségére szegezzük. Krisztus ezen a ponton segít. Sohasem volt annyira elfoglalva a világi gondokkal, hogy ne lett volna arra ideje, hogy törődjön a mennyei dolgokkal. Szívének örömét gyakran zsoltárokkal és mennyei énekekkel fejezte ki. Názáret lakói gyakran hallották hangját, amint dicsérettel és hálával járult Isten elé. A mennyei éneke

által tartotta a kapcsolatot. Ha társai a fárasztó munkáról panaszkodtak, a Megváltó ajkáról felszálló édes dallam felvidította őket. Úgy tűnt, hogy dicsérete elűzi a gonosz angyalokat, és mint a tömjén, jó illattal tölti be a környéket. Hallgatóinak gondolatait a földi élet terhéről a mennyei otthon felé irányította.

Jézus a világ számára a gyógyító kegyelem kútforrása volt. Életéből még a názareti magányban eltöltött évek alatt is rokonszenv és gyengédség áradt. Jelenlétében mindenki boldogabb lett - az idősek, a gondterheltek, a bűnösök, az ártatlan örömmel játszó gyermekek, a ligetek csöpp teremtményei, még a türelmes teherhordó állatok is. Ő, aki szavának erejével világokat tartott fenn, most lehajol, hogy segítsen egy sebesült madáron. Figyelme semmit sem került el, a legkisebbnek is szolgált.

Ahogyan növekedett bölcsességben és testi állapotában, úgy növekedett az Isten és emberek előtti kedvességben is. Minden szív rokonszenvét megnyerte, mert képes volt mindenkivel együttérezni. A remény és bátorság légköre vette körül, és ez minden házban áldássá tette Őt. Szombatoként gyakran felkérték a zsinagógában, hogy a próféták írásaiból az előírt szakaszt felolvassa. A hallgatók szívében boldog izgalom lett úrrá, amint a szent szöveg jól ismert szavaiból új világosság ragyogott elő.

Mégis, Jézus kerülte a feltűnést. Egész názareti tartózkodása alatt egyszer sem mutatta meg csodatevő erejét. Nem vágyott magas beosztásra, nem fogadott el címeket. Csendes, egyszerű élete, sőt még az a hallgatás is, amellyel a Szentírás "átlép" gyermekévein, fontos tanulságot tartalmaznak. Minél csendesebb és egyszerűbb egy gyermek élete, minél inkább mentes a mesterséges izgalmaktól, és minél inkább összhangban van a természettel, annál kedvezőbben fejlődnek testi, szellemi képességei és lelki ereje.

Jézus a mi példaképünk. Sokan érdeklődéssel foglalkoznak nyilvános szolgálatának időszakával, de észrevétlenül elsiklanak az ifjúkorában rejlő tanítás fölött. Pedig éppen a családban töltött élete példa minden gyermek és fiatal számára. A Megváltó szegénnyé lett, hogy megtaníthassa: alacsony sorban is milyen közel járhatunk Istenhez. Életének az volt a célja, hogy Atyjának az élet mindennapi dolgaiban is örömet szerezzen, tisztelje és dicsőítse Őt. Munkásságát azzal kezdte, hogy megtisztelte a mindennapi kenyérért keményen megdolgozó kézműves szerény mesterségét. Éppúgy az Istennek

szolgált, amikor a gyalupadnál dolgozott, mint amikor a néptömeg előtt csodákat művelt. Minden fiatal, aki Krisztus hűségének és engedelmességének példáját követi egyszerű otthonában, igényelheti azokat a szavakat, amiket Atyja mondott róla a Szentlélek által: “Ímé, az én szolgám, akit gyámolítok, az én választottam, akit szívem kedvel” (Ésa 42:1).

[55]

A húsvéti látogatás

A zsidóknál a tizenkettedik életév volt a választóvonal a gyermekkor és az ifjúkor között. Amikor egy héber fiú betöltötte ezt az életkort, a törvény fiának és Isten fiának nevezték. Különleges lehetőségeket kapott a vallásos oktatásra, és elvárták tőle, hogy részt vegyen a szent ünnepeken és szertartásokon. Ennek a szokásnak megfelelően látogatott el a gyermek Jézus húsvétkor Jeruzsálembe. József és Mária - csakúgy, mint a többi hű izraelita - minden évben elmentek, hogy részt vegyenek a húsvéti ünnepen. Amikor Jézus elérte az előírt életkort, őt is magukkal vitték.

Évenként három ünnep volt: a húsvét, a pünkösöd és a sátoros ünnepek, amikor minden izraeli férfinak meg kellett jelennie az Úr előtt Jeruzsálemben. E három ünnep közül húsvétkor jöttek el a legtöbben. Sokan jöttek azokból az országokból, ahol a zsidók elszórtan éltek. Palesztina valamennyi vidékéről is rengeteg hívő eljött. Mivel az utazás Galileából napokig tartott, az utazók nagyobb csoportokba tömörültek, társaságot és védelmet keresve. A nők és az öregek ökor- vagy szamárháton mentek a meredek, sziklás úton. Az erősebb férfiak és a fiatalok gyalogszerrel utaztak. A húsvét március végére vagy április elejére esett, a mezők virágba borultak, a madarak boldogan énekeltek. Az utat Izrael történetének emlékhelyei szegélyezték. Az apák és anyák elbeszéltek gyermekeiknek a csodákat, amelyeket Isten művelt gyermekeikért az elmúlt időkben. Az utazás alatt énekeltek, zenéltek, és amikor végül megpillantották Jeruzsálem tornyait, minden hang diadalmas énekben egyesült:

[56]

“Ott álltak a mi lábaink
te kapuidban, óh Jeruzsálem!
Békesség legyen a te várfalaid között,
csendesség a te palotáidban”

(Zsolt 122:2.7)

A húsvét megünneplése a zsidó nemzet születésével kezdődött. Egyiptomi fogságuk utolsó éjszakáján, amikor semmi jele sem volt a szabadulásnak, Isten megparancsolta, hogy készüljenek fel az azonnali utazásra. Figyelmeztette a fáraót, hogy az egyiptomiakat egy utolsó csapás fogja sújtani, és utasította a zsidókat, hogy gyűjtsék össze családjukat lakhelyükön. Miután meghintették ajtófélfáikat a megölt bárány vérével, a bárányt sütve, kovásztalan kenyérral és keserű füvekkel kellett megenniük. “És ilyen módon egyétek azt meg: Derekaitokat felövezve, saruitok lábaitokon és pálcáitok kezetekben, és nagy sietséggel egyétek azt, mert az Úr páskája az”- mondotta az Úr (2Móz 12:11). Éjfélkor az egyiptomiak minden elsőszülöttje meghalt. Ezután a fáraó üzenetet küldött Izraelnek: “Keljetek fel, menjetek ki az én népem közül, és menjetek, szolgáljatok az Úrnak, amint mondátok” (2Móz 12:31). A zsidók független nemzetként távoztak Egyiptomból. Az Úr megparancsolta, hogy a húsvétot évenként tartsák meg. “Mikor pedig a ti fiaitok mondandják néktek: Micsoda ez a ti szertartástok? Akkor mondjátok: Páskha-áldozat ez az Úrnak, aki elment az Izrael házai mellett Egyiptomban, amikor megverte az Egyiptombelieket” (2Móz 12:26-27). A csodálatos szabadulás története így szállt nemzedékről nemzedékre.

A húsvétot a kovásztalan kenyerek hétnapos ünnepe követte. Az ünnep második napján az évi termés első zsengejét, egy kéve árpát mutattak be az Úrnak. Az ünnep szertartásai Krisztus munkásságát jelképezték. Izrael Egyiptomból való szabadulása a megváltást példázta, ennek emléke volt a pászkaünnep. A megölt bárány, a kovásztalan kenyér és az első zsenge a Megváltót jelképezte.

Krisztus korában a húsvét megünneplése a legtöbb ember számára pusztá formasággá süllyedt. De micsoda jelentősége volt Isten Fia számára!

A gyermek Jézus első ízben lépett be a templomba. Látta a fehér ruhás papokat, amint ünnepélyes szolgálatukat végezték. Szemlélte az oltáron vérző áldozatot. Együtt borult le imában a hívőkkel, mi alatt a tömjénfelhő felszállt Isten elé. Tanúja volt a húsvéti istentisztelet mély benyomást keltő szertartásainak, amelyek értelmét napról napra világosabban látta. Minden mozzanat az Ő életéhez kapcsolódott. Új érzések ébredtek benne. Csendben, elmerülten tanulmányozott egy nagy kérdést. Küldetésének rejtélye feltárult előtte.

A fenti jelenetek magával ragadó hatása alatt nem maradt szülei mellett. Vágyott az egyedüllétre. A húsvéti istentiszteletek befejeződtek, de Ő még mindig a templom csarnokaiban időzött; és amikor a hívők elhagyták Jeruzsálemet, Őt otthagyták.

A jeruzsálemi látogatás során Jézust szülei oda akarták vinni Izrael nagy tanítóihoz. Jézus minden tekintetben engedelmeskedett Isten szavának, de nem vetette alá magát a rabbik szertartásainak és szokásainak. József és Mária remélték, hogy jobban fogja tisztelni a tanult rabbikat, és odaadóbban tesz eleget kívánalmaiknak. De Jézust Isten tanította a templomban. Amit így kapott, azt azonnal igyekezett továbbadni.

Abban az időben egyik csarnokot, amely a templomhoz kapcsolódott, szent iskolának használták, a próféta iskolák mintájára. Itt gyűltek össze a vezető rabbik tanítványaikkal, és ide jött a gyermek Jézus is. Helyet foglalt e nagy, komoly emberek lábánál, és hallgatta a tanítást. Mint aki keresi a bölcsességet, kérdezgette a tanítókat a próféciákról, és azokról a bekövetkező eseményekről, amelyek a Messiás megjelenésére mutatnak.

Jézus úgy jelent meg, mint aki szomjúhozza az Isten ismeretét. Kérdései olyan mély igazságokat érintettek, amelyek bár hosszú ideje homályban voltak, mégis életfontosságúak az üdvösség szempontjából. Bemutatta, hogy milyen szűkös és felületes a bölcsek bölcsessége. Minden feltett kérdés isteni lecke volt, amely az igazságot új megvilágításba helyezte. A rabbik arról a csodálatos felemelkedésről beszéltek, amit a Messiás eljövedele fog hozni a zsidó nemzet számára. Jézus azonban Ésaiás jövendölésére hivatkozott, és megkérdezte, hogy mit jelentenek azok az írások, amelyek Isten Báránának szenvedésére és halálára mutatnak.

A doktorok kérdésekkel fordultak hozzá, és elámultak válaszain. Gyermeki alázattal ismételte az Ige szavait, és olyan mélységes dolgokat tárt föl, amelyről a bölcseknek fogalmuk sem volt. Ha a rabbik követik a bemutatott igazságot, ez akkoriban vallási reformációt eredményezett volna. Mélységes érdeklődés ébredt volna a lelki dolgok iránt, és amikor Jézus megkezdte szolgálatát, sokan föl lettek volna készülve fogadására.

A rabbik tudták, hogy Jézus nem az ő iskoláikban nevelkedett, a próféciákat mégis sokkal jobban értette, mint ők. Ebben a komoly galileai fiúban nagy ígéretet fedeztek fel. Szerették volna tanítvá-

nyuknak megnyerni, hogy Izrael tanítója lehessen. Nevelését ők akarták irányítani, mert úgy érezték, hogy az ilyen eredeti tehetséget nekik kell nevelniük és formálniuk.

Jézus szavai úgy érintették a szívüket, ahogy emberi szavak még soha. Isten világosságot akart árasztani Izrael vezetőire, és ezért azt az egyetlen eszközt használta, amellyel elérhette őket. De Izrael előljárói büszkeségükben nem ismerték el, hogy bárki is taníthatná őket. Ha Jézus úgy jelent volna meg, hogy megpróbálja ezt tenni, akkor meg sem hallgatják. Azzal hízelegtek maguknak, hogy ők tanítják Jézust, vagy legalábbis próbára teszik írásismeretét. Jézus fiatalos szerénysége és kedvessége eloszlatta előítéleteiket. Értelmük öntudatlanul megnyílt Isten szava előtt, és a Szentlélek a szívükhöz szólt.

Be kellett látniuk, hogy Messiás-várásuk nem a próféción alapult, mégsem akartak lemondani a becsvágyuknak hízelgő elméletekről. Nem akarták elismerni, hogy helytelenül értelmezték az Írásokat, amelyek tanítására jogot formáltak. Szájról szájra terjedt a kérdés: Honnan vette tudását ez a fiú, hiszen sohasem tanították? A világosság fénylett a sötétségben, “de a sötétség nem fogadta be azt” (Jn 1:5).

Ez idő alatt József és Mária tanácstalanok és kétségbeesettek voltak. Jeruzsálemből való távozásukkor szem elől veszítették Jézust, és nem tudták, hogy a városban maradt. Az ország akkoriban sűrűn lakott volt, a karavánok pedig óriásiak. Nagy volt a kavarodás, amikor elhagyták a várost. Az úton a barátokkal és ismerősökkel való találkozás öröme elvonta figyelmüket, és a következő estig nem vették észre, hogy Jézus nincs velük. Azután amikor megálltak, hiányolták gyermekük segítőkész kezét. Mivel feltételezték, hogy a társaságukkal van, nem nyugtalankodtak. Bár fiatal volt, mégis feltétlenül bíztak benne, és arra számítottak, hogy ha szükség lesz rá, készen lesz, hogy segítsen, és mint mindig, előre kitalálja kívánságaikat. Mégis feltámadt bennük a félelem, keresték az egész társaságban, de hiába. Megborzongtak, amikor eszükbe jutott, hogy Heródes hogyan próbálta megsemmisíteni Jézust kisgyermek korában. Sötét sejtelmek gyötörték szívüket. Keserű szemrehányásokkal illették magukat.

Visszatértek Jeruzsálembe és folytatták a keresést. Másnap, amint a hívők között jártak-keltek a templomban, ismerős hangra

lettek figyelmesek. Nem tévedhettek, egyetlen hang sem hasonlított az Ő komoly és ünnepélyes, mégis zengő hangjához.

A rabbik iskolájában találták meg Jézust. A nagy öröm ellenére sem feledkeztek meg bánatukról és aggodásukról. Amikor Jézus újra velük volt, anyja hangjába dorgálás vegyült: “Fiam, miért cselekedted ezt velünk? Ímé, atyád és én nagy bánattal kerestünk téged” (Lk 2:48).

“Mi dolog, hogy engem kerestek? - válaszolta Jézus; Avagy nem tudjátok-e, hogy nékem azokban kell foglalatosnak lennem, amelyek az én Atyámnak dolgai?” (Lk 2:49) Mivel úgy látszott, hogy nem értik szavait, fölfelé mutatott. Arcán fényesség ragyogott, amelyet megcsodáltak. Isteni mivolta átvillant az emberi természetén. Amikor szülei megtalálták a templomban, hallották, hogy mi folyik közte és a rabbik között, megdöbbenek kérdésein és válaszain. Szavai olyan gondolatokat ébresztettek bennük, amelyeket soha többé nem felejtettek el.

Jézus kérdésében tanulság rejlik. “Nem tudjátok - mondta -, hogy nékem azokban kell foglalatosnak lennem, amelyek az én Atyámnak dolgai?” (Lk 2:49) Jézus azzal a munkával volt elfoglalva, amelynek elvégzéséért e világra jött. József és Mária viszont elhanyagolták munkájukat. Isten megtisztelte őket azzal, hogy rájuk bízta Fiát. Szent angyalok irányították József útját, hogy megóvhassa Jézus életét. De ők egy teljes napra szem elől veszítették Jézust, akiről egyetlen pillanatra sem feledkezhetek volna meg. Amikor azonban aggodalmuk eloszlott, nem magukat hibáztatták, hanem Jézust okolták.

Jézus szülei számára természetes volt, hogy a Megváltót saját gyermeküknek tekintik. Nap mint nap velük volt, élete sok tekintetben hasonlított más gyermekekéhez, és nehéz volt megérteniük, hogy Ő Isten Fia. Az a veszély fenyegette őket, hogy nem értékelik eléggé az áldást, amelyet a világ Üdvözítője jelenlétében kapnak. A bánat, amit a tőle való elszakadás okozott, a szelíd feddés, amely szavaiban rejlett, arra szolgált, hogy mélyebben átérezzék megbízatásuk szentségét.

Anyjának adott válaszában Jézus először bizonyította, hogy megértette Istenhez való viszonyát. Születése előtt az angyal azt mondta

[60] Máriának:

“Ez nagy léssen, és a Magasságos Fiának hívatatik; és néki adja az Úr Isten a Dávidnak, az Ő atyjának királyi székét; és uralkodik a Jákób házán mindörökké” (Lk 1:32-33). Mária szívből töprengett ezeken a szavakon, és bár hitte, hogy gyermeke Izrael Messiása, mégsem értette küldetését. Most sem fogta fel Jézus szavait, de látta, hogy nem ismeri el Józseffel való rokonságát, és kijelenti istenfiúságát.

Jézus nem tagadta meg földi szüleihez való rokoni viszonyát. Jeruzsálemből velük tért haza, és segített nekik nehéz munkájukban. Szívébe rejtette küldetésének titkát, és engedelmesen várta az időt, amikor megkezdheti munkáját. Miután felismerte, hogy ő Isten Fia, tizennyolc éven át erősen fenntartotta azt a köteleket, amely názáreti otthonához fűzte, és teljesítette a fiú, a testvér, a barát és a polgár köteleseit.

Attól fogva, hogy a templomban Jézus előtt feltárult küldetése, visszahúzódott attól, hogy kapcsolatot tartson a sokasággal. Arra vágyott, hogy csendben visszatérhessen Jeruzsálembe azokkal, akik ismerték élete titkát. A húsvéti istentisztelet által Isten el akarta vonni az övéit az evilági gondoktól, és emlékeztetni akarta őket arra a csodára, amit Egyiptomból való szabadulásukért tett. Arra vágyott, hogy művében felismerjék a bűntől való szabadulás ígéretét. Ahogyan a megölt bárány vére megvédte Izrael otthonait, úgy védelmezi meg Krisztus vére lelküket. De Krisztus által csak úgy menekülhetnek meg, ha hit által az Ő élete sajátjukká válik. A jelképes szolgálatnak csak akkor volt értelme, ha a hívőket Krisztushoz, mint személyes megváltójukhoz vezette. Isten óhaja az volt, hogy imádsággal tanulmányozzák és gondolják át Krisztus küldetését. De amikor a sokaság elhagyta Jeruzsálemet, az utazás és a társasági kapcsolatok izgalma túl gyakran kötötte le figyelmüket, és a szolgálatot, amelynek szemtanúi voltak, elfelejtették. A Megváltót nem vonzotta társaságuk.

Minthogy József és Mária Jeruzsálemből Jézussal egyedül tért vissza, Jézus remélte, hogy gondolataikat a szenvedő Üdvözítőről szóló jövendölésekre irányíthatja. Szeretett volna enyhíteni anyja fájdalmán, amit a Kálvárián kell majd elviselnie. Máriára gondolt, akinek látnia kell majd fia végső haláltusáját. Jézus vágyott arra, hogy anyja megértse küldetését, hogy megerősödjön, és el tudja viselni, amikor kard hatol a lelkébe. Amiképpen Jézus elszakadt

[61] Máriától, ő pedig három napig bánatosan kereste, úgy lesz akkor is, amikor a Messiás feláldozza magát a világ bűneiért, és ismét elvész anyja számára három napra. És amikor előjön a sírból, Mária bánata újra öröme változik. De mennyyel könnyebben tudta volna elviselni a fia halála miatti kínokat, ha megértette volna az Írásokat, amelyekre Jézus próbálta most gondolatait terelni!

Ha József és Mária imáikban Istennel időztek volna, akkor felismerik megbízatásuk szentségét, és nem veszítik szem elől Jézust. Egyetlen nap hanyagsága miatt elvesztették a Megváltót, és három napi aggódó keresésbe tellett, mire megtalálták. Így van ez velünk is: üres fecsegéssel, gonosz beszéddel vagy az ima elhanyagolásával egyetlen nap alatt elveszíthetjük a Megváltó jelenlétét, és napokon át szomorúan kereshetjük, mire megtaláljuk Őt, és újra elnyerjük a békét, amit elveszítettünk.

Baráti kapcsolatainkban vigyázzunk, nehogy elfeledjük Jézust, és továbbhaladjunk anélkül, hogy észrevennénk: Ő nincs velünk. Ha úgy belemerülünk a világi dolgokba, hogy nem gondolunk arra, akiben örök életünk reménysége összpontosul, elszakadunk Jézustól és a mennyei angyaloktól. Ezek a szent lények nem maradhatnak ott, ahol a Megváltó jelenléte nem kívánatos, és hiányát nem veszik észre. Emiatt csüggedtek sokszor Krisztus állítólagos követői.

Sokan látogatják az istentiszteleteket, és Isten szava felüdíti, megvigasztalja őket, de mivel vigyázatlanul elhanyagolják az elmélkedést és az imádkozást, elveszítik az áldást, és még elhagyatottabbnak érzik magukat, mint annak előtte. Gyakran úgy érzik, hogy Isten alig törődik velük. Nem ismerik fel, hogy a hiba bennük van. Ha megszakadt a kapcsolatuk Jézussal, akkor elzárták maguktól jelenlétének világosságát is.

Jól tennénk, ha mindennap elmélkednénk Krisztus életéről. Vegyük át pontról pontra, képzeljük el minden jelenetet, különösen a végsőket! Ha így időzünk értünk hozott nagy áldozatánál, benne való bizalmunk állandósul, szeretetünk elmélyül, Lelke mélyebben áthat bennünket. Ha üdvözülni akarunk, meg kell tanulnunk a bűnbánat és az alázat leckéjét a kereszt lábánál.

Amikor egymás társaságát keressük, áldás lehetünk egymás számára. Ha Krisztuséi vagyunk, legdrágább gondolataink is az övéi lesznek. Szeretünk róla beszélgetni, és amikor szeretetéről beszélünk egymásnak, az isteni befolyás meglágyítja szívünket. Amint

jellemének szépségét szemléljük, “ugyanazon ábrázatra elváltozunk, dicsőségről dicsőségre” (2Kor 3:18).

[62]

Küzdelmes napok

A zsidó gyermeket kicsiny korától kötelezték a rabbik előírásainak betartására. Minden cselekedetet merev szabályok írtak elő, egészen az élet legapróbb részletéig. A zsinagógák tanítói megszámlálhatatlan szabályra oktatták az ifjúságot, és elvárták, hogy - mint ortodox izraeliták - tartsák is be őket. Jézust azonban nem érdekelték ezek a dolgok. Gyermekkorától függetlenül magát a rabbinikus törvényektől. Állandóan az Ótestamentum iratait tanulmányozta, és az "így szól az Úr" szavak gyakran hagyták el ajkát.

Ahogy kezdte felismerni a nép állapotát, észrevette, hogy a társadalom és Isten követelményei állandó összeütközésben állnak egymással. Az emberek eltávolodtak Isten szavától, és a maguk-készítette elméleteket magasztalták. Megtartották a hagyományos rítusokat, amelyek értéktelenek voltak. Istentiszteletük a ceremóniák pusztá ismételtetése volt, és azok a szent igazságok, amelyeket nyilvánosságra kellett volna hozni, rejtve maradtak a hívők előtt. Jézus látta, hogy lélektelen istentiszteletükben nem találnak békét. Nem tudták, hogy lelki szabadságot akkor nyerhetnek, ha igazságban szolgálnak Istent. Jézus azért jött, hogy megtanítsa, mit jelent Istent imádni, és nem szentesíthette az emberi kívánalmak és az isteni előírások összekeverését. Nem támadta a tudós tanítók előírásait, de amikor megrótták egyszerű szokásaiért, Isten szavát tárta eléjük életmódjának igazolására.

Jézus szelíden, alázatosan próbált örömet szerezni mindenkinek, akivel kapcsolatba került. Mivel olyan szelíd és tapintatos volt, az írástudók és a vének azt hitték, hogy tanításukkal könnyedén befolyásolhatják. Sürgették, hogy tanulja a régi rabbik által leírt bölcs mondásokat és hagyományokat, de Ő felszólította őket, hogy mutassák meg azok jogosultságát a Szentírásban. Meghallgatott minden szót, amely Isten szájából származott, de nem engedelmeskedett emberi gondolatoknak. Látszott, hogy Jézus elejétől végig ismeri az Írásokat, és valódi jelentőségében mutatja be. A rabbik szégyelltek, hogy egy gyermek oktatja őket. Azt állították, hogy az ő hivatásuk az

Írások magyarázása, Jézus dolga pedig, hogy elfogadja tanításait. Felháborította őket, hogy szembehelyezkedik véleményükkel.

Tudták, hogy a Szentírásban semmi sem található, ami magyarázná hagyományaikat. Észrevették, hogy a lelki dolgok megértésében Jézus messze fölöttük áll. Mégis haragudtak, amiért nem engedelmeskedik parancsaiknak. Mivel nem tudták meggyőzni, Józsefet és Máriát keresték, és bepanaszolták engedetlen viselkedéséért. Így Jézust megrótták és bírálták.

Jézus kicsiny korától kezdve fejlesztette jellemét, és még a szülei iránti szeretet és tisztelet sem téríthette el az Isten szava iránti engedelmességtől. "Meg van írva" (Mt 4:4) - ez volt a magyarázat minden olyan tetteire, amely eltért a családi szokásoktól. A rabbik befolyása azonban megkeserítette életét. Már ifjú korában meg kellett tanulnia a hallgatás és a türelmes állhatatosság kemény leckéjét.

Testvérei a rabbik mellé álltak. Ragaszkodtak ahhoz, hogy a hagyományokat úgy kell megtartani, mintha Isten parancsolta volna őket. Sőt, az emberi előírásokat Isten szava fölé helyezték, és rendkívül bosszantotta őket, hogy Jézus milyen világosan látja a jó és rossz közötti különbséget. Jézusnak az Isten törvénye iránti szigorú engedelmességét makacsságnak minősítették. Meglepődve tapasztalták a rabbiknak adott válaszaiban megmutatkozó tudást és bölcsességet. Tudták, hogy Őt nem a bölcsek tanították. Be kellett látniuk, hogy Jézus volt tanítójuk. Elismerték, hogy tudása magasabb rendű. Azt viszont nem fogták fel, hogy Ő bejáratos az olyan tudás forrásához, amely számukra idegen volt.

Krisztus nem zárkózott el az emberektől, és ez különösen sértette a farizeusokat, mivel ebben a tekintetben is elkülönült merev szabályaiktól. A vallás területét az elkülönülés magas falai zárták el, mint ami túlságosan szent a mindennapi életben. Ezeket a válaszfalakat Jézus ledöntötte. Az emberekkel való érintkezései során nem kérdezte: Mit hiszel? Milyen vallású vagy? Segítő hatalmát mindenkivel gyakorolta, akinek szüksége volt rá. Ahelyett, hogy egy remete cellájába zárkózott volna, hogy megmutassa isteni jellemét, őszintén munkálkodott az emberiségért. Hangsúlyozta azt az elvet, hogy a Biblia vallása nem a test sanyargatásából áll. Azt tanította, hogy a tiszta és szeplőtlen vallás nemcsak meghatározott időre és különleges alkalmakra vonatkozik. Mindig és mindenütt szeretetteljes érdeklődést mutatott az emberek iránt, sugározta a de-

rűs kegyesség fényét. Mindez szemrehányás volt a farizeusok ellen. Megmutatta, hogy a vallás nem önzésből áll, és hogy a személyes érdekhez való görcsös ragaszkodásuk távol áll az igazi istenfélelemtől. Ez ellenségeskedést váltott ki Jézussal szemben, úgyhogy megpróbálták rákényszeríteni szabályaikat.

Jézus azért munkálkodott, hogy minden szenvedésen könnyítsen, amit csak észrevesz. Kevés pénze volt, amit adni tudott, de gyakran még az ételmet is megtagadta magától, hogy azokon segítsen, akik még nagyobb szükségben voltak, mint Ő. Testvérei érezték, hogy befolyása messze túlhaladja az övékét. Egyikük sem volt olyan tapintatos, mint Ő, sőt nem is vágytak olyanok lenni. Amikor nyersen beszéltek a szegényekkel, szerencsétlenekkel, Jézus különhívta őket, és bátorító szavakkal szólt hozzájuk. Akik szomjasak voltak, adott nekik egy pohár friss vizet, és magától értetődően megvendégelte őket. Azzal, hogy enyhítette a szenvedést, a tanított igazságokat irgalmas cselekedetekkel párosította, és így véste az emberek emlékezetébe.

Mindez nem tetszett testvéreinek. Azzal vádolták, hogy felsőbbrendűnek képzelet magát, és azért korholták, hogy tanítói, a papok és az uralkodók fölé helyezi magát. Gyakran fenyegették és próbálták megfélemlíteni, de Ő ment tovább a maga útján, és az Írásokat tekintette zsinórmértékül.

Jézus szerette fivéreit, és kifogyhatatlan kedvességgel bánt velük, de ők irigykedtek rá, és a leghatározottabb rosszallásuknak és megvetésüknek adtak hangot. Nem értették meg életmódját. Jézus sorsában óriási ellentétek mutatkoztak. Az Úr Isten Fia volt, mégis gyámoltalan gyermek. Világok teremtetője, a föld tulajdonosa volt, mégis élete minden lépését szegénység kísérte. Magasztossága, egyénisége tökéletesen különbözött a földi büszkeségtől, kérkedéstől. Nem küzdött világi nagyságért, és elégedett volt a legalacsonyabb hellyel is. Ez bosszantotta fivéreit. Nem tudták mivel magyarázni állandó derűjét a megpróbáltatások, igazságtalanságok közepette. Nem tudták, [65] hogy érettünk lett szegénnyé, hogy “az Ő szegénysége által meggazdagodjunk” (2Kor 8:9). Semmivel sem tudták jobban megérteni küldetésének rejtélyét, mint Jób barátai a pátriárka megaláztatását és szenvedését.

Jézust félreértették testvérei, mert más volt, mint ők. Nem ugyanaz volt számukra a mérték. Azzal, hogy emberekre tekintettek,

elfordultak Istentől, ereje nem hatotta át életüket. A vallás általuk gyakorolt formái nem változtathatták meg a jellemet. Megtizedelték a “mentát, a kaprot és a köményt”, de elhagyták, “amik nehezebbek a törvényben: az ítéletet, az irgalmasságot és a hívséget” (Mt 23:23). Jézus példája állandóan ingerelte őket. A Megváltó egyetlen dolgot gyűlölt a világon: a bűnt. Lehetetlen volt lepleznie fájdalmát, ha helytelen cselekedetet látott. A képmutatók között, akiknek lát-szatszentsége elfedte a bűn szeretetét, és egy olyan jellem között, aki elsőként Istent dicsőítette, szembetűnő volt a különbség. Mivel Jézus; élete példájával ítélte el a bűnt, Vele otthonában is, azon kívül is szembeszálltak. Őszinteségét, becsületességét gúnyos mosollyal nyugtázták. Türelmét, kedvességét gyávaságnak bélyegezték.

Nincs az emberi sors keserőségei között olyan, amelyet Krisztus meg ne próbált volna. Voltak, akik megvetéssel illették születése miatt, és még gyermekkorában is gonosz sottogásokkal és gúnyos pillantásokkal kellett szembenéznie. Elég lett volna egyetlen türelmetlen szó vagy tekintet, vagy egyetlen helytelen cselekedet testvéreivel szemben, és máris nem lehetett volna Ő a tökéletes példa. Így nem valósíthatta volna meg a megváltási tervet: Ha csak egyetlen mentséget is talált volna a bűnre, Sátán győz, és a világ elveszett. Ezért próbálta a kísértő olyan nehézé tenni életét, amilyen nehézé csak tudta, hátha így bűnre csábíthatja.

Azonban neki minden kísértésre egyetlen válasza volt: “Meg van írva” (Mt 4:4). Ritkán dorgálta meg fivérei helytelen tetteit, de akkor Isten szavait mondta nekik. Gyakran vádolták gyávasággal, amiért nem vesz részt velük valamilyen tiltott dologban, de válasza ez volt: Meg van írva: “Az Úrnak, félelme: az a bölcsesség, és az értelem: a gonosztól való eltávozás” (Jób 28:28).

Voltak, akik keresték társaságát, mert békét éreztek jelenlétében, de sokan elkerülték, mert szeplőtlen élete megfeddte őket. Fiatal társai arra ösztönözték, hogy hozzájuk hasonlóan cselekedjen. Jézus élénk és vidám volt. Társai élvezték jelenlétét, örömmel fogadták kész javaslatait, de türelmetlenek voltak kétségei miatt, és szűklátó-körűnek, szigorú erkölcsűnek mondták. Jézus így felelt: Meg van írva. “Mi módon őrizheti meg tisztán az ifjú az ő útát, ha nem a te beszédednek megtartása által? Szívembe rejtettem a te beszédedet, hogy ne vétkezzem ellened” (Zsolt 119: 9.11).

Gyakran megkérdezték tőle: Miért igyekszel annyira egyedülálló lenni, annyira különbözni mindannyiunktól? Meg van írva, mondta: “Boldogok, akiknek útjok feddhetetlen, akik az Úr törvényében járnak. Boldogok, akik megőrzik az ő bizonyosságait, és teljes szívből keresik őt. És nem cselekesznek hamisságot; az ő útjaiban járnak” (Zsolt 119:1-3).

Amikor azt kérdezték, miért nem vesz részt a názáreti fiatalok mulatságaiban, így válaszolt: Meg van írva; “Inkább gyönyörködöm a te bizonyosságaidnak útjában, mint minden gazdagságban. A te határozataidról gondolkodom, és a te ösvényeidre nézek. Gyönyörködöm a te rendeléseidben; a te beszédedről nem feledkezem el” (Zsolt 119:14-16).

Jézus nem követelte jogait. Munkáját szükségtelenül nehézé tették, mert készséges volt, és sohasem panaszkodott. Mégsem bukott el, és nem csüggedt. A nehézségeken fölülemelkedett, mintha Isten orcájának fényében lenne. Nem vágott vissza, ha durván bántak vele, hanem türelmesen viselte a bántalmazást.

Újra és újra megkérdezték: Miért tűröd, hogy ilyen megvetően bánjanak veled még a testvéreid is? Meg van írva, mondotta: “Fiam! az én tanításomról el ne felejtkezzél, és az én parancsolatimat megőrizze a te elméd; Mert napoknak hosszú voltát, és sok esztendő életet, és békességet hoznak néked bőven. Az irgalmasság és igazság ne hagyjanak el téged: kösd azokat a te nyakadra, írd be azokat a te szívednek táblájára; Így nyersz kedvességet és jó értelmet Istennek és embernek szemei előtt” (Féld 3:1-4).

Attól fogva, hogy Jézust szülei a templomban találták, életútja rejtély volt számukra. Nem szállt vitába, példája mégis állandó lecke volt. Úgy tűnt, hogy elkülönül az emberektől. Akkor voltak boldog órái, ha egyedül volt a természettel és Istennel. Valahányszor megengedték, munkahelyéről a mezőkre ment, hogy a zöld völgyekben elmélkedjen, és közösségben legyen Istennel a hegyoldalban vagy az erdő fái között. A hajnal gyakran félreeső helyen találta, elmélkedve, az Írásokat kutatva vagy imádkozva. E csendes órák után visszatért otthonába, hogy végezze kötelességeit, és példát adjon a türelmes munkára.

Krisztus életét az édesanyja iránti tisztelet és szeretet jellemezte.

[67] Mária a szíve mélyén hitte, hogy a szent gyermek, aki az ő szülötte, a régen megígért Messiás, hitét mégsem merte kifejezésre

juttatni. Részt vett Jézus földi szenvedéseiben. Szomorúan látta a gyermek- és ifjúkori megpróbáltatásokat. Ha megvédte Jézust - mert tudta, hogy helyesen cselekszik -, azzal nehézségeket vont magára is. Tudatában volt, hogy az otthoni érintkezések, és a nyájas anyai gondoskodás életfontosságú a jellemformálásban. József fiai és leányai tudták ezt, és az anyai aggodalomra hivatkozva próbálták Jézus gyakorlatát az ő színvonalukhoz közelíteni.

Mária gyakran helytelenítette Jézus magatartását, és unszolta, hogy alkalmazkodjék a rabbik szokásaihoz. Jézust azonban nem lehetett rábeszélni, hogy lemondjon Isten műveinek szemléléséről, és ne azon fáradozzék, hogyan enyhítse az ember, sőt az okatlan állatok szenvedését. Amikor a papok és a tanítók Mária segítségét kérték Jézus irányításához, kétségbeesett; de béke szállt a szívébe, amikor Fia megmutatta azokat az íráshelyeket, amelyek igazolták eljárását. Mária időnként ingadozott Jézus és testvérei között, akik nem hitték, hogy Ő Isten küldötte, bár számos bizonyíték mutatta isteni jellemét. Látta, hogyan áldozza föl magát mások javáért. Jézus jelenléte tisztább légkört teremtett otthon, és élete kovászként hatott a társadalom tagjaira. Ártatlanul és szeplőtlenül járt a meggondolatlan, durva, faragatlan emberek között, az igazságtalan vámszedők, a féktelen tékozlók, bűnös samaritánusok, pogány katonák, darabos zsellérek és a tarka sokaság között. Mindenkihez volt egy jó szava, ha látott valakit, aki megfáradt, pedig neki is nehéz terheket kellett hordoznia. Osztozott az emberek gondjaiban, és elismételte nekik azt a leckét, amit a természetből vett: Isten szeretetét, gyöngédségét, jóságát.

Mindenkit arra tanított, hogy vegyék észre, milyen értékes képességekkel áldotta meg őket Isten, amelyeket helyesen felhasználva örök gazdagságot szerezhetnek. Minden hiábavalóságot kiirtott az életéből, és saját példájával tanította, hogy minden pillanatnak örökévaló a következménye, hogy az időt olyan becsben kell tartani, mint a kincset, és szent célokra kell fordítani. A Megváltó egyetlen emberi lénytől sem fordította el a fejét azzal, hogy értéktelen, hanem minden léleknek igyekezett megmentő orvosságot nyújtani. Bármilyen társaságba is került, mindig a körülményeknek és az időnek megfelelően tanított. Törekedett reményt tölteni a legdurvább, legegyszerűbb emberbe is: elé tárta a biztosítékot, hogy feddhetlenné válhat, s olyan jellemet fejleszthet, amely istenfiúságra jogosít.

Gyakran találkozott olyanokkal, akik Sátán irányításával sodródtak, és nem volt erejük széttépni hálóját. Az ilyen elkedvetlenedett, beteg, megkísértett és elbukott emberekhez Jézus a leggyöngédebb együttérzéssel szólt. Úgy beszélt velük, hogy megértsék; azt mondta, amire a legnagyobb szükségük volt. Olyanokkal is találkozott, akik közelharcot vívtak a lelkek ellenségével. Állhatatosságra buzdította és biztosította őket, hogy győzni fognak, mivel Isten angyalai mellettük állnak, és segítik őket. Azok, akiken így segített, meg voltak győződve arról, hogy Ő olyan, akiben tökéletesen megbízhatnak. Nem árulja el titkaikat, amelyeket együttérzően meghallgatott.

Jézus mind a test, mind a lélek gyógyítója volt. Érdeklődött a szenvedés minden részlete iránt, amire csak felfigyelt, és minden szenvedőnek enyhülést hozott. Kedves szavai nyugtató balzsamként hatottak. Senki sem mondhatta, hogy csodát tett, de erő - a szeretet gyógyító ereje áradt belőle a betegekre, a nyomorultakra. Így, a feltűnést kerülve munkálkodott az emberekért kora gyermekéveitől fogva. És ezért volt az, hogy amikor nyilvános szolgálata elkezdődött, oly sokan örömmel hallgatták.

Mégis, gyermekként, ifjúként és felnőttként is, Jézus egyedül járt. Tisztaságában, hűségében egyedül taposta a szőlőprést, és az emberek közül senki sem volt vele. Hordozta az emberiség megváltásáért való felelősség szörnyű súlyát. Tudta, hogy hacsak nem lesz határozott változás az emberek életében és szándékaiban, mindenki elvész. Ez ránehezedett lelkére, és senki sem mérhette föl a súlyt, amely Őt nyomta. Céltudatosan szentelte magát annak a gondolatnak, hogy Ő maga lesz a világ világossága.

[69]

[70]

Az ígéretek teljesedése

Kiáltó szó a pusztában

A Messiás eljövételét régóta váró hűséges izraeliták közül előlépett Krisztus útkészítője. Zakariás, az idős pap és felesége, Erzsébet “mind a ketten igazak valának az Isten előtt” (Lk 1:6). Csendes, szent életükkel a hit világosságát árasztották, mint a csillag a gonosz napok sötétjében. Ennek az istenfélő házaspárnak Isten fiúgyermeket ígért, aki “az Úr előtt jár, hogy az ő útait megkészítse” (Lk 1: 76).

Zakariás Júdeának hegyes tartományában lakott, de felment Jeruzsálembe, hogy egy héten át a templomban szolgáljon. Minden papnak évenként kétszer kellett ezt tennie. “Lőn pedig, hogy mikor ő rendjének sorában papi szolgálatot végzett az Isten előtt, a papi tiszt szokása szerint reá jutott a sor, hogy bemenvén az Úrnak templomába, jó illatot gerjessen” (Lk 1:8-9).

Az arany oltár előtt állt a szentélyben, a szent helyen. A tömjénfelhő Izrael imáival együtt szállt föl Istenhez. Hirtelen tudatára ébredt, hogy az istenség jelen van. Az Úr angyala állt “a füstölő oltár jobbjára felől” (Lk 1:11). Az, hogy az angyal jobb felől állt, kifejezte Isten kegyét, de Zakariás ezt nem vette észre. Sok éven át imádkozott a Megváltó eljövéléért, s most a menny elküldte követét, hogy bejelentse: imái meghallgatásra találtak. Isten kegyelme túl nagyoknak tűnt számára ahhoz, hogy elhiggye. Erőt vett rajta a félelem és a bűntudat.

De örömteli biztosítékot nyert az üdvözlétekből: “Ne félj Zakariás; mert meghallgattatott a te könyörgésed, és a te feleséged, Erzsébet szül néked fiat, és nevezed az ő nevét Jánosnak. És léssen tenéked örömdre és vigasságodra, és sokan fognak örvendezni az ő születésén; Mert nagy léssen az Úr előtt, és bort és részegítő italt nem iszik; és betelik Szentlélekkel. És az Izrael fiai közül sokakat megtérít az Úrhoz, az ő Istenükhöz. És ez Ő előtte fog járni az Illyés lelkével és erejével, hogy az atyák szívét a fiakhoz térítse, és az engedetleneket az igazak bölcsességére, hogy készítsen az Úrnak tökéletes népet.

[72] És monda Zakariás az angyalnak: Miről tudhatom én ezt meg? mert én vén vagyok, és az én feleségem is igen idős” (Lk 1:15-18).

Zakariás jól tudta, hogyan kapott Ábrahám idős korában gyermeket. Hitte, hogy az, aki az ígéretet tette, hűséges. De az idős pap egy pillanatra az emberi fogyatékosagra gondolt. Elfelejtette, hogy amit Isten megígért, azt teljesíti. Mekkora ellentét feszül Zakariás hitetlensége, és a názáreti hajadon, Mária kedves, gyermeki hite között, akinek ez volt a válasza az angyal csodálatos kijelentésére: “Ímhol az Úrnak szolgálója; legyen nékem a te beszéded szerint!” (Lk 1:38).

Zakariás fiának születése, csakúgy, mint Ábrahámé és Máriáé, nagy lelki igazságra tanít, olyanra, amelyet lassan tanulunk meg, és rögtön elfelejtünk. Önmagunkban képtelenek vagyunk bármi jót tenni, de amit mi nem tudunk megcsinálni, azt Isten ereje elvégzi minden alázatos és hívő lélekben. Hit által született meg az ígéret gyermeke. Hit által kapjuk a lelki életet, és hit által válunk képessé arra, hogy a megigazulás gyümölcseit teremjük.

Zakariás kérdésére az angyal így felelt: “Én Gábrriel vagyok, ki az Isten előtt állok; és küldettem, hogy szóljak veled, és ez öröndetes dolgokat jelentsem néked” (Lk 1:19). Ötszáz évvel azelőtt Gábrriel adta Dániel tudtára azt a próféta korszakot, amely Krisztus eljöveteleig tartott. Zakariás tudta, hogy e korszak vége közel van, és ez indította arra, hogy a Messiás adventjéért imádkozzék. Most pontosan ugyanaz a követ, aki a jövendölést tolmácsolta, jött el, hogy jelentse beteljesedését.

Az angyal szavai: “Én Gábrriel vagyok, aki az Isten előtt állok” (Lk 1:19) jelzik, hogy a mennyei udvarban magas tisztséget tölt be. Amikor Dánielnek hozta az üzenetet, ezt mondta: “Senki sincsen, aki énvelem tartana ezek ellenében, hanem csak Mihály [Krisztus], a ti fejedelmetek” (Dán 10:21). A Megváltó ezt mondja Gábrrielről a Jelenések könyvében: “Elküldvén azt az ő angyala által, megjelenté szolgálójának, Jánosnak” (Jel 1:1). Jánosnak az angyal kijelentette: “Szolgatársad vagyok néked, és a te atyádfiainak, a prófétáknak” (Jel 22:9). Milyen csodálatos, hogy Isten azt az angyalt választotta ki, hogy szándékait feltárja a bűnös embernek, aki rangban közvetlenül Isten Fia után következik.

Zakariás kételkedett az angyal szavaiban, ezért nem beszélhetett egészen addig, amíg a jövendölés be nem teljesedett. “Ímé - mondta az angyal - megnémulsz mind ama napig, amelyen ezek meglesznek: mivelhogy nem hittél az én beszédimnek, amelyek beteljesednek az

ő idejükben” (Lk 1:20). A pap feladata volt, hogy az istentisztelet során imádkozzék a nyilvános és a nemzeti bűnök bocsánataért, és a Messiás eljöveteléért, de amikor Zakariás ezt megkísérelte, egy hangot sem tudott kiejteni.

Kijött, hogy megáldja a népet, “csak integetett nekik, és néma maradt” (Lk 1:22). A nép sokáig várt, és már attól kezdett félni, hogy a papot Isten ítélete sújtotta. De amint kilépett a szenthelyről, arca Isten dicsőségét sugározta “és eszükbe vevék, hogy látást látott a templomban” (Lk 1:22). Zakariás értésükre adta, amit látott és hallott, és “mikor leteltek az ő szolgálatának napjai, elméne haza” (Lk 1:23).

Nem sokkal a megígért gyermek születése után az apa nyelve megoldódott “és szóla, áldván az Istent. És félelem szállott minden ő szomszédaira: és Júdeának egész hegyes tartományában elhirdetetének mind e dolgok. És szívökre vevék mindenek, akik hallák, mondván: Vajon mi lesz e gyermekből?” (Lk 1:64-66). Mindez azért történt, hogy az emberek felfigyeljenek a Messiás jövetelére, akinek útját Jánosnak kellett készítenie.

A Szentlélek megnyugodott Zakariáson, és ő ezekkel a gyönyörű szavakkal prófétált fia küldetéséről:

“Te pedig, kisgyermek, a magasságos Isten prófétájának hivattal;
tol;

Mert az Úr előtt jársz, hogy az ő útait megkészítsed;
És az üdvösség ismeretére megtanítsad az ő népét,
A bűnöknek bocsánatjában.

A mi Istenünk nagy irgalmasságáért,

Amellyel meglátogatott minket a naptámadat a magasságból,
Hogy megjelenjék azoknak, akik a sötétségben és a halálnak
árnyékában ülnek;

Hogy igazgassa a mi lábainkat a békességnek útjára!”

(Lk 1:76-79)

“A kisgyermek pedig nevedik és erősödik vala lélekben; és a pusztában vala mind ama napig, amelyen megmutatta magát az Izraelnek” (Lk 1:80). János születése előtt az angyal azt mondta: “Mert nagy leszen az Úr előtt, és bort és részegítő italt nem iszik; és betelik

Szentlélekkel” (Lk 1:15). Isten nagy munkára hívta el Zakariás fiát, a legnagyobbra, amit valaha emberre bízott. E munka elvégzéséhez Jánosnak szüksége volt arra, hogy az Úr együttmunkálkodjék vele. Tudta, hogy Isten Lelke vele lesz, ha megtartja az angyal utasításait.

Jánosnak az Úr követeként kellett fellépnie, hogy feltárja az embereknek Isten világosságát. Új irányba kell terelnie gondolataikat. Rá kell ébresztenie őket Isten kívánalmainak szentségére, arra, hogy szükségük van tökéletes igazságosságára. Az ilyen követnek szentnek kell lennie. A benne lakozó isteni Szentlélek templomává kell válnia. Annak érdekében, hogy küldetését betölthesse, egészséges testtel, szellemi és lelki erővel kell rendelkeznie. Uralnia kell étvágyát, szenvedélyeit, összes képességét, hogy olyan rendületlenül állhasson a különböző helyzetekben is, mint a puszta sziklái és hegyei.

[74]

Keresztelő János idejében széles körben elterjedt a nyereségvágy, a fényűzés és a nagyzás. Az érzéki örömök, a lakomázás és ivás testi betegségeket, elkorcsosulást okoztak, csökkentették a bűnnel szembeni érzékenységet, bénították a lelki fogékonyságot. Jánosnak reformátorként kellett fellépnie. Önmegtartóztató életével és egyszerű ruházatával korának túlkapásait kellett megrónia. Ezért kaptak János szülei utasításokat. Az angyal a menny trónjától hozta a mértékletesség leckéjét.

A jellem gyermek- és ifjúkorban a legformálhatóbb. Ekkor kell elsajátítani az önuralmat. A családi tűzhely és asztal mellett áradó befolyás kihatása olyan maradandó, mint az örökkévalóság. A gyermekkorban kialakított szokások bármely természetes adottságnál jobban meghatározzák, hogy az ember győz, vagy alulmarad az élet harcában. Az ifjúkor a magvetés ideje. Eldönti, milyen lesz a termés ebben az életben és az eljövendőben.

Jánosnak prófétaként feladata volt; “hogy az atyák szívét a fiakhoz térítse, és az engedetleneket az igazak bölcsességére, hogy készítsen az Úrnak tökéletes népet” (Lk 1:17). Azzal, hogy Krisztus első adventjét készítette elő, azokat jelképezte, akiknek egy népet kell elkészíteniük a mi Urunk második eljövételére. A világban az egyéni vágyak kielégítése a cél. Rengeteg a tévedés, a hamis állítás. Sátán még több csapdát állít fel a lelkek elpusztítására. Mindazoknak, akik istenfélelemmel szentségre törekszenek, meg kell tanulniuk a mértékletesség és az önuralom leckéit. Az étvágyat, a szenvedélye-

ket az értelem magasabb rendű erejének kell alávetni. Ez az önfegyelem létfontosságú ahhoz a szellemi erőhöz és lelki érzékenységhez, amely képessé tesz minket arra, hogy Isten szavának szent igazságait megértsük és gyakoroljuk. Ezért a mértékletességnek szerepe van a Krisztus második eljövételére való felkészülésben is.

[75] A dolgok természetes rendje szerint Zakariás fiának papi pályára kellett volna lépnie. De a rabbik iskoláinak nevelése alkalmatlanná tette volna munkájára. Isten nem a teológusokhoz küldte, hogy megtanulja, hogyan kell magyarázni az Írásokat. A sivatagba hívta, hogy a természettől és a természet Istenétől tanulhasson.

Magányos tájon talált otthont, kopár hegyek, kietlen szakadékok és sziklás barlangok között. Ő választotta a lemondást az élet élvezeteiről, a fényűzésről a szigorú fegyelem javára. Itt környezete kedvezett az egyszerűség és önmegtágadás elsajátításának. Nem zavarta a világ zaja, tanulmányozhatta a természet, a kinyilatkoztatások és a Gondviselés leckéit. Istenfélő szülei gyakran ismételték el az angyal Zakariáshoz intézett szavait. Gyermekkorától fogva szemelőtt lebegett küldetése, és elfogadta a szent igazságot. Számára a sivatag magánya örvendetes menekvés volt a társadalomból, amelyet a gyanakvás, a hitelenség és az erkölcstelenség csaknem teljesen áthatott. Nem bízott abban, hogy saját erejéből ellen tud állni a kísértésnek, irtózott a bűnnel való állandó érintkezéstől, nehogy elveszítse érzékenységét a bűn rendkívüli rombolásával szemben.

Születésétől fogva Istennek szentelték mint nazireust, és ő maga is fogadalmat tett, hogy egész életét az Úrnak áldozza.

Öltözete olyan volt, mint hajdan a prófétáké: bőrvvel körülkötött teveszőr ruha. Eledele a pusztai "sáska és erdei méz" (Mk 1:6) volt, itala a hegyek tiszta vize.

János élete mégsem tétlenségben, önsanyargató komorságban vagy önző elszigeteltségben telt. Időnként elment és elvegyült az emberek között. Mindig érdeklődéssel figyelte, mi történik a világban. Csendes visszavonultságából nyomon követte az események kibontakozását. Az isteni Lélek megvilágosította értelmét, így tanulmányozta az emberek jellemét, hogy megértse, hogyan férközhet szívükhöz az égi üzenettel. Küldetésének terhe ránehezedett. Magányában, elmélkedve és imádkozva vágyakozott arra, hogy lelkét felövezze az előtte álló életre.

Bár a pusztában élt, mégsem kerültek el a kísértések. Amennyire csak tehetett, minden utat elzárt, ahol Sátán megközelíthette. A kísértő mégis támadta. De lelki érzékelése tiszta volt. Erős, határozott jellemet fejlesztett ki, és a Szentlélek segítségével képes volt nyomon követni Sátán közeledését, és ellen tudott állni hatalmának.

János iskolára és szentélyre lelt a pusztában. Csakúgy, mint Mózeszt Midián-hegyei között, őt is átjárta Isten jelenléte, körülvették [76] hatalmának bizonyítékai. Neki nem a hegyvidéki magány ünnepélyes fensége jutott lakhelyül, mint Izrael nagy vezérének, de láthatta a Jordánon túl Moáb magaslatait, amelyek Arról beszéltek, Aki a hegyeket alkotta és megerősítette. Pusztai otthonában a természet sivár, szörnyű látványa élénken ábrázolta Izrael állapotát. Az Úr termékeny szőlője kopár pusztasággá vált. De a sivatag fölé hajlott a ragyogó, gyönyörű égbolt. A gyülekező sötét viharfelhőket átívelte az ígélet szivárványa. Így fénylett a Messiás uralkodásának megígért dicsősége Izrael romlottsága felett. A harag felhőit áthidalta Isten szövetségének, kegyelmének szivárványa.

A csöndes éjszakában egyedül olvasta ki az Ábrahámnak tett ígétertet; hogy Isten úgy megsokasítja magvát, mint a csillagokat. A hajnal fénye, amely bearanyozta Moáb hegyeit, Róla beszélt, aki olyan, “mint a reggeli világosság, mikor a nap feljő, mint a felhőtlen reggel” (2Sám 23: 4). És a verőfényes délben az Ő megnyilatkozásának fényét látta, amikor “megjelenik az Úr dicsősége, és minden test látni fogja azt” (Ésa 40: 5).

Félelemmel, tisztelettel, mégis ujjongó lélekkel kutatta a Messiás jövételéről szóló kinyilatkoztatásokat a prófétikus tekercsekben a megígért magról, aki a kígyó fejére tapos; Silóról, a Béke Fejedelméről (Vö. Ésa 9: 6), akinek akkor kell megjelennie, mielőtt egy bizonyos király befejezi uralkodását Dávid trónján. Most eljött az idő. Római uralkodó ült a Sion-hegyi palotában. Az Úr biztos szava szerint Krisztus már megszületett.

Ésaiás elragadtatva ábrázolta a Messiás dicsőségét, János éjjelnappal ezt tanulmányozta. Az Isai törzséből származó vesszőszál, az igazságban uralkodó Király, aki “igazságban ítéli a gyöngéket” (Ésa 11:4), “oltalom zivatar ellen, nagy kőszál árnyéka a szomjúhozó földön” (Ésa 32:2). Izraelt nem kell többé “elhagyatott”-nak nevezni, sem pedig földjét “pusztaság”-nak, hanem az Úr “gyönyörűségem”-

nek fogja hívni, földjét pedig, férjhez adott-nak (Ésa 62:4). A magányos száműzött szívét dicsőséges látomás töltötte be.

[77] János a Királyt szemlélte szépségében, és magáról elfeledkezett. Nézte a szentség fenségét, önmagát alkalmatlannak, méltatlannak érezte. Kész volt, hogy a menny követeként elinduljon; nem félt az emberektől, mert Istenre tekintett. Emelt fővel, félelem nélkül tudott a földi uralkodók elé állni, mert már mélyen meghajolt a királyok Királya előtt.

János nem teljesen értette a Messiás királyságának mibenlétét. Azt várta, hogy Izrael majd megszabadul nemzeti ellenségeitől, de mindenekfelett abban reménykedett, hogy eljön egy igazságos király, és Izraelt szent néppé teszi. Így hite szerint beteljesedik a születésekor adott jövendölés:

“Hogy megemlékezzék az ő szent szövetségéről,
 Hogy megszabadulván a mi ellenségeink kezéből,
 Félelem nélkül szolgáljunk neki
 Szentségben és igazságban őelötte a mi életünknek minden napjaiban”

(Lk 1:72-75)

Látta népét becsapottan, önelégülten és bűneiben szunnyadva. Arra vágyott, hogy szentebb életre ébressze őket. Az Istentől rábízott üzenetnek az volt a célja, hogy felrázza őket közönyükből, és félelmet keltsen bennük mérhetetlen gonoszságuk miatt. Mielőtt az evangélium magva megfelelő helyre kerülne, fel kell törni szívük talaját. Mielőtt Jézusnál gyógyulást keresnének, rá kell ébredniük, milyen veszedelmesek a bűn sebei.

Isten nem azért küld követeket, hogy hízelegjenek a bűnösnek. Nem hirdet békeüzenetet, hogy végzetes biztonságérzetet nyújtson a meg nem szentelt embereknek. Mély büntudatot kelt a bűnös lelkében, a meggyőzés nyilaival járja át a szívét. A szolgáló angyalok elé tárják Isten félelmetes ítéleteit, hogy elmélyítsék hiányérzetét, és mihamarabb kiáltsa: “Mit kell tennem, hogy üdvözüljek?” Akkor a kéz, amely porig alázott, felemeli a megtérőt. A hang, amely megfeddte a bűnt és megszégyenítette a büszkeséget, becsvágyat, gyöngéd részvétellel kérdi: “Mit akarsz, hogy cselekedjem veled?”

Amikor János szolgálata elkezdődött, a nép izgatottsága, elégedetlensége már-már forradalomba csapott. Arkhelaus eltávolítása után Júdea közvetlenül Róma fennhatósága alá került. A római helytartók zsarnoksága és visszaélései, valamint határozott erőfeszítései, hogy bevezessék a pogány jelképeket és szokásokat, lázadást szított, amelyet vérbe fojtottak, és a legbátrabb zsidók ezrei pusztultak el. Mindez mélyítette a Róma elleni gyűlöletet, és fokozta a hatalma alóli szabadulás vágyát.

[78]

A széthúzás és viszály közepette egy hang hallatszott a pusztából, megdöbbenő és szigorú, mégis reményteli hang: “Térjete meg, mert elközelített a mennyeknek országa!” (Mt 3:2) Ez új, különös erővel hatott a népre. A próféták Krisztus jövetelét a távoli jövő eseményeként jövendölték, e kijelentés szerint viszont közvetlen közel van. János rendkívüli megjelenése hallgatóinak gondolatait az ősi látnokokra terelte. Modora, ruházata Illés prófétáéhoz hasonlított. Illés lelkével és erejével leplezte le a nemzeti romlást, és feddte meg az eluralkodó bűnöket. Szavai egyszerűek, tömörek és meggyőzőek voltak. Sokan azt hitték, hogy egy halott próféta támadt fel személyében. Az egész népet felrázta. Tömegek sereglettek a pusztába.

János a Messiás eljövetelét hirdette, és megtérésre szólította fel a népet. A bűntől való tisztulás jeléül alámerítette őket a Jordán vizében. Ezzel a jelentős szemléltető tanítással azt mutatta be, hogy akik Isten választott népének tartják magukat, bűntől szennyezettek; szívük és életük megtisztítása nélkül aligha lehetnek részesei a Messiás országának.

Fejedelmek, rabbik, katonák, vámszedők és parasztok mentek, hogy a prófétát meghallgassák. Egy ideig az ünnepélyes isteni figyelmeztetés felrázta őket. Sokan megbánták bűneiket és megkezesztelkedtek. Mindenféle rendű-rangú ember alávetette magát a Keresztelő János által támasztott követelményeknek, hogy részesei lehessenek a királyságnak, amit meghirdetett.

Sok írástudó és farizeus is eljött, megbánta bűneit, és kérte a keresztséget. Magukat dicsőítették, mintha másoknál jobbak volnának, és elvárták, hogy az emberek nagyra tartsák kegyességüket. Most lelepleződtek életük bűnös titkai. Jánost figyelmeztette a Szentlélek, hogy közülük sokan nincsenek meggyőződve bűnösségükről, csak köpönyegforgatók. Azt remélték, hogy a próféta barátaiként majd az

eljövendő Fejedelem kegyeibe juthatnak. Azt hitték, hogy ha a népszerű fiatal tanító kereszteli meg őket, ez növelni fogja befolyásukat a nép között.

János metsző kérdéssel fogadta őket: “Mérges kígyóknak fajtatai! Kicsoda intett meg titeket, hogy az Istennek elkövetkezendő haragjától megmeneküljete? Teremjete hát a megtéréshez illő gyümölcsöket! És ne gondoljátok, hogy így szólhattok magatokban: Ábrahám a mi atyánk! Mert mondom néktek, hogy Isten eme kövekből is támaszthat fiaat Ábrahámnak” (Mt 3: 7-9).

[79] A zsidók tévesen értelmezték Isten ígéletét az Izrael iránti örök kegyről.

“Ezt mondja az Úr, aki adta a napot, hogy világítson nappal, aki törvényt szabott a holdnak és a csillagoknak, hogy világítsanak éjjel, aki felháborítja a tengert és annak habjai zúgnak, Seregek Ura az ő neve: Ha eltűnnek e törvények előlem, azt mondja az Úr, az Izraelnek magva is megszakad, hogy soha énelőttem nép ne legyen. Ezt mondja az Úr: Ha megmérhetik az eget ott fenn, és itt alant kifürkészhetik a föld fundamentomait: én is megutálom Izraelnek minden magvát, mindazokért, amiket cselekedtek, azt mondja az Úr!” (Jer 31:35-37). A zsidók Ábrahámtól való természetes származásuk alapján igényt tartottak erre az ígéletre. Szemet hunytak azonban az Isten által szabott feltételek fölött. Az Úr, mielőtt az ígéletet adta, így szólt: “Törvényemet az ő belsejökbe helyezem, és az ő szívökbe írom be, és Istenökké leszek, ők pedig népemmé lesznek. Mert megbocsátom az ő bűneiket, és vétkeikről többé meg nem emlékezem” (Jer 31: 33-34).

Isten kegyelme árad arra a népre, amelynek szívébe van írva törvénye. Ők egyik vele. De a zsidók elszakadtak Istentől. Bűneik miatt elszenvették ítéleteit. Ezért voltak pogány nép szolgaságában. Értelmüket elhomályosította a törvényszegés, és mivel az elmúlt időkben az Úr oly kegyelmes volt irántuk, találtak mentséget is bűneikre. Hízelegtek maguknak, mintha másoknál jobbak volnának, és jogot formáltak Isten áldásaira.

Mindezek “megíráttak pedig a mi tanulságunkra, akikhez az időknek vége érkezett” (IKor 10:11). Milyen gyakran félreértelmezzük Isten áldásait, és azzal áltatjuk magunkat, hogy jóságunkért kedvez nekünk! Isten nem teheti meg értünk, amit szeretne.

Ajándékai növelik önelégültségünket, és szívünket megkeményíti a hitetlenségben és a bűnben.

János kijelentette Izrael tanítóinak, hogy büszkék, önzők és kegyetlenek, inkább hasonlítanak mérges kígyók fajzataihoz - ami halálos átok az embereken -, mint Ábrahám igaz és engedelmes gyermekeihez. Az Istentől kapott világosság fényében rosszabbak voltak a pogányoknál, akiknél sokkal felsőbbrendűnek érezték magukat. Elfeledkeztek a szikláról, amelyből Isten kifaragta őket, és a verem mélyéről, ahonnan kiemelte őket. Isten céljának véghezvitele nem tőlük függött. Ahogyan Ábrahámot kihívta a pogányok közül, úgy másokat is elhívhat a szolgálatára. Ezek szíve olyan élettelennek tűnhet, mint a sivatag kövei, de Isten Lelke életre keltheti őket, hogy cselekedjék akarátát, és beteljesüljön rajtuk ígérete.

[80]

“Immár pedig - mondta a próféta - a fejsze is rávettetett a fák gyökerére: minden fa azért, amely jó gyümölcsöt nem terem, kivágattatik és a tűzre vettetik” (Lk 3: 9). Egy fa értékét nem a neve, hanem a gyümölcse határozza meg. Ha a gyümölcs értéktelen, a név nem mentheti meg a fát a pusztulástól. János kijelentette a zsidóknak, hogy Isten előtti helyzetüket jellemük és életük határozza meg. Hitvallásuk semmit sem ér. Ha életük és jellemük nincs összhangban Isten törvényével, akkor ők nem az Ő népe.

János szívhez szóló szavai elítélték hallgatóit. Kérdéssel fordultak hozzá: “Mit cselekedjünk tehát?” (Lk 3:10). János így felelt: “Akinek két köntöse van, egyiket adja annak, akinek nincs; és akinek van eledele, hasonlóképpen cselekedjék” (Lk 3:11). Intette a vámszedőket és a katonákat, ne legyenek igazságtalanok, erőszakosak.

Mindazok, akik Krisztus országának alattvalói lettek - mondta János -, bizonyoságot fognak tenni hitükről és bűnbánatukról. Kedveségről, becsületességről és hűségéről fog tanúskodni életük. Szolgálni fognak a rászorulóknak, adományukat Istennek szentelik. Menedéket nyújtanak a védtelennek, példaképei az erénynek és együttérzésnek. Krisztus követői így fogják bizonyítani a Szentlélek átformáló erejét. Mindennapi életükben igazságosság, irgalmasság és Isten iránti szeretet látható. Ha nem úgy élnek, olyanok lesznek, mint a pelyva, amelyet tűzre vetnek.

“Én ugyan vízzel keresztellek titeket megtérésre - mondta János -, de aki utánam jó, erősebb nálamnál, akinek saruját hordozni sem vagyok méltó: ő Szentlélekkel és tűzzel keresztel majd titeket” (Mt

3:11). Ésaiás próféta kijelentette, hogy az Úr megtisztítja népét bűneitől “az ítélet lelkével, a megégetés lelkével” (Ésa 4:3). Az Úr így szólt Izraelhez: “Kezemet ellened fordítom, és kiolvasztom mintegy lúggal salakodat, és eltávolítom minden ólmodat” (Ésa 1:25). A bűnnel szemben, bárhol van is, “a mi Istenünk megemésztő tűz” (Zsid 12:29).

Mindazokban, akik alávetik magukat hatalmának, Isten Lelke megemésztja a bűnt. De ha az ember ragaszkodik a bűnhöz, azonosul is vele. Azután pedig Isten dicsősége, amely elpusztítja a bűnt, el kell, hogy pusztítsa a bűnöst is. Jákób, miután egy éjszakán át küzdött az angyallal, felkiáltott: “Látám az Istent színről színre, és megszabadult az én lelkem,” (1Móz 32:30). Jákób súlyosan vétkezett [81] Ézsau ellen, de bűnét megbánta.

Isten megbocsátott neki, bűnétől megtisztította, ezért tudta elvisselni Isten jelenlétének megnyilatkozását. De ha valaki csak Isten elé járul, és közben szántsándékkal vétkezik, elpusztul. Krisztus második eljövetelekor a gonoszokat az Úr megemésztja “az ő szájának leheletével”, és megsemmisíti “az ő megjelenésének feltűnésével” (2Thess 2:8). Isten dicsőségének fénye, amely életet ad az igazaknak, elpusztítja a gonoszokat.

Krisztusnak Keresztelő János idejében kellett megjelennie és kinyilatkoztatnia Isten jellemét. Pusztta jelenléte is nyilvánvalóvá teszi az emberek bűneit. Csak akkor juthatnak közösségre Vele, ha meg akarnak tisztulni a bűntől. Csak a tiszta szívűek tartózkodhatnak jelenlétében.

Keresztelő János így hirdette Isten üzenetét Izráelnek. Sokan megszívlelték tanítását, és mindent feláldoztak, hogy engedelmeskedjenek. Tömegek követték ezt az új tanítót egyik helyről a másikra, és jó néhányan dédelgették a reményt, hogy ő a Messiás. De amint János úgy látta, hogy az emberek felé fordulnak, minden lehetőséget [82] megragadott, hogy hitüket az Eljövendőre irányítsa.

A keresztség

A pusztai próféta híre, csodálatos kijelentései egész Galileában elterjedtek. Az üzenet eljutott a legtávolabbi hegyi falvak földműveseihez, a tengeri halásznéphez, és egyszerű, őszinte szívükben talált igazán visszhangra. Az üzenet Názáretbe, József ácsműhelyébe is eljutott, ahol Valaki felismerte a hívást. Eljött az Ő ideje. Nem folytatta tovább hétköznapi munkáját, hanem búcsút vett anyjától, és követte a Jordánhoz özönlő földijeit.

Jézus és Keresztelő János unokatestvérek voltak, és születésük körülményeiben is volt rokon vonás, de nem ismerték egymást személyesen. Jézus életét a galileai Názáretben töltötte, János pedig a júdeai pusztában. Igen különböző környezetben éltek, visszavonultságban, nem volt kapcsolatuk egymással. A Gondviselés rendelte így, hogy ne adhassanak alapot a vádnak: azért szövetkeztek, hogy egymás igényeit támogassák.

János ismerte a Jézus születését jelző eseményeket. Hallott a gyermekkorában Jeruzsálemben tett látogatásról, a rabbik iskolájában történekről is. Tudott büntelen életéről, és hitte, hogy Ő a Messiás, bár erről nem volt közvetlen bizonyítéka. Az, hogy Jézus annyi éven át ismeretlenségben élt, és nem nyújtott különös bizonyítékot küldetéséről, alkalmat adott a kételkedésre: vajon Ő-e a Megígért? Keresztelő János mégis hittel várt. Nem kételkedett abban, hogy az Isten által rendelt időben minden tisztázódik. Kinyilatkoztatást kapott, hogy a Messiást Ő fogja alámeríteni, és jelt fog kapni isteni mivoltáról: Így lesz képes arra, hogy a Megváltót bemutassa a népnek.

Amikor Jézus eljött, hogy megkeresztelkedjen, János olyan jellemtisztaságot ismert fel benne, amilyennel még sohasem találkozott. Jelenlétének még a légköre is áhítatot keltő volt. János, a Jordánnál a köréje gyűlő sokaságtól sötét bűnök történetét hallotta. Találkozott a bűnök tengerének terhétől roskadozó emberekkel, de sohasem került kapcsolatba olyan emberi lényel, akiből ilyen isteni befolyás áradt volna. Mindez összhangban volt azzal a kinyilatkoztatással, amit Já-

[83]

nos a Messiásról kapott. Mégis vonakodott Jézus kérését teljesíteni. Hogyan keresztelhetné meg ő, a bűnös a Bűntelent? És miért kellene annak - akinek nincs szüksége bűnbánatra - alávetnie magát egy olyan szertartásnak, amely a bűnök bevallását és eltörlését jelenti?

Amikor Jézus kérte a keresztséget, János visszahúzódott és így kiáltott: “Nékem kell általad megkeresztelkednem, és te jössz én-hozzám?” (Mt 3:14) Jézus határozottan, mégis szelíd hatalommal válaszolt. “Engedj most, mert így illik nekünk minden igazságot betöltenünk” (Mt 3:15). János engedett, elvezette a Megváltót a Jordánhoz, és alámerítette. Jézus “azonnal kijőve a vízből; és ímé az egek megnyilatkoznak néki, és ő látá az Istennek Lelkét alájőni mintegy galambot és őreá szállani” (Mt 3:16).

Jézus keresztsége nem saját bűneinek megvallása volt. Azonosította magát a bűnösökkel, ugyanazt az utat járta, amelyet nekünk kell megtennünk, ugyanazt a munkát végezte, amely a mi feladatunk. Szenvedésekkel teli élete, türelmes állhatatossága keresztsége után szintén példaként áll előttünk.

Amint kijött a vízből, Jézus imában borult le a folyóparton. Új, fontos korszak nyílt meg életében. Most nagyobb szintéren folytatódtak életének küzdelmei. Bár a Béke Fejedelme volt, mégis kivont karddal kellett érkeznie. Az a királyság, amelyet eljött megalapítani, ellentéte volt annak, amire a zsidók vágytak. Őt, akire Izrael hagyomány- és vallásrendszere épül, e szertartások ellenségének és lerombolójának tartják majd. Őt, aki kijelentette a törvényt a Sinai-hegyen, törvényszegőként ítélik el. Őt, aki azért jött, hogy megtörje Sátán hatalmát, Belzebubnak bélyegzik. Senki a világon nem értette meg. Szolgálatát egyedül járt. Anyja és fivérei nem fogták fel küldetését. Még tanítványai sem értették meg. Örök világosságban lakozott; egy volt Istennel, de földi élete magányban telt.

Azonosult velünk, hordoznia kellett bűneink, bajaink terhét. A Bűntelennek éreznie kellett a bűn szégyenét. A békesség kedvelőjének harcban kellett élnie: az igazságnak hamisság közepette, a tisztaságnak hitványsággal. Minden bűn, viszály, szennyes vágy, amit a törvényszegés magával vont, szenvedés volt Jézus lelkének.

[84]

Egyedül járta az utat, egyedül hordozta a terhet. Tőle függött a világ megváltása. Letette saját dicsőségét és magára vette az emberiség gyengeségeit. Mindezt tudta és érezte, de rendületlenül kitartott

célkitűzése mellett. Tőle függött az elbukott emberiség üdvössége, s Jézus kinyújtotta kezét, és megragadta a Mindenható Szeretet karját.

Úgy tűnt, hogy a Megváltó a mennybe látott, amikor lelkét imában kiöntötte. Jól tudta, hogy a bűn mennyire megkeményítette az emberek szívét, milyen nehezen fogják küldetését megérteni és a megváltás ajándékát elfogadni. Erőért könyörgött az Atyához, hogy legyőzze hitetlenségüket, széttörje bilincseiket, melyekkel Sátán rabul ejtette őket, és leigázza érettük a megrontót. Bizonyságot kért arra nézve, hogy Isten elfogadja az emberiséget Fiában.

Az angyalok még sohasem hallottak ilyen imát. Vágyakoztak rá, hogy szeretett Parancsnokuknak a bizonyosság és vigasztalás üzenetét vigyék. De nem teheték: maga az Atya fog Fia kérésére válaszolni. A dicsőség fénysugarai közvetlenül a tróntól áradtak. Megnyílt az ég, és a legtisztább fényből formált galamb szállt a Megváltó fejére mint a szelíd és alázatos Jézushoz illő jelkép.

A Jordánnál álló óriási tömegből Jánoson kívül csak néhányan érzékelték a mennyei látomást. Az isteni jelenlét ünnepélyessége mégis megnyugodott az összegyűlteken. A nép némán állt, és nézte Krisztust. Alakja olyan fényben úszott, amely Isten trónját veszi körül. Fölfelé tekintett, és olyan dicsőség ragyogott rajta, amilyen még emberi arcon soha. A megnyílt égből egy hang hallatszott: “Ez amaz én szerelmes fiam, akiben én gyönyörködöm” (Mt 3:17).

Isten azért mondta ezeket a bizonyító erejű szavakat, hogy hitet ébresszen a jelenlevőkben, és megerősítse a Megváltót küldetésében. Bár a bűnös világ vétkei Krisztusra nehezdedtek, és megaláztatás volt az számára, hogy “szolgai formát vévén föl, emberekhez hasonlónak” (Fii 2:7) lett, de a mennyei hang kijelentette, hogy Ő az Örökkévaló Fia.

János mélyen megrendült, amikor látta Jézust esdekelve leborulni, és könnyek között könyörögni az Atya jóváhagyásáért. Amikor Isten dicsősége körülvette Őt, és az égi szózat hallatszott, János felismerte, hogy ez az Isten által megígért jel. Tudta, hogy a világ Üdvözítőjét keresztelte meg. A Szentlélek megnyugodott rajta, kinyújtott karral Jézusra mutatott, és így kiáltott: “Ímé, az Istennek ama báránya, aki elveszi a világ bűneit!” (Jn 1:29)

Sem a hallgatók, sem maga János nem értette e szavak értelmét: “Isten Báránya”. Mória-hegyén Ábrahám hallotta fiától ezeket a szavakat: “Atyám! hol van az égőáldozatra való bárány?” (IMóz 22:7)

Az apa így felelt: “Az Isten majd gondoskodik az égőáldozatra való bárányról, fiam” (1Móz 22:8). S a kosban, melyet Isten Izsák helyett küldött, Ábrahám annak a jelképét látta, aki meghal az emberek bűneiért. Ezt a képet Ésaías is vázolja a Szentlélek által, és így jövendöl a Megváltóról: “Mint bárány, mely mézárszékre vitetik”, “de az Úr mindnyájunk vétkét őreá veté” (Ésa 53:7.6). Izrael népe azonban nem értette ezt a tanítást. Sokan úgy tekintettek az áldozatokra, mint a pogányok saját áldozataikra - ajándéknak szánták őket, mellyel az istenséget kiengesztelhetik. Isten arra vágyott, hogy megértesse velük: az Ő szeretetéből fakad az az ajándék, amely megbékélteti a népet vele.

Amit Isten Jézusnak a Jordánnál mondott: “Ez amaz én szerelmes fiam, akiben én gyönyörködöm” (Mt 3:17- az egész emberiséghez szól). Isten Jézushoz mint képviselőnkhez szólt. Nem dob el minket összes bűnünkkel, gyengeségünkkel, mint értékteleneket. “Megajándékozott minket ama Szerelmesben” (Ef 1:6). A dicsőség, amely Krisztuson megnyugodott, Isten irántunk való szeretetének záloga. Ez beszél nekünk az ima erejéről, hogy hogyan juthat az emberi hang Isten füléhez, és hogyan találnak kéréseink meghallgatásra a mennyei udvarban. A bűn elszakította a földet a mennytől, és elidegenítette az égi közösségtől, de Jézus újra összekapcsolta a dicsőség országával. Szeretete körülveszi az embert és elér a mennyekig. A megnyílt kapukon át Megváltónk fejére hulló fény ránk is árad, ha imádkozunk, hogy ellen tudjunk állni a kísértésnek. A hang, amely Jézushoz szólt, minden hívő léleknek mondja: ez amaz én szerelmes gyermekem, akiben én gyönyörködöm.

“Szeretteim, most Isten gyermekei vagyunk, és még nem lett nyilvánvalóvá, hogy mivé leszünk. De tudjuk, hogy ha nyilvánvalóvá lesz, hasonlókká leszünk Ő hozzá; mert meg fogjuk őt látni, amint van” (1Jn 3:2). Megváltónk olyan utat nyitott meg, amelyen a legbűnösebb, legszegényebb, legelnyomottabb és legmegvetettebb ember is az Atyához járulhat. Mindenki otthonra lelhet az égi hajlékokban, amelyeket Jézus készít. “Ezt mondja a Szent, az Igaz, akinél a Dávid kulcsa van, aki megnyitja és senki be nem zárja, és bezárja és senki meg nem nyitja: ímé adtam elődbe egy nyitott ajtót, amelyet senki be nem zárhat” (Jel 3: 7-8).

A megkísértés

“Jézus pedig Szentlélekkel telve, visszatérek a Jordántól és viteték a Lélek által a pusztába” (Lk 4:1). Márk leírása még többet mond. Így szól: “És a Lélek azonnal elragadta őt a pusztába. És ott volt a pusztában negyven napig kísértetve a Sátólól és a vad állatokkal vala együtt” (Mk 1:12-13). “És nem evék semmit azokban a napokban” (Lk 4:2).

Jézust Isten Lelke vezette a pusztába, ahol Sátólól megkísértette. Krisztus nem kereste a kísértést. Azért ment a pusztába, hogy egyedül legyen, és elmélkedhessen küldetéséről, munkájáról. Böjtöléssel, imával vértette fel magát az előtte levő, vérrel hintett útra. De Sátólól tudta, hogy a Megváltó a pusztába ment, és ezt az alkalmat találta a legalkalmasabbnak, hogy megközelítse.

Hatalmas tét forgott kockán a világosság Fejedelme és a sötétség országának vezére közötti küzdelemben. Sátólól - miután az embert bűnre csábította -, a földet sajátjának tekintette, és a világ fejedelmének tartotta magát. Mivel összüleinket önmagához hasonlónvá tette, úgy gondolta, hogy itt felállíthatja birodalmát. Kijelentette, hogy az ember választotta őt urává. Irányítása alatt tartotta az embereket, így uralkodott a földön. Krisztus azért jött, hogy Sátólól ezt az állítását megcáfolja. Emberfiaként hűnek kellett maradnia Istenhez. Így mutathatta meg, hogy Sátólól nem irányítja teljesen az emberi fajt, és a világra való igénye alyptalan. Mindazok, akik szabadulni vágnak hatalmából, szabadokká lesznek. Az uralmat, amit Ádám a bűn miatt elveszített, Krisztus visszaszerzi.

Amióta elhangzott a kijelentés a kígyóhoz az Édenben: “Ellenségeskedést szerzek közötted és az asszony között és az ő magva között” (Imóz 3:15), Sátólól tudta, hogy nincs korlátlan hatalma a világ felett. Látta, hogy az embereknben olyan erő munkálkodik, amely ellenáll uralmának.

Feszülten figyelte az Ádám és fiai által bemutatott áldozatokat. A föld és az ég közötti kapcsolat jelképét ismerte fel ezekben a ceremóniákban. Elhatározta, hogy ezt a kapcsolatot megzavarja.

[87]

Hamis színben tüntette fel Istent, és félremagyarázta a Megváltóra mutató szertartásokat. Ezért az emberek féltek Istentől, mert azt hitték, gyönyörködik pusztulásukban. Csak azért hoztak áldozatokat, hogy haragját csillapítsák, holott azoknak Isten szeretetét kellett volna kinyilatkoztatniuk. Sátán gonosz szenvedélyeket szított az emberben, hogy megerősítse hatalmát felette. Amikor Isten írásba adta Igéjét, Sátán tanulmányozta a Megváltó eljövételéről szóló próféciákat. Nemzedékről nemzedékre azon munkálkodott, hogy vakká tegye az embereket e jövődölések iránt, és visszautasítsák Krisztust, amikor megjelenik.

Jézus születésekor Sátán tudta, hogy Az jött el, akinek megbízatása van uralmának megdöntésére. Reszketett az angyali üzenet hallatán, amely az újszülött Király hatalmáról tanúskodott. Sátán jól tudta, milyen helyet töltött be Krisztus a mennyben, mint az Atya szeretett Fia. Az, hogy Isten Fia emberként jó el a földre, csodálattal és balsejtelemmel töltötte el. Nem tudta megfejtetni ennek a nagy áldozatnak a titkát. Önző lelke nem foghatott fel ekkora szeretetet a megcsalt emberiség iránt. Az embereknek csak halvány elképzelésük volt a menny dicsőségéről és békéjéről, az Istennel való közösség öröméről. Lucifer, az oltalmazó kérés vizsont mindezt jól ismerte. Mivel elvesztette a mennyet, elhatározta, hogy másokat is bukásra készítet, így szerez elégtételt magának. Ezt csak úgy érheti el, hogy aláértékelteti velük a mennyei dolgokat, és szívüket a földiekhez köti.

A menny Parancsnoka nem nyerhetett akadálytalanul lelkeket országa számára. Bethlehemi csecsemő korától fogva ostromolta Őt a gonosz. Isten képmása nyilvánvalóvá vált Krisztusban. A sátáni tanácsban elhatározták, hogy a Megváltót le kell győzni. Nem jött még olyan ember a világra, aki megmenekült volna a csaló hatalmából. A gonosz szövetség erői Jézus nyomába szegődtek, hogy felvegyék vele a harcot, és ha lehetséges, győzelmet arassanak.

A Megváltó keresztségekor Sátán a szemtanúk között volt. Láta, amint az Atya dicsősége beragyogja Fiát. Hallotta, mint igazolja az Úr hangja Jézus istenségét. Ádám bűnbeesése óta megszakadt az Istennel való közvetlen kapcsolat; Krisztus közvetített a menny és a föld között.

[88]

Most, amikor Jézus eljött “a bűn testének hasonlatosságában” (Róm 8:3), maga az Atya szólt. Azelőtt Krisztus által érintkezett az

emberiséggel, most pedig Krisztusban. Sátán remélte, hogy Istennek a bűnnel szembeni irtózata örökre elválasztja a mennyet a földtől. Most viszont nyilvánvalóvá vált, hogy az Isten és ember közötti kapcsolat helyreállt.

Sátán tudta, hogy vagy győz vagy legyőzik. A küzdelem tétje túl nagy volt ahhoz, hogy a szövetséges angyalokra bízta. Személyesen akarta vezetni a harcot. A bukottak összes energiáját latba vetette Isten Fia ellen. Krisztus a pokol minden fegyverének célpontjába került.

Sokan úgy tekintik ezt a Krisztus és Sátán közötti küzdelmet, mintha ennek nem lenne különösebb kihatása az ő egyéni életükre, ezért kevésbé érdekli őket. Pedig ez a küzdelem minden emberi szívben lejátszódik. Soha nem léphet ki senki a gonosz soraiból, hogy Istennek szolgáljon, anélkül, hogy ne találkozzék Sátán támadásaival. Krisztus ellenállt azoknak a csábításoknak, amelyek legyőzését mi olyan nehéznek találjuk. Pedig a csábítások annyival jobban vonzották Őt, amennyivel jelleme a mienk fölött áll. Ránehezedett a világ bűneinek szörnyű súlya, így állta ki az étvágy, a világ szeretete és az elbizakodottsághoz vezető feltűnési vágy próbáját. Ezek voltak az Ádámot és Évát legyőző kísértések, ezek győznek le oly könnyen minket is.

Sátán úgy mutatott Ádám bűnére, mint bizonyítékra: Isten törvénye igazságtalan, nem lehet megtartani. Krisztusnak emberként kellett jóvátennie Ádám bukását, aki még akkor a tökéletes ember erejével rendelkezett, testi-szellemi képességei teljében volt. Az Éden dicsősége vette körül, naponta közössége volt a mennyei lényekkel. Nem ez volt a helyzet Jézussal, amikor a pusztába ment, hogy Sátánnal viaskodjék. Az ember fizikai, szellemi ereje, erkölcsi értéke négyezer éve hanyatlott, és Krisztus az elkorcsosult emberiség gyengeségeit vette magára. Csakis így menthette meg az embert a romlás legmélyéből.

Sokan azt állítják, hogy lehetetlen lett volna a Kísértőnek Krisztust legyőznie. Ez nem igaz, mert akkor hogyan képviselhette volna az Üdvözítő a bűnös embert? Nem szerezhette volna meg azt a győzelmet sem, amely Ádámnak nem sikerült. Ha bármilyen tekintetben súlyosabb próbával kellene megküzdenünk, akkor Ő nem tudna segíteni rajtunk. De Megváltónk emberi testet öltött, annak összes tehertételével együtt. Emberi természetet vett magára, azzal

[89] a lehetőséggel, hogy enged a kísértésnek. Semmi olyat nem kell elviselnünk, amit neki ne kellett volna elszenvednie.

Krisztusnál- csakúgy, mint az első emberpárnál Édenben - az étvágy volt az első nagy kísértés. Ahol a romlás elkezdődött, pontosan ott kell a megváltás munkájának is elkezdődnie. Ahogyan Ádám az étvágy kielégítésével elbukott, úgy kellett annak megtagadásával Krisztusnak győznie. “És mikor negyven nap és negyven éjjel böjtölt vala, végre megéhezék. És hozzámenvén a kísértő, monda néki: Ha Isten fia vagy, mondd, hogy e kövek változzanak kenyerekké. Ő pedig felelvén, monda: Meg van írva: Nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, amely Istennek szájából származik” (Mt 4: 2-4).

Ádámától Krisztusig a kívánságoknak való hódolás szinte korlátlanul megnövelte az étvágy és a szenvedélyek hatalmát. Így az emberek lealacsonyodtak, betegek lettek, és maguktól képtelenek voltak győzni. Az emberért Krisztus kiállta a legkomolyabb próbát, és győzött. Érdekünkben olyan önuralmat gyakorolt, amely erősebb az éhségnél és a halálnál. Ebbe az első győzelembe tartoznak azok a problémák is, amelyekkel találkozunk a sötétség erőivel folytatott küzdelmeinkben.

Amikor Jézus a pusztába ment, az Atya dicsősége övezte. Elmerült az Istennel való közösségben, az emberi gyengeség fölé emelkedett. De a dicsőség eltávozott, Ő pedig ott maradt, hogy megküzdjön a kísértéssel. Ez minden pillanatban nyomasztotta. Emberi természete visszariadt a rá váró küzdelemtől. Negyven napig böjtölt és imádkozott. Az éhségtől legyengülten, lesoványodva, a lelki gyötrelemtől megviselten és elkínzottan “rút, nem emberi volt ábrázatja, és alakja sem ember fiaié volt” (Ésa 52:14). Most jött el Sátán ideje. Azt remélte, hogy legyőzheti Krisztust.

Mennyei angyalnak öltözve jött oda a Megváltóhoz - mintegy válaszként imáira. Állítása szerint isteni megbízatása van, hogy közölje: Krisztus böjtje véget ért. Ahogyan Isten angyalt küldött, hogy visszatartsa Ábrahám kezét Izsák feláldozásától, úgy az Atya is angyalt küld, hogy megszabadítsa Fiát, mivel elégségesnek tekinti Krisztus készségét, hogy rálépjen a vérrel szegélyezett útra. Ez volt az üzenet, amit Jézusnak hozott. A Megváltó kis híján elájult az éhségtől, sóvárgott az étel után, amikor Sátán hirtelen előtte termett.

[90] A kísértő rámutatott a sivatagban szétszórtan heverő, cipó alakú

kövekre, és így szólt: “Ha Isten fia vagy, mondd, hogy e kövek változzanak kenyerekké” (Mt 4: 3).

Bár a világosság angyalaként jelent meg, már első szavai elárulták jellemét: “Ha Isten fia vagy” (Mt 4: 3). Ezzel a ravasz fogással akart kétséget kelteni. Ha Jézus megteszi, amit Sátán ajánl, helyt ad a kétkedésnek. A kísértő ugyanazzal a módszerrel próbálta legyőzni Krisztust, amely oly sikeres volt kezdetben az embernél. Milyen ravaszul közelítette meg Sátán Évát az Édenben! “Csakugyan azt mondta az Isten, hogy a kertnek egy fájáról se egyetek?” (Imáz 3:1). A kísértő eddig igazat mondott, de ahogyan mondta, abban rejtett megvetés volt Isten szavával szemben. Burkolt tagadás, az isteni szavahihetőség kétségbevonása. Sátán el akarta ültetni Évában a gondolatot, hogy Isten nem teszi meg, amit mondott. Egy ilyen gyönyörű gyümölcstől visszatartson - ez ellentmond szeretetének, és az ember iránti jószívűségének. Most tehát a kísértő Krisztusba saját véleményét akarta beplántálni: “Ha Isten fia vagy”. Szavaiból keserűség áradt. Hanghordozása a legteljesebb kétkedést fejezte ki. Bánhatna így Isten a tulajdon Fiával? Otthagyná Őt a sivatagban a vadállatok között, élelem, társak, vigasz nélkül? Arra célzott, hogy Isten sohasem akarta Fiát ilyen állapotban látni. “Ha Isten fia vagy”, mutasd meg hatalmadat, szabadítsd meg magad a gyötrő éhségtől! Parancsold, hogy ez a kő kenyér legyen!

A mennyei szavak: “Ez amaz én szerelmes fiam, akiben én gyönyörködöm” (Mt 3:17) még Sátán fülében csengtek. De elhatározta, hogy rábírja Krisztust: ne higgyen ebben a bizonyosságban. Isten szava volt Krisztus biztosítéka isteni küldetéséről. Isten Fia eljött, hogy emberként éljen az emberek között, és ez volt az a kijelentés, amely bizonyította összeköttetését a mennyyel. Sátán célja az volt, hogy Krisztus ebben kételkedjék. Sátán tudta, hogy ha Krisztus bizalma megrendül Istenben, a küzdelemben ő győz. Legyőzheti Jézust. Arra számított, hogy a reménytelenség és a rendkívüli éhezés nyomására Krisztus elveszti Atyjában való hitét, és csodát tesz a maga javára. Ha megteszi, a megváltási terv megghiúsul.

Amikor Sátán és Isten Fia először álltak egymással szemben, Krisztus a mennyei seregek parancsnoka volt, és Sátánt, az égi lázadás vezetőjét kivetették a mennyből. Most látszólag fordított helyzet volt, és Sátán a legjobban akarta kihasználni feltételezett előnyét. Az egyik leghatalmasabb angyalt - mondta - száműzték a menny-

ből. Jézus megjelenése arra utal, hogy Ő bukott angyal, akit Isten és ember egyaránt elhagyott. Egy isteni lény képes lenne arra, hogy állítását csodával támassza alá. “Ha Isten fia vagy, mondd, hogy e kövek változzanak kenyerekké” (Mt 4:3). A teremtő erő ilyen megnyilatkozása - vélte Sátán - az istenség döntő bizonyítéka lenne. Véget vetne a küzdelemnek.

Jézus nem minden harc nélkül tudta csendben végighallgatni az őscsalót. De Isten Fiának nem volt szüksége arra, hogy isteni voltát bebizonyítsa Sátánnak, vagy megalázkodásának okát magyarázza. Ha enged a lázadó követeléseinek, nem szolgálja sem az ember javát, sem Isten dicsőségét. Ha Jézus elfogadja az ellenség javaslatát, Sátán így folytatta volna: Mutass egy jelt, hogy elhiggyem, Isten Fia vagy! A bizonyságok mit sem érnek, nem törték volna meg a lázadás hatalmát szívében. Krisztus nem akarta isteni erejét felhasználni saját érdekében. Azért jött, hogy úgy állja ki a próbát, ahogyan nekünk kell, s ezzel a hit és engedelmesség példáját adja. Sem ekkor, sem későbbi földi élete során nem tett csodát a maga javára. Csodálatos tettei mind mások javát szolgálták. Noha Jézus kezdettől felismerte Sátánt, nem engedett a kihívásnak, nem bocsátkozott vele vitába. Erőt merített, visszaemlékezve a mennyei szózatra és megnyugodott Atyja szeretetében. Nem egyezkedett a kísértővel.

Jézus az Írás szavaival válaszolt Sátánnak: “Meg van írva” (Mt 4:4) - mondta. A küzdelemben Isten szava volt a fegyvere. Sátán csodát követelt Krisztustól istenségének jeleként. Ám a minden csodánál nagyobb, szilárd bizalom - az “Így szól az Úr” - volt az a jel, amelyet nem lehetett vitatni. Míg Krisztus ezt az álláspontot fenntartotta, a kísértő nem győzhette le.

Amikor Krisztus a leggyengébb volt, akkor vették körül a legerősebb kísértések. Sátán azt remélte, hogy így felülkerekedhet. Ugyanígy aratott győzelmet az emberek felett, ha erejük fogytán volt, akaratuk meggyengült, hitük nem nyugodott Istenben. Akkor még azok is elbuktak, akik hosszú ideig és bátran kiálltak az igazság mellett. Mózes kifáradt Izrael negyvenéves vándorlása során, s hite egy pillanatra megingott a végtelen hatalomban. Éppen az Ígéret Földjének határán bukott el. Így járt Illés is, aki rettenthetetlenül állt Akháb király előtt, aki Izrael egész népével - élükön négyszázötven

[92] Baál prófétával - szembeszállt.

A kármeli szörnyű nap után, amikor a hamis prófétákat megölték, és a nép szövetséget kötött Istennel, Illés a bálványimádó Jézabel előtt futva menekült az életéért. Így használja ki Sátán az emberi gyengeségeket. Ma is ugyanígy munkálkodik. Ha valakit fellegek vesznek körül, zavarba hoznak a körülmények, vagy szegénység, nyomor kínoz, Sátán azonnal ott van, hogy kísértsen, bántson. Jellemünk gyenge pontjait támadja meg. Arra törekszik, hogy megingassa Istenbe vetett bizalmunkat; ha ő egy jó Isten, akkor miért engedi meg mindezeket. Kísért, hogy ne higgyünk Istennek, és megkérdőjelezzük szeretetét. A kísértő gyakran úgy jön hozzánk, mint Krisztushoz, felsorakoztatja gyengeségeinket, hibáinkat. Reméli, hogy elcsüggesztheti a lelket, megingathatja az Istenbe vetett bizalmat. Ekkor biztos benne, hogy zsákmányát megszerzi. Ha a kísértőt úgy fogadjuk, ahogyan Jézus, akkor sok vereséget elkerülhetnénk. Ha szóba állunk az ellenséggel, előnyt adunk neki.

Amikor Krisztus így szólt a kísértőhöz: “Nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, amely Istennek szájából származik” (Mt 4:4), azokat a szavakat ismételte el, amelyeket több mint ezernégyszáz évvel azelőtt mondott Izraelnek: “Hordozott téged az Úr, a te Istened immár negyven esztendeig a pusztában És megsanyargata téged, és megéheztete, azután pedig enned adá a mannát, amelyet nem ismertél, sem a te atyáid nem ismertek, hogy tudtadra adja néked, hogy az ember nem csak kenyérrel él, hanem mindazzal él az ember, ami az Úrnak szájából származik” (5Móz 8:2-3). A pusztában, ahol mindaz hiányzott, ami a létfenntartáshoz szükséges, Isten mannát küldött népének az égből.

E gondoskodásból meg kellett tanulniuk, hogy amíg Istenben bíznak, és az Ő útain járnak, nem feledkeznek meg róluk. A Megváltó most azt élte át, amit Izraelnek tanított. Izrael népét Isten szava támogatta, és ugyanez az Ige segítette Jézusnak is. Várta az enyhülés Isten által rendelt idejét. Isten iránti engedelmessége vezette a pusztába, s most nem akart Sátán tanácsai árán kenyérhez jutni. A világmindenség tanúinak jelenlétében bebizonyította, hogy kisebb baj az, ha szenvedünk az igazságért, mint az, ha bármilyen mértékben eltávolodunk Isten akaratától.

“Nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, amely Istennek szájából származik” (Mt 4:4). Krisztus követője gyakran kerül olyan helyzetbe, hogy nem tudja egyszerre Istent is szolgálni,

[93] és evilági foglalatosságait is folytatni. Talán úgy tűnik, hogy az Isten egyszerű követelményei iránti engedelmesség egyidőben lehetetlenné teszi a megélhetés biztosítását. Sátán megpróbálja elhitetni, hogy fel kell áldozni az embernek meggyőződését. Azonban világunkban az egyetlen dolog, amelyben bízhatunk: Isten szava. “Keressétek először Isten országát, és az Ő igazságát és ezek mind megadatnak néktek” (Mt 6:33). Földi életünkben sem válik javunkra, ha eltávolodunk mennyei Atyánk akaratától. Ha megismerjük szavának hatalmát, akkor nem fogjuk követni Sátán sugallatait, hogy élelmet szerezzünk, vagy életünket megmentjük. Csak ezt fogjuk kérdezni: Mit kíván Isten? Mit ígér? Ennek tudatában engedelmeskedünk akaratának és bízunk ígéreteiben.

A Sátánnal való küzdelem végső nagy összecsapásában azok, akik hűségesek Istenhez, minden földi ellátást nélkülözni fognak. Mivel nem hajlandók Isten törvényét áthágni, hogy engedelmeskedjenek a földi hatalmaknak, nem vehetnek és nem adhatnak. Végül halálra ítélik őket (lásd: Jel 13:11-17!). Ám az ígélet így szól az engedelmeseknek: “Az magasságban lakozik, kőszálak csúcsa a bástyája, kenyerét megkapja, vize el nem fogy” (Ésa 33:16). Ez az ígélet teljesedik Isten gyermekeinek életében.

Amikor a földön éhség pusztít, ők eledelt fognak kapni. “Nem szégyenülnek meg a veszedelmes időben, és jóllaknak az éhség napjaiban” (Zsolt 37:19). Habakuk próféta a nyomorúságos időkre tekintett. Szavai kifejezik az egyház hitét: “Mert a fügefafa nem fog virágozni, a szőlőkben nem leszen gyümölcs, megcsal az olajfa termése, a szántóföldek sem teremnek eleséget, kivész a juh az akolból, és nem lesz ökör az istállóban. De én örvendezni fogok az Úrban, és vigadok az én szabadító Istenemben” (Hab 3:17 18).

Urunk első nagy kísértéséből egyik tanulság sincs olyan fontos, mint az étvágy és a szenvedélyek féken tartása. Minden korban a testi természetet támadó kísértések voltak a leghatásosabbak az emberiség megrontásában és lealacsonyításában. Sátán a mértéktelenséggel rombolja az Istentől legdrágább ajándékként kapott szellemi és erkölcsi erőket. Így az ember számára lehetetlenné válik az örökbecsű dolgok értékelése. Sátán az élvezetek által igyekszik kiirtani a lélekből az Istenhez való hasonlatosság minden nyomát.

A féktelen kicsapongás és a nyomában járó betegség, romlás, amely már Krisztus első adventjekor elterjedt volt, újra láthatóvá

válik - megnövekedett mértékben - második eljövetele előtt. Krisztus elmondta, hogy a világ állapota azokban a napokban olyan lesz, mint az özönvíz idején, vagy Sodomában és Gomorában. Az emberi szív gondolatai, minden elképzelése állandóan gonosz. Ezeknek a félelmetes időknek a küszöbén élünk most, és jól meg kell jegyeznünk Megváltónk böjtjének tanulságait! Csak Krisztus kimondhatatlan szenvedése által mérhetjük fel a féktelen élvezethajhászásban rejlő gonoszt. Krisztus példája mutatja, hogy csak akkor reménykedhetünk az örök életben, ha étvágyunkat, szenvedélyeinket alárendeljük Isten akaratának.

[94]

Saját erőnkől lehetetlen elbukott természetünk kívánságainak nemet mondani. Sátán ezen az úton kísért bennünket. Krisztus tudta, hogy az ellenség minden emberi lényt megkeres, kihasználja az öröklött gyengeségeket, és hamis hízélgéssel törbe csalja azokat, akik nem Istenben bíznak. Urunk azáltal, hogy végigjárta az utat, amelyen az embernek is haladnia kell, győzelmünket készítette elő. Nem akarja, hogy hátrányos helyzetbe jussunk a Sátánnal folytatott küzdelemben. Nem akarja, hogy a kígyó támadásai megijesszenek vagy elcsüggyessenek. "Bízzatok: - mondta - én meggyőztem a világot" (Jn 16 : 33).

Ha valaki az étvágy hatalmával küzd, tekintsen az Üdvözítőre a megkísértés pusztájában! Nézze haláltusáját a kereszten, amint felkiált: "Szomjúhozom!" (Jn 19:28) Mindent elszenvedett, amit valaha is el kell viselnünk. Győzelme a mienk.

Jézus mennyei Atyja bölcsességében és erejében bízott. Így szólt: "Az Úr Isten megsegít engemet, azért nem szégyenülök meg, és tudtam, hogy szégyent nem vallok. Ímé, az Úr Isten megsegít engem" (Ésa 50:7.9). Saját példájára hivatkozva mondta: "Ki féli közületek az Urat? Ő, aki sötétségben jár és nincs fényesség néki, bízzék az Úr nevében, és támaszkodják Istenhez" (Ésa 50:10).

"Jön a világ fejedelme: - mondta Jézus - és énbennem nincsen semmije" (Jn 14:30). Jézust nem befolyásolták Sátán mesterkedései. Nem egyezett bele a bűnbe. Még gondolatban sem hajlott a kísértésre. Ez történhet velünk is. Krisztus emberi természete egységben volt istenségével, a benne lakozó Szentlélek vértette fel a küzdelemre. Azért jött, hogy az isteni természet részeseivé tegyen minket. Amíg hit által egyek vagyunk vele, a bűn nem uralkodhat raj-

[95] tunk. Isten megfogja kezünket, és segít, hogy megragadjuk Krisztus istenségét, és tökéletes jellemet öltünk magunkra.

Hogy ezt miként érhetjük el, azt Krisztus megmutatta nekünk. Milyen eszközökkel győzött Jézus a Sátánnal szembeni küzdelemben? Isten szavával. Csak az Ige által tudott ellenállni a kísértésnek. “Meg van írva” (Mt 4:4) - mondta. Minket pedig megajándékozott “igen nagy és becses ígéretekkel; hogy azok által isteni természet részeseivé legyetek, kikerülvén a romlottságot, amely a kívánságban van e világon” (2Pt 1:4). Isten Igéjének minden ígérete a mienk. Élnünk kell minden egyes Igéből, amely Isten szájából származik. Ha kísértés ostromol, ne tekintsünk a körülményekre vagy saját gyengeségünkre, hanem az Ige hatalmára! Annak minden ereje a tiéd. “Szívembe rejtettem a te beszédedet, hogy ne vétkezzem elled” (Zsolt 119:11). “Az emberek cselekedeteinél a te ajkad igéjével vigyáztam az erőszakosnak ösvényeire” (Zsolt 17: 4).

A győzelem

“Ekkor vivé Őt az ördög a szent városba, és odahelyezé a templom tetejére. És monda néki: Ha Isten fia vagy, vesd alá magadat: mert meg van írva:

Az ő angyalainak parancsol felőled,
És kézen hordoznak téged,
Hogy meg ne üsd lábadat a kőbe”

(Mt 4: 5-6)

Sátán most úgy gondolta, hogy a saját térfelén találkozott Jézussal. A ravasz ellenség olyan szavakat idézett; amelyek Isten szájából származtak. Még mindig a világosság angyalának mutatkozott, és tanújelét adta, hogy ismeri az Írásokat, és érti azok jelentését. Ahogyan Jézus az imént Isten igéjével támasztotta alá hitét, úgy most a kísértő ezzel erősíti meg csalását. Azt állítja, hogy csak Jézus hűségét tette próbára, és most dicséri állhatatosságát. Mivel a Megváltó kinyilvánította bizalmát Istenben, Sátán arra ösztönzi, hogy újabb bizonyítékát adja hitének.

Ám a kísértést újra a bizalmatlanságra való célzás vezeti be: “Ha Isten fia vagy”. Krisztus kísértése az volt, hogy erre a “ha” szóra válaszoljon, de Ő visszautasította a kétség legcsekélyebb elfogadását is. Nem kockáztatta életét azért, hogy Sátánnak bizonyítékot adjon.

A kísértő azt hitte, hogy kihasználhatja Krisztus emberi természetét, és elbizakodottságot ébreszthet benne. Sátán ugyan csábíthat, de nem kényszeríthet a bűnre. Azt mondta Jézusnak: “Vesd alá magad!” - bár tudta, hogy nem teheti meg, mert Isten közbelépne hogy megmentse. Még Sátán sem kényszeríthette Jézust, hogy vesse alá magát. Ha Jézus nem enged a kísértésnek, nem győzhetik le. A föld és a pokol összes hatalma sem kényszeríthette, hogy a legcsekélyebb mértékben is eltávolodjék Atyja akaratától.

A kísértő sohasem kényszeríthet minket arra, hogy gonoszt cselekedjünk.

Nem irányíthatja értelmünket, hacsak mi magunk nem helyezzük az ellenőrzése alá. Mielőtt Sátán hatalmat gyakorolhatna rajtunk, már akaratunk vele egyetért, és hitünk nem fogódzik Krisztusba. De minden dédelgetett bűnös vágy módot ad neki, hogy lábát megvesse. Minden olyan pont, ahol nem érjük el az isteni mértéket, nyitott ajtó számára, amelyen bejöhet, hogy kísértsen, és pusztítson. Minden hibánk kedvező alkalmat nyújt neki, hogy Krisztusba és az Írásokba vetett hitünket megingassa.

Amikor Sátán az ígéretet idézte: “az ő angyalainak parancsol felőled”, kihagyott belőle egy részt: “hogyan megőrizzenek minden utadon” - vagyis minden úton, amelyet Isten választ. Jézus nem volt hajlandó letérni az engedelmesség útjáról. Amíg tökéletes bizodalma van Atyjában, sohasem teremt olyan helyzetet, amely Atyja közbelépését tenné szükségessé. Nem kényszeríti a Gondviselést, hogy mentse meg Őt a haláltól, hiszen így nem lehetne a bizalom és alázatosság példája.

Jézus kijelentette Sátánnak: “Viszont meg van írva: Ne kísértsd az Urat, a te Istenedet!” (Mt 4:7) Ezeket a szavakat Mózes mondta Izrael gyermekeinek, amikor szomjaztak a pusztában, és Mózesből követeltek vizet. Ezt kiáltozták: “Vajon köztünk van-e az Úr, vagy nincsen?” (2Móz 17: 7). Isten csodálatosan munkálkodott értük, a bajban mégis kételkedtek Benne, és bizonyítékot követeltek arra, hogy velük van. Hitelenségükben próbára akarták tenni az Urat. Sátán arra biztatta Krisztust, hogy ugyanezt tegye. Isten már tanúsította, hogy Jézus az Ő Fia. Most bizonyítékot kérni, vajon valóban az-e: ez Isten szavának próbára tétele, istenkísértés. Olyat kérni Istentől, amit nem ígért, ez bizalmatlanság, próbára tevés és kísértés lett volna Vele szemben. Istent nem azért kell kérnünk, hogy bizonyítsa be: megtartja-e ígéretét, hanem mert tudjuk, hogy beváltja azokat; és azért sem, hogy bebizonyítsa: szeret minket, hanem azért, mert szeret.

“Hit nélkül pedig lehetetlen Istennek tetszeni; mert aki Isten elé járul, hinnie kell, hogy ő létezik és megjutalmazza azokat, akik őt keresik” (Zsid 11:6).

A hit azonban semmilyen téren nem hozható rokonságba az elbizakodottsággal. Csakis az lehet biztonságban az elbizakodottsággal szemben, akinek igazi hite van, mivel az elbizakodottság a hit hamisítványa. A hit igényli Isten ígéreteit, és az engedelmesség gyü-

mölcseit termi. Az elbizakodottság is igényli az ígéreteket, de úgy használja fel őket, ahogyan Sátán: a törvényszegés mentegetésére. A hit összüleinket az Isten szeretetében való bizalomra vezérelte volna, engedelmességre parancsolatai iránt. Az elbizakodottság arra készítette őket, hogy az Úr törvényét áthágják, és azt higgyék, hogy az Ő nagy szeretete megmenti őket a bűn következményétől. Nem hit az, amely az Ég kegyét igényli anélkül, hogy teljesítené a feltételeket, amelyekhez a kegyelem kötve van. Az őszinte hit alapja a Szentírás ígéreteiben és rendelkezéseiben van.

[98]

Gyakran, amikor Sátánnak nem sikerül bizalmatlanságot kelteni, elbizakodottságot ébreszt bennünk. Ha rávehet, hogy szükségtelenül kitegyük magunkat a kísértésnek, tudja, hogy a győzelem az övé. Isten mindenkit meg fog védelmezni, aki az engedelmesség útján jár, aki azonban arról letér, az Sátán területére merészkedik. Ott pedig biztosan elbukunk. Az Üdvözítő meghagyta: “Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne jussatok” (Mk 14:38). Az elmélkedés és az ima megóv attól, hogy önkéntelenül is veszélyes utakra térjünk. Így sok vereségtől megmenekülhetünk.

Mégse veszítsük el bátorságunkat, ha kísértés támad ránk. Ha nehéz helyzetbe jutunk, gyakran kételkedünk Isten Lelkének vezetésében. Jézust viszont Isten Lelke vezette a pusztába, hogy Sátán megkísértse. Ha Isten megengedi a próbákat, akkor ezzel javunkat szolgáló célja van. Jézus nem élt vissza Isten ígéreteivel, nem kereste önként a kísértést, és nem esett kétségbe, amikor jött a kísértés. Mi se cselekedjünk másképp. “Hű az Isten, aki nem hágy titeket feljebb kísértetni, mint elszenvedhetitek” (1Kor 10:13). Így szólt: “Hálával áldozzál az Istennek, és teljesítsd a felségesnek fogadásodat! És hívj segítségül engem a nyomorúság idején, én megszabadítlak téged és te dicsőítesz engem” (Zsolt 50:14-15).

Jézus győzött a második kísértésben, és Sátán megmutatta valódi jellemét. De nem ijesztő szörnyként jelent meg, patákkal és denevérszárnyakkal, hanem hatalmas, bár bukott angyalként. Lázadó vezérnek, és e világ istenének vallotta magát.

Sátán felvitte Jézust egy magas hegyre, és panorámaszerűen elvonultatta előtte a világ országait a maguk dicsőségében. A nap beragyogta a templomokat, a márványpalotákat, a termékeny földeket, a gyümölcsös megrakott szőlőskerteket. A bűn nyomai rejtve maradtak. Jézus tekintetét - hiszen az utóbbi időben csak homályt és

[99] pusztaságot látott - most lebilincselte a felülmúlhatatlan szépség, virágzás. Azután a kísértő hangja hallatszott: “Néked adom mindezt a hatalmat és ezeknek dicsőségét; mert nékem adatott, és annak adom, akinek akarom; Azért ha te engem imádsz, mindez a tied lesz” (Lk 4:6-7).

Krisztus csak szenvedés árán tölthette be küldetését. Szomorúsággal, nehézségekkel, küzdelmekkel teli élet és szégyenteljes halál állt előtte. Hordoznia kellett az egész világ bűneit. El kellett szenvednie, hogy elszakad Atyja szeretetétől. Most a kísértő felajánlotta, hogy javára lemond bitorolt hatalmáról. Krisztus megszabadíthatta volna magát a szörnyű jövőtől, ha elismeri Sátán fennhatóságát. De ha ezt megteszi, átengedi a győzelmet a nagy küzdelemben. Sátán vétkezett a mennyben, mert magát Isten Fia fölé akarta helyezni. Ha ez most sikerül, az a lázadás győzelmét jelenti.

Amikor Sátán kijelentette Krisztusnak, hogy enyém a világ királysága és dicsősége, és annak adom, akinek akarom, csak részben mondott igazat. Azért, hogy csaló szándékát megvalósítsa, Sátán Ádámtól ragadta el az uralmat, Ádám viszont a Teremtő képviselője volt, nem pedig független uralkodó. A föld Istené, és Ő mindent Fiának adott. Ádámnak Krisztus alattvalójaként kellett uralkodnia. Amikor Ádám az uralmat Sátán kezére játszotta, Krisztus maradt a jogos Király. Ezért mondta az Úr Nabukodonozor királynak: “A felséges Isten uralkodik az emberek birodalmán, és akinek akarja, annak adja azt” (Dán 4:14). Sátán csak addig gyakorolhatja bitorolt hatalmát, amíg Isten megengedi.

Amikor a kísértő felajánlotta Krisztusnak a világ országait és dicsőségét, azt javasolta, hogy Krisztus mondjon le a világ feletti királyságáról, és Sátán alattvalójaként uralkodjék. Ilyen uralmat reméltek a zsidók is. Evilági királyság után vágyakoztak. Ha Krisztus beleegyezett volna, hogy ilyen királyságot ajánljon nekik, örömmel fogadták volna Őt. A világra azonban a bűn átka nehezedett, annak összes keserűségével együtt. Krisztus kijelentette a kísértőnek: “Eredj el Sátán, mert meg van írva: Az Urat, a te Istenedet imádd, és csak néki szolgálj!” (Mt 4:10)

Az ajánlotta fel a világ országait Krisztusnak, aki a mennyben fellázadt. Hűbéri szolgálatot akart vásárolni gonosz elveihez, de Krisztus nem volt megvásárolható. Azért jött, hogy megalapítsa az igazság országát, és Ő nem másítja meg tervét. Sátán ugyanezzel a

kísértéssel közelít az emberhez, nagyobb sikerrel, mint Krisztusnál. Felajánlja az embereknek a világ országait azzal a feltétellel, hogy elismerik fennhatóságát. Megkívánja, hogy áldozzák fel a becsületet, semmibe vegyék a lelkiismeretet és az önzésnek éljenek. Krisztus azt parancsolja, hogy keressék először Isten országát és az Ő igazságát, ám Sátán mellettük halad és azt mondja: “Bármi lenne is igaz az örök élettel kapcsolatban, ha boldogulni akartok a világban, nekem kell szolgálnotok. Jólétetek a kezemben van. Adhatok nektek gazdagságot, örömeket, megbecsülést és boldogságot. Fogadjátok meg a tanácsomat! Ne hagyjátok, hogy a becsület vagy az önfeláldozás hóbortos nézetei magukkal ragadjanak titeket! Én egyengetem az utat előttetek.” Így tömegeket csap be. Beleegyeznek, hogy az “én” szolgálatában éljenek, és Sátán elégedett. Míg földi uralom reményével kecsegteti őket, ő uralkodik lelkükön. Amit felajánl, nem az övé, hogy adományozhatná, s nemsokára el is veszíti. Ráadásul még meg is fosztja az embereket Isten fiainak örökségétől.

[100]

Sátán megkérdőjelezte Jézus istenfiúságát. Az elutasítások olyan bizonyítékok voltak, amelyeket nem tagadhatott. Az Istenség átviláglant a szenvedő emberen. Sátánnak nem volt ereje ellenállni a parancsnak. Megszégyenülten, dühtől görnyedten kényszerült visszavonulni a világ Üdvözítőjének közelségéből. Krisztus győzelme olyan tökéletes volt, mint Ádám bukása.

Mi is ellenállhatunk a kísértésnek, és Sátánt távozni kényszeríthetjük. Jézus, Isten iránti engedelmisséggel és hittel győzött. Az apostol által így szól hozzánk: “Engedelmeskedjetez azért az Istennek; álljatok ellene az ördögnek, és elfut tőletek. Közeledjetez az Istenhez, és közeledni fog hozzátok” (Jak 4:7-8). Nem menekülhetünk meg a kísértő hatalmától, - legyőzte az emberiséget, és ha saját erőnkől próbálunk megállni, áldozatul esünk fortélyainak. Ám “erős torony az Úrnak neve, ahhoz folyamodik az igaz, és bátorságos léssen” (Féld 18:10). Sátán retteg és menekül még a leggyengébb lélek elől is, aki az Ő hatalmas nevében talál menedéket.

Miután az ellenség eltávozott, Jézus kimerülten, halálsápadtan zuhant a földre. A mennyei angyalok látták a küzdelmet, nézték szeretett Parancsnokukat, amint kimondhatatlan szenvedés árán készíti szabadulásunk útját. Nagyobb próbát állt ki, mint amelyet nekünk valaha is ki kellene állnunk. Most az angyalok szolgáltak a haldoklóként fekvő Isten Fiának. Étellel erősítették, Atyja szeretetének

[101] üzenetével vigasztalták, és biztosították, hogy győzelme által az egész menny diadalt aratott. Jézus újból életre kelt, szíve részvétellel telt meg az ember iránt, és elindult, hogy bevégezze az elkezdett munkát. Nem pihen, amíg meg nem menti az elbukott emberiséget, és az ellenség meg nem semmisül.

Nem mérhetjük fel megváltásunk árát addig, amíg nem áll együtt a megváltott a Megváltóval Isten trónja előtt. Akkor az örök ott-hon dicsősége ámulatba ejti érzékeinket, és megértjük, hogy Jézus mindezt elhagyta értünk. Nemcsak a mennyei udvar száműzöttje lett, hanem vállalta a bukás és az örök elveszés kockázatát is. Akkor majd lábához helyezzük koronánkat, és zengjük az éneket: “Méltó a megöletett Bárány, hogy vegyen erőt és gazdagságot és bölcsességet és hatalmasságot és tisztességet és dicsőséget és áldást” (Jel 5:12).

[102]

‘Megtaláltuk a Messiást’

Keresztelő János most Béthabarában, a Jordánon túl prédikált. Nem messze volt innen az a hely, ahol Isten megállította a folyó sodrát, amíg Izrael áthaladt. Közel volt a jerikói erőd, amelyet a mennyei seregek romboltak le. Ebben az időben a nép felelevenítette az itt történt események emlékét, és ez fokozott érdeklődést adott Keresztelő János üzenetének. Vajon Ő, Aki olyan csodálatosan munkálkodott az elmúlt korokban, kinyilvánítja-e erejét Izrael szabadulásáért is? Ilyen gondolatok kavaroztak nap mint nap a Jordán partjaihoz gyülekező emberek szívében.

János prédikálása éppolyan mélyen megragadta a népet, mint amennyire magára vonta a vallási hatóságok figyelmét. A felkeléstől való félelem miatt a rómaiak minden népi megmozdulásra gyanakvással tekintettek, és minden, ami lázadásra utalt félelmet keltett a zsidó uralkodókban. János nem ismerte el a Magas Tanács tekintélyét, és nem kérte, hogy támogassák munkáját. Egyformán dorgálta az uralkodókat és a népet, a farizeusokat és a szadduceusokat. Az emberek mégis buzgón követték. A munkája iránti érdeklődés folyton-folyvást nőtt. Bár nem alkalmazkodott hozzájuk, a Magas Tanács Jánost a maga hatáskörébe tartozónak tekintette, mint nyilvános tanítót.

Ez a testület a papság közül választott tagokból, valamint a nemzet fő vezetőiből és tanítóiból állt. Rendszerint a főpap volt az elnök. A tagoknak javakorabelinek, de nem öregnek és tanult embereknek kellett lenniük, akik nemcsak a zsidó vallásban és történelemben járatosak, hanem általános műveltségük is magas szintű. Nem lehettek testi fogyatékosak. Házasoknak és apáknak kellett lenniük, mivel ők másoknál emberségesebbek és megfontoltabbak. Gyűléseiket a templom egyik külső helyiségében tartották. A zsidó függetlenség idején a Magas Tanács volt a nemzet legfőbb bírósága, amely nemcsak egyházi, hanem világi hatalommal is rendelkezett. Bár most alá volt rendelve a római kormányzónak, de még mindig erős befolyása volt mind a polgári, mind a vallási ügyekben. A Magas

[103]

Tanács nem halogathatta János munkájának kivizsgálását. Voltak, akik hivatkoztak Zakariásnak a templomban adott kinyilatkoztatására, és emlékeztek arra a jövendölésre, amelyben Jánost a Messiás előfutárának nevezte. Az elmúlt harminc év változó és nyugtalan időszakában ezekről a próféciákról szinte megfeledkeztek. Most azonban Keresztelő János prédikációi felébresztették a nép érdeklődését.

Régen volt Izraelnek prófétája, régen volt szemtanúja olyan reformációnak, amelyen most bontakozott ki. A bűnbánat követelménye újnak és meglepőnek tűnt. Sok vezető nem ment el János kéréseit és vádjait meghallgatni, még kevésbé tárták volna föl saját életük titkait. Mindamellet János nyíltan a Messiásról prédikált. Az emberek tudták, hogy a Dániel próféciájában leírt hetven hét, amelynek végén a Messiás megjelenik, majdnem lejárt. Mindenki arra vágyott, hogy részese legyen a nemzeti dicsőség akkorra várt korszakának. A népi lelkesedés hamarosan arra kényszerítette a Magas Tanácsot, hogy szentesítse vagy vesse el János munkáját. A nép feletti hatalmuk máris hanyatlott. Nehéz kérdéssé vált, hogyan tartsák fenn helyzetüket. Abban a reményben, hogy döntést hozhatnak, elküldtek a Jordánhoz egy papokból és lévitákból álló küldöttséget, hogy tárgyaljanak az új tanítóval. Amikor a küldöttek megérkeztek, sokan gyűltek össze, hogy János szavait meghallgassák. A hatalom légkörével akarták a népet befolyásolni, a prófétát pedig engedékenységre bírni - így jöttek a gőgös rabbik. A tömeg tisztelettel, szinte félve mozdult meg, és engedett nekik utat. A nagy emberek díszes köntösükben, a rang és hatalom büszkeségével álltak meg a pusztá prófétája előtt.

“Kicsoda vagy te?” - kérdezték.

János ismerte gondolataikat, és így felelt: “Nem én vagyok a Krisztus”. “Micsoda tehát? Illyés vagy-e te?”

“Nem vagyok.”

“A próféta vagy-e te?” “Nem.”

“Ki vagy? Hogy megfelelhesünk azoknak, akik minket elküldtek. Mit mondasz magad felől?”

[104]

“Én kiáltó szó vagyok a pusztában. Egyengessétek az Úrnak útját, amint megmondotta Ésaiás próféta” (Jn 1:10:23).

Az ige, amelyre János hivatkozott, Éσαιás gyönyörű próféciaja: “Vigasztaljátok, vigasztaljátok népemet, így szól Istenetek! Szóljatok Jeruzsálem szívéhez, és hirdessétek néki, hogy vége van nyomorúságának, hogy bűne megbocsáttatott. Egy szó kiált: A pusztában készítsétek az Úrnak útát, ösvényt egyengessetek a kietlenben a mi Istenünknek! Minden völgy fölemelkedjék, minden hegy és halom alászálljon, és legyen az egyenetlen egyenessé és a bércek rónává. És megjelenik az Úr dicsősége, és minden test látni fogja azt” (Ésa 40:1-5).

A régi időkben, ha egy király országának gyéribben lakott vidékein utazott, embereket küldtek a királyi fogat elé, hogy kiegyenesítsék a meredek részeket, feltöltsék a mélyedéseket, és a király akadálytalanul, biztonságban utazhasson. Ezt a szokást használta föl a próféta az evangélium munkájának illusztrálására: “Minden völgy fölemelkedjék, minden hegy és halom alászálljon” (Ésa 40:4). Amikor Isten Lelke érinti a szívet csodálatos serkentő erejével, megalázza az emberi büszkeséget. A világi öröömök, rang és hatalom értéktelennek tünnek. “Lerontván okoskodásokat és minden magasztalatot, amely Isten ismerete ellen emeltett, és foglyul ejtvén minden gondolatot, hogy engedelmeskedjék a Krisztusnak” (2Kor 10:5). Akkor az alázatosságot és az önfeláldozó szeretetet, amit az emberek oly kevésbé értékelnek, egyedüli értékke emelik. Ez az evangélium munkája, amely János üzenetének egy része volt.

A rabbik folytatták a kérdezősködést: “Miért keresztelsz tehát, ha te nem vagy a Krisztus, sem Illyés, sem a próféta?” (Jn 1:25) “A próféta” - ez Mózesre vonatkozott. A zsidók készek voltak azt hinni, hogy Mózes feltámad a halálból és a mennybe vitetik. Nem tudták, hogy ez már megtörtént. Amikor Keresztelő János megkezdte szolgálatát, sokan azt gondolták, hogy ő lehet Mózes, aki feltámadt a halálból, mivel jól ismerte a prófeciákat és Izrael történetét.

Azt is hitték, hogy a Messiás adventje előtt Illés személyesen meg fog jelenni. Ezt a várakozást János cáfolta, de szavainak mélyebb értelme volt. Jézus később Jánossal kapcsolatosan azt mondta: “És, ha be akarjátok venni, Illyés ő, aki eljövendő vala” (Mt 11:14). János Illés lelkével és erejével jött, hogy elvégezze azt a munkát, amit annak idején Illés. Ha a zsidók elfogadják őt, elvégezhetné volna feladatát. De nem fogadták el üzenetét.

Számukra ő nem Illés volt. Nem teljesíthette azt a küldetést, amelynek elvégzéséért eljött.

A Jordánál gyülekezők közül sokan jelen voltak Jézus keresztségénél, de az égi jelet csak kevesen látták.

Keresztelő János szolgálatának ezt megelőző hónapjaiban sokan nem törődtek a bűnbánatra való felhívással. Megkeményítették szívüket, értelmük elhomályosult. Amikor Jézus keresztségekor a menny bizonyágot tett a Megváltóról, észre sem vették. Azok a szemek, amelyek sohasem fordultak hittel felé, aki láthatatlan, nem vették észre Isten dicsőségének megnyilatkozását; azok a fülek, amelyek sohasem figyeltek az Ő hangjára, nem hallották a bizonyágtevő igéket. Így van ez most is. Krisztus és a szolgáló angyalok jelenléte sokszor megnyilvánul emberi összejöveteleken, sokan mégsem tudnak róla. Semmi szokatlant nem vesznek észre. Egyeseknek feltárul a Megváltó jelenléte. Béke és öröm járja át szívüket. Vigaszban, bátorításban, áldásban részesülnek.

A jeruzsálemi küldöttek kérdőre vonták Jánost: “Miért keresztesz hát?” (Jn 1:25) - és várták válaszát. János tekintete hirtelen végigsiklott a sokaságon, szemében láng gyúlt, arca sugárzott, egész lényét mély érzelmek kavarták fel. Kinyújtotta karját és így kiáltott: “Én vízzel keresztelek; de köztetek van, akit ti nem ismertek. Ő az, aki utánam jó, akinek én nem vagyok méltó, hogy saruja szíját megoldjam” (Jn 1:26-27).

Az üzenet, amelyet a Magas Tanácshoz kellett vinniük, pontos volt és félreérthetetlen. János szavait senki másra nem lehetett alkalmazni, csak a régen megígért Messiásra. A Messiás köztük volt! A papok és a vezetők meglepetten néztek körül, remélték, hogy felfedezhetik, akiről János beszélt. Őt azonban nem lehetett észrevenni a tömegben.

Amikor János Jézusra mutatott, mint Isten Bárányára, a Messiás munkája új megvilágításba került. A próféta gondolatai Ésaiás szavaira terelődtek: “Mint bárány, mely mézárszékre vitetik” (Ésa 53:7). A rákövetkező hetekben János újult érdeklődéssel tanulmányozta az áldozati szolgálattal kapcsolatos próféciákat és tanításokat. Nem tudta világosan megkülönböztetni Krisztus munkájának két szakaszát - a szenvedő áldozatot és a győztes királyt -, de tudta, hogy eljövetele mélyebb jelentőséggel bír, mint amit a papok vagy a nép felfoghatnak. Amikor megpillantotta Jézust a tömegben, - amint

visszatért a pusztából -, bizalommal nézett rá, azt hitte, hogy jelt ad a népnek, kinyilvánítja igazi lényét.

[106]

Szinte türelmetlenül várta, hogy hallhassa a Megváltót, amint bejelenti küldetését, de nem hangzott el szó, nem adatott jel. Jézus nem válaszolt Keresztelő János reá vonatkozó bejelentésére, hanem elvegyült János tanítványai között, nem adott külső bizonyítékot különleges munkájáról, és semmit sem tett, hogy észrevetesse magát.

Másnap János látta Jézust közeledni, Isten dicsőségének fénye nyugodott meg rajta, a próféta kinyújtotta karját és kijelentette: “Ímé az Istennek ama báránya, aki elveszi a világ bűneit! Ez az, akiről én ezt mondom: Énutánam jó egy férfiú, aki előttem lett. És én nem ismertem őt; de hogy megjelentessék Izraelnek, azért jöttem én, aki vízzel keresztelek. Láttam a Lelket leszállani az égből, mint egy galambot; és megnyugovék őrajta. És én nem ismertem őt; de aki elkülde engem, hogy vízzel kereszteljek, az mondá nékem: Akire látod a Lelket leszállani és rajta megnyugodni, az az, aki keresztel Szentlélekkel. És én láttam, és bizonyoságot tettem, hogy ez az Isten Fia” (Jn 1: 29-34).

Ez-é a Krisztus? A nép félelemmel vegyes csodálkozással tekintett arra, akit az imént Isten Fiának neveztek. Mélyen megrendültek János szavain. Isten nevében szólt hozzájuk. Nap mint nap erősödött meggyőződésük, hogy ő a menny küldötte. De ki az, aki nagyobb Keresztelő Jánosnál? Ruházatában, viselkedésében semmi sem utalt rangra. Látszólag egyszerű ember, hozzájuk hasonlóan a szegények egyszerű öltözetét hordja.

Voltak a tömegben olyanok, akik Krisztus keresztségekor látták az isteni dicsfényt, hallották az Úr szózatát. De azóta a Megváltó külseje nagyon megváltozott. Keresztségekor arcát átváltoztatta a mennyei fény - most sápadt volt, elgyötört, lesoványodott, csak János, a próféta ismerte fel.

Ám amint a nép rátekintett, olyan arcot látott, amelyen az isteni irgalom és a tudatos erő ötvöződött. Minden pillantása és arckifejezése alázatot és kimondhatatlan szeretetet tükrözött. Látszott, hogy egy magasabb szellemiség légköre veszi körül. Magatartása szelíd és szerény volt, olyan erővel töltötte el az embereket, amely ugyan rejtett volt, mégsem lehetett teljesen eltitkolni. Ő-e az, akit Izrael oly régóta vár?

[107]

Jézus szegénységben és alázatosságban jött el, hogy Ő lehessen példaképünk és Üdvözítőnk is. Ha királyi pompában jelenik meg, hogyan tanulhatnánk tőle alázatot? Hogyan tárhatott volna fel olyan igazságokat, mint a Hegyibeszédben? Hová lett volna az alacsony sorsúak reménysége, ha Jézus királyként lakozik az emberek között?

A sokaság szemében mégis lehetetlennek tűnt, hogy az, akit János kiválasztott, összekapcsolható legyen fennkölt várakozásaikkal. Ezért sokan csalódtak, összezavarodtak.

Nem hangzottak el azok a szavak, amelyeket a papok és a rabbik annyira vágytak hallani: hogy Jézus most fogja helyreállítani Izrael országát. Ők ilyen királyra vártak, figyeltek. Ilyen királyt készségesen fogadtak volna. Olyat viszont, aki arra vágyik, hogy a szívükben alapítsa meg az igazság és a béke országát, nem fogadtak el.

Másnap, amikor két tanítványa a közelben állt, János újra meglátta Jézust a nép között. A próféta arcát megint beragyogta a Láthatatlan dicsősége, és így kiáltott: “Ímé az Isten ama Báránya!” (Jn 1:36). E szavak izgalomba hozták a tanítványok szívét. Nem teljesen értették. Mit jelent a név, amelyet János adott neki: “Isten Báránya”? János ezt nem magyarázta meg.

Otthagyták Jánost, és elindultak, hogy megkeressék Jézust. Egyik András volt, Simon testvére, a másik pedig János, az evangélista. Ők voltak Jézus első tanítványai. Ellenállhatatlan indítás készítette őket, hogy kövessék Jézust, alig várták, hogy beszélhessenek vele, mégis félve és csendben töprengtek: Ez a Messiás?

Jézus tudta, hogy követik Őt a tanítványok. Ők voltak szolgálatának első zsengei, és az isteni Tanító szíve megtelt örömmel, amikor ezek az emberek elfogadták kegyelmét. Mégis csak annyit kérdezett, ahogy megfordult: “Mit kerestek?” (Jn 1:39) Rájuk bízta, hogy visszafordulnak-e, vagy elmondják vágyukat. A tanítványok előtt egyetlen cél lebegett. Egyetlen személy jelenléte kötötte le gondolataikat. Felkiáltottak: “Mester, hol lakol?” (Jn 1:39) Egy rövid beszélgetés útközben nem nyújthatta azt, amire vágytak. Egyedül akartak lenni Jézussal, lábához ülni, és hallgatni szavait.

“Monda nékik: Jöjjetek és lássátok meg. Elmenének és megláták, hol lakik; és nála maradának azon a napon” (Jn 1:40).

Ha János és András magáévá teszi a papok és vezetők hitetlen lelkületét, nem kerültek volna Jézus lábához tanítványokként. Bírálóként jöttek volna hozzá, hogy szavait megítéljék. Sokan így

elzárkóznak a legértékesebb lehetőségek elől. Nem így az első tanítványok. Elfogadták a Szentlélek hívását, amelyről Keresztelő János [108] prédikált. Most felismerték a mennyei Tanító hangját. Számukra Jézus szavai üdeséget, igazságot és szépséget árasztottak. Isteni világozottság sugározta be az Ószövetségi Írások tanításait. Az igazság sokoldalú tételei új fényben ragyogtak.

A töredelem, a hit és a szeretet teszi képessé a lelket, hogy elfogadja a mennyei bölcsességet. A szeretet által munkálkodó hit az ismeretek kulcsa, és mindenki, aki szeret, “ismeri az Istent” (1Jn 4:7).

János apostol őszintén, mélyen szerető, heves, de elmélkedő ember volt. Egyre inkább felismerte Krisztus dicsőségét - nem azt a világi pompát és hatalmat, amiben reménykedni tanították, hanem “az Atya egyszülöttjének dicsőségét, aki teljes vala kegyelemmel és igazsággal” (Jn 1:14). Elmerülten szemlélte ezt a csodálatos dolgot.

András vágyakozott, hogy megossa a szívét betöltő örömet. Testvére, Simon keresésére indult, és így kiáltott: “Megtaláltuk a Messiást” (Jn 1:42). Simont nem kellett kétszer hívni. Ő is hallotta Keresztelő János prédikálását, sietett tehát az Üdvözítőhöz. Krisztus tekintete megnyugodott rajta, olvasott jellemében, élettörténetében. Lobbanékony természetét, szerető, együttérző szívét, becsvágyát, önbizalmát, bukásának történetét, bűnbánatát, munkásságát, mártírhálálát - a Megváltó mindezt látta, és így szólt: “Te Simon vagy, a Jóna fia, te Kéfásnak fogsz hivatni, ami megmagyarázva: Kőszikla” (Jn 1:43).

“A következő napon Galileába akart menni Jézus és találkozott Fileppel és monda neki: Kövess engem” (Jn 1:44). Filep engedelmeskedett a parancsnak, és azonnal Krisztus munkása lett.

Filep hívta Nátánaelt, aki a tömegben volt, amikor Keresztelő János Jézusra, Isten Bárányára mutatott. Nátánael Jézusra tekintett, és csalódást érzett. Lehetséges, hogy ez az ember, aki a nehéz munka és szegénység jegyeit viseli magán, a Messiás? Nátánael mégsem tudta visszautasítani Jézust, mivel János üzenete meggyőződést ültetett szívébe.

Amikor Filep hívta, Nátánael visszavonultan elmélkedett egy csendes ligetben János kijelentéseiről és a Messiásra vonatkozó próféciákról. Azért imádkozott, hogy ha a János által kijelentett személy a szabadító, felismerhesse ezt, és a Szentlélek nyugodjék

[109]

meg rajta, és biztosítsa, hogy Isten meglátogatta népét, és felemelte értük az “üdvösség szarvát” (Lk 1:69). Filep tudta, hogy barátja kutatja a próféciákat, és míg Nátánael imádkozott a fügefa alatt, rátalált rejtekhelyére. Gyakran imádkoztak együtt ezen a lomboktól borított, magányos helyen.

Az üzenet: “Megtaláltuk, aki felől írt Mózes a törvényben, és a próféták” (Vö. Jn 1:46); Nátánael számára közvetlen válasz volt ez imáira. Filep hite azonban még ingatag volt. Kétkedve tette hozzá: “...a názáreti Jézust, Józsefnek fiát” (Jn 1: 46). Az előítélet ismét feltámadt Nátánael szívében. Felkiáltott: “Názáretből származhat-e valami jó?” (Jn 1:47)

Filep nem szállt vitába. Így szólt: “Jer és lásd meg! Látá Jézus Nátánaelt őhozá menni és monda őfelőle: Ímé egy igazán izraelita, akiben hamisság nincsen” (Jn 1:47-48). Nátánael meglepetten kiáltott fel: “Honnan ismeresz engem? Felele Jézus és monda néki: Mielőtt hívott téged Filep, láttalak téged, amint a fügefa alatt voltál” (Jn 1:49).

Ez elég volt. Az isteni Lélek, aki bizonyosságot tett Nátánaelnek, amint magányosan imádkozott a fügefa alatt, most Jézus szavaival szólt hozzá. Bár kétségek közt, valamelyest engedve az előítéleteknek, de az igazság utáni őszinte vággyal jött Nátánael Krisztushoz, és most vágya betelt. Hite fölülmúlta azét, aki Krisztushoz hozta. Ezt mondta: “Rabbi, te vagy az Isten Fia, te vagy az Izrael Királya!” (Jn 1: 50)

Ha Nátánael a rabbik vezetésében bízott volna, nem találta volna meg Jézust. Amit maga látott és tapasztalt, az tette tanítványá. Így van ez ma is, az előítélet sokakat tart vissza a helyes úttól. Milyen más eredményre jutnának a “jöjj és lásd meg” elv alapján!

Amíg valaki az emberi tekintély vezetésében bíz, nem juthat el a megmentő igazság ismeretére. Nátánaelhez hasonlóan a magunk számára kell tanulmányoznunk Isten igéjét, és imádkoznunk a Szentlélek világosságáért. Ő, aki látta Nátánaelt a fügefa alatt, minket is látni fog az imádság titkos helyén. A világosság országának angyalai közel vannak azokhoz, akik alázatosan keresik az isteni vezetést. Krisztus egyházának megalapítása János, András, Simon, Filep és Nátánael elhívásával kezdődött. János két tanítványát irányította Krisztushoz. Egyikük, András, megtalálta testvérét, és a Megváltóhoz hívta. Ezután történt Filep elhívása, aki viszont elment

Nátánaelt megkeresni. Szolgáljanak ezek a példák arra, hogy megtanuljunk a személyes erőfeszítések jelentőségét, hogy közvetlenül forduljunk rokonainkhoz, barátainkhoz, szomszédainkhoz. Vannak, akik egy életen át vallják, hogy ismerik Krisztust, de személyesen sohasem tettek erőfeszítést, hogy csak egyetlen lelket is hozzanak a Megváltóhoz. A munkát teljesen a prédikátorra hagyják, aki hivatása terén képzett lehet, mégsem végezheti el azt, amit Isten egyházának tagjaira bízott.

[110]

Sokan rászorulnak a szerető keresztény szívek szolgálatára. Sokan tönkrementek, akiket meg lehetett volna menteni, ha szomszédaik - egyszerű férfiak és nők - személyesen munkálkodtak volna értük. Sokan személyes elhívásra várnak. Magában a családban, szomszédságban, a városban, ahol élünk, van misszionáriusi munkánk, amelyet Krisztusért végezhetünk. Ha keresztények vagyunk, ez a munka örömeinkre fog szolgálni. Nem mondható el valakiről, hogy megtért, míg fel nem ébred benne a vágy, hogy másoknak is elmondja: milyen hű barátira talált Jézusban. A megmentő és megszentelő igazságot nem zárhatja szívébe.

Mindazok, akik Istennek szentelték magukat, a világosság közvetítőivé válnak. Isten eszközeivé lesznek, kegyelmének gazdagságát átadják másoknak is. Ő megígérte: “Adok reájuk és az én magaslatom környékére áldást, és bocsátom az esőt idejében; áldott esők lesznek” (Ez 34:26).

Fülöp azt mondta Nátánaelnek: “Jer és lásd meg!” (Jn 1:47) Nem kérte, hogy fogadja el mások meggyőződését, hanem arra buzdította, nézze meg ő maga Krisztust. Ma, amikor Jézus a mennyben van, tanítványai képviselik Őt az emberek között. A lélekmentés egyik leghatékonyabb módja, ha mindennapi életünkkel példázzuk jellemét. Másokra gyakorolt befolyásunk nem annyira attól függ, amit mondunk, inkább attól, amik vagyunk. Az emberek harcolhatnak vagy dacolhatnak érveinkkel, ellenállhatnak felhívásainknak, de az önzetlen szeretetet sugárzó élet olyan érv, amelynek nem tudnak ellentmondani. A Krisztus szelídségével jellemezhető következetes élet hatalom a világon.

Krisztus tanítása a meggyőződés és tapasztalat szoros kapcsolata épült. Akik tőle tanulnak, az isteni rendelés szerinti tanítókká válnak. Ha olyan ember szólja Isten igéjét, aki megszentelődött általa, akkor az Igének életadó ereje van, amely vonzóvá teszi a

[111] hallgatók számára, és meggyőzi őket élő valóságáról. Ha valaki szeretetből fogadta el az igazságot, ez megmutatkozik meggyőző modorában, hanghordozásában. Azt hozza az emberek tudomására, amit maga látott, hallott, átvett az élet Igéjéből, hogy mások is közösségben legyenek vele Krisztus ismerete által. Az Ő bizonyága - amely az oltárról vett eleven szénnel érintett ajkokról származik - igazság a fogékony szív számára, és a jellem megszenteléséért munkálkodik.

Aki pedig vágyik másoknak világosságot nyújtani, az maga is áldásban részesül. “Aki mást felüdít, maga is üdül” (Féld 11:25). Isten a mi segítségünk nélkül is elérhette volna célját, a bűnösök megmentését, de azért, hogy mi Krisztuséhoz hasonló jellemet fejleszthessünk ki, osztoznunk kell munkájában. Azért, hogy belép-hessünk örömébe, hogy áldozata árán üdvözült lelkeket láthassunk, részt kell vennünk a megmentésükért folyó munkában.

Nátánael első hitvallása, amely teljes, komoly és őszinte volt, kedves zeneként hallatszott Jézus fülében. “Felele Jézus és monda néki: Hogy azt mondám neked: láttalak a fügefa alatt, hiszel? Nagyobbakat látsz majd ezeknél” (Jn 1:51). Az Üdvözítő örömmel tekintett a reá váró munkára: hogy a szegényeknek az örömhírt prédikálja, a töredelmes szíveket meggyógyítsa és Sátán rabjainak szabadulást hirdessen. Azokra a becses áldásokra gondolt, amelyeket az embernek hozott, és így folytatta: “Bizony, bizony mondom néktek: Mostantól fogva meglátjátok a megnyílt eget, és az Isten angyalait, amint felszállnak és leszállnak az ember Fiára” (Jn 1:52).

Krisztus tulajdonképpen itt azt mondja: a Jordán partján megnyílt a menny, és a Szentlélek galambként reám szállott. Az a jelenet csupán jele volt annak, hogy én Isten Fia vagyok. Ha hisztek bennem, hitetek megelevenedik. Meglátjátok, hogy az ég megnyílik, és soha többé be nem zárul. Én nyitottam meg nektek. Isten angyalai felszállnak, felviszik az Atyához a szűkölködők, nyomorultak imáit, majd leszállnak az ember gyermekeihez, és áldást, reményt, bátorítást, segítséget és életet hoznak.

Isten angyalai szüntelenül kapcsolatot tartanak a menny és a föld között. Krisztus, csodáit a betegekért és szenvedőkért Isten erejével, az angyalok szolgálata révén vitte véghez.

Minden isteni áldás Krisztuson keresztül, mennyei követeinek szolgálata által árad ránk. Azzal, hogy Üdvözítőnk emberi termé-

szetet öltött magára, egyesítette a saját és Ádám bukott fiainak és leányainak érdekét, és képviseli őket a mennyei trón előtt. Ezáltal Krisztus közbenjáróvá vált Isten és ember között - közöttünk és mennyei Atyánk között.

[112]

A menyegzői ünnepségen

Jézus nem Jeruzsálemben, a Magas Tanács előtt kezdte szolgálataát valamilyen nagy tettel. Egy kis galileai faluban, családi összejövetel keretében mutatta meg hatalmát, hogy hozzájáruljon a menyegzői ünnepség örömeihez. Így fejezte ki rokonszenvét az ember iránt, és vágyát, hogy boldogságát szolgálja. A megkísértés pusztájában maga is ivott a keserűség poharából. Azért jött, hogy áldásával megszentelje az emberi kapcsolatokat.

A Jordántól Jézus visszatért Galileába. Nem messze Názárettől, egy kis városban, Kánában menyegző készült. A házasulandók József és Mária rokonai voltak. Jézus tudott a családi összejövetelről. Elment Kánába, és tanítványaival együtt meghívták a menyegzőre.

Újra találkozott anyjával, akitől egy idő óta távol volt. Mária hallotta, mi történt a Jordánál a keresztségkor. A hírek eljutottak Názáretbe, és felfrissítették emlékezetében azokat a jeleneteket, amelyeket oly sok éve szívében rejtegetett. Akárcsak egész Izraelt, Máriát is mélyen felkavarta Keresztelő János küldetése. Jól emlékezett a születésekor elhangzott jövendülésre. Most, hogy János kapcsolatba került Jézussal, a remény újra fellángolt benne. Ám eljutottak hozzá a Jézus titokzatos pusztai távozásáról szóló hírek is, és balsejtelmek gyötörték.

Attól a naptól fogva, amikor názáreti otthonában meghallotta az angyal bejelentését, Mária minden bizonyítékot megőrzött szívében Jézus Messiás voltáról. Nyájas, önzetlen élete arról tanúskodott, hogy Ő nem lehet más, mint Isten küldötte. Mégis érték csalódások, kétségek, és várva várta azt az időt, amikor Jézus dicsősége megmutatkozik. A halál elválasztotta Józseftől, akivel megosztotta Jézus születésének titkát. Most senkije sem volt, akinek bizalmasan feltárhatta volna reményeit és félelmeit. Az elmúlt két hónap nagyon szomorúan telt. El kellett válnia Jézustól, akinek együttérzése vigaszt jelentett számára. Eltűnődött Simeon szavain: “Sőt a te lelkedet is általhatja az éles tőr” (Lk 2:35). Arra a háromnapi gyötrelmre

[113]

gondolt, amikor Jézust örökre elveszettnek hitte, és most aggódó szívvel várta visszatértét.

A menyegzői ünnepségen találkozott vele - szelíd, szolgálatkész fiával. Csakhogy Ő már nem az volt, aki azelőtt. Tekintete megváltozott. Pusztai küzdelmének nyomait viselte, arcán a méltóság és hatalom új kifejezése bizonyította égi küldetését. Egy csoport ifjú volt vele, szemük tisztelettel követte Őt, és Mesternek nevezték. E társak elbeszélték Máriának mindazt, amit a keresztségen és másutt láttak, hallottak. Végül kijelentették: "Aki felől írt Mózes a törvényben, és a próféták, megtaláltuk" (Jn 1:46).

Ahogy a vendégek gyülekeztek, sokuk érdeklődését észrevehetően egy bizonyos téma kötötte le. Fojtott izgalom járta át az embereket. Kis csoportok beszélgettek csendben, de lázas hangon, és kíváncsi pillantásokat vetettek Mária Fiára. Amint Mária meghallgatta a tanítványok Jézusról szóló tanúságtételét, szíve megtelt örömmel, mert bizonyos volt benne, hogy régóta táplált reményei nem hiábavalóak. Mindamellert az emberinél magasabb szintre emelkedhetett volna, ha szent örömebe nem vegyül hajszálnyi természetes anyai büszkeség is. Látta, hogy minden tekintet Jézusra irányul, és szerette volna, ha fia bebizonyítja az egybegyűlteknek: Ő valóban Isten Megdicsőítettje. Remélte, hogy Jézusnak alkalma nyílik csodát tenni a vendégek előtt.

Az akkori szokás szerint a menyegzői ünnepség több napig tartott. Ünneplés közben hamarosan kiderült, hogy a bor nem elegendő. Ez a felismerés rendkívüli zavart és nyugtalanságot eredményezett. A menyegzőn a bor hiánya gondatlanságnak számított, s a vendégszeretetet kérdőjelezte meg. Az ifjú pár rokonaként Mária segédkezett az ünnepség lebonyolításában, s látva a kényes helyzetet, így szólt Jézushoz: "Nincs boruk" (Jn 2: 3). E szavak azt sugallták, hogy Jézus megsegíthetné őket. Ő azonban így felelt "Mi közöm nékem tehozád, ó asszony? Nem jött még el az én óráim" (Jn 2:4). Ez az első hallásra elutasítónak tűnő válasz nem volt rideg, udvariatlan megnyilatkozás. Az a kifejezés, ahogyan a Megváltó megszólította anyját, megfelelt az akkori keleti szokásnak. Ezt a megszólítást olyan személyekre alkalmazták, akik iránt tiszteletet akartak kifejezni. Krisztus minden megnyilatkozása összhangban volt a törvény előírásával: "Tiszteld atyádat és anyádat" (2Móz 20:12). A kereszten, ahol utoljára fejezte ki anyja iránti gyöngédségét, Jézus ugyanígy szólította

meg Máriát, és legszeretettebb tanítványa gondjaira bízta. A menyegzőn csakúgy, mint a kereszten, a hanghordozásában, tekintetében és modorában rejlő szeretet magyarázza szavait.

Amikor serdülő korában a templomban járt, és életének titka feltárult előtte, Krisztus így szólt Máriához: “Avagy nem tudjátok-e, hogy nékem azokban kell foglalatossá lennem, amelyek az én Atyámnak dolgai?” (Lk 2:49) E szavak adják meg egész életének és szolgálatának alaphangját. Mindent alávetett művének, a megváltás nagy munkájának, és azért jött e világra, hogy elvégezze e munkát. Most elismételte Jézus a tanítást. Fennállt a veszély, hogy Mária Jézussal való rokonsága alapján különleges igényeket támaszt vele szemben, és bizonyos mértékig jogot formál arra, hogy küldetésében irányítsa. Harminc éven át engedelmes, szerető fia volt, és szeretete mit sem változott, de most Jézusnak Atyja művéhez kellett fognia. Mint a Magasságos Fiát és a világ Megváltóját, semmilyen földi kötelék nem tarthatta vissza küldetésétől, sőt életmódját sem befolyásolhatta. Szabadnak kellett lennie, hogy Atyja akaratát cselekedhesse. Ez a lecke nekünk is szól. Isten követelményei felette állnak még az emberi kapcsolatok kötelékeinek is. Semmilyen földi vonzás nem térítheti le lábunkat arról az ösvényről, amelyen Isten parancsolja, hogy járjunk.

Az elbukott emberiség megváltásának egyetlen reménye Krisztusban van. Mária csak Isten Báránya által lelhetett üdvösséget. Önmagában nem volt érdeme. Kapcsolata Jézussal - lelki szempontból - egyáltalán nem különbözik bármely más embernek a Megváltóhoz való viszonyától. Ezt jelzik az Üdvözítő szavai. Világos különbséget tesz anyjához fűződő viszonyában mint Emberfia és mint Isten Fia. A köztük fennálló rokoni kötelék semmiképpen sem teszi Máriát egyenlővé vele.

E szavak: “Nem jött még el az én óráim” (Jn 2:4) arra mutatnak, hogy Krisztus földi életének minden tette az öröktől fogva létező terv megvalósítása volt. Mielőtt a földre jött, a tervet, és minden részletét tökéletesen elrendezte. Mégis, az emberek közt jártában lépésről lépésre Atyja akarata igazgatta. Nem habozott, hogy cselekedjen-e a megjelölt időben. Ugyanilyen engedelmesen várt, amíg az idő eljött.

[115] Amikor azt mondta Máriának, hogy nem jött még el az Ő órája, Jézus anyja ki nem mondott gondolatára felelt - a várakozásra, amit a többiekkel együtt melengetett. Remélte, hogy fia kijelenti magát,

mint Messiás, és elfoglalja Izrael trónját. De az idő még nem jött el. Jézus nem királyként, hanem mint “fájdalmak férfia és betegség ismerője” (Ésa 53:3) fogadta el az emberi sorsot.

Bár Máriának nem volt helyes elképzelése Krisztus küldetéséről, feltétlenül bízott Benne. Erre a hitre válaszolt Jézus. Mária bizalmát akarta jutalmazni, és tanítványai hitét megerősíteni első csodájával. A tanítványoknak még a hitetlenség számos nagy kísértésével kellett szembenéznük. A jövendölések félreérthetetlenül megvilágították számukra, hogy Jézus a Messiás. Azt várták, hogy a vallási vezetők még az övékénél is nagyobb bizalommal fogadják Őt. Elbeszélték az embereknek Jézus csodálatos tetteit, és küldetésébe vetett bizalmukat, de meglepte őket és keserű csalódást váltott ki bennük a papok és a rabbik Jézussal szemben tanúsított hitetlensége, mélyen gyökerező előítélete, ellenségeskedése. A Megváltó korai csodái erősítették a tanítványokat, hogy szembeszálljanak az ellenkezéssel.

Máriát egyáltalán nem zavarták meg Jézus szavai. Így szólt a felszolgálókhöz: “Valamit mond néktek, megtegyétek” (Jn 2: 5). Így megtette, amit tehetett, hogy Krisztus munkájának utat készítse.

Az ajtó mellett hat nagy kőveder állott. Jézus megparancsolta a szolgáknak, hogy töltsék meg őket vízzel. Ez meg is történt. Azután, amikor szükség lett a borra, így szólt: “Mentsetek és vigyetek a násznagynak” (Jn 2:8). A megtöltött edényekből víz helyett íme bor folyt. Sem az ünnepség násznagya, sem a vendégek nem tudták, hogy híján lett volna a bor. Csak amikor a násznagy megkóstolta, amit a szolgák kihoztak, akkor vette észre, hogy jobb bármelyik bornál, amit azelőtt ivott, és nem olyan, mint az ünnepség elején felszolgált ital. Odafordult a vőlegényhez, és így szólt: “Minden ember a jó bort adja fel először, és mikor beteltek, akkor az alábbvalót, te a jó bort ekkorra tartottad” (Jn 2:10).

Ahogy az emberek először a legjobb bort kínálják föl, azután pedig a rosszabbat, úgy adja a világ is ajándékait. Amit felajánl, az tetszhet a szemnek, elbűvölheti az érzékeket, de nem ad megelégedést. A bor keserűvé, az öröm bánattá válik. Ami dallal, jókedvvel kezdődött, az kimerültséggel, keserőséggel végződik. Jézus ajándékai viszont mindig frissek és újak. Sohasem szűnik meg az az elégedettség és öröm, amit az Ő ünnepe szerez a léleknek. Minden újabb ajándék fokozza elfogadójának azt a képességét, hogy értékelje és élvezze az Úr áldásait. Ő csak adja és adja a kegyelmet.

Sohasem foszt meg bennünket ettől. Ha benne lakozunk, akkor az, hogy ma gazdag ajándékot kapunk, biztosít a holnapi még gazdagabb ajándékról is. Jézus Nátánaelnek mondott szavai kifejezik azt a törvényt, amely alapján Isten hitbéli gyermekeivel bánik. Szeretetének minden újabb megnyilatkozásával ezt mondja a befogadó szívnek: “Hiszel? Nagyobbakat látsz majd ezeknél” (Jn 1:51).

Krisztus menyegzői ajándéka jelképes volt. A víz az Ő halálában való keresztségét ábrázolta, a bor pedig vérének kiomlását a világ bűneiért. Emberi kezek hozták a vizet a megtöltendő vedrekbe, de egyedül Krisztus szava tudott életadó erőt adni belé. Így van ez a Megváltó halálára mutató szertartásokkal is. Csakis úgy táplálhatják hatékonyan az emberi lelket, ha hit által Krisztus ereje munkálkodik bennük.

Krisztus szavával elegendően gondoskodott az ünnepegről. Ugyanilyen bőségesen gondoskodik kegyelme az ember bűneinek eltörléséről, a lélek megújításáról és erejének fenntartásáról.

Az első ünnepegen, amelyen tanítványaival részt vett, Jézus átadta nekik a megváltásukért végzett munkát jelképező poharat. Az utolsó vacsorán ismét átnyújtotta a szent szertartás keretében, amelynek az Ő halálára kell emlékeztetnie, “amíg eljövend” (IKor 11:26). Amikor a tanítványok elszakadtak Uruktól, szomorúságukat Jézus az újbóli együttlét ígéretével enyhítette, és így szólt “Mostantól fogva nem iszom a szőlőtőkének ebből a terméséből mind ama napig, amikor újan iszom azt veletek az én Atyámnak országában” (Mt 26:29).

A bor, amelyet Krisztus az ünnepegen nyújtott, és tanítványainak adott mint saját vérének jelképét, tiszta szőlőlé volt. Erre hivatkozik Ésaiás próféta, amikor “a fűrtben” levő újborról szól, és ezt mondja: “Ne veszed el, mert áldás van benne” (Ésa 65 : 8).

Krisztus volt az, aki az Ószövetségben intette Izraelt: “A bor csúfoló, a részegítő ital háborgó, és valaki abba beletéved, nem bölcs” (Péld 20:1). Ő maga senkinek sem adott ilyen italt. Sátán az élvezetekre csábítja az embereket, ami elhomályosítja az értelmet, megbénítja a lelki érzékenységet. Krisztus viszont arra tanít minket, hogy tartsuk féken alacsonyabb rendű ösztöneinket. Az Ő egész élete az önmegtágadást példázza. Azért, hogy az étvágy hatalmát megtörje, elszenvettede érettünk a legkomolyabb próbát, amit ember csak kiállhat. Krisztus volt az, aki utasította Keresztelő Jánost, hogy

ne igyék sem bort, sem részegítő italokat. Ő volt az, aki ugyanilyen önmegettartóztatásra kötelezte Mannoah feleségét. És Ő mondott átkot arra, aki felebarátjának részegítő italt ad. Krisztus nem mondott ellent saját tanításának. Az erjedetlen must, amivel a menyegzői vendégeket megajándékozta, jó hatású és üdítő ital volt. Hatásaként az ízlés összhangba került az egészséges étvággal.

Amint a menyegzői vendégek felismerték a bor minőségét, érdeklődni kezdtek, és a szolgák beszámolóiból tudomást szereztek a csodáról. A társaság egy darabig annyira elámult, hogy nem is gondoltak a csodatevőre. Amikor végül keresni kezdték, akkor jöttek rá: olyan csendben vonult vissza, hogy még tanítványai sem vették észre.

Az emberek figyelme most a tanítványokra terelődött. Most nyílt először lehetőségük arra, hogy Jézusba vetett hitüket megismertessék. Elmondták, amit a Jordánnál láttak és hallottak, és sok szívben reménység gyúlt, hogy Isten szabadítót küldött népének. A csoda híre bejárta az egész vidéket, s Jeruzsálembé is eljutott. A papok és a vének újult érdeklődéssel kutatták a Krisztus eljövetelére mutató jövendöléseket. Az emberekben mohó vágy ébredt, hogy megismerjék ennek az új tanítónak a küldetését, aki olyan szokatlan módon jelent meg a nép között.

Krisztus szolgálata éles ellentétben állott a zsidó vének szolgálataival. A hagyományok és formaságok tiszteletben tartása teljesen megfosztotta őket a valódi gondolkodási és cselekvési szabadságtól. Szüntelenül rettegetek a tisztátalanságtól. Nemcsak a pogányoktól, hanem saját népük többségétől is távol tartották magukat, hogy elkerüljék a "tisztátalannal" történő érintkezést. Nem keresték javukat, barátságukat sem igyekeztek megnyerni. Mivel állandóan ezek a dolgok foglalkoztatták őket, gondolatviláguk beszűkült, életük egyetlen pont körül forgott. Példájuk az önzést és a türelmetlenséget táplálta a nép minden rétegében.

Jézus azzal kezdte reformáló munkáját, hogy együttérzéssel közeledett az emberiség felé. Miközben a legmesszebbmenőkig tiszteletet tanúsított Isten törvénye iránt, megfeddte a farizeusok tettetett kegyességét, és megpróbálta a népet megszabadítani az értelmetlen szabályok kötelékéből. Le akarta rombolni a társadalom különböző osztályait elválasztó falakat, hogy egymáshoz közelíthesse az embereket, mint egyetlen

család gyermekeit. Megjelenése a menyegzői ünnepen lépés volt ebbe az irányba.

Isten jelölte ki Keresztelő János lakhelyéül a pusztát, hogy ott menedéket találjon a papok és a rabbik befolyása elől, és fel tudjon készülni különleges küldetésére. De elszigetelt, szigorú életét a nép nem tekintette példaképnek. János maga sem utasította hallgatóit, hogy hagyjanak fel korábbi tevékenységükkel. Azt parancsolta, hogy Isten iránti hűségükkel tegyenek tanúbizonyságot bűnbánatukról ott, ahol Ő elhívta őket.

Jézus minden formájában megfeddte az önző vágyak kielégítését, de természeténél fogva társaságkedvelő volt. Bármilyen rendű-rangú ember vendégszeretetét elfogadta. Ellátogatott gazdagokhoz és szegényekhez, műveltekhez és tanulatlanokhoz, és arra vágyott, hogy gondolataikat a mindennapi élet problémáiról a lelki, örök dolgok magasságába emelje. Sohasem engedett meg kicsapongást, viselkedésére nem vetett árnyékot világias könnyelműség. Kedvét lelte azonban az ártatlan, örömteli jelenetekben, és részvételével megszentelte a társasági együttlétet. A zsidó esküvő mély benyomást keltő alkalom volt, amelynek öröme nem volt visszatetsző az Emberfiának. Azzal, hogy jelen volt ezen a menyegzőn, Jézus tiszteletét fejezte ki a házasság, mint isteni intézmény iránt.

Mind az Ó-, mind az Újszövetség felhasználja a házassági kapcsolatot a Krisztus és népe között fennálló gyöngéd és szent egység szemléltetésére. Jézus gondolataiban az esküvői szertartás öröme előremutatott arra a boldog napra, amikor menyasszonyát hazaviszi atyja házába, és a megváltottak a Megváltóval együtt ülnek le a Bárány menyegzői vacsorájához. Így szól: “Amint örül a vőlegény a menyasszonynak, akként fog néked Istened örülni. Nem neveznek többé elhagyatottnak, hanem így hívnak: én gyönyörűségem; mert az Úr gyönyörködik benned” (Ésa 62: 5.4). “Örül terajta örömmel, hallgat az ő szerelmében, énekléssel örvendez néked” (Sof 3:17). Amikor János apostol mennyei dolgok látomását kapta, így írt: “És hallám mintegy nagy sokaság szavát, és mintegy sok vizek zúgását, és mintegy erős mennydörgések szavát, mondván: Alleluja! mert uralkodik az Úr, a mi Istenünk, a Mindenható. Örüljünk és örvendezzünk, és adjunk dicsőséget néki, mert eljött a Bárány menyegzője, és az ő felesége elkészítette magát. Boldogok azok, akik a Bárány menyegzőjének vacsorájára hivatalosak” (Jel 19:6.7.9).

Jézus minden lélekben olyasvalakit látott, akit hívni kell az Ő országába. Az emberek szívéig hatolt, mert úgy járt közöttük, mint aki a javukat keresi. Megkereste őket a nyílt utcán, magánházakban, bárkákon, a zsinagógában, tópartokon és a menyegzői ünnepségen. Találkozott velük napi foglalatosságuk közben, érdeklődést tanúsított világi ügyeik iránt. Elvitte érdeklődését a háztartásokba, a családok saját otthonukban kerültek isteni jelenlétének hatása alá. Erős, személyes együttérzése segítette a szívek megnyerésében. Gyakran visszavonult a hegyekbe magányosan imádkozni. Ezáltal készült fel nyilvános munkájára az emberek között. Az így eltöltött idő után indult el, hogy gyógyítsa a beteget, tanítsa a tudatlanokat, széttörje Sátán foglyainak láncait.

Jézus személyes kapcsolat és érintkezés útján képezte tanítványait. Olykor köztük ült a hegyoldalban, olykor a tengerparton, vagy együtt ment velük az úton. Így fedte fel Isten országának titkait. Nem prédikált nekik, ahogyan ma teszik. Ahol csak megnyílt szívek fogadták az isteni üzenetet, Ő feltárta az üdvösség útjának igazságát. Nem parancsolta tanítványainak, hogy ezt vagy azt tegyék, hanem így szólt: "Kövess engem!" (Jn 1:44) Magával vitte őket utazásaira, városokba és falvakba, hogy lássák, miként tanítja az embereket. Érdekeiket összekapcsolta a sajátjával, és a tanítványok együtt munkálkodtak vele.

Krisztus példáját - hogy összekapcsolta a saját és az emberiség érdekeit - követniük kell mindazoknak, akik igéjét hirdetik és elfogadták kegyelmének evangéliumát. Nem szükséges lemondanunk a társasági kapcsolatokról. Nem kell másoktól elkülönülnünk. Úgy közelíthetünk meg bármilyen rendű embert, ha ott keressük fel, ahol van. Az emberek ritkán keresnek fel bennünket önszántukból. Az isteni igazság nemcsak szószékről érintheti az emberi szíveket. Van egy másik munkaterület is, lehet, hogy szerényebb, de ugyanolyan ígéretes. Ez az alacsony sorsúak otthona, a gazdagok palotája, a vendégszerető asztala és az ártatlan társas örömet nyújtó összejövetelek helye.

Krisztus tanítványaiként ne keveredjünk a világgal pusztán élvezetszeretetből, ne csatlakozzunk oktalanságaikhoz! Az ilyen kapcsolatok csak ártalmunkra lehetnek. Sose szentesítsük a bűnt szavainkkal vagy tetteinkkel, hallgatásunkkal vagy jelenlétünkkel. Bárhová megyünk, vigyük magunkkal Jézust, és hozzuk mások tudomására,

[120] hogy mennyire értékeljük Megváltónkat. Aki mégis kőfalak mögé zárva próbálja megőrizni vallását, az értékes alkalmakat veszít el, hogy jót cselekedhessék. A kereszténység társadalmi kapcsolatok révén kerül érintkezésbe a világgal. Mindenki, aki már részesült az isteni világosságban, árassza azt azoknak ösvényére, akik nem ismerik az élet Világosságát.

Mindannyiunknak Jézus tanúivá kell lennünk. A Krisztus kegyelme által megszentelt társadalmi erőnket fejlesztenünk kell, hogy lelkeket nyerjünk meg a Megváltónak. Hadd lássa a világ, hogy nem foglalnak le önzően saját érdekeink, hanem arra vágyunk, hogy másokkal is megoszthassuk áldásainkat és kiváltságainkat. Lássák, hogy vallásunk nem tesz közömbössé vagy szőrszálhasogatóvá. Mindazok, akik vallják, hogy megtalálták Krisztust, szolgáljanak úgy, ahogyan Ő tette az emberek javáért.

Ne legyen rólunk a világnak olyan benyomása, hogy a keresztények bús, örömtelen emberek. Ha tekintetünket Jézusra szegezzük, meg fogjuk látni a könnyörületes Üdvözítőt, akinek arcáról fény árad ránk. Ahol az Ő Lelke uralkodik, ott béke lakozik. Ott öröm is lesz, mert nyugodt, szent bizalom él Istenben.

[121] Krisztus örvend, ha követői megmutatják, hogy bár emberek, de az isteni természet részesei. Nem szobrok, hanem élő férfiak és nők. Az isteni kegyelem harmatától felfrissült szívük megnyílik, és kitárul az igazság Napja előtt. A rájuk áradó világosságot visszatükrözik másokra a krisztusi szeretettől fénylő tetteikben.

Az Ő templomában

“Azután leméne Kapernaumba, ő és az ő anyja és a testvérei és tanítványai: és ott maradának néhány napig. Mert közel vala a zsidók húsvétja, és felméne Jézus Jeruzsálembe” (Jn 2:12-13).

Ezen utazása során Jézus a főváros felé igyekvő egyik nagyobb társasághoz csatlakozott. Nyilvánosan még nem jelentette ki küldetését, észrevétlenül elvegyült tehát a sokaság között. Ilyen alkalmakkor gyakran a Messiás eljövetele állt a beszélgetés középpontjában, ami Keresztelő János szolgálata nyomán került előtérbe. Az emberek lángoló lelkesedéssel beszéltek a nemzeti nagyság reménységéről. Jézus tudta, hogy ez a remény nem válik valóra, mivel a Szentírás félremagyarázásán alapul. Ő alaposan, komolyan magyarázta a próféciákat, megpróbálta az embereket Isten Igéjének behatóbb tanulmányozására serkenteni.

A zsidó vezetők azt tudatosították a népben, hogy Jeruzsálemben kell megtanulniuk Istent imádni. A húsvét hetében hatalmas tömegek gyűltek össze itt Palesztina minden részéből, sőt távoli földekről is. A templom udvarát ellepte a tarka tömeg. Sokan nem tudták magukkal hozni az egyetlen nagy Áldozatra utaló áldozati állatokat, amelyeket felajánlottak. Az ő megsegítésükre állatokat adtak-vettek a templom külső udvarán. Mindenféle rendű-rangú ember gyűlt itt össze, hogy megvásárolja az áldozatot. Itt váltották be a külföldi pénzeket is a szentélyi érmékre.

Minden zsidónak évi fél sékelt kellett fizetnie “lelke engesztelésért” (Vö. 2Móz 30:12=16!). Az így összegyűjtött pénzt a templom fenntartására fordították. Emellett nagy összegeket hoztak önkéntes adományokként, amit a templomi kincstárban helyeztek el. A külföldi pénzt át kellett váltani az úgynevezett templomi sékelre, ezt fogadták el a szentély szolgálatára. A pénzváltás alkalmat adott a csalásra, zsarolásra, szégyenletes adásvétellel alakult, ami a papok fő jövedelemforrása volt.

A kufárok elképesztő árakat kértek az állatokért, a hasznot megosztották a papokkal és vezetőkkel, akik így a nép rovására gazda-

[122]

godtak meg. A híveket arra tanították, hogy ha nem hoznak áldozatot, Isten áldása nem nyugszik meg gyermekeiken, földjeiken. Így biztosították az állatok magas árát. Ha már ilyen messziről ideutaztak, az emberek nem mentek haza anélkül, hogy ki ne fejezték volna hűségüket, hiszen ezért jöttek.

Húsvét idején rengeteg áldozatot ajánlottak fel, nagy volt a vásár a templomnál. Az ennek nyomán keletkező zűrzavar inkább emlékeztetett zajos marhavásárra, mint Isten szent templomára. Lázás alkudozás hallatszott, marhabőgés, juhbégetés, galambbűgás keveredett pénzcörgéssel és mérges vitákkal. A nagy összevisszaság zavarta az imádkozókat, a Magasságoshoz intézett szavakat elnyelte a templomot előntő zajongás. A zsidók rendkívül büszkék voltak kegyességükre. Örvendeztek templomuknak, s minden szót, ami nem volt kedvező a templomra, istenkáromlásnak tekintettek. Mereven ragaszkodtak a vele kapcsolatos szertartások véghezviteléhez, de pénzszeretetük túlnőtt lelkiismeret-furdalásukon. Alig voltak tudatában, milyen messze sodródtak az Isten által elrendelt szolgálat eredeti céljától.

Amikor az Úr leszállt a Sinai hegyre, a helyet megszentelte jelenléte. Mózes parancsot kapott, hogy vessen határt a hegy körül és szentelje meg azt, majd Isten figyelmeztető szava hallatszott: “Vigyázzatok magatokra, hogy a hegyre fel ne menjetek, s még a szélét se érintsétek; mindaz, ami a hegyet érinti, halállal haljon meg. Ne érintse azt kéz, hanem kővel köveztessék meg, vagy nyíllal nyilaztassák le; akár barom, akár ember, ne éljen” (2Móz 19:12-13). Így tanulták meg a leckét, hogy ahol Isten kinyilvánítja jelenlétét, az a hely szent. A templomot körülvevő egész területet szentnek kellett volna tekinteni. Nyereségvágyuk miatt azonban mindezt szem elől tévesztették.

A papok és vének hivatása az volt, hogy Istent képviseljék a nép előtt. Helyre kellett volna igazítaniuk a templom udvarában tapasztalható visszaéléseket. Példát kellett volna adniuk a népnek becsületességéből és könyörületességéből. A maguk hasznának keresése helyett inkább a hívek szükségleteit, helyzetét kellett volna nézniük, készségesen segíteniük kellett volna azoknak, akik nem tudták megvásárolni a megkívánt áldozatokat. Ezt viszont elmulasztották. A telhetetlenség megkeményítette szívüket.

Eljöttek erre az ünnepségre a szenvedők, a szűkölködők, a nélkülözők is. Ott voltak a vakok, a sánták, a süketek. Egyeseket ágyon hoztak. Sok olyan szegény is eljött, akik a legszerényebb áldozatot sem tudták megvásárolni az Úrnak, még saját éhségük csillapítására sem tudtak élelmet venni. Mindezeket nagyon lehangolták a papok állításai, akik kegyességükkel dicsekedtek, akik azt állították, hogy ők a nép őrzői, de hiányzott belőlük az együttérzés, a könyörületesség. A szegények, betegek, haldoklók hiába könyörögtek kegyeikért. Szervedésük nem ébresztett szánalmat a papok szívében.

Amint Jézus a templomba lépett, tekintete átfogta az egész helyszínt. Látta a tisztességtelen üzletelést. Látta a szegények nehéz helyzetét, akik hitték; hogy vérontás nélkül nincs bűneikre bocsánat. Látta, hogy templomának külső udvara szentségtelen vásártérre lett. A szent hely egyetlen óriási tőzsdévé vált.

Krisztus látta, hogy valamit tenni kell. Az embereket számos ceremóniára kötelezték anélkül, hogy helyesen megmagyarázták volna azok jelentőségét. A hívek áldozatokat hoztak, de nem tudták, hogy azok az egyetlen tökéletes Áldozat előképei, pedig ott állt közöttük Az, Akit összes szolgálatuk jelképezett, bár nem ismerték fel, nem tettek tisztességet neki. Ő adta az áldozatokra vonatkozó utasításokat. Ismerte jelképes értelmüket, látta, hogy elferdítik, félreértelmezik őket. A lelki istentisztelet eltűnőben volt. Hiányzott a kapocs, amely a papokat és véneket Istenükhöz fűzte volna. Krisztus feladata az volt, hogy teljes egészében más istenimádást hozzon létre.

Krisztus a templomudvar lépcsőjének tetején állva kutató tekintetével átlátta az előtte levő helyszínt. Prófétikus szemmel tekintett a jövőbe, látta nemcsak az esztendőket, hanem az évszázadokat és korszakokat is. Látta, hogyan forgatják ki jogaikból a szűkölködőket a papok és vének, hogyan tiltják meg, hogy az evangéliumot prédikálják a szegényeknek. Látta, hogyan rejtik el Isten szeretetét a bűnösök elől és bocsátják áruba kegyelmét. Amint áttekintette az udvart, ábrázatán felháborodás, hatalom és erő tükröződött. Az emberek figyelve Rá terelődött. Szentségtelen üzleteléssel foglalatosskódtak, de tekintetük most reászegeződött. Képtelenek voltak levenni Róla szemüket. Érezték, hogy ez az Ember olvas legrejtettebb gondolataikban, észreveszi titkolt szándékaikat. Néhányan

megpróbálták elfedni arcukat, mintha gonosz cselekedeteik oda lettek volna írva, ahonnan a vizsgáló szemek leolvashatják.

A lárma elcsitult. A kereskedés, alkudozás zaja megszűnt. A csend kínossá vált. Félelemérzet szállta meg a sokaságot. Mintha Isten ítélőszéke előtt álltak volna, hogy tetteikért feleljenek. Amint Krisztust nézték, észrevették, hogy az istenség átvillan az emberi külsőn. A menny Fejedelme úgy áll előttük, ahogyan a Bíró fog az utolsó napon - most nem övezi glória, ami majd akkor fogja körülvenni -, de ugyanúgy képes a szívekben olvasni. Tekintete végigsiklik a tömegen, mindenkit szemügyre vesz. Úgy tűnik, alakja tiszteletet parancsolóan magasodik föléjük, arcát isteni világosság ragyogja be. Megszólal, és tiszta, csengő hangját visszhangozzák a templom boltívei. Ugyanaz a hang jelentette ki a Sinai hegyen azt a törvényt, amelyet most a papok és vének lábbal tipornak. "Hordjátok el ezeket innen, ne tegyétek az én Atyám házát kalmárság házává" (Jn 2:16).

Lassan lépked lefelé a lépcsőn, felemeli az ostort, melyet beléptekor font az összeszedett kötelekből, és megparancsolja az alkudozó társaságnak, hogy hagyják el a templom körzetét. Azelőtt sohasem látott hévvel, ugyanakkor komolysággal döntögeti föl a pénzváltók asztalait. Hullik a pénz, csörren a márványpadlón. Senki sem meri kétségbe vonni Jézus hatalmát. Senki nem mer megállni, hogy összeszedje a becsstelen nyereséget. Jézus nem üti meg őket a kötelekkel, de kezében az egyszerű ostor szörnyűséges lángoló pallosnak tűnik. A templom tisztartói, üzér papok, ügynökök, állatkereskedők juhaikkal, ökreikkel menekülnek, csak egy dolog jár a fejükben: menekülni az Ő ítélő jelenlétéből.

Pánik hatalmasodott el a sokaságon, érezték, hogy Krisztus istensége úrrá lesz rajtuk. Rémségteljes kiáltás szakadt fel százak elfehéredett ajkán. Még a tanítványok is remegtek. Jézus szavai, viselkedése - amely annyira különbözött megszokott modorától - megrémítette őket. Eszükbe jutott, hogy meg van írva Róla: "A te házadhoz való féltő szeretet emészt engem" (Zsolt 69:10). A lármás tömeg árujával együtt hamarosan elhagyta az Úr templomát. Az udvarok megtisztultak a szentségtelen vásártól, mély, ünnepélyes csend honolt a zűrzavar színhelyén. Az Úr jelenléte, amely egykor megszentelte a

A templom megtisztításával Jézus kijelentette messiási küldetését, és megkezdte munkáját. A templomot az isteni jelenlét lakhelyéül emelték, hogy szemléltető példa legyen Izrael és a világ számára. Örök időktől fogva az volt Isten célja, hogy a ragyogó, szent szeráftól az emberig minden teremtett lény templom legyen, amelyben a Teremtő lakozik. A bűn miatt az ember megszűnt Isten temploma lenni. A bűnnel szennyezett, világosságtól elfordult szív már nem tükrözte az isteni dicsőséget. Isten Fiának testet öltésével azonban megvalósult a menny terve. Isten az emberben lakozik, és megmentő kegyelme által az emberi szív újra templomává lesz. Isten úgy tervezte, hogy a jeruzsálemi templom állandóan tanúsítsa: minden léleknek lehetősége van rá, hogy ezt a nagyszerű rendeltetését betöltse. Azonban a zsidók nem értették meg az épület jelentőségét, melyre oly nagy büszkeséggel tekintettek. Nem ajánlották föl magukat Isten Lelkének szent templomául. A jeruzsálemi templom udvarait betöltötte a rengeteg szentségtelen üzérkedés, és ez nagyon jól jellemezte az érzéki gyönyörök, szentségtelen gondolatok jelenlététől beszennyezett szív templomát. Jézus azzal, hogy megtisztította a templomot a világi eladóktól és vásárlóktól, megmutatta küldetését: a szívet akarja megtisztítani a bűn szennytől - a lelket megrontó földi kívánságoktól, önző vágyaktól, bűnös szokásoktól. "Mindjárt eljön az ő templomába az Úr, akit ti kerestek, és a szövetségnek követe, akit ti kívántok; ímé eljön, azt mondja a Seregeknek Ura. De kicsoda szenvedheti el az ő eljövételének napját? És kicsoda áll meg az ő megjelenésekor? Hiszen olyan ő, mint az ötvösnek tüze, és a ruhamosóknak lúgja! És ül mint ötvös vagy ezüst-tisztogató és megtisztítja Lévi fiait és fényessé teszi őket, mint az aranyat és ezüstöt" (Mal 3:1-3).

"Nem tudjátok-é, hogy ti Isten temploma vagytok, és az Isten Lelke lakozik bennetek? Ha valaki az Isten templomát megrontja, megrontja azt az Isten. Mert az Istennek temploma szent, ezek vagytok ti" (IKor 3:16-17). Senki sem képes kivetni magából a rengeteg bűnt, amely szívét elfoglalta. Csak Krisztus tisztíthatja meg a Lélek templomát. Ő azonban nem tör be erőszakkal. Nem úgy jön a szívbe, mint a hajdani templomba, hanem így szól: "Ímé az ajtó előtt állok és zörgetek; ha valaki meghallja az én szómat és megnyitja az ajtót, bemegyek ahhoz" (Jel 3:20). Nem csupán egy napra jön, mivel ezt mondja: "Lakozom bennük és közöttük járok; és ők én

[126] népem lesznek” (2Kor 6:16). “Eltapodja álnokságainkat. Bizony a tenger mélységébe veted minden bűnünket!” (Mik 7:19) Jelenléte megtisztítja és megszenteli a lelket, az így az Úr szent templomává lesz, és “Isten hajlékává a Lélek által” (Ef 2:21-22).

A papokat és véneket előntötte a félelem, menekültek a templom udvarából, annak kutató pillantása elől, Aki olvas szívükben. Futás közben összetalálkoztak a templomba menőkkel, és azt ajánlották nekik, hogy forduljanak vissza. Elmondták, mit láttak-hallottak. Krisztus nézte a megfutamodó embereket, és megindult a szíve félelmükön, azon, hogy mennyire nem tudják, mi az igazi istentisztelet. Ebben a képben az egész zsidó nemzet szétszóródásának jelképét látta gonoszságuk, megtéretlenségük miatt.

De miért menekültek a papok a templomból? Miért nem maradtak helyükön? Aki kiharcolta őket a templomból, egy ács fia volt, egy szegény galileai, minden földi rang és hatalom nélkül. Miért nem szegültek ellene? Miért hagyták ott a tisztességtelen nyereséget és menekültek el annak parancsára, Akinek külső megjelenése olyan egyszerű volt?

Krisztus a királyi tekintély hangján szólt. Megjelenésében, hanghordozásában valami olyan volt, aminek nem tudtak ellenállni. A parancsszóra belátták, amit addig soha, hogy valójában képmutatók és rablók. Amikor az istenség átvillant az emberin, nemcsak a felháborodást látták Krisztus arcán, hanem fölfogták szavai jelentőségét is. Az volt az érzésük, hogy az örök Bíró trónja előtt állnak, ahol örök időkre szóló ítéletet mondanak ki felettük. Egy darabig meg voltak győződve róla, hogy Krisztus próféta; és sokan hitték, hogy Ő a Messiás. A Szentlélek emlékeztette őket a próféták Krisztusra vonatkozó kijelentéseire. Megmaradnak-e ennél a meggyőződésnél?

Nem voltak hajlandók megtérni. Tudták, hogy Krisztusban részvét ébredt a szegények iránt. Tudták, hogy vétkesek, mert uzsorásokként üzleteltek a néppel. Gyűlölték Krisztust, mert ismerte gondolataikat. A nyilvános megrovás sebet ejtett büszkeségükön, féltékenyek voltak Jézusnak a népre ható növekvő befolyására. Elhatározták, hogy kérdőre vonják: milyen erővel űzte el őket, és ki adta neki ezt az erőt.

Lassan, meggondoltan, de gyűlölködő szívvel tértek vissza a templomhoz. De micsoda változás történt a távollétükben! Amíg ők menekültek, a szegények hátra maradtak, és most Jézusra tekintettek,

akinek arca kifejezte szeretetét és együttérzését. Könnyező szemmel szólt a körülötte álló reszkető néphez: Ne féljetek, én megszabadítlak titeket, ti pedig dicsőítetek engem. Én ezért jöttem e világra. [127]

A nép Krisztus közelébe sereglett, és sürgető, megindító hangon kérték: Mester, áldj meg engem! Füle minden kiáltást meghallott. A szelíd édesanyát fölülmúló szájalommal hajolt a szenvedők fölé. Figyelme mindenkire kiterjedt. Bármilyen betegségből mindenkit meggyógyított. A némák dicsőítő szavakra nyitották ajkukat, a vakok Gyógyítójuk arcát szemlélték. A szenvedők szíve vidámmá vált.

A papok és templomi tisztartók tanúi voltak ennek a nagy munkának, s micsoda kinyilatkoztatás volt számukra, amit hallottak! Az emberek elmondták, milyen szenvedéseik voltak, hogyan csalódtak reményükben, milyen fájdalmas napokat, álmatlan éjszakákat éltek át. Amikor már úgy látszott, hogy a remény utolsó szikrája is kialudt, Krisztus meggyógyította őket. Egyikük így szólt: Oly nehéz terhem volt, de segítőre találtam. Ő az Isten Krisztusa, és én az Ő szolgálatára szentelem az életem. Szülők így szóltak gyermekeikhez: Ő mentette meg az életeteket, emeljétek fel szavakat és dicsőítések Őt. Gyermekek, fiatalok, apák, anyák, barátok és szemtanúk hálaadással, dicsérettel fonódtak össze. Remény és béke töltötte be szívüket. Testük, lelkük megújult, hazatértek, és mindenütt hirdették Jézus végtelen szeretetét.

Krisztus keresztre feszítésekor az így meggyógyítottak nem üvöltöttek együtt a csőcselékkel: “Feszítsd meg, feszítsd meg.” Együttéreztek Jézussal, mivel ők is érezték mély részvételét és csodálatos hatalmát. Megváltójuknak ismerték el, mert testi-lelki egészséget adott nekik. Hallgattak az apostolok prédikálására, a szívükbe eljutott isteni ige bölccsé tette őket. Isten kegyelmének hirdetőivé, a megváltás eszközeivé váltak.

A templomból kimenekülő tömeg idővel lassan visszaszivárgott. A félelem, mely fogva tartotta őket, részben elszállt, de arcukon határozatlanság, bátortalanság tükröződött. Csodálattal nézték Jézus munkáját, és meg voltak győződve róla, hogy a Messiásra vonatkozó próféciák benne teljesedtek. A templom megszenteltségtelenítésének bűne jórészt a papokat terhelte. Ők intézkedtek, hogy az udvart alakítsák át vásártérre. A nép viszonylag ártatlan volt. Jézus isteni hatalma mélyen érintette őket, azonban a papok és vének befolyása mindent felülmúlt. Krisztus küldetését újításnak tekintették, és

[128] kétségbevonták jogát, hogy beleavatkozzék abba, amit a templomi hatóságok engedélyeztek. Sértette őket, hogy félbeszakadt a vásár. A papok ellenálltak a Szentlélek meggyőző erejének.

A papoknak és véneknek mindenkinél jobban kellett volna látniuk, hogy Jézus az Úr felkentje, mivel kezükben voltak a küldetését leíró tekercesek, és tudták, hogy a templom megtisztítása emberfeletti erő révén történt. Bármennyire gyűlölték is Jézust, mégsem tudtak szabadulni a gondolattól, hogy Őt Isten küldhette prófétaként a templom megtisztítására. Engedtek ennek a félelemnek, és megkérdezték Tőle: “Micsoda jelt mutatsz nekünk, hogy ezeket cselekszed?” (Jn 2:18)

Jézus már mutatott nekik jelt. Azzal, hogy világosságot gyújtott szívében, és cselekedeteivel, amelyeket a Messiásnak kellett megtennie, meggyőző bizonyítékát adta jellemének. Most, amikor jelt kértek tőle, példázattal válaszolt, megmutatta, hogy ismeri rosszululatukat, s hogy milyen messzire képesek elmenni. “Rontsátok le e templomot - szólt - és három nap alatt megépítem azt” (Jn 2:19).

Szavainak kettős értelme van. Jézus nemcsak a zsidó templom és istentiszteleti forma lerombolására utal, hanem saját halálára is - teste templomának lerombolására. A zsidók máris ezt tervezgették. Amint a papok és vének visszatértek a templomba, Jézus megölését javasolták, hogy így szabaduljanak meg a bajkeverőtől. Amikor Jézus eléjük tárta szándékukat, mégsem értették meg. Szavait csak a jeruzsálemi templomra vonatkoztatták, és felháborodva kiáltották: “Negyvenhat esztendeig épült ez a templom, és te három nap alatt megépíted azt?” (Jn 2:20). Úgy érezték, ezzel Jézus igazolta hitelenségüket, és még határozottabban elutasították Őt.

Krisztus nem gondolta, hogy szavait a hitetlen zsidók, vagy akár tanítványai is megértik akkor. Tudta, hogy ellenségei félremagyarázzák, ellene fordítják őket. Perében vádként hozzák fel, a Kálvárián szemére vetik, mint gyalázatot. Ha viszont elmagyarázza jelentésüket, ezzel tanítványai tudomására hozza szenvedéseit, és olyan bánatot okoz nekik, amit még nem tudtak volna elviselni. Magyarázata idejekorán feltárta volna a zsidóknak előítéleteik és hitelenségük eredményét. Máris ráléptek egy olyan ösvényre, amelyen addig haladnak csak, amíg Jézust, mint “bárányt”, a mézsárszékre nem viszik.

Krisztus azok kedvéért szólt így, akik hinni fognak benne. Tudta, hogy szavait el fogják ismételni. Húsvétkor hangzottak el, ezek fülébe jutnak el, a világ minden tájára elviszik őket. Miután Jézus föltámad a halálból, jelentésük világossá válik. Sokak számára ez lesz istenségének döntő bizonyítéka.

[129]

Mivel lelki sötétségben éltek, sokszor még Jézus tanítványai sem értették meg tanításait. Sok mindent a bekövetkező események tettek világossá számukra. Amikor Ő már nem járt velük, szavai nyújtottak lelki támaszt.

A jeruzsálemi templomot illetően a Megváltó szavainak: “Rontsátok le a templomot és három nap alatt megépítem azt” (Jn 2:19), mélyebb jelentésük volt, mint amit a hallgatók fölfogtak. Krisztus volt a templom alapja és életadója. A szolgálatok Isten Fia áldozatának előképei voltak. A papság arra rendeltetett, hogy Krisztus közbenjárói munkáját, jellemét képviselje. Az áldozati istentisztelet egész felépítése az Üdvözítő világot megváltó halálát vetíti előre. Semmi értelme többé ezeknek az áldozatoknak, amikor a nagy esemény, amelyre korszakokon át előremutattak, beteljesedik.

Mivel az egész rituális rendtartás Krisztust jelképezte, nélküle értéktelenné válik. Amikor a zsidók Krisztust halálra adták, megpecsételték tagadásukat, és ezzel mindent elvetettek, ami értelmet adott a templomnak és a szolgálatoknak. A templomot megfosztották szentségétől. Lerombolásra ítéltetett. Attól a naptól fogva az áldozatok és a velük összefüggő szolgálatok értelmetlenek voltak. Csakúgy, mint Kain áldozata, ezek sem fejezték ki a Megváltóba vetett hitet. Krisztus megfeszítésekor a templom belső függőnye a tetejétől az aljáig kettéhasadt, ami azt jelképezte, hogy megtörtént a nagy végső áldozat, és az áldozati rendszer örökre véget ért.

“Három nap alatt megépítem azt” (Jn 2:19). A Megváltó halálával a sötétség hatalmai látszólag felülkerekedtek, és örvendeztek győzelmükön. De József kölcsönadott sírjából Jézus jött ki győztesen. “Lefegyverezvén a fejedelemségeket és hatalmasságokat, őket bátran mutogatta, diadalt vévén rajtuk” (Kol 2:15). Halálának és feltámadásának erejében Ő szolgálja lett “ama szent helynek és amaz igazi sáornak. ...amelyet az Úr és nem ember épített” (Isid 8: 2). Emberek emelték a zsidó szenthelyet, emberek építették a zsidó templomot; de az égi szentélyt, amelynek a földi csak mása, nem emberi építész készítette. “Ímé, egy férfiú, a neve Csemete, meg-

[130]

építi az Úrnak templomát! És nagy lesz az ő dicsősége, és ülni és uralkodni fog az ő székében, és pap is lesz az ő székében” (Zak 6:12-13).

A Krisztusra mutató áldozati szolgálat ideje elmúlt, az emberek tekintete a világ bűneiért hozott igazi áldozat felé fordult. A földi papság megszűnt, Jézushoz járulunk, az új szövetség közbenjárójához “és a meghintésnek véréhez, amely jobban beszél, mint az Ábel vére” (Zsid 12:24). “Még nem nyílt meg a szentély útja, fennállván még az első sátor. Krisztus pedig megjelenván, mint a jövőendő javaknak főpapja, a nagyobb és tökéletesebb, nem kézzel csinált sátoron keresztül, az ő tulajdon vére által ment be egyszer mindenkorra a szentélybe, örök váltságot szerezve” (Zsid 9: 8-12).

“Ennekokáért ő mindenképpen üdvözítheti is azokat, akik őáltala járulnak Istenhez, mert mindenha él, hogy esedezzek érettük” (Zsid 7:25). Bár a szolgálat áthelyeződött a földiből a mennyei templomba, bár a szentély és a mi nagy Főpapunk emberi szemnek láthatatlan, a tanítványok mégsem szenvednek kárt. Közösségükben nem következhet be szakadás, nem csökkenhet az erő a Megváltó távollétében. Amíg Jézus szolgál a fenti szentélyben, addig Lelke által Ő a földi egyház papja is. Visszavonult a földi szemek elől, de távozásakor adott ígérete beteljesedett: “Ímé én tiveletek vagyok minden napon a világ végezetéig” (Mt 28:20). Miközben erejét helyettes szolgálóra ruházza, éltető jelenléte most is egyházával van.

Lévén annakokáért nagy főpapunk, Jézus, az Istennek Fia, ragaszkodjunk vallásunkhoz. “Mert nem olyan főpapunk van, aki nem tudna megindulni gyarlóságainkon, hanem aki megkísértetett mindenekben, hozzánk hasonlóan, kivéve a bűnt. Járuljunk azért bizodalommal a kegyelem királyi székéhez, hogy irgalmasságot nyerjünk és kegyelmet találjunk, alkalmas időben való segítségül” (Zsid 4:14-

[131] 16).

Nikodémus

Nikodémus magas bizalmi tisztséget töltött be a zsidó államban. Magasan képzett, nem mindennapi jellemmel megáldott, nagyrabecsült tagja volt a nemzeti tanácsnak. Másokkal együtt őt is felkavarta Jézus tanítása. Bár gazdag, művelt, nagyrabecsült ember volt, mégis különösen vonzódott a szegény Názáretihez. A Megváltó ajkáról elhangzó tanítások mély hatást tettek rá, vágyott arra, hogy többet is megtudjon ezekből a csodálatos igazságokból.

Krisztus a templom megtisztításával megmutatta hatalmát, és ez a papok és vének elszánt gyűlöletét váltotta ki. Félték ennek az idegennek az erejétől. Tűrhetetlen volt ekkora bátorság egy ismeretlen galileai részéről. Hajlottak rá, hogy véget vessenek munkájának. Ebben a szándékban azonban nem mindnyájan értettek egyet. Voltak, akik félték szembeszegülni olyasvalakivel, akit olyan nyilvánvalóan Isten Lelke irányít. Eszükbe jutott, hogyan öltek meg prófétákat, mert Izrael vezetőinek bűneit ostorozták. Tudták, hogy a zsidók makacsságuk eredményeként foglyai egy pogány népnek, mivel elutasították az isteni dorgálásokat. Attól félték, hogy Jézus elleni szövetkezésükkel a papok és vének atyáik nyomdokaiba lépnek, és újból veszedelmet hoznak a nemzetre. Nikodémus osztotta ezeket a nézeteket. A Magas Tanács egyik ülésén, ahol azt tárgyalták meg, hogy milyen eljárást foganatosítsanak Jézussal szemben, Nikodémus óvatosságot és mérsékletet javasolt. Hangsúlyozta, hogyha Jézust valóban Isten ruházta fel hatalommal, akkor veszélyes lenne figyelmeztetéseit visszautasítani. A papok nem merték semmibe venni ezt a tanácsot, és egy darabig nem hoztak nyit intézkedéseket a Megváltó ellen.

Amióta Nikodémus hallott Jézusról, buzgón tanulmányozta a Megváltóra vonatkozó próféciákat, és minél elmélyültebben kutatót, annál inkább meggyőződött arról, hogy Ő az Eljövendő. Sok más izraelitával együtt mélységesen bántotta a templom megszentelése. Szemtanúja volt a jelenetnek, amikor Jézus kiűzte az árusokat és vásárlókat, látta az isteni erő csodálatos megnyilatkozását és a

[132]

Megváltót, amint hívja a szegényeket és meggyógyítja a betegeket. Látta az emberek örömteli tekintetét, hallotta dicséretüket, és nem volt kétsége afelől, hogy a Názáreti Jézus Isten Küldötte.

Őszintén vágyott egy beszélgetésre Jézussal, de attól visszariadt, hogy nyíltan felkeresse Őt. Túlságosan megalázó lett volna egy zsidó vezető számára, ha elismeri, hogy egy még alig ismert tanítóval rokonszenvez. És ha látogatása a Magas Tanács tudomására jut, tetteivel megvetést, vádaskodást vont volna magára. A titkos beszélgetés mellett döntött tehát, így még mindig mentegetőzhet azzal, hogy nyílt látogatás esetén talán mások is követhetik példáját. Óvatosan megtudakolta, hova szokott a Megváltó visszavonulni az Olajfák hegyén, várt, amíg a város elcsendesedett, azután felkereste Őt.

Krisztus jelenlétében Nikodémust különös félelem fogta el, de ezt igyekezett higgadság és méltóság látszata mögé rejteni. “Mester - szólalt meg - tudjuk, hogy Istentől jöttél tanítóul, mert senki sem teheti e jeleket, amelyeket te teszel, hanem ha az Isten van vele” (Jn 3:2). Azt remélte, hogy ha Krisztus rendkívüli tanítói tehetségéről, hatalmas csodatévő erejéről beszél, ezzel jól előkészíti a beszélgetést. Szavaival bizalmas légkört akart teremteni, ezzel szemben valójában hitetlenségét árulta el. Nem ismerte el Jézust Messiásnak, csak Istentől küldött tanítónak.

Jézus, ahelyett, hogy figyelemre méltatta volna ezt a köszöntést, szemét a beszélőre emelte, mintha lelke mélyén olvasna. Végtelen bölcsességében az igazság egyik keresőjét látta maga előtt. Ismerte a látogatás célját, és abban a reményben, hogy elmélyítheti a hallgatójában már meglévő meggyőződést, egyenesen a tárgyra tért, és így szólt ünnepélyesen, mégis kedvesen: “Bizony, bizony mondom néked, ha valaki újonnan nem születik, nem láthatja az Isten országát” (Jn 3 :3).

Nikodémus azzal a gondolattal jött az Úrhoz, hogy eszmecserét folytasson vele, Jézus azonban közvetlenül az igazság alapelveire tért. Azt mondta Nikodémusnak: Nem annyira elméleti ismeretekre, sokkal inkább lelki újjászületésre van szükséged. Nem a kíváncsiságodat kell kielégítened, hanem új szívre kell szert tenned. Fölülről kell új életet kapnod, mielőtt felfoghatod a mennyei dolgokat. Míg ez a változás nem jön létre, és mindent újjá nem tesz, addig nem szolgál javadra, hogy elbeszélgetsz velem hatalmamról vagy küldetésemről.

Nikodémus hallotta Keresztelő János prédikálását a bűnbánatról és a keresztségről. János ráirányította az emberek figyelmét arra, Aki Szentlélekkel keresztel. Nikodémus maga is érezte a lelki hiányát a zsidóknál, és azt, hogy nagymértékben a vakbuzgóság és a világi ambíciók irányítják őket. Remélte, hogy a dolgok jobbra fordulnak a Messiás eljövételével. Keresztelő János szívet vizsgáló üzenete mégsem tudta a bűn elítélésére vezetni. Mint szigorú farizeus, büszke volt jó cselekedeteire. Köztiszteletnek örvendett jótékonyága és a templomi szolgálat fenntartása iránti bőkezűsége miatt, s úgy érezte, hogy biztosította Isten kegyét. Megijesztette egy olyan ország gondolata, amely túl tiszta ahhoz, hogy ő jelen állapotában megláthassa.

Az újjászületés képe, amit Jézus használt, nem volt teljesen ismeretlen Nikodémus számára. Az izraelita hitre tért pogányokat gyakran hasonlították az újszülött gyermekhez. Ezért bizonyára megértette, hogy Krisztus szavait nem szó szerint kell vennie. De mivel izraelitának született, biztos volt benne, hogy helye van Isten országában. Úgy érezte, nem kell megváltoznia. Ezért lepődött meg a Megváltó szavain. Bosszantotta, hogy azok szinte közvetlenül rá vonatkoznak. A farizeus büszkesége küzdött az igazságot kutató ember őszinte vágyával. Csodálkozott, hogy Krisztus beszéde során nem veszi tekintetbe Izraelben betöltött vezető tisztségét.

Meglepetésében elvesztette önuralmát, és teljesen ironikusan válaszolt Krisztusnak: “Mi módon születhetik az ember, ha vén?” (Jn 3:4) Csakúgy, mint mások, amikor az igazság élesen a lelkiismeretéig hatolt, elárulta, hogy a testi ember nem fogadhatja be Isten Lelkének dolgait, mert semmi sincs benne, amire a lelki dolgok hatni tudnak, mivel a lelki dolgokat csak lelkileg lehet megérteni.

A Megváltó viszont nem ellenérvvel válaszolt. Ünnepeles, nyugodt méltósággal emelte föl kezét, és még nagyobb bizonyossággal nyomatékosította a kellemetlen igazságot: “Bizony, bizony mondom néked; Ha valaki nem születik víztől és Lélektől nem mehet be az Isten országába” (Jn 3:5). Nikodémus megértette, hogy ezzel Krisztus a vízzel való keresztségre és a szív Isten Lelke által történő megújulására utalt. Meggyőződött arról, hogy Ő van jelen, Akiről Keresztelő János szólt.

Jézus folytatta: “Ami testtől született, test az; és ami Lélektől született, lélek az” (Jn 3:6). A szív természeténél fogva gonosz, és “ki adhat tisztát a tisztátalanból? Senki” (Jób 14:4). Nincs emberi

találmány, ami segíthetne a bűnös szíven. “A test gondolata ellenségeskedés Isten ellen, minthogy az Isten törvényének nem engedelmeskedik, mert nem is teheti” (Róm 8:7). “A szívből származnak a gonosz gondolatok, gyilkosságok, házasságtörések, paráznaságok, lopások, hamis tanúbizonyságok, káromlások” (Mt 15:19). A szív forrását kell megtisztítani, mielőtt a víz tisztán csörgedezhet belőle. Lehetetlenséget kísérel meg, aki a maga erejéből, a törvény megtartásával próbálja elérni a mennyet. Nincs biztonságban, akinek vallása pusztán a törvényesség, a kegyességbe burkolózás. A keresztyén élet nem a régi módosítása vagy továbbfejlesztése, hanem a természet átalakulása. Halál a bűnnek és az ének, és egészében új élet. Ezt a változást csakis a Szentlélek hatékony munkálkodása hozhatja létre.

Nikodémusnak ez még mindig zavaros volt, és Jézus a szél segítségével világította meg mondanivalóját: “A szél fú, ahová akar, és annak zúgását hallod, de nem tudod honnan jő és hová megy: így van mindenki, aki Lélektől született” (Jn 3: 8).

A szél hallható a fák ágai között, susogtatja a leveleket és a virágokat; mégis láthatatlan, és senki sem tudja, honnan jön vagy hová megy. Ilyen a Szentlélek munkája a szívben. Nem lehet jobban megmagyarázni, mint a szél mozgását. Az ember lehet, hogy nem tudja megmondani megtérésének pontos idejét vagy helyét, vagy nyomon követni az összes körülményeket, ez azonban még nem bizonyítja, hogy megtéretlen. Valaki által, aki éppoly láthatatlan, mint a szél, Krisztus folytonosan munkálkodik a szívben. Lassan-lassan, talán az ember számára észrevétlen, a kapott benyomások a lelket Krisztus felé vonják. Ilyen élményeket kaphat az ember, ha Róla elmélkedik, olvassa a Szentírást, vagy egy prédikátortól élőszóban hallgatja az igét. Egyszerre csak, amikor a Szentlélek határozottabban kérlel, a lélek boldogan adja át magát Jézusnak. Sokak szerint ez a hirtelen megtérés; valójában azonban Isten Lelke hosszan tartó munkájának eredménye; türelmet, időt igénylő folyamat.

[135] Bár maga a szél láthatatlan, de hatásai láthatók, érezhetők. Ugyanígy nyilvánvalóvá válik a Lélek szívben történő munkálkodása az olyan ember cselekedeteiben, aki átérezte a megmentő erőt. Amikor Isten Lelke átveszi az uralmat a szív felett, átalakítja az életet. Az ember elveti a bűnös gondolatokat, lemond a gonosz cselekedetéről; szeretet, alázatosság és béke lép a harag, irigység és összeférhetetlenség helyébe. A bánatból öröm lesz, az arcon égi fény

tükröződik. Senki sem láthatja a kezét, amely leemeli a terhet, nem láthatja a mennyei udvarokból alászálló fényt. Az áldás akkor jön, amikor a lélek hittel aláveti magát Istennek. Ekkor az emberi szem számára nem látható hatalom új lényt hoz létre Isten képmására.

Lehetetlen, hogy véges elme felfoghassa a megváltás művét. Titokzatossága meghaladja az emberi tudást, aki azonban átmegy a halálból az életre, az megérti, hogy ez isteni valóság. A megváltás kezdetét személyes tapasztalat révén ismerhetjük meg. Eredményei pedig kihatnak az örökkévalóságra.

Amíg Jézus beszélt, az igazság néhány sugara áthatolt a vallási vezető elméjén. A Szentlélek meglágyító, megnyerő ereje áthatotta szívét. Mégsem értette meg teljesen a Megváltó szavait. Nem annyira az újjászületés szükségessége kötötte le, mint inkább a mikéntje. Csodálkozva kérdezte: “Mi módon lehetnek ezek?” (Jn 3:9)

“Te Izrael tanítója vagy és nem tudod ezeket?” (Jn 3:10) - kérdezte Jézus. Valóban, a nép vallási vezetésével megbízott személy előtt nem lehetnek ismeretlenek ilyen fontos igazságok. Jézus szavai azt a tanítást sugallták, hogy Nikodémusnak nem megbántódnia kellene az igazság egyszerű igéin, hanem inkább nagyon szerényen vélekedhetne magáról lelki tudatlansága miatt. Mindamellet Krisztus olyan ünnepélyes méltósággal beszélt, tekintete és hangja is olyan őszinte szeretetet fejezett ki, hogy Nikodémus nem sértődött meg, amikor rádöbrent saját szánalmas állapotára.

Ám amikor Jézus elmagyarázta, hogy földi küldetése nem egy mulandó, hanem egy lelki ország megalapítása, hallgatója bajba került. Ezt látva, Jézus hozzátette: “Ha a földiekről szóltam néktek és nem hisztek, mimódon hisztek, ha a mennyeiekről szólok néktek?” (Jn 3:12) Ha Nikodémus nem tudta elfogadni Krisztus tanítását, amellyel a kegyelemnek a szívben végzett munkáját mutatta be, hogyan foghatná fel dicső mennyei királyságának természetét? Ha nem érti Krisztus földi munkáját, nem értheti a mennyeit sem.

[136]

A zsidók, akiket Jézus kiűzött a templomból, Ábrahám gyermekeinek mondták magukat, mégis menekültek az Üdvözítő jelenlétéből, mert nem tudták elviselni a benne megnyilatkozó isteni dicsőséget. Magatartásuk azt bizonyította, hogy még nem készültek fel Isten kegyelme által a templomi szent szolgálatokban történő részvételre. Buzgón fenntartották a szentség látszatát, de elhanyagolták a szív szentségét. Miközben ragaszkodtak a törvény betűjéhez, szüntelenül

áthágták szellemét. Nagy szükségük volt arra a változásra, amelyről Krisztus beszélt Nikodémusnak - az erkölcsi újjászületésre, a bűntől való megtisztulásra, az ismeretek és a szentség megújulására.

Nincs mentség Izraelnek az újjászületés munkájával szembeni vakságára. Ésaiás a Szentlélektől ihletetten írta: “Mi mindnyájan olyanok voltunk, mint a tisztátalan, és mint megfertéztetett ruha minden mi igazságaink” (Ésa 64:5). Dávid így imádkozott: “Tiszta szívet teremts bennem, oh Isten, és az erős lelket újítsd meg bennem” (Zsolt 51:12). Ezékiel által pedig így szól az ígélet: “És adok néktek új szívet és új lelket adok belétek, és elveszem a kőszívet testetekből és adok néktek hússzívet. És az én lelkemet adom belétek, és azt cselekszem, hogy az én parancsolatimban járjatok” (Ez 36:26-27).

Nikodémus korábban elhomályosult elmével olvasta ezeket az íráshelyeket, de most kezdte felfogni értelmüket. Látta, hogy a törvény betűjéhez való legmerevebb engedelmesség - amelyet a külsőségekre alkalmaznak - sem lehet jogcím senkinek arra, hogy belépjen a mennyek országába. Emberi mértékkel mérve élete igaz és tiszteletre méltó volt, de Krisztus jelenlétében úgy érezte, hogy szíve tisztátalan, élete szentségtelen.

Nikodémus vonzódott Krisztushoz. Amikor a Megváltó az újjászületésről magyarázott neki, vágyott arra, hogy ez a változás végbemenjen benne. De hogyan történhet ez meg? Jézus válaszolt a fel nem tett kérdésre: “Amiképpen felemelte Mózes a kígyót a pusztában, akképpen kell az ember Fiának felemeltetnie. Hogy valaki hiszen őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3:14-15).

Ez már olyan terület volt, melyen Nikodémus is otthon érezte magát. A felemelt kígyó jelképe világossá tette számára a Megváltó küldetését. Amikor Izrael népe közül sokan elpusztultak a tüzes kígyók marásától, Isten utasította Mózeset, hogy készítsen egy érc kígyót; és helyezze el magasan a gyülekezet közepette. Azután hírvöl adták a táborban, hogy aki feltekint a kígyóra, életben marad. A nép jól tudta, hogy a kígyónak önmagában nincs ereje, nem tud segíteni. Krisztust szimbolizálta. Ahogyan a pusztító kígyók képmására készített jelképet felemelték gyógyulásuk érdekében, úgy fog az Üdvözítő megjelenni “a bűn testének hasonlatosságában” (Róm 8:3). Számos izraelita úgy tekintett az áldozati szolgálatokra, mintha bennük lenne az erő, amely megszabadít a bűntől. Isten meg akarta velük tanítani, hogy ezeknek sincs már nagyobb értékük, mint az

érc kígyónak. Arra kellettek, hogy gondolataikat a Megváltóra irányítsák. Sem sebeik gyógyulásáért, sem bűneik bocsánatáért maguk semmit nem tehettek, csupán Isten ajándékába vetett hitüket kellett megmutatniuk. Rá kellett tekinteniük, hogy éljenek.

Ha valakit megmart a kígyó, késlekedhetett a feltekintéssel. Megkérdezhetette, milyen hatóereje lehet egy érc jelképnek. Követelhetett tudományos magyarázatot is. Magyarázat azonban nem adatott. El kellett fogadnia Isten Mózes által adott szavát. Visszautasítani a feltekintést - ez egyenlő volt a halállal.

Nem a vitatkozás, érvelés világosítja meg a lelket. Fel kell tekintenünk és élünk. Nikodémus elfogadta a tanítást és magával vitte. Másképpen tanulmányozta a Szentírást, nem a vita vagy az elmélet kedvéért, hanem hogy a lélek számára nyerjen életet. Amint alávetette magát a Szentlélek vezetésének, látni kezdte a mennyországot.

Ma ezreknek van rá szükségük, hogy megtanulják ugyanazt az igazságot, amelyet Nikodémus a felemelt kígyó segítségével tanult meg. A törvény iránti engedelmisségükben bíznak, abban, hogy az majd beajánlja őket Isten kegyébe. Az emberek, ha kéri őket, hogy nézzenek Jézusra, és higgyék el, hogy Ő egyedül kegyelme által menti meg őket, így kiáltanak fel: "Hogy volna lehetséges ez?"

Nikodémushoz hasonlóan nekünk is ugyanúgy kell életre jutnunk, mint aki első volt a bűnösök között. Jézuson kívül "nincsen senkiben másban üdvösség: mert nem is adatott emberek között az ég alatt más név, mely által kellene nekünk megtartatnunk" (Acs 4:12). Hit által kapjuk meg Isten kegyelmét, de nem a hit az üdvözítőnk. A hit nem érdem, hanem kéz, amellyel megragadjuk Krisztust, át vesszük érdemeit, mint orvosságot a bűnre. A bűnt megbánni sem tudjuk Isten Lelkének segítségével nélkül. A Szentírás azt mondja Krisztusról: "Ezt az Isten fejedelemmé és megtartóvá emelte jobbjával, hogy adjon az Izraelnek bűnbánatot és bűnöknek bocsánatát" (Acs 5:31). A bűnbánat éppúgy Krisztustól jön, mint a megbocsátás.

Akkor tehát hogyan üdvözülünk? "Amiképpen felemelte Mózes a kígyót a pusztában" (Jn 3:14), úgy emeltetett fel az embernek Fia; és mindenki, akit a kígyó becsapott és megmart, ránézhet és élhet. "Ímé az Istennek ama Báránya, aki elveszi a világ bűneit" (Jn 1:29). A keresztről áradó fény kinyilatkoztatja Isten szeretetét. Szeretete Hozzá vonz. Ha nem állunk ellent ennek a vonzásnak, akkor a keresztről lábához fog vezetni, mint olyanokat, akik megbánták bűneiket,

és akikért a Megváltót megfeszítették. Ekkor Isten Lelke hit által lélekben új életet hoz létre. A gondolatok és vágyak összhangba kerülnek Krisztus akaratával. A szív, az elme újjáteremtődik annak képmására, Aki azon munkálkodik, hogy egészen alárendeljük magunkat Neki. Ekkor Isten törvénye beíródik az elmébe és a szívbe, és elmondhatjuk Krisztussal: “Hogy teljesítsem a te akaratodat, ezt kedvelem, én Istenem” (Zsolt 40:9).

A Nikodémussal való beszélgetés során Jézus feltárta a megváltási tervet és evilági küldetését. Ezt követően egyetlen tanításában sem magyarázta el ilyen tökéletesen, lépésről lépésre azt a munkát, amelynek végbe kell mennie mindenkinek a szívében, aki örökölni akarja a mennyországot. Szolgálatának legelején megismertette az igazságot a Magas Tanács egyik tagjával, a legfogékonyabb elmével, a nép kijelölt tanítójával. Izrael vezetői azonban nem fogadták szívesen a világosságot. Nikodémus szívébe rejtette az igazságot, melynek gyümölcsei alig-alig váltak nyilvánvalóvá három éven át.

Viszont Jézus ismerte a talajt, amelybe a magot vetette. Nem veszték el az éjszakában az egyetlen hallgatónak szóló szavak a magányos hegyen. Egy ideig Nikodémus nem ismerte el Jézust nyilvánosan, de figyelte életét, és töprengett tanításain. A Magas Tanácsban újra és újra meghiúsította a papok Krisztus megsemmisítésére irányuló terveit. Amikor Jézus végül a kereszten függött, Nikodémus visszaemlékezett a tanításra az Olajfák hegyén: “Amiképpen felemelte Mózes a kígyót a pusztában, akképpen kell az ember Fiának felemeltetnie. Hogy valaki hiszen őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3:14-15). A titkos beszélgetés fénye beraagyogta a keresztet a Kálvárián, és Nikodémus meglátta Krisztusban a világ Megváltóját.

[139] Az Úr mennybemenetele után, amikor a tanítványok szétszóródtak az üldözések miatt, Nikodémus bátran színre lépett. Vagyonát a zsenge egyház támogatására fordította, amelyről a zsidók azt hitték, hogy Krisztus halálával eltűnik. A veszély idején ő, aki korábban olyan óvatos és elővigyázatos volt, sziklaszilárddá vált, erősítette a tanítványok hitét, és rendelkezésre bocsátotta javait az evangéliumi munka elősegítése érdekében. Akik előzőleg tisztelettel hajoltak meg előtte, most csúfolták és üldözték. Evilági javak tekintetében elszegényedett, de az a hite nem fogyatkozott el, ami a Jézussal folytatott éjjeli tanácskozásból serkent.

Nikodémus elmondta Jánosnak a beszélgetés történetét, amely az apostol feljegyzései révén szolgál milliók okulására. Az itt tanított igazságok ma éppoly fontosak, mint azon az ünnepélyes éjszakán, magányos hegyen, ahová a zsidó vezető eljött, hogy megtanulja az élet útját a szerény galileai Tanítótól.

[140]

“Annak növekednie kell”

Egy ideig Keresztelő János nagyobb befolyást gyakorolt a nemzetre, mint vezetői, papjai vagy fejedelmei. Ha azt állította volna, ő a Messiás, és felkelést szít Róma ellen, a papok és a nép együtt tömörülnek zászlaja alá. Sátán készen állt, hogy Jánost a világi hódítók becsvágyának hízelgő bármilyen ellenszolgálatás elfogadására buzdítsa. János, jóllehet tisztában volt hatalmával, mégis határozotlan visszautasította a csábító megvesztegetést. A rá összpontosuló figyelmet Másvalakire irányította.

Most látta, hogy a népszerűség hulláma a Megváltó felé fordul. Napról napra kevesebben voltak körülötte. Amikor Jézus Jeruzsálemből a Jordán mellékéhez jött, a nép hozzáserglett, hogy Őt hallgassa. Tanítványainak száma naponta nőtt. Sokan megkeresztelkedni jöttek, s bár maga Krisztus nem keresztelt, de hozzájárult, hogy tanítványai gyakorolják ezt a rendelkezést. Így pecsételte meg útkészítőjének küldetését. János tanítványai ellenben féltékenykedni kezdtek Jézus növekvő népszerűségére. Készen álltak, hogy bírálják munkáját, amire röviddel ezelőtt találtak is alkalmat. Nézeteltérésük támadt a zsidókkal, hogy vajon a keresztség képes-e megtisztítani a lelket a bűntől. Azt állították, hogy a Jézus keresztsége alapvetően különbözik a Jánosétól. Nem sokkal ezután vitába keveredtek Krisztus tanítványaival arról, hogy milyen kifejezéseket helyes használni a keresztségkor, és végül van-e egyáltalán joga Jézusnak keresztelni.

János tanítványai mesterükhöz jöttek panaszaikkal, és így szóltak: “Mester! Aki veled vala a Jordánon túl, akiről te bizonyoságot tettél, ímé az keresztel, és hozzá megy mindenki” (Jn 3:26). E szavak által Sátán kísértette Jánost. Noha János küldetése láthatólag végéhez közeledett, még mindig gördíthetett akadályt Krisztus munkásságának útjába. Ha János önérzetes, szomorúságnak vagy csalódottságnak ad hangot, amiért más került a helyére, a viszály, a féltékenység és irigység magvát hintette volna el, és nagyban fékezte volna az evangélium előrehaladását.

[141]

János természeténél fogva részese volt az emberiség hibáinak, gyöngeségeinek, de az isteni szeretet érintése átalakította. A légkört, melyben élt, nem szennyezte önzés és becsvágy, távol állt tőle a féltékenységnek még a csírája is. Nem rokonszenvezett a tanítványok elégedetlenségével, hanem kinyilvánította, milyen világosan megértette a Messiáshoz való viszonyát, és milyen boldogan üdvözölte Azt, Akinek utat készített.

Kijelentette: “Az ember semmit sem vehet, hanem ha a mennyből adatott néki. Ti magatok vagytok a bizonyosságaim, hogy megmondtam: Nem vagyok én a Krisztus, hanem hogy őelőtte küldettem el. Akinek jegyese van, vőlegény az; a vőlegény barátja pedig, aki ott áll és hallja őt, örvendezve örül a vőlegény szavának” (Jn 3:27-29). János barátként mutatkozik be, aki közvetítő a jegyések között, egyengeti az utat a házassághoz. Mihelyt a vőlegény megkapja menyasszonyát, a barát küldetése beteljesedett. Együtt örvend azok boldogságán, akiknek egybekelését elősegítette. Hasonlóképpen János arra hivatott el, hogy az embereket Jézushoz irányítsa, és örült, hogy tanúja lehet a Megváltó sikeres munkájának. Így szólt: “Ez az én örömem immár betelt. Annak növekednie kell, nékem pedig alább szállanom” (Jn 3: 29-30).

János hittel tekintett az Üdvözítőre, az önmegtagadás magaslataira emelkedett. Nem arra vágyott, hogy az embereket magához vonzza, hanem hogy gondolataikat magasra, még magasabbra emelje, amíg megpihennek Isten Bárányánál. Ő maga csak egy hang volt, egy kiáltás a pusztában. Most örömmel vállalta a hallgatást és az ismeretlenséget, hogy minden szem az élet Világossága felé forduljon.

Aki hű marad az elhíváshoz, mint Isten küldötte, az nem keresi a maga dicsőségét. Az önszeretet elmerül a Krisztus iránti szeretetben. A versengés nem teheti tönkre az evangélium drága ügyét. Az emberek felismerik, hogy feladatuk hirdetni, ahogyan Keresztelő János tette. “Ímé az Istennek ama Báránya, aki elveszi a világ bűneit!” (Jn 1:29) Jézust fogják felemelni, és Vele az emberiség is felemelkedik. “Így szól a magasságos és felséges, aki örökké lakozik, és akinek neve szent: Magasságban és szentségben lakom, de a megrontottal és alázatos szívűvel is, hogy megelevenítsem az alázatosok lelkét, és megelevenítsem a megtörtek szívét” (Ésa 57:15).

[142] A próféta önmagától megüresített lelke megtelt isteni világossággal.

Mivel látta a Megváltó dicsőségét, szavai szinte ugyanazok voltak, mint amelyeket Krisztus mondott a Nikodémussal való beszélgetés során. János így szólt: “Aki felülről jött, feljebb való mindenkinél. Aki a földről való, földi az, és földieket szól; aki a mennyből jött, feljebb való mindenkinél Mert akit az Isten küldött, az Isten beszédeit szólja; mivelhogy az Isten nem mérték szerint adja a Lelket” (Jn 3:31-34). Krisztus elmondhatta: “Nem a magam akaratát keresem, hanem annak akaratát, aki elküldött engem” (Jn 5:30). Róla szól az ige: “Szeretted az igazságot és gyűlölted a hamisságot; annakokáért felkent téged az Isten, a te Istened, örömmel olajával a te társaid felett” (Zsid 1: 9). Az Atya “nem mérték szerint adja a Lelket” (Jn 3:34).

Így van ez Krisztus követőinek esetében is. Csak akkor kaphatunk mennyei világosságot, ha készek vagyunk megüresíteni magunkat énünktől. Nem láthatjuk tisztán Isten jellemét, sem Krisztust nem fogadhatjuk el hit által, ha nem egyezünk bele, hogy minden gondolatunkat alávéssük a Krisztus iránti engedelmességnek. Mindazokra, akik ezt teszik, mérték nélkül töltetik ki a Szentlélek. Krisztusban “lakozik az istenségnek egész teljessége testileg, és ti Őbenne vagytok bételjesedve” (Kol 2:9-10).

János tanítványai azt mondták, hogy mindenki Krisztushoz jön, a világosan látó János viszont így szólt: “Az ő bizonyágtételét senki sem fogadja be” (Jn 3:32), vagyis kevesen készek elfogadni Őt mint Megváltót a bűntől. De “aki az ő bizonyágtételét befogadja, az megpecsételte, hogy az Isten igaz” (Jn 3:33). “Aki hisz a Fiúban, örök élete van” (Jn 3:36). Nincs helye a vitának, hogy a Krisztus vagy a János keresztsége tisztít-e meg a bűntől. Krisztus kegyelme az, ami életet ad a léleknek. Krisztus nélkül a keresztség - csakúgy, mint bármely más szertartás - értéktelen formáság. “Aki pedig nem enged a Fiúnak, nem lát életet” (Jn 3:36).

Krisztus sikeres munkáját, amit Keresztelő János ilyen örömmel fogadott, a jeruzsálemi hatóságoknak is jelentették. A papok és írástudók irigyelték János befolyását, amikor látták, hogy az emberek elhagyják a zsinagógákat és özönlének a pusztába - most viszont itt volt Valaki, aki még nagyobb erővel vonzotta a tömegeket. Izraelnek ezek a vezetői nem voltak hajlandók Jánossal elmondani: “Annak

növekednie kell, nekem pedig alább szállanom” (Jn 3 :30). Újra elhatározták, hogy véget vetnek a munkának, amely a népet elvonta tőlük.

Jézus tudta: a papok nem sajnálják a fáradságot, hogy vizsályt szítsanak az Ő és a János tanítványai között. Tudta, hogy gyülekeznek a viharfelhők, amelyek elsöprik az egyik legnagyobb prófétát, aki e világra született. Annak érdekében, hogy elkerüljön minden félreértésre vagy nézeteltérésre okot adó alkalmat, Jézus csendben megszüntette munkásságát és visszavonult Galileába. Nekünk is úgy kell megpróbálnunk elkerülni mindent, ami vizsályhoz, félreértéshez vezethet, hogy közben hűek maradunk az igazsághoz. Ugyanis amikor ilyesmi üti fel a fejét, az eredmény a lelkek elvesztése. Ha olyan körülmények adódnak, amelyek miatt szakadás fenyeget, kövessük Jézus és Keresztelő János példáját.

[143]

János azért hivatott el, hogy egy reformáció élére álljon. Emiatt tanítványai abban a veszélyben forogtak, hogy figyelmük rá összpontosul, érzésük szerint a mű sikere az ő munkásságán múlik, és szem elől tévesztik azt a tényt, hogy ő csupán eszköz, amely által Isten munkálkodik. János munkássága azonban nem volt elegendő a keresztény egyház alapjainak lerakásához. Amikor véghezvitte küldetését, egy másik munkának kellett elkezdődnie, amelyet az ő bizonyágtétele nem végezhetett el. Tanítványai azonban ezt nem értették meg. Midőn látták, hogy Krisztus veszi át a munkát, féltékenykedtek és elégedetlenkedtek.

Ugyanez a veszély ma is fennáll. Isten elhív valakit egy bizonyos munkára, és amikor az illető képességei szerint elvégezte, az Úr másoknak adja át, hogy továbbvigyék művét. Csakhogy János tanítványaihoz hasonlóan sokan úgy érzik, hogy a munka sikere az első munkástól függ. A figyelem a földiekre irányul a mennyieiek helyett, féltékenység bukkan fel, és Isten műve csorbát szenved. Akit pedig ily módon indokolatlanul tisztelnek, azt az önhittség veszélye fenyegeti. Nem fogja fel, hogy Istentől függ. A népet arra tanítják, hogy az emberi vezetésben bízson, és így bűnbe esnek, eltávolodnak Istentől.

Isten művében nem lehet önfelmagasztalás, emberi rang. Időről időre az Úr különböző eszközöket ad, ezeken keresztül valósul meg célja a legjobban. Boldogok, akik hajlandók megalázni énjüket, és

[144] együtt mondják Keresztelő Jánossal: “Annak növekednie kell, nékem pedig alább szállanom” (Jn 3:30).

Jákób kútjánál

Útban Galilea felé Jézus áthaladt Samárián. Déltájban érte el Ségkem gyönyörű völgyét. E völgy bejáratánál volt Jákób kútja. Jézus elfáradt az utazásban, és leült pihenni, míg tanítványai elmentek élelmet vásárolni.

A zsidók és a samaritánusok esküdt ellenségek voltak, és amennyire csak lehetett, minden érintkezést kerültek egymással. Szükség esetén valójában lehetett kereskedelmi kapcsolatot létesíteni a samaritánusokkal - ezt az írástudók törvényesnek ítélték -, de minden társadalmi érintkezést megtiltottak. Zsidó nem kért kölcsön samaritánustól, nem fogadott el szívességet, még egy falat kenyeret vagy egy pohár vizet sem. A tanítványok, amikor élelmet vásároltak, a nemzeti szokásoknak megfelelően cselekedtek. Ezen túl viszont nem mentek. Szívességre kérni egy samaritánust, vagy bárhogyan segíteni neki - ilyesmi még Krisztus tanítványainak sem jutott volna eszébe.

Jézus ült a kút szélén, bágyadt volt az éhségtől és a szomjúságtól. Hosszú volt az út reggel óta, és most tűzött Reá a déli nap. Szomjúsága csak fokozódott, ahogy a hús, frissítő vízre gondolt, amely oly közel volt hozzá, de mégis elérhetetlen, mivel nem volt sem kötele, sem vizeskorsója, és a kút mély volt. Neki is emberi természete volt, várnia kellett tehát, amíg jön valaki és vizet merít.

Egy samáriai asszony közeledett, és mintha észre sem vette volna Jézust, korsóját megtöltötte vízzel. Megfordult és elindult, ekkor Jézus inni kért tőle. Keleti ember ilyen szívességet nem hárított volna el. Keleten a vizet "Isten ajándékának" nevezték. A szomjazó utasnak vizet adni - ezt olyan szent kötelességnek tartották, amiért a sivatagi arabok képesek voltak útjukról letérni. A zsidók és samaritánusok közti gyűlölet azonban meggátolta az asszonyt abban, hogy szívességet ajánljon fel Jézusnak, a Megváltó viszont kereste a kulcsot szívéhez, és isteni szeretettől vezérelt tapintattal kért, nem pedig ajánlott szívességet. Ha felajánlja segítségét, lehet, hogy az asszony visszautasítja, a bizalom azonban bizalmat ébreszt. A menny Kirá-

[145]

lya jött ehhez a kivetett lélekhez, szolgálatot kért kezéből. Ő, aki az óceánt teremtette, akinek hatalma van a nagy mélységek vizein, aki elindította a forrásokat és a föld csatornáit, fáradtan megpihent Jákób kútjánál, és rá volt utalva egy idegen szívességére még egy korty víz tekintetében is.

Az asszony látta, hogy Jézus zsidó. Meglepetésében elfelejtette a kérést teljesíteni, inkább megpróbálta az okát megfejtetni: “Hogy kérhetsz inni zsidó létedre éntőlem, aki samáriai asszony vagyok?” (Jn 4: 9) - kérdezte.

Jézus így felelt: “Ha ismernéd az Isten ajándékát, és hogy ki az, aki ezt mondja néked: Adj innom! te kérted volna őt, és adott volna néked élő vizet” (Jn 4:10). Azon is csodálkozol, hogy oly csekély szívességet kérek tőled, mint egy korty víz a lábunknál levő kútból. Ha te kértél volna engem, az örök élet vizét adtam volna.

Az asszony nem értette meg Krisztus szavait, de érezte ünnepélyes jelentőségüket. Könnyed, kötekedő magatartása kezdett megváltozni. Feltételezte, hogy Jézus az előttük levő kútról beszél, és így szólt: “Uram, nincs mivel merítened és a kút mély: hol vennéd tehát az élő vizet? Avagy nagyobb vagy-é te a mi atyánknál, Jákóbnál, aki nekünk adta ezt a kutat, és ebből ivott ő is?” (Jn 4:11-12) Csak egy szomjas, úttól megfáradt, poros vándort látott maga előtt. Gondosan összehasonlította Őt az igen tisztelt Jákób pátriárkával. Valóban úgy érezte - és ez természetes -, hogy nincs olyan kút, amely fölérdhetne azzal, amiről még az atyák gondoskodtak. A múltba tekintett, az atyákra, és előre, a Messiás eljövetelére, miközben az atyák Reménye, maga a Messiás mellette volt, s ő nem ismerte fel. Ma is mennyi szomjas lélek áll közel az élő vízhez, és mégis messze tekint az élet kútforrásától! “Ne mondd a te szívedben: Kicsoda megy föl a mennybe? (azaz, hogy Krisztust aláhozza;) Avagy: Kicsoda száll le a mélységbe? (azaz, hogy Krisztust a halálból felhozza.) Közel hozzád a beszéd, a szádban és a szívedben van: Mert ha a te száddal vallást teszel az Úr Jézusról, és szívedben hiszed, hogy az Isten feltámasztotta őt a halálból, megtartatol” (Róm 10:6-9).

Jézus nem válaszolt azonnal a Reá vonatkozó kérdésre, hanem ünnepélyes őszinteséggel így szólt: “Mindaz, aki ebből a vízből [146] iszik, ismét megszomjúhozik: Valaki pedig abból a vízből iszik, amelyet én adok néki, soha örökké meg nem szomjúhozik; hanem

az a víz, amelyet én adok néki, örök életre buzgó víznek kútfeje lesz őbenne” (Jn 4:13-14).

Aki e világ kútjainál próbálja csillapítani szomját, csak azért iszik, hogy újból megszomjazzék. Az emberek mindenütt kielégítetlenek. Vágyakoznak valamire, ami a lelki szükségleteket elégíti ki. Csak Egyvalaki képes erre. A világ szükséglete, az összes népek reménysége Krisztus. Az isteni kegyelem, melyet egyedül Ő képes nyújtani, olyan, mint az élő víz: megtisztít, felfrissít, felüdíti a lelket.

Jézus nem úgy gondolta, hogy ha az ember egyszer iszik az élet vizéből, az elegendő. Aki megízleli Krisztus szeretetét, az folyton többre vágyik, és semmi mást nem keres. A világ gazdagsága, tisztelete, örömei nem vonzzák. Szíve szüntelenül így kiált: Többet Belőled! Ő, Aki feltárja a lélek szükségleteit, arra vár, hogy ezt a belső éhséget és szomjúságot kielégíthesse. Minden emberi tartalék és forrás kiapad. A tartályok kiürülnek, a tavak kiszáradnak; ámde Üdvözítőnk kimeríthetetlen kútforrás. Újból és újból ihatunk, mindig oltja szomjunkat. Akiben Krisztus lakozik, annak lelkében van az áldás kútja - “örök életre buzgó víznek kútfeje” (Jn 4:14). Ebből a forrásból merítheti az összes szükségletét kielégítő erőt és kegyelmet.

Míg Jézus az élő vízről beszélt, az asszony csodálkozva figyelte. Jézus felkeltette érdeklődését, vágyat ébresztett benne az ajándék iránt, amelyről beszélt. Felfogta, hogy nem a Jákób kútjának vizéről van szó, mivel ezt rendszeresen itta, mégis újból megszomjazott. “Uram, - mondta - add nékem azt a vizet, hogy meg ne szomjúhozam, és ne jöjjenek ide meríteni!” (Jn 4:15)

Jézus most hirtelen más irányba terelte a beszélgetést. Mielőtt ez a lélek elfogadhatta az ajándékot, amelyet Jézus adni vágyott, rá kellett vezetnie, hogy felismerje bűneit és Megváltóját. “Monda néki: Menj el, hívd a férjedet, és jöjj ide!” (Jn 4:16) Az asszony így felelt: “Nincs férjem” (Jn 4:17). Azt remélte, hogy ezzel minden ilyen irányú kérdezősködésnek elejét veszi. A Megváltó viszont folytatta: “Jól mondad, hogy: Nincs férjem; Mert öt férjed volt, és a mostani nem férjed: ezt igazán mondtad” (Jn 4:17 18).

Hallgatója megremegett. Titokzatos kéz forgatta élettörténetének lapjait, napvilágra hozta, amiről azt remélte, hogy örökre rejtve marad. Ki az, aki olvas életének titkaiban? Eszébe ötlött az örök-kévalóság, az eljövendő ítélet, amikor minden, most rejtett dolog

nyilvánvalóvá lesz. Ennek fényében felébredt lelkiismerete.

Semmit sem tagadhatott, de megpróbált kerülni minden utalást erre a kellemetlen témára. Mély tisztelettel így szólt: “Uram, látom, hogy te próféta vagy” (Jn 4:19). Azután, remélve, hogy így lelkiismeretét megnyugtathatja, vallási ellentétekre terelte a szót. Ha Ő próféta, bizonyára el tudja igazítani azokban az ügyekben, amelyeket oly régóta vitatnak.

Jézus türelmesen hagyta, hogy arra terelje a beszélgetést, amerre akarja. Közben figyelte az alkalmat, hogy újból az asszony szívébe rejthesse az igazságot. A nő így szólt: “A mi atyáink ezen a hegyen imádkoztak; és ti azt mondjátok, hogy Jeruzsálemben van az a hely, ahol imádkozni kell” (Jn 4:20). Éppen ráláttak Garizim hegyére. Templomát lerombolták, csak az oltár maradt meg. Az istentisztelet helye vita tárgya volt a zsidók és a samaritánusok között. Az utóbbiak őseinek egy része valaha Izraelhez tartozott, de bűneik miatt az Úr megengedte, hogy bálványimádó nép hajtsa őket igájába. Nemzedékek óta keveredtek a bálványimádókkal, akiknek vallása fokozatosan beszennyezte az övékét. Igaz, hogy úgy tartották: bálványaik csak emlékeztetik őket az élő Istenre, a világegyetem Uralkodójára - az embereket mégis faragott képeik tiszteletére nevelték.

Amikor a jeruzsálemi templomot újjáépítették Ezdrás idejében, a samaritánusok szerettek volna csatlakozni a zsidókhoz az építkezésnél. Ezt a kiváltságot a zsidók visszautasították, s ebből adáz gyűlölködés pattant ki a két nép között. A samaritánusok saját templomot építettek Garizim hegyén. Itt a mózesi előírásokkal összhangban tisztelték Istent, bár nem vetették el teljesen a bálványimádást. A katasztrófa azonban utolérte őket: templomukat lerombolta az ellenség, úgy tűnt, átok alatt vannak - mégis ragaszkodtak hagyományaikhoz és istentiszteleti formájukhoz. Nem ismerték el a jeruzsálemi templomot Isten házának, és nem vallották, hogy a zsidók vallása az övék fölött áll.

Jézus így válaszolt az asszonynak: “Hidd el nékem, hogy eljő az óra, amikor sem nem ezen a hegyen, sem nem Jeruzsálemben imádjátok az Atyát. Ti azt imádjátok, amit nem ismertek; mi azt imádjuk, amit ismerünk: mert az idvesség a zsidók közül támadt” (Jn 4:21-22). Jézus már megmutatta, hogy mentes a zsidók samaritánusokkal szembeni előítéleteitől. Most arra vágyott, hogy ledöntse ennek a samaritánusnak a zsidókkal szembeni előítéletét.

Miközben utalt arra, hogy a samaritánusok hitét megfertőzte a bálványimádás, kijelentette, hogy a megváltás nagy igazságait Isten a zsidókra bízta, és közülük kell a Messiásnak megjelenni. A Szent Iratok világosan bemutatták Isten jellemét és kormányzásának alapelveit. Jézus a zsidókhoz sorolta magát, mint olyanokhoz, akikkel Isten megismertette magát.

Arra vágyott, hogy hallgatójának gondolatait a külsőségek, a ceremóniák ügye, az ellentét kérdései fölé emelje. “Eljő az óra - mondotta - és az most vagyon, amikor az igazi imádók lélekben és igazságban imádják az Atyát: mert az Atya is ilyeneket keres, az ő imádóiul. Az Isten lélek: és akik őt imádják, szükség, hogy lélekben és igazságban imádják” (Jn 4:25-24).

Itt Jézus ugyanazt az igazságot jelenti ki, amit Nikodémusnak is kinyilatkoztatott, amikor ezt mondta: “Ha valaki újonnan nem születik, nem láthatja az Isten országát” (Jn 3:3). Nem azáltal kerül az ember közösségbe Istennel, hogy egy szent hegyet vagy egy szent templomot keres. A vallást nem szabad külső formákra vagy ceremóniákra korlátozni. Egyedül az a vallás vezet Istenhez, amely Istentől jó. Ha helyesen akarjuk szolgálni Őt, az isteni Lélektől kell születnünk. Ő megtisztítja a szívet, megújítja a gondolkodást, új képességgel ruház fel, hogy ismerjük és szeressük Istent. Összes parancsolata iránt készséges engedelmességgel ajándékoz meg. Ez az igazi istentisztelet, a Szentlélek munkájának gyümölcse. A Lélek fogalmaz meg minden őszinte imát, és az ilyen ima elfogadható Isten előtt. Ha valahol egy lélek vágyakozik Isten után, ott megnyilvánul a Lélek munkája, és Isten megnyilatkozik annak az embernek. Ő az ilyen imádókat keresi. Arra vár, hogy elfogadhassa, fiaivá és leányaivá tehesse őket.

A beszélgetés során Jézus szavai mély hatást tettek az asszonyra. Sohasem hallott ilyen véleményt sem saját papjaitól, sem a zsidóktól. Amint addigi élete elvonult előtte, átérezte, hogy nagy szüksége van valamire. Rádöbrent, hogy lelke szomjazik, és ezt Sikár kútjainak vize sohasem csillapíthatja. Eddig semmi sem érte, ami ennyire ráébresztette volna magasabbrendű szükségleteire. Jézus meggyőzte arról, hogy olvas életének titkaiban, mégis barátjának érezte Őt, olyannak, aki szánja és szereti. Bár már jelenlétének tisztasága is ítélet volt bűnei felett, Jézus egy szóval sem vádolt, hanem kegyelméről beszélt, ami megújíthatja a lelket. A nő kezdett meggyőződni

[149] Jézus jelleméről. Felmerült benne a kérdés: Nem lehet ez a rég várt Messiás? Így szólt: “Tudom, hogy a Messiás jó (aki Krisztusnak mondatik); mikor az eljő, megjelent nekünk mindent” (Jn 4:25). Jézus felelt: “Én vagyok az, aki veled beszélek” (Jn 4:26).

Amint az asszony meghallotta e szavakat, hit lobbant szívében. Elfogadta a csodálatos kijelentést az isteni Tanító ajkáról.

Ennek az asszonynak a felfogása érzékeny volt ezekre a dolgokra. Kész volt elfogadni a legnemesebb kinyilatkoztatást, mivel érdekelték az Írások, és a Szentlélek felkészítette, hogy még több világosságot tudjon befogadni. Tanulmányozta az Ótestamentum ígérését: “Prófétát támaszt néked az Úr, a te Istened teközüled, a te atyádfiai közül, olyat mint én: azt hallgassátok!” (5Móz 18:15) Szerette volna megérteni ezt a próféciát. A világosság már átvillant elméjén. Az élet, a lelki élet vize, amit Krisztus ad minden szomjas léleknek, kezdett buzogni szívében. Az Úr Lelke munkálkodott benne.

Krisztus nem tehetett ilyen egyszerű kijelentést az önigazult zsidóknak, mint ennek az asszonynak. Messzemenő fenntartásokkal kellett szólnia hozzájuk. Amit nem mondott el a zsidóknak, és amit később tanítványai lelkére kötött, hogy tartsák titokban, azt most kijelentette ennek a nőnek. Jézus látta, hogy tudását hasznosítani fogja, és másokat is el fog hozni, hogy részesüljenek kegyelmében.

Amikor a tanítványok küldetésükből visszatértek, meglepetve látták, hogy Mesterük egy asszonnyal beszélget. Nem vette el a frissítő vizet, amire vágyott, nem szakította félbe a beszélgetést, hogy egyen az ételből, amit tanítványai hoztak. Amikor az asszony elment, tanítványai kérték, hogy egyék. Látták, hogy hallgatag, elgondolkodott, mintha elmélkedésbe merült volna. Arca fénytől sugárzott, s nem merték megzavarni kapcsolatát a mennyel. Viszont tudták: bágyadt, kimerült, és kötelességüknek érezték, hogy emlékeztessék fizikai szükségleteire. Jézus látta szerető érdeklődésüket és így szólt: “Van nékem eledelem, amit egyem, amit ti nem tudtok” (Jn 4: 32).

A tanítványok csodálkoztak, ki hozhatott Neki ételt, de Ő megmagyarázta: “Az én eledelem az, hogy annak akaratját cselekedjem, aki elküldött engem, és az ő dolgát elvégezzem” (Jn 4:34). Jézust örömmel töltötte el, hogy szavai felébresztették az asszony lelkiismeretét. Látta, ahogyan iszik az élet vizéből, és ez csillapította saját éhét és szomját. Küldetésének teljesítése, amiért elhagyta a mennyet,

mege erősítette a Megváltót munkájában, és az emberi szükségletek fölé emelte. Egy igazságra éhes, szomjas lélek szolgálata becsesebb volt Számára, mint az evés vagy ivás. Pihenés, felüdülés volt ez Néki. A jótekonyság volt lelkének élete. [150]

Üdvözítőnk szomjúhozza a hálát. Éhezi azok rokonszenvét és szeretetét, akiket vére árán váltott meg. Kimondhatatlanul vágyik arra, hogy hozzá jöjjenek és vegyenek életet. Ahogyan az anya figyeli a hála mosolyát kisgyermek arcán, ami az értelem derengését is jelzi, úgy keresi Krisztus a hálás szeretet jeleit, amelyek kifejezik, hogy lelki élet kezdődött a szívben.

Az asszonyt örömmel töltötték el Krisztus szavai. A csodálatos kinyilatkoztatás szinte ellenállhatatlan erejű volt. Otthagyta a vizeskorsót, és visszatért a városba, hogy elvigye az üzenetet másoknak. Jézus tudta, miért ment el. Otthagyta a korsót - ez félreérthetetlenül az Ő szavainak hatásáról tanúskodott. A nő lelkének legőszintébb vágya volt, hogy élő vizet kapjon; elfelejtette, hogy miért ment a kúthoz, elfelejtette a Megváltó szomjúságát, amit oltani akart. Örömtől túlcsoorduló szívvel sietett útjára, hogy másokkal is megossza a kapott drága világosságot.

“Jertek, lássatok egy embert, aki megmonda nékem mindent, amit cselekedtem - mondta a város lakóinak; Nem ez-é a Jézus?” (Jn 4:29). Szavai az emberek szívét érintették. Új volt az arckifejezése, egész megjelenése. Az emberek érdeklődtek Jézus iránt. “Kimenének a városból, és hozzá menének” (Jn 4:30).

Amint Jézus ült a kútnál, az előtte elterülő gabonaföldekre tekintett - kellemes zöldjüket bearanyozta a napfény. Tanítványai figyelmét erre a képre terelte, a mezőt jelképnek használta: “Ti nem azt mondjátok-é, hogy még négy hónap és eljön az aratás? Ímé, mondom néktek: Emeljétek fel szemeiteket, és lássatok meg a tájékokat, hogy már fehérek az aratásra” (Jn 4: 35). Beszéd közben látta a kút felé közeledő csoportokat. Négy hónap volt még a gabona aratásáig, de a termés már beérett.

Így szólt: “Aki arat, jutalmat nyer, és az örök életre gyümölcsöt gyűjt; hogy mind a vető, mind az arató együtt örvendezzen. Mert ebben az a mondás igaz, hogy más a vető, más az arató” (Jn 4:36). Itt Krisztus arra a szent szolgálatra mutat, amellyel Istennek tartoznak azok, akik befogadják az evangéliumot. Ők Isten élő eszközei. Ő személyes szolgálatot vár el tőlük. Akár vetünk, akár aratunk, Iste-

[151] nért munkálkodunk. Az egyik szórja a magot, a másik begyűjti a termést, és mindegyikük - a vető és az arató is - jutalmat kap. Együtt örvendeznek munkájuk jutalmának.

Jézus így szólt a tanítványokhoz: “Én annak az aratására küldtelek titeket, amit nem ti munkáltatok; mások munkálták, és ti a mások munkájába állottatok” (Jn 4:38). Az Üdvözítő itt a pütkösdi nagy betakarításra tekintett előre. A tanítványoknak nem volt szabad ezt saját erőfeszítéseik eredményeként elkönyvelni. Ők mások munkájába álltak be. Krisztus Ádám bukása óta választott szolgálóra bízta az ige magvát, hogy elvesse az emberi szívekbe. Egy láthatatlan hatóerő, egy mindenható hatalom csendben, de eredménnyel munkálkodott az aratás előkészítésén. Isten kegyelmének harmatját, esőjét, napsugarait küldte az igazság magvának zsendítésére. Krisztus kész volt tulajdon vérével öntözni a magot. A tanítványoknak abban a kiváltságban volt részük, hogy Istennel munkálkodhattak. Krisztus és a hajdani idők szent embereinek munkatársai voltak. Amikor pütkösdkor kitöltetett a Szentlélek, egyetlen napon ezrek tértek meg. Ez volt Krisztus vetésének eredménye, munkájának gyümölcse.

Az asszonyhoz szóló szavak a kútnál a jó mag vetését jelentették, és milyen gyorsan bekövetkezett az aratás! A samaritánusok eljöttek, meghallgatták Jézust, és hittek benne. Köré tömörültek a kútnál, elhalmozták kérdésekkel, szomjasan fogadták magyarázatait sok olyan dolgról, ami addig nem volt világos előttük. Amint hallgatták Őt, a zavar oszladozni kezdett bennük. Olyanok voltak, mint a nagy sötétségben ülő nép, amelyre hirtelen felragyog a fénysugár, míg teljes dél lesz. Ez a rövid beszélgetés azonban nem elégítette ki őket. Többet akartak hallani, vágytak rá, hogy barátaik is hallhassák ezt a csodálatos tanítót. Meghívták Őt városukba, kérték, maradjon velük. Jézus két napot időzött Samáriában, és sokan hittek Benne.

A farizeusok lenézték Jézus egyszerűségét. Nem akarták tudomásul venni csodáit, jelet követeltek Tőle, hogy Ő Isten Fia. A samaritánusok viszont nem kértek jelet, Jézus nem tett csodát közöttük, kivéve, hogy feltárta az asszonynak élete titkait a kútnál. Mégis sokan befogadták Őt. Frissen ébredt örömeikben így szóltak az asszonyhoz: “Nem a te beszédedért hiszünk immár: mert magunk hallottuk, és tudjuk, hogy bizonyly ez a világ üdvözítője, a Krisztus” (Jn 4:42).

A samaritánusok hitték, hogy az eljövendő Messiás nemcsak a zsidók, hanem a világ Üdvözítője is. A Szentlélek Mózes által [152] jövendölt Róla, mint Istentől küldött prófétáról. Jákób által kijelentette, hogy hozzá gyűlnek a népek, Ábrahámon keresztül pedig, hogy benne áldatnak meg a földnek minden nemzetségei. Ezekre a szövegekre alapozta Samária népe a Messiásba vetett hitét. Az, hogy a zsidók félremagyarázták a későbbi prófétákat, és Krisztus második eljövételének dicsőségét az első adventhez kötötték, a samaritánusokat a szent iratok elutasítására készítette, Mózes könyveinek kivételével. Viszont amint a Megváltó elsöpörte mindezeket a hamis értelmezéseket, sokan elfogadták a későbbi próféciákat, és magának Krisztusnak az Isten országára vonatkozó szavait.

Jézus kezdte lerombolni a zsidók és a pogányok közötti válaszfalat, s az üdvösséget hirdetni az egész világnak. Noha zsidó volt, mégis szabadon elvegyült a samaritánusok között, mit sem törődött népe farizeusi szokásaival. Az előítéletekkel szemben elfogadta a megvetett emberek vendégszeretetét. Házaikban aludt, asztaluknál velük együtt evett, elfogyasztotta az ő kezük által készített és felszolgált ételt, utcáikon tanított, a legmesszebbmenőkig nyájas, udvarias volt velük.

A jeruzsálemi templomban alacsony fal választotta el a külső udvart a szent épület egyéb részeitől. Ezen a falon feliratok hirdették különböző nyelveken, hogy zsidókon kívül senki más nem lépheti át ezt a határt. Ha pogány merészelt volna belépni a belső udvarba, megszenteltelenítette volna a templomot, és életével fizet érte. Jézus viszont - a templomnak és szolgálatainak szerzője - az emberi együttérzés kötelékeivel vonta magához a pogányokat, isteni kegyelme pedig a zsidók által elutasított üdvösséget hozta nekik.

Jézus samáriai tartózkodását áldásnak szánta tanítványai számára, akik még mindig a zsidó vakhit befolyása alatt álltak. Úgy érezték, hogy a nemzetük iránti hűség kötelezi őket ellenségeskedés táplálására a samaritánusok irányában. Csodálkoztak Jézus magatartásán. Nem tudták nem követni példáját, és bár a Samáriában töltött két nap során a Jézus iránti hűségük féken tartotta előítéleteiket, szívük azonban hajthatatlan maradt. Időbe telt, amíg megtanulták, hogy megvetésük és gyűlöletük helyét irgalmasságnak és együttérzésnek kell elfoglalnia. Az Úr mennybemenetele után viszont tanításai új

[153] jelentést nyertek a tanítványok számára. A Szentlélek kitöltetése után visszaemlékeztek a Megváltó tekintetére,

szavaira, tiszteletteljes, nyájas viselkedésére ezekkel a megvetett idegenekkel szemben. Amikor Péter Samáriába ment prédikálni, ugyanezzel a lelkülettel munkálkodott. Amikor Jánost Efézusba és Szmirnába hívták, visszaemlékezett a sékheimi tapasztalatra, és szíve hálával telt el az isteni Tanító iránt, aki előre látta a rájuk váró nehézségeket, és saját példájával nyújtott segítséget.

Az Üdvözítő ma is ugyanazt a munkát végzi, mint Samáriában, amikor az élet vizét nyújtotta az asszonynak. Akik az Ő követőinek nevezik magukat, lehet, hogy lenézik, elutasítják a kivetetteket, viszont Jézus szeretetét sem születési, sem nemzetiségi körülmények, sem semmilyen életviszonyok nem fordíthatják el az ember fiától. Ő így szól minden lélekhez, bármily bűnös is: Ha kérted volna tőlem, élő vizet adtam volna néked.

Az evangéliumi hívást nem szabad leszűkíteni, néhány kiváltságosnak átadni, akikről úgy hisszük, bennünket tisztelnek meg, ha elfogadják. Az üzenetet mindenkinek át kell adni. Valahol csak szívek nyílnak meg, hogy elfogadják az igazságot, Krisztus készen áll a tanításukra. Kinyilatkoztatja nekik az Atyát, aki a szíveket vizsgálja, és elmondja, hogy milyen a Hozzá méltó imádás. Az ilyeneknek nem beszél példázatokban. Nekik, mint az asszonynak a kútnál, ezt mondja: “Én vagyok az, aki veled beszélek” (Jn 4:26).

Amikor Jézus leült pihenni Jákób kútjánál, Judeából jött, ahol szolgálata kevés gyümölcsöt termett. Elutasították a papok, az írástudók, még a magát tanítványainak valló nép sem ismerte fel isteni jellemét. Erőtlenül, kimerülten sem tagadta meg a beszélgetés lehetőségét egy asszonytól, bár az idegen volt, elszakadt Izraeltől, és nyílt bűnben élt.

Az Üdvözítő nem várta, hogy sokaság seregeljen össze. Tanítását gyakran csak egy pár köréje gyűlő embernek kezdte mondani, de az arra járók sorban megálltak, hogy hallgassák Őt, amíg egész tömeg hallgatta csodálattal és tisztelettel Isten szavait a mennyből küldött Tanítótól. A Krisztusért munkálkodó ne érezze, hogy néhány hallgatónak nem tud ugyanolyan odaadóan beszélni, mint nagyobb csoportnak. Lehet, hogy csak egyvalaki hallja az üzenetet, de ki mondhatja meg, hogy hatása milyen messze fog elérni? Még a tanítványok szemében sem tűnt indokoltnak, hogy a Meg-

váltó egy samáriai asszonyra vesztegesse az idejét. Jézus azonban komolyabban és magasabb szinten beszélgetett vele, mint királyokkal, tanácsosokkal vagy főpapokkal. A tanításokat, melyeket átadott ennek az asszonynak, a föld legvégső határáig vitték tovább. [154]

Mihelyt megtalálta a Megváltót, a samáriai asszony másokat is elhozott hozzá. Jobb misszionáriusnak bizonyult, mint Jézus tanítványai. Ők ugyanis egyáltalán nem látták ígéretes munkaterületnek Samáriát. Gondolataik a nagy munka felé irányultak, amelyet a jövőben kell elvégezniük. Nem látták, hogy éppen körülöttük van az aratnivaló, amit be kell gyűjteni. A lenézett asszony viszont egy egész várost hozott el, hogy hallhassák a Megváltót. Azonnal elvitte a világosságot embertársainak.

Ez az asszony a Krisztusban való gyakorlati hit munkálkodását jeleníti meg. Minden igaz tanítvány misszionáriusként születik Isten országába. Aki az élet vizéből iszik, az élet kútfejévé válik. Krisztus kegyelme olyan a léleknek, mint a forrás a pusztának: azért buzog, hogy mindenkit felüdítsen, és vágyat ébresszen az elveszendőben az élet vize után. [155]

“Ha csodákat és jeleket nem láttok”

A húsvéti ünnepekről visszatérő galileaiak hazavitték a híreket Jézus csodálatos tetteiről. A jeruzsálemi méltóságok elítélték Jézus cselekedeteit, és ez megnyitotta számára az utat Galileába. A nép közül sokan fájlalták a templomi túlkapásokat, a papok telhetetlenségét és gőgjét. Remélték, hogy ez a Férfiú, aki elől a vének menekülni kénytelenek, a várva várt Szabadító. A mostani hírek - úgy tűnt - megerősítik legragyogóbb várakozásaikat. A beszámolók szerint a próféta Messiásnak jelentette ki magát.

A názáretiek azonban nem hittek benne. Ezért Jézus Kánába menet nem tért be Názáretbe. A Megváltó kijelentette tanítványainak, hogy egy prófétának sincs becsülete a saját hazájában. Az emberek aszerint értékelik a jellemet, amit maguk képesek észlelni. A szűklátókörűek, világias lelkületűek szerény születési körülményei, egyszerű öltözete és mindennapi munkája alapján ítélték meg Krisztust. Nem tudták érzékelni a bűn foltjától mentes lelkének tisztaságát.

Krisztus kánai visszatérésének híre hamar elterjedt Galileában, és reményt hozott a szenvedőknek, nyomorultaknak. Kapernaumban a hírek megragadták egy zsidó nemesember figyelmét, aki tiszt volt a király szolgálatában. A tiszt fia gyógyíthatatlannak látszó betegségben szenvedett. Az orvosok lemondtak róla, de amikor az apa hallott Jézusról, elhatározta, hogy felkeresi és segítségül hívja. A gyermek igen rossz állapotba került, s félt, hogy mire az apa visszatér, már nem találja életben. A nemesember mégis úgy érezte, hogy személyesen kell előterjesztenie az ügyet. Remélte, hogy az apa imája felkeltheti a Nagy Orvos együttérzését.

[156] Kánába érve Jézust sokaság közepette találta. Elszorult szívvel igyekezett a Megváltó közelébe jutni. Hite megingott, amikor csupán egy egyszerűen öltözött, poros, utazástól megviselt férfit pillantott meg. Kétség fogta el: vajon ez az ember megteheti, amire kérni akarja? Mégis elbeszélgetett Jézussal, elmondta, miért jött, és kérte a

Megváltót, kísérje el otthonába. Jézus azonban már tudott bánatáról. Mielőtt még a tiszt elindult otthonról, Jézus már látta gyötrelmét.

Jézus azt is tudta, hogy az apa bizonyos feltételekhez kötötte a benne bízó hitét. Csak akkor fogadja el Jézust Megváltónak, ha kérését teljesíti. Mialatt a tiszt a bizonytalanság kínjai közt várakozott, Jézus így szólt: “Ha jeleket és csodákat nem láttok, nem hisztek” (Jn 4:48).

Az összes bizonyíték mellett szólt, hogy Jézus a Krisztus, a kérelmező mégis elhatározta, hogy hitét saját kérésének teljesítéséhez köti. A Megváltó szembeállította ezt a feltételes hitet a samaritánusok nyílt hitével, akik nem kértek csodát vagy jelet. Szava, istenségének örökké jelenvaló bizonyossága olyan meggyőző erő volt, amely szívüket érintette. Krisztus fájlalta, hogy saját népe, amelyre a Szent Kinyilatkoztatásokat bízta, nem hallja Isten szavát, aki Fia által szól hozzájuk.

Ennek a nemesembernek mégis volt valamennyi hite, mert olyasvalamit kért, ami számára minden áldás közül a legértékesebb volt. Jézus még nagyobb ajándékot akart neki nyújtani. Nemcsak a gyermeket akarta meggyógyítani, hanem az üdvösség áldásában óhajtotta részesíteni a tisztet és házanépét. Világosságot szándékozott gyújtani Kapernaumban, amely hamarosan munkaterülete lesz. De a nemesembernek előbb fel kell ismernie szükségletét, mielőtt Krisztus kegyelmére vágyakozhatna. Ez az udvari tiszt sokakat jelképezett népéből. Jézus iránt önző okokból érdeklődtek. Remélték, hogy valami különös hasznuk származhat ereje által, s hitük ezen időleges javak megszerzésére irányult; viszont mit sem tudtak lelki betegsükről, nem látták, hogy isteni kegyelemre van szükségük. Mint a villámlás, úgy mutatták meg a Megváltó szavai a nemesember igazi lelkületét. A tiszt megértette, hogy önző indítékból kereste Jézust. Ingadozó hite a maga valóságában lett világossá számára. Mélyen megrázta, hogy kételkedése fia életébe kerülhet. Tudta, hogy Ő van jelen, aki olvas a gondolatokban, Akinek minden lehetséges. Fájdalommal, könyörögve így kiáltott: “Uram, jöjj, mielőtt a gyermekem meghal” (Jn 4:49). Hite megragadta Krisztust, mint Jákób, aki az angyallal viaskodva így kiáltott: “Nem bocsátlak el téged, míg meg nem áldasz engemet” (1Móz 32:26).

Jákóbbhoz hasonlóan ő is győzött. A Megváltó nem zárkozhat el a Hozzá ragaszkodó lélektől, segítenie kell rajta nagy szükségében.

“Menj el, - mondta neki - a te fiad él” (Jn 4:50). A nemesember olyan békével és örömmel távozott a Megváltó jelenlétéből, amelyet azelőtt nem ismert. Nemcsak abban hitt, hogy fia meggyógyul, hanem mélységesen bízott Krisztusban, Megmentőjében is.

Ugyanabban az órában a haldokló gyermek mellett állók a kapernaumi otthonban hirtelen és rejtélyes változást észleltek. A halál árnyéka eltűnt a szenvedő arcáról. A lázrózsák helyét a visszatérő egészség pírja foglalta el. A fénytelen szemekben az értelem csillogása jelent meg, visszatért az erő a gyöngye, lefogyott tagokba. A betegségnek semmilyen jele sem maradt a gyermekben. Égő teste nyugodttá vált, és mély álomba merült. A nap legmelegebb időszakában hagyta el a láz. A család tagjai elcsodálkoztak, és szívük megtelt örömmel.

Kána nem volt messze Kapernaumtól, a királyi ember hazaérhetett volna a Jézussal történt beszélgetés estéjén, de nem sietett. Csak másnap reggel ért Kapernaumba. Micsoda hazaérkezés volt! Amikor elindult, hogy megkeresse Jézust, szíve bánattól volt terhes. A nap kegyetlenül tűzött, a madarak éneke csúfolódásnak tűnt. Hogy megváltoztak most érzései! Az egész természet más ruhába öltözött, s ő más szemekkel nézte. Amint utazik a kora reggeli csendben, úgy tűnik, az egész természet Istent dicséri vele együtt. Még el sem érte lakóhelyét, szolgák sietnek elébe, hogy eloszlassák kétségeit, melyek bizonyára gyötrik. Nem lepődik meg a hír hallatán, érdeklődése középpontjában - amit a szolgák nem értenek - az az óra áll, amelyben a gyermek jobban lett. Így felelnek: “Tegnap hét órákor hagyta el őt a láz” (Jn 4: 52). Ugyanaz a perc volt, amelyben az apa hittel ragadta meg az ígéretet: “A te fiad él” (Jn 4:53). Ekkor érintette az isteni szeretet a haldokló gyermeket.

Az apa siet, hogy fiát üdvözölje. Úgy vonja keblére, mint aki a halálból menekült meg, újra és újra hálát mond Istennek ezért a csodálatos gyógyulásért.

A királyi ember vágyott rá, hogy többet tudjon Krisztusról. Amikor később meghallgatta tanítását, ő és egész házanépe tanítványaiává lettek. Szünetüket megszentelte az egész család megtérése. A csoda híre elterjedt, és Kapernaumban, ahol Krisztus oly hatalmasan munkálkodott, út nyílt személyes szolgálata számára.

[158]

Ő, aki Kapernaumban megáldotta a királyi embert, éppúgy minket is meg akar áldani. A bánatos apához hasonlóan azonban mi

is gyakran földi javakra vágyakozva keressük Jézust, s csak akkor vagyunk hajlandóak bízni szeretetében, ha kérésünket teljesíti. A Megváltó nagyobb áldásban szeretne részesíteni, mint kérhetnénk; késlekedik kérésünkre válaszolni, hogy megmutassa szívünk gonoszságát, és nagy szükségünket kegyelmére. Arra vágyik, hogy lemondjunk az önzésről, mert így Hozzá juthatunk. Valljuk meg tehetetlenségünket és nagy szükségünket, és bízzuk magunkat teljesen az Ő szeretetére.

A királyi ember látni akarta imájának beteljesülését mielőtt hisz, de el kellett fogadnia Jézus szavát, hogy kérését meghallgatta és az áldásban részesítette. Ezt a leckét nekünk is meg kell tanulnunk. Bízunk kell ígéreteiben. Ha hittel megyünk Hozzá, Isten minden kérést szívébe zár. Amikor áldását kérjük, higgyük, hogy megkapjuk, és köszönjük meg, hogy megkaptuk. Azután végezzük a dolgunkat és legyünk biztosak abban, hogy az áldás akkor teljesül, amikor a legnagyobb szükségünk van rá. Ha ezt megtanultuk és tesszük is, tudni fogjuk, hogy imáink meghallgatásra találnak. Isten cselekedni fog érettünk “véghetetlen bősséggel”, “az Ő dicsősége gazdagságáért”, és “az Ő hatalma erejének ama munkája szerint” (Ef 3:20, 16; 1:19).

Bethesda és a Magas Tanács

“Van pedig Jeruzsálemben a Juhkapunál egy tó, amelyet héberül Bethesdának neveznek. Öt tornáca van. Ezekben fekvék a betegek, vakok, sánták, aszkórosok nagy sokasága, várva a víznek megmozdulását” (Jn 5:2-3).

Ennek a tónak a vize időnként megmozdult. Az általános hit szerint ez természetfeletti erő műve volt, s aki először lépett a felzavart vízbe, az meggyógyult, bármilyen betegségben szenvedett is. Nyomorultak százai látogatták ezt a helyet. A tömeg olyan nagy volt amikor a víz felzavarodott, hogy rohanás közben letaposták az előttük levő férfiakat, nőket és gyermekeket, a náluk gyengébbeket. Sokan a tó közelébe sem juthattak. Többen odaértek, és a parton haltak meg. Menedékhelyeket készítettek a tó körül, hogy a betegeket megvédjék a nap hevétől és az éj hűvösétől. Némelyek az éjszakát ezeken a tornácokon töltötték, s onnan másztak a tóhoz nap mint nap, a gyógyulás hiú reményében.

Jézus újra Jeruzsálemben volt. Egyedül sétált, láthatólag elmélkedett, imádkozott, és eközben a tóhoz ért. Látta a nyomorult szenvedőket, akik gyógyulásuk egyetlen feltételezett helyét figyelik. Vágyott arra, hogy gyakorolja gyógyító hatalmát, és minden szenvedőt meggyógyítson, de szombatnap volt. Tömegek mentek a templomba istentiszteleetre, és Jézus tudta, hogy egy ilyen gyógyítás annyira felszítaná a zsidók előítéleteit, hogy rövidesen véget vetnének munkájának.

A Megváltó mégis látott valakit, akinek állapota mindenkinél nyomorúságosabb volt. Ez az ember harmincnyolc éve gyógyíthatatlanul béna volt. Betegsége jórészt saját bűneinek következménye volt, amit Isten ítéletének tekintettek. Egyedül, barátok nélkül tengette életét ez a szenvedő a nyomorúság hosszú évein át, és már úgy érezte, hogy kivettetett Isten kegyelméből. Amikor a víz felzavarodása közeledett, várta, hogy valakinek megesis a szíve rajta, és a tornáchoz viszi. De a kellő pillanatban mégsem volt, aki segítsen neki. Látta a víz fodrozódását, de sohasem tudott a víz szélénél to-

[160]

vább jutni. Mások vetették magukat a vízbe, nála erősebbek. Nem tudta felvenni a versenyt az önző, tülekedő tömeggel. Folytonos erőfeszítései az egyetlen cél felé, igyekezete és állandó csalódása teljesen felőrölték maradék erejét.

A beteg gyékényen feküdt, néha felemelte fejét és a tóra tekintett, s ekkor egy kedves, együttérző arc hajolt fölé, és szavai: “Akarsz-é meggyógyulni?” (Jn 5:6) felkeltették érdeklődését. Remény költözött a szívébe. Úgy érezte, valahonnan segítséget kap. De a reménység hamar elhomályosult. Eszébe jutott, milyen sokszor próbálta elérni a tavat, és most is milyen rosszak a kilátásai, míg a víz legközelebb felzavarodik. Letörtén elfordult, és így szólt: “Uram, nincs emberem, hogy amikor a víz felzavarodik, bevigyen engem a tóba; és mire én odaérek, más lép be előttem” (Jn 5:7).

Jézus nem kérte ezt a szenvedőt, hogy higgyen benne. Egyszerűen így szólt: “Kelj fel, vedd fel a te nyoszolyádat, és járj!” (Jn 5: 8) Ám a férfi hite belekapaszkodik ebbe a mondatba. Minden idegét és izmát átjárja az új élet, bénult tagjai egészségesen kezdenek működni. Kérdés nélkül aláveti akaratát Krisztus parancsának, és összes izmai engedelmeskednek akaratának. Felszökken, és újra tud mozogni.

Jézus nem biztosította isteni segítségről. A férfi egy percre kételkedhetett volna, de akkor elveszíti egyetlen gyógyulási lehetőségét. Ám hitt Krisztus szavának, aszerint cselekedett, és visszanyerte erejét.

Ugyanígy nyerhetünk lelki gyógyulást. A bűn elválasztott az isteni élettől. Lelkünk megbénult. Nem vagyunk képesek szent életet élni, ugyanúgy, mint a magatehetetlen férfi sem tudott járni. Sokan ismerik fel gyámoltalanságukat, sóvárognak a lelki élet után, amely összhangba hozza őket Istennel, és hiába küzdenek, hogy elnyerjék. Kétségbeesetten kiáltanak fel: “Óh én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg engem e halálnak testéből?” (Róm 7:24) Ezek a csüggedők, küszködők nézzenek fel! A Megváltó a vérén megváltottak fölé hajol, és kifejezhetetlen szelídséggel, szájalommal így szól: “Akarsz-é meggyógyulni?” (Jn 5: 6) Megparancsolja, hogy kelj fel egészségesen, békében. Ne várj, amíg érzed, hogy meggyógyultál! Higgy szavának és teljesül! Állj akaratoddal Krisztus oldalára! Szolgálj neki, cselekedj szava szerint, és erőt fogsz kapni! Bármilyen bűnös szokásba, uralkodó szenvedélybe merül is bele az ember

hosszú időn át, amely parancsol testnek és léleknek, Krisztus meg tud és meg is kíván szabadítani attól. Életet ad lelkeknek, melyek “holtak a ti vétkeitek miatt” (Ef 2:1). Megszabadítja a gyengeség, szerencsétlenség és a bűn láncai által megkötözött foglyot.

A meggyógyított béna lehajolt nyoszolyájáért, amely csak egy szőnyegből és egy takaróból állt, és amint örömmel újra felegyenesedett, kereste tekintetével a Szabadítót, de Jézus eltűnt a tömegben. A férfi megrémült, hogy nem fogja felismerni, ha legközelebb látja. Amint útjára sietett, határozottan, szabadon lépdelve Istent dicsérté, és örvendezett újonnan kapott erejének, közben találkozott néhány farizeussal, s azonnal elmondta nekik gyógyulását. Meglepődött, milyen hűvösen hallgatták történetét.

Borús arccal szakították félbe, és kérdőre vonták, miért hordja az ágyát szombatnapon. Szigorúan emlékeztették, hogy törvénytelen dolog terhet cipelni az Úr napján. A férfi örömeiben elfelejtette, hogy szombat van, mégsem érzett bűnbánatot, amiért engedelmeskedett Annak a parancsának, Akinek ilyen isteni ereje van. Bátran válaszolt: “Aki meggyógyított engem, az mondá nékem: Vedd fel a nyoszolyádat, és járj” (Jn 5:11). Kérdezték, ki tette ezt, de nem tudta megmondani. Ezek a vének jól tudták, hogy csak Egyvalaki képes véghezvinni ezt a csodát, de közvetlen bizonyítékot akartak Jézus személyére nézve. El akarták ítélni, mint szombatrontót. Ítéletük szerint nemcsak áthágta a törvényt a beteg szombati meggyógyításával, hanem szentségtörést is követett el azzal, hogy megparancsolta neki, vigye el nyoszolyáját.

A zsidók annyira kiforgatták a törvényt, hogy igává, kötelékké tették. Értelmetlen kívánalmaik közmondásosakká váltak más népek körében. Különösen a szombatot kerítették be mindenféle értelmetlen korlátozással. Így ez nem volt számukra sem öröm, sem tiszteletreméltó, az Úrnak szentelt idő. Zsidó nem gyújthatott tüzet, sőt még mécsest sem szombaton. Következésképp az emberek a pogányokra voltak utalva sok olyan dologban, amelyeket maguk nem tehettek meg törvényeik szerint. Nem vették észre, hogy ha ezek a cselekedetek bűnösök, akkor éppoly bűnösök azok, akik másokat bíznak meg végrehajtásukkal, mintha maguk tették volna meg. Azt hitték, hogy az üdvösség csak a zsidókra korlátozódik, és az összes többiek amúgy is reménytelen állapota már nem lehet rosszabb. De

kedhetne mindenki. Törvényei nem szentesítenek ésszerűtlen vagy önző megszorításokat.

A templomban Jézus találkozott a meggyógyított emberrel. Ez bűnért való és hálaáldozatot hozott a nagy kegyelemért, melyben részesült. Jézus megtalálta őt az imádkozók között, és e figyelmeztető szavakkal fedte fel kilétét: “Ímé, meggyógyultál; többé ne vétkezzél, hogy rosszabbul ne legyen dolgod!” (Jn 5 :14).

A gyógyult ember túlcserélő örömmel találkozott Szabadítójával. Nem volt tudomása a Jézussal szembeni ellenségeskedésről, és megmondta az őt faggató farizeusoknak, hogy Ő gyógyította meg. “Emiatt üldözőbe vevék a zsidók Jézust, és meg akarák Őt ölni, hogy ezeket művelte szombaton” (Jn 5 :16).

Jézust a Magas Tanács elé vitték, hogy feleljen a szombatrontás vádjára. Ha a zsidóság ekkoriban független nemzet lett volna, akkor egy ilyen váddal céljukat elérhetik, és Jézust halálra ítélik. Ezt megakadályozta az, hogy Róma alá rendelt nemzet volt. A zsidóknak nem állt jogukban halálbüntetést kiróni, és a Krisztus ellen felhozott vádaknak nem volt súlyuk a római bíróságon. Voltak viszont más kifogások, melyekkel sikerre akartak jutni. A munkáját akadályozó erőfeszítések ellenére Krisztusnak nagyobb befolyása volt az emberekre még Jeruzsálemben is, mint nekik. Olyan tömegeket is vonzott Jézus tanítása, akiket a rabbik szónoklatai nem érdekeltek. Megértették az Ő szavait, szívüket melengette, vigasztalta. Jézus Istenről nem mint bosszúálló bíróról, hanem mint szelíd atyáról beszélt. Isten képmását látták benne tükröződni. Igéi balzsamként hatottak a megbetett lélekre. Szavai és irgalmas cselekedetei által összetörte a régi hagyományok és ember alkotta parancsolatok elnyomó hatalmát, és Isten szeretetét annak kimeríthetetlen teljességében jelenítette meg.

Az egyik legrégebbi krisztusi próféciában ezt olvashatjuk: “Nem múlik el Júdatól a fejedelmi bot, sem a vezéri pálca térdei közül; míg eljő Siló, és a népek néki engednek” (IMóz 49:10). Az emberek Krisztus köré gyűltek. Együttérző szívük a szeretet és jótékonyság leckéit a papok által megkívánt merev ceremóniák fölé helyezte. Ha a papok és vének nem avatkoznak közbe, Jézus tanításai olyan reformáló munkát vittek volna véghez, amelyet még nem látott a világ. Csakhogy saját hatalmuk fenntartása érdekében ezek a vezetők elhatárolták, hogy megszüntetik Jézus befolyását.

Bevádolása a Magas Tanács előtt, tanításainak nyílt elítélése segített ennek végrehajtásában, mivel az emberek még mindig igen-igen tisztelték vallási vezetőiket. Aki el merészelte ítélni a rabbinikus követelményeket, vagy könnyíteni próbált az emberekre rakott terheken, azt bűnössé nyilvánították nemcsak istenkáromlásért, hanem hazaárulásért is. A rabbik remélték, hogy ezen az alapon gyanúba keverhetik Krisztust. Úgy mutatták be, mint aki megpróbálja megdönteni a bevett szokásokat, széthúzást kelt a nép között, és így előkészíti a talajt a teljes római leigázás számára.

Ám ezek a tervek - melyek végrehajtásán olyan buzgón dolgoztak a rabbik - nem a Magas Tanácstól, hanem egy másik testülettől származtak. Miután Sátán nem tudta Krisztust legyőzni a pusztában, egyesítette erőit, hogy szolgálatában gátolja, ha csak lehet keresztezze munkáját. Amit közvetlen, személyes erőfeszítéssel nem tudott elérni, úgy döntött, hogy azt haditerv segítségével hajtja végre. Alig vonult vissza a pusztai küzdelemből, szövetséges angyalaival tanácskozva máris terveket szőtt a zsidók elméjének további elvakítására, hogy ne ismerjék fel Megmentőjüket. Emberi ügynökök által szándékozott dolgozni a vallásos világban, átítatta őket saját ellenségeskedésével az igazság bajnoka ellen. Úgy irányította az embereket, hogy utasítsák el Krisztust, és életét tegyék a lehető legkeserűbbé. Remélte, hogy így elriaszthatja Őt küldetésétől. Izrael vezetői Sátán eszközeivé váltak a Megváltó elleni háborúskodásban.

Jézus "a törvényt nagyra teszi és dicsőségessé" (Ésa 42:21). Nem kisebbiteni akarta annak magasztosságát, hanem dicsőíteni. Az Írás így szól: "Nem pislog és meg nem reped, míg a földön törvényt tanít" (Ésa 42: 4). Azért jött, hogy felszabadítsa a szombatot azok alól a megterhelő követelmények alól, amelyek áldás helyett átokká tették.

Ezért választotta a szombatot Bethesdában gyógyításának véghezvitelére. Meggyógyíthatta volna a beteget a hét bármely más napján is, vagy egyszerűen csak orvosolhatta volna baját anélkül, hogy megparancsolja: hordozza nyoszolyáját. Ezzel viszont Jézus nem kapta volna meg a kívánt lehetőséget. Bölcs szándékon alapul Krisztus földi életének minden cselekedete. Minden amit tett, fontos önmagában és tanulságában is. A tónál a szerencsétlenek közül a legnyomorultabbat választotta, akin megmutatta gyógyító hatalmát, s megparancsolta az embernek, hogy hordozza nyoszolyáját a vá-

roszon keresztül, így mutassa meg mindenkinek a rajta véghezvitt nagy művet. Felmerül a kérdés, törvényes volt-e ezt tenni szombatnapon, megnyitja ez az utat Jézus számára az Úr napjára vonatkozó zsidó korlátozások megtagadása felé, és afelé, hogy érvénytelennek nyilvánítsa hagyományait.

Jézus azt állította, hogy a nyomorultak megszabadításának munkája összhangban van a szombat-parancsolattal. Összhangban van Isten angyalainak munkájával, akik örökké fel- és alászállanak a menny és a föld között, hogy segítsenek a szenvedő emberiségen. Jézus kijelentette: “Az én Atyám mind ez ideig munkálkodik, én is munkálkodom” (Jn 5 :17). Minden nap Istené, amikor véghez lehet vinni terveit az emberiségért. Ha a zsidók értelmezik helyesen a törvényt, akkor Isten téved, akinek munkája megelevenít és fenntart minden élőlényt, amióta először lefektette a föld alapjait. Azután az Úrnak - aki kijelentette, hogy munkája jó, s a szombatot létrehozta műve befejezésének emlékére - meghatározott időszakokhoz kellene kötnie munkálkodását, és meg kellene állítania a világegyetem soha véget nem érő körforgását.

Megtiltaná Isten a Napnak, hogy feladatát elvégezze szombaton, megakadályozná langyos sugarait abban, hogy melegítsék a földet és táplálják növényeit? Nyugodnia kell a világok rendszerének is ama szent napon? Megparancsolná a patakoknak, hogy ne öntözzék a mezőket és erdőket, meghagyná a tenger hullámainak, hogy csendesítsék le szüntelen apadásukat és áradásukat? Álljon meg a búza, a gabona növekedése, halassza el az érlelődő fürt bíbor virágzását? Ne hajtsanak a fák, virágok rügyet, bimbót szombaton?

Ebben az esetben az ember nélkülözné a föld gyümölcseit, s az áldásokat, amelyek kívánatossá teszik az életet. A természet folyásának változatlanul haladnia kell. Isten a pillanat kedvéért nem állíthatja meg kezét, különben az ember elerőtlenedne és meghalna. Az embernek is van elvégezni való munkája ezen a napon. Az életszükségleteket ki kell elégíteni, a beteget kezelni kell, a szűkösödőt el kell látni. Nem fogják büntetlenek tartani, aki megtagadja, hogy könnyítsen a szenvedőn szombatnapon. Isten szent pihenőnapja az emberért rendeltetett, az irgalmasság cselekedetei tökéletes összhangban vannak ezzel a szándékkal. Isten nem kívánja, hogy teremtményei akár csak egy órát is szenvedjenek olyan fájdalom miatt, amit szombaton vagy bármely más napon enyhíteni lehet.

Mégis, Isten magasabb követelményeket állít szombaton, mint más napokon. Népe felhagy szokásos tevékenységével, és imádkozással, elmélkedéssel tölti az időt. Nagyobb kegyet kérhetnek Tőle szombaton, mint a többi napon. Isten különös figyelmét igénylik. Áldásának legjaváért könyörögnek. Isten nem várja meg a szombat elmúltát e kérések teljesítésével. A menny munkája sohasem szűnik meg, és az embernek sem kell megpihennie a jó cselekedetek munkálásában. A szombat nem a haszontalan semmittevés idejéül rendeltetett. A törvény megtiltja a világi munkát az Úr pihenőnapján; a megélhetés érdekében végzett mindennapi tevékenységet szüneteltetni kell, a világi örömekért vagy haszonért való munka sem törvényes e napon - de ahogyan Isten megszűnt teremtő munkájától, megpihent szombaton és megáldotta azt, úgy kell az embernek is elhagynia napi elfoglaltságát, és az egészséges pihenésnek, az imádnak és a szent cselekedeteknek szentelnie e szent órákat. Krisztus munkája, a beteg meggyógyítása tökéletes összhangban volt a törvénnyel, megtisztelte a szombatot.

Jézus állítása szerint jogai Istenével egyenlők, amennyiben ugyanolyan szent, ugyanolyan jellegű munkát végezhet, mint amivel az Atya foglalatatoskodik a mennyben. A farizeusok viszont még jobban felháborodtak. Jézus nemcsak hogy áthágta a törvényt, ahogyan ők értelmezték, hanem azzal, hogy "Atyjának" (Jn 5:18) nevezte Istent, egyenlőnek jelentette ki magát Vele.

Az egész zsidó nemzet Atyjának nevezte Istent; akkor nem bőszültek volna fel annyira, ha Krisztus Istennel ugyanilyen viszonyban állónak mutatkozik be. A zsidók felismerték, hogy Jézus a legmagasabb értelemben jelentette ki ezt az igényét, ezért istenkáromlással vádolták Őt.

Krisztus ellenfeleinek nem voltak olyan érveik, amelyek felérhetnének az Ő általa hirdetett igazsággal. Csak szokásaikra és hagyományaikra tudtak hivatkozni, ezek pedig Jézus érveivel összehasonlítva - melyeket Isten szavából és a természet szüntelen körforgásából szűrt le - gyengének, üresnek tűntek. Ha a rabbik csak egy kicsit is vágyakoztak volna a világosságra, meggyőződhetek volna arról, hogy Jézus igazat beszél. Kikerülték azokat a dolgokat, amelyeket Jézus a szombatról mondott, fel akarták korbácsolni a kedélyeket ellene, mert Istennel egyenlőnek jelentette ki magát. A vezetők dühe

nem ismert határokat. Ha nem féltek volna a néptől, a papok és rabbik Jézust a helyszínen lemészárolják.

[166]

Azonban az emberek érzelmileg határozottan Őmellette álltak. Sokan barátjukat ismerték fel Jézusban, aki meggyógyította betegségeiket, enyhítette bánatukat, s indokoltnak látták a bethesda-i szenvedő meggyógyítását. Ezért egy időre a vezetők kénytelenek voltak gátat szabni gyűlöletüknek.

Jézus visszautasította az istenkáromlás vádját. Az én hatalmam - mondta - a munkavégzés, amivel vádoltok engem az, hogy Isten Fia vagyok, egy vagyok Vele természetemben, akaratomban, célomban. Minden munkájában, a teremtésben és a gondviselésben együttműködött Istennel. "A Fiú semmit sem tehet önmagától, hanem ha látja cselekedni az Atyát" (Jn 5:19). A papok és rabbik éppen azért a munkáért tettek szemrehányást Isten Fiának, amiért a világra küldetett. Bűneik elválasztották őket Istentől, és büszkeségükben Tőle függetlenül cselekedtek. Mindenre megfelelőnek tartották magukat, nem ismerték fel, hogy szükségük lenne magasabb szintű bölcseségre tetteik irányításához. Isten Fia viszont alávetette magát az Atya akaratának, az Ő hatalmától függött. Így Krisztus tökéletesen megüresítette magát, semmit sem tervezett a maga számára. Elfogadta Isten reá vonatkozó terveit, s az Atya napról napra tárta fel azokat. Bárcsak annyira Istentől függenénk, hogy életünk egyszerűen akaratának átvitele volna!

Amikor Mózes a szentélyt, Isten lakóhelyét készült megépíteni, utasítást kapott, hogy mindent a hegyen látott minta szerint készítsen el. Mózes telve volt buzgósággal Isten műve iránt; mellette álltak a legtehetségesebb, legképzettebb emberek, hogy javaslatait véghezvigyék. Mégsem az ő elgondolása szerint kellett elkészíteni egyetlen csengettyűt, gránátalmát, rojtot, bojtot, függönyt, sem a szentély bármely edényét, hanem a néki bemutatott minta szerint. Isten hívta a hegyre, s kinyilatkoztatta neki a mennyei dolgokat. Az Úr beborította őt dicsőségével, hogy láthassa a mintát, és mindent aszerint készíttessen. Ezáltal Izraelnek - amelyet az Úr saját lakhelyévé kívánt tenni - tárta fel a jellem dicsőséges eszményképét. A mintát az Úr akkor mutatta meg, amikor a törvényt adta a Sinai hegyen, és elvonult Mózes előtt, ezzel a szózáttal: "Az Úr, az Úr, irgalmas és kegyelmes Isten, késedelmes a haragra, nagy irgalmasságú és

igazságú. Aki irgalmas marad ezerízígen; megbocsát hamisságot, vétket és bűnt” (2Móz 34:6-7).

[167] Izrael a maga útját választotta. Nem a minta szerint építkeztek. Krisztus az igazi templom, amelyben Isten lakozik, földi életének minden részletét az isteni ideállal összhangban formálta. Így szólt: “Hogy teljesítsem a te akaratodat; ezt kedvelem, én Istenem, a te törvényed keblem közepette van” (Zsolt 40:9). Így épül jellemünk “Isten hajlékává a Lélek által” (Ef 2: 22). “És mindeneket azon minta szerint készíts” (Zsid 8 : 5); “hiszen Krisztus is szenvedett érettetek, néktek példát hagyván, hogy az ő nyomdokait kövessétek” (1Pt 2:21).

Krisztus szavai arra tanítanak, hogy úgy kell tekintenünk magunkat, mint akik mennyei Atyánkkal elszakíthatatlan kötelékben vagyunk. Bármilyen helyzetben is legyünk, Istentől függünk, Ő tartja kézben mindenki sorsát. Ő jelöli ki teendőnket, felruház képességekkel, ellát eszközökkel a munkához. Amíg akaratunkat Isten alá rendeljük, bízunk erejében, bölcsességében, Ő biztos ösvényeken vezet, hogy betölthessük a nagy tervéből ránk eső részt. Ám aki a maga erejére vagy bölcsességére alapoz, az elválasztja magát Istentől. Ahelyett, hogy Krisztussal összhangban munkálkodna, Isten és ember ellenségének szándékát viszi véghez.

A Megváltó folytatta: “Mert amiket az (Atya) cselekszik, ugyanazokat hasonlatosképpen a Fiú is cselekszi. Amint az Atya feltámasztja a halottakat és megeleveníti, úgy a Fiú is akiket akar, megelevenít” (Jn 5:19.21). A szadduceusok nem hittek a test feltámadásában, Jézus viszont azt mondja nekik, hogy Atyjának egyik legnagyobb műve a holtak feltámasztása, és néki magának is van hatalma ugyanezt megtenni. “Eljő az idő, és az most vagy on, mikor a halottak hallják az Isten Fiaának szavát, és akik hallják, élnek” (Jn 5:25). A farizeusok hittek a halottak feltámadásában. Krisztus kijelenti, hogy már most közöttük van a holtaknak életet adó erő, látniuk kell megnyilatkozását. Ugyanez a feltámasztó erő ad életet a “vétkében és bűneiben holt” (Ef 2:1) léleknek. A Krisztus Jézusban való élet ama lelke “az Ő feltámadásának ereje” (Fil 3:10), megszabadítja az embert “a bűn és a halál törvényétől” (Róm 8:2). A gonosz hatalma megtört, s hit által az ember oltalomban részesül a bűn ellen. Aki megnyitja szívét Krisztus Lelkének, az hatalmas erejének részesévé lesz, amely kihozza testét a sírból.

A szerény Názáreti kijelenti igazi méltóságát. Az emberiség fölé emelkedik, eldobja a bűn és gyalázat leplét, s láthatóvá válik, mint az angyalok Dicsőítettje, Isten Fia, aki egy a világmindenség Teremtőjével. Hallgatói elbűvölten álltak. Soha ember még nem mondott ilyesmit, mint Ő, nem viselkedett ilyen királyian, fenségesen. Jézus kifejezései világosak, egyszerűek, tökéletesen ismertetik az Ő küldetését, s a világ kötelességét. “Mert az Atya nem ítél senkit, hanem az ítéletet egészen a Fiúnak adta; Hogy mindenki úgy tisztelje a Fiút, miként tisztelik az Atyát. Aki nem tiszteli a Fiút, nem tiszteli az Atyát, aki elküldte őt. Mert amiként az Atyának élete van önmagában, akként adta a Fiúnak is, hogy élete legyen önmagában; És hatalmat ada néki az ítélet-tételre is, mivelhogy embernek fia” (Jn 5 : 22-23.26-27).

[168]

A papok és írástudók bírakká nyilvánították magukat, hogy Krisztus munkáját elítéljék, Ő viszont az előbbiek bírójának jelentette ki magát, valamint az egész föld bírójának. A világ Krisztusnak adatott, s Rajta keresztül jó minden áldás Istentől az elbukott emberiséghez. Ő Üdvözítő testté-létele előtt is, után is. Amióta bűn létezik, azóta van Megváltó is. Ő ad világosságot és életet mindenkinek, s a kapott világosság szerint fog megítélni. És Ő aki a világosságot adta, Ő, aki a legszelídebb kérleléssel kísér minden embert, s keresi, hogyan nyerje meg a bűntől a szentségnek, Ő egyben a védelmező és bíró is. Amióta elkezdődött a nagy küzdelem a mennyben, Sátán csalással tartja fenn ügyét, Krisztus pedig azon fáradozik, hogy leleplezze a gonosz terveit és megtörje hatalmát. Ő az, aki találkozott a csalóval; aki minden időben igyekezett elragadni a foglyokat karmaiból; s aki ítéletet fog mondani minden lélek fölött.

És Isten “hatalmat ada néki az ítélet-tételre is, mivelhogy embernek fia” (Jn 5:27). Mivel mindenestől megízlelte az emberi szenvedést és kísértéseket, megérti az emberi gyengeségeket és bűnöket, mert érdekünkben győzelmesen ellenállt Sátán kísértéseinek, s igazságosan, szelíden bánik a lelkekkel, akiknek megmentéséért tulajdon vére folyt - emiatt az Emberfia hivatott az ítélet végrehajtására.

Azonban Krisztus küldetése nem az ítélet, hanem a megváltás volt. “Nem azért küldte az Isten az ő Fiát a világra, hogy kárhoztassa a világot, hanem hogy megtartassék a világ általa” (Jn 3:17). A Magas Tanács előtt Jézus kijelentette: “Aki az én beszédemet hallja

és hisz annak, aki engem elbocsátott, örök élete van, és nem megy a kárhozatra, hanem általment a halálból az életre” (Jn 5:24).

[169] Krisztus meghagyta tanítványainak, hogy ne csodálkozzanak, s a jövő rejtélyét még szélesebb távlatokban nyitotta meg előttük. “Eljő az óra, - mondotta - amelyben mindazok, akik a koporsókban vannak, meghallják az ő szavát, és kijőnek; akik a jót cselekedték, az élet feltámadására; akik pedig a gonoszt művelték, a kárhozat feltámadására” (Jn 5:28-29).

A jövő életnek ez a bizonyossága volt az, amelyre Izrael oly sokáig várt, s amelyről remélték, hogy a Messiás adventjekor megkapják. Az egyetlen világosság, amely beragyoghatja a sír sötétjét, rájuk ragyogott. Ám az önfejlőség vak. Jézus áthágta az írástudók hagyományait, semmibe vette hatalmukat, s ők nem hittek.

Az idő, a hely, az alkalom, az egybegyűlteket átjáró érzések intenzitása mind-mind hozzájárult ahhoz, hogy Jézus szavainak még mélyebb hatásuk legyen a Magas Tanács előtt. A nemzet legnagyobb vallási tekintélyei mind annak életére törtek, Aki Izrael helyreállítójának mondotta magát. A szombat Urát földi törvényszék elé hurcolták, hogy a szombattörvény megrontásának vádjára feleljen. Amikor Ő félelem nélkül jelentette ki küldetését, bírái döbbenet, fogcsikorgatva tekintettek Reá, ám szavai megválaszolhatatlanok voltak. Nem tudták elítélni. Tagadta, hogy a papoknak és írástudóknak jogában állna kikérdezni Őt, vagy beleavatkozni munkájába. Senki sem ruházta fel őket ilyen hatalommal. Ezen igényük saját gőgjükön és önteltségükön alapult. Jézus nem volt hajlandó beismereni bűnösségét, sem nem hagyta, hogy kikérdezzék.

Ahelyett, hogy mentegetőzött volna a néki felrótt cselekedetek miatt, vagy megmagyarázta volna, miért tette, Jézus a vezetőkhöz fordult, és a vádlottból vádló lett. Megfeddte őket szívük keménységéért, és az Írásokban való járatlanságukért. Kijelentette, hogy éppúgy visszautasították Isten szavát, mint ahogy elutasították Isten küldöttét is. “Tudakozzátok az írásokat, mert azt hiszitek, hogy azokban van a ti örök életetek; és ezek azok, amelyek bizonyosságot tesznek rólam” (Jn 5 :39).

Az Ótestamentumi Írások minden lapjáról - a történelemből, törvényekből, jövendölésekből egyaránt - Isten Fiának dicsősége sugárzik. Mivel isteni intézmény volt, a judaizmus egész rendszere egy összeszerkesztett evangéliumi próféciát alkotott. Krisztusról

“a próféták mind bizonyosságot tesznek” (Acs 10:43). Az Ádámnak adott ígérettől a pátriárkákon és a törvényes gazdasági rendszeren át a dicsőséges égi fény mind felismerhetőbbé tette az Üdvözítő lábnyomait. Látók szemlélték Bethlehem csillagát, az eljövendő Silót, az eljövendő dolgok titokzatos menetben vonultak el előttük. Minden áldozat Krisztus áldozatára mutatott. A tömjénfelhőben mindig az Ő igazságossága szállt fel. Minden jubileumi trombita az Ő nevét zengte. A Szentek Szentjének félelmetes titokzatosságában az Ő dicsősége lakozott. [170]

A zsidóknak birtokukban volt a Szentírás, s feltételezték, hogy a szavak pusztá, felszínes ismerete alapján örök életre jogosultak. Azonban Jézus így szólt: “Az ő igéje sincs maradandóan bennetek” (Jn 5:38). Miután szavakkal elutasították Krisztust, személyesen is elvetették. “Nem akartok hozzám jőni, - mondta Jézus - hogy életetek legyen” (Jn 5 : 40).

A zsidó vezetők tanulmányozták a Messiás királyságára vonatkozó prófétai tanításokat, de ezt nem az igazság megismerése iránti őszinte vágyból tették, hanem azért, hogy bizonyítékot találjanak nagyravágyó reményeik fenntartására. Amikor Krisztus várakozásaikkal ellentétes módon jött el, nem fogadták be Őt, és saját igazolásukra csalónak próbálták beállítani. Amikor már rátették lábukat erre az ösvényre, Sátánnak könnyű volt Krisztussal szembeni ellenállásukban megerősíteni őket. Ugyanazokat a szavakat, melyeket Istensége bizonyítékának foghattak volna föl, ellene magyarázták. Így Isten igazságát hazugsággá változtatták, s minél közvetlenebbül szólt hozzájuk a Megváltó irgalmasságának cselekedetei által, annál csökönyösebben álltak ellent a világosságnak.

Jézus így szólt: “Én nem embertől nyerem a bizonyágtételt” (Jn 5:34). Nem a Magas Tanács befolyására vagy szentesítésére vágyott. Jóváhagyásuk nem jelentett volna megtiszteltetést számára. A menny ruházta fel méltósággal és hatalommal. Ha kívánja, az Atya újra tanúsította volna Istenségét. Őmiattuk, a nemzet érdekében, amelynek vezetői voltak, várta azt, hogy a zsidó főemberek felismerjék jellemét, s elfogadják az általa hozott áldásokat.

“Én az én Atyám nevében jöttem, és nem, fogadtatok be engem; ha más jőve a maga nevében, azt befogadnátok” (Jn 5:43). Jézus isteni hatalommal jött el, az Ő képmását hordozta, betöltötte igéjét, az Ő dicsőségét kereste - mégsem fogadták el Izrael vezetői. Ám

[171] amikor mások jönnek, Krisztus jellemével ruházzák fel magukat, s közben saját akaratukból cselekszenek és a saját dicsőségüket keresik - őket elfogadják. És miért? Azért, mert aki a saját dicsőségét keresi, az másokban is felkelti a nagyratörési vágyat. Az ilyen felhívásra valóban reagáltak a zsidók. Elfogadták a hamis tanítót, mert szentesítette becsben tartott véleményüket és hagyományaikat, így hízelgett büszkeségüknek. Krisztus tanítása viszont nem egyezett meg az ő elgondolásaikkal. Ő lelki természetű volt, önfeláldozást követelt, ezért nem fogadták el. Nem ismerték Istent, s mikor Krisztus által szólt, hangja idegennek tűnt.

Nem ismétlődik-e meg ugyanez napjainkban? Nincs-e sok ember, még vallási vezető is, aki megkeményíti szívét a Szentlélekkel szemben, s így lehetetlenné teszi Isten hangjának felismerését? Nem utasítják-e el Isten igéjét, hogy ragaszkodhassanak saját hagyományaikhoz?

“Ha hinnétek Mózesnek, - mondta Jézus - nékem is hinnétek; mert én rólam írt ő. Ha pedig az ő írásainak nem hisztek, mi módon hisztek az én beszédeimnek?” (Jn 5:46-47) Krisztus szólt Mózesen keresztül Izraelhez. Ha hallgattak volna az isteni hangra, mely nagy vezetőjük által szólt, ezt ismerték volna fel Krisztus tanításaiban. Ha hittek volna Mózesnek, neki is hittek volna, Akiről Mózes írt.

Jézus tudta: a papok és írástudók elhatározták, hogy elveszítik Őt, mégis világosan elmagyarázta az Atyával alkotott egységét, s a világhoz fűződő viszonyát. Azok is látták, hogy ellenszegülésükre nincsen ürügy, öldöklő gyűlöletük mégsem csillapodott. Félelem szállta meg őket a Jézus szolgálatát kísérő meggyőző erő láttán, mégis ellenálltak hívásának, és sötétségbe burkolóztak.

Egyáltalán nem sikerült aláásniuk Jézus tekintélyét, vagy elfordítaniuk a nép tiszteletét és figyelmét Tőle. Sok embert meggyőztek Krisztus szavai. Maguk a vezetők is mélyen kárhoztatták magukat, amikor bűneiket emlékezetükbe idézte, azonban ez csak még több keserűséget szült Vele szemben. Elhatározták, hogy kioltják életét. Hírvivőket küldtek szerte az országba, hogy figyelmeztessék az embereket: Jézus csaló. Nyomába küldött kémek figyelték és jelentették, mit mondott, mit tett. A drága Megváltó most még inkább a kereszt árnyékába került.

[172]

János bebörtönzése és halála

Keresztelő János elsőként hirdette Krisztus országát, s első volt a szenvedésben is. A puszta friss levegője, az ajkán csüggő hatalmas tömegek után most be volt zárva egy pincebörtön falai közé. Fogoly lett Heródes Antipás erődjében. János szolgálatának legnagyobb részét a Jordántól keletre fekvő területeken töltötte, ami Antipás uralma alatt állt. Maga Heródes is hallgatta Keresztelő János prédikálását. Az erkölcstelen király megremegett a megtérésre intő felhívás hallatán: “Heródes fél vala Jánostól, igaz és szent embernek ismervén őt, és ráhallgatván, sok dologban követi, és örömet hallgatja vala őt” (Mk 6:20). János hűségesen foglalkozott vele, leleplezte Heródiással, testvére feleségével fenntartott gonosz viszonyát. Egy darabig Heródes erőtlenül szabadulni próbált az őt fogva tartó testi vágy láncaitól, ám Heródiás még erősebben kötözte meg hálójában, s bosszút forralt Keresztelő János ellen. Rávette Heródest, hogy vesse börtönbe a prófétát.

János élete aktív munkával telt, így börtönéletének sötétje, tehetetlensége súlyosan nehezedett rá. Amint egyik hét telt a másik után, s az idő nem hozott változást, csüggedés, kétség lett úrrá rajta. Tanítványai nem feledkeztek meg róla. Szabad bejárásuk volt a fogolyhoz, vitték neki a híreket Jézus munkálkodásáról, s elmondták, hogyan sereglenek köré az emberek. Azt is megkérdezték, hogy ha ez az új tanító a Messiás, akkor miért nem tesz valamit János kiszabadítása érdekében. Hogyan engedheti meg, hogy hűséges hírvivőjét megfosszák szabadságától, sőt talán életétől is?

E kérdések nem maradtak hatástalanok. Olyan kétségeket sugalltak Jánosnak, melyek soha fel sem merültek volna benne. Sátán örömmel hallgatta e tanítványok szavait, s látta, hogyan kavarnak föl az Úr követének lelkét. Ó milyen gyakran éppen azok bizonyulnak a legveszélyesebb ellenségnek, akik egy jó ember barátainak hiszik magukat, s vágyakoznak hűségük kimutatására! De ahelyett, hogy megerősítenék barátjuk hitét, szavaik hányszor letörnek és elbátortalanítanak!

[173]

A Megváltó tanítványaihoz hasonlóan Keresztelő János sem értette meg Krisztus országának természetét. Várta, hogy Jézus elfoglalja Dávid trónját, s ahogy telt az idő, és a Megváltó nem igényelte a királyi hatalmat, János összezavarodott és aggódni kezdett. Anakidején kijelentette a népnek, hogy Éσαιás próféciájának be kell teljesednie az Úr útjának előkészítése érdekében: minden hegynek és halomnak alá kell szállnia, az egyenetlen egyenessé legyen és a bércek rónává. Arra várt, hogy az emberi büszkeség és hatalom leromboltassék. Úgy mutatta be a Messiást, mint akinek szórólápátja a kezében van, és mindenestül megtisztítja szérűjét, a gabonát csűrűbe takarítja, a polyvát pedig olthatatlan tűzzel égeti meg. Illés prófétához hasonlóan, akinek lelkével és erejével jött el Izraelhez, várta, hogy az Úr kijelentse Önmagát, mint tűz által válaszoló Isten.

Küldetése során Keresztelő János a gonoszság félelem nélküli dorgálójaként állt meg magas és alacsony helyeken egyaránt, Heródes király elé mert állni, s nyíltan megfeddte a bűnt. Életét sem tekintette drágának, csak hogy kijelölt munkáját elvégezhesse. Föld alatti börtönéből most Juda törzsének Oroszlánját figyelte: mikor töri meg az elnyomó büszkeségét, s szabadítja meg a szegényt, és őt, a kiáltót. Jézus azonban látszólag megelégedett azzal, hogy tanítványokat gyűjtött maga köré, gyógyította és tanította az embereket. A vámszedők asztalánál evett, mialatt a római iga naponta súlyosabban nehezedett Izraelre, s míg Heródes király és hitvány szeretője azt tette, amit akart, a szegények és szenvedők kiáltása az égig hatolt.

A sivatagi próféta számára mindez megoldhatatlan rejtélynek tűnt. Időnként démonok sugallatai kínozták lelkét, s szörnyű félelem árnya borult rá. Lehetséges, hogy a rég várt Szabadító még nem jelent meg? Akkor mit jelent az üzenet, amelyet hordoznia kell? János keserűen csalódott munkájának eredményében. Azt várta, hogy Isten üzenetének ugyanolyan hatása lesz, mint amikor a törvényt felolvasták Jósiás és Ezsdrás idejében (Vö. 2Krón 34; Neh 8.9. fejezet). Mélységes megtérést és az Úr felé fordulást remélt. Küldetésének sikere érdekében feláldozta egész életét. Hiába lett volna?

[174]

Jánosnak fájdalmat okozott, hogy iránta való szeretetből tanítványai hitetlenséget táplálnak Jézussal szemben. Gyümölcstelen lett volna érettük végzett munkája? Hűtlenül végezte volna küldetését, hogy most megfosztották a munkától? Ha a megígért Szabadító meg-

jelent, s János igazán betöltötte misszióját, vajon Jézus nem törné-e meg az elnyomó hatalmát, s nem szabadítaná-e ki követét?

Keresztelő János mégsem adta fel Krisztusba vetett hitét. A mennyei szózat és a leszálló galamb emléke, Jézus foltalan tisztasága, a Szentlélek ereje, amely megnyugodott Jánoson, amikor a Megváltó színe elé került, s a prófétaíratok tanúsága - mindez bizonyította, hogy a Názáreti Jézus a megígért Messiás.

János nem osztotta meg kétségeit, aggodalmait társaival. Elhatározta, hogy megkérdezi Jézust, üzenetet küld neki. Ezt két tanítványára bízta, s azt remélte, hogy a Megváltóval történő beszélgetés megerősíti hitüket, s meggyőzi testvéreiket is. Vágyott néhány szóra, mellyel Krisztus közvetlenül igazolja magát.

A tanítványok Jézushoz értek az üzenettel: “Te vagy-e az, aki eljövendő, vagy mást várjunk?” (Mt 11:3)

Milyen rövid idő telt el azóta, amióta Keresztelő János Jézusra mutatva kijelentette: “Ímé az Istennek ama bányája, aki elveszi a világ bűneit!” “Ő az, aki utánam jó, aki előttem lett” (Jn 1:29.27). És most a kérdés: “Te vagy-e az, aki eljövendő?” (Mt 11:3) Milyen rendkívül keserű és kiábrándító ez az emberi természetre nézve! Ha János, a hűséges útkészítő nem látta meg Krisztus küldetését, akkor mit lehet várni a csak magára gondoló sokaságtól?

A Megváltó nem válaszolt azonnal a tanítványok kérdésére. Amint ott álltak, s csodálkoztak hallgatásán, gyógyulást kereső szenvedők és betegek jöttek hozzá. A vakok utat tapogattak feléje a sokaságon át, minden rendű-rangú beteg - ki a saját lábán, ki barátainak karjain - buzgón igyekezett Jézus elé kerülni. A hatalmas Gyógyító szava behatolt a süket fülbe. Szava, kezének érintése megnyitotta a vaknak szemét, hogy láthassa a napvilágot, a természet tájait, a barátok arcát, a Szabadító ábrázatát. Jézus megdorgálta a betegséget és elűzte a lázat. Hangja a haldoklók fülébe hatolt, s azok egészségesen, erősen keltek föl. Béna megszállottak hallgattak szavára, örültségük megszűnt, s imádták Őt. Gyógyítás közben tanította is az embereket. A szegény parasztok, munkások, akiket az írástudók elkerültek, mint tisztátalanokat, Köré tömörültek, Ő pedig az örök élet ígét szólta nekik.

Így telt a nap, János tanítványai mindezt látták és hallották. Végül Jézus magához hívta őket, s megparancsolta, hogy menjenek el, és mondják el Jánosnak, aminek tanúi voltak. Hozzátette: “Boldog,

valaki énbennem meg nem botránkozik” (Lk 7:23). Istenségének bizonyítéka abban rejlett, hogy törődött a szenvedő emberiség szükségleteivel. Dicsősége abban mutatkozott meg, hogy leereszkedett a mi alacsony szintünkre.

A tanítványok elvitték az üzenetet, és ez elég volt. János visszaemlékezett a Messiásra vonatkozó próféciára: “Fölkent engem az Úr, hogy a szegényeknek örömet mondjak; elküldött, hogy bekössem a megtört szívűeket, hogy hirdessek a foglyoknak szabadulást, és a megkötözötteknek megoldást. Hogy hirdessek az Úr jókedvének esztendejét” (Ésa 61:1-2). Krisztust nemcsak Messiásnak mutatták be munkái, hanem azt is megmutatták, hogyan fogja megalapítani országát. Jánosnak ugyanaz az igazság nyílt meg, amely Illésnek a pusztában, amikor “megyen vala nagy erős szél, amely a hegyeket megszagatta és meghasogatta a kősziklákat az Úr előtt; de az Úr nem vala abban a szélben. És a szél után földindulás lett; de az Úr nem volt a földindulásban sem. És a földindulás után tűz jöve, de nem volt az Úr a tűzben sem.” A tűz után pedig Isten egy “szelíd hang” által szólt a prófétához (1Kir 19:11-12). Jézusnak így kellett végeznie munkáját, nem fegyvercsörgés, trónok, országok megdöntése közepette, hanem úgy, hogy az emberek szívéhez szóljon irgalmas és önfeláldozó élete által.

Keresztelő János életelve, az önmehtagadás volt a Messiás országának alapelve is. János jól tudta, hogy Izrael vezetőinek elveitől és reményeitől milyen távol áll mindez. Ami számára Krisztus istenségének meggyőző bizonyítéka volt, az számukra nem jelentett bizonyítékot. Ők nem a megígért Messiásra vártak. János látta, hogy a Megváltó küldetése csak gyűlöletüket és ítéletüket váltja ki. Neki, az előfutárnak nem maradt más hátra, mint kiinni a poharat, melyet magának Krisztusnak is teljesen ki kell ürítenie.

[176] Az Üdvözítő szavai “Boldog, aki énbennem meg nem botránkozik” (Mt 11:6), gyöngéd feddésként szóltak Jánoshoz. Nem is maradtak eredménytelenek. A próféta most világosabban megértette Krisztus küldetésének természetét, alávetette magát Istennek akár életre, akár halálra, ahogy a legjobban szolgálja a szeretett ügy érdekeit.

A követek távozása után Jézus beszélt a népnek Keresztelő Jánosról. A Megváltó szívből jövő részvétet érzett a most Heródes pincebörtönében eltemetett hűség tanúbizonyság iránt. Nem hagy-

hatta, hogy az emberek azt higgyék, Isten elfeledkezett Jánosról, vagy hite megfogyatkozott a próbák idején. “Mit látni mentetek ki a pusztába? - kérdezte - Nádszálat-e, amit a szél hajtogat?” (Mt 11: 7)

A Jordán mellett növe magas nád, amely minden szellőre elhajlik, találóan jelképezi az írástudókat, akik Keresztelő János küldetésének bírálóiként és ítélőiként léptek föl. Ide-oda ingadoztak a népvéleményének szelétől. Nem akartak megalázkodni és elfogadni Keresztelő János szívhez szóló üzenetét, de mivel félték a néptől, nem merték nyíltan ellenezni munkáját. Isten küldötte viszont nem volt ilyen gyáva lelkeletű. A Jézust körülvevő sokaság tanúja volt János munkájának. Hallották, milyen rendületlenül feddi meg a bűnt. János ugyanolyan egyszerűen beszélt az önigazult farizeusoknak, a papi szaduceusoknak, Heródes királynak és udvarának, hercegeknek és katonáknak, vámszedőknek és parasztoknak. Ő nem ingadozó nád volt, amelyet az emberi dicséret vagy előítélet szele ide-oda hajlíthatott volna. Isten iránti hűsége, az igazságért való buzgalma ugyanolyan volt a börtönben is, mint amikor Isten üzenetét prédikálta a pusztában. Elvhűsége sziklaszilárd volt.

Jézus folytatta: “Hát mit látni mentetek ki? Puha ruhába öltözött embert-é? Ímé akik puha ruhákat viselnek, a királyok palotáiban vannak” (Mt 11:8). János azért hívatott el, hogy feddje korának bűneit és túlzásait; egyszerű ruhája, önmegtartó élete összhangban állt küldetésének jellegével. Drága öltözék, fényűző élet nem Isten szolgáinak osztályrésze, hanem azoké, akik “királyok palotáiban vannak” (Mt 11:8), e világ uralkodóié, akik kezükben tartják a földi hatalmat és gazdagságot. Jézus fel akarta hívni a figyelmet a János, és a papok, vezetők által viselt ruhák közötti különbségre. Ezek a tisztviselők drága köntösöket, költséges díszeket hordtak. Szerették mutogatni magukat, remélték, hogy így elkápráztatják a népet, s nagyobb tiszteletet követelhetnek maguknak. Jobban igyekeztek megnyerni az emberek csodálatát, mint a szívbeli tisztasággal Isten jóváhagyását. Ezzel elárulták, hogy nem Istenhez hűek, hanem e világ királyságához.

[177]

“Hát mit látni mentetek ki? - kérdezte Jézus - Prófétát-é? Bizony, mondom néktek, prófétánál is nagyobb; Mert ő az, akiről meg van írva:

Ímé én elküldöm az én követemet a te orcád előtt,

aki megkészíti előtted a te utadat.

Bizony mondom néktek: az asszonyoktól szülöttek között nem támadott nagyobb Keresztelő Jánosnál” (Mt 11:9-11). Az angyal kijelentette Zakariásnak János születése előtt: “Nagy leszen az Úr előtt” (Lk 1:15). A menny értékelése szerint miből áll a nagyság? Nem abból, amit a világ annak tart: nem gazdagság, rang, nemesi származás vagy szellemi adottságok önmagukban. Ha a szellemi nagyság - minden magasabb szintű megfontolástól eltekintve - méltó a tiszteletre, akkor Sátánnak jár a megbecsülés, akinek intellektuális nagyságát egyetlen ember sem érheti el. Azonban minél nagyobb az adottság, annál nagyobb lesz az átok, ha az én szolgálata megrontja a képességeket. Isten az erkölcsi értéket becsüli. A szeretet és a tisztaság azok a vonások, amelyeket leginkább értékel. János nagy volt az Úr szemében, amikor a Magas Tanács küldöttei előtt, a nép előtt, saját tanítványai előtt lemondott a maga dicsőségének kereséséről, s csak Jézusra, a Megígérte mutatott. A Krisztus szolgálata felett érzett önzetlen öröme a legmagasabbrendű nemességet képviseli, mely valaha is megnyilvánult emberben.

Halála után így tettek bizonyosságot róla Jézusnak, akik hallották tanúságtételét: “János nem tett ugyan semmi csodát; de mindaz, amit János efelől mondott, igaz vala” (Jn 10:41). Jánosnak nem adatott meg, hogy tüzet hozzon le az égből, vagy halottat támasszon, mint Illés, vezéri pálcát sem hordhatott Isten nevében, mint Mózes. Azért küldetett, hogy hirdesse a Megváltó adventjét, és elhívja a népet: készüljenek föl jövetelére. Olyan hűségesen teljesítette misszióját, hogy amikor az emberek visszaemlékeztek, mit tanított Jézusról, elmondhatták: “Mindaz, amit János efelől mondott, igaz vala” (Jn 10:41). A Mester minden tanítványának ilyen bizonyágtételt kell hordoznia Krisztusról.

A Messiás útkészítőjeként János “prófétánál is nagyobb” (Mt 11: 9) volt. Míg a próféták távolról szemlélték Krisztus eljövetelét, Jánosnak megadatott, hogy lássa Őt, hallja a menny bizonyosságát Messiás-voltáról, és isten Küldötteként mutassa be Őt Izraelnek. Isten mégis azt mondta: “Aki legkisebb a mennyeknek országában, nagyobb nálánál” (Mt 11:11).

[178]

János, a próféta, összekötő kapocs a két korszak között. Isten képviselőjeként állt elő, hogy megmutassa a kapcsolatot a törvény

és a próféták, valamint a keresztény korszak között. Ő volt a kisebb világosság, melyet a nagyobbak kellett követnie. A Szentlélek megvilágosította János elméjét, hogy fényt áraszthasson népére, ám nem volt olyan világosság és nem is lesz, amely oly tisztán sugározna az elbukott emberiségre, mint a Jézus tanításából és példájából áradó fény. Krisztust és szolgálatát csak homályosan lehetett megérteni az árnyékszolgálat áldozataiban. Még maga János sem fogta fel teljesen a Megváltó által nyújtott jövőendő halhatatlan életet.

Eltékintve az örömtől, amit János a küldetése felett érzett, élete szomorú volt. Hangját a pusztán kívül ritkán hallották. Sorsa magányra ítélte. Nem adatott meg neki, hogy meglássa munkájának gyümölcsét. Nem kapta meg az előjogot, hogy Krisztussal lehessen, és lássa a nagyobb világosságot kísérő isteni erő megnyilatkozását. Nem láthatta, hogyan nyeri vissza látását a vak, gyógyul meg a beteg, támad föl a halott. Nem szemlélhette a Krisztus minden szaván átütő fényt, amely bearanyozta a próféciák ígéreteit. A legkisebb tanítvány, aki látta Krisztus hatalmas műveit és hallotta szavát, ilyen értelemben nagyobb kiváltságban részesült, mint Keresztelő János, ezért olvassuk, hogy nagyobb, mint ő.

A beszédeit hallgató hatalmas tömegek révén János híre mindenfelé eljutott. Óriási érdeklődés kísérte bebörtönzésének kimenetelét. Szeplőtlen élete és a határozottan őt támogató közvélemény miatt úgy gondolták, hogy nem bánhatnak erőszakosan vele szemben.

Heródes hitte, hogy János Isten prófétája, és mindenképpen szabadon akarta bocsátani. Azonban ezt a szándékát késleltette a Heródiástól való félelme.

Heródiás tudta, hogy közvetlenül sohasem nyerheti el Heródes beleegyezését János halálához, ezért úgy döntött: célja elérése érdekében tervet sző. A király születésnapján mulatságot rendeztek az állami hivatalnokok és az udvari nemesek számára. Lakomázni fognak, lerészegednek. Heródes elveszíti éberségét, és az asszony saját akarata szerint befolyásolhatja.

Amikor eljött a nagy nap, és a király evett-ivott az urakkal, Heródiás beküldte lányát a vacsorázóterembe, hogy táncával szórakoztassa a vendégeket.

Salome ekkor volt női mivoltának első virágjában, érzéki szépsége megigézte a tivornyázó urakat. Nem volt szokás, hogy az udvarhölgyek megjelenjenek ezeken az ünnepségeken, s Heródes hízelgő

bókokat kapott, amiért Izrael papjának, hercegének lánya táncolt a vendégek szórakoztatására.

A király elbódult a bortól. A szenvedély került uralomra, az értelem trónfosztott lett. Csak az örömök termét látta, mulatozó vendégeivel, az ünnepi asztallal, a csillogó bort és a villódzó fényeket, s az előtte táncoló fiatal lányt. E pillanattól vakmerően arra vágyott, hogy olyasmit tegyen, ami dicsőíti őt az udvari főemberek előtt. Esküvel fogadta, hogy megadja Heródiás lányának, bármit kér, még ha a fele királyságát is.

Salome anyjához szaladt, hogy megkérdezze, mit is kérjen. A válasz készen volt: Keresztelő János fejét. Salome mit sem tudott az anyja szívében forrongó bosszúszomjéről, s elborzadt a kérés előterjesztésétől, de Heródiás akarata győzött. A lány visszatért a rettenetes kéréssel: “Akarom, hogy mindjárt add ide nekem Keresztelő János fejét egy tálban” (Mk 6:25).

Heródes megdöbbsent és összezavarodott. Elcsitult a mulatozás zaja, baljós csend ülte meg a dőzsölés színhelyét. A király megdermedt a rémülettől a gondolatra, hogy kioltsa János életét. Mindamellet szavát adta, s nem akart ingatagnak vagy hirtelenkedőnek látszani. Az esküt vendégei tiszteletére tette, s ha valamelyikük felajánlotta volna, hogy feloldja az ígéret alól, boldogan megkímélte volna a prófétát. Lehetőséget adott nekik, hogy beszéljenek a fogoly érdekében. Ezek az emberek nagy utakat tettek meg, hogy hallják János prédikálását, és büntelen embernek, Isten szolgájának ismerték őt. Noha megrázta őket a lány kérése, a tiltakozáshoz túlságosan kábultak voltak. Senki sem emelte fel szavát, hogy megmentse az ég küldöttének életét. E férfiak magas állami, bizalmi állásokat töltöttek be; súlyos felelősség nyugodott rajtuk, mégis az evésnek, ivásnak adták magukat, míg végül érzékeik eltompultak. Elméjüket elbódította a szédítő zene és tánc látványa, lelkiismeretük elaludt. Hallgatásukkal Isten prófétájának halálos ítéletét mondták ki, s így kielégítették egy elhagyott asszony bosszúját.

Heródes hiába várt, hogy feloldozzák esküje alól; azután vonakodva megparancsolta: végezzék ki a prófétát. Hamarosan a király és vendégei elé hozták János fejét. Örökre lezárultak az ajkak, melyek [180] hűségesen figyelmeztették Heródest: hagyjon fel bűnös életmódjával. Egyetlen éjszakai mulatás az egyik legnagyobb próféta életébe került.

Ó, hányszor esett áldozatul ártatlanok élete olyanok kicsapongásának, akik az igazság őreiként kellett volna, hogy álljanak! Aki a részegítő poharat ajkához emeli, az felelős mindazért az igazságtalanságért, amit ittas állapotban elkövethet. Mivel értelme eltompul, lehetetlen higgadtan ítélnie, vagy világosan látnia, mi a jó és mi a rossz. Ajtót nyit Sátánnak, aki rajta keresztül elnyomja és elpusztítja az ártatlanokat. “A bor csúfoló, a részegítő ital háborgó, és valaki abba beletéved, nem bölcs” (Péld 20:1). Ezért van, hogy “eltávozott a jogosság, és aki a gonoszt kerüli, prédává lesz” (Ésa 59:14-15). Akiknek hatalmuk van felebarátjuk élete felett, bűnt követhetnek el, ha részegeskedésre adják magukat. Aki törvénykezik, annak meg is kell tartania a törvényt! Önuralommal kell rendelkeznie! Tökéletesen uralnia kell testi, szellemi és erkölcsi erőit, hogy értelme élénk legyen, az igazságérzete pedig fejlett!

Keresztelő János fejét átnyújtották Heródiásnak, aki ezt ördögi elégtétellel nyugtázta. Bosszúja diadalmaskodott, s azzal hízelgett magának, hogy Heródes lelkiismeretét többé semmi sem kavarja fel. Bűne mégsem tette boldoggá. Neve utálatossággá kelt közszájra, miközben Heródest mélyebben zaklatta a lelkiismeret, mint egykor a próféta figyelmeztetései. János tanításainak befolyása nem csökkent, hanem kiterjedt minden nemzedékre, egészen az idők végezetéig.

Heródes szüntelenül maga előtt látta bűnét. Folyton kereste a megnyugvást bűnös lelkiismeretének vádjai elől. Rendületlenül bízott Jánosban. Visszaemlékezett önmegtagadó életére, komoly, ünnepeélyes felhívásaira, józan ítéletről tanúskodó tanácsaira, és azután eszébe jutott, hogyan kellett mégis meghalnia; ezután Heródes nem tudott megnyugodni többé. Miközben az államügyeket intézte, az emberek tisztelgését fogadta, mosolygó arcot, méltóságteljes külsőt mutatott, ám nyugtalan szívet rejtegetett, s mindig nyomasztotta a félelem, hogy átok ül rajta.

Heródest mélyen megindították János szavai, miszerint semmit sem lehet elrejteni Isten elől. Meg volt győződve arról, hogy Isten mindenütt jelen van, és tanúja volt a mulatozásnak is a díszvacsorán, hallotta a János lefejezésére adott parancsot, látta Heródiás diadalittasságát, és hogy mint gyalázta dorgálójának levágott fejét. Sok minden, amit Heródes egykor a próféta ajkáról hallott, most sokkal világosabban visszhangzott lelkiismeretében, mint valaha a pusztai prédikáció.

Amikor Heródes Krisztus munkájáról hallott, rendkívül megijedt. Azt hitte, Isten feltámasztotta Jánost a halálból, s még nagyobb erővel küldte el, hogy elítélje a bűnt. Szüntelenül rettegett, hogy János megtorolja halálát: átkot mond rá és házanépére. Heródes azt aratta, amiről Isten megmondta, hogy a bűnök eredménye lesz: “rettegő szívet, epedő szemeket és sóvárgó lelket És a te életed kétséges lesz majd előtted; és rettegni fogsz éjjel és nappal, és nem bízol életedben. Reggel azt mondod: Bárcsak este volna! este pedig azt mondod: Bárcsak reggel volna! - a te szívednek rettegései miatt, amellyel rettegsz, és a te szemeidnek látása miatt, amelyet láatsz” (5Móz 28:65-67). A vétkesnek saját gondolatai a vádlói; nincs fájóbb kínzás, mint a bűnös lelkiismeret fullánkja, amely nem hagy nyugodalmat sem éjjel, sem nappal.

Sokak szemében mély titokzatosság lengi körül Keresztelő János sorsát. Azt kérdik, miért kellett börtönben sorvadnia és meghalnia? A gondviselés e sűrű rejtélyébe emberi szemünk nem tekinthet bele, ám sohasem ingathatja meg Istenbe vetett bizalmunkat, ha arra gondolunk, hogy János tulajdonképpen osztozott Krisztus szenvedéseiben. Akik Krisztust követik, mindannyian viselni fogják az áldozat koronáját. Bizonyára félreértik őket az önző emberek, és Sátán támadásainak is célpontjai lesznek. Az önfeláldozás ezen alapelvének megdöntéséért alapította Sátán országát, s harcolni fog ellene, bárhol nyilvánul is meg.

János gyermek-, ifjú- és férfikorát szilárdság és erkölcsi erő jellemezte. Amikor hangja hallatszott a pusztában: “Készítsétek az Úrnak útját, és egyengessétek meg az ő ösvényeit” (Mt 3:3). Sátán féltette országának biztonságát. János úgy tárta fel a bűn gonoszságát, hogy az emberek megremegtek. Sátán hatalma sokak fölött megtört, akik azelőtt irányítása alatt voltak. Fáradhatatlanul igyekezett eltéríteni Keresztelő Jánost az Istennek maradéktalanul alárendelt élettől, ám kudarcot vallott. Nem sikerült legyőznie Jézust sem. A pusztai megkísértéskor Sátán vereséget szenvedett, s haragja óriási volt. Most elhatározta, hogy Jánost sújtja, így okoz bánatot Krisztusnak. Az egyetlen Emberre, akit nem vehet rá a bűnre, szenvedéseket zúdít.

Jézus nem lépett közbe, hogy megszabadítsa szolgáját. Tudta: János kiállja a próbát. Örömmel eljött volna a Megváltó Jánoshoz, hogy jelenlétével világosítsa meg a pincebörtön homályát. Azonban nem adhatta magát az ellenség kezébe, nem kockáztathatta külde-

tését. Boldogan szabadította volna meg hűséges szolgáját. De azon ezrekért, akiknek évek múltán a börtönből a halálba kell menniük, Jánosnak ki kellett innia a vértanúság poharát. Amikor Jézus követői elhagyottan, cellákban sínylődnek, kard által, kínpadon vagy máglyán kell elpusztulniuk, látszólag elhagyatva Istentől és embertől egyaránt, micsoda támasz lehet számukra az a gondolat, hogy Keresztelő János, akinek hűségéről maga Krisztus tett bizonyosságot, osztozott sorsukban!

Sátán engedélyt kapott, hogy hamar véget vethessen az isteni küldött földi életének, ám azt az életet, amely “el van rejtve együtt a Krisztussal az Istenben” (Kol 3:3), nem érintheti a pusztító. Ujjongott, hogy sikerült megszorítania Krisztust, de Jánost nem tudta legyőzni. A halál örökre kívülhelyezte őt a kísértés hatalmán. Ebben a küzdelemben Sátán kimutatta igazi jellemét. A tanúskodó világegyetem előtt vált nyilvánvalóvá ellenségeskedése Istennel és emberrel szemben.

Bár János nem részesült csodálatos szabadításban, Isten nem feledte el. Állandóan mellette voltak a mennyei angyalok, feltárták előtte a Krisztusra vonatkozó próféciákat, és az Írás drága ígéreteit. Ez volt támasza, amiképpen ez segítette Isten népét is az eljövendő korokban. Keresztelő Jánosnak, és minden utána jövőnek adatott az ígért: “Ímé én tiveletek vagyok minden napon a világ végezetéig” (Mt 28:20).

Isten sohasem vezeti másként gyermekeit, mint ahogy ők is választanák, ha előre láthatnák a véget, és felismernék ama terv dicsőségét, amelyet, mint az Ő munkatársai, véghezvihatnak. Sem Énokh, aki felvitetett a mennybe, sem Illés, aki tüzes szekéren ragadtatott el, nem volt nagyobb vagy tiszteletreméltóbb Keresztelő Jánosnál, aki magányosan pusztult el a börtönben. “Néktek adatott a Krisztusért, nemcsak hogy higgyetek Őbenne, hanem hogy szenvedjete is Őérette” (Fil 1:29). A menny minden adománya között, amit csak nyújthat az embernek, a legmélyebb bizalom és a legnagyobb tisztesség: Krisztussal részesülni az Ő szenvedéseiben.

“MERT AZ AZ ISTENNEK KENYERE, AMELY MENNYBŐL SZÁLL ALÁ, ÉS ÉLETET AD A VILÁGNAK” (Jn 6:33).

“Elközelített az Istennek országa”

“Elméne Jézus Galileába, prédikálván az Isten országának evangéliumát, és mondván: Bétölt az idő, és elközelített az Istennek országa; térjete meg, és higgyetek az evangéliumban” (Mk 1:14-15).

A Messiás jöveteléről szóló kijelentés először Júdeában hangzott el. Az oltárnál szolgáló Zakariásnak szólt a jövendölés a jeruzsálemi templomban, az útkészítő születéséről. Bethlehem dombjain angyalok hirdették Jézus születését. Jeruzsálemben a bölcsek jöttek, hogy megkeressék Őt. A templomban Simeon és Anna tett bizonyágot isteni mivoltáról. Jeruzsálem és az egész Júdea hallgatta Keresztelő János prédikálását, s a Magas Tanács küldöttsége a tömeggel együtt figyelte bizonyágtételét Jézusról. Az első tanítványok Júdeában csatlakoztak Krisztushoz. Szolgálatának kezdeti szakaszát jórészt itt töltötte. Istenségének megvillanó ereje a templom megtisztításakor, csodás gyógyításai, az ajkáról elhangzó isteni igazságok mind-mind azt hirdették, amit a bethesdai gyógyítás után kijelentett a Magas Tanács előtt: Ő az Örökkévaló Fia.

Ha Izrael vezetői befogadták volna Krisztust, azt a megtiszteltetést kapták volna, hogy küldötteiként elvigyék az evangéliumot a világnak. Számukra adatott meg elsőként a lehetőség, hogy Isten országának és kegyelmének hírnökei legyenek. Izrael azonban nem ismerte föl az Ő látogatásának idejét. A zsidó vezetők irigysége és bizalmatlansága nyílt gyűlöletté érlelődött, s a nép szíve elfordult Jézustól.

A Magas Tanács elvetette Krisztus üzenetét, és minden igyekezetével azon volt, hogy kioltsa életét, ezért Jézus elhagyta Jeruzsálemet, a papokat, a templomot, a vallási vezetőket, az embereket, akiknek a törvényt tanította, és egy másik rétegnek kezdte hirdetni üzenetét. Onnan gyűjtötte maga köré azokat, akik elviszik az evangéliumot minden népnek.

[184] Amiképpen az egyházi hatalmasságok Krisztus idejében elvetették az embernek adott világosságot és életet, úgy utasították vissza

azt az egymást követő nemzedékek idején is. Krisztus visszavonulása Júdeából újból és újból megismétlődött a történelem folyamán. Amikor a reformátorok hirdették Isten igéjét, egyáltalán nem akartak elkülönülni a fennálló egyházaktól. Ám a vallási vezetők nem tűrhették a világosságot, s annak hordozói kénytelenek voltak más réteget keresni, aki vágyik az igazságra. Napjainkban a magukat a reformátorok követőinek vallók közül keveseket tölt be az elődök lelkiülete. Kevesen hallgatják Isten szavát, és készek elfogadni az igazságot, bármilyen köntösben jelenjék is az meg. Akik a reformátorok nyomdokaiba lépnek, gyakran kénytelenek elfordulni szeretett egyházuktól, hogy megvallhassák Isten igéjének világos tanítását. Sokszor azokat, akik a világosságot keresik, ugyanez a tanítás készíti atyáik egyházának elhagyására, az engedelmességre.

A jeruzsálemi írástudók megvetették Galilea népét. Bárdolatlanoknak, tanulatlanoknak tartották őket, a Megváltó számára mégis ez bizonyult alkalmasabb munkaterületnek. Őszintébbek, nyíltabbak voltak, kevésbé hatalmasodott el rajtuk a vakhit, értelmük jobban nyitva állt az igazság befogadására. Azzal, hogy Galileába ment, Jézus nem akart elkülönülni, elszigetelődni. Abban az időben ez a tartomány igen sűrűn lakott volt, a népesség sokkal inkább keveredett más nemzetekkel, mint Júdeában.

Amikor Jézus Galileában járt-kelt, tanított és gyógyított, a városokból és falvakból tömegek sereglettek köré. Sokan jöttek még Júdeából és a szomszédos tartományokból is. Jézus gyakran kénytelen volt elrejtőzni az emberek elől. A lelkesedés olyan magasra csapott, hogy óvintézkedéseket kellett tennie, nehogy a római hatóságok zendüléstől kezdjenek tartani. Sosem volt még a világon ehhez hasonló időszak. A menny leszállt az emberekhez. Éhező és szomjúhozó lelkek, melyek régóta várták Izrael szabadítását, most az irgalmas Megváltó kegyelmének lakomáján vehettek részt.

Krisztus beszédeinek fő mondanivalója ez volt: “Bétölt az idő, és elközelített az Istennek országa; térjete meg, és higgyetek az evangéliumban” (Mk 1:15). Ezáltal az evangéliumi üzenet, melyet maga a Megváltó hozott, a próféciákon alapult. Az “idő”, amelyről azt mondja, betölt, a Gábiel arkangyal által Dánielnek megadott időszakot jelenti. “Hetven hét - mondta az angyal - szabatott a te népedre és szent városodra, hogy vége

szakadjon a gonoszságnak és bepecsételtessék a bűn, és hogy eltöröltessék a hamisság és elhozassék az örök igazság, és bepecsételtessék a látomás és a próféták, és felkenettessék a Szentek szente” (Dán 9:24). A jövendölésekben egy nap egy évet jelent. (Lásd 4Móz 14:34; Ez 4:6.!) A hetven hét vagy négyszázkilencven nap négyszázkilencven évnek felel meg. Meg van adva ennek az időszaknak a kiindulópontja: “Tudd meg azért és vedd eszedbe: A Jeruzsálem újraépítése felől való szózat keletkezésétől a Messiásfejedelemig hét hét és hatvankét hét van” (Dán 9:25), hatvankilenc hét, vagy négyszáznyolcvanhárom év. A Jeruzsálem helyreállítására és újjáépítésére vonatkozó parancsot Artaxerxes Longimanus rendelete véglegesítette (Lásd Ezsd 6:14; 7:1.9!), ez Kr. e. 457 őszen lépett hatályba. Ettől az időtől számítva négyszáznyolcvanhárom év Kr. u. 27. őszeig tart. A prófécia szerint ennek az időszaknak a Messiásig, a Felkentig kell tartania. Kr. u. 27-ben Jézust keresztségekor felkenete a Szentlélek, s ezután hamarosan elkezdődött szolgálata. Ekkor hirdette az üzenetet: “Bétölt az idő” (Mk 1:15).

Az angyal így folytatta: “Egy héten át (hét éven át) sokakkal megerősíti a szövetséget” (Dán 9:27). A Megváltó szolgálatának megkezdése után hét évig az evangéliumot főképpen a zsidóknak kellett hirdetni; három és fél évig ezt maga Krisztus tette, azután pedig az apostolok. “A hét felén véget vet a véres áldozatnak és az ételáldozatnak” (Dán 9 : 27). Kr. u. 31 tavaszán Krisztus, az igazi áldozat feláldoztatott a Kálvárián. Ekkor a templom függönye kettéhasadt: jelezte, hogy az áldozati szolgálat szentsége és jelentősége megszűnt. Véget ért a földi áldozatok és ajándékok ideje.

Az egy hét = hét év - Kr. u. 34-ben ért véget. Ekkor István megkövezésével a zsidók végleg megpecsételték, hogy elvetik az evangéliumot. A tanítványok, akik az üldöztetés miatt idegen földeken szóródtak szét, “széjjeljártak, hirdetve az igét” (Acs 8:4). Röviddel ezután Saul, az üldöző megtért, és Pál lett, a pogányok apostola.

Krisztus eljövételének ideje, felkenetése Szentlélekkel, halála, az evangélium hirdetése a pogányoknak - mindez pontosan meg volt írva. A zsidó nép kiváltsága volt ezen próféciaák értelmezése, s az, hogy felismerjék beteljesedésüket Jézus küldetésében. Krisztus hangsúlyozta tanítványainak a próféciaák tanulmányozásának fontosságát. Dánielnek az akkori időkre vonatkozó jövendöléséről ezt

mondja: “Aki olvassa, értse meg” (Mt 24:15). Feltámadása után “minden prófétáktól fogva” magyarázta a tanítványoknak, “amik őfelőle megíratk” (Lk 24:27). A Megváltó szólt az összes próféta által. “A Krisztusnak őbennük levő Lelke eleve bizonyágot tett a Krisztus szenvedéseiről és az azok után való dicsőségről” (1Pt 1:11).

[186]

Gábriel, a rangban közvetlenül Isten Fia után következő angyal jött Dánielhez az isteni üzenettel. Gábriel - “az Ő angyala” - volt az, akit Krisztus elküldött, hogy feltárja a jövőt a szeretett Jánosnak. Áldás árad mindazokra, akik olvassák és hallgatják a prófétálásnak beszédeit, s megtartják az abban megírottakat (Vö. Jel 1:3!).

“Semmit sem cselekszik az én Uram, az Úr, míg meg nem jelenti titkát az ő szolgálóinak, a prófétáknak” (Ám 3:7). Mert “a titkok az Úréi, a mi Istenünkéi; a kinyilatkoztatott dolgok pedig miénk és a mi fiainké mindörökké” (5Móz 29: 29). Isten adta ezeket nekünk, az Ő áldása kíséri a prófétikus iratok áhítatos, imádkozó tanulmányozását.

Amiképpen Krisztus első adventjének üzenete bejelentette a kegyelem országát, úgy jelenti be második adventjének üzenete az Ő dicsőséges országát. És a második üzenet - éppúgy, mint az első - a jövődöléseken alapul. Az angyal Dánielhez szóló szavait, melyek a végidőkre vonatkoznak, az utolsó napokban fogják megérteni. Akkor “tudakozzák majd sokan, és nagyobbá lesz a tudás”. “Az istentelenek pedig istentelenül cselekesznek, és az istentelenek közül senki sem érti; de az értelmesek értik” (Dán 12:4.10). Maga a Megváltó adta meg az Ő eljövételének jeleit, és így szólt: “Mikor látjátok, hogy ezek meglesznek, tudjátok meg, hogy közel van az Isten országa”. De vigyázzatok magatokra, hogy valamikor meg ne nehezdedjék a ti szívetek dobzódásnak, részegségnek és ez élet gondjainak miatta, és váratlanul reátok ne jöjjön az a nap. “Vigyázzatok azért minden időben, kérvén, hogy méltókká tétessetek arra, hogy elkerüljétek mindezeket, amik bekövetkeznek, és megállhassatok az embernek Fia előtt!” (Lk 21:31.34.36).

Mi megértük az ezekben a versekben megjövendölt időket. A vég ideje eljött, a próféták látomásairól lehullt a pecsét, ünnepélyes felhívásaik az Úr dicsőséges, küszöbön álló eljövételére irányítják figyelmünket.

A zsidók félreértelmezték, helytelenül magyarázták Isten szavát, ezért nem ismerték fel az Ő látogatásának idejét. A választott nép a neki szabatott kegyelem utolsó drága éveit - Krisztus és apostolai

[187] szolgálatának éveit - az Úr követeinek elpusztítását célzó mesterkedésekkel töltötte.

Földi becsvágyakkal foglalatoskodtak, a lelki országot hiába ajánlották fel nekik. Ugyanígy van ez ma is. E világ királysága tölti be az emberek gondolatait, s nem veszik észre a jövődölések gyors teljesedését, sem annak jeleit, hogy Isten országa rohamosan közeledik.

[188] “De ti, atyámfiai, nem vagytok sötétségben, hogy az a nap tolvajmódra lephetne meg titeket. Ti mindnyájan világosság fiai vagytok és nappal fiai; nem vagyunk az éjszakáé, se a sötétségé!” (1Thess 5:4-5) Bár nem ismerhetjük Urunk visszatértének óráját, azt tudhatjuk, amikor közeleg. “Ne is aludjunk azért, mint egyebek, hanem legyünk éberek és józanok” (1Thess 5:6).

“Avagy nem a József fia-e ez”

Krisztus ragyogó galileai szolgálatának napjait csak egyvalami árnyékolta be. A názáretiek elutasították. “Avagy nem a József fia-e ez?” (Lk 4 : 22) - hajtogatták.

Gyermek- és ifjúkorában Jézus testvéreivel együtt vett részt az istentiszteleteken a názáreti zsinagógában. Bár szolgálatának kezdete óta nem volt velük, a rokonai tudták, mi történt azóta vele. Amikor újra megjelent közöttük, érdeklődésük és várakozásuk a legmagasabb fokra hágott. Itt voltak azok az ismerős alakok, arcok, akiket gyermekkor óta ismert. Itt voltak anyja és testvérei, s minden szem rászegeződött, amikor szombatnapon belépett a zsinagógába, és elfoglalta helyét a hívők között.

A szokásos szombatnapi szolgálat keretében a vén felolvasott a próféták könyveiből, és arra buzdította a népet, hogy reménykedjenek az Eljövendőben, aki dicső országot alapít, és eltöröl mindenféle elnyomást. Bizonyítékokat sorolt fel, hogy a Messiás eljövetele közel van, így akarta lelkesíteni hallgatóit. Leírta eljövételének dicsőségét, s kiemelte azt a gondolatot, hogy Ő seregek élén jelenik meg Izrael szabadítására.

Ha volt jelen írástudó a zsinagógában, elvárták, hogy ő tartsa a beszédet, de a próféták könyveiből bármelyik izraelita felolvashatott. Ezen a szombaton Jézust kérték meg, hogy vegyen részt a szolgálatban. Ő “felállta olvasni, és adák néki az Ésaiás próféta könyvét” (Lk 4:16-17). A szöveget, melyet felolvasott, a Messiásra vonatkoztatták:

“Az Úrnak Lelke van énrajtam,
mivelhogy felkent engem, hogy a szegényeknek az evangéliumot hirdessem, elküldött, hogy a töredelmes szívűeket meggyógyítsam,
hogy a foglyoknak szabadulást hirdessek
és a vakok szemének megnyitását,
hogy szabadon bocsássam a lesújtottakat,
hogy hirdessem az Úrnak kedves esztendejét.

[189]

És behajtván a könyvet, átadá a szolgának. És a zsinagógában mindenek szemei őreá valának függesztve. És mindnyájan bizonyosságot tőnek felőle, és elálmélkodának kedves beszédein, amelyek szájából származtak” (Lk 4:18-22).

Jézus úgy állt az emberek előtt, mint a Reá vonatkozó jövendölések élő értelmezése. Magyarázta a felolvasott igéket, beszélt a Messiásról, mint az elnyomottak, a foglyok szabadítójáról, a betegek gyógyítójáról, a vakok szemének megnyitójáról, arról, aki az igazság világosságát árasztja a világra. Megnyerő modora és szavainak csodálatos jelentősége olyan erővel ragadta meg hallgatóit, amelyet még sohasem éreztek. Az isteni befolyás hullámai minden akadályt elsöpörtek. Mózeshez hasonlóan ők is szemlélték a Láthatatlant. Amint a Szentlélek érintette szívüket, lelkes ámennel válaszoltak, és dicsérték az Urat.

Ám amikor Jézus így szólt: “Ma teljesedett be ez az Írás a ti halálstokra” (Lk 4:21), mintegy hirtelen felébredve, magukra, valamint Jézus hozzájuk intézett kijelentéseire kezdtek gondolni. Őket, izraelitákat, Ábrahám gyermekeit foglyoknak nevezte. Jézus rabokhoz szólt, akiket meg kell szabadítani a gonosz hatalmából, akik sötétségben vannak, és szükségük van az igazság világosságára. Büszkeségük csorbát szenvedett, félni kezdtek. Jézus szavai megmutatták, hogy értük végzett munkája teljesen eltér attól, amire vágytak. Tetteiket túlságosan közelről vizsgálhatja meg. Noha pontosan betartották a külső ceremóniákat, reszkettek Jézus tiszta, kutató tekintetétől, megfigyelésétől.

Kicsoda ez a Jézus? - kérdezték. Ő aki a Messiás dicsőségét igényelte, egy ács fia volt, s együtt dolgozott műhelyében atyjával, Józseffel. Látták Őt görnyedve menni hegyre föl, völgybe le, ismerték testvéreit, valamint életét és munkáját. Látták, hogyan serdül gyermekből ifjúvá, ifjúból férfivá. Bár élete szeplőtlen volt, mégsem hitték, hogy Ő a Megígért.

[190] Milyen ellentétes az Ő új országgal kapcsolatos tanítása azzal, amit a vénektől hallottak! Jézus egy szót sem szólt arról, hogy megszabadulnak a rómaiaktól. Hallottak csodáiról, remélték, hogy hatalmát gyakorolni fogja érdekükben, ám ebbéli szándékának semmi jelét nem látták.

Mivel ajtót nyitottak a kétkedésnek, szívük sokkal jobban megkeményedett, mint amennyire hirtelen meglágyult. Sátán elhatározta,

hogy a vak szemek ne nyíljanak meg azon a napon, a szolgaságban megkötözött lelkek ne bocsáttassanak szabadon. Óriási erővel dolgozott hitetlenségük megerősítésén. Az emberek nem vették figyelembe a már kapott jelet, s felkavarta őket a meggyőződés, hogy Megmentőjük szól hozzájuk.

Jézus istenségét titkos gondolataik feltárásával bizonyította. “És monda nékik: Bizonyára azt a példabeszédet mondjátok nékem: Orvos, gyógyítsd meg magadat! Amiket hallottunk, hogy Kapernaumban történtek, itt a te hazádban is cselekedd meg azokat. Monda pedig: Bizony mondom néktek: Egy próféta sem kedves az ő hazájában. És igazán mondom néktek, hogy Illés idejében sok özvegyasszony volt Izraelben, mikor az ég három esztendeig és hat hónapig be volt zárva, úgy hogy az egész tartományban nagy éhség volt; mégis azok közül senkihez nem küldetett Illés, hanem csak Sidonnak Sareptájába az özvegyasszonyhoz. És az Elizeus próféta idejében sok bélpoklos volt Izraelben; de azok közül egy sem tisztult meg, csak a Szíriából való Naámán” (Lk 4: 23-27).

A próféták életéből vett események elmondásával Jézus válaszolt hallgatóinak kérdéseire. Isten különleges munkára kiválasztott szolgálóinak nem volt szabad keményszívű, hitetlen emberekért dolgozniuk. Akiknek viszont érző szívük és bízó hitük volt, azokat Isten különlegesen felruházta erejének bizonyosságaival a próféták által. Illés idejében Izrael elszakadt Istentől. Ragaszkodtak bűneikhez, elutasították az Úr küldöttei által szóló Szentlélek figyelmeztetéseit. Így elvágták magukat attól a csatornától, melyen át Isten áldásban részesíthette volna őket. Az Úr elhaladt Izrael otthonai mellett, s szolgájának pogány földön talált menedéket, egy olyan asszonynál, aki nem tartozott a választott néphez. Mégis ezt az asszonyt tisztelte meg, mert követte a kapott világosságot, és szíve nyitva állt a még nagyobb világosság számára is, melyet az Úr prófétája által küldött.

Ugyanezért nem történt semmi Izrael bélpoklosaival Elizeus idejében. Naámán, egy pogány főember azonban hű volt az igazságról kialakított meggyőződéséhez, és átérezte, mennyire szüksége van a segítségre.

Alkalmas volt Isten kegyelmi ajándékainak befogadására. Nemcsak hogy megtisztult leprájából, de még az igaz Isten ismeretének áldásában is részesült.

Isten előtti állapotunk nem attól függ, hogy mennyi világosságot kaptunk, hanem hogy a kapottat hogyan használtuk fel. Így azok a pogányok, akik a jó utat választják - már amennyire ismerik -, kedvezőbb helyzetben vannak, mint azok, akik nagyobb világosságot kaptak, és vallják, hogy szolgálják Istent, ám a világosságot semmibe veszik, és mindennapi életük ellentmond hitvallásuknak.

Jézus szavai a zsinagógában a hallgatók önigazultságának gyökeréig hatoltak. Meg kellett érteniük a keserű igazságot: eltávolodtak Istentől, eljátszották a jogot, hogy Isten népe lehessenek. Minden szó késként hasított beléjük, s tárta fel valódi állapotukat. Most megvetették a hitet, melyre az imént Jézus ihlette őket. Nem akarták belátni, hogy Ő, aki szegénységből, alacsony sorból származik, más lehet, mint közönséges ember.

Hitelenségük rosszindulatot szült. Sátán irányította őket, s ők dühödten ordítottak a Megváltó ellen. Elfordultak Tőle, akinek küldetése a gyógyítás és helyreállítás volt, s ekkor megmutatkoztak bennük a pusztító jellemvonásai.

Amikor Jézus a pogányoknak adott áldásokra utalt, hallgatóinak heves nemzeti büszkesége fellángolt, s szavai belevesztek a tömeg zúgásába. Ezek az emberek büszkék voltak törvénytiszteletükre, de most, midőn előítéleteiket sértették meg, ölni tudtak volna. A gyülekezet feloszlott, kezüket Jézusra emelték, kihurcolták a zsinagógából, s a városból is. Mindenki meg akarta ölni Őt. Egy szakadék szélére vitték, fejfel le akarták vetni. Kiabálás, átkozódás töltötte be a levegőt. Néhányan kövekkel dobálták, ekkor azonban Jézus hirtelen eltűnt. Égi küldöttek voltak vele a zsinagógában és a tébolyult tömegben is. Körülzárták ellenségei előtt, és biztos helyre vezették.

Így védelmezték az angyalok Lót is, és vezették ki biztonságban Sodomából. Így oltalmazták meg Elizeust a kicsiny hegyi városkában. Míg körülötte a dombok tele voltak a szíriai király lovaival és szekereivel, Elizeus a közelebbi domb lejtőire tekintett, amelyet Isten seregei leptek el - lovak és tüzes szekerek vették körül az Úr szolgáját.

[192] Az angyalok minden időben ugyanígy Krisztus hűséges követői mellett álltak. A gonosz hatalmas szövetségeseivel felsorakozik mindenki ellen, aki győzni akar, ám Krisztus bepillantást enged az általunk nem látható dolgokba: a menny seregei táborot járnak az Istent szeretők körül, hogy megszabadítsák őket. Sohasem tudhatjuk

meg, milyen látható és láthatatlan veszélyektől óvott meg az angyalok közbelépése, míg az örökkévalóság fényében meg nem látjuk Isten gondviselését. Akkor majd megtudjuk, hogy az egész mennyei család figyelme az itteni, földi családra irányult, és Isten trónjának küldöttei kísérték lépteinket nap mint nap.

Amikor Jézus a zsinagógában a jövendölésekből olvasott, hirtelen megállt a Messiás munkájára vonatkozó utolsó kitételnél. Miután felolvasta: “hogy hirdessem az Úr jókedvének esztendejét”, az ezt követő szavakat kihagyta: “és Istenünk bosszúállása napját” (Ésa 61:2). Ez éppannyira igaz volt, mint a prófécia első fele, hallgatásával Jézus nem tagadta ezt az igazságot. Ám ez utóbbi kifejezés éppen az volt, amelyet hallgatói oly örömmel hangoztattak, amelynek teljesedésére vágyakoztak. Ítéletet mondtak a pogányokra, s észre sem vették, hogy saját bűneik nagyobbak a másokéinál. Nekik maguknak volt a legnagyobb szükségük a kegyelemre, melyet oly készségesen tagadtak meg a pogányoktól. Az a nap, amikor Jézus a zsinagógában közöttük járt, a lehetőség volt számukra, hogy elfogadják a menny hívását. Ő aki “gyönyörködik az irgalmasságban” (Mik 7:18), szívesen megszabadította volna őket a vétkeik által vonzott romlástól.

Jézus nem mondott le róluk, míg még egyszer fel nem szólította őket bűnbánatra. Galileai szolgálatának vége felé még egyszer meglátogatta gyermekkori otthonát. Bár visszautasították; de prédikálásának és csodáinak híre bejárta az egész vidéket. Senki sem tagadhatta már, hogy emberi erőnél nagyobb hatalma van. A názáretiek tudták, hogy jót cselekedett, bárhová ment, s mindenkit meggyógyított, akit Sátán szorongatott. Voltak egész falvak, ahol egy házban sem maradt egy szemernyi betegség sem, mert Ő arra járt, és minden bajukat meggyógyította. Életének minden tettét áthatotta az irgalmasság, s bizonyította, hogy Isten kente föl.

Amikor újra hallották szavait, a názáretieket megindította a Szentlélek. De még most sem ismerték el, hogy ez az Ember, aki közöttük nőtt fel, más, vagy nagyobb, mint ők. Még mindig mardosta őket az emlék, hogy míg Jézus magát a Megígértnek nevezte, tőlük valójában vitatta az Izraelhez tartozandóságot, mert érdemtelenebbek mutatta be őket Isten kegyére, mint egy pogány férfit vagy nőt. Ezért, bár feltették a kérdést: “Honnét van ebben ez a bölcsesség és az erők?” (Mt 13: 54), nem fogadták el Isten Fiának. Hitetlenségük

miatt a Megváltó nem tudott közöttük sok csodát tenni. Csak néhány szív nyílt meg áldásai számára, s Ő vonakodva távozott, és sohasem tért vissza.

Midőn egyszer már lábrakapott a hitetlenség, az folyamatosan befolyása alá vonta a názáretieket. Hasonlóképpen ez uralta a Magas Tanácsot és a nemzetet is. A papok és a nép esetében is akkor kezdődött a vég, amikor először utasították el a Szentlélek erejének megnyilatkozását. Annak igazolására, hogy első ellenállásuk helyes volt, ezután is folyton gáncsolták Krisztus szavait. A Szentlélekkel szembeni elutasításuk a Kálvárián, a kereszten, városuk lerombolásánál, s a négy égtáj felé való szétszórásuknál csúcsosodott ki.

Ó, mennyire vágyott rá Krisztus, hogy megnyissa Izraelnek az igazság kincsesházát! Azonban teljes lelki vakságuk folytán lehetetlen volt feltárnia számukra az országára vonatkozó igazságokat. A mennyei igazság bebocsátásra várt, ők azonban ragaszkodtak saját hitükhöz és értelmetlen ceremóniáikhoz. Pénzüket pelyvára és szecskára költötték, miközben megkaphatták volna az élet kenyerét. Miért nem vették Isten igéjét, miért nem kutatták szorgalmasan, hátha tévednek? Az Ótestamentum Írásai világosan kijelentették Krisztus szolgálatának minden részletét, Ő pedig újra és újra idézte a prófétákat, és ezt mondta: “Ma teljesedett be ez az Írás a ti halálistokra” (Lk 4: 21). Ha őszintén kutatták volna az Írásokat, és elméleteiket Isten igéjéhez mérik, Jézusnak nem kellett volna sírnia megtéretlenségük miatt. Nem kényszerült volna e kijelentésre: “Ímé pusztán hagyaték néktek a ti házatok” (Lk 13:35). Felismerhették volna Messiás-voltának bizonyítékait, és így elkerülhetik a büszke városukat romba döntő veszedelmet. A zsidók értelmetlen vakbuzgósága azonban beszűkítette elméjüket. Krisztus tanításai felfedték jellemhibáikat, és bűnbánatra szólítottak. Ha elfogadják tanításait, meg kell változtatniuk eljárásaikat, el kell vetniük dédelgetett reményeiket. A mennyei megtiszteltetésért fel kell áldozniuk az emberek tiszteletét. Ha engedelmeskednek az új rabbi szavainak, akkor koruk gondolkodóinak és tanítóinak véleményével ellentétesen kell haladniuk.

Az igazság nem volt népszerű Krisztus idejében. Napjainkban sem az. Népszerűtlen, amióta Sátán először megutáltatta az emberrel:

[194]

olyan meséket talált ki, melyek önmagasztaláshoz vezettek. Nem találkozunk-e manapság olyan elméletekkel és tanokkal, melyeknek

nincsen alapjuk Isten ígében? Az emberek mégis éppoly szívósan ragaszkodnak hozzájuk, mint a zsidók hagyományaikhoz.

A zsidó vezetőket lelki gőg jellemezte. Az én felmagasztalásának vágya még a szentély szolgálatában is megmutatkozott. A zsinagógában a fő helyeket kedvelték. Szerették, ha köszöntik őket a piacon, élvezettel hallgatták címeiket az emberek ajkáról. Ahogy az igazi kegyesség eltűnt, egyre buzgóbban ápolták hagyományaikat és ceremóniáikat.

Mivel felfogásukat elhomályosította az önző előítélet, nem tudták összhangba hozni Krisztus meggyőző szavainak erejét életének alázatosságával. Nem észlelték, hogy a valódi nagyság nélkülözheti a külsőségeket. Ennek az Embernek a szegénysége teljesen összeegyeztethetetlennek tűnt előttük az ő Messiás-igényükkel. Azt kérdezték, ha az, akinek mondja magát, akkor miért ilyen szerény? Ha fegyveres erők nélkül is elégedett, akkor mi lesz országunkkal? Hogyan teheti majd a nemzeteket a zsidók városának alattvalójává ez a rég várt hatalom és dicsőség? Nem azt tanították-e a papok, hogy Izrael fog uralkodni az egész földön? Lehetséges volna, hogy a nagy vallási tanítók tévednek?

Nem csupán a Jézus életéből hiányzó külső dicsőség volt az oka a zsidók elutasító magatartásának. Jézus a tisztaság megtestesítője, ők pedig tisztátalanok voltak. Krisztus szeplőtlen becsületességben lakozott az emberek között. Feddhetetlen élete bevilágított szívükbe. Őszintesége felfedte hamisságukat. Napvilágra hozta tettetett kegyességük ürességét, a bűnt a maga gyűlöletességében tárta föl. Az ilyen világosságot nem fogadták szívesen.

Ha Krisztus a farizeusokra irányította volna a figyelmet, ha magasztalta volna tudásukat és kegyességüket, örömmel üdvözölték volna. Ám amikor a mennyországról úgy beszélt, mint a kegyelem időszakáról az egész emberiség számára, a vallásnak egy olyan részét mutatta be, amelyet nem tudtak elviselni. Saját példájuk és tanításuk sohasem volt olyan, hogy kívánatosná tette volna Isten szolgálatát. Amikor látták, hogy Jézus odafigyel azokra, akiket ők gyűlöttek és elutasítottak, ez büszke szívük legmélyebb szenvedélyeit kavarta fel. Dicsekedésük ellenére, - hogy “a Júda nemzetségéből való Oroszlán” (Jel 5:5) alatt Izrael felmagasztaltatik, minden nemzet fölé emelkedik -, jobban el tudták volna viselni nagyravágyó reményeik megghiúsul-

[195] lását, mint Krisztus dorgálását bűneikért, vagy az Ő tisztaságának jelenlétében érzett szégyenüket.

Elhívás a tengernél

Hajnalodott a galileai tenger felett. A tanítványok, kimerülten az egész éjszakai eredménytelen munkától, még halászhajóikon voltak a tavon. Jézus odajött, hogy egy csendes órát töltsön el a vízparton. Kora reggel lévén, egy kis nyugalomra vágyott a nap mint nap Őt követő sokaság előtt. Ám az emberek hamarosan gyülekezni kezdtek körülötte. A tömeg rohamosan nőtt, s minden oldalról szorongatták Őt. Eközben a tanítványok partot értek. Jézus, hogy mentesüljön a sokaság nyomásától, belépett Péter csónakjába, s megparancsolta neki: egy kicsit húzzon kijebbe a parttól. Így mindenki jobban láthatta és hallhatta Jézust, aki a csónakból tanította a parton álló sokaságot.

Micsoda képet szemlélhettek az angyalok! Dicső Parancsnokuk egy halászbárkában ül, amelyet ide-oda himbálnak a nyugtalan hullámok, s hirdeti az üdvösség örömeit az Őt hallgató sokaságnak, amely a víz széléig nyomult! Ő akit a menny tisztelt, a szabad ég alatt ismerteti országának nagy dolgait - közönséges embereknek. Mégsem találhatott volna alkalmasabb helyet munkájához. A tó, a hegyek, az elterülő mezők, a napfényben fürdő föld mind-mind tanításait szemléltették, az emberek elméjébe írták. Krisztus egyetlen tanítása sem maradt eredménytelen. Az ajkáról elhangzó valamennyi üzenet az örök élet ígéjeként érintette az emberek lelkét.

A tömeg percről percre sokasodott a parton. Botjukra támaszkodó idős emberek, szívós hegyi parasztok, a tavon dolgozó halászok, kereskedők, írástudók, gazdagok és műveltek, öregek és fiatalok hozták el betegeiket, a szenvedőket, tolongtak, hogy hallják az isteni Tanító szavait. Ilyen jelenetekre tekintettek előre a próféták, s így énekeltek:

“Zebulonnak földje és Naftalinak földje,
a tenger felé, a Jordánon túl,
a pogányok Galileája,
a nép, amely sötétségben ül vala,

[196]

láta nagy világosságot,
és akik a halálnak földében és árnyékában ülnek vala,
azoknak világosság támadá”

(Mt 4:15-16)

Jézus, amikor a tengernél beszélt, a Genezáret partján álló tömegben kívül másokat is látott maga előtt. Végigtekintett a századokon, s látta hűségese követőit börtönben, ítélszék előtt, kísértések között, elhagyottan szenvedve. Az öröm, a küzdelem, a kétségek minden jelenete lejátszódott előtte. A köré gyűlteknek szóló szavakkal e lelkeknek is elmondta ugyanazokat az ígéket, amelyek a remény üzenetét szölják majd számukra a próbában, vigasztalást a bánatban, mennyei fényt a sötétségben. Az a hang, amely a halászbárkáról szölt a galileai tengeren, a Szentlélek által az idők végezetéig békességet fog mondani az emberi szívnek.

Beszéde végeztével Jézus Péterhez fordult, és megparancsolta neki, hogy evezzen beljebb a tengerre, s vesse ki hálóját. Péter azonban csüggedt volt. Egész éjjel semmit sem fogott. Magányos óráiban Keresztelő János sorsára gondolt, aki elhagyottan sorvadt a börtönben. Jézusnak és követőinek kilátásaira gondolt, a sikertelen júdeai küldetésre, a papok és írástudók rosszindulatára. Még foglalkozása is cserben hagyta: amint üres hálóit nézte, a jövőt sötétnek, riasztónak látta. “Mester, - mondotta - jóllehet az egész éjszaka fáradtunk, mégsem fogtunk semmit: mindazáltal a te parancsodra levetem a hálót” (Lk 5: 5).

A tó tiszta vizén az éjszaka volt az egyetlen halászásra alkalmas időszak. Miután egész éjjel hiába fáradoztak, reménytelennek tűnt, hogy hálójukat nappal vessék ki, de Jézus adta a parancsot, és a Mesterük iránti szeretet engedelmességre indította a tanítványokat. Simon és testvére leengedték a hálót. Amint megpróbálták behúzni, olyan rengeteg volt benne a hal, hogy a háló szakadozni kezdett. Kénytelenek voltak Jakabot és Jánost segítségül hívni. Mikor zsákmányuk biztonságban volt, az mindkét csónakot annyira megterhelte, hogy az elsüllyedés veszélye fenyegetett.

[197] Péter azonban nem gondolt sem a hajóra, sem a rakományra. Ez a csoda számára minden eddiginél jobban kinyilatkoztatta az isteni hatalmat. Jézusban az egész természet irányítóját látta. Az Istenség

jelenléte feltárta saját szentségtelenségét. A Mestere iránti szeretet, a hitetlensége miatti szégyen, a Krisztus leereszkedéséért érzett hála, s mindenekfelett tisztátalanságának átérzése a végtelen tisztaság színe előtt, lesújtotta őt. Mialatt társai a hálók tartalmát biztonságba helyezték, Péter a Megváltó lába elé borult, és így kiáltott: “Eredj el éntőlem, mert én bűnös ember vagyok, Uram!” (Lk 5:8)

Ugyanennek az isteni szentségnek a jelenléte okozta, hogy Dániel próféta halottként esett össze Isten angyala előtt. Így szólt: “Orcám eltorzula, és oda lőn minden erőm” (Dán 10:8). Hasonlóképpen, amikor Ésaiás megpillantotta az Úr dicsőségét, felkiáltott: “Jaj nékem, elvesztem, mivel tisztátalan ajkú vagyok és tisztátalan ajkú nép közt lakom: hisz a királyt, a seregeknek Urát látták szemeim!” (Ésa 6:5) Az emberi természet a maga gyöngeségeivel, bűneivel, szembekerült az isteni tökéletességgel, s mindenestül tökéletlennek, tisztátalannak érezte magát. Ugyanez történt mindenkivel, aki bepillantást nyerhetett Isten nagyságába, fenségébe.

Péter így kiáltott: “Eredj el éntőlem, mert én bűnös ember vagyok”, mégis kapaszkodott Jézus lábába, mert érezte, hogy nem válhat el Tőle. A Megváltó válaszolt: “Ne félj, mostantól fogva embereket fogsz” (Lk 5 :10). Isten azután bízta Ésaiásra az üzenetet, miután a próféta meglátta szentségét és a maga méltatlanságát. Péter is csak azután kapta meg az elhívást, hogy Krisztusért munkálkodjék, miután eljutott az önmegtagadásig és az isteni hatalomtól való függőségig.

Eddig még egyetlen tanítvány sem egyesült munkatársként tökéletesen Jézussal. Számos csodáját látták, hallgatták tanítását, de nem hagytak föl teljesen korábbi foglalkozásukkal. Keresztelő János bebörtönzése mindannyiuknak keserű csalódást jelentett. Ha ez lett a vége János küldetésének, akkor kevésbé reménykedhetnek Mesterükben, aki ellen az összes vallási vezető összefogott. Ilyen körülmények között megkönnyebbülést jelentett számukra, ha egy kicsit újra halászhattak. Most viszont Jézus elhívta őket: hagyjanak föl korábbi életükkel, s érdekeiket egyesítsék az Övével. Péter elfogadta a hívást. Amikor partot értek, Jézus hívta a másik három tanítványt is: “Kövessetek engem, és én azt mívelem, hogy embereket halásszatok” (Mt 4:19). Ők azonnal mindent elhagytak, és követték Jézust.

Mielőtt arra kérte volna a tanítványokat, hogy hagyják el hálókákat és halászbárkáikat, Jézus biztosította őket: Isten gondoskodik szükségleteikről. Péter hajójának felhasználását az evangéliumi munkában busásan visszafizette. Ő, aki “gazdag mindennekhez, akik őt segítségül hívják” (Róm 10:12), mondotta: “Adjatok, néktek is adatik; jó mércéket, megnyomottat és megrázottat, színing teltet” (Lk 6:38). Isten ilyen mértékben jutalmazta a tanítvány szolgálatát. Minden áldozatot, melyet az Ő szolgálatában hoznak, “az Ő kegyelmének felséges gazdagsága” (Ef 2:7) szerint fog megjutalmazni.

Azon a szomorú éjszakán a tavon, amikor távol voltak Krisztustól, a tanítványokat erősen nyomasztotta a hitetlenség, elfárasztotta az eredménytelen munka. De Jézus jelenléte felébresztette hitüket, örömmel, sikerrel töltötte el őket. Ugyanígy van ez velünk is. Ha eltávolodunk Krisztustól, munkánk eredménytelen lesz, könnyen elcsüggedünk és zúgolódunk. Ha azonban Ő közel van, s mi irányítása alatt munkálkodunk, örvendezhetünk erejének bizonyosságain. Sátán műve a lélek elcsüggesztése, Krisztusé pedig, hogy hittel, reménnyel töltsön el.

A mélyebb tanulság, amelyet a csoda a tanítványoknak nyújtott, számunkra is tanulság: annak szava, Aki össze tudta gyűjteni a tenger halait, megindíthatja az ember szívét is, és magához vonja szeretetének húrjain, s így szolgálai “emberhalászokká” válhatnak.

Ezek a galileai halászok egyszerű, tanulatlan emberek voltak, de Krisztus, a világ világossága tökéletesen képesíteni tudta őket arra a megbízatásra, melyet számukra kiválasztott. A Megváltó nem vetette meg a műveltséget, mert a szellemi kultúra áldás, ha Isten szeretetének irányítása alatt áll, és az Ő szolgálatára szentelik. Mégis mellőzte korának bölcseit, mert azok oly magabiztosak voltak, hogy nem tudtak együttérezni a szenvedő emberiséggel, s így a Názáreti Férfiú munkatársaivá válni. Elvakultságukban méltóságukon alulinak tartották, hogy Krisztus tanítsa őket. Az Úr Jézus keresi az együttműködést azokkal, akik által kegyelme akadálytalanul szétáradhat. Az első lecke, amit mindenkinek meg kell tanulnia, aki Istennel együtt akar munkálkodni, az, hogy ne önmagában bízzék, így készülhet fel a Krisztus jellemében való részesülésre. Ezt nem lehet tanulással elnyerni a legmagasabb szintű iskolákban sem. Ez a

Jézus tanulatlan halászokat választott, akiket nem neveltek koruk hagyományai és téves szokásai szerint. Veszélyes képességekkel megáldott férfiak voltak, alázatosak és taníthatóak - olyanok, akiket kiképezhetett a munkára. Az élet megszokott útjain sokan türelmesen újra és újra elvégzik napi munkájukat, s nem is tudják, hogy olyan erő birtokában vannak, mely, ha felhasználnák, egy szintre emelné őket a világ legmegbecsültebb embereivel. Egy hozzáértő kéz érintése szükséges ezen alvó tehetségek felébresztéséhez. Ilyen embereket hívott el Jézus munkatársaiul, akiknek abban a kiváltságban volt részük, hogy kapcsolatban lehettek vele. A világ nagy embereinek sohasem volt ilyen tanítójuk. Amikor a tanítványok elvégezték a Megváltó iskoláját, nem voltak többé tanulatlanok és műveletlenek. Gondolkodásban és jellemben hozzá váltak hasonlóvá, s az emberek észrevették rajtuk, hogy Jézussal voltak.

A nevelés legmagasabb rendű feladata nemcsak a tudás átadása, hanem a részesítés abban az éltető erőben, amelyet csak az elme és elme, a lélek és lélek közötti kapcsolatból kaphatunk. Csakis életből születhet élet. Micsoda kiváltság volt tehát három évig naponta kapcsolatban lenni azzal az isteni léttel, amelyből minden, a világnak áldást hozó, életadó lehelet származik! Minden társát felülmúlóan János, a szeretett tanítvány adta át magát legjobban e csodálatos élet erejének. Ő mondja: "Az élet megjelent, és láttuk, és tanúbizonyságot teszünk róla, és hirdetjük néktek az örök életet, amely az Atyánál vala és megjelent nekünk" (1Jn 1:2). "Az ő teljességéből vettünk mindnyájan, kegyelmet is kegyelemért" (Jn 1:6).

Urunk apostolai egyáltalán nem keresték a maguk dicsőségét. Munkájuk sikerét nyilvánvalóan csak Istennek köszönhették. Ezeknek az embereknek az élete, a bennük kifejlődő jellem és a hatalmas mű, melyet Isten általuk elvégzett, megmutatja, hogy mit tesz Ő meg mindenkiért, aki elfogadja a tanítást és engedelmeskedik.

Aki a legjobban szereti Krisztust, az a legtöbb jót fogja cselekedni. Hasznavehetőségük korlátlaná válik azoknak, akik az ént félretéve helyet készítenek szívükben a Szentlélek munkájának, és teljesen Istennek szentelt életet élnek. Ha alávetik magukat a szükséges tanításnak, s nem panaszkodnak, nem lankadnak az úton, akkor óráról órára, napról napra Isten fogja őket tanítani. Ő meg kívánja mutatni kegyelmét. Ha népe eltávolítja az akadályokat, Ő bőséges patakokban fogja árasztani az üdvösség vizét emberi csatornákon

keresztül. Ha az emberek alázatos étellel keresik mindazt a jót, amit megtehetnek, ha visszahúzó kezek nem nyomják el buzgóságukat, akkor Krisztusnak száz munkása lesz ott, ahol ma egy van.

Isten úgy fogadja az embert, ahogy van, és szolgálatára neveli, ha aláveti magát neki. Ha a lélek befogadja Isten Lelkét, az életre kelt minden képességet. A Szentlélek vezetésével a maradéktalanul Istennek szentelt értelem harmonikusan fejlődik, s megerősödik, hogy felfogja és teljesítse Isten követelményeit. A gyenge, ingatag jellem erőssé, állhatatossá válik. A folyamatos odaszentelődés olyan szoros kapcsolatot hoz létre Jézus és tanítványa között, hogy a keresztény gondolkodása és jelleme az Övéhez hasonlóvá válik. A Krisztussal fenntartott kapcsolat által látóköre tisztább, szélesebb lesz. Felfogása élesebb, ítélőképessége kiegyensúlyozottabb. Aki Krisztus szolgája akar lenni, az olyan életadó erőt kap az Igazság Napjától, hogy sok gyümölcsöt képes teremni Isten dicsőségére.

Művészek, tudományok terén magas képzettségű emberek értékes dolgokat tanultak meg alázatos keresztényektől, akiket a világ tanulatlanoknak nyilvánított. Viszont ezek a névtelen tanítványok a legmagasabb szintű iskolában tanultak. Annak lábánál ültek, akiről ezt olvassuk: “Soha ember úgy nem szólott, mint ez az ember!” (Jn 7:46).

[201]

Kapernaumban

Jézus Kapernaumban lakott, amikor éppen nem utazott az országban szerte-széjjel, és ezért azt “az Ő városaként” emlegették. A város a galileai tenger partján terült el, közel a gyönyörű genezáreti síkság széléhez, sőt szinte rajta.

A tó mély fekvése fenséges déli éghajlatot kölcsönöz a partját szegélyező síkságnak. Krisztus idejében itt pálmák és olajfák virágoztak, gyümölcsösök, szőlőskertek, zöld mezők, ragyogóan, bőségesen nyíló virágok illatoztak, s mindent a sziklákból fakadó patakok öntöztek. A tó partján és a környező dombokon körben városok voltak. A tavat ellepték a halászhajók. Mindenfelé pezsgő, mozgalmas élet folyt.

Kapernaum nagyon alkalmas hely volt arra, hogy a Megváltó munkásságának központja legyen. A Damaszkusból Jeruzsálembe és Egyiptomba, valamint a Földközi-tengerhez vezető út mentén feküdt, nagy átmenő forgalmat bonyolított le. Számos országból haladtak át utasok a városon, s pihentek meg jártukban-keltükben. Jézus itt minden nemzetiségű, rangú emberrel találkozhatott, a gazdaggal és a hatalmassal csakúgy, mint a szegénnyel és alacsony sorsúval, tanításait más országokba, sok-sok otthonba vitték el. Ez ösztönözte az embereket a próféciák tanulmányozására; a figyelem a Megváltóra irányult, küldetése feltárult a világ előtt.

Bár a Magas Tanács Jézus ellen tevékenykedett, a nép élénk figyelemmel kísérte küldetésének kibontakozását. Az egész menny érdeklődése is ide irányult. Angyalok készítették elő szolgálatának útját, megindították az emberek szívét, s a Megváltóhoz vonták őket.

Kapernaumban a királyi ember fia tanúsította Krisztus hatalmát, akit meggyógyított. Az udvari tiszt és házanépe örömmel tettek bizonyosságot hitükről. Amikor megtudták, hogy maga a Tanító közöttük van, az egész város megmozdult. Tömegek igyekeztek színe elé. Szombaton annyi ember özönlött a zsinagógába, hogy sokaknak vissza kellett fordulniuk, mert nem fértek be.

[202]

Aki csak hallotta a Megváltót, csodálkozott “az ő tudományán, mert beszéde hatalmas vala” (Lk 4:32). “Úgy tanítja vala őket, mint akinek hatalma van, és nem úgy, mint az írástudók” (Mt 7:29). Az írástudók és vének tanítása merev és formális volt, mint egy betanult lecke. Számukra Isten szavának nem volt éltető ereje. Az ige tanítását saját elgondolásaik és hagyományaik helyettesítették. Az istentiszteletek megszokott körforgásában állításuk szerint a törvényt magyarázták, ám az isteni ihletés nem mozdította meg sem az ő szívüket, sem hallgatóikét.

Jézus nem avatkozott a zsidók közti különféle vitatott kérdésekbe. Az Ő feladata az igazság feltárása volt. Szavai fényt árasztottak a pátriárkák és próféták tanításaira, a Szentírás új kinyilatkoztatásként hatott az emberekre. Hallgatói azelőtt soha nem érzékelték az isteni ige jelentésének ilyen mélységeit.

Jézus otthonukban találkozott az emberekkel, jól ismerte problémáikat. Kedvessé tette az igazságot, mert közvetlenül, egyszerűen mutatta be. Nyelvezete oly tiszta, finom és egyszerű volt, akár a csobogó patak. Hangja zeneként hatott azokra, akik azelőtt a rabbik monoton beszédét hallgatták. Bár tanítása egyszerű volt, mégis úgy beszélt, mint akinek hatalma van. Ez a jellegzetesség élesen megkülönböztette tanítását mindenki másétól. A rabbik fenntartással, kételkedve beszéltek, mintha az Írásokat így is, meg ellenkezőképpen is lehetne értelmezni. A hallgatók napról napra bizonytalanabbak lettek. Jézus azonban kétségbevonhatatlan tekintéllyel tanította az Írásokat. Bármiről beszélt, hatalommal tette, mint akinek szavát nem lehet vita tárgyává tenni.

Mégis inkább komoly volt, mint heves. Úgy szólt, mint aki határozott célt követ. Az örök élet valóságát mutatta be. Bármiről beszélt, Istent nyilatkoztatta ki. Jézus igyekezett megtörni azt az ámító varázst, mely az embert a földi dolgokhoz láncolja. Az evilági dolgokat igazi helyűkre tette, s alárendelte az örök érdekeknek, de nem becsülte le fontosságukat. Azt tanította, hogy a menny és a föld együvé tartozik, és az isteni igazság ismerete felkészíti az embert a mindennapi élet kötelességeinek jobb teljesítésére. Úgy szólt, mint aki jól ismeri a mennyet, tudatában van Istenhez fűződő kapcsolatának, mégis elismeri egységét az emberi család valamennyi tagjával.

Kegyelmi üzeneteit mindig hallgatóihoz alkalmazta. Ismert volt előtte, miképpen tudja “erősíteni a megfáradottat beszéddel” (Ésa 50:4), mivel kegyelem ömlött ajkán, hogy a legvonzóbb módon adhatta át az embernek az igazság kincseit. Tapintatosan bánt azokkal, akiket előítéleteik tartottak vissza, és olyan példákkal lepte meg őket, melyek felkeltették érdeklődésüket. A képzelet segítségével érte el a szívet. Példázatait a mindennapi élet dolgaiból merítette, s bár azok egyszerűek voltak, jelentőségük csodálatos mélységekig hatolt. A madarak, a mezők liliomai, a mag, a pásztor és a bárány - Krisztus ezekkel a dolgokkal szemléltette az örök igazságot, s aztán, amikor hallgatói a természetben látták mindezeket, visszaemlékeztek szavaira. Krisztus példázatai szüntelen ismételték tanulságait.

Krisztus sohasem hízelgett az embernek. Sohasem mondott olyasmit, ami elképzeléseiket, ábrándjaikat dicsőítette volna, nem dicsérte okos találmányaikat. A mélyen, előítélet-mentesen gondolkodók befogadták tanítását, és úgy találták, hogy az próbára teszi bölcsességüket. Csodálták a legegyszerűbb nyelven kifejezett lelki igazságot. A legműveltebbeket is elbűvölték szavai, s a tanulatlanok is mindig merítettek forrásából. Volt üzenete az írástudatlannak, és még a pogánnyal is meg tudta értetni, hogy üzenete van számára.

Gyöngéd részvéte gyógyírként hatott a fáradt, elgyötört szívekre. Még a dühös ellenség háborgása közepette is a béke légköre lengte körül. Arcának szépsége, nagyszerű jelleme, és mindenekfelett a tekintetében és hangjában megnyilvánuló szeretet Hozzá vonzott mindenkit, akit még nem keményített meg a hitetlenség. Ha nem kedves, együttérző lelkületet sugárzott volna minden pillantása és szava, nem vonzotta volna Magához az óriási tömegeket úgy, ahogyan tette. A hozzá jövő szenvedők úgy érezték, ügyüket hű és szelíd barátként magáévá teszi, és még többet kívántak tudni az általa tanított igazságokból. Közel hozta az eget. Jézus színe előtt szerettek volna lakozni, hogy vigasztaló szeretetét szüntelen érezhessék.

Jézus mély figyelemmel kísérte hallgatói arcának minden rezdülését. Az érdeklődést, örömet kifejező arcok megnyugvással töltötték el. Az igazság szavai behatoltak a lélekbe, széttörték az önzés korlátait; bűnbánatra indítottak, végül hálára ébresztettek, és ez boldoggá tette a Megváltót. Ahogy végigtekintett a hallgatók sokaságán, s már régebben is látott arcokat fedezett föl, arca örömtől ragyogott. Országának polgárait remélte látni bennük. Amikor az egyszerűen

elmondott igazság valami dédelgetett bálványt érintett, észrevette a változást az arcokon, a hűvös, fenyegető tekinteteket, melyek azt sugallták, hogy nem szívesen fogadják a világosságot. Nagy fájdalmat okozott Neki, ha látta, hogy az emberek elutasítják a béke üzenetét.

Jézus a zsinagógában beszélt alapítandó országáról, küldetéséről, Sátán foglyainak szabadon bocsátásáról. Ekkor szavait szörnyű sikoly szakította félbe. Egy megszállott tört utat Felé az emberek között, és ordított: “Mi dolgunk van nekünk veled, Názáreti Jézus? Azért jöttél-é, hogy elveszíts minket? Tudom, hogy ki vagy te: az Istennek Szentje” (Mk 1:24).

Zavar és rémület lett úrrá. Az emberek figyelme elterelődött Krisztusról, senki sem figyelt szavára. Éppen ebből a célból vezette Sátán áldozatát a zsinagógába. Jézus azonban e szavakkal dorgálta meg a démont: “Némulj meg és menj ki ez emberből! És az ördög azt a középre vetvén, kiméne belőle, és nem árta néki semmit” (Lk 4:35).

Sátán elhomályosította ennek a nyomorult szenvedőnek az elméjét, ám a Megváltó jelenlétében egy fénysugár áthatolt a homályon. Vágy ébredt benne, hogy szabaduljon Sátán hatalmából, de a démon ellenállt Krisztus erejének. Midőn az ember megpróbált Jézushoz fordulni segítségért, a gonosz lélek szavakat adott a szájába, s ő félelemtől gyötörten ordított. A megszállott valamelyest megértette, hogy annak színe előtt áll, Aki megszabadíthatja, de amikor megpróbálta elérni a hatalmas kezét, egy másik akarat visszatartotta, más szavakat juttatott kifejezésre általa. Szörnyű harc folyt Sátán hatalma és saját szabadságvágya között.

Aki legyőzte Sátánt a megkísértés pusztájában, újból szemtől szembe került ellenségével. A démon minden erejét latba vetette, hogy hatalmában tartsa áldozatát. Ha most teret veszít, azzal Jézus győz. Úgy tűnt, a megkínzott ember életét veszti az ellenséggel vívott küzdelemben, amely legszebb férfikorát tette tönkre. A Megváltó azonban hatalommal szólt, és megszabadította a foglyot. Az iménti megszállott most boldogan állt a csodálkozó emberek előtt, visszanyerte az önuralom szabadságát. Még a démon is tanúsította a Megváltó isteni hatalmát.

[205] A férfi dicsérte Istent a szabadításáért. Az a szem, amelyben oly soká az örültség tüze szikrázott, most értelmet sugárzott, és hálakönnnyekkel telt meg. A nép elnémult a csodálkozástól. Amint újból

szóhoz jutottak, így kiáltott egyik a másikának: “Mi ez? Micsoda új tudomány ez, hogy hatalommal parancsol a tisztátalan lelkeknek is, és engedelmeskednek néki?” (Mk 1: 27)

A szerencsétlenség titkos oka - ami ezt az embert barátainak félelmetes látványává, önmagának is teherré tette - saját életében rejlett. Elbűvölte a bűn gyönyöre, azt hitte, hogy élete egyetlen nagy karnevál lehet. Nem is álmodta, hogy az emberek rettegését fogja kiváltani, s családja szégyene lesz. Azt hitte, idejét ártatlan könnyelműséggel töltheti el. De miután rálépett a lejtőre, gyorsan csúszott lefelé. Természetének nemes vonásait mértéktelenség és léhaság rontotta meg, Sátán teljesen irányítása alá vonta.

A megbánás túl későn jött. Amikor a vagyont és az örömet is feláldozta volna elveszített emberi voltának visszanyeréséért, már tehetetlenül vergődött a gonosz markának szorításában. Az ellenség területére lépett, és Sátán összes képességeit birtokába vette. A kísértő elcsábította káprázatos ajándékaival, ám mihelyt hatalmába kerítette a szerencsétlent, az ördög könyörtelenné, kegyetlenné vált, szörnyű dühödött csapásokkal sújtotta. Ez történik mindenkivel, aki a gonosznak engedi át magát: a kezdeti elbűvölő örömök a kétségbeesés sötétjében vagy a tönkretett lélek örültségében érnek véget.

Ugyanaz a gonosz lélek kísértette Krisztust a pusztában, amely hatalmában tartotta a kapernaumi megszállottat, és ez irányította a hitetlen zsidókat is. Az utóbbiak esetében azonban a kegyesség látszatát keltette, s be akarta csapni őket a Megváltó elutasításának indítékait illetően. Állapotuk reménytelenebb volt, mint a megszállotté, mert nem érezték, hogy szükségük van Krisztusra, s ezért Sátán erősen hatalmában tarthatta őket.

Abban az időszakban, amikor Krisztus személyesen teljesített szolgálatot az emberek között, a sötétség országának erői is lázasan tevékenykedtek. Sátán és gonosz angyalai évszázadok óta uralni akarták az ember testét és lelkét, bűnt és szenvedést zúdítottak rá, azután minden nyomorúságért Istent vádolták. Jézus kinyilatkoztatta Isten jellemét az embernek. Megtörte Sátán hatalmát, szabadon bocsátotta foglyait. Mennyei erő, új élet és szeretet munkálkodott az emberi szívekben, s a gonoszság fejedelme felkelt, hogy megvívjon országának felsőbbbségéért. Sátán összevonta erőit, s lépésről lépésre támadta Krisztus munkáját.

Így lesz majd az igazság és hamisság közötti küzdelem végső nagy csatájában is. Miközben fönről új élet, világosság és erő száll alá Krisztus tanítványaira, új élet serken a mélységből is, és felfrissíti Sátán alattvalóit. Feszültség lesz úrrá minden földi elemen. A gonoszság fejedelme az évszázados harc során kicsiszolt ravaszsággal, álruhában munkálkodik. A világosság angyalának öltözik, és tömegek követik “hitető lelkekre és gonosz lelkek tanításaira figyelmeztetésén” (1Tim 4:1).

Krisztus idejében Izrael vezetői és tanítói képtelenek voltak ellenállni Sátán munkájának. Figyelmen kívül hagyták az egyetlen eszközt, mellyel védekezhetek volna a gonosz lelkekkel szemben. Krisztus Isten Igéje segítségével győzte le a gonoszt. Izrael vezetői azt állították, hogy ők hivatottak Isten szavának értelmezésére, de csak hagyományaik fenntartása és ember-alkotta előírásaik kikényszerítése céljából tanulmányozták az Igét. Értelmezésük alapján olyan felfogást fejezett ki az Ige, amelyet Isten sohasem írt belé. Misztikus magyarázatuk homályossá tette, amit az Úr világosan kijelentett. Vitatkoztak jelentéktelen alaki részleteken, miközben gyakorlatilag tagadták a leglényegesebb igazságokat. Ezzel szétosztották a hitetlenség magvait. Isten szavát megfosztották erejétől, a gonosz lelkek kedvükre munkálkodhattak.

A történelem ismétlődik. Napjainkban számos vallási vezető nyitott Bibliával a kezében vallja, hogy tiszteli e könyv tanításait, s eközben lerombolja az abba, mint Isten szavába vetett hitet. Buzgón, aprólékosan elemzik az igét, de saját véleményüket annak legvilágosabb állításai fölé helyezik. Kezükben Isten Igéje elveszíti újjáteremtő erejét. Ezért rohamosan terjed a hitetlenség, általános az istentelenség.

Amint Sátán aláásta a Bibliába vetett hitet, nyomban más források felé irányítja az embert világosságért, és erőért. Így hízelgi be magát. Aki elfordul a Szentírás világos tanításától és Isten Szentlelkének meggyőző erejétől, az átadja a démonoknak az irányítást. A Szentírást bíráló kritikák, elméletek nyitották meg az utat a spirítizmus és a teozófia számára - ezek az ősi pogányság modernizált formái -, s talpalatnyi helyet akarnak szerezni még a magukat a mi Urunk Jézus Krisztusénak valló egyházakban is.

[207] Az evangélium hirdetésével párhuzamosan munkálkodnak olyan elemek, melyek hazug lelkek médiumai. Sokan pusztán kíváncsiság-

ból kontárkodnak bele ilyesmibe, de amint bebizonyosodik, hogy emberi erő fölötti dologról van szó, egyre inkább elcsábulnak, míg a sajátjukénál erősebb akarat befolyása alá kerülnek. Rejtélyes hatalmából nem tudnak menekülni.

A lélek védőbástyái leomlanak. Az ember nem tud sorompót állítani a bűn útjába. Ha egyszer valaki áthágja Isten ígéjének korlátait, s visszautasítja Szentlelkét, nem tudhatja, hogy a romlásnak milyen mélységeibe süllyedhet. Titkos bűn vagy uralkodó szenvedély tarthatja rabságában, s ő éppoly tehetetlen, mint a kapernaumi megszállott volt. Állapota mégsem reménytelen.

Ugyanúgy győzhetjük le a gonoszt, ahogyan Krisztus győzött: az Ige hatalmával. Isten nem irányítja értelmünket beleegyezésünk nélkül, de ha tudni akarjuk akaratát, ígérete a miénk is: “Megismeritek az igazságot, és az igazság szabadokká tesz titeket” (Jn 8:32). “Ha valaki cselekedni akarja az ő akaratát, megismerheti e tudományról” (Jn 7:17). Az ígérekbe vetett hit által bárki megszabadulhat a tévelygés kelepcejéből és a bűn hatalmából.

Mindenki szabadon megválaszthatja, hogy milyen hatalom uralkodjék rajta. Senki sem bukhat olyan mélyre, senki sem olyan gonosz, hogy ne találhatna szabadulást Krisztusban. A megszállott ember ima helyett csak Sátán szavait tudta kiejteni, a szív kimondatlan kérése mégis meghallgatásra talált. Nincs olyan kiáltása a rászoruló léleknek, még ha nem is tudja szavakba önteni, mely észrevétlen maradna. Aki kész szövetségi kapcsolatra lépni a menny Istenével, azt Ő nem hagyja Sátán hatalmában, sem saját természetének gyöngeségeiben. Hívja a Megváltó: “Fogja meg erősségemet, kössön békét velem, békét kössön velem!” (Ésa 27: 5) A sötétség szellemei minden lélekért harcolnak, aki egyszer már uralmuk alatt állt, ám Isten angyalai győzedelmes erővel vívnak ugyanazért a lélekért. Az Úr így szól: “Elvétethetik-é a préda az erőstől és megszabadulhatnak-é az igazak foglyai? Így szól az Úr, az erőstől elvételnek a foglyok is, és megszabadul a kegyetlen zsákmánya, és háborgatóidat én háborítom meg, és én tartom meg fiaidat” (Ésa 49: 24-25).

A zsinagógában összegyűltek még egy ideig félő tisztelettel, lenyűgözve álltak, amikor Jézus visszavonult Péter házába egy kicsit pihenni. Ám ide egy másik árnyék vetítődött. Péter feleségének anyja betegen feküdt, magas láztól leverten. Jézus megrótt a betegséget, a szenvedő felkelt, szolgálta a Mestert és tanítványait.

Krisztus művének híre gyorsan elterjedt egész Kapernaumban. Az írástudóktól való félelmükben az emberek nem mertek gyógyulásért Hozzá jönni szombaton, de amint a nap eltűnt a látóhatár mögött, nagy mozgolódás támadt. Otthonról, az üzletekből, a piacokról igyekeztek a város lakói a Jézust befogadó szerény hajlék felé. Az ágyon hozott, mankóra támaszkodó, barátaik által támogatott betegek alig bírtak a Megváltó színe elé botladozni.

Órák hosszat jöttek-mentek, mert senki nem tudhatta, hogy még másnap is közöttük lesz-e a Gyógyító. Kapernaum addig soha nem látott ilyen napot. A levegőt betöltötte a győzelem hangja, a szabadulás üdvivalgása. A Megváltó örült, hogy örömet szerezhetett. Amint látta a Hozzá jövők szenvedését, szíve részvétellel telt meg, és örvendezett hatalmának, hogy egészséget és boldogságot adományozhat.

Jézus nem szűnt meg munkálkodni, míg az utolsó betegen is nem könnyített. Késő éjszaka volt, mire a sokaság eloszlott, s csönd ülte meg Simon házát. Elmúlt a hosszú, eseményekben gazdag nap, és Jézus pihenésre vágyott. Mialatt azonban a város még az igazak álmát aludta, a Megváltó, fölkelvén, kiméne, “és elméne egy puszta helyre és ott imádkozék” (Mk 1:35).

Így teltek Jézus földi életének napjai. Tanítványait gyakran elbocsátotta, hogy hazalátogassanak és pihenjenek, de minden olyan erőfeszítésüknek, mellyel Őt el akarták vonni munkájától, szelíden ellenállt. Egész nap keményen dolgozott, tanította a tudatlant, gyógyította a beteget, visszaadta a vak látását, enni adott a sokaságnak, s este, vagy kora reggel kiment a hegyek szentélyébe, hogy érintkezésbe lépjen Atyjával. Gyakran az egész éjszakát imában, elmélkedve töltötte, s hajnalban újra munkálkodni kezdett az emberekért.

Péter és társai korán reggel Jézushoz jöttek azzal, hogy a kapernaumiak már keresik Őt. A tanítványok mindeddig keserűen csalódtak a fogadtatásban, melyben Krisztus részesült. A jeruzsálemi hatóságok halálra keresték, még saját földije is életére törtek - Kapernaumban viszont boldog lelkesedéssel üdvözölték, és a tanítványok reményei is megújultak. Hátha a szabadságszerető galileaiak között új országának támogatóira talál. Meglepve hallgatták Krisztus szavait: “Menjünk a közel való városokba, hogy ott is prédikáljak, mert azért jöttem” (Mk 1:38).

A Kapernaumot előntő izgalom azzal a veszéllyel járt, hogy Jézus küldetésének célját szem elől tévesztik. Ő nem elégedett meg annyival, hogy csak mint csodatevő, vagy testi betegségek gyógyítója vonja magára a figyelmet. Megváltóként óhajtotta magához vonni az embereket. A nép azt akarta hinni, hogy királyként jött el, földi országot fog alapítani; ezzel szemben Ő a földiekről a lelki dolgok felé szerette volna terelni gondolataikat. Pusztá földi siker csak akadályozta volna munkáját.

A gondtalan tömeg csodálata is megrázta lelkét. Önmagát sohasem helyezte előtérbe. Az a tisztelet, melyet a világ megad a rangnak, gazdagságnak, tehetségnek, idegen volt az Emberfia számára. Jézus egyet sem használt azokból az eszközökből, melyekkel az emberek hűséget akarnak biztosítani maguknak vagy tiszteletet parancsolni. Évszázadokkal születése előtt megjövendölték Róla: “Nem kiált és nem lármáz, és nem hallatja szavát az utcán. Megrepedt nádat nem tör el, a pislogó gyertyabelet nem oltja ki, a törvényt igazán jelenti meg. Nem pislog és meg nem reped, míg a földön törvényt tanít” (Ésa 42:2-4).

A farizeusok szerettek kitűnni a formaságok aprólékos betartásával. Azzal bizonyították vallási lelkesedésüket, hogy erről vitatkoztak. A szemben álló felek közötti érvelések hangosak és hosszúak voltak, s nem volt szokatlan esemény a dühös ellenkezés hangjait hallani az utcákon a törvény tudós doktoraitól.

Mindezzel szöges ellentétben állt Jézus élete. Az Ő életében nem fordult elő zajos vita, kérkedő imádkozás, sem pedig dicséretet igénylő cselekedet. Krisztus Istenben rejtőzött el, és Isten megnyilatkozott Fiának jellemében. Jézus erre a kinyilatkoztatásra akarta irányítani az emberek figyelmét és tiszteletét.

Az Igazság Napja nem ragyogva jelent meg a világon, hogy dicsőségével elkápráztassa az embereket. Meg van írva Krisztusról: “Az ő kijövele bizonyos, mint a hajnal” (Hós 6:3). A napfény csendesen, lágyan önti el a földet, eloszlatja a sötétség árnyait, és életre kelti a világot. Így kelt fel az Igazság Napja is, gyógyulást hozott “az ő szárnyai alatt” (Mal 4:2).

“Megtisztíthatsz engem”

Az összes, Keleten ismert betegségek közül a lepra volt a legrettegettebb. Gyógyíthatatlan és ragályos jellege, áldozataira kifejtett szörnyű hatása még a legbátrabbakat is félelemmel töltötte el. A zsidók a bűn miatti ítéletnek tekintették, ezért így nevezték: “Isten botja”, “Isten ujjja”. Mélyen gyökerező, kiirthatatlan, halálos betegség volt, a bűn jelképének tartották. A rituális törvény a leprást tisztátalannak minősítette. Mint egy halottat, kizárták az emberi közösségből. Amit csak érintett, tisztátalanná lett. A levegőt beszennyezte lélegzete. Ha valakit a betegséggel gyanúsítottak, meg kellett jelennie a papok előtt, akik megvizsgálták és döntöttek ügyében. Ha leprásnak nyilvánították, elkülönítették családjától, kizárták Izrael gyülekezetéből és arra ítélték, hogy csak az ugyanolyan betegekkel társulhasson. A törvény követelménye hajthatatlan volt. Még a királyok, vezetők sem voltak kivételek. Ha uralkodót támadott meg e szörnyű betegség, le kellett tennie jogarát, s kivonulnia a társadalomból.

A leprásnak barátaitól, rokonaitól távol kellett viselnie betegségének átkát. Köteles volt hírül adni nyomorúságát, megszaggatni ruháit, és vészjelet adni, hogy mindenki meneküljön fertőző jelenlétéből. A magányos száműzött gyászos kiáltását: “Tisztátalan, tisztátalan!” - félelemmel és undorral hallották az emberek.

A vidéken, ahol Krisztus szolgált, sok ilyen beteg volt, s ők is hallották a híreket működéséről, ezek reménysugarat nyújtottak számukra. Elizeus próféta ideje óta azonban nem történt meg, hogy valaki, akin a betegség elhatalmasodott, megtisztult volna. Nem merték várni, hogy Jézus olyasmit cselekedjen értük, amit még senkiért sem tett. Mégis volt valaki, akinek a szívében megfogant a hit. De ez az ember nem tudta, hogyan juthatna Jézushoz. Egy

[211]

olyan kirekesztett, mint ő, aki nem érintkezhet embertársaival, hogyan is jelenhetne meg a Gyógyító előtt? Az is kérdéses, vajon Krisztus meggyógyítja-e. Vajon leereszkedik-e, figyelemre méltat-e egy olyan embert, akiről azt tartották, hogy Isten ítéletétől szenved?

Nem mond-e átkot rá, mint a farizeusok, sőt még az orvosok is, s nem figyelmezteti-e, hogy tűnjön el az emberlakta vidékről? Végiggondolta, amit Jézusról hallott. Senkit sem utasított el, aki segítségét kérte. Ez a nyomorult ember elhatározta, hogy megkeresi a Megváltót. Bár a városokból ki volt zárva, de lehetséges, hogy Jézus útjába kerülhet valamelyik hegyi út mentén, vagy rátalál, amint a városon kívül tanít. Nehézségek tornyosultak előtte, de ez volt az egyetlen reménye.

A leprást a Megváltóhoz irányítják. Jézus a tó partján tanít, a nép köréje gyülekezik. Bár távol áll, de a leprás elkap néhány szót a Megváltó ajkáról. Látja, ahogy kezét a betegre helyezi. Látja a sántákat, a vakokat, a bénákat, a különféle betegségek miatt haldoklókat egészségesen felkelni, s Istent dicsőíteni szabadulásukért. Szíve megerősödik a hitben. Mind közelebb húzódik az összegyűlt tömeghez. Elfelejtí a rá vonatkozó megszorításokat, az emberek biztonságát, s a félelmet, mellyel mindenki rátekint. Csak a gyógyulás áldott reményére gondol.

Rossz ránézni. A betegség félelmetesen mardossa, bomló teste rettenetes látvány. Az emberek, ahogy rátekintenek, szörnyülködve hátrálnak. A félelemtől, hogy érintkezésbe kerülhetnek vele, a tömeg egymás hegyén-hátán menekül. Van, aki megpróbálja megakadályozni, hogy a leprás Jézushoz közeledjen, de hiába. Ő se lát, se hall. Az elriasztó kifejezésekre füle süket marad.

Csak Isten Fiát látja, csak az Ő hangját hallja, aki életet ad a haldoklónak. Utat tör Jézushoz, lábához veti magát, és így kiált: “Uram, ha akarod, megtisztíthatsz engem” (Mt 8: 2).

Jézus így felelt: “Akarom, tisztulj meg” (Mt 8: 3) - és megillette. Azonnal változás ment végbe a lepráson. Húsa egészségessé vált, idegei érzővé, izmai erőssé. A leprára jellemző durva, repedezett bőr eltűnt, testén olyan bársonyosság, pír jelent meg, mint az egészséges gyermek bőrén.

Jézus ráparancsolt az emberre, hogy ne híresztelje a történeteket, hanem azonnal mutassa meg magát a templomban, és vigyen ajándékot. Az ilyen áldozatot nem fogadták el, amíg a papok az illetőt meg nem vizsgálták, és ki nem jelentették, hogy tökéletesen meggyógyult a betegségből. Bármennyire is nem akarták volna ellátni ezt a szolgálatot, nem kerülhették el a vizsgálatot, s az ügyben dönteniük kellett.

Az Írás szavaiból kitűnik, hogy Krisztus milyen sürgősen az ember lelkére kötötte: feltétlenül hallgasson, és azonnal cselekedjen. “Erősen megfenyegetvén, azonnal elküldé őt, és monda néki: Meglásd, hogy senkinek semmit ne szólj; hanem eredj el, mutasd meg magadat a papnak, és vidd fel a te tisztulásodért, amit Mózes parancsolt, bizonyosságul nékik” (Mk 1:43—44). Ha a papok ismerték volna a bélpoklos gyógyulásának körülményeit, Krisztus iránti gyűlöletük miatt becstelen ítéletet is hozhattak volna. Jézus azt akarta, hogy az ember még azelőtt megmutassa magát a templomban, mielőtt a csodára vonatkozó bármiféle hír odaérne. Így biztosította a pártatlan döntést, és megengedték, hogy a gyógyult leprás újra együtt lehessen családjával és barátaival.

Más oka is volt Krisztus szándékának, amiért hallgatásra intette az embert. A Megváltó tudta, hogy ellenségei folyton korlátozni akarják munkáját, s el akarják Tőle fordítani a népet. Tudta, hogy ha a leprás gyógyulását elhíresztelik, elárasztják Őt mások is, akik ebben a borzalmas betegségben szenvednek. Az a hír fog lábra kapni, hogy ezek megfertőzik a velük érintkező embereket. Sok leprás nem úgy használná az egészség ajándékát, hogy áldás legyen neki magának és másoknak is. Ha Jézus magához vonzza a bélpoklosokat, ezzel alkalmat ad a vádaskodásra, hogy áthágja a rituális törvény korlátozásait. Mindez akadályt gördített volna az evangélium terjesztésének útjába.

Az események igazolták Krisztus figyelmeztetését. Nagy sokaság látta a poklos gyógyulását, és kíváncsiak voltak a papok döntésére. Amikor az ember visszatért barátai közé, nagy volt az izgalom. Hiába óvta Jézus, az ember nemigen titkolta gyógyulásának történetét. Valóban lehetetlen lett volna eltitkolni, de a leprás még híresztelte is. Úgy vélte, Jézus csak szerénységből tette ezt a megszorítást, és széjjeljárt, hirdetve a Nagy Gyógyító hatalmát. Nem fogta fel, hogy minden ilyen megnyilatkozás csak még eltökéltebbé teszi a papokat és véneket Jézus elpusztítására. A meggyógyított férfi érezte, hogy az egészség ajándéka rendkívüli érték. Örvendett teljes erejének, annak, hogy újra tagja lett családjának és a társadalomnak. Lehetetlen volt megállnia, hogy ne dicsőítse az Orvost, aki visszaadta egészségét. Ám az esemény hírverésével akadályozta a Megváltó munkáját. Hatására az emberek olyan tömegesen sereglettek Hozzá, hogy Jézus kénytelen egy időre szüneteltetni működését.

Krisztus szolgálatának minden mozzanata messze ható szándékot jelzett. Többet jelentett magánál a cselekedetnél. Így volt ez a bélpoklos esetében is. Jézus mindenkin segített, aki Hozzá jött, de azokat is szerette volna megáldani, akik nem jöttek. Miközben magához vonta a vámszedőket, a pogányokat és a samaritánusokat, meg akarta nyerni a papokat és tanítókat is, akik az előítéletekbe és a hagyományokba burkolóztak. Minden lehetőséget megragadott, hogy hozzájuk férkőzzön. A meggyógyított leprást a papokhoz küldte, azzal a tudatos szándékkal, hogy eloszlassa előítéleteiket.

A farizeusok állítása szerint Krisztus tanítása ellentétben áll Istennek Mózes által adott törvényével. Jézus azonban a megtisztított leprást utasította, hogy a törvénynek megfelelően áldozatot mutasson be, s ez megdöntötte ezt a vádat. Aki meg akart győződni, annak ez elegendő bizonyíték volt.

A jeruzsálemi vezetők kémeiket küldték, hogy találjanak valami ürügyet, amiért Krisztust halálra ítélik. Jézus válaszként bebizonyította szeretetét az emberiség iránt, törvénytiszteletét, büntől és haláltól szabadító hatalmát. Így tett nekik bizonyosságot: “Rosszal fizetnek nékem a jóért, és gyűlölséggel az én szeretetemért” (Zsolt 109: 5). Ő aki a parancsot adta a hegyen: “Szeressétek ellenségeiteket” (Mt 5:44), maga mutatta meg ezt az elvet a gyakorlatban, “nem fizetvén gonosszal a gonoszért, avagy szidalommal a szidalomért; sőt ellenkezőleg áldást mondván” (1Pt 3:9).

Ugyanazok a papok, akik száműzetésre ítélték a leprást, most igazolták gyógyulását. Ez a nyilvánosan bejelentett és beiktatott papi döntés bizonyíték volt Krisztus mellett. Mivel a meggyógyított férfi visszatért Izrael gyülekezetébe, s éppen a papok igazolták, hogy nyoma sincs rajta a betegségnek, ő maga lett Jótevőjének élő tanúbizonyosságává. Örömmel hozta el az áldozatot és magasztalta Jézus nevét. A papok meggyőződtek a Megváltó isteni erejéről. Megadott nekik a lehetőség, hogy megismerjék az igazságot, s világosságot nyerjenek. Ha elutasítják, elmúlik az alkalom, és sohasem tér vissza. Sokan visszautasították a világosságot - ám mégsem adatott hiába. Sok szívben visszhangra találtak Jézus cselekedetei, bár ez még egy ideig rejtve maradt. Úgy tűnt, hogy a Megváltó élete során az Ő [214] megváltói műve alig ébresztett viszontszeretetet a papokban és tanítóknak, de mennybemenetele után “a papok közül is nagy sokan követték a hitet” (Acs 6:7).

Krisztus cselekedete - a leprás megtisztítása borzalmas betegségből - azt a munkáját példázza, hogyan szabadítja meg a lelket a bűntől. A Jézushoz jövő férfi "poklossággal teljes" (Lk 5 :12) volt. A betegség halálos mérge átjárta egész testét. A tanítványok meg akarták akadályozni, hogy Mesterük megérintse, mert aki bélpoklost érintett, maga is tisztátalanná vált. Bár Jézus kezét a leprásra helyezte, mégsem lett tisztátalanná. Érintéséből életadó erő származott. A bélpoklos megtisztult. Így van ez a bűn poklosságával is: mélyen gyökerezik, halálos, és emberi erővel lehetetlen megtisztítani. "Minden fej beteg, és minden szív erőtelen. Tetőtől talpig nincs e testben épség, csupa seb és dagadás és kelevény" (Ésa 1:5-6). Jézusra azonban, bár az emberek között lakozott, nem ragadt át a fertőzés. Jelenléte gyógyító erőként hat mindig a bűnösre. Aki csak lába elé borul, és hittel mondja: "Uram, ha akarod, megtisztíthatsz engem" (Mt 8:2), hallani fogja a választ: "Akarom, tisztulj meg" (Mt 8:3).

Néhány esetben Jézus nem nyújtotta azonnal a kívánt áldást, a gyógyulást. A leprás esetében azonban, amint a kérés elhangzott, rögtön teljesítette. Amikor földi áldásokért imádkozunk, lehet, hogy a válasz késik, vagy Isten valami mást ad, mint amit kértünk. Nem így van, ha a bűntől való szabadulásért könyörgünk. Az Ő akaratára az, hogy megtisztítson minket a bűntől, gyermekeivé fogadjon, képessé tegyen szent életet élni. Krisztus "önmagát adta a mi bűneinkért hogy kiszabadítson minket e jelenvaló gonosz világból, az Istennek és a mi Atyánknak akaratára szerint" (Gal 1:4). "És ez az a bizodalom, amellyel őhöz vagyunk, hogy ha kérünk valamit az ő akaratára szerint, meghallgat minket: és ha tudjuk, hogy meghallgat bennünket, akármit kérünk, tudjuk, hogy megvannak a kéréseink, amelyeket kértünk őtől" (1Jn 5:14-15). "Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz, hogy megbocsássa bűneinket és megtisztítson minket minden hamisságtól" (1Jn 1:9).

Krisztus a kapernaumi gutaütött meggyógyításával újra ugyanezt az igazságot tanította. Azért művelte ezt a csodát, hogy megmutassa bűnbocsátó hatalmát. A gutaütött meggyógyítása más értékes igazságokat is példáz. Reménnyel, bátorítással teljes, és figyelmeztető tanulságot is tartalmaz a gáncsoskodó farizeusokkal kapcsolatosan.

[215]

A bélpokloshoz hasonlóan ez a gutaütött is teljesen elveszítette a reményt a gyógyulásra. Betegsége bűnös életének következménye

volt, szenvedését még a lelkifurdalás is súlyosbította. Jóval ezelőtt a farizeusokhoz és az orvosokhoz fordult, remélte, hogy enyhülést talál lelki gyötrelmeire és testi fájdalmára. Ám azok hűvösen gyógyíthatatlannak nyilvánították, elhagyták - viselje Isten haragját. A farizeusok a betegséget úgy tekintették, mint Isten nemtetszésének bizonyítékát, s távol tartották magukat a betegektől és szükségben levőktől. Valójában gyakran éppen azok, akik szentként magasztalták önmagukat, bűnösebbek voltak, mint az általuk elítélt szenvedők.

A bénult férfi teljesen magatehetetlen volt, s mivel kilátástalannak ítélte, hogy bárhonnán is segítséget kapjon, kétségbeesés lett úrrá rajta. Ekkor hallott Jézus csodás munkálkodásáról. Elmondták neki, hogy Krisztus ugyanolyan bűnösöket és tehetetleneket gyógyított meg, mint ő, még a leprások is megtisztultak. Barátai, akik mindezeket elmondták neki, bátorították: higgye, hogy ő is meggyógyulhat, ha Jézushoz viszik. Ám reménysége lelohadt, amikor eszébe jutott, hogyan kezdődött betegsége. Attól félt, hogy a tiszta Orvos nem tűrheti meg őt színe előtt.

De nem is annyira a testi gyógyulásra vágyakozott, mint inkább a bűn terhétől való szabadulásra. Ha megláthatná Jézust, és megbizonyosodhatna a menny megbocsátásáról és békéjéről, megelégedne akár az étellel, akár a halállal, Isten akarata szerint. A haldokló így kiáltott: Ó, bárcsak színe elé járulhatnék! Nem volt vesztegetni való idő, lesóványodott testén már a bomlás jelei mutatkoztak. Megkérte barátait, vigyék ágyastól Jézushoz, amit azok örömmel meg is tettek. A házban azonban, ahol az Üdvözítő volt, valamint a környéken, olyan rengetegen gyűltek össze, hogy a beteg és barátai számára lehetetlenné vált, hogy elébe járulhasson vagy akár csak hallótávolságon belül kerüljön.

Jézus Péter házában tanított. A szokásnak megfelelően tanítványai körülötte ültek, és “ott ülének a farizeusok és a törvénynek tanítói, akik jöttek Galileának és Júdeának minden faluiból és Jeruzsálemből” (Lk 5:17). Ezek kémkedni, jöttek, hogy vádat emelhesenek Jézus ellen. E tisztviselőkön túl kavargott a tarka sokaság: a buzgó, a tisztelettudó, a kíváncsi, a hitetlen. Különbféle nemzetiségűek, társadalmi rangúak voltak jelen. “És az Úrnak hatalma vala ővele, hogy gyógyítson” (Lk 5 :17). Az élet Lelke lebegett az egybegyűltek felett, de a farizeusok és doktorok nem vették észre jelenlétét. Ők nem érezték, hogy szükségük volna valamire, a gyógyítás nem

is értük történt. “Éhezőket töltött be javakkal, és gazdagokat küldött el üresen” (Lk 1:53).

A gutaütött hordozói újból és újból megpróbálták utat törni a tömegben - mindhiába. A beteg kimondhatatlan fájdalommal tekintgetett körül. Hogyan mondhatna le a reményről most, amikor a vágyva vágyott segítség oly közel van? Támadt egy ötlete: barátai felvitték a ház tetejére, megbontották a tetőt, és leengedték Jézus lábához. A beszélgetés megszakadt: a Megváltó a gyászos arcra nézett, látta a rászegeződő esdeklő tekintetet. Megértette a helyzetet - Ő vonzotta magához ezt a megzavart, kétkedő lelket. A gutaütött még otthonában volt, amikor a Megváltó már meggyőződést ültetett belé. Midőn megbánta bűneit, és hitt Jézus gyógyító hatalmában, akkor áldotta meg először vágyakozó szívét a Megváltó életadó kegyelme, Jézus figyelte, hogyan növekszik a hit első megvillanása azzá a meggyőződéssé, hogy Ő a bűnös egyedüli mentsvára. Látta, hogyan lesz a meggyőződés mind erősebb, ahogyan e férfi a színe elé törekszik.

Most a Megváltó szavai zeneként hatoltak a szenvedő fülébe: “Ember, megbocsáttattak néked a te bűneid” (Lk 5:20).

A kétségbeesés terhe legördül a beteg lelkéről, a megbocsátás békéje nyugszik meg rajta, és árad szét arcán. Eltűnt a testi fájdalom, egész lényé átváltozott. A tehetetlen gutaütött meggyógyult, a bűnös vétkező bocsánatban részesült.

Őszinte hittel fogadta Jézus szavait, mint az új élet ajándékát. Nem volt több kérése, örömtől áthatva, csendben feküdt, túlságosan boldog volt ahhoz, hogy megszólaljon. Mennyei fény sugárzott arcáról, s a nép szent tisztelettel figyelte a történeteket.

Az írástudók nyugtalanul várták, mit szándékozik Jézus tenni ebben az esetben. Visszaemlékeztek arra, hogyan fordult hozzájuk ez az ember segítségért, s ők megtagadták tőle a reményt, az együttérzést. Ám ez még nem volt elég, kijelentették, hogy a betegség Isten átka a bűneiért. Mindez hirtelen eszükbe jutott, amint maguk előtt látták a beteg embert. Észrevették, hogy mindenki milyen érdeklődéssel figyeli az eseményeket, és rettenetesen féltek befolyásuk elvesztésétől.

Ezek a főemberek egy szót sem szóltak egymáshoz, de ahogy összenéztek, mindegyikük arcáról ugyanazt a gondolatot olvasták le: valamit tenni kell, hogy feltartóztassák az érzelmek hullámvadását.

Jézus kijelentette, hogy a gutaütött bűnei megbocsáttattak. A farizeusok e szavakat istenkáromlásnak fogták fel, és úgy tekintették, mint amit majd halált érdemlő bűnként róhatnak föl. Ezt mondták szívükben: “Káromlásokat szól. Ki bocsáthatja meg a bűnöket, hanemha egyedül az Isten?” (Mk 2:7)

Jézus rájuk szegezte tekintetét - mire ők megrettentek, visszahúzódtak -, és így szólt: “Miért gondoltok gonoszt a ti szívetekben? Mert mi könnyebb, ezt mondani-é: Megbocsáttattak néked a te bűneid; vagy ezt mondani: Kelj föl és járj? Hogy pedig megtudjátok, hogy az ember Fiának van hatalma a földön a bűnöket megbocsátani, - mondta, majd a gutaütöthöz fordult: Kelj föl, vedd a te ágyadat, és eredj haza” (Mt 9:4-6).

Ekkor, akit ágyon hoztak Jézushoz, az ifjúság rugalmasságával és erejével pattan föl. Az életadó vér áramlik ereiben. Testének minden szerve hirtelen működni kezd. Az egészség ragyogása váltja föl a közeledő halál halványságát. “Az pedig azonnal fölkele és felvévén nyoszolyáját, kiméne mindenkinek láttára; úgy hogy mindenki elálmélkodék, és dicsőíté az Istent, ezt mondván: Soha nem láttunk ilyet!” (Mk 2:12)

Ó, Krisztus csodálatos szeretete, amely lehajol, hogy meggyógyítsa a bűnöst, a beteget! Az istenség megszanja a szenvedő emberiséget, és orvosolja bajait! Ó milyen csodás erő mutatkozott meg az ember fiainak! Ki kételkedhet a megváltás üzenetében? Ki becsülhetné le az irgalmas Üdvözítő kegyelmét?

Nem másra, mint teremtő erőre van szükség a bomló test egészségének helyreállításához. Az a hang, amely életre szólította a föld porából teremtett embert, ugyanaz adott életet a haldokló gutaütöttnak is. Ugyanaz az erő, mely életet adott a testnek, megújította a szívet is. Ő, aki a teremtéskor “szólt és meglett”, aki “parancsolt és előállott” (Zsolt 33:9). Az Ő szava adott életet a bűneiben és vétkeiben holt léleknek is. A test meggyógyítása annak az erőnek a bizonyítéka, mely megújította a szívet. Krisztus megparancsolta a gutaütöttnak, hogy keljen fel és menjen, “hogy megtudjátok - mondta -, hogy az ember Fiának van hatalma e földön a bűnöket megbocsátani” (Mk 2:10).

A gutaütött testi-lelki gyógyulásra lelt Krisztusban. A lelki gyógyulást fizikai felépülés követte. Nem szabad megfélekedni erről a tanulásról. Ma is ezrek szenvednek testi betegségekben, akik a

[218] gutaütöthöz hasonlóan vágyakoznak az üzenetre: “megbocsáttattak néked a te bűneid” (Mk 2:9).

A bűn terhe, nyughatatlan és kielégítetlen vágyai képezik betegségük alapját. Nem találhatnak megnyugvást, míg el nem jönnek a lélek Gyógyítójához. Az a béke, amelyet egyedül Ő nyújthat, megélénkíti az értelmet, egészséget ad a testnek.

Jézus azért jött, “hogya ördög munkáit lerontsa” (1Jn 3:8). “Őbenne vala az élet” (Jn 1: 4), és Ő így szól: “Én azért jöttem, hogy életük legyen, és bővölködjének” (Jn 10:10). Ő “megelevenítő szellem” (IKor 15:45). Most is ugyanolyan életadó ereje van, mint amikor a földön meggyógyította a betegeket, megbocsátott a bűnösöknek. Ő “megbocsátja minden bűnödöt, meggyógyítja minden betegségedet” (Zsolt 103:3).

A gutaütött meggyógyítása olyan hatást váltott ki az emberekből, mintha megnyílt volna az ég, s kinyilatkoztatta volna a jobb világ dicsőségét. Ahogy a meggyógyított férfi áthaladt a sokaságon, minden lépésnél Istent dicsérte, s úgy vitte terhét, mintha az pehelykönnyű volna, az emberek hátrálva engedtek neki utat, döbbsent arccal meredtek rá, s halkán suttogtak egymás között: “Csodadolgokat láttunk ma” (Lk 5 : 26).

A farizeusoknak a szavuk is elállt a csodálkozástól, és megsemmisítette őket vereségük. Belátták, hogy most nem tudják irigységükkel lázba hozni a sokaságot. Csodálatos dolog történt azzal az emberrel, akit már rábíztak Isten haragjára, és ez olyannyira érintette a népet, hogy egy időre meg is feledkeztek az írástudókról. A farizeusok látták, hogy Krisztusban olyan erő lakozik, amely egyedül Istennek tulajdonítható, de szelíd méltóságú modora éles ellentétben állt saját öntelt viselkedésükkel. Zavarba jöttek, megszégyenültek, és elismerték - ha nem is vallották be - egy felsőbbrendű lény jelenlétét. Minél nyilvánvalóbb volt, hogy Jézusnak hatalma van a földön megbocsátani a bűnöket, annál mélyebben ásták bele magukat a hitetlenségbe. Péter házából - ahol látták, hogyan gyógyul meg a gutaütött Jézus szavára - azzal távoztak, hogy új tervet kell kieszelniük Isten Fiának elhallgattatására.

A testi betegséget, bármily rosszindulatú és mélyen gyökerező lett legyen is az, meggyógyította Krisztus ereje, ám a lelki betegség erősebben tartja magát azokban, akik behunyják szemüket a

világosság előtt. A lepra, az agyvérzés nem olyan szörnyű, mint a vakbuzgóság vagy a hitetlenség.

Nagy volt az öröm a meggyógyított gutaitott házában, amikor visszatért családja körébe. Könnyedén hozta az ágyat, melyen röviddel azelőtt lassan vitték el onnan. Örömkönnyek közt vették körül, alig mertek hinni a szemüknek. Erős, egészséges férfiúként állt előttük. Azelőtt élettelen karjai most sietve engedelmeskedtek akarátának. Összeaszott, ólomszínű teste friss, pirosposzsgás lett. Hátározottan, szabadon lépdelt. Minden arcvonásán öröm és reménység rajzolódott ki, a tisztaság és béke kifejezése foglalta el a bűn és szenvedés nyomainak helyét. Boldog hálaadás szállt föl otthonából Isten megdicsőített Fia iránt, aki visszaadta a reménytelennek reményét, a megsebzettnek erejét. Ez az ember és családja készek voltak életüket átadni Jézusnak. Kétely nem ásta alá hitüket, hitetlenség nem ejtett foltot hűségükön Őiránta, aki elhozta a fényt sötét otthonukba.

[219]

[220]

Lévi-Máté

Senkit sem gyűöltek jobban Palesztinában a római tisztviselők közül, mint a vámszedőt. Szüntelenül bosszantotta a zsidókat, hogy az adót idegen hatalom kényszerítette rájuk, és ez állandóan emlékeztette őket elvesztett függetlenségükre. Az adószedők nem csupán a római elnyomás eszközei voltak, hanem saját hasznukra is zsaroltak, a nép rovására gazdagodtak meg. Azt a zsidót, aki ilyen római hivatalt fogadott el, a nemzeti becsület árulójának tekintették. Mint hitehagyottat megvetették, és a társadalom söpredékéhez sorolták.

Ehhez a réteghez tartozott Lévi-Máté, aki a Genezáret mellett elhívott négy tanítvány után a következőként állt Krisztus szolgálatába. A farizeusok foglalkozása alapján ítélték el Mátét, Jézus azonban szívét nézte, mely nyitva állt az igazság befogadására. Máté hallgatta a Megváltó tanítását. Isten Lelkének meggyőző ereje feltárta bűneit, segítségre vágyott Krisztustól, de mivel megszokta a rabbik megkülönböztetését, álmában sem gondolta volna, hogy a Nagy Tanító észreveszi őt.

Egyik nap, ahogy a vámszedő munkahelyén ült, Jézust látta közeledni. Legnagyobb megdöbbenésére a Megváltó ilyen szavakkal szólt hozzá: “Kövess engem” (Mt 9:9).

Máté “felkelvén, követé őt” (Mt 9:9). Nem habozott, nem kérdezősködött, nem gondolt jövedelmező foglalkozására, amelyet szegénységgel, nehézségekkel vált föl. Elég volt, hogy Jézussal lehet, hallgathatja szavát, együtt munkálkodhat Vele.

[221] Így volt ez az előzőleg elhívott tanítványokkal is. Midőn Jézus megparancsolta Péternek és társainak, hogy kövessék Őt, azonnal otthagyták hajóikat és hálóikat. Egyes tanítványoknak rokonaikról kellett gondoskodniuk, ám amikor meghallották a Megváltó hívását, nem haboztak, nem kíváncsiskodtak: miből fogok megélni; hogyan fogom eltartani a családomat? Engedelmeskedtek a hívásnak, és amikor Jézus később megkérdezte őket: “Mikor elküdtelek benneteket erszény, táská és saru nélkül, volt-é valamiben fogyatkozástok?” - így válaszolhattak: “Semmiben sem” (Lk 22:35).

A gazdag Mátéra, a szegény Andrásra és Péterre ugyanaz a próba várt, mindegyiküknek ugyanúgy oda kellett szentelődnie. Jézus a siker pillanatában, amikor a hálók tele voltak hallal, és a régi élet a leginkább csalogatott, kérte meg a tanítványokat a tengernél, hogy mindent hagyjanak ott az evangélium munkájáért. Minden léleknek ki kell állnia a próbát: vajon a múltó javak vagy a Krisztussal való közösség iránti vágy él-e bennük erősebben?

Az elvek mindig sokat követelnek. Senki sem szolgálhat eredményesen Istennek, ha nem adja át egész szívét ennek a munkának, és nem ítél mindent kárnak a Krisztus ismeretének gazdagságáért. Aki bármilyen fenntartással jön, az nem lehet Krisztus tanítványa, még kevésbé a munkatársa. Ha valaki értékeli a nagy üdvösséget, annak életében látható lesz a Krisztusnál megnyilvánuló önfeláldozás. Bármerre is vezet Jézus az úton, örömmel követi Őt.

Máté elhívása Krisztus tanítványául nagy megbotránkozást keltett. Hogy egy vallási tanító egy vámszedőt válasszon egyik közvetlen munkatársául, ez sértette a vallási, társadalmi, nemzeti szokásokat. A farizeusok remélték, hogy a nép előítéleteire támaszkodva Jézus ellen fordíthatják a közvélemény hullámain.

A vámszedők között széleskörű érdeklődés ébredt. Szívük vonzódott az isteni Tanítóhoz. Az új, tanítványi szerepkör feletti örömeiben Máté szerette volna Jézushoz hozni korábbi társait. Vendégséget szerzett tehát házában, összehívta rokonait, barátait. Nemcsak vámszedők voltak jelen, hanem sok más, kétes hírű személy is, akiket aggályoskodó szomszédaik törvényen kívül helyeztek.

A vendégséget Jézus tiszteletére rendezték, Ő pedig nem késlekedett eleget tenni a szíves felkérésnek. Jól tudta, hogy ezzel megsérti a farizeus pártot, és a nép szemében is megingatja helyzetét. Eljárását azonban nem befolyásolhatták taktikai megfontolások. Amit szívében viselt, az az élet vizére szomjazó lélek volt.

Jézus díszvendégként ült a vámszedők asztalánál, és rokonszenvével, társasági kedvességével megmutatta, hogy mennyire tiszteli az emberi méltóságot. Az emberek igyekeztek méltónak lenni bizalmára. Szavai áldott, életadó erővel hullottak a szomjas szívekbe. Új indíttatások ébredtek, az új élet lehetősége nyílt meg a társadalom kivetettjei számára.

Ilyen alkalmakkor jó néhány olyan embert érintett a Megváltó tanítása, akik akkor még nem fogadták el Őt, csak mennybemenetele

után. Amikor kitöltetett a Szentlélek, és egyetlen napon háromezren tértek meg, közülük sokan az igazságot először a vámszedők asztalánál hallották, és némelyikük az evangélium hírnökévé is vált. Máté számára Jézus példája a vendégségben állandó tanulsággal szolgált. A megvetett vámszedő az egyik legodaadóbb evangélista lett, szolgálata során szorosán a Mester lábnyomán járt.

Amikor az írástudók megtudták, hogy Jézus Máténál járt vendégségben, megragadták az alkalmat, hogy megvádolják. Úgy döntöttek, hogy a tanítványokon kezdik a munkát. Felébresztik előítéleteiket, s így remélhetőleg elidegenítik őket Mesterüktől. Az volt a taktikájuk, hogy Krisztust bevádolják a tanítványoknál, a tanítványokat pedig Krisztusnál, és nyilait oda célozzák, ahol az emberek a legsebezhetőbbek. Sátán ilyen módon dolgozik a mennyei hűtlenség óta, s az ő lelke indítja mindazokat, akik egyenlenséget, széthúzást akarnak kelteni.

“Miért eszik ez a ti Mesteretek a vámszedőkkel és bűnösökkel együtt?” (Mt 9 :11) - kérdezték az irigy írástudók.

Jézus nem várta meg, hogy tanítványai feleljenek a vádra, hanem maga válaszolt: “Nem az egészségeseknek van szüksége orvosra, hanem a betegeknek. Elmenvén pedig tanuljátok meg, mi az: Irgalmasságot akarok és nem áldozatot. Mert nem az igazakat hívogatni jöttem, hanem a bűnösöket a megtérésre” (Mt 9:12-13). A farizeusok lelkileg egészségesnek tartották magukat, mint akiknek nincs szükségük orvosra, a vámszedőkre és pogányokra viszont úgy tekintettek, mint akik elvesznek a lelki betegségeikben. Hát akkor nem az volt-e Jézus orvosi munkája, hogy ahhoz a réteghez menjen, amelyiknek szüksége van segítségére?

Bár a farizeusok igen jó véleményt alkottak magukról, valójában állapotuk rosszabb volt, mint az általuk megvetett személyeké. A vámszedők kevésbé voltak vakbuzgóak, önelégültek, és így fogékonnyabbnak bizonyultak az igazság iránt. Jézus így szólt az írástudókhöz: “Elmenvén pedig tanuljátok meg, mi az: Irgalmasságot akarok és nem áldozatot” (Mt 9:13).

[223]

Ezzel mutatott rá, hogy noha állításuk szerint Isten igéjét tanítják, annak lelkülete teljesen ismeretlen előttük.

A farizeusok erre egy időre elhallgattak, de még inkább megkövesedtek az ellenségeskedésben. Ezután Keresztelő János tanítványaira vetettek szemet, megpróbálták őket szembeállítani a Megváltóval.

Ezek a farizeusok nem ismerték el Keresztelő János küldetését. Csúfolták önmehtagadó életéért, egyszerű szokásaiért, szerény öltözetéért, és fanatikusként nyilvánították. Mivel János elítélte képmutatásukat, ők is visszautasították szavait, és megpróbálták az embereket ellene uszítani. Isten Lelke munkálkodott e gúnyolódók szívében, meggyőzte őket bűneikről - de ők elutasították Isten tanácsát, és Jánosról kijelentették, hogy ördögtől megszállott.

Most, amikor Jézus elvegyült a nép között, asztaluknál evett-ivott, falánksággal, iszákossággal vádolták meg. Ezek a szavak pontosan a vádlókra voltak igazak. Ahogyan Sátán Istent hamis színben tünteti fel, és saját tulajdonságait ruhazza Rá, a gonoszok éppúgy festenek torz képet Isten küldötteiről.

A farizeusok nem akarták elismerni: Jézus azért eszik vámszedőkkel és bűnösökkel, hogy mennyei világosságot hozzon a sötétségben lévők számára. Nem akarták észrevenni, hogy az isteni Tanító minden elhullatott szava élő mag, amely kicsírázik, és gyümölcsöt terem Isten dicsőségére. Elhatározták, hogy nem fogadják be a világosságot, és bár szembenálltak Keresztelő János küldetésével, most készek voltak baráti kezet nyújtani tanítványainak, mert remélték, hogy ezzel megnyerhetik őket szövetségesül Jézussal szemben. Állításuk szerint Jézus semmibe vette az ősi hagyományokat; Keresztelő János egyszerű kegyességét szembeállították Jézus életmódjával, aki vámszedőkkel és bűnösökkel lakomázik.

János tanítványai ezidőtájt nagyon levertek voltak. Ez még azelőtt történt, mielőtt Jézust megkeresték János üzenetével. Szeretett tanítójuk börtönben volt, napjaik gyászban teltek. Jézus semmit sem tett János kiszabadításáért, sőt mintha azért jött volna, hogy kétségbevonja tanítását. Ha János Isten küldötte, akkor Jézus és tanítványai miért viselkednek egészen másképpen?

János tanítványai nem látták tisztán Krisztus munkásságát, azt gondolták, valami alapja azért lehet a farizeusok vádjainak. Az írástudók számos előírását betartották, sőt azt remélték, hogy a törvény cselekedetei által megigazulnak. A böjtöt a zsidók érdemnek számító cselekedetként gyakorolták, a legmerekvebbek hetente két napot böjtöltek. A farizeusok és János tanítványai éppen böjtöltek, amikor ez utóbbiak Jézushoz jöttek a kérdéssel: "Miért hogy mi és a farizeusok sokat böjtölünk, a te tanítványaid pedig nem böjtölnek?" (Mt 9:14)

Jézus nagyon szelíden válaszolt. Nem próbálta helyreigazítani a böjtölésről alkotott téves felfogásukat, inkább saját küldetését illetően terelte őket helyes irányba. Ugyanazokkal a kifejezésekkel élt, melyeket maga Keresztelő János is használt, amikor Jézusról bizonyosságot tett. János ezt mondta: “Akinek jegyese van, vőlegény az; a vőlegény barátja pedig, aki ott áll és hallja őt, örvendezve örül a vőlegény szavának. Ez az én örömem immár betelt” (Jn 3:29). János tanítványai nem tudtak nem visszaemlékezni tanítójuk szavaira, amikor a hasonlatot folytatva Jézus így szólt: “Avagy mívelhetitek-é azt, hogy a lakodalmasok böjtöljenek, amíg a vőlegény velük van?” (Lk 5 : 34)

A menny Fejedelme népe között járt. Isten a legnagyobb ajándékot adta a világnak. Öröm a szegényeknek, mert Krisztus eljött, hogy országának örököséivé tegye őket. Öröm a gazdagoknak, mert Ő eljött, hogy megtanítsa őket, hogyan szerezhettek örök gazdagságot. Öröm a tudatlanoknak, mert Ő bölccsé teszi őket az üdvösségre. Öröm a tanultaknak, mert mélyebb rejtélyek tárulnak fel, mint valaha is álmodták volna, olyan igazságok lesznek világosak az ember számára a Megváltó küldetése által, melyek a világ alapítása óta rejtve voltak.

Keresztelő János örvendett, hogy láthatja a Megváltót. Milyen öröme adott alkalmat a tanítványoknak az a kiváltság, hogy együtt járhattak, beszélhettek a menny Uralkodójával? Ez nem a gyász, a böjt ideje volt számukra. Meg kell nyitniuk szívüket az Ő dicsősége világosságának befogadására, hogy fényt áraszthassanak azokra, akik a sötétségben, a halál árnyékában ülnek.

Krisztus szavai ragyogó képet festettek, ám sűrű felhő vonult át felette, amit egyedül az Ő szeme láthatott. “Eljőnek a napok, amikor elvételük tőlük a vőlegény, és akkor böjtölni fognak” (Mt 9:15) - mondotta. Amikor látniuk kell, hogy Urukat elárulták és megfeszítették, majd akkor fognak a tanítványok gyászolni és böjtölni. Jézus búcsúbeszédében a felházban ezt mondta nekik: “Egy kevés idő, és nem láttok engem; és ismét egy kevés idő, és megláttok majd engem. Bizony, bizony mondom néktek, hogy sírtok és jajgattok ti, a világ pedig örül: ti szomorkodtok, hanem a ti szomorúságotok öröme fordul” (Jn 16:19-20).

Amikor kijő a sírból, bánatuk öröme fordul. Mennybemenetele után személyében nem lesz jelen, de a Vigasztaló által mégis velük

marad, nem kell tehát gyászban tölteniük napjaikat. Sátán pedig pontosan ezt szerette volna. Azt akarta, hogy a tanítványok olyan benyomást keltsenek a világban, mintha becsapták volna őket, csalódottak lennének. Nekik viszont hit által a mennyei szentélyre kellett tekinteniük, ahol Jézus szolgál értük. Szívüket kitárták a Szentlélek előtt, aki Őt képviseli, s így örvendeztek jelenlétének. Mégis eljönnek a kísértés és próba napjai, amikor összeütközésbe kerülnek a világ vezetőivel, és a sötétség országának hatalmasságaival, amikor Krisztus nincsen velük személyesen, s ők nem képesek meglátni a Vigasztalót - ekkor kell igazán böjtölniük.

A farizeusok a forma merev betartásával akarták megdicsőíteni önmagukat, miközben szívük telve volt irigységgel, versengéssel. “Ímé - mondja a Szentírás - perrel és versengéssel böjtöltök, és sújtotok a gazságnak öklével; nem úgy böjtöltök mostan, hogy meghallassék szavatok a magasságban. Hát ilyen a böjt, amelyet én kedvelek, és olyan a nap, amelyen az ember lelkét gyötri? Avagy ha mint káka lehajtja fejét, és zsákot és hamvat terít maga alá: ezt nevezed-é böjtnek és az Úr előtt kedves napnak?” (Ésa 58: 4-5)

Az igazi böjt nem csupán formai szolgálat. A Szentírás leírja az Istennek tetsző böjtöt: “hogyan megnyisd a gonoszságnak bilincseit, az igaznak köteleit megoldjad, és szabadon bocsásd az elnyomottakat, és hogy minden ígát széttépjetek; ha odaadod utolsó falatodat az éhezőnek, és az elepedt lelkűt megelégitéd” (Ésa 58:6.10). Itt élénk táruul Krisztus munkájának igazi lelkülete és jellege. Egész élete önfeláldozás volt a világ megmentésére. Akár böjtölt a megkísértés pusztájában, akár a vámszedőkkel evett Máté lakomáján, mindenkor életét adta az elveszettek megváltásáért. Az odaszentelődés igazi lelkülete nem a tétlen gyászban, sem nem pusztán a test megsanyargatásában vagy az áldozatok sokaságában nyilvánul meg, hanem az én alárendelésében, a készséges szolgálatban Istennek és embernek.

Jézus példázattal folytatta a János tanítványainak adott választát, imígyen: “Senki nem toldja az új posztó foltot az ó posztóhoz; mert különben az újat is megszakasztja és az ó posztóhoz nem illik az újból való folt” (Lk 5 : 36). Keresztelő János üzenetét nem szabad egybeszőni hagyományokkal és babonákkal. Az olyan kísérlet, amely vegyíteni akarná a farizeusok színlelését János szentségével, csak még nyilvánvalóbbá tenné a kettő közötti szakadékot.

Krisztus tanításának alapelvei sem egyesíthetők a farizeusi formásokkal. Krisztusnak nem állt szándékában betömni a rést, melyet János tanításai ütöttek. Még határozottabban elkülönítette a régit és az újat. Jézus tovább szemléltette ezt a tényt, mondván “Senki sem tölti az új bort ó tömlőkbe; mert különben az új bor megszakasztja a tömlőket, és a bor kiömöl, és a tömlők is elvesznek” (Lk 5:37). Az új bor tárolására használt bőrtömlők egy idő után kiszáradtak, megmerevedtek, s már nem feleltek meg az eredeti célnak. Ezzel a közismert példával mutatta be Jézus a zsidó vezetők állapotát. A papok, írástudók, vezetők leragadtak a ceremóniák, hagyományok kerékvágásában. Szívük összezsugorodott, mint a kiszáradt bőrtömlők, melyekhez Jézus hasonlította őket. Amíg megelégedtek a jogszerű vallással, addig lehetetlen volt, hogy a mennyei élő igazság letéteményesei legyenek. Saját igazságukat tökéletesen kielégítőnek hitték, és nem vágyakoztak arra, hogy új tényezőt hozzanak vallásukba. Istennek az ember iránti jóakarátát nem valami rajtuk kívülálló dologként fogadták el. Összekapcsolták azt saját, jócselekedeteik révén szerzett érdemeikkel. A szeretet által munkálkodó, lelket megtisztító hit semmilyen ponton nem egyesülhet a farizeusok vallásával, amely emberi parancsokon, szertartásokon alapszik. Hiábavaló erőfeszítés lenne egyesíteni Jézus tanításait a bevett vallással. Isten éltető igazsága, akár az erjedő bor, szétszakítja a régit, tönkreteszi a farizeusi hagyomány tömlőjét.

A farizeusok bölcsebbnek képelték magukat, semhogy tanításra volna szükségük; igazságosabbnak, semhogy megváltásra; nagyra-becsültebbnek, semhogy olyan tisztességre, mely Krisztustól jön. A Megváltó elfordult tőlük, másokat keresett, akik elfogadják a mennyei üzenetet. A műveletlen halászokban, a piactéri vámszedőben, a samáriai asszonyban, az Őt örömmel hallgató köznépben új edényekre talált az új bor számára. Az evangéliumi munkára azok a lelkek a használható eszközök, akik boldogan elfogadják az Istentől nekik küldött világosságot. Ezek az Ő emberei, akik által a világot az igazság ismeretében részesítheti. Ha Krisztus kegyelme által népe új edényekké lesz, Ő megtölti azokat új borral.

[227]

Krisztus tanítása - noha az új bor jelképezi - nem új tan, hanem a kinyilatkoztatása annak, amit kezdettől tanítottak. A farizeusok számára azonban Isten igazsága elvesztette eredeti jelentőségét és

szépségét. Számukra Krisztus tanítása csaknem minden vonatkozásban új volt: nem ismerték el, nem akarták tudomásul venni.

Jézus rámutatott, micsoda erővel rombolja le a hamis tanítás az igazság utáni vágyat, az igazság értékelését. “Senki - mondotta - aki ó bort iszik, mindjárt újat nem kíván, mert azt mondja: Jobb az ó” (Lk 5:39). A pátriárkák és próféták által a világnak adott összes igazság új szépségben ragyogott Krisztus szavai által. Csakhogy az írástudók és farizeusok nem vágytak az értékes új borra. Míg meg nem üresítik elméjüket, szívüket a régi hagyományoktól, szokásoktól, gyakorlatától, addig nincs helyük Krisztus tanításai számára. Holt formákhoz ragaszkodtak, s elfordultak Isten erejétől és élő igazságától.

Ez volt az, ami a zsidók romlását okozta, és ez okozza sok lélek romlását napjainkban is. Ezek követik el ugyanazt a hibát, amit a farizeusok, akiket Krisztus megdorgált Máté asztalánál. Sokan inkább elutasítják az igazságot, amely a világosság Atyjától száll alá, semhogy feladják dédelgetett elképzeléseiket, vagy lemondjanak valamiféle bálványozott véleményről. Önmagukban bíznak, saját bölcsességükre alapoznak, nem ismerik fel lelki szegénységüket. Ragaszkodnak ahhoz, hogy olyan úton üdvözüljenek, melyen fontos dolgokat cselekedhetnek. Amikor azt kell látniuk, hogy a munkába lehetetlen az ént is beleszóniuk, elutasítják a felkínált üdvösséget.

A jogszerű vallás sohasem vezethet lelkeket Krisztushoz, mert szeretet nélküli, Krisztus nélküli. Az önigazult lelkülettel felajánlott böjt vagy ima utálatosság Isten szemében. Az imádkozók ünnepi gyülekezete, a vallásos ceremóniák körforgása, a külső megalázkodás, az impozáns áldozat mind hirdetik, hogy ezen dolgok cselekvője igaznak tekintti önmagát, aki jogosult a mennyországra - mindez azonban csalás. Saját cselekedeteinkért sohasem vásárolhatunk üdvösséget.

Ahogy Krisztus idejében volt, úgy van ma is: a farizeusok nem ismerik lelki szükségüket. Nekik szól az üzenet: “Mivel ezt mondod: Gazdag vagyok, és meggazdagodtam és semmire nincs szükségem; és nem tudod, hogy te vagy a nyomorult és a nyavalyás és szegény és vak és mezítelen: Azt tanácsolom néked, hogy végy tőlem tűzben megpróbált aranyat, hogy gazdaggá légy; és fehér ruhákat, hogy öltözeted legyen, és ne láttassék ki a te mezítelenségednek rútsága” (Jel 3:17-18). A hit és a szeretet tűzben megpróbált arany. Sokaknál az arany megfakult, a drága kincs elveszett. Az ilyeneknek Krisztus

igazsága egy soha fel nem vett ruha, érintetlen kútforrás. Róluk mondja az Írás: “Az a mondásom ellened, hogy az első szeretetedet elhagytad. Emlékezzél meg azért honnét estél ki, és térj meg, és az előbbi cselekedeteket cselekedd; ha pedig nem, hamar eljövök ellened, és a te gyertyatartódat kimozdítom helyéből, ha meg nem térsz” (Jel 2: 4-5).

“Isten előtt kedves áldozatok: a töredelmes lélek; a töredelmes és bűnbánó szívet óh Isten nem veted te meg!” (Zsolt 51:19) Az embernek meg kell üresítenie magát énjétől, mielőtt a szó igazi értelmében Jézus híve lehetne. Ha az ember megtagadja énjét, az Úr újjáteremti. Az új edényekbe új bor kerülhet. Krisztus szeretete új életre kelti a hívőt. Aki hitünk Fejedelmére és Bevégzőjére tekint,

[229] abban meg fog nyilvánulni Krisztus jelleme.

A szombat

Isten a szombatot a teremtéskor szentelte meg. Az emberért rendeltetett, és abból az időből ered, amikor “együtt örvendezének a hajnalcsillagok, és Istennek minden fiai vigadozának” (Jób 38:7). Békesség nyugodott meg a világon, mert a föld összhangban volt a mennyyel. “Látá Isten, hogy minden amit teremtett vala, ímé igen jó” (IMóz 1:31), és befejezett műve feletti örömeiben megnyugodott.

Mivel szombatnapon megnyugodott, “megáldá Isten a hetedik napot, és megszentelé azt” (IMóz 2:3) - vagyis szent célra különítette el. A nyugalom napjaként adományozta Ádámnak. A teremtés művére emlékeztetett, ezáltal Isten hatalmának és szeretetének jele lett. Az Írás-így szól: “Emlékezetet szerzett az ő csudálatos dolgainak” (Zsolt 111: 4). “Az ő alkotásaiból” megérthető “az ő örökkévaló hatalma és istensége”, ami “láthatatlan a világ teremtésétől fogva” (Róm 1:20).

Mindent Isten Fia teremtett. “Kezdetben vala az Ige, és az Ige vala az Istennél. Minden őáltala lett és nála nélkül semmi sem lett, ami lett” (Jn 1:1-3). És mivel a szombat a teremtés művének emlékezete, ez Krisztus szeretetének és hatalmának a jegye.

A szombat a természetre tereli gondolatainkat, s összeköttetésbe hoz a Teremtővel. A madarak énekében, a fák susogásában, a tenger zenéjében ma is hallhatjuk az Ő hangját, aki Ádámmal beszélgetett Édenben hűvös alkonyatkor. Miközben hatalmát szemléljük a természetben, vigaszra lelünk, mert ugyanaz az ige, amely mindeket teremtett, életet szól a léleknek is. Ő, “aki szólt: sötétségből világosság ragyogjon, ő gyújtott világosságot a mi szívünkben az Isten dicsősége ismeretének a Jézus Krisztus arcán való világoltatása végett” (2Kor 4: 6).

Ez a gondolat ihlette az éneket:

[230]

“Megvidámítottál engem Uram a te cselekedetteddel,
a te kezdednek műveiben örvendezem.

Mely nagyok Uram a te műveid,
igen mélységesek a te gondolataid!”

(Zsolt 92:5-6)

A Szentlélek pedig Ésaías próféta által kijelenti: “Kihez hasonlítjátok az Istent, és minő képet készítetek Őróla? Hát nem tudjátok és nem hallottátok-é, hát nem hirdettetett néktek eleitől fogva, hát nem értettétek-é meg a föld fundamentumait? Ki ül a föld kereksege fölött, amelynek lakói mint sáskák előtte, ki az eget kiterjeszti mint egy kárpitot, és kifeszíti, mint a sátort, lakásra. Kihez hasonlítottok hát engem, hogy hasonló volnék? szól a Szent. Emeljétek föl a magasba szemeiteket, és lássátok meg, ki teremté azokat? Ő, aki kihozza seregüket szám szerint, mindnyáját nevéen szólítja; nagy hatalma és erőssége miatt egyetlen híjuk sincsen. Miért mondd Jákób és szólsz ekként Izrael: Elrejtetett az én utam az Úrtól, és ügyemmel nem gondol Istenem?! Hát nem tudod-é és nem hallottad-é, hogy örökkévaló Isten az Úr, aki teremté a föld határait? nem fárad és nem lankad el. Erőt ad a megfáradottnak, és az erőtlen erejét megsokasítja.” (Ésa 40:18-29). “Ne félj, mert én veled vagyok; ne csüggedj, mert én vagyok Istened; megerősítelek, sőt megsegítlek, és igazságom jobbával támogatlak” (Ésa 41:10). “Térjetelek énhozzám, hogy megtartassatok földnek minden határai, mert én vagyok az Isten, és nincsen több!” (Ésa 45:22) Ez a természetbe írott üzenet; erre kell a szombatnak emlékeztetni. Amikor az Úr megparancsolta Izraelnek, hogy szenteljék meg szombatjait, így szólt: “Legyenek jegyül énköztem és tiköztetek, hogy megtudjátok, hogy én vagyok, az Úr, a ti Istenetek” (Ez 20:20).

A szombat benne foglaltatik a Sínai hegyen adott törvényben, de Isten nem ekkor nyilvánította ki először, mint nyugalomnapot. Izrael népe azelőtt is ismerte, mielőtt a Sínai hegyhez jöttek. Az odavezető úton is megtartották a szombatot. Ha valaki megszenteltelenítette, az Úr megdorgálta a népet: “Meddig nem akarjátok megtartani az én parancsolataimat és törvényeimet?” (2Móz 16:28)

A szombat nemcsak Izraelért rendeltetett, hanem a világért is. Az ember Édenben ismerte meg, és az a Tízparancsolat többi előírásához hasonlóan maradandóan kötelező érvényű. A törvényről, melynek a negyedik parancsolat egy része, Krisztus kijelenti: “Míg az ég és a

föld elmúlik, a törvényből egy jóta vagy egyetlen pontocska el nem múlik” (Mt 5:18).

[231]

Amíg a menny és a föld fennáll, addig a szombat is megmarad, mint a Teremtő hatalmának jelképe. Amikor pedig az Éden újra felvirágzik a földön, Isten szent pihenőnapját mindenki tisztelni fogja a nap alatt. A dicső újföld lakosai “szombatról szombatra” feljönnek “engem imádni, szól az Úr” (Ésa 66:23).

A zsidókra vonatkozó rendelkezések közül egyik sem különböztette meg őket olyan tökéletesen a környező népektől, mint a szombat. Isten terve szerint a szombat megtartása az Őt imádók megjelölése lesz. Elkülönülésük jele a bálványimádástól, és jele az igaz Istennel való kapcsolatuknak is. A szombat megszenteléséhez azonban az embernek magának is szentnek kell lennie, hogy hit által Krisztus igazságosságának részesévé válják. Amikor az Úr a parancsot adta Izraelnek: “Megemlékezzél a szombatnapról, hogy megszenteljed azt” (2Móz 20:8), ezt is hozzátette: “Szent emberek legyetek énelőttem” (2Móz 22:31). Csakis így különböztethette meg a szombat Izraelt, mint Isten imádoit.

Midőn a zsidók eltávolodtak Istentől, ami maga után vont a Krisztus hit általi igazságának elvesztését, számukra maga a szombat is elvesztette jelentőségét. Sátán magát akarta felmagasztalni, igyekezett elvonni az embereket Krisztustól, a szombatot pedig megrontani, mert ez Krisztus hatalmának a jele. A zsidó vezetők betöltötték Sátán akarát azzal, hogy Isten pihenőnapját terhes követelményekkel bástyázták körül. Krisztus idejében a szombatot már annyira elferdítették, hogy megtartása inkább az önző, önkényes ember jellemét tükrözte, mint a szerető mennyei Atyáét. A rabbik tulajdonképpen úgy mutatták be Istent, mint aki olyan törvényeket ad, melyeket az embernek lehetetlen megtartani. Az embereket rávették, hogy önkényűnek tekintsék Istent, s úgy gondolják: a szombatnak az Ő kívánalmi szerinti megtartása tette az embert kőszívűvé, kegyetlenné. Krisztusnak kellett ezeket a téves elképzeléseket helyreigazítani. Bár a rabbik könyörtelen ellenségeskedéssel követték Őt, Jézus még látszólag sem alkalmazkodott követelményeikhez, hanem ment a maga útján, és a szombatot Isten törvénye szerint tartotta meg.

Egyik szombaton, amikor a Megváltó és tanítványai elhagyták az imádság helyét, érőben levő gabonaföldön mentek keresztül. Jézus későig munkálkodott, s mialatt áthaladtak a mezőn, a tanítványok

[232]

tépkedni kezdtek a kalászokat, és tenyerükben kimorzsolva ették a gabonaszemeket.

Más napokon senki sem emelt volna szót emiatt, mert ha valaki gabonaföldön, gyümölcsösön vagy szőlőskerten haladt át, szabadon ehetett, amit csak akart (Lásd 5Móz 23:24-25!). Ám szombatnapon ilyet tenni - ez szentségtörésnek számított. Nemcsak a gabonaszedést tartották valamiféle aratásnak, hanem a termés kézben történő kidörzsölését is egyfajta cséplésnek minősítették. Így ez a rabbik véleménye szerint kettős törvénysértés volt.

A kémek azonnal panaszkodni kezdtek Jézusnak, mondván: “Ímé a te tanítványaid azt cselekszik, amit nem szabad szombatnapon cselekedni” (Mt 12:2).

Amikor Bethesdánál Jézust szombatrontással vádolták, védekezésképpen megerősítette: Ő Isten Fia, és kijelentette, hogy Atyjával összhangban cselekedett. Most, amikor a tanítványokat támadták meg, vádlóinak példákat idéz az Ótestamentumból, olyan tetteket, amelyeket szombatnapon Isten szolgálói vittek véghez.

A zsidó tanítók büszkék voltak az Írásokban való jártasságukra, de a Megváltó válaszában szemrehányás rejlett, amiért tudatlanok a Szent Íratok felől. “Nem olvastátok-é, - mondta - mit cselekedett Dávid, mikor megéhezett ő és akik vele voltak? Mi módon ment be az Úrnak házába és vette el a szent kenyereket és ette meg, amelyeket pedig nem szabad megenni, hanem csak a papoknak?” (Lk 6:3-4) “És monda nékik: A szombat lón az emberért, nem az ember a szombatért” (Mk 2:27-28). “Nem olvastátok-é a törvényben, hogy szombatnapon megtörik a papok a szombatot a templomban és nem vétkeznek? Mondom pedig néktek, hogy a templomnál nagyobb van itt.” “Az embernek Fia a Szombatnak is ura” (Mt 12: 5-6).

Ha helyes volt, hogy Dávid a szent célra elkülönített kenyerekkel csillapította éhségét, akkor az is helyes volt, hogy a tanítványok szükségletük kielégítésére kalászokat téptek a szombat szent óráiban. Mi több, a papok a templomban nagyobb munkát végeztek szombaton, mint a többi napokon. Ugyanez a munkavégzés világi célból bűnnek számítana, de a papok Isten szolgálatában dolgoztak. Azokat a szertartásokat végezték, melyek Krisztus üdvözítő hatalmára mutattak, munkájuk összhangban állt a szombat célkitűzésével. Most azonban Krisztus maga jött el, a tanítványok, miközben Krisztus munkáját

végezték, Isten szolgálatában állottak, és ami e munka végzéséhez szükséges volt, az nem jelentette a szombat megrontását.

[233]

Krisztus arra akarta tanítványait, ellenségeit tanítani, hogy az Istennek való szolgálat a legelső. Isten munkájának célja e világon az ember megváltása, ezért amit meg kell tenni szombaton e munka teljesítéséhez, az összhangban áll a szombat-paranccsal. Jézus az érvelésre azzal tette föl a koronát, hogy kijelentette: Ő “a szombatnak ura” - vagyis felette áll minden kérdésnek és minden törvénynek. A végső Bíró ugyanarra a törvénycikkre mutatva menti fel őket a vád alól, amelyre a vádlók is hivatkoznak.

Jézus nem zárta le az ügyet annyival, hogy megfeddte ellenségeit. Kijelentette, hogy vakságukban szem elől tévesztették a szombat célját. Így szólt: “Ha pedig tudnátok, mi ez: Irgalmasságot akarok és nem áldozatot, nem kárhoztattátok volna az ártatlanokat” (Mt 12:7). Számos, lélek nélküli szertartásuk nem helyettesíthette azt az igazsághoz hű feddhetetlenséget és gyöngéd szeretetet, amely Isten igaz imádóját mindig is jellemezte:

Krisztus újból megismételte azt az igazságot, hogy az áldozatok önmagukban értéktelenek, mert csak eszközök, nem pedig célok. Értelmük az volt, hogy az embert a Megváltóhoz irányítsák, és így összhangba hozzák Istennel. Isten a szeretet-szolgálatot értékeli. Ha ez hiányzik, akkor a ceremóniák pusztá körforgása bántja Őt. Így van ez a szombattal is. Azért rendeltetett, hogy létrehozza ember és Isten közösségét. Ám ha az elmét fárasztó rítusok kötik le, a szombat célja elvész. Csupán külső megtartása pedig porhintés.

Egy másik szombaton, ahogy Jézus belépett a zsinagógába, egy száradt kezű embert vett észre. A farizeusok mohón lesték, mit fog tenni. A Megváltó jól tudta, hogy ha szombatnapon gyógyít, törvényszegőnek tekintik, mégsem habozott, ledöntötte a szombatot elbarikádózó hagyományos követelmények falát. Jézus előszólitotta a szerencsétlen embert, és megkérdezte: “Szabad-é szombaton jól tenni, vagy rosszat tenni? az életet megtartani, vagy elveszteni?” (Lk 6:9) A zsidóknál alapelvnek számított, hogy a jó cselekedet elmulasztása bűn, ha alkalom volna rá megtenni. Életmentést megtagadni - gyilkosság. Jézus így saját területükön fogta meg a rabbikat. “De azok hallgatnak vala. Ő pedig elnézvén őket haraggal, bánkódván szívük keménysége miatt, monda az embernek: Nyújtsd ki a kezedet.

És kinyújtá, és meggyógyult a keze és éppé lőn, mint a másik” (Mk 3:4-5).

[234]

A kérdésre “Szabad-é szombatnapon gyógyítani?” Jézus megfelelt:

“Kicsoda közületek az az ember, akinek van egy juha, és ha az szombatnapon a verembe esik, meg nem ragadja és ki nem vonja azt? Mennyivel drágább pedig az ember a juhnál! Szabad tehát szombatnapon jót cselekedni” (Mt 12:10:12).

A kémeek nem mertek Krisztusnak válaszolni a sokaság jelenlétében, mert féltek, hogy bajba keverednek. Tudták, hogy Ő igazat szól. Ők viszont inkább hagytak szenvedni egy embert, mintsem hogy megszegjék hagyományaikat, miközben a barmon segítettek, mert különben tulajdonosa kárt vallott volna. Tehát több gondjuk volt az okatlan állatra, mint az emberre, akit Isten saját képére teremtett. A példa szemlélteti az összes hamis vallás működését. Ezek egy olyan vágyból erednek, hogy az ember Isten fölé akarja helyezni saját magát, végül azonban mélyebbre süllyed az állatnál. Minden, Isten fennhatósága ellen síkra szálló vallás megfosztja az embert attól a dicsőségtől, amelyben a teremtéskor részesült, és amelyet Krisztus által nyerhet vissza. Minden hamis vallás arra tanítja híveit, hogy hunyjanak szemet az emberi szükségletek, szenvedések és jogok fölött. Az evangélium nagyra értékeli az embert, mint Krisztus vére árán megváltott lényt, és azt tanítja, hogy gyöngéd figyelemmel kell viseltetni az emberi szükségletek, bajok iránt. Az Úr így szól: “Drágábbá teszem az embert a színaranynál, és a férfit Ofir kincsaranyánál” (Ésa 13:12).

Amikor Jézus azzal a kérdéssel fordult a farizeusokhoz, hogy szabad-e szombatnapon jót vagy gonoszt cselekedni, életet menteni vagy kioltani, saját gonosz szándékaikkal fordította őket szembe. Ők keserű gyűlölettel életére törtek, míg Jézus életet mentett, örömet okozott a sokaságnak. Jobb-e tehát szombaton ölni - ahogy titokban tervezték -, mint a beteget meggyógyítani, ahogyan Ő tette? Tisztességesebb dolog a szívben gyilkolni Isten szent napján, mint minden embert úgy szeretni, hogy ez az irgalmasság cselekedeteiben jusson kifejezésre?

A leszáradt kéz meggyógyításával Jézus elítélte a zsidók szokásait, és úgy állította be a negyedik parancsolatot, ahogy azt Isten annakidején adta. “Szabad szombatnapon jót cselekedni” (Mt 12:12)

- jelentette ki. A zsidók értelmetlen korlátozásainak elsöprésével Krisztus megtisztelte a szombatot, míg a Rá panaszkodók meggyalázták Isten szent napját.

Akik szerint Krisztus eltörölte a törvényt, azok azt tanítják, hogy Ő megszegte a szombatot, sőt tanítványainak ugyanezt az eljárását is igazolta. Így ezek az emberek valójában a fondorlatos zsidók álláspontjára helyezkednek. Ezzel ellentmondanak Krisztus tanúságtételének, aki kijelenti: “Én megtartottam az én Atyámnak parancsolatait, és megmaradok az ő szeretetében” (Jn 15:10). Sem a Megváltó, sem követői nem szegték meg a szombatot. Krisztus a törvény élő megjelenítője volt. Soha életében nem hágtá át a szent előírásokat. Amint végigtekintett a tanúskodó nemzetben, amely csak az alkalmat leste, hogy elítélhesse Őt, megcáfolhatatlanul mondhatta: “Ki vádol engem közületek bűnnel?” (Jn 8:46)

[235]

A Megváltó nem azért jött, hogy félretegye a pátriárkák és próféták beszédeit, hiszen Ő maga szólt képviselői által. Isten igéjének minden igazsága Tőle származott. Ám ezeket a felbecsülhetetlen drágaköveket hamis foglalatba helyezték. Drága fényüket a tévelygés szolgálatába állították. Isten arra vágyott, hogy kiemelje őket a bűn foglalatából, és az igazság keretébe helyezhesse vissza e kincseket. Ezt a munkát csak isteni kéz végezheti el. Az igazság a tévelygéshez kötve Isten és ember ellenségének célját szolgálja. Krisztus azért jött, hogy a helyére tegye, ahol Istent dicsőíti, és az emberiség megváltását munkálja.

“A szombat lőn az emberért, nem az ember a szombatért” (Mk 2:27) - mondotta Jézus. Az isteni rendelkezések az emberiség javát szolgálják. “Minden tiérettetek van” (2Kor 4:15). “Akár Pál, akár Apollós, akár Kéfás, akár világ, akár élet, akár halál, akár jelenvalók, akár következők, minden a tiétek; Ti pedig Krisztusé, Krisztus pedig Istené” (1Kor 3:22-23). A Tízparancsolat törvényét - amelynek a szombat egy része - Isten áldásként adta népének. “Megparancsolta nekünk az Úr, - mondotta Mózes - hogy cselekedjünk mind e rendelkezések szerint, hogy féljük az Urat, a mi Istenünket, hogy jó dolgunk legyen teljes életünkben, hogy megtartsa minket az életben” (5Móz 6:24). A zsoltáros által kapta Izrael az üzenetet: “Szolgáljátok az Úrnak örvendéssel; menjetek eléje vigassággal. Tudjátok meg, hogy az Úr az Isten; ő alkotott minket és nem magunk; az ő népe és az ő legelőinek juhain vagyunk. Menjetek be az ő kapuin

hálaadással, tornácaiba dicséretekkel” (Zsolt 100:2-4). Mindenkiről, “aki megőrzi a szombatot, hogy meg ne fertőztesse azt”, ezt mondja az Úr: “Szent hegyemre viszem föl ezeket, és megvidámítom őket imádságom házában” (Ésa 56:6-7).

[236] Mert a szombatnak is Ura az embernek Fia. E szavak tanítanak, vigasztalnak. Mivel a szombat az emberért rendeltetett, az Úr napja. Krisztusé, mert “minden őáltala lett és nála nélkül semmi sem lett, ami lett” (Jn 1:3). Mivel Ő teremtett mindeneket, Ő a szombat szerzője is. Ő különítette el, mint a teremtés emlékűnnepét. A szombat Rá mutat tehát, Teremtőjére és Megszentelőjére. Azt hirdeti, hogy Ő az egyház feje, aki mindent alkotott mennyen és földön, akiben fennállnak a dolgok, és akinek ereje által megbékélünk Istennel. Izraelről szólva ezt mondja: “Adám nékik szombataimat is, hogy legyenek jegyül köztem és öközöttük; hogy megtudják, hogy én vagyok az Úr, az ő megszentelőjük” (Ez 20:12). A szombat Krisztus hatalmának a jele, amely szentté tesz minket. Mindenkin megadatik, akit Krisztus megszentel - szentté teszem őket. A szombat mindenkinek megadatik, mint az Ő megszentelő erejének jele, aki Krisztus által részesévé válik Isten Izraelének.

[237] Így szól az Úr: “Ha megtartóztatod szombaton lábadat, és nem űzöd kedvtelésedet szent napomon, és a szombatot gyönyörűségnek hívod, az Úr szent és dicsőséges napjának, akkor gyönyörűséged lesz az Úrban” (Ésa 58:15-14). Mindazoknak, akik a szombatot Krisztus teremtő és megváltó hatalmának jeleként fogadják el, örömük lesz benne. Krisztust látják általa, Őbenne gyönyörködnek. A szombat rávilágít a teremtés művére, mint az Ő hatalmas, megváltó erejének bizonyítékára. Az elvesztett édeni békére emlékeztet, és az Üdvözítő által helyreállított békéről beszél. S a természetben minden az Ő hívását ismétli: “Jöjjetek éh hozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és megterhelttetek, és én megnyugosztalak titeket” (Mt 11:28).

“Választa tizenkettőt”

“Azután felméne a hegyre, és magához szólítá, akiket akar vala; és hozzá menének. És választá tizenkettőt, hogy vele legyenek, és hogy kiküldje őket prédikálni” (Mk 3:13-14).

A galileai tenger közelében, a hegyoldalban, árnyas fák között hívta el Jézus a tizenkettőt apostoli feladatra, és itt tartotta hegyi beszédét is. A mezők és hegyek Jézus kedvelt pihenőhelyei voltak, sokszor inkább a szabad ég alatt tanított, mint a templomban vagy zsinagógákban. Egyetlen zsinagóga sem fogadhatta volna be az Őt követő tömeget, ám Jézus nemcsak ezért tanított mezőkön, ligetekben. Szerette a természet tájait. Minden csendes, visszavonulásra alkalmas hely szent templom volt számára.

A föld első lakói Éden fáit választották szentélyüknek. Krisztus ott érintkezett az emberiség atyjával. A Paradicsomból történt kiűzetés után még mindig az erdőkön, mezőkön imádkoztak ősszüleink, Krisztus ott kereste fel őket kegyelmének evangéliumával. Krisztus beszélt Ábrahámmal Mamré tölgyesében, Izsákkal, amikor kiment estefelé a mezőre elmélkedni, Jákóbbal a bétheli domboldalon, Mózessel Midión hegyein, és a nyáját őrző gyermek Dáviddal. Krisztus az, aki úgy rendelte, hogy Izrael népe tizenöt évszázad óta minden évben egy hétre elhagyja otthonát, vegyék “szép fának gyümölcsét, pálmafa ágait, sűrű levelű fa lombját, és patak mellett való fűzgallyakat” (3Móz 23:40), és lakozzanak az ezekből készített sátorokban.

A tanítványok oktatásakor Jézus a város zűrzavarából való visszavonulást választotta, mert a mezők és halmok csöndje jobban összhangban állt az önmegtagadás leckéivel, melyeket meg akart tanítani nekik. Szolgálatá során szívesen gyűjtötte Maga köré az embereket a kék ég alatt, füves domboldalon vagy tóparton. Itt, ahol saját teremtett művei vették körül, hallgatóinak gondolatait a mesterséges dolgokról a természetiekre terelhette. A természet növekedése, fejlődése feltárta országának alapelveit. Amikor az ember feltekint Isten hegyeire, látja kezének csodálatos műveit, az isteni

[238]

igazság értékes leckéit ismerheti meg. A természet dolgai Krisztus tanítását ismétlik. Így van ez mindenkivel, aki szívében megyki a mezőkre Krisztussal. Érzy, hogy szent befolyás veszi körül. A természet dolgai megtestesítik az Úr példázatait, ismétlik tanácsait. Amikor a természetben kapcsolatba kerülünk Istennel, a gondolatok felemelkednek, a szív pedig nyugodalmat lel.

Most kellett megtenni az első lépést az egyház szervezése felé, amely majd Krisztus távozása után képviseli Őt a földön. Nem állt rendelkezésükre költséges szentély, hanem a Megváltó olyan csendes helyre vezette tanítványait, amelyet Ő szeretett, s lelkükben e nap szent tapasztalatai örökre összeforrtak a hegy, a völgy, a tenger szépségével.

Jézus azért hívta el tanítványait, hogy tanúbizonyságként küldhesse szét őket, és hirdessék a világnak, amit Tőle hallottak és láttak. Hivatásuk a legfontosabb volt valamennyi elhivatott emberi feladat között, közvetlenül a Krisztusé után következett. Isten munkatársaivá kellett lenniük a világ megmentésében. Ahogyan az testamentumban a tizenkét pátriárka Izrael képviselője, úgy kellett a tizenkét apostolnak képviselnie az evangéliumi egyházat.

A Megváltó ismerte a kiválasztottak jellemét. Minden gyöngeségükbe, hibájukba belelátott, tudott a leselkedő veszélyekről, a rájuk nehezedő felelősségről, és szívből aggódott választottaiért. Egész éjszaka egyedül imádkozott érettük a galileai tengert szegélyező hegyen, miközben ők a hegy lábánál aludtak. Az első hajnali fénysugár megjelenésekor Magához szólította őket, mert fontos közlendője volt.

Ezek a tanítványok már egy ideje tevékenyen részt vettek Jézus munkájában. János és Jakab, András és Péter Fileppel, Nátánaellel és Mátéval közelebb álltak Hozzá, mint a többiek, és több csodáját látták. Pétert, Jakabot és Jánost fűzte Hozzá a legszorosabb kapcsolat. Szinte állandóan Vele voltak, látták csodáit, hallották szavait. János még bensőségesebben vonzódott Jézushoz, úgyhogy neki ez a megkülönböztetés jutott: akit Jézus szeret. A Megváltó mindnyájukat szerette, de János volt a legfogékonyabb lélek. A többieknél fiatalabb volt, és gyermeki, még bízóbb hittel tárta ki szívét Jézusnak. Így egyre mélyült egymás iránti rokonszenvük Krisztussal, s a Megváltó általa közölte népével legmélyebb lelki tanításait.

Az apostolok egyik csoportjának élén Filep neve áll. Ő volt az első tanítvány, akihez Jézus határozott parancsa szólt: “Kövess engem!” (Jn 1:44) Filep bethsaidai volt, csakúgy, mint András és Péter. Hallgatta Keresztelő János tanítását, hallotta a kijelentést: Krisztus Isten Báránya. Filep őszintén kereste az igazságot, de szívében lassan fogant meg a hit. Noha csatlakozott Krisztushoz, de Nátánaelnek tett kijelentéséből érződik, hogy nem volt teljesen meggyőződve Jézus istenségéről. Bár Krisztust a mennyei hang mondotta Isten Fiának, Filep számára Ő mégis a “názáreti Jézus, Józsefnek fia” volt. (Jn 1: 46) Az ötezer megvendéglésekor újra kitűnt Filep hitetlensége. Jézus megpróbálta őt a kérdéssel: “Honnan vegyünk kenyeret, hogy ehessenek ezek?” Filep válasza hitetlenséget sugallt: “Kétszáz dénár árú kenyér nem elég ezeknek, hogy mindenikük kapjon valami keveset” (Jn 6:5.7). Jézus elszomorodott. Bár Filep látta műveit és érezte erejét, mégsem volt hite. Amikor a görögök Jézus után érdeklődtek Filepnél, ő nem ragadta meg az alkalmat, hogy bemutassa őket a Megváltónak, hanem elment Andrásnak szólni. Mi több, Filep szavai a keresztfeszítés előtti utolsó órákban is inkább gyengítették a hitet. Amikor Tamás azt mondta Jézusnak: “Uram, nem tudjuk hová mégy; mimódon tudhatjuk azért az utat?”, a Megváltó így felelt: “Én vagyok az út, az igazság és az élet. Ha megismertetek volna engem, megismertétek volna az én Atyámat is.” Filep a hitetlenség hangján szólalt meg: “Uram, mutasd meg nekünk az Atyát, és elég nekünk!” (Jn 14:5,8) Ilyen nehéz felfogású, hitben gyenge volt az a tanítvány, aki már három éve Jézussal járt.

Filep hitetlenségével szerencsés ellentétben állt Nátánael gyermeki bizalma. Mélységesen komoly természetű ember volt, hite a láthatatlan dolgok valóságába kapaszkodott. Mindazonáltal Filep is Krisztus iskolájának tanulója volt, s az isteni Tanító türelmesen hordozta hitetlenségét, nehézfejűségét. Amikor a Szentlélek kitöltetett a tanítványokra, Filep az isteni rendelés szerinti tanítóvá lett. Tudta, miről beszél és olyan bizonyossággal tanított, hogy meggyőződést ültetett hallgatóiba.

Mialatt Jézus a tanítványokat elrendelt hivatásukra készítette elő, középük nyomult valaki, aki nem kapott elhívást. Iskariótes Júdás volt az, Krisztus állítólagos követője. Most előtérbe lépett, és helyet követelt a tanítványoknak ebben a szűkebb körében. Nagyon komolyan, és látszólag őszintén jelentette ki: “Mester, követlek téged,

akárhova mégy” (Mt 8:19). Jézus nem utasította el, se nem üdvözölte, hanem szomorúan csak ennyit mondott: “A rókáknak vagyon barlangjuk és az égi madaraknak fészük; de az ember Fiának nincs hová fejét lehajtani” (Mt 8:20). Júdás hitt Jézusban, mint Messiásban, s az apostolokhoz való csatlakozása révén remélte, hogy magas tisztséget tölthet be az új országban. Jézus ezt a reményt akarta elvágni szegénységének kimondásával.

A tanítványok alig várták, hogy Júdás is közéjük kerüljön. Megjelenése parancsoló, felfogása éles, jó szervező, ők ajánlották Jézusnak, mint aki majd nagyban segíti munkáját. Meglepődtek, hogy Jézus oly hűvösen fogadta.

A tanítványokat nagy csalódás érte azzal, hogy Jézus nem próbálta megnyerni Izrael vezetőinek támogatását. Úgy érezték, hibát követ el azzal, hogy nem veszi igénybe ezeknek a befolyásos férfiaknak a támogatását ügye megerősítésére. Ha Júdást visszautasítja, gondolatban megkérdőjelezték volna Mesterük bölcsességét. Júdás későbbi története megmutatta nekik, milyen veszélyes dolog világi szempontoknak engedni, amikor el kell dönteni, hogy alkalmas-e valaki Isten munkájára. Az olyan emberek közreműködése, akiket a tanítványok szerettek volna megnyerni, a mű átjátszását jelentette volna a legádázabb ellenség kezére.

Amikor Júdás a tanítványokhoz csatlakozott, még nem volt érzéketlen Krisztus jellemének szépsége iránt. Érezte az isteni erő befolyását, mely lelkeket vonzott a Megváltóhoz. Ő, aki nem azért jött, hogy a megrepedt nádat eltörje vagy a pislogó gyertyabelet kioltsa, ezt a lelket sem utasíthatta el, amíg egy kevés vágy is élt benne a világosság iránt. A Megváltó olvasott Júdás szívében. Ismerte a bűnnek azt a mélységét, ahova Júdás süllyed, ha csak Isten kegyelme meg nem szabadítja. Amikor kapcsolatba lépett ezzel a férfival, oda helyezte, ahol nap mint nap érintkezésbe kerülhet az Ő túlaradó, önzetlen szeretetével. Ha megnyitja szívét Krisztusnak, az isteni kegyelem száműzi az önzés démonát, és Júdás is Isten országának alattvalója lehet.

Isten úgy fogadja az embert, ahogy van; emberi jellemvonásaival együtt; kiképzí szolgálataira, ha nevelhető és tanul Tőle. Nem azért választja ki, mert tökéletes, hanem fogyatékoságai ellenére is éppen azért, hogy az igazság ismerete és gyakorlása által, Krisztus kegyelmével átalakulhasson az Ő képmására.

Júdás a többi tanítvánnyal egyenlő eséllyel indult. Ugyanazokat a drága tanításokat hallgatta. Ám az igazság gyakorlati kivitelezése - amit Krisztus megkívánt - aszerint változott, hogy az megegyezett-e Júdás vágyaival, céljaival. Nem mondott le saját elképzeléseiről a mennyei bölcsesség javára.

Milyen szelíden bánt későbbi árulójjával a Megváltó! Tanításában Jézus hangsúlyozta a jótékonyság elvét, ami a kapzsiság igazi gyökerébe vág. Lefestette Júdás előtt a telhetetlenség förtelmességét, s a tanítvány nemegyszer rádöbbsent, hogy az ő jellemét rajzolta meg, az ő bűnére mutat rá, mégsem vallotta meg és hagyta el hamisságát. Önelégült volt, és ahelyett, hogy ellenállt volna a kísértésnek, folytatta tisztességtelen eljárásait. Krisztus élő példaként állt előtte, mivé lehet, ha javára fordítja az isteni közbenjárást és szolgálatot, ám a tanítások süket fülekre találtak Júdásnál.

Jézus nem bírálta élesen kapzsiságáért, hanem isteni türelemmel hordozta ezt a tévelygőt, még akkor is, amikor értésére adta, hogy nyitott könyvként olvas szívében. Bemutatta számára a helyes cselekvés legmagasabb indítóokait - ha elutasítja a mennyei világosságot, Júdásnak nem lesz mentsége.

Ahelyett, hogy a világosságban járt volna, Júdás inkább hibáihoz ragaszkodott. Gonosz vágyakat, a bosszú szenvedélyét, sötét, rosszindulatú gondolatokat táplált, míg Sátán teljesen hatalmába kerítette. Júdás megtestesítője lett Krisztus ellenségeinek.

Amikor kapcsolatba került Jézussal, még voltak olyan jellemvonásai, melyek áldást jelenthettek volna az egyház számára. Ha felveszi Krisztus igáját, az apostolok egyik vezetője lehetett volna, ezzel szemben amikor rámutattak hibáira, megkeményítette szívét, büszkén, lázadva, saját önző célkitűzéseit választotta, és így alkalmatlanná tette magát az Istentől néki szánt munkára.

Mindegyik tanítványnak súlyos fogyatékoságai voltak, amikor Jézus szolgálatába szólította őket. Még maga János sem - aki pedig a legszorosabb kapcsolatba került a szelíd, alázatos Megváltóval - volt természeténél fogva szelíd és hajlékony. Testvérével “mennydörgés fiainak” (Mk 3:17) nevezték. Míg Jézussal voltak, bármilyen csekély, Vele szemben tapasztalt megvetés fellobbantotta méltatlankodásukat, harciasságukat. Ingerültség, bosszú, bíráló lelkület mind-mind jelen volt a szeretett tanítványban is. Napról napra látta Jézus szelídségét, türelmét, hallotta tanításait az alázatosságról, hosszútűrésről, -

mindez ellentétben állt saját erőszakos természetével. Szívét megnyitotta az isteni befolyás előtt, és nemcsak hallgatója, hanem megvalósítója is lett a Megváltó szavainak. Az ént elrejtette Krisztusban. Megtanulta viselni Krisztus igáját, hordozni a terhét.

Jézus megrótta tanítványait, figyelmeztette, óvta őket, János és testvérei mégsem hagyták el Őt - Jézust választották, még ha dorgálta is őket. A Megváltó sem szakított velük gyengeségeik, tévedéseik miatt. Ők mindvégig osztoztak megpróbáltatásaiban, tanulmányozták életének példáját. Krisztusra tekintettek, s így átalakult a jellemük.

Hajlamaik, szokásaik tekintetében az apostolok igen különbözőek voltak. Ott állt közöttük Lévi-Máté, a vámszedő; a heves, vakbuzgó Simon, a római hatalom engesztelhetetlen gyűlölője; a nagylelkű, lobbanékony Péter; az aljas lelkületű Júdás; Tamás - igaz szívű, de szégyenlős, félénk; Fülöp, a nehézfejű, kétségekkel küzdő; és Zebedeus becsvágyó, szókimondó fiai, testvéreikkel együtt. Ők gyűltek össze, különböző hibáikkal, rosszra való, öröklött vagy szerzett hajlamaikkal. De Krisztusban, és általa Isten családjában lakoztak, hogy megtanuljanak egyek lenni hitben, tantételekben és lelkületben. Voltak próbáik, sérelmeik, különvéleményük - de amíg szívükben Krisztus lakozott, nem üthette fel a fejét egyenlenség. Szeretete egymás iránti szeretethez vezetett, a Mester összehangolta a különbségeket és létrehozta a tanítványok közötti egységet olyannyira, hogy gondolkodásukban, ítélezésükben is eggyé váltak. Krisztus, a nagy központ és ők olyan mértékben közeledtek egymáshoz, amilyen mértékben a központhoz közeledtek.

Midőn Jézus befejezte a tanítványok oktatását, szorosán Maga köré gyűjtötte a kicsiny csoportot, középen letérdelt, kezét a fejükre helyezte, és imában ajánlotta őket a szent munkára. Így kente fel az Úr tanítványait az evangélium szolgálatára.

[243] Krisztus nem az el nem bukott angyalokat választotta arra, hogy képviseljék Őt az emberek között, hanem emberi lényeket, akiknek indulatai a megmentendőkéhez hasonlatosak. Krisztus emberré lett, hogy elérhesse az embert. Az istenségnek emberi természetre volt szüksége, mert a világ megváltásához az emberi és az isteni is kellett. Az istenségnek szüksége volt az emberi természetre, hogy az ember egy csatornán kapcsolatba léphessen Istennel. Így van ez Krisztus szolgálóival, hírvivőivel is. Az embernek rajta kívül és felette álló erőre van szüksége ahhoz, hogy ez helyreállítsa benne Isten kép-

mását, és képessé tegye munkájának végzésére. Ez azonban nem teszi szükségtelenné az emberi eszközt. Az ember megragadja az isteni erőt, és hit által Krisztus a szívében lakozik. Az emberi erő az istenivel együttműködve képessé válik a jóra.

Aki a galileai halászokat elhívta, ma is hívja az embereket szolgálatába. Ma is éppoly készségesen nyilatkoztatja meg erejét általunk, mint az első tanítványok által. Legyünk bármily tökéletlenek és bűnösök, az Úr továbbra is felajánlja, hogy legyünk a társai, Krisztus tanítványai. Hív, Ő akar tanítani minket, hogy Krisztussal egységben végezhessük az isteni munkát.

“Ez a kincsünk pedig cserépedényekben van, hogy amaz erőnek nagy volta Istené legyen, és nem magunktól való” (2Kor 4:7). Íme, ezért bízta Isten az evangélium hirdetését inkább esendő emberekre, mint angyalokra. Így jut kifejezésre, hogy az az erő, amely az emberi gyöngesség által munkálkodik, Isten ereje. Ez bátorít: higgyük, hogy az az erő, amely segíthet másokon, olyan gyengéken, mint mi, rajtunk is segíthet. És aki “maga is körül van véve gyarlósággal”, képes “együtténeznii a tudatlanokkal és tévelygőkkel” (Zsid 5:2). Mivel maga is veszélyben forog, ismeri az út buktatóit, nehézségeit, ezért arra hivatott, hogy segítsen másoknak, akik hasonló veszélyben vannak. Egyeseket kétség gyötör, fogyatékoságokkal terheltek, gyengék a hitben, és képtelenek megragadni a Láthatatlant. De ha Krisztust helyettesítve felkeresi őket egy barát, akit láthatnak, ez összekötő kapocs lehet, megerősítheti Krisztusba vetett gyenge hitüket.

A mennyei angyalok munkatársaivá kell lennünk, be kell mutatnunk Jézust a világnak. Az angyalok szinte türelmetlenül sóvárogva várják együttműködésünket, mert ők emberi csatornákon át érintkezhetnek az emberekkel. Ha egész szívünkkel odaszentelődünk, átadjuk magunkat Krisztusnak, az angyalok örvendeznek, hogy a mi hangunk segítségével tárhatják fel Isten szeretetét.

A Hegyibeszéd

Krisztus ritkán gyűjtötte Maga köré kizárólag tanítványait, hogy szavait hallgassák. Nem csupán azokat választotta hallgatóiul, akik ismerték az élet útját. Célja az volt, hogy elérje a tudatlan, tévelygő tömegeket. Az igazságnak olyan részét tanította, amellyel hozzá tudott férkőzni az elhomályosult értelemhez. Ő maga volt az igazság, örökké áldásra nyújtott kezekkel, felövezett derékkal állt, és intő, kérő, bátorító szavakat szólt, mindenkit fel kívánt emelni, aki Hozzá jött.

A Hegyibeszéd tulajdonképpen a tanítványokhoz szólt, de a sokaság előtt hangzott el. Az apostolok elhívásuk után elmentek Jézussal a tengerpartra. Kora reggel itt kezdtek az emberek gyülekezni. A galileai városokból jött, szokásos tömegén kívül jöttek Júdeából, sőt magából Jeruzsálemből is; Pereából, Dekapolisból, Idumeából, egészen Júdea déli részéből; Tirusból, Szidonból, és a Földközi-tenger partjának föníciai városaiból. “Amikor hallották, hogy miket mível vala” (Mk 3: 8); “jöttek, hogy hallgassák őt és meggyógyíttassanak betegségeikből. Mert erő származék belőle, és mindeneket meggyógyíta” (Lk 6:17.19).

A keskeny parton még állva sem kerülhetett mindenki közelébe - aki szeretett volna hallótávolságon belül maradni -, ezért Jézus visszavezette őket a hegyoldalra. Amint egy lankás helyre értek, amely kellemes gyülekezőhelyül kínálkozott a hatalmas tömegnek, leült a fűbe, a tanítványok és a sokaság pedig követték példáját.

A tanítványok helye mindig közvetlenül Jézus mellett volt. A nép folyamatosan tolongott Felé, de a tanítványok érezték, hogy őket nem sodorhatják el színe elől. Szorosan mellé ültek, hogy egyetlen szó se veszítsenek el tanításából. Figyelmes hallgatók voltak, buzgón itták az igazságot, melyet minden népnek, minden időben hirdetniük kellett.

[245] Érezték, hogy a szokásosnál valahogyan többet várhatnak, s még közelebb húzódtak Mesterükhöz. Hitték: hamarosan megalapítja országát, és a délelőtti események is arról győzték meg őket, hogy

Jézus erről valamilyen bejelentést fog tenni. A sokaságot is a várakozás érzése járta át, a figyelmes arcok mély érdeklődésről tanúskodtak. Amint a nép leült a zöld hegyoldalon, és várta az isteni Tanító szavait, szívüket betöltötte az eljövendő dicsőség glóriája. Voltak olyan írástudók és farizeusok, akik arra a napra vártak, amikor átvehetik az uralmat a gyűlölt rómaiak fölött, és magukhoz ragadhatják a világ nagy birodalmának gazdagságát és dicsőségét. A szegény parasztok és halászok azt szerették volna hallani, hogy nyomorúságos kunyhóikat, szűkös élelmüket, fáradságos munkájukat, s a holnaptól való félelmüket biztosan fényűző paloták, könnyű idők váltják föl. Remélték, hogy egyetlen, durva felsőruhájuk helyébe - melyet nappal viseltek, s melybe éjjel takaróztak - Krisztus majd elnyomóik fényes, drága ruháit adja. Mindegyikük szívét az a büszke remény hatotta át, hogy Izrael hamarosan megdicsőíttetik a népek között, mint az Úr választott népe, Jeruzsálem pedig felmagasztaltatik, mint a világbirodalom székhelye.

Krisztus letörte a világi nagyság reménységét. A Hegyibeszédben igyekezett a téves nevelés okozta nézeteket eloszlatni, és hallgatóiba helyes elképzelést ültetni országáról, saját jelleméről. Mégsem támadta közvetlenül a nép hibáit. Láttá a világnak a bűn miatti nyomorúságát, de nem rajzolta eléjük élesen szálnalmas állapotukat. Valami sokkal jobbra tanította őket, mint amit addig ismertek. Nem szállt harcba az Isten országáról alkotott elképzeléseikkel, hanem elmondta, milyen feltételekkel léphetnek be oda, s rájuk hagyta a tanulság levonását annak természetéről. Az általa tanított igazságok nem kevésbé fontosak számunkra, mint a Jézust követő sokaság számára. Nekünk is legalább annyira meg kell tanulnunk Isten országának alapelveit.

Krisztus leelőször az áldás igéit szólta a népnek. Boldogok - mondotta -, akik felismerik lelki szegénységüket, és érzik, hogy megváltásra van szükségük. Az evangéliumot a szegényeknek kell prédikálni. Az Ige nem a felfuvalkodott lelkűeknek tárul fel, akik azt hiszik, hogy gazdagok, és semmire sincs szükségük, hanem azoknak, akik alázatosak és megtört szívűek. Csak egyetlen gyógyforrása van a bűnösnek; csak egyetlen kútja a lelki szegényeknek.

A büszke szív ki akarja érdemelni az üdvösséget, ezzel szemben mind a mennyre való jogcímünk, mind alkalmasságunk Krisztus igazságában rejlik. Az Úr semmit sem tehet az ember megmentésére,

amíg az meg nem győződik saját gyengeségéről, le nem vetkőzi minden önelégültségét, s alá nem veti magát Isten irányításának. Ekkor kaphatja meg az ajándékot, melyet Isten nyújtani kíván. Ő semmit sem tart vissza a szükségét átérző lélektől. Az ilyen embernek szabad bejárása van Hozzá, akiben a teljesség lakozik. “Mert így szól a magasságos és felséges, aki örökké lakozik, és akinek neve szent: Magasságban és szentségben lakom, de a megrontottal és alázatos szívűvel is, hogy megelevenítsem az alázatosok lelkét, és megelevenítsem a megtörtek szívét” (Ésa 57:15).

“Boldogok, akik sírnak: mert ők megvigasztaltatnak” (Mt 5:4). E szavakkal Krisztus nem azt tanítja, hogy magának a sírásnak bűntől szabadító ereje volna. Nem szentesíti a színlelést, az önkéntes alázatoskodást. A sírás, melyről beszél, nem búslakodás vagy sírányozás. Ha szánjuk bűneinket, egyben örvendezünk is annak az értékes kiváltságnak, hogy Isten gyermekei lehetünk.

Gyakran bánkódunk amiatt, hogy bűnös tetteink kellemetlen következményekkel járnak ránk nézve, ez azonban nem bűnbánat. A bűn miatti igazi szomorkodás a Szentlélek munkájának gyümölcse. A Lélek elénk tárja a hálátlan szívet, amely megbántotta, megszorította a Megváltót, és töredelmesen a kereszt lábához vezet bennünket. Minden bűn újra megsebzí Jézust, és amikor feltekintünk Rá, akit általszegezünk, sírunk bűneink miatt, melyek szenvedést okoztak Neki. Az ilyen sírás a bűn megtagadásához vezet.

A világ az ilyen bánatot gyengeségnek nevezheti, mégis ez az az erő, amely a bűnbánót szétféphetetlen kötelékekkel fűzi a Végzetlen Istenhez. Ebből látszik, hogy Isten angyalai visszahozzák a léleknek azokat a kegyelmi ajándékokat, melyeket a szív keménysége, törvényszegése miatt elvesztett. A bűnbánó könnyei csupán a szentség napsugarát megelőző esőcseppek. A szomorúság olyan öröm hírnöke, mely a lélek élő kútforrása lesz. “Csakhogy ismerd el a te hamisságodat, hogy hűtlenné lettél az Úrhoz, a te Istenedhez”, “és nem bocsátom reátok haragomat, mert kegyelmes vagyok én, ezt mondja az Úr” (Jer 3:13.12). “Sion gyászolóira” “ékességet” óhajt adni “a hamu helyett, örömnak kenetét a gyász helyett, dicsőségnek palástját a csüggedt lélek helyett” (Ésa 61: 3).

[246] Vigaszra találnak azok is, akik a próbában, bánatban sírnak. Jobb a bánat és a megaláztatás keserősége, mint a bűn élvezete. Isten szenvedések által adja tudunkra jellemünk betegségeit, hogy kegyelme

által legyőzhessük hibáinkat. Életünk eddig ismeretlen fejezetei nyílnak meg előttünk, majd eljő a próba, vajon elfogadjuk-e Isten dorgálását és tanácsát. Ha megpróbáltatunk, ne bosszankodjunk, ne panaszkodjunk. Ne lázadjunk, ne tépjük ki magunkat Krisztus kezéből. Alázzuk meg lelkünket Isten előtt. Az Úr útjai rejtve maradnak az előtt, aki saját magának tetsző fényben szeretné látni a dolgokat. Emberi természetünk számára sötétnek, örömtelennek tűnnek ezek az utak. Valójában azonban ezek a kegyelem útjai, végük az üdvösség. Illés nem tudta, mit cselekszik, amikor a pusztában kijelentette, hogy megelégette az életet, és azért imádkozott, hogy haljon meg. Az irgalmas Úr nem cselekedett Illés szavai szerint. Nagy munka várt még Illésre, s annak végeztével nem kellett csüggedten, magányosan elpusztulnia a pusztában. Nem a halál porába kellett alászállnia, hanem a magasságos trónhoz emelkedett fel dicsőségben, mennyei szekéren.

Isten szava így hangzik a bánkódókhoz: “Útait láttam, és meggyógyítom őt; vezetem őt, és vigasztalást nyújtok néki és gyászolóinak” (Ésa 57:18). “Az ő siralmukat örömmre fordítom, és megvigasztalom és felvidámítom őket az ő bánatukból” (Jer 31:13).

“Boldogok a szelídek” (Mt 5 : 5). Ha nehézségekbe ütközünk, rendkívül megkönnyíthetjük őket a Krisztusban lakozó szelídség által. Ha szert teszünk Mesterünk alázatosságára, akkor fölülemelkedünk a lekicsinylésen, elutasításon, bosszúságon - ami naponta ér minket - és ezek a dolgok többé nem fognak árnyékot vetni lelkünkre. Egy keresztény nemességének legfőbb bizonyítéka az önuralom. Ha valaki az őt ért gyalázat, kegyetlenség miatt nem tudja megőrizni nyugalmát, bízó lelkületét, az megfosztja Istent attól a jogától, hogy kinyilatkoztassa általa jellemének tökéletességét. A szívbéli alázatosság az az erő, amely győzelemre segíti Krisztus követőit, és ez a jele a mennyel fenntartott kapcsolatnak is.

“Noha felséges az Úr, mégis meglátja az alázatost” (Zsolt 138 : 6). Isten kegyesen tekint azokra, akik megmutatják Krisztus szelíd és alázatos lelkületét. Bár a világ megveti őket, az Úr szemében azonban igen értékes emberek. Nemcsak a bölcsek, a nagyok, a jót cselekvők mehetnek be a mennybe, nemcsak a szorgalmas, buzgó, szüntelenül dolgozó munkások. Nem. A lelki szegények, akik sóvárogják, hogy Krisztus bennük lakozzék, az alázatos szívűek, akiknek leghőbb vágyuk Isten akaratát cselekedni - ők tényleg beléphetnek

oda. Azok között lesznek, akik megmosták és megfehéřítették ruháikat a Bárány vérében. “Ezért vannak az Isten királyiszéke előtt; és szolgálnak néki éjjel és nappal az ő templomában; és aki a királyiszékben ül, kiterjeszti sátorát felettük” (Jel 7:15).

“Boldogok, akik éheznek és szomjúhozák az igazságot” (Mt 5:6). Az érdemtelenég érzése az igazság éhezésére és szomjazására készíti a szívet, amely nem csalódhat ebben a vágyakozásban. Aki helyet enged szívében Jézusnak, az megismeri szeretetét. Isten mindenkit megelégit, aki jellemének képmását akarja magára öltetni. A Szentlélek mindig megsegíti a Jézusra tekintő lelket, megmutatja neki Krisztus dolgait. Ha a tekintet Krisztusra szegeződik, a Lélek nem szűnik meg munkálkodni, amíg az ember át nem alakul az Ő képére. A tiszta szeretet megtisztítja és nagylelkűvé teszi az embert magasabb tudásra, a mennyei dolgok alaposabb ismeretére teszi alkalmassá, hogy elérhesse a teljességet. “Boldogok, akik éheznek és szomjúhozák az igazságot: mert ők megelégtettek.” (Mt 5:6).

Az irgalmasok irgalmat nyernek, a tiszta szívűek pedig meglátják az Istent. Minden tisztátalan gondolat beszennyezi a lelket, tompítja az erkölcsi érzéket, s közömbösíti a Szentlélek hatását. Elhomályosítja a lelki látást, és az ember nem láthatja Istent. Az Úr megbocsáthat és meg is bocsát a megtérő bűnösnek, de a lélek ennek ellenére megsebzett marad. Minden tisztátalan beszéd, gondolat óvakodnia kell annak, aki világosan akarja látni a lelki igazságot.

Krisztus szavai azonban többet jelentenek, mint a testi tisztátalanságtól vagy a ceremóniák beszennyezésétől való mentességet, amitől a zsidók oly szigorúan óvakodtak. Az önzés miatt nem látjuk Istent. A haszonleső lélek egészében olyannak képzele Istent, mint amilyen ő maga. Csak az önzetlen szív, az alázatos, bízó lélek látja, hogy Isten “irgalmas és kegyelmes, késedelmes a haragra, nagy irgalmasságú és igazságú” (2Móz 34:6).

“Boldogok a békességre igyekezők” (Mt 5:9). Krisztus békéje az igazságból fakad, Istennel összhangban áll. A világ ellenségeskedik Isten törvényével, a bűnösök ellenségeskednek Alkotójukkal, ennek eredményeként egymással is. Ám a zsoltáros kijelenti: “A te törvényed kedvelőinek nagy békességük van, és nincs bántódásuk” (Zsolt 119:165). Az ember nem tud békét teremteni. Az egyén vagy a társadalom megtisztítására, felemelésére szolgáló emberi tervek

nem hozhatnak békét, mert nem hatolnak a szívig. Azt egyetlen erő, amely az igazi békét létrehozhatja, fenntarthatja, Krisztus kegyelme. Ha ez meggyökerezik a szívben, kiveti onnan a gonosz szenvedélyeket, amelyek egyenlenséget, civódást okoznak. “A tövis helyén ciprus nevedik, és bogács helyett mirtus nevedik”, és az élet pusztája “örül és virul mint őszike” (Ésa 55:13; 35:1).

A sokaság álmélkodva hallgatta e tanítást, amely annyira különbözött a farizeusok előírásaitól és példájától. A nép úgy hitte, hogy a boldogság az evilági dolgok birtoklásából áll, s igen kívánatosnak tekintette a hírnevet, az emberek tiszteletét. Nagyon tetszetős dolog volt a “rabbi” megszólítás, az, ha bölcsnek, vallásosnak dicsőítették őket, ha érdemeiket említették a közvélemény előtt. Ezt tekintették a boldogság koronájának. Ám a hatalmas tömeg színe előtt Jézus kijelentette, hogy az ilyen emberek összes jutalma a földi nyereség és tisztelet. Bizonyossággal beszélt, meggyőző erő áradt szavaiból. A nép elcsendesedett, félelemérzés söpört végig rajtuk. Kétkedve néztek egymásra. Kicsoda menekülhet meg, ha ez az Ember igazat szól? Ám sokan meggyőződtek arról, hogy ezt a figyelemre méltó Tanítót Isten Lelke indítja, véleménye isteni ihletésű.

Miután elmagyarázta, miből áll az igazi boldogság, és hogyan szerezhető meg, Jézus még határozottabban rámutatott tanítványai kötelességeire, mint akiket Isten választott ki arra, hogy másokat az igazság és az örök élet útjára vezessenek. Tudta, hogy gyakran fognak csalódni, elcsüggedni, kemény ellenállásba ütköznek, bántják őket, tanúságtételüket elutasítják. Jól tudta, hogy küldetésük végrehajtásakor azok az emberek, akik most oly figyelmesen hallgatják szavait, gyalázatot, kínzást, börtönt és halált szenvednek majd, és így folytatta:

“Boldogok, akik háborúságot szenvednek az igazságért: mert övék a mennyeknek országa. Boldogok vagytok, ha szidalmaznak és háborgatnak titeket és minden gonosz hazugságot mondanak ellenetek énérettem. Örüljete és örvendezzete, mert a ti jutalmatok bőséges a mennyekben: mert így háborgatták a prófétákat is, akik előttetek voltak” (Mt 5:10-12).

A világ szereti a bűnt, és gyűlöli az igazságot, ezért ellenségeskedett Jézussal. Mindenki, aki visszautasítja a végtelen szeretetet, a kereszténységet zavaró dolognak találja. Krisztus világossága elűzi a bűnöket takargató sötétséget, és a megújulás szükségessége nyilván-

valóvá válik. Akik alávetik magukat a Szentlélek befolyásának, azok saját magukkal kezdenek harcolni, míg akik a bűnhöz ragaszkodnak, azok az igazság és képviselői ellen háborúznak.

Így jön létre a vizsály, és a nép megzavarásával vádolták Krisztus követőit. Valójában Istennel való közösségük miatt vonják magukra a világ gyűlölködését; Krisztus gyalázatát hordozzák. Azon az ösvényen haladnak, amelyen a világ legnemesebbjai jártak, nem szomorúan, hanem örvendezve, még ha üldözték is őket. Minden tüzes próba Isten eszköze megtisztításukra, amely egyre alkalmasabbá teszi őket a Vele történő együttműködésre. Minden ütközet az igazságért vívott nagy küzdelem részét képezi, és mindegyik nagyobbá teszi a végső győzelem örömét. Ezt szem előtt tartva hitük és türelmük próbáját inkább derűsen, mint rettegéssel fogadják, nem akarják elkerülni. Isten szolgálói az Ő jóváhagyására sóvárognak, teljesíteni akarják a világ iránti kötelezettségüket, minden feladatukat, függetlenül az emberek félelmétől vagy kegyétől.

“Ti vagytok a földnek savai” (Mt 5 :13) mondotta Jézus. Ne vonuljatok vissza a világtól, hogy elkerüljétek az üldöztetést. Az emberek között lakozzatok, hogy az isteni szeretet íze sóként őrizze meg a világot a romlástól.

A Szentlélek befolyása előtt megnyíló szív az a csatorna, melyen Isten áldásait osztja. Ha Isten eltávolítaná szolgálait a földről, és Lelkét visszavonná az emberek közül, e világ magára hagyatottá válna, romlásba dőlne - Sátán uralma alá jutna. Bár a gonoszok nem ismerik fel, de még az élet áldásait is Isten népének köszönhetik - azoknak, kiket megvetnek és elnyomnak. Ám ha a keresztények csak névleg azok, akkor az ízét vesztett sóhoz hasonlítanak. Nincs jó befolyásuk a világra. Istent hamisan képviselik - rosszabbak a hitetleneknél.

“Ti vagytok a világ világossága” (Mt 5:14). A zsidók úgy gondolták, hogy az üdvösség áldása csak az ő nemzetükre korlátozódik, Krisztus azonban az üdvösséget a napsugárhoz hasonlította, ami az egész világé. A Biblia vallása nem korlátozható egy könyv fedelei közé, sem egy templom falai közé. Nem arra való, hogy alkalmasint saját érdekünkben elővegyük, azután szépen újból félretegyük: meg kell szentelnie a mindennapi életet, meg kell nyilvánulnia minden üzleti ügyben, társadalmi kapcsolatban.

[250]

Az igaz jellemet nem kívülről alakítják, húzzák az emberre, hanem az belülről sugárzik kifelé. Ha másokat az igazság ösvényére

kívánunk vezetni, akkor annak elveit gondosan meg kell őriznünk szívünkben. Hitvallásunk hirdetheti a vallás elméletét, de az igazság igéit gyakorlati kegyességünk teszi láthatóvá. Következetes élet, szent társalgás, tántoríthatatlan becsületesség, tettekre kész, jótékony lelkiület, jámbor példa - ezen csatornákon keresztül árad a világosság a világra.

Jézus nem foglalkozott állandóan a törvény tételeivel, de azt a benyomást sem keltette hallgatóiban, hogy eljövételével félretette volna annak követelményeit. Tudta, hogy lépten-nyomon kémek lesik minden szavát, kiforgathatják céljaik érdekében. Ismerte a sok hallgatójában még élő előítéleteket, és semmi olyat nem mondott, ami aláásta volna a Mózes által nekik adott vallásba és intézményekbe vetett hitüket. Maga Krisztus adta mind az erkölcsi, mind a ceremóniális törvényt. Nem azért jött, hogy lerombolja a saját műve iránti bizalmat. Éppen azért akarta áttörni a hagyományos követelmények falát, mellyel a zsidók bekerítették magukat, mert nagyon tisztelte a törvényt és a prófétákat. Miközben félretette a törvényről alkotott hamis értelmezéseiket, féltve intette a tanítványokat, nehogy feladják a zsidókra bízott életfontosságú igazságokat.

A farizeusok büszkék voltak a törvény iránti engedelmségükre, mégis oly kevésbé ismerték az elveket a mindennapi gyakorlatban, hogy az Üdvözítő szavait eretnekségnek fogták fel. Amikor Jézus elsöpörte az igazságot elborító szemetet, azt hitték, hogy magát az igazságot törli el. Azt suttozták egymás között, hogy Ő nem sokat ad a törvényre. Jézus olvasott gondolataikban, és így felelt:

“Ne gondoljátok, hogy jöttem a törvénynek vagy a prófétáknak eltörlésére. Nem jöttem hogy eltöröljem, hanem inkább hogy betöltsem” (Mt 5:17) Ezzel Jézus visszautasítja a farizeusok vádjait. Éppen az volt a feladata, hogy a világ felfogásával szemben érvényt szerezzen a szent törvény követelményeinek, melynek áthágásával vádolják. Ha Isten törvénye megváltoztatható vagy visszavonható lenne, akkor Krisztusnak nem kellett volna szenvednie törvényszegésünk következményei miatt. Ő eljött, és elmagyarázta, hogy mi a kapcsolat a törvény és az ember között; saját engedelmes életével szemléltette az előírásokat.

Isten azért adta nekünk szent törvényét, mert szereti az emberiséget. Kinyilatkoztatta az igazság elveit, hogy megóvjon a törvényszegés következményeitől. A törvény Isten gondolatainak kifejezése,

[252] ha ezeket Krisztusban elfogadjuk, a saját gondolatainkká válnak. Ez emel a természet hajlamai, vágyai fölé, olyan kísértések fölé, melyek bűnhöz vezetnének. Isten boldognak szeretne látni bennünket. Ő adta a törvény előírásait, s ha ezeknek engedelmeskedünk, örömünk telik bennük. Amikor Jézus születésekor az angyalok így énekeltek:

“Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek,
és e földön békesség, és az emberekhez jóakarát!”

(Lk 2:14)

a törvény elveit hirdették, melyet Jézus nagygyá és dicsőségessé akart tenni.

Midőn Isten kijelentette a törvényt a Sínai hegyen, megismertette az emberrel jellemének szentségét is, hogy ennek ellentétében láthassa saját bűnös voltát. A törvény azért adatott, hogy meggyőzze a bűnöst a bűnről, és értésére adja: Megváltóra van szüksége. Ez a cél megvalósult volna, ha elveit a Szentlélek által alkalmazták volna. Ez a munka még ma is folyik. Krisztus életében világossá váltak a törvény alapelvei, és amint Isten Szentlelke megérinti a szívet, Krisztus világossága megérteti az emberekkel, hogy szükségük van megtisztító vérére és megigazító igazságára. A törvény ma is Krisztushoz vezető eszköz, hogy megigazulhassunk hit által. “Az Úrnak törvénye tökéletes, megeleveníti a lelket” (Zsolt 19: 8).

“Míg az ég és a föld elmúlik, - mondotta Jézus - a törvényből egy jóta vagy egyetlen pontocska el nem múlik, amíg minden be nem teljesedik” (Mt 5:19). Az égen ragyogó nap, a szilárd föld, melyen élsz, tanúsítják, hogy Isten törvénye változhatatlan és örök. Még ha mindezek elmúlnak is, az isteni előírások megmaradnak. “Könnyebb pedig a mennynek és a földnek elmúlni, hogynem a törvényből egy pontocskának elesni” (Lk 16:17). Jézusra, mint az Isten Bárányára mutató előképszolgálat megszűnt Krisztus halálakor, de a Tízparancsolat előírásai állandóak, akár Isten trónja.

[253] Mivel “az Úrnak törvénye tökéletes” (Zsolt 19:8), minden attól való eltérés bűn. Aki nem engedelmeskedik Isten parancsolatainak, és másokat is engedetlenségre buzdít, az Krisztus ítélete alatt áll. Az Üdvözítő engedelmes élete érvényben tartotta a törvény követelményeit. Bebizonyította, hogy a törvényt meg lehet az embernek

tartani, és megmutatta azt a kiváló jellemet, mely az engedelmességből hajt ki. Aki Hozzá hasonlóan engedelmeskedik, az kijelentheti, hogy a törvény “szent és igaz és jó” (Róm 7:12). Másrészt mindenki, aki megszegi Isten parancsolatait, megerősíti Sátán állítását, mely szerint a törvény igazságtalan, és nem lehet megtartani. Ezzel a nagy ellenség csalásainak hódol be, és megvetéssel illeti Istent; annak a gonosznak lesz a gyermeke, aki először lázadt fel Isten törvénye ellen. Az ilyen embert beengedni a mennybe, - ez azt jelentené, hogy újra megjelenének a viszály és a lázadás elemei, és veszélyeztetnék a világegyetem jólétét. Senki sem juthat be a Mennysországba, aki szándékosan figyelmen kívül hagyja a törvény elveit.

Az írástudók saját igazságukat útlevélnek tekintették a mennybe - ám ezt Jézus elégtelennek és értéktelennek nyilvánította. A farizeusi jogosság külső ceremóniákból és az igazság elméleti ismeretéből állt. A rabbik azt állították, hogy saját erőfeszítésükkel tartják meg a törvényt, és ezáltal szentekké váltak, ámde cselekedeteik elválasztották az igazságot a vallástól. Kínos pontossággal tartották meg a rituális szolgálatokat, de életük erkölcstelen és kiábrándító volt. Úgynevezett igazságuk sohasem érhetett föl a mennybe.

Krisztus idejében az volt az ember legnagyobb becsapása, hogy az igazság pusztá igentlése már jogosultságot jelentett az üdvösségre. Az emberiség tapasztalhatta, hogy az igazság elméleti ismerete elégtelennek bizonyult a lélek megmentéséhez, és nem termi meg az igazság gyümölcseit. Az úgynevezett teológiai igazság iránti buzgó tisztelet gyakran együtt jár a valódi igazság gyűlöletével. A történelem legsötétebb fejezetei tele vannak vakbuzgó vallásos emberek bűncselekményeivel. A farizeusok Ábrahám gyermekeinek mondták magukat, dicsekedtek az isteni kijelentések birtoklásával. Ezek az előjogok azonban nem védték meg őket az önzéstől, rosszindulattól, haszonleséstől, a legnagyobb képmutatástól. Azt hitték, hogy ők a világ legvallásosabb emberei, ezzel szemben úgynevezett igazhitűségük az Úr megfeszítéséhez vezetett.

Ugyanez a veszély ma is fennáll. Sokan keresztényeknek vallják magukat, mivel keresztény hitvallást tettek. Ám az igazságot nem valósítják meg a gyakorlati életben. Hiányzik belőlük a hitből való szeretet, ezért nem is nyertek erőt és kegyelmet, amely az igazság szentségéből fakad. Az ember megvallhatja hitét az igazságban, de ha ez a hit nem teszi őszintévé, kedvessé, türelmessé, elnézővé, mennyei

lelkületűvé, akkor az igazság átokká válik számára, befolyása által pedig átokká a világ számára.

A Krisztus által tanított igazság a szív és az élet alkalmazkodását jelenti Isten kinyilatkoztatott akaratához. A bűnös ember csak úgy igazulhat meg, ha hisz Istenben, és élő kapcsolatot tart fenn vele. Ekkor az igazi istenfélelem emelkedett gondolatokat szül, és megnevesíti az életet. Így a vallás külső formáságai összhangba kerülnek a keresztyén belső tisztasággal, miáltal az Isten szolgálatában megkívánt cselekedetek nem válnak értelmetlen rítusokká, mint amilyen volt a képmutató farizeusok szolgálata.

Jézus külön-külön sorra veszi a parancsolatokat, és megmagyarázza követelményeik mélységét, szélességét. Ahelyett, hogy egyetlen pontocskát is elmozdított volna a helyéről, megmutatta, milyen messzire terjednek ki a törvény alapelvei, és micsoda végzetes hibát követtek el a zsidók engedelmességük külső fitogtatásával. Kijelenti, hogy a gonosz gondolat vagy a kívánó tekintet már Isten törvényének áthágása. Ha valaki akár csak a legcsekélyebb igazságtalanságban is részt vesz, az megszegi a törvényt, megrontja annak erkölcsi karakterét. A gyilkosság először gondolatban születik meg. Aki gyűlöletnek ad helyet a szívében, az a gyilkos útjára teszi lábát, annak áldozatai utálatosak Isten szemében.

A zsidókat a bosszú lelkülete fűtötte. A rómaiakkal szembeni gyűlöletükben kifejezésre juttatták kemény ítéletüket, s a gonosz kedvében jártak, mert az ő vonásait tükrözték. Így készültek fel azokra a szörnyű tettekre, melyekre Sátán indította őket. A farizeusok vallási életében semmi sem buzdított a pogányok iránti kegyességre. Jézus megparancsolta nekik: ne áltassák magukat azzal a gondolattal, hogy szívében lázadhatnak elnyomóik ellen, vagy melengethetik az elszenedett igazságtalanságok miatti bosszúvágyat.

[255] Igaz, van egy olyan méltatlankodás, mely Krisztus követőinek esetében is jogos. Ha azt látják, hogy Istent nem tisztelik, szolgálatát megvetik, ha azt látják, hogy az ártatlant elnyomják, akkor jogos felháborodás kavargatja fel lelküket. Az ilyen, érzékeny erkölcsiség szülte harag nem bűn. De aki úgy érzi, hogy minden képzelt sértés miatt haragra gerjedhet, neheztelhet, az szívét Sátánnak nyitja meg. A keserűséget, ellenségeskedést ki kell űzni a lélekből, ha összhangban akarunk maradni a mennyel.

A Megváltó még ennél is tovább megy. Ezt mondja: “Ha a te ajándékosodat az oltárra viszed és ott megemlékezel arról, hogy a te atyádfiának valami panasza van ellened: Hagyd ott az oltár előtt a te ajándékosodat, és menj el, elébb békélj meg a te atyádfiával, és azután eljövén, vidd fel a te ajándékosodat” (Mt 5:23-24). Sokan buzgók a vallási szolgálatok terén, miközben testvéreikkel sajnálatos nézeteltéréseik vannak, melyeket el kellene simítaniuk. Isten azt kívánja, hogy tegyenek meg minden tőlük telhetőt az összhang helyreállítására. Míg ezt meg nem teszik, nem fogadhatja el szolgálatukat. A keresztyén kötelessége itt világosan kitűnik.

Isten mindenkire árasztja áldásait. “Felhossa az ő napját mind a gonoszokra, mind a jókra, és esőt ad mind az igazaknak, mind a hamisaknak” (Mt 5:45). “Ő jóltévő a háládatlanokkal és gonoszokkal” (Lk 6:35). Megparancsolja, hogy Hozzá hasonlóak legyünk. “Áldjátok azokat, akik titeket átkoznak, - mondotta Jézus - jót tegyetek azokkal, akik titeket gyűlölnék, hogy legyetek a ti mennyei Atyátoknak fiai” (Mt 5 : 44-45). Ezek a törvény alapelvei, ez az élet forrása.

Isten magasabb eszményképet tűzött gyermekei elé, mint amit a legmagasabb röptű emberi gondolat is elérhetne. “Legyetek azért ti tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes” (Mt 5:48). Ez a parancs egyben ígéret is. A megváltási terv Sátán hatalmából történő teljes szabadulásunkat tűzi ki. Krisztus mindig különbséget tesz a megtört lélek és a bűn között. Azért jött, hogy lerombolja a gonosz munkáit, s a Szentlélek kiáradhasson minden bűnbánó lélekre, megőrizhesse őket a büntől.

A kísértő ténykedését nem hozhatjuk fel mentségül helytelen cselekedeteinkre. Sátán ujjong, amikor hallja, hogy Krisztus állítólagos követői kifogásokat keresnek jellemhibáikra. Mentegetőzésük viszi őket bűnbe. A bűnre nincs mentség. A szent lelkület, a krisztusi élet Isten minden bűnbánó, hívő gyermeke számára elérhető.

A keresztyén jellemideál a Krisztushoz való hasonlatosság. Aho-
gyan az ember Fia tökéletes volt életében, úgy kell követőinek is tökéleteseknek lenniük a saját életükben. Jézus minden tekintetben hasonlatos volt felebarátaihoz. Testté lett, amilyenek mi vagyunk. Éhezett, megszomjazott, elfáradt. Az étel megerősítette, az alvás felfrissítette. Osztozott az emberi sorsban, mégis Isten szeplőtlen Fia volt, testében Isten. Jelleme legyen a miénk is! Az Úr így szól

a Benne hívőkről: “Lakozom bennük és közöttük járok; és leszek nékik Istenük, és ők én népem lesznek” (2Kor 6:16).

Krisztus a létra, melyet Jákób látott, melynek alja a földön állt, teteje pedig egészen a menny kapujáig ért, a dicsőség küszöbéig. Ha a létrából csak egyetlen lépcsőfok is hiányzott volna a föld felett, elvesztünk volna. Krisztus azonban elér bennünket, bárhol vagyunk is. Magára öltötte emberi természetünket, és győzött, s ha mi felvesszük az Ő jellemét, mi is győzhetünk. Büntelen életet élt “a bűn testének hasonlatosságában” (Róm 8:3). Most Istenként rendíthetetlenül áll a mennyei trónon, míg emberként elér hozzánk. Int, hogy a Benne való hit által tegyünk szert Isten jellemének dicsőségére. Legyünk azért tökéletesek, amiképpen a mi mennyei Atyánk “is tökéletes”.

Jézus bemutatta az igazságot, és Istenre, az igazság forrására irányította a figyelmet. Most a gyakorlati kötelelességekre tért át. Az alamizsnaosztogatásban, az imádkozásban, a böjtölésben, ne legyen semmi, ami az évre terelné a figyelmet vagy az emberek dicséretét. Adj őszintén a szenvedő szegények megsegítésére! A lélek imában lépjen közösségre Istennel! Böjtöléskor ne csüggyesszük le fejünket, szívünket ne töltsék be önző gondolatok. A farizeusi szív kietlen, terméketlen talaj, az istenes élet magvai nem hajthatnak ki benne. Aki maradéktalanul aláveti magát Istennek, az hozta Neki a legelfogadhatóbb szolgálatot. Ha az emberek közösségre lépnek Istennel, akkor együttműködhetnek Vele, és bemutathatják jellemét az emberi életben.

Az őszinte szívvel végzett szolgálatnak nagy jutalma van. “A te Atyád, aki titkon néz, megfizet neked nyilván” (Mt 6:18). A Krisztus kegyelme által irányított életmódban formálódik jellemünk. Kezd visszatérni a lélek eredeti szépsége. Krisztus jellemvonásaiban részeseülünk, és az Istenség képmása ragyogni kezd bennünk. Az Istennel együtt járó és együtt munkálkodó férfiak és nők arca mennyei békességet fejez ki. A menny légköre veszi őket körül. Az ilyen lelkek számára már eljött Isten országa. Krisztusban örvendenek mivel áldásává lehetnek az emberiségnek. Megtisztelő számukra, hogy a Mester felhasználja őket: megbízása alapján az Ő nevében végzik munkáját.

[257] “Senki sem szolgálhat két úrnak” (Mt 6:24). Megosztott szívvel nem szolgálhatunk Istennek. A Biblia vallása nem egy a sokféle befolyás között, hanem mindenek felett való, minden mást átjár és

irányít. Nem olyan, mint a vászonra ide-oda festett ecsetnyomok, hanem átjárja az egész életet, mint amikor a vásznat belemártják a festékbe, míg az anyag minden szálát át nem itatja az átható, ki nem fakuló szín.

“Ha azért a te szemed tiszta, a te egész tested világos lesz. Ha pedig a te szemed gonosz, a te egész tested sötét lesz” (Mt 6:22-23). Istentől azzal a feltétellel kaphatunk világosságot, hogy szándékaink tiszták és állhatatosak. Aki meg akarja ismerni az igazságot, annak készen kell állnia minden kinyilatkoztatás elfogadására. Nem alkudhat meg a tévelygéssel. Kicsinyhitűnek lenni, fél szívvel csatlakozni az igazsághoz - ez annyi, mint a tévelygés sötétjét és a sátáni csalást választani.

A világi elméletek és az igazság megingathatatlan elvei nem mosódnak egymásba észrevétlenül, mint a szivárvány színei. Az örök Isten világos határvonalat húzott a kettő közé. A Krisztushoz való hasonlatosság olyan élesen elkülönül a Sátánhoz való hasonlatosságtól, mint a nappal az éjszakától. Csak azok Krisztus munkatársai, akik az Ő életét élik. Ha a lélek csak egyetlen bűnt is dédelget, vagy egyetlen bűnös szokást is megtart, ez az egész embert beszennyezi. Így a hamisság eszközévé válik.

Mindenki, aki Isten szolgálatát választotta, nyugodjék meg gondviselésében. Krisztus az égen röpködő madarakra, a mező virágaira mutatott, és ösztönözte hallgatóit, hogy nézzenek Isten eme teremtményeire. “Nem sokkal különbek vagytok-é azoknál?” (Mt 6:26) - mondotta. Hogy Isten mekkora figyelmet szentel valamely lénynek, az annak a létezés skáláján elfoglalt helyével arányos. A Gondviselés felügyel a kis szürke verébre. Mennyi Atyánk odafigyel, törődik a mező virágaival, a földet borító fűvel. A művészet nagy Mestere gondolt a liliomokra, oly gyönyörűvé alkotta őket, hogy túlragyogják Salamon dicsőségét. Mennyire törődik tehát az emberrel, aki Isten képmása és dicsősége. Azt szeretné látni, hogy gyermekeiben az Övéhez hasonló jellem nyilatkozik meg. Ahogyan a napsugarak különféle pompás színeket kölcsönöznek a virágoknak, Isten úgy részesíti a lelket saját jellemének szépségében.

Mindaz, aki Krisztus szeretetének, igazságának és békéjének országát választja, és azt minden egyéb érdek fölé helyezi, minden áldásban részesül, amire életében szüksége van. Isten gondviselésének könyvében - az élet könyvében - mindegyikünk kap egy

lapot. Ez a lap tartalmazza életünknek minden egyes eseményét; még hajunk szála is megszámláltatott. Isten sohasem feledkezik meg gyermekeiről.

“Ne aggodalmaskodjatok tehát a holnap felől” (Mt 6:34). Naponta követnünk kell Krisztust. Isten nem nyújt segítséget a holnapra. Nem adja meg gyermekeinek egyszerre az útmutatását egész életükre, mert csak összezavarodnánk. Éppen csak azt közli velük, amit megjegyezhetnek és végrehajthatnak. A nyújtott erő és bölcsesség a jelen sürgős szükségét elégíti ki. “Ha valakinek közületek nincsen bölcsessége, - mára - kérje Istentől, aki mindenkinek készségesen és szemrehányás nélkül adja; és megadatik néki” (Jak 1:5).

“Ne ítéldetek, hogy ne ítéltessetek” (Mt 7:7). Ne tekintsétek magatokat másoknál jobbaknak, ne tartsátok magatokat bíráinknak. Mivel nem tudhatjátok az indítóokokat, ítélni is képtelenek vagytok mások felett. A kritizálással magatok fölött mondtok ítéletet, mert megmutatjátok, hogy Sátánnak, a testvérek vádlójának társai vagytok. Az Úr így szól: “Kísértsétek meg magatokat, ha a hitben vagytok-é? magatokat próbáljátok meg” (2Kor 13:5) “Ha mi ítélnők magunkat, nem ítéltetnék el” (1Kor 11:31).

A jó fa jó gyümölcsöt terem. Ha a gyümölcs élvezhetetlen és értéktelen, a fa gonosz. Így tanúsítják az élet gyümölcsei a szív állapotát, a jellem kiválóságát. Az üdvösség nem vásárolható meg jó cselekedetekkel, de azok bizonyíthatják a hitet, mely szeretet által megtisztítja a lelket. S bár az örök jutalmat nem érdemeink alapján kapjuk, az mégis arányban áll azzal a munkával, melyet Krisztus kegyelme által elvégeztünk.

Így vázolta föl Krisztus országának alapelveit, melyeket az élet nagy szabályaiként mutatott be. A tanítás rögzítéséhez szemléltetést is nyújt. Nem elég - mondja-, hallanotok Igémet, engedelmesség által rá kell alapoznotok jellemeteket. Az ÉN csak futóhomok. Ha emberi elméletekre, találmányokra építkeztek, házatok összedől. Elsöpri a kísértés szele. A próba vihara. Az általam adott elvek azonban megmaradnak. Fogadjatok be engem, építsetek igéimre:

“Valaki azért hallja éntőlem e beszédeket, és megcselekszi azokat, hasonlítom azt a bölcs emberhez, aki a kősziklára építette az ő házát: és ömlött az eső, és eljött az árvíz, és fújtak a szelek, és beleütköztek abba a házba: de nem dőlt össze: mert a kősziklára építettett” (Mt 7:24-25).

A százados

Krisztus így szólt a királyi emberhez, akinek fiát meggyógyította: “Ha jeleket és csodákat nem láttok, nem hisztek” (Jn 4:48). Bántotta, hogy saját népe kéri számon Messiás-voltának külső jeleit. Újra és újra elcsodálkozott hitetlenségükön. És csodálkozott a százados hitén, mikor az Hozzá jött. A százados nem kételkedett a Megváltó hatalmában. Még arra sem kérte, hogy személyesen vigye véghez a csodát. “Csak szólj egy szót, - mondotta - és meggyógyul az én szolgám” (Mt 8:8).

A százados szolgáját agyvérzés érte, és már halálán volt. A rómaiak a szolgákat rabszolgáknak tekintették, piacokon adták-vették, rosszul, sőt kegyetlenül bántak velük, ám a százados szeretettel ragaszkodott szolgájához, és szívből kívánta gyógyulását. Hitte, hogy Jézus meggyógyíthatja. Még nem látta a Megváltót, de amit hallott Felőle, az hittel töltötte el. Ez a római a zsidók formalizmusa ellenére meg volt győződve arról, hogy hitük az övénél felsőbbrendű. Ő már áttörte a nemzeti előítélet és gyűlölet gátját, amely elválasztotta a győzőket a legyőzöttektől. Kinyilvánította tiszteletét Isten iránt, és jóindulatú volt a zsidókhoz, mint az Úr imádóihoz. Krisztus tanításában - ahogyan elmondták neki - megtalálta, amire a léleknek szüksége van. Ami lelkiség csak találtatott benne, az megrezdült a Megváltó szavaira. Ám méltatlannak érezte magát, hogy Jézus színe elé járuljon, ezért a zsidó vénekhez fordult, hogy tolmácsolják kérését szolgája meggyógyítását illetően. Ők ismerik a Nagy Tanítót, és - gondolta - tudják, hogyan közelítsék meg, hogy elnyerjék kegyét.

Amikor Jézus Kapernaumba ért, a vének küldöttsége fogadta, akik elmondták Neki a százados kérését. Hangsúlyozták: “Méltó, hogy megtedd néki; mert szereti a mi nemzetünket, és a zsinagógát is ő építtette nekünk” (Lk 7:4-5).

[260]

Jézus azonnal elindult a tiszt otthona felé, de a tolongó sokaság miatt lassan haladt. Jövetelének híre megelőzte, és a százados alázatosan ezt üzenté Neki: “Uram, ne fáraszd magad; mert nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj” (Lk 7: 6). A Megváltó mégis

tovább haladt, s végül a százados Hozzá merészkedett, és ezzel egészítette ki az üzenetet: “Magamat sem tartottam érdemesnek arra, hogy hozzád menjek” (Lk 7:7); “hanem csak szólj egy szót, és meggyógyul az én szolgám. Mert én is hatalmasság alá vetett ember vagyok, és vannak alattam vitézek; és mondom egyiknek: Eredj el, és elmegy; és a másiknak: Jöszte, és eljő; és az én szolgámnak: Tedd ezt, és megteszi” (Mt 8:8-9). Ahogyan én a római hatalmat képviselem, és katonáim elismerik tekintélyemet, mint feljebbvalóét, úgy képviseled Te a Végtelen Isten hatalmát, és minden teremtmény engedelmeskedik szavadnak. Parancsolhatod, hogy a betegség távozzék, s az engedelmeskedni fog Neked. Felszólíthatod mennyei követeidet, s ők részesíthetnek az éltető erőben. Csak szólj egy szót, és meggyógyul az én szolgám.

“Jézus pedig ezeket hallván, elcsudálkozáék őrajta; és hátrafordulván monda az őt követő sokaságnak: Mondom néktek, ilyen hitet Izráelben sem találtam!” (Lk 7: 9) A századoshoz pedig így szólt: “Legyen néked a te hited szerint. És meggyógyult annak szolgája abban az órában” (Mt 8 :13).

A századost Jézus jóindulatába ajánló zsidó vének elárulták, milyen távol állnak az evangélium szellemétől. Nem ismerték föl, hogy egyedül nagy szükségünk alapján tarthatunk igényt Isten kegyelmére. Önigazultságukban támogatták a századost, mert az is jóindulatot tanúsított “a mi nemzetünk” iránt. A százados azonban ezt mondta önmagáról: “Nem vagyok méltó” (Mt 8:8). Krisztus kegyelme megérintette szívét. Látta méltatlanságát, mégsem félt segítséget kérni. Nem bízott saját jóságában, érvelése az volt, hogy rászorult a segítségre. Hite igazi valójában ragadta meg Krisztust. Nem csupán mint csodatevőben hitt Jézusban, hanem mint az emberiség barátjában és Megváltójában.

Ezen az alapon jöhet minden bűnös Krisztushoz. “Nem az igazságnak cselekedeteiből, amelyeket mi cselekedtünk, hanem az ő irgalmasságából tartott meg minket” (Tit 3:5). Ha Sátán bűnösnek mond, s szerinte nem reménykedhetsz Isten áldásában, mondd meg neki, hogy Krisztus a bűnösöket megmenteni jött el a világra. Semmink sincs, ami Isten kegyébe ajánlhatna, de a kérelem - amelyet most és örökké nyomatékosan előtárhatunk - magában a kimondhatatlanul nyomorult állapotunkban van és ez teszi szükségessé az Ő

megmentő erejét. Ha teljesen lemondunk az önbizalomról, a Kálvária keresztyére tekinthetünk, mondván:

“Mivel mit sem hozhatok,
Keresztedhez borulok.”

A zsidókat gyermekkoruktól tanították a Messiás munkásságának mibenlétére. Birtokukban voltak a pátriárkák és próféták ihletett kijelentései, az áldozati rendszer jelképes tanításai. Ők azonban elvetették a világosságot, s most Jézusban egyáltalán nem azt látták, amire vártak. A századost - aki pogánynak született, akit a császári Róma bálványimádásában neveltek és képeztek ki katonának - neveltetése és környezete látszólag elválasztotta a lelki élettől. Ráadásul a zsidók vakhite, s polgártársainak Izrael népével szembeni gyűlölködése is kirekesztette, ez az ember mégis felfogta az igazságot, amelyet Ábrahám gyermekei nem láttak meg. Nem várta meg, hogy maguk a zsidók elfogadják Jézust, aki Messiásnak vallja magát. Amikor a “világosság eljött már a világba, amely megvilágosít minden embert” (Jn 1:9), erre a férfira ráragyogott, és ő - bár kívülálló volt - felismerte Isten Fiának dicsőségét.

Jézus számára ez előlegezte azt a munkát, amit majd az evangélium fog elvégezni a pogányok között. Örömmel tekintett előre, amikor majd minden nemzetből lelkek gyűlnek össze országába. Mélységesen szomorúan ecsetelte a zsidóknak, hogy mi lesz az eredménye, ha visszautasítják kegyelmét: “Mondom néktek, hogy sokan eljönnek napkeletről és napnyugatról, és letelepednek Ábrahámmal, Izsákkal és Jákóbbal a mennyek országában; ez ország fiai pedig kivettetnek a külső sötétségre; ott leszen sírás és fogaknak csikorogtatása” (Mt 8:11-12). Sajnos mennyien ma is ugyanezt a végzetes csalódást készítik elő! Miközben a pogányság sötétjében élő lelkek elfogadják Krisztus kegyelmét, a keresztyén világban milyen sokan vannak, akikre hiába fénylik a világosság - semmibe veszik.

Kapernaumtól több mint harminc kilométernyire, a Jezréel gyönyörű, tágas lapályra néző fennsíkon van Nain falu, ahová Jézus ezután lépteit irányította. Sok tanítványa, és mások is elkísérték, útja során is gyülekezett Hozzá a nép, akik sóvárogták szeretetteljes, nyájas szavait, elhozták gyógyulásra váró betegeiket, és remélték,

[161] hogy Ő aki oly csodás erőt tart a kezében, majd megismerteti Magát, mint Izrael királya.

Sokaság ment utána, boldog, várakozó tömeg követte a sziklás ösvényen a hegyi falu kapuja felé.

Amint közelebb jutottak, látták, hogy temetési menet jön kifelé a faluból. Lassú, szomorú léptekkel haladtak a temetőhely felé. A halottat nyitott ravatalon vitték az élen, körülötte a gyászolók jajveszékelése betöltötte a környéket. A falu egész népe összegyűlt, hogy kifejezze együttérzését a gyászolókkal, és tisztességet tegyen.

A látvány megindító volt. Az anyának, egy özvegynek egyetlen fia hunyt el. A magányos gyászoló a sírhoz kísérte földi támaszát és vigaszát. “És látván őt az Úr, megkönyörüle rajta” (Lk 7:13). Az asszony vakon, sírva haladt tovább, észre sem vette Jézust, aki odalépett hozzá, és szelíden így szólt: “Ne sírj” (Lk 7:13). Jézus kész volt bánatát örömmé változtatni, mégsem állhatta meg, hogy ki ne fejezze bensőséges részvétét.

“Odamenvén, illetve a koporsót” (Lk 7:14). Őt még a halál érintése sem tette tisztátalanná. A hozzátartozók csöndben álltak, a gyászolók sírása abbamaradt. A két csoport a ravatal köré gyűlt, remélve a remélhetetlent. Az volt jelen, aki száműzte a betegséget és legyőzte az ördögöket, de vajon van hatalma a halálon is?

Tisztán, hatalommal hangzottak a szavak: “Ifjú, néked mondom, kelj föl!” (Lk 7:14) A hang áttör a halott fülén. Az ifjú kinyitja szemét. Jézus kézen fogja, fölemeli. Pillantása a mellette sírdogáló özvegyre esik, anya és fia hosszan, boldogan, szorosán átölelik egymást. A sokaság némán, elbűvölten néz. “Elfogá mindazokat a félelem” (Lk 7:16). Elcsöndesedve, tisztelettel álltak egy darabig, mintha Isten színe előtt volnának. Azután “dicsőíték az Istent, mondván: Nagy próféta támadt miköztünk; és: Az Isten megtekintette az ő népét” (Lk 7:16). A temetési menet győzelmi felvonulásként tért vissza Nainba. “És kiméne őfelőle e hír az egész Júdeába, és a körül való minden tartományba” (Lk 7:17).

Aki Nain kapujánál a bánatos anya mellett állt, az minden, ravatalnál síró gyászolóra odafigyel. Fájdalmunk részvétet kelt Benne. Szerető, könyörületes szívének gyöngédsége változatlan. Szava, mely életre hívta azt a halottat, ma sem kevésbé hatékony, mint amikor a naini ifjúhoz szólt. Ezt mondja: “Nékem adatott minden hatalom mennyen és földön” (Mt 28:18). Ezt az erőt nem csök-

kenti az évek múlása, nem meríti ki túlaradó kegyelmének szüntelen gyakorlása sem. Élő Megváltó Ő mindenkinek, aki hisz Benne. [262]

Jézus örömmre változtatta az anya bánatát, amikor fiát visszaadta. Az ifjút csupán e földi életre hívta vissza - így el kellett viselnie annak bánatát, nehéz munkáját, veszélyeit, s újra alávetni magát a halál hatalmának. Jézus a mi halottak miatti bánatunkat a hatalmas remény üzenetével vigasztalja: “Én vagyok az Élő; pedig halott valék, és ímé élek örökkön örökké, és nálam vannak a pokolnak és a halálnak kulcsai” (Jel 1:18). “Mivel tehát a gyermekek testből és vérből valók, ő is hasonlatosképpen részese lett azoknak, hogy a halál által megsemmisítse azt, akinek hatalma van a halálon, tudniillik az ördögöt, és megszabadítsa azokat, akik a haláltól való félelem miatt teljes életükben rabok valának” (Zsid 2:14-15).

Sátán nem tarthatja fogva a halottakat, amikor Isten Fia életet ígér nekik. Egyetlen olyan lelket sem tarthat a lelki halálban, aki hittel fogadja Krisztus hatalmi szavát. Isten minden bűnben holt embernek mondja: “Serkenj föl, aki aluszol és támadj fel a halálból” (Ef 5:14). Ez a szó örök élet. Ahogyan Isten szava, amely az első embert életre hívta, ma is életet ad nekünk, ahogyan Krisztus szava: “Ifjú, néked mondom, kelj föl” (Lk 7:14), életet adott a naini ifjúnak, úgy ez a szó: “Támadj föl a halálból” - életet jelent annak, aki elfogadja. Isten “megszabadított minket a sötétség hatalmából, és átvitt az Ő szerelmes Fiának országába” (Kol 1:13). Mindezt följánlja nekünk igéjében. Ha elfogadjuk az ígét, megszabadulunk.

És “ha annak a Lelke lakik bennetek, aki feltámasztotta Jézust a halálból, ugyanaz, aki feltámasztotta Krisztus Jézust a halálból, meg-eleveníti a ti halandó testeiteket is az ő tibennetek lakozó Lelke által” (Róm 8:11). “Mert maga az Úr riadóval, arkangyal szózatával és isteni harsonával leszáll az égből és feltámadnak, először akik meghaltak volt a Krisztusban; azután mi, akik élünk, akik megmaradunk, elragadtatunk azokkal együtt a felhőkön az Úr elébe a levegőbe; és ekképpen mindenkor az Úrral leszünk” (IThess 4:16-17). Ez az a vigasztaló ige, amellyel az Ő parancsa alapján vigasztalnunk kell egymást. [264]

Kik az és testvéreim?

József fiai egyáltalán nem rokonszenveztek Jézus munkájával. Az életéről, munkájáról érkező hírek megdöbbenették, aggodalommal töltötték el őket. Hallották, hogy egész éjszakákat töltött imában, napközben pedig óriási tömeg kísérte, s még enni sem maradt ideje. Barátai úgy érezték, kimeríti magát a megfeszített munkával, s nem tudták mire vélni a farizeusok iránti magatartását, néhányan pedig attól tartottak, hogy elméje megzavarodott.

Testvérei hallottak erről is, és a farizeusok vádjáról is, mely szerint Jézus Sátán hatalmával űzött ördögöket. Érzékenyen érintette őket a szemrehányás, melyet Jézussal való rokonságuk miatt kaptak. Tudták, hogy szavai és cselekedetei milyen megmozdulást idéztek elő, és nemcsak megriadtak bátor kijelentéseitől, hanem méltatlankodtak is amiatt, hogy az írástudókat és a farizeusokat elítélte. Elhatározták, hogy vagy meggyőzik Jézust, vagy az ilyen munka beszüntetésére kényszerítik. Rávettek Máriát, hogy csatlakozzék hozzájuk. Jézust az anyja iránti szeretete segítségével majd rábeszél-lik, hogy legyen elővigyázatosabb - gondolták.

Röviddel ezelőtt történt, hogy Jézus másodszor művelt olyan csodát, mellyel megszállott, vak és néma embert gyógyított meg, ezért a farizeusok újból megvádolták: "Az ördögök fejedelme által űzi ki az ördögöket" (Mt 9:34). Krisztus nyíltan megmondta nekik, hogy ha a Szentlélek munkáját Sátánnak tulajdonítják, elvágják magukat az áldás kútforrásától. Akik úgy beszéltek Jézus ellen, hogy nem vették észre isteni természetét, azok a Szentlélek által még beláthatják és megbánhatják tévedésüket, és bocsánatban részesülhetnek. Krisztus vére minden bűnt lemos, bármilyen legyen is az, ha a lélek megbánja és hisz, ám ha valaki elutasítja a Szentlélek munkáját, az oda kerül, ahol nincs számára megtérés, sem hit. Isten Lelke munkálkodik a szívben, s ha az ember készakarva utasítja el, és sátáninak minősíti, akkor azt a csatornát vágja el, melyen át Isten kapcsolatba léphet vele. Ha egy lélek végleg visszautasítja a Szentlelket, akkor Isten már semmit sem tehet érte.

[265]

A farizeusok, akiket erre Jézus figyelmeztetett, maguk sem hitték el az Ellene felhozott vádat. Mégsem akadt egy sem a méltóságok között, aki a Megváltóhoz húzott volna. Szívükben hallották a Lélek hangját, mely Izrael Felkentjének jelenti ki Őt, és arra készíti őket, hogy vallják magukat tanítványainak. Jézus jelenlétének fényében felismerték szentségtelen voltukat, és kívánták az igazságot, melyre maguk nem tudtak eljutni. Csakhogy miután visszautasították Őt, túlságosan megalázó lett volna számukra, hogy Messiásként fogadják el. Miután ráléptek a hitetlenség útjára, túl büszkék voltak ahhoz, hogy belássák tévedésüket. Elszántan, erőszakosan vitatták a Megváltó tanítását, hogy ne kelljen belátniuk az igazságot. Hatalmának bizonyítékai felbőszítették őket. Nem akadályozhatták meg az Üdvözítőt a csodatételben, nem hallgattathatták el tanításait, de minden tőlük telhetőt megtettek, hogy félreértelmezzék, meghamisítsák szavait. Isten Lelke mégis követte őket, és számos akadályt kellett emelniük, hogy ellenálljanak erejének. A leghatalmasabb közvetítő küzdött velük, aki csak befolyásolhatja az emberi szívet, de ők nem engedtek.

Nem Isten vakítja meg az embereket, nem Ő keményíti meg szívüket. Ő világosságot küld, hogy kijavíthassák hibáikat, biztos útra vezeti őket. Ennek a világosságnak az elvetése miatt vakul meg a szem, keményedik meg a szív. A folyamat sokszor fokozatos, szinte észrevehetetlen. Az ember Isten ígéből kapja a világosságot, szolgálai által vagy Lelkének ereje által, - ám ha ezt a fénysugarat nem veszi figyelembe, a lelki felfogás részben eltompul, s a világosság következő megnyilatkozását kevésbé tisztán érzékeli. Így sűrűsödik a sötétség, míg végül is éjszaka lesz a lélekben. Ez történt a zsidó vezetőkkel is. Meggyőződtek a Krisztust kísérő isteni erő felől, de hogy ellenállhassanak az igazságnak, a Szentlélek munkáját Sátánnak tulajdonították. Ezzel tudatosan választották a csalást, alávetették magukat Sátánnak, és ettől fogva már az ő ereje befolyásolta őket.

Krisztusnak a Szentlélek elleni bűnnel kapcsolatos figyelmeztetéshez szorosan kapcsolódik az üres, gonosz beszéd elleni felhívás. A szavak megmutatják, mi van a szívben. "A szívnek teljességéből szól a száj." A szavak többet jelentenek a jellem kinyilvánításánál - vissza is tudnak hatni a jellemre. Az embereket befolyásolják saját szavaik. Sokszor pillanatnyi, Sátán által keltett indíttatásból irigy-

ség vagy gonosz vélekedés jut kifejezésre, olyasmi, amiben nem is igazán hisznek, de a kimondás visszahat a gondolkodásra. Saját beszédük csapja be őket, azt kezdik hinni, hogy amit sátáni ösztönzésre mondtak, igaz. Miután egyszer már kimondtak egy véleményt vagy döntést, gyakran túl büszkék ahhoz, hogy visszavonják, s addig bizonygatják igazukat saját maguknak, míg végül elhiszik. Veszélyes dolog kétkedő szót kimondani, veszélyes kétségbe vonni, bírálni az isteni világosságot. A könnyelmű, tiszteletlen bírálatok megszokása kihat a jellemre - tiszteletlenséget és hitelenséget táplál. E szokás gyakorlói közül sokan nem is tudnak a veszélyről, míg végül készek a Szentlélek munkáját kritizálni és elutasítani. Jézus így szólt: “Mind-en hivalkodó beszédért, amit beszélnek az emberek, számot adnak majd az ítélet napján. Mert a te beszédedből ismertétel igaznak, és a te beszédedből ismertétel hamisnak” (Mt 12:34-37).

Ezután azokat figyelmeztette, akiket érintettek szavai, boldogan hallgatták Őt, de nem rendelték alá magukat, hogy a Szentlélek bennük lakozzék. Nemcsak az ellenállás, hanem a mulasztás is rombolja a lelket. “Mikor pedig a tisztátalan lélek kimegy az emberből, - mondta Jézus - víz nélkül való helyeken jár, nyugalmat keresve, és nem talál: akkor ezt mondja: Visszatérek az én házamba, ahonnét kijöttem. És odamenvén, üresen, kisöpörve és fölékesítve találja azt. Akkor elmegy és vesz maga mellé más hét lelket, gonoszabbakat ő magánál, és bemenvén, ott lakoznak” (Mt 12:435).

Sokan voltak Krisztus idejében - ahogyan ma is -, akiket Sátán hatalma egy időre, úgy tűnik, megtört. Isten kegyelme által megszabadultak a lelkeket uralma alatt tartó gonosz szellemektől. Örvendeztek Isten szeretetében, ám, akár a példázatbeli köves földhöz hasonlító hallgatók, nem lakoztak abban. Nem rendelték alá magukat naponta Istennek, hogy Krisztus szívükben lakozhassék, és amikor a gonosz lélek visszatért, s vett maga mellé “más hét lelket, gonoszabbakat ő magánál” (Mt 12: 45), mindenestül a gonosz hatalmába kerültek.

Amikor a lélek aláveti magát Krisztusnak, új erő veszi birtokába az új szívet. Olyan változás megy végbe, amelyet az ember maga sohasem képes véghezvinni. Természetfeletti munka ez, természetfeletti elemet visz az emberi természetbe. A Krisztusnak alárendelt lélek az Ő vára lesz, melyet megtart e lázadó világban. Szándéka az, hogy az Ővén kívül semmilyen hatalmat ne ismerjenek el. A

mennyei közbenjárók által így birtokba vett lélek már bevehetetlen a Sátán ostromának. Ám, hacsak alá nem vetjük magunkat Krisztus irányításának, a gonosz fog uralkodni felettünk. Elkerülhetetlenül a világ feletti uralomért vívó két nagyhatalom egyike vagy másika irányít bennünket. Nem szükségszerű, hogy szabad akaratból a sötétség országának szolgálatába álljunk, uralma alá kerüljünk. Csak éppen el kell mulasztanunk a szövetségkötést a világosság országával. Ha nem működünk együtt a mennyei közvetítőkkal, akkor Sátán veszi birtokba a szívet, s lakóhelyévé teszi. A gonosz elleni egyetlen védekezés az, ha hit által Krisztus lakozik a szívben, igazságban. Hacsak nincs élő kapcsolatunk Istennel, sohasem állhatunk ellent a szentségtelen hatásoknak - önszeretnek, saját vágyaink kielégítésének, a bűnre való kísértésnek. Lemondhatunk számos rossz szokásról, egy időre elhagyhatjuk Sátán társaságát, de ha nincs élő kapcsolatunk Istennel, ha nem vetjük alá magunkat neki percről percre, vereséget szenvedünk. A Krisztussal fenntartott személyes ismeretség és folytonos közösség híján az ellenség kénye-kedvének vagyunk kiszolgáltatva, s végül az ő parancsait kell végrehajtanunk.

“Ennek az embernek utolsó állapota gonoszabb lesz az elsőnél. Így lesz - mondotta Jézus - ezzel a gonosz nemzetséggel is” (Mt 12 : 45). Senki sincs úgy megkeményedve, mint az, aki semmibe vette a kegyelmi hívást, és a kegyelem Lelke ellen cselekedett. A Szentlélek elleni bűn leggyakoribb formája az, amikor valaki kitaratóan semmibe veszi a menny bűnbánatra hívó szavát. Minden lépés, amellyel elutasítjuk Krisztust, egy lépés a megváltás elutasítására is, és a Szentlélek elleni bűn felé is.

A zsidó nép Krisztus elutasításával ezt a megbocsáthatatlan bűnt követte el. A kegyelmi hívás elvetésével mi is ugyanabba a hibába eshetünk. Megbántjuk az élet Fejedelmét, és szégyent hozunk Rá a Sátán zsinagógája és a mennyei világ előtt, ha nem hallgatunk az Ő hírnökeire, hanem inkább Sátán közvetítőire figyelünk, akik elvonják a lelkeket Krisztustól. Ha valaki így cselekszik, az nem talál sem reményt, sem megbocsátást, míg végül már nem is vágyik arra, hogy megbékéljen Istennel.

Miközben Jézus még tanította a népet, tanítványai üzenetet hoztak, hogy anyja és testvérei odakinn vannak, s látni szeretnék Őt. Jézus olvasott szívükben, “Ő pedig felelvén, monda a hozzá szólónak: Kicsoda az én anyám; és kik az én testvéreim? És kinyújtván

kezét az ő tanítványaira, monda: Ímé az én anyám és az én testvéreim! Mert aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát, az nékem fitestvérem, nőtestvérem és anyám” (Mt 12: 48-50).

Mindazt, aki hittel elfogadja Krisztust, az emberi rokonságnál szorosabb kapocs köti össze Vele. Eggyé lesz Vele, amiképpen Ő is egy az Atyával. Anyja is közelebbi és biztonságosabb kapcsolatban volt Vele hit és cselekedetek által, mint a természetes rokonság által. Testvéreinek semmi hasznuk sem származik a kapcsolatból, ha nem fogadják el Őt személyes Megváltójuknak.

Micsoda támaszra lelt volna Krisztus földi rokonaiban, ha mennyei követként hisznek Benne, és együttműködnek Vele Isten munkájának végzésében! Hitetlenségük beárnyékolta Jézus földi életét. Ez is része volt annak a keserűségnek, melyet a kín poharából Ő kiürített érettünk.

Isten Fia mélyen átérezte az emberi szívekben gyúlt ellenségeskedést az evangéliummal szemben. Még jobban fájt ez Neki otthonában, hiszen az Ő szíve nyájas, szeretetteljes volt, és nagyra értékelte a családi köteléket. Testvérei azt kívánták, hogy vesse alá Magát az ő elgondolásaiknak, viszont az ilyen eljárás egyáltalán nem lett volna összhangban Jézus isteni küldetésével. Fivérei úgy tekintettek Rá, mint akinek szüksége van tanácsaikra. Emberi szemszögből ítélték meg Őt, véleményük szerint csak olyasmit lenne szabad mondania, ami elfogadható az írástudók és farizeusok számára, ezzel lecsendesíthetné a szavai nyomán támadt bosszantó ellentéteket. Azt gondolták, magánkívül van, amikor isteni hatalmat igényel Magának, és a rabbik fölé helyezkedik, mint bűneik ostorozója. Tudták, hogy a farizeusok lesik az alkalmat a vád benyújtására, és úgy érezték, Jézus felkínálta nekik ezt a lehetőséget.

Rövidlátásukban nem tudták áttekinteni Jézus betöltendő küldetését, ezért nem is érezhettek együtt Vele a próbáiban. Nyers, lebecsülő szavaik tanúsága szerint nem érzékelték helyesen jellemét, s nem vették észre, hogy az isteni és az emberi fűződött itt egybe. Gyakran látták csordultig telve bánattal, de ahelyett, hogy vigasztalták volna, lelkületük és szavaik csak megsebeztek szívét. Érzékeny természetét gyötörték, indítékait félreértették, munkáját nem foghatták föl.

[269]

Testvérei sokszor a farizeusok elcsépelte, elavult filozófiájával hozakodtak elő, s úgy képzeltek, taníthatják azt, Aki minden igaz-

ságot ismer, és minden titkot tud. Amit nem értettek, azt nyíltan elítélték. Jézust a végsőkig próbára tették szemrehányásaik, lelke megfáradt, elcsüggedt. Hitet tettek Isten mellett, és azt gondolták, igényt tarthatnak Rá, miközben Isten testben velük volt, csak nem tudtak róla.

Ezek a dolgok tövisekkel borították Krisztus útját. Annyira bántotta saját családjának téves felfogása, hogy megkönnyebbült, ha bárhová ment, ahol ezt nem tapasztalta. Volt egy otthon, melyet szívesen látogatott: Lázár, Mária és Márta háza, mert a hit és szeretet légkörében lelke nyugalmat lelt. Mégsem akadt e földön senki, aki felfoghatta volna isteni küldetését, vagy ismerte volna a terhet, melyet az emberiségért hordoznia kellett. Gyakran csak az egyedülletben könnyebbült meg, amikor mennyei Atyjával lépett kapcsolatba.

Aki Krisztusért szenvedni hivatott el, akinek félreértést, bizalmatlanságot kell elszenvednie még saját otthonában is; az vigaszra lelhet abban a gondolatban, hogy Jézus is elszenvedte ugyanezt. Ő könnyörületre indul az ilyenek iránt. Arra int, hogy találjanak Benne társra, könnyebbüljenek meg ott, ahol Ő: az Atyával való közösségben.

Akik elfogadják Krisztust személyes Megváltójuknak, azok nem maradnak árván, nem kell hogy egyedül viseljék el az élet megpróbáltatásait. Jézus a mennyei család tagjaivá fogadja őket, s bátorítja, hogy Atyját Atyjuknak nevezzék. Ők Jézus "kicsinyei", kedvesek Isten szívének, a leggyengédebb és legmaradandóbb kötelékkel kapcsolódnak Hozzá. Túláradó gyöngédsége annyival múlja felül azt, amit apánk és anyánk érez irántunk gyámoltalanságunkban, amennyivel az isteni az emberi fölött áll.

Krisztusnak a népéhez fűződő viszonyát gyönyörűen szemlélteti az Izraelnek adott törvény. Ha egy elszegényedett zsidó kénytelen volt megválni vagyonától, s magát is el kellett adnia szolgának, legközelebbi rokonának kötelessége volt kiváltani őt és örökségét (Lásd 3Móz 25 :25. 47-49; Rúth 2:20!). Így a bűn következtében elveszített örökségünk és magunk megváltásának műve Rá hárult, aki "közeli rokonunk". Megváltásunkért lett hozzátartozónkká. Megváltó Urunk közelebb áll hozzánk, mint apánk, anyánk, testvérünk, barátunk, hitvesünk. "Ne félj, - mondja - mert megváltottalak, neveden hívtalak téged, enyém vagy!" "Mivel kedves vagy az én szemeimben, be-

cses vagy és én szeretlek: embereket adok helyetted, és népeket a te életedért” (Ésa 43:1.4).

Krisztus szereti a trónját körülvevő mennyei lényeket, de mi magyarázza azt a nagy szeretetet, mellyel bennünket szeret? Nem érthetjük meg, csak tapasztalhatjuk, hogy így van. Ha pedig Vele tartjuk a rokonságot, milyen gyöngéden kell tekintenünk Urunk fivéreire és nővéreire! Nem kellene-e igyekeznünk felismerni, hogy mire kötelez Istennel való rokonságunk? Isten családjába fogadott bennünket, nem kellene-e tehát tisztelnünk Atyánkat és rokonságunkat?

[271]

A hívás

“Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és megterheltettek, és én megnyugosztalak titeket” (Mt 11:28).

Jézus a vigasztaló szavakat az Őt követő sokaságnak mondta. A Megváltó kifejtette, hogy az ember csak Általa juthat el Isten ismeretére. Tanítványairól úgy beszélt, mint akiknek a mennyei dolgok ismerete adatott. Mindamellet senki sem érezhette magát kizárva gondoskodásából, szeretetéből. Mindenki Hozzá jöhet, aki megfáradt és megterheltetett.

A vallási külsőségekre aprólékosan odafigyelő írástudók és rab-bik érezték azt az űrt, melyet a bűnbánati rítusok sohasem tölthetnek be. A vámszedők és bűnösök tettethették, hogy elégedettek a testi- és földi dolgokkal, szívükben mégis bizalmatlanság és félelem honolt. Jézus a bánatos, megterhelt szívekre tekintett, amelyeknek reménye hiábavaló, mert földi örömeiben keresnek megnyugvást vágyakozó lelküknek, és mindenkit hívott, hogy Benne pihenjen meg.

Nyájasan hívta a keményem dolgozó népet: “Vegyétek föl magatokra az én igámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy én szelíd és alázatos szívű vagyok: és nyugalmat találtok a ti lelkeiteknek” (Mt 11: 29).

E szavakkal Krisztus minden emberi lényhez szól. Tudják-e vagy sem, de mindnyájan megfáradtak és megterheltettek. Mindenkit nyomnak olyan terhek, melyeket csak Krisztus tud elmozdítani. Legnehezebb elhordozandó terhünk a bűn terhe. Ha magunkra maradnánk e teher hordozásában, összeroppannánk. “Az Úr mindnyájunk vétkét őreá veté” (Ésa 53:6). Ő hordozza bűneink terhét, leveszi a súlyt megfáradt vállunkról. Nyugodalmat ad. A gond, szomorúság terhét is Ő viseli. Hív, hogy minden gondunkat vessük Reá, mert szívében hordoz bennünket.

[272]

Idősebb Testvérünk az örök trónnál áll. Minden lélekre letekint, aki Felé, mint Üdvözítő felé fordítja arcát. Tapasztalatból ismeri az emberiség gyengéit, szükségleteit, kísértéseinek erejét, mert Ő minden tekintetben hozzánk hasonlóan megkísértetett, kivéve a bűnt.

Ő örökös feletted, Isten remegő gyermeke. Megkísértettél? Ő megszabadít. Gyenge vagy? Ő megerősít. Tudatlan vagy? Ő megvilágosít. Megsebesültél? Ő meggyógyít. Az Úr “elrendeli a csillagok számát”, ugyancsak Ő “meggyógyítja a megtört szívűeket és bekötözi sebeiket” (Zsolt 147:4.3). “Jöjjetek énhozzám” (Mt 11:28) - szól hívása. Bármi legyen is aggodalmatok, megpróbáltatásotok, tárjátok ügyeteket az Úr elé. Lelketeket megerősíti, hogy mindezt el tudjátok viselni. Megnyílik az út, hogy kitéphessétek magatokat szorultságotokból, nehézségeitekből. Minél gyöngébbnek és gyámoltalanabbnak érzitek magatokat, annál erősebbekké váltok az Ő ereje által. Minél nehezebb a teher, annál áldottabb a nyugalom, miután a terhek Hordozójára vetted az. A Krisztus által felkínált nyugalom világosan meghatározott feltételekhez kötött. Mindenki teljesítheti ezeket. Jézus pontosan elmondja, hogyan lelhetünk nyugalmat.

“Vegyétek föl magatokra az én igámat” (Mt 11:29) - mondja Jézus. Az iga a szolgálat eszköze. Az ökröt munka végett fogják igába, az iga feltétlenül szükséges a hatékony munkához. Ezzel a példával Krisztus arra tanít minket, hogy elhívásunk a szolgálatra élethossziglan szól. Fel kell vennünk igáját, ha Vele akarunk munkálkodni.

A szolgálatra szólító iga Isten törvénye. Az Édenben kinyilatkoztatott, a Sínai hegyen kihirdetett, és az új szövetségben a szívbe írt nagy szeretet-törvény az, ami az emberi munkást Jézus akaratához köti. Ha saját elgondolásainkra hagyatkoznánk, saját akaratunk után mennénk, Sátán uszályába sodródnánk, felvennénk jellemvonásait. Ezért Isten körülhatárol minket akaratával, amely nagy, nemes és felemelő. Arra vágyik, hogy türelmesen és bölcsen vállaljuk a szolgálat kötelességét. A szolgálat igáját maga Krisztus hordozta emberként. Így szól: “Hogy teljesítem a te akaratodat; ezt kedvelem, én Istenem, a te törvényed keblem közepette van” (Zsolt 40:9). “Azért szállottam le a mennyből, hogy ne a magam akaratát cselekedjem, hanem annak akaratát, aki elküldött engem” (Jn 6:38). Az Isten iránti szeretet, az Ő dicsőségéért érzett buzgalom, a bukott emberiség szeretete hozta Jézust a földre szenvedni és meghalni.

[273]

Ez volt életének irányító ereje. Ezt az elvet akarja velünk elfogadtatni.

Sokak szíve a gondok terhe alatt sajog, mert fel akarnak nőni a világi követelményekhez. A világ szolgálatát választották, elfogadták kuszaságait, magukévá tették szokásait. Így jellemük beszennyeződik, életük megkopik. Érvényesülésük, világi vágyaik kielégítése érdekében megsebzik lelkiismeretüket, a szemrehányás még nagyobb terhét veszik magukra. A szüntelen való aggodás kimeríti az életerőt. Urunk azt szeretné, ha elvetnék a szolgaság igáját. Hívja őket, hogy az Ő igáját hordozzák, ezt mondja: “Az én igám gyönyörűsége, és az én terhem könnyű” (Mt 11:30). Megparancsolja, hogy keressék először Isten országát és igazságát, ígérete szerint minden, ami e földi élethez szükséges, megadatik. Az aggodalmaskodás vak, nem láthat a jövőbe, Jézus azonban kezdettől fogva látja a véget. Minden nehézségben van kész útja, amely a szabaduláshoz vezet. Mennyei Atyánk ezerféle módon gondoskodik rólunk - ezekről sejtelmünk sincs. Akik elfogadják azt az egy elvet, hogy az Istennek való szolgálatot és az Ő tiszteletét mindenek fölé helyezik, azok aggodalmi szertefoszlanak, sima ösvény tárul lábuk elé.

“Tanuljátok meg tőlem, - mondja Jézus - hogy én szelíd és alázatos szívű vagyok: és nyugalmat találtok a ti lelkeiteknek” (Mt 11:29). Be kell iratkoznunk Krisztus iskolájába, hogy szelídséget és alázatot tanuljunk Tőle. A megváltás folyamán készül föl a lélek a mennyre. Ez a felkészülés Krisztus ismeretét jelenti. Felülemelkedést jelent a sötétség fejedelmének iskolájában tanult eszméken, szokásokon, gyakorlaton. A léleknek meg kell szabadulnia mindentől, ami ellenkezik az Isten iránti hűséggel:

Krisztus szívében tökéletes harmónia honolt Istennel, és a béke is tökéletes volt. Sohasem kábította el a dicséret, nem törte le sem a bírálat, sem a csalódás. A leghevesebb ellenállás és a legkegyetlenebb bánásmód mellet is megőrizte rettenthetetlen bátorságát. Állítólagos követői közül azonban sokak szíve aggodik, remeg, mert félnek Istenre bízni magukat. Nem vetik alá magukat teljesen, mert visszarettennek az ilyen mérvű alárendelés következményeitől. Pedig ha ezt nem teszik meg, nem találhatnak békességet.

Az önszeretet hoz békétlenséget. Ha odafentről születünk, ugyanaz a gondolkodás hat át bennünket is, ami Jézust, - ez készítette, hogy megalázza Magát és megmentsen minket. Ekkor nem keressük a legmagasabb polcot. Arra vágyunk, hogy Jézus lábainál ülhessünk, Tőle tanulhassunk. Megértjük: munkánk értékét nem az

szabja meg, hogy mekkora port verünk fel, mekkora zajt csapunk a világban, vagy milyen aktívak, buzgók vagyunk a magunk erejéből. Munkánk értéke azzal arányos, amilyen mértékben a Szentlélekből részesülünk. Az Istenben való bizodalom szentebb magasságokba emeli az elmét, úgyhogy nyugalomban őrizhetjük meg lelkünket.

Az igát azért helyezik a baromra, hogy segítsen a súlyt húzni, könnyítse a terhet. Így van ez Krisztus igájával is. Ha akaratumk beleolvad Isten akaratába, ajándékait mások áldására használjuk, meglátjuk, hogy az élet terhe könnyű. Aki Isten parancsolatainak útján jár, az Krisztussal jár, s az Ő szeretetében megnyugszik a szív. Amikor Mózes így imádkozott: “Mutasd meg nékem a te utadat, hogy ismerjelek meg téged”, az Úr felelt neki: “Az én orcám menjen-é veletek, hogy megnyugtassalak?” (2Móz 33:13-14) A próféták által adatott az üzenet: “Így szólt az Úr: Álljatok az utakra, és nézzetek szét, és kérdezősködjétek a régi ösvények felől, melyik a jó út, és azon járjatok, hogy nyugalomat találjatok a ti lelketeknek!” (Jer 6 :16) Így szól az Úr: “Vajha figyelmeztél volna parancsolataimra! olyan volna békességed, mint a folyóvíz, és igazságod, mint a tenger habjai” (Ésa 48:18).

Akik Krisztus szavát megfogadják, lelküket vele őriztetik, életüket parancsainak alávetik, azok békességet, nyugalmat lelnek. A világon semmi sem képes elszomorítani őket, ha Jézus boldogít jelenlétével. A tökéletes belenyugvásban tökéletes a béke. Az Úr ezt mondja: “Kinek szíve reád támaszkodik, megőrzöd azt teljes békében, mivel Tebenned bízok” (Ésa 26:3). Életünk összekuszálódhat, de ha alávetjük magunkat a bölcs Mesterművesnek, Ő olyan mintázatú életet és jellemet alakíthat ki, amely az Ő dicsőségére szolgál. Az olyan jellemet, amely Krisztus dicsőségét - jellemét - fejezi ki, befogadják Isten Paradicsomába. Megújult nemzetség fog Vele járni fehérben, mert méltó lesz rá.

Mivel Jézus által elnyerjük a nyugalmat, a menny már itt elkezdődik. Engedünk hívásának - “jőjjetek, tanuljatok tőlem” -, megyünk, s ezzel elkezdődik számunkra az örök élet. A menny: szüntelen közeledés Istenhez Krisztus által. Amennyivel többet időzünk a menny fényességében, annyival nagyobb és nagyobb dicsőség tárul fel előttünk, s minél többet tudunk Istenről, annál inkább növekszik boldogságunk. Mivel már ebben az életben Jézussal járunk, eltölthet szeretete, kielégíthet jelenléte. Amit csak befogadhat az emberi

természet, azt itt megkaphatjuk. De mi ez ahhoz képest, ami ezután következik? Ezek “vannak az Isten királyiszéke előtt; és szolgálnak néki éjjel és nappal az ő templomában; és aki a királyiszékben ül, kiterjeszti sátorát felettük. Nem éheznek többé, sem nem szomjúhozhatnak többé; sem a nap nem tűz rájuk, sem semmi hőség: mert a Bárány, aki a királyiszéknek közepette van, legelteti őket, és a vizeknek élő forrásaira viszi őket; és eltöröl Isten az ő szemeikről minden könnyet” (Jel 7:15-17).

[276]

“Hallgass, némulj el!”

Jézus életének egyik eseménydús napja volt ez. A galileai tenger partján mondta el első példázatait, az ismerős képek segítségével újra elmagyarázta a népnek országának természetét, alapításának módját. Sajat munkáját a magvetőével hasonlította össze, országának növekedését pedig a mustármagéval, s a kovász hatásával a mértéknyi lisztben. Az igazak és a gonoszok nagy végső szétválasztását a búzáról és a konkolyról, valamint a hálóról szóló példázatokkal szemléltette. A tanításaiban rejlő rendkívül drága igazságokat az elrejtett kinccsel és a drágagyönggyel jelképezte, míg a gazdáról elmondott példázattal arra oktatta tanítványait, hogy miként kell munkálkodniuk az Ő képviselőinek.

Jézus egész álló nap tanított és gyógyított, s amikor leszállt az est, a sokaság még mindig ott tolongott körülötte. Nap mint nap végezte szolgálatát, s csak ritkán állt meg enni vagy pihenni. A rosszindulatú kritikák, félremagyarázások, melyekkel a farizeusok szüntelenül üldözték, még keményebbé, zaklatottabbá tették munkáját, s most, a nap végeztével annyira kimerült, hogy elhatározta, visszavonul a tavon túlra, egy magányos helyre.

A Genezáret keleti partja nem volt lakatlan, mert itt-ott falvak tarkították a tó mellékét, a nyugati parthoz viszonyítva mégis kihalt tájnak tűnt. Lakosai között több volt a pogány, mint a zsidó, és nemigen volt kapcsolatuk Galileával. Így nyújthatta Jézusnak az óhajtott magányt, s most Ő megparancsolta tanítványainak, hogy kísérjék oda.

Miután elbocsátotta a sokaságot, elvitték Őt “úgy amint vala” (Mk 4:36) a hajóra, és sietve elindultak. Ám nem egyedül távoztak. Volt néhány halászhajó a parthoz közel, ezek gyorsan megteltek emberekkel, akik követték Jézust, mert még látni és hallani akarták Őt.

Végül a Megváltó kiszabadult a sokaság nyomása alól, fáradtságtól, éhségtől gyötörten ledőlt a hajó farában, és hamarosan elaludt. Csendes, kellemes este volt, nyugalom honolt a tavon. Hirtelen

azonban sötétség borította be az eget, vad szél söpört le a hegyek katlanjaiból a keleti partra, s a tavon szörnyű vihar támadt.

A nap már lement, s az éj sötétje borult a viharos tengerre. A süvítő szélről felkorbácsolt hullámok nagy erővel vágódtak a tanítványok hajójának, és elnyeléssel fenyegették. A kemény halászok életüket a tavon töltötték, és számos viharban biztonsággal irányították bárkájukat - most azonban erejük, jártasságuk mit sem segített. Tehetetlenül vergődtek a vihar szorításában, s elhagyta őket a remény, látván, hogy hajójuk megtelik vízzel.

Annyira lefoglalta őket a menekülésért vívott küzdelem, hogy el is felejtették: Jézus is a fedélzeten van. Most, midőn látták, hogy munkájuk hiábavaló, és csak a halál vár rájuk, eszükbe jutott, kinek a parancsára indultak el a túlsó partra. Jézusban volt egyedüli reménységük. Erőtlenségükben, kétségbeesésükben felkiáltottak: “Mester, Mester!” (Lk 8:24) Ám a sűrű sötétség elrejtette Őt szemük elől. Hangjukat elnyelte a tomboló vihar - semmi válasz. Kétség és rettegés hálózta be őket. Elfeledkezett róluk Jézus? Aki győzött a betegség, démonok, sőt még a halál fölött is, annak nincs ereje, hogy most segítsen tanítványain? Nem érdeklí nyomorúságuk?

Ismét kiáltanak, de nem jön válasz, csak a haragos szél süvölt. Hajójuk süllyedőben. Egy pillanat, és nyilvánvalóan elnyelik őket az éhes vizek. Hirtelen vakító villám szeli át a sötétséget, s ők meglátják az alvó, a fejtelenségtől nem zavartatott Jézust. Ámulattal vegyes kétségbeeséssel kiáltanak föl: “Mester, nem törődöl velem, hogy elveszünk?” (Mk 4:38) Hogyan pihenhet oly nyugodtan, amikor ők veszélyben vannak, s a halállal tusakodnak?

Kiáltásuk felébreszti Jézust. A villám fényében mennyei békét fedeznek föl arcán, tekintete elárulja: nem Önmagával törődik, gyöngéden szereti őket. Szívvel Felé fordulnak, s kiáltják: “Uram, ments meg minket, mert elveszünk” (Mt 8:25).

Soha senki nem ejtette ki ezt úgy, hogy ne talált volna meghallgatásra. Miközben a tanítványok végső erőfeszítéssel megragadják evezőiket, Jézus felkél. Ott áll tanítványai körében, miközben a vihar tombol, a hullámok átcsapnak fölöttük, s villám világítja meg arcát. Felemeli kezét - amit oly gyakran tett, midőn irgalmasságot cselekedett -, és így szól a haragos tengerhez: “Hallgass, némulj el” (Mk 4: 39).

A vihar megszűnik. A hullámhegyek alásnek, elcsendesednek. A felhők eltakarodnak, előtűnnek a csillagok. A hajó nyugodt tengeren pihen. Ekkor Jézus tanítványaihoz fordul, és szomorúan megkérdi: “Miért vagytok ily félénkek? Hogy van, hogy nincsen hitek?” (Mk 4:40)

A tanítványok elnémultak. Még Péter sem próbálta kifejezni a szívét összeszorító félelmet. A Jézust kísérő többi hajó ugyanolyan veszélyben volt, mint a tanítványoké. Félelem és kétségbeesés lett úrrá azok utasain is. Jézus parancsa azonban lecsendesítette a zűrzavar színhelyét. A vihar tombolása közel sodorta egymáshoz a hajókat, így mindenki látta a csodát. A rákövetkező csendben elfeledkeztek a félelelről. Az emberek ezt suttogták egymásnak: “Kicsoda hát ez, hogy mind a szél, mind a tenger engednek néki?” (Mk 4:41)

Amikor Jézust felkeltették a viharban, tökéletesen nyugodt volt. Szavaiban, tekintetében nyoma sem volt a félelemnek, mivel szívében nem lakozott félelem. Ám nem a mindenható erő birtokában pihent. Nem mint az “ég, föld s tenger Ura” nyugodott csendben. Ezt a hatalmat letette, és így szólt: “Én semmit sem cselekedhetem magamtól” (Jn 5: 30). Az Atya hatalmában bízott. Jézus hitben pihent - hitt Isten szeretetében, gondviselésében -, a vihart lecsendesítő szó hatalma pedig Isten hatalma volt.

Ahogy Jézus hitt Isten gondviselésében, úgy kell nekünk megpihennünk Megváltónk gondoskodásában. Ha a tanítványok bíztak volna Benne, békében maradtak volna. A veszedelemben tanúsított félelmük megmutatta hitetlenségüket. Abbeli erőfeszítésükben, hogy megmeneküljenek, megfeledkeztek Jézusról, s csak akkor fordultak Hozzá, aki segíthet rajtuk, amikor magukban már nem bízhettek.

Milyen gyakran szerzünk a tanítványokéhoz hasonló tapasztalatot! Amikor a kísértés vihara eljő, rettentő villámok cikáznak, a hullámok átcsapnak rajtunk, mi egyedül küszködünk a viharral, mert elfelejtjük, hogy Valaki segíthet. Saját erőnkben bízunk, míg reményünk porba hull, s már-már elveszünk. Akkor eszünkbe jut Jézus, s ha Őt hívjuk, hogy mentsen meg, nem kiáltunk hiába. Bár szomorúan megrója hitetlenségünket, önbizalmunkat, sohasem tagadja meg a szükséges segítséget. Legyünk szárazföldön vagy vízen, ha

tőben lecsendesíti az élet tengerét, s Ő olyan módon szabadít meg a vézből, ahogy azt a legjobbnak ítéli.

A vihar lecsendesítésében egy másik lelki tanulság is rejlik. Minden ember tapasztalata igazolja a Szentírás szavainak igazságát: “A hitetlenek olyanok, mint egy háborgó tenger, amely nem nyughatik. Nincs békesség, szól Istenem, a hitetleneknek!” (Ésa 57:20-21) A bűn tönkretette békességünket. Míg az ént meg nem fékezzük, nem lelünk nyugalmat. A szív parancsoló szenvedélyeit nem irányíthatja emberi erő. Itt éppoly tehetetlenek vagyunk, mint a tanítványok a dühöngő vihar lecsendesítésében. Ő viszont, Aki a galileai hullámtarajoknak békét szólt, a béke szavait mondja minden léleknek. Bármily vad is a vihar, aki Jézushoz kiált: “Uram, ments meg minket”, az megszabadul. Kegyelme megbékíti a lelket Istennel, lecsendesíti az emberi szenvedélyek küzdelmét, szeretetében megpihen a szív. “Megállítja a szélvész, hogy csillapodjék, és megcsendesedtek a habok. És örülének, hogy lecsillapodtak vala, és vezérié őket az ő kívánságuknak partjára” (Zsolt 107:29-30). “Megigazulván hit által, békességünk van Istennel, a mi Urunk Jézus Krisztus által” (Róm 5:1). “Lesz az igazság műve békesség, és az igazság gyümölcse nyugalom és biztonság mindörökké” (Ésa 32:17).

Hajnalban a Megváltó és kísérete partot ért. A felkelő nap fénye a béke áldásával simította végig a tengert és a szárazföldet. Ám alighogy a partra léptek, a szörnyű viharból is borzasztóbb látvány fogadta őket. A sírboltok közötti rejtekhelyről két ördögös rohant rájuk, mintha darabokra akarnák tépni őket. Láncdarabok lógtak rajtuk, amelyeket a fogságból való menekülésükkor törtek szét. Testük mély sebekből vérzett, mert éles kövekkel vagdosták magukat. Szemük. Szikrázott hosszú, bozontos hajuk alól. Az őket hatalmukban tartó démonok minden emberi vonásukat eltüntették, inkább vadállatokra hasonlítottak, mint emberekre.

A tanítványok és társaik rémülten menekültek, de nemsokára észrevették, hogy Jézus nincs velük, és megfordultak, látni akarták, hol van. Ott állt, ahol hagyták. Aki lecsendesítette a vihart, aki szembe került Sátánnal és legyőzte, az nem menekült el a démonok elől sem. Amikor az ördögösök fogcsikorgatva, habzó szájal közeledtek Hozzá, Jézus felemelte kezét, mellyel nyugalomra intette a hullámokat, és a férfiak nem jöttek közelebb. Tajtékozva, de tehetetlenül álltak előtte.

Jézus hatalommal parancsolta a tisztátalan lelkeknek, hogy menjenek ki belőlük. Szavai behatoltak a szerencsétlenek elméjébe. Homályosan felfogták, hogy Az áll előttük, aki megmentheti őket a kínzó démonoktól. A Megváltó lábához borultak, hogy imádják Őt. Amikor beszélni akartak, irgalomért esedezni, a démonok szóltak belőlük, s dühödten kiáltották: “Mi közöm van nékem teveled, Jézus, felséges Istennek Fia? kérlek téged, ne gyötörj engem” (Lk 8:28).

Jézus megkérdezte: “Mi a neved?” A válasz így hangzott: “Légió a nevem, mert sokan vagyunk” (Mk 5: 9) A megszállottakat használták föl kapcsolatteremtésre, s kérték Jézust, ne űzze el őket a vidékről. Nem messze, a hegyoldalon nagy disznónyáj legelészett. A démonok azt kérték, hogy ezekbe mehessenek bele, Jézus pedig megengedte nekik. A csorda azonnal megveszett. Őrülden rohantak le a meredeken, és a partnál sem tudtak megállni, behulltak a tóba, és elpusztultak.

Ezenközben a megszállottakban csodás változás ment végbe. Elméjük megvilágosodott, szemük értelmesen csillogott. Az oly rég Sátán képére átalakult arcuk hirtelen szelíddé vált, vérfoltos kezük megnyugodott, s boldog hangon dicsérték Istent szabadulásukért.

A disznópásztorok mindent láttak a szikla tetejéről, s elszaladtak, hogy hírül adják a történeteket gazdáiknak és a népnek. Az egész lakosság ámulattal és félelemmel csődült ki, hogy lássa Jézust. A két ördögös a vidék réme volt. Senki sem haladhatott el biztonságban a közelükben, mert démoni haraggal rohantak rá minden utazóra. Most ezek az emberek felöltözöttek, világos elmével ültek Jézus lábánál, hallgatták szavait, és dicsőítették Annak nevét, Aki visszaadta egészségüket. A csodálatos jelenetet szemlélő tömeg azonban nem örvendett. A disznók elvesztése jobban foglalkoztatta őket, mint Sátán foglyainak szabadulása.

A disznótulajdonosok számára kegyelem volt, hogy ez a veszteség bekövetkezhetett. Lekötötték őket a földi dolgok, és nem törődtek a lelki élet magasabb szintű szükségleteivel. Jézus meg akarta törni az önző közömbösség varázserejét, hogy elfogadhassák kegyelmét. De időleges veszteségük miatti bánkódásuk és felháborodásuk megvakította szemüket a Megváltó kegyelme iránt.

A természetfeletti erő megnyilatkozása felébresztette a nép babonás hitét, félelmet szült. Ha ez az Idegen köztük marad, további csapások várhatók. Rossz néven vették az anyagi csapást, s elhatá-

rozták, hogy megszabadulnak Tőle. Akik átkísérték Jézust a tavon, elmondták, mi történt előző éjjel, milyen veszélyben voltak a viharban, s hogyan csendesedett le a szél és a tenger. Szavaik azonban hatástalanok maradtak. Az emberek rémülten tolongtak Jézus körül, és könyörögtek, távozzék tőlük. Ő engedett nekik, hajóra szállt, és azonnal elindult a túlsó partra.

Gadara lakói élő bizonyítékát kapták Krisztus hatalmának és kegyelmének. Látták a férfiakat, akik visszanyerték értelmüket, de annyira féltek kockáztatni földi érdekeiket, hogy azt, Aki szemük láttára diadalt vett a sötétség fejedelmén, háborgatónak tekintették, a menny ajándékát küszöbükre fordították vissza. Jóllehet, ma nem adódik olyan helyzet, mint a gadaraiaknak, mégis sokan nem hajlandók engedelmeskedni szavának, mert az engedelmességgel föl kellene áldozniuk valamely világi érdeket. Azért, hogy jelenléte ne okozzon anyagi veszteséget, sokan visszautasítják kegyelmét, és elűzik Lelkét.

Egészen más érzelmek töltötték be a meggyógyított ördögösöket. Ők óhajtották szabadítójuk társaságát. Jelenlétében biztonságban érezték magukat a démonoktól, akik életüket gyötörték, férfikorukat tönkretették. Amikor Jézus be akart szállni a hajóba, szorosán mellette maradtak, lábához térdeltek, és könyörögtek, lehessenek közel Hozzá, hogy mindig hallhassák szavait. Ám Jézus megparancsolta nekik, hogy menjenek haza, és mondják el, mily nagy dolgot cselekedett az Úr értük.

Itt volt tehát számukra az elvégzendő munka - menjenek pogány otthonokba, s beszéljék el, micsoda áldást kaptak Jézustól. Nehezen váltak el a Megváltótól. Bizonyára súlyos nehézségeik lesznek pogány honfitársaik között. Oly hosszú ideig voltak kirekesztve a társadalomból, hogy ez látszólag alkalmatlanná tette őket a Jézustól kapott munkára. De amint Ő megmutatta kötelességüket, készek voltak engedelmeskedni. Nemcsak saját házanépüknek és szomszédaiknak szóltak Jézusról, hanem bejárták Decapolist, s mindenütt hirdették megmentő hatalmát, s elmondták, hogyan szabadította meg őket a démonoktól. E munkával nagyobb áldásban részesülhettek, mint ha csupán a maguk javára Őmellette maradtak volna. Az üdvösség jó hírének terjesztésében végzett munkálkodás visz közel a Megváltóhoz.

[282]

A két meggyógyított ördögös volt az első misszionárius, akiket, Krisztus elküldött, hogy hirdessék az evangéliumot Decapolis vidékén.

Ezek az emberek csak néhány percig részesülhettek abban a kiváltságban, hogy hallhatták Krisztus tanítását. Jézus ajkáról egyetlen beszéd sem jutott fülükbe. Nem tudták úgy tanítani az embereket, ahogyan a tanítványok, akik nap mint nap Krisztussal voltak. Ám személyükben hordozták annak bizonyítékát, hogy Jézus a Messiás. El tudták mondani, amit ismertek, maguk láttak, hallottak Krisztus erejéből. Ezt mindenki megteheti, akinek szívét érintette Isten kegyelme. János, a szeretett tanítvány írta: “Ami kezdettől fogva vala, amit hallottunk, amit szemeinkkel láttunk, amit szemléltünk, és kezeinkkel illettünk, az életnek igéjéről. Amit hallottunk és láttunk, hirdetjük néktek” (1Jn 1:1-3). Krisztus tanúbizonyságaiként el kell mondanunk, amit mi magunk láttunk, hallottunk, éreztünk. Ha lépésről lépésre követjük Jézust, jogunk van elmondani a lényegét annak az útnak, amelyen vezet minket. Elmondhatjuk, hogy tettük próbára ígértét, s hogyan találtuk igaznak. Bizonyosságot tehetünk, hogy megismertük Krisztus kegyelmét. Ez az a bizonyoságtétel, melyre Urunk hív, s melynek hiányában a világ elvész.

Bár Gadara lakói nem fogadták el Jézust, Ő nem hagyta őket a maguk választotta sötétségben. Amikor kérték, hogy távozzék tőlük, nem hallották még szavait. Nem tudták, mit utasítanak vissza. Ezért Ő még egyszer elküldte nekik a világosságot azok által, akiket hajlandók meghallgatni.

A disznók elpusztításával Sátán el akarta fordítani a népet a Megváltótól, hogy megakadályozza az evangélium hirdetését azon a környéken. Ami történt, az valójában úgy felrázta a vidéket, ahogyan semmi más nem tudta volna; a figyelem Krisztusra irányult. Bár a Megváltó eltávozott, az emberek, akiket meggyógyított, ott maradtak az Ő hatalmának tanúbizonyságaiként. Akik azelőtt a sötétség fejedelmének közvetítői voltak, most a világosság csatornáivá, Isten Fiának küldötteivé lettek. Az emberek álmélgodva hallgatták a csodálatos hírt. Ajtó nyílt az evangélium számára az egész tartományban. Amikor Jézus visszatért Decapolisba, az emberek köré sereglettek, és három napon át nemcsak a város lakói, hanem a környékből is ezrek hallották a megváltás üzenetét. Megváltónk még a démonok erejét is uralja, a gonosz munkálkodását fölülmúlja a jó.

A gadarai ördögösökkel való találkozás tanulságos volt a tanítványok számára. Megmutatta annak a romlásnak a mélységét, melybe Sátán akarja dönteni az egész emberiséget, és Krisztus küldetését - hogy megszabadítsa az embert a gonosz hatalmából. Azok a sírboltokban lakó, ördögöktől megszállott, fékezhetetlen indulatok és utálatos szenvedélyek rabságában sínylődő, tönkrement emberek jelképezik, hogy mivé lett volna az emberiség, ha Sátán igazgatása alatt marad. Sátán szüntelenül befolyást gyakorol az emberekre, összezavarja a felfogást, bűnre vezeti az elmét, erőszakra, rosszra ösztökél. Gyöngíti a testet, elhomályosítja az értelmet, lealacsonyítja a lelket. Ha az ember visszautasítja a Megváltó hívását, Sátánnak veti alá magát. Az élet minden területén - otthon, a munkahelyen, sőt még az egyházban is - tömegek teszik ezt nap mint nap. Ezért árasztotta el a bűn és az erőszak a földet, s az erkölcsi sötétség mint a halál előszele szennyezi be az ember környezetét. Megtévesztő kísértéseivel Sátán egyre gonoszabb bűnökre veszi rá az embert, míg az végleg lezüllik, megromlik. Erejével szemben az egyetlen biztosíték Jézus jelenléte. Emberek és angyalok előtt Sátán az ember ellenségeként és megrontójaként mutatkozik be, Krisztus pedig barátjaként és szabadítójaként. Lelke mindazt kifejleszti az emberben, ami nemesíti a jellemet, méltósággal ruházza fel a természetet. Isten dicsőségére alakítja az embert testileg, lelkileg és érzelmileg. “Mert nem félelemnek lelkét adott nekünk az Isten; hanem erőnek és szeretetnek és józanságnak lelkét” (2Tim 1:7). Elhívott bennünket “ami Urunk Jézus Krisztus dicsőségének”- jellemének - “elvételére” (2Thess 2:14), elhívott, hogy “az ő Fia ábrázatához hasonlatosak” legyünk (Róm 8:29).

Olyan lelkek, akik Sátán eszközeivé alacsonyodtak, Krisztus ereje által az igazság küldötteivé alakulnak át, s Isten Fia elküldi őket, hogy elmondják, “mely nagy dolgot cselekedett veled az Úr, és mint könyörült rajtad” (Mk 5:19).

[283]

[284]

A hit érintése

Amikor Jézus Gadarából visszatért a nyugati partra, sokaság özönlött ki a fogadására, örömmel üdvözölték. Egy darabig a tengerparton maradt, tanított és gyógyított, azután betért Lévi-Máté házába, hogy részt vegyen a lakomán a vámszedőkkel. Itt talált Rá Jairus, a zsinagóga vezetője.

Ez a zsidó vén nagy bánattal jött Jézushoz, lábához vetette magát, és így kiáltott: “Az én leánykám halálán van; jer, vesd reá kezedet, hogy meggyógyuljon és éljen” (Mk 5:23).

Jézus azonnal elindult a főemberrel annak háza felé. Bár a tanítványok már oly sok irgalmas cselekedetét látták, mégis meglepte őket, hogy Jézus hajlandó engedni az öntelt rabbi kérésének. Csatlakoztak Mesterükhöz, az emberek pedig felajzva, várakozón követték őket.

A főember háza nem volt messze, de Jézus és kísérete lassan haladt, mert a tömeg mindenhol szorította őket. A késlekedés nyugtalanította az aggódó apát, Jézus még itt is, ott is megállt, hogy könnyítsen egy szenvedőn, vagy megvigasztaljon egy megtört szívet.

Még útban voltak, amikor egy küldönc furakodott Jairushoz a tömegben, és hírül adta, hogy leánya meghalt, ne fárassza többé fölöslegesen a Mestert. E szavakat Jézus is meghallotta. “Ne félj; - mondotta - csak higgy, és megtartatik” (Lk 8:50).

Jairus közelebb húzódott a Megváltóhoz, és együtt siettek a főember otthonába. A fizetett siratók és síposok már ott voltak, a levegőt betöltötte lármázásuk. A tömeg, a zűrzavar bántotta Jézus lelkét. Így intette csendre őket: “Mit zavarogtok és sírtok? A gyermek nem halt meg, hanem alszik.” Az emberek méltatlankodva fogadták az Idegen szavait. Látták a gyermeket a halál karmai közt, megvetően nevettek hát Jézuson. Ő megkérte az embereket, hagyják el a házat, [285] Maga mellé vette a leány apját és anyját, valamint három tanítványát, Pétert, Jakabot és Jánost, s bementek a halott szobájába.

Jézus az ágyhoz lépett, kezébe vette a gyermek kezét, és lágyan, az otthon meghitt nyelvezetével ejtette ki e szavakat: “Leányka; néked mondom, kelj föl” (Mk 5:41).

Az élettelen testen azonnal remegés futott végig. Az élet lükte-tése visszatért. Az ajkak mosolyra nyíltak. A leány nagyra nyitotta szemét, mint álom után, s csodálkozva nézte a körülötte álló csoportot. Felkelt, szülei magukhoz ölelték, sírtak örömben.

Útban a főember háza felé Jézus egy szegény asszonyt vett észre a sokaságban, aki tizenkét éve olyan betegségben szenvedett, mely életét teherré tette. Mindenét orvosokra, gyógyszerekre költötte, de az eredmény csak annyi volt, hogy gyógyíthatatlannak nyilvánították. Reménye újraéledt, midőn Krisztus gyógyításairól hallott. Biztos volt benne: ha csak Hozzá mehetne, meggyógyulna. Legyengülten, szenvedve eljött a tengerpartra, ahol Ő tanított, s megpróbált átfurakodni a sokaságon, de hiába. Követte Jézust Lévi-Máté házából jövet is, mégsem tudta elérni Őt. Már kezdett elkeseredni, mikor Jézus utat tört a sokaságban, és közel jött hozzá.

Eljött az óriási lehetőség. A Nagy Orvos színe elé került! A tülekedésben nem tudott szólni Hozzá, meg sem ragadhatta, csak egy futó pillantást vethetett alakjára. Félve, hogy elveszíti a szabadulás egyetlen lehetőségét, előrenyomult, s így szólt magában: “Ha csak ruháját illetem is, meggyógyulok” (Mt 9:21). Amikor Jézus elhaladt mellette, a nő kinyújtotta kezét, és sikerült megérintenie köntösének szegélyét. Abban a pillanatban tudta, hogy meggyógyult. Életének hite ebben az érintésben összpontosult, s fájdalmát, gyöngeségét azonnal a tökéletes egészség életerejé váltotta föl.

Ekkor hálás szívvel megpróbált visszavonulni a tömegeből, Jézus azonban hirtelen megállt, s a nép is megtorpant Vele együtt. Megfordult, körülnézett, és a sokaság zajában is jól kivehető hangon kérdezte: “Ki az, aki engem illetett?” (Lk 9:45) A nép csodálkozó tekintete volt a válasz kérdésére. Minden oldalról szorongatták, durván taszigálták hol erre, hol arra - meglepő volt tehát kérdése.

A mindig szólni kész Péter válaszolt: “Mester, a sokaság nyom és szorongat téged, és azt mondod: Ki az, aki engem illetett?” Jézus így felelt: “Illetett engem valaki; meri én észrevettem, hogy erő származék ki tőlem” (Lk 9:45—46). A Megváltó meg tudta különböztetni a hit érintését a figyelmetlen tömeg véletlen lökdösődésétől. Az ilyen hit mellett nem mehetett el szó nélkül. A vigasztalás szavait

akarta szólni az alázatos nőnek, melyek öröm kútforrását jelentik majd számára - ezek a szavak áldást árasztanak követőire az idők végezetéig.

Jézus az asszony felé nézett, és ragaszkodott hozzá, hogy megtudja, ki illette Őt. A nő, miután hiába próbált elrejtőzni, remegve előjött, és lábához borult. Hála könnyek között beszélte el szenvedésének és megkönnyebbedésének történetét. Jézus szelíden így szólt: “Leányom, a te hited megtartott téged. Eredj el békével” (Mk 5:34). Elvágta a babona lehetőségét, hogy pusztán ruhájának érintéséből gyógyító erő származna. A gyógyulás nem a Vele történt külső érintkezésből eredt, hanem a hitből, ami megragadta isteni erejét.

A Krisztus köré zsúfolódó kíváncsi sokaság nem érezte, hogy életadó erőt kapna. Amikor viszont a szenvedő asszony nyújtotta ki kezét, hogy megérintse Őt, és hitt a gyógyulásban, ő érezte a gyógyító erőt. Így van ez a lelki dolgokkal is. Mellékesen beszélgetni a vallásról, lelki szomjúság és élő hit nélkül imádkozni mit sem ér. A névleges hit Krisztusban, mely Őt pusztán a világ Megváltójának fogadja el, sohasem hozhat gyógyulást a léleknek. Az üdvösségre vivő hit nem csupán értelmi egyezés az igazsággal. Aki arra vár, hogy tökéletes ismeretre tegyen szert, mielőtt gyakorolná a hitet, az nem részesül áldásban Istentől. Nem elégséges hinni valamit Krisztusról; Krisztusban kell hinnünk. Az egyetlen olyan hit, melyből hasznunk származhat, személyes Megváltóként fogadja el Őt, és érdemeit a miénkké teszi. Sokan egyfajta véleménynek tekintik a hitet. A megmentő hit egyesség: akik elfogadják Krisztust, szövetségi kapcsolatba kerülnek Istennel. Az őszinte hit élet. Az élő hit az életerő növekedését jelenti, odaadó bizalmat, mely által a lélek győzedelmes hatalommá válik.

Jézus, miután meggyógyította az asszonyt, arra vágyott, hogy az ismerje el a kapott áldást. Az evangélium által felkínált ajándékokat nem lopva, titokban kell élveznünk. Ezért hív az Úr, hogy valljuk meg jóságát. “Ti vagytok az én tanúim, így szól az Úr, hogy én Isten vagyok” (Ésa 43:12).

[287] Krisztus hűségének megvallása a menny választott eszköze, mellyel bemutathatjuk Őt a világnak. Méltányolnunk kell kegyelmét, melyet a hajdani szent emberek által ismertetett meg, de ennél is hatásosabb saját tapasztalatunkról bizonyosságot tenni. Isten tanúi vagyunk, ha isteni erő munkálkodása nyilvánul meg bennünk.

Mindenkinek a másokétól különböző élete van, tapasztalatai is eltérőek a többiekétől. Isten azt szeretné, ha saját egyéniségünk jegyeit viselő dicséret szállna föl Hozzá. Az Ő kegyelme dicsőségének, magasztalásának ilyen értékes elismerése, ha krisztusi étellel párosul, ellenállhatatlan erőt jelent a lélekmentő munkában.

Amikor a tíz - gyógyulni vágyó poklos Jézushoz jött, Ő megparancsolta nekik, hogy menjenek és mutassák meg magukat a papnak. Az úton megtisztultak, de csak egy tért vissza, hogy dicsőséget adjon Neki. A többi ment a dolgára, s elfelejtette, ki gyógyította meg. Mennyien teszik ugyanezt ma is! Az Úr szüntelenül munkálkodik az emberiség javára. Szakadatlan árasztja javait. Felkelti a beteget az enyészet ágyából, kiszabadítja az embert olyan veszélyből, melyről nem is tud, mennyei angyalokat bíz meg, hogy őrizzék a szerencsétlenségtől, oltalmazzák a “dögvéstől, amely a homályban jár”, és “a döghaláltól, amely délben pusztít” (Zsolt 91:6), annak szíve mégis érzéketlen marad. A menny minden kincsét odaadta az ember megmentéséért, aki mégsem törődik Isten nagy szeretetével. Hálátlanságával bezárja szívét az Úr kegyelme előtt. A sivatagi cserjéhez hasonlóan nem vesz tudomást a kapott javakról, lelke a puszta felperzselt helyein lakozik.

Javunkra szolgál, ha Isten minden ajándékát frissen tartjuk emlékezetünkben. Így erősödik a hit, egyre többet kér és kap. Több bátorítás rejlik a legkisebb áldásban, melyet mi magunk kapunk Istentől, mint megannyi beszámolóban, amit mások hitéről és tapasztalatairól összeolvashatunk. Az Isten kegyelmére válaszoló lélek az öntözött kerthez lesz hasonló. Egészsége gyorsan kivirul, világossága felkél rejtekéből, és az Úr dicsősége meglátszik rajta. Jusson eszünkbe akkor az Úr szerető nyájassága, gyengéd, irgalmas cselekedeteinek sokasága. Izrael népéhez hasonlóan emeljünk emlékköveket, s írjuk rájuk Isten értünk végzett munkálkodásának drága történetét. S mikor átgondoljuk, hogyan törődött velünk vándorutunkon, szívünk megtelik hálával, úgy mondjuk: “Mivel fizessek az Úrnak minden hozzám való jótéteményéért? A szabadulásért való poharat felemelem, és az Úrnak nevét hívom segítségül. Az Úr iránt való fogadásaimat megadom az ő egész népe előtt” (Zsolt 116:12-14).

Az első evangélisták

Az apostolok Jézus családjának tagjai voltak, és Vele járták végig gyalog Galileát. Osztottak Vele az út fáradalmaiban, nehézségeiben. Hallgatták beszédeit, együtt jártak, beszélgettek Isten Fiával, napi útmutatása alapján tanulták meg, hogyan dolgozzanak az emberiség felemeléséért. Míg Jézus a köré sereglő hatalmas sokasággal foglalkozott, tanítványai kíséretében voltak, hogy teljesítsék parancsait, könnyítsék munkáját. Segítettek rendet tartani a nép között, elhozták a szenvedőket a Megváltóhoz, mindenkit vigasztaltak. Megkeresték az érdeklődő hallgatókat, magyarázták nekik az Írásokat és többféleképpen munkálkodtak lelki javukra. Tanították, amit Jézustól hallottak, minden nap gazdag élményekre tettek szert. De egyedül is kellett tapasztalatot szerezniük a munkában. Szükségük volt még számos tanításra, nagy türelemre, szelídségre. Most, amíg még a Megváltó személyesen volt velük, rámutathatott hibáikra, és tanácsolta, helyreigazította, majd kiküldte őket, mint képviselőit.

Amíg Vele voltak, a tanítványokat gyakran összezavarta a papok és farizeusok tanítása, de problémáikkal Jézushoz mentek. Ő a hagyományokkal szemben a Szentírás igazságait tárta eléjük. Így erősítette bizodalmukat Isten ígében, és nagymértékben oldotta félelmüket a rabbiktól, lazította kötődésüket a hagyományokhoz. A Megváltó életének példája sokkal hatékonyabb volt a tanítványok nevelésében, mint egymagában bármilyen oktatás a tantételekre. Amikor elváltak Tőle, minden tekintet, hangsúly és szó eszükbe jutott. Gyakran, amikor összeütközésbe kerültek az evangélium el-lenségeivel, megismételték szavait, és ahogy látták azok hatását az emberekre, ez igen megörvendeztette őket.

[289]

Jézus maga köré hívta a tizenkettőt, és megparancsolta: menjenek széjjel kettesével a városokba és falvakba. Senkit sem küldött ki egyedül, hanem testvért a testvérrel, barátot a barátal. Így segítheték, bátoríthatták egymást, együtt tanácskoztak, imádkoztak, mind-egyikük ereje kiegészítette a másik gyöngeségét. Jézus ugyanígy küldte ki később a hetvenet. Az volt a szándéka, hogy az evangélium

hírnökei így társuljanak. A mi időnkben is sokkal sikeresebb lenne az evangéliumi munka, ha szorosabban követnénk ezt a példát.

A tanítványok üzenete ugyanaz volt, mint Keresztelő Jánosé, vagy magáé Krisztusé. "Elközelített az Istennek országa" (Mk 1:15). Nem volt szabad vitába keveredniük az emberekkel, hogy a Názáreti Jézus-e a Messiás, hanem nevében kellett az Ő irgalmas cselekedeteit véghezvinniük. Ő parancsolta nekik: "Betegeket gyógyítsatok, poklosokat tisztítsatok, halottakat támasszatok, ördögöket űzzetek. Ingyen vettétek, ingyen adjátok" (Mt 10:8).

Szolgálatára során Jézus több időt szentelt a betegek gyógyításának, mint a prédikálásnak. Csodái bizonyították szavainak igazságát: nem elveszíteni, hanem megmenteni jött. Igazságossága előtte járt, az Úr dicsősége pedig mögötte. Bárhová ment, irgalmas cselekedetei megelőzték. Ahol csak elhaladt, az emberek, akiken könyörült, egészségben örvendeztek, s próbálgatták újonnan visszanyert erejüket. Tömegek gyűltek köréjük, hogy ajkukról hallják, amit az Úr művelt velük. Sokak számára Jézus hangja volt az első, melyet hallottak, neve az első, melyet kiejtettek, arca az első, melyet láttak. Miért ne szeretnék tehát Jézust, s zengenék dicséretét? Ahogy áthaladt a falvakon, városokon, olyan volt Ő mint az életadó folyó, élet és öröm áradt, amerre csak ment.

Krisztus követőinek Hozzá hasonlóan kell munkálkodniuk. Enni kell adnunk az éhezőknek, felruháznunk a mezítelent, megvigasztalnunk a szenvedőt, a lesújtottat. Szolgálunk kell a kétségbeesett, reményt kell keltenünk a reménytelenben. Számunkra is beteljesedik az ígéret: "Igazságod előtted jár; az Úr dicsősége követ" (Ésa 58:8). Krisztusnak az önzetlen szolgálatban megnyilvánuló szeretete hatásosabb a gonosztevő megjobbításában, mint a pallos vagy a törvényszék. Ezek a törvényszegő elrettentéséhez szükségesek, ám a szerető misszionárius ennél többet tehet. A szív a megrovás hatására gyakran megkeményedik - ám Krisztus szeretetére meglágyul. A misszionárius nemcsak hogy megszabadít a testi betegségektől, hanem a Nagy Orvoshoz vezetheti a bűnöst, Ő megtisztíthatja a lelket a bűn poklosságától. Isten terve az, hogy szolgálói által a betegek, a szerencsétlenek, a gonosz lelkek megszállottjai meghallják az Ő hangját. Emberi képviselői által Jézus olyan Vigasztaló akar lenni, amilyet a világ nem ismer.

A tanítványoknak első misszióútjukon csak “Izrael házának eltévelyedett juhaihoz” (Mt 10:6) kellett menniük. Ha már ekkor hirdették volna az evangéliumot a pogányoknak vagy a samaritánusoknak, elvesztették volna befolyásukat a zsidók felett. A farizeusok előítéleteinek felszításával olyan vitába keveredtek volna, amely már munkájuk kezdetén elbátortalanítja őket. Még maguk az apostolok is lassan értették meg, hogy az evangéliumot minden nemzetnek el kell vinni. Míg fel nem fogják ezt az igazságot, addig nem készültek föl a pogányokért végzett munkára. Amennyiben a zsidók elfogadják az evangéliumot, Isten hírvivőként küldte volna ki őket a pogányokhoz. Ezért kellett elsőként hallaniuk az üzenetet.

Krisztus munkájának minden területén lelkek ébredtek rá szükségükre, éheztek és szomjúhozták az igazságot. Eljött az ideje, hogy elküldje szeretetének hírét ezekhez a vágyakozó szívekhez. Mindenkinél a tanítványoknak kellett képviselniük Őt. A hívők így majd Isten által kijelölt tanítóknak tekintik őket, s amikor a Megváltó elvétetik tőlük, nem maradnak vezetők nélkül.

Első útjukon a tanítványoknak csak oda kellett menniük, ahol Jézus már járt előttük, és kapcsolatokat teremtett. A legegyszerűbb módon készültek föl az utazásra. Semmit sem tehettek, ami elfordíthatta elméjüket a nagy munkától, vagy bármilyen módon ellenkezést válthatott ki, s elzárta volna a további munka lehetőségét. Nem hordhatták a vallási tanítók öltözetét, sem semmilyen olyan ruházatot, külső dolgot, amely megkülönböztette volna őket az egyszerű parasztoktól. Nem kellett a zsinagógákba menniük, és istentiszteletre hívniuk az embereket, erőfeszítéseiket házról házra járva kellett megtenniük. Nem volt szabad szükségtelen üdvözlésre vesztegetniük az időt, vagy hol az egyik, hol a másik házban vendégeskedni. Ám mindenütt el kellett fogadniuk a derék emberek vendégszeretetét, akik olyan szívesen fogadták őket, mintha magát Krisztust ültetnék asztalhoz. Ezzel a gyönyörű üdvözléssel kellett belépniük a hajlékokba: “Békesség e háznak!” (Lk 10:5) Az ilyen otthonban áldást nyernek imáik által, dicsérő énekük által, s családi körben megnyitják az Írásokat.

[291]

Ezek a tanítványok később az igazság hírnökei lesznek, akik előkészítik Mesterük eljövetelének útját. Az üzenet, melyet hordozniuk kellett, az örök élet igéje volt, az ember sorsa annak elfogadásán vagy visszautasításán múlik. Jézus ennek ünnepélyességével akart hatni

a népre, és megparancsolta tanítványainak: “Ha valaki nem fogad be titeket, és nem hallgatja a ti beszédeket, mikor kimentek abból a házból, vagy városból, lábaitok porát is verjétek le. Bizony mondom néktek: Az ítélet napján könnyebb lesz a Sodorna és Gomora földjének dolga, mint annak a városnak” (Mt 10:14-15).

Most a Megváltó szeme a jövőbe tekint, látja a szélesebb területet, ahol halála után tanítványai lesznek bizonyosságai. Prófétikus pillantása befogja szolgálóinak tapasztalatait minden korban, míg másodszor is eljő. Bemutatja követőinek a rájuk váró küzdelmeket, felfedi a csata jellegét, tervét. Előtarja a rájuk leselkedő veszélyeket, a megkívánt önmegtágadást. Azt kívánja, legyenek tisztában az árral, ne lephesse meg őket az ellenség. Nem test és vér ellen kell hadakozniuk, hanem “a fejedelemségek ellen, a hatalmasságok ellen, ez élet sötétségének világbírói ellen, a gonoszság lelkei ellen, melyek a magasságban vannak” (Ef 6:12). Természetfeletti erővel kell harcolniuk, de biztosak lehetnek a természetfeletti segítségben is. A menny minden lényé jelen van ebben a seregben, és közöttük van Az, Aki “Annyival kiválóbb lévén az angyaloknál, amennyivel különb nevet örökölt azoknál” (Zsid 1:4). A Szentlélek, a mennyei seregek Fejedelmének helyettese lejött, hogy vezesse a harcot. Azok az emberek, akik ebben a küzdelemben részt vesznek, lehetnek tökéletlenek, rájuk nehezhetnek bűneik és hibáik, de Isten kegyelme mindenkié, aki töredelmesen keresi. A Mindenható ereje azok oldalán sorakozik fel, akik Istenben bíznak.

“Ímé, - mondotta Jézus - én elbocsátlak titeket, mint juhokat a farkasok közé; legyetek azért okosak mint a kígyók, és szelídek mint a galambok” (Mt 10:16). Maga Krisztus nem erőltette az igazság egyetlen szavát sem, hanem mindig szeretettel beszélt arról. Az emberekkel való érintkezésben a legnagyobb tapintattal, előzékeny, kedves figyelemmel járt el. Sohasem volt durva, sohasem szólt szükségtelenül egyetlen szigorú szót sem, sohasem okozott szükségtelenül fájdalmat érzékeny lelkeknek. Nem bírálta az emberi gyöngeségeket. Félelem nélkül leplezte le a képmutatást, a hitetlenséget, a bűnt, de súlyos feddéseit fátyolos hangon mondta. Sírt Jeruzsálem, a szeretett város fölött, mely visszautasította, nem fogadta el Őt, aki az út, az igazság és az élet. Megtagadták, a Megváltó mégis szánakozva, szelíden szemlélte, s oly mélyen sajnálta őket, hogy a szíve belefacsarodott. Szemében minden lélek értékes.

Miközben mindig isteni méltósággal viselkedett, szeretetteljes tiszteletet tanúsított Isten családjának minden tagja iránt. Mindenki elbukott lelket látott, akit meg kell mentenie.

Krisztus szolgálóinak nem a természetes szív követelményei szerint kell cselekedniük. Szoros kapcsolatban kell lenniük Istennel, nehogy a kihívás hatására feltámadjon az én, és oda nem illő szóáradatot indítsanak el, amely nem olyan, mint a harmat, sem mint a csöndes eső, ami felfrissíti a hervadó növényeket. Éppen ezt akarja Sátán, ezek az ő módszerei. A sárkány dühös, Sátán szelleme haragban és vádaskodásban nyilvánul meg. Ám Isten szolgálói az Isten képviselői. Ő azt akarja, hogy mennyei értékekkel foglalkozzanak, azzal az igazsággal, mely az Ő képmását, címét hordozza. Krisztus hatalma az a hatalom, mellyel le kell győzniük a gonoszt. Krisztus dicsősége az ő erejük. Az Ő szépségére kell szögezniük tekintetüket. Ekkor isteni tapintattal és szelídséggel tudják megjelenteni az evangéliumot. A gondosan ápolt lélek felhívás hatására sokkal hatékonyabban fog szólni az igazság érdekében, mint bármely más, bármilyen erőteljes érv.

Akik megküzdenek az igazság ellenségeivel, azok nemcsak emberekkel, hanem Sátánnal és ügynökeivel kerülnek szembe. Emélekezzenek a Megváltó szavaira: “Ímé én elbocsátlak titeket, mint bárányokat a farkasok közé” (Lk 10:3). Pihenjenek meg Isten szeretetében, lelkük nyugalmat talál, még személyes megvetés közepette is. Az Úr teljes isteni fegyverzettel ruházza föl őket. Szentlelke befolyásolja az értelmet és a szívet, hogy hangjuk ne csatlakozzon a farkasüvöltéshez.

Jézus így folytatta tanítványai nevelését: “Óvakodjatok az emberektől” (Mt 10:17). Ne helyezték feltétlen bizalmukat olyanokba, akik nem ismerik Istent, csak tanácsokkal látnak el, mert ezzel előnyt adnak Sátán ügynökeinek. Az emberi kigondolások gyakran szemben állnak Isten terveivel. Akik az Úr templomát építik, azoknak a hegyen bemutatott minta, az isteni hasonlatosság alapján kell építkezniük. Isten meggyalázása, az evangélium elárulása az, ha szolgálói olyan emberek tanácsától függenek, akik nem állnak a Szentírás vezetése alatt. A világi bölcsesség Isten előtt balgaság. Akik abban bíznak, bizonyosan eltévednek.

[293]

“Törvényszékekre adnak titeket, és helytartók és királyok elé visznek titeket érettem, bizonyosságul ő maguknak és a pogányok-

nak” (Mt 10:17-18). Az üldözés következtében a világosság elterjed. Krisztus szolgálói a világ nagy emberei elé hurcoltatnak, akik enélkül talán sohasem hallhatnák meg az evangéliumot. Az igazságot tévesen mutatják be ezeknek az embereknek. Krisztus tanítványainak hitét illetően hamis vádakra hallgatnak. Gyakran egyetlen lehetőségüket, hogy megismerjék az igazság valódi jellegét, azok tanúságtétele jelentí, akik hitükért próbára tétettek. Az ilyen embereknek a vizsgálat során válaszolniuk kell, bíráik hallgatják a hordozott bizonyágtételt. Isten szétosztja kegyelmét vészhelyzetben levő szolgálói közt. “Megadatik néktek - mondja Jézus - abban az órában, mit mondjatok. Mert nem ti vagytok, akik szóltok, hanem a ti Atyátoknak. Mert az, aki szól tibenetek” (Mt 10:19-20). Amint Isten a szolgálókat megvilágítja elméjével, az igazságot annak isteni erejével, értékével mutatják be. Akik visszautasítják az igazságot, vádolni fogják és elnyomják a tanítványokat. Bármilyen veszteség, sőt akár a halálig tartó szenvedések közepette is az Úr gyermekeinek be kell mutatniuk isteni Példaképük gyöngédségét. Így láthatóvá válik az ellentét Sátán ügynökei és Krisztus képviselői között. A Megváltó felmagasztaltatik a vezetőik és a nép előtt.

A tanítványok még nem rendelkeztek a mártírok bátorságával és állhatatosságával, szükségük volt erre a kegyelemre. Azután teljessé vált a Megváltó ígérete. Amikor Péter és János bizonyágot tett a Magas Tanács előtt, az emberek “csodálkoznak vala; meg is ismerék őket, hogy a Jézussal voltak vala” (Acs 4:13) Istvánról íratott meg, hogy “szemeiket reá vetvén a tanácsban ülők mindnyájan, olyannak látták az ő orcáját, mint egy angyalnak orcáját.” Az emberek “nem állhattak ellene a bölcsességnek és a Léleknek, mely által szólt” (Acs 6:15.10). S Pál, amikor saját megpróbáltatásairól ír a császári udvarban, ezt mondja: “Első védekezésem alkalmával senki sem volt mellettem, sőt mindnyájan elhagytak. De az Úr mellettem állott, és megerősített engem; hogy teljesen bevégezzem az igehirdetést, és hallják meg azt az összes pogányok: és megszabadultam az oroslán szájából” (2Tim 4:16-17).

Krisztus szolgálóinak nem kell előre beszéddel készülniük, amikor megpróbáltatnak. Előkészületeiket nap mint nap kell megtenniük: kincsként kell őrizniük Isten ígéjének értékes igazságait, imával megerősíteniük hitüket. Ha próba jön rájuk, a Szentlélek éppen

azokat az igazságokat idézi emlékezetükbe, melyekre szükségük van.

A mindennapi, őszinte igyekezet Isten és küldötte, Jézus Krisztus megismerésére erőt, eredményességet ad a léleknek. A Szentírás szorgalmas kutatásával nyert tudás megvilágítja az elmét éppen a megfelelő időpontban. Ám ha valaki elhanyagolja Krisztus igéjének megismerését, ha próbában sohasem tapasztalta meg kegyelmének erejét, nem várhatja, hogy a Szentlélek emlékezetébe idézze szavait. Naponta osztatlan ragaszkodással és bizalommal kell szolgálnunk Istent!

Az evangéliummal szembeni ellenségeskedés oly keserű lehet, hogy még a legkedvesebb földi kötelékeket sem veszik tekintetbe. Krisztus tanítványait halálra adhatja saját házanépük. “Lesztek gyűlöletesek mindenki előtt az én nevemért - mondotta Ő - de aki mindvégig megmarad, az megtartatik” (Mk 13:13). Azonban megparancsolta, hogy ne tegyék ki magukat szükségtelen üldöztetésnek. Ő Maga gyakran felcserélte egyik munkaterületét egy másikkal, hogy elmeneküljön azoktól, akik életére törnek. Amikor Názáretben visszautasították, és saját földijeit megpróbálták megölni, lement Kapernaumba, ahol az emberek csodálkoztak tanításán, “meri beszéde hatalmas vala” (Lk 4:32). Így szolgálóinak nem szabad elbátortalanodniuk az üldöztetéstől, hanem olyan helyet kell keresniük, ahol tovább dolgozhatnak a lelkek megmentéséért.

A szolgáló nem följobbvaló uránál. Az ég Fejedelmét Belzebubnak nevezték, tanítványait hasonlóan fogják félreismertetni. Krisztus követőinek bármilyen veszélyben meg kell vallaniuk elveiket. Meg kell vetniük a rejtőzködést. Nem tehetik meg, hogy nem foglalnak állást, míg úgy nem érzik, biztonságban megvallhatják az igazságot. Örökké kell állniuk, hogy figyelmeztessék az embereket felelősségükre. A Krisztustól kapott igazságot mindenkinek szét kell osztani szabadon, nyíltan. Jézus így szólt: “Amit néktek a sötétben mondom, a világosságban mondjátok; és amit fülbe sűgva hallotok, a háztetőkről hirdessétek” (Mt 10: 27).

Maga Jézus sohasem vásárolt békét megalkuvással. Szíve túlcsofordult a szeretettől az egész emberi faj iránt, de sohasem volt elnéző bűneikkel szemben. Túlságosan a barátjuk volt ahhoz, hogy csendben maradjon, míg ők lelket romboló utat követnek - azokat a lelkeket pusztítják, akiket saját vérére vett meg. Azért munkálkodott,

hogy az ember hűséges legyen magához, és magasabb, örök érdekeihez. Krisztus szolgálói ugyanerre a munkára hívtak el, s óvakodniuk kell, nehogy miközben meg akarják akadályozni a vizsályt, lemondjanak az igazságról. Törekedniük kell “azokra, amik a békességre valók” (Róm 14:19), igazi béke azonban sohasem biztosítható az elvek feladásával. Senki emberfia nem lehet hű az elvekhez anélkül, hogy ellenkezést ne váltana ki. A lelki kereszténységet ellenezni fogják az engedetlenség gyermekei. Jézus megparancsolta tanítványainak: “Ne féljétek azoktól, akik a testet ölik meg, a lelket pedig meg nem ölhetik” (Mt 10:28). Akik hűségesek Istenhez, azoknak nem kell félniük emberek erejétől vagy Sátán ellenségeskedésétől. Krisztusban biztosított az örök életük. Egyetlen félelmük az legyen, nehogy lemondjanak az igazságról, és így elárulják a bizalmat, mellyel Isten megtisztelte őket.

[295]

Sátán műve, hogy az emberek szívét kétellyel tölti el. Ráveszi őket, hogy Istenre mint szigorú bíróra tekintsenek. Bűnre kíséri őket, hogy azután túlságosan gyarlónak tekintsék magukat, semhogy közeledhetnének mennyei Atyjukhoz, vagy felkelhetnék szánalmát. Az Úr megérti mindezt. Jézus biztosítja tanítványait Isten együttérzéséről szükségükben, gyöngeségükben. Nem száll el sóhaj, nem bántja fájdalom, nem gyötri szomorúság a lelket anélkül, hogy az ne hasítana bele az Atya szívébe.

A Biblia magas és szent helyén mutatja be Istent, nem a tétlenség állapotában, nem csöndben, magányosan, hanem mint akit ezerszer ezren, szent értelmes lények ezrei és ezrei vesznek körül, mind arra várva, hogy teljesítsék akaratát. Számunkra láthatatlan csatornákon Ő tevékenyen érintkezésben áll az összes uralma alatti területtel. Ám éppen ez a mi kis Földünk az a hely, amelyen emberek élnek, akikért Isten az Ő egyszülött Fiát adta; Ide irányul az egész menny érdeklődése. Isten lehajol trónjáról, hogy meghallja az elnyomott kiáltását. Minden őszinte imádkozónak így felel: “Itt vagyok.” Felemeli a nyomorgókat, eltiportakat. Ő is szenved minden szenvedésükben. Minden kísértésben, próbában közel van a jelenlétét jelző angyal, hogy megszabadítson.

Egy veréb sem eshet a földre az Atya tudta nélkül. Sátánt Istennel szembeni gyűlölete arra készíti, hogy a Megváltó gondviselésének minden alanyát gyűlölje. Tönkre szeretné tenni Isten keze munkáját, örömét leli még az oktan teremtmények elpusztításában is. Csak

[296]

Isten védelmező törődésének köszönhető, hogy a madarakat őrzi, s azok felvidíthatnak minket örömteli énekükkel. Nem feledkezik meg a verebekről sem. “Ne féljete azért; ti sok verebecskénél drágábbak vagytok” (Mt 10:31).

Jézus így folytatja: ahogyan ti vallást tesztek énrólam az emberek előtt, úgy tesztek én is vallást rólatok Isten és a szent angyalok előtt. Ti legyetek az én tanúim a földön, olyan csatornák, melyeken kegyelmem áradhat a világ meggyógyítására. Így leszek én a ti képviselőtök a mennyben. Az Atya nem fogyatékos jellemeteket nézi, hanem az én tökéletességembe öltözve lát titeket. Én vagyok az út, melyen az ég áldásai jönnek hozzátok. Valaki csak vallást tesz rólam, s ezzel osztozik áldozatomban az elveszettekért, arról vallást tesztek, hogy osztozzék a megváltottak dicsőségében és örömeiben.

Aki vallást akar tenni Krisztusról, abban Krisztusnak kell lakoznia. Nem adhat olyasmit, amit nem kapott. A tanítványok folyékonyan mondhatják a tantételeket, ismételhetik magának Krisztusnak a szavait, ám ha nincs bennük krisztusi gyöngédség és szeretet, nem tesznek vallást Róla. A Krisztus lelkületével ellentétes lelkület megtagadja Őt, bármi legyen is a hitvallás. Az ember megtagadhatja Krisztust rágalmazás, bolond beszéd által, hazug, rosszindulatú szavakkal. Megtagadhatja, ha kitér az élet terhei elől, vagy bűnös örömeiket keres. Megtagadhatja a világhoz való alkalmazkodással, udvariatlan viselkedéssel, saját véleményének dédelgetésével, öngazultsággal, kételyek ápolgatásával, bajkeveréssel, sötétségben lakozással. Mindezek által kinyilvánítja, hogy Krisztus nincsen benne. “Aki megtagad engem az emberek előtt, én is megtagadom azt az én mennyei Atyám előtt”- mondja Ő. (Mt 10: 33)

A Megváltó óva intette tanítványait: ne reméeljék, hogy legyőzik a világnak az evangéliummal szembeni ellenségeskedését, vagy egy idő múlva megszűnik a szembenállás. Ezt mondta: “Nem azért jöttem, hogy békességet bocsássak, hanem hogy fegyvert” (Mt 10:34). E viszály nem az evangélium nyomán keletkezik, hanem az iránta érzett ellenkezésből fakad. Minden üldözés közül a családi ellentéteket és a legdrágább földi barátoktól való elidegenedést a legnehezebb elviselni. Jézus azonban kijelenti: “Aki inkább szereti atyját és anyját, hogynem engemet, nem méltó énhozzám; és aki inkább szereti fiát és leányát, hogynem engemet, nem méltó énhozzám; És aki föl nem

veszi az ő keresztjét és úgy nem követ engem, nem méltó énhozzám” (Mt 10:37).

[297]

Krisztus szolgáinak küldetése nagy megtiszteltetés, szent megbízatás. “Aki titeket befogad, - mondja Ő - engem fogad be; és aki engem befogad, azt fogadja be, aki engem küldött” (Mt 10:40). Nem marad észrevétlen, jutalom nélkül semmilyen, az Ő nevében véghezvitt jó cselekedet. Ebben a gyöngéd elismerésben részesül Isten családjának leggyarlóbb, legkisebb tagja is: “Aki inni ad egynek e kicsinyek közül, - azoknak, akik olyanok, mint a gyermekek a hitben és a Krisztus ismeretében- csak egy pohár hideg vizet tanítvány nevében, bizony mondom néktek, el nem vesztheti jutalmát” (Mt 10:42).

Ezzel fejezte be tanítását a Megváltó: Krisztus nevében a kiválasztott tizenkettő Mesterükhöz hasonlóan elindult, “hogy a szegényeknek az evangéliumot hirdesse, hogy a töredelmes szívűeket meggyógyítsa, hogy a foglyoknak szabadulást hirdessen és a vakok szemének megnyílását, hogy szabadon bocsássa a lesújtottakat, hogy hirdesse az Úrnak kedves esztendejét.” (Lk 4:18-19).

[298]

“Jertek, pihenjete meg egy kevésé!”

Misszióútkról visszatérve, “az apostolok összegyülekezének Jézushoz, és elbeszélének néki mindent, azt is, amiket cselekedtek, azt is, amiket tanítottak vala. Ő pedig monda nékik: Jertek el csupán ti magatok valamely pusza helyre és pihenjete meg egy kevésé. Mert sokan valának a járókelők, és még evésre sem volt alkalmas idejük” (Mk 6:30:31).

A tanítványok Jézushoz jöttek, és mindent elmondtak Neki. Bensőséges kapcsolatban álltak Vele, ez bátorította őket, hogy elétárlják kedvező és kedvezőtlen tapasztalataikat, örömeiket munkájuk eredménye láttán, bánatukat kudarcaik, hibáik, gyöngeségük láttán. Első evangéliumi munkájuk során követtek el hibákat, és mikor tapasztalataikról őszintén beszámoltak Krisztusnak, Ő látta, hogy még oktatásra szorulnak. Azt is látta, hogy belefáradtak munkájukba, és szükségük van a pihenésre.

Ám ott, ahol voltak, nem juthattak hozzá az áhított magányhoz, “mert sokan valának a járókelők, és még evésre sem volt alkalmas idejük” (Mk 6:31). A nép özönlött Krisztus után, gyógyulást kerestek, hallgatni kívánták szavait. Sokan vonzódtak Hozzá, mert áldások kútfeje volt számukra. Sokan azok közül, akik ekkor Krisztus körül tolongtak, hogy az egészség drága ajándékában részesüljenek, elfogadták Őt Megváltójuknak. Sokan mások, akik a farizeusok miatt nem merték megvallani Őt, a Szentlélek kitöltésekor megtértek, és a haragvó papok és vezetők előtt Isten Fiának ismerték el Jézust.

Most azonban Krisztus szeretett volna visszavonulni, hogy tanítványaival lehessen, mert sok mondanivalója volt számukra. Munkájuk során átestek a küzdelmek próbáján, az ellenállás különféle formáival találkoztak. Eddig mindent megbeszéltek Krisztussal, ám egy ideje egyedül voltak, és időnként sokat tépelődtek azon, mit kellene tenniük. Munkájukban bátorításra letek, hiszen Krisztus nem küldte ki őket Lelke nélkül. Sok csodát a Belé vetett hit által műveltek, most azonban az Élet Kenyerével kellett táplálkozniuk.

[299]

El kellett menniük egy magányos helyre, ahol közösségben lehetnek Jézussal, és utasításokat kaphatnak a további munkára.

“Ő pedig monda nékik: Jertek el csupán ti magatok valamely puszta helyre és pihenjete meg egy kevéssé” (Mk 6:31). Krisztus felettébb gyöngéd és könyörületes mindenki iránt, aki szolgálatában áll. Megmutatja tanítványainak, hogy Isten irgalmasságot kér, nem áldozatot. Ők egész lelkükkel munkálkodtak az emberekért, és ez kimerítette fizikai és szellemi erejüket. Kötelesek voltak pihenni.

A tanítványok látták munkájuk sikerét, s abban a veszélyben forogtak, hogy maguknak tulajdonítják az érdemet, lelkük felfuvalkodik, és Sátán kísértéseinek esnek áldozatul. Nagy munka állt előttük, és legelőször azt kellett megtanulniuk, hogy erejük nem önmagukban, hanem Istenben rejlik. Akárcsak Mózesnek Sínai pusztájában, Dávidnak a júdeai dombokon, vagy Illésnek Kerith patakjánál, a tanítványoknak is vissza kellett vonulniuk szorgos tevékenységük színhelyéről, hogy közösségben legyenek Krisztussal, a természettel, és saját szívükkel.

Míg a tanítványok misszióútjukat járták, Jézus újabb városokat és falvakat látogatott meg, és hirdette országának evangéliumát. Körülbelül ekkor hallotta Keresztelő János halálhírét. Ez az esemény élénken elrajzolta a véget, mely felé halad. Mind súlyosabb árnyak neheztedek útjára. Papok, rabbik lesték, hogyan ölhetik meg, kémek jártak a nyomában, és mindenfelé sokasodtak a cselszövések; elpusztítására. Az apostolok galileai prédikálásának híre, mely eljutott Heródeshez is, felhívta figyelmét Jézusra és munkájára. “Ez ama Keresztelő János; - mondta - ő támadt fel a halálból” (Mt 14:2); és kifejezte óhaját: látni szeretné Jézust. Heródes állandóan attól rettegett, nehogy titokban forradalmat szervezzenek azzal a céllal, hogy letaszítsák a trónról, és lerázzák a római igát a zsidó nemzetről. A lázongás és elégedetlenség lelkülete tetőfokára hágott a nép körében. Nyilvánvalóvá vált, hogy Krisztus nem sokáig folytathatja nyilvános munkáját Galileában. Szenvedésének órái egyre közeledtek, s Ő egy időre távol kívánt maradni a sokaság zajától.

János tanítványai megszorodott szívvel helyezték sírba mesterük megcsönkített testét, majd “elmenvén, megjelenték Jézusnak” (Mt 14:12). E tanítványok féltékenykedtek Krisztusra, aki elvonja a népet Jánostól.

A farizeusok oldalán álltak, amikor vádolták Őt, hogy a vámszedőkkel eszik Máté asztalánál. Kétségbe vonták isteni küldetését, amiért nem szabadította ki Keresztelő Jánost. Most azonban, amikor tanítójuk meghalt, s nagy bánatukban vigasztalásra vágytak, útmutatásra jövőnk munkájukhoz, eljöttek Jézushoz, és célkitűzéseiket egyesítették az Övével. Nekik is szükségük volt egy kis nyugalomra, kapcsolatra a Megváltóval.

Bethsaidához közel, a tó északi végénél volt egy csendes vidék, mely a tavasz friss zöldjében pompázott, s kellemes nyugalmat nyújtott Jézusnak és tanítványainak. Erre a helyre indultak hajóikon a vízen át. Itt távol lesznek az átmenő forgalomtól, a városi sürgés-forgástól, zaklatottságtól. A természet tájai önmagukban is nyugalmat kínáltak, kellemes változást jelentettek az érzékszerveknek. Itt anélkül hallgathatják Krisztus szavait, hogy félbeszakítanak őket az írástudók és farizeusok dühös visszavágásai, vádaskodásai. Egy rövid időre élvezhették a drága együttléteket Uruk társaságában.

Krisztusnak és tanítványainak pihenője nem önző élvezetet szolgáltat. Nem kedvtelésnek szentelték a nyugalomban töltött időt. Megbeszélték az Isten művével kapcsolatos problémákat, s annak lehetőségét, miképp tehetik még hatékonyabbá a munkát. A tanítványok Krisztussal jártak, megértették Őt, nekik nem kellett példázatokban beszélnie. Kijavította hibáikat, világossá tette számukra az emberek megközelítésének helyes módját. Tökéletesebben feltárta előttük az isteni igazság értékes kincseit. Éltető isteni erő járta át, ihlette reményre, bátorságra őket.

Bár Jézus tett csodákat, és tanítványainak is hatalmat adott erre, fáradt szolgálait félreeső vidékre vezette pihenni. Amikor azt mondta, hogy az aratnivaló sok, de a munkás kevés, nem a szüntelen munkálkodás szükségességét kötötte tanítványai lelkére, hanem így szólt: “Kérjétek azért az aratásnak Urát, hogy küldjön munkásokat az ő aratásába” (Mt 9:38). Isten minden embernek képessége szerint jelölte ki a munkát (Vö. Ef 4:11-13), és nem akar egyeseket kötelezettségekkel megterhelni, miközben másoknak semmi bajuk, gondjuk nincsen.

Krisztus részvételtjes szavai éppolyan bizonyossággal szólnak a ma élőknek, mint a tanítványoknak. “Jertek el csupán ti magatok és pihenjétek meg egy kevéssé” (Mk 6:31) - mondja mindenkinek, aki megfáradt és megterhelte. Nem bölcs dolog állandóan megfe-

szített munkában, izgalmak közt élni, még az emberek lelki szükségleteinek szolgálatában sem, mert így elhanyagoljuk a személyes áhítatot, túlterheljük szellemi, lelki, testi erőnket. Krisztus önmegtagadást kíván tanítványaitól és áldozatokat, ezzel együtt azonban vigyázniuk is kell, nehogy a túlbuzgóság nyomán Sátán kihasználja az emberi gyengeségeket, és Isten műve kárt szenvedjen.

A rabbik felfogása szerint a vallás tartalma mindig a lázas tevékenykedés. Ragaszkodtak bizonyos külső cselekedetekhez, hogy kimutassák fensőbbeségeiket. Lelkük így elszakadt Istentől, önelégültségük növekedett. Ma is fennáll ugyanez a veszély. Mihelyt fokozódik az ember aktivitása, és Istenért végzett munkáját siker koronázza, megjelenik a veszély, hogy emberi tervekben és módszerekben fog bízni. Egyre kevesebb lesz az ima, megcsappan a hit. A tanítványokhoz hasonlóan minket is fenyeget a veszély, hogy szem elől tévesztjük függésünket Istentől, és tevékenységünkől akarunk üdvözítőt faragni. Szüntelen Jézusra kell tekintenünk, s felismernünk, hogy az Ő ereje végzi a munkát. Miközben komolyan dolgoznunk kell az elveszettek megmentéséért, időt kell szakítanunk az elmélkedésre, imádkozásra, Isten igéjének tanulmányozására is. Csak a sok imával megvalósított és Krisztus érdemeivel megszentelt munka bizonyul végül elégségesnek, jónak.

Senkinek az életében nem volt annyi munka, olyan felelősség, mint a Jézuséban, mégis hányszor találjuk Őt imában! Milyen folytonos kapcsolatban állt Istennel! Földi életének történetében újra és újra ilyen feljegyzéseket találunk: “Kora reggel pedig, még szürkületkor, fölkelvén, kiméne, és elméne egy pusztára helyre és ott imádkozék” (Mk 1:35). “Nagy sokaság gyüle egybe, hogy őt hallgassák, és hogy általa meggyógyuljanak az ő betegségeikből. De ő félrevonula a pusztába, és imádkozék” (Lk 5:15-16). “És lón azokban a napokban, kiméne a hegyre imádkozni, és az éjszakát az Istenhez való imádkozásban tölté el” (Lk 6:12).

Teljesen a mások javára szentelt életében a Megváltó szükségesnek ítélte, hogy visszavonuljon az átmenő utazóforgalomtól, és az Őt nap mint nap követő sokaságtól. El kellett fordulnia a szüntelen tevékenykedéstől, az emberi szükségletekkel való foglalkozástól, hogy nyugalomban, zavartalanul együtt lehessen Atyjával. Egy volt velünk, gyöngeségeink, szükségleteink része, tökéletesen Istentől függött, s az imádság titkos helyén kereste az isteni erőt, hogy fel-

[302] vértézve indulhasson a szolgálatba, a próbákba. A bűn világában Jézus lelki küzdelmeket, kínzásokat szenvedett el. Az Istennel való közösségben letehet a nyomasztó bánat terhét, vigaszra, öröme lelt.

Krisztusban az emberiség kiáltása a végtelen irgalmasság Atyjához jutott. Emberként folyamodott Isten trónjához, míg emberi természetét mennyei erő járta át, amely összekötötte az emberit az istenivel. Az Istennel való állandó közösségben életet kapott Tőle, hogy életet adhasson a világnak. Az Ő tapasztalatában nekünk is részesednünk kell.

“Jertek el csupán ti magatok” (Mk 6:31) - parancsolja nekünk. Ha megfogadjuk szavát, erősebbek, hasznosabbak lehetünk. A tanítványok keresték Jézust, és mindent elmondtak Neki, Ő pedig bátorította, oktatta őket. Ha ma szakítanánk rá időt, hogy Jézushoz menjünk, és elmondjuk, mire van szükségünk, nem csalódnánk. Jobb kezünknel állna, hogy segítsen. Egyszerűbbnek kellene lennünk, több hitre, bizalomra van szükségünk Megváltónk iránt. Ő, akinek hívják nevét “erős Istennek, örökkévalóság atyjának, békeség fejedelmének”, akiről meg van írva, hogy “az uralom az ő vállán lészen” (Ésa 9:6), csodálatos tanácsadó. Hív, hogy Tőle kérjünk bölcsességet. Ő “mindenkinek készségesen és szemrehányás nélkül adja” (Jak 1: 5).

Mindenkiben, akit Isten nevel, olyan életnek kell megnyilatkoznia, amely nincs összhangban a világgal, szokásaival vagy gyakorlataival. Mindenkinek személyes tapasztalatra kell szert tennie, Isten akaratának ismeretére eljutnia. Egyénileg kell meghallgatnunk Őt, aki a szívhez szól. Mikor minden más hang elcsitul, s nyugodtan várakozunk Előtte, a lélek csendje még érthetőbbé teszi Isten hangját. Ő int: “Csendesedjete és ismerjéte el, hogy én vagyok az Isten!” (Zsolt 46:11) Egyedül itt találunk igazi nyugalmat. Ez a gyakorlati felkészülés mindenkinek, aki Istenért munkálkodik. A rohanó tömeg közepette, az élet feszültségében, az intenzív munkában a világosság és béke légköre lengi körül az így felfrissült lelket. Az élet jó illatot

[303] lehel, isteni erő nyilatkozik meg, mely eléri az emberi szíveket.

“Adjatok nékik ti enni!”

Krisztus egy lakatlan helyre vonult vissza tanítványaival, azonban a békés nyugalomnak eme ritka időszaka hamarosan félbeszakadt. A tanítványok azt hitték, ott senki sem fogja őket zavarni, de amint a sokaság szem elől tévesztette az isteni Tanító nyomát, kérdezősködni kezdtek: “Hol van Ő?” Néhányan megfigyelték, milyen irányban távoztak Krisztus és tanítványai. Sokan követték őket a szárazföldön, míg mások hajón, a vízen át igyekeztek. Közelgett a húsvét, és a közléről-távrolról Jeruzsálem felé zarándokló csapatok gyülekeztek, hogy lássák Jézust. Egyre többen csatlakoztak, míg végül ötezer férfi gyűlt össze, nem számítva az asszonyokat és gyermekeket. Mielőtt Krisztus partot ért volna, a sokaság már várt rá. Azonban Ő észrevétlenül kikötött, és egy kis időt tanítványaival elkülönülten töltött el.

A domboldalról letekintett a nyüzsgő tömegre, és szíve könnyöretre indult. Bár megzavarták, megfosztották nyugalmától, mégsem neheztelt. Nézte az egyre gyűlő tömeget, és a figyelmét sóvárgó szemeket. “Meggzáná őket, mert olyanok valának, mint a pásztor nélkül való juhok” (Mk 6:34). Visszatért tehát elvonultságából, és egy alkalmas helyet keresett, ahol szolgálhat nékik. A papoktól, vezetőktől nem kaptak segítséget, Krisztusból viszont az élet gyógyító vize áradt, ahogyan tanította a sokaságot az üdvösség útjára.

A nép hallgatta a kegyelem ígését, ami oly szabadon áradt Isten Fiának ajkáról. Hallották az irgalmas szavakat, melyek oly egyszerűek, világosak voltak, hogy Gileád balzsamaként hatottak lelkükre. Isteni kezének gyógyítása örömet és életet hozott a haldoklónak, megkönnyebbülést, egészséget a betegségben szenvedőnek. Olyan-nak tűnt ez a nap, mintha leszállt volna a menny a földre, s ők teljesen elfeledkeztek arról, hogy mióta nem ettek.

[304]

Végül esteledni kezdett. A nap lenyugvófélben volt nyugaton, az emberek mégis epekedve álltak. Jézus egész nap evés, pihenés nélkül munkálkodott. Sápadt volt az éhségtől és a fáradtságtól, s a

tanítványok kérték, hagyja abba a kimerítő munkát. Jézus azonban nem tudott visszavonulni a szorongató sokaságtól.

A tanítványok végül Hozzá léptek, és sürgették, hogy saját érdekükben bocsássa el a népet. Sokan messziről jöttek, és reggel óta semmit sem ettek. A környező városokban és falvakban még vásárolhatnak élelmet. Ám Jézus így szólt: “Adjatok nékik ti enni!” (Lk 9:13), majd Filephez fordulva megkérdezte: “Honnan vegyünk kenyeret, hogy ehessenek ezek?” (Jn 6:5). Ezzel próbára akarta tenni a tanítvány hitét. Filep elnézett a tengernyi fej fölött, és arra gondolt, lehetetlenség annyi élelmet szerezni, hogy ilyen tömeg szükségleteit kielégítsék. Azt felelte, kétszáz dénár árú kenyeret alig lehetne szétosztani közöttük úgy, hogy mindenkinek jusson egy kicsi. Jézus megkérdezte, mennyi étel van a társaságnál. “Van itt egy gyermek, - mondta András - akinek van öt árpakenyere és két hala; de mi az ennyinek?” (Jn 6:9) Jézus megparancsolta, hogy hozzák ezeket elébe. Azután szólt a tanítványoknak, hogy ültessék le az embereket a fűre ötvenes, százas csoportokban, őrizték meg a rendet, hogy mindenki lássa, amit cselekedni szándékozik. Amikor ez megtörtént, Jézus vette az ételt, “és szemeit az égre emelvén, hálákat ada; és megszegvén a kenyeret, adá a tanítványoknak, a tanítványok pedig a sokaságnak” (Mt 14:19). “Evének azért mindnyájan, és megelégedének; és maradékot is szedének fel tizenkét tele kosárral, és a halakból is” (Mk 6: 42-43).

Aki a békesség és boldogság útjára tanította a népet, éppúgy gondoskodott mindennapi, mint lelki szükségleteikről. A nép elfáradt, kimerült. Anyák voltak jelen kisbabával karjukon; kisgyermekesek kapaszkodtak szoknyájukba. Sokan órák óta álltak. Annyira lekötötte őket Krisztus beszéde, hogy eszükbe sem jutott leülni. Akkor volt a tömeg, hogy könnyen eltaposhatták volna egymást. Jézus lehetővé akarta tenni, hogy megpihenjenek, azért parancsolta: üljenek le. Dús fű nőtt ott, mindenki kényelmesen elhelyezkedhetett.

Krisztus mindig csak igazi szükség kielégítésére tett csodát, s minden csodája olyan jellegű volt, hogy az élet fájához vezette az embereket, melynek levelei gyógyítják a népeket. A tanítványok kezén keresztülmenő egyszerű eledel a tanulságok egész kincsháza volt. Maga a táplálék szegényes: hal és árpakenyér, a Galileai tenger körül élő halásznép mindennapi eledele. Krisztus gazdagon megvendégelhette volna az embereket, csak hogy pusztán az evés élvezetéért

elkészített étel nem szolgálta volna javukat. Krisztus arra tanította őket ezzel a leckével, hogy az Istentől rendelt természetes táplálékot az ember megrontotta. Sohasem örült úgy ember az elferdült ízlés kielégítésére készített pompás lakomáknak, mint ahogy ezek az emberek élvezték a pihenést és az egyszerű táplálékot, amelyet Krisztus az emberi településektől távol nyújtott nekik.

Ha ma az emberek egyszerű szokásokhoz tartanak magukat, összhangban élnének a természet törvényeivel, mint Ádám és Éva kezdetben, bőségesen lehetne gondoskodni az emberi család szükségleteiről. Kevesebb volna az elképzelt igény, és több lehetőség lenne Isten útjain munkálkodni. Az önzés, a természetellenes ízlés élvezete azonban bűnt és nyomorúságot hozott a világra, egyrészt a bőség, másrészt a szükség miatt.

Jézus nem fényűző vágyak kielégítésével akarta Magához vonzani az embereket. A hosszú, fárasztó nap után a hatalmas, kimerült és éhes tömegnek az egyszerű eledel nemcsak erejét bizonyította, hanem gyöngéd gondoskodását is a mindennapi életszükségleteket illetően. A Megváltó nem ígérte követőinek a világ fényűzését, eledelük lehet egyszerű, még hiányos is, sorsuk szegénységbe taszíthatja őket. Ám az Ő szava áll: szükségletüket mindig kielégíti, és megígérte, ami a földi javaknál sokkal többet ér: szüntelenül vigasztaló jelenlétét.

Az ötezer megvendéglésével Jézus fellebbenti a természet világát takaró fátylat, és kinyilatkoztatja az erőt, mely állandóan munkálkodik javunkra. A föld termésének létrehozásával Isten minden nap csodát művel. A természet eszközei ugyanazt a munkát végzik el, mint amelyik a sokaság megvendéglésekor végbement. Az ember előkészíti a talajt és elveti a magot, de az Istentől származó élet készíti azt csírázásra. Isten esője, levegője, napfénye teszi lehetővé, hogy hozzon “először füvet, azután kalászt, azután teljes búzát a kalászbán” (Mk 4: 28). Isten az, aki naponta milliókat táplál a föld terméséből. Az ember hivatása, hogy együttműködjék Istennel a gabona gondozásában, a kenyér elkészítésében, és emiatt szem elől téveszti az isteni közreműködést. Nem adja meg Istennek az Ő szent nevét megillető dicsőséget. Erejének munkálkodását természeti okok vagy emberi eszközök javára írják. Az ember dicsőítteti meg Isten helyett, kegyes ajándékait önző célokra fordítják, s így átokká válnak áldás helyett. Isten meg akarja változtatni mindezt. Szeretné,

ha eltompult érzeink felélednének, s felismernék kegyességét, jóságát, s dicsőítenék erejének munkálkodásáért. Szeretné, ha felismernék Őt ajándékaiban, hogy azok - szándékának megfelelően - áldások legyenek számunkra. E cél elérése érdekében művelte csodáit Krisztus.

Miután a sokaság jóllakott, még rengeteg étel maradt. Ő azonban, akinek a végtelen hatalom összes tartalékai rendelkezésére állnak, ezt parancsolta: "Szedjétek össze a megmaradt darabokat, hogy semmi el ne vesszen" (Jn 6:12). Ezek a szavak többet jelentettek a kenyér kosarakba rakásánál. A tanulság kettős. Semmit sem szabad elpocsékolni. Nem mulaszthatunk el semmilyen adódó lehetőséget. Ne hagyjunk figyelmen kívül semmit, ami segíthet egy emberen. Mindent gyűjtsünk össze, ami könnyíthet a föld éhezőin. Ugyanilyen körültekintéssel kell eljárunk lelki dolgokban is. Amikor az emberek összeszedték a több kosárnyi maradékot, otthoni barátaikra gondoltak. Azt akarták, hogy osztozzanak a Krisztus által megáldott kenyérben. A kosarak tartalmát szétosztották a vágyakozó tömeg között, akik mindenhová elvitték azt a környékbe. Így azok, akik megvendégeltettek, átadták az égből származó kenyeret, hogy megelégtessék a lelki éhséget. El kellett ismételniük, amit Isten csodálatos dolgairól hallottak. Semmi sem veszett kárba. Egyetlen, örök üdvösségükre vonatkozó szó sem hullott a földre értelmetlenül.

A kenyerek csodája az Istentől való függés tanulságát hordozza. Amikor Krisztus megelégtette az ötezret, az élelem nem volt azonnal kéznél. Látszólag semmilyen eszköz nem állt rendelkezésére. Ott állt a pusztában ötezer férfival, azonkívül asszonyokkal és gyerekekkel. Nem hívta a nagy sokaságot, hogy kövessék - hívás vagy parancs nélkül jöttek. Tudta, hogy miután oly sokáig hallgatták tanítását, bizonyára éhesek és kimerültek, hiszen hozzájuk hasonlóan Neki is szüksége volt táplálékra. Távol voltak otthonuktól, s az éj már-már leszállt. Sokaknak nem is volt pénzük, hogy élelmet vásároljanak. Aki az ő érdekükben negyven napot böjtölt a pusztában, nem tudta volna elviselni, hogy éhezve térjenek haza. Isten gondviselése helyezte Jézust arra a helyre, s Ő mennyei Atyjára bízta az eszközt, mellyel a szükségét kielégítheti.

[307] Amikor szorult helyzetbe kerülünk, Istenre kell hagyatkoznunk. Az élet minden percében józanul, bölcsen kell cselekednünk, nehogy megfontolatlan lépéssel próbának tegyük ki magunkat. Nem sza-

bad előidéznünk a nehézségeket Isten eszközeinek figyelmen kívül hagyásával, a Tőle kapott képességek helytelen fölhasználásával. Krisztus munkásainak maradéktalanul be kell tartaniuk az Ő utasításait. A mű Istené, s ha mások áldására akarunk élni, az Ő terveit kell követnünk. Az én nem állhat a központban, nem illeti tiszteltet. Ha saját elgondolásaink szerint tervezünk, az Úr megengedi, hogy beleessünk hibáinkba. Ha azonban az Ő útmutatását követve kerülünk szorult helyzetbe, Ő megszabadít. Nem kell kétségbeesnünk, hanem vészhelyzetben mindig Tőle kérjünk segítséget, akinek végtelen tartalékok állnak rendelkezésére. Sokszor vesznek majd körül kísértő körülmények, olyankor a legteljesebb hittel Istenre kell bízunk magunkat. Ő minden lelket megtart, aki azért keveredett bajba, mert megpróbált az Úr útjához igazodni.

Krisztus megparancsolta nekünk a próféta által: “Az éhezőknek megszegd kenyeredet”, és “ha meztelent láatsz, felruházzad”, és “a szegény bujdosókat házadba bevigyed” (Ésa 58:7). Ő parancsolja nekünk: “Elmenvén e széles világra, hirdessétek az evangéliumot minden teremtésnek” (Mk 16:15). Mégis hányszor elbátortalanodik szívünk, hitünk cserbenhagy, s mi látjuk, mily nagy a szükség, és mily csekélyek eszközeink. Akárcsak András, amikor az öt árpakenyérre és a két kis halra tekintett, mi is felkiáltunk: “Mi az ennyinek?” (Jn 6:9) Gyakran habozunk, nem vagyunk hajlandóak mindent odaadni, amink van, mert félünk áldozni és feláldoztatni másokért. Jézus azonban megparancsolta nekünk: “Adjatok nékik ti enni” (Lk 9:13). Parancsa ígéret: mögötte ugyanaz az erő áll, mint amely megvendégelte a sokaságot a tengerparton.

Krisztus cselekedete, az éhező sokaság jelenvaló szükségleteinek kielégítése mély lelki tanulságot rejt minden munkása számára. Krisztus a kenyeret az Atyától kapta, és a tanítványoknak adta át, azok a sokaságnak, az emberek pedig egymásnak. Így mindenki, aki egy Krisztussal, Tőle kapja az élet kenyerét, a mennyei eledelt, és szétosztja másoknak.

Jézus teljesen Istenre hagyatkozott, elvette a néhány kenyeret, s bár az csak egy kis adag lett volna saját családjának, azaz a tanítványoknak, Ő mégsem őket hívta enni, hanem kezdte szétosztani köztük, s meghagyta, hogy szolgálják ki a népet. Az étel megsokasodott kezében, s a tanítványok keze, mely Krisztus, az Élet Kenyere felé nyúlt, sohasem ürült ki. A kis készlet mindenkit megelégtített.

Miután a népet ellátták, a maradékot összeszedték, s Krisztus és tanítványai együtt ettek a drága mennyei eledelből.

A tanítványok jelentették a közvetítő csatornát Krisztus és az emberek között. Ez nagy bátorítás mai tanítványainak is. Krisztus a hatalmas központ, minden erő forrása. Tanítványai Tőle kapják, amire szükségük van. A legértelmesebb, lelki gondolkodású ember is csak annyit használhat fel; amennyit kap. Magától nem elégítheti ki a lelki szükségleteket. Csak azt oszthatjuk szét, amit Krisztustól kapunk, s csak aszerint kaphatunk, ahogyan másoknak adunk. Ha szüntelen adunk, szüntelen kapunk is, és minél többet adunk, annál többet kapunk. Így állandóan hihetünk, bízhatunk, kaphatunk és adhatunk.

Krisztus országa építésének munkája haladni fog, noha látszólag minden arra mutat, hogy a fejlődés lassú, lehetetlennek tűnik a haladás. A mű Istené, Ő gondoskodik eszközökről, küld segítőköt, igaz, komoly tanítványokat, akiknek keze tele lesz eleséggel az éhező tömeg számára. Isten nem feledkezik meg azokról, akik szeretettel munkálkodnak, hogy átadják az élet igéjét a veszendő lelkeknek. Ezek, mikor itt az ideje, szintén kinyújtják kezüket eledelért más éhező lelkek számára.

Istenért végzett munkánk azt a veszélyt hordozza, hogy túlságosan bízunk abban, amit az ember saját képességeivel, tehetségével elvégezhet. Így szem elől tévesztjük az egyetlen Mesterművest. Krisztus munkása nagyon gyakran nincs tisztában személyes felelősségével. Az a veszély fenyegeti, hogy terhét különféle szervezetekre helyezi át, ahelyett, hogy Abban bízna, Aki minden erő kútforrása. Isten művének végzésekor súlyos hiba emberi bölcsességben vagy számokban bízni. A Krisztusért tett dolgok sikere nem annyira számokon vagy tehetségen múlik, hanem a szándék tisztaságán, a komoly, bízó hit igaz őszinteségén. El kell hordozni a személyes felelősséget, el kell vállalni a személyes kötelességet, személyesen kell erőfeszítéseket tenni azokért, akik nem ismerik Krisztust. Ahelyett, hogy áthárítanád felelősségedet olyasvalakire, akiről azt hiszed, hogy tehetségesebb nálad, dolgozz képességed szerint!

Amikor szívedben felvetődik a kérdés: "Honnan vegyünk kenyeret, hogy ehessenek ezek?" (Jn 6:5), válaszod ne a hitetlenség felelete legyen. Amikor a tanítványok meghallották a Megváltó uta-

sítását: “Adjatok nékik ti enni” (Lk 9:13), minden nehézség eszükbe jutott. Megkérdezték: Elmenjünk a falvakba eledelt vásárolni? Így most is, mikor az emberek híján vannak az élet kenyérének, az Úr gyermekei megkérdezik: Elküldjünk valakiért a távolba, hogy jöjjön és megetesse őket? Ezzel szemben mit mondott Krisztus? “Ültessétek le az embereket” (Jn 6:10) - s ott helyben megetette őket. Amikor olyan lelkek vannak körülöttem, akik szűkölködnek, tudjátok, hogy Krisztus ott van. Lépjétek érintkezésbe Vele! Hozzátok árpakenyereiteket Jézushoz!

A rendelkezésünkre álló eszközök látszólag nem elegendők a munkához, de ha hitben előrehaladunk, bízunk Isten mindent megelégtető erejében, akkor bőséges források tárulnak fel számunkra. Ha a mű Istené, akkor Ő Maga fog gondoskodni az elvégzéséhez szükséges eszközökről. Megjutalmazza a Belé vetett őszinte, egyszerű bizodalmat. A kevés, ha bölcsen, takarékosan használják föl a menny Urának szolgálatában, megsokasodik a szétszétás során. Krisztus kezében nem fogyatkozott meg a kevés élelem, míg az éhező sokaság meg nem elégedett. Ha a minden erő Forrásához járulunk, s kinyújtjuk hit-kezünket, hogy kapjunk, meg fogunk erősödni munkánkban még a legfenyegetőbb körülmények között is, és képesek leszünk átadni másoknak az élet kenyerét.

Az Úr így szól: “Adjatok, néktek is adatik” (Lk 6:38). “Aki szűken vet, szűken is arat.” Az Isten pedig hatalmas arra, hogy rátok árássa minden kegyelmét; hogy mindenben, mindenkor teljes elégségtek lévén, minden jótéteményre bőségben legyetek, amint meg van írva:

“Szórt, adott a szegényeknek;
Az ő igazsága örökké megmarad.”

“Aki pedig magot ad a magvetőnek és kenyeret eleségül ad, és megsokasítja a ti vetéstekei és megnöveli a ti igazságtoknak gyümölcsét, hogy mindenben meggazdagodjatok a teljes jószívúségre, amely általunk hálaadást szerez az Istennek” (2Kor 9:6-11).

“Elméne Jézus, mondván: Bétölt az idő,

és elközelített az Istennek országa; térjete-
tek meg, és higgyetek az evangéliumban”

(Mk 1:14-15)

[310]

[311]

Fények és árnyak az Üdvözítő útján

[312]

Egy éj a tavon

[313]

Az emberek ültek a füves síkságon a tavaszi alkonyatban, és ették az eledelt, melyről Krisztus gondoskodott. Az aznap hallott szavakat Isten hangjaként fogadták. A látott gyógyításokat csak isteni erő vihette véghez. A kenyerekkel történt csoda pedig mindenkit foglalkoztatott a hatalmas sokaságban. Mindenki részesült annak áldásában. Mózes idejében Isten mannával táplálta Izraelt a sivatagban, ki tehát az, aki ma jóllakatta őket, ha nem Ő akiről Mózes jövendölt? Nincs emberi erő, mely öt árpakenyérből és két kis halból éhes emberek ezreinek elegendő ételt teremthetne. Ezt mondogatták egymás közt: “Bizonyal ez ama próféta, aki eljövendő vala a világra” (Jn 6:14).

Meggyőződésük a nap folyamán egyre erősödött. Az eddigieket megkoronázó tett bebizonyította, hogy a régvárt Szabadító köztük van. A nép reménye mind magasabbra szárnyalt. Ő az, aki Júdeát földi paradicsommá, tejjel-mézzel folyó földdé teszi. Ő minden kívánságot teljesíthet. Megtörheti a gyűlölt rómaiak hatalmát. Megszabadíthatja Júdát és Jeruzsálemet. Meggyógyíthatja a csatában megsebesült katonákat. Egész hadseregeket láthat el élelemmel. Legyőzheti a nemzeteket, s hozzájuttathatja Izraelt a vágyva vágyott uralomhoz.

Lelkesedésében a nép kész azonnal királlyá koronázni Őt. Látják, hogy nem igyekszik felhívni a figyelmet, vagy tisztességet szerezni Magának. Ebben alapvetően különbözik a papoktól és vénektől, s attól tartanak, hogy sohasem fogja Magának követelni Dávid trónját. Tanácskoznak, és abban egyeznek meg, hogy erőszakkal elragadják Őt, és kikiáltják Izrael királyának. A tanítványok is csatlakoznak a sokasághoz, és kijelentik, hogy Dávid trónja Mesterük jogos öröksége. Krisztus - mondják - csak szerénysége miatt utasít vissza ilyen megtiszteltetést.

[314]

Hadd emelje trónra a nép Szabadítóját! A gőgös papok és vének kényszerüljenek tisztelni Őt, aki Isten hatalmába öltözött jő.

Buzgón szervezkednek céljuk véghezvitele érdekében. Jézus azonban látja, mi van készülőben, és tudja, amit ők nem, hogy mi lenne az eredménye egy ilyen mozgalomnak. A papok és vének már így is fejdázatot indítottak ellene. Azzal vádolják, hogy elvonja a népet tőlük. Ha trónra akarnák emelni, azt erőszak, lázadás követné, s a lelki ország munkálása akadályokba ütközne. Késlekedés nélkül véget kell vetni a mozgalomnak. Jézus magához szólítja tanítványait, s megparancsolja, hogy szálljanak hajóra, s azonnal térjenek vissza Kapernaumba, Ő pedig majd elbocsátja a népet.

Krisztusnak egyetlen eddigi parancsát sem volt ilyen nehéz teljesíteni. A tanítványok rég vártak egy olyan népi megmozdulásra, amely Jézust trónra emeli - nem tudták elviselni a gondolatot, hogy lelkesedésük semmivé váljék. A húsvét megünneplésére összegyűlt tömeg látni akarta az új prófétát. Követői számára ez a legmegfelelőbb alkalomnak látszott, hogy szeretett Mesterüket Izrael trónjára ültessék. Ennek az új, hő reménynek a fényében nehezükre esett távozni, s Jézust otthagyni egyedül a kietlen parton. Tiltakoztak a rendelkezés ellen, de Jézus most olyan hatalommal beszélt, amit még sohasem alkalmazott velük szemben. Tudták, hogy hasztalan lenne részükről a további ellenkezés, és csöndben a tenger felé fordultak.

Jézus most megparancsolja a sokaságnak, hogy oszoljanak. Viselkedése olyan határozott, hogy azonnal engedelmeskednek. A discséret, magasztalás szavai elhalnak ajkukon. Épp mikor közelednek Felé, hogy megragadják Őt, megtorpannak, a boldog várakozás pírja eltűnik arcukról. A tömegben vannak éles elméjű, igen határozott emberek, de Jézus királyi magatartása, néhány nyugodt parancszava lecsillapítja a rajongást, s megghiúsítja terveiket. Felismerik Benne a minden földi tekintély fölött álló hatalmat, s szó nélkül engedelmeskednek.

Amikor magára maradt, Jézus "felméne a hegyre, magányosan imádkozni" (Mt 14:23). Órákon át könyörgött Istenhez. Nem magáért, hanem az emberért imádkozott. Erőt kért, hogy bemutathassa az embereknek küldetésének isteni jellegét, s Sátán ne homályosíthassa el értelmüket, ne rongyosítsa meg ítélőkéességüket. A Megváltó tudta, hogy személyes földi szolgálata végéhez közeledik, és kevesen fogadják el Őt Megmentőjüknek. Lelki gyötrelmek és vívódások között imádkozott tanítványaiért. Súlyos próbákat kellett kiállniuk. Népszerű ábrándokból táplálkozó, régen dédelgetett reményeikben

a legfájdalmasabb, legmegalázóbb módon kellett csalódniuk. Ahelyett, hogy Dávid trónjára látnák Őt emelkedni, keresztre feszítésének lesznek a tanúi. Ez lesz valójában az igazi koronázás. Azonban ők ezt nem értették meg, s emiatt súlyos kísértések jöttek rájuk, melyekről nehezen ismerték föl, hogy kísértések. Ha a Szentlélek nem világosítja meg értelmüket, nem élesíti felfogásukat, a tanítványok elbuknak. Fájt Jézusnak, hogy országáról alkotott elképzeléseik oly nagymértékben a világi gazdagodásra, tisztességre korlátozódnak. Az érettük hordozott teher nyomta a szívét, s keserves kínok, könnyek között öntötte ki lelkét esedezésében.

A tanítványok nem távoztak a szárazföldről azonnal, amikor Jézus megparancsolta nekik. Egy darabig vártak, remélték, hogy Jézus utánuk jön. Ám gyorsan sötétedett, s ők “beszállva a hajóba, mennek vala a tengeren túl Kapernaumba” (Jn 6:17). Elégedetlen szívvel hagyták el Jézust, még soha nem nehezteltek reá ennyire, amióta Uruknak ismerték el, mint most. Zúgolódtak, amiért nem engedte, hogy királlyá kiáltsák. Magukat vádolták, amiért oly hamar engedtek parancsának. Úgy vélték, ha erélyesebben lépnek fel, véghezvihették volna szándékukat.

A hitelenség hatalmába kerítette elméjüket, szívüket. A becsvágy megvakította őket. Tudták, hogy Jézust gyűlölik a farizeusok, és szerették volna már látni Őt olyan dicsőségben, amilyen szerintük jár neki. Olyan tanítóhoz szegődni, aki hatalmas csodákat művel, miközben őket csalóknak gúnyolják - ezt a próbát nem tudták elviselni. Mindig hamis próféta követőinek tekintették őket? Krisztus sohasem nyilvánítja ki királyi hatalmát? Miért nem mutatja meg igazi jellemét, akinek ilyen hatalma van, miért nem teszi útjukat kevésbé fájdalmassá? Miért nem mentette meg Keresztelő Jánost az erőszakos haláltól? Így okoskodtak a tanítványok, mígnem óriási lelki sötétség borult rájuk. Azt kérdezték, lehet-e Jézus csaló, ahogy a farizeusok állítják?

A tanítványok aznap látták Krisztus csodatetteit. Úgy tűnt, a menny leszállt a földre. E drága, dicsőséges nap emléke hittel és reménnyel tölthette volna el őket. Ha szívük teljességéből ezekről a dolgokról beszélgettek volna, nem estek volna kísértésbe. Csalódásuk azonban elfedte gondolataikat. Krisztus szavai: “Szedjétek össze a megmaradt darabokat, hogy semmi el ne vesszen” (Jn 6:12) - háttalanok maradtak. A tanítványok teljesen megfélemeztek a nagy

áldás óráiról. Nyugtalan vizeken hajóztak. Gondolataik viharosak, ésszerűtlenek voltak, s az Úr valami mást adott, ami befolyásolja lelküket, elfoglalja gondolataikat. Isten gyakran teszi ezt, amikor az emberek saját maguknak okoznak bajt és gondot. A veszély már rohamosan közeledett.

Heves vihar lepte meg őket - erre nem voltak felkészülve. Váratlan időváltás történt a csendes nappal után. Amikor a szél nekik csapódott, megrettentek. Elfeledték elégedetlenségüket, türelmetlenségüket. Mindenki próbálta menteni a hajót a süllyedéstől. Vízen nem volt messze Bethsaidától az a hely, ahol Jézussal kellett találkozniuk. Rendes időben az út mindössze néhány órát vett igénybe, most azonban egyre messzebb és messzebb sodródtak a célponttól. Az éj negyedik órájáig küszködtek az evezőkkel. Ekkor az elcsigázott emberek megadták magukat a vésznek. Viharban, sötétségben a tenger megtanította őket gyámoltalanságukra, s vágytak Mesterük jelenlétére.

Jézus nem feledkezett meg róluk. Az Őrálló a partról látta a megrémült férfiakat, amint küzdenek a viharral. Egyetlen pillanatra sem tévesztette szem elől tanítványait. A legmélyebb szerető gondoskodással figyelte a vihartól hányódó hajót és annak drága terhét - ezek az emberek lesznek a világ világossága. Mint a szelíden szerető anya gyermekét, úgy nézte az irgalmas Mester tanítványait. Amikor szívük megtört, szentségtelen becsvágyuk lelohadt, és alázatosan imádkoztak, a segítség megadatott.

Abban a pillanatban, amikor elveszettnek hiszik magukat, fény sugar villan, rejtélyes alak közeledik a vízen. Ők azonban nem tudják, hogy Jézus az. Aki segítségül jó, ellenségnek hiszik. Elönti őket a rettegés. A kezek, amelyek oly keményen tartották az evezőket, mint a vas, elernyednek. A hajó a hullámok kénye-kedve szerint hányódik, minden szem annak az embernek a látványára szegeződik, aki a fehér tarajú hullámokon jár a háborgó tengeren.

Azt hiszik, a jelenség pusztulásuk előhírnöke, s megrettenve kiáltanak fel. Jézus úgy közeledik, mintha el akarna menni mellettük, ők azonban felismerik, s kiáltanak, segítségért esdekelnek. Szeretett Mesterük odafordul, hangja eloszlatja félelmüket: “Bízzatok; én vagyok, ne féljete!” (Mt 14:27)

Amint hitelt adhattak a csodának, Péter szinte magánkívül volt a boldogságtól. Mintha még mindig alig hinné, felkiáltott: “Uram,

ha te vagy, parancsolj, hogy hozzád mehessek a vizeken. Ő pedig monda: Jövel!” (Mt 14:28)

Péter Jézusra tekint, s biztosan jár, de amikor visszanez a hajóban lévő társaira, szemét elfordítja a Megváltóról. Fékevesztett szél fúj. A hullámok magasra tornyosulnak, épp Péter és a Mester közé emelkednek - az előbbi megijed. Egy pillanatra Krisztus eltűnik a szeme elől, hite elhagyja. Süllyedni kezd. Amikor a hullámok már a halált hozzák, Péter felemeli szemét a dühödt vizekről, Jézusra tekint és felkiált: “Uram, tarts meg engem!” (Mt 14:30) Jézus azonnal megragadja a kinyújtott kezét, és így szól: “Kicsinyhitű, miért kételkedél?” (Mt 14:31)

Egymás mellett haladtak, Péter fogta Mestere kezét, így léptek a hajóra. Péter engedékeny és csendessé vált. Nem volt már miért dicsekednie társainak, mert hitetlensége és önmagasztalása majdnem az életébe került. Amikor elfordította tekintetét Jézusról, nem tudott többé járni, s a hullámokba merült.

Ha bajba kerülünk, milyen sokszor hasonlítunk Péterre! A hullámokat nézzük, ahelyett, hogy tekintetünket a Megváltóra szegezzenék. Lábunk megcsúszik, a büszke vizek elöntik lelkünket. Jézus nem azért hívta Pétert, hogy elveszítse. Minket sem azért hív követésére, hogy azután megfélemedjünk róla. “Ne félj, - mondja - mert megváltottalak, neveden hívtalak téged, enyém vagy! Mikor vízen mégy át, én veled vagyok, és ha folyókon, azok el nem borítanak, ha tűzben jársz, nem égysz meg, és a láng meg nem perzsel téged. Mert én vagyok az Úr, a te Istened, Izraelnek Szentje, a te megtartód” (Ésa 43:1-3).

Jézus ismerte tanítványai jellemét. Tudta, hitüknek milyen kemény próbát kell kiállnia. A tengeri események által meg akarta mutatni Péternek saját gyengeségét és azt, hogy biztonsága azon múlik, állandóan aláveti-e magát az isteni erőnek. A kísértés viharaiban csak akkor járhat bizton, ha tökéletes önmegtágadással a Megváltóra hagyatkozik. Péter éppen akkor volt gyenge, amikor erősnek hitte magát, és amíg fel nem ismerte gyengeségét, addig nem jött rá, hogy szüksége van a függőségi viszonyra Jézussal. Ha a tengeren átélt tapasztalatból tanult volna, akkor később hite nagy próbájában nem bukott volna el.

[318] Isten naponta tanítja gyermekeit. Mindennapi körülmények között készíti fel őket, hogy elvégezzék feladatukat azon a szélesebb

területen, melyet gondviselése számukra kijelölt. Ez az értelme a naponkénti próbáknak, melyek meghatározzák, hogy az élet nagy válságában győznek-e vagy veszítenek.

Akik nem ismerik föl állandó függőségüket Istentől, azokat leteríti a kísértés. Hihetjük, hogy biztos lábakon állunk, és sosem ingunk meg. Mondhatjuk magabiztosan: tudom, kiben hiszek, semmi sem ingathatja meg Istenbe és igéjébe vetett hitemet. Sátán terve azonban az, hogy kihasználja öröklött és szerzett jellemvonásainkat, és megvakítsa szemünket, hogy ne lássuk szükségünket, hibáinkat. Csakis akkor járhatunk biztonságban, ha felismerjük gyengeségeinket, és szilárdan Jézusra tekintünk.

Alighogy Jézus beszállt a hajóba, megszűnt a szél, “és a hajó azonnal ama földnél vala, amelyre menének” (Jn 6:21). A borzalmak éjét felváltotta a hajnal pírja. A tanítványok, és mások, akik még velük voltak a fedélzeten, hálatelt szívvel borultak Jézus lábához, mondván: “Bizony, Isten fia vagy!” (Mt 14:33)

[319]

A galileai válság

Amikor Krisztus megtiltotta az embereknek, hogy királlyá kiáltás ki, tudta: élete fordulóponthoz érkezett. A tömegek, melyek ma trónra akarták emelni, holnap elfordulnak Tőle. Ha önző becsvágyuk nem teljesül, szeretetük gyűlöletbe fordul, dicséretük átokká válik. Ennek tudatában sem hozott intézkedéseket a válság elhárítására. Kezdetől nem hagyta meg a földi jutalom reményét követőinek. Egynek, aki tanítványa akart lenni, megmondta: “A rókáknak vagyon barlangjuk és az égi madaraknak fészük; de az ember Fiának nincs hová fejét lehajtani” (Mt 8:20). Ha az emberek megnyerhetők volna a világot Krisztussal, tömegek esküdtek volna hűséget Neki, Ő azonban ilyen szolgálatot nem fogadhatott el. Azok közül, akik most Hozzá szegődtek, sokakat a földi ország reménye vonzott. Ezeket nem csaphatta be. A kenyerek csodájában rejlő mély lelki tanulságot nem értették meg. Ezt világossá kellett tenni. És ez az új kinyilatkoztatás még nagyobb próbát vont maga után.

A kenyerek csodájának híre elröppent közelre, távolra egyaránt, és másnap igen korán reggel a nép sereglett Bethsaidába, hogy lássa Jézust. Rengetegen jöttek a tengerről és a szárazföldről is. Akik előző este itt hagyták Őt, most visszatértek, remélték, hogy még itt találják, mert nem volt hajó, mellyel átmehetett volna a másik partra. Keresésük eredménytelen maradt, és sokan visszatértek Kapernaumba, hogy tovább kutassanak utána.

Eközben Jézus - csupán egynapos távollét után - megérkezett Genezáretbe. Amint kiderült, hogy ott kötött ki, az emberek “azt az egész környéket befutván, kezdék a betegeket a nyoszolyákon ide-oda hordozni, amerre hallják vala, hogy ő ott van” (Mk 6:55).

Egy idő múlva elment a zsinagógába, ahol megtalálták azok, akik Bethsaidából jöttek. Tanítványaitól megtudták, hogyan kelt át a tengeren.

[320]

A vihar tombolását, az ellenszéllel szembeni eredménytelen evezés sok-sok óráját, a vízen járó Krisztus megjelenését és az amiatti félelmüket, megnyugtató szavait, Péter kalandját és annak kimene-

telét, a vihar hirtelen lecsendesedését és a hajó partra érését mind híven elmondták az álmélkodó sokaságnak. Sokan nem elégedtek meg ennyivel, Jézus köré gyűltek, és megkérdezték: “Mester, mikor jöttél ide?” (Jn 6: 25) Remélték, hogy saját szájából többet tudhatnak meg a csodáról.

Jézus nem elégítette ki kíváncsiságukat. Szomorúan így szólt: “Nem azért kerestek engem, hogy jeleket láttatok, hanem azért, mert ettetek ama kenyerekből, és jóllaktatok” (Jn 6:26). Nem valamilyen méltó okból keresték Őt, hanem mert ettek a kenyerekből, és remélték, hogy ha hozzá csatlakoznak, még kaphatnak időleges javakat. A Megváltó intette őket: “Munkálkodjatok ne az eledelért, amely elvész, hanem az eledelért, amely megmarad az örök életre” (Jn 6:27). Ne csak az anyagi javakat keressétek. A fő erőfeszítés ne a jelen életről való gondoskodásra irányuljon, hanem keressétek a lelki táplálékot, azt a bölcsességet, amely az örök életbe is átnyúlik. Ezt egyedül Isten nyújthatja, “mert őt az Atya pecsételte el, az Isten” (Jn 6:27).

Egy pillanatra felkeltette hallgatói érdeklődését. Felkiáltottak: “Mit csináljunk, hogy az Isten dolgait cselekedjük?” Számos fárasztó dolgot cselekedtek, hogy Istennek ajánlják magukat, és készek voltak bármilyen új rendelkezést meghallgatni, mellyel nagyobb érdemet szerezhetnek. Kérdésük ezt jelentette: Mit tegyünk, hogy kiérdekeljük a mennyet? Milyen árat kell fizetnünk, hogy elnyerjük az eljövendő életet?

“Felele Jézus és monda nékik: Az az Isten dolga, hogy higgyetek abban, akit ő küldött” (Jn 6:29). A menny ára Jézus. Hit által vezet az út a mennybe, mert Ő “Istennek ama Báránya, aki elveszi a világ bűneit!” (Jn 1:29)

Az emberek azonban nem akarták elfogadni az isteni igazság kijelentését. Jézus pontosan azt a munkát végezte, amelyet a prófécia szerint a Messiásnak végeznie kellett, ők viszont nem azt látták, amit önző reménységük festett le az Ő munkájaként. Igazság szerint Krisztus csak egyszer elégítette meg a sokaságot az árpakenyerekkel. Mózes idejében pedig Izrael negyven évig tápláltatott mannával - messze nagyobb áldásokat vártak tehát a Messiástól. Elégedetlen szívük kifogásolta: ha Jézus oly sok csodát tud művelni, amennyit láttak, akkor miért nem adhat erőt, egészséget, gazdagságot egész népének, miért nem szabadítja meg őket elnyomóiktól, s dicsőíti meg

őket hatalomban és tisztességben? Azt állítja, hogy Isten Küldötte, és mégsem akar Izrael királya lenni. Ezt a rejtélyt nem tudták megfejteni. Elutasítását félreértették. Sokan arra következtettek, hogy nem mer előállni követelésével, mert Ő maga is kételkedik küldetésének isteni jellegében. Ezzel kitárták szívüket a hitetlenség előtt, és a Sátán által vetett mag meghozta a maga gyümölcsét: félreértést, elszakadást.

Most félig gúnyosan egy írástudó megkérdezte: “Micsoda jelt mutatsz tehát te, hogy lássuk és higgyünk néked? Mit művelsz? A mi atyáink a mannat ették a pusztában; amint meg van írva: Mennyei kenyeret adott vala enniük” (Jn 6:30-31).

A zsidók Mózeset a manna adományozójaként tisztelték: az esz- közt dicsérték, s szem elől tévesztették azt, Aki a munkát bevégezte. Atyáik zúgolódtak Mózes ellen, kételkedtek, tagadták isteni küldetését. Most az utódok ugyanebben a szellemben utasítják el azt, Aki Isten üzenetét hordozza számukra. “Monda azért nékik Jézus: Bizony, bizony mondom néktek: nem Mózes adta néktek a mennyei kenyeret” (Jn 6: 32). A manna adományozója ott állt közöttük. Maga Krisztus vezette a zsidókat a pusztán át, és táplálta őket naponta a mennyei kenyérral. Az az eledel a valódi mennyei kenyér előképe volt. Az igazi manna az életadó lélek, amely Isten tökéletes teljességéből árad. Jézus így szólt: “Az az Istennek kenyerere, amely mennyből száll alá, és életet ad a világnak” (Jn 6: 33).

Néhány hallgatója még mindig azt hitte, Jézus a mindennapi kenyérré gondol, és felkiáltott: “Uram, mindenkor add nekünk ezt a kenyeret!” (Jn 6:34) Jézus egyszerűen így felelt: “Én vagyok az életnek ama kenyerere” (Jn 6:35).

A Krisztus által használt hasonlat ismerős volt a zsidók számára. Mózes a Szentlélek sugallatára ezt mondta: “Az ember nem csak kenyérral él, hanem mindazzal, ami az Úrnak szájából származik” (5Móz 8:3). És Jeremiás próféta megírta: “Szavaidat hallattad, én élveztem azokat; a te szavaid öröömre váltak nékem és szívemnek vígasságára” (Jer 15:16). Maguknak a rabbiknak volt egy mondásuk: a kenyér megevése lelki értelemben a törvény tanulmányozását és a jó cselekedetek gyakorlását jelenti. Gyakran mondogatták, hogy a Messiás eljövetelekor egész Izrael megelégtetik. A próféták tanítását világossá tette a kenyerek csodájában rejlő mély lelki tanulság.

[322] Krisztus ezt a tanulságot akarta megvilágítani hallgatóinak a zsina-

gógában. Ha megértették volna az Írásokat, e szavait is megértik: “Én vagyok az életnek ama kenyere” (Jn 6:35). Csak egy nappal azelőtt ették fáradtan és éhesen a kenyeret, melyet Ő adott. Ahogyan a kenyérből fizikai erőt, frissességet nyertek, úgy kaphattak Krisztustól lelki erőt az örök életre. “Aki hozzám jó, - mondta - semmiképpen meg nem éhezik, és aki hisz bennem, meg nem szomjúhozik soha” (Jn 6:35). Azonban hozzátette: “Láttatok is engem, mégsem hisztek” (Jn 6:36). Látták Krisztust a Szentlélek bizonyágtétele révén, a kinyilatkoztatás révén, melyet Isten adott lelkükbe. Erejének élő bizonyítékát nap mint nap látták, mégis újabb jelet kértek. Ha azt megkapták volna, éppolyan hitetlenek maradnak, mint azelőtt. Ha nem győzte meg őket, amit láttak és hallottak, akkor fölösleges újabb csodákat véghezvinni számukra. A hitetlenség mindig talál okot a kételkedésre, s a kézzelfogható bizonyítékot is félresöpri.

Krisztus újból makacs szívükhöz folyamodott: “Azt, aki hozzám jó, semmiképpen ki nem vetem” (Jn 6:37). Mindenkinek, aki hittel elfogadja Őt, mondta, örök élete lesz. Senki sem veszhet el. Nincs szükség a farizeusokra és szaduceusokra, hogy az eljövendő életről vitázzanak. Nem kell már reménytelen bánatban gyászolni a halottakat. “Az pedig annak az akarata, aki elküldött engem, hogy mindaz, aki látja a Fiút és hisz őbenne, örök élete legyen; és én feltámasszam azt az utolsó napon” (Jn 6:40).

Ám a nép vezetői megsértődtek, “és mondának: Nem ez-é Jézus, a József fia, akinek mi ismerjük atyját és anyját? Mimódon mondja hát ez, hogy: A mennyből szállottam alá?” (Jn 6:42) Megpróbálták felszítani az előítéleteket azzal, hogy megvetően hivatkoztak Jézus alacsony származására. Lenézően utaltak életére - a galileai munkás életére - és szegény, alacsony sorsú családjára. Ennek a műveletlen ácsnak az igényei - mondták - nem méltóak figyelmükre. Titokzatos születése miatt arra célozgattak, hogy származása kétes, születésének emberi körülményeit élete feltételeként emlegették.

Jézus nem próbálta megmagyarázni születésének rejtélyét. Nem válaszolt a kérdezősködéssel, hogyan szállt le a mennyből, hogyan kelt át a tengeren. Nem hívta fel a figyelmet a csodákra, melyek életét jellemezték. Önként lemondott a hírnévről, s szolgálai formát öltött. Ám szavai és tettei megmutatták jellemét. Mindenki, akinek szíve nyitva állt az isteni világosság előtt, felismerte benne az Atya egyszülöttjét, “aki teljes vala kegyelemmel és igazsággal” (Jn 1:14).

A farizeusok előítéletei mélyebben gyökereztek, mint az kérdéseikből látszik: szívük romlottságáig hatoltak. Jézus minden szava és cselekedete ellenkezést váltott ki bennük, mert az őket betöltő lelkületnek semmi köze sem volt az Övéhez.

“Senki sem jöhet énhozzám, hanemha az Atya vonja azt, aki elküldött engem; én pedig feltámasztom azt az utolsó napon. Meg van írva a prófétáknál: És mindnyájan Istentől tanítottak lesznek. Valaki azért az Atyától hallott, és tanult, énhozzám jó” (Jn 6:44-45). Soha senki nem jöhet Krisztushoz, csak az, aki választ ad az Atya szeretetére. Isten minden szívet vonz Magához, és csak az nem hajlandó Krisztushoz jönni, aki ellenáll vonzásának.

Ezekkel a szavakkal: “Mindnyájan Istentől tanítottak lesznek” (Jn 6:45), Jézus Ésaiás próféciájára utalt: “Minden fiaid az Úr tanítványai lesznek, és nagy lesz fiaid békessége” (Ésa 54:13). Ezt az íráshelyet a zsidók kisajátították maguknak. Azzal dicsekedtek, hogy Isten tanítja őket. Ám Jézus megmutatta, mennyire üres ez az igényük, mert így szólt: “Valaki azért az Atyától hallott, és tanult, énhozzám jó” (Jn 6:45). Csak Krisztus által ismerhették meg az Atyát. Ember nem viselhette el az Ő dicsőségének látomását. Akik Istentől tanultak, azok Fiának hangját hallgatták, és a Názáreti Jézusban felismerik Őt, aki a természet és a kinyilatkoztatás által bemutatta az Atyát.

“Bizony, bizony mondom néktek: Aki énbennem hisz, örök élete van annak” (Jn 6 : 47). A szeretett János által, aki hallotta e szavakat, a Szentlélek kijelentette a gyülekezetnek: “Ez az a bizonyoságtétel, hogy örök életet adott nekünk az Isten és ez az élet az ő Fiában van. Akié a Fiú, azé az élet” (1Jn 5:11-12). Jézus ezt mondta: “Én feltámasztom azt az utolsó napon” (Jn 6: 54). Krisztus egy testté lett velünk, hogy mi egy lélek lehessünk Vele. Ezen egység ereje által kell majd előjöttünk a sírból - ez nem csak Krisztus erejének megnyilatkozása által történik, hanem hit által az Ő élete a miénk lesz. Aki meglátja Krisztus igaz jellemét, és szívébe fogadja Őt, annak örök élete van. Krisztus a Lélek által lakozik bennünk, és Isten Lelke, ha hittel befogadjuk szívünkbe, az örök élet kezdete.

Az emberek a mannára hivatkoztak Krisztusnak, amit atyáik a pusztaiban ettek, mintha annak az eledelnek a biztosítása nagyobb csoda lett volna, mint a Jézusé. Ő azonban rámutat, hogy milyen csekélység volt az az ajándék azokhoz az áldásokhoz képest, ame-

lyeket Ő kíván nyújtani. A manna csupán a földi létet tarthatta fenn, nem akadályozhatta meg a halál közeledtét, nem biztosíthatott halhatatlanságot, viszont a mennyei kenyér örök életre táplálja a lelket. A Megváltó így szólt: “Én vagyok az életnek kenyere. A ti atyáitok a mannat ették a pusztában, és meghaltak. Ez az a kenyér, amely a mennyből szállott alá, hogy kiki egyék belőle és meg ne haljon. Én vagyok amaz élő kenyér, amely a mennyből szállott alá; ha valaki eszik e kenyérből, él örökké” (Jn 6:48-51). Ehhez a képhez Krisztus most hozzátesz egy másikat. Csakis halála által adhat életet az embernek, s a következő szavakkal halálára mutat, az üdvösség eszközére. Így szól: “Az a kenyér pedig, amelyet én adok, az én testem, amelyet én adok a világ életéért” (Jn 6:51).

A zsidók a húsvét megtartására készültek Jeruzsálemben, megemlékezésül Izrael szabadulásának éjszakájára, amikor az öldöklő angyal az egyiptomiak otthonait sújtotta. Isten azt akarta, hogy a páskabarányban Isten Bárányát szemléljék, és a jelkép által elfogadják Őt, aki Önmagát adta a világ életéért. A zsidók azután a jelképet mindennél fontosabbá tették, míg jelentőségét figyelmen kívül hagyták. Nem ismerték meg az Úr testét. Krisztus szavai ugyanazt az igazságot tanították, mint amelyet a húsvéti szolgálat jelképezett. Ezt azonban még mindig nem vették észre.

A rabbik most dühösen kiáltottak fel: “Mimódon adhatja ez nekünk a testét, hogy azt együk?” (Jn 6: 52) Úgy tettek, mintha Nikodémushoz hasonlóan szó szerint értették volna szavait, amikor az megkérdezte Őt: “Mimódon születhetik az ember, ha vén?” (Jn 3:4). Bizonyos mértékig megértették, mire gondolt Jézus, de ezt nem voltak hajlandóak elismerni. Szavait kiforgatták, ezzel akartak a népben előítéleteket kelteni.

Krisztus nem tompította jelképes tanítását. Még keményebb szavakkal ismételte el az igazságot: “Bizony, bizony mondom néktek: Ha nem eszitek az ember Fiának testét és nem isszátok az ő vérét, nincs élet bennetek. Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, örök élete van annak, és én feltámasztom azt az utolsó napon. Mert az én testem bizony étel és az én vérem bizony ital. Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, az énbennem lakozik és én is abban” (Jn 6: 55-56).

Krisztus testét enni és vérét inni annyit jelent, mint elfogadni Őt személyes Megváltónak, hinni, hogy megbocsátja bűneinket, Benne

teljességre jutunk. Ha szeretetét szemléljük, abban lakozunk, abból iszunk, természetének részesévé válhatunk. Ami az étel a testnek, annak kell lennie Krisztusnak a lélek számára. Az étel nem segít rajtunk, csak ha megesszük, és ha lényünk részévé válik. Így Krisztus sem érték számunkra, ha nem ismerjük el személyes Megváltónknak. Az elméleti tudás nem használ nekünk. Vele kell táplálkoznunk, be kell fogadnunk Őt szívünkbe, és így élete a mi életünké válik. Hozzá kell idomulnunk szeretetéhez, kegyelméhez.

Ám még ezek a jelképek sem tudják megjeleníteni a hívő kiváltságát, mely Krisztussal való kapcsolatából származik. Jézus így szólt: “Amiként elküldött engem amaz élő Atya, és én az Atya által élek: akként az is, aki engem eszik, él énáltalam” (Jn 6:57). Ahogyan Isten Fia hit által az Atyában élt, úgy kell nekünk is hit által Krisztusban élni. Jézus olyan tökéletesen alárendelte Magát Isten akaratának, hogy egyedül az Atya volt látható életében. Bár mindenben megkísértetett hozzánk hasonlóan, mégis úgy állt a világ előtt, mint akin nem ejtett foltot az Őt körülvevő bűn. Úgy kell nekünk is győznünk, ahogyan Krisztus győzött.

Krisztus követője vagy? Akkor minden, a lelki életről írt dolog számodra íródott, s ha egyé válsz Jézussal, elérhető lesz. Buzgóságod lankadozik? Első szereteted kihűlt? Fogadd el újból Krisztus felajánlott szeretetét! Edd az Ő testét, idd az Ő véré, és egy leszel az Atyával és a Fiúval.

A hitetlen zsidók a Megváltó szavainak csakis a szó szerinti értelmét akarták látni. A rituális törvény megtiltotta nekik a vér ízlelését, és most Krisztus nyelvezetét istenkáromló beszédnek minősítették, s egymás között megtárgyalták. Sokan még a tanítványok közül is így szóltak: “Kemény beszéd ez; ki hallgathatja Őt?” (Jn 6:60)

A Megváltó így felelt nekik: “Titeket ez megbotránkoztat? Hát ha meglátjátok az embernek Fiát felszállani oda, ahol elébb vala?! A lélek az, ami megelevenít, a test nem használ semmit a beszédek, amelyeket én szólok néktek, lélek és élet” (Jn 6: 61-62).

Krisztus élete, mely életet ad a világnak, Igéjében rejlik. Jézus szava által gyógyított betegségeket és űzött démonokat, szavára csendesedett le a tenger, támadt föl a halott, és az emberek tanúsították, hogy szavában hatalom van. Isten igéjét szolta, amikor az Ószövetség összes prófétája és tanítója által szólt. Az egész Biblia Krisztus megnyilatkozása, s a Megváltó az Igéhez akarta erősíteni követőinek

hitét. Amikor látható jelenléte visszavonul, az Ige lesz erejük forrása. Mesterükhöz hasonlóan nekik is minden Igével kellett élniük, “amely Istennek szájából származik” (Mt 4:4).

Amiképpen fizikai életünket az élelem tartja fenn, azonképpen lelki életünket Isten Igéje élteti. Minden léleknek Isten Igéjéből kell életet kapnia saját maga számára. Ahogyan magunknak kell ennünk, hogy táplálékhoz jussunk, úgy magunknak kell bevennünk az Igét is. Ne pusztán más értelmének a közvetítésével kapjuk meg. Gondosan tanulmányozzuk a Bibliát, kérjük Istentől a Szentlélek segítségét, hogy megérthessük Igéjét. Vegyünk egy verset, és agyunkat összpontosítsuk a feladatra, hogy megbizonyosodjunk a gondolatról, melyet Isten a versbe helyezett számunkra. Addig időzzünk a gondolat felett, míg sajátunkká nem válik, s megismerjük, “mit szól az Úr”.

Ígéreteiben és figyelmeztetéseiben Jézus engem tart szem előtt. Isten úgy szerette a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy ha én hiszek Őbenne, el ne vesszek, hanem örök életem legyen. Az Isten Igéjében feljegyzett tapasztalatok az enyéim. Enyéim az ima és ígélet, a parancs és a figyelmeztetés. “Krisztussal együtt megfeszítettem. Élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus, amely életet pedig most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem, aki szeretett engem és önmagát adta érettem” (Gal 2:20). Amint a hit így elfogadja és magába szívja az igazság alapelveit, azok a személyiség részévé és éltető erővé válnak. A lélek által befogadott isteni Ige formálja a gondolatokat, megindítja a jellem fejlődését.

Ha hitszemünket szilárdan Jézusra szegezzük, megerősödünk. Isten a legdrágább kijelentésekkel fogja megajándékozni éhező, szomjazó népét. Krisztust személyes Megváltónak ismerik meg. Amikor Igéjével táplálkoznak, rájönnek, hogy az lélek és élet. Az Ige lerombolja a természetes, földi természetet, és új életet ad Krisztus Jézusban. A Szentlélek Vigasztalóként hat a lélekre. Kegyelmeinek átalakító ereje által Isten képmása formálódik a tanítványban: új teremtés lesz. Szeretet veszi át a gyűlölet helyét, a szív isteni hasonlatosságot nyer. Ezt jelenti élni “minden igével, amely Istennek szájából származik” (Jn 4:4). Ez a Kenyér evése, amely a mennyből száll alá.

Krisztus a Közte és követői közötti szent és örök igazságról beszélt.

Ismerte azok jellemét, akik tanítványainak vallották magukat, Igéje megpróbálta hitüket. Kijelentette, hogy tanítása alapján kell hinniük és cselekedniük. Mindaz, aki elfogadta Őt, természetének részesévé lesz, és jellemére alakul át. Ez magában foglalta a lemondást a dédelgetett becsvágyakról, megkövetelte, hogy teljesen alávéssék magukat Jézusnak. Arra hivatottak, hogy önfeláldozóak, szelídek és alázatos szívűek legyenek. Azon a keskeny úton kell járniuk, amelyet megtett a Kálvária Krisztusa, ha osztozni akarnak az élet ajándékában és a menny dicsőségében.

A próba túl nagy volt. Lelohadt azok lelkesedése, akik erőszakkal el akarták Őt ragadni és királlyá tenni. Ez a zsinagógai beszéd - mondották - felnyitotta szemüket. Most már nem lehet becsapni őket. Meglátásuk szerint szavai közvetlenül bizonyították, hogy nem Ő a Messiás, és a Vele fenntartott kapcsolat révén semmilyen földi jutalmat nem remélhetnek. Üdvözölték csodatévő erejét, meg akartak szabadulni a betegségtől és a szenvedéstől, de nem tudtak rokonszenvezni önfeláldozó életével. Nem törődtek a titokzatos lelki királysággal, melyről beszélt. A nem őszinték, az önzők, akik azelőtt keresték, többé nem vágyakoztak Utána. Ha erejét és befolyását nem a rómaiaktól való szabadulás érdekében használja fel, akkor semmi közük Hozzá.

Jézus egyszerűen ezt mondta nekik: “Vannak némelyek közöttetek, akik nem hisznek” (Jn 6:64), és hozzátette: “Senki sem jöhet énhozzám, hanemha az én Atyámtól van megadva néki” (Jn 6:65). Azt akarta megértetni velük, hogy azért nem vonzódnak Hozzá, mert nem nyitották meg szívüket a Szentlélek előtt. “Érzéki ember pedig nem foghatja meg az Isten Lelkének dolgait: mert bolondságok néki; meg sem értheti, mivelhogy lelkiképpen ítéltetnek meg” (IKor 2:14). A lélek hit által látja Jézus dicsőségét. Ez a dicsőség rejtve marad, míg a Szentlélek által hit fogan a lélekben.

Hitelenségük nyilvános megdorgálása miatt ezek a tanítványok még inkább elidegenedtek Jézustól. Igen elégedetlenek voltak, s hogy megsebezzék a Megváltót és hízelegjenek a farizeusok rosszindulatának, hátat fordítottak, s megvetéssel távoztak. Meghozták a döntést - a formát választották a lélek nélkül, a polyvát a gabonaszemek nélkül. Határozatukat sohasem vonták vissza: többé nem jártak Jézussal.

“Akinek szóró lapát van a kezében, és megtisztítja az ő szérűjét; és az ő gabonáját csűrbe takarítja” (Mt 3:12). Ez volt a tisztítás egyik ideje. Az Igazság igéje elválasztotta a polyvát a búzától. Sokan elfordultak Jézustól, mert túl hiúk és önigazultak voltak ahhoz, hogy elfogadják a dorgálást, túlságosan szerették a világot, semhogy magukévá tették volna az alázatos életet. Sokan ma is ugyanezt teszik. Emberek ugyanúgy megpróbáltatnak, mint a tanítványok a kapernaumi zsinagógában. Amikor az igazság otthonra lel a szívben, látják, hogy életük nincs összhangban Isten akaratával. Látják, hogy teljesen meg kell változniuk, de nem hajlandók az önmegtagadó munkát elkezdni. Ennélfogva ingerültek, ha bűneiket felfedezik. Sértődötten zúgolódnak: “Kemény beszéd ez; ki hallgathatja őt?” (Jn 6:60)

[328]

Dicséret és hízelgés jól esne a fülüknek, az igazságot azonban nem fogadják szívesen, nem akarják hallani. Amikor tömegek követik Őt, jóllakatja a sokaságot, zúg a diadalkiáltás, akkor hangosan dicsérnek, ám ha a Szentlélek vizsgálata felfedi bűneiket, és megparancsolja, hogy hagyják el azokat, akkor hátat fordítanak az igazságnak, és többé nem járnak Jézussal.

Mihelyt a csalódott tanítványok elfordultak Krisztustól, egy másik lélek vonta irányítása alá őket. Semmi vonzót nem találtak Benne, Akire nemrég még odafigyeltek. Ellenségeit keresték, mert az ő szellemükkel, munkájukkal érezték egynek magukat. Félremagyarázták szavait, meghamisították állításait, kételkedtek indítékaiban. Eljárásukat azzal támasztották alá, hogy minden mozzanatot összeszedtek, amit ellene fordíthatnak, és ezekkel a hamis jelentésekkel olyan felháborodást szítottak, mely veszélybe sodorta Jézus életét.

Hamar elterjedt a hír, hogy a Názáreti Jézus saját bevallása szerint nem a Messiás. Így Galileában a néphangulat ellene fordult, éppúgy, mint egy évvel azelőtt Júdeában. Ó, jaj, Izrael! Visszautasították a Megváltót, mert hódítót vártak, aki időleges hatalmat ad nekik. Veszendő eledelt kívántak, nem olyat, mely megmarad az örök életre.

Jézus sóvárgó szívvel nézte egykori tanítványait, akik távoztak Tőle, az ember Világosságától és Életétől. Kimondhatatlan szomorúsággal töltötte el a tudat, hogy együttérzését nem értékelték, szeretetét nem viszonzták, kegyelmét lebecsülték, megváltását visszauta-

sították. Ezek a fejlemények tették Őt fájdalmas férfiává, szenvedés ismerőjévé.

[329] Anélkül, hogy megkísérelte volna visszatartani az Őt elhagyókat, Jézus a tizenkettőhöz fordult, és így szólt: “Vajon ti is el akartok-e menni?” (Jn 6 : 67)

Péter kérdéssel felelt: “Uram, kihez mehetnénk?” “Örök életnek beszéde van tenálad - tette hozzá - És mi elhittük és megismertük, hogy te vagy a Krisztus, az élő Istennek Fia” (Jn 6:68-69).

“Kihez mehetnénk?” Izrael tanítói a formalizmus rabjai voltak. A farizeusok és a szaduceusok szüntelen vitában álltak. Elhagyni Jézust annyit jelentett, mint a rítusokhoz, ceremóniákhoz mereven ragaszkodó, becsvágyó emberek közé kerülni, akik a maguk dicsőségét keresték. A tanítványok több békét, örömet éreztek, mint annak előtte bármikor, amióta elfogadták Krisztust. Hogyan mehetek volna vissza azokhoz, akik megvetették és üldözték a bűnösök Barátját? Régóta várták a Messiást, most eljött, nem fordulhattak el Tőle azokhoz, akik életére törnek, és őket is üldözik, amiért követik Őt.

“Kihez mehetnénk?” (Jn 6:68) Nem mehettek Krisztus tanításától, a szeretet és irgalmasság leckéitől a hitetlenség sötétjébe, a világ gonoszságához. Miközben sokan hagyták el a Megváltót, akik látták csodálatos műveit, Péter kifejezte a tanítványok hitét: “Te vagy a Krisztus” (Jn 6:69). E horgony elvesztésének még a gondolata is félelemmel, fájdalommal töltötte el lelküket. Nélkülözni a Megváltót annyi, mint sötét, viharos tengeren hányódni.

Jézus számos kijelentése és tette homályos lehet a véges elmének, ám minden szónak és tettnek meghatározott célja van megváltásunk művében. Terv szerint mindegyik elvezet a maga eredményére. Ha képesek lennénk megérteni szándékát, mindenről felismernénk, hogy fontos, tökéletes, és küldetésével összhangban áll.

Bár képtelenek vagyunk felfogni Isten műveit és útjait, érzékelhetjük nagy szeretetét, amely mindennek alapját képezi, amit az emberért tesz. Aki Jézus közelében él, az sok mindent megért az istenfélelem titkából. Felismeri a kegyelmet, mely dorgál, megpróbálja a jellemet, és napfényre hozza a szív szándékát.

Amikor Jézus megismertette velük a próbára tévő igazságot, amely oly sok tanítványát meghátrálásra bírta, tudta, hogy mi lesz szavainak következménye, de volt egy irgalmas célja, melyet be

akart tölteni. Előre látta, hogy a kísértés órájában minden szeretett tanítványa komolyan megpróbáltatik. Gyötrelme a Gecsemánéban, elárulása, megfeszítése igen nagy erőpróba lett volna számukra. Ha [330] nem kellett volna előzetesen is próbát kiállniuk, sokan, akiket csak önző indítékok vezettek, velük maradtak volna. Amikor Urukot elítélték a bírák előtt, amikor a sokaság, amely az imént még királyként magasztalta, kicsúfolta és elátkozta, amikor a forrongó tömeg ordított: "Feszítsd meg!" (Mk 15:13), amikor világi becsvágyukban csalatkozniuk kellett, ezek az önző emberek úgyszólván megszakították volna a szövetséget Jézussal. Ez a tanítványoknak keserű, szívet tépő bánatot okozott volna, ami betetőzi szomorúságukat, csalódásukat dédelgetett reményeik romjain. Abban a sötét órában a Tőle elfordulók példája másokat is magával sodorhatott volna. Jézus akkor idézte elő a válságot, amikor még személyes jelenlétével erősíteni tudta igaz követőinek hitét.

Irgalmas Üdvözítő! Tökéletesen ismerte a Rá váró sorsot, gyöngéden egyengette a tanítványok útját, előkészítette őket az óriási próbára, erősítette őket a végső megpróbáltatásra. [331]

Hagyomány

Az írástudók és farizeusok várták Jézust a húsvétra, és csapdát állítottak neki. Jézus azonban ismerte szándékukat, és nem jelent meg ezen az összejövetelen. “És hozzá gyűlének a farizeusok és némelyek az írástudók közül” (Mk 7:1). Mivel Jézus nem ment hozzájuk, ők jöttek el. Egy darabig úgy tűnt, hogy Galilea népe elfogadja Jézust Messiásnak, és a papi uralom ereje megtörik azon a vidéken. A tizenkettő kiküldése jelezte Krisztus munkájának kiterjesztését, és nyíltabban szembeállította a tanítványokat a rabbikkal - ez újból felkeltette a jeruzsálemi vezetők irigységét. A kémek - akiket Jézus szolgálatának kezdeti szakaszában Kapernaumba küldtek, hogy megpróbálják rábizonyítani a szombatrontás vádját - összezavarodtak, a rabbik azonban ragaszkodtak céljuk véghezviteléhez. Most egy másik küldöttséget menesztettek, hogy megfigyeljék munkáját, és valami vádat koholjanak ellene.

Csakúgy, mint azelőtt, a kifogások alapja az volt, hogy Jézus nem vette tekintetbe azokat a hagyományos előírásokat, amelyekkel Isten törvényét megnehezítették. Ezeket állítólag a törvény megtartásának őrzésére találták ki, de szentebbnek tekintették, mint magát a törvényt. Amikor ezek ütköztek a sínai-hegyi parancsolatokkal, a rabbinikus előírásokat részesítették előnyben.

A rendeletek közül a legkitartóbban a rituális tisztaságot erőltették. Az evés előtt végrehajtott formaságok semmibevevése förtelmes bűnnek minősült, amelyet mind ezen, mind az eljövendő világon meg kell büntetni. A törvénszegő megsemmisítését erénynek tekintették.

A tisztálkodással kapcsolatosan számtalan szabály létezett. Egy élet is kevés volt valamennyi megtanulásához. Akik megpróbálták megtartani a rabbinikus követelményeket, azok élete egyetlen hosszú harc volt a rituális tisztátalanság ellen - a mosakodások és tisztálkodások véget nem érő sorával. Mialatt az emberek az elenyésző különbségekkel, Isten által meg nem kívánt szabályokkal voltak elfoglalva, figyelmük elterelődött Isten törvényének nagy alapelveiről.

[332]

Krisztus és tanítványai nem gyakorolták ezeket a rituális mosakodásokat, a kémekek ennek elhanyagolását vádjuk alapjává tették. Mégsem intéztek támadást egyenesen Krisztus ellen, hanem a tanítványaival szemben emelt vádakkal jöttek hozzá. A sokaság színe előtt megkérdezték: “Miért hágják át a te tanítványaid a vének rendelkezéseit? Mért nem mossák meg a kezeiket, mikor enni akarnak” (Mt 15 : 2).

Amikor az igazság üzenete különleges erővel érkezik a lélekhez, Sátán arra indítja eszközeit, hogy vitát szítsanak valamilyen jelentéktelenebb kérdéstről. Így próbálja elvonni a figyelmet a valódi tárgyról. Bárhol is kezdődik valami jó, mindig készen állnak a gáncsoskodók, hogy vitát kezdeményezzenek formáságokról vagy technikai részletekről, elvonják a gondolkodást az élő valóságtól. Amikor úgy tűnik, hogy Isten különleges módon akar munkálkodni népéért, ne hagyják magukat olyan ellentétbe sodorni, mely csak lélekrombolást eredményez. A minket leginkább érintő kérdések: Üdvözítő hittel hiszek Isten Fiában? Összhangban áll-e életem az isteni törvénnyel? “Aki hisz a Fiában, örök élete van; aki pedig nem enged a Fiúnak, nem lát életet” (Jn 3:36). “És arról tudjuk meg, hogy megismertük Őt, ha az Ő parancsolatait megtartjuk” (1Jn 2: 3).

Jézus nem próbálta megvédeni magát vagy tanítványait. Nem méltatta szóra az ellene felhozott vádakot, hanem elkezdte bemutatni azt a lelkiületet, amely az emberi szertartásokhoz ragaszkodókat fűtötte. Példázattal rajzolta elélük, mit tesznek újra és újra, és mit tettek, mielőtt elindultak volna, hogy megkeressék Őt. “Az Isten parancsolatját szépen félreteszitek - mondta - azért, hogy a magatok rendelkezését tartsátok meg. Mert Mózes azt mondta: Tiszteld atyádat és anyádat. És: Aki atyját vagy anyját szidalmazza, halállal haljon meg. Ti pedig azt mondjátok: Ha valaki ezt mondja atyjának vagy anyjának: Korbán (azaz: templomi ajándék) az, amivel megsegíthetnék: úgy már nem engeditek, hogy az atyjával vagy anyjával valami jót tegyen” (Mk 7:9-12). Az ötödik parancsolatot mint jelentéktelent félretették, de nagyon pontosan végrehajtották a vének hagyományait. Azt tanították a népnek, hogy vagyonuk odaszentelése a templomnak még szüleik támogatásánál is szentebb kötelesség, és bármily nagy is a szükség, szentségtörés az apának vagy az anyának adni bármit is, amit előzőleg odaszenteltek. A kötelességéről megfélelmező gyermekeknek csak ki kellett monda-

nia vagyónáról a szót: “Korbán”, ezzel Istennek szentelte azt, és egész életében használhatta, majd halála után félretették templomi szolgálatra. Ezáltal módjában állt - életében és halálában is - megszégyeníteni és megkárosítani szüleit az Istennek szentelés leple alatt.

Jézus sem szóval, sem tettel soha nem becsülte le az ember kötelezettségét, hogy ajándékokat, felajánlásokat tegyen Istennek. Krisztus adta a törvény összes utasítását a tizedre, ajándékokra nézve. A földön járva megdicsérte a szegény asszonyt, aki mindenét a templomi kincstárnak adományozta. A papok és rabbik látszólagos lelkesedése Isten iránt azonban csak tettetés volt, mely elfedte az önmegdicsőülés vágyát. A népet becsapták. Olyan terheket vetettek a népre, amelyeket nem Isten rakott rájuk. Még Krisztus tanítványai sem rázták le magukról teljesen az igát, mellyel az örökölt előítélet és a rabbinikus hatalom sújtotta őket. Most Jézus leleplezte a rabbik igazi lelkületét, s mindenkit meg akart szabadítani a hagyomány kötelékéből, aki igazán Istent akarja szolgálni.

“Képmutatók - mondta a ravasz kémeknek címezve - igazán prófétált felőletek Éσαιás, mondván: Ez a nép szájával közelget hozzám, és ajkával tisztel engemet; szíve pedig távol van tőlem. Pedig hiába tisztelnek engem, ha oly tudományokat tanítanak, amelyek embereknek parancsolatai” (Mt 15:7-9). Krisztus szavai a farizeizmus egész rendszerét vádolták. Kijelentette: a rabbik saját kívánalmaiknak az isteni előírások fölé helyezésével Isten fölé helyezik magukat.

A jeruzsálemi küldöttekben forrt a düh. Nem vádolhatták Krisztust a Sínai-hegyi törvény megszegésével, mert annak védelmezőjeként lépett föl hagyományaikkal szemben. A törvény nagy előírásai, melyeket Ő bemutatott, éles ellentétben álltak az örökölt kicsinyes szabályokkal.

A sokaságnak - majd később még tökéletesebben tanítványainak - elmagyarázta Jézus, hogy a szenny nem kívülről, hanem belülről jő. A tisztaság és a tisztátalanság sajátossága a léleknek. A gonosz tett, a gonosz szó, a gonosz gondolat, Isten törvényének áthágása szennyezi be az embert, nem pedig a külső, ember alkotta ceremóniák elhanyagolása.

[334] A tanítványok észrevették a kémek haragját, amint kiderült tanításuk hamis volta. Látták a mérges pillantásokat, hallották a félhangosan mormolt elégedetlen, bosszús szavakat. Elfelejtették, Krisztus

mily gyakran adta bizonyosságát, hogy a szívekben nyitott könyvként olvas, felhívták tehát figyelmét szavainak hatására. Remélték, hogy megbékél a feldühödtt tisztviselőkkel, és így szóltak Jézushoz: “Tudod-é, hogy a farizeusok e beszédet hallván, megbotránkoztak?” (Mt 15:12).

Ő így felelt: “Minden plánta, amelyet nem az én mennyei Atyám plántált, kitépetik” (Mt 15 :13). A rabbik által oly nagyra becsült hagyományok és szokások evilágiak, nem pedig mennyeiek voltak. Bármily nagy hatalommal rendelkeztek is az emberek fölött, Isten próbáját nem állták ki. Minden, Isten parancsolatait helyettesítő emberi találmány hiábavalónak fog bizonyulni ama napon, amikor “minden cselekedetet az Isten ítéletre előhoz, minden titkos dologgal, akár jó, akár gonosz legyen az” (Préd 12:16).

Isten parancsolatainak emberi előírásokkal történő helyettesítése nem szűnt meg. Még a keresztényeknél is vannak olyan intézmények, szokások, melyeknek nincs szilárdabb alapjuk, mint az atyák hagyományai. Az ilyen, pusztán emberi tekintélyen nyugvó szokások helyettesítik az isteni rendeléseket. Az emberek ragaszkodnak hagyományaikhoz, nagyra becsülik szokásaikat, és gyűlöletet táplálnak azok iránt, akik megpróbálják megmutatni nekik tévedésüket. Napjainkban, amikor felhívást kapunk, hogy figyeljünk Isten parancsolataira és a Jézus hitére, ugyanazt az ellenségeskedést tapasztaljuk, ami Jézus idejében megnyilvánult. Isten maradék népéről íratott meg: “Megharaguvék azért a sárkány az asszonyra, és elméne, hogy hadakozzék egyebekkel az ő magvából valókkal, az Isten parancsolatainak megőrzőivel, és akiknél vala a Jézus Krisztus bizonyágtétele” (Jel 12:17).

Ám “minden plánta, amelyet nem az én mennyei Atyám plántált, kitépetik” (Mt 15:13). Az egyház úgynevezett atyáinak tekintélye helyett Isten azt parancsolja nekünk, hogy fogadjuk el az örök Atyának, az ég és föld Urának igéjét.

Dávid így szólt: “Minden tanítómnál értelmesebb lettem, mert a te bizonyágaid az én gondolataim. Előrelátóbb vagyok, mint az öreg emberek, mert vigyázok a te határozataidra” (Zsolt 119:99-100). Mindenki, aki behódol az emberi tekintélynek, egyházi szokásoknak vagy az ősök hagyományainak, figyeljen jól oda a Krisztus szavaiban hordozott figyelmeztetésre: “Hiába tisztelnek engem, ha oly

[335] tudományokat tanítanak, amelyek embereknek parancsolatai” (Mt 15:9).

A válaszfalak leomlanak

A farizeusokkal történt találkozása után Jézus elhagyta Kapernaumot, átkelt Galileán, és a hegyes országrészbe vonult vissza, Fönícia határvidékére. Nyugat felé nézve láthatta az alatt elterülő síkságot, Tírusz és Szidon ősi városait, pogány templomaikkal, nagyszerű palotáikkal, piacaikkal, hajókkal teli kikötőkkel. Azon túl hullámzott hatalmasan a kék Földközi-tenger, amelyen át az evangélium küldötteinek vinniük kellett az örömhírt a világ nagy birodalmának központjába. Ez az idő azonban még nem jött el. Jézus munkája most az volt, hogy előkészítse tanítványait küldetésükre. Azért jött erre a vidékre, mert itt remélte megtalálni azt a nyugalmat, amelyet Bethsaida nem tudott biztosítani. Ám nem ez volt az egyedüli célja az utazás vállalásakor.

“És ímé egy kananeai asszony jővén ki abból a tartományból, kiált vala néki: Uram, Dávidnak fia, könyörülj rajtam! az én leányom az ördögtől gonoszul gyötörtetik” (Mt 15 :22). Ennek a területnek a népe az ősi kananeusokhoz tartozik. Bálványimádók voltak, a zsidók megvetették, gyűlölték őket. Ehhez az osztályhoz tartozott az asszony, aki most Jézushoz jött. Pogány volt, ezért nem élvezhette azokat az előnyöket, melyekben a zsidók naponta részesültek. Sok zsidó élt a föníciaiak között, Krisztus munkájának híre bejárta ezt a vidéket. Néhányan hallgatták igéit, látták csodás műveit. Ez az asszony hallott a prófétáról, aki - mint mondták - mindenféle betegséget meggyógyított. A nő hallott az Ő hatalmáról, és remény gyúlt szívében. Fűtötte az anyai szeretet, s elhatározta, hogy előadja Neki lányának ügyét. Eltökélt szándéka volt, hogy bánatát Jézus elé viszi. Meg kell gyógyítania gyermekét. Sóvárogta a pogány istenek segítségét, de nem nyert megkönnyebbülést. Időnként kísértette a gondolat: mit tehet értem ez a zsidó tanító? Ám jött a hír: Ő mindenféle betegséget meggyógyít, akár szegény, akár gazdag, aki Hozzá fordul segítségért. Elhatározta, hogy nem veszíti el egyetlen reményét.

[336]

Krisztus ismerte ennek a nőnek a helyzetét. Tudta, vágyik találkozni Vele, és úgy intézte, hogy az útjába kerüljön. Vigaszt nyújt bánatára, élő példáját adhatja a leckének, amit meg akart tanítani. Ezért hozta tanítványait erre a vidékre. Azt akarta, hogy tudják milyen tudatlanság honol az Izrael földjével határos városokban, falvakban. Azok az emberek, akiknek minden lehetőségük megvolt, hogy megértsék az igazságot, egyáltalán nem ismerték a körülöttük élők szükségleteit. Nem tettek erőfeszítéseket, hogy segítsenek a sötétségben élő lelkeken. A zsidó gőg által emelt válaszfal még a tanítványokat is megakadályozta abban, hogy együttérezzenek a pogány világgal. Ezek a korlátok most ledőltek.

Krisztus nem adott közvetlen választ az asszony kérésére. Úgy fogadta a megvetett nép képviselőjét, ahogyan a zsidók tették volna. Így akarta láthatóvá tenni tanítványai előtt azt a hűvös és szívtelen magatartást, amit a zsidók az ilyen esetben tanúsítanak, hogy annál nyilvánvalóbb legyen az az irgalmas lelkület, amelyet tanúsítaniuk kellett volna. Ez utóbbit ki is mutatta, amikor ezt követően teljesítette az asszony kérését.

Bár Jézus nem válaszolt, az asszony nem vesztette el hitét. Amint továbbhaladt, mintha nem is hallotta volna a nőt, emez követte, és folytatta a kérlelést. A tanítványokat bosszantotta az asszony alkalmatlankodása, és megkérték Jézust, küldje el.

Látták, hogy Mesterük közömbösen kezeli a nőt, ezért feltételezték, hogy a zsidók kananeusokkal szembeni előítélete tetszik neki. Azonban az asszony az irgalmas Üdvözítőnek terjesztette elő kérelmét, és Jézus válaszul a tanítványok kérésére így szólt: “Nem küldtettem csak az Izrael házának elveszett juhaihoz” (Mt 15:24). Noha a válasz látszólag összhangban állt a zsidók előítéletével, rejtett szemrehányást tartalmazott a tanítványoknak. Ezt később értették meg, amikor emlékeztette őket arra, amit már sokszor mondott nekik: Ő azért jött a világra, hogy mindenkit megmentsen, aki elfogadja Őt.

Az asszony még nyíltabban sürgette ügyét, leborult Krisztus lábához, és felkiáltott: “Uram, légy segítségül nékem!” (Mt 15 : 25). Jézus látszólag még mindig elutasította a könyörgést, és a zsidók érzéketlen előítéleteinek megfelelően így felelt: “Nem jó a fiak kenyérét elvenni, és az ebeknek vetni” (Mt 15:26). Ezzel látszólag azt állította, hogy nem igazságos az Isten választott népének járó

áldásokat idegeneknek, Izraellel ellenséges népeknek eltékozolni. Ez a válasz teljesen kiábrándított volna egy kevésbé őszinte esdeklőt. A nő azonban tudta, hogy eljött a nagy lehetőség. Jézus látszólagos elutasítása mögött el nem rejthető könyörületességet látott. “Úgy van, Uram; - felelte - de hiszen az ebek is esznek a morzsalékokból, amik az ő uruknak asztaláról aláhullanak” (Mt 15:27). Miközben a házigazda gyermekei az apa asztalánál esznek, a kutyák sem maradnak éhen. Megehetik az asztalról lehulló morzsalékot, s ez bőségesen elég nekik. Hasonlóképpen miközben Izrael oly sok áldást kapott, neki nem jut egy rész ebből? Úgy nézett föl, mint egy kutya; nem kérhet egy morzsát bőkezűségéből?

Jézus éppen akkor hagyta el munkaterületét, mert az írástudók és farizeusok életére törtek. Zúgolódtak és panaszkodtak. Hitetlennek, keserűnek mutatkoztak, visszautasították az oly szabadon felajánlott üdvösséget. Itt Krisztus találkozik valakivel egy szerencsétlen és megvetett nemzetségből, melyet Isten nem tüntetett ki igéjének világosságával - az asszony mégis azonnal enged Krisztus isteni befolyásának, feltétlenül hisz képességében, hogy teljesíteni tudja kérését. Ha megkaphatja a kutya kiváltságát, hajlandó rá, hogy kutyának tekintsék. Viselkedését nem befolyásolják nemzeti, vallási előítéletek vagy büszkeség, azonnal elismeri Jézust Megmentőnek, olyannak, aki mindent megtehet, amit kérnek tőle.

A Megváltó elégedett. Megpróbálta a nő hitét. Úgy bánt az asszonnyal, hogy megmutatta, akit kivetettek Izraelből, többé már nem idegen, hanem gyermek Isten házanépe között. A gyermek kiváltsága, hogy osztozzék az Atya ajándékaiban. Krisztus most teljesíti kérését, és befejezi a tanítványoknak adott leckét. A nőhöz fordul, irgalmas, szerető tekintettel ránéz, és így szól: “Óh asszony, nagy a te hited! Legyen néked a te akaratod szerint” (Mt 15:28). Attól a pillanattól meggyógyult a nő lánya, a démon nem gyötörte többé. Az asszony eltávozott, megismerte Megváltóját, s boldog volt, hogy imája meghallgatásra talált.

Ez volt az egyetlen csoda, melyet Jézus utazása során véghezvitt. Azért ment Tírusz és Szidon határába, hogy ezt megcselekedje. Könnyíteni akart egy szenvedő asszonyon, ugyanakkor példát akart hagyni az irgalmas munkára - melyet egy megvetett nép egyik tagjáért végzett - tanítványai kedvéért akkorra, amikor már nem lesz

velük. El akarta vezetni őket a zsidó kiválasztottságból oda, hogy érdekelje őket a másokért, nemcsak a saját népükért végzett munka.

Jézus arra vágyott, hogy felfedje az igazság mély titkait, amelyek korszakok óta el voltak rejtve, és így a pogányok a zsidók örökös társai lehessenek, "részesei az ő ígéréteinek Krisztusban az evangélium által" (Ef 3:6). Ezt az igazságot a tanítványok lassan tanulták meg, az isteni Tanító egyik leckét a másik után adta nekik. A kapernaumi százados hitének megjutalmazásával, az evangélium prédikálásával Sikár lakóinak Ő már bizonyítékát adta, hogy nem osztozik a zsidók türelmetlenségében. A samaritánusok azonban valamennyire ismerték Istent, és a százados jóindulatú volt Izraellel. Ezért Jézus kapcsolatot teremtett a tanítványok és egy pogány között, akit úgy tekintettek, hogy semmiben sem áll népe fölött, amiért jóindulatot várhatna Tőle. Jézus példát adott arra, hogyan kell az ilyen embert kezelni. A tanítványok azt gondolták, túlságosan szabadon osztogatja kegyelmi ajándékait. Ő megmutatta, hogy szeretete nem fajra vagy nemzetre korlátozódik.

Amikor így szólt: "Nem küldettem csak az Izrael házának elveszett juhaihoz" (Mt 15 : 24), igazat mondott, és a kananeus asszonyért végzett munkájával küldetését töltötte be. Ez a nő az egyik elveszett juh volt, akit Izraelnek kellett megmentenie. Ez volt kijelölt munkájuk - amit megtagadtak, amit Krisztus végzett el.

Ez a cselekedet még inkább megvilágította a tanítványok számára az előttük álló munkát a pogányok között. Hatalmas, terméketlen területet láttak Júdeán túl. Lelkeket láttak, akik olyan fájdalmat hordoznak, amely ismeretlen a nagyobb kegyben részesülők számára. A megvetett lelkek között olyanok is voltak, akik vágyakoztak a hatalmas Gyógyító segítségére, éheztek az igazság világosságát, amely oly bőségesen adatott a zsidóknak.

Később, amikor a zsidók még csökönyösebben elfordultak a tanítványoktól, mert ezek Jézust a világ Megváltójának jelentették ki, és amikor Krisztus halálával ledőlt a válaszfal a zsidók és pogányok között, ennek a tanulságnak és néhány hasonlónak, melyek bemutatták, hogy az evangélium munkája nem szorítkozik szokásokra, nemzetiségekre, erőteljes hatása volt Krisztus képviselőire munkájuk irányításában.

[339] A Megváltó főníciai látogatásának és az ott véghezvitt csodának még szélesebb célja volt. A munkát nemcsak a szenvedő asszonyért,

még csak nem is tanítványaiért vagy azokért végezte, akik részesültek áldásában, hanem azért is, “hogyan Jézus a Krisztus, az Istennek fia, és hogy ezt hívén, életetek legyen az ő nevében” (Jn 20:31). Ugyanazok az elemek, melyek az embert elválasztották Krisztustól ezernyolcszáz évvel ezelőtt, ma is működnek. A zsidók és pogányok közti válaszfalat felépítő lelkület ma is tevékeny. A büszkeség és az előítélet erős válaszfalakat épített az emberek különböző osztályai közé. Krisztust és küldetését félreértelmezik, tömegek érzik úgy, hogy gyakorlatilag el vannak zárva az evangélium javaitól. Ám ne érezzék, hogy el vannak zárva Krisztustól! Nincs olyan, ember vagy Sátán által emelt korlát, amelyen a hit ne tudna áthatolni.

Hittel lendült át a föníciai asszony a zsidók és pogányok között tornyosuló korlátokon. Elbátortalanodás, a kíméletlen látszat képtelenséget ébreszthetett volna benne, de ő bízott a Megváltó szeretetében. Így vágyik arra Krisztus, hogy bízunk Benne. A megváltás áldásai minden léleknek szólnak. Az embert csak saját választása akadályozhatja meg abban, hogy az evangélium által Krisztus ígéretének részese legyen.

Az osztálytagozódás gyűlöletes Isten előtt. Ő az ilyen jellegű dolgokat semmibe veszi. Szemében minden ember lelke egyenértékű. Ő “az egész emberi nemzetséget egy vérből teremtette, hogy lakozzanak a földnek egész színén, meghatározván eleve rendelt idejüket és lakásuknak határait; hogy keressék az Urat, ha talán kitapogathatnák őt és megtalálhatnák, jóllehet bizony nincs messze egyikőnktől sem” (Acs 17:26-27). Korra, rangra, nemzetiségre, vallási előjogra való tekintet nélkül mindannyiunkat Magához hív, hogy éljünk. “Valaki hisz őbenne, meg nem szégyenül. Mert nincs különbség” (Róm 10:11). “Nincs zsidó, sem görög; nincs szolga, sem szabad” (Gal 3:28). “A gazdag és szegény összetalálkoznak, mindkettőt pedig az Úr szerzi” (Péld 22:2). “Ugyanaz az Ura mindenknek, aki kegyelemben gazdag mindenkhez, akik őt segítségül hívják. Mert minden, aki segítségül hívja az Úr nevét, megtartatik” (Róm 10:12-13).

Az igaz jel

“Aztán ismét kimenvén Tírus és Sidon határaiból, a galileai tengerhez méne, a Tízváros határain át” (Mk 7:31).

A Tízváros vidékén történt, hogy Jézus meggyógyította a gadarai ördögösöket. Az emberek itt megriadtak a disznók pusztulása miatt, és Jézust távozni kényszerítették. Meghallgatták viszont hátrahagyott küldötteit, és vágy ébredt szívükben, hogy láthassák Őt. Amikor újra erre a vidékre jött, tömeg gyűlt köré, és egy nehezen szóló süketet hoztak elé. Jézus nem csak szavakat mondott, amikor meggyógyította ezt a beteget. Félrevonta a sokaságtól, ujját a fülébe helyezte, megérintette nyelvét, feltekintett az égre, és felsóhajtott a gondolatra, hogy mennyi fül nem nyílik meg az igazságnak, és mennyi nyelv nem akarja megvallani az Üdvözítőt. A szóra: “Nyilatkozzál meg” (Mk 7:34), az ember beszédképessége helyreállt, s mit sem törődve a paranccsal, hogy senkinek ne mondja el, széjjelhordozta gyógyulásának történetét.

Jézus felment egy hegyre, ott köré sereglett a sokaság, elhozták a betegeket, bénákat, és lábához fektették őket. Mindannyiukat meggyógyította, s az emberek, noha pogányok voltak, dicsőítették Izrael Istenét. Három napig folyamatosan szorongtak a Megváltó körül, éjjel a szabad ég alatt aludtak, nappal Krisztus köré tömörültek, mohón itták szavait, nézték tetteit. Három nap múltán élelmük elfogyott. Jézus nem akarta éhesen elküldeni őket, ezért megbízta tanítványait, hogy adjanak nekik enni. A tanítványok újra elárulták hitetlenségüket. Bethsaidában látták, hogy a kevés, amijük volt, Krisztus áldásával elegendőnek bizonyult a sokaság megelégtetésére, most mégsem hozták elő bizalommal mindenüket, hogy Ő erejével majd megszorítja az éhező tömeg számára. Ráadásul a Bethsaidánál jóllakatott emberek zsidók voltak, ezek pedig külön-

[341] féle pogányok. A zsidó előítélet még mindig erősen munkálkodott a tanítványok szívében, és így feleltek Jézusnak: “Honnan elégíthetné meg ezeket valaki kenyérrel itt e pusztában?” (Mk 8:4) De szavának engedelmeskedve mégis előhozták amijük volt - hét kenyeret és két

halat. A sokaság jóllakott, hét nagy kosár telt meg a maradékkal. Az asszonyokon és gyermekeken kívül négyezer férfi kapott így erőre, s boldogan, hálás szívvel távoztak.

Jézus tanítványaival hajóra szállt, s átkelt a tavon Magdalába, a Genezáreti síkság déli szélére. Tírusz és Szidón határában felüdítette lelkét a Sziróföníciai asszony bízó hite. A Tízváros pogány népe örömmel fogadta. Most, hogy még egyszer partra szállt Galileában - ahol hatalmát a legszembetűnőbben mutatta meg, ahol legtöbb irgalmas cselekedetét művelte, tanítását adta - megvető hitetlenséggel fogadták.

Farizeusok küldöttsége jött Hozzá, akikhez csatlakoztak a gazdag és úri szadduceusok képviselői, a papok pártja, a kételkedők, a nemzet arisztokratái. A két tagozat között kibékíthetetlen ellenségesség uralkodott. A szadduceusok az uralkodó hatalom kezét keresték, hogy helyzetüket, befolyásukat fenntarthassák. Másfelől a farizeusok a rómaiakkal szembeni általános gyűlöletet táplálták, és várták az időt, amikor lerázhatják elnyomójuk jármát. Most azonban a farizeusok és szadduceusok összefogtak Krisztus ellen. Hasonló a hasonlóhoz - a gonosz bárhol legyen is, szövetkezik a gonosszal a jó elpusztítására.

A farizeusok és szadduceusok most Krisztushoz jöttek, hogy égi jelt kérjenek. Amikor Józsué idejében Izrael kiment, hogy megütközzék a kananeusokkal Betharámnál, vezérük parancsára megállt a nap, míg el nem érték a győzelmet. Történelmükben sok hasonló csoda történt. Ilyesfajta jelt követeltek Jézustól. Azonban a zsidóknak nem ilyen jelre volt szükségük. Nem szolgálta volna javukat több külső bizonyosság. Nem szellemi megvilágosodásra, hanem lelki megújulásra volt szükségük.

“Képmutatók - mondta Jézus - az ég ábrázatját meg tudjátok ítélni (az ég megfigyelésével előre megmondjátok az időjárást) az idők jeleit pedig nem tudjátok?” (Mt 16:3) Krisztusnak a Szentlélek ereje által szóló szavai bűnösnek mondták ki őket - ez volt a jel, melyet Isten üdvösségükre adott. Közvetlenül a mennyből kaptak jeleket Krisztus küldetésének igazolására. Az angyalok pásztorokhoz szóló éneke, a galamb és az égi hang keresztségekor Mellette tanúskodtak.

“Ő pedig lelkében felfohászokodván, monda: Miért kíván jelt ez a nemzetség?” (Mk 8:12) “Nem adatik néki jel, hanemha a Jónás

profétának jele” (Mt 16:4). Amiképpen Jónás három nap, három éjjel volt a cethal gyomrában, azonképpen Krisztusnak is ugyanaddig kellett “a föld gyomrában” lennie. És ahogyan Jónás prédikálása jel volt a niniveieknek, úgy Krisztus prédikálása is jel volt a saját nemzedékének. De micsoda különbség mutatkozott az ige fogadtatásában! A nagy pogány város lakói megremegtek Isten figyelmeztető szózatának hallatán. Királyok, nemesek megalázkodtak, a hatalmas és a kicsiny együtt kiáltott a menny Istenéhez, Ő pedig megkegyelmezett nekik. “Ninive férfiai az ítéletkor együtt támadnak majd fel ezzel a nemzetséggel, és kárhoztatják ezt - mondotta Krisztus - mivelhogy ők megtértek a Jónás prédikálására; és ímé nagyobb van itt Jónásnál” (Mt 12:41).

Krisztus minden csodája istenségének egy-egy jele volt. Pontosan azt művelte, amit a Messiásról megjövendöltek, de a farizeusok ezeket az irgalmas cselekedeteket valóságos sértésnek tekintették. A zsidó vezetők szívtelen közönnyel nézték az emberi szenvedéseket. Sok esetben önzésük, elnyomásuk okozta a szenvedést, melyen Krisztus könnyített. Ezért csodái szemrehányásként érték őket.

Ami a zsidókat a Megváltó munkájának elvetésére készítette, az éppen isteni jellemének legfőbb bizonyítéka volt. Csodáinak az a legnagyobb jelentősége, hogy az emberiség áldására cselekedte őket. Élete Isten jellemét nyilatkoztatta ki - ez a legfőbb bizonyítéka annak, hogy Ő Istentől jött. Isten művét végezte, Isten ígét szolta. Az ilyen élet minden csodánál nagyobb.

Amikor napjainkban elhangzik az igazság üzenete, a zsidókhoz hasonlóan sokan kérik: mutass nekünk jelt! Tégy csodát! Krisztus nem művelt csodát a farizeusok követelésére. Nem tett csodát a pusztában sem Sátán hízelkedése után. Nem részesít minket erejében önmagunk igazolására, vagy hitetlenségünk, büszkeségünk kielégítésére. Az evangélium nem nélkülözi isteni eredetének jeleit. Nem csoda-e, hogy kitörhetünk Sátán fogságából? A Sátánnal szembeni ellenségeskedés nem természetes az emberi szív számára, azt Isten kegyelme plántálja el. Amikor valaki, akit önfejű, makacs akarat tartott hatalmában, megszabadul, és teljes szívvel aláveti magát Isten mennyei küldöttei vonzásának, csoda történik - ugyanez következik be, midőn valaki súlyos csalás után megérti az erkölcsi igazságot. Valahányszor megtér egy lélek, megtanulja Istent szeretni, és parancsolatait megtartani, beteljesül Isten ígérete: “És adok

néktek új szívet és új lelket adok belétek” (Ez 36:26). Az emberi szív megváltozása, az emberi jellem átalakulása olyan csoda, mely az örökké élő, lelkek mentésén fáradozó Megváltót nyilatkoztatja ki. A következetesen Krisztusban élt élet nagy csoda. A Szentlélek jelenléte legyen a most és mindig megnyilvánuló jel Isten Igéjének hirdetésekor, hogy az Ige megújító erővé váljék hallgatói számára. Isten ezzel tanúsítja a világ előtt Fiának isteni küldetését.

Akik jelt vártak Jézustól, annyira megkeményítették szívüket a hitetlenségben, hogy nem fedezték fel jellemében az isteni hasonlóságot. Nem akarták látni, hogy küldetése az Írások beteljesedését jelenti. A gazdag emberről és Lázárról szóló példázatában Jézus ezt mondta a farizeusoknak: “Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, az sem győzi meg őket, ha valaki a halottak közül feltámad” (Lk 16:31). Sem mennyen, sem földön adott jel nem segít rajtuk.

Jézus “lelkében felfohászokdván” elfordult a gáncoskodók csoportjától, s visszatért a hajóra tanítványaival. Nyomasztó csöndben újra átszelték a tavat. Nem tértek vissza a kiindulási pontra, hanem Bethsaida felé vették útjukat, ahol az ötezeret megvendégelték. Amikor elérték a túlsó partot, Jézus így szólt: “Vigyázzatok és őrizkedjete a farizeusok és szadduceusok kovászatól” (Mt 16:6). A zsidóknál Mózes ideje óta szokás volt a kovászt eltávolítani házukból a húsvét idején, mert úgy tanulták, hogy azt a bűn jelképeként tekintsék. A tanítványok mégsem értették meg Jézust. Olyan hirtelen távoztak Magdalából, hogy elfelejtettek kenyeret venni, és csak egyetlen cipójuk volt. Azt hitték, Krisztus erre a körülményre hivatkozik, és arra figyelmezteti őket, hogy ne vásároljanak kenyeret a farizeusoktól vagy a szadduceusoktól. Hitük, lelki felfogóképességük hiányos volta miatt gyakran ehhez hasonlóan félreértették szavait. Ekkor Isten megfeddte őket, amiért azt gondolták, hogy aki ezreket táplált néhány hallal és árpakenyérrel, az ezzel az ünnepélyes figyelmeztetéssel pusztán időleges táplálékra utal. Fennforgott a veszély, hogy a farizeusok és szadduceusok ravasz okoskodása a hitetlenség kovászat keleszti meg tanítványaiban, s végül könnyelműen fogják föl Krisztus munkásságát. A tanítványok hajlottak a gondolatra, hogy Mesterüknek teljesítenie kellett volna a mennyei jelre vonatkozó kérést. Hitték, hogy tökéletesen képes megtenni, s egy ilyen jel elhallgattatná ellenségeit. Nem vették észre ezeknek a kötekedőknek a képmutatását.

Hónapokkal később, “mikor sok ezerből álló sokaság gyűlt egybe, annyira hogy egymást letapossák”, Jézus megismételte ugyanezt a tanítást. “Kezdé az ő tanítványainak mondani: Mindenekelőtt oltalmazzatok meg magatokat a farizeusok kovászatól, mely a képmutatás” (Lk 12:1).

Az ételbe kevert kovász észrevétlenül hat, az egész tésztát saját természetére formálja. Ugyanígy, ha a képmutatás helyet kap a szívben, átjárja a jellemet és az életet. A farizeusok képmutatásának egyik kiugró példáját már megdorgálta Krisztus, amikor elítélte a “Korbán” gyakorlatát. Ezzel a gyermeki kötelességek semmibevevését a templom javára történő áldozás álruhájába bújtatták el. Az írástudóknak és a farizeusoknak megtévesztő, félrevezető elveik voltak. Álcázták tanításaik igazi célját, s minden alkalmat felhasználtak, hogy ezeket mesterien belophassák hallgatóik elméjébe. Ezek a hamis elvek, ha egyszer elfogadták őket, úgy munkálkodtak, mint a kovász a lisztben, átjárták és átformálták a jellemet. Ez a megtévesztő tanítás tette oly nehézé az emberek számára, hogy befogadják Krisztus igéjét.

Hasonló hatást gyakorolnak ma is azok, akik Isten törvényét a maguk eljárásaihoz igazítva próbálják magyarázni. Ez a réteg nem támadja nyíltan a törvényt, hanem úgy akarja aláásni annak elveit, hogy megtévesztő elméleteket eszel ki. Magyarázataikkal lerontják a törvény erejét.

A farizeusok képmutatása önzésükből eredt. Életük célja az ön-felmagasztalás volt. Emiatt csavarták ki és alkalmazták tévesen az Írásokat, ez vakította el őket Krisztus küldetésének célját illetően. Még Krisztus tanítványait is fenyegette e bűn melengetésének veszélye. Ha valaki Jézus követői közé sorolta magát, de nem hagyott el mindent azért, hogy tanítványa lehessen, az nagy mértékben a farizeusi okoskodás befolyása alá került. Az ilyenek gyakran ingadoztak hit és hitetlenség között, nem fedezték föl a Krisztusban elrejtett bölcsesség kincseit. A tanítványok, bár külsőleg mindent elhagytak Jézus kedvéért, szívükben azonban nem szűntek meg nagy dolgokat igényelni maguknak. Ebből a lelkiületből alakult ki az a viszály, hogy ki a nagyobb. Ez az, ami közénk és Krisztus közé ékelődött, ami miatt oly kevésbé volt rokonszenves nekik önfeláldozó küldetése, s oly lassan értették meg a megváltás titkát. Ha a kovász teljesen

kifejtheti hatását, romlást, pusztulást okoz, ugyanezt teszi az önző lelkelet is - ha ápolgatják, beszennyezi és tönkreteszi a lelket.

Urunk mai követői között is, csakúgy, mint régen, mennyire elterjedt ez az alattomos, leplezett bűn! Milyen gyakran beszennyezi Krisztusért végzett szolgálatunkat, egymással való közösségünket az önfelmagasztalás titkos vágya! Milyen tette kész az önmagunkat kitüntető gondolat, az emberi elismerés utáni vágy! Az én szeretete, az Isten által kijelölnél könnyebb út keresése vezet oda, hogy az isteni előírásokat emberi elméletekkel és hagyományokkal helyettesítjük. Krisztus figyelmeztető szavai saját tanítványaihoz szólnak: “Vigyázzatok, őrizzétek a farizeusok kovászatól!” (Mk 8:15).

Krisztus vallása maga az őszinteség. A Szentlélek ülteti el az indítékot, az Isten dicsőségéért való buzgalmat. Csakis Isten ereje képes száműzni az önzést és a képmutatást. Munkálkodásának jele a változás. Amikor az elfogadott hit lerombolja az önzést és a hiúságot, amikor általa Isten dicsőségét és nem a sajátunkat keressük, akkor tudhatjuk, hogy ez a jó út. “Atyám, dicsőítsd meg a Te nevedet” (Jn 12:28), ez volt Krisztus életének kulcsa, és ha követjük Őt, ez lesz a mi életünk kulcsa is. Azt parancsolja, hogy úgy járjunk, “amint Ő járt”, és “arról tudjuk meg, hogy megismertük Őt, ha az Ő parancsolatait megtartjuk” (1Jn 2: 6.3).

A kereszt árnyékában

Krisztus földi munkásságának vége gyorsan közeledett. Éles körvonalakkal rajzolódtak ki előtte az események, melyek felé léptei vezettek. Még mielőtt emberi testet öltött volna, végig látta az utat, amelyen haladnia kell, hogy megmentse, ami elveszett. A szívét gyötrő minden fájdalom, a fejére szórt minden sértés, minden elszenvedett nélkülözés ismeretes volt előtte, mielőtt letette koronáját és királyi palástját, leszállt trónjáról, hogy istenségére emberi ruhát öltjön. Szeme elé tárult a bölcsőtől a Kálváriáig vivő ösvény. Ismerte a Reá váró kínokat. Mindent tudott, mégis ezt mondta: “Ímé jövök; a könyvtekercsben írva van felőlem, hogy teljesítsem a Te akaratodat; ezt kedvelem, én Istenem, a Te törvényed keblem közepette van” (Zsolt 40: 8-9).

Előre látta küldetésének eredményét. Küzdelmes, önfeláldozással teli földi életét megvidámította a kilátás, hogy munkája nem lesz hiábavaló. Életét adja az ember életéért, s ezzel visszanyeri a világot az Isten iránti hűségnek. Bár először a vér keresztségében kell részesülnie, bár a világ bűneit ártatlan lelkének kell hordoznia, bár kimondhatatlan gyötrelmes árnyéka borul Reá - mégis az előtte álló örömeért megvetve a gyalázatot, keresztet szenved.

Szolgálatának választott társai előtt az eljövendő események még rejtve voltak, ám közelgett az idő, amikor látniuk kellett szenvedését. Látniuk kellett, hogy Őt, akit szerettek és akiben bíztak, ellenségei kezére adják, és a Kálvária keresztjére feszítik. Nemsokára el kellett hagynia őket, hogy látható jelenlétének vigasza nélkül kerüljenek szembe a világgal. Jézus tudta, milyen keserű gyűlölettel és hitetlenséggel fogják üldözni őket, és fel akarta készíteni tanítványait a megpróbáltatásokra.

[347] Jézus és tanítványai most betértek az egyik Cézarea Filippi környékén fekvő városba. Galilea határain túl jártak, olyan vidéken, ahol a bálványimádás volt az uralkodó. A tanítványokat itt nem érte el a judaizmus irányító befolyása, s közelebbi kapcsolatba kerültek a pogány istentisztelettel. A világ minden részén létező babonák

különböző formáit képviselték körülöttük. Jézus célja az volt, hogy ezek láttán felelősségérzet ébredjen bennük a pogányok iránt. Míg ezen a vidéken tartózkodott, a nép tanítása helyett inkább tanítványainak óhajtotta szentelni magát.

Beszélgetnie kellett a Reá váró szenvedésekről. Először azonban egyedül elvonult és imádkozott, hogy szívük legyen készen szavai befogadására. Amikor visszatért közéjük, nem jelentette be azonnal mondandóját. Előtte alkalmat adott nekik, hogy megvallják Belé vetett hitüket, és megerősödjenek az eljövendő próbára. Megkérdezte: “Engemet, embernek Fiát, kinek mondanak az emberek?” (Mt 16:13)

A tanítványoknak szomorúan kellett belátniuk, hogy Izrael képtelen volt felismerni Messiását. Egyesek, amikor látták csodáit, Dávid Fiának mondták Őt. A Bethsaidánál megvendégelt sokaság Izrael királyává akarta kikiáltani. Sokan készek voltak prófétának elfogadni, de nem hittek benne, mint Messiásban.

Jézus most feltette a második kérdést, mely magukra a tanítványokra vonatkozott: “Ti pedig kinek mondotok engem?” (Mt 16:15) Péter így felelt: “Te vagy a Krisztus, az élő Istennek Fia” (Mt 16:16).

Péter elejétől fogva Messiásnak hitte Jézust. Sokan mások, akik Keresztelő János prédikálása alapján meggyőződtek és elfogadták Krisztust, kételkedni kezdtek János küldetésében, amikor a prófétát bebörtönözték és halálra adták. Most Jézus Messiás-voltában is kételkedtek, Ő-e, akit oly régen vártak? Számos tanítványa, akik buzgón várták, hogy Jézus elfoglalja Dávid trónját, elhagyta Őt, amikor felfogták, hogy nincs ilyen szándéka. Péter és társai azonban hűségesek maradtak. A tegnap még dicsőítők, ma megtagadók ingatag magatartása nem rombolta le a Megváltó igaz követőjének hitét. Péter kijelentette: “Te vagy a Krisztus, az élő Istennek Fia” (Mt 16:16). Nem királyi tisztességre vágyott, hogy megkoronázza Urát, hanem elfogadta Őt megaláztatásában.

Péter kifejezte a tizenkettő hitét. Mindamellet a tanítványok még távolról sem értették meg Krisztus küldetését. A papok és vének ellenállása és hamis beállítása nem térítette ugyan el őket Krisztustól, de nagy zavart okozott. Nem látták tisztán útjukat. A légkör, amelyben nevelték őket, a rabbik tanítása, a hagyomány hatalmasa még mindig befolyásolta az igazságról alkotott nézetüket. A világosság drága sugarai időről időre rájuk ragyogtak Jézusról, mégis sokszor

olyanok voltak, mint akik sötétben tapogatóznak. Ezen a napon azonban, mielőtt szembekerültek hitük nagy próbájával, a Szentlélek hatalmasan megnyugodott rajtuk. Egy kis időre szemük elfordult a “láthatókról”, hogy a “láthatatlanokat” (2Kor 4:18) szemlélje. Az emberi külső mögött felismerték Isten Fiának dicsőségét.

Jézus így felelt Péternek: “Boldog vagy Simon, Jónának fia, mert nem test és vér jelentette ezt meg néked, hanem az én mennyei Atyám” (Mt 16:17).

A Péter által megvallott igazság a hívő hitének alapja. Maga Krisztus jelentette ki, hogy ez az örök élet. Ezen ismeret birtoklása azonban nem szolgálhat alapul az önfelmagasztalásra. Péter nem saját jósága vagy bölcsessége miatt kapta ezt a kinyilatkoztatást. Az ember önmagától sohasem juthat el az istenismeretre. “Magasabb az égnél: mit teszel tehát? Mélyebb az alvilágnál; hogy ismerheted meg?” (Jób 11:8) Egyedül a fiúság lelke jelentheti ki nekünk Isten mélységes dolgait, melyeket “szem nem látott, fül nem hallott és embernek szíve meg se gondolt. Nekünk azonban az Isten kijelentette az Ő Lelke által: mert a Lélek mindeneket vizsgál, még az Istennek mélységeit is” (IKor 2:9-10). “Az Úr bizodalmas az őt félőkhöz” (Zsolt 25:14). Maga a tény, hogy Péter felismerte Krisztus dicsőségét, bizonyítja: ő “Istentől tanított” volt (Jn 6:45). Ó valóban, “Boldog vagy Simon, Jónának fia, mert nem test és vér jelentette ezt meg néked” (Mt 16 :17).

Jézus folytatta. “De én is mondom néked, hogy te Péter vagy, és ezen a kősziklán építem fel az én anyaszentegyházamat, és a pokol kapui sem vesznek rajta diadalmat” (Mt 16:18). A Péter szó követ jelent, görgő követ. Péter nem az a szikla volt, melyre az egyház alapíttatik. A pokol kapui vettek rajta diadalmat, amikor esküdözve, átkozódva megtagadta Urát. Az egyház olyasvalakire épül, akin a pokol kapui nem vehetnek diadalmat.

Századokkal a Megváltó eljövetele előtt Mózes rámutatott Izrael üdvösségének Sziklájára (Vö. 5Móz 32:4!). A zsoltáros így énekel: “Én erős kősziklám” (Zsolt 62: 8). Ésaiás írta: “Így szól az Úr Isten: Ímé Sionban egy követ tettem le, egy próbakövet, drága szegletkövet, erős alappal” (Ésa 28:16). Maga Péter ihletett írásában Jézusra vonatkoztatja ezt a próféciát. Így szól: “Mivelhogy ízeleltétek, hogy jóságos az Úr. Akihez járulván, mint élő, az emberektől ugyan meg-

vetett, de Istennél választott, becses kőhöz, ti magatok is mint élő kövek épüljétek fel lelki házzá” (1Pt 2: 3-5).

“Más fundamentumot senki nem vethet azon kívül, amely vette-tett, mely a Jézus Krisztus” (IKor 3:11). “Ezen a kősziklán - mon-dotta Jézus - építem fel az én anyaszentegyházamat” (Mt 16:18). Isten jelenlétében, az összes mennyei lény színe előtt, a pokol látha-tatlan hadserege előtt alapította Krisztus egyházát az élő sziklára. A Szikla Ő maga - saját teste, mely megtörtetett és megsebesített. Az ilyen alapra épített egyházon a pokol kapui sem vesznek diadalmat.

Mily gyöngének tűnt az egyház, amikor Jézus e szavakat kijelentette! Maroknyi volt a hívők csapata, akik ellen az ördögök meg a gonosz lelkek minden hatalma irányult - Krisztus követőinek mégsem kellett félniük. Erejük Sziklájára építkeztek, senki meg nem dönthette őket.

A hit hatezer éve Krisztusra épül. A sátáni harag árja és viharai hatezer éve ostromolják üdvösségünk Szikláját, de az áll rendületlenül.

Péter az egyház alapját képező igazságot fejezte ki, s Jézus most megtisztelte őt, mint a hívők egész testületének képviselőjét. Ezt mondta: “Néked adom a mennyek országának kulcsait; és amit megkötsz a földön, a mennyekben is kötve lesz; és amit megoldasz a földön, a mennyekben is oldva lesz” (Mt 16:19).

A “mennyek országának kulcsai” Krisztus szavai. A Szentírás minden szava az Övé, tehát mindegyik idetartozik. E szavaknak hatalmukban áll kinyitni és bezárni a mennyet. Kijelentik a feltételeket, melyek alapján az emberek elfogadtatnak vagy elvettettek. Ezért az Isten Igéjét hirdető munkája vagy élet illata az életre, vagy halál illata a halálra. Erre a küldetésre örök következmények terhe nehezedik.

A Megváltó nem egyedül Péterre bízta az evangélium művét. Egy későbbi időpontban megismételte a Péternek mondottakat közvetlenül az egyházra vonatkoztatva. Lényegében ugyanezt mondta a tizenkettőnek is, mint a hívők összessége képviselőinek. Ha Jézus bármilyen különös hatalommal ruházta volna fel valamelyik tanítványát, nem látnánk őket oly gyakran vitázni, hogy ki a nagyobb. Alá kellett volna vetniük magukat Mesterük akaratának, és tisztelni azt, akit Ő kiválasztott.

[350] Ahelyett, hogy felettesükké tette volna valamelyiküket, Krisztus azt mondta a tanítványoknak. “Ti pedig ne hívassátok magatokat Mesternek, Doktoroknak se hívassátok magatokat, mert egy a ti Doktorotok, a Krisztus” (Mt 23: 8.10).

“Minden férfiúnak feje a Krisztus” (IKor 11:3). Isten, aki mindeneket a Megváltó irányítása alá helyezett, “Őt tette mindeneknek fölötté az anyaszentegyháznak fejevé, mely az Ő teste, teljessége Őnéki, aki mindeneket betölt mindenekkel” (Ef 1:22 23). Az egyház Krisztusra alapozva épül, engedelmeskednie kell Krisztusnak, mint fejének. Nem függhet embertől, ember nem irányíthatja. Sokak állítása szerint az egyházban betöltött bizalmi tisztségük feljogosítja őket arra, hogy előírják, mit higgyenek és tegyenek mások. Ezt az igényt Isten nem szentesíti. “Mindnyájan testvérek vagytok” (Mt 23:8) - jelenti ki a Megváltó. Mindenki ki van téve a kísértésnek, mindenki esendő, tévedhet. Nem bízhatjuk vezetésünket véges elmére. A hit Sziklája Krisztus élő jelenléte az egyházban. A leggyöngébb is rábízhatja magát, és akik a legerősebbnek képzelik magukat, a leggyöngébbnek fognak bizonyulni, hacsak nem választják Krisztust erősségüknek. “Átkozott az a férfi, aki emberben bízik és testbe helyezi erejét” (Jer 17:5). Az Úr “Kőszikla, cselekedete tökéletes!” (5Móz 32:4) “Boldogok mindazok, akik őbenne bíznak!” (Zsolt 2:12)

Péter vallástétele után Krisztus megparancsolta tanítványainak, hogy senkinek ne mondják el: Ő a Krisztus. Parancsát a farizeusok és írástudók eltökélt ellenállása miatt adta. Továbbá a népnek, sőt a tanítványoknak is olyan hamis elképzelésük volt a Messiásról, hogy egy ilyen nyilvános bejelentés nem alakított volna ki bennük igaz képet jelleméről, munkájáról. A Megváltó napról napra fedte föl magát, így akart helyes felfogást kialakítani bennük önmagáról, mint Messiásról.

A tanítványok még mindig azt várták, hogy Krisztus földi fejedelmként fog uralkodni. Bár már oly régóta rejtegeti tervét, azt hitték, hogy nem marad örökre szegénységben és homályban, közeleg az idő, amikor megalapítja országát. Olyan gondolat, hogy a papok és rabbik gyűlöletét sohasem győzik le, hogy Krisztust saját nemzete veti el, csalóként elítélik, gonosztevéként keresztre feszítik, a tanítványok fejében meg sem fordult. Ám a sötétség órája közelgett, s

Jézusnak fel kellett tárnia tanítványainak az előttük álló küzdelmet. Szomorúság töltötte el, mert előre látta a próbát.

Eddig semmiről sem beszélt nekik szenvedésével és halálával kapcsolatosan. Nikodémussal folytatott beszélgetésében ezt mondta: “Amiképpen felemelte Mózes a kígyót a pusztában, akképpen kell az Ember fiának felemeltetnie. Hogy valaki hiszen Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3 :14-15). A tanítványok ezt nem hallották, de ha hallották volna sem értették volna meg. Most azonban már Jézussal voltak egy ideje, hallgatták szavait, nézték műveit, s megalázó körülményeit, a papok és a nép szembeszegülése ellenére csatlakozni mertek Péter vallástételéhez: “Te vagy a Krisztus, az élő Istennek Fia” (Mt 16:16). Elérkezett tehát az idő, amely fellebbenti a jövőt eltakaró fátylat. “Ettől fogva kezdé Jézus jelenteni az ő tanítványainak, hogy néki Jeruzsálembe kell menni, és sokat szenvedni a vénektől és a főpapoktól és az írástudóktól, és megöletni, és harmadnapon föltámadni” (Mt 16:21).

[351]

A tanítványok szótlánul, szomorúan és csodálkozva hallgatták. Krisztus elfogadta, hogy Péter, Isten Fiának ismeri el Őt, ezért most a szenvedésére és halálára utaló szavai érthetetlennek tűntek. Péter nem tudott csöndben maradni. Megragadta Mesterét, mintha közelgő végzete elől akarná visszarántani, és így kiáltott: “Mentsen Isten, Uram! Nem eshetik ez meg tevéled” (Mt 16:22).

Péter szerette Urát, Jézus mégsem dicsérte meg, amiért így nyilvánította ki vágyát, hogy megóvja a szenvedésektől. A tanítvány szavai nem segítettek vagy vigasztalták Jézust az előtte álló nagy próbában. Nem álltak összhangban Isten kegyelmi szándékával az elveszett világ iránt, sem az önfeláldozás leckéjével, melyet Jézus saját példájával tanított. Péter nem szerette volna látni a keresztes Krisztus életművében. Szavai éppen ellentétes benyomást keltettek, mint amit Krisztus el akart érni követőinek elméjében, s a Megváltó indíttatást kapott, hogy a legkeményebb dorgálást mondja ki, ami csak valaha elhagyta ajkát: “Távozz tőlem Sátán; bántásomra vagy nékem; mert nem gondolsz az Isten dolgaira, hanem az emberi dolgokra” (Mt 16:23).

Sátán megpróbálta elcsüggeszteni, küldetésétől eltéríteni Jézust, s Péter vak szeretetében a kísértésnek adott hangot. A gondolat szerzője a gonoszság fejedelme volt. Az ő ösztönzése rejtőzött az erőszakos kérés mögött. A pusztában Sátán felajánlotta Krisztusnak

[352]

a világ feletti uralmat, ha lemond az alázat és áldozat útjának vállalásáról. Most ugyanezzel a kísértéssel jött Krisztus tanítványaihoz. Péter tekintetét a földi dicsőségre akarta szegezni, hogy ne láthassa a keresztet, melyre Jézus akarta arcát fordítani. Péteren keresztül Sátán újra Jézust akarta megkísérteni.

A Megváltó azonban nem hallgatott rá, gondolatai tanítványa körül forogtak. Sátán beékelődött Péter és Mestere közé, hogy a tanítvány szívét ne érinthesse Krisztus érette viselt megaláztatásának látomása. Krisztus szavai nem Péternek szóltak, hanem annak, aki megpróbálta őt elválasztani Megmentőjétől. “Távozz tőlem Sátán” (Mt 16:23). Ne legyen többé ék köztem és tévelygő szolgálom között. Kerüljek szemtől szembe Péterrel, hogy felfedjem neki szeretetem titkát.

Keserű tanulság volt Péter számára, és nehezen fogta fel, hogy Krisztus földi útja szenvedéseken, megaláztatásokon keresztül vezet. A tanítvány vonakodott osztozni Urával a szenvedésben. A kemence tüzeiben azután mégiscsak meg kellett tanulnia annak áldását. Sokkal később, amikor aktivitása csökkent az évek és a munka terhei alatt, ezt írta: “Szeretteim, ne rémüljete meg attól a tűztől, amely próbáltatás végett támadt köztetek, mintha valami rémületes dolog történnék veletek; sőt, amennyiben részetek van a Krisztus szenvedéseiben, örüljete, hogy az ő dicsőségének megjelenésekor is vigadozva örvendezhessete” (1Pt 4:12-13).

Jézus most elmagyarázta tanítványainak, hogy az Ő önmegtágadó élete például kell szolgáljon a saját életükhöz is. A tanítványokkal együtt magához szólította az ott időző embereket is, és így szólt: “Ha valaki énutánam akar jőni, tagadja meg magát, és vegye, fel az ő keresztjét minden nap, és kövessen engem” (Mt 16:24). A kereszt fogalma Róma hatalmához kapcsolódott. A legkegyetlenebb, legmegalázóbb halálnem eszköze volt. A legaljasabb gonosztevőknek kellett maguknak vinniük a keresztet a kivégzés színhelyére, s gyakran, amikor vállukra akarták helyezni, kétségbeesett erőfeszítéssel tiltakoztak, míg megtörték őket, s a kínzóeszközt rájuk kötötték. Jézus azt parancsolta követőinek, hogy vegyék föl keresztjüket, és hordozzák Őutána. A tanítványok számára szavai azt jelentették - noha csak homályosan értették meg azokat -, hogy alá kell vetniük magukat a legkeserűbb megaláztatásnak, akár mindhalálíg Krisztus kedvéért. A Megváltó szavai nem érzékeltethettek volna tökéle-

tesebb alárendeltséget. Mindezt vállalta értük. Jézus szemében a menny nem tűnt kívánatos helynek, ha eközben mi elveszünk. A mennyei udvart megvetéssel, támadásokkal teli életre és szégyenteljes halálra cserélte föl. Ő, aki gazdag volt a mennyben a mérhetetlen kincsek között, szegénnyé lett, hogy szegénysége által mi meggazdagodjunk. Azt az utat kell követnünk, melyen Ő járt.

[353]

Szeretni a lelkeket, akikért Krisztus meghalt - ez az ÉN keresztre feszítését jelenti. Aki Isten gyermeke, az ettől kezdve egy szemnek tekinti magát a világ megmentésére lebocsátott láncban. Egy Krisztussal az Ő kegyelmi tervében, s Vele jár, hogy megkeresse és megmentse, aki elveszett. A keresztes embernek mindig észben kell tartania, hogy ő Istennek szentelte magát, és jellemével Krisztust kell bemutatnia a világnak. Az önfeláldozásnak, szeretetnek, együttérzésnek, melyek Krisztus életében megnyilvánultak, újra meg kell jelenniük Isten munkásának életében.

“Valaki meg akarja tartani az ő életét, elveszti azt; valaki pedig elveszti az ő életét énértem és az evangéliumért, az megtalálja azt” (Mk 8: 35). Az önzés halál. A test egyetlen szerve sem maradhat életben, ha működését csak önmagára korlátozza. A szív, ha nem tudná életadó vérét továbbítani a kézbe és a fejbe, hamarosan elveszítené erejét. Az életadó vérhez hasonlóan járja át Krisztus szeretete az Ő titokzatos testének minden részét. Egymáshoz rendelt tagok vagyunk, s aki nem hajlandó másoknak juttatni, az elpusztul. És “Mit használ az embernek, - mondta Jézus - ha az egész világot megnyeri is, de az ő lelkében kárt vall? Avagy micsoda váltságot adhat az ember az ő lelkéért?” (Mt 16: 26)

A jelenlegi szegénységen és megaláztatáson túl megmutatta a tanítványoknak dicsőséges eljövételét, nem földi trón káprázatában, hanem Istennek és a mennyei seregeknek dicsőségében. Azután így szólt: “Megfizet mindenkinek az ő cselekedete szerint” (Mt 16:27). Bátorításul ígéretet adott nekik: “Bizony mondom néktek: Azok között, akik itt állanak, vannak némelyek, akik nem kóstolják meg a halált, amíg meg nem látják az embernek Fiát eljönni az ő országában” (Mt 16:28). A tanítványok azonban nem értették meg szavait. A dicsőség túlságosan messzinek tűnt. Szemük a közelebbi dolgokra figyelt, a földi életre, a szegénységre, megaláztatásra, szenvedésre. Le kell mondaniuk a Messiás országaról alkotott ragyogó várakozásaikról? Nem fogják látni urukat Dávid trónján megdicsőülni?

Lehetséges, hogy Krisztusnak szerény, hontalan vándorként kell élnie, akit megvetnek, elutasítanak, és halálra adnak? Bánat nyomasztotta szívüket szeretett Mesterük miatt. Kétségek is kínozták őket, mert felfoghatatlannak tűnt, hogy Isten Fiának ilyen könnyörtelen megaláztatást kell elszenvednie. Megkérdezték, miért kellene önként Jeruzsálembe mennie, hogy ott úgy bánjanak Vele, ahogyan elmondta.

[354]

Hogyan nyugodhat bele ilyen sorsba, s hagyhatja őket még nagyobb sötétségben, mint amilyenben voltak, mielőtt megnyilatkozott nekik?

A tanítványok úgy okoskodtak, hogy Cézárea Filippi tartományában Krisztus kívül esik Heródes hatókörén. Nincs félnivalója a zsidók gyűlöletétől vagy a rómaiak hatalmától. Miért nem ott dolgozik, távol a farizeusoktól? Miért kell magát halálra adnia? Ha pedig meg kell halnia, hogyan alapíthatja meg országát oly szilárdan, hogy a pokol kapui sem vehetnek rajta diadalmat? A tanítványok számára ez valóban rejtély volt.

Most a Galileai tenger partján épp afelé a város felé haladtak, ahol minden reményük összeomlott. Nem mertek kifogást emelni Krisztusnál, de egymás között szomorú hangon tárgyalták, milyen jövő vár rájuk. Kétségeik között is ragaszkodtak a gondolathoz, hogy valamilyen előre nem látható körülmény elháríthatja az Urukra váró sorsot. Így szomorkodtak és kételkedtek, reménykedtek és rettegetek

[355]

hat hosszú, borongós napon át.

Jézus megdicsőülése

Alkonyodik, midőn Jézus maga mellé szólítja három tanítványát, Pétert, Jakabot és Jánost, átvezeti őket a mezőkön, messze föl egy rögös ösvényen, egy magányos hegyoldalra. A Megváltó és tanítványai egész nap utaztak, tanítottak, s a hegymászás most még jobban kifárasztja őket. Krisztus leemelte a terhet számos szenvedő testéről, lelkéről, az élet áramát adta kimerült porhüvelyükbe, de Ő maga is ember, és tanítványaihoz hasonlóan elfárasztja a hegymenet.

A lenyugvó nap fénye még elidőz a hegycsúcson, halványodó csillogása bearanyozza ösvényüket. Ám hamarosan elhal a fény a hegyen és a völgyben is, a nap lebukik a nyugati láthatáron, s a magányos vándorokra az éj sötétje borul. A környezet homálya összhangban áll szomorú életükkel, mely köré mind sűrűbb felhők gyülekeznek.

A tanítványok nem merik megkérdezni Krisztust, hová megy és miért. Jézus gyakran töltött imában a hegyen egész éjszakákat. Ő, akinek keze formálta a hegyet és völgyet, otthon érzi magát a természetben, élvezi csöndjét. A tanítványok követik Krisztust, ahová megy, de csodálkoznak, miért vezeti őket Mesterük ezen a fárasztó, meredek helyen, amikor ők is kimerültek, s Neki is pihenésre volna szüksége.

Végül Krisztus szól, hogy ne menjenek tovább. Néhány lépést távolodik, s a Fájdalmak Férfia erős kiáltásokkal és könnyhullatásokkal esedez. Erőért könyörög, hogy kiállhassa a próbát az emberiség érdekében. Újra kapcsolatba kell kerülnie a Mindenhatóval, mert csak így képes szembenézni a jövővel. Kiönti szívbeli vágyakozását tanítványaiért, hogy a sötétség hatalmának órájában hitük el ne fogyatkozzék. A harmat elborítja meghajló alakját, de Ő most nem érzi. Az éj árnyai sűrűn köré telepednek, de Ő nem törődik homályukkal. Így telnek lassan az órák. A tanítványok eleinte őszinte odaszenteléssel, vele egységben imádkoznak, egy idő után azonban hatalmába keríti őket a fáradtság, s miközben figyelmüket a helyszínre igyekeznek fordítani, elalszanak. Jézus beszélt nekik

[356]

szenvedéseiről, magával vitte őket, hogy imában egyesüljenek vele, s most érettük imádkozik. A Megváltó látta tanítványai bánatát, enyhíteni akarta szomorúságukat, biztosítani kívánta őket, hogy hitük nem volt hiábavaló. Még a tizenkettő közül sem tudja mindenki elfogadni a kinyilatkoztatást, melyet adni óhajt. Csak azt a hármat választotta ki, hogy vele legyenek a hegyen, akik majd tanúi lesznek Gecsemáné-kerti gyötrelmének. Imájának most az a tárgya, hogy tanítványai láthassák ama dicsőséget, amely az Övé volt az Atyával a világ alapítása előtt, s országa nyilatkozzék meg emberi szemeik számára, tanítványai erősödjenek meg, mert látták azt. Azért könyörög, hogy lássák istenségének megnyilatkozását, ami majd vigaszt nyújt nekik szenvedései tetőfokának órájában, s biztosan tudhassák: Ő Isten Fia, és szégyenteljes halála a megváltási terv részét képezi.

Imája meghallgattatik. Miközben alázatosan a sziklás földre borul, hirtelen megnyílik az ég, Isten városának aranykapui szélesre tárulnak, s a hegyről leszálló szent fényesség beragyogja a Megváltó alakját. Istensége belülről átragyog az emberin, s egybeolvad a fönt-ről jövő dicsőséggel. Térdéről felemelkedve ott áll Krisztus isteni fenségben. Megszűnt a lelki gyötrelmem. Arca most fénylik, “mint a nap”, ruhája, “fehér, mint a fényesség” (Mt 17:2).

A tanítványok fölébrednek, nézik a hegyet beragyogó dicsőség áradatát. Félelemmel vegyes ámulattal szemlélik Mesterük sugárzó alakját. Amint szemük hozzászokik a csodás fényhez, látják, hogy Jézus nincs egyedül. Mellette áll két mennyei lény, bensőségesen beszélgetnek vele. Egyikük Mózes, aki a Sínai hegyen beszélt Istennel, másikuk Illés - akinek megadatott az a magas kiváltság, ami Ádám fiai közül rajta kívül csak egynek -, kit sohasem győzött le a halál hatalma.

Ezeröttszáz évvel azelőtt Mózes a Piszga hegyén állva szemlélte az Ígéret Földjét. A Meribánál elkövetett bűne miatt azonban nem mehetett be oda. Nem neki jutott az öröm, hogy Izrael seregeit atyáik örökségébe vezesse. Gyötrődő könyörgése: “Hadd menjek át kérlek, és hadd lássam meg azt a jó földet, amely a Jordánon túl van, és azt a jó hegyet, és a Libanont!” (5Móz 3 : 25) - nem talált meghallgatásra. A remény, mely negyven évig megvilágította a pusztai vándorlás sötétjét, nem teljesült. Egy pusztai sírba torkollott annyi esztendő küszködése, nyomasztó gondja. Ám Ő, aki “véghetetlen bőséggel mindeneket megcselekedhetik, feljebb hogynem mint kérjük vagy el-

gondoljuk,” (Ef 3:20) ilyen mértékben válaszolt szolgájának imájára. Mózes általment a halál országán, de nem kellett a sírban maradnia. Maga Krisztus hívta elő az életre. Sátán, a kísértő követelte Mózes testét vétke miatt, de Krisztus, a Megváltó előhozta őt a sírból (Vö. Júd 9!).

A megdicsőülés hegyén Mózes tanú volt rá, hogy Krisztus győzött a bűn és a halál fölött. Azokat jelképezte, akik az igazak föltámadásakor előjönnek a sírból. Illés, aki anélkül ment a mennybe, hogy meghalt volna, azokat jelképezte, akik élni fognak a földön Krisztus második eljövetelekor, akik elváltoznak “nagy hirtelen, egy szempillantásban, az utolsó trombitaszóra”, amikor “szükség, hogy ez a romlandó test romolhatatlanságot öltön magára”, és “e halandó test halhatatlanságot öltön magára” (IKor 15:52-53). Jézus mennyei világosságba öltözött, ahogyan meg fog jelenni, amikor eljön “másodszor bűn nélkül” (Zsid 9:28) üdvösségre. Mert el fog jönni “az ő Atyja dicsőségében a szent angyalokkal”. (Mk 8:38) A Megváltó tanítványainak adott ígérete most beteljesedett. A hegyen kicsinyített formában látható volt a dicsőség jövődő országa: Krisztus, a király; Mózes, a feltámadott szentek; és Illés, az elváltozott szentek képviselője.

A tanítványok még nem fogják föl a látottakat, de örvendeznek, amiért hosszútűrő tanítójukat - aki gyöngéd és alázatos, s gyámoltalan idegenként vándorol ide-oda - megtisztelik a menny kiváltságosai. Azt hiszik, Illés a Messiás uralkodását fogja bejelenteni, s Krisztus országát hamarosan megalapítják a földön. Félelmük, csatódásuk emlékét örökre elűzhetik. Szeretnének ott maradni, ahol Isten dicsősége megnyilatkozott. Péter felkiált: “Mester, jó nekünk itt lennünk: csináljunk azért három hajlékot, egyet néked, Mózesnek is egyet, és egyet Illésnek.” (Lk 9:33) A tanítványok bizonyosak afelelől, hogy Mózes és Illés Mesterük védelmére, királyi tekintélyének megalapozására érkezett.

A koronát azonban a keresztnek kell megelőznie. Beszélgetésük tárgya nem Krisztus trónra emelése, hanem Jeruzsálemben bekövetkező halála. Jézus egyedül járt az emberek között, hordozta az emberiség gyengeségeit, annak fájdalma, bűne ránehezedett. Mennél inkább nyomasztotta a közelgő próba lelkileg annál inkább egyedül maradt a világban, mely nem ismerte fel Őt. Még szeretett tanítványai is elmerültek saját kételyeikben, bánatukban, vérmes remé-

nyeikben, s nem fogták föl küldetésének titkát. Egykor a menny szeretete és közössége övezte, de az Átala teremtett világban magányos volt. Most a menny elküldte követeit Jézushoz; nem angyalokat, hanem embereket, akik elszenvedtek fájdalmat, bánatot, és együtt tudtak érezni a Megváltóval földi életének próbájában. Mózes és Illés Krisztus munkatársai voltak. Vele együtt sóvárogták az emberiség megváltását. Mózes Izraelért könyörgött: “De most bocsásd meg bűnüket; ha pedig nem: törölj ki engem a te könyvedből, amelyet írtál” (2Móz 32:32). Illés ismerte a lélek magányosságát, a három és fél éves éhség idején hordozta a nemzet gyűlöletének és bajának terhét. Egyedül állt ki Istenért a Kármel hegyén. Egyedül menekült a pusztába fájdalmával, kétségbeesésével. Isten ezeket az embereket választotta az összes, trónját körülvevő angyal felett, hogy beszéljenek Jézussal szenvedésének körülményeiről, s vigasztalják, biztosítsák a menny együttérzéséről. A világ reménye, minden emberi lény üdvössége volt beszélgetésük lényege.

Mivel elnyomta őket az álom, a tanítványok keveset hallottak a Krisztus és a mennyei követek közötti beszélgetésből. Elmulasztottak vigyázni és imádkozni, így nem részesülhettek abban, amit Isten adni kívánt nekik: Krisztus szenvedéseinek és az azt követő dicsőségnek a megismerésében. Elveszítették azt az áldást, amely az övék lehetett volna, ha ők is vállalják az önfeláldozást. A tanítványok késedelmesek voltak a hit dolgában, kevésre becsülték a kincset, mellyel a menny gazdaggá akarta tenni őket.

Mégis nagy világosságot kaptak. Megbizonyosodtak róla, hogy az egész menny ismeri a zsidó nemzet bűnét, Krisztus elvetését. Mélyebben betekintheztek az Üdvözítő munkájába. Olyan dolgokat látott szemük és hallott fülük, melyek meghaladják az emberi értelmet. “Szemlélői” voltak “az ő nagyságának” (2Pt 1:16), megértették, hogy Jézus valóban a Messiás, akiről a pátriárkák és próféták bizonyosságot tettek, akit a mennyei világ is elismer.

[359] “Mialatt még a hegyen látott jelenetre szegeztek tekintetüket, fényes felhő borítá be őket; és ímé szózat lőn a felhőből, mondván: Ez az én szerelmes Fiam, akiben én gyönyörködöm; őt hallgassátok” (Mt 17:5). Amint nézték a dicsfelhőt, amely fényesebb volt a pusztában Izrael törzsei előtt járó felhőnél, amint hallották Isten hangját a maga félelmetes fenségében, mely megremegtette a hegyet, a tanítványok a földre hullottak. Arcukat elrejtették, leborulva

maradtak, míg Jézus oda nem jött, megérintette őket, és félelmüket eloszlatta jól ismert hangja: “Keljete fel és ne féljete!” (Mt 17:7) Mire felbátorodtak és kinyitották szemüket, látták, hogy a mennyei dicsőség elvonult, Mózes és Illés alakja eltűnt. Egyedül voltak a hegyen Jézussal.

[360]

Szolgálat

Az egész éjjel a hegyen telt el, s amint felkelt a nap, Jézus és tanítványai leereszkedtek a síkságra. A tanítványok megfélemlettek - gondolataikba merültek és hallgattak. Péternek sem volt semmi mondanivalója. Örömmel ott maradtak volna azon a szent helyen, melyet a mennyei világosság érintett, ahol Isten Fia kinyilatkoztatta dicsőségét, de még sokat kellett munkálkodni a népért, akik már közel s távol keresték Jézust.

A hegy lábánál nagy csoport gyűlt össze. A hátramaradt tanítványok vezették őket ide, akik tudták, merre vonult el Jézus. Ahogy a Megváltó közeledett, ezekkel a szavakkal parancsolta meg három társának, hogy el ne mondjanak semmit abból, amit láttak: “Senkinek se mondjátok el amit láttatok, míg fel nem támadt az embernek Fia a halálból” (Mt 17:9). A tanítványoknak a kapott kinyilatkoztatást szívükben kellett megőrizniük, nem pedig elbeszélniük mindenfelé. Ha a sokaság tudomására hozzák, azzal csak értetlen csodálkozást vagy nevetést váltanak ki. Még a kilenc apostol sem értette meg a jelenést, míg Krisztus föl nem támadt a halálból. Milyen nehezen értette meg ezt még a három kiváltságos tanítvány is, ez abból is látszik, hogy jóllehet Krisztus elmondta, mi áll előtte, mégis azoknak odadtak egymás között, mit is jelenthet a halálból való feltámadás. Mégsem kértek magyarázatot Jézustól. A jövőre vonatkozó szavai szomorúsággal töltötték el őket, s nem kívántak újabb kinyilatkoztatást arról, amiről szívesebben hitték volna, hogy sohasem következik be.

Amint az emberek a síkságon észrevették Jézust, elészaladtak, tisztelettel és örömmel üdvözölték. Az Ő éles szeme ennek ellenére észrevette, hogy valami baj van. A tanítványok zavartnak látszottak. Olyasvalami történt az imént, ami keserű csalódást és megaláztatást okozott.

[361]

Miközben a hegy lábánál várakoztak, egy apa hozta eléjük fiát, hogy szabadítsák meg a gyötrő néma lélektől. Jézus akkor adott hatalmat a tizenkettőnek a tisztátalan lelkek kiűzésére, amikor szét-

küldte őket, hogy hirdessék az evangéliumot szerte Galileában. Amíg erősen jártak a hitben, a gonosz lelkek engedtek szavuknak. Most Krisztus nevében megparancsolták a kínzó léleknek, hogy hagyja el áldozatát, de az csúfot űzött belőlük: újra megmutatta erejét. A tanítványok nem tudták mire vélni vereségüket, s úgy érezték, ségyent hoztak magukra és Mesterükre. A sokaságban írástudók is voltak, akik felhasználták ezt az alkalmat, hogy megalázzák őket. Körülfogták a tanítványokat, kérdéseket szegeztek nekik, s megpróbálták bebizonyítani: Mesterükkel együtt csalók. Itt van egy gonosz lélek - jelentették ki a rabbik diadalmasan - akit sem a tanítványok, sem maga Krisztus nem győzhetne le. A nép már-már az írástudók oldalára állt, a lenézés és megvetés érzése átjárta a sokaságot.

Ám hirtelen abbamaradtak a vádaskodások. Jézus közeledett három tanítványával, s egy gyors érzelmi áthangolódás hatására az emberek megfordultak Jézus irányába. A mennyei dicsőség megtapasztalásának fénye meglátszott a Megváltón és társain. Olyan világosság ragyogott arcukon, hogy szemlélőik félelemmel teltek el. Az írástudók rémülten húzódtak hátra, mialatt a nép üdvözölte Jézust.

Mintha látta volna mindazt, ami történt, a Megváltó a küzdelem színhelyére lépett, tekintetét az írástudókra szegezte, és ezt kérdezte: “Mit versengetek ezekkel?” (Mk 9:16)

Az imént még oly vakmerő, kihívó hangok elnémultak. Egyetlen hang sem hallatszott az egész tömegben. A szenvedő apa utat tört a sokaságban, Jézus lábához vetette magát, és előadta bajának, csalódásának történetét.

“Mester, - mondotta - idehoztam hozzád az én fiamat, akiben néma lélek van. És ahol csak előfogja, szaggatja őt; Mondám hát tanítványaidnak, hogy űzzék ki azt, de nem tudták” (Mk 9:17-18).

Jézus körültekintett a megrettent sokaságon, a gáncsoskodó írástudókon, a megszeppent tanítványokon. Minden szívből hitetlenséget olvasott ki, és fájdalmas hangon így kiáltott: “Óh hitetlen nemzetség, meddig leszek még veletek? Meddig szenvedlek még titeket?” (Mk 9:19) A kétségbeesett apának pedig megparancsolta: “Hozd ide a te fiadat!” (Lk 9: 41)

Odahozták a fiút, s amint a Megváltó rátekintett, a gonosz lélek a fiút rettenetes görcsök között ledobta a földre. A földön fetrengett, tajtékozott a szája, a levegőt megremegtették irtóztatós kiáltásai.

Az élet Fejedelme és a sötétség erőinek fejedelme újra a csatamezőn találkozott. Krisztus a maga küldetésének szolgálatában, hogy “a foglyoknak szabadulást hirdessek, hogy szabadon bocsássam a lesújtottakat” (Lk 4:18). Sátán pedig, hogy áldozatát hatalmában tartsa. A világosság angyalai meg a gonosz angyalok seregei láthatatlanul jelen voltak, hogy figyeljék a küzdelmet. Egy rövid időre Jézus megengedte a gonosz léleknek, hogy megmutassa erejét, s a szemlélők felmérhessék az elkövetkező szabadítást.

A sokaság visszafojtott lélegzettel figyelt, az apa remény és félelem között tépelődött. Jézus megkérdezte: “Mennyi ideje, hogy ez esett rajta?” (Mk 9:21) Az apa elmesélte a szenvedések hosszú éveinek történetét, majd, mintha már nem tudna többet elviselni, felkiáltott: “Ha valamit tehetsz, légy segítségül nekünk, könyörülvén rajtunk.” “Ha valamit tehetsz!” (Mk 9: 22) Az apa még most is megkérdőjelezte Krisztus hatalmát.

Jézus válaszol: “Ha hiheted azt, minden lehetséges a hívőnek” (Mk 9:23). Krisztus részéről nem hiányzik az erő, a fiú meggyógyítása az apa hitétől függ. Az apa könnyekben tör ki, felismeri saját gyöngeségét, Krisztus kegyelmére hagyatkozik, s így kiált: “Hiszek Uram! Légy segítségül az én hitelenségemnek” (Mk 9:24).

Jézus a szenvedőhöz fordul, s így szól: “Te néma és siket lélek, én parancsolom néked, menj ki belőle, és többé belé ne menj!” (Mk 9:25). Kiáltás hallatszik, halálos a küzdelem. Az ördög távozóban mintha áldozata életére törne. Azután a fiú mozdulatlanul, látszólag élettelenül fekszik. A sokaság suttog: “Meghalt” (Mk 9:26). Jézus azonban kézen fogja, felemeli, és teljes testi-lelki épségében állítja édesapja elé. Apa és fia dicsőítik Szabadítójuk nevét. Az emberek “elálmélkodának mindnyájan az Istennek nagyságos erején” (Lk 9:43), mialatt a vereséget szenvedett, megszégyenült írástudók mogorván elfordultak.

“Ha valamit tehetsz, légy segítségül nekünk, könyörülvén rajtunk” (Mk 9:22). Hány bűnterhes lélek visszhangozta ezt az imát! A könyörületes Megváltó válasza mindenkinek ez: “Ha hiheted azt, minden lehetséges a hívőnek” (Mk 9:23). A hit köt össze a mennyei, ez ad erőt, hogy megbirkózzunk a sötétség erőivel. Krisztusban Isten gondoskodott eszközökről minden bűnös jellemvonásunk féken tartására, hogy ellent tudjunk állni bármilyen erős kísértésnek. Sokan úgy érzik, nincsen hitük, és ezért távol maradnak Krisztustól.

Az ilyen gyámoltalanok méltatlanságukban vessék alá magukat az irgalmas Megváltó kegyelmének. Ne önmagukra, hanem Krisztusra nézzenek, aki meggyógyította a betegeket és kiűzte a démonokat, amikor az emberek között járt, az ma is ugyanaz a hatalmas Üdvözítő. A hit Isten ígéje által jó. Ragadd meg ígéretét: “Aki hozzám jó, semmiképpen ki nem vetem” (Jn 6:37). Vesd magad lábához és kiáltsd: “Hiszek Uram! Légy segítségül az én hitetlenségemnek” (Mk 9:24). Ha ezt cselekszed, sohasem veszhetsz el, soha.

A kiváltságos tanítványok rövid időn belül látták a két végletet: dicsőséget és megaláztatást. Látták az embert átváltozni Isten képmására, és lealacsonyodni Sátán hasonlatosságára. Látták Jézust leszállni a hegyről, ahol az égi küldöttekkel beszélt, ahol a sugárzó dicsőségből jövő hang Isten Fiának jelentette ki, hogy a legkétségbeejtőbb és legfelháborítóbb kép táruljon elé: az eszelős fiú eltorzult ábrázattal, kínok görcsétől csikorgó fogakkal - emberi erő nem tudott rajta segíteni. A hatalmas Üdvözítő, aki néhány órával ezelőtt megdicsőülten állt álmélkodó tanítványai előtt, lehajol, hogy fel-emelje Sátán áldozatát a földről, ahol az fetrengett, és testi, szellemi egészségben adja vissza atyjának, otthonának.

A megváltás példaképe volt ez: Isten Egyetlene leereszkedett az Atya dicsőségéből, hogy megmentse az elveszettet. Ez megmutatta a tanítványok küldetését is. Krisztus szolgáinak életüket nemcsak a hegyen, Jézussal kell eltölteniük, a lelki megvilágosodás óráiban. Munka vár rájuk lent a síkon. Sátán rabságába vetett lelkek várják a hit és az imádság szavait, melyek megszabadítják őket.

A kilenc tanítvány még mindig a kudarc keserű tényén töprengett, s amikor Jézus ismét egyedül maradt velük, megkérdezték: “Mi miért nem űzhettük ki azt?” (Mk 9:28) Jézus így felelt: “A ti hitetlenségetek miatt. Mert bizony mondom néktek: Ha akkora hitetek volna, mint a mustármag, azt mondanátok ennek a hegynek: Menj innen amoda, és elmenne; és semmi sem volna lehetetlen néktek. Ez a fajzat pedig ki nem megy, hanemha könyörgés és böjtölés által” (Mt 17:24-21). Hitetlenségük, mely kizárta őket a Krisztussal való mélyebb közösségből, valamint felületességük, mellyel a rájuk bízott szent munkát tekintették, okozta vereségüket a sötétség erőivel vívott küzdelemben.

Krisztusnak a saját halálára mutató szavai szomorúságot, kételyt ébresztettek. A Jézust a hegyre kísérő három tanítvány kiválasztása

felkeltette a többi kilenc irigységét. Ahelyett, hogy imádkozással, a Krisztus szavain való elmélkedéssel erősítették volna hitüket, inkább csüggedésükkel, személyes sérelmeikkel foglalkoztak. A sötétségnek ebben az állapotában vállalták a küzdelmet Sátánnal.

Ahhoz, hogy sikerrel vegyenek föl egy ilyen harcot, más lelki-lettel kellett munkához látniuk. Hitüket meg kellett erősíteniük hő imával, böjttel, szívbeli megalázkodással. Meg kellett üresíteniük önmagukat énjüktől, be kellett telniük Isten Lelkével és erejével. Komolyság, hit általi könyörgés Istenhez: kizárólag ez biztosíthatja a Szentlélek segítségét a fejedelemségek és hatalmasságok, e világ sötétségének bírói és a világban lakozó gonosz lelkek elleni harchoz. Hit által teljes függőségbe kerülünk Istentől, fenntartás nélkül odaszentalódunk munkájára.

“Ha akkora hitetek volna, mint a mustármag, - mondta Jézus - azt mondanátok ennek a hegynek: Menj innen amoda, és elmenne” (Mt 17:20). Bár a mustármag oly kicsiny, mégis ugyanazt az életerőt tartalmazza, amely a leghatalmasabb fa növekedését is biztosítja. Ha a mustármagot elvetik a földbe, a parányi csíra minden elemet magába szív, melyet Isten táplálására adott, s rohamos fejlődésnek indul. Ha ehhez hasonló hited van, megragadod Isten Igéjét, és minden Tőle rendelt segédeszközt. Így hited megerősödik, s a menny erejét hozza segítségédre. A Sátán által felhalmozott akadályok - legyenek bár látszólag oly áthatolhatatlanok, mint az örök hegyek - eltűnnek a hit parancsára. “Semmi sem volna lehetetlen néktek” (Mt

[365] 17:20).

Ki a nagyobb?

Jézus, amikor visszatért Kapernaumba, nem a jól ismert helyeket kereste föl, ahol tanította az embereket, hanem tanítványaival csöndesen elment a házhoz, mely majd átmeneti otthona lesz. Galileai tartózkodásának hátralevő részében inkább tanítványainak oktatását, mint a sokaságért végzett munkálkodást tűzte ki célul.

Galileai utazásakor Krisztus újból megpróbálta felkészíteni tanítványait az előtte álló eseményekre. Elmondta nekik, hogy fel kell mennie Jeruzsálembe, ahol halálra adják, majd feltámad. Ezután azt a különös, komoly kijelentést tette, hogy elárulják, ellenségeinek kezére adják. A tanítványok még most sem értették meg szavait. Bár nagy bánat árnyéka borult rájuk, a versengés szelleme helyet talált szívükben. Azon vitatkoztak maguk között, ki fog nagyobbak számítani az eljövendő országban. Ezt a vetélkedést palástolni akarták Jézus előtt, ezért nem mentek szorosan mellette, mint rendszeren, hanem mögötte maradtak úgy, hogy Ő előttük lépett be Kapernaumba. Jézus olvasott gondolataikban, tanácsolni, oktatni szerette volna őket. Ezért egy csöndes órára várt, amikor szívük megnyílik szavai befogadására.

Alighogy a városba értek, a templomadó begyűjtője Péternek szegezte a kérdést: “A ti mesteretek nem fizeti-é a két-drachmát?” (Mt 17:24) Ez nem polgári adó volt, hanem vallási hozzájárulás, melyet minden zsidónak évente fizetnie kellett a templom fenntartására. A két drachma fizetésének megtagadását a templommal szembeni hűtlenségnek tekintették volna - az írástudók értékelése szerint a legsérelmesebb bűnnek. A Megváltó viselkedése az írástudók törvényeivel, majd szemrehányása a hagyomány védelmezőivel szemben alapul szolgált a vádra, hogy fel akarja forgatni a templomi rendet. Ellenségei most ezt megfelelő alkalomnak látták, hogy rossz hírbe keverjék. A templomadó begyűjtőjében készséges szövetségesre letek. [366]

Péter úgy érezte, hogy a beszédő kérdése alattomosan támadja Krisztusnak a templomhoz való hűségét. Mestere jó hírnevéért lelke-

sedve, sietősen válaszolt, anélkül, hogy megbeszélte volna Jézussal, kell-e fizetnie az adót.

Péter azonban csak részben ismerte föl kérdezőjének szándékát. Volt néhány osztály, melyek kivételezettek voltak, melyeknek nem kellett adót fizetniük. Mózes idejében, amikor a lévítákat elkülönítették a szentély szolgálatára, ők nem kaptak örökséget a nép között. Az Úr így szólt: “Nem volt része és öröksége a Lévinek az ő atyjafiaival; az Úr az ő öröksége” (5Móz 10:9). Krisztus napjaiban a papokat és a lévítákat még mindig külön a templom céljaira szentelt embereknek tekintették, ezért nem kellett évi hozzájárulást fizetniük annak fenntartására. A próféták is mentességet élveztek a fizetés alól. Az írástudók azzal, hogy Jézustól megkövetelték ezt az adót, semmibe vették jogát a prófétai, tanítói címre, és közönséges személyként kezelték. Ha visszautasítja az adó kifizetését, kinyilvánítja hűtlenségét a templommal szemben, ha viszont megteszi azt, ezzel igazolja, hogy joggal vetették el, mint prófétát.

Kevéssel ezelőtt ismerte el Péter Jézust Isten Fiának, most viszont elszalasztotta az alkalmat, hogy előtárja Mestere jellemét. A begyűjtőnek adott válaszával - hogy Jézus kifizeti az adót - gyakorlatilag szentesítette azt a Róla alkotott helytelen felfogást, amelyet a papok és vének igyekeztek átvinni a köztudatba.

Amint Péter belépett a házba, a Megváltó nem utalt a történetekre, hanem megkérdezte: “Mit gondolsz Simon? A föld királyai kiktől szednek vámot vagy adót? a fiaiktól-é, vagy az idegenektől?” (Mt 17:25) Péter így felelt: “Az idegenektől.” Jézus ezt mondta: “Tehát a fiak szabadok” (Mt 17:26). Míg egy ország népétől adót szednek királyuk eltartására, az uralkodó saját gyermekei kivételek. Ugyanígy Izraelnek is - akik Isten népének vallották magukat - fenn kellett tartaniuk az Ő szolgálatát, Jézus azonban, Isten Fia, nem állt ilyen kötelezettség alatt. Ha a papok és lévíták kivételezettek voltak a templommal való kapcsolatuk miatt, mennyivel inkább Ő is az, akinek a templom Atyja háza volt.

Ha Jézus tiltakozás nélkül kifizeti az adót, gyakorlatilag elismerte volna a követelés jogosságát, és ezzel megtagadja istenségét.

[367]

Így azonban, bár jogosnak látta a követelést, megtagadta az alapját képező indoklást. Gondoskodott az adó megfizetéséről, ezzel bebizonyította isteni jellemét. Nyilvánvalóvá vált, hogy egy Istennel, s

ezért nem adóköteles, mintha csupán a királyság egyik alattvalója lenne.

“Menj a tengerre, - utasította Pétert - vedd be a horgot, és vond ki az első halat, amely ráakad; és, felnyitván a száját, egy státert találsz benne: azt kivévén, add oda nekik érettem és teéretted” (Mt 17:27).

Bár istenségét emberi természetre váltotta át, ezzel a csodával kinyilatkoztatta dicsőségét. Nyilvánvalóvá vált, hogy Ő az, aki Dávid által kijelentette: “Enyém az erdőnek minden vadja, a barmok az ezernyi hegyeken. Ismerem a hegyeknek minden szárnyasát, és a mező állatai tudva vannak nálam. Ha megéhezném, nem mondanám meg néked, mert enyém e világ és ennek mindene” (Zsolt 50:10-12).

Jóllehet Jézus megmagyarázta, hogy nem köteles megfizetni a templomadót, nem szállt vitába a zsidókkal ez ügyben, mert félreértelmezték, s ellene fordították volna szavait. Hogy botránkozást ne okozzon az adó visszatartásával, olyasmit tett, amit igazából nem kellett volna megtennie. Ez a tanulság igen értékes a tanítványok számára. Hamarosan jelentős változásoknak kellett beállniuk a templomi szolgálathoz való viszonyukban, és Krisztus arra tanította őket, hogy szükségtelenül ne kerüljenek összeütközésbe a fennálló renddel. Amennyire csak lehet, ne adjanak alkalmat hitük félremagyarázására. A kereszténynek nem szabad feláldoznia az igazság egyetlen alapelvét sem, de ha csak lehet, el kell kerülnie az összeütközést.

Amikor Krisztus és a tanítványok egyedül maradtak a házban - Péter elment a tengerre -, Jézus magához szólította a többieket, és megkérdezte: “Mi felett vetekedtetek egymással az úton?” (Mk 9: 33) Jézus jelenléte és kérdése egészen más megvilágításba helyezte az ügyet, mint amilyenek az úton, a vitatkozáskor tűnt. A szégyen és megbánás miatt meg sem szólaltak. Jézus már elmondta nekik, hogy érettük meg kell halnia, s önző becsvágyuk fájdalmas ellentétben állt az Ő önzetlen szeretetével.

Amikor Jézus elmondta nekik, hogy halálra adják és majd feltámad, megpróbálta őket bevonni egy beszélgetésbe, hitük nagy próbájával kapcsolatosan. Ha készek lettek volna elfogadni, amit tudatni akart velük, keserű fájdalomtól, kétségbeeséstől menekülhetek volna meg. Szavai vigaszul szolgáltak volna a bánat és csalódás óráiban. Bár már nyíltan beszélt a reá váró eseményekről, mégis mihelyt kimondta, hogy hamarosan Jeruzsálembe kell mennie, újra fellobbantotta a reményt a felállítandó királyságról. Ebből eredt a

kérdőzködés, ki fogja betölteni a legmagasabb tisztségeket. Amikor Péter visszatért a tengerről, a tanítványok közölték vele Jézus kérdését, végül egyikük Jézushoz merészelt fordulni: “Vajon ki nagyobb a mennyeknek országában?” (Mt 18:1)

A Megváltó maga köré gyűjtötte tanítványait, és így szólt hozzánk: “Ha valaki első akar lenni, legyen mindenek között utolsó és mindeneknek szolgálója” (Mk 9:35). Ezeket az ünnepélyes és meghatározó szavakat a tanítványok távolról sem foghatták fel. Nem értették, amit Krisztus tudott. Nem értették Krisztus országának természetét, és vetélkedésük látszólagos oka tudatlanságuk volt. Az igazi ok azonban mélyebben gyökerezett. Országának természetének megmagyarázásával Krisztus ideig-óráig lecsillapíthatta volna vitáinkat, csak hogy ez nem érintette volna a valódi okot. Még ha eljutottak is a teljes ismeretre, az elsőbbség kérdése bármikor felújíthatna volna a bajokat. Ezáltal katasztrófa szakadt volna Krisztus távozása után az egyházra. Az első helyért vívott versengést ugyanaz a lelkiület munkálta, amely odafönn a nagy küzdelmet elindította, és amely Krisztust lehozta a mennyből meghalni. Megjelent előtte Lucifer, “a hajnal fia” (Ésa 14:12) látomása, akinek dicsősége fölülmúlja a trónt körülvevő összes angyalét, aki a legbensőségesebb kapcsolatban volt Isten Fiával. Lucifer így szólt: “Hasonló leszek a Magasságoshoz” (Ésa 14:14). Az önfelmagasztalás vágya viszályt idézett elő a mennyben, s száműzte onnan Isten seregeinek egy részét. Ha Lucifer valóban a Magasságoshoz hasonló akart volna lenni, sohasem hagyta volna el kijelölt mennybeli helyét, mert a Magasságos lelkiülete önzetlen szolgálatban nyilvánul meg. Lucifer Isten hatalmát kívánta, de nem jellemét. A legmagasabb helyre vágyott, s mindenki, akit az ő Lelke indít, ugyanazt fogja tenni. Így elkerülhetetlen az elidegenedés, az összhang hiánya, a viszály. Az uralom a legerősebb jutalma lesz. Sátán országa az erőszak országa: mindenki akadálnak tekint a másikat saját előrejutásának útjában, vagy lépcsőnek, melyen keresztüllépve magasabb helyre juthat. Krisztus, a dicső “önmagát megüresíté, szolgai formát vévén föl, emberekhez hasonlóvá lévén; és mikor olyan állapotban találtatott mint ember, megalázta magát, engedelmes lévén haláláig, mégpedig a keresztfának haláláig” (Fil 2:7-8). A kereszt egészen közel volt, s eközben saját tanítványait annyira betöltötte az érvényesülés vágya - Sátán országának valódi

alapelve -, hogy nem tudtak együttérezni Urukkal, sőt meg sem értették, amikor megaláztatásáról beszélt nekik.

Jézus végtelenül gyöngéden, mégis ünnepeles nyomatékkal próbálta kijavítani a hibát. Bemutatta, hogy mi az uralkodó elv a mennyek országában, s mit tekintenek ott az igazi nagyság értékmérőjének. Akiket a büszkeség és a feltűnési vágy fűtött, azok inkább magukra és az elérhető jutalomra gondoltak, semmint hogy miképp viszonyozzák Istennek a kapott ajándékokat. Nem lesz helyük a mennyek országában, mert Sátán soraiban azonosítják őket.

A dicsőség előtt van a megalázkodás. A menny azt a munkást választja magas poszt betöltésére, aki Keresztelő Jánoshoz hasonlóan alacsony beosztást vállal Isten előtt. A leggyermekibb tanítvány végzi Istenért a leghatékonyabb munkát. A mennyei értelmes lények azokkal tudnak együttműködni, akik nem a maguk dicsőségét keresik, hanem lelkek megmentéséért munkálkodnak. Aki mélységesen érzi az isteni segítség szükségességét, az könyörög érte, és a Szentlélek megmutatja neki Jézust. Ez megerősíti és felemeli a lelket, s a Krisztussal való közösségből indul munkálkodni a bűneikben elveszettekért. Az ég felkente a küldetésre, ott is sikert arat, ahol sok tanult, magasan képzett ember kárt vallana.

Ám ha az ember felmagasztalja magát, s úgy érzi, hogy rá feltétlenül szükség van Isten nagy tervének sikeréhez, az Úr félreteszi. Nyilvánvaló, hogy az Úr nem függ tőle. A munka nem áll meg az ő félreállításával, sőt nagyobb erővel halad tovább.

Jézus tanítványainak nem volt elegendő országának természetéről tanulniuk. Szívbeli változásra volt szükségük, amely összhangba hozza őket az alapelvekkel. Jézus magához szólított egy kisgyermeket, középre állította, majd gyöngéden átölelte és így szólt: “Ha meg nem tértek és olyanok nem lesztek mint a kisgyermek, semmiképpen nem mentek be a mennyeknek országába” (Mt 18:3). A kisgyermek szerénységét, önmagával nem gondolását, bízó szeretetét - ezeket a vonásokat értékeli a menny. Ezek az igazi nagyság jellemzői.

Jézus újból elmagyarázta tanítványainak, hogy országát nem földi méltóság, ragyogás jellemzi. Jézus lábánál ezek a megkülönböztetések feledésbe merülnek. Találkozik egymással a gazdag és a szegény, a tanult és a tudatlan, s nem gondolnak hovatarozásra,

világi elsőbbségre. Mindannyian véren megváltott lelkek, mindent Neki tulajdonítanak, aki megváltotta őket.

Az őszinte, töredelmes lélek drága Isten szemében. Pecsétjét nem rangja, gazdagsága, szellemi nagysága alapján helyezi az emberre, hanem annak alapján, hogy mennyire egy Krisztussal. A dicsőség Ura elégedett a szelídekkel és alázatos szívűekkel. “És adtad nékem, - mondotta Dávid - a te üdvösségednek pajzsát, és a te jóvoltod (mint az emberi jellem egyik alkotója) felmagasztalt engem” (Zsolt 18:36).

“Aki az ilyen gyermekek közül egyet befogad az én nevemben, - mondta Jézus - engem fogad be; és aki engem befogad, nem engem fogad be, hanem azt, aki engem elbocsátott” (Mk 9:37). “Így szól az Úr: Az egek nékem ülőszékem, és a föld lábaimnak zsámolya: hanem erre tekintek én, aki szegény és megtörött lelkű, és aki beszédemet rettegi” (Ésa 66:1 2).

A Megváltó szavai letörték a tanítványok magabiztosságát. A válasz senkit sem emelt ki személyesen, de János úgy érezte, meg kell kérdeznie, hogy egy esetben helyesen cselekedett-e. Gyermeki lelkülettel tárta föl az ügyet Jézus előtt. “Mester, - mondta - látánk valakit, aki a te neveddel ördögöket űz, és aki nem követ minket; és eltiltók őt, mivelhogy nem követ minket” (Mk 9:38).

Jakab és János azt hitték, hogy Uruk tisztességéért akadályozták ezt az embert, de most kezdtek rájönni: a magukét féltették. Belátták tévedésüket, és elfogadták Jézus dorgálását: “Ne tiltsátok el őt; mert senki sincs, aki csodát tesz az én nevemben és mindjárt gonoszul szólhatna felőlem” (Mk 9:39). Senkit sem szabad elutasítani, aki bármilyen módon barátságos Krisztus iránt. Sokakat mélyen megindított Krisztus jelleme és munkája, szívük hittel megnyílt Felé. A tanítványoknak, akik nem ismerik az indítékokat, vigyázniuk kell, nehogy elcsügghessék ezeket a lelkeket. Amikor Jézus már nem lesz személyesen köztük, és a munkát rájuk hagyja, nem szabad szűklátókörű, kiváltságos lelkületet dédelgetniük, hanem ugyanazt a messzemenő rokonszenvet kell kinyilvánítaniuk, amit Mesterüknél láttak.

Csak az, ha valaki nem egyezik meg mindenben személyes elképzeléseinkkel, véleményünkkel, még nem jogosít fel minket arra, hogy eltiltsuk az Istenért végzett munkától. Krisztus a Nagy Tanító - mi nem ítélnünk, nem parancsolhatunk, hanem mindannyian üljünk alázatosan Jézus lábához, és tanuljunk Tőle. Minden lélek,

akit Isten készségessé tett, olyan csatorna, melyen át Krisztus nyilvánkoztatja megbocsátó szeretetét. Milyen körültekintőeknek kell lennünk tehát, nehogy kedvét szegjük valakinek, aki Isten világosságát hordozza, s ezzel elfogjuk a sugarakat, melyeknek a világra kellene ragyogniuk!

Ha egy tanítvány nyers, hűvös valakivel, akit Krisztus vonz - például János megtiltotta valakinek, hogy csodát tegyen Krisztus nevében -, ezzel az ellenség útjára térítheti, s egy lélek elvesztését okozhatja. Inkább, mint hogy ezt tegye valaki, mondotta Jézus, "jobb annak, ha malomkövet kötnek a nyakára, és a tengerbe vetik." Hozzátette: "Ha megbotránkoztat téged a te kezéd, vágd le azt: jobb néked csonkán bemenned az életre, mint két kézzel menned a gyehennára, a megolthatatlan tűzre. És ha a te lábad botránkoztat meg téged, vágd le azt: jobb néked sántán bemenned az életre, mint két lábbal vettetned a gyehennára" (Mk 9:43.45).

Miért ez a komoly hang, mely keményebb már nem is lehetne? Mert "az embernek Fia azért jött, hogy megtartsa, ami elveszett vala" (Mt 18:11). A tanítványok kevésbé törődjenek embertársaik lelkével, mint a menny fejedelme? Minden lélekért végtelen nagy volt az ár. Milyen szörnyű tehát a bűn, mely egyetlen lelket is elfordít Krisztustól, így érette a Megváltó szeretete, megaláztatása, kínszenvedése hiábavaló volt.

"Jaj a világnak a botránkozások miatt! Mert szükség, hogy botránkozások essenek" (Mt 18:7). A Sátán által befolyásolt világ biztosan ellenáll Krisztus követőinek, s le akarja rontani hitüket, de jaj annak, aki felvette Krisztus nevét, s mégis ilyen munkában találhatik. Urunkra szégyent hoz, aki azt állítja, hogy szolgálja Őt, de hamisan mutatja be jellemét, s ezzel tömegeket csap be és vezet hamis útra.

Minden szokást, eljárást, mely bűnre vezet és gyaláztatot hoz Krisztusra, el kell vetni bármi áldozat árán. Ami szégyent hoz Istenre, az nem használ a léleknek sem. A menny áldása senkire sem száll, aki megszegi az igazság örök elveit. Egyetlen dédelgetett bűn is elegendő a jellem megrontására, mások félrevezetésére. Ha valaki kezét, lábát vágná le, sőt szemét vájné ki, hogy megmentse testét a haláltól, mennyivel inkább el kell vetnie a bűnt, mely a lelket öli meg!

A rituális szolgálatban minden áldozathoz sót adtak. Ez a jó illat áldozatához hasonlóan kifejezte, hogy egyedül Krisztus igazsága

[372]

teszi elfogadhatóvá a szolgálatot Isten számára. Erre a gyakorlatra utalt Jézus: “Minden áldozat sóval sózódik meg. Legyen bennetek só, és legyetek békében egymással” (Mk 9:49-50). Mindenkinek, aki odaszánja magát “élő, szent és Istennek kedves áldozatul” (Róm 12:1), részesülnie kell a megmentő sóban, Megváltónk igazságában. Ekkor az ilyenek lesznek “a földnek savai” (Mt 5:13), akik visszatartják a gonoszt az emberek között, ahogyan a só megóv a romlástól. Ám ha a só elveszti ízét, ha a kegyességnek csak a látszata marad Krisztus szeretete nélkül, akkor nincsen jótékony ereje. Az élet nem gyakorolhat megmentő befolyást a világra. Erőtök és sikertetek országom építésében - mondj a Jézus - attól függ, megkapjátok-e Lelkemet. Kegyelmem részesévé kell válnotok, hogy élet illata lehessetek életre. Akkor nem lesz versengés, önszeretet, sóvárgás a legfelső hely után. Az a szeretet tölt be, amely nem a maga hasznát, hanem mások javát keresi.

A megtérő bűnös szegezze tekintetét Istennek ama bárányára, “aki elveszi a világ bűneit” (Jn 1:29), s Őt szemlélve elváltozik. Félelme örömré, kételye reményre fordul. Felbuzog a hála. A kőszív megtörik. A lelket szeretet árja tölti el. Krisztus örök életre buzgó víznek kútfeje lesz őbenne. Ha Jézust nézzük, a fájdalom Férfiát, betegség ismerőjét, akit megvetnek, gúnyolnak, semmibe vesznek, úgy munkálkodik az elveszettek megmentéséért, űzik városról városra, míg küldetését bevégezi; ha nézzük Őt a Gecsemánéban, amint nagy cseppekben hull róla a véres veríték, majd a kereszten, amint halált szenved - ha ezt szemléljük, az én többé nem követeli, hogy rá hallgassunk. Ha Jézusra nézünk, elszégyelljük magunkat hidegségünk, levertségünk, önzésünk miatt. Hajlandóak vagyunk bármivé, semmivé válni, hogy szívből szolgálhassuk a Mestert. Örömmel visszük a keresztet Jézus nyomában, elviselünk próbát, szégyent, üldöztetést drága ügyéért.

“Tartozunk pedig mi az erősek, hogy az erőtelenségeit hordozzuk, és ne magunknak kedveskedjünk” (Róm 15:1). Egy lelket sem szabad lebecsülni, aki hisz Krisztusban, legyen bár hite gyöngye, lépte ingatag, mint a kisgyermeké! Mindennel, ami előnyt jelent számunkra másokkal szemben - legyen az műveltség, finomság, nemes jellem, keresztény nevelés, vallási tapasztalat - adósak vagyunk a hátrányosabb helyzetben élőknek, és amennyire csak erőnkől telik, szolgálunk kell őket. Ha erősek vagyunk, emeljük

föl a gyengék kezét. A dicsőség angyalai, akik mindig a mennyei Atya arcát szemlélik, örülnek, ha a kicsinyeket szolgálhatják.

[373]

Különös gondjuk van azokra a remegő lelkekre, akiknek jellemvonásaiban sok kifogásolnivaló van. Az angyalok mindig ott állnak, ahol a leginkább szükség van rájuk, azokkal harcolnak, akik a legkeményebb csatát vívják az énnel, akiknek körülményei a legkilátástalanabbak. Ebben a szolgálatban közreműködnek Krisztus igaz követői. Ha az egyik e kicsinyek közül csatát veszít és rosszat tesz neked, a te feladatod, hogy keresd a gyógyulását. Ne várj rá, amíg megteszi az első lépést a megbékélés felé. “Mit gondoltok? - kérdezte Jézus - Ha valamely embernek száz juha van, és egy azok közül eltévelyedik: vajon a kilencvenkilencet nem hagyja-é ott, és a hegyekre menvén, nem keresi-é azt, amelyik eltévelyedett? És ha történetesen megtalálja azt, bizony mondom néktek, inkább örvend azon, mint a kilencvenkilencen, amely el nem tévelyedett. Ekképpen a ti mennyei Atyátok sem akarja, hogy egy is elveszen e kicsinyek közül” (Mt 18:12-14).

A szelídség lelkével “ügyelvén magadra, hogy meg ne kísértessél te magad is” (Gal 6:1), menj a tévelygőhöz, és “dorgáld meg őt négy szem között” (Mt 18:15). Ne hozd szégyenbe, ne tereged ki hibáját mások előtt, ne hozz gyalázatot Krisztusra olyan ember vétkének, tévedésének nyilvános feltárásával, aki az Ő nevét viseli. Az igazságot sokszor nyíltan el kell mondani a tévelygőnek, hogy belássa hibáját és megújulhasson. Nem szabad azonban bíraskodnod vagy ítélned. Ne próbáld magadat igazolni. Minden erőfeszítésed gyógyulására irányuljon. Lelki sebek kezelésekor a legtapintatosabb érintésre, a legkifinomultabb érzékenységre van szükség. Csakis a Kálvária Szenvedőjéből áradó szeretet győzedelmeskedhet itt. Gyöngéd szelídséggel kezelje testvér a testvért, mint aki tudja: ha sikert ér el, “lelket ment meg a haláltól” és “sok bűnt elfedez” (Jak 5:20).

Még ez az erőfeszítés is lehet hasztalan. Ekkor, mondotta Jézus, “végy magad mellé még egyet vagy kettőt” (Mt 18:16). Lehet, hogy együttes befolyásuk győzni fog ott, ahol az első rábeszélés nem ért el eredményt. Mivel nincsenek benne az ügyben, sokkal valószínűbb, hogy pártatlanok lesznek, tanácsuk nagyobb súllyal esik latba a tévelygő szemében.

Ha nem hallgat rájuk - de addig nem -, akkor az ügyet a hívők egész testülete elé kell hozni. A gyülekezet tagjai mint Krisztus

[374]

képviselői egyesüljenek imában és szerető könyörgésben, hogy a kihágást elkövető észhez térjen. A Szentlélek szólni fog szolgálai által, kérleli a tévelygőt, jöjjön vissza Istenhez. Pál apostol ihletett állapotban így szól: “Mintha Isten kérne miáltalunk: Krisztusért kérünk, béküljete meg az Istennel” (2Kor 5:20). Aki ezt az egyesült kezdeményezést is visszautasítja, az elvágja a Krisztushoz fűződő köteléket, s kitépi magát a gyülekezet közösségéből. Ettől fogva, mondta Jézus, “legyen előtted olyan, mint a pogány, és a vámszedő” (Mt 18:17). Mégsem szabad rá úgy tekinteni, mint akit Isten kizárt kegyelméből. Korábbi testvérei ne vessék meg és ne hanyagolják el, hanem kezeljék szelíden, irgalommal, mint elveszett bárányt, melyet Krisztus még mindig vissza akar hozni nyájába.

Krisztusnak a vétkezőket illető tanítása kifejezettebb formában ismétli az Izraelnek Mózes által adott oktatást: “Ne gyűlöld a te atyádfiát szívedben; fedd meg a te felebarátodat nyilván, hogy ne viseljed az ő bűnének terhét” (3Móz 19:17). Vagyis, ha valaki elhanyagolja a Krisztus által ráruházott köteleltséget, és nem próbálja helyreigazítani a tévelygőket, bűnösöket, a bűn részesévé válik. Azokért a vétkekért, melyeket megakadályozhattunk volna, éppoly felelősek vagyunk, mint ha magunk követtük volna el őket.

A hiba elkövetőjének kell elmondanunk a bűnt. Nem szabad megjegyzések, bírálat tárgyává tennünk magunk között, még azután sem ismételtgethetjük másoknak, hogy elmondtuk a gyülekezetnek. A keresztyének bűneinek megismerése csak botránkozás okozója lehet a hitetlen világban, s ha állandóan ezekkel a dolgokkal foglalkozunk, az csak kárunkra válhat, mert a szemlélés által változunk meg. Miközben egy testvér hibáit akarjuk kijavítani, Krisztus Lelke arra indít, hogy védelmezzük, amennyire csak lehet, saját testvéreinek bírálatától is, mennyivel inkább a hitetlen világ ítékezésétől. Mi magunk is tévelygünk, szükségünk van Krisztus irgalmára, megbocsátására, s ahogyan szeretnénk, hogy Ő bánjon velünk, parancsa szerint nekünk is úgy kell bánnunk egymással.

“Amit megköttök a földön, a mennyben is kötve lészen; és amit megoldotok a földön, a mennyben is oldva lészen” (Mt 18:1\$). A menny követeként cselekesztek, az örökkévalóságra szól munkátok kimenetele.

Azonban nem egyedül kell hordoznunk ezt a nagy felelősséget. Krisztus ott lakozik, ahol a szavának őszinte szív engedelmeskedik.

Nemcsak a gyülekezet összejövetelein van jelen, hanem ott is, ahol csak tanítványai - bármily kevesen is - nevében egybegyűlnek. Ő így szól: “Ha ketten közületek egy akaraton lesznek a földön minden dolog felől, amit csak kérnek, megadja nékik az én mennyei Atyám” (Mt 18:19). [375]

Jézus mondja: “az én mennyei Atyám”, ezzel emlékezteti tanítványait, hogy noha emberi természete hozzájuk köti, osztozik próbáikban, együttérez velük szenvedéseikben, istensége által kapcsolatban áll az Örökkévaló trónjával. Csodás biztosíték! A mennyei értelmes lények rokonszenveznek az emberrel, és együttműködnek vele az elveszettek megmentéséért. A menny minden ereje egyesül az emberi képességekkel, hogy lelkeket vonzzon Krisztushoz. [376]

A sátoros ünnepen

A zsidóknak évente háromszor Jeruzsálemben kellett összegyűlniük, vallási célzattal. Izrael felhőoszlopba öltözött láthatatlan Vezetője adott utasításokat az ilyen gyűlésekre vonatkozóan. Fogságuk alatt a zsidók nem tarthatták meg ezeket, de amikor a nép visszatért otthonába, újra elkezdődött az emlékűnepek megtartása. Isten terve az volt, hogy ezek az évfordulók idézzék Őt a nép emlékezetébe. Kevés kivétellel azonban a nemzet papjai és vezetői szem előtt tévesztették ezt a célt. Aki ezeket a nemzeti ünnepeket elrendelte, és ismerte jelentőségüket, most látta elferdítésüket.

A sátoros ünnep az év záró összejövetele volt. Isten terve szerint ekkor a népnek az Ő jóságára, kegyelmére kellett gondolnia. Az egész ország az oltalma alatt állt, áldásaiban részesült. Gondviselése őrködött felettük éjjel-nappal. A nap és az eső megérlelte a föld gyümölcseit. Palesztina völgyeiben, síkságain learatták a termést. Az olajbogyót leszedték, a drága olajat edényekben tárolták. A pálmafák is átadták termésüket. A szőlő vörös gerezdjeit kipréselték a borsajtóban.

Az ünnep hét napon át tartott, Palesztina és más országok lakói is elhagyták otthonukat, és Jeruzsálembé jöttek, hogy részt vegyenek rajta. Közelről, távolról özönlött a nép, hozták az öröm jeleit. Öreg és fiatal, gazdag és szegény egyaránt elhozta a hálaadás ajándékát Neki, aki jóságával koronázta meg az esztendőt, s akinek nyomdokán kövérség fakadt. Mindent elhoztak az erdőből, ami csak kedves volt a szemnek, és kifejezhette az általános örömet, s a város gyönyörű ligetnek tűnt.

Ez az ünnep nemcsak aratási hálaadás volt, hanem emlékeztetett Isten oltalmazó gondoskodására a pusztában Izrael iránt. Sátoros életük emlékére az ünnep alatt az izraeliták zöld gallyakból formált sátrakban, hajlékokban laktak. Ezeket az utcákon, a templomudvarban vagy háztetőkön állították föl. Jeruzsálem körül a hegyeken, völgyekben is számtalan ilyen lombos hajlék volt, melyeket étellel tölthetnek be az emberek.

[377]

A hívek szent énekekkel, hálaadásokkal ünnepelték meg ezt az alkalmat. Kevéssel az ünnep előtt volt a nagy engesztelési nap, amikor a nép megvallotta bűneit, és békességet szerzett a mennyel. Így készítettek utat az ünnep örömeinek. “Magasztaljátok az Urat, mert jó; mert örökkévaló az Ő kegyelme” (Zsolt 106:1) - hangzott diadalmasan, miközben sokféle zenészó hozsánnakiáltásokkal együtt kísérte a közös éneklést. Az általános öröm központja a templom volt. Itt zajlottak a pompás áldozati szertartások. A szent épület fehér márvány lépcsőinek mindkét oldalán sorakozott fel a léviták kara, ők énekükkel szolgáltak. A hívek hada pálma és mirtuszágakat lengetve vette át a dallamot, s visszhangozta a kórust. Mind távolabbi és távolabbi hangok kapcsolódtak be, míg a környező hegyek is zengték a dicséretet.

Éjjel a templom és udvara fényben ragyogott. A zene, a lengő pálmaágak, a boldog hozsánnák, a nép nagy felvonulása, fölöttük a függő lámpákból sugárzó fény, a papok öltözete és a szertartások magasztossága olyan képet alakítottak ki, amely nagy hatással volt a szemlélőre. Az ünnep legmeghatóbb szertartása - ami a legnagyobb örvendezést váltotta ki - a visszaemlékezés volt a pusztai vándorlás egyik eseményére.

Hajnalhasadáskor felharsant a papok ezüst kürtjének hosszú, átható hangja. A válaszoló kürtök, s a lombsátrakban lakozó emberek üdvrivalgása visszhangzott hegyen-völgyön - köszöntötték az ünnepnapot. Azután a pap merített egy korsó vizet a Kidron patakjának folyóvizéből, magasra emelte, s a kürtök zengésének közepette felvitte a templom széles lépcsőin, lassú, kimért léptekkel követte a zene ritmusát, s közben énekelt: “Ott álltak a mi lábaink a te kapuidban, ó Jeruzsálem!” (Zsolt 122:2)

A korsót a papok udvarának közepén levő oltárhoz vitte. Két ezüst medence volt itt, mindegyiknél egy pap állt. Az egyikbe beleöntötte a korsó vizet, a másikba a korsó bort. Mindkét medence tartalma egy csövön át a Kidronba, onnan a Holt-tengerbe jutott. A szentelt víz bemutatása jelképezte a kútfejt, mely Isten parancsára fakadt a sziklából, hogy oltsa Izrael gyermekeinek szomját. Ekkor felcsendült az ünnepi ének: “Erősségem és énekem az Úr, az Úr, s örömmel merítetek vizet a szabadító kútfejéből” (Ésa 12:2-3).

József fiai készülődtek a sátoros ünnepre, s észrevették: Krisztus semmi jelét nem adja, hogy részt szándékozna venni rajta. Nyugta-

lanul figyelték Őt. A bethesda-i gyógyítás óta nem vett részt nemzeti ünnepeken. Elkerülte a fölösleges összeütközést a jeruzsálemi vezetőkkel, munkálkodását Galileára korlátozta. Látszólag nem vett tudomást a nagy vallási összejövetelekről, a papok és írástudók ellenségesek voltak Vele szemben - mindez megzavarta körülötte az embereket, még tanítványait és rokonait is. Tanításaiban hangsúlyozta az Isten törvénye iránti engedelmesség áldásait, s most Ő maga közömbösnek tűnt az isteni elrendelésű szolgálat iránt. Elvegyült vámszedőkkel és más, rosszhírű egyénekkel, semmibe vette a rabbik előírásait, szabadon kezelte a szombatra vonatkozó hagyományos követelményeket - mindez szembeállította az egyházi hatóságokkal, és számos kérdést vetett föl. Testvérei helytelenítették, hogy elzárkózik a nemzet nagy és tanult embereitől. Úgy érezték, ezeknek a férfiaknak igazuk van, s Jézus hibázik, ha szembehelyezkedik velük. Másfelől látták szeplőtlen életét, s bár nem csatlakoztak tanítványaihoz, mélyen érintette őket munkája. Galileai népszerűsége hízelgett becsvágyuknak, még mindig remélték, hogy bebizonyítja hatalmát, s a farizeusok belátják: Ő az, akinek mondja magát. És mi van, ha Ő a Messiás, Izrael Fejedelme! Büszke elégedettséggel dédelgették ezt a gondolatot.

Annyira izgalomban voltak, hogy sürgették Krisztust, menjen Jeruzsálembe. "Menj el innen, - javasolták - és térj Júdeába, hogy a te tanítványaid is lássák a te dolgaidat, amelyeket cselekszel. Mert senki sem cselekszik titkon semmit, aki maga ismeretessé akar lenni. Ha ilyeneket cselekszel, mutasd meg magadat a világnak" (Jn 7: 3-4). A "ha" kételyt és hitetlenséget fejezett ki. Gyávának, gyengének mondták. Ha tudja, hogy Ő a Messiás, miért ez a furcsa tartózkodás és tétlenség? Ha valóban rendelkezik ilyen erővel, miért nem megy bátran Jeruzsálembe, hogy alátámassza igényét? Miért nem viszi véghez Jeruzsálemben azokat a csodákat, melyek Galileában hírlenek felőle? Ne rejtőzz el félreeső tartományokban, mondták, hogy csodás tetteidet tudatlan parasztokra, halászokra pazarold! Mutasd meg magad a fővárosban, nyerd meg a papok és vezetők támogatását, egyesítsd a nemzetet, alapítsd meg az új országot!

Jézus testvéreit azok az önző indítékok vezérelték, melyek gyakran húzódnak meg a törtető szívében. Ez volt az uralkodó szellem a világban. Megbotránkoztak, mert Krisztus ahelyett, hogy időleges trónra vágyna, az élet kenyerének jelentette ki magát. Nagyon

letörtek, amikor oly sok tanítványa elhagyta. Maguk is elfordultak Tőle, hogy meneküljenek a kereszttől. Be kellett azonban látniuk: munkája nyilvánvalóvá tette, hogy Ő Isten Küldötte.

“Monda azért nékik Jézus: Az én időm még nincs itt; a ti időtök pedig mindig készen van. Titeket nem gyűlölködhet a világ, de engem gyűlöl; mert én bizonyosságot teszek felőle, hogy az ő cselekedetei gonoszak. Ti menjete fel erre az ünnepre: én még nem megyek fel erre az ünnepre; mert az én időm még nem tölt be. Ezeket mondván pedig nékik, marada Galileában” (Jn 7: 6-9). Testvérei parancsoló hangon beszéltek Vele, megszabták az utat, melyen haladnia kell. Jézus visszafordította rájuk a megrovást: nem önmehtagadó tanítványai közé sorolta őket, hanem a világhoz. “Titeket nem gyűlölködhet a világ, - mondotta - de engem gyűlöl; mert én bizonyosságot teszek felőle, hogy az ő cselekedetei gonoszak” (Jn 7:7). A világ nem gyűlöli azt, aki hozzá hasonló lelkületű, hanem sajátjaként szereti.

Krisztus számára a világ nem a kényelem vagy a ragyogó pályafutás helye volt. Nem kereste az alkalmat, hogy mikor kaparinthatja meg hatalmát, dicsőségét. Ez nem lett volna kitüntetés számára. A világ az a hely volt, ahová Atyja küldte, Ő annak életéért adatott, hogy véghezvigye a megváltás nagy tervét. Elvégezte munkáját az elveszett fajért. Nem volt szabad veszélybe rohannia, vakmerőnek lennie, siettetnie a válságot. Munkásságában minden eseménynek megjelölt órája volt. Türelmesen kellett várnia. Tudta, hogy a világ gyűlöletét veszi magára, tudta, hogy munkája végén a halál várja, azonban mindennek idő előtt kitenni magát - ez nem egyezett Atyja akaratával.

Krisztus csodáinak híre mindenhová elterjedt Jeruzsálemből, ahová csak a zsidók szétszóródtak, s bár több hónapon át hiányzott az ünnepekről, az érdeklődés nem terelődött el Róla. A világ minden részéről sokan jöttek el a sátoros ünnepre abban a reményben, hogy találkoznak Vele. Az ünnep kezdetén sokan keresték. A farizeusok és vének figyelték, jön-e, mert remélték, itt az alkalom, hogy elítéljék. Zavartan kérdezgették: “Hol van Ő?” (Jn 7:12) - de senki sem tudta. Mindenkinek körülötte forogtak a gondolatai. Az írástudóktól és papoktól való félelmében senki sem merte Messiásnak elismerni Őt, de mindenütt csendes, komoly beszélgetés folyt Róla. Sokan védtek, mint Isten küldöttét, mások azonban a nép megcsalójának bélyegezték.

Eközben Jézus csendben megérkezett Jeruzsálembe. Járatlan utat választott, hogy elkerülje a minden irányból Jeruzsálembe igyekvő utazókat. Ha csatlakozott volna valamelyik, az ünnepre feljövő karavánhoz, akkor a városba érve ráterelődött volna az általános figyelem, a nép hangos rokonszenvezése újból ellene fordítja a hatóságokat. Ennek elkerülésére döntött úgy, hogy egyedül utazik.

Az ünnepek között, amikor a Vele kapcsolatos izgalom tetőfokára hágott, a sokaság színe előtt belépett a templomudvarba. Mivel hiányzott az ünnepről, azt hangoztatták, hogy nem merte kitenni magát a papok és vének hatalmának. Megjelenése mindenkit meglepett. Minden hang elcsitult. Mindenki csodálta bátor és méltóságteljes viselkedését hatalmas ellenségei közepette, akik az életére törtek.

Jézus ott állt a hatalmas tömeg érdeklődésének központjában, s úgy szólt hozzájuk, ahogy ember még sohasem. Szavaiból kitűnt, hogy sokkal jobban ismeri Izrael törvényeit, intézményeit, az áldozati szolgálatot és a próféták tanításait, mint a papok és rabbik. Áttörte a formalizmus és a hagyomány korlátait. Látszott, hogy a jövő élet képe kitárul előtte. Mint aki látja a Láthatatlant, úgy beszélt földi és mennyi dolgokról, biztos hatalommal, emberiről és isteniről. Szavai a legtisztábbak és legmeggyőzőbbek voltak, s mint Kapernaumban, az emberek újra megdöbbenek tanításán, “mert beszéde hatalmas vala” (Lk 4:32). Különböző formában figyelmeztette hallgatóit a szerencsétlenségre, amely mindenkit sújtani fog, aki visszautasítja az általa hozott áldásokat. Minden lehetséges módon bebizonyította, hogy Istentől jött, minden lehetséges erőfeszítést megtett, hogy bűnbánatra bírja őket. Saját nemzete nem utasította volna el és nem gyilkolta volna meg, ha megmenthette volna őket egy ilyen tett bűnétől.

Mindenki álmélkodott, mennyire ismeri a törvényt és a próféciákat. Szájáról szájra járt a kérdés: “Mimódon tudja ez az írásokat, holott nem tanulta?!” (Jn 7:15) Senkit sem tekintettek képzett vallási tanítónak, aki nem járta ki a rabbik iskoláját, ezért Jézust és Keresztelő Jánost is tudatlannak tekintették, hiszen nem részesültek ebben az oktatásban. Akik hallották őket, csodálkoztak Írás-ismeretükön, amit nem tanultak. Emberektől valóban nem, de a menny Istene volt tanítójuk, Tőle kapták a legmagasabb szintű bölcsességet.

Jézus beszéde a templom udvarán lenyűgözte a népet. Ugyanazok, akik a legerőszakosabbak voltak Vele, most képtelenek érezték magukat, hogy ártsanak Neki. Egy időre minden egyéb érdekükről megfeledkeztek.

[381]

Napról napra tanította a népet, míg elérkezett “az ünnep utolsó nagy napja” (Jn 7:37). A hosszú ünnepi időszak során e nap reggelére elfáradtak az emberek. Jézus hirtelen szólásra emelkedett, hangja végighömpölygött a templom udvarán:

“Ha valaki szomjúhozik, jöjjön énhozzám, és igyék. Aki hisz énbenem, amint az írás mondotta, élő víznek folyamai ömlenek annak belsejéből” (Jn 7:37-38). A nép állapota igen erőteljessé tette ezt a felhívást. Állandóan a pompás, ünnepi látvány foglalkoztatta őket, szemüket elkápráztatták a fények és színek, fülükben zengett a csodálatos zene, de semmi sem volt a ceremóniák sorában, ami kielégítette volna a lelki szükségleteket, ami csillapíthatta volna a lélek szomjúságát a maradandó dolgok után. Jézus hívta őket, jöjjenek és igyanak az élet vizéből, mely örök életre buzgó víznek kútfeje lesz őbennük.

Azon a reggelen a pap azt a szertartást végezte, mely a pusztai szikla megütésére emlékeztetett. A szikla Őt jelképezte, aki halála által az üdvösség élő patakját árasztja minden szomjazóra. Krisztus szava az élet vize. Az összegyűlt tömeg színe előtt elkülönítette magát: üssék meg, hogy az élet vize ömölhessen a világra. Krisztus megütésével Sátán az élet Fejedelmét akarta megsemmisíteni, de a megütött sziklából élő víz folyt. Amint Jézus beszélt az emberekhez, a szíveket különös tisztelet hatotta át, és sokan készek voltak együtt felkiáltani a samáriai asszonnyal: “Uram, add nékem azt a vizet, hogy meg ne szomjúhozzam!” (Jn 4:15)

Jézus ismerte a lelki szükségleteket. Pompa, gazdagság, tisztesség nem elégítheti meg a szívet. “Ha valaki szomjúhozik, jöjjön énhozzám” (Jn 7:37). Szívesen fogadja a gazdagot, a szegényt, a magas és alacsony sorsút. Ígérete szerint könnyít a megterhelt lelken, megvigasztalja a szomorkodót, reményt önt a csüggedőbe. Jézus hallgatói közül sokan gyászolták szertefoszlott reményeiket, másokat titkos bánat emésztett, sokan világi dolgokkal, emberi dicséretekkel akarták kielégíteni szüntelen vágyakozásukat, de amikor mindent megnyertek, rájöttek, hogy repedezett kutat ástak, nem olthatják belőle szomjukat. Elégtelenül, szomorúan álltak az örömteli színtér

[382] csillogása közepette. A hirtelen kiáltás: “ha valaki szomjúhozik”,
kizökkentette őket szomorú meditálásukból, és
amint hallgatták az ezután következő szavakat, új reménység gyúlt
szívükben. A Szentlélek segítségével felismerték Jézus szavaiban az
üdvösség mérhetetlen ajándékát.

Krisztus kiáltó szava ma is hangzik a szomjazó lélekhez, és
még nagyobb erővel hív minket, mint azokat, akik a templomban,
az ünnep utolsó napján hallották. A kút mindenki számára nyitva
áll. A menny felajánlja a fáradt, megterhelt lelkeknek az örök élet
üdítő vizét. Jézus még mindig kiáltja: “Ha valaki szomjúhozik,
jöjjön énhozzám, és igyék” (Jn 7:37). “Aki szomjúhozik, jöjjön el;
és aki akarja, vegye az élet vizét ingyen” (Jel 22:17). “Valaki pedig
abból a vízből iszik, amelyet én adok néki, soha örökké meg nem
szomjúhozik; hanem az a víz, amelyet én adok néki, örök életre
[383] buzgó víznek kútfeje lesz őbenne” (Jn 4:14).

Cselvetések között

Jézust egész idő alatt, míg Jeruzsálemben tartózkodott az ünnepen, kémek lesték. Napról napra új terveket szőttek elhallgattatására. A papok és vének figyelték, hogyan ejthetik csapdába. Erőszakkal akarták leállítani. De ez még nem minden. Meg akarták szégyeníteni ezt a galileai tanítót a nép előtt.

Első nap, ahogy megjelent az ünnepen, odajöttek hozzá a vének, és megkérdezték, milyen felhatalmazás alapján tanít. El akarták terelni a figyelmet róla azzal a kérdéssel, hogy van-e joga tanítani, és ez úton saját fontosságukra és hatalmukra akartak rámutatni.

“Az én tudományom nem az enyém, - mondta Jézus - hanem azé, aki küldött engem. Ha valaki cselekedni akarja az ő akaratát, megismerheti e tudományról, vajon Istentől van-é, vagy én magamtól szólok?” (Jn 7:16-17) A gáncsoskodók kérdésére Jézus nem az áskálódásra felelt, hanem feltárta a lélek üdvösségének szempontjából életfontosságú igazságot. Az igazság megértése és értékelése - mondotta - inkább a szíven, mint az éssen múlik. Az igazságot lélekben kell elfogadni, ehhez az akarat beleegyezése szükséges. Ha az igazságot csak az értelemnek kellene alávetni, akkor a büszkeség nem lenne akadály elfogadásának útjában. Az igazságot azonban a kegyelem szívbéli munkálkodása által kell elfogadni, ez pedig attól függ, lemondunk minden bűnről, melyet Isten Lelke felfed. Bármily nagy lehet az ember lehetősége az igazság ismeretének elnyerésére, mégsem válik hasznára, ha a szív nem nyílik meg annak befogadására, s tudatosan le nem mond minden szokásról és eljárásról, mely ellenkezik elveivel. Akik ily módon alávetik magukat Istennek, s őszintén vágynak ismerni és cselekedni akaratát, azoknak Isten erejeként tárul fel az igazság üdvösségükre. Képesek lesznek megkülönböztetni egymástól, aki Istenért szól, és aki csupán önmagáért. A farizeusok nem Isten akaratát mellett sorakoztak föl. Nem keresték az igazság ismeretét, hanem mentséget akartak találni, hogy szabadulhassanak tőle. Krisztus rámutatott, hogy ezért nem értették tanítását.

[384]

Elmondott egy próbát, mellyel az igaz tanító és a csaló megkülönböztethető egymástól: “Aki magától szól, a maga dicsőségét keresi; aki pedig annak dicsőségét keresi, aki küldte őt, igaz az, és nincs abban hamisság” (Jn 7:18). Aki a maga dicsőségét keresi, az csupán magától szól. Az önfelmagasztalás lelkülete elárulja eredetét. Krisztus azonban Isten dicsőségét kereste. Isten Igéjét szölte. Ez bizonyította, hogy hatalmas van az igazság tanítására.

Jézus bebizonyította az írástudóknak istenségét, mert megmutatta, hogy olvas szívükben. Már a bethesdai gyógyítás óta összeesküdtek elvesztésére. Ezzel ők maguk hágták át a törvényt, melyet állítólag védelmeztek. “Nem Mózes adta-é néktek a törvényt? - kérdezte Jézus - és senki sem teljesíti közületek a törvényt. Miért akartok engem megölni?” (Jn 7:19).

Mint a váratlan villámfény, úgy világították meg e szavak annak a romlásnak mélységét, melyben csaknem elsüllyedtek. Egy pillanatra megrettentek. Látták, hogy a Végtelen Hatalommal kerültek összeütközésbe. Mégsem fogadták el a figyelmeztetést. Mivel meg akarták őrizni a népre gyakorolt befolyásukat, palástolták gyilkos szándékukat. Hogy elüssék Jézus kérdését, felkiáltottak: “Ördög van benned. Ki akar téged megölni?” (Jn 7:20) Ezzel azt sugallták, hogy Jézus csodáit gonosz lélek ösztönözte.

Ezt a rágalmat Krisztus figyelemre sem méltatta. Kimutatta, hogy bethesdai gyógyítása összhangban állt a szombatparancsolattal, és ezt igazolja az a magyarázat is, melyet maguk a zsidók fűztek a törvényhez. Így szólt: “Mózes adta néktek a körülmételkedést: és szombaton körülmételitek az embert” (Jn 7:22). A törvény értelmében minden gyermeket a nyolcadik napon kell körülmételni. Ha a megjelölt időpont szombatra esik, a szertartást akkor is végre kell hajtani. Mennyivel inkább összhangban áll a törvény szellemével egy embert “egészen” meggyógyítani “szombaton”. Figyelmeztette őket: “Ne ítéljetek a látszat után, hanem igaz ítélettel ítéljetek!” (Jn 7:24)

A vének elnémultak, sokan felkiáltottak a nép közül: “Nem ez-é az, akit meg akarnak ölni? És ímé nyíltan szól, és semmit sem [385] szólnak néki.

Talán bizony megismerték a főemberek, hogy bizony ez a Krisztus?” (Jn 7:25-26)

Krisztus hallgatói közül sok jeruzsálemi lakos előtt nem volt ismeretlen a vének Ellene irányuló összeesküvése, s úgy érezték, ellenállhatatlan erővel vonzódnak Hozzá. Nőtt bennük a meggyőződés, hogy Ő Isten Fia. Sátán azonban kész volt kételyt ébreszteni, az utat ehhez saját téves elgondolásai képezték a Messiásról és eljövételéről. Általánosan hitték, hogy Krisztusnak Bethlehemben kell megszületnie, de egy idő múlva eltűnik és másodszeri megjelenésekor senki sem tudja, honnan jött. Nem kevesen úgy tartották, hogy a Messiás nem lesz természetes rokonságban az emberiséggel. A Messiás dicsőségéről alkotott népszerű elképzelés nem egyezett meg a Názáreti Jézussal, sokan helyt adtak a megállapításnak: “De jól tudjuk, honnan való ez; mikor pedig eljő a Krisztus, senki sem tudja, honnan való” (Jn 7: 27).

Miközben kétség és hit között ingadoztak, Jézus folytatta gondolataikat, és válaszolt nekik: “Mind engem ismertek, mind azt tudjátok, honnan való vagyok; és én magamtól nem jöttem, de igaz az, aki engem elküldött, akit ti nem ismertek” (Jn 7:28). Állításuk szerint ismerték Krisztus származását, valójában azonban teljesen tudatlanok voltak Felőle. Ha összhangban éltek volna Isten akaratával, felismerték volna Fiát, amikor megnyilatkozott nekik.

Krisztus szavait nem lehetett nem megérteni. Világosan ismétlődött az állítás, melyet hónapokkal azelőtt tett a Magas Tanács színe előtt: Isten Fiának jelentette ki magát. Ahogyan a vének akkor is megpróbálták halálra adni Őt, úgy most is el akarták ragadni. Egy láthatatlan erő azonban megakadályozta őket, határt szabott haragjuknak, és így szólt: eddig és ne tovább!

A nép közül sokan hittek Benne, s ezt mondták: “A Krisztus mikor eljő, tehet-é majd több csodát azoknál, amelyeket ez tett?” A farizeusok vezetői nyugtalanul figyelték az események folyását, észrevették a rokonszenv kifejezéseit a tömegben. Siettek a főpapokhoz, megtervezték Jézus elfogatását. Jobbnak látták akkor elfogni, amikor egyedül van, nem mertek kezet vetni rá a nép színe előtt. Jézus újra kinyilvánította, hogy ismeri szándékukat: “Egy kevés ideig még veletek vagyok, - mondta - és majd ahhoz megyek, aki elküldött engem. Kerestek majd engem, és nem találtok meg, és ahol én vagyok, ti nem jöhettek oda” (Jn 7:31-34). Hamarosan olyan menedéket talál, ahol megvetésük, gyűlöletük nem éri Őt utol. Felemelkedik az

Atyához, ismét az angyalok imádottja lesz, oda gyilkosai sohasem mehetnek.

Az írástudók gúnyolódva kérdezték: “Hová akar ez menni, hogy mi majd nem találjuk meg őt? Vajon a görögök közé szóródottakhoz akar-e menni, és a görögöket tanítani?” (Jn 7:35) Az áskálódók nem is álmodtak róla, hogy csúfolódó szavaikkal Krisztus küldetését rajzolja meg! Egész nap kiterjesztette kezét egy engedetlen és ellentmondó nép felé, mégis azok találják meg, akik nem keresték, olyan nép között lett nyilvánvalóvá, akik nem kérdezősködtek felőle (Vö. Róm 10:20-21!).

Sokakat félrevezetett a papok és vének hamis okoskodása, akik meg voltak róla győződve, hogy Jézus Isten Fia. Ezek a tanítók nagy erővel ismételték a Messiásra vonatkozó próféciaikat, hogy Ő “uralkodik Sion hegyén és Jeruzsálemben: s vénei előtt dicsőség leszen” (Ésa 24:23), és uralkodik “egyik tengertől a másik tengerig, és a nagy folyamtól a föld határáig” (Zsolt 72:8). Azután megvető összehasonlítást tettek az itt vázolt dicsőség és Jézus szerény megjelenése közti különbségre. A prófécia ígét is úgy ferdítették el, hogy szentesítse a tévedést. Ha a nép őszintén, önmaga tanulmányozta volna az Igét, nem vezethették volna félre. Ésaiás könyvének hatvanegyedik fejezete szerint Krisztusnak pontosan azt kellett csinálnia, amit végzett. Az ötvenharmadik fejezet leírja elvettetését és szenvedéseit a világban, az ötvenkilencedik pedig a papok és írástudók jellemét ismerteti.

Isten nem kényszeríti az embert, hogy hagyjon fel a hitetlenséggel. Előttük áll a világosság és a sötétség, az igazság és a tévelygés. Maguknak kell eldönteniük, mit fogadnak el. Az emberi értelemnek megadatott a képesség, hogy különbséget tegyen jó és rossz között. Isten terve szerint az embernek nem indulatai alapján kell döntenie, hanem a bizonyítékok súlya szerint: vessen össze gondosan írást írással. Ha a zsidók félreteszik előítéletüket és az írott jövődölést összehasonlítják a Jézus életét jellemző tényekkel, felismerték volna a próféciaik és beteljesedésük közti összhangot a szerény galileai életében és szolgálatában.

Ma is sokan ugyanolyan csalás áldozatai, mint egykor a zsidók. A vallási tanítók saját felfogásuk, hagyományaik fényében olvassák a Bibliát, az emberek nem maguk kutatják az Írásokat, nem maguk döntenek el, mi az igazság, hanem ítéletüket alávetik, lelküket rábízzák

vezetőikre. Az Ige tanítása és prédikálása a világosság terjesztésének egyik Istentől rendelt útja, de bárki tanítását alá kell vetnünk az Írások próbájának. Aki imádkozó szívvel tanulmányozza a Bibliát, vágyik az igazság ismeretére és engedelmeskedni kíván annak, az megkapja az isteni világosságot. Meg fogja érteni az Írásokat: “Ha valaki cselekedni akarja az ő akaratát, megismerheti e tudományról” (Jn 7:17). [387]

Az ünnep utolsó napján a papok és vének tisztségviselőket küldtek ki, hogy letartóztassák Jézust, de azok nélküle tértek vissza. A főemberek haragosan kérdezték: “Miért nem hoztátok el őt?” (Jn 7:45) Emezek ünnepélyes arccal válaszoltak: “Soha ember úgy nem szólott, mint ez az ember!” (Jn 7:46).

Akármilyen kemény volt is a szívük, az Ő szavai meglágyították. Mialatt Jézus beszélt a templomudvarban, közelebb jöttek lassan, hátha meghallanak valamit, amit ellene fordíthatnak. De ahogy hallgatták, elfelejtették, miért küldték őket. Elbűvölten álltak. Krisztus kinyilatkoztatta magát nekik. Látták, amit a papok és vének nem: az isteni dicsőséggel elárasztott embert. Visszatértek, s annyira lekötötte őket ez a gondolat, annyira meghatódtak szavain, hogy a kérdésre: “Miért nem hoztátok el őt?” (Jn 7: 45), csak ezt tudták válaszolni: “Soha ember úgy nem szólott, mint ez az ember!” (Jn 7:46).

A papok és vének ugyanígy meggyőződtek, amikor először jöttek Krisztus színe elé. Szívük mélyen megindult, a gondolat befészkelte magát a fejükbe: “Soha ember úgy nem szólott, mint ez az ember!” (Jn 7:46) Mégis ellenálltak a Szentlélek meggyőzésének. Most feldühödtek, amiért a törvény szolgáit ennyire befolyásolja a gyűlölt galileai, és felkiáltottak: “Vajon ti is el vagytok-é hitelve? Vajon a főemberek vagy a farizeusok közül hitt-é őbenne valaki? De ez a sokaság, amely nem ismeri a törvényt, átkozott!” (Jn 7:47-49)

Akivel az igazság üzenetét közlik, ritkán kérdezi: “Igaz ez?”, inkább ezt: “De ki támogatja?” Tömegek értékelnek az elfogadók száma szerint, s ma is felteszik a kérdést: “Elhitték-e tanult emberek vagy vallási vezetők?” Az emberek ma sem veszik szívesebben az igazi istenességet, mint Krisztus idejében. Éppoly lázasan keresik a földi jót, elhanyagolják az örök javakat. Nem érv az igazság ellen, hogy sokan nem akarják elfogadni, vagy hogy a világ nagyjai, esetleg vallási vezetők nem adnak helyet neki. [388]

A papok és vének újból terveket szőttek Jézus elfogására. Sürgette őket, hogy ha továbbra is szabadon hagyják, elvonja a népet a hivatalos vezetőktől. Az egyetlen biztos módszer, ha késedelem nélkül elhallgattatják Őt. A megbeszélés kellős közepén hirtelen félbeszakította őket valaki. Nikodémus megkérdezte: “Vajon a mi törvényünk kárhozzátja-e az embert, ha előbb ki nem hallgatja, és nem tudja, hogy mit cselekszik?” (Jn 7:51). Csend ülte meg a gyűlést. Nikodémus szavai a lelkiismeretüket érintették. Nem ítélnének el egy embert, akit meg sem hallgattak. Nemcsak ezért némultak el a dölyfös vezetők. Arra néztek, aki szót mert emelni az igazság érdekében. Meglepte és bosszantotta őket, hogy közülük valakit ennyire meghatott Jézus jelleme: szót emel a védelmében. Amikor magukhoz tértek döbbenetükből, metsző gúnnyal kérdezték meg Nikodémust: “Vajon te is galileus vagy-e? Tudakozódjál és lásd meg, hogy Galileából nem támadt próféta” (Jn 7:52).

Az ellenvetés eredménye mégis az lett, hogy a tanács elnapolta az ügyet. A vének nem tudták véghezvinni szándékukat: nem ítélték el Jézust kihallgatás nélkül. Egy időre vereséget szenvedtek, “mindnyájan hazamenének. Jézus pedig elméne az Olajfák hegyére” (Jn 7:53-8:1).

Jézus visszavonult a város zajából és zűrzavarából, a kíváncsi tömegtől, az alattomos írástudóktól az olajfák csöndjébe, ahol egyedül lehetett Istennel. Korán reggel azonban visszatért a templomba, a nép köré gyűlt, Ő leült, és tanította őket.

Hamarosan félbeszakították. Farizeusok és írástudók csoportja közelített hozzá, magukkal vonszoltak egy halálra rémült nőt, akit kemény, mohó hangon azzal vádolták, hogy megszegte a hetedik parancsolatot. Jézus színe elé toloncolták, és képmutató tisztelettel megkérdezték: “A törvényben pedig megparancsolta nekünk Mózes, hogy az ilyenek köveztessenek meg: te azért mit mondasz?” (Jn 8:5)

Tettetett megbecsülésük jól álcázott összeesküvést leplezett Jézus elpusztítására. Megragadták ezt az alkalmat, hogy véghezvigyék elítélését, mert azt gondolták: bármilyen döntést is hoz, megvan az ok a vádemelésre. Ha felmenti az asszonyt, akkor Mózes törvényének megvetésével vádolhatják. Ha halálra méltónak ítéli, bevádolhatják a rómaiaknál, amiért az ő hatáskörükbe tartozó dolgokba avatkozik be.

Jézus egy pillanatra körbenézett a helyszínen - a szégyenében remegő áldozaton, a kemény tekintetű, emberi együttérzést nélkülöző méltóságokon.

[389]

Szeplőtlen tisztaságú lelke visszarettent a látottaktól. Jól tudta, miért hozták eléje ezt az ügyet. Olvasott a szívekben, a jelenlévők mindegyikének ismerte jellemét és életútját. Az igazságnak ezek az ügynevezett őrei maguk vitték áldozatukat a bűnbe, hogy törbe csalhassák Jézust. Jézus úgy tett, mintha nem hallotta volna kérdésüket, lehajolt, a földre szegezte tekintetét, és írni kezdett a porba.

Látván késlekedését és látszólagos közömbösségét, közelebb húzódtak, hogy felhívják figyelmét az ügyre. Ám amint tekintetük a Jézusét követve a földre esett, ábrázatuk elváltozott. Ott látták leírva saját életük bűnös titkait. Az emberek figyeltek, látták az arckifejezések megváltozását és odatolakodtak, hogy meglessék, mi az, amit oly meghökkenten és szégyenkezve néznek.

Ezek a rabbik azzal együtt, hogy szavaikkal tisztelték a törvényt, az asszony bevádolásával megszegették annak előírásait. A férj kötelessége volt, hogy eljárást indítson felesége ellen, és a bűnös feleket egyformán kellett büntetni. A vádlók eljárása teljesen jogtalan volt. Jézus azonban saját térfelükön fogadta őket. A törvény előírta, hogy a megkövezés végrehajtásakor a tanúknak kell az első követ elvetniük. Jézus most felemelkedett, szemét az összeesküvő vénekre szegezte, és így szólt: “Aki közületek nem bűnös, az vesse rá először a követ” (Jn 8:7). Azután lehajolt, és tovább írt a földre.

Nem tette félre a mózesi törvényt, és nem sértette meg a római fennhatóságot sem. A vádolók vereséget szenvedtek. Színlelt szentségük köpenye lehullt róluk, bűnösen, ítélet alatt álltak a Végtelen Tisztaság előtt. Reszkettek, hogy életük rejtett bűnei a sokaság elé kerülnek, s egyenként, lehajtott fővel és lesütött szemmel oldalogtak el, áldozatukat otthagyták az irgalmas Megváltóval.

Jézus felemelkedett, az asszonyra tekintett, és így szólt: “Asszony, hol vannak azok a te vádlóid? Senki sem kárhoztatott-é téged? Az pedig monda: Senki, Uram! Jézus pedig monda néki: Én sem kárhoztatlak: eredj el és többé ne vétkezzél!” (Jn 8:10-11)

Az asszony reszkedett a félelemtől Jézus előtt. A szavak: “aki közületek nem bűnös, az vesse rá először a követ” (Jn 8 :7), halálos ítéletként hangzottak fülében. Nem merte a Megváltóra emelni szemét, hanem csöndben várta elítélését. Döbbenten nézte, ahogy vádlói

[390] szótlánul és zavartan távoznak, azután a remény szavai hangzanak el: “Én sem kárhoztatlak: eredj el és többé ne vétkezzél!” (Jn 8:11) Szíve felolvadt, Jézus lábához vetette magát, zokogással fejezte ki hálás szeretetét, keserű könnyek között vallotta meg bűneit.

Ez számára új élet kezdetét jelentette, a tisztaság és béke Isten szolgálatának szentelt életét. Ennek az elbukott léleknek a felemelésével Jézus nagyobb csodát művelt, mint a legsúlyosabb testi betegség meggyógyításával, mert halálos lelki kórt űzött el. Ez a bűnbánó asszony az egyik legállhatatosabb követő lett. Önfeláldozó szeretettel és odaszentelődéssel hálálta meg a megbocsátó kegyelmet.

Jézus jelleme a tökéletes igazság szépségében ragyog fel ezzel a tettel: megbocsátott ennek a nőnek, és jobb életre bátorította. Nem enyhíti a bűnt, nem csökkenti a bűnösség érzetét, nem elítélni, hanem megmenteni akar. A világ csak lenézni és megvetni tudta ezt a tévelygő asszonyt, Jézus azonban a vigasz és remény szavait szólja. A Bűntelen Lény szánja a bűnös gyöngeségét, segítőkézét nyújtja neki. Míg a képmutató farizeusok megbélyegzik, Jézus megparancsolja neki: “Eredj el és többé ne vétkezzél!” (Jn 8:11)

Nem Krisztus követője, aki lesüti a szemét, elfordul a tévelygőtől, s hagyja akadálytalanul lezuhanni a lejtőn. Akik elől járnak mások bevádolásában, buzgón a törvény elé vonják őket, azoknak élete gyakran bűnösebb a meghurcoltakénál. Az emberek gyűlölik a bűnöst, de szeretik a bűnt. Krisztus gyűlöli a bűnt, de szereti a bűnöst. Ez a lelkület jellemzi minden követőjét is. A keresztény szeretet késedelmes a bírálatban, gyorsan észreveszi a megbánást, kész megbocsátani, bátorítani, a vándort a szentség ösvényére állítani, és lépteit ott megerősíteni.

[391]

“Az élet világossága”

“Ismét szóla azért hozzájuk Jézus, mondván: Én vagyok a világ világossága: aki engem követ, nem járhat a sötétségben, hanem övé lesz az életnek világossága” (Jn 8 :12).

Jézus a templom ama udvarában szólt ezeket a szavakat, amely különlegesen kapcsolódott a sátoros ünnep szolgálataihoz. Az udvar közepén hét méltóságot sugárzó oszlop magasodott, ezek hatalmas lámpásokat tartottak. Az esti áldozat után meggyújtották a lámpákat, fényük világított Jeruzsálem felett. Ez a ceremónia az Izraelt a pusztában vezető tűzoszlopra emlékeztetett, és előremutatott a Messiás eljövetelére is. Este, amikor a lámpákat meggyújtották, az udvar nagy örvendezés színhelye volt. Ősz hajú férfiak, a templom papjai és a nép vezetői egyesültek ünnepi táncban a hangszeres zenére és a léviták énekére.

Jeruzsálem kivilágításával a nép kifejezte reményét, hogy a Messiás eljön, és világosságot áraszt Izraelre. Jézus számára azonban a helyszínnek nagyobb jelentősége volt. Ahogyan a templom sugárzó lámpái mindent megvilágítottak maguk körül, Krisztus, a lelki világosság forrása úgy oszlatja el a világ sötétségét. A jelkép mégsem volt tökéletes. Az a nagy világosság, amelyet saját kezével helyezett az egekbe, hívebben képviselte küldetésének dicsőségét.

Reggel volt, a nap épphogy az Olajfák hegye fölé emelkedett, sugarai vakító fénnel hullottak alá a márványpalotákra, megcsillogtatták a templom falainak aranyát. Jézus odamutatott és így szólt: “Én vagyok a világ világossága” (Jn 8:12).

Valaki, aki hallotta e szavakat, sokkal később ezekkel a magasztos szavakkal visszhangozta őket: “Őbenne vala az élet, és az élet vala az emberek világossága; és a világosság a sötétségben fénylik, de a sötétség nem fogadta be azt. Az igazi világosság eljött volt már a világba, amely megvilágosít minden embert” (Jn 1:4.5.9). Jóval Jézus mennybemenetele után az isteni Lélek befolyása alatt Péter is visszaemlékezik a Krisztus által használt jelképre: “És igen biztos nálunk a prófétai beszéd is, amelyre jól teszitek, ha figyel-

[392]

mezték, mint sötét helyen világító szövétnekre, míg nappal virrad, és hajnalcsillag kél fel szívetekben” (2Pt 1:19).

Amikor csak Isten megnyilatkozott népének, a világosság mindig jelenlétének szimbóluma volt. Világosságot foglalt magába a felhőoszlop nappal és a tűzoszlop éjjel, ez vezérelte Izrael hatalmas seregeit. Félelmetes fenségben ragyogott a világosság az Úr körül a Sínai hegyen. Világosság nyugodott a sátorban a szövetség ládája felett. Világosság töltötte be Salamon templomát a felszenteléskor. Világosság borította Bethlehem dombjait, amikor angyalok hozták a megváltás üzenetét az őrködő pásztoroknak.

Isten a világosság. Krisztus szavaival: “Én vagyok a világ világossága” (Jn 8:12), egységét jelentette ki Istennel, rokonságát az egész emberi családdal. Ő szólt kezdetben, hogy a “setéségből világosság ragyogjon” (2Kor 4:6). Ő a nap, a hold és a csillagok világossága. Ő volt a lelki világosság, mely jelképekben, jövendölésekben, előképekben Izraelre ragyogott. Ahogyan a napsugár eljut a föld legtávolabbi sarkába is, úgy világít meg az Igazság Napja is minden lelket.

“Az igazi világosság eljött volt már a világba, amely megvilágosít minden embert” (Jn 1:9). A világnak megvannak a maga nagy tanítói, óriási szellemi képességekkel és csodálatos kutató elmével felruházott emberei - olyan emberek, akiknek kijelentései serkentették a gondolkodást, s a tudás hatalmas területeit hozták látótérbe. Az ilyen embereket népük vezetőiként, jótevőiként tisztelték. Azonban van Valaki, aki náluk magasabban áll. “Valakik pedig befogadják őt, hatalmat ada azoknak, hogy Isten fiaivá legyenek. Az Istent soha senki nem látta; az egyszülött Fiú, aki az Atya kebelében van, az jelentette ki őt” (Jn 1:12.18). Egészen addig nyomon követhetjük a világ nagy tanítóit, amíg visszanyúlnak az emberi feljegyzések, de a Világosság előttük létezett. Ahogyan a hold és a naprendszer csillagai visszatükrözik a nap fényét, úgy, amennyiben tanításuk igaz, a világ nagy gondolkodói is visszatükrözik az Igazság Napjának sugarait. A gondolatok minden gyöngyszeme, az értelem minden felvillanása a világ Világosságától származik. Manapság sokat hallunk “felsőfokú oktatásról”. Az igazi “felsőfokú oktatásban”

[393] Ő részesíthet, Akiben “van a bölcsességnek és ismeretnek minden kincse elrejtve” (Kol 2:3). “Őbenne vala az élet, és az élet vala az emberek világossága” (Jn 1:4). “Aki engem követ, - mondta Jézus -

nem járhat a sötétségben, hanem övé lesz az életnek világossága” (Jn 8:12).

E szavakkal: “Én vagyok a világ világossága” (Jn 8:12), Jézus Messiásnak jelentette ki Magát. Az agg Simeon ugyanabban a templomban, melyben Krisztus most tanított, mondta Róla, hogy lesz “világosságul a pogányok megvilágosítására, és a te népednek, az Izraelnek, dicsőségére” (Lk 2:32). Szavaival olyan próféciát vonatkoztatott Jézusra, melyet egész Izrael ismert. Ésaiás próféta által a Szentlélek kijelentette: “Kevés az, hogy nékem szolgám légy, a Jákób nemzetségének megépítésére és Izrael megszabadultjainak visszahozására: sőt a népeknek is világosságul adtalak, hogy üdvöm a föld végéig terjedjen!” (Ésa 49:6). Erről a jövődőlésről általánosan hitték, hogy a Messiásról szól, és amikor Jézus ezt mondta “én vagyok a világ világossága” (Jn 8:12), a népnek lehetetlen volt nem felismerni, hogy Ő a Megígért.

A farizeusok és főemberek számára ez az igény kihívó kérdésnek tűnt. Nem tűrhették, hogy hozzájuk hasonló ember ilyen követeléssel lépjen elő. Látszólag nem vettek tudomást szavairól, és megkérdezték: “Ki vagy te?” (Jn 8:25) Igyekeztek rávenni, hogy kimondja: Ő a Krisztus. Megjelenése és munkássága annyira eltért a nép várakozásától, hogy gonosz ellenségeinek hite szerint, ha nyíltan kijelenti: Ő a Messiás, akkor elvethetik, mint csalót.

Csakhogy kérdésükre: “Ki vagy te?” (Jn 8:25), Jézus így felelt: “Amit eleitől fogva mondok is néktek” (Jn 8:25). Amit szavai nyilvánítottak, azt nyilvánította ki jelleme is. Megtestesítette az igazságot, amit tanított. “Semmit sem cselekszem magamtól, - folytatta - hanem amint az Atya tanított engem, úgy szólok. És aki küldött engem, énvelem van. Nem hagyott engem az Atya egyedül, mert én mindenkor azokat cselekszem, amelyek néki kedvesek” (Jn 8:28-29). Nem próbálta bizonyítani Messiás-voltát, hanem bemutatta egységét Istennel. Ha értelmük megnyílt volna Isten szeretete számára, elfogadták volna Jézust.

Hallgatói közül sokan hittel vonzódtak Jézushoz, nekik mondta: “Ha ti megmaradtok az én beszédemben, bizonytal az én tanítványaim vagytok; és megismeritek az igazságot, és az igazság szabaddokká tesz titeket” (Jn 8 : 31-32).

E szavak sértették a farizeusokat. Félretették, hogy a nemzet mennyi

ideje hordoz idegen igát, s mérgesen felkiáltottak: “Ábrahám magva vagyunk, és nem szolgáltunk soha senkinek: mimódon mondod te, hogy szabadokká lesztek?” (Jn 8:33) Jézus végignézett ezeken a férfiakon, a gonosz rabjain, akiknek a bosszú körül forogtak gondolatai, és szomorúan így felelt: “Bizony, bizony mondom néktek, hogy mindaz, aki bűnt cselekszik, szolgája a bűnnek” (Jn 8:34). A legrosszabb fajta rabságban sínylődtek: a gonosz lélek tartotta hatalmában őket.

Minden lélek, aki nem hajlandó átengedni magát Istennek, egy másik erő uralma alá kerül. Nem önmagáé. Beszélhet szabadságról, mégis a legalávalóbb szolgaságban van. Nem láthatja az igazság szépségét, értelmét Sátán irányítja. Azzal ámítja önmagát, hogy saját ítéletei szerint jár el, valójában azonban a sötétség fejedelmének akaratát követi. Krisztus azért jött, hogy letörje a lélekről a bűn rabságának bilincseit. “Azért ha a Fiú megszabadít titeket, valósággal szabadok lesztek” (Jn 8:36). “A Jézus Krisztusban való élet lelkének törvénye” megszabadít minket “a bűn és a halál törvényétől” (Róm 8:2).

A megváltás művében nincs kényszer. Nem alkalmaznak külső erőszakot. Isten Lelkének befolyása alatt az ember szabadon megválaszthatja, kinek szolgál. A változásban, amely beáll, mihelyt a lélek alárendeli magát Krisztusnak, a legmagasabb szintű szabadság rejlik. A bűn kiűzése magának a léleknek a műve. Igaz, magunknak nincs erőnk, hogy kitorjünk Sátán bűnköréből, de ha vágyunk a bűntől való szabadulásra, s nagy szükségünkben rajtunk kívül álló és a miénket meghaladó erőért kiáltunk, lelki képességeinket a Szentlélek isteni energiája hatja át, s ezek így engedelmeskednek az akarat parancsának és teljesítik Isten akaratát.

Az emberi szabadság egyetlen feltétel alapján lehetséges: egynek kell lenni Krisztussal. “Az igazság szabadokká tesz titeket” (Jn 8:32), és Krisztus az igazság. A bűn csak úgy arathat diadalt, ha az értelem elgyengül, a lélek szabadsága megszűnik. Ha alávetjük magunkat Istennek, ez az én helyreállítását eredményezi - igazi emberi dicsőséget és méltóságot. Az isteni törvény, melynek alávetjük magunkat, “a szabadság törvénye” (Jak 2:12).

A farizeusok Ábrahám gyermekeinek vallották magukat. Jézus elmondta nekik, hogy ezt az igényüket csak akkor érvényesíthetik, ha Ábrahám cselekedeteit művelik. Ábrahám igaz gyermekeinek

hozzá hasonlóan Istennek engedelmeskedő életet kell élniük. Nem igyekeznek megölni olyasvalakit, aki az Istentől kapott igazságot jelenti ki. Krisztus elleni összeesküvésükkel a vének nem Ábrahám dolgait cselekedték. Az Ábrahám-tól való egyenes leszármazás önmagában értéktelen. Ha nincsenek vele lelki kapcsolatban, vagyis nem ugyanaz a lelkület munkálkodik bennük, és nem ugyanazokat a dolgokat cselekszik, akkor nem az ő gyermekei.

[395]

Ez az alapelv ugyanúgy érvényes egy másik kérdésben, mely régóta foglalkoztatja a keresztény világot, mégpedig az apostoli jogfolytonosság kérdésében. Az Ábrahám-tól való leszármazást nem a név vagy a vonal biztosítja, hanem a jellem hasonlósága. Ugyanígy az apostoli jogfolytonosság sem az egyházi hatalom továbbadásában rejlik, hanem a lelki rokonságban. Az apostoli jogfolytonosság valódi bizonyítéka az apostoli lelkülettől indított élet, az általuk tanított igazság továbbadása és elhívése. Ez teszi az embert az evangélium első tanítóinak egyenes leszármazottjává.

Jézus cáfolta, hogy a zsidók Ábrahám gyermekei. Így szólt: “Ti, a ti atyátok dolgait cselekszitek” (Jn 8:41). Gúnyosan válaszoltak: “Mi nem paráznaságból születtünk; egy atyánk van, az Isten” (Jn 8:41). Ezekkel a szavakkal születésének körülményire céloztak - támadást indítottak Krisztus ellen azok jelenlétében, akik hinni kezdtek Benne. Jézus nem válaszolt alattomos szúrásukra, hanem így szólt: “Ha az Isten volna a ti atyátok, szeretnétek engem: mert én az Istentől származtam és jöttem” (Jn 8: 42).

Cselekedeteik bizonyították, hogy azzal rokonok, aki hazug és gyilkos. “Ti az ördög atyától valók vagytok, - mondotta Jézus - és a ti atyátok kívánságait akarjátok teljesíteni. Az emberölő volt kezdettől fogva, és nem állott meg az igazságban, mert nincsen őbenne igazság. Mivelhogy pedig én igazságot szólok, nem hisztek nékem” (Jn 8:44-45). A zsidó vezetők azért nem fogadták el Jézust, mert az igazságot szólt, még hozzá bizonyossággal. Az igazság sértette ezeket az önigazult embereket. Az igazság leleplezte a tévtanok csalását, elítélte tanításukat és gyakorlatukat, s ez nem volt ín্যükre. Inkább behunyták szemüket az igazság előtt, semhogy megalázzák magukat, és bevallják tévedésüket. Nem szerették az igazságot. Hiába volt igazság, nem vágytak rá.

“Ki vádol engem közületek bűnnel? Ha pedig igazságot szólok: miért nem hisztek ti nékem?” (Jn 8:46) Ellenségei három éven

[396] át napról napra követték Krisztust, hogy foltot találjanak jellemén. Sátán és egész gonosz hada próbálta Őt legyőzni, de semmit sem találtak benne, ami által felülkerekedhetek volna. Még az ördögök is kénytelenek voltak bevallani: Te vagy “az Istennek Szentje” (Mk 1:24). Jézus a menny szeme láttára, az el nem bukott világok szeme láttára és a bűnös emberek szeme láttára élt a törvény szerint. Angyalok, emberek, démonok előtt ejtette ki azokat a vitathatatlan szavakat, melyek bárki másnak a szájából istenkáromlásnak hangzottak volna: “Én mindenkor azokat cselekszem, amelyek Néki kedvesek” (Jn 8:29).

Maga a tény, hogy noha a zsidók nem találtak bűnt Krisztusban, mégsem fogadták el Őt, bizonyítja: semmilyen kapcsolatuk nem volt Istennel. Nem ismerték fel hangját Fiának üzenetében. Azt hitték, Krisztusra háríthatják át az ítéletet, azonban azzal, hogy elvetették Őt, magukra mondták ki azt. “Aki az Istentől van - jelentette ki Jézus - hallgatja az Isten beszédeit; azért nem hallgatjátok ti, mert nem vagytok az Istentől valók” (Jn 8:47).

A tanulság minden időre érvényes. Sokan kedvüket lelik az akadékoskodásban, bírálgatásban, olyan dolgok után kutatnak Isten Igéjében, melyeket megkérdőjelezhetnek. Azt hiszik, ezzel gondolkodásuk függetlenségét, szellemi frissességüket bizonyítják. Úgy képzelik, hogy a Biblia fölött ülnek ítéletet, holott az igazság őket ítéli el. Nyilvánvalóvá válik, hogy képtelenek az örökkévalóságot át-fogó, mennybéli igazságokat értékelni. Isten igazságosságának óriási hegye előtt nem félemlik meg lelkük. Széna, szalma összehordásával foglalkoznak, ezzel elárulják szűk keretű, földi természetüket, s szívüket, mely gyorsan elveszti Isten értékelésének képességét. Akinek szíve reagál az isteni érintésre, az azt kutatja, hogyan növekedhet Isten-ismerete, hogyan válhat jelleme nemessé, emelkedetté. Ahogyan a virág a nap felé fordul, hogy annak ragyogó sugarai létrehozzák csodás színeit, úgy fordul a lélek az Igazság Napja felé, hogy a mennyei világosság Krisztus jellemének kegyelmi ajándékaival díszítse jellemét.

Jézus a továbbiakban élesen szembeállította a zsidók és Ábrahám álláspontját: “Ábrahám a ti atyátok örvendezett, hogy meglátja az én napomat; látta is, és örült” (Jn 8:56).

Ábrahám hõn vágyakozott látni a megígért Üdvözítõt. A leghõbb imában kérte, hogy halála elõtt megpillanthassa a Messiást. Láta Krisztust.

[397]

Természetfeletti világoŝságot kapott, s felismerte Krisztus istenségét. Láta az Ő napját, és örült. Látomást kapott a bûnért hozott isteni áldozatról. Erre az áldozatra volt példa a saját tapasztalatában is. Parancsot kapott: “Vedd a te fiadat, ama te egyetlenegyedet, akit szeretsz, Izsákot, és áldozd meg égõ áldozatul” (IMóz 22:2). Az áldozati oltárra helyezte az ígélet fiát, a fiút, akiben minden reménye összpontosult. Amikor aztán ott állt az oltárnál felemelt késsel, hogy engedelmeskedjék Istennek, hangot hallott a mennybõl: “Ne nyújtsd ki a te kezedet a gyermekekre, és ne bántsđ õt: mert most már tudom, hogy istenfélõ vagy, és nem kedvezél a te fiadnak, a te egyetlenegyednek énérettem” (IMóz 22:12). Ez a szõrnyû próba azért nehezedett Ábrahámra, hogy megláthassa Krisztus napját, felismerje Isten nagy szeretetét a világ iránt, mely akkora, hogy egyszülött Fiát a legszégényletesebb halálra adta, és ezzel kiemelte a romlásból a Földet.

Ábrahám Istentõl tanulta meg a legnagyobb leckét, melyet halandó valaha is kapott. Imája, hogy meglássa Krisztust mielőtt meghal, meghallgatásra talált. Láta Krisztust. Mindent látott, amit halandó láthat. Tökéletesen engedelmeskedett, s így képes volt megérteni a Krisztusról kapott látomást. Megértette: Isten, midõn egyszülött Fiát adta, hogy megmentse a bûnösöket az örök romlástól, nagyobb és csodálatosabb áldozatot hozott, mint amit ember valaha is hozhat.

Ábrahám tapasztalata megválaszolja a kérdést: “Mivel menjek eleibe az Úrnak? Hajlongjak-é a magasságos Istennek? Égõáldozatokkal menjek-é elébe, esztendõs borjúkkal?! Kedvét leli-é az Úr ezernyi kosokban, vagy tízezernyi olaj patakokban? Elsõszülöttemet adjam-é vétkemért, vagy méhem gyümölcsét lelkemnek bûnéért?!” (Mik 6:6-7) Ábrahám szavaiból: “az Isten majd gondoskodik az égõáldozatra való bárányról, fiam” (IMóz 22: 8), és abból, hogy Isten gondoskodott áldozatról Izsák helyett, levonható a következtetés: senki sem szereshet engesztelést önmagáért. A pogány áldozati rendszer Isten számára teljesen elfogadhatatlan. Egyetlen apának sem kellett fiát vagy leányát felajánlani bûnért való áldozatul. Isten Fia egymaga el tudja hordozni a világ bûneit.

[398] Ábrahámnak saját szenvedései tették lehetővé, hogy a Megváltó áldozati küldetését szemlélje. Izrael viszont nem értette meg, ami oly kellemetlen volt büszke szívének. Krisztus Ábrahámra vonatkozó szavai nem tűntek nagy jelentőségűnek hallgatói számára. A farizeusok csupán új területet találtak az áskálódásra. Csúfondárosan visszavágtak, mintha azt akarnák bizonyítani, hogy Jézus nem tudja mit beszél: “Még ötven esztendő nem vagy, és Ábrahámot láttad?” (Jn 8: 57).

Jézus ünnepélyes méltósággal válaszolt: “Bizony, bizony mondom néktek: Mielőtt Ábrahám lett, én VAGYOK” (Jn 8: 58).

Csend borult a hatalmas sokaságra. Ez a galileai Rabbi magának igényelte Isten nevét, melyet az Úr Mózesnek kinyilatkoztatott, hogy kifejezze örökkévaló jelenlétének gondolatát. Önmagában létezőnek jelentette ki magát, annak, aki a Megígért Izrael számára, “akinek származása eleitől fogva, öröktől fogva van” (Mik 5:2).

A papok és vének újra kitortek Jézus ellen: istenkáromlónak mondták. Állítása, hogy egy Istennel, már korábban is életének kioltására sarkallta őket, s néhány hónappal később nyíltan kijelentették: “Jó dologért nem kövezünk meg téged, hanem káromlásért, tudniillik, hogy te ember létedre Istenné teszed magadat” (Jn 10:33). “Mivel Isten Fia volt, és annak is mondta magát, eltökélték, hogy elpusztítják. Most sokan, akik a népből a papok és vének oldalán álltak, köveket ragadtak, hogy ráhajigálják. Jézus pedig elrejtőzködék, és kiméne a templomból, átmenvén közöttük; és ilyen módon eltávozék” (Jn 8: 59).

A Világosság fénylett a sötétségben, de “a sötétség nem fogadta be azt” (Jn 1: 5).

“És amint eltávozék, látta egy embert, aki születésétől fogva vak vala. És kérdezik őt a tanítványai, mondván: Mester, ki vétkezet, ez-é vagy ennek szülei, hogy vakon született? Felel Jézus: Sem ez nem vétkezett, sem ennek szülei: hanem, hogy nyilvánvalókká legyenek benne az Isten dolgai. Ezeket mondván, a földre köpe, és az ő nyálából sárt csinála, és rákené a sarat a, vak szemekre, és monda néki: Menj el, mosakodjál meg a Siloám tavában (ami azt jelenti: Küldött). Elméne azért és megmosakodék, és megjöve látva” (Jn 9:1-3.6-7).

A zsidók általánosan hitték, hogy a bűn ebben az életben elnyeri büntetését. Minden betegséget büntetésnek tekintettek, mondván,

hogy a szenvedő vagy szülei valamilyen rossz cselekedetet követtek el. Igaz, hogy minden szenvedés Isten törvényének áthágásából származik, de ezt az igazságot elferdítették. Sátán, minden bűnnek és következményének szerzője, arra vette rá az embereket, hogy a betegséget és halált Istentől származónak tekintsék - büntetésnek, melyet Ő önkényesen kiró a bűn ellenében. Ezáltal, akit súlyos betegség vagy szerencsétlenség sújtott, annak még azt a terhet is cipelnie kellett, hogy nagy bűnösnek tekintették.

[399]

Így készítették az utat a zsidók, hogy elvessék Jézust. Úgy tekintettek Rá, mint aki “ostoroztatik, verettetik és kínoztatik Istentől,” holott “betegségeinket ő viselte, és fájdalmainkat hordozá” és elrejtették Előle orcájukat (Ésa 53:4).

Isten ennek elejét akarta venni egy tanítással. Jób története megmutatta, hogy a szenvedéssel Sátán sújtja az embert, Isten pedig uralja azt kegyelmi szándékból. Izrael azonban nem értette meg a leckét. A zsidók ugyanazt a hibát ismételték meg Krisztus elvetésével, amiért Isten megróttá Jób barátait.

Krisztus tanítványai is osztoztak a bűn és szenvedés kapcsolattól alkotott zsidó felfogásban. Jézus kijavította tévedésüket, de nem magyarázta meg az emberi szenvedés okát, hanem elmondta a következményeket. A szenvedés által lesznek nyilvánvalókká Isten művei. “Míg e világon vagyok, - mondotta Jézus - e világ világossága vagyok” (Jn 9:5). Azután megkente a vak szemeit, s elküldte, hogy mosakodjék meg a Siloám tavában. A férfi visszanyerte látását. Jézus a gyakorlatban válaszolt a tanítványok kérdésére, ahogyan azt rendszerint tette a kíváncsiságból feltett kérdések esetében. A tanítványok hivatása nem az volt, hogy megtárgyalják, ki vétkezett és ki nem, hanem hogy megértsék Isten erejét és kegyelmét, amikor visszaadja a vak látását. Nyilvánvaló, hogy sem a sárban, sem a tóban, ahová a vaknak el kellett mennie megmosdani, nem volt gyógyító erő. Ez az életerő Krisztusban buzgott.

A farizeusokat megdöbbenette a gyógyítás. Mégis minden eddiginél jobban forrt bennük a harag, mert a csoda szombaton történt.

A fiatalember szomszédai, akik vaksága idején is ismerték, ezt kérdezték: “Nem ez-é az, aki itt szokott ülni és koldulni?” (Jn 9: 8). Kétkedve néztek rá, mert amikor megnyíltak szemei, ábrázata megváltozott, felderült, s egészen más embernek tűnt. Szájáról szájra járt a kérdés. Némelyek azt mondták: “Ez az”, mások pedig: “Hasonlít

hozzá”. Aki a nagy áldásban részesült, az leállította a kérdezősködést, mondván: “Én vagyok az” (Jn 9: 9). Azután beszélt nekik Jézusról, és arról, hogyan gyógyult meg. Tovább érdeklődtek: “Hol van az? Monda: Nem tudom” (Jn 9:12).

[400] Azután elvitték a farizeusok tanácsa elé. Újra megkérdezték, hogyan nyerte vissza látását. “Ő pedig monda nekik: Sarat tón szemeimre, és megmosakodám, és látok. Mondának azért némelyek a farizeusok közül: Ez az ember nincsen Istentől, mert nem tartja meg a szombatot” (Jn 9:15.16). A farizeusok remélték, hogy bűnösnek nyilváníthatják Jézust, s akkor nem lehet a Messiás. Nem tudták, hogy Ő alkotta a szombatot, és ismeri az összes arra vonatkozó kötelességet.

Csodálatosan buzgónak tűntek a szombat megtartásában, mégis gyilkosságot terveztek éppen ezen a napon. Sokakat azonban mélyen megindított ennek a csodának a híre, és meggyőződtek róla, hogy aki megnyitotta a vak szemeit, az több mint közönséges ember. Arra a vádra, hogy Jézus bűnös, mert nem tartja meg a szombatnapot, így feleltek: “Mimódon tehet bűnös ember ilyen jeleket?” (Jn 9:16).

A vének újra a vakhoz fordultak: “Te mit szólsz őróla, hogy megnyitá a szemeidet? Ő pedig monda: Hogy próféta” (Jn 9:17). A farizeusok azután azt állították, hogy nem is született vaknak, tehát nem is nyerhette vissza látását. Elküldtek a szüleiért, és megkérdezték tőlük: “Ez a ti fiatok, akiről azt mondjátok, hogy vakon született?” (Jn 9:19).

Ott volt maga az az ember, aki kijelentette, hogy vak volt, de meggyógyult. A farizeusok mégis inkább letagadták, amit láttak, csak hogy ne kelljen belátniuk tévedésüket. Ekkora hatalma van az előítéletnek, ilyen megtévesztő a farizeusi igazság.

A farizeusoknak egyetlen reményük maradt: meg kell félemlíteniük a férfi szüleit. Tettetett őszinteséggel kérdezték: “Mimódon lát hát most?” (Jn 9:19). A szülők féltek, hogy bajba keverednek, mert tudvalevő volt, hogy aki Jézust a Krisztusnak ismeri el, azt kirekesztik a gyülekezetből, vagyis harminc napra kizárják a zsinagógából. Ez alatt a vétkes házában az újszülött gyermeket nem szabad körülmetélni, a halottakat nem szabad siratni. Ezt az ítéletet nagy csapásnak tekintették, s ha nem váltott ki bűnbánatot, akkor sokkal súlyosabb büntetés követte. A szülők meggyőződtek a fiukért végzett nagy csoda nyomán, mégis ezt felelték: “Tudjuk, hogy ez a

mi fiunk, és hogy vakon született: de mimódon lát most, nem tudjuk; vagy ki nyitotta meg a szemeit, mi nem tudjuk: elég idős már ő; őt kérdezzétek; ő beszéljen magáról” (Jn 9: 20:21). Ezzel minden felelősséget fiukra hárítottak, mert nem merték megvallani Krisztust.

A dilemma, melybe a farizeusok kerültek, kérdezősködésük és előítéletük, hitetlenségük az ügy tényeit illetően felnyitotta a sokaság szemét, különösen a köznépét. Jézus gyakran a nyílt utcán művelte csodáit. Munkáját mindig az jellemezte, hogy könnyített a szenvedőn. Sokakban felmerült a kérdés: tenne-e Isten ilyen hatalmas csodákat egy olyan csaló által, amilyenek a farizeusok Jézust beállítják? A küzdelem mindkét oldalon nagyon komollyá vált.

[401]

A farizeusok látták, hogy nyilvánosságra hozták a Jézus által művelt csodát. Nem tagadhatták annak megtörténtét. A vakot öröm és hála töltötte be: látta a természet csodálatos dolgait, gyönyörködött a föld és az ég szépségében. Szabadon beszélt tapasztalatát, de újra megpróbálták elhallgattatni, mondván: “Adj dicsőséget az Istennek; mi tudjuk, hogy ez az ember bűnös” (Jn 9:24). Azaz, ne mondd már megint, hogy ez az Ember adta vissza látásodat, Isten tette ezt.

A vak így felelt: “Ha bűnös-é, nem tudom: egyet tudok, hogy noha vak voltam, most látok” (Jn 9:25).

Újból megkérdezték: “Mit csinált veled? Mimódon nyitotta meg a szemeidet?” (Jn 9:26). A sok beszéddel igyekeztek összezavarni, hogy maga is elhiggye, elámították. Sátán és gonosz angyalai a farizeusok oldalán álltak, s erejüket, ravaszságukat egyesítették az emberi okoskodással, hogy ellensúlyozzák Krisztus befolyását. Gyöngítették a sokakban elmélyülő meggyőződést. Isten angyalai szintén a helyszínen voltak, hogy erősítsék a látását visszanyert férfit.

A farizeusok nem ismerték föl, hogy nem csupán egy tanulatlan emberrel van dolguk, aki vakon született, nem ismerték fel Őt, aki ellen hadakoztak. De isteni világosság ragyogta be a vak lelkének kamráit. Mikor ezek a képmutatók megpróbálták rávenni a hitetlenségre, Isten segítette, hogy erőteljes, jól célzott válaszokat adjon, és ne lehessen kelepcebe csalni. Így felelt: “Már mondám néktek és nem hallátok: miért akarjátok újra hallani? avagy ti is az ő tanítványai akartok lenni? Szidalmazák azért őt és mondának: Te vagy annak a tanítványa; mi pedig a Mózes tanítványai vagyunk. Mi

tudjuk, hogy Mózeszel beszélt az Isten: erről pedig azt sem tudjuk, honnan való” (Jn 9:27 29).

[402] Az Úr Jézus ismerte a próbát, melyen ez a férfi keresztülment. Ő adta neki a kegyelmet és a kifejezési módot, hogy Krisztus bizonyágtevője lehessen. Olyan szavakkal válaszolt a farizeusoknak, melyek súlyos megrovást jelentettek a kérdezőkre. Azt állították, ők az Írások értelmezői, a nemzet vallási vezetői, és íme itt állt Valaki, aki csodákat művelt, s ők saját bevallásuk szerint azt sem tudták, honnan van hatalma, nem ismerték jellemét. “Bizony csodálatos az, - mondta a férfi - hogy ti nem tudjátok honnan való, és az én szememet megnyitotta. Pedig tudjuk, hogy az Isten nem hallgatja meg a bűnösöket; hanem ha valaki istenfélő, és az ő akaratát cselekszi, azt hallgatja meg. Öröktől, fogva nem hallaték, hogy vakon születtnek szemeit valaki megnyitotta volna. Ha ez nem Istentől volna, semmit sem cselekedhetnék” (Jn 9:30:33).

A férfi saját térfelükön fogadta vizsgálóbíróit. Érveire nem volt mit válaszolni. A farizeusok meghökkentek, de békén maradtak - elnémultak a célzott, határozott szavak hallatán. Néhány pillanatra csend támadt. Ekkor a rosszálló papok és vének maguk köré tekerték köntösüket, mintha félnének, hogy ha hozzáérnek, megfertőzi őket. Lerázták lábukról a port, és fejéhez vágták a vádat: “Te mindenestől bűnben születél, és te tanítasz minket?” (Jn 9:34). Ezzel kiközösítették.

Jézus hallotta, mi történt, hamarosan megkereste a vakot, és megkérdezte: “Hiszel-é te az Isten Fiában?” (Jn 9: 35).

A vak először nézett Gyógyítójának arcába. Láta a tanács előtt zavart, izgatott szüleit, látta a vének fenyegető arcát, most tekintete megpihent Jézus szerető, békés ábrázatán. Már előbb - noha ez sokba került neki - elismerte, hogy Ő isteni erő közvetítője, most pedig magasabb kinyilatkoztatásban részesült.

A Megváltó kérdésére: “Hiszel-é te az Isten Fiában?” a vak kérdéssel válaszolt: “Ki az, Uram, hogy higgyek benne?” Jézus így felelt: “Láttad is őt, és aki beszél veled, az az” (Jn 9: 35-37). A férfi a Megváltó lábához vetette magát, és imádta Őt. Nemcsak természetes látását nyerte vissza, hanem értelmének szemei is megnyíltak. Krisztus megnyilatkozott lelkének, ő pedig elfogadta, mint Isten Küldöttjét. A farizeusok egy csoportja odagyűlt, s láttukra Jézus elgondolkozott, milyen ellentétes eredménye lett szavainak és tet-

teinek. Így szólt: “Ítélet végett jöttem én e világra, hogy akik nem látnak, lássanak; és akik látnak, vakok legyenek” (Jn 9:39). Krisztus azért jött, hogy megnyissa a vakok szemeit, világosságot árásszon a sötétségben ülőkre. Kijelentette, hogy Ő a világ világossága, és az imént művelt csodája küldetésének hitelesítését szolgálja. Az emberek, akik látták a Megváltót ittjártakor, abban az előjogban részesültek, hogy tökéletesebb kinyilatkoztatást láttak az isteni jelenlétről, mint amit azelőtt valaha is kapott a világ. Az istenismeret tökéletesebben feltárult előttük.

[403]

Ám ugyanebben a kinyilatkoztatásban ítélet is elhangzott az emberek fölött. Jellemük megpróbáltatott, sorsuk meghatározott.

Az isteni erő megnyilatkozása nyomán - mely a vaknak visszaadta természetes és lelki látását - a farizeusok még mélyebb sötétségbe sodródtak. Krisztus hallgatói közül néhányan, mivel érezték, hogy szavai nekik szólnak, megkérdézték: “Avagy mi is vakok vagyunk-é?” Jézus így felelt: “Ha vakok volnátok, nem volna bűnötök” (Jn 9:40-41). Ha Isten lehetlenné tette volna számotokra az igazság megértését, tudatlanságokban nem rejlene bűn. “Ámde azt mondjátok, hogy látunk” (Jn 9:41). Azt hiszitek, képesek vagytok látni, és visszautasítjátok az egyedüli módot, melyek segítségével látást nyerhetnétek. Krisztus végtelen támogatással jó ahhoz, aki belátja ennek szükségét. A farizeusok azonban nem vallották meg szükségüket, nem voltak hajlandók Krisztushoz jönni, így vakságban maradtak - vakságukért ők voltak a felelősek. Jézus ezt mondta: “A ti bűnötök megmarad” (Jn 9:41).

[404]

A jó pásztor

“Én vagyok a jó pásztor: a jó pásztor életét adja a juhokért. Én vagyok a jó pásztor; és ismerem az enyéimet, és engem is ismernek az enyéim, amiként ismer engem az Atya, és én is ismerem az Atyát; és életemet adom a juhokért” (Jn 10:11.14-15).

Jézus újból megtalálta az utat hallgatói értelméhez, számukra jól ismert példák segítségével. A Lélek befolyását a hideg, üdítő vízhez hasonlította. Úgy mutatkozott be, mint aki a világosság, az élet forrása, öröm a természetnek és az embernek. Most gyönyörű pásztorképben mutatja be kapcsolatát a Benne hívőkkel. Hallgatói számára nem találhatott volna ennél ismerősebb képet. Ez Krisztus szavai által örökre összekapcsolódott személyével. Sohasem nézhettek a tanítványok a nyájukat terelő pásztorokat anélkül, hogy ne emlékeztek volna a Megváltó tanítására. Minden hű pásztorban Krisztust látták. Minden gyámoltalan, tehetetlen nyájban önmagukat látták.

Ésaiás próféta ezt a jelképet alkalmazta a Messiás küldetésére a vigasztaló szavakkal: “Magas hegyre menj fel, örömmondó Sion! emeld föl szódat magasan, örömmondó Jeruzsálem! emeld föl, ne félj! mondd Júda városinak: Ímhol Istenetek! Mint pásztor, nyáját úgy legelteti, karjára gyűjti a bárányokat és ölében hordozza” (Ésa 40:9.11). Dávid így énekelt: “Az Úr az én pásztorom; nem szűkölködöm” (Zsolt 23:1). A Szentlélek Ezékiel által kijelentette: “És állatok fölējük egyetlenegy pásztor, hogy legeltesse őket. Az elvesztettet megkeresem, s az elűzöttet visszahozom, s a megtöröttet kötözgetem, s a beteget erősítem. És szerzek ővelük békességnek frigyét. És nem lesznek többé prédául a pogányoknak, és laknak bátorságosan, s nem lesz, aki felijessze őket” (Ez 34:23.16.25.28).

[405] Krisztus magára alkalmazta ezeket a próféciákat, és megmutatta, milyen ellentét feszül a saját- és Izrael vezetőinek jelleme között. A farizeusok éppen kirekesztettek valakit az akolból, mert volt bátorsága tanúsítani Krisztus erejét. Elszakítottak egy lelket, akit az igaz Pásztor magához vonzott. Ezzel kimutatták, mennyire nincs fogal-

muk a rájuk bízott munkáról, mennyire méltatlanok megbízatásukra, hogy a nyáj pásztorai legyenek. Jézus most elébük tárta köztük és a Jó Pásztor közötti ellentétet, és önmagára mutatott, mint az Úr nyájának valódi őrizőjére. Még mielőtt ezt tette volna, egy másik jelkép segítségével beszélt önmagáról.

Így szólt: “Aki nem az ajtón megy be a juhok aklába, hanem máshonnan hág be, tolvaj az és rabló. Aki pedig az ajtón megy be, a juhok pásztorja az” (Jn 10:1-2). A farizeusok nem vették észre, hogy ezek a szavak ellenük irányulnak. Szívükben még ennek értelmén töprengtek, amikor Jézus világosan kijelentette: “Én vagyok az ajtó: ha valaki énrajtam megy be, megtartatik, és bejár és kijár majd, és legelőt talál. A tolvaj nem egyébért jó, hanem hogy lopjon és öljön és pusztítson: én azért jöttem, hogy életük legyen, és bővülködjenek” (Jn 10:9-10).

Krisztus Isten aklának ajtaja. Ősidőktől fogva minden gyermeke ezen az ajtón át léphetett be. Az előképek mutatják, a jelképek előrevetítik, a próféták kinyilatkoztatásai jelzik, a tanítványoknak adott leckék feltárják, az ember fiaiórt művelt csodák beszélnek, hogy Jézusban látták Istennek ama bárányát, “aki elveszi a világ bűneit” (Jn 1:29), s az emberek általa kerültek kegyelmének nyájába. Sokan jöttek, akik egyéb dolgokra irányították a világ figyelmét. Cere-móniákat, vallási rendszereket találtak ki, mert ezek által reméltek megigazolást, megbékélést Istennel, így akartak bejutni aklába. Az egyetlen ajtó azonban Krisztus, és aki valami mást próbál Krisztus helyére beékelni vagy más úton akar az akolba jutni, az tolvaj, rabló.

A farizeusok nem léptek be az ajtón. Más úton hatoltak az akolba, nem Krisztus által, nem végezték az igaz pásztor munkáját. A papok és főemberek, írástudók és farizeusok tönkretették az élő legelőket, beszennyezték az élő vizek forrásait. Az ihletett ige híven írja le a hamis pásztorokat: “A gyöngéket nem erősítettétek, és a beteget nem gyógyítottátok, s a megtöröttet nem kötöztétek, s az elűzöttet vissza nem hoztátok, hanem keményen és kegyetlenül uralkodtatok rajtuk” (Ez 34:4).

Filozófusok, tanítók minden korban elméleteket adtak elő a világnak, hogy kielégítsék a lélek szükségleteit. Minden pogány népnek megvoltak a maguk nagy tanítói és vallási rendszerei, melyek Krisztusétól eltérő megváltást ajánlottak. Az emberek szemét elfordították az Atya arcáról, s szívük félt Attól, Akitől csak áldást kaptak. Mun-

kájuk arra irányult, hogy megfosszák Istent attól, ami a teremtés és megváltás jogán az Övé. Ezek a hamis tanítók az embereket is megrabolják. Emberi lények milliói kötődnek szorosan hamis válaszokhoz szolgai félelem rabságában, lélektelen közömbösségben robotolnak mint az igavonó barmok, megfosztva reménytől, örömtől, kilátásoktól itt a földön, tompa félelemmel a túlvilágra nézve. Egyedül Isten kegyelmének evangéliuma emelheti föl a lelket. Ha Istennek Fiában megnyilvánuló szeretetét szemléljük, szívünk megmozdul, s a lélek erői semmi máshoz nem hasonlíthatóan ébrednek föl. Krisztus eljött, hogy újraalkossa Isten képmását az emberben, s aki az embert elfordítja Krisztustól, az az igazi fejlődés forrásától fordítja el: megfosztja az élet reménységétől, céljától és dicsőségétől. Tolvaj és rabló tehát.

“Aki pedig az ajtón megy be, a juhok pásztora az” (Jn 10:2). Krisztus az ajtó is, a pásztor is. Önmaga által lép be. Saját áldozata árán válik a juhok pásztorává. “Ennek az ajtónálló ajtót nyit; és a juhok hallgatnak annak szavára; és a maga juhait nevéükön szólítja, és kivezeti őket, és mikor kiereszti az ő juhait, előttük megy; és a juhok követik őt, mert ismerik az ő hangját” (Jn 10: 3-4).

Az összes teremtmény közül a juh a legbátortalanabb, leggyámoltalanabb. Keleten a pásztornak fáradhatatlanul, szüntelen gondoskodnia kell nyájáról. A régi időkben - csakúgy, mint ma - rossz volt a közbiztonság a fallal körülvett városokon kívül. Körös-körül a határszéli nomád törzsek rablói, sziklák rejtekében meghúzódó ragadozók lesik, hogy megdézsmálhassák a nyáját. A pásztor őrhelyén vigyáz, tudja, hogy saját élete is veszélyben forog. Jákób, aki Lában nyájait őrizte Hárán pusztáin, így írja le fáradhatatlan munkáját: “Nappal a hőség emésztett, éjjel pedig a hideg; és az álom távol maradt szemeimtől” (1Móz 31:40). Az ifjú Dávid, midőn atyja nyáját őrizte, egyedül találkozott az oroszlánnal és a medvével, s megmentette karmaik közül az elveszett bárányt.

Amint a pásztor vezeti nyáját sziklás dombokon, rengetegen át, vad szakadék mentén a folyóparti dús legelőkre, amint figyelni őket a hegyekben magányos éjszakákon, védi a tolvajoktól, szelíden gondoskodik a gyöngékről, betegekről, élete egybefonódik az övékkel.

[407] Erős, de gyöngéd vonzalom fűzi össze gondoskodásának alanyival. Bármily nagy is legyen a nyáj, a pásztor minden juhot ismer. Mindegyiknek neve van, melyre válaszol, ha a pásztor hívja.

Ahogy a földi pásztor ismeri juhait, úgy ismeri az isteni Pásztor is a világban szétszóródott nyáját. “Ti az én juhaim, legelőm nyája vagytok, emberek vagytok, én pedig Istenetek, ezt mondja az Úr Isten” (Ez 34:31). Jézus így szól: “Neveden hívtalak téged enyém vagy!” (Ésa 43:1) “Az én markaimba metszettelek fel téged” (Ésa 49:16).

Jézus egyénenként ismer minket, és megindul gyöngeségeink láttán. Ismeri a házat, melyben lakunk, s mindegyik lakó nevét is. Időnként utasítást ad szolgálóinak, menjenek el egy bizonyos városba, egy bizonyos utcába, egy házba, és keressék meg egyik juhát.

Minden lelket oly tökéletesen ismer Jézus, mintha ő lenne az egyetlen, akiért a Megváltó meghalt. Mindenkinek a bánata fáj szívének. A segélykiáltás fülébe hatol. Azért jött, hogy minden embert magához vonzzon. Megparancsolja: “Kövess engem” (Jn 1:44), s Lelke indítja és vonzza a szívet, hogy Hozzá jöjjön. Sokan visszautasítják a vonzást. Jézus tudja, kik ezek. Azt is tudja, kik hallják boldogan hívását, s készek alávetni magukat pásztori gondoskodásának. Ezt mondja: “Az én juhaim hallják az én szómat, és én ismerem őket, és követnek engem” (Jn 10:27). Mindenkivel úgy törődik, mintha nem is volna más a föld színén.

“A maga juhait nevükön szólítja, és kivezeti őket. És a juhok követik őt, mert ismerik az ő hangját” (Jn 10: 3-4). A keleti pásztor nem hajtja juhait. Nem erőszakos, nem félemlít meg, hanem elől jár, úgy hívja őket. Ismerik hangját, engednek hívásának. Így tesz a Megváltó-Pásztor is juhaival. Az Írás így szól: “Vezetted mint nyáját, a te népedet, Mózesnek és Áronnak kezével” (Zsolt 77:21). Jézus kijelenti a próféta által “Örökkévaló szeretettel szerettelek téged, azért terjesztetem reád az én irgalmasságomat” (Jer 31:3). Senkit sem kényszerít, hogy kövesse. “Emberi kötelékekkel vontam őket, - mondja - szeretetnek köteleivel” (Hós 11: 4).

Nem a büntetéstől való félelem, sem nem az örökkévaló jutalom reménye készíti Krisztus tanítványait, hogy kövessék Őt. Szemlélik a Megváltó végtelen szeretetét, amely megnyilvánul földi vándorútjában a bethlehemi bölcsőtől a Kálvária keresztjéig, s az Ő látványa vonzza, meglágyítja és engedelmességre bírja a lelkeket. Szeretet ébred a szemlélők szívében. Hallják hangját és követik Őt.

Ahogy a pásztor nyája előtt jár, s elsőnek találkozik az út veszélyeivel, úgy tesz Jézus is népével. “Mikor kiereszti az ő juhait,

előttük megy” (Jn 10:4). A mennybe vezető utat megszentelik a Megváltó lábnyomai. Lehet az ösvény meredek és rögös - Jézus végigment rajta. Lábai taposták a kegyetlen töviseket, s tették az ösvényt könnyebbé számunkra. Minden terhet, amit el kell viselnünk, Ő maga is hordozott.

Bár felemelkedett Isten színe elé, s osztozik a világegyetem trónján, Jézus mit sem veszített irgalmas természetéből. Ugyanaz a kedves, együttérző szív ma is nyitva áll az emberiség minden keserve számára. Kinyújtja átszegezett kezét, hogy még bővebb áldást osszon a világban népének. “És soha örökké el nem vesznek, és senki ki nem ragadja őket az én kezemből” (Jn 10:28). Aki átadta magát Krisztusnak, az többet ér szemében, mint az egész világ. A Megváltó egy emberért is vállalta volna a Kálvária haláltusáját, hogy megmentse országa számára. Sohasem mond le egyről sem, akiért meghalt. Hacsak követői nem döntenek úgy, hogy elhagyják, szorosán tartja őket.

Minden próbánkban olyan segítőnk van, Aki sohasem bukik el. Sohasem hagy minket egyedül harcolni a kísértéssel, küzdeni a gonosszal, hogy végül a terhek és a bánat összetörjenek. Bár most elrejtőzött a halandó szemek elől, hit-fülünkkel hallhatjuk hangját: Ne félj, veled vagyok! “Én vagyok az Élő; pedig halott valék, és ímé élek örökkön örökké” (Jel 1:18). Elviseltem bánatokat, megtapasztaltam küzdelmeiteket, szembenéztem kísértéseitekkel. Ismerem könnyeiteket: én is sírtam. Ismerem a fájdalmat, mely túlságosan mély, semhogy emberi fül számára kibeszélhető lenne. Ne gondold, hogy elhagyatott, elfeledett vagy. Ha bánatodra egyetlen húr sem rezdül egyetlen emberi szívben sem, nézz rám, és élsz. “A hegyek eltávoznak, és a halmok megrendülnek; de az én irgalmasságom tőled el nem távozik és békességem szövetsége meg nem rendül, így szól könyörülő Urad” (Ésa 54:10).

Bármennyire is szereti egy pásztor a juhait, fiait és leányait még jobban szereti. Jézus nemcsak a mi pásztorunk. Ő a mi örökkévaló Atyánk is. Ezt mondja: “Ismerem az enyéimet, és engem is ismernek az enyéim. Amiként ismer engem az Atya, és én is ismerem az Atyát” (Jn 10:14-15). Micsoda kijelentés! Az egyszülött Fiú, - aki az Atya keblén van, akit az Atya így nevez: “a férfiú, aki nékem társam” (Zak 13:7) - és az örök Isten közti kapcsolat szemlélteti a közösséget Krisztus és földi gyermekei között!

Mivel Atyjának ajándékai vagyunk, munkájának jutalma, Jézus szeret minket. Gyermekeiként szeret. Szeret téged is! Maga a menny sem nyújthat sem jobbat, sem nagyobbat. Bízzál tehát!

Jézus azokra a lelkekre is gondolt szerte a világon, akiket a hamis pásztorok félrevezettek. Azokat, akik szétszóródtak a farkasok között, össze akarta őket gyűjteni, mint az Ő legelőjének juhait, s így szólt: “más juhaim is vannak nékem, amelyek nem ebből az akolból valók: azokat is elő kell hoznom, és hallgatnak majd az én szómra; és léssen egy akol és egy pásztor” (Jn 10:16).

“Azért szeret engem az Atya, mert én leteszem az én életemet, hogy újra felvegyem azt” (Jn 10:17). Azaz: az én Atyám úgy szeretett titeket, hogy még jobban szeret engem, mert életemet adtam megváltásotokért. Helyettesetek, kezesetek lettem, lettem életemet, hogy felvegyem a ti tartozásotokat, törvényszegéseiteket, s ezzel drágább lettem Atyám szemében.

“Én leteszem az én életemet, hogy újra felvegyem azt. Senki sem veszi azt el éntőlem, hanem én teszem le azt én magamtól. Van hatalmam letenni azt, és van hatalmam ismét. felvenni azt” (Jn 10:17-18). Krisztus az emberi család tagjaként halandó volt, de Istenként az élet kútfejeként buzgott a világ számára. Ellenállhatott volna a halál közeledtének, visszautasíthatta volna, hogy uralma alá kerüljön, ezzel szemben Ő önként letette életét, hogy világosságra hozza az életet és a halhatatlanságot. Hordozta a világ bűneit, elszenvedte átkát, feláldozta életét, hogy az ember ne haljon meg örökre. “Pedig betegségeinket ő viselte, és fájdalmainkat hordozá. Ő megsebesített bűneinkért, megrontatott vétkeinkért, békességünknek büntetése rajta van, és az ő sebeivel gyógyulánk meg. Mindnyájan, mint juhok eltévelyedtünk, kiki az ő útára tértünk; de az Úr mindnyájunk vétkét őreá veté” (Ésa 53:4-6).

Az utolsó út Galileából

Ahogy szolgálatának vége közeledett, változás állt be Krisztus munkamódszerében. Mindeddig igyekezett elkerülni a nyilvánosságot, az izgalmakat. Visszautasította az emberek hódolatát, gyorsan haladt egyik helyről a másikra, amikor a nép lelkesedése korlátozhatatlanná vált. Újra és újra megparancsolta, hogy senki se mondja Őt a Krisztusnak.

A sátoros ünnep idején gyorsan és titkon tette meg az utat Jeruzsálembe. Amikor testvérei sürgették, hogy jelentse ki magát nyilvánosan Messiásnak, válasza így hangzott: “Az én időm még nincs itt” (Jn 7:6). Észrevétlenül tette meg az utat Jeruzsálemig, bejelentés nélkül lépett be a városba, a sokaság hódolt Neki. Nem így történt utolsó utazásakor. A papok és vének rosszindulata miatt egy időre elhagyta Jeruzsálemet. Most a nyilvánosság színe előtt indult el visszafelé, - egy kanyargósabb úton. Jövetelét olyan hírverés kísérte, mint még soha. Nagy áldozatának helyszíne felé haladt, erre kellett felhívni az emberek figyelmét.

“Amiképpen, felemelte Mózes a kígyót a pusztában, akképpen kell az ember Fiának felemeltetnie” (Jn 3:14). Ahogy Izraelben minden szemnek a felemelt kígyóra kellett néznie, mely gyógyulásuk elrendelt jelképe volt, úgy kellett most minden tekintetnek Krisztusra, az áldozatra szegeződnie, aki üdvösséget hozott az elveszett világnak.

A Messiás munkájáról alkotott hamis elképzelés és Jézus Isten-voltába vetett hit hiánya vezette oda fivéreit, hogy sürgessék: jelentse ki magát nyilvánosan a népnek a sátoros ünnepen. Most viszont a tanítványok az előbbivel rokon szellemben akarták megakadályozni a jeruzsálemi utazást. Eszükbe jutottak szavai, hogy mi fog ott Vele történni, ismerték a vallási vezetők halálos ellenségességét, és örömmel lebeszéltek volna Mesterüket az odautazásról.

[411] Krisztus szívének nagyon fájt szeretett tanítványainak félelme, csalódása és hitetlensége, de ennek ellenére útnak indult. Nehéz volt a Jeruzsálemben rájuk váró fájdalom felé vezetni őket. Sátán a

sarkában volt, hogy rákényszerítse kísértéseit. Miért kellene most Jeruzsálembe mennie, a biztos halálba? Körülötte mindenfelé lelkek éheztek az élet kenyerét. Mindenütt szenvedők várták gyógyító szavát. A kegyelmének evangéliuma által elvégzendő munka épp-hogy csak elkezdődött. Ő pedig most van legszebb férfikorában. Miért nem megy el a világ hatalmas területeire kegyelmének igéivel, gyógyító erejének érintésével? Miért nem szerez örömet magának azzal, hogy világosságot és boldogságot áraszt a sötétben búslakodó milliókra? Miért hagyja a termés begyűjtését a tanítványokra, akik gyengék a hitben, felfogásuk nehézkes, s oly késedelmesen cselekszenek? Miért néz szembe most a halállal, és hagyja ott a munkát a kezdet kezdetén? Az ellenség, aki a pusztában szembeszállt Krisztussal, most is heves, álcázott kísértésekkel ostromolta. Ha Jézus csak egy percre is enged, ha a legkisebb mértékben is változtat útján, hogy mentse magát, Sátán ügynökei diadalmaskodnak, a világ pedig elvész.

Ám Jézus “eltökélte magát, hogy Jeruzsálembe megy” (Lk 9:51). Életének egyetlen törvénye az Atya akarata volt. Mikor gyermekkorában felvitték a templomba, így szólt Máriához: “Avagy nem tudjátok-é, hogy nékem azokban kell foglalatosnak lennem, amelyek az én Atyámnak dolgai?” (Lk 2:49) Kávában, amikor Mária szerette volna, ha megmutatja csodatévő erejét, Ő így válaszolt: “Nem jött még el az én órám” (Jn 2:4). Ugyanezekkel a szavakkal válaszolt fivéreinek, amikor sürgették, hogy menjen fel az ünnepre. Isten nagy tervében azonban ki volt jelölve az óra, amikor majd felajánlja magát az emberek bűneiért, és ez az idő rohamosan közeledett. Ő nem lankadt, nem ingadozott. Lépteit Jeruzsálem felé irányította, ahol ellenségei már régóta összeesküdtek élete ellen - most majd leteszi azt. Eltökélten indult az üldöztetésbe, megtagadtatásba, elvettetésbe, elítéltetésbe, halálba.

“És követeket küldte az ő orcája előtt; és azok elmenvén, bemenétek egy samaritánus faluba, hogy néki szállást készítsenek” (Lk 9:52). Az emberek azonban nem akarták befogadni Őt, mert útban volt Jeruzsálem felé. Ezt úgy értelmezték, hogy Krisztus előnyben részesíti a zsidókat, akiket ők mélységesen gyűlöltek. Ha helyreállította volna a Garizim-hegyi templomot és az istentiszteleteket, akkor boldogan elfogadták volna, de mivel Jeruzsálembe ment, nem gyakorolták Vele a vendégszeretetet. Nem vették észre, hogy a menny

legjobb ajándékát utasítják vissza küszöbükre. Jézus hívta az embereket: fogadják be Őt. Szívességet kért tőlük, hogy közel férközhessen hozzájuk és a leggazdagabb áldásokat nyújthassa nekik. Minden elvett jóért drágább kegyelemmel fizetett. A samaritánusok azonban mindezt elvesztették előítéleteik és csökönységük miatt.

Jakabot és Jánost, Krisztus követeit mélyen felháborította az Urukot ért bántás. Megbotránkoztak, amiért a samaritánusok, akiket megtisztelt jelenlétével, oly durván bántak Vele. Nem sokkal ezelőtt együtt jártak a megdicsőülés hegyén. Látták, amint Isten megdicsőíti Őt, Mózes és Illés tisztességet tesz Néki. A samaritánusok részéről megnyilvánuló tiszteletlenséget szerintük nem szabad példás büntetés nélkül hagyni.

Odajöttek Krisztushoz, jelentették az emberek véleményét, s hozzátették, hogy még éjjeli szállást sem hajlandók adni. Úgy gondolták, kirívó gonoszságot követtek el Vele szemben. Feltekintettek a távolban magasodó Kármel hegyére, ahol Illés lemészárolta a hamis prófétákat, és így szóltak: “Akarod-é, hogy mondjuk, hogy tűz szálljon alá az égből, és eméssze meg ezeket, mint Illyés is cselekedett?” Meglepődtek, amiért Jézus megbántódott szavaikon, s még jobban megzavarodtak feddésének hallatán: “Nem tudjátok minémű lélek van tibennetek: mert az embernek Fia nem azért jött, hogy elveszítse az emberek lelkét, hanem hogy megtartsa” (Lk 9: 54-56). Ezzel elment egy másik faluba.

Nem képezi Krisztus küldetésének részét, hogy arra kényszerítse az embereket: fogadják el Őt. Sátán és az általa indított emberek akarják a lelkiismeretet kényszeríteni. A gonosz angyalokkal szövetséges emberek az igazságért érzett buzgalom álruhájában zúdítanak szenvedést embertársaikra, hogy saját vallási felfogásukra térítsék őket. Krisztus azonban mindig kegyelmes, mindig szeretetének bemutatásával akar győzni. Nem tűrhet meg vetélytársat a lélekben, nem fogadhat el részleges szolgálatot. Csak önkéntes szolgálatot kíván, hogy a szív önként, a szeretet kényszerének engedjen. Nincs következetesebb bizonyítéka, hogy Sátán lelkülete tölt el minket; mint ha készek vagyunk megsebezni és elpusztítani mindazokat, akik nem értékelik munkánkat vagy elgondolásainkkal ellentétesen cselekszenek.

[413] Minden emberi lény testileg, lelkileg, szellemileg Isten tulajdona.

Krisztus mindenkinek a megmentéséért meghalt. Semmi sem bánthatja jobban Istent, mint ha emberek vallási vakbuzgóságából olyanoknak okoznak szenvedést, akiket az Üdvözítő vérén váltott meg.

“Onnan pedig felkelvén Júdea határaiba méne, a Jordánon túl való részen által; és ismét sokaság gyűl vala hozzá; ő pedig szokása szerint ismét tanítja vala őket” (Mk 10:1).

Krisztus szolgálatának utolsó hónapjaiban hosszabb időt töltött Pereában, a Júdeától “a Jordánon túl” eső tartományban. Itt is sokaság járt a nyomában, csakúgy, mint szolgálata kezdetén Galileában, és Ő számos korábbi tanítását ismételte meg.

Ahogy kiküldte a tizenkettőt, úgy “rendelete az Úr másokat is, hetvenet, és elküldé azokat kettőnként az ő orcája előtt, minden városba és helyre, ahová ő menendő vala” (Lk 10:1). Ezek a tanítványok egy ideje Vele jártak, készültek a munkára. Amikor a tizenkettő először indult önállóan munkálkodni, más tanítványok szegődtek Jézus nyomába galileai útjain. Ezek abban a kiváltságban részesültek, hogy bensőséges kapcsolatba kerültek Vele, közvetlen személyes tanítást kaptak. Most ez a nagyobb létszámú csoport is megkezdte külön küldetésének elvégzését.

A hetven is ugyanazokat az utasításokat kapta, mint a tizenkettő, kivéve azt az utóbbiaknak adott parancsot, hogy ne menjenek egyetlen pogány vagy samaritánus városba se - ez a hetvenre nem vonatkozott. Bár Krisztust éppen most utasították vissza a samaritánusok, szeretete változatlanul fennállt irántuk. Amikor a hetven tanítvány elindult az Ő nevében, először Sarcária városaiba látogattak el.

Magának a Megváltónak a sarcáriai látogatása, majd később az irgalmas samaritánus méltatása, annak a leprásnak a hálás öröme, aki a tizből egyedül tért vissza, hogy köszönetet mondjon Krisztusnak - mind jelentőségteljes események voltak a tanítványok számára. A tanulság mélyen szívükbe vésődött. Röviddel mennybemenetele előtt, az apostolok megbízásakor Jézus Sarcáriát, Jeruzsálemet és Júdeát említette, mint azokat a helyeket, ahol először kell hirdetniük az evangéliumot. Tanítása készítette föl őket megbízatásuk teljesítésére. Amikor Mesterük nevében Samáriába mentek, az emberek készek voltak elfogadni őket. A samaritánusok hallottak Krisztus dicsérő szavairól, irgalmas cselekedeteiről honfitársaik érdekében.

[414] Látták, hogy a durva bánásmód ellenére csak szeretetteljes gondolatai vannak irántuk, és ez megnyerte szívüket.

A mennybemenetel után üdvözölték a Megváltó követeit, s a tanítványok értékes termést takarítottak be azok között, akik egykor legádázabb ellenségeik voltak. “Megrepedt nádat nem tör el, a pislogó gyertyabelet nem oltja ki, a törvényt igazán jelenti meg” (Ésa 42:3). “És az ő nevében reménykednek majd a pogányok” (Mt 12:21).

“Mondom pedig néktek, - tette hozzá Jézus - hogy a sodomabeliek állapota tűrhetőbb lesz ama napon, hogynem azé a városé” (Lk 10:12). Gondolatai azután a galileai városokra terelődtek, ahol szolgálatának oly nagy részét töltötte. A mély fájdalom hangján kiáltott fel: “Jaj néked Korazin! Jaj néked Bethsaida! mert ha Tírusban és Sidonban lettek volna azok a csodák, melyek tebenned lőnek, régen zsákban és hamuban ülve megtértek volna. Hanem Tírusnak és Sidonnak tűrhetőbb lesz állapota az ítéletkor, hogynem néktek. És te Kapernaum, mely mind az égig felmagasztaltattál, a pokolig fogsz lealáztatni” (10:13-15).

Jézus, amikor kiküldte a hetven tanítványt, megparancsolta nekik - ahogy korábban a tizenkettőnek is -, hogy ne maradjanak ott erőszakkal, ahol nem fogadják őket szívesen. “Valamely városba pedig bementek, és titeket be nem fogadnak, - mondta - annak utcáira kimenvén, ezt mondjátok: Még a port is, amely reánk ragadt a ti várostokból, itt köztetek letöröljük; mindazáltal ez legyen tudotokra, hogy az Isten országa elközelített hozzátok” (Lk 10:10-11). Nem neheztelésből vagy sértett önérzetből kellett így cselekedniük, hanem hogy megmutassák, milyen súlyos dolog az Úr üzenetét vagy követeit visszautasítani. Az Úr szolgáit elvetni annyi, mint magát Krisztust elvetni.

A forgalmas Galileai tenger-melléki városoknak szabadon felajánlotta a menny leggazdagabb áldásait. Az élet Fejedelme nap mint nap ott járt közöttük. Isten dicsősége - melyet próféták és királyok vágytak látni - ragyogott a Megváltó nyomában özönlő sokaságra. Mégis visszautasították a mennyei ajándékot.

A vének a körültekintés látszatával figyelmeztették a népet: ne fogadják el ennek az új tanítónak az új tantételeit, mert elmélete és gyakorlata ellentétben áll az atyák tanításával. A nép hitelt adott a papok és farizeusok oktatásának, ahelyett, hogy maguk akarták volna

megérteni Isten Igéjét. Isten helyett a papokat és véneket tisztelték, elvetették az igazságot, hogy megtarthassák saját hagyományaikat. Sokakra mély benyomást tett Jézus, és csaknem hallgattak Rá, mégsem cselekedtek meggyőződésük szerint, ezért nem lehetett őket számításba venni Krisztus oldalán. Sátán mindaddig kísértett, amíg a világosság sötétségnek nem tűnt. Így sokan elvetették az igazságot, mely lelkük megmentésére szolgálhatott volna.

[415]

Az igaz Bizonyosság így szól: “Ímé az ajtó előtt állok és zörgetek” (Jel 3:20). Minden figyelmeztetés, feddés, kérlelés Isten Igéjében vagy követőinek ajkán, zörgetést jelent a szív ajtaján. A bebocsátást kérő Jézus hangja az. Minden figyelembe nem vett kopogtatás után kisebb az indíttatás, hogy ajtót nyissunk. Ha ma nem engedünk a Szentlélek befolyásának, holnapra már gyöngébben szól. A szív kevésbé lesz érzékeny, veszedelmes nemtörődömségbe hull. Az ítéletkor nem azért találnak majd vétkesnek, mert tévelyegtünk, hanem mert elhanyagoltuk a mennyei lehetőségeket, hogy megtanuljuk, mi az igazság.

Az apostolokhoz hasonlóan a hetven tanítvány is természetfeletti adományokban részesült küldetésének pecsétjeként. Amikor munkájukat bevégezték, örömmel tértek vissza, mondván: “Uram, még az ördögök is engednek nekünk a te neved által!” Jézus így felelt: “Látám a Sátánt, mint a villámlást lehullani az égből” (Lk 10:17-18).

Jézus előtt megjelentek a múlt és a jövő képei. Láta Lucifert, amikor kezdetben alávetett a mennyekből. Előre látta haláltusájának jeleneit, amikor a világmindenség előtt lepleződik le a csaló jelleme. Hallotta a kiáltást: “Elvégeztetett” (Jn 19:30), mely bejelentette, hogy az elveszett faj megváltása örökre bizonyossá vált, a menny az örökkévalóságig biztonságban van a vádakkal, csalásokkal, követelésekkel szemben, melyekre Sátán uszít.

A Kálvária szégyent és haláltusát hozó keresztjén túl Jézus előretekintett az utolsó nagy napra, mikor a gonosz hatalmak fejedelmét utoléri pusztulása azon a földön, melyet oly régóta rongált lázadásával. Jézus látta a gonosz munkájának végét: Isten békéjét, amint betölti a mennyet és földet.

Ettől fogva Krisztus követőinek legyőzött ellenségként kellett Sátánra tekinteniük. A kereszten Jézus elnyerte értük a győzelmet - azt a győzelmet, melyről azt szeretné, ha sajátjuknak fogadnák el. “Ímé - mondotta - adok nektek hatalmat, hogy a kígyókon és

skorpiókon tapodjatok, és az ellenségnek minden erején; és semmi nem árthat néktek” (Lk 10:19).

[416] Minden töredelmes lélek védelme a Szentlélek mindenható ereje.

Krisztus nem engedi az ellenség hatalmába kerülni a bűnbánattal és hittel Hozzá folyamodókat. A Megváltó megkísértett, megpróbált gyermekei mellett áll. Vele nem létezik kudarc, veszteség, lehetetlenség vagy vereség - mindent megcselekedhetünk Általa, Aki megerősít. Amikor jönnek a próbák és kísértések, ne várd, hogy úrrá leszel minden nehézségen, hanem tekints Jézusra, segítődre.

Egyes keresztények túlságosan sokat gondolnak Sátán hatalmára, és sokat is beszélnek róla. Ellenségükről gondolkoznak, ellene imádkoznak erőért, róla beszélnek, míg egyre nagyobbak és nagyobbak látszik képzeletükben. Igaz, hogy Sátán igen erős lény, de hála Istennek, hatalmas Megváltónk van, aki kiűzte a gonoszt a mennyből. Sátánnak tetszik, ha felnagyítjuk erejét. Miért nem Jézusról beszélünk? Miért nem magasztaljuk az Ő erejét és szeretetét?

A magas trónt átívelő ígélet szivárványa örökkévaló bizonyosága annak, hogy “úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3:16). Ez tanúsítja a világegyetemnek, hogy Isten sohasem feledkezik meg a gonosszal küzdő népéről. Ez az erő és védelem biztosítéka számunkra, amíg csak maga a trón fennáll.

Jézus hozzátette: “De azon ne örüljelek, hogy a lelkek néktek engednek; hanem inkább azon örüljete, hogy a ti neveitek fel vannak írva a mennyben” (Lk 10:20). Ne annak örüljete, hogy az erőt birtokoljátok, mert szem előtt tévesztitek, hogy Istentől függök. Vigyázzatok, nehogy belopakodjék az önelégültség, és saját erőtökkel munkálkodjatok Mesteretek lelke és ereje helyett. Az én kész mindig a maga javára írni, ha bármilyen mértékű siker kíséri a munkát. Az én dicsekszik, felfuvalkodik, nem kelti másokban azt a benyomást, hogy Isten minden mindenkben. Pál apostol így szól: “Amikor erőtelen vagyok, akkor vagyok erős” (2Kor 12:10). Amikor belátjuk gyöngeségünket, megtanulunk rajtunk kívül álló erőre támaszkodni. Semmi sem foghatja meg oly erősen a szívet, mint az a bennünk lakozó érzés, hogy felelősek vagyunk Istennek. Semmi sem éri el olyan tökéletesen magatartásunk legmélyebb indítékait, mint Krisztus megbocsátó szeretetének átérzése. Érintkezésbe kell lépünk Istennel, hogy Szentlelke átítasson, és képessé tegyen az

érintkezésre embertársainkkal. Ekkor örvendj annak, hogy Krisztus által összeköttetésbe kerülsz Istennel, a mennyei család tagjává válsz. Ha magadnál magasabbra tekintesz, állandóan érezni fogod saját gyöngeségedet. Minél kevesebbet hízelelsz magadnak, annál pontosabban és teljesebben megérted Megváltód kiválóságát. Minél szorosabban kapcsolódsz a világosság és erő forrásához, annál nagyobb világosság árad rád, annál nagyobb erőben részesülsz, hogy munkáldj Istenért. Örvendj, egy vagy Istennel, egy Krisztussal és az egész mennyei családdal.

[417]

Amikor a hetven tanítvány Krisztus szavait hallgatta, a Szentlélek elméjükbe véste az élő valóságot, és lelkük tábláira írta az igazságot. Noha tömegek vették körül őket, úgy érezték, mintha csak magukban lettek volna Istennel.

Jézus tudta, hogy megragadta őket ez óra ihlete, és “örvendezze lelkében, és monda: Hálákat adok néked, Atyám, mennynek és földnek Ura, hogy elrejtetted ezeket a bölcsek és értelmesek előtt, és a kisdedeknek megjelentetted. Igen, Atyám, mert így volt kedves teelőtted. Mindent nékem adott az én Atyám: és senki sem tudja, kicsoda a Fiú, csak az Atya; és kicsoda az Atya, hanem csak a Fiú, és akinek a Fiú akarja megjelenteni” (Lk 10:21-22).

A világ által tisztelt emberek, az úgynevezett nagyok és bölcsek dicsőített bölcsességük ellenére sem voltak képesek felismerni Krisztus jellemét. Külső megjelenése és a megaláztatás alapján ítélték meg, mely emberi lényként érte. A halászoknak és vámszedőknek azonban megadatott, hogy lássák a Láthatatlant. Még a tanítványok sem tudták mindazt megérteni, amit Jézus elébük kívánt tárni, de időről-időre mikor alárendelték magukat a Szentlélek erejének - megvilágosodott elméjük. Felismerték, hogy emberi természetbe öltözve a hatalmas Isten van jelen köztük. Jézus örvendett, mert erre az ismeretre nem jutottak el a bölcsek és értelmesek, viszont feltáruult ezen alázatos férfiak előtt. Gyakran, amikor az Ótestamentumi Írásokat magyarázta, és megmutatta, hogy azok rá és engesztelő munkájára vonatkoznak, a tanítványokat áthatotta a Szentlélek, és mennyei légkörbe emelkedtek. Világosabban megértették a próféták által szóló lelki igazságokat, mint maguk az eredeti írók. Ezentúl úgy olvasták az Ótestamentumi Írásokat, mint Isten új kinyilatkoztatását, nem pedig mint az írástudók és farizeusok tantételeit vagy mint halott bölcs emberek kijelentéseit. Látták Őt, “akit a világ be nem

fogadhat, mert nem látja őt és nem ismeri őt; de ti ismeritek őt, mert nálatok lakik, és bennetek marad” (Jn 14:17).

[418] Az egyetlen mód, ahogyan az igazság tökéletesebb megértésére juthatunk, ha Krisztus Lelke által szívünket szelíd, alárendelt állapotban őrizzük meg. Meg kell tisztítani a lelket a hiúságtól és büszkeségtől, meg kell üresíteni mindentől, ami addig birtokolta, s Krisztusnak kell uralkodnia benne. Az emberi tudomány túlságosan korlátozott, nem foghatja föl az engesztelést. A megváltás terve oly messze ható, hogy a filozófia nem magyarázhatja meg. Mindig fennmarad egy rejtély, melybe a legmélyebb okoskodás sem pillanthat be. Az üdvösség tudományát nem lehet megmagyarázni, csak tapasztalatok által megismerni. Csak az érzékelheti a Megváltó értékét, aki látja saját bűnösségét.

Krisztus rengeteget oktatta a népet, miközben lassan haladt Galileából Jeruzsálem felé. Az emberek mohón itták szavait. Pereában és Galileában kevésbé vezérelte az embereket a zsidó vakhit, mint Júdeában, s tanításai visszhangra letek szívükben.

Krisztus sok példázatát szolgálatának utolsó hónapjaiban mondta el. A papok és vének egyre növekvő keserűséggel üldözték, ezért figyelmeztetéseit jelképekbe öltöztette számukra. Nem érthették félre mondanivalóját, de semmit sem találtak szavaiban, aminek alapján vádat emelhetek volna ellene. A farizeus és a vámszedő példázatában az öntelt ima: “Isten! hálákat adok néked, hogy nem vagyok olyan, mint egyéb emberek” éles ellentétben áll a bűnbánó könyörgéssel: “Légy irgalmas nékem bűnösnek!” (Lk 18:11.13) Így fedtte meg Krisztus a zsidók képmutatását. A terméketlen fügefáról, valamint a nagy vacsoráról szóló példázataiban előrevetítette a megtéretlen nemzetre váró sorsot. Akik megvetően visszautasították az evangéliumi lakomára szóló felhívást, most hallották figyelmeztető szavait: “Mondom néktek, hogy senki azok közül a hivatalos férfiak közül meg nem kóstolja az én vacsorámat” (Lk 14:24).

A tanítványok nagyon becses tanítást kaptak. A kitartó özvegy és az éjfélkor kenyérért könyörgő barát példázatai új erőt kölcsönöztek szavainak: “Kérjetek és megadatik néktek; keressetek és találtok; zörgessetek és megnyitják néktek” (Lk 11:9). Ingatag hitüket sokszor megerősítette, hogy visszaemlékeztek Krisztus szavaira: “Az Isten nem áll-é bosszút az ő választottaiért, akik őhöz kiáltanak

éjjel és nappal, ha hosszútűró is irántuk? Mondom néktek, hogy bosszút áll értük hamar” (Lk 18: 7-8).

Krisztus megismételte az elveszett juh gyönyörű példázatát. A tanulságot még jobban kiemelte az elveszett drakhmáról, továbbá a tékozló fiúról szóló példázattal. A tanítványok akkor még nem tudták teljesen fölmérni ezeknek a tanításoknak az erejét, de a Szentlélek kitöltése után, amikor tanúi voltak a pogányok egybegyűjtésének és a zsidók irigy dühének, jobban megértették a tékozló fiú tanulságát, és örvendeztek Krisztus szavainak “Vigadnod és örülnöd kellene hát,” “mert ez az én fiam meghalt, és feltámadott; elveszett, és megtaláltatott” (Lk 15:32.24). Midőn Mesterük nevében elindultak, s szembenéztek szegénységgel és üldöztetéssel, szívük gyakran erőt merített abból, hogy ismételtették bátorítását, melyet ezen az utolsó úton hallottak: “Ne félj te kicsiny nyáj; mert tetszett a ti Atyátoknak, hogy néktek adja az országot. Adjátok el amitek van, és adjatok alamizsnát; szerezzetek magatoknak oly erszényeket, melyek meg nem avulnak, elfogyhatatlan kincset a mennyországban, ahol a tolvaj hozzá nem fér, sem a moly meg nem emészti. Mert ahol van a ti kincsetek, ott van a ti szívetek is” (Lk 12:32-34).

[419]

[420]

Az irgalmas samaritánus

Az irgalmas samaritánus történetével Krisztus az igaz vallás természetét szemlélteti. Bemutatja, hogy az nem rendszerekből, hitvallásokból vagy szertartásokból áll, hanem abból, ha a szeretetet tettekkel fejezzük ki, a legnagyobb jót visszük véghez másokért, és igazán jók vagyunk.

Midőn Krisztus tanította a népet, “egy törvénytudó felkele, kísértvén őt, és mondván: Mester, mit cselekedjem, hogy az örök életet vehessem?” (Lk 10:25). A hatalmas gyülekezet lélegzetvisszafojtva várta a választ. A papok és vének azt hitték, tőrbe csalják Krisztust a törvénytudónak ezzel a kérdésével. A Megváltó azonban nem szállt vitába. Magától a kérdezőtől érdeklődte meg a választ. “A törvényben mi van megírva? - kérdezte- Mint olvasod?” (Lk 10:26). A zsidók még mindig azzal vádolták Jézust, hogy nem becsüli eléggé a Sínai hegyen adott törvényt. Ő azonban az üdvösség kérdését Isten parancsolatainak megtartásától tette függővé.

A törvénytudó válasza: “Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből és teljes lelkedből és minden erődből és teljes elmédből; és a te felebarátodat, mint magadat.” Jézus megerősítette: “Jól felelél; ezt cselekedd, és élsz” (Lk 10:27 28).

A törvénytudó nem volt elégedett a farizeusok álláspontjával és eljárásaival. Azzal a szándékkal tanulmányozta az írásokat, hogy megfejtse igazi értelmüket. Életfontosságúnak tartotta a témát, és őszintén kérdezte: “Mit cselekedjem?” (Lk 10:25). Válaszában a törvény előírásaira vonatkozóan mellőzte az összes ceremóniális és rituális előírást. Ezeket nem értékelte, hanem azt a két hatalmas elvet említette, melyektől függ az egész törvény és a próféták. Ez a válasz - mivel Krisztus megdicsérte - előnyös helyzetbe juttatta a Megváltót az írástudók előtt. A törvény magyarázója által tett kijelentés szentesítéséért nem ítélték el.

[421] “Ezt cselekedd, és élsz” (Lk 10:28) - mondta Jézus. A törvényt isteni egységben tárta elő, ebben a leckében azt tanította, hogy nem lehetséges megtartani az egyik előírást és megszegni a másikat, mert

ugyanaz az elv fűzi egybe az összeset. Az ember sorsát az egész törvény iránti engedelmesség határozza meg. A leghőbb szeretet Isten iránt és osztatlan szeretet az ember iránt - ezeknek az elveknek kell kifejezésre jutniuk az életben.

A törvénytudó törvényszegőnek találta saját magát. Meggyőzték Krisztus vizsgáló szavai. Nem gyakorolta a törvény igazságosságát, melyet állítólag megértett. Nem tanúsított szeretetet embertársai iránt. Megtérésre volt szüksége, de megtérés helyett önmagát próbálta igazolni. Hogy ne kelljen elismernie az igazságot, be akarta mutatni, milyen nehéz a parancsolat megtartása. Remélte, hogy ezzel elfedezheti meggyőződését, és megvédheti magát a nép szemében. A Megváltó válaszából kitűnt, hogy a kérdés fölösleges volt, hiszen ő maga is meg tudta válaszolni. Mégis feltett egy másik kérdést: "Ki az én, felebarátom?" (Lk 10:29).

A zsidók körében ez a kérdés vége-hossza nélküli viták tárgya volt. Nem kételkedtek a pogányokat és samaritánusokat illetően: ezeket idegeneknek és ellenségeknek tartották. De hogyan tegyenek különbséget saját honfitársaik között, a társadalom különféle osztályai között? Kit tekintsen a pap, a vén, az írástudó felebarátjának? Életüket megtisztulási ceremóniák sorozata töltötte be. A tudatlan és hanyag sokasággal fenntartott kapcsolat - tanították - tisztátalanra tesz, amit aztán csak fáradságos erőfeszítéssel lehet eltávolítani. Felebarátunk kell-e tekinteniük a "tisztátalanokat"?

Jézus most sem volt hajlandó vitába bocsátkozni. Nem leplezte le azok vakhitűségét, akik el akarták ítélni. Egy egyszerű történettel azonban úgy mutatta be a mennyei szeretet kiáradását, hogy minden szív megindult, a törvénytudó pedig kénytelen volt megvallani az igazat.

Ha el akarjuk oszlatni a sötétséget, engedjük be a világosságot. A tévedések elleni legjobb módszer az igazság bemutatása. Isten szeretetének megnyilatkozása hozza napfényre az én-központú szív torzulását, bűnét.

"Egy ember - mondotta Jézus - megy vala alá Jeruzsálemből Jerikóba, és rablók kezébe esék, akik azt kifosztván és megsebesítvén, elmenének, és otthagyták félholtan. Történet szerint pedig megy vala alá azon az úton egy pap, aki azt látván, elkerülé. Hasonlóképpen egy lévita is, mikor arra a helyre ment, és azt látta, elkerülé" (Lk 10:30-32). Ez nem elképzelt eset volt, valóban megtörtént, pontosan

úgy ismerték, ahogy Jézus előadta. A pap és a lévita, akik elkerülték az embert, szintén a Krisztust hallgató társaságban voltak.

Jeruzsálemből Jerikóba menet az utazónak át kellett haladnia a júdeai pusztá egy részén. Az út rablóktól nyüzsgő, vad, sziklás szakadékon át vezetett, gyakran történtek itt erőszakos cselekmények. Itt történt, hogy az utazót megtámadták, megfosztották minden értékétől, bántalmazták, megsebesítették, és félholtan az útszélien hagyták. Amint ott feküdt, a pap arra járt, de épp csak egy pillantást vetett a sebesültre. Azután megjelent a lévita. Kíváncsian megállt, hogy megtudja, mi történt, és megnézte a szenvedőt. Biztosan tudta, mit kellene tennie, de nem találta kellemesnek a feladatot. Azt kívánta, bárcsak ne arra jött volna, bárcsak ne látta volna a sebesültet. Meggyőzte magát, hogy az ügy nem rá tartozik.

Mindkét ember szent hivatalt töltött be, állítólag az Írások megtestesítői voltak. Ahhoz az osztályhoz tartoztak, melynek különleges elhívása értelmében Isten képviselőjének kellett lennie a nép előtt. Kötelességük volt “együttérezni a tudatlanokkal és tévelygőkkel” (Zsid 5:2), hogy a népet megismertessék Istennek az emberiség iránti nagy szeretetével. Ugyanarra a munkára hívtak el, amit Jézus sajátjaként így jellemez: “Az Úrnak Lelke van énrajtam, mivelhogy felkent engem, hogy a szegényeknek az evangéliumot hirdessem, elküldött, hogy a töredelmes szívűeket meggyógyítsam, hogy a foglyoknak szabadulást hirdessek és a vakok szeméinek megnyílását, hogy szabadon bocsássam a lesújtottakat” (Lk 4:18).

A mennyei angyalok látják Isten földi családjának szenvedéseit, és készek együttműködni az emberrel, hogy könnyítsenek az elnyomáson és a kínokon. Isten gondviselése vitte a papot és a lévítát az útra, ahol a szenvedő sebesült feküdt, hogy lássák, szüksége van irgalmukra, segítségükre. Az egész menny figyelte, vajon könnyöretre indul-e szívük az emberi gyötrelém láttán. A Megváltó volt az, aki a zsidókat a pusztában oktatta. A felhő- és tűzoszlopból merőben más leckét tanított a népnek, mint amit most papjaiktól és tanítóiktól kaptak. A törvény kegyelmes gondoskodása még az oktalan állatokra is kiterjed, melyek nem tudják szavakba önteni szükségletüket, szenvedésüket. Mózes ilyen irányú utasításokat is kapott Izrael gyermekei számára. “Ha előtalálsz ellenséged eltévedt ökrét vagy szamarát: hajtsd vissza néki. Ha látod, hogy annak a szamara, aki téged gyűlöl, a teher alatt fekszik, vigyázz, rajta ne hagyd; oldd

le azt övele együtt” (2Móz 23:4-5). A rablók által megsebesített férfinban Jézus egy szenvedő testvért mutatott be. Mennyivel inkább szánalmat kellett volna érezniük fölötté, mint egy igavonó barom fölött! Mózes által hallották az üzenetet, hogy az Úr, az ő Istenük “nagy, hatalmas és rettenetes Isten, igazságot szolgáltat az árvának és az özvegynek, szereti a jövevényt” (5Móz 10:17-19). Ezért megparancsolta: “Szeressétek azért a jövevényt” (5Móz 10:19). “Szeressed azt, mint magadat” (3Móz 19:34).

Jób mondotta: “A jövevény nem hált az utcán, ajtóimat az utas előtt megnyitám” (Jób 31:32). Mikor a két angyal ember képében Sodomába jött, Lót arccal a földre borulva kérte őket: “Ímé én Uraim kérlek, térjetek be a ti szolgátok házához, és háljatok ott” (1Móz 19:2). A pap és a lévita jól ismerték ezeket a tanításokat, mégsem ültették át a gyakorlati életbe. A nemzeti vakhit iskolájában nevelkedtek, emiatt önzökké, elfogultakká, elkülönültekké váltak. Ránézésre nem tudták megmondani a sebesültről, vajon honfitársuk-e. Gondolták, lehet, hogy samaritánus, és elfordultak.

Eljárásukban - ahogyan Krisztus leírta azt - a törvénytudó semmit sem talált, ami ellentétes lett volna a törvény által tanított követelményekkel. Igen ám, de most újabb fordulat következett:

Egy samaritánus odaért az úton, ahol a szerencsétlen feküdt, s amikor meglátta, könyörületre indult iránta. Nem érdekelte, pogány-e vagy zsidó az idegen. Ha zsidó, a samaritánus jól tudta, hogy fordított helyzetben a férfi szembeköpné, és megvetéssel kerülné ki. Emiatt azonban nem habozott. Nem törődött vele, hogy ő maga is erőszak áldozatává válhat, ha sokáig időzik ott. Csak az számított, hogy egy szenvedő emberi lénynek szüksége van rá. Levette ruháját és betakarta a férfit. Az útra tartalékolt olajat és bort a sebesült gyógyítására, felfrissítésére használta föl. Ezután föltette a tulajdon barmára, lassan, lépésben vitte, hogy ne rázza az ismeretlent, ne okozzon fölöslegesen fájdalmat neki. Bevitte egy fogadóba, egész éjjel gondozta, odaadóan figyelte. Reggelre a beteg jobban lett, a samaritánus útnak indult. Ezelőtt azonban a fogadós gondjaira bízta, kifizette a költségeket, sőt letétet hagyott a továbbiakra. Még ezzel sem elégedett meg, gondoskodott az esetleges ezen felüliekről is. Így szólt a gazdához: “Viselj gondot reá, és valamit ezen fölül reáköltesz, én mikor visszatérek, megadom néked” (Lk 10:35).

A történet véget ért, Jézus a törvénytudóra szegezte tekintetét, olvasott lelkében, és így szólt: “E három közül kit gondolsz, hogy felebarátja volt annak, aki a rablók kezébe esett?” (Lk 10:36).

A törvénytudó még most sem akarta a samaritánus nevet ajkára venni, ezért így felelt: “Az, aki könyörült rajta.” Jézus megjegyzése: “Eredj el, és te is aképpen cselekedjél” (Lk 10:37).

Ezzel megszületett az örök válasz a kérdésre: “Ki az én felebarátom?” (Lk 10:29) Krisztus megmutatta, hogy a felebarát nemcsak gyülekezeti vagy hittestvért jelent. Nincs köze faji, színbeli vagy osztálykülönbségekhez. Mindenki felebarátunk, akinek segítségünkre van szüksége. Felebarátunk minden lélek, akit az ellenség megsebesített és összetört. Mindenki felebarátunk, aki Isten tulajdona.

Az irgalmas samaritánus történetével Jézus saját magát és küldetését mutatta be. Sátán az embert becsapta, megsebezte, kirabolta, összetörte, azután veszni hagyta, a Megváltó azonban könyörületre indult kilátástalan állapotunk láttán. Otthagyta a dicsőséget, és eljött, hogy megmentsen. A halál torkában talált ránk, s felkarolta ügyünket. Sebeinket meggyógyította, igazságosságának ruhájával takart be minket. Biztos menedéket nyújtott nekünk, mindenről gondoskodott a saját költségére. Meghalt, hogy megváltson. Saját példájára mutat, amikor így szól követőinek: “Ezeket parancsolom néktek, hogy egymást szeressétek.” “Amint én szerettelek titeket, úgy szeressétek ti is egymást” (Jn 15:17; 13:34).

A törvénytudó kérdése így hangzott Jézushoz: “Mit cselekedjem?” (Lk 10:25) Jézus az igazság összegzéseként fogta fel az Isten ember iránti szeretetét, amikor ezt mondta: “Ezt cselekedd, és élj” (Lk 10: 28). A samaritánus engedett a kedves, szerető szív irányításának, bebizonyította, hogy betölti a törvényt. Krisztus megparancsolta a törvénytudónak: “Eredj el, és te is aképpen cselekedjél” (Lk 10:37). Isten gyermekeitől tetteket, nem pusztán szavakat vár el. “Aki azt mondja, hogy őbenne marad, annak úgy kell járnia, amint ő járt” (1Jn 2: 6).

Nem kevésbé van szüksége a világnak ma a tanításra, mint amikor az Jézus ajkáról hangzott el. Az önzés és a hideg külsőségek már-már kioltották a szeretet tüzeit, elhomályosították az erényeket, melyeknek ékesíteniük kellene a jellemet. A Jézus nevét vallók közül sokan szem elől tévesztették, hogy a keresztényeknek Krisztust kell képviselniük. Ha nem gyakoroljuk az önfeláldozást mások javára

családi körben, a szomszédok közt, a gyülekezetben, és ahol csak megfordulunk, akkor, bármit vallunk is, nem vagyunk keresztények.

Krisztus összefonta érdekét az emberiségevel, és kér, hogy legyünk egyek Vele az emberiség megmentésében. “Ingyen vettétek, - mondja - ingyen adjátok” (Mt 10:8). A bűn a lehető legrosszabb dolog, nekünk kell megszánunk, segítenünk a bűnöst. Sokan tévelyegnek, átérzik szégyenüket, oktalanságukat. Éhesek a bátorító szóra. Hibáikon, tévedéseiken rágódnak, míg szinte teljesen kétségbe nem esnek. Nem szabad elhanyagolnunk ezeket a lelkeket. Ha keresztények vagyunk, nem mehetünk át az út másik oldalára, nem kerülhetjük ki a lehető legmesszebről azokat, akiknek segítségünkre van szükségük. Ha látjuk, hogy egy ember bajban van - akár betegség, akár bűn miatt -, sohase mondjuk: nem tartozik rám.

“Ti lelkiek, igazítsátok útba az olyant szelídségnek lelkével” (Gal 6:1). Hit és ima által szorítsd vissza az ellenség erejét. A hit és bátorság szavait szóld, ezek gyógyító balzsamként hatnak a megtörtökre, megsebzettekre. Sokan elgyöngültek, elbátortalanodtak az élet nagy harcában, amikor egyetlen kedves, felvidítő szó megerősíthette volna őket, és így győzhetek volna. Sose haladjunk el egyetlen szenvedő lélek mellett se anélkül, hogy ne nyújtanánk neki azt a vigaszt, mellyel minket is megvigasztalt Isten.

Mindez nem egyéb, mint a törvény alapelvének betöltése - azé az elvé, melyet az irgalmas samaritánus története példáz, s amely Jézus életében lett nyilvánvaló. Jelleme megmutatja a törvény igazi jelentőségét, s hogy mit jelent úgy szeretni felebarátunkat, mint magunkat. Amikor Isten gyermekei irgalmasságot, kedvességet és szeretetet tanúsítanak mindenki iránt, ezzel bizonyosságot tesznek a mennyi alaptörvényének jellegéről is. Bizonyítják, hogy “az Úrnak törvénye tökéletes, megeleveníti a lelket” (Zsolt 19:8). Ha valaki nem tudja megvalósítani ezt a szeretetet, áthágja a törvényt, melyet állítólag tisztel. A testvéreink iránt táplált lelkületből kitűnik, milyen az Isten iránti lelkületünk. A felebarátunkért érzett szeretet egyetlen forrása Isten szívbeli szeretete. “Ha azt mondja valaki, hogy: Szeretem az Istent, és gyűlöli a maga atyjafiát, hazug az: mert aki nem szereti a maga atyjafiát, akit lát, hogyan szeretheti az Istent, akit nem lát?” Szeretteim, “ha szeretjük egymást, az Isten bennünk marad, és az ő szeretete teljessé lett bennünk” (1Jn 4:20.12).

[425]

[426]

Szemmel nem látható

Néhány farizeus Jézushoz jött, és megkérdezte, “mikor jő el az Isten országa” (Lk 17:20). Több mint három év eltelt, amióta Keresztelő János üzenete kürtszóként hangzott mindenfelé az országban: “Elközelített a mennyeknek országa” (Mt 3:2). Mindeddig a farizeusok semmi jelét nem látták az ország megalapításának. Sokan, akik elutasították Jánost, és lépten-nyomon szembeszegültek Jézussal, rosszindulatúan mondogatták, hogy küldetése kudarcot vallott.

Jézus így felelt: “Az Isten országa nem szemmel láthatólag jő el. Sem azt nem mondják: Ímé itt, vagy: Ímé amott van; mert ímé az Isten országa tibennetek van” (Lk 17:20-21). Isten országa a szívben kezdődik. Ne itt vagy ott keressétek földi hatalmának, eljövételének megnyilvánulásait.

“Eljő az idő, - fordult Jézus tanítványaihoz - mikor kívántok látni egyet az ember Fiának napjai közül, és nem láttok” (Lk 17:22). Mivel nem kíséri világi pompa, előfordulhat, hogy nem ismeritek föl küldetésem dicsőségét. Nem fogjátok fel, mekkora kiváltságban részesültök, hogy köztetek van - noha emberi külsőbe rejtetten - Ő, aki az emberek világossága és élete. Eljő az idő, amikor sóvárogva tekintetek vissza azokra az alkalmakra, midőn Isten Fiával járhattatok és beszélhattetek.

Önző, földi gondolkodásuk miatt még Jézus tanítványai sem érzékelhették a lelki dicsőséget, melyet meg akart ismertetni velük. Egészen addig, amíg Krisztus föl nem emelkedett Atyjához, és a Szentlélek ki nem töltetett a hívőkre, a tanítványok nem fogták fel teljesen a Megváltó jellemét és küldetését. Miután a Lélek keresztiségében részesültek, azután kezdték felismerni, hogy a dicsőség Ura volt jelen köztük. Ahogy visszaemlékeztek Krisztus szavaira, elméjük megvilágosodott, megértették a próféciaikat és Jézus csodáit. Életének csodatettei elvonultak előttük, s úgy érezték magukat, mintha álomból ébredtek volna. Most már tudták, hogy “az Ige testté lett és lakozék miközöttünk (és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét), aki teljes vala kegyelemmel és igaz-

[427]

sággal” (Jn 1:14). Krisztus valóban Istentől jött a bűnös világra, hogy megmentse Ádám elbukott fiait és leányait. Most a tanítványok sokkal kevésbé tartották magukat fontosnak, mint e felismerés előtt. Fáradhatatlanul ismételték Jézus szavait, tetteit. Azelőtt homályosan értett tanításai új kinyilatkoztatásnak tűntek számukra. A Szentírás új könyvé vált.

Ahogy a tanítványok kutatták a Krisztusról bizonyosságot tevő próféciákat, közösségre jutottak az Istenséggel, megtanulták Tőle, aki felszállt a mennybe, hogyan fejezzék be az általa megkezdett földi munkát. Felismerték, hogy olyan bölcsesség lakozik Benne, amelyre emberi lény isteni segítség nélkül sosem juthat el. Szükségük volt annak segítségére, akiről királyok, próféták, igaz emberek jövendöltek. Ámulva olvasták újra meg újra jellemének és munkájának prófétai leírását. Milyen homályosan értették a prófétai iratokat! Milyen lassan vették be a Krisztust tanúsító nagy igazságokat! Látták megalkodva, emberként járni az emberek között, és nem értették testet öltésének titkát, természetének kettős jellegét. Tekintetüket fogva tartotta, mégsem érzékelték tökéletesen az istenséget az emberben. Miután a Szentlélek megvilágosította őket, mennyire szerették volna újra látni Őt, lábához vetni magukat! Mennyire kívánták, hogy Hozzá mehessenek, és elmagyarázza a meg nem értett írásokat! Milyen figyelmesen hallgatnák szavait! Mit értett Krisztus ezen: “Még sok mondanivalóm van hozzátok, de most el nem hordozhatjátok”? (Jn 16:12). Mennyire szerettek volna mindent tudni! Bánkódtak, amiért hitük oly gyöngye volt, elgondolásaik oly távol estek a mértéktől, hogy képtelenek voltak felfogni a valóságot.

Isten hírnököt küldött, hogy bejelentse Krisztus jövetelét, felhívja a zsidó nemzet és a világ figyelmét küldetésére, s így az emberek felkészülhessenek fogadására. A János által hirdetett csodálatos személyiség több mint harminc évig közöttük járt, és valójában nem ismerték fel Benne Isten küldöttét. Lelkiismeret-furdalás kerítette hatalmába a tanítványokat, mert megengedték, hogy az eluralkodó hitetlenség elferdítse véleményüket, elhomályosítsa értelmüket. A sötét világot világossága ragyogta be, mégsem ismerték fel, honnan jönnek sugarai. Magukat kérdezték, miért is viselkedtek úgy, hogy Krisztusnak meg kellett feddnie őket. Gyakran elismételték a Vele folytatott beszélgetéseket, mondván: Miért engedték, hogy földi megfontolások és a papok, rabbik ellenkezése összezavarja

az eszünket, s ne ismerjük fel: Mózesnél nagyobb van köztünk, Salamonnál bölcsőbb Bölcs tanít minket? Milyen süketek voltak füleink! Milyen gyöngö volt a felfogásunk!

Tamás nem akart hinni, míg ujját a római katonák által ütött sebbe nem helyezte. Péter megtagadta Őt megalázott és elvetett állapotában. Ezek a fájdalmas emlékek világosan eléjük rajzolódtak. Vele jártak, de nem ismerték, nem értékelték Őt. Hogy felkavarták ezek a dolgok lelküket most, amikor rájöttek hitetlenségükre!

Midőn a papok és vének összefogtak ellenük, a tanács elé hurcolták, börtönbe vetették őket, Krisztus követői örvendeztek, mert "méltókká tettek arra, hogy az ő nevéért gyalázattal illettessenek" (Acs 5:41). Örömmel bizonyították emberek és angyalok előtt, hogy megismerték Krisztus dicsőségét, Őt akarják követni, még ha mindent elvesztenek is.

Most is ugyanúgy igaz, mint az apostoli időkben, hogy az isteni Lélek megvilágosítása nélkül ember nem láthatja meg Krisztus dicsőségét. Isten igazságát és munkáját nem becsüli a világot szerető, megalkuvó kereszténység. A Mester követőit nem a kényelem, földi tisztelet vagy világi alkalmazkodás útján találjuk. Messze elől járnak a kemény munka, megaláztatás, szidalmazás ösvényén, a csata első sorában "a fejedelemségek ellen, a hatalmasságok ellen, ez élet sötétségének világbírói ellen, a gonoszság lelkei ellen, melyek a magasságban vannak" (Ef 6:12). Most - csakúgy, mint Krisztus napjaiban - félreértik, szidalmazzák, elnyomják őket koruk papjai és farizeusai.

Isten országa nem szemmel láthatólag jön el. Isten kegyelmének evangéliuma, az önmehtagadás lelkülete sohasem lehet összhangban a világ lelkületével. A két alapelv tökéletesen ellentétes egymással. "Érzéki ember pedig nem foghatja meg az Isten lelkének dolgait: mert bolondságok néki; meg sem értheti, mivelhogy lelkiképpen ítéltetnek meg" (IKor 2:14).

Ma a vallásos világban hitük szerint tömegek munkálkodnak Krisztus földi, időleges országának megalapításán. Azt szeretnék, ha Urunk e világ országainak lenne a vezetője: az udvarok, táborok, törvényszékek, paloták, piacok vezére. Elvárnák, hogy az emberi hatalom által kikényszerített törvényes rendeletek szerint uralkodjék. Mivel Krisztus most nincs itt személyesen, vállalják, hogy intézkednek helyette, végrehajtják országának törvényeit. Ilyen országot

akartak alapítani a zsidók Krisztus napjaiban. Elfogadták volna Jézust, ha hajlandó lett volna megalapítani az ideiglenes királyságot, kikényszeríteni, amit ők Isten törvényének tekintettek, őket pedig akarátának végrehajtoívá, hatalmának hordozóívá tenni. Ő azonban így szólt: “Az én országom nem e világból való” (Jn 18:36). Nem fogadta el a földi trónt.

A kormányzat, amelynek fennhatósága alatt Jézus élt, korrupt és elnyomó volt. Mindenféle égbekiáltó visszaélések történtek: zsarolás, türelmetlenség, felőrlő kegyetlenség. A Megváltó mégsem kísérelt meg polgári reformokat. Nem támadta a nemzeti visszaéléseket, nem ítélte el a nemzeti ellenségeskedéseket. Nem avatkozott bele a felsőbbtség, a hatalmat gyakorló közigazgatás dolgaiba. Példaképünk távol tartotta magát a földi kormányoktól. Nem azért, mintha közömbös lett volna az emberi bajok iránt, hanem mert az orvosságot nem pusztán emberi vagy külső eszközökben kereste. A hatásos gyógyításhoz egyénileg kell elérni az embert, újjáteremteni a szívet.

Krisztus országát nem törvényhozó testületek, tanácsok vagy bíróságok döntésével, a világ nagyjainak támogatásával alapítja meg, hanem azzal, hogy Krisztus természetét az emberekbe ülteti a Szentlélek munkája által. “Valakik pedig befogadák őt, hatalmat ada azoknak, hogy Isten fiaivá legyenek, azoknak, akik az ő nevében hisznek; Akik nem vérből, sem a testnek akaratából, sem a férfiúnak indulatjából, hanem Istentől születtek” (Jn 1:12-13). Ez az egyetlen erő, amely felemelheti az emberiséget. E munka megvalósításához az emberi eszköz Isten Igéjének tanítása és gyakorlása.

Amikor Pál apostol elkezdte szolgálatát Korinthusban, a népes, gazdag, gonosz, a pogányság kimondhatatlan bűneivel szennyezett városban, ezt mondta: “Nem végeztem, hogy egyébről tudjak tiköz-tetek, mint a Jézus Krisztusról, mégpedig mint megfeszítettről” (IKor 2:2). Később, mikor olyanoknak írt, akiket a legostobább bűnök rontottak meg, elmondhatta: “De megmosattatok, de megszenteltettetek, de megigazítottatok az Úr Jézusnak nevében és a mi Istenünk Lelke által.” “Hálát adok az én Istenemnek mindenkor tifelőletek az Isten ama kegyelméért, mely néktek a Krisztus Jézusban adatott” (IKor 6:11; 1:4).

Most - Krisztus idejéhez hasonlóan - Isten országának műve nem azokon nyugszik, akik földi vezetők vagy emberi törvények által

- [430] támogatott elismerést sürgetnek, hanem azokon, akik a népnek az Ő nevében kijelentik azokat a lelki igazságokat, melyek elfogadóikat Pál tapasztalatára vezérlik: “Krisztussal együtt megfeszítettem. Élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus” (Gal 2:20). Ekkor Pálhoz hasonlóan az emberek javára fognak munkálkodni. Ő mondta: “Krisztusért járván tehát követségben, mintha Isten kérne miáltalunk: Krisztusért kérünk, béküljenek meg az Istennel” (2Kor 5:20).
- [431]

Jézus megáldja a gyermekeket

Jézus mindig is szerette a gyerekeket. Elfogadta gyermeki együttérzésüket és nyílt, természetes szeretetüket. Tiszta ajkukról a zengő, hálás dicséret zeneként hangzott fülében, lelkileg fölüdítette, amikor lehangolták a fortélyos képmutatók. Amerre csak a Megváltó járt, szelíd, kedves modora megnyerte a gyerekek bizalmát.

A zsidók közt szokás volt a gyermekeket elvinni valamelyik rabbihoz, hogy az kinyújtott kézzel megáldja őket. A tanítványok azonban túl fontosnak gondolták a Megváltó munkáját ahhoz, hogy ilyesmivel meg lehessen szakítani. Amikor az anyák hozzá jöttek kicsinyeikkel, a tanítványok neheztelve néztek rájuk. Úgy gondolták, ezek a gyerekek túlságosan kicsik, semmi hasznuk sem lesz abból, ha meglátogatják Jézust, s azt a következtetést vonták le, hogy Ő sem örülne nekik. A Megváltó tudta, milyen gond nyomasztja az anyákat, akik Isten Igéje szerint akarják gyermekeiket nevelni. Meghallgatta imáikat. Ő maga vonzotta őket színe elé.

Egy anya elindult otthonról gyermekével, hogy megkeresse Jézust. Útközben elmondta célját a szomszédnak, s az is szerette volna, ha Jézus megáldja gyermekeit. Több anya gyűlt így össze gyermekeivel. Néhányan már kinőttek a csecsemőkorból: gyermekké vagy ifjúvá serdültek. Mikor az anyák előadták kívánságukat, Jézus együttérzően hallgatta a félénk, könnyes kérést. Azonban várt, hogy lássa a tanítványok viselkedését. Amikor látta, hogy elküldik az anyákat, mert azt hiszik, ezzel Neki kedveznek, rámutatott tévedésükre, mondván: “Engedjétek, hogy a kisgyermekék énhozzám jöjjenek, és ne tiltsátok el őket: mert ilyeneké az Istennek országa” (Lk 18:16). Karjába vette a gyermekeket, kezét rájuk helyezte, és részesítette őket az áldásban, amiért jöttek.

Az anyák megnyugodtak. Krisztus szavaiból erőt és áldást nyertek, úgy tértek vissza otthonukba. Bátorságot kaptak, új derűvel vették föl terheiket, s reménykedve dolgoztak gyermekeikért. A mai anyáknak ugyanilyen hittel kell fogadniuk Igéjét. Krisztus ugyanolyan személyes Megváltó ma is, mint amikor emberként élt az

[432]

emberek között. Ugyanúgy segíti a mai anyákat is, mint azokat, akiknek gyermekeit karjába vette Júdeában. A mi otthonunk gyermekeit ugyanúgy vérén váltotta meg, mint a hajdaninkat.

Jézus ismeri minden édesanya szívének terhét. Ő, akinek édesanyja szegénységgel, nélkülözésekkel küszködött, együttérez minden dolgozó anyával. Ő, aki hosszú utat tett meg, hogy könnyítsen az aggódó kananeita asszony szívén, ugyanezt megteszi a mai anyákért is. Aki a naini özvegynek visszaadta egyetlen fiát, s haláltusájában a kereszten is megemlékezett édesanyjáról, az ma is átérzi az anyák fájdalmát. Minden bajban, szükségben vigaszt és segítséget nyújt.

Jöjjenek Jézushoz az anyák gondjaikkal! Elegendő kegyelmet kapnak Tőle gyermekeik neveléséhez. Minden anya számára, aki terheit a Megváltó lábához akarja lerakni, nyitva állnak a kapuk. Aki ezt mondta: "Engedjétek, hogy a kisgyermekek énhozzám jöjjenek, és ne tiltsátok el őket" (Lk 18:16), az ma is hívja az anyákat, vezessék hozzá gyermekeiket, hogy megáldja őket. Az imádkozó anya hite által még az anyja karjában fekvő csecsemő is a Mindenható árnyékában nyugodhat. Keresztelő Jánost születésétől kezdve betöltötte a Szentlélek. Ha közösségben élünk Istennel, mi is várhatjuk, hogy a legelső percektől fogva az isteni Lélek formálja kicsinyeinket.

Jézus az éléhozott gyermekekben kegyelmének örököseit, országának polgárait látta - férfiakat és nőket -, akik közül egyesek mártíromságot vállalnak majd Érte. Tudta, hogy ezek a gyermekek hallgatnak Rá, jóval készségesebben fogadják el Megmentőjüknek, mint sok világias bölcs, kemény szívű felnőtt. Tanításkor leereszkedett hozzájuk. A menny Uralkodója nem tartotta méltóságán alulinak, hogy kérdéseikre válaszoljon, s fontos tanításait gyermeki felfogóképességük szintjére egyszerűsítse. Elültette agyukba az igazság magvait, melyek majd évek múltán kikelnek, s az örök életre teremnek gyümölcsöket.

[433] Ma is igaz, hogy a gyerekek a legfogékonyabbak az evangélium tanításai iránt, szívük megnyílik az isteni befolyás előtt, s elég erős a kapott leckék megőrzésére. A kisgyermekek keresztényekké válhatnak, és koruknak megfelelő tapasztalatokra tehetnek szert. Lelki nevelést kell nekik nyújtani, a szülőknek mindent meg kell tenniük, hogy jellemük Krisztus hasonlatosságára formálódjék.

Az apák és anyák az Úr családjának fiatalabb tagjaiként tekintsék gyermekeiket, kiknek nevelését a menny rájuk bízta. Amit mi tanu-

lunk Krisztustól, azt tovább kell adnunk gyermekeinknek. Ahogyan zsenge elméjük felfogása tágul, apránként tárjuk fel nekik az égi igazságok szépségét. Ezáltal a keresztény otthon iskolává válik, ahol a szülők helyettes tanítóként szolgálnak, maga Krisztus pedig a fő oktató.

Amikor gyermekeink megtérésén fáradozunk, ne heves érzelme-
ket várjunk a bűnről való meggyőződés megdönthetetlen bizonyíté-
kaként. Nem szükséges tudni megtérésük pontos idejét. Arra tanítsuk
őket, hogy vigyék bűneiket Jézushoz, kérjék bocsánatát, higgyék:
megbocsát és elfogadja őket, csakúgy, mint azokat a gyerekeket,
akik akkor éltek, mikor Ő személyesen a földön járt.

Midőn az anya megtanítja gyermekeit, hogy szeretetből enge-
delmeskedjenek neki, tulajdonképpen a keresztény élet első leckéit
adja. Az édesanya szeretete képviseli a gyerek számára Krisztus sze-
retetét, s az anyjukban bízó, engedelmeskedő kicsinyek megtanulnak
bízni és engedni az Üdvözítőnek is.

Jézus nemcsak a gyermekek példaképe, hanem az édesapáké is.
Hatalommal szólt, szavából erő sugárzott. Amikor durva, erőszakos
emberekkel érintkezett, akkor sem használt egyetlen goromba, illet-
len kifejezést sem. A szívben lakozó krisztusi kegyelem mennyei
méltóságban, illendő viselkedésben részesít. Finommá teszi ami
durva, megfékezi ami nyers, sértő. Segíti az apákat és anyákat, hogy
gyermekeiket értelmes lényként kezeljék, ahogyan ők is elvárják azt
magukkal szemben.

Szülők, gyermekeitek nevelésekor tanulmányozzátok a termé-
szetben rejlő isteni leckéket! Ha szegfűt, rózsát vagy liliomot szeret-
nétek nemesíteni, hogyan járnátok el? Kérdezzétek meg a kertészt,
mit tesz, hogy minden ág és levél olyan gyönyörűen zsendül, szé-
pen, arányosan növekszik. El fogja mondani, hogy ezt nem lehet
durván csinálni. Az erőszak csak letörné a gyöngye ágakat. Gyakran
ismételt apró figyelmeztetések szükségesek. Öntözte a talajt, védte a
fejlődő növényeket az éles szélől, a tűző naptól, Isten pedig meg-
adta, hogy szépen kinyíljanak, kivirágozzanak. Gyermekeitekkel a
kertész módszere szerint bánjatok.

Gyöngéd érintéssel, szerető szolgálattal alakítsátok jellemüket
Krisztus jellemének mintájára.

Buzdítsátok az embereket, fejezzék ki Isten és egymás iránti sze-
retetüket! Azért van olyan sok kemény szívű férfi és nő a világban,

mert az igazi érzelmet gyöngeségnek tekintik, letörik, akadályozzák. Az ilyen emberek jobbik énjét már gyerekkorukban elfojtották, s ha az isteni szeretet melege el nem olvasztja hideg önzésüket, boldogságuk örökre elvész. Ha szeretnénk, hogy gyermekeinkben Jézus szelíd lelkülete és az angyalok irántunk kinyilvánított rokonszenve lakozzék, akkor bátorítanunk kell a gyermekkori bőkezű, szerető kezdeményezéseket.

Tanítsátok meg a gyermekeket Jézust látni a természetben! Vigyétek ki őket a szabad levegőre, a nemes fák alá, a kertekbe! A teremtés csodálatos művei láttatják velük szeretetének kifejezését. Tanítsátok meg őket, hogy Ő alkotta az egész élővilágot kormányzó törvényeket! Nekünk is adott törvényeket, hogy azok boldogságunkra, örömünkre szolgáljanak. Ne terheljétek őket hosszadalmas imákkal, unalmas erkölcsi leckékkel, hanem a természetből vett példákkal tanítsátok őket engedelmességre Isten törvénye iránt!

Ha már megbíznak bennetek, mint Krisztus követőiben, könnyű lesz őket megtanítani arra a nagy szeretetre, mellyel Ő szeretett minket. Amikor megpróbálsz világossá tenni az üdvözítő igazságokat, s a gyermekeknek személyes Megváltóként bemutatni Krisztust, az angyalok melletted fognak állni. Az Úr kegyelme által az apák és anyák felkelthetik kicsinyeik érdeklődését a bethlehemi Gyermekek drága története iránt, aki valójában a világ reménye.

Amikor Jézus azt mondta a tanítványoknak, hogy engedjék a gyermekeket hozzá jönni, valójában minden időben élő követőihez szólt: egyházi tisztviselőkhöz, prédikátorokhoz, segítőkhöz, minden keresztényhez. Jézus vonzza a gyermekeket, s megparancsolja nekünk, engedjük őket hozzá menni. Mintha csak azt mondaná: jönnék, ha nem akadályozzátok őket.

Krisztuséhoz nem hasonlító jellemetek ne mutassa be hamisan Jézust! Ne tartsátok távol tőle a kicsinyeket hűvösségetekkel, nyersségetekkel! Sohase érezzék, hogy a menny nem lehet kellemes hely számukra, ha ti is ott vagytok! Ne beszéljétek úgy a vallásról, mintha azt gyerekek nem érthetnék meg, ne tegyétek úgy, mintha nem kellene Krisztust már gyerekkorukban elfogadniuk! Ne keltsétek bennük azt a hamis benyomást, hogy Krisztus vallása a komorság vallása, s ha a Megváltóhoz jönnék, le kell mondaniuk mindenről, ami örömet okoz az életben!

Amikor a Szentlélek megindítja a gyermekek szívét, működjeteek együtt vele! Azt tanítsátok, hogy a Megváltó hívja őket, semmi sem szerezhethet neki nagyobb örömet, mint ha életük virágjában, ifjúságukban adják át magukat!

A Megváltó végtelen gyöngédséggel tekint a tulajdon vérén megváltott lelkekre. Szeretete magának követeli őket. Kimondhatatlan vágyakozással tekint rájuk. Szíve szakad meg nemcsak a legjobban viselkedő gyerekek után, hanem azok után is, akiknek örökletes kifogásolható jellemvonásaik vannak. Sok szülő nem is tudja, mennyire felelős gyermekeinek jellemvonásaiért. Nincs sem türelmük, sem bölcsességük, hogy ezekkel a tévelygőkkel foglalkozzanak, akiket ők tettek olyanokká, amilyenek. Jézus azonban szánalommal tekint ezekre a gyerekekre. Ő az okból indul ki az okozat felé.

A keresztyén munkás Krisztus megbízottjaként terelheti ezeket a gyermekeket a Megváltóhoz. Bölcsességgel, tapintattal szívéhez fűzheti őket, reményt és bátorságot önthet beléjük, hogy aztán elmondhassák róluk: "Ilyeneké az Istennek országa" (Lk 18:16).

[436]

“Egy fogyatkozásod van”

“És mikor útnak indult vala, hozzá futván egy ember és letérdel-vén előtte, kérdezi vala őt: Jó Mester, mit cselekedjem, hogy az örök életet elnyerhessem?” (Mk 10:17).

Az ifjú, aki feltette ezt a kérdést, főember volt. Nagy vagyonnal rendelkezett, felelős tisztséget töltött be. Láta, milyen szeretetet tanúsított Krisztus a hozzá vitt gyerekek iránt, látta, milyen gyöngéden fogadta, karjába vette őket. Az ifjú szíve szeretetre gyulladt a Megváltó iránt. Tanítványa szeretett volna lenni. Oly mélyen megindult, hogy amint Krisztus haladt az úton, utána futott, letérdelt, és őszintén, komolyan tette föl a kérdést, amely igen fontos az ő lelke, és minden emberi lélek szempontjából: “Jó Mester, mit cselekedjem, hogy az örök életet elnyerhessem?” (Mk 10:17).

“Miért mondasz engem jónak? - kérdezett vissza Krisztus - Senki sem jó, csak egy, az Isten” (Mk 10:18). Jézus próbára akarta tenni a főember őszinteségét, hallani akarta, miért tekinti Őt jónak. Felismerte-e, hogy akivel beszél, Isten Fia? Melyek szívének igazi érzelmei?

Ez a főember nagyra becsülte saját igazságosságát. Azt nem feltételezte, hogy neki bármi fogyatkozása volna, mégsem volt egészen elégedett magával. Szükségét érezte valaminek, amivel nem rendelkezett. Nem tudná Jézus őt is megáldani, ahogyan a kisgyermeket is megáldotta, és ezzel kielégíteni lelki szükségletét?

Válaszában Jézus elmondta neki, hogy ha el akarja nyerni az örök életet, engedelmeskednie kell Isten parancsolatainak. Idézett néhány parancsolatot, melyek bemutatják az ember kötelességét felebarátai iránt. A főember határozott választ adott: “Mindezeket megtartottam ifjúságomtól fogva; mi fogyatkozás van még bennem?” (Mt 19:20).

[437] Krisztus az ifjú arcába nézett, mintha olvasna életében, vizsgálná jellemét.

Megszerette, és azt a békességet, kegyelmet és örömet akarta neki adni, ami alapvetően megváltoztatja jellemét. “Egy fogyatkozásod van; - mondotta - ereddj el, add el minden vagyonodat, és add a

szegényeknek, és kincsed lesz a mennyben; és jer, kövess engem, felvén a keresztet” (Mk 10:21).

Krisztus vonzódott ehhez az ifjúhoz. Tudta, hogy őszintén jelentette ki: “Mindezeket megtartottam ifjúságomtól fogva” (Mk 10:20). Az Üdvözítő szerette volna olyan ítélőképességgel felruházni, hogy képes legyen érzékelni a szív odaszentelésének és a keresztény jósnak a szükségességét. Szeretett volna alázatos, megtört szívet látni benne, olyat, aki tudatában van annak, hogy a legfőbb szeretet Istent illeti meg, s hiányosságait elrejtí Krisztus tökéletességében.

Jézus a főemberben épp azt a segítséget látta, melyre szüksége volt - amennyiben az ifjú hajlandó együttműködni Vele üdvözítő munkájában. Ha Krisztus irányítása alá helyezi magát, nagy erővel dolgozhat a jóért. A főember jelentős mértékben képviselhette volna Krisztust, mert képzettsége - ha egyesül a Megváltóval - lehetővé tette volna, hogy mennyei befolyást gyakoroljon az emberekre. Krisztus belelátott jellemébe, és szerette őt. A főember szívében is szeretet ébredt Krisztus iránt, hiszen a szeretet szeretetet szül. Jézus szerette volna munkatársának látni őt. Önmagához hasonlóvá kívánta tenni, tükörré, mely Isten képmását veri vissza. Vágyott kibontakoztatni jellemének kiválóságát, s megszentelni azt a Mester szolgálatára. Ha a főember ekkor átadta volna magát Krisztusnak, az Ő jelenlétének légkörében növekedhetett volna. Ha ilyen irányban dönt, milyen másképp alakult volna a jövője!

“Egy fogyatkozásod van” (Mk 10:21) - mondta Jézus. “Ha tökéletes akarsz lenni, eredj, add el vagyonodat, és oszd ki a szegényeknek; és kincsed lesz mennyben; és jer és kövess engem” (Mt 19:21). Krisztus olvasott a főember szívében. Csak egy fogyatkozása volt: egy életfontosságú elv. Lelkének szüksége volt Isten szeretetére. Ez a hiányosság, ha nem pótolja, végzetes lesz számára - egész természetét megrontja. Az önzés erősödik az elnézés által. Ha be akarja fogadni Isten szeretetét, le kell mondania arról, hogy önmagát szeresse a legfőképpen.

Krisztus próbára tette ezt a férfit. Felszólította: válasszon a mennyei kincs és a világi nagyság között. Krisztus követése biztosítja számára a mennyei kincset. Ehhez az ént alá kell rendelni: akarát Krisztus irányítása alá kell helyezni. Isten igazi szentségét ajánlotta fel az ifjú főembernek. Azt a kiváltságot kapta, hogy Isten fia lehet, Krisztus örökostársa a mennyei kincsek tekintetében.

Azonban fel kell vennie a keresztet és követnie kell a Megváltót az önmehtagadás ösvényén.

Krisztus szavai valós meghívást tartalmaztak a főember számára: “Válasszatok magatoknak még ma, akit szolgáljatok” (Józs 24:15). Előtte állt a döntés. Jézus sóvárogta megtérését. Rámutatott jellemének beteg pontjára, s mély érdeklődéssel figyelte a kimenetelt, miközben az ifjú mérlegelte a kérdést. Ha úgy határoz, hogy követi Krisztust, mindenben engedelmeskednie kell szavának. Le kell mondania becsvágyó terveiről. Milyen komoly, aggódó vágyakozással, milyen lelki éhséggel figyelte a Megváltó a fiatalembert, remélve, hogy enged a Szentlélek hívásának!

Krisztus meghatározta az egyetlen feltételt, melynek alapján a főember tökéletes keresztény jellemet alakíthat ki. Szavai bölcsesség igéi voltak, bár komolynak és szigorúnak tűntek. A főember egyetlen reménye az üdvösségre az volt, hogy elfogadja azokat és engedelmeskedik. Magas állása, vagyona leplezetten rossz irányba befolyásolta jellemét. Ha ezeket ápolgatja, Isten helyét foglalják el érzelmvilágában. Akár keveset, akár sokat tart vissza Istentől, ez csökkenti erkölcsi erejét és teljesítőképességét. Teljesen le fogják kötni az evilági dolgok, azokat fogja dédelgetni, legyenek bármily bizonytalanok és értéktelenek.

A főember hamar átlátta, mi mindent rejtenek Krisztus szavai, és elszomorodott. Ha megismerte volna a felajánlott ajándék értékét, gyorsan felsorakozott volna Krisztus követői közé. A zsidók tekintélyes tanácsának tagja volt, és Sátán kecsegtető jövőbeli kilátásokkal kísértette. Kívánta a mennyei kincset, de a gazdagsága által nyújtott ideiglenes előnyöket is. Sajnálta, hogy ez a feltétel egyáltalán létezik. Örök életre vágyott, de nem volt hajlandó ezért áldozatot hozni. Az örök élet ára túl nagynak tűnt, szomorúan távozott, “mert igen gazdag vala” (Lk 18:23).

Állítása, hogy megtartja Isten törvényét, tévedés volt. Megmutatta, hogy bálványa a gazdagság. Nem tarthatta meg Isten parancsolatait, míg a világ volt az első érzelmeiben. Jobban szerette Isten ajándékait, mint magát az Adományozót. Krisztus felajánlotta, hogy felebarátja lesz az ifjúnak. “Kövess engem” - mondotta. A Megváltó azonban nem ért annyit számára, mint saját neve az emberek között vagy vagyona. Feladni a látható földi kincset a láthatatlan mennyeiért - túl nagy kockázatnak tűnt. Visszautasította az örök

élet ajánlatát, és elment, hogy ezután örökké a világnak adja imádatát. Ezek mennek át ezen a próbán: mérlegre teszik Krisztust a világgal szemben, és sokan a világot választják. Az ifjú főemberhez hasonlóan elfordulnak a Megváltótól, s azt mondják szívükben: Nem fogadom el ezt a Férfiút vezetőmnek.

Krisztus viszonyulása az ifjúhoz példaként áll előttünk. Isten adta nekünk a viselkedési szabályt, melyet minden szolgájának követnie kell. Ez pedig a törvénye iránti engedelmesség, amely azonban nemcsak jogszerű, hanem áthatja az életet, és kifejezésre jut a jellemben. Isten saját jellemének mértékét állítja mindenki elé, aki országának alattvalója akar lenni. Csak azokat, akik Krisztus munkatársai lesznek, csak azokat, akik így szólnak: “Uram, mindenem, amim van és minden, ami vagyok, a Tiéd”, ismeri el Isten fiainak és leányainak. Mindenkinek meg kell fontolnia, mit jelent vágyakozni a menny után, és mégis elfordulni a kiszabott feltételek miatt. Gondold meg, mit jelent nemet mondani Krisztusnak! A főember így szólt: Nem, nem adhatok mindent Neked. Ugyanezt mondjuk mi is? A Megváltó felajánlja, hogy megosztja velünk az Istentől ránk bízott munkát. Felajánlja, hogy használjuk az Isten által adott eszközöket, így vigyük előre művét a világban. Csak így menthet meg minket.

Isten azért bízta a vagyont erre a főemberre, hogy hűséges sáfárnak bizonyulhasson. Ezeket a javakat a szükségét szenvedők áldására kellett bocsátania. Így Isten eszközöket bíz emberekre, tehetséget és lehetőséget ad, hogy képviselői lehessenek, segítsék a szegényeket és a szenvedőket. Aki a rábízott javakat Isten terve szerint használja föl, a Megváltó munkatársává válik. Lelkeket nyer meg Krisztusnak, mert az Ő jellemét képviseli.

Azoknak, akiknek az ifjú főemberhez hasonlóan magas tisztségük, nagy vagyonuk van, túl nagy áldozatnak tűnhet, hogy Krisztus követéséért mindent feladjanak. Mindenkinek e viselkedési szabály szerint kell eljárnia, aki az Ő tanítványa akar lenni. Nem fogadhat el fogyatkozást az engedelmisségben. Krisztus tanításainak lényege, az én alárendelése. Gyakran ellentmondást nem tűrőnek tűnik a hang, mellyel célba vesz és utasít. Nincs más út az ember megmentésére, mint minden olyasmitől elszakadni, amit, ha fenntart, megrontja egész lényét.

Amikor Krisztus követői visszaadják az Úrnak, ami az Övé, kincset gyűjtenek, melyet akkor kapnak meg, amikor hallani fogják

e szavakat: “Jól vagyok jó és hű szolgám, menj be a te uradnak örömébe” (Mt 25:23). “Aki az előtte levő öröm helyett, megvetve a gyalázatot, keresztet szenvedett, s az Isten királyi székének jobbára ült” (Zsid 12: 2). Az az öröm, hogy lelkeket lát üdvözülni, örökre megmenekülni, lesz mindenkinek a jutalma, aki e szavak szólójának nyomdokaiba lép: “Kövess engem” (Jn 1:44).

[441]

“Lázár, jöjj ki!”

Jézus egyik legállhatatosabb tanítványa a bethániai Lázár volt. Első találkozásuk óta erősen hitt Krisztusban, mélyen szerette, csakúgy, mint őt a Megváltó. Krisztus Lázárért művelte legnagyobb csodáját. A Megváltó mindenkit megáld, akinek segítségére van szüksége, az egész emberi családot szereti, de egyesekhez különlegesen gyengéd kapcsolat fűzi. Szívét erős érzelmi szálak kötötték a bethániai családhoz, s egyikükért tette legfenségesebb csodáját.

Lázár otthonában Jézus gyakran talált nyugalmat. A Megváltónak nem volt saját otthona, barátainak, tanítványainak vendégszeretetétől függött, s gyakran, ha elfáradt és emberi társaságra vágyott, boldoggá tette, hogy ebbe a békés otthonba menekülhetett, távol a dühös farizeusok gyanakvásától és féltékenységétől. Itt őszinte, tiszta, szent barátságot alakíthatott ki. Egyszerűen, tökéletesen, szabadon beszélhetett, mert tudta, hogy szavait megértik és meg is őrzik.

Megváltónk értékelte a csendes otthont és az érdeklődő hallgatókat. Vágyott az emberi gyöngédségre, udvariasságra, érzelmekre. Akik befogadták a mennyei oktatást - melyet mindig kész volt előtárni -, nagy áldásban részesültek. Amint a sokaság követte Krisztust a nyílt mezőkön, Ő bemutatta nekik a természet világának szépségeit. Szerette volna felnyitni értelmük szemét, hogy lássák, miként tartja fenn Isten keze a világot. Felhívta hallgatóinak figyelmét a lágyan hulló harmatra, az apró esőcseppekre és a ragyogó napsugárra - melyeket jók és gonoszok egyaránt kapnak -, hogy az emberek értékeljék Isten jóságát, jótéteményeit. Szerette volna, ha a nép tökéletesebben megérti a gondoskodást, melyet Isten minden teremtett lénynek nyújt. A sokaság azonban nehezen értette ezt meg, és Krisztus a bethániai otthonban lelt nyugalmat a közélet fárasztó küzdelmei után. Itt olyanoknak nyitotta meg a Gondviselés könyvét, akik értékelték azt. E magánbeszélgetései során azt is feltárta hallgatóinak, amit meg sem kísérelt volna elmondani a vegyes sokaságnak. Barátainak nem kellett példázatokban beszélnie.

[442]

Amikor Krisztus ismertette csodálatos tanításait, Mária tiszteltető és odaadó hallgatóként lábánál ült. Egy alkalommal Márta, akit lefoglalt az étel elkészítése, Krisztushoz fordult: “Uram, nincs-e arra gondod, hogy az én testvérem magamra hagyott engem, hogy szolgáljak? Mondjad azért néki, hogy segítsen nékem” (Lk 10:40). Ez Krisztus első bethániai látogatásának idején történt. A Megváltó és tanítványai épp megérkeztek Jerikóból, kimerítő gyalogutat tettek meg. Márta mindent megtett, hogy kényelembe helyezze őket, s eb-beli igyekezetében megfélekedett a Vendégének kijáró figyelemről. Jézus szelíd, türelmes hangon válaszolt: “Márta, Márta, szorgalmas vagy és sokra igyekezel: de egy a szükséges dolog: és Mária a jobb részt választotta, mely el nem vétetik őtől” (Lk 10:41-42). Mária elraktározta emlékezetében a Megváltó ajkáról elhangzó drága ígétet, melyek a világ legértékesebb ékszereinél is drágábbak voltak számára.

Az “egy dolog”, melyre Mártának szüksége volt, a csendes, odaadó lelkiület és a mélységesebb vágyakozás a jövővel, a halhatatlan élettel kapcsolatos ismeretek után, valamint a lelki előrehaladáshoz szükséges kegyelem után. Kevésbé kellett aggódnia a mulandó dolgok miatt, s többet törődnie a maradandókkal. Jézus megtanítja gyermekeit, hogy minden lehetőséget megragadjanak, amikor olyan ismereteket szerezhetnek, melyek bölccsé teszik őket az üdvösségre. Krisztus ügyének gondos, tettekre kész munkásokra van szüksége. Széles területek nyílnak meg a Márták előtt, akik buzgón akarják végezni a vallásos munkát. Először azonban üljenek le Máriával Jézus lábához. Krisztus kegyelme szentelje meg a szorgalmat, az igyekezetet, az energiát - ekkor az élet legyőzhetetlen erővé válik a jó számára.

Bánat ülte meg a békés otthont, ahol Jézus megpihent. Lázárt hirtelen betegség sújtotta, s nővérei e szavakkal üzentek a Megváltónak: “Uram, ímé, akit szeretsz, beteg” (Jn 11:3). Látták, milyen heves betegség támadta meg testvérüket, de tudták, hogy Krisztus megmutatta: képes mindenféle betegséget meggyógyítani. Hitték, hogy együttérez velük fájdalmukban, ezért nem sürgették azonnali eljövételét, hanem ezt a bízó üzenetet küldték: “Akit szeretsz, beteg.” Úgy gondolták, azonnal válaszol az üzenetre, és amint lehet, eljön hozzájuk Bethániába.

[443]

Nyugtalanul vártak egy szót Jézustól. Amíg az életnek csak egy szikrája pislogott fivérükben, imádkoztak és figyelték, jön Jézus. A

küldött azonban Nélküle tért vissza. Ezt az üzenetet hozta: “Ez a betegség nem halálos” (Jn 11: 4), ezért ragaszkodtak reményükhöz, hogy Lázár élni fog. Szelíden próbálták a remény és bátorítás szavait szólni a szinte öntudatlan szenvedőnek. Keserűen csalódtak, amikor Lázár meghalt, de érezték Krisztus fenntartó kegyelmét, és ez megóvta őket attól, hogy bármivel megvádolják a Megváltót.

Amikor Krisztus meghallotta az üzenetet, a tanítványoknak úgy tűnt, hűvösen fogadta. Nem mutatta ki a bánatot, amit elvártak volna Tőle. Rájuk nézett és így szólt: “Ez a betegség nem halálos, hanem az Isten dicsőségére való, hogy dicsőíttessék általa az Istennek Fia” (Jn 11:4). Két napig ott maradt, ahol addig tartózkodott. Ez a késlekedés rejtély volt a tanítványok számára. Micsoda vigaszként hatott volna jelenléte a bánatos családra - gondolták. A tanítványok jól ismerték erős érzelmi kötődését a bethániai családhoz, s meglepődtek, amiért nem válaszolt a szomorú üzenetre: “Akit szeretsz, beteg” (Jn 11: 3).

A két nap során úgy tűnt, Krisztus figyelmen kívül hagyja az üzenetet, nem is beszélt Lázáról. A tanítványok Keresztelő Jánosra, Jézus előfutárára gondoltak. Csodálkoztak, miért engedte Jézus - akinek volt ereje hatalmas csodákat művelni -, hogy János börtönben sínylődjék, és erőszakos halállal haljon meg. Ilyen erő birtokában miért nem mentette meg Krisztus János életét? A kérdést gyakran felvetették a farizeusok, akik ezt megfellebbezhetetlen érvként hozták föl Krisztus Istenfiúságával szemben. A Megváltó figyelmeztette tanítványait a próbákra, veszteségekre, üldöztetésre. Elhagyná őket a próbában? Néhányan megkérdezték, nem hibázta-e el küldetését? Mindannyian mélyen megrendültek.

Két napi várakozás után Jézus így szólt tanítványaihoz: “Menjünk ismét Júdeába” (Jn 11:7). A tanítványok feltették a kérdést, ha Jézus Júdeába akar menni, miért várt két napot? Leginkább azonban az aggodás foglalkoztatta őket Krisztusért és önmagukért. Csak veszélyt láttak azon az úton, melyen épp elindultak. “Mester, - mondták - most akarnak vala téged megkövezni a Júdabeliek, és újra odamégy? Felele Jézus: Avagy nem tizenkét órája van-é a napnak?” (Jn 11:8-9). Atyám vezetése alatt állok, amíg az Ő akaratát cselekszem, életem biztonságban van. Az én napom tizenkét órája még nem telt le. Napom utolsó szakaszához érkeztem, de amíg valamennyi időm is hátra van, addig biztonságban vagyok.

“Ha valaki nappal jár, - folytatta - nem botlik meg, mert látja e világnak világosságát” (Jn 11:9). Aki Isten akaratát cselekszi, az Isten által kijelölt ösvényen jár, az nem botlik meg, nem esik el. Isten vezérlő Lelkének világossága tisztán érzékelteti kötelességét, és egyenesen vezeti munkája végeztéig. “De aki éjjel jár, megbotlik, meri nincsen abban világosság” (Jn 11:10). Aki a maga választotta ösvényen jár, ahová Isten nem hívta, az megbotlik. Számára a nap éjbe fordul, s bárhol jár, nem lesz biztonságban.

“Ezeket mondá; és ezután monda nekik: Lázár, a mi barátunk, elaludt; de elmegyek, hogy felköltsem őt” (Jn 11:11).

“Lázár, a mi barátunk, elaludt.” Milyen érzékletes szavak! Milyen tökéletes együttérzés! A tanítványok arra a veszélyre gondoltak, mely Mesterüket a jeruzsálemi úton fenyegeti, s csaknem elfeledkeztek a gyászoló családról. Nem így Krisztus. A tanítványok érezték a feddést. Csalódtak, mert Krisztus nem válaszolt azonnal az üzenetre. A kísértés azt sugallta, hogy Ő mégsem szereti oly gyöngéden Lázárt és nővéreit, mint hitték, máskülönben sietett volna vissza a küldönccel. E szavak azonban: “Lázár, a mi barátunk, elaludt” (Jn 11:11), felébresztették a helyes érzéseket agyukban. Meggyőződtek róla, hogy Krisztus nem feledkezett meg szenvedő barátairól.

“Mondának azért az ő tanítványai: Uram, ha elaludt, meggyógyul. Pedig Jézus annak haláláról beszélt; de ők azt hitték, hogy álomnak alvásáról szól” (Jn 11:12-13). Jézus az alvással szimbolizálja a halált hívó gyermekei számára. A halottak elrejtették életüket Krisztussal Istenben, és az utolsó trombitaszóig Őbenne alszanak.

“Ekkor azért nyilván monda nekik Jézus: Lázár megholt. És örülök, hogy nem voltam ott, ti érettetek, hogy higgyetek. De menjünk el őhózzá!” (Jn 11:14-15). Tamás csak a halált látta Mestere előtt, ha Júdeába megy, de összeszedte magát, és így szólt a többi tanítványhoz: “Menjünk el mi is, hogy meghaljunk vele” (Jn 11:16). Ismerte a zsidók Krisztus iránti gyűlöletét. Szándékuk az volt, hogy véget vessenek életének, ezt a célt azonban még nem érték el, mert a Neki szabott időből még hátravolt egy kevés. Ezen idő alatt Jézus mennyei angyalok őrizete alatt állt, s még Júdeában sem - ahol a rab-bik összeesküdtek ellene, hogyan foghatnák el és adhatnák halálra - eshetett bántódása.

[445]

A tanítványok elámultak Krisztus szavain: “Lázár megholt. És örülök, hogy nem voltam ott” (Jn 11:14-15). Szándékosan maradt

volna távol a Megváltó szenvedő barátainak otthonától? Látszólag magára hagyta Máriát, Mártát és a szenvedő Lázárt. Valójában nem voltak egyedül. Krisztus látta az egész színteret, és Lázár halála után kegyelmével támogatta a gyászoló nővéreket. Jézus látta megtört szívük bánatát, amikor testvérük erős ellenségével, a halállal küzdött. Érezte a fájdalom minden nyilát, midőn így szólt tanítványaihoz: “Lázár megholt” (Jn 11:14). Krisztusnak azonban nemcsak a szeretett bethániaiakra kellett gondolnia, hanem szem előtt kellett tartania tanítványainak oktatását is. Képviselniük kell majd Őt a világ előtt, hogy az Atya áldása mindenkire kiáradhasson. Az ő kedvükért engedte Lázárt meghalni. Ha a betegség meggyógyításával állítja helyre Lázár egészségét, akkor nem vihette volna véghez azt a csodát, mely a leghathatósabban bizonyította Isten-voltát.

Ha Krisztus a betegszobában lett volna, Lázár nem halt volna meg, mert Sátánnak nem lett volna hatalma felette. A halál nem célozhatta volna dárdáját Lázárra az Életadó jelenlétében. Ezért Krisztus távolmaradt. Elviselte, hogy az ellenség gyakorolja hatalmát, így legyőzöttként vethette vissza. Megengedte, hogy Lázár áthaladjon a halál területén, s a szenvedő nővérek lássák testvérüket a sírban feküdni. Krisztus tudta, hogy amikor fivérük halott arcába néznek, Megmentőjükbe vetett hitük súlyosan megpróbáltatják. Azt is tudta azonban, hogy a most folytatott küzdelemben hitük sokkal nagyobb erővel fog felragyogni. Ő is érezte a fájdalom minden nyilalását, melyet ők elviseltek. Késlekedésével nem szerette kevésbé őket. Tudta, hogy elnyerik a győzelmet maguknak, Lázárnak, Neki és tanítványainak is.

“Tiérettetek, hogy higgyetek” (Jn 11:15). Mindenki számára, aki el akarja érni Isten vezető kezét, az a legmélyebb csüggedés órája, amikor a legközelebb van az isteni segítség. Később hálásan tekint vissza útjának legsötétebb szakaszára. “Meg tudja szabadítani az Úr a kegyeseket a kísértésekből” (2Pét 2:9). Ő minden kísértésből és próbából erősebb hittel, gazdagabb tapasztalatokkal fogja kihozni az embert.

Krisztus azért indult késlekedve Lázárhoz, mert kegyelmi célja volt azokkal, akik még nem fogadták el Őt. Azért várt, hogy Lázár halálból való feltámasztásával a makacs, hitetlen népének újból bizonyítsa: Ő valóban “a feltámadás és az élet” (Jn 11:25). Nem akarta feladni a reményt a néppel, Izrael házának szegény, tévelygő juhaival

kapcsolatosan. Megszakadt a szíve megtéretlenségük miatt. Kegyelmében még egyszer bizonyítani akarta nekik, hogy Ő a Helyreállító, aki egyedül képes világosságra hozni az életet és a halhatatlanságot. Ez olyan bizonyíték volt, melyet nem magyarázhattak félre a papok. Ezért késlekedett Bethániába menni. Lázár feltámasztásával koronázta meg csodáit, Isten pecsétjét helyezte ezzel munkájára, isteni jogcímére.

Útban Bethániába Jézus szokása szerint szolgálta a betegeket, a szükségét szenvedőket. Amikor a városba ért, hírvivőt küldött a nővérekhez érkezésének üzenetével. Krisztus nem ment azonnal a házba, hanem megállt az út mentén egy csöndes helyen. A zsidók barátai vagy rokonaik elhunytakor nagyszabású, feltűnő ceremóniát rendeztek, és ez nem volt összhangban Krisztus lelkületével. Hallotta a fizetett siratók jajveszékelését, és nem akart ilyen zűrzavarban találkozni a nővérekkel. A gyászoló barátok közt voltak a család rokonai is, akik közül többen felelős, magas pozíciót töltöttek be Jeruzsálemben. Ezek közül néhányan Krisztus legádázabb ellenségei voltak. Krisztus átlátta szándékukat, ezért nem ismertette meg Magát rögtön.

Az üzenetet oly halkán adták át Mártának, hogy mások nem hallották a szobában. A bánatába temetkező Mária sem hallott semmit. Márta azonnal felkelt és kiment, hogy találkozzék Urával. Mária azt hitte, hogy Lázár sírjához megy, ezért nem szólt utána.

Márta sietett Jézus elé, szívét ellentmondó érzelmek gyötörték. Jézus arcán ugyanazt a gyöngédséget, szeretetet látta kifejeződni, amit mindig. Rendületlenül bízott Benne, drága, és Jézus által is szeretett testvéreire gondolt. Szívbe markoló fájdalommal, amiért Krisztus nem jött előbb, de mégis reménykedve - Ő még most is megvigasztalhatja őket valahogyan - szólt: "Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem" (Jn 11: 21). A gyászolók által keltett kavarodásban a nővérék újra és újra e szavakat ismételték.

Jézus emberi és isteni együttérzéssel tekintett a fájdalmas, gondterhelt arcba. Márta nem szándékozott felidézni a múltat. Szenvédelyes szavai mindent kifejeztek: "Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem" (Jn 11:21). Ám amikor a szerető arcba nézett, hozzátette: "De most is tudom, hogy amit csak kérsz az Istentől, megadja néked az Isten" (Jn 11:22).

Jézus így bátorította hitét: “Feltámad a te testvéred” (Jn 11:23). Válasza nem azonnali változás reményét kívánta felcsillantani. Márta gondolatait testvérének jelenlegi újjáteremtésén túlra terelte - az igazak feltámadására. Tette ezt azért, hogy Lázár feltámadásában Márta az összes igaz halottak feltámadásának zálogát lássa, biztosítékot, hogy ez be fog következni a Megváltó ereje által.

[447]

Márta így felelt: “Tudom, hogy feltámad a feltámadáskor, az utolsó napon” (Jn 11:24).

Jézus továbbra is a helyes irányba akarta terelni hitét, ezért kijelentette: “Én vagyok a feltámadás és az élet” (Jn 11:25). Krisztusban van az eredeti, nem kölcsönvett, nem mástól származó élet. “Akié a Fiú, azé az élet” (1Jn 5:12). Krisztus istensége az örök élet biztosítéka a hívő számára. “Aki hisz énbenem - mondta Jézus - ha meghal is, él; és aki csak él és hisz énbenem, soha meg nem hal. Hiszed-e ezt?” (Jn 11:25-26) Krisztus itt előretételezte második eljövételének idejére. Akkor a meghalt igazak feltámadnak romolhatatlanságban, az élő igazak pedig elragadtatnak a mennybe, anélkül, hogy megízlelnék a halált. A csoda, mellyel Krisztus feltámasztotta Lázárt a halálból, az összes elhalt igazak feltámasztását jelképezi. Szavai és cselekedetei által Jézus a feltámadás Szerzőjének jelenti ki magát. Ő, aki hamarosan kereszthalált halt, ott állt a halál kulcsaival a sír legyőzőjeként, s kinyilvánította: joga és hatalma van, hogy örök életet adjon.

A Megváltó szavaira: “Hiszed-e ezt?” (Jn 11:26) Márta így felelt: “Igen, Uram, én hiszem, hogy te vagy a Krisztus, az Istennek Fia, aki e világra jövendő vala” (Jn 11:27). Nem fogta fel Krisztus szavait teljes jelentőségükben, de megvallotta, hogy hisz istenségében, s bízott abban, hogy Ő mindent képes megtenni, ami csak jónak látszik Neki.

“És amint ezeket mondotta vala, elméne, és titkon szólítá az ő testvérét Máriát, mondván: A Mester itt van és hív téged” (Jn 11:28). Olyan halkán adta át az üzenetet, ahogy csak lehetett, mert a papok és főemberek lesték a kínálkozó alkalmat, hogy letartóztassák Jézust. A siratók jajveszékélése miatt nem lehetett hallani Márta szavait.

Mária, amint meghallotta az üzenetet, gyorsan felkelt, s várakozó arccal elhagyta a szobát. A gyászolók azt hitték, a sírhoz megy zokogni, és követték. Amikor Mária odaért, ahol Jézus várta, letérdelt, és remegő hangon mondta: “Uram, ha itt voltál volna, nem halt

[448] volna meg az én testvérem” (Jn 11:32). Bántotta a siratók jajgatása, néhány csöndes szót szeretett volna váltani egyedül Jézussal. Tudta azonban, hogy egyesek irigységet, féltékenységet melengetnek szívükben Krisztussal szemben, ezért visszatartotta magát: nem öntötte ki teljesen bánatát.

“Jézus azért, amint látja vala, hogy az sír és sírnak a vele jött zsidók is, elbúsula lelkében és igen megrendüle” (Jn 11:33). Olvasott az összegyűlték szívében. Láta, hogy sokan csak tettetik, mutatják a fájdalmat: Tudta, hogy a társaságban egyesek - akik most képmutatóan sírnak - régóta tervezgetik nemcsak a hatalmas Csodatevő halálát, hanem azét is, Aki majd feltámad a halálból. Krisztus leránthatta volna róluk a színlelt bánat leplét. Mégis fékezte jogos felháborodását. Az asszony miatt, aki bánatosan térdelt lábánál, s igazán hitt Benne, nem mondta ki, amit igazság szerint kimondhatott volna.

“Hová helyeztéték őt? - kérdezte - Mondának néki: Uram, jer és lásd meg!” (Jn 11:34). Együtt mentek a sírhoz. Tragikus jelenet volt. Lázárt nagyon szerették, nővérei megtört szívvel siratták, barátai pedig elvegyítették könnyeiket a gyászoló nővérekével. Az emberi szenvedés láttán, és amiatt, hogy a lesújtott barátok gyászolják a halottat, miközben ott áll a világ Megváltója - “Könnyekre fakadt Jézus” (Jn 11: 35). Bár Isten Fia volt, magára öltötte az emberi természetet, s megindította az emberi bánat. A szenvedés mindig együttérzést keltett szelíd, szánakozó szívében. Sírt a sírókkal, örült az örvendezőkkel.

Jézus azonban nemcsak a Mária és Márta iránti emberi együttérzésből sírt. Könnyeiben a fájdalom annyival túl az emberi fájdalmat, amennyivel az ég magasabb a földnél. Krisztus nem Lázárért sírt, hiszen éppen elő akarta hívni a sírből. Azért sírt, mert sokan, akik most Lázárt gyászolják, hamarosan eltervezik az Ő halálát, aki a feltámadás és az élet. Mennyire képtelenek voltak a hitetlen zsidók helyesen értelmezni könnyeit! Egyesek, akik csak a helyszínt, a külső körülményeket látták, mint szomorúságának egyetlen okát, halkán megjegyezték: “Ímé, mennyire szerette őt!” (Jn 11:36). Mások el akarták vetni a hitelenség magvait a jelenlévők szívébe, s csúfolódva kérdezték: “Nem megtehetette volna-e ez, aki a vaknak szemét felnyitotta, hogy ez ne haljon meg?” (Jn 11:37). Ha Krisztus-

nak volt hatalma, hogy megmentse Lázárt, miért hagyta szenvedni és meghalni?

Krisztus prófétai szemmel látta a farizeusok és szadduceusok el-lenségességét. Tudta, hogy halálát tervezgetik. Tudta, hogy egyesek - akik látszólag most oly együttérzőek - hamarosan bezárják maguk [449] előtt a menny ajtaját és Isten városának kapuját. Az elkövetkező esemény - megaláztatása és megfeszítése - Jeruzsálem lerombolását fogja eredményezni, s akkor senki sem fogja siratni a halottakat. A Jeruzsálemre váró leszámolás világosan eléje rajzolódott. Látta, amint a várost körülveszik a római légiók. Tudta, hogy sokan, akik most Lázárért sírnak, meghalnak majd Jeruzsálem ostromában - és remény nélkül halnak meg.

Krisztus nemcsak az elébe táruló kép miatt sírt. Korszakok ba-jának súlya nyomta. Látta a szörnyű következményeket, melyeket Isten törvényének áthágása okoz. Látta, hogy a világtörténelemben Ábel halálával kezdődően szakadatlan a harc a jó és a gonosz között. Végigtekintett az eljövendő éveken, és szenvedést, szomorúságot, könnyeket, halált látott - ez lesz az ember sorsa. Valamennyi korban, országban élt emberi család kínja átjárta szívét. A bűnös faj bajai lelkére nehezettek, s könnyeinek forrása feltört, amikor arra vágyott, hogy minden bánaton enyhítsen.

“Jézus pedig újra felindulva magában, odamegy vala a sírhoz” (Jn 11:38). Lázárt egy sziklabarlangba temették, melynek nyílásá-hoz nehéz követ hengerítettek. “Vegyétek el a követ” (Jn 11:39) - mondta Krisztus. Márta azt gondolta, hogy csak egy pillantást sze-retne vetni a halottra, s ellenkezett, mondván, hogy a testet már négy napja eltemették, s romlásnak indult. Ez az állítás még Lázár feltá-masztása előtt hangzott el, így Krisztus ellenségei nem mondhatták, hogy csalás történt. Azelőtt a farizeusok hamis állításokat sziváro-gtattak ki Isten erejének csodás megnyilatkozásait illetően. Mikor Krisztus életre keltette Jairus leányát, így szólt: “A gyermek nem halt meg, hanem alszik” (Mk 5:39). Minthogy csak rövid ideig volt beteg, és halála után rögtön feltámadt, a farizeusok elhíresztelték: a gyermek nem halt meg, Krisztus Maga mondta, hogy csak elaludt. Azt a látszatot próbálták kelteni, hogy Krisztus nem tud betegséget gyógyítani, hanem a vak véletlen játszott közre csodáiban. Ebben az esetben azonban nem tagadhatták, hogy Lázár halott.

[450]

Amikor az Úr dolgozni akar, Sátán mindig indít valakit az ellenkezésre. “Vegyétek el a követ” (Jn 11:39) - mondta Krisztus. Amennyire csak lehet, készítsétek az utat munkámhoz. Márta hátafáradt, törekvő természete azonban ekkor megmutatkozott. Nem akarta, hogy a romlásnak induljon test napvilágra kerüljön. Az emberi szív nehezen fogja fel Krisztus szavait, s Márta hite nem ragadta meg ígéretének igazi jelentését.

Krisztus a legmesszebbmenő gyöngédséggel fedte meg Mártát. “Nem mondtam-é néked, hogy ha hiszel, meglátod majd az Istennek dicsőségét?” (Jn 11:40.) Miért kételkednél hatalmamban? Miért szállsz szembe utasításaimmal? Szavamot adtam. Ha hiszel, meglátod az Isten dicsőségét. Természeti lehetetlenségek nem akadályozhatják a Megváltó munkáját. A kétkedés, a hitetlenség nem egyenlő az alázatossággal. Az igazi alázatosság, az ÉN igazi alárendelése akkor valósul meg, ha feltétlenül hiszel Krisztus szavában.

“Vegyétek el a követ” (Jn 11: 39). Krisztus megparancsolhatta volna a kőnek, hogy mozduljon el, s az engedett volna szavának. Utasíthatta volna a Mellette álló angyalokat, hogy tegyék ezt meg. Parancsára láthatatlan kezek távolították volna el a követ. Azonban emberi kezeknek kellett elvenniük azt. Krisztus így mutatta be, hogyan működik együtt az ember Istennel. Amit emberi erő megtehet, azt nem isteni erő hivatott megtenni. Isten nem mellőzi az emberi segítséget. Erősíti, együttműködik vele, amikor az ember felhasználja a kapott erőt, képességeket.

A parancsnak engedelmeskednek. A követ elgördítik. Minden nyíltan, szabadon történik. Mindenki láthatja, nem követnek el csalást. Lázár teste ott nyugszik a sziklásírban, hidegen, némán, holtan. A gyászolók jajgatása elcsitul. A társaság meglepetve és várakozón állja körül a sírt, várják, mi fog következni.

Krisztus nyugodtan áll a sír előtt. Szent ünnepélyesség árad minden jelenlévőre. Krisztus közelebb lép a sírhelyhez. Szemét az égre emeli és így szól: “Atyám, hálát adok néked, hogy meghallgattál engem” (Jn 11:41). Krisztust ellenségei nem sokkal ezelőtt vádolták istenkáromlással, s köveket ragadtak, hogy megkövezzék, mert Isten Fiának vallotta Magát. Azzal vádolták, hogy Sátán hatalmával művel csodákat. Itt pedig Krisztus Atyjának jelenti ki Istent, s tökéletes bizalommal hozza nyilvánosságra, hogy Ő Isten Fia.

Krisztus minden tetteiben együttműködött Atyjával. Mindig gondosan kiemelte, hogy nem önállóan dolgozik: csodáit hit és ima által műveli. Krisztus szerette volna, ha mindenki megismeri Atyjához fűződő kapcsolatát. “Atyám, - mondta - hálát adok néked, hogy meghallgattál engem. Tudtam is én, hogy te mindenkor meghallgatsz engem; csak a körülálló sokaságért mondtam, hogy elhiggyék, hogy te küldtél engem” (Jn 11:41-42).

[451]

A tanítványok és a nép ezzel kapták a legmeggyőzőbb bizonyítékát a Krisztus és Isten között fennálló kapcsolatnak.

“És mikor ezeket mondá, fennszóval kiálta: Lázár, jöjj ki!” (Jn 11:43). Tiszta, átható hangja átjárja a halott fülét. Amint beszél, az istenség átvillan az emberen. Isten dicsősége világítja meg arcát, az emberek látják rajta hatalmának biztosítékát. Minden szem a barlang bejáratára szegeződik. Minden fül odafordul, hogy meghallja a legkisebb neszt is. Mély, fájdalmas érdeklődéssel várja mindenki Krisztus istenségének próbáját, a bizonyítékot, mely vagy alátámasztja állítását, hogy Ő Isten Fia, vagy örökre kioltja a reményt.

Zaj hallatszik a csendes sírboltból, s aki halott volt, ott áll a sír ajtajában. Mozgásában akadályozza a halotti ruha, melyben eltemették, s Krisztus így szól az álmélgató szemlélőkhöz: “Oldozzátok meg őt, és hagyjátok menni” (Jn 11:44). Ismét megmutatja, hogy az emberi munkásoknak együtt kell működniük Istennel. Embereknek kell dolgozniuk az emberekért. Lázárt megszabadítják, s ott áll a gyászolók előtt, nem betegségtől senyvedőn, legyengült, remegő végtagokkal, hanem mint élete teljében levő férfi, nemes férfikorának erejében. Szeme értelemről csillog, szeretetet sugároz Megváltója felé. Jézus lábához veti magát, imádja Őt.

A szemtanúknak először a szavuk is elállt a csodálkozástól. Ezután következik a kifejezhetetlen örvendezés és hálaadás. A nővérek Isten ajándékeként kapják vissza testvérük életét, s örömkönnyek közepette, megtört szívvel fejezik ki köszönetüket a Megváltónak. Mialatt azonban a fivér, a nővérek, a barátok örvendeznek, hogy újra együtt lehetnek; Jézus visszavonul. Amikor keresik az Életadót, már sehohol sem találják.

[452]

Papi ármányok

Bethánia oly közel esett Jeruzsálemhez, hogy Lázár feltámasztásának híre hamarosan eljutott a városba. A zsidó főemberek gyorsan megtudták a tényeket a kémektől, akik látták a csodát. Azonnal összehívták a Magas Tanácsot, hogy döntsenek a teendőkről. Krisztus most teljesen megmutatta hatalmát a halál és a sír felett. Isten ezzel az óriási csodával szolgáltatta a döntő bizonyítékot az embereknek, hogy elküldte a világra Fiát üdvösségükre. Minden józan, világos gondolkodású elme meggyőzéséhez elég volt az isteni erő eme megnyilatkozása. Lázár feltámadásának tanúi közül sokan hittek Jézusban. Azonban erősödött a papok Ellene irányuló gyűlölete is. Istenségének összes kisebb bizonyítékát elvetették, s új csodája csak dühítette őket. A halott fényes nappal támadt fel a tömeg szeme láttára. Ilyen bizonyítékot semmilyen ravaszsággal nem lehet félremagyarázni. Pontosan ezért vált a papok ellenségessége még szörnyűbbé. Jobban eltökélték, mint valaha, hogy Krisztus munkájának véget vetnek.

A szadduceusok, noha nem nézték jó szemmel Krisztust, nem voltak Vele olyan rosszindulatúak, mint a farizeusok. Nem gyűlölték olyan keserűen. Most viszont alaposan megijedtek. Ők nem hittek a halottak feltámadásában. Úgynevezett tudományos alapon úgy okoskodtak: lehetetlen, hogy a halott test életre keljen. Azonban Krisztus néhány szava felborította elméletüket. Tudatlannak bizonyultak az Írások felől is és Isten hatalma felől is. Semmilyen lehetőséget nem láttak, hogy megváltoztassák az emberek benyomását a csodáról. Hogyan fordíthatnák el a népet Tőle, Aki képes volt megfosztani a sírt halottjától? Hamis híreket terjesztettek, de a csodát nem tagadhatták, s nem tudták, hogyan ellensúlyozhatnák hatását. Eddig a szadduceusok nem támogatták a Krisztis megölésére irányuló tervet,

[453] Lázár feltámasztása után azonban úgy döntöttek, hogy csak Jézus halála vethet véget ellenük ható bátor fellépésének.

A farizeusok hittek a feltámadásban, s nem tehettek mást, be kellett látniuk: a csoda bizonyítja, hogy a Messiás köztük van. Mégis

mindig szembeszegültek Krisztus munkásságával. Kezdetől gyűlölték Őt, mert napvilágra hozta képmutató jogigényüket. Félretette a rideg rítusok leplét, mely alá erkölcsi torzulásukat rejtették. Az Általa tanított tiszta vallás elítélte üres, állítólagos kegyességüket. Égtek a bosszúvágytól találó feddései miatt. Megpróbálták provokálni, hogy tegyen vagy mondjon valamit, ami alkalmat adhat elítélésére. Többször próbálták megkövezni, Ő azonban csöndesen visszavonult, s elvesztették szem elől.

A szombatnapon művelt csodák mind a szenvedők könnyebbségét célozták, a farizeusok mégis szombatrontóként akarták elítélni Őt. Megpróbálták Ellene uszítani a Heródes-pártiakat. Úgy állították be, mint aki ellenkirályságot akar felállítani, s azon tanácskoztak, hogyan ölhetik meg Őt. A rómaiakat úgy akarták Ellene fordítani, hogy azt mondták, megkísérli felforgatni hatalmukat. Minden hamis vádat felhoztak, csakhogy megszüntessék a népre gyakorolt hatását. Eddig azonban kísérleteik kudarcba fulladtak. A tömegek, akik látták irgalmas cselekedeteit, hallották tiszta, szent tanításait, tudták, hogy mindezek nem lehetnek egy szombatrontó vagy istenkáromló tettei és szavai. Még a farizeusok küldötteit, a hivatalnokokat is annyira megghatotta beszéde, hogy nem bírtak kezet emelni Rá. Végző két-ségbeesésükben a zsidók rendeletet adtak ki, miszerint aki megvallja hitét Jézusban, azt ki kell zárni a zsinagógából.

Így aztán, amikor a papok, főemberek és vének összegyűltek tanácskozni, eltökélt szándékuk volt, hogy elítélják Őt, aki olyan csodákat művelt, melyeken mindenki álmélkodik. Farizeusok és szadduceusok jobban egyetértettek, mint valaha. Az eddigi megosztottság helyett egységbe tömörültek Krisztus ellen. A korábbi tanácsüléseken Nikodémus és József megakadályozták Jézus elítélését, ezért most nem hívták be őket. Voltak a tanácsban más tekintélyes személyek is, akik hittek Jézusban, befolyásuk azonban mit sem ért a rosszindulatú farizeusokéval szemben.

A tanács tagjai mégsem voltak teljesen egységesek. A Magas Tanács ez idő tájt nem volt törvényes gyűlés. Csupán megtűrték létezését. Tagjai közül néhányan megkérdőjelezték, vajon bölcs dolog-e Krisztust halálra adni. Attól tartottak, ez felkelést idézne elő a nép körében, aminek következtében a rómaiak visszavonják a papság újabb kedvezményeit, s elveszik tőlük a jelenleg birtokolt hatalmat. A szadduceusok egységesek voltak a Krisztussal szembeni gyűlöle-

tükben, mégis óvatosságra ösztönöztek, mert féltek, hogy a rómaiak megfosztják őket magas tisztségeiktől.

Ebben a tanácsban, melyet Krisztus megölésének eltervezésére hívtak össze, jelen volt a Tanú, aki hallotta Nabukodonozor kevély szavait, látta Belszár bálványimádó lakomáját; ott volt, amikor Krisztus Názáretben Felkentnek jelentette ki Magát. Ez a Tanú most befolyásolta a főembereket munkájukban. Krisztus életének eseményei olyan pontosan tárultak fel előttük, hogy megrémültek. Visszaemlékeztek a templomi jelenetre, amikor a tizenkét éves gyermek Jézus ott állt a törvény tudós tanítói előtt, és olyan kérdéseket tett fel, hogy azok elámultak. Az imént véghezvitt csoda tanúsította, hogy Jézus nem más, mint Isten Fia. Az Ótestamentum Krisztusra vonatkozó Írásai igazi jelentőségükben villantak fel agyukban. Zavartan, zaklatottan kérdezték a főemberek: “Mit cselekedjünk?” (Jn 11:47). A tanács megoszlott. A Szentlélek befolyása alatt a papok és vezetők nem tudták elhessegetni a meggyőződést, hogy Isten ellen harcolnak.

Amikor a tanács teljesen összezavarodott, felállt Kajafás, a főpap. Kajafás büszke, kegyetlen, erőszakos, türelmetlen ember volt. Családjához büszke, merész, meggondolatlan, becsvágyó; kegyetlen szaduceusok is tartoztak, akik e tulajdonságaikat színlelt igazságosságuk köpenye alá rejtették. Kajafás tanulmányozta a próféciákat, és bár nem értette valódi jelentésüket, nagy hatalommal és biztonsággal így szólt: “Ti semmit sem tudtok, meg sem gondoljátok, hogy jobb nekünk, hogy egy ember haljon meg a népért, és az egész nép el ne vesszen” (Jn 11:49-50). Még ha Jézus ártatlan is - hangsúlyozta a főpap -, akkor is el kell tenni az útból. Zavart kelt, Magához vonja a népet és csökkenti a vezetők tekintélyét. Ő csak egy ember, s jobb, ha Ő hal meg, mint ha csorba esik a vezetők tekintélyén. Ha a nép elveszíti bizalmát vezetőiben, akkor a nemzet ereje elvész. Kajafás hangoztatta, hogy e csoda nyomán Jézus követői valószínűleg fellázadnak. Akkor jönnek a rómaiak - mondta -, bezárják templomunkat, eltörlik törvényeinket, megsemmisítik nemzetünket. Mit ér ennek a galileainak az élete a nemzet életéhez viszonyítva? Ha Ő Izrael jólétének útjában áll, nem Istennek tesznek-e szolgálatot, ha félreteszik? Jobb, ha egy ember vész el, mint ha az egész nemzet pusztul.

[455]

Kajafás azzal a kijelentésével, hogy egy ember meghal a nemzetért, megmutatta: valamennyire - ha igen korlátozottan is - ismeri a próféciákat. János viszont, amikor ismerteti ezt a jelenetet, megragadja a jövődölést, s tágabb, mélyebb jelentőségében mutatja be. Így szól: "És nemcsak a népért, hanem azért is, hogy az Istennek elszéledt gyermekeit egybegyűjtse" (Jn 11:52). Milyen vakon ismerte el a dölyfös Kajafás a Megváltó küldetését!

A főpap ajkán ez a legdrágább igazság hazugsággá vált. Az általa támogatott politika a pogányoktól kölcsönzött elven alapult. A pogányoknál annak a homályos tudata, hogy egynek meg kell halnia az emberi fajért, emberáldozatokhoz vezetett. Így Kajafás Jézus feláldozását javasolta a bűnös nemzet megmentéséért, de nem a törvényszegésből, hanem a törvényszegésben, hogy tovább vétkezessenek. Ezzel az okoskodással akarta elhallgattatni azok tiltakozását, akik azt merték mondani, hogy eddig semmi halálra méltót nem találtak Jézusban.

E tanács alkalmával Krisztus ellenségei mély meggyőződésre jutottak. A Szentlélek befolyásolta gondolkodásukat. Sátán azonban küzdött, hogy hatalmában tartsa őket. Emlékezetükbe idézte a sérelmeket, melyeket Krisztus miatt szenvedtek el. Milyen kevéssé becsülte Jézus az ő igazságrendszerüket! Ő sokkal nagyobb igazságot mutatott be, melyre mindenkinek el kell jutnia, aki Isten gyermeke akar lenni. Biztatta a bűnösöket, hogy a formaságokról és ceremóniákról tudomást sem véve menjenek közvetlenül Istenhez, az irgalmas Atyához, s mondják el kívánságaikat. Ezzel véleményük szerint félreállította a papságot. Jézus nem volt hajlandó elismerni a rabbik iskoláinak teológiáját. Leleplezte a papok bűnös eljárásait és helyrehozhatatlanul aláásta befolyásukat. Lejáratta aranymondásaik és hagyományaik becsületét, s kijelentette, hogy bár keményen erőltetik a rituális törvényt, ugyanakkor Isten törvényét érvénytelenítik. Sátán most mindezt eszükbe juttatta.

Sátán azt mondta nekik, hogy ha fenn akarják tartani tekintélyüket, halálra kell adniuk Jézust. Ezt a tanácsot követték. Az a tény, hogy elveszthetik az addig gyakorolt hatalmat, elég ok volt a döntéshozatalra. Néhány kivétellel - akik nem merték elmondani gondolataikat - a Magas Tanács Isten szavának fogadta el Kajafás szavait. A tanács megkönnyebbült, a vizsály megszűnt. Eldöntöttek, hogy Krisztust az első adandó alkalommal halálra adják. A

papok és vezetők elutasították Jézus istenségének bizonyítékát, ezzel áthatolhatatlan sötétségbe burkolták magukat. Mindenesül Sátán befolyása alá kerültek, s ő igyekezett az örök romlás küszöbén túlra juttatni őket. Úgy csapta be a papokat, hogy még elégedettek is voltak magukkal. Hazafiaknak tekintették magukat, akik a nemzet üdvét keresik.

A Magas Tanács óvakodott hirtelen eljárásokat foganatosítani Jézus ellen, nehogy a nép feldühödjön, s az Ellene tervezett erőszak visszaforduljon rájuk. Ebből a megfontolásból a tanács későbbre halasztotta a kimondott ítélet végrehajtását. A Megváltó tudott a papok cselszövéséről. Tudta, hogy el akarják távolítani, s céljukat hamarosan el is éri. Azonban nem az Ő feladata volt, hogy sietesse a válságot, s tanítványjaival együtt visszavonult arról a vidékről. Ezzel - saját példájával - Jézus újból megerősítette a tanítványoknak adott oktatást: “Mikor pedig abban a városban üldöznek titeket, szaladjatok a másikkba” (Mt 10:23). Tágas területek álltak nyitva előttük, ahol lelkek megmentésén dolgozhattak, s ha csak az Iránta való hűség meg nem kívánta, az Úr szolgálainak nem volt szabad veszélyeztetniük életüket.

Az Üdvözítő már három éve munkálkodott az emberek között. Előttük állt önmegtagadásának és önzetlen jóindulatának példája. Mindenki ismerte tiszta, szenvedésekkel teli, odaszentelt életét. Ez a rövid, három éves időszak mégis éppen csak annyi volt, ameddig a világ el tudta viselni Megmentőjének jelenlétét.

Jézus az üldöztetések, sértések életét élte. Bethlehemből elűzte egy féltékeny király, Názáretben elvetette saját népe, Jeruzsálemben ok nélkül halálra ítélték, s Ő néhány hithű követőjével ideiglenes menedékre lelt egy idegen városban. Őt, akit mindig megindított az emberi nyomorúság, aki meggyógyította a betegeket, visszaadta a vak látását, a süket hallását, a néma beszédképességét, aki meg-
 etette az éhezőt és megvigasztalta a bánatost, elűzte a nép, amelynek megmentéséért munkálkodott. Ő, aki a tornyosuló hullámokon járt, s szavával csendesítette a tenger dühös háborgását, aki ördögöket űzött, melyek távozóban Isten Fiának ismerték el Őt, aki megtörte a halott szunyadását, aki ezreket tartott ámulatban bölcs igéivel, képtelen volt közel férkőzni azok szívéhez, akiket elvakított az előítélet és a gyűlölet, s makacsul elutasították a világosságot.

A Messiás elvetése és kereszthalála

[458]

Az új ország törvénye

[459]

Közeledett a húsvét ideje, és Jézus újból Jeruzsálem felé vette útját. Szívében az Atya akaratával összefonódó tökéletes egység békéje honolt, és sietősen haladt az áldozat színhelye felé. Tanítványait azonban a rejtély, kétség és félelem érzése kerítette hatalmába. A Megváltó “előttük megy vala, ők pedig álmélkodának és követvén őt, félnek vala” (Mk 10:32).

Krisztus ismét maga köré hívta a tizenkettőt, és minden addiginál határozottabban ismertette meg velük elárultatását és szenvedéseit. “Ímé - mondta - felmegyünk Jeruzsálembe, és beteljesedik minden az embernek Fián, amit a próféták megírtak. Mert a pogányok kezébe adatik, és megcsúfoltatik, és meggyaláztatik, és megköpdöstetik; és megostorozván, megölik őt; és harmadnapon, feltámad. Ők pedig ezekből semmit nem értének; és e beszéd őelőlk el vala rejtve, és nem fogták fel a mondottakat” (Lk 18:31-34).

Nem röviddel ezelőtt hirdették mindenütt: “Elközelített a mennyeknek országa?” (Mt 10:7). Nem maga Krisztus ígérte-e meg, hogy sokan lesznek Ábrahámmal, Izsákkal és Jákóbbal Isten országában? Nem ígérte-e meg mindenkinek, aki valamit elhagyott érte, hogy százannyit kap helyébe ebben az életben, és részese lesz országának? Nem adott-é a tizenkettőnek különleges ígéretet arról, hogy magas tisztséget viselhetnek országában - trónon ülve ítélik meg Izrael tizenkét törzsét? Most is azt mondta, hogy minden, ami a próféciákban felőle megíratott, beteljesedik. Nem jövendölték-e meg a próféták a Messiás uralkodásának dicsőségét? Ezeknek a gondolatoknak a fényében az ámulásra, kínoztatásra, halálra vonatkozó szavai homályosnak és valószínűtlennek tűntek. Bármilyen nehézségek jönnek is közbe, hitték, hogy az országot hamarosan megalapítják.

[460]

János, Zebedeus fia az első két tanítvány egyike volt, akik követték Jézust. Jakabbal, testvérével együtt az első csoporthoz tartoztak, akik mindent elhagytak az Ő szolgálatáért. Boldogan lemondtak otthonukról, barátaikról; hogy Vele lehessenek. Vele jártak és beszéltek,

Vele voltak az otthon magányában és a nyilvános gyűléseken. El-
oszlatta félelmeiket, megszabadította őket a veszélyből, enyhített
szenvedésükön, vigaszt nyújtott bánatukban, s türelmesen, szelíden
tanította őket, míg szívük az Övéhez kapcsolódott, s hő szeretettel
vágytak a legközelebb lenni Hozzá országában. János minden le-
hetséges alkalommal a Megváltó mellett foglalt helyet, s Jakab is
vágyott a megtiszteltetésre, hogy ilyen közel lehessen hozzá.

Anyjuk Krisztus követője volt, s nyíltan szolgálta Őt teljes szív-
vel. Anyai szeretetből és fiai iránti becsvágygal a legmegtisztelőbb
helyet kívánta nekik az új országban. Ezért bátorította őket, hogy
kérjenek.

“Mit kívántok, hogy tegyek veletek?” (Mk 10:36) - kérdezte.

Az anya így felelt: “Mondd, hogy ez az én két fiam üljön a te
országodban egyik jobb kezed felől, a másik bal kezed felől” (Mt
20:21).

Jézus szelíden bánt velük, nem dorgálta meg önzésüket, amiért
kiváltságot igényeltek testvéreikkel szemben. Olvasott szívükben,
tudta, milyen mélyen ragaszkodnak Hozzá. Jóllehet, jellemüket meg-
fertőzték a földi hatások, szeretetük mégsem pusztán emberi érzelem
volt, hanem a Megváltó szeretetéből fakadt. Krisztus nem tesz nekik
szemrehányást, hanem mélyebbé és tisztábbá kívánja tenni kapcso-
latukat. Ezt kérdezte: “Megihatjátok-é a pohárt, amelyet én meg-
iszom: és megkeresztelkedhettek-é azzal a keresztséggel, amellyel
én megkeresztelkedem?” (Mt 20:22). Eszükbe jutottak a próbára,
szenvedésre mutató titokzatos szavai, mégis bizalommal felelték:
“Megtehetjük” (Mk 10:39). A legnagyobb megtiszteltetésnek tekin-
tették, ha úgy bizonyíthatják hűségüket, hogy mindenben osztoznak,
ami Uruk életében bekövetkezik.

“Az én poharamat megisszátok ugyan, és a keresztséggel,
amellyel én megkeresztelkedem, megkeresztelkedtek” (Mt 20:23) -
mondta. A trón helyett a kereszt állt előtte, társaként a két gonosztevő
jobb és bal keze felől. Később Jakab és János is osztozott Meste-
rükkel a szenvedésben: egyikük - a testvérek közül elsőként - kard
által pusztult el, másíknak a leghosszabb ideig kellett elviselnie a
nehéz munkát, megvetést, üldöztetést.

“De az én jobb és bal kezem felől való ülést - folytatta Jézus -
nem az én dolgom megadni, hanem azoké lesz az, akiknek az én
Atyám elkészítette” (Mt 20:23). Isten országában a helyet nem rész-

[461] rehajlással nyerik el. Nem kiérdemlik, nem önkényes adományozás útján kapják. A jellem eredményezi. A korona és a trón egy megvalósult állapot jelei, a mi Urunk Jézus Krisztus által önmagunk felett aratott győzelem jelei.

Jóval később, amikor a tanítvány együtt tudott érezni Krisztussal, mert társává vált szenvedéseiben, az Úr feltárta Jánosnak a feltételt, melynek alapján közel állhat hozzá országában. “Aki győz - mondta Krisztus - megadom annak, hogy az én királyiszékembe üljön velem, amint én is győztem és ültem az én Atyámmal az ő királyiszékében”. “Aki győz, oszloppá teszem azt az én Istenemnek templomában, és többé onnét ki nem jő; és felírom őreá az én Istenemnek nevét, és az én új nevemet” (Jel 3:21.12). Pál apostol így ír: “Én immár megáldoztatam, és az én elköltözésem ideje beállott. Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam: végezetre eltétem nékem az igazság koronája, melyet megad nékem az Úr ama napon, az igaz Bíró” (2Tim 4: 6-8).

Az fog a legközelebb állni Krisztushoz, aki a földön a legtöbbet vett át az Ő önfeláldozó szeretetéből - a szeretetből, mely “nem kérkedik, nem fuvalkodik fel, nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem rója fel a gonoszt” (1Kor 13:4-5). Ez a szeretet indította a tanítványokat, ahogyan Urunkat is, hogy éljenek, dolgozzanak, odaadjanak és feláldozzanak mindent, akár a halálig, az emberiség megmentéséért. Ez a lelkület vált nyilvánvalóvá Pál életében, aki ezt mondta: “Mert nékem az élet Krisztus, - hiszen élete Krisztust mutatta be az embereknek - és a meghalás nyereség” (Fil 1:21) - nyereség Krisztusnak. Maga a halál teszi nyilvánvalóvá kegyelmének erejét, s lelkeket gyűjt Neki. “Magasztaltatni fog Krisztus az én testemben, - mondta - akár életem, akár halálom által” (Fil 1:20).

Amikor a tíz tanítvány meghallotta Jakab és János kérését, elégedetlenkedni kezdtek. Mindannyian a legmagasabb helyet szerették volna maguknak az országban, és bosszúsak voltak, amiért a két tanítvány látszólag előnyre tett szert.

Megint kezdett kiújulni a harc, hogy ki a nagyobb, amikor Jézus magához hívta őket, és így szólt a méltatlankodó tanítványokhoz: “Tudjátok, hogy azok, akik a pogányok között fejedelmeknek tartatnak, uralkodnak felettük és az ő nagyjaik hatalmaskodnak rajtuk. De nem így lesz közöttetek” (Mk 10:42-43).

A világ országaiban a társadalmi rang önfelmagasztalást jelent. A népről azt tartották, hogy csak az uralkodó osztályok jólétéért léteznek. Befolyás, gazdagság, műveltség megannyi eszközt jelentettek a tömegek kézbe tartására a vezetők érdekében. A felsőbb osztályok gondolkodtak, döntöttek, birtokoltak és uralkodtak, az alsóbbak pedig engedelmeskedtek és szolgáltak. A vallás - csakúgy, mint az összes többi dolog - a hatalom ügye volt. A néptől elvárták, hogy úgy higgyenek, éljenek, ahogyan feljebbvalóik diktálják. Az ember emberi jogát, hogy maga gondolkodjon és cselekedjen, egyáltalán nem ismerték el.

[462]

Krisztus más elvekre alapozta országát. Az embereket nem hatalomra, hanem szolgálatra hívta, az erősöket, hogy hordozzák a gyöngék fogyatékosait. Az erő, a rang, a tehetség, a műveltség mind nagyobb kötelezettséget rótt birtoklójára embertársainak szolgálatában. Krisztus legkisebb tanítványára is áll: "Minden tiérettetek van" (2Kor 4:15).

"Az embernek Fia nem azért jött, hogy néki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és adja az ő életét váltságul sokakért" (Mk 10:45). Tanítványai közt Krisztus minden tekintetben gondviselő teherhordozó volt. Osztozott szegénységükben, önmegtagadást gyakorolt miattuk, előttük járt, hogy egyengesse a nehéz terepet, és nemsokára befejezi földi munkáját: leteszi életét. Annak az alapelvnek, mely szerint Krisztus cselekedett, kell mozgósítania az egyháznak - az Ő testének - tagjait. Az üdvösség terve és alapja a szeretet. Krisztus országában azok a legnagyobbak, akik az Ő példáját követik, és nyájának pásztoraiként cselekszenek.

Pál szavai feltárják a keresztyén élet igazi méltóságát és becsületét: "Én, noha mindenkivel szemben szabad vagyok, magamat mindenkinek szolgáivá tettem," "nem keresvén a magam hasznát, hanem a sokaságét, hogy megtartassanak" (1Kor 9:19; 10:33).

Lelkiismereti kérdésekben a lelket nem szabad akadályozni. Senkinek sem szabad irányítania a másik gondolkodását, megítélni őt vagy megszabni köteletségét. Isten minden léleknek gondolkodási szabadságot ad, hogy követhesse saját meggyőződését. "Mindenkünk maga ad számot magáról az Istennek" (Róm 14:12). Senkinek sem áll jogában a saját egyéniségét a máséba olvasztani. Minden olyan dologban, ahol elvekről van szó, "kiki a maga értelme felől legyen meggyőződve" (Róm 14:5). Krisztus országában nincs úri

[463] elnyomás, nem kényszerítenek ki semmilyen viselkedést. A mennyei angyalok nem uralkodni vagy hódolatot kierőszakolni jönnek a földre, hanem a kegyelem követeiként, hogy együttműködjenek az emberekkel fajunk felemelésében.

A Megváltó tanításának elvei és igéi isteni szépségükben maradtak meg a szeretett tanítvány emlékezetében. János bizonygatóételének fő mondanivalója az egyházhoz utolsó napjaiban ez volt: “Ez az üzenet, amelyet kezdettől fogva hallottatok, hogy szeressük egymást.” “Arról ismertük meg a szeretetet, hogy Ő az ő életét adta értünk: mi is kötelesek vagyunk odaadni életünket a mi atyánkfiáért” (1Jn 3:11.16).

[464] Ez a lelkület hatotta át az ősegyházat. A Szentlélek kitöltése után “a hívők sokaságának pedig szíve-lelke egy vala; és senki semmi marháját nem mondá magáénak, hanem nékik mindenük köz vala. Szűkölködő sem vala öközöttük senki. És az apostolok nagy erővel tesznek vala bizonysgot az Úr Jézus feltámadásáról; és nagy kegyelem vala mindnyájukon” (Acs 4:32.34.33).

Zákeus

Útban Jeruzsálem felé Jézus “bemenvén, általméne Jerikón” (Lk 19:1). A Jordántól néhány mérföldnyire, a völgy nyugati szélén - amely itt síksággá szélesedik - terül el a város gyönyörű, termékeny trópusi zöld növényzet közepette. Pálmafáival, élő forrásokkal öntözött gazdag kertjeivel smaragdként csillogott a mészkő-dombok és kopár szakadékok öln, melyek Jeruzsálem és a síksági város közé ékelődtek.

Az ünnepekre jövet sok karaván haladt át Jerikón. Érkezésük mindig ünnepi esemény volt, de most fokozottabb érdeklődés tartotta izgalomban az embereket. Tudták, hogy a galileai Rabbi, aki nemrég életre hívta Lázárt, a sokaságban menetel. Noha elterjedt a suttozás a papok összeesküvéséről, a tömeg alig várta, hogy kifejezhesse hódolatát iránta.

Jerikó ősidőktől a papok számára elkülönített város volt, ez idő tájt rengeteg pap élt ott. A város lakosságát azonban a tarkaság jellemezte. Jelentős csomópont lévén, római tisztviselők, katonák, különböző égtájak felől jött idegenek fordultak meg itt, a vám begyűjtésének lehetősége miatt pedig számos vámszedő telepedett le.

Zákeus, “a fővámszedő”, zsidó volt, akit polgártársai megvetettek. Rangja és vagyona gyűlölt hivatásának jutalma volt. A vámszedő név egyet jelentett az igazságtalansággal, zsarolással. A gazdag vámszedő teljességében mégsem volt egy érzéketlen csaló, mint amilyennek tartották. A világias és büszke magatartás mögött egy isteni befolyásra érzékeny szív rejlett. Zákeus hallott Jézusról. Annak híre, aki oly kedvesen, udvariasan bánt a számkivetett osztályokkal, széltében-hosszában étterjedt. A fővámszedőben vágy ébredt a jobb élet után. Keresztelő János a Jordánnál prédikált, mindössze néhány mérföldnyire Jerikótól, és Zákeus hallotta a felszólítást a bűnbánatra. A vámszedőknek szóló tanítást: “Semmi többet ne követeljete, mint ami előtökbe rendeltetett” (Lk 3:13), látszólag nem vette figyelembe, de az befolyásolta gondolkodását. Ismerte az Írásokat, és meg volt

[465]

győződve róla, hogy helytelen gyakorlatot folytat. Most, amikor közvetítették számára a Nagy Tanító szavait, úgy érezte, Isten szemében bűnös. Mégis, amit Jézusról hallott, az reményt gyújtott szívében. Számára is lehetséges a bűnbánat, az élete megváltoztatása, hiszen nem vámszedő-e az új Tanító egyik leghűségesebb tanítványa is? Zákeus azonnal követni kezdte a meggyőződést, mely hatalmába kerítette, s elkezdte kártalanítani azokat, akikből hasznot húzott.

Ily módon már kezdett visszafelé haladni az úton, amikor elhangzott a hír, hogy Jézus megérkezett Jerikóba. Zákeus mindenáron találkozni akart Vele. Kezdte felismerni, milyen rögsz ösvény áll előtte, ha vissza akar fordulni a rossz útról. Félreértik, gyanakodva, bizalmatlanul fogadják a hibái kijavítására irányuló erőfeszítést - ezt nehéz volt elviselni. A fővámszedő annak arcába akart nézni, akinek szavai reményt költöztettek szívébe.

Az utcák zsúfoltak voltak, és Zákeus alacsony termete miatt semmit sem látott az emberek feje fölött. Senki sem engedett utat neki, ezért egy kicsit előreszaladt, megelőzte a sokaságot. Egy terebélyes koronájú fügefafa hajlott az út fölé, s a gazdag adószedő felmászott rá, olyan helyet keresett magának a lombok között, ahonnan áttekintheti az alatta elhaladó menetet. A tömeg közeledett, elvonult alatta, s Zákeus sóvár szemmel figyelte őket, hogy észrevehesse, akit látni vágyott.

A papok, írástudók zajongása, a sokaság üdvívalgása felett Jézus szívéig hatolt a fővámszedő kimondatlan vágya. Hirtelen, éppen a fügefafa alatt megállt a csoport, a társaság előtt és mögött haladók elcsöndesedtek, s fölnézett Valaki, akinek pillantása olvas a lélekben. A férfi a fügefán szinte nem hitt a fülének, amikor e szavakat hallotta: "Zákeus, hamar szállj alá; mert ma nékem a te házadnál kell maradnom" (Lk 19:5).

A sokaság félreállt, és Zákeus, mintha álomban járna, mutatta az utat háza felé. Az írástudók mogorva arcot vágtak, elégedetlenül és megvetően morogtak: "Bűnös emberhez ment be szállásra" (Lk 19:7).

Zákeust lenyűgözte, ámulatba ejtette, elnémította Krisztus szeretete és kegyelme, hogy lehajolt hozzá, méltatlanhoz. Most a szeretet és a ragaszkodás újonnan megtalált Mesteréhez fordulva megnyitotta ajkát. Nyilvánosan akart bűnvallomást tenni, bűnbánatra jutni.

A sokaság színe előtt “Zákeus előállván, monda az Úrnak: Uram ímé minden vagyonomnak felét a szegényeknek adom, és ha valakitől valamit patvarkodással elvettem, négyannyit adok helyébe. Monda pedig néki Jézus: Ma lett üdvössége ennek a háznak! Mivel-hogy ő is Ábrahám fia” (Lk 19:8-9).

Amikor a gazdag ifjú főember elfordult Jézustól, a tanítványok csodálkoztak Mesterük mondásán: “Mily nehéz azoknak, akik a gazdagságban bíznak, az Isten országába bemenni!” (Mk 10:24). Egymástól kérdezték: “Kicsoda üdvözülhet tehát?” (Lk 18:26). Most látták Krisztus szavait beigazolódni: “Ami embereknél lehetetlen, lehetséges az Istennél” (Lk 18:27). Láthatták, Isten kegyelme által hogyan léphet be egy gazdag ember a mennyek országába.

Mielőtt még Zákeus nézhette volna Krisztus arcát, már elkezdte a munkát, mely igaz bűnbánónak mutatta be őt. Még az emberek vádolása előtt megvallotta bűnét. Engedett a Szentlélek meggyőzésének, és elkezdte megvalósítani a hajdani Izraelnek és egyben nekünk is megírt igék tanítását. Az Úr régen megmondta: “Ha a te atyádfia elszegényedik, és keze erőtlenné lesz melletted, segítsd meg őt, akár jövevény, akár zsellér, hogy megélhessen melletted. Ne végy tőle kamatot vagy uzsorát, hanem félj a te Istenedtől, hogy megélhessen melletted a te atyádfia. Pénzedet ne add néki kamatra, se uzsoráért ne add a te eleségedet. Egymást azért meg ne csaljátok, hanem félj a te Istenedtől” (3Móz 25:35-37.17). Ezeket az igéket maga Krisztus szólt, amikor felhőoszlopba burkolózott. Zákeus mindenekelőtt azal válaszolt Krisztus szeretetére, hogy kinyilvánította együttérzését a szegényekkel és szenvedőkkel.

A vámszedők között létezett egy szövetség, úgyhogy elnyomhatták a népet, támogathatták egymás csaló eljárásait. Zsarolásukkal tulajdonképpen egy szinte általánossá vált szokást gyakoroltak. Még a papok és rabbik is - akik megvetették őket - bűnös utakon gazdagodtak, becstelen eljárásaikat szent hivatásuk leple alá rejtették. Amióta Zákeus engedett a Szentlélek befolyásának, minden módszert elvetett, ami nem egyezett a becsülettel.

Nem őszinte az a bűnbánat, amely nem eredményez teljes megújulást. Krisztus igazságossága nem köpeny, mellyel eltakarhatók a meg nem vallott és el nem hagyott bűnök; sokkal inkább egy olyan életelv, amely átalakítja a jellemet, és a magatartást befolyásolja. Az igazságosság teljes átadást jelent Isten számára; hogy a mennyei

elvek bennünk lakozhassanak.

A kereszténynek üzleti életében a világ számára azt a módszert kell képviselnie, melyet Urunk is követne az üzleti vállalkozásokban. Minden egyességben meg kell mutatnia, hogy Isten a tanítója. "Szentség az Úrnak" (2Móz 28:36; 39-30) - ez legyen odaírva naplókra és főkönyvekre, okmányokra, nyugtákra, váltókra. Akik Krisztus követőinek vallják magukat, de nem járnak el becsületesen, azok hamis bizonyítást tesznek a szent, igaz és kegyelmes Isten jelleméről. Minden megtért lélek - Zákéushoz hasonlóan - a korábbi életére jellemző igazságtalan eljárások elhagyásával jelzi, hogy Krisztus a szívébe lépett. A fővámszedőhöz hasonlóan azzal bizonyítja őszinteségét, hogy megtéríti a kárt. Az Úr így szól: "Zálogot visszaad a hitetlen, rablót megtérít, az életnek parancsolataiban jár, többé nem cselekedvén gonoszságot: Semmi az ő vétke, mellyel vétkezett, emlékezetbe nem jön néki; élvén él" (Ez 33:15-16).

Ha másokat megkárosítottunk igazságtalan üzleti eljárásainkkal, kijátszottunk a kereskedelemben; vagy bárkit becsaptunk - még ha törvényesen is -, meg kell vallanunk hibánkat, és amennyire csak erőnkől telik, kárpótolnunk kell őket. Kötelességünk nemcsak annak visszatérítése, amit elvettünk, hanem mindannak is, ami kama-tozott volna, ha helyesen és bölcsen használják föl, miközben az a mi tulajdonunkban volt.

Zákéusnak ezt mondta a Megváltó: "Ma lett üdvössége ennek a háznak!" (Lk 19:9). Nemcsak Zákéust áldotta meg az Úr, hanem egész házanépét is. Krisztus az ő otthonába ment, hogy tanítsa az igazságra, s oktassa házanépét a mennyei dolgokra. A rabbik és a hívők megvetése kizárta őket a zsinagógákból, most viszont egész Jerikóban a legkiváltságosabb ház volt az övék. Saját otthonukban az isteni Tanító köré gyűltek, és hallgatták az élet igéit.

Akkor jó el a lélek üdvössége, amikor elfogadja Krisztust személyes Megváltójának. Zákéus nem pusztán futó vendégként fogadta Jézust otthonában, hanem, mint aki a lélek templomában fog lakozni. A papok és írástudók azzal vádolták, hogy bűnös, és zúgolódtak Krisztus ellen, amiért vendége lett, az Úr azonban Ábrahám fiának ismerte el a vámszedőt. Mert "akik hitből vannak, azok az Ábrahám fiai" (Gal 3:7).

A vacsora Simon házában

A bethániai Simont Jézus tanítványaként tartották számon. Egyike volt annak a néhány farizeusnak, akik nyíltan csatlakoztak Krisztus követőjéhez. Tanítónak ismerte el Jézust, reménykedett, hogy Ő lehet a Messiás, de nem fogadta el Megváltónak. Jelleme nem alakult át, elvei változatlanok maradtak.

Simon leprából gyógyult meg, ez vonzotta Jézushoz. Ki akarta fejezni háláját, s Krisztus utolsó bethániai látogatásakor vendéglátást szervezett a Megváltó és tanítványai számára. Erre a lakomára számos zsidó gyűlt össze. Ekkortájt Jeruzsálemben nagy volt az izgalom. Krisztus és küldetése élénkebb érdeklődést váltott ki, mint valaha. Minden mozdulatát figyelték azok, akik eljöttek a vendégségre, és néhányan nem is nézték Őt jó szemmel.

A Megváltó csak hat nappal húsvét előtt ért Bethániába, és szokása szerint vágyott a pihenésre Lázár házában. Az utazó sokaság, mely áthaladt a városon, elterjesztette, hogy Jézus útban van Jeruzsálem felé, és szombaton Bethániában fog megpihenni. A népkörében magasra csapott a lelkesedés. Sokan sereglettek Bethániába, egyesek Jézus iránti rokonszenvből, mások csak kíváncsiságból: látni akarták azt az embert, aki feltámadt a halálból.

Sokszor várták, hogy csodálatos beszámolót hallhatnak Lázártól halálon túli tapasztalatairól. Meglepődtek, mert ő semmit sem mondott. Semmi efféle mondanivalója nem volt. Az ihletés szerint: “A halottak semmit nem tudnak. Mind szeretetük, mind gyűlöletük, mind gerjedezésük immár elveszett” (Préd 9:7,8). Lázár ellenben csodálatos bizonyosságot tehetett Krisztus művéről. Ezért támadt fel a halálból. Bizonyossággal, erővel jelentette ki, hogy Jézus Isten Fia.

A Bethániába látogatók által Jeruzsálemben visszavitt hírek fokozták az izgalmat. Az emberek sóvárogva akarták látni és hallani Jézust. Mindenki azt kérdezgette, vajon Lázár elkíséri-e Őt Jeruzsálemben, és királlyá koronázzák-e majd a prófétát húsvétkor. A papok és főemberek látták, hogy egyre kevésbé tudják kézben tartani a népet, s Jézus elleni haragjuk még keserűbbé vált. Alig várták az

[469]

alkalmat, hogy örökre eltehessék az útból. Ahogy telt az idő, atól kezdtek tartani, hogy esetleg el sem jön Jeruzsálembe. Eszükbe jutott, hányszor keresztülhúzta gyilkos terveiket, s félték, hogy kitálja ellene irányuló szándékukat, és távol marad. Rosszul palástolták nyugtalanságukat, és maguk között kérdezgették: “Mit gondoltok, hogy nem jön-e fel az ünnepre?” (Jn 11:56).

Összehívták a papok és farizeusok tanácsát. Lázár feltámasztása óta a nép érzelmileg olyannyira Krisztus mellé állt, hogy veszélyes lett volna nyíltan kezét emelni Rá. Ezért a hatóságok elhatározták, hogy titokban fogják el, és a tárgyalást a lehető legnagyobb csöndben tartják meg. Remélték, hogy mire elítélése nyilvánosságra kerül, a közvélemény szeszélyes hulláma számukra kedvezően változik.

Eltökélték tehát Jézus elpusztítását. Tudták azonban a papok és írástudók, hogy amíg Lázár él, nem lehetnek biztosak a dolgukban. Annak az embernek a puszta létezése, aki négy napig a sírban volt, és aki Jézus szavára támadt fel, előbb vagy utóbb reakciót vált ki. A nép megbosszulná vezetőin egy olyan Személy életének kioltását, aki ilyen csodat tudott művelni. Ezért a Magas Tanács elhatározta, hogy Lázárnak is meg kell halnia. Ide vezette rabjait az irigység és az előítélet. A zsidó vezetők gyűlölete és hitetlensége addig növekedett, amíg az életét is el akarták venni annak, akit a végtelen erő megmentett a sírból.

Mialatt Jeruzsálemben ezt az összeesküvést szövögették, Jézus és tanítványai meghívást kaptak Simon lakomájára. Az asztalnál a Megváltó egyik oldalán Simon ült, akit szörnyű betegségből gyógyított meg, a másik oldalon pedig Lázár, akit feltámasztott a halálból. Márta felszolgált, Mária pedig figyelmesen hallgatott minden Jézus ajkáról elhangzó szót. Kegyelmeiben Jézus megbocsátotta bűneit, előhívta szeretett fivérét a sírból, s Mária szíve csordultig telt hálával. Hallotta, amikor Jézus közelgő haláláról beszélt, ezért mélységes szeretetét és gondoskodását szerette volna előtte kifejezésre juttatni. Nagy, személyes áldozat árán vásárolt egy alabástrom szelence “drága nárdusból való kenetet” (Jn 12:3), hogy ezzel kenje meg Jézus testét. Mostanában azonban azt is hallotta, hogy nemsokára királlyá koronázzák Őt. Mária bánata öröme fordult, és elsőként akart tisztességet tenni Urának. Feltörte a kenetes szelencét, s tartalmát Jézus fejére és lábára öntötte, azután sírva letérdelt, könnyeivel öntözte Őt, s lábát megtörölte hosszú, leomló hajával.

[470]

El akarta kerülni a feltűnést, s mozdulatait észre sem vették volna, ha a kenet be nem tölti illatával a termet. Ez mindenki számára nyilvánvalóvá tette cselekedetét. Júdásnak egyáltalán nem tetszettek a történetek. Ahelyett, hogy megvárta volna, mit szól Krisztus ehhez a dologhoz, suttogva panaszkodni kezdett a mellette ülőknek, szemrehányólag nyilatkozott Krisztusról, amiért elfogad ilyen tékozlást. Ravaszul olyan célzásokat tett, amelyek majd valószínűleg elégedetlenséget keltenek.

Júdás a tanítványok pénztárosa volt, s a kis tartalékból titkon elcsent valamennyit saját magának, ezzel anyagi forrásait csekély összegre szűkítette. Igyekezett mindent az erszénybe rakni, amit csak összeszedett. Az erszény tartalmát gyakran kiürítették, hogy segítsenek a szegényeken. Ha vettek valamit, amit Júdás nem tartott lényegesnek, megkérdezte: Miért ez a pazarlás? Miért nem tettük ennek az árát a szegények számára fenntartott erszénybe? Ez alkalommal Mária cselekedete olyan éles ellentétben állt önzésével, hogy megszégyenült. Szokása szerint igyekezett méltó indokot találni, miért kifogásolja az ajándékot. A tanítványokhoz fordult, és így szólt: “Miért nem adták el ezt a kenetet háromszáz dénáron, és miért nem adták a szegényeknek? Ezt pedig nem azért mondá, mintha néki a szegényekre volna gondja, hanem mivelhogy tolvaj vala, és nála vala az erszény, és amit abba tesznek vala, elcsené” (Jn 12:5-6). Júdás nem szánta a szegényeket. Ha eladták volna Mária kenetét, s az ára az ő kezébe kerül, abból a szegényeknek semmi hasznuk nem lett volna.

Júdás nagyon jó véleménnyel volt saját intézkedési képességéről. Pénzügyi szakértőként sokkal többre tartotta magát tanítványtársainál, s úgy irányította őket, hogy ők is ugyanilyen megvilágításban lássák őt. Megnyerte bizalmukat, s erősen befolyásolni tudta őket. A tanítványokat becsapta állítólagos együttérzése a szegényekkel, művészi tettetése oda vezetett, hogy rossz szemmel nézték Mária odaadását. Zúgolódás hallatszott az asztal körül: “Mire való ez a tékozlás? Mert eladhatták volna ezt a kenetet nagy áron, és adhatták volna a szegényeknek” (Mt 26:8-9).

Mária hallotta a bíráló szavakat. Szíve megremegett. Félt, hogy nővére is megfeddi szertelenségét. A Mester is azt hiheti, hogy meggondolatlan.

Mentegetőzés, kifogáskeresés nélkül vissza akart vonulni, amikor Urának hangját hallotta: “Hagyjatok békét néki; miért bántjátok őt?” (Mk 14:6). Jézus látta, hogy a nő zavarba jött és elszomorodott. Tudta, hogy ezzel a szolgálattal háláját fejezte ki, amiért megbocsátotta bűneit, ezért könnyített a lelkén. Hangját a bíráló zúgolódás fölé emelte, és így szólt: “Jó dolgot cselekedett énvelem. Mert a szegények mindenkor veletek lesznek, és amikor csak akarjátok, jót tehettek velük; de én nem leszek mindenkor veletek. Ő ami tőle telt, azt tevő: előre megkente az én testemet a temetésre” (Mk 14:6-8).

A jó illatú kenetet, melyet Mária a Megváltó holttestére szándékozott kenni, az élő alakra önthette. A temetéskor annak édessége csak a sírboltot járhatta volna át, most azonban Jézus szívét töltötte be a bizonyossággal, hogy hisz benne és szereti Őt. Arimathiai József és Nikodémus nem ajánlották fel szeretetük ajándékát Jézusnak, amíg élt. Keserű könnyekkel hozták viszont drága kenetüket hideg, öntudatlan testére. Az asszonyok, akik keneteket vittek a sírhoz, hiába fáradtak, mert Ő már feltámadott. Mária azonban akkor öntötte szeretetét a Megváltóra, amikor Ő még láthatta odaadását - temetésére kente föl. Amikor azután Jézus nagy próbatételének sötétjébe szállt le, magával vitte ennek a cselekedetnek az emlékét: annak a szeretetnek a zsengejét, melyet majd megváltottaitól fog kapni mindörökké.

Sokan a holtaknak viszik értékes ajándékaikat. Ott mondják el nyíltan szerető szavaikat, amikor a hideg, néma test mellett állnak. Nyájasság, értékelés, odaadás mind-mind elenyészik, hiszen akinek szánják, az nem lát, nem hall. Milyen drága lett volna e szavak illata, ha akkor mondták volna őket, amikor a fáradt lélek annyira szomjazott utánuk, amikor a fül még hallott és a szív érzett.

Mária nem ismerte föl teljesen szeretettől indított tettének jelentőségét. Nem tudott válaszolni vádlóinak. Nem tudta megmagyarázni, miért éppen ezt az alkalmat választotta, hogy felkenje Jézust. A Szentlélek tervezett számára, és ő engedett indításának. Az ihletés nem száll le, hogy magyarázkodjon. Láthatatlanul jelen van, az észhez és a lélekhez szól, tette sarkallja a szívet. Saját magát magyarázza.

Krisztus elmondta Máriának tettének jelentőségét, s ezzel többet adott, mint amennyit Ő kapott. “Mert hogy ő ezt a kenetet testemre töltötte, az én temetésemre nézve cselekedte azt” (Mt 26:12) - mon-

dotta. Ahogyan az alabástrom szelence eltört, és illata betöltötte az egész házat, úgy kellett Krisztusnak meghalnia, testének megtörnie, hogy azután feltámadjon a sírból, és életének illata betöltse a Földet. Krisztus “szeretett minket, és adta Önmagát miérettünk ajándécul és áldozatul az Istennek, kedves jó illatul” (Ef 5:2).

[472]

“Bizony mondom néktek: - jelentette ki Krisztus - Valahol az egész világon prédikáltatik az evangélium, amit ez énvelem cselekedék, az is hirdettetik az ő emlékezetére” (Mt 26:13). A Megváltó a jövőbe tekintett, s bizonyossággal szólt evangéliumáról, melyet az egész világon fognak hirdetni. És ahová csak az evangélium elér, Mária ajándéka is árasztja illatát, s szívek részesülnek áldásában természetes cselekedete által. Országok keletkeznek és elenyésznek, uralkodók és hódítók nevét elfelejtik, de ennek a nőnek a tette halhatatlan a szent történelem lapjain. A feltört alabástrom szelence az idők végezetéig beszélni fog Isten túláradó szeretetéről az elbukott faj iránt.

Mária cselekedete éles ellentétben állt Júdás szándékával. Milyen metsző leckét adhatott volna Krisztus annak, aki elhintette a bírálat és a gonosz gondolkodás magvát a tanítványok elméjébe! Milyen igazságosan lehetett volna vádolni a vádlót! Aki olvas minden szív indítékaiban, és minden tettet megért, az feltárhatta volna a lakomán Júdás életének sötét lapjait. Jézus leleplezhette volna az üres tettetést, melyre az áruló alapozta szavait, hiszen a szegényekkel való együttérzés helyett megfosztotta őket a megsegítésükre szánt pénztől. Méltatlankodást kelthetett volna vele szemben, mert Júdás megkárosította az özvegyet, az árvát, a hontalant. Ha azonban Krisztus leleplezi őt, ez indokul szolgálhatott volna elárulására. És hiába a tolvajlás vádja, Júdással még a tanítványok is együttéreztek volna. A Megváltó nem dorgálta meg, és ezzel elkerülte, hogy mentséget találhasson hitszegésére.

Viszont Jézus tekintetéből Júdás meggyőződött róla, hogy a Megváltó átlát képmutatásán, ismeri aljas, megvetendő jellemét. Krisztus Mária tettének megdicsérésével - melyet oly szigorúan elítéltek - Júdást feddte meg. Ezt megelőzően a Megváltó sohasem tett közvetlenül szemrehányást Júdásnak. Most a feddés nyomta Júdás szívét. Elhatározta, hogy bosszút áll. A vacsoráról egyenesen a főpap palotájába ment, ahol a tanács ülésezett, és felajánlotta, hogy Jézust kezükbe adja.

[473] A papok nagyon megörültek. Izrael eme vezetőinek megadott a kiváltság, hogy elfogadják Krisztust Megváltójuknak, pénz, ár nélkül. Azonban visszautasították a drága ajándékot, melyet kényszerítő szeretetből, a leggyöngédebb lelkülettel ajánlottak fel nekik. Visszautasították az aragnál értékesebb üdvösség elfogadását, és Urukot harminc ezüstpénzért megvették.

Júdás addig melengette magában a telhetetlenséget, míg az jellemének minden jó vonása felett elhatalmasodott. Bosszantotta a Jézusnak tett felajánlás. Égette szívét az irigység, amiért a Megváltó a föld királyainak kijáró ajándékot kap. A szelencényi kenet áránál jóval kevesebért elárulta Urát.

A tanítványok nem hasonlítottak Júdához. Ők szerették a Megváltót. Azonban nem értékelték helyesen magasztos jellemét. Ha felismerték volna, mit tett értük, érezték volna, hogy semmi sem pazarlás, amit neki nyújtanak. A keleti bölcsek, akik oly keveset tudtak Jézusról, jobban felmérték, hogy milyen tisztesség illeti Őt. Értékes ajándékokat hoztak a Megváltónak, és hódolattal hajoltak meg előtte, a kisdud előtt, aki a bölcsőben feküdt egy istállóban.

Krisztus értékeli a szívből jövő figyelmesség kifejezéseit. Ha valaki jót tett Vele, példás udvariassággal áldotta meg a cselekvőt. Nem utasította vissza a legegyszerűbb virágot sem, melyet egy gyermek keze szakított le, és szeretetből ajánlott fel Neki. Elfogadta a gyerekek ajándékait, megáldotta az adományozókat, és nevüket felírta az élet könyvébe. A Szentírás úgy említi Mária tettét - Jézus felkenését - mint ami megkülönbözteti őt a többi Máriától. A Jézus iránti szeretet és tisztelet cselekedetei bizonyítják az Isten Fiába vetett hitet. A Szentlélek úgy említi, mint a nő Krisztus iránti hűségének bizonyítékait: "ha a szentek lábait mosta, ha a nyomorultakon segített, ha minden jó cselekedetben foglalatos vala" (ITim 5:10).

Krisztus örvendezett, hogy Mária őszintén kívánja cselekedni Urának akaratát. Elfogadta a tiszta érzelmek gazdagságát, amit a tanítványok nem tudtak és nem is akartak megérteni. Mária vágya, hogy ezt a szolgálatot megtehesse Uráért, Krisztus számára értékesebb volt a világ összes drága keneténél, mert kifejezte az asszony megbecsülését a világ Megváltója iránt. Krisztus szeretete kényszerítette őt. Krisztus jellemének páratlan kiváltsága betöltötte lelkét.

[474] A kenet az adományozó szívét jelképezte.

Külső megnyilvánulása volt annak a szeretetnek, melyet mennyei túláradó folyamatok tápláltak.

Mária tette éppen azt a tanítást hordozta, melyre a tanítványoknak szükségük volt. Megmutatta, hogy Krisztusnak örömet szerezne, ha kifejeznék iránta érzett szeretetüket. Ő mindent jelentett számukra, és nem ismerték fel, hogy hamarosan elvétetik tőlük, és már nem ajánlhatják fel Neki nagy szeretetéért érzett hálájuk jeleit. A mennyei udvaroktól elválasztott, emberi életet élő Krisztus magányát sohasem értették meg, sem nem értékelték kellőképpen a tanítványok. Ő gyakran szomorkodott, mert tanítványaitól nem kapta meg azt, amit adniuk kellett volna. Tudta, hogy ha az Őt kísérő mennyei angyalok befolyása alatt állnának, ők sem találnának semmilyen ajándékot elég értékesnek szívük lelki érzelmeinek kifejezésére.

Későbbi felismeréseik sok olyan dolognak feltárták az igazi értelmét, amellyel kinyilváníthatták volna Jézus iránti szívbéli szeretetüket és hálájukat, amikor még Mellette voltak. Midőn Jézus már nem járt többé velük, valóban pásztor nélküli juhoknak érezték magukat, kezdték belátni, mennyi figyelmességet nyújthattak volna Neki, amivel örömet szerezhettek volna szívének. Nem Máriát vádolták már, hanem önmagukat. Ó, ha visszavonhatták volna bírálatukat, mellyel a szegényeket méltóbbnak ítélték az ajándéokra, mint Krisztust! Fájón érezték a szemrehányást; amikor Uruk megtört testét vették le a keresztről.

Ugyanez az igény nyilvánvalóan jelen van a mi világunkban is manapság. Azonban kevesen értékelik teljesen, mit jelent Krisztus számukra. Ha ezt tennék, ha kifejeznék Mária nagy szeretetét, ingyen ajánlanák fel a felkenést. Nem tűnne tékozlásnak a drága olaj. Semmi sem tűnne túl költségesnek, hogy Krisztusnak adják, semmilyen önmehtagadás, önfeláldozás elviselése nem lenne túl nagy az Ő kedvéért.

A méltatlankodva kiejtett szavak: “Mire való ez a tékozlás?” (Mt 26:8) - élénken Krisztus elé rajzolták a valaha hozott legnagyobb áldozatot: Önmaga odaajándékozását az elveszett világért engesztelésként. Az Úr olyan bőkezűen bánt emberi családjával, hogy ne lehessen azt mondani, többet is tehetett volna. Jézus odaajándékozásával Isten az egész mennyet adta. Emberi szemszögből nézve az ilyen áldozat indokolatlan tékozlás. Az emberi okoskodás szerint az üdvösség egész terve a kegyelem és a javak tékozlása. Minde-

[475] nőtt önmegtadással és teljes szívből hozott áldozattal találkozunk. Joggal tekinthet a mennyei sereg csodálkozva az emberi családra, mely visszautasítja, hogy felemeljék és elhalmozzák a Krisztusban megmutakozó határtalan szeretettel. Joggal kiálthatnak fel: Mire ez a nagy tékozlás?

Az elveszett világért szerzett engesztelésnek azonban teljesnek, elégségesnek és tökéletesnek kellett lennie. Krisztus felajánlása túláradóan bőséges volt, minden Isten által teremtett lélekhez elér. Ezt nem lehet korlátozni, hogy ne lépje túl azok számát, akik elfogadják a nagy Ajándékot. Nem menekül meg minden ember, a megváltási terv mégsem pazarlás, mert nem teljesít mindent, amiről bőkezűsége gondoskodott.

Simont, a házigazdát is befolyásolta Júdás bírálata Mária ajándékát illetően, ezért meglepődött Jézus viselkedésén. Sérelem érte farizeusi büszkeségét. Tudta, hogy számos vendége bizalmatlanul, nemtetszéssel tekint Krisztusra. Simon így szólt szívében: “Ez, ha próféta volna, tudná ki és miféle asszony az, aki őt illeti: hogy bűnös” (Lk 7:39).

Krisztus Simont leprából gyógyította meg: élő halottat szabadított meg. Most Simon mégis megkérdőjelezte a Megváltó prófétaságát. Mivel Krisztus megengedte ennek a nőnek, hogy közeledjen hozzá, nem küldte el méltatlankodva, mint olyat, akinek bűnei túl nagyok a megbocsátásra, mivel nem mutatta ki, hogy látja bukott voltát, Simont kísértette a gondolat: Ő nem is próféta. Jézus semmit sem tud erről az asszonyról, aki olyan szabadon szolgálja - gondolta -, különben nem engedné, hogy megérintse.

Simon semmit sem tudott Istenről, Krisztusról, azért gondolkodott így. Nem ismerte föl, hogy Isten Fiának Isten szerint kell eljárnia, könyörülettel, szelídséggel, kegyelemmel. Véleménye szerint Jézusnak nem kellett volna figyelembe vennie Mária bűnbánó szolgálatát. Cselekedete - megcsókolta Krisztus lábát és megkenete a kenettel - súlyosbító dolognak tűnt keményszívűsége számára. Azt gondolta, ha Krisztus próféta lenne, felismerné és megdorgálná a bűnösöket.

A Megváltó válaszolt erre a kimondatlan gondolatra: “Simon, van valami mondanivalóm néked. Egy hitelezőnek két adósa vala: az egyik adós vala ötszáz pénzzel, a másik pedig ötvennel. És mikor nem volt nekik miből megadni, mind a kettőnek elengedé. E kettő

közül azért, mondd meg, melyik szereti őt jobban? Felelvén pedig Simon, monda: Azt gondolom, hogy az, akinek többet engedett el. [476] És Jézus monda néki: Igazán ítéltél” (Lk 7:40-43).

Ahogy Nátán tette Dáviddal, Krisztus is egy példázat köntösébe rejtette feddő szavait, s így vendéglátóját hozta olyan helyzetbe, hogy ítéletet mondjon önmaga felett. Simon vitte bűnbe a nőt, akit most megvetett. Mélyen megrontotta. A példázatbeli két adós Simont és az asszonyt mutatja be. Jézus nem azt akarta tanítani, hogy a két személynek különböző fokú elkötelezettséget kell éreznie. Mindkettőjük hálaadóssága oly nagy, hogy sohasem tudnák törleszteni. Simon azonban igazabbnak tartotta magát Máriánál, és Jézus szerette volna, ha belátja, mekkora bűnt követett el. Meg akarta mutatni, hogy bűne nagyobb, mint az asszonyé - épp annyival nagyobb, amennyivel az ötszáz pénz több az ötvennél.

Simon most új megvilágításban kezdte látni önmagát. Láta, hogyan tekinti Máriát az a Valaki, aki több mint próféta. Megértette, hogy Krisztus prófétai szeme olvas a nő szerető, odaadó szívében. Elöntötte a szégyen, s felismerte, hogy felette álló Lény színe előtt áll.

“Bejövék a te házába, - folytatta Krisztus - az én lábaimnak vizet nem adál” (Lk 7:44). Mária azonban a szeretetből fakadó bűnbánat könnyeivel öntözte meg lábamat, s fejének hajával törölte meg. “Engem meg nem csókolál: ez pedig - akit te megvetsz - az időtől fogva, hogy bejöttem, nem szűnt meg az én lábaimat csókolgatni” (Lk 7:45). Krisztus felsorolta azokat az alkalmakat, amikor Simon megmutathatta volna Ura iránti szeretetét, s megbecsülését azért, amit érte tett. A Megváltó egyszerűen, finom udvariassággal adta tanítványainak tudtára, hogy szomorú a szíve, ha gyermekei elmulasztják kifejezni iránta hálájukat szavakkal és a szeretet tetteivel.

A szívek Vizsgálója ismerte Mária tettének indítóokait, és a lelkiületet is, melyből Simon szavai fakadtak. “Látod-é ez asszonyt?” - kérdezte tőle. Ő bűnös. “Mondom néked: Néki sok bűne bocsáttatott meg; mert igen szeretett; akinek pedig kevés bocsáttatik meg, kevésbé szeret” (Lk 7:44.47).

Simon hűvössége, hanyagsága a Megváltóval szemben megmutatta, mily kevésbé értékeli a kapott kegyelmet. Azt hitte, megtisztelti Jézust, mert meghívta házába. Most azonban igazából láthassa saját magát. Miközben azt hitte, olvas vendége lelkében, a vendég olvasott

[477] őbenne. Látta, milyen igazul ítélte őt meg Krisztus. Vallása farizeusi köntös volt.

Megvetette Jézus könnyörületességét. Nem ismerte föl, hogy Ő Isten képviselője. Mária, a bűnös, bocsánatot nyert, viszont ő, a bűnös, nem nyert bocsánatot. Az igazság merev szabálya, melyet az asszonyra akart alkalmazni - őt ítélte el.

Simont megindította Jézus figyelmessége, hogy nem fedtte meg nyíltan a vendégek előtt. Nem úgy bántak vele, ahogyan ő akart Máriával bánni. Látta, hogy Jézus nem óhajtotta kitergetni bűnét másoknak, hanem a helyzet igaz felmérésével meg akarta győzni elméjét, együttérző gyöngédségével leigázni szívét. Ha Krisztus keményen elítéli Simont, akkor szíve megkeményedett volna, a türelmes intés azonban meggyőzte tévedéséről. Látta a hatalmas adósságot, mellyel Urának tartozott. Büszkesége megalázkodott, megbánta bűnét, s a kevély farizeusból szerény, önfeláldozó tanítványa vált.

Máriát nagyon bűnösnek tekintették, Krisztus azonban ismerte az életét alakító körülményeket. A remény minden szikráját kiolthatta volna lelkében, de nem tette, sőt Ő emelte föl a kétségbeesésből, a romlásból. Hétszer dorgálta meg a nő szívét és értelmét uraló démonokat - ezt Mária hallotta. Hallotta Jézus erős kiáltását Atyjához az ő érdekében. Tudta, mennyire sérti a bűn az Ő szeplőtlen tisztaságát, s az Ő erejével győzött.

Amikor ügye az emberek szemében reménytelennek tűnt, Krisztus meglátta Máriában a képességet a jóra. Látta jellemének jobb vonásait. A megváltási terv nagy lehetőségekkel ruházta fel az emberiséget, és Máriában ezek a lehetőségek váltak később valóra. Jézus kegyelme által az asszony az isteni természet részese lett. Aki elbukott, akinek értelme démonok lakhelye volt, az a szolgálattal, barátsággal nagyon közel került a Megváltóhoz. Mária volt az, aki lábánál ült és tanult tőle. Mária volt az, aki a drága kenetet fejére öntötte, lábát könnyeivel mosta. Mária állt a kereszttel, s követte Őt a sírig. Feltámadása után Mária jött elsőként a sírhoz. Mária hirdette elsőnek a feltámadott Megváltót.

Jézus minden lélek körülményeit ismeri. Mondhatod: bűnös vagyok, nagyon bűnös. Az lehetsz, de minél rosszabb vagy, annál inkább szükséged van Jézusra. Ő nem fordul el a síró, megtört emberektől. Senkinek sem mondja el mindazt, amit kibeszélhetne, de minden remegő léleknek megparancsolja, hogy vegyenek bátorságot.

Ingyen megbocsát mindenkinek, aki bocsánatért és megújulásért jő Hozzá.

[478]

Krisztus elküldheti a mennyei angyalokat, hogy kiöntsék haragjának poharát a világra, és megöljék mindazokat, akiket betölt az Isten elleni gyűlölet. Eltörölheti ezt a sötét foltot a világegyetemből. Ő azonban nem ezt teszi. Most ott áll a jó illatú oltárnál, és Isten elé tárja azok imáit, akik segítségére vágnak.

A menedékért Hozzá forduló lelket Jézus a vádaskodó, viszálykodó nyelvek fölé emeli. Sem ember, sem gonosz angyal nem vonhatja felelősségre ezeket a lelkeket. Krisztus egyesíti őket a saját isteni-emberi természetével. Ott állnak a bűnök nagy hordozója mellett, az Isten trónjáról kiáradó fényben. “Kicsoda vádolja az Isten választottait? Isten az, aki megigazít; Kicsoda az, aki kárhoztat? Krisztus az, aki meghalt, sőt aki fel is támadott, aki az Isten jobbán van, aki esedezik is érettünk” (Róm 8:33-34).

[479]

“Jó a te királyod”

“Örülj nagyon, Sionnak leánya, örvendezz, Jeruzsálem leánya! Ímé, jön néked a te királyod; igaz és szabadító ő; szegény és számárháton ülő, azaz nőstényszamárnak vemhén” (Zak 9:9).

Így jövendölte meg Zakariás próféta ötszáz évvel Krisztus születése előtt Izrael királyának eljövetelét. Most teljesedett ez a jövendülés. Ő, aki oly sokáig elutasította a királyt megillető tiszteletet, most Jeruzsálembe jő, mint Dávid trónjának megígért örököse.

Krisztus a hét első napján vonult be diadalmasan Jeruzsálembe. A tömegek, melyek Bethániába sereglettek, hogy lássák Őt, most kíváncsian várták fogadtatását, s kíséretébe szegődtek. Rengeteg ember haladt a város felé a húsvétra, ezek is csatlakoztak a Jézust követő sokasághoz. Az egész természet örült. A fák zöldbe öltöztek, virágaik csodálatos illata betöltötte a levegőt. Új élet és öröm lelkesítette az embereket. Az új ország reménye ismét zsendült.

Jézus be akart vonulni Jeruzsálembe, ezért előreküldte két tanítványát, hogy hozzanak neki egy nőstényszamarat vemhestül. A Megváltó már születésekor idegenek vendégszeretetére volt utalva. A jászol, melyben feküdt, kölcsönzött pihenőhely volt. Most - noha az Övé a sok állat az ezernyi hegyen - egy idegen jóindulatától függött: kap-e egy állatot, melyen bevonulhat Jeruzsálembe, mint király. Istensége még az apró utasításokban is megmutatkozott, melyeket tanítványainak adott küldetéséről. Amint előre megmondta, a kérést: “az Úrnak van szüksége rájuk” (Mt 21:3) készségesen teljesítették. Jézus olyan csikót választott, melyen még senki sem ült. A tanítványok kitörő lelkesedéssel terítették ruháikat az állatra, és ráültették Mesterüket. Eddig Jézus mindig gyalog utazott, s a tanítványok először csodálkoztak, amiért most egy állatot választott. Szívükben felcsillantotta a reményt az örömteli gondolat, hogy Ő a fővárosba megy, királlyá kiáltják, majd érvényesítik királyi hatalmát. Útközben elmondták fényes várakozásaikat Jézus barátainak, az izgalom közelben, távolban egyaránt terjedt, s a népben a várakozás tetőfokára hágott.

[480]

Krisztus a zsidó királyi bevonulási szokás szerint járt el. Azon az állaton ült, melyen Izrael királyai is, s melyről a prófécia megjövendölte, hogy így fog a Messiás eljönni országába. Ahogy felültették a csikóra, hangos diadalkiáltás remegtette meg a levegőt. A sokaság éltette a Messiást, királyát. Jézus most fogadta a hódolatot - ezt azelőtt sohasem engedte meg -, s tanítványai ezt bizonyítéknak fogták fel, hogy boldog reményeik teljesülnek: láthatják Őt trónra lépni. A sokaság meg volt győződve róla, hogy eljött felszabadulásuk órája. Képzletben már látták a római seregek kiűzését Jeruzsálemből, Izraelt újból független nemzetté válni. Mindenki boldog volt és izgatott, az emberek egymást fölülmúlva fejezték ki hódolatukat iránta. Nem tudtak külső pompát, ragyogást biztosítani, de átadták neki boldog szívük imádatát. Nem nyújthattak át drága ajándékokat, de felsőruháikat terítették elé szőnyegül, s az utat lombos olaj- és pálmaágakkal hintették be. Nem vihettek királyi zászlókat a diadalmenet élén, hanem óriási pálmaágakat vágtak - a győzelem természet-adta jelképeit -, és üdvrivalgás, hozsánnák közepette fennen lobogtatták azokat.

Ahogy haladtak, a tömeg egyre nőtt azokkal, akik hallottak Jézus érkezéséről, és sietve csatlakoztak a menethez. Állandóan nézők vegyültek a tömegbe, s ezt kérdezték: Ki ez? Mit jelentsen ez az egész tömegmegmozdulás? Mindannyian hallottak Jézusról, várták Jeruzsálemben, azonban azt is tudták, hogy mindez ideig elutasított minden trónra léptetési erőfeszítést, ezért rendkívüli megdöbbenéssel tapasztalták, hogy ez Ő. Találgatták, mi okozhatta benne ezt a változást, hiszen kijelentette, hogy az Ő országa nem e világból való.

Kérdősködésüket elhallgattatta egy diadalkiáltás. Ezt újra meg újra elismételte a lelkes tömeg, mind távolabb és távolabb hangzott, míg visszhangoztak a környező hegyek és völgyek. Most a jeruzsálemi tömegek is csatlakoztak a menethez. A húsvétra összegyűlt sokaságból ezrek mentek Jézus elé, hogy üdvözöljék. Pálmaágakat lengetve, szent énekeket harsogva köszöntötték. A templomban a papok megfújták a kürtöket az esti szolgálatra, de kevesen hallgattak rájuk, s a vezetők riadtan kezdték mondogatni: “E világ őutána megy” (Jn 12:19).

Földi életében Jézus még sohasem engedett meg ilyen felvonulást. Világosan látta előre a következményeket, a kereszthalált. Célja az volt, hogy nyilvánosan előlépjen, mint Üdvözítő. Fel akarta hívni

a figyelmet az áldozatra, mely megkoronázza küldetését a halott világért. Mialatt a nép Jeruzsálemben gyülekezett, hogy megünnepelje a húsvétot, Ő, a valóságos Bárány önként elkülönítette Magát, mint áldozatot. Szükséges, hogy egyháza minden elkövetkező korban komoly elmélkedés és tanulmányozás tárgyává tegye halálát, mely a világ bűneiért történt. Minden ezzel kapcsolatos tényt kétség nélkül igazolni kell. Szükséges, hogy minden ember tekintete rá irányuljon, a nagy áldozatot megelőző eseményekre éppoly figyelmet kell fordítani, mint magára az áldozatra. Ilyen megmozdulás után, mely Jézus jeruzsálemi bevonulását kísérte, mindenki figyelni fogja gyors közeledését a végső helyszínhez.

A diadalmas bevonulással kapcsolatos eseményekről szélteben-hosszában fognak beszélni, s mindenki Jézusra fog gondolni. Keresztre feszítése után sokan visszaemlékeznek ezekre az eseményekre, megpróbáltatásával és halálával összefüggésben. Ez elvezeti őket a próféciakutatásra, s meggyőződnek róla, hogy Jézus volt a Messiás. Így mindenfelé megsokszorozódik a hitre térők száma.

Életének ebben az egyetlen diadalmas mozzanatában a Megváltó megjelenhetett volna mennyei angyalok kíséretében, Isten harsonáinak hangja mellett. Az ilyen megnyilvánulás azonban ellenkezett volna küldetésének céljával, az életét kormányzó törvénnyel. Ő hű maradt a szerény sorshoz, melyre vállalkozott. Hordoznia kellett az emberiség terhét, míg életét adta a világ életéért.

Ezt a napot, mely a tanítványok számára életük legfényesebb napjának tűnt, sötét felhők árnyékolták volna be, ha tudták volna, hogy az örvendezés jelenete csak bevezetése Mesterük szenvedésének és halálának. Ő ismételten beszélt nekik bizonyosan bekövetkező áldozatáról, de a jelen boldog diadala elfelejtette velük fájdalmas szavait, s várták virágzó uralkodását Dávid trónján.

Folyamatosan újabb csoportok szegődtek a menethez, és kevés kivétellel minden csatlakozót meghíletett a perc, s ők is harsogták a hozsánnákat, melyek újra és újra visszhangzottak hegyről hegyre, völgyről völgyre. Szüntelen zengett a kiáltás: "Hozsánná a Dávid fiának! Áldott, aki jó az Úrnak nevében! Hozsánná a magasságban!" (Mt 21:9).

A világ korábban sosem látott ilyen diadalmenetet. Nem hasonlított a föld híres hódítóiéhoz. Nem követte szomorú foglyok oszlopa, királyi értékű hadizsákmány sem jellemezte a jelenetet. A Meg-

váltó körül a bűnös emberekért végzett szeretetmunkájának dicső zsákmányai álltak. Sátán hatalmából megmentett foglyok voltak ők, Istent dicsérték szabadulásukért. A vak mutatta az utat, akinek Jézus visszaadta látását. A néma hozsannázott a lehangosabban, akinek megoldotta a nyelvét. A nyomorékok, akiket meggyógyított, örömmel ugrándoztak, és a legserényebben szakították le a pálmaágakat, lengették őket a Megváltó előtt. Özvegyek és árvák dicsőítették Jézus nevét, mert irgalmasságot cselekedett velük. A megtisztított leprások tiszta ruhájukat terítették útjába, s a dicsőség királyaként üdvözölték Őt. Azok is a tömegben voltak, akiket hangja a halál álmából ébresztett föl. Lázár - kinek testét látták bomlani a sírban, most azonban dicső férfikorának erejében örvendett - vezette az állatot, melyen a Megváltó ült.

Számos farizeus látta a jelenetet, forrt bennük az irigység és a rosszindulat, s más irányba akarták terelni a nép érzelmeinek hullámait. Teljes tekintélyüket latba vetve próbálták elhallgattatni a népet, de felhívásaik és fenyegetéseik csak fokozták a lelkesedést. Attól tartottak, hogy a sokaság számbeli fölényében királlyá teszi Jézust. Végső megoldásként áttörtek a tömegen a Megváltóhoz, és feddő, fenyegető szavakkal támadtak neki: “Mester, dorgáld meg a te tanítványaidat!” (Lk 19:39). Kijelentették, hogy az ilyen zajos felvonulásokat a törvény tiltja, s a hatóságok sem engedélyezik. Jézus válasza azonban elhallgattatta őket: “Mondom néktek, hogyha ezek elhallgatnak, a kövek, fognak kiáltani” (Lk 19:40). Ezt a diadalmenetet maga Isten rendelte. Megjövendölte a próféta, hogy embernek nem áll hatalmában megmásítani Isten szándékát. Ha az ember nem tudta volna végrehajtani tervét, Ő hangot ad az élettelen köveknek, s azok magasztalták volna Fiát, zengték volna dicséretét. Ahogy az elnémult farizeusok visszahúzódtak, Zakariás szavait százak ismételték fennen: “Örülj nagyon, Sionnak leánya, örvendezz, Jeruzsálem leánya! Ímé, jön néked a te királyod; igaz és szabadító ő; szegény és számárháton ülő, azaz nőstényszamárnak vemhén” (Zak 9:9).

Mikor a menet elérte a dombtetőt, s leereszkedni készült a városba, Jézus megállt, s Vele az egész sokaság. Előttük terült el Jeruzsálem dicsőségében, most a lenyugvó nap fényében fürdött. A templom minden tekintetet odavonzott. Méltóságteljes fenségben magaslott minden más fölé, mintha a menny felé mutatna, s az embereket az egyedül igaz és élő Isten felé irányítaná. A templom

régóta a zsidó nemzet dicsősége és büszkesége volt. A rómaiak is büszkélkedtek nagyszerűségével. A rómaiak által kinevezett király a zsidókkal együtt építette újjá és díszítette fel, a római császár elhalmozta ajándékaival. Szilárdsága, gazdagsága, nagyszerűsége a világ egyik csodájává tette.

Ahogy a lenyugvó nap sugarainak aranyával befestette az eget, csodás fénye ott ragyogott a templom tiszta fehér márvány falain, csillogott az aranyozott oszlopokon. A dombtetőről, ahol Jézus és követői álltak, úgy tűnt, mintha egyetlen hőtömbből állna, arany csúcsokkal a tetején. A templom bejáratánál aranyból és ezüsből formált szőlő függött zöld levelekkel és tömör szőlőfürtökkel - a legképzettebb művészek alkotása. Ez Izraelt, az egyre terebélyesedő szőlőt jelképezte. Az aranyat, ezüstöt és az élő zöldet finom ízléssel és különleges szakértelemmel illesztették egymáshoz. Kecesen feltekeredett a ragyogó fehér oszlopokra, fénylő kacsokkal tapadt arany díszeikhez - magára vonta a lenyugvó nap tündöklését, s úgy ragyogott, mintha a mennyből kölcsönözte volna dicsőségét.

Jézus a képet szemlélte, a hatalmas tömeg rivalgása elcsitult, lenyűgözve nézték a szépség hirtelen feltárulását. Minden szem a Megváltóra szegeződött, látni akarták arcán az elragadtatást, amit ők maguk éreztek. Ehelyett azonban a bánat fellegét fedezték fel rajta. Meglepetten és csalódottan vették észre, hogy szeme megtelik könnyel, teste ide-oda hajladozik, mint a fa vihar előtt, és a fájdalom jajkiáltása tör fel remegő ajkáról, mintha a meghasadt szív mélyéről jönne. Micsoda látványt nyújtott ez az angyaloknak! Szeretett Parancsnokuk a gyötrelem könnyei között! Micsoda látvány volt ez a boldog seregek, amely diadalkiáltásokkal, pálmaágak lengésével kísérte Őt a dicső város felé, ahol ábrándos reményeik szerint uralkodnia kellett! Jézus sírt Lázár sírjánál, de akkor az emberi szenvedés átérzéséből fakadó isteni bánat miatt. Ez a hirtelen elszomorodás olyan volt, mint a nagy győzelmi kórusban egy gyászos hang. Az örvendezés közepette, amikor mindenki hódolattal adózott neki, Izrael királya könnyekre fakadt. Nem az öröm könnyei [484] ezek, hanem a kimondhatatlan kínok könnyei és sóhajai. A sokaságra is hirtelen szomorúság szállt. Dicsőítő hangjaik elhallgattak. Sokan sírva fakadtak, mert együttéreztek a bánattal, amelyet pedig nem is értettek.

Jézus könnyei nem szenvedéseit előlegezték meg. Közvetlenül előtte volt Gecsemáné, ahol hamarosan rettenetes sötétség árnyékolja be. Odalátszott a juhok kapuja is, melyen át századok óta vezették az áldozati állatokat. Nemsokára Neki nyílik meg ez a kapu, az igazi nagy áldozatnak - Akinek a világ bűneiért hozott áldozatára mutattak mindezek a felajánlások. Nem messze emelkedett a Kálvária, közelgő haláltusájának színhelye. Mégsem ezek miatt a kegyetlen halálára emlékeztető képek miatt sírt és sóhajtozott lelkéből fájdalmasan az Üdvözítő. Ez nem önző bánat volt. Saját haláltusájának gondolata nem félemlítette meg nemes, önfeláldozó lelkét. Jeruzsálem látványa hasított Jézus szívébe - Jeruzsálemé, mely visszautasította Isten Fiát, megvetette szeretetét, nem hagyta magát meggyőzni hatalmas csodái által, most pedig életére tör. Látta, milyen bünt követett el Üdvözítőjének elvetésével, s mivé lehetett volna, ha elfogadja Őt, aki egyedül gyógyíthatta volna meg sebét. Ő eljött, hogy megmentse, hogyan mondhatna le róla?

Izrael kiváltságos nép volt, Isten templomukat lakhelyévé tette, amely “szépen emelkedik, az egész föld öröme” (Zsolt 48:3). Az emléke volt ez Krisztus több mint ezer éves őriző gondoskodásának és gyengéd szeretetének, úgy törődött vele, ahogyan egy atya visel gondot egyetlen gyermekéről. Ebben a templomban szólták a próféták ünnepélyes figyelmeztetéseiket. Ott lóbálták meg az égő tömjénezőket, míg a jó illat együtt szállt fel a hívők imáival Istenhez. Ott folyt az állatok vére, Krisztus vérének előképe. Ott nyilatkoztatta ki dicsőségét az Úr a kegyelem táblája felett. Ott szolgáltak a papok, s a szimbólumok, ceremóniák pompája századokon át változatlan volt. Mindennek azonban véget kellett érnie.

Jézus felemelte kezét, mellyel oly gyakran áldotta meg a betegeket és szenvedőket, kinyújtotta a halálra ítélt város felé, s a fájdalomtól megtört hangon kiáltotta: “Vajha megismerted volna te is, csak e te mostani napodon is, amik néked a te békességedre valók!” (Lk 19:42). Itt a Megváltó szünetet tartott, s nem mondta ki, milyen lenne Jeruzsálem állapota, ha elfogadta volna az Isten által nyújtott segítséget: szeretett Fiának ajándékát. Ha Jeruzsálem megismeri, amit kiváltságában állt megismerni, és befogadja a mennyből küldött világosságot, akkor büszkén, virágzásának teljében állhatott volna a birodalmak királynőjeként, szabadon, Istentől kapott hatalmának erejében. Nem álltak volna felfegyverzett római katonák kapuinál,

nem lengtek volna római zászlók falain. A dicső rendeltetés, mely Jeruzsálem áldására szolgált volna, ha elfogadja Megmentőjét, Isten Fia előtt lebegett. Láta, hogy általa meggyógyulhatott volna a rab-ságból, s megszilárdulhatott volna, mint a föld hatalmas világvárosa. Falairól békegalamb szállt volna minden nemzet felé. A világ dicső ékköve lehetett volna.

A ragyogó kép, amivé Jeruzsálem lehetett volna, elhalványul a Megváltó előtt. A valóságban a város római iga alatt nyög, Isten rosszallását hordozza, s megtorló ítélete alatt áll. Jézus felveszi sirmának megszakadt fonálát: “De most elrejtettek a te szemeid elől. Mert jönnek reád napok, mikor a te ellenségeid te körülted palánkot építenek, és körülvesznek téged, és mindenfelől megszorítanak téged, és a földre tipornak téged, és a te fiaidat tebenned; és nem hagynak tebenned követ követ; mivelhogy nem ismerted meg a te meglátogatásodnak idejét” (Lk 19:42-44).

Krisztus eljött, hogy megmentse Jeruzsálemet.

A farizeusi büszkeség, képmutatás, rosszindulat és féltékenység azonban megakadályozta szándékának végrehajtásában. Jézus ismerte a szörnyű csapást, amely majd a halálra ítélt városra szakad. Láta Jeruzsálemet hadseregektől körülvéve, az ostromlott lakosságot éhezésbe, halálba sodródni, az anyákat, amint saját gyermekeik halott testét falják fel, a gyermekeket és szülőket, amint egymástól lopkodják az étel utolsó morzsáit, amint minden természetes érzelm kivész a gyötrő éhség kínjai nyomán. Láta, mi lesz a zsidók csökönységének eredménye - melyről az Ő üdvösségének elvetése is tanúskodik -, hogy nem lesznek hajlandók megadni magukat a hódító hadseregeknek. Szemlélte a Kálváriát - ahol fel kell majd emeltetnie - olyan sűrűn teletűzdelve keresztekkel, mint az erdő fái. Láta a nyomorult lakókat kerékbe törve, kereszten gyötrődve, a gyönyörű palotákat ledöntve, a templomot romokban, vastag falaiból egyetlen kő sem marad a másikon, míg végül a várost felszántják, mint a mezőt. Méltán sírt a Megváltó oly keservesen eme félelmetes kép láttán.

Jeruzsálem gondviselésének gyermeke volt, s ahogyan a szelíd apa sír önfejlő gyermeke fölött, úgy sírt a szeretett város fölött Jézus.

[486] Hogyan mondhatnék le rólad? Hogyan nézhetném, hogy pusztulásra ítélnék? Hagyjalak téged, hogy színig töltsd vétkeid poharát? Egyetlen lélek is olyan értékes, hogy hozzá képest világok sülyednek

jelentéktelenségbe, itt azonban egy egész nemzet veszett el. Amikor a lenyugvó nap eltűnik a láthatárról, Jeruzsálem kegyelmi ideje is lejár. Míg a menet ott állt az Olajfák hegyén, még nem volt késő Jeruzsálemnek, hogy megtérjen. A kegyelem angyala akkor bontogatta szárnyait, hogy leszálljon az arany trónról, s helyet adjon az igazságnak és a gyorsan bekövetkező ítéletnek. Krisztus nagy, szerető szíve azonban még mindig könnyörgött Jeruzsálemért, mely kigúnyolta kegyelmét, megvetette figyelmeztetéseit, s most kész volt kezét az Ő vérébe mártani. Ha Jeruzsálem most bűnbánatot tart, még mindig nem lett volna túl késő. Míg a lemenő nap utolsó sugarai ott időztek a templomon, tornyon, csúcsokon, nem lett volna egy jó angyal, mely a várost a Megváltó szeretetéhez vezesse, és elhárítsa végzetét? Gyönyörű és szentségtelen város, mely megkövezte a prófétákat, elutasította Isten Fiát, megtéretlensége által magára lakatolta rabságának bilincseit - számára a kegyelem napja csaknem véget ért!

Isten Lelke újból szól Jeruzsálemhez. A nap vége előtt Krisztus még egy bizonyítékot kap. Felszáll a tanúk hangja, válaszol a prófétikus múltból szóló hívásra. Ha Jeruzsálem meghallja a hívást, ha elfogadja a kapuin éppen belépő Megváltót, még megmenekülhet.

Jelentések érkeztek a jeruzsálemi vezetőkhez, hogy Jézus óriási tömeggel együtt közeledik a város felé. Ők azonban nem üdvözlik Isten Fiát. Féltve mennek Elé, remélik, hogy szétoszlatják a tömeget. Ahogy a menet elkezd leereszkedni az Olajfák hegyéről, beleütközik a vezetőkbe. Ezek kérdik, mi az oka a nagy örövendezésnek. A kérdésre: “Kicsoda ez?” - a tanítványok ihletett lelkülettel válaszolnak. Ékes hangon ismétlik a Krisztusra vonatkozó próféciaikat:

Ádám elmondja nektek, hogy az asszony magva a kígyó fejére tapos.

Kérdezzétek Ábrahámot, ő így szól: “Melkhisédek Sálem királya”, békesség Fejedelme (IMóz 14:18).

Jákób szerint Ő Silóh, Júda törzséből.

Ézsaiás kijelenti: “Immánuel”, csodálatos, tanácsos, erős Isten, örökkévalóság atyja, békesség fejedelme (Ésa 7:14; 9:6).

Jeremiás elbeszéli: Dávid magva, “az Úr a mi igazságunk!” (Jer 23:6).

Dániel tudtotokra adja, hogy Ő a Messiás.

Hóseás ezt mondja: Ő “az Úr, a seregeknek Istene; az Úr az ő neve” (Hós 12:5).

Keresztelő János így kiált: Ő “az Istennek ama báránya, aki elveszi a világ bűneit!” (Jn 1:29).

A hatalmas Isten kihirdette trónjáról: “Ez amaz én szerelmes fiam” (Mt 3:17).

Mi, az Ő tanítványai kijelentjük: ez a Jézus, a Messiás, az élet fejedelme, a világ Megváltója.

[488] A sötétség fejedelme elismeri Őt: “Tudom, hogy ki vagy te: az Istennek Szentje” (Mk 1:24).

A pusztulásra ítélt nép

Krisztus diadalmos jeruzsálemi bevonulása halvány előképe majdani eljövételének, amikor az ég felhőiből száll le hatalommal és dicsőséggel, az angyalok győzelmi menete és a szentek örvendezése közepette. Akkor teljeseznek be Krisztusnak a papokhoz és farizeusokhoz intézett szavai: “Mostantól fogva nem láttok engem mindaddig, mígnem ezt mondjátok: Áldott, aki jó az Úrnak nevében!” (Mt 23:29). Prófétai látomásában Zakariás szemlélhette a végső győzelem napját, s látta azok végzetét is, akik első eljövetelekor visszautasították Krisztust: “Reám tekintenek, akit átszegeztek, és siratják őt, amint siratják az egyetlen fiút, és keseregnek utána, amint keseregnek az elsőszülött után” (Zak 12:10). Ezt a jelenetet látta előre Krisztus, amikor a várost nézte és sírt fölötte. Jeruzsálem ideiglenes lerombolásában látta annak a népnek a végső pusztulását, mely Isten Fiának vérént ontotta.

A tanítványok észlelték a zsidók gyűlöletét Krisztussal szemben, de azt még nem tudták, hogy ez hova fog vezetni. Még nem fogták fel Izrael valódi állapotát, s nem ismerték a büntetést sem, mely Jeruzsálemre szakad. Ezt Krisztus egy lényeges példázattal tárta fel nekik.

A Jeruzsálemhez intézett utolsó felhívás hiába hangzott el. A papok és vezetők hallották visszhangozni a sokaság ajkán a múltból jövő profétai hangot, mely válaszolt a kérdésre: “Kicsoda ez?”, de nem fogadták el azt az Ihletés hangjának. Dühükben és ámulatukban megpróbálták elhallgattatni a népet. A tömegben római tisztviselők is voltak, s nekik az ellenség Jézust egy lázadás vezetőjének tüntette fel. Állításuk szerint birtokba akarja venni a templomot, s királyként akar uralkodni Jeruzsálemben.

Jézus nyugodt hangja egy pillanatra elcsitította a zajos sokaságot, amikor újra kijelentette, hogy nem időleges uralomra törekszik, hamarosan felemelkedik Atyjához, s vádlói nem látják többé, míg újra el nem jön dicsőségben. Akkor - amikor az üdvösség szempontjából már késő - majd elismerik Őt. E szavakat Jézus szomorúan,

[489]

mégis különös nyomatékkal ejtette ki. A római tisztviselőket lecsendesítette és megfékezte. Szívük - bár számukra ismeretlen volt az isteni befolyás - úgy megindult, ahogy még soha azelőtt. Jézus nyugodt, ünnepélyes arcáról szeretetet, jóindulatot, csöndes méltóságot olvastak le. Megmagyarázhatatlan rokonszenvet éreztek iránta. Jézus letartóztatása helyett inkább hódolatukat fejezték volna ki. A papokhoz, főemberekhez fordultak, őket vádolták zavarkeltéssel. A vezetők bosszúsan és legyőzötten a népnek kezdtek panaszkodni, s mérgesen vitatkoztak egymással.

Eközben Jézus észrevétlenül bement a templomba. Minden csendes volt, mert az Olajfák hegyén történtek az egész népet odavonzották. Rövid időre Jézus a templomban maradt, szomorúan nézett körül. Azután tanítványaival együtt visszavonult, ismét Bethániába ment. Mire a nép kereste, hogy trónra ültessék, már nem találták.

Jézus az egész éjszakát imában töltötte, majd reggel visszajött a templomba. Útközben áthaladt egy fügefaligeten. Éhes volt, “és meglátván messziről egy fügefát, amely leveles vala, odaméne, ha talán találna valamit rajta: de odaérvén ahhoz, levélnél egyebet semmit sem talál; mert nem vala fügeérésnek ideje” (Mk 11:13).

Bizonyos területek kivételével nem jött még el a fügeérés ideje, a jeruzsálemi magaslatokról nyugodtan el lehetett mondani: “Nem vala fügeérésnek ideje” (Mk 11:13). Ebben a kertben, ahol Jézus járt, egy fa megelőzte az összes többit. Már levelek borították. A fügefafa természetéhez tartozik, hogy még a levelek kibomlása előtt megjelennek a növekedő gyümölcsök. Ezért ez a tökéletes lombozatú fa érett gyümölcsöt ígért. A látszat azonban csalóka volt. Jézus végignézte az ágakat a legalsótól a legfölső gallyig, de “levélnél egyebet semmit sem talál” (Mk 11:13). Kérkedő lombsátor volt, semmi más.

Krisztus megátkozta, hogy száradjon ki. “Soha örökké ne egyék rólad gyümölcsöt senki” (Mk 11:14), - mondotta. Másnap reggel, amikor a Megváltó és tanítványai ismét a város felé tartottak, a kiszáradt ágak és hulló levelek felkeltették figyelmüket. “Mester, - szólt Péter - nézd, a fügefafa, amelyet megátkoztál, kiszáradott” (Mk 11:21).

[490] Krisztusnak a fügefára szórt átká megdöbbenette a tanítványokat, nem egyezett korábbi eljárásaival és cselekedeteivel. Gyakran hallották tőle, hogy nem kárhoztatni jött a világot, hanem megmen-

teni. Visszaemlékeztek szavaira: “Az embernek Fia nem azért jött, hogy elveszítse az emberek lelkét, hanem hogy megtartsa” (Lk 9:56). Csodáival helyreállított, sohasem pusztított. A tanítványok kizárólag Építőnek, Gyógyítónak ismerték. Ez a tette egyedülálló volt. Milyen célt szolgált? - kérdezték.

Isten “gyönyörködik az irgalmasságban!” (Mik 7:18). “Élek én, ezt mondja az Úr Isten, hogy nem gyönyörködöm a hitetlen halálában” (Ez 33:11). A pusztítás munkája és az ítéletmondás számára “hallatlan” (Ésa 28:21). Kegyelmeiben és szeretetében viszont fellebbenti a jövő fátylát, s megmutatja az embernek a bűn útjának következményét.

A fügefá megátkozása jelképes eljárás volt. A Krisztus előtt kérkedő, lombsátrát fitogtató meddő fa a zsidó nemzetet jelképezte. A Megváltó szerette volna világossá tenni tanítványai számára Izrael végzetének okát és bizonyosságát. Ezért ruházta föl a fát erkölcsi tulajdonságokkal, tette az isteni igazság letéteményesévé. A zsidók minden más nemzettől különböztek, mert hűséget fogadtak Istennek. Ő különleges előjogokkal ruházta fel a népet, s emiatt minden más népnél igazabbnak tekintették magukat. A világ szeretete és a nyereségvágy azonban megrontotta őket. Dicsekedtek ismereteikkel, de tudatlanok voltak Isten kívánalmait illetően, s képmutatás jellemezte őket. A terméketlen fához hasonlóan nyújtották széjjel követelőző ágaikat, melyek külsőleg dúsak voltak, gyönyörűek a szemnek, de semmit sem nyújtottak, hanem csak levelet. A zsidó vallásból csodás temploma, szent oltárai, süveges papjai, lenyűgöző szertartásai mellett - noha az külső megjelenésében valóban megfelelő volt - hiányzott az alázatosság, a szeretet és a jóindulat.

A kert egyetlen fügefáján sem volt gyümölcs, a lomb nélküli fák azonban nem keltettek várakozást, nem okoztak csalódást. Ezek a fák jelképezték a pogányokat. Éppúgy hiányzott róluk a gyümölcs, mint a zsidóknál az istenesség, de ők nem is állították, hogy Istent szolgálják. Nem tettek dicsekvő kijelentéseket jóságukról. Vakok voltak Isten műveivel és útjaival szemben. Számukra még nem jött el a fügeérés ideje. Még mindig várták a napot, amely elhozza nekik a reményt és a világosságot. A zsidók nagyobb áldásokat kaptak Istentől, elszámolással tartoztak, amiért visszaéltek ezekkel az ajándékokkal. A kiváltságok, melyekkel dicsekedtek, csak növelték bűnüket.

Jézus éhesen jött a fügefához, hogy eledelt találjon. Így jött Izraelhez, éhesen, hogy az igazság gyümölcseit találja meg náluk. Ajándékait árasztotta rájuk, hogy gyümölcsöt teremjenek a világ áldására. Minden lehetőséget és kiváltságot biztosított nekik, s cserébe együttérzésüket, együttműködésüket kívánta kegyelmi munkájához. Önfeláldozást és könyörületességet szeretett volna látni bennük, buzgóságot Istenért, mély lelki vágyakozást embertársaik üdvösségéért. Ha megtartották volna Isten törvényét, ugyanazt az önzetlen munkát végezték volna, amit Krisztus. Az Isten és ember iránti szeretetet azonban elhomályosította a büszkeség és önelégültség. Romlást hoztak magukra azzal, hogy nem akartak másoknak szolgálni. Isten rájuk bízta az igazság kincseit, ők ezt nem továbbították a világnak. A terméketlen fügefában láthatták bűnüket és annak büntetését is. A Megváltó átka alatt elhervadt, elfonnyadt, letarolt, gyökerestül kiszáradt fügefafa megmutatta, mivé válik a zsidó nép, ha Isten visszavonja kegyelmét. Nem hajlandók másokat is áldásban részesíteni, tehát ezentúl ők sem kapják azt meg. Így szól az Úr: “Romlásodra lett Izrael” (Hós 13:9).

A figyelmeztetés minden időre szól. Krisztus megátkozta a fát, melyet saját hatalmával teremtett - álljon ez figyelmeztetésként minden egyház és minden keresztény előtt. Senki sem éli Isten törvényét, ha nem szolgál másoknak. Sokan nem élik Krisztus irgalmas, önzetlen életét. Egyesek, akik kiváló keresztényeknek hiszik magukat, nem értik, mit jelent Istent szolgálni. Úgy terveznek és tanulnak, ahogy nekik jólesik. Minden cselekedetükben önmagukat tartják szem előtt. Az idő csak annyiban értékes számukra, amennyiben önmaguknak gyűjthetnek. Az élet minden dolgában ezt a célt követik. Nem másoknak, hanem maguknak szolgálnak. Isten úgy teremtette őket, hogy olyan világban éljenek, ahol önzetlen szolgálatot kell teljesíteni. Úgy tervezte, hogy embertársaiknak minden lehetséges módon segítsenek. Az ÉN azonban olyan óriási, hogy minden mást eltakar. Ezért nincsenek kapcsolatban az emberiséggel. Akik ily módon élnek, hasonlóak a fügefához, mely nagyra tartotta magát, de gyümölcse nem volt. Megtartják az istentisztelet külsőségeit, de bűnbánat, hit nélkül. Azt vallják, hogy tisztelik Isten törvényét, de az engedelmség hiányzik. Beszélnek, de nem cselekszenek. Krisztusnak a fügefára kimondott ítélete megmutatta, milyen gyűlöletes szemében ez a hiábavaló kérkedés. Kijelentette, hogy az őszinte

bűnös kevésbé bűnös, mint aki állítása szerint Istent szolgálja, de nem terem gyümölcsöt dicsőségére. [492]

A fügefa példázata, melyet Krisztus jeruzsálemi látogatása előtt mondott el, közvetlen kapcsolatban áll azzal a leckével, melyet a gyümölcstelen fa megátkozásával adott. A példázat terméketlen fájáért könyörgött a vincellér: hagyd meg még ez esztendőben, míg köröskörül megkapálom és megtrágyázom, s ha gyümölcsöt terem, jó, ha pedig nem, azután vágd ki azt (Vö. Lk 13:8-9). A gyümölcstelen fa fokozott gondozásban részesült. Minden lehetőséget megkapott. Ha mégis gyümölcstelen marad, semmi sem mentheti meg a pusztulástól. A példázat nem szól a vincellér munkájának eredményéről. Ez attól a néptől függött, melyhez Krisztus szólt. A gyümölcstelen fa őket jelképezte, és rajtuk állt, hogy döntsenek sorsukról. Minden jótétemény rendelkezésükre állt, amit csak adhatott a menny, de a megnövekedett áldást nem fordították javukra. Krisztus megátkozta a terméketlen fügefát, ezzel mutatta meg a következményt, ők döntötték el saját pusztulásukat.

A zsidó nemzet több mint ezer éven át visszaélt Isten irgalmaságával, kihívta ítéleteit. Visszautasították figyelmeztetéseit, lemszárolták prófétáit. Krisztus napjaiban a nép ezekért a bűnökért felelőssé lett, mert ugyanazt az utat követte. A jelenvaló kegyelem és figyelmeztetés visszautasítása erre a nemzedékre hárítja a vétket. A béklyót, melyet a nemzet századokon át kovácsolt, Krisztus idejében a nép önmagára erősítette.

Az ember minden korban kapott világosságot, különböző kegyelmi ajándékokat és kegyelmi időt, amely alatt megbékélhetett Istennel. Ennek a kegyelemnek azonban határa van. A kegyelem évekig kérlelhet, lebecsülhetik, visszautasíthatják, de eljő az idő, amikor utoljára kér. A szív annyira megkeményedik, hogy már nem válaszol Isten Lelkének. Ekkor az édes, megnyerő hang nem könyörög többé a bűnösnek, s megszűnnek a feddések, figyelmeztetések.

Ez a nap jött el Jeruzsálemre. Jézus kínok között sírt a halálra ítélt város felett, de már nem tudta megszabadítani. Minden forrást kimerített. Izrael visszautasította Isten Lelkének figyelmeztetéseit, és ezzel a segítség egyetlen eszközét. Nem volt más hatalom, mely megszabadíthatta volna.

A zsidó nemzet örök jelképe minden népnek, mely megveti a Végtelen Szeretet könyörgését. Krisztus Jeruzsálem feletti könnyei

[493] minden idők bűneiért hulltak. Az Izraelre kimondott ítéletekből mindenki, aki elveti Isten Szentlelkének dorgálásait, figyelmeztetéseit, kiolvashatja saját sorát.

Ebben a nemzedékben sokan ugyanazt az utat járják, amit a hitetlen zsidók. Látták Isten erejének megnyilatkozását, a Szentlélek szívükhöz szólt, mégis ragaszkodnak hitelenségükhöz, ellenállnak. Isten figyelmeztetéseket, feddésekét küld nekik, de nem hajlandók megvallani tévedéseiket, elvetik üzenetét, küldöttét. Pontosan azok az eszközök válnak számukra botránykővé, melyeket Ő megmentésükre használ fel.

Az elbukott Izrael gyűlölte Isten prófétáit, mert rejtett bűneiket napvilágra hozták. Akháb ellenségének tekintette Illést, mert a próféta hűségesen megfeddte a király titkos bűneit. Ugyanúgy ma is, Krisztus szolgálja, a bűnök megfeddője megvetéssel, visszavágásokkal kerül szembe. A bibliai igazság, Krisztus vallása küzd az erkölcsi tisztátalanság erős árja ellen. Az előítélet most még erősebb az emberek szívében, mint Krisztus idejében. Krisztus nem felelt meg az emberek várákozásainak, élete megfeddte bűneiket, ezért elvetették Őt. Így most is, Isten Igéjének igazsága nem egyezik az emberek eljárásaival, természetes hajlamaival, s ezek utasítják vissza az igazság világosságát. Sátán arra indítja az embert, hogy kételkedjen Isten Igéjében, és saját független ítélete szerint cselekedjen. Inkább a sötétséget választják, mint a világosságot, bár ezzel lelküket veszélyeztetik. Akik gáncoskodnak Krisztus szavain, azok egyre inkább okot találnak az áskálódásra, mígnem elfordulnak az Igazságtól és az Élettől. Így van ez ma is. Isten nem szándékozik minden akadályt elhárítani, amit az emberi szív felállíthat igazsága ellen. Azoknak, akik elutasítják a világosság drága sugarait, melyek áttörnek a sötétséget, Isten Igéjének titkai sohasem tárulnak fel. Számukra az igazság rejtve marad. Vakon járnak, s nem ismerik a rájuk váró pusztulást.

Krisztus az Olajfák hegyének tetejéről áttekintette a történelem összes korszakát. Szavai minden lélekre vonatkoznak, aki lebecsüli az isteni kegyelem kérlelését. Szeretetének megvetője, Ő hozzád szól ma. "Te, éppen te" vagy az, akinek meg kell ismernie a békeségedet szolgáló dolgokat. Krisztus keserű könnyeket hullat éretted, aki nem sírsz önmagadért. Ugyanaz a végzetes keményszívűség nyilvánul meg benned, ami elpusztította a farizeusokat. Isten ke-

gyelmének minden bizonyítéka, az isteni fény minden sugara vagy megolvasztja, megadásra készíti a lelket, vagy megerősíti reménytelen helyzetében, a bűnbánat nélküliségben. [494]

Krisztus előre látta, hogy Jeruzsálem hajthatatlan, nem tér meg, minden bűn, a visszautasított kegyelem összes következménye már küszöbön állt. Ugyanúgy történik minden lélekkel, aki ugyanazt az utat járja. Az Úr kijelenti: “Romlásodra lett Izrael” (Hós 13:9). “Halld meg, ó föld! Ímé, én veszedelmet hozok erre a népre: az ő gondolatainak gyümölcsét; mert nem figyeltek az én beszédeimre, és az én törvényemet megvetették” (Jer 6:19). [495]

A templom ismételt megtisztítása

Szolgálatának kezdetén Krisztus kiűzte a templomból azokat, akik szentségtelen üzletelésükkel beszennyezték azt. Határozott, isteni viselkedése rettegéssel töltötte el a fondorlatos kereskedők szívét. Küldetésének végén újból a templomba jött, és ugyanolyan szentségtelen kép fogadta, mint azelőtt. A dolgok állapota még rosszabbra fordult. A templom külső udvara hatalmas állatvásárra emlékeztetett. Állatbörgés, pénzcsevegés vegyült az adók-vevők heves alkudozásával, s eközben hallatszott a szent szolgálatot viselő hangja. A templom méltóságai maguk is az adásvétellel, pénzváltással foglalatostkodtak. Olyan tökéletesen irányította őket a nyereségvágy, hogy Isten szemében nem voltak különbek a tolvajoknál.

A papok és vezetők kevésbé ismerték fel elvégzendő munkájuk ünnepélyességét. Minden húsvétkor, sátoros ünnepkor állatok ezreit vágták le, vérüket a papok felfogták, és az oltárra öntötték. A zsidók megszokták a véres áldozatot, s majdnem szem elől tévesztették azt a tényt, hogy az állatok vérének kiontását a bűn tette szükségessé. Nem érzékelték, hogy ez Isten drága Fiának vérét jelképezi - mely kiontatik a világ bűneiért-, s hogy az áldozati felajánlásokkal az emberek figyelmét a megfeszített Üdvözítőre kell irányítani.

Jézus nézte az ártatlan áldozati állatokat, és látta, hogyan tették a zsidók ezeket a nagy gyülekezési alkalmakat vérontás és kegyetlenség színhelyévé. Az alázatos bűnbánat helyett megsokszorozták az állatáldozatokat, mintha Istent szívtelen szolgálattal lehetne tisztelni. A papok és főemberek szívét megkeményítette az önzés és a telhetetlenség. Az Isten Bárányára mutató jelképekből is kereseti lehetőséget csináltak. Így a nép szemében az áldozati szolgálat szentségét nagymértékben lerombolták. Jézus felháborodott: tudta, hogy [496] vérét, mely hamarosan kiontatik a világ bűneiért, éppoly kevésbé értékelik majd a papok és vének, mint az állatok szüntelen kifolyó vérét.

Krisztus a próféták szavaival szólt ez ellen a gyakorlat ellen. Sámuel mondotta: “Vajon kedvesebb-é az Úr előtt az égő- és véres

áldozat, mint az Úr szava iránt való engedelmesség? Ímé, jobb az engedelmesség a véres áldozatnál és a szófogadás a kosok kövérenél!” (ISám 15:22). Ézsaiás prófétikus látomásban látta a zsidók hitehagyását, és úgy szólt hozzájuk, mint Sodoma és Gomora vezetőihez: “Halljátok az Úrnak beszédét, Sodoma fejedelmei, és vedd füleidbe Istenünk tanítását, Gomora népe! Mire való nékem véres áldozataitoknak sokasága? ezt mondja az Úr; megelégetem a kosok egészen égő áldozatait és a hizlalt barmok kövérét; s a tulkok, bárányok és bakok vérében nem gyönyörködöm; ha eljöttek, hogy szíнем előtt megjelenjeteк, ki kívánja azt tőleteк, hogy pitvaraimat tapossátok? Mosódjatok, tisztuljatok meg, távoztassátok el szemeim elől cselekedeteiteк gonoszságát, szűnjetek meg gonoszt cselekedni; tanuljatok jót tenni; törekedjeteк igazságra, vezesséteк jóra az erőszakoskodót, pártoljátok az árvák és özvegyek ügyét” (Ésa 1:10:12. 16-17).

Ő aki maga adta ezeket a próféciákat, most utoljára ismételte meg a figyelmeztetést. A prófécia beteljesedésekor a nép Jézust Izrael királyává kiáltotta ki. Ő elfogadta hódolatukat és a királyi méltóságot. Ilyen értelemben kellett cselekednie. Tudta, hogy erőfeszítései hiábavalóak a romlott papság megreformálására, munkáját mégis el kellett végeznie: egy hitetlen népnek kellett bizonyítania isteni küldetését.

Jézus átható tekintete újból végigpásztázta a templom megszent-ségtelenített udvarát. Minden szem felé fordult. Pap és főember, farizeus és pogány döbbsent tisztelettel meredt reá, aki a mennyei király fenségével állt előttük. Egész lényén átvillant istensége, s olyan méltósággal és dicsőséggel ruházta föl Krisztust, amelyet még sohasem nyilvánított ki. A hozzá legközelebb állók olyan messze húzódtak tőle, amennyire csak a tömeg engedte. Néhány tanítványától eltekintve a Megváltó egyedül állt. Minden hang elcsitult. Kibírhatatlannak tűnt a mély csend. Krisztus olyan erővel szólalt meg, hogy viharként rázta meg az embereket: “Meg van írva: Az én házam imádság házának mondatik. Ti pedig azt latroknak barlangjává tettéteк” (Mt 21:13). Hangja kürtszóként zengett a templomban. Arcán a neheztelés emésztő tűzhöz hasonlított. Hatalommal parancsolta meg: “Hordjátok el ezeket innen” (Jn 2:16).

Három évvel korábban a templom vezetői megszégyenülteк, amikor elmenekülteк Jézus elől. Azóta is csodálkoztak ijedtségükön,

feltétlen engedelmességükön egy egyszerű, alázatos Ember iránt. Lehetetlennek tartották, hogy méltatlan alárendelődésük megismétlődjék. Most mégis jobban megrémültek, mint azelőtt, sietősebben teljesítették parancsát. Senki sem merészelt megkérdőjelezni hatalmát. Papok és kereskedők állataikat maguk előtt hajtva menekültek színe elől.

Az úton a templom felől találkoztak a tömeggel, mely betegeivel a Nagy Gyógyító felé tartott. A menekülők beszámolója egyeseket megfordulásra készítetett. Félték Vele találkozni, aki olyan hatalmas, hogy egy pillantással elűzte a papokat és főembereket színe elől. Azonban rengetegen átverekedtek magukat a siető sokaságon, mert feltétlenül hozzá akartak jutni, aki egyetlen reményük. Amikor a tömeg elmenekült a templomból, sokan hátramaradtak. Ezekhez csatlakoztak az újonnan érkezettek. A templomudvart újból megtöltötték a betegek és haldoklók, és Jézus még egyszer szolgált nekik.

Egy idő múltán a papok és vezetők visszamerészkedtek a templomba. A pánik elültével aggodalmaskodni kezdtek, vajon mi lesz Jézus következő lépése. Azt várták, hogy elfoglalja Dávid trónját. Csöndesen visszatértek a templomba, hallották a férfiak, nők és gyerekek Istent dicsérő hangját. Amikor beléptek, meghökkenten álltak meg a csodálatos jelenet láttán. Szemlélték, ahogy a betegek meggyógyulnak, a vakok visszanyerik látásukat, a süketek hallásukat, a bénák örömmel ugrándoznak. A gyerekek örültek a legjobban. Jézus meggyógyította betegségeiket, karjába zárta őket, engedte, hogy hálásan megcsókolják. Némelyikük elaludt a vállán, miközben tanította a népet. Most a gyerekek boldog hangon zengték dicséretét. Ismételték az előző nap hozsánnáit, pálmaágakat lengettek diadalmasan a Megváltó előtt. A templom újra és újra visszhangozta kiáltásaikat: “Áldott, aki jó az Úrnak nevében!” (Zsolt 118:26) “Ímé, jön néked a te királyod; igaz és szabadító ő” (Zak 9:9). “Hozsánna a Dávid fiának!” (Mt 21:9).

Ezek a boldog, önfeléd hangok sértették a templom vezetőit. Véget akartak vetni az ilyen megnyilvánulásoknak. Azt mondták a népnek, hogy a gyermekek lába, az örvendező kiáltások megszenteltelenítik Isten házát. Mivel szavaik nem hatottak a népre, Krisztushoz folyamodtak: “Hallod, mit mondanak ezek? Jézus pedig monda nekik: Hallom. Soha sem olvastátok-é: A gyermekek és csecsemők szája által szereztél dicsőséget?” (Mt 21:16). A jövendölés

előre megmondta, hogy Krisztust királlyá kiáltják, és az igének be kell teljesednie. Izrael papjai és vezetői nem akarták hirdetni dicsőségét, Isten tehát gyermekeket indított, hogy tanúi legyenek. Ha a gyerekek hangja elhallgatott volna, a templom oszlopai zengték volna a Megváltó dicséretét.

A farizeusok teljesen összezavarodtak és kétségbeestek. Nem tudták megfélemlíteni azt, aki parancsolt. Jézus a templom őrizőjeként lépett fel. Ezelőtt sohasem követelt ilyen királyi tekintélyt. Szavainak és tetteinek sohasem volt ekkora ereje. Csodákat művelt szerte Jeruzsálemben, de még soha ilyen ünnepélyesen, áthatóan. Azoknak az embereknek a jelenlétében, akik látták csodáit, a papok és főemberek nem mertek Vele nyíltan ellenségeskedni. Noha válasza feldühítette és zavarba hozta őket, aznap képtelenek voltak bármi egyebet véghezvinni.

Másnap reggel a Magas Tanács újból megtárgyalta, hogyan járjanak el Jézussal szemben. Három évvel azelőtt jelt követeltek Messiás-voltáról. Azóta hatalmas csodákat művelt az egész országban. Meggyógyította a betegeket, csodásan jóllakatott ezreket, járt a hullámokon, szavával lecsendesítette a háborgó tengert. Ismételten nyitott könyvként olvasott az emberi szívekben, ördögöket űzött, halottakat támasztott fel. A vezetők láthatták a bizonyítékokat, hogy Ő a Messiás. Most elhatározták, hogy nem kérik hatalmának jeleit, hanem megpróbálnak kikényszeríteni belőle valami olyan vallomást vagy kijelentést, aminek alapján elítélhetik.

Odamentek a templomba, ahol tanított, s kérdéseket szegeztek neki: “Micsoda hatalommal cselekszed ezeket? és ki adta néked ezt a hatalmat?” (Mk 11:18). Azt várták, hogy kijelenti: hatalma Istentől van. Készek voltak meghazudtolni egy ilyen állítást. Jézus azonban látszólag máshová tartozó kérdést vetett fel, s válaszát az erre adott felelettől tette függővé. “A János keresztsége - kérdezte - honnan vala? Mennyből-é, vagy emberektől?” (Mt 21:25).

A papok látták, hogy olyan dilemmába kerültek, amiből semmilyen okoskodás nem húzhatja ki őket. Ha azt mondják, hogy a János keresztsége a mennyből való, nyilvánvalóvá válik következetlenségük. Krisztus azt mondaná: Miért nem hittetek tehát néki? János bizonyosságot tett Krisztusról: “Ímé az Istennek ama báránya, aki elveszi a világ bűneit!” (Jn 1:29).

Ha a papok elhitték János bizonyosságát, hogyan tagadhatták meg Krisztus Messiás-voltát? Ha elmondták volna, amit valójában hittek, hogy János szolgálata emberektől van, akkor a nép haragjának viharát zúdítják magukra, mert ők prófétának tartották Jánost.

A sokaság élénk érdeklődéssel várta a döntést. Tudták: a papok hitvallásukban elfogadták János szolgálatát, s elvárták, hogy minden további nélkül Isten küldöttjének ismerjék el őt. Miután a papok titkon tanácskoztak, elhatározták, hogy nem járatják le magukat. Képmutatóan tájékozatlanságot színlelve így szóltak: “Nem tudjuk.” “Én sem mondom meg néktek, - felelte Krisztus - micsoda hatalommal cselekszem ezeket” (Mt 21:27).

Írástudók, papok, főemberek - mindenki elnémult. Szándékaik meghiúsultak, csalódottan, összeráncolt homlokkal álltak ott, nem mertek több kérdést feltenni Krisztusnak. Gyávaságukkal, határozatlanságukkal nagymértékben eljátszották a nép megbecsülését. Az emberek körülöttük álltak, és jólesően nézték, hogy ezek a büszke, öngazult férfiak vereséget szenvedtek.

Krisztusnak mindezek a szavai és tettei fontosak, és hatásuk még fokozódott megfeszítése és mennybemenetele után. Sokan, akik izgatottan várták Jézus kikérdezésének kimenetelét, és végül tanítványaivá lettek, először e szavak által vonzódtak hozzá ezen az eseménydús napon. A templomudvari jelenet sohasem halványult el emlékezetükben. A Jézus és a főpap közötti ellentét beszélgetésükből élesen kirajzolódott. A templom büszke méltósága díszes, drága öltözéket viselt. Fején süveg csillogott. Viselkedése fenséges, haját és lobogó szakállát beezüstözte a kor. Megjelenése megfélemlítette a szemlélőket. Ez előtt a nagytekintélyű személyiség előtt állt a mennyei Felség külsőcsillogás, pompa nélkül. Ruházatán az utazás nyomait viselte, sápadt arca türelmes szomorúságot fejezett ki, a rajta látható méltóság és jóindulat különös ellentétben állt a főpap büszke, elbizakodott, indulatos arckifejezésével. Sokan, akik hallották Jézus szavait, látták tetteit a templomban, attól fogva szívükbe zárták Őt, mint Isten prófétáját. Ahogyan azonban a nép rokonszenve felé fordult, úgy nőtt a papok gyűlölete Jézussal szemben. A bölcsesség, mellyel megóvta lábát a csapdától, újabb bizonyítéka volt istenségének, s ez feltüzeltelte haragjukat.

Az írástudókkal folytatott vitákban Krisztus nem szándékozott megalázni ellenfeleit. Nem szívesen látta őket szorult helyzetben.

Fontos dolgot akart megtanítani. Úgy tette ártalmatlanná ellenségeit, hogy hagyta, hadd gabalyodjanak a neki szánt hálóba. Beismert tudatlanságuk a János keresztségét illetően alkalmat adott Jézusnak a beszédre. Ő kihasználta a lehetőséget, bemutatta valódi állapotukat, s hozzátett még egy figyelmeztetést a számos eddig elhangzotthoz.

“Mit gondoltok ti? - kérdezte. Vala egy embernek két fia, és odamenvén az elsőhöz, monda: Eredj fiam, munkálkodjál ma az én szőlőmben. Az pedig felelvén, monda: Nem megyek; de azután meggondolván magát, elmére. A másikhoz is odamenvén, hasonlóképpen szóla. Az pedig felelvén, monda: Én elmegyek, uram; de nem méne el. E kettő közül melyik teljesítette az atya akaratát?” (Mt 21:28-31).

Ez a váratlan kérdés felkészületlenül érte hallgatóit. Figyelmesen tanulmányozták a példázatot, és rögtön válaszoltak: “Az első” (Mt 21:31). Jézus tekintetét határozottan rájuk szegezte, s szigorú és ünnepeles hangon válaszolt: “Bizony mondom néktek: A vámszedők és a parázna nők megelőznek titeket az Isten országában. Mert eljött hozzátok János, az igazság útján, és nem hittetek néki, a vámszedők és a parázna nők pedig hittek néki; ti pedig, akik ezt láttátok, az után sem tértetek meg, hogy hittetek volna néki” (Mt 21:31-32).

A papok és főemberek nem tudták megtagadni a helyes választ Krisztus kérdésére, így véleményükkel az első fiú mellett döntöttek. Ez a fiú jelképezte a farizeusok által megvetett és gyűlölt vámszedőket. A vámszedők szerfelett erkölcstelenek voltak. Valóban áthágták Isten törvényét, életükkel tökéletes ellenállást tanúsítottak követelményeivel szemben. Hálátlanok, szentségtelenek voltak, s amikor azt mondták nekik, menjenek és dolgozzanak az Úr szőlőskertjében, kereken megtagadták. Midőn viszont eljött János, s bűnbánatot és megtérést prédikált, a vámszedők elfogadták üzenetét és megkeresztelkedtek.

A második fiú jelképezte a zsidó nemzet vezetőit. Néhány farizeus megtért, és elfogadta János keresztségét, de a vezetők nem ismerték el őt Isten küldöttének. Felhívásai, dorgálásai nem vezették őket megújulásra. “Az Isten tanácsát megveték ő magukra nézve, nem keresztelkedvén meg őtőle” (Lk 7:30). A második fiúhoz hasonlóan, aki, amikor hívták, azt mondta: “Én elmegyek, uram” (Mt 21: 30), de nem ment, a papok és vezetők engedelmességet vallottak, de nem engedelmeskedtek. Hangoztatták kegyességüket, állították,

hogy engedelmeskednek Isten törvényének, de engedelmességük hamis volt. A vámszedőket mint hűtlenekeket átkozták és megvetették a farizeusok, hitükkel és tetteikkel azonban az előbbieket megmutatták, hogy azok előtt az önigazult emberek előtt mennek be a mennyországba, akik nagy világosságot kaptak, de cselekedeteik nem feleltek meg isteni elhívásuknak.

A papok és vezetők nem voltak hajlandók elhordozni ezeket a mélyen szántó igazságokat, s csöndben maradtak, remélték, hogy Jézus mond valamit, amit ellene fordíthatnak, de még többet is el kellett viselniük.

“Más példázatot halljatok: - folytatta Krisztus. Vala egy házigazda, aki szőlőt plántála, és azt gyepűvel körülvevé, sajtót ása le benne, és tornyot építe, és kiadá azt munkásoknak, és elutazék. Mikor pedig a gyümölcs ideje érkezett vala, elküldé szolgálait a munkásokhoz, hogy vegyék át az ő gyümölcsét. És a munkások megfogván az ő szolgálait, az egyiket megverék, a másikat megölelék, a harmadikat pedig megkövezék. Ismét küldé más szolgálakat, többet mint előbb; és azokkal is úgy cselekedének. Utoljára pedig elküldé azokhoz a maga fiát, ezt mondván: A fiamat meg fogják becsülni. De a munkások, meglátván a fiút, mondának maguk közt: Ez az örökös; jertek, öljük meg őt, és foglaljuk el az ő örökségét. És megfogván őt, kiveték a szőlőn kívül és megölelék. Mikor azért megjő a szőlőnek ura, mit cselekszik ezekkel a munkásokkal?” (Mt 21: 33—40).

Jézus az összes jelenlevőhöz intézte kérdését, de a papok és vezetők válaszoltak: “Mint gonoszokat gonoszul elveszti őket; - mondták - a szőlőt pedig kiadja más munkásoknak, akik beadják majd néki a gyümölcsöt annak idejében” (Mt 21:41). A szószólók először nem vették észre, kire vonatkozik a példázat, most azonban látták, hogy önmaguk felett mondtak ítéletet. A példázatban a gazda Istent jelképezi, a szőlő a zsidó nemzetet, a gyepű pedig a védelmükül szolgáló isteni törvényt. A torony a templomot szimbolizálta. A szőlőskert ura mindent megtett a felvirágoztatás érdekében. “Mit kellett volna még tennem szőlőmmel; - mondja - mit meg nem tettem vele?” (Ésa 5:4) Ez kifejezi Isten lankadatlan gondoskodását Izraelről. Ahogyan a munkásoknak vissza kellett téríteniük a gazdának az őt megillető részt a szőlő terméséből, úgy Isten népének is a szent kiváltságokhoz méltó étellel kellett tisztelnie Őt. Ahogyan a munkások megölték a szolgálakat, akiket a gazda a gyümölcsért küldött, úgy adták a zsidók

is halálra az Istentől megtérésükre küldött prófétákat. Egyik követet a másik után gyilkolták meg. Eddig a példázat jelentése nem lehetett kérdéses, a folytatása azonban még világosabb és egyértelműbb. A szeretett fiúban - akit a szőlő ura végül elküldött engedetlen szolgálóhoz, akit megragadtak és megöltek - a papok és főemberek láthatták Jézusnak és küszöbön álló sorsának félreérthetetlen képét. Máris tervezték annak meggyilkolását, akit az Atya utolsó felhívásként küldött hozzájuk. A hálátlan munkásokra kiszabott ítélet azok sorsát szemlélteti, akik Krisztust halálra adják.

A Megváltó szájalommal rájuk tekintett, és folytatta: “Sohasem olvastátok-é az írásokban: Amely követ az építők megvetettek, az lett a szegletnek feje; az Úrtól lett ez, és csodálatos a mi szemeink előtt. Annakokáért mondom néktek, hogy elvétetik tőletek az Istennek országa, és oly népnek adatik, amely megtermi annak gyümölcsét. És aki e kőre esik, szétzúzatik; akire pedig ez esik reá, szétmorzsolja azt” (Mt 21:42-44).

Ezt a jövendölést a zsidók gyakran ismételtették a zsinagógákban, az eljövendő Messiásra vonatkoztatták. Krisztus az egész zsidó vallás és a megváltási terv szegletköve volt. Ezt az alapkövet vetették most el a zsidó építők, Izrael papjai és vezetői. A Megváltó felhívta figyelmüket a próféciákra, hogy lássák, milyen veszélybe kerültek. Minden rendelkezésére álló eszközzel világossá akarta tenni számukra, mire készülnek.

Szavainak egy másik célja is volt. A kérdésre: “Mikor azért megjő a szőlőnek ura, mit cselekszik ezekkel a munkásokkal?” (Mt 21:40), Krisztus pontosan azt a választ várta a farizeusoktól, amit azok adtak. Terve szerint önmagukat ítélték el. Figyelmeztetései nyomán nem tartottak bűnbánatot, ez megpecsételte sorsukat. Jézus szerette volna, ha belátják, hogy magukat döntik romlásba. Meg akarta mutatni nekik, hogy Isten igazságos, amikor már is elkezdte visszavonni nemzeti kiváltságaikat - ez nemcsak a templom és a város lerombolásával, hanem a nemzet szétszórásával is fog végződni.

A hallgatók felismerték a figyelmeztetést. A papok és vezetők azonban nem törődtek a saját maguk által kimondott ítélettel, készek voltak betölteni a példázatot, amikor így szóltak: “Ez az örökös; jertek, öljük meg őt” (Mt 21:38). “És mikor meg akarák őt fogni, megfélemlének a sokaságtól” (Mt 21: 46), mert a nép érzelmei Krisztus felé hajlottak.

[503] A megvetett kő jövendölésének felidézésével Krisztus Izrael történetének egy valóságos eseményére utalt. Az eset az első templom építésével kapcsolatos. Különösen időszerű volt Krisztus első eljövetelekor, és különleges erővel kellett volna hatnia a zsidókra, de számunkra is tartogat tanulságot. Mikor Salamon templomát építették, az alapokhoz és a falakhoz szükséges hatalmas köveket már a bányában tökéletesen kifaragták, majd az építkezés helyszínére hozták. Szerszám nem érintette többé őket, a munkásoknak csak a helyükre kellett rakniuk a köveket. Hoztak az alapozáshoz egy követ, melynek rendellenes mérete és különleges alakja volt, a munkások nem találtak neki helyet, nem akarták elfogadni. Bosszantotta őket, hogy felhasználatlanul hever az útjukban. Hosszú ideig elvetett kő maradt. Ám amikor a munkások a sarkot akarták kialakítani, sokáig kerestek egy elég nagy méretű, erős, megfelelő alakú követ, mely elbírja a ránehezülő hatalmas súlyt. Ha megfontolatlanul választanak követ erre a fontos helyre, az egész épület biztonsága veszélybe került volna. Olyan követ kellett találniuk, mely ellenáll a napnak, a fagynak, a viharoknak. Időközben több követ is kiválasztottak, de ezek a hatalmas súly nyomása alatt darabokra hullottak. Más kövek nem bírták ki a hirtelen légköri változások próbáját. Végül a figyelem a rég elvetett kőre terelődött. Kinn állt a szabadban napon és viharban, de a legkisebb repedés sem látszott rajta. Az építők megvizsgálták ezt a követ. Egy kivétellel minden próbát elvégeztek. Ha kibírja az óriási nyomást, elhatározták, hogy ezt a követ választják. Elvégezték a próbát. A követ elfogadták, kijelölt helyére tették, s úgy találták, hogy pontosan odaillik. Prófétikus látomásban Ésaiás megértette, hogy ez a kő Krisztust jelképezi. Így szól:

“A seregek Urát: Őt szenteljétek meg, Őt _ féljétek, és Őt rettegjétek! És Ő néktek szenthely lészen; de megütközés, köve és botránkozás sziklája Izrael két házának, s tőr és háló Jeruzsálem lakosainak. És megütköznek köztük sokan, s elesnek és összetöretnek; tőrbe esnek és megfogatnak!” (Ésa 8:13-15). Ésaiás prófétai látomásban látja Krisztust az első adventkor, ahogy kiállja azokat a próbákat, kísértéseket, melyeknek alávetették a Salamon templomának fő szegletkövét, a jelképet. “Ezért így szól az Úr Isten: Ímé, Sionban egy követ tettem le, egy próbakövet, drága szegletkövet, erős alappal, aki benne hisz, az nem fut!” (Ésa 28:16).

Isten végtelen bölcsességgel választotta ki az alapkövet, s maga fektette azt le. Erős alapnak nevezi. Az egész világ ráhelyezheti terheit, bánatát, mindent elbír. Krisztus “próbakő”. Sohasem okoz csalódást azoknak, akik bíznak Benne. Ő minden próbát kiállt. Elhordozta Ádám bűnének terhét, utódainak vétkét, és felettébb győztesként került ki a gonoszság erőivel vívott küzdelemből. Elhordozta a terhet, melyet a megtérő bűnösök Reá vetettek. Krisztusban enyhülést talál a vétkes szív. Ő az erős alap. Aki Reá támaszkodik, az tökéletes biztonságban nyugszik.

[504]

Ésaiás próféciájában Krisztus az erős alap, és egyben a botránkozás köve is. Péter apostol a Szentlélek ihletésére világosan megmutatja, kinek alapkő Krisztus, és kinek a megütközés sziklája:

“Mivelhogy ízleltétek, hogy jóságos az Úr. Akihez járulván, mint élő, az emberektől ugyan megvetett, de Istennél választott, becses kőhöz, ti magatok is mint élő kövek épüljete fel lelki házzá, szent papsággá, hogy lelki áldozatokkal áldozzatok, amelyek kedvesek Istennek a Jézus Krisztus által. Azért van meg az Írásban: Ímé szegeletkövet teszek Sionban, amely kiválasztott, becses; és aki hisz abban, meg nem szégyenül. Tisztesség azért néktek, akik hisztek; az engedetleneknek pedig: A kő, amelyet az építők megvetettek, az lett a szegeletnek fejévé, és megütközésnek kövévé s botránkozásnak sziklájává; akik engedetlenek lévén, megütköznek az igében” (1Pt 2:3-8).

A hívőknek Krisztus az erős alap. Ezek azok, akik a Sziklára esnek, és szétzúzódnak. Ők képviselik a Krisztusba vetett hitet és alárendelődést. A Sziklára esni és szétzúzatni annyi, mint feladni önigazultságunkat, s egy gyermek alázatával járulni Krisztushoz, vétkeinket megbánva, úgy, hogy hiszünk megbocsátó szeretetében. Ugyancsak hit és engedelmesség által épülünk fel Krisztuson, mint fundamentumunkon.

Erre az élő kőre zsidók és pogányok egyaránt építhetnek. Ez az egyetlen alap, melyre biztosan építhetünk. Mindenki számára elég széles; elég erős, hogy elhordozza az egész világ súlyát, terhét. A Krisztussal, az élő kővel fenntartott kapcsolat által mindenki élő kővé válik, aki erre az alapra épít. Sokakat saját erőfeszítéseik farnagnak, fényeznek, szépítenek, mégsem lehetnek “élő kövek”, mert nincsenek összeköttetésben Krisztussal. E nélkül a kapcsolat nélkül senki sem tartatik meg. Ha Krisztus élete nincsen bennünk, nem áll-

hatunk meg a kísértés viharában. Örök biztonságunk attól függ, erős alapra építkezünk-e. Ma tömegek építenek meg nem próbált alapra. [505] Ha ömlik az eső, tombol a vihar, eljön az ár, házuk összeomlik, mert nem az örök Sziklára, a fő szegletköre, Krisztus Jézusra alapozták.

“Akik engedetlenek lévén, megütköznek az igében” (1Pt 2:8), azoknak Krisztus a megütközés sziklája. Viszont “a kő, amelyet az építők megvetettek, az lett a szegeletnek fejévé” (1Pt 2:7). A megvetett kőhöz hasonlóan földi küldetése során Krisztusnak is mellőzést, visszaéléseket kellett elviselnie. “Utált és az emberektől elhagyott volt, fájdalmak férfia és betegség ismerője! utált volt; és nem gondoltunk vele” (Ésa 53:3). Ám közeleg az idő, amikor megdicsőül. A halálból történt feltámadása “hatalmasan Isten Fiának” jelentette ki Őt (Róm 1:4). Második eljövetelekor ég és föld Uraként fog megnyilatkozni. Akik most meg akarták feszíteni, majd felismerik nagyságát. A megvetett kő a világegyetem előtt válik szegletkövé.

És “akire pedig ez esik reá, szétmorzsolja azt” (Mt 21:44). A nép, mely visszautasította Krisztust, hamarosan pusztulni látja városát, nemzetét. Dicsőségük elhalványul, szétszóródnak, mint szélben a por. Mi tette tönkre a zsidókat? A szikla, mely - ha ráépítettek volna - biztonságuk lett volna. Isten megvetett jósága, az elutasított kegyelem. Az ember szembehelyezkedik Istennel, és minden, ami üdvösségét szolgálná, pusztulását okozza. Minden halált hoz, amit Isten életre rendelt. A zsidók megfeszítették Krisztust - ezzel magukra vonták Jeruzsálem pusztulását is. A Kálvárián kiomlott vér reájuk nehezedett, és pusztulást hozott nekik ezen a világon és az eljövendőre nézve is. Az lesz a végső nagy nap, amikor az ítélet kitöltetik Isten kegyelmének visszautasítóira. Krisztus, a megütközés köve bosszúálló hegyként fog megjelenni nekik. Arcának dicsősége, ami élet az igazaknak, emésztő tűz lesz a gonoszoknak. Az elutasított szeretet, a megvetett kegyelem miatt a bűnös el fog pusztulni.

Jézus számos példázattal és sokszoros figyelmeztetésekkel mutatta meg, mi lesz az eredménye, ha a zsidók elutasítják Isten Fiát. Ezek a szavak minden korban mindenkihez szólnak, aki nem hajlandó Megmentőjének elfogadni Őt. Minden felhívás nekik szól. A megszentelt templom, az engedetlen fiú, a hamis munkások, a lenéző építők minden bűnös életében megfelelőjükre találnak. [506] Hacsak bűnbánatot nem tartanak, a megjövendölt sors megvalósul.

Küzdelem

A papok és vezetők némán hallgatták Krisztus nyomatékos feddéseit. Nem tudták megcáfolni vádjait. Még inkább eltökélték, hogy csapdába ejtik, ezért kémeket küldtek a nyomába, “akik igazaknak tettek magukat, hogy őt megfogják beszédében; hogy átadják a felsőbbségnek és a helytartó hatalmának” (Lk 20:20). Nem az idős farizeusokat küldték, akikkel Jézus gyakran találkozott, hanem fiatalokat, lelkeseket, buzgókat, akiket elgondolásuk szerint Krisztus nem ismert. Őket Heródes-pártiak kísérték, hogy hallják Krisztus szavait, és tanúskodhassanak ellene a tárgyaláson. A farizeusok és heródiánusok esküdt ellenségek voltak, most azonban egyesültek Krisztus ellen.

A farizeusokat mindig bosszantotta a rómaiak adószedése. Az adófizetést Isten törvényével ellentétesnek tartották. Itt volt a lehetőség, hogy törbe ejtsék Jézust. A kémek hozzá jöttek, s látszólagos őszinteséggel, mintha csak meg akarnák tudni kötelességüket, így szóltak: “Mester, tudjuk, hogy te helyesen beszélsz és tanítasz, és személyt nem válogatsz, hanem az Istennek útát igazán tanítod: szabad-é nekünk adót fizetnünk a császárnak, vagy nem?” (Lk 20:21-22).

Ha őszinték lettek volna e szavak: “tudjuk, hogy te helyesen beszélsz és tanítasz” (Lk 20:21), felértek volna egy csodálatos vallomással. Megtévesztő szándékkal ejtették ki őket, a bizonyágtétel mégis igaz volt. A farizeusok tudták, hogy Krisztus helyesen beszél és tanít, és saját bizonyágtételük ítéli el őket.

A kérdezők azt hitték, megfelelően palástolják szándékukat, Jézus azonban nyitott könyvként olvasott szívükben, és leleplezte képmutatásukat. “Mit kísértetek engem?” (Lk 20: 23) - kérdezte, és ezzel - bár nem kérték - jelt adott nekik: megmutatta, hogy ismeri titkos szándékukat. Még inkább összezavarodtak, amikor hozzátette: “Mutassatok nekem egy pénzt” (Lk 20:24). Odahoztak egyet, s Ő megkérdezte: “Kinek a képe és felirata van rajta? És felelvén, mondanak: A császáré.” Jézus a pénzen levő felíratra mutatott, és így

[507]

szólt: “Adjátok meg azért ami a császáré, a császárnak, és ami az Istené, az Istennek” (Lk 20:24-25).

A kémeek azt várták, hogy Jézus közvetlenül - vagy így, vagy úgy - válaszol kérdésükre. Ha azt mondja: törvénytelen dolog adót fizetni a császárnak, feljelentették volna a római hatóságoknál, és letartóztatják lázadás szításáért. Ha kijelenti, hogy az adófizetés törvényes, elhatározták, hogy bevádolják a népnél, mert ellentmond Isten törvényének. Most zavarba jöttek, legyőzöttnek érezték magukat. Tervük szétzilálódott. Olyan sommás választ kaptak kérdésükre, amire nem volt mit mondaniuk.

Krisztus felelete nem kibúvó volt, hanem a kérdés elfogulatlan megválaszolása. Kezében tartotta a római érmét, melyre a császár nevét és képét nyomták, és kijelentette, hogy mivel a római hatalom védelme alatt élnek, kötelesek megadni ennek a hatalomnak a kért támogatást egészen addig, amíg az nem ütközik magasabb kötelezettségükkel. Az ország törvényeinek békeszeretően alá kell vetniük magukat, de elsődlegesen mindenkor Istenhez kell hűségesek lenniük.

A Megváltó szavai “Adjátok meg ami az Istené, az Istennek” (Lk 20:25) - súlyos dorgálást jelentettek az ármánykodó zsidóknak. Ha hűségeseen teljesítették volna Isten iránti kötelességüket, nem váltak volna megtört, idegen hatalomnak alávetett nemzetté. Nem lengett volna római zászló Jeruzsálem felett, nem állt volna római őrszem kapujában, nem uralkodott volna római helytartó falai közt. A zsidó nemzet ekkor viselte Istentől való eltávolodásának büntetését.

Amikor a farizeusok meghallották Krisztus válaszát, “elcsodálkoznak; és otthagynak őt, elmenének” (Mt 22: 22). Jézus megdorgálta képmutatásukat, elbizakodottságukat, de ugyanakkor egy nagy alapvetet is felállított, mely világosan meghatározza az ember kötelességét a polgári kormányzat, illetve Isten iránt. Sokak lelkében elcsitult egy nyugtalanító kérdés. Attól fogva a helyes elvhez tartották magukat. Bár sokan elégedetlenül távoztak, de látták, hogy a kérdés alapját képező elvet Krisztus világosan kifejtette. Csodálták éleslátását.

Alighogy elhallgattak a farizeusok, amikor a szadduceusok jöttek elő körmönfont kérdéseikkel. A két párt között kibékíthetetlen ellentét feszült. A farizeusok mereven ragaszkodtak a hagyományokhoz. Pontosan végrehajtották a külső ceremóniákat, szorgalmasan

tisztálkodtak, böjtöltek, hosszan imádkoztak, hivalkodva alamizsnát osztogattak. Krisztus azonban kijelentette, hogy hiábavalóvá tették Isten törvényét, mivel emberek parancsolatait és tantételeit oktatták. Mint osztály, vakhitűek és képmutatóak voltak, de akadtak köztük őszintén kegyesek is, akik elfogadták Krisztus tanításait és tanítványaivá lettek. A szadduceusok elvetették a farizeusok hagyományait. Azt állították, hogy a Szentírás nagyobb részében hisznek, és életelvnek tekintik azt, de valójában szkeptikusok és materialisták voltak.

A szadduceusok tagadták az angyalok létezését, a halottak feltámadását, a jövő élet tanítását a jutalmakkal és büntetésekkel együtt. Mindezekben a kérdésekben különböztek a farizeusoktól. A két párt közötti vita a feltámadás tárgyában csúcsosodott ki. A farizeusok szilárdan hittek a feltámadásban, de ezekben a jövő állapotot illető vitákban elbizonytalanodtak. A halál számukra megmagyarázhatatlan rejtélynek számított. Képtelenek voltak megfelelni a szadduceusok érveire, s ez folytonos ingerültségre adott okot. A két párt közötti megbeszélések rendszerint mérges vitákba torkollottak, melyek nyomán messzebb kerültek egymástól, mint azelőtt.

Számbelileg a szadduceusok messze alulmaradtak ellenfeleiktől, nem tudtak olyan erős befolyást gyakorolni a köznépre. Számos gazdag ember akadt köztük, akik befolyásukat vagyonuk révén érvényesíthették. Soraikba tartozott a papok többsége, rendszerint közülük választották a főpapot. Ez viszont azzal a kifejezett kikötéssel járt, hogy nem hangoztathatják kétkedő álláspontjukat. A farizeusok száma és népszerűsége miatt a szadduceusoknak külsőleg titkolniuk kellett tantételeiket, amikor papi hivatalt töltöttek be, de a pusztán tény, hogy ilyen tisztségre választhatók voltak, növelte tévedéseik befolyását.

A szadduceusok elvetették Jézus tanítását. Őt olyan lelkiület hatotta át, melynek a megnyilvánulásait nem ismerték el. Istenre és az eljövendő életre vonatkozó tanításai ellenkeztek elméleteikkel. Hittek Istenben, mint az egyedüli embernél magasabb rendű lényben, de érvelésük szerint a mindent átfogó gondviselés és az isteni előrelátás megfosztaná az embert szabad erkölcsi tevékenységétől, és szolgálai helyzetbe süllyesztené. Hitük szerint Isten az embert a teremtés után magára hagyta, magasabb befolyásoktól mentesen. Úgy tartották, hogy az ember szabadon irányítja életét, alakítja a

világ eseményeit, sorsa a saját kezében van. Tagadták, hogy Isten Lelke emberi erőfeszítések vagy természeti eszközök által munkálkodna. Azt azonban vallották, hogy természetes képességeinek helyes kiaknázásával az ember felemelkedhet és megvilágosodhat, élete szigorú, önmehtagadó gyakorlatok által megtisztulhat.

Istenről alkotott felfogásuk formálta jellemüket is. Ahogyan nézetük szerint Ő nem érdeklődik az ember iránt, úgy ők is kevésbé törődtek egymással: nemigen volt egység közöttük. Mivel nem ismerték el a Szentlélek befolyását az ember cselekedeteire, ereje nem nyilvánult meg életükben. A többi zsidóhoz hasonlóan ők is igen büszkék voltak, amiért születésük révén Ábrahám gyermekei, és szigorúan ragaszkodnak a törvény követelményeihez, viszont hiányzott náluk a törvény valódi lelkülete és Ábrahám hite, jósága. Természetes rokonszenvük szűk körre terjedt ki. Hitték, hogy minden ember biztosíthatja magának az élet kényelmét és áldásait, de szívüket nem érintették mások szükségletei, szenvedései. Önmaguknak éltek.

Krisztus szavaival és tetteivel bizonyoságot tett az isteni erőről, mely természetfeletti eredményeket szül, a jelenlegin túli jövőendő életről, valamint Istenről, az emberiség Atyjáról, aki mindig figyel gyermekeinek érdekeire. Feltárta az isteni erő jóságos, könyörületes munkáját, mely megrótt a szadduceusok önző elkülönülését. Azt tanította, hogy az ember időleges és örök javára Isten indítja a szívet a Szentlélek által. Rámutatott: tévedés azt hinni, hogy emberi erő átformálhatja a jellemet - ez csak Isten Lelke által lehetséges.

A szadduceusok elhatározták, hogy ezt a tanítást kétségbe vonják. Vitába akartak szállni Jézussal, és biztosak voltak benne, hogy rossz hírbe hozhatják, ha nem is biztosíthatják elítélését. A feltámadás témáját választották a kikérdezésre. Ha egyetért velük, még inkább megsérti a farizeusokat. Ha ellentmond nekik, elhatározták, hogy nevetségessé teszik tanítását.

A szadduceusok úgy okoskodtak, hogy ha a test mind halhatatlan, mind halandó állapotában ugyanazokból az anyagi részecskékből áll, akkor a halálból történő feltámadás után is kell lennie húsnak és vérnek, s az örökkévalóságban a földön megszakadt életnek kell folytatódnia. Ebben az esetben következtetésük szerint a földi kapcsolatok is folytatódnak, minden ugyanúgy megy tovább, mint a halál előtt, ennek az életnek a gyarlóságai, szenvedélyei ismétlődnek az eljövendő életben is.

A kérdésre adott válaszában Jézus fellebbentette a fátylat a jövő életéről. “A feltámadáskor - mondta - sem nem házasodnak, sem férjhez nem mennek, hanem olyanok lesznek, mint az Isten angyalai a mennyben” (Mt 22:30). Rámutatott, hogy a szadduceusok hite téves. Kiindulópontjuk hamis. “Tévelyegtek, - tette hozzá - mivelhogy nem ismeritek sem az írásokat, sem az Istennek hatalmát” (Mt 22:29). Nem képmutatással vádolta őket, mint a farizeusokat, hanem hitbéli tévelygéssel.

A szadduceusok azzal hízelegtek maguknak, hogy a világon a legszigorúbban ragaszkodnak az Írásokhoz. Jézus azonban megmutatta, hogy nem ismerik azok valódi értelmét. A tudást csak a Szentlélek világossága teheti helyére a szívben. Zavaros hitük és értelmi sötétségük oka Jézus szerint, hogy nem ismerik sem az Írásokat, sem az Isten hatalmát. Isten titkait véges okoskodásuk keretei közé akarták szorítani. Krisztus felhívta őket: nyissák meg értelmüket a szent igazságok előtt, ez kiszélesíti és elmélyíti felfogásukat. Ezek válnak hitetlenekké, mert véges elméjük nem értheti meg Isten titkait. Nem tudják megmagyarázni az isteni erő csodás megnyilatkozását, a gondviselést, ezért az ilyen erő bizonyítékait elutasítják, azt a természet olyan működésének tulajdonítják, amit még kevésbé tudnak megmagyarázni. A bennünket körülvevő rejtélyek egyetlen kulcsa, ha felismerjük bennük Isten jelenlétét és erejét. Az embernek el kell ismernie Istent, a világegyetem Teremtőjét, aki parancsol és végrehajt mindenenek. Átfogóbb ismerettel kell rendelkeznie Isten jelleméről és művének titkairól.

Krisztus kijelentette hallgatóinak, hogy ha nem létezne feltámadás a halálból, az Írásoknak - melyekben állítólag hisznek - semmi hasznuk nem volna. Így szólt: “A halottak feltámadása felől pedig nem olvastátok-é, amit az Isten mondott néktek, így szólván: Én vagyok az Ábrahám Istene és az Izsák Istene, és a Jákób Istene; az Isten nem holtaknak, hanem élőknek Istene” (Mt 22:31-32). Isten nyilvántartja a számunkra nem létező dolgokat. Kezdetől látja a véget, munkájának eredményét úgy tekinti, mintha már bevégezte volna. A drága holtak Ádámtól kezdve egészen a legutolsó meghaló szentig meghallják majd Isten Fiának hangját, s előjönnek a sírból a halhatatlan életre. Isten az ő Istenük lesz, ők pedig az Ő népe lesznek. Meghitt, gyöngéd kapcsolat fog fönnállni Isten és a feltámadott

szentek között. Ezt az állapotot - melyet terve előirányzott - úgy tekinti, mintha máris létezne. Isten számára a holtak élnek.

Krisztus szavaival elhallgattatta a szadduceusokat. Nem tudtak válaszolni neki. Egyetlen szót sem mondott, melybe a legkisebb mértékben is bele tudtak volna kapaszkodni, hogy elítélhessék. El-lenségei semmit sem nyertek, csak a nép megvetését.

A farizeusok mégsem adták föl a reményt, hogy olyan kijelentést csikarhatnak ki belőle, melyet felhasználhatnak ellene. Rávettek egy bizonyos tanult írástudót, kérdezze meg Jézust, a törvény tíz parancsolata közül melyik a legnagyobb jelentőségű.

A farizeusok az első négy parancsolatot dicsőítették, melyek az ember kötelességére mutatnak Alkotója iránt. Szerintük ez sokkal lényegesebb, mint a másik hat, mely az ember embertársaival szembeni kötelességét határozza meg. Ennek eredményeként nagyban hiányzott náluk a gyakorlati kegyesség. Jézus megmutatta a népnek ezt az óriási hiányosságukat, és a jó cselekedetek szükségességét. Kijelentette, hogy a fát gyümölcsseiről ismerik meg. Emiatt azzal vádolták, hogy az utolsó hat parancsolatot az első négy fölé emeli.

A törvénytudó közvetlenül kérdezte meg Jézust: "Melyik az első minden parancsolatok között?" Krisztus válasza is egyenes és ellentmondhatatlan: "Minden parancsolatok között az első: Halljad Izrael: Az Úr, a mi Istenünk egy Úr. Szeressed azért az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, és teljes elmédből és teljes erődből. Ez az első parancsolat." A második hasonlatos az elsőhöz - mondta Krisztus -, mert abból következik: "Szeresd felebarátodat, mint magadat. Nincs más ezeknél nagyobb parancsolat" (Mk 12: 28-31). "E két parancsolattól függ az egész törvény és a próféták" (Mt 22: 40).

A Tízparancsolat első négy parancsa ebben az egyetlen hatalmas előírásban foglalható össze: "Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből" (Mt 22: 37; 5Móz 6: 5). Az utolsó hat a másodikban összegezhető: "Szeresd felebarátodat, mint magadat" (Mt 22:39; 3Móz 19:18). Mindkét parancsolat a szeretet alapelvének kifejezése. Nem lehet az elsőt megtartani és a másodikat megszegni, sem a másodikat megtartani és közben az elsőt megszegni. Ha Isten elfoglalja jogos helyét a szív trónusán, felebarátunk is az őt megillető helyre kerül. Úgy fogjuk szeretni, mint önmagunkat. Csak ha Istent mindenek fölött szeretjük, akkor szerethetjük felebarátunkat elfogultság nélkül.

Mivel az összes parancsolat összefoglalható az Isten és ember iránti szeretetben, ebből következik, hogy ennek az alapelvnek az áthágása nélkül egyetlen parancsolat sem szeghető meg. Ezáltal Krisztus arra tanította hallgatóit, hogy Isten törvénye nem megannyi különféle parancsolatból áll, melyek közül egyesek nagyjelentőségűek, mások viszont kevésbé fontosak, és büntetlenül mellőzhetőek. Urunk isteni egységben mutatja be az első négy és az utolsó hat parancsolatot, s arra tanít, hogy az Isten iránti szeretet az összes parancsolatával szembeni engedelmisségben nyilvánul meg.

Az írástudó, aki megkérdezte Jézust, sokat olvasta a törvényt, és megdöbbsent e szavakon. Nem várta volna, hogy Jézus ilyen mélyen és alaposan ismeri az Írásokat. Látóköre tágult a szent parancsolatok alatt rejlő elvek tekintetében. Az összegyűlt papok és vezetők előtt őszintén bevallotta, hogy Krisztus helyesen értelmezi a törvényt. Ezt mondta:

“Jól van, Mester, igazán mondád, hogy egy Isten van, és nincsen kivüle más. És szeretni őt teles szívből, tel és elméből, teles lélekből és teles erőből, és szeretni embernek felebarátját, mint önmagát, többet ér minden égőáldozatnál és véres áldozatnál” (Mk 12:32-33).

Krisztus válaszában bölcsessége meggyőzte az írástudót. Tudta, hogy a zsidó vallás inkább a külső ceremóniákból áll, mint a belső kegyességből. Volt némi fogalma a pusztai ceremóniális áldozatok, és a bűnért való engesztelés céljából hit nélkül történő vérontás értelmetlenségéről. Az Isten iránti szeretet és engedelmisség, az emberek iránti önzetlen megbecsülés ezeknél a rítusoknál értékesebbnek tűnt szemében. Ennek a férfinak a készsége, amivel elismerte Krisztus gondolkodásmódjának helyességét, határozott és azonnali válasza a nép előtt merőben más lelkiületet igazolt, mint a papoké és a főembereké. Jézus szíve megindult ennek az őszinte írástudónak a láttán, aki merte vállalni a papok rosszallását és a főemberek fenyegetését: elmondta szívének meggyőződését. “Jézus pedig látván, hogy bölcsen felelt vala, monda néki: Nem messze vagy az Isten országától” (Mk 12:34).

Az írástudó közel volt Isten országához, mert felismerte, hogy az igazság tettei kedvesebbek Istennek, mint az égőáldozatok és felajánlások. Fel kellett azonban ismernie Krisztus isteni jellemét, hogy hit által erőt nyerjen, és igazságot cselekedjen. A rituális szolgálat értéktelen, ha nincs kapcsolatban Krisztussal élő hit által. Még az

[513] erkölcsi törvény is elveszti célját, ha nem a Megváltóval összefüggésben értelmezzük. Krisztus ismételtén megmutatta, hogy Atyjának törvénye mélyebb pusztán irányadó parancsoknál. A törvényben ugyanaz az elv testesül meg, ami az evangéliumban is megnyilatkozik. A törvény rámutat az ember kötelességére, megmutatja bűneit. Krisztusra kell tekintenie megbocsátásért, erőért, hogy tehesse, amit a törvény magában foglal.

A farizeusok közel húzódtak Jézushoz, amikor az írástudó kérdésére válaszolt. Ekkor Ő megfordult, és számukra tett föl egy kérdést: “Miképpen vélekedtek ti a Krisztus felől? Kinek a fia?” (Mt 22:42). Ez a kérdés a Messiásra vonatkozó hitük próbája volt: vajon egyszerű embernek vagy Isten Fiának tekintik-e Őt. Kórusban hangzott a válasz: “A Dávidé” (Mt 22:42). Ezt a címet adta a prófécia a Messiásnak. Amikor Jézus hatalmas csodáival nyilvánította ki istenségét, amikor betegeket gyógyított, halottakat támasztott fel, az emberek kérdezték maguk között: “Nem ez-e a Dávidnak ama Fia?” (Mt 12:23). A kananeus asszony, a vak Bartimeus és sokan mások így kiáltottak hozzá segítségért: “Uram, Dávidnak fia, könyörülj rajtam!” (Mt 15:22). Jeruzsálemi bevonulásakor üdvivalgásokkal köszöntötték: “Hozsánna a Dávid fiának! Áldott, aki jó az Úrnak nevében!” (Mt 21:9). Azon a napon a kisgyermek a templomban visszhangozták, örömmel tulajdonították Neki e nevet. Sokan azonban, akik Jézust Dávid Fiának hívták, nem ismerték el istenségét. Nem értették meg, hogy Dávid Fia egyúttal Isten Fia is.

Jézus válaszolt arra az állításra, hogy a Krisztus Dávid Fia: “Miképpen hívja tehát őt Dávid lélekben Urának, ezt mondván: Monda az Úr az én Uramnak: Ül az én jobb kezem felől, míglen vetem a te ellenségeidet a te lábaid alá zsámolyul. Ha tehát Dávid Urának hívja őt, mi módon fia? És senki egy szót sem felelhet vala néki; sem pedig nem meri vala őt e naptól fogva többé senki megkérdezni”

[514] (Mt 22:43-46; Zsolt 110:1).

Jaj a farizeusoknak

Ez volt az utolsó nap, amikor Krisztus a templomban tanított. A Jeruzsálembé gyűlt hatalmas tömeg figyelme teljesen Felé irányult, az emberek a templomudvaron zsúfolódtak össze, figyelték a kialakuló vitát, mohón lestek minden Jézus ajkáról elhangzó szót. Még sohasem voltak tanúi ilyen jelenetnek. Ott állt az ifjú galileai a maga egyszerűségében, körülötte álltak a papok díszes öltözékben, a főemberek köntösükben, magas pozíciójukat mutató jelvényeikkel, az írástudók a tekercsekkel a kezükben, melyekre gyakran utaltak. Jézus nyugodtan, egy király méltóságával állt előttük. Mennyei tekintéllyel felruházottan, megingathatatlanul nézte ellenségeit, akik tanításait megvetették és elutasították, életét szomjazták. Nagy számban ostromolták Őt, ám törbe ejtésére és elítélésére irányuló terveik hiábavalónak bizonyultak. Egyik kihívás után jött a másik, s Ő a tiszta, világos igazságot képviselte a papok és farizeusok sötétségével, tévedéseivel szemben. A vezetők elé tárta valódi állapotukat és a visszafizetést is, mely bizonyosan követni fogja gonosz tetteiket. A figyelmeztetés híven elhangzott. Krisztusnak még valamit meg kellett tennie. Egy másik célkitűzést is meg kellett valósítania.

Az emberek érdeklődése nőttön nőtt Krisztus és munkája iránt. Tanítása lenyűgözte őket, de ugyanakkor meg is zavarodtak. A papokat és rabbikat tisztelték tudásukért, látszólagos kegyességükért. Vallási ügyekben mindig feltétlenül alávetették magukat tekintélyüknek. Most pedig azt látták, hogy ezek a férfiak meg akarják rontani Jézus hitelét, azét a tanítóét, akinek erénye és tudása minden támadás után még fényesebben ragyogott. Nézték a papok és vének elborult ábrázatát, bosszúságot és zavart láttak rajtuk. Csodálták, miért nem hisznek a főemberek Jézusban, amikor tanításai olyan világosak és egyszerűek. Maguk sem tudták, melyik utat válasszák. Felvilanyozottan figyelték, mit tesznek azok, akiknek tanácsát mindig követték.

Krisztus példázatainak kettős célja volt: figyelmeztetni a vezetőket, és oktatni a tanulni hajlandó népet. Még világosabban kellett

[515]

beszélne a nép szellemi rabságba került hagyománytisztelete, valamint a bűnös papságba vetett vakhite miatt. Ezeket a láncokat Krisztusnak össze kellett törnie. Még tökéletesebben le kellett lépnie a papok, vezetők és farizeusok jellemét.

“Az írástudók és a farizeusok - mondotta - a Mózes székében ülnek: Annakokáért amit parancsolnak néktek, mindazt megtartsátok és megcselekedjétek; de az ő cselekedeteik szerint ne cselekedjétek. Mert ők mondják, de nem cselekszik” (Mt 23:2-3). Az írástudók és farizeusok állításuk szerint a Mózeséhez hasonló tekintéllyel rendelkeznek. Az ő helyét igényelték, mint a törvény magyarázói és a nép bírái. Mint ilyenek a néptől a legtökéletesebb meghajlást és engedelmességet követelték. Jézus megparancsolta hallgatóinak: tegyék, amit a rabbik a törvény szerint tanítanak, de ne kövessék példájukat. Ők maguk sem gyakorolták a saját tanításukat.

Sok olyan dolgot tanítottak, ami ellenkezett az Írásokkal. Jézus így szólt: “Ők nehéz és elhordozhatatlan terheket kötöznek egybe, és az emberek vállaira vetik; de ők az ujjukkal sem akarják azokat illetni” (Mt 23:4). A farizeusok rengeteg szabályt adtak utasításba. Ezek a hagyományokon alapultak, és ésszerűtlenül leszűkítették a személyes szabadságot. A törvény egyes szakaszait úgy magyarázták, mint a népre kényszeríthető előírásokat, melyeket ők maguk titkon semmibe vettek, és ha céljaikat szolgálták, akkor valójában mentességet igényeltek.

Céljuk állandóan az volt, hogy kegyességüket mutogassák. Semmit sem tartottak túl szentnek, hogy ezt a célt szolgálja. Mózesnek Isten megmondotta parancsolatairól: “Kössed azokat a te kezedre jegyül, és legyenek homlokkötőül a te szemeid között” (5Móz 6:8). E szavaknak mély jelentésük van. Amikor valaki Isten Igéjéről elmélkedik és gyakorolja azt, az egész ember nemesedik. Igazságos és irgalmas cselekedetek által a kezek jegyként mutatják meg Isten törvényének elveit. Mentések maradnak a megvesztegetéstől, minden romlott, csaló dologtól. Szorgalmasan cselekszik a szeretet és könyörületesség tetteit. A nemes célra figyelő szemek tiszták és igazak lesznek. A kifejező arc, a beszélő szemek tanúsítják annak szeplőtlen jellemét, aki szereti és tiszteli Isten Igéjét.

[516]

Krisztus idejében a zsidók ebből semmit sem érzékeltek. A Mózesnek adott parancsot úgy értelmezték, hogy a Szentírás előírásait az embernek viselnie kell magán. Ennek megfelelően pergamen csí-

kokra írták azokat, és feltűnően fejükre és csuklójukra csavarták. Ettől azonban Isten törvénye még nem kapcsolódott szorosabban értelmükhöz és szívükhöz. Ezeket a pergameneket csak jelként, figyelemfelhívásra használták. Úgy gondolták, hogy azok viselőjüknek az odaszentelődés légkörét kölcsönzik, ami tiszteletet parancsol a nép részéről. Jézus félresöpörte ezt a hiú tettetést:

“Minden ő dolgaikat pedig csak azért cselekszik, hogy lássák őket az emberek: mert megszelesítik az ő homlokszíjaikat, és megnagyobbítják az ő köntöseik peremét; és szeretik a lakomákon a főhelyet, és a gyülekezetekben az előlülést. És a piacokon való köszöntéseket, és hogy az emberek így hívják őket: Mester, Mester! Ti pedig ne hívassátok magatokat Mesternek, mert egy a ti Mesteretek, a Krisztus; ti pedig mindnyájan testvérek vagytok. Atyátoknak se hívjatok senkit e földön; mert egy a ti Atyátok, aki a mennyben van. Doktoroknak se hívassátok magatokat, mert egy a ti Doktorotok, a Krisztus” (Mt 23:5-10). A Megváltó ilyen egyszerű szavakkal fedte fel a magának mindig helyet és hatalmat kereső önző becsvágyat, mely hamis alázatot mutat, miközben a szívet telhetetlenség, irigység tölti el. Ha valaki lakomát rendezett, a vendégeket rangjuknak megfelelően ültette: aki a legmegtisztelőbb helyre került, az részesült a legnagyobb figyelemben, különleges kiváltságban. A farizeusok mindig igyekeztek biztosítani az ilyen megtiszteltetéseket. Ezt a gyakorlatot dorgálta meg Jézus.

Megróttá a rabbi vagy mester megszólítás megkövetelésében megmutatkozó hiúságot is. Az ilyen cím - jelentette ki - nem embert, hanem Krisztust illeti meg. Papok, írástudók, vezetők, törvénytudók és tanítók mindnyájan testvérek, egyetlen Atya gyermekei. Jézus a nép lelkére kötötte: ne adjanak embernek olyan megtisztelő címet, mely arra mutatna, hogy az illető uralkodhat lelkiismeretük vagy hitük felett.

Ha Krisztus ma a földön élne, olyanokkal körülvéve, akik a “tisztelendő” vagy “főtisztelendő” címet akarják, nem ismételné-e meg kijelentését?: “Ti pedig ne hívassátok magatokat Mesternek, mert egy a ti Mesteretek, a Krisztus” (Mt 23:8). Az Írás kijelenti Istenről: “Szent és rettenetes az ő neve” (Zsolt 111:9). Ki az emberi lény, akit ez a cím megilletne? Milyen keveset tud az ember felmutatni a bölcsességből és igazságosságból, melyre e cím utal! Milyen sokan vannak e cím igénylői között, akik hamisan képviselik

Isten nevét és jellemét! Jaj, hányszor rejtik a világi becsvágyat, önkényt, a legaljasabb bűnöket magas és szent hivatal hímzett ruhája alá! A Megváltó folytatta:

“Hanem aki a nagyobb közöttetek, legyen a ti szolgátok. Mert aki magát felmagasztalja, megaláztatik; és aki magát megalázza, felmagasztaltatik” (Mt 23:11-12). Krisztus újból és újból azt tanította, hogy az igazi nagyság mértéke az erkölcsi érték. A menny mércéje szerint a jellem nagyságát az határozza meg, hogy embertársaink javára élünk-e, a szeretet és irgalmasság cselekedeteit műveljük-e. Krisztus, a dicsőség királya az elbukott ember szolgája volt.

“Jaj néktek képmutató írástudók és farizeusok - mondta Jézus - mert a mennyeknek országát bezárjátok az emberek előtt; mivelhogy ti nem mentek be, akik be akarnának menni, azokat sem bocsátjátok be” (Mt 23:13). Az Írások félremagyarázásával a papok és törvénytanárok elvakították azok elméjét, akik máskülönben elfogadták volna Krisztus országának ismeretét, és azt a belső, isteni életet, ami alapvető az igazi szentség eléréséhez.

“Jaj néktek képmutató írástudók és farizeusok, mert felemésztitek az özvegyek házát, és színből hosszan imádkoztok; ezért annál súlyosabb lesz a ti büntetésetek” (Mt 23:14). A farizeusok kiterjedten befolyásolták a népet, s ezt saját érdekeik szolgálatára használták fel. Megnyerték a jámbor özvegyek bizalmát, s aztán kötelességükül szabták, hogy vagyonukat vallási célokra ajánlják föl. Amikor már rendelkeztek a pénzzel, a gonosz eltervelői saját hasznukra fordították. Becstelenségüket úgy takargatták, hogy hosszan, nyilvánosan imádkoztak, kegyességüket feltűnően mutogatták. Ez a képmutatás - jelentette ki Krisztus - súlyosabb büntetést hoz rájuk. Ugyanez a dorgálás illet meg ma is sokakat, akik fennen hirdetik kegyességüket. Életüket önzés és telhetetlenség szennyezi, de mindenek fölé a látszólagos tisztaság ruháját öltik, és ezzel egy időre becsapják embertársaikat. Istent azonban nem téveszthetik meg. Ő ismeri a szív minden szándékát, és mindenkit cselekedetei szerint ítél meg.

Krisztus kíméletlenül megfeddte a visszaéléseket, de vigyázott, hogy ne csökkentse a kötelességeket. Megdorgálta az önzést, mely kicsikarta és helytelenül használta föl az özvegyek ajándékait. Ugyanakkor megdicsérte az özvegyet, aki elhozta áldozatát Isten kincstárába. Az, hogy az emberek visszaélnek az adománnyal, az adakozót nem fosztja meg Isten áldásától.

Jézus abban az udvarban volt, ahol az adományok ládája állt, és figyelte, kik helyezik el ajándékaikat. A gazdagok közül sokan nagy összegeket hoztak, amit kérkedve helyeztek el. Jézus szomorúan nézte őket, de nem fűzött megjegyzést önkéntes adományaikhoz. Hirtelen felderült az arca, amikor látta, hogy egy szegény özvegy közeledik tétován, mintha félne, nehogy észrevegyék. Amint a gazdagok és döllyfösek méltóságteljesen elhaladtak mellette, hogy elhelyezzék adományaikat, ő visszahúzódott, alig mert továbbmenni. Mégis akart valamit tenni - bármily kicsiny legyen is az - a szeretett ügyért. Nézte az adományt a kezében. A körülötte állók adományaihoz képest csekélység, de ez volt mindene. Leste az alkalmat, gyorsan bedobta két fillérét, s megfordult, hogy elsiessen. Ám közben a tekintete találkozott Jézus komolyan rászzegeződő szemével.

A Megváltó odahívta tanítványait, rámutatott az özvegy szegénységére. Azután dicsérő szavai ütötték meg a nő fülét: "Igazán mondom néktek, hogy e szegény özvegy mindenkinél többet vete" (Lk 21:3). Örömkönnyek gyűltek az özvegy szemébe, mikor látta, hogy tettét megértették és értékelték. Sokan azt tanácsolták volna neki, hogy tartsa meg magának a két fillért: ha a jóltartott papok kezére jut, úgylis értéktelenné lesz a sok, perselybe rakott értékes adomány közt. Jézus azonban megértette az özvegy indítékát. A nő hitt abban, hogy a templomi szolgálat Isten rendelése, és ami tőle telt, azt igyekezett megtenni annak fenntartására. Megtette, amit tehetett, cselekedete örök időkre fennmaradt emlékezetére, öröme az örökkévalóságra. Az adománnyal szívét adta oda, annak értékét nem a pénz értéke határozta meg, hanem az Isten iránti szeretet és a műve iránti érdeklődés, ez volt tettének indítóoka.

Jézus azt mondta a szegény özvegyről: "mindenkinél többet vete" (Lk 21:3). A gazdagok fölöslegükből ajánlottak fel, sokan azért, hogy lássák és tiszteljék őket az emberek. Hatalmas adományaik nem fosztották meg őket kényelmüktől, sőt a fényűzéstől sem, ez nem kívánt tőlük áldozatot, s adományuk össze sem hasonlítható az özvegy két fillérével.

Az indíték határozza meg cselekedeteink jellegét, az pecsételi őket becstelenséggé vagy magas erkölcsi értéké. Isten nem a nagy dolgokat - melyeket minden szem lát és minden nyelv dicsér - tartja a legdrágábbaknak.

Az örömmel teljesített apró kötelességek, a látványosság nélküli kicsiny ajándékok - melyek emberi szemnek értéktelennek tűnhetnek - gyakran a legnagyobbak számára. A hű és szerető szív a legköltségesebb ajándéknál is drágább Istennek. A szegény özvegy életszükségletét adta, hogy azt a kicsit megtehesse, amit tett. Megtagadta magától az ételt, hogy azt a két fillért a szeretett ügyre fordíthassa. Ezt hittel tette, bízott mennyei Atyjában, hogy nem feledkezik meg nagy szükségéről. Ez az önzetlen lelkület és gyermeki hit érdemelte ki a Megváltó dicséretét.

Sok szegény vágyik arra, hogy kifejezze háláját Istennek kegyelméért és igazságáért. Nagyon szeremének osztolni testvéreikkel a szolgálat fenntartásában. Ezeket a lelkeket nem szabad visszautasítani. Hadd helyezték el filléreiket a menny takarékpénztárában. Ha az Isten iránti szeretettől fűtött szívből származnak, ezek a jelentéktelen apróságok megszentelt adományokká válnak, felbecsülhetetlen áldozattá, melyet Isten kedvesen fogad és megáld.

Amikor Jézus azt mondta az özvegyről: "mindenkinél többet vete" (Lk 21:3), szavai igazak voltak nemcsak az indíték szempontjából, hanem az ajándék kihatása szempontjából is. A "két fillér, azaz egynegyed pénz" Isten kincstárába jóval nagyobb összeget hozott, mint a gazdag zsidók adományai. Annak a csekély adománynak a hatása olyan volt, mint a patak, melynek forrása kicsiny, de egyre szélesedik és mélyül, ahogy korszakokon áthalad. Ezer módon járult hozzá a szegények megsegítéséhez és az evangélium terjesztéséhez. A nő önfeláldozó példája ezer meg ezer szívre hatott és újra hatott minden korban, minden földön. Szól a gazdaghoz és a szegényhez, akiknek adományai óriásira növelték ajándékának értékét. Isten áldása az özvegy két fillérére hatalmas eredmények forrása lett. Így lesz ez minden Isten dicsőségére őszintén véghezvitt cselekedettel, minden átnyújtott ajándékkal. Ez összekapcsolódik a Mindenható szándékával. Olyan jó dolgokat eredményez, melyeket ember nem mérhet föl.

A Megváltó folytatta az írástudók és farizeusok feddését: "Jaj néktek, vak vezérek, akik ezt mondjátok: Ha valaki a templomra esküszik, semmi az; de ha valaki a templom aranyára esküszik, tartozik az. Bolondok és vakok: mert melyik nagyobb, az aranyé, vagy a templom, amely szentté teszi az aranyat? És ha valaki az oltárra esküszik, tartozik az. Bolondok és vakok: mert melyik

nagyobb, az ajándék-é vagy az oltár, amely szentté teszi az ajándékot?” (Mt 23:16-19). A papok Isten követelményeit saját hamis és szűk mértékük alapján magyarázták. Aprólékosan különbséget mérészeltek tenni különféle bűnök viszonylagos súlya között, egyeseket könnyedén elnéztek, másokat - talán csekélyebb kihatásúakat - megbocsáthatatlanoknak ítélték meg. Anyagi megfontolásból egyeseket feloldoztak esküjük alól. Nagy összegekért néha súlyos bűnököt néztek el. Ugyanakkor ezek a papok és vezetők más esetekben súlyos ítéleteket mondtak ki, jelentéktelen áthágásokért.

“Jaj néktek képmutató írástudók és farizeusok! mert megdézsmáljátok a mentát, a kaprot és a köményt, és elhagyjátok amik nehezebbek a törvényben, az ítéletet, az irgalmasságot és a hívséget: pedig ezeket kellene cselekedni, és amazokat sem elhagyni” (Mt 23:23). Ezekkel a szavakkal Krisztus ismét elítéli a visszaélést a szent kötelelességekkel. Magát a kötelelességet nem oldja fel. A tizedrendszert Isten rendelte, és a legrégebbi idők óta megtartották. Ábrahám, a hívők atyja tizedet fizetett mindenből, amije volt. A zsidó vezetők elismerték a tizedfizetés jelentőségét, és ez helyes volt, ám nem hagyták a népet, hogy saját meggyőződésük szerint járjanak el e kötelelességben. Önkényes szabályokat állítottak fel. Olyan bonyolulttá váltak a követelmények, hogy lehetetlen volt teljesíteni őket. Senki sem tudta, mikor tesz eleget kötelezettségének. Ahogyan Isten adta, a törvény igaz és ésszerű volt, ezt pedig a papok és rabbik fárasztó teherré tették.

Isten minden parancsának következményei vannak. Krisztus elismerte a tizedfizetés köteletségét, de megmutatta, hogy ez nem lehet mentség más kötelelességek elhanyagolására. A farizeusok nagyon pontosan fizettek tizedet a kerti füvekből, például mentából, ánizsból, köményből, ez alig került valamibe, viszont hírnevüket öregbítette pontosságuk és szentségük miatt. Ugyanakkor értelmetlen korlátozásaik elnyomták a népet, és lerombolták a tiszteletet Isten saját elrendelésű szent rendszere iránt. Az emberek gondolatait jelentéktelen különbségtételekkel kötötték le, figyelmüket elfordították az alapvető igazságoktól. A törvény nehezebb pontjait, a jogosságot, az irgalmasságot és az igazságot elhanyagolták. “Ezeket kellene cselekedni, - mondta Krisztus és amazokat sem elhagyni” (Mt 23:23).

Más törvényeket is hasonlóképpen csavartak el az írástudók. A Mózes által adott utasítások szerint tilos volt bármilyen tisztátalan

[521] dolgot megenni. Tilos volt a disznóhús és bizonyos egyéb állatok húsának fogyasztása, mint amelyek tisztátalanná teszik a vért és megrövidítik az életet. A farizeusok azonban nem hagyták annyiban ezeket a korlátozásokat, ahogyan Isten rendelte. Felhatalmazás nélkül szélsőségekbe merültek. Többek között a néptől megkövetelték az összes felhasznált víz megszűrését, nehogy a legkisebb rovar legyen benne, ami a tisztátalan állatok közé sorolható. Jézus szembeállította ezeket a jelentéktelen megkötéseket a farizeusok valóságos bűneinek nagyságával, és így szólt hozzájuk: “Vak vezérek, akik megszűritek a szűnyogot, a tevét pedig elnyelitek” (Mt 23: 24).

“Jaj néktek képmutató írástudók és farizeusok! mert hasonlósak vagytok a meszelt sírokhoz, amelyek kívülről szépeknek tetszenek, belül pedig holtaknak csontjaival és minden undoksággal rakvák” (Mt 23:27). Ahogyan a fehérre meszelt és szépen díszített sír belül rothadó maradványokat tartalmaz, úgy a papok és vezetők külső szentsége is bűnt rejtegetett. Jézus folytatta:

“jaj néktek képmutató írástudók és farizeusok! mert építitek a próféták sírjait és ékesítgetitek az igazak síremlékeit. És ezt mondjátok: Ha mi atyáink korában éltünk volna, nem lettünk volna az ő bűntársaik a próféták vérében. Így hát magatok ellen tesztek bizonyosságot, hogy fiai vagytok azoknak, akik megölték a prófétákat” (Mt 23: 29-31). Az elhunyt próféták iránti tiszteletük kifejezésekképpen a zsidók igen buzgón díszítgették sírjaikat, de tanításaikat nem hasznosították, dorgálásaikat nem szívlelték meg.

Krisztus idejében babonás figyelmet tanúsítottak a halottak nyughelyei iránt, a díszítésre hatalmas összegeket fordítottak. Isten szemében ez bálványimádás volt. A halottak iránt tanúsított aránytalan figyelem elárulta, hogy nem szeretik Istent mindenekfelett, sem embertársaikat, mint önmagukat. Ugyanez a bálványimádás hódít tért napjainkban is. Sokan vétkesek az özvegyek és árvák, a betegek és a szegények elhanyagolásában, de ugyanakkor költséges emlékműveket építenek a halottaknak. E célra bőkezűen szentelnek időt, pénzt és munkát, miközben az élők iránti kötelesség - amit Krisztus világosan megparancsolt - elvégezetlen marad.

A farizeusok építgették a próféták sírját, ékesítgették síremléküket, és ezt mondták egymásnak: “Ha mi atyáink korában éltünk volna, nem lettünk volna az ő bűntársaik a próféták vérében” (Mt 23:30). Ugyanakkor készek voltak Isten Fiát megölni. Szolgáljon ez

[522]

tanulságul számunkra. Nyissa meg szemünket, lássuk Sátán hatalmát, miként vezeti félre az igazság fényétől elforduló elmét. Sokan haladnak a farizeusok nyomdokain. Tisztelettel övezik azokat, akik hitükért haltak meg. Csodálkoznak a zsidók vakságán, hogy elvetették Krisztust. Ha mi az Ő korában éltünk volna - jelentik ki - boldogan magunkévá tettük volna tanítását; sosem részesedtünk volna azok bűnében, akik elvetették a Megváltót. Mikor azonban az Isten iránti engedelmesség önmehtagadást és alázatot követel, ugyanezek az emberek elfojtják meggyőződésüket, és mehtagadják az engedelmisséget. Ezáltal ugyanazt a lelkületet nyilvánítják ki, mint a Krisztus által elítélt farizeusok.

A zsidók kevésbé érzékelték a szörnyű felelősséget, amit Krisztus elutasítása jelentett. Attól kezdve, hogy az első ártatlan vér kiontatott, amikor az igaz Ábel elesett Káin kezétől, ismétlődik ugyanaz a történet, s a bűn egyre nő. A próféták minden korban felemelték szavukat a királyok, vezetők és a nép bűnei ellen, az Isten által adott ígéretet szólták, s még életük kockáztatása árán is engedelmeskedtek akarátának. Nemzedékről nemzedékre szörnyű büntetés halmozódott fel a világosság és az igazság elutasítói számára. Ezt Krisztus ellenségei most a saját fejükre vonták. A papok és vezetők bűne minden megelőző generációénál nagyobb volt. A Megváltó visszautasításával minden, Ábeltől Krisztusig meggyilkolt igaz ember véérért felelőssé tették magukat. Csordultig akarták tölteni gonoszságuk poharát. Hamarosan az ő fejükre öntetik, mint visszafizető ítélet. Erre figyelmeztette őket Jézus:

“Hogy reátok szálljon minden igaz vér, amely kiömlött a földön, az igaz Ábelnek véreétől Zakariásnak, a Barakiás fiának véreig, akit a templom és az oltár között megöltetek. Bizony mondom néktek, mindezek reá következnek erre a nemzetségre” (Mt 23:35-36).

A Jézust hallgató írástudók és farizeusok tudták, hogy igazat beszél. Tudták, hogyan gyilkolták meg Zakariás prófétát. Isten figyelmeztető szavai még el sem hagyták ajkát, amikor a hitehagyó királyt sátáni düh kerítette hatalmába, s parancsára a prófétát meggyilkolták. Vére magának a templomudvarnak a köveibe ivódott, s onnan nem lehetett kitörölni. Ott maradt bizonyásként a hitehagyó Izrael ellen. Ameddig a templom áll, az igaz vér feltja Istenhez kiált bosszúért. Amikor Jézus ezekre a félelmetes bűnökre utalt, a rémület moraja zúgott végig a sokaságon.

Jézus előre tekintett, és kijelentette, hogy a zsidók megtéretlensége és Isten szolgálóival szembeni türelmetlensége ugyanaz lesz a jövőben is, ami a múltban:

“Annakokáért ímé prófétákat, bölcseket és írástudókat küldök én hozzátok: és azok közül némelyeket megöltök, és megfeszítetek, másokat azok közül a ti zsinagógáitokban megostoroztok és városról városra üldöztök” (Mt 23:34). Prófétákat és hittelt, Szentlélekkel teljes bölcseket - Istvánt, Jakabot és sok mást - fognak elítélni és lemészárolni. Krisztus égnek emelt kézzel beszélt bíróként az előtte állókhoz, miközben isteni fény ragyogta körül alakját. Hangja - mely oly sokszor gyöngéden kérlelt - most dorgált, elítélt. A hallgatók megremegtek. A szavai és tekintete által keltett benyomás sohasem törlődött ki emlékezetükből.

Krisztus felháborodása a képmutatás, a nagy bűnök ellen irányult, melyekkel az emberek saját lelküket pusztítják, becsapják a népet, tisztességtelenek Istennel. A papok és vezetők megtévesztő, lépre csaló okoskodásában meglátta a sátáni eszközök munkálkodását. Élesen, mélyenszántóan feddte meg a bűnt, de egyetlen szót sem szólt bosszúból. Szent harag töltötte el a sötétség fejedelmével szemben, de hangulata nem volt ingerült. Így az Istennel összhangban élő keresztény, akit a szeretet és irgalmasság édes érzelmei töltenek be, jogos felháborodást érez a bűnnel szemben, de nem viszi rá a szenvedély, hogy gyalázza az őt gyalázókat. Még ha olyanokkal találkozik is, akiket a mélység erői a hamisság fenntartására ösztönöznek, Krisztusban megőrzi nyugalmát, önuralmát.

Isteni szánakozás tükröződött Isten Fiának arcán, amikor egy sóvárgó pillantást vetett a templomra és a hallgatókra. Mély szív-fájdalomtól elcsukló hangon, keserű könnyek között kiáltott fel: “Jeruzsálem, Jeruzsálem! Ki megöli a prófétákat és megkövezed azokat, akik tehozzád küldettek, hányszor akartam egybegyűjteni a te fiaidat, miképpen a tyúk egybegyűjti kis csirkéit szárnya alá; és te nem akartad” (Mt 23:37). Ez az elválás küzdelme. Krisztus siralmával magának Istennek a szívét öntötte ki. Ez az Istenség hosszútűrésének titokzatos búcsúja.

A farizeusok és a szaduceusok egyaránt elhallgattak. Jézus szólította tanítványait, készült elhagyni a templomot, nem mint legyőzött, akinek vissza kell vonulnia ellenségei elől, hanem mint aki befejezte munkáját. Győztesként távozott a küzdelemből.

A Krisztus ajkáról azon a nevezetes napon elhangzó igazság gyöngyszemeit sokan elraktározták szívükben. Bennük új gondolatok keltek életre, új célkitűzések ébredtek, új történelem kezdődött. Krisztus megfeszítése és feltámadása után ezek az emberek előléptek, és a munka nagyságához méltó bölcsességgel és buzgósággal töltötték be isteni küldetésüket. Olyan üzenetet hordoztak, mely az emberek szívéhez szól, gyengítették az ezrek életét oly régóta megkötöző babonákat. Bizonyoságtévésük nyomán az emberi elméletek, filozófiák balga meséknek tűntek. Hatalmas eredmények születtek a Megváltó szavai nyomán, melyeket az elámult, megrettent sokaságnak mondott a jeruzsálemi templomban.

Izrael, a nemzet azonban elvált Istentől. Az olajfa természetes ágai kivágattak: Jézus utoljára tekintett a templom belsejébe, s gyászos pátosszal mondta: “Ímé, pusztán hagyatik néktek a ti házatok. Mert mondom néktek: Mostantól fogva nem láttok engem mindaddig, mígnem ezt mondjátok: Áldott, aki jó az Úrnak nevében!” (Mt 23:38-39). Eddig Atyja házának nevezte a templomot, de most, amikor Isten Fiaként ki kellett vonulnia falai közül, Isten örökre visszavonja jelenlétét az Ő dicsőségére épült templomból. Ettől kezdve a templom szertartásai elveszítették jelentőségüket, és az istentiszteletek üres formává váltak.

[525]

A külső udvarban

“Néhány görög is vala azok között, akik felmenének, hogy imádkozzanak az ünnepen; ezek azért a galileai Bethsaidából való Filephez menének, és kérék őt, mondván: Uram, látni akarjuk Jézust. Megy vala Filep és szóla Andrásnak, és viszont András és Filep szóla Jézusnak” (Jn 12:20-22).

Ebben az időben úgy tűnt, hogy Krisztus munkáját keserves kudarc kíséri. Győzött a papokkal és farizeusokkal vívott küzdelemben, de nyilvánvaló volt, hogy sohasem fogják Messiásnak elfogadni. Megtörtént a végső szétválás. Tanítványai számára az ügy reménytelennek tűnt. Krisztus azonban közeledett munkája bevégzéséhez. A nagy esemény, mely nemcsak a zsidó nemzetet, hanem az egész világot is érinti, hamarosan bekövetkezik. Amikor Krisztus hallotta a sóvárgó kérést: “Látni akarjuk a Jézust” (Jn 12:21), melyet visszahangzott az egész éhező világ kiáltása, ábrázata felderült és így szólt: “Eljött az óra, hogy megdicsőíttessék az embernek fia” (Jn 12:23). A görögök kérésében meglátta nagy áldozata eredményét, aratását. Amikor egykor a napkeleti bölcsek eljöttek, hogy megtalálják Krisztust, földi élete kezdetén, úgy jöttek most élete végén ezek az emberek Nyugatról. Krisztus születésekor a zsidók olyannyira elfoglaltak voltak saját nagyravágyó terveikkel, hogy nem vettek tudomást jöveteléről. A mágusok pogány földről jöttek a bölcsőhöz ajándékaikkal, hogy imádják a Megváltót. Ugyanígy ezek a görögök a nemzeteket, törzseket, a világ népeit képviselték, mikor eljöttek, hogy lássák Jézust. Ugyanígy minden kor és minden föld népeit vonzani fogja a Megváltó keresztje. Így “sokan eljönnek napkeletről és napnyugatról, és letelepednek Ábrahámmal, Izsákkal és Jákóbbal a mennyek országában” (Mt 8:11).

A görögök hallottak Krisztus győzedelmes jeruzsálemi bevonulásáról. Egyesek feltételezték - elterjedt a hír -, hogy miután kiűzte a papokat és vezetőket a templomból, Dávid trónjára lép, és uralkodik, mint Izrael királya. A görögök szerették volna tudni az igazat küldetését illetően. “Látni akarjuk a Jézust” - mondták. Vágyuk

teljesült. Ő a templomnak abban a részében volt, ahová csak zsidók léphettek be, de kiment a görögökhöz a külső udvarba, és személyes beszélgetést folytatott velük.

Eljött Krisztus megdicsőülésének órája. Ott állt a kereszt árnyékában, és a görögök érdeklődése megmutatta Neki, hogy az áldozat, melyet hozni készül, sok férfit és nőt vonz majd Istenhez. Tudta, hogy a görögök hamarosan olyan helyzetben látják majd Őt, amilyenről nem is álmodtak. Látják, amint Barabbás, a rabló és gyilkos mellé állítják, akit a választás alapján szabadon engednek Isten Fia helyett. Hallják, amint a papoktól és főemberektől befolyásolt nép dönt. S a kérdésre: “Mit cselekedjem hát Jézussal, akit Krisztusnak hívnak?” - ezt a választ adják: - “Feszíttessék meg!” (Mt 27:22). Az emberek bűneiért így szerzett engesztelés révén - Krisztus tudta - országa létrejön, s kiterjed az egész világra. Helyreállítóként fog munkálkodni, s Lelke győzedelmeskedik. Egy pillanatra a jövőbe tekintett, s hallotta a hangokat, melyek a föld minden részén hirdetik: “Ímé az Istennek ama bányája, aki elveszi a világ bűneit” (Jn 1:29). Ezekben az idegenekben a nagy aratás zsengejét látta, amikor leomlanak a zsidók és pogányok közti válaszfalak, s minden nemzet, nyelv és nép meghallja az üdvösség üzenetét. Ennek az előrevetítése, a reménység beteljesedése fejeződik ki a szavakban: “Eljött az óra, hogy megdicsőíttessék az embernek Fia” (Jn 12:23). Azonban magát az utat, melyen ennek a megdicsőítésnek végbe kell mennie, Krisztus sohasem tévesztette szem elől. A pogányok begyűjtésének az Ő közelgő halála után kellett bekövetkeznie. A világ csakis halála által menekülhet meg. Mint a gabonamagnak, az ember Fiának is úgy kellett a földre vettetnie és meghalnia, eltemettetnie szem elől, azonban újra élni fog.

Krisztus a természet dolgainak képével ismertette a jövőjét, hogy a tanítványok megértsék. Küldetésének igazi célját halálával éri el. “Bizony, bizony mondom néktek: - így szólt - Ha a földre esett gabonamag el nem hal, csak egymaga marad; ha pedig elhal, sok gyümölcsöt terem” (Jn 12:24). Ha a gabonamag a földre hull és elhal, kikel és gyümölcsöt terem. Így Krisztus halála is gyümölcsöt fog hozni Isten országa számára. A növényvilág törvényével összhangban halálának eredménye lehetett az élet.

A föld művelői mindig szemtanúi ennek a példázatnak. Az ember

[527]

a legjobb részét. Egy időre a barázda alá kell rejteni, hogy az Úr felügyelje. Azután megjelenik a levél, majd a kalász és végül a mag a kalászban. Ez a fejlődés azonban nem mehet végbe, ha a magot nem takarják el szem elől, nem rejtik el, és látszatra el nem vesztik.

A földbe temetett mag gyümölcsöt terem, s azt azután ismét elvetik. Így sokszorozódik meg a termés. Hasonlóképpen Krisztus halála a Kálvária keresztyén gyümölcsöt fog hozni az örök életre. Az ezen az áldozaton való elmélkedés lesz a dicsősége azoknak, akik annak gyümölcseként örökké élni fognak.

A saját életét megtartó gabonamag nem teremhet gyümölcsöt. Maga marad. Krisztus, ha úgy dönt, megmenthette volna magát a haláltól. Ha azonban ezt teszi, egyedül maradt volna. Egyetlen gyermeket sem vihetett volna Istenhez. Csak életének letevésével adhatott életet az emberiségnek. Csak azzal, hogy a földbe hullott és meghalt, válhatott a magjává annak a roppant aratásnak - a nagy sokaságnak -, mely minden nemzetből, ágazatból, nyelvből és népből Isten üdvözültjeit alkotja.

Krisztus ezzel az igazsággal köti össze az önfeláldozás leckéjét, melyet mindenkinek meg kell tanulnia. "Aki szereti a maga életét, elveszti azt; és aki gyűlöli a maga életét e világon, örök életre tartja meg azt" (Jn 12:25). Mindenkinek, aki munkásként Krisztussal együtt akar gyümölcsöt teremni, először a földbe kell hullnia és meghalnia. Az életet a világ szükségleteinek barázdájába kell vetni. Az önszeretetnek, önérdeknek el kell vesznie. Az önfeláldozás törvénye saját megtartásunk törvénye is. A gazda úgy őrzi meg gabonáját, hogy elveti. Így van ez az emberi életben is. Adni ugyanaz, mint élni. A megőrzött élet az, amit önként adunk Isten és az emberek szolgálatára. Akik Krisztus kedvéért feláldozzák életüket e világban, az örök életre tartják meg azt.

A magunkért eltöltött élet olyan, mint a megevett gabona. Eltűnik anélkül, hogy megsokszorozódna. Az ember összegyűjthet magának mindent, amit csak tud, élhet, gondolkodhat, tervezhet magának, de élete elmúlik és semmije sem marad. Az én szolgálatának törvénye az önpusztítás törvénye.

"Aki nékem szolgál, - mondta Jézus - engem kövessen; és ahol én vagyok, ott lesz az én szolgám is: és aki nékem szolgál, megbecsüli azt az Atya" (Jn 12:26). Mindenki részese lesz Jézus dicsőségének, aki hordozta Vele az áldozat keresztyénjét. Megalázottságában, fájdal-

mában örömet szerzett Krisztusnak, hogy tanítványai Vele együtt fognak megdicsőülni. Ők önfeláldozásának gyümölcsei. Jutalma, hogy kialakul bennük jelleme és lelkülete, ez lesz az Ő öröme az örökkévalóságon át. Vele osztoznak az örömben, amikor munkájuk és áldozatuk láthatóvá válik mások szívében és életében. Együtt munkálkodnak Krisztussal, s az Atya úgy fogja megbecsülni őket, ahogyan Fiát becsüli.

A görögök üzenete, amely előrevetítette a pogányok begyűjtését, Jézust emlékeztette egész küldetésére. Elvonult előtte az egész megváltási terv attól kezdve, hogy a mennyben eltervezték, egészen a halálig, mely oly hamar várt rá. Titokzatos felhő borította be Isten Fiát. A közel állók érezték homályát. Jézus elmerült gondolataiban. Végül gyászos hangja törte meg a csendet: “Most az én lelkem háborog; és mit mondjak? Atyám, ments meg engem ettől az órától” (Jn 12:27). Krisztus a jövőbe tekintve már itta is a keserű poharat. Embervolta megborzongott az elhagyatás órájától, mikor látszólag még Isten is elhagyja, mikor mindenki látja Őt ostoroztatni, verettetni és kínoztatni. Visszaretent a nyilvános megszégyenítéstől, és a szégyenletes, meggyalázó haláltól, amikor mint a legnagyobb bűnösrel bánnak Vele. A sötétség erőivel vívott küzdelmének előrevetülése, az emberi törvényszegés szörnyű terhének átérzése és az Atya bűn miatti haragja okozta, hogy Jézus lelke elalélt, és arcát a halál sápadtsága lepte el.

Azután engedelmességet mutatott Atyja akarata iránt. “De azért jutottam - mondta - ez órára. Atyám, dicsőítsd meg a te nevedet!” (Jn 12:27-28). Sátán uralmát egyedül Krisztus halála által lehetett megtörni. Csak így lehetett az embert megváltani, Istent megdicsőíteni. Jézus beleegyezett a haláltusába, vállalta az áldozatot. A mennyei Felség egyetértett azzal, hogy mint a bűnök hordozója szenvedjen. “Atyám, dicsőítsd meg a te nevedet!” - mondta. Amint Krisztus ki ejtette e szavakat, jött a válasz a feje fölött lebegő felhőből: “Meg is dicsőítettem, és újra megdicsőítem” (Jn 12:28). Krisztus egész élete a bölcsőtől addig, amíg ezek a szavak elhangzottak, Istent dicsőítette, s az eljövendő próbában isteni-emberi szenvedései valóban megdicsőítik Atyjának nevét.

Amikor a hang hallatszott, fény hatolt át a felhőn, körülvette Krisztust, mintha a végtelen Erő karjai tűzfalként fogták volna Őt

[529]

körül. A nép rémülten, álmélkodva szemlélte a jelenetet. Senki sem mert megszólalni.

Néma ajakkal, visszafojtott lélegzettel, szemét Jézusra szegezve állt mindenki. Az Atya bizonyágtétele elhangzott, a felhő felemelkedett, és szétszóródott az égen. Egy időre véget ért a látható kapcsolat Atya és Fiú közt.

“A sokaság azért, amely ott állt és hallotta vala, azt mondá, hogy mennydörgött: mások mondának: Angyal szólt néki” (Jn 12:29). Az érdeklődő görögök viszont látták a felhőt, hallották a hangot, megértették jelentését, és valóban felismerték Krisztust: számukra Isten Küldötteként nyilatkozott meg.

Isten hangja hallatszott Jézus keresztségekor szolgálatának kezdetén, majd újra átváltozásakor a hegyen. Most, szolgálatának végén harmadszor volt hallható sok-sok ember számára, különleges körülmények között. Jézus éppen most jelentette ki a legünnepélyesebb igazságot a zsidók állapotát illetően. Utoljára folyamodott hozzájuk, kimondta sorsukat. Most Isten újra pecsétjét helyezte Fiának küldetésére. Elismerte azt, Akit Izrael elvetett. “Nem énérettem lőn e szó, - mondta Jézus - hanem tiérettetek” (Jn 12:30). Ez koronázta meg Messiás-voltának bizonyítékait, jel volt az Atyától, hogy Jézus igazat szól, és Isten Fia.

“Most van e világ kárhoztatása; - folytatta Krisztus - most vettek ki e világ fejedelme: És én, ha felemeltetem e földről, mindeneket magamhoz vonzok. Ezt pedig azért mondá, hogy megjelentse, milyen halállal kell meghalnia” (Jn 12:31-33). Ezzel a világ döntő órájára utalt az Úr. Ha engesztelő áldozat leszek az emberek bűneiért, a világot világosság ragyogja be. Sátán hatalma megtörik az emberi lelkek fölött. Az emberben eltorzult isteni képmás helyreáll, és végül a hívő szentek nagy családja örökli a mennyei otthont. Ez Krisztus halálának eredménye. A Megváltó egészen belemerül az elé táruló győzelem szemlélésébe. Látja a keresztet, a kegyetlen, a szégyenletes keresztet, az összes hozzá kapcsolódó borzalmakkal, dicsőségben ragyogva.

Azonban nemcsak az ember megváltásának műve teljesül be a kereszten. Isten szeretete megnyilatkozik a világegyetem előtt. Kivettetik e világ fejedelme a mennyből. A Sátán által Isten ellen felhozott vádak hamisnak bizonyulnak. A mennyre hátrított szemrehányás örökre tisztázódik. Angyalok, emberek egyaránt vonzódnak

az Üdvözítőhöz. “Én, ha felemeltetem e földről, - szólt Jézus - mindeneket magamhoz vonszok” (Jn 12:32).

[530]

Sokan álltak Krisztus körül, amikor e szavakat kiejtette, s egyikük ezt mondta: “Mi azt hallottuk a törvényből, hogy a Krisztus örökké megmarad: hogyan mondod hát te, hogy az ember Fiának fel kell emeltetnie? Kicsoda ez az ember Fia? Monda azért nékik Jézus: Még egy kevés ideig veletek van a világosság. Járjatok, amíg világosságotok van, hogy sötétség ne lepjen meg titeket: és aki a sötétségben jár, nem tudja, hová megy. Míg a világosságotok megvan, higgyetek a világosságban, hogy a világosság fiai legyetek” (Jn 12:34-36).

“És noha ő ennyi jelt tett vala előttük, mégsem hívének őbenne” (Jn 12:37). Egyszer megkérdezték a Megváltót: “Micsoda jelt mutatsz tehát te, hogy lássuk és higgyünk néked?” (Jn 6:30). Számtalan jelt kaptak, de becsukták a szemüket és megkeményítették szívüket. Most, amikor maga az Atya szólt, nem kérhettek több jelt, mégsem hittek.

“Mindazáltal a főemberek közül is sokan hívének őbenne; de a farizeusok miatt nem vallák be, hogy ki ne rekesztessenek a gyülekezetből” (Jn 12:42). Inkább szerették az emberek dicséretét, mint Isten jóváhagyását. Hogy megmeneküljenek a szemrehányástól és a szégyentől, megtagadták Krisztust, visszautasították az örök élet ajándékát. Századok óta milyen sokan teszik ugyanezt! Mindnyájuknak szólnak a Megváltó figyelmeztető szavai: “Aki szereti a maga életét, elveszti azt” (Jn 12:25). “Aki megvet engem - mondta Jézus - és nem veszi be az én beszédeimet, van annak, aki őt kárhoztassa: a beszéd, amelyet szólottam, az kárhoztatja azt az utolsó napon” (Jn 12:48).

Jaj azoknak, akik nem ismerik fel meglátogatásuk idejét! Krisztus lassan, bánkódva hagyta el örökre a templom területét.

[531]

Az Olajfák hegyén

Krisztusnak a papokhoz és főemberekhez intézett szavai: “Ímé, pusztán hagyatik néktek a ti házatok” (Mt 23:38), rettegéssel töltöttek el szívüket. Közömbösséget színleltek, de gondolataikban egyre ott motoszkált a kérdés, mit jelentenek e szavak. Úgy tűnt, láthatatlan veszély fenyegeti őket. Lehetséges-e, hogy a magasztos templom, a nemzet dicsősége hamarosan romhalmazzá válik? A baj előérzete ráragadt a tanítványokra is, és türelmetlenül vártak valami határozottabb kijelentést Jézustól. A templomból kifelé jövet felhívták figyelmét az épület szilárdságára és szépségére. A templom köveit a legtisztább és tökéletesen fehér márványból faragták ki. A kövek némelyike hihetetlenül nagy méretű volt. A falnak egy része ellenállt még Nabukodonozor hadserege ostromának is. Falazatát olyan tökéletesen készítették el, hogy az egyetlen szilárd kőből állónak látszott, amelyet egyenesen a kőbányából fejtettek ki. A tanítványok nem tudták felfogni, hogy miként lehetne ezeket a hatalmas falakat ledönteni.

Vajon milyen kifejezhetetlen gondolatai kellett, hogy támadjanak az Elvetettnek, mikor figyelmét lebilincselte a templomépület nagyszerűsége! A Jézus előtt feltáruló látvány valóban gyönyörű volt, de szomorúan mégis azt mondta: Én ezzel kapcsolatban mindent látok. Az épületek valóban csodálatosak. Úgy mutattok rá ezekre a falakra, mint lerombolhatatlanokra. Figyeljetek azonban szavamra: Eljön az a nap, mikor: “Nem marad itt kő kövön, mely le nem romboltatik” (Mt 24:2).

Krisztus számos ember füle hallatára mondotta ki szavait. Mikor azonban Krisztus egyedül ült az Olajfák-hegyén, akkor Péter, János, Jakab és András odament hozzá és így szóltak: “Mondd meg nekünk, mikor lesznek meg ezek? és micsoda jele lesz a te eljövetelednek és a világ végének?” (Mt 24:3). Tanítványainak adott válaszában Jézus nem választotta el egymástól Jeruzsálem pusztulását eljövételének nagy napjától. E két eseménynek a leírását összevegyítette. Igen, ha Jézus úgy tárta volna fel tanítványai előtt az eljövendő eseményeket,

[532]

ahogy azokat Ő látta, akkor bizony tanítványai nem tudták volna elhordozni a látványt. Irántuk való irgalmában a két nagy valóságos időszak leírását egybeolvasztotta, és hagyta, hogy a tanítványok maguk jöjjenek rá értelmére. Jézus, mikor Jeruzsálem pusztulására utalt, akkor prófétikus szavai túlmutattak ezen az eseményen, a végső világégésre, ama napra, amikor az Úr felemelkedik helyéről, hogy megbüntesse a világot bűneiért, mikor a föld feltárja mindazt a vért, amit kiontott, és nem takargatja többé azokat, akiket megölt. Jézus ezt az egész magyarázatot nemcsak a tanítványai számára adta, hanem azok számára is, akiknek majd a Föld történelmének ebben az utolsó időszakában kell élniük.

Krisztus azután a tanítványokhoz fordult és így szólott: “Meglássátok, hogy valaki el ne hitessen titeket. Mert sokan jönnek majd az én nevemben, akik azt mondják: Én vagyok; és sokakat elhítenek” (Mk 13:5-6). Sok hamis próféta jelenik meg, akik jogot formálnak a csodatételre és kijelentik, hogy eljött a zsidó nép felszabadításának az ideje. Ez sokakat félrevezet majd. Krisztus szavai beteljesedtek. Halála és Jeruzsálem ostroma között sok hamis Messiás jelent meg. Jézus azonban ezt a figyelmeztetését azokhoz is intézte, akik napjainkban élnek. Azok a csalások, amelyek Jeruzsálem elpusztítása előtt történtek, minden korszakban megismétlődtek, és megismétlődnek napjainkban is. “Hallanotok kell majd háborúkról és háborúk híreiről; meglássátok, hogy meg ne rémüljete, mert mindezeknek meg kell lenniük. De még ez nem itt a vég” (Mt 24: 6). Jeruzsálem pusztulását megelőzően az emberek az elsőbbségért dulakodtak. Uralkodókat gyilkoltak meg. Azokat, akikről feltételezték, hogy legközelebb állottak a trónhoz, megölték. Voltak háborúk és háborúk hírei. “Mindezeknek meg kell lenniök, - mondta Krisztus - de még ez nem itt a vég (a zsidó nép, mint nemzet számára). Mert nemzet támad nemzet ellen, és ország ország ellen; és lesznek éhségek és döghalálok, és földindulások mindenfelé. Mindez pedig a sok nyomorúságnak kezdete” (Mt 24:6-8). Krisztus azt mondotta, amikor a rabbik majd ezeket a jeleket látják, akkor Isten ítéleteinek jelentik majd ki azon népek felett, amelyek szolgaságban tartották az Ő választott népét. Azt is kijelentik majd, hogy ezek a jelek a Messiás eljövételének hirdetői. Ne engedjétek azonban magatokat becsapni! Ezek a jelek ugyanis csak Isten

ítéleteinek a kezdetét jelentik be. Az emberek csak önmagukra tekintettek. Nem bánták meg bűneiket és nem tértek meg, hogy meggyógyíthassam, megtarthassam őket. Azok a jelek, amelyeket a szolgaságból való szabadulásuk jelzéseiként tüntetnek fel, valójában megsemmisítésük jelei.

“Akkor nyomorúságra adnak majd benneteket és megölnek titeket és gyűlöletesek lesztek minden nép előtt az én nevemért. És akkor sokan megbotránkoznak és elárulják egymást, és gyűlölik egymást” (Mt 24:9-10).

Mindezt a keresztények szenvedték el. Apák és anyák elárulták gyermekeiket. A gyermekek elárulták szüleiket. A barátok átadták barátaikat a főtanácsnak. Az üldözők megvalósították szándékaikat, megölték Istvánt, Jakabot és más keresztényeket.

Isten, szolgálói révén még egy utolsó alkalmat adott a zsidó népnek arra, hogy megbánja bűneit. Tanúbizonyosságtevői által Isten kinyilatkozta magát letartóztatásukkor, kihallgatásuk során és börtönbe vetésükben. A bírák mégis halálos ítéletet mondtak ki felettük. Voltak olyan emberek, akikre a világ nem volt méltó, és azzal, hogy megölték őket, a zsidók ismét keresztre feszítették Isten Fiát. Így lesz ez ismét. A hatóságok törvényt hoznak, hogy korlátok közé szorítsák a vallás szabad gyakorlását. Maguknak tulajdonítják és igénylik azt a jogot, amely egyedül Istent illeti meg. Azt gondolják, hogy kényszeríthetik a lelkiismeretet, amelyet egyedül csak Istennek szabad ellenőriznie. A kezdő lépéseket már megtették ahhoz, hogy folytassák az előbbre vitelét ennek a munkának, míg elérik azt a határt, amelyet már nem léphetnek át. Isten közbelép hűségese, a parancsolatokat megtartó népe érdekében.

Minden alkalommal, mikor üldöztetés történik, azok, akik szem és fültanúi ennek, döntenek Krisztus mellett vagy Krisztus ellen. Azok, akik kinyilvánítják együttérzésüket azok iránt, akiket tévesen ítélték el, megmutatják ezzel ragaszkodásukat, szeretetüket Krisztus iránt. Mások megsértődnek, mert az igazság alapelvei egyenesen keresztülvágják, keresztülhúzzák mindennapos gyakorlatukat. Sokan megbotlanak és elesnek, elfordulnak attól a hittől, amelyet egykor védtek. Azok, akik a nyomorúság idején hitüktől elszakadnak, biztonságuk érdekében készek lesznek hamis bizonyosságot tenni testvéreik ellen, és elárulni őket. Krisztus figyelmeztetett bennünket arra,

hogy ne lepődjünk meg azoknak a természetellenes és kegyetlen viselkedésén, akik elvetették a világosságot.

[534]

Krisztus megadta tanítványainak a Jeruzsálemre eljövő romlás jeleit. Azt is megmondotta nekik, hogy miként menekülhetnek meg. “Mikor pedig látjátok Jeruzsálemet hadseregtől körülvéve, akkor tudjátok meg, hogy elközelgett az ő pusztulása. Akkor, akik Júdeában lesznek, fussanak a hegyekre; és akik annak közepette, menjenek ki abból; és akik a mezőben, ne menjenek be abba. Mert azok bosszúállásnak napjai, hogy beteljesedjenek mindazok, amik megírtak” (Lk 21:20-22). Negyven évvel később, Jeruzsálem pusztulása idején, figyelembe kellett volna venni ezeket a szavakat mindenkinek. A keresztények engedelmeskedtek ennek a felhívásnak, és egyetlen keresztény sem pusztult el Jeruzsálem elestekor.

“Imádkozzatok pedig, hogy a ti futástok ne télen legyen, se szombatnapon” (Mt 24:20), - mondotta Krisztus. Ő, aki a szombat elrendelte nem érvénytelenítette azt keresztalálával. Nem tette a szombat parancsát érvénytelenné. Krisztus keresztre feszítése után negyven esztendővel még mindig szentnek tekintették ezt a napot. Negyven évig a tanítványoknak kellett imádkozniuk, hogy a menekülésük ne szombatnapon legyen.

Jeruzsálem elpusztulásáról Krisztus gyorsan áttér a legnagyobb eseményre, a Föld történelmének a folyamatában az utolsó láncszemre, - Isten Fia méltóságban és dicsőségben bekövetkező eljövételére. E két esemény között a sötétség hosszú évszázadai tárulnak fel Krisztus tekintete előtt. Olyan évszázadok Krisztus egyháza számára, amelyeket vérrel, könnyekkel és kínszenvedéssel jelöltek meg. Ezekre a jelenetekre való rátekintést Krisztus tanítványai akkor, ott még nem tudták elviselni. Jézus azért csak röviden említi meg ezeket nekik. Ezt mondotta: “Mert akkor nagy nyomorúság lesz, amilyen nem volt a világ kezdete óta mind ez ideig, nem is lesz soha. És, ha azok a napok meg nem rövidíttetnének, egyetlen ember sem menekülhetne meg; de a választottakért megrövidíttetnek majd azok a napok” (Mt 24:21-22). Több mint ezer évig olyan üldöztetéseknek kellett eljőnnie Krisztus követőire, amilyeneket a világ soha ezelőtt nem ismert. Krisztus hűséges tanúbizonyságtévői közül milliókat és milliókat gyilkoltak meg. Ha Isten nem nyújtotta volna ki kezét népe megőrzésére, bizony mindnyájan elpusztultak volna. “De a

választottakért - mondotta Jézus, - megrövidíttetnek majd azok a napok” (Mt 24:22).

[535] Most félreérthetetlen nyelven beszél Urunk második eljövetele-ről.

A veszélyekre is figyelmeztet, amelyek majd megelőzik a világra megérkezését. “Ha valaki azt mondja akkor néktek: Ímé itt a Krisztus, vagy amott; ne higgyétek. Mert hamis Krisztusok és hamis próféták támadnak, és nagy jeleket és csodákat tesznek, annyira, hogy elhitessék, ha lehet, a választottakat is. Ímé eleve megmondtam néktek. Azért ha azt mondják majd néktek: Ímé a pusztában van; ne menjetek ki. Ímé a belső szobában van; ne higgyétek. Mert amiképpen a villámlás napkeletről támad és ellátszik egész napnyugatig, úgy lesz az ember Fiának eljövele is” (Mt 24:23-27). Jeruzsálem elpusztulásának egyik jelét Krisztus így írta le: “És sok hamis próféta támad, akik sokakat elhíttetnek” (Mt 24:11). A hamis próféták meg is jelentek, a népet félre is vezették, és sokakat kicsalogattak a pusztába. Varázslók és szemfényvesztők, akik azt hangoztatták, hogy csodatévő hatalommal rendelkeznek, maguk után vonták az embereket a hegyek magányosságába. Ez a prófécia érvényes az utolsó napokra vonatkozólag is. Isten a második advent ismertetőjeként is ezt a jelet adta meg. Napjainkban is hamis Krisztusok és hamis próféták tesznek jeleket és csodákat, hogy elcsábítsák Krisztus tanítványait. Nem halljuk-e a kiáltást: “Ímé a pusztában van?” (Mt 24:26). Nem mennek-e ki ezrek és ezrek a pusztába abban a remény-ségben, hogy ott majd megtalálják Krisztust? Nem hallatszik-e az összejöveleik ezrein, amelyeken egyesek arról tesznek vallomást, hogy közösségeket tartanak fenn az eltávozottak lelkeivel hogy: “Ímé a belső szobában van?” (Mt 24:26). Ezt a tanítást képviseli a spiritizmus. Mit mond azonban Krisztus? “Ne higgyétek. Mert amiképpen a villámlás napkeletről támad és ellátszik egész napnyugatig, úgy lesz az ember Fiának eljövele is” (Mt 24:26-27).

Az Üdvözítő megadta eljövele jeleit. Sőt még többet is adott ennél. Pontosán meghatározta azt az időpontot, amikor először jelennek majd meg ezek a jelek. “Mindjárt pedig ama napok nyomorúságai után a nap elsötétedik, és a hold nem fénylik, és a csillagok az égről lehullanak, és az egeknek erősségei megrendülnek. És akkor feltetszik az ember Fiának jele az égen. És akkor sír a föld minden nemzetsége, és meglátják az embernek Fiát eljöni az ég felhőiben

nagy hatalommal és dicsőséggel. És elküldi az ő angyalait nagy trombitaszóval, és egybegyűjtik az ő választottait a négy szelek felől, az ég egyik végétől a másik végéig” (Mt 24:29-31).

Közvetlenül a nagy középkori üldöztetés után teljeseedett be a nap és a hold elsötétedése, és a csillagok lehullása. Jézus ehhez még ezt fűzte hozzá: “A fügefáról vegyétek pedig a példát: mikor az ága már zsendül és levelet hajt, tudjátok, hogy közel van a nyár. Azonképpen ti is, mikor mindezeket látjátok, tudjátok meg, hogy közel van, az ajtó előtt” (Mt 24:32-33).

[536]

Krisztus megadta eljövetele jeleit. Akarata szerint megtudhatjuk, hogy mikor van már közel, éppen az ajtónál. Krisztus azoknak mondja ezt, akik látják ezeket a jeleket: “Bizony mondom néktek, el nem múlik ez a nemzetség, mígnem mindezek meglesznek” (Mt 24:34). Ezek a jelek megjelentek. Most már teljes bizonyossággal tudjuk, hogy az Úr eljövetele közel van. “Az ég és a föld elmúlnak - mondja - de az én beszédeim semmiképpen el nem múlnak” (Mt 24:35).

Krisztus az ég felhőiben nagy dicsőséggel jön el. Ragyogó angyalok sokasága kíséri majd. Azért jön, hogy feltámassza a halottakat, és jön, hogy megdicsőítse azokat, akik szerették Őt és megtartották parancsolatait, és magához veszi őket. Krisztus nem feledkezett meg róluk, sem ígéretéről. Újra összekapcsolódunk családjaink tagjaival. Mikor halottainkra tekintünk, elgondolkozhatunk arról a reggelről, mikor Isten harsonái megszólalnak, “a halottak feltámadnak romolhatatlanságban és mi elváltozunk” (IKor 15:52).

Már csak egy rövid idő, és meglátjuk a Királyt a maga szépségében és dicsőségében. Már csak egy rövid idő, és Krisztus letöröl a szemünkről minden könnyet. Már csak egy rövid idő, és Krisztus Isten “dicsősége elé állíthat” bennünket “feddhetetlenségben nagy örömmel” (Júdás 24). Azért, mikor Krisztus megadta érkezése jeleit, ezt mondotta: “Mikor pedig ezek kezdenek meglenni, nézzetek fel, és emeljétek fel a ti fejeteket; mert elközelgett a ti váltságotok” (Lk 21:28).

Krisztus azonban nem jelentette ki eljövetele napját és óráját. Világosan megmondta tanítványainak: “Arról a nappól és órától pedig senki sem tud, az ég angyalai sem, hanem csak az én Atyám egyedül” (Mt 24:36). Ha megadta volna a pontos időt, akkor vajon miért buzdította éberségre tanítványait. Vannak, akik azt állítják;

hogy tudják az Úr megjelenésének a napját és óráját és a legnagyobb komolysággal határozzák meg a jövőt. Az Úr azonban óva int ettől a magatartástól. Az ember Fia második eljövételének a pontos ideje Isten titka.

[537]

Krisztus továbbá arra is rámutatott, hogy milyen lesz a világ állapota az Ő eljövetelekor. “Amiképpen pedig a Noé napjaiban vala, akképpen lesz az ember Fiának eljövetele is. Mert miképpen az özönvíz előtt való napokban esznek és isznak vala, házasodnak és férjhez mennek vala, mind ama napig, amelyen Noé a bárkába méne. És nem vesznek vala észre semmit, mígnem eljöve az özönvíz és mindnyájukat elragadá: akképpen lesz az ember Fiának eljövetele is” (Mt 24:37-39). Az Üdvözítő nem egy ideiglenes, ezeréves, földön megvalósuló birodalomról beszél itt, amelyben az ezer év alatt mindenkinek fel kell készülnie az örökkévalóságra. Nem, Krisztus csak azt mondja meg nekünk, hogy ami Noé napjaiban volt, úgy lesz majd akkor is, mikor az ember Fia ismét eljön.

Miként volt Noé napjaiban? “És látá az Úr, hogy megsokasult az ember gonoszsága a földön, és hogy szíve gondolatának minden alkotása szüntelen csak gonosz” (IMóz 6:5). A vízözön előtti korszak lakosai elfordultak Teremtőjüktől és nem voltak hajlandók megcselekedni szent akaratát. Saját szentségtelen elképzelésüket és erkölcstelen elgondolásaikat követték. Ezért a gonoszágukért pusztultak el. A világ ma is ugyanezt az utat járja. Ez pedig nem kínál biztosítékot egy eljövendő ezeréves dicsőségről. Isten törvényeinek a megszegői gonoszsággal töltik be a földet. Fogadásaik, lóversenyeik, szerencsejátékaik, tékozlásaik, kéjvágyó gondolataik, megfékezhetetlen szenvedélyeik erőszakos cselekedetekkel árasztják el a világot.

Jeruzsálem elpusztításáról szóló próféciájában Krisztus ezt mondotta: “És mivelhogy a gonoszság megsokasodik, a szeretet sokakban meghidegül. De aki mindvégig állhatatos marad, az idvezül. És az Isten országának ez az evangéliuma hirdettetik majd az egész világon, bizonyosságul minden népnek; és akkor jó el a vég” (Mt 24:12-14). Ez a prófécia ismét beteljesül majd. Annak a napnak megsokasodó gonoszsága visszatükröződik a mi nemzedékünkben is. Különösképpen így van ez az evangélium hirdetésére vonatkozó jövendöléssel kapcsolatban. Pál a Szentlélek által megvilágosítva és vezetve kijelentette, hogy Jeruzsálem eleste előtt az evangéliu-

mot prédikálták “minden teremtménynek az ég alatt” (Kol 1:23). Így most az ember Fia eljövetele előtt, az örökkévaló evangéliumot kell prédikálni “minden nemzetségnek és ágazatnak, és nyelvnek és népnek” (Jel 14:6). Isten “rendelt egy napot, melyen megítéli majd a föld kerekességét igazságban” (Acs 17:31). Krisztus azt is közli velünk, hogy ez a nap mikor virrad majd meg a számunkra. Krisztus nem azt mondja, hogy az egész világ megtér majd, hanem csak azt, hogy: “Az Isten Országának ez az evangéliuma hirdettetik majd az egész világon, bizonyosságul minden népnek; és akkor jó el a vég” (Mt 24:14).

[538]

Azzal, hogy az evangéliumot mi hirdethetjük a világnak, tőlünk, illetve az evangélium hirdetésének hőfokától függ, hogy siettetjük-e Urunk visszatérését. Nekünk nemcsak várunk kell, hanem sietve kell elé menni Isten napjának. (Vö. 2Pt 3:12). Ha Krisztus egyháza elvégezte volna már kijelölt munkáját úgy, ahogy azt az Úr elrendelte, akkor Isten az egész világot már régebben figyelmeztette volna erre, és az Úr Jézus Krisztus már eljött volna a földre hatalommal és nagy dicsőséggel.

Miután Krisztus megadta érkezése jeleit, ezt mondotta: “Ezenképpen ti, mikor látjátok, hogy ezek meglesznek, tudjátok meg, hogy közel van az Isten országa” (Lk 21:31). “Vigyázzatok és imádkozzatok” (Mt 26:41). Isten mindig figyelmeztette az embereket az eljövendő ítéletre. Azok, akik bíztak Krisztus nekik időben adott üzenetében, és hitük szerint cselekedtek életük folyamán, és engedelmeskedtek parancsolatainak, azok megmenekültek azoktól az ítéletektől, amelyek az engedetlenekre és a hitetlenekre sújtottak le. Istennek ezt az üzenetét kapta meg Noé: “Menj be te és egész házadnépe a bárkába: mert téged láttalak igaznak előttem ebben a nemzedékben” (1Móz 7:1).

Noé engedelmeskedett és Isten megmentette. Lóthoz Istennek az az üzenete érkezett: “Keljete fel, menjete ki e helyből, mert elveszti az Úr e várost” (1Móz 19:14). Lót a mennyei hírnökök vezetése alá helyezte magát, és Isten megőrizte őt. Így Krisztus tanítványai is megkapták a figyelmeztetést Jeruzsálem lerombolásáról. Azok, akik felfigyeltek az eljövendő pusztulás jeleire és elmenekültek a városból, elkerülték a megsemmisülést. Így Isten most minket is figyelmeztet Krisztus második eljövetelére, és arra a megsemmisítő

pusztulásra, amely a világra sújt le. Azok, akik figyelembe veszik Isten intését, megmenekülnek.

Mivel nem tudjuk Krisztus visszajövetelének pontos idejét, Isten azt parancsolja meg nekünk, hogy vigyázzunk. “Boldogok azok a szolgák, kiket az Úr, mikor hazamegy, vigyázva talál” (Lk 12:37). Azok, akik vigyázva várnak az Úr érkezésére, nem hiú reménykedéssel várakoznak. Krisztus érkezésének a várása arra indít bennünket, hogy féljük az Urat, és féljünk a bűnre kiszabott ítéleteitől. Fel kell ébrednünk abból a nagy bűnből, amely abból áll, hogy visszautasítjuk a nekünk felajánlott irgalmat. Azok, akik vigyázva várakoznak az Úrra, megtisztítják lelküket az igazságnak való engedelmességgel. Ezek az éber vigyázást komoly munkálkodással kapcsolják össze. Mivel tudják, hogy az Úr az ajtó előtt áll, mindent elkövetnek annak érdekében, hogy a mennyei lényekkel együtt munkálkodjanak a lelkek üdvösségéért. Ezek azok a hűséges és bölcs sáfárok, akik időben adják meg a szolgáknak járó bért (Vö. Lk 12:42), mert azt az igazságot hirdetik, ami a jelen időben a legszükségesebb. Mint ahogyan Énok, Noé, Ábrahám és Mózes hirdették a koruknak szóló igazságot a maguk idejében, úgy kell Krisztus szolgálóinak ma is hirdetniük a jelen kornak szóló különleges intő üzenetet.

Krisztus azonban az embereknek egy másik osztályára is rámutat: “Ha pedig az a szolga így szólna az ő szívében: Halogatja még az én uram a hazajövetelét; és kezdené verni a szolgákat és szolgálólányokat, és enni és inni és részegeskedni: Megjő annak a szolgának az ura, amely napon nem várja, és amely órában nem gondolja, és ketté vágatja őt és a hitetlenek sorsára juttatja” (Lk 12:45-46).

A gonosz szolga azt mondta szívében: “Halogatja még az én uram a hazajövetelét” (Mt 24:48). Nem azt mondja, hogy Krisztus nem jön el. Nem gúnyolódik Krisztus második eljövetelének a tanításán, de szívében, valamint cselekedeteivel és szavaival ki nyilvánítja, hogy az Úr eljövetele késik. Számúzi mások elméjéből azt a meggyőződést, hogy az Úr gyorsan eljön. Befolyásával öntelt és meggondolatlan késlekedésre bírja rá az embereket. Megerősödnek világiasságukban és lelki tompultságukban. Földi szenvedélyek, romlott gondolatok veszik birtokukba elméjüket. A gonosz szolga együtt eszik és iszik a részegeskedőkkel; egyesül a világgal az élvezetek, a szórakozások hajhászásában. Veri szolgatársait, megvádolja és kárhoztatja azokat, akik hűségesek az Urukhoz. Összevegyül a vi-

lággal, és vele együtt süllyed egyre mélyebbre bűneiben. Félelmetes összekeveredés ez a világgal, amellyel együtt esik csapdába. “Megjő annak a szolgának az ura, amely napon nem várja, és amely órában nem gondolja, és ketté vágatja őt, és a hitetlenek sorsára juttatja” (Lk 12:46).

“Hogyha tehát nem vigyázol, elmegyek hozzád, mint a tolvaj, és nem tudod, mely órában megyek hozzád” (Jel 3:3). Krisztus adventje meglepi a hamis tanítókat. Ezek ezt mondják: “Békesség és biztonság” (1Thess 5:3). Miként a papok és a tanítók tettek Jeruzsálem eleste előtt, ezek is arra törekszenek, hogy az egyház földi jólétet és dicsőséget élvezzen. Az idők jelei magyarázatuk szerint ennek vetik előre az árnyékát. Mit mond azonban Isten szava? “Akkor hirtelen [540] veszedelem jó reájok” (1Thess 5:3). Mindazokra, akik az egész föld színén lakoznak; mindazokra, akik otthonukká teszik ezt a világot, Isten napja csapdaként jön el. Úgy jön el hozzájuk, mint a lopakodó tolvaj.

A világ, amely tele van lázadással, zavargással, tele van istentelen élvezetekkel, alszik, és testi biztonságban ringatja magát. Az emberek messzire eldobják maguktól az Úr eljövételének a gondolatát. Csak nevetnek a figyelmeztetéseken. Gőgös felfuvalkodottsággal ilyeneket mondogatnak; “Minden azonképpen marad a teremtés kezdetétől fogva” (2Pt 3:4). “Legyen a holnap olyan, mint a ma, nagy és dicső felettébb” (Ésa 56:12). Adjuk át magunkat még nagyobb mértékben a szórakozásnak és az örömteli élvezeteknek! Krisztus azonban ezt mondja: “Ímé eljövök, mint a tolvaj” (Jel 16:15). Pontosan akkor, amikor a világ gúnyosan azt kérdegeti: “Hol van az Ő eljövételének az ígérete?” (2Pt 3:4) pontosan akkor a jelek beteljesednek. Mialatt ezt kiáltják: “Békesség és biztonság” (1Thess 5:3) hirtelen megérkezik a megsemmisítés. Mikor a gúnyolódó, az igazság elvetője önteltté lesz; mikor a mindennapi munkában csak a pénzszerzési lehetőségeket látják, és nincsenek tekintettel a becsületesség alapelveire; mikor a tudós buzgón igyekszik megszerezni a Biblián kívül mindennek az ismeretét, akkor Krisztus tolvajként érkezik meg.

A világon minden mozgásban, háborgásban, nyugtalanságban és izgalomban van. Az idők jelei vészjóslóak. Az eljövendő események előrevetítik árnyékukat. Isten Lelke visszavonul a földről. A tengeren és a földön egymást követik a szerencsétlenségek. A viha-

rok, földrengések, tüzek, áradások, gyilkosságok egyre gyakoribbak. Ki ismeri a jövőt? Hol van a biztonság? Nincs semmiben bizonyosság, ami emberi vagy földi. Az emberek gyorsan felsorakoznak egy zászló, egy jelvény alá, amelyet kiválasztottak. Nyugtalanul várakoznak és figyelik vezetőik buzgalmaikat. Kevesen vannak azok, akik éberesen várakoznak Uruk megjelenésére, és munkálkodnak is azért. Az embereknek egy másik csoportja az első nagy hitehagyó lábnyomát követi és fővezérsége alatt menetel. Csak kevesen hiszik szívükkel és lelkükkel azt, hogy van pokol, amelyet el kell kerülnünk és van menny, amelyet el kell nyernünk.

[541] A válság fokozatosan lopakodik ránk. A nap ragyog az égboltozaton, miközben bejárja szokásos körútját, és a menny még mindig hirdeti Isten dicsőségét. Az emberek még mindig esznek és isznak, ültetnek és építenek, megnőszülnek és férjhez mennek. A kereskedők még mindig vásárolnak és eladnak. Az emberek még mindig küzdenek egymás ellen, mert versengenek a magasabb helyért. A szórakozások kedvelői még mindig előzönlük a színházakat, a lóversenyeket, a szerencsejátékok poklait. Az embereken még felülkerekedik a nagyobb izgalmat nyújtó események utáni vágyakozás. A próbaidő, a kegyelmi idő azonban már a vége felé közeledik, és mindenkinek a sorsa örökre eldőlt. Sátán látja, hogy az ideje rövid. Minden erejét és lehetőségét beveti annak érdekében, hogy az embereket becsaphassa, megtéveszthesse, megkötözhesse és megigézhesse, míg a próbaidő, a kegyelmi idő le nem telik, véget nem ér, és az irgalom ajtaja örökre be nem csukódik.

[542] Évszázadokon át ünnepélyesen hangzanak hozzánk az Olajfák hegyéről Urunk intó, figyelmeztető szavai: “De vigyázzatok magatokra, hogy valamikor meg ne nehezdjék a ti szívetek dobzódásnak, részegségnek és az életgondjainak miatta és váratlanul reátok ne jöjjön az a nap. Vigyázzatok azért minden időben, kérvén, hogy méltókká tétessetek arra, hogy elkerüljétek mindezeket, amik bekövetkeznek, és megállhassatok az embernek Fia előtt!” (Lk 21:34-36).

“Legkisebb atyámfiái”

“Mikor pedig eljő az embernek Fia az ő dicsőségében, és övele mind a szent angyalok, akkor beül majd az ő dicsőségének királyiszekébe. És elébe gyűjtetnek mind a népek, és elválasztja őket egymástól” (Mt 25:31-32). Krisztus az Olajfák hegyén ezt a képet állította tanítványai szemei elé a nagy ítéletnap jelenetéről. Úgy ábrázolta annak a napnak a jellegét, amint az egy pont körül forog. Mikor a népeket elébe gyűjtik, akkor az embereknek csak két csoportja lesz majd ott jelen. Örökkévaló sorsukat az határozza majd meg, amit Krisztusért megtettek, vagy elmulasztottak megtenni szegény és szenvedő embertársaik személyében.

Azon a napon Krisztus nem azt a nagy munkát tárja az emberek elé, amelyet Ő végzett értük azzal, hogy életét adta megváltásukért, hanem azt a hűséges szolgálatot fogja méltatni, amit ők, az emberek végeztek Érette. Azoknak, akiket jobb keze felől állított, azt mondja majd: “Jertek én Atyámnak áldottai, örököljétek ez országot, amely számotokra készítettett a világ megalapítása óta. Mert éheztem és ennem adtatok; szomjúhoztam és innom adtatok; jövevény voltam és befogadtatok engem; Mezítelen voltam és felruháztatok, beteg voltam és meglátogattatok; fogoly voltam, és eljöttetek hozzám” (Mt 25:34-36).

Ezek között, akiket Krisztus így dicsért, lesznek azonban olyanok is, akik egyáltalán nem tudtak arról, hogy bármiféle szolgálatot tettek volna neki. Elképedt tudatlanságukra Krisztus ezt válaszolja nekik: “Amennyiben megcselekedtétek eggyel ez én legkisebb atyámfiái közül, énvelem cselekedtétek meg” (Mt 25:40).

Jézus megmondotta tanítványainak, hogy az emberek gyűlölni, üldözni és kínozni fogják majd őket. Sokakat közülük kiűznek majd az otthonukból és kiszolgáltatják őket a szegénységnek. Sokan betegség és nyomor útján kerülnek majd bajba. Sokat vetnek majd börtönbe közülük.

Mindazoknak, akik elhagyták barátaikat vagy otthonukat Ő érte, Krisztus százszoros jutalmat ígért meg még ebben az életben.

[543]

Most pedig mindazok számára különleges áldást biztosított, akik valamilyen jó szolgálatot tesznek embertársaiknak. Mindazokban, akik az én nevemért szenvednek - mondotta Jézus -, engemet kell felismernetek. Amiképpen engem szolgálnátok, úgy kell szolgálnotok azoknak. Ez a nyilvánvaló bizonyítéka annak, hogy az én tanítványaim vagytok. Mindazok, akik beleszületnek a mennyei családba, bizonyos értelemben a mi Urunk Jézus Krisztus testvérei. Krisztus szeretete köti össze egymással az ő családjának a tagjait. Ahol ez a szeretet nyilvánvalóvá lesz, ott feltárul, megmutatkozik ez az isteni kapcsolat. "Mindaz, aki szeret, az Istentől született és ismeri az Istent" (1Jn 4:7).

Azok, akiket Krisztus megdicsér az ítéletben, lehet, hogy nagyon keveset tanultak, ismertek meg a hittudományból, de becsben tartották, ápolták az alapelveket. Az isteni Lélek befolyása útján áldássá lettek azok számára, akik körülöttük élnek. Még a pogányok között is vannak olyanok, akik kinyilvánítják a jóság lelkiületét. Mielőtt az élet szavai fülükbe jutottak volna, már megbarátkoztak a misszionáriusokkal, sőt saját életük veszélyeztetésével még szolgálatukra is voltak. A pogányok között vannak olyanok is, akik tudatlanul imádják Istent, akikhez a világosság még nem jutott el valamiféle emberi közbenjárás, segítség útján. Nos, ezek mégsem pusztulnak el. Bár Isten írott törvényét nem ismerik, de hangját már hallották, mikor szól hozzájuk a természetben, és így tették meg azt, amit a törvény megkövetelt tőlük. Munkálkodásuk nyilvánvaló bizonyítéka annak, hogy a Szentlélek már megérintette szívüket és felismerték, hogy Isten saját gyermekeinek ismerte el őket.

A népek és a pogányok közül a legmegalázottabbak mennyire meglepődnek, és milyen boldogok lesznek, amikor az Üdvözítő ajkáról ezeket a szavakat hallják fülükbe csendülni: "Amennyiben megcselekedtétek eggyel ez én legkisebb atyámfiái közül, énvelem cselekedtétek meg" (Mt 25:40). Milyen boldogság tölti be a Végtelen Szeretet szívét, mikor azt látja, hogy követői meglepődéssel és örömmel kapják fel a fejüket az Ő jóváhagyást kifejező szavaira!

Krisztus szeretete nem korlátozódik az emberek egy bizonyos osztályára, csoportjára. Krisztus az emberi nemzetség minden egyes gyermekével azonosítja magát. Azért, hogy tagjaivá lehessünk a mennyei családnak, Krisztus tagjává lett a földi családnak. Krisztus az embernek Fia, és így testvére Ádám minden egyes fiának és leá-

nyának. Követőinek nem szabad elkülönítettnek érezniük magukat a körülöttük lévő pusztuló világtól. Részei ők az emberiség nagy és népes családjának. A menny és a föld Ura úgy tekint le rájuk, mint akik éppen úgy testvérei a bűnösöknek, mint a szenteknek. Krisztus szeretete egyaránt körülöleli az elesetteket, az eltévedteket és bűnösöket. A kedvesség minden tettét, amellyel egy elesett lelket felemelünk, irgalmasságunk minden cselekedetét Krisztus úgy fogadja el, mintha azt érette hajtottuk volna végre.

Isten a menny angyalait azért küldte el, hogy szolgáljanak azoknak, akik örökösei lesznek majd az üdvösségnek. Most még nem tudjuk, hogy kik ezek. Még nem lett nyilvánvalóvá, hogy kik azok, akik majd győznek, és részesülnek a szentek örökségéből a világosságban. Az angyalok azonban bejárják az egész földet és igyekeznek megvigasztalni a szomorkodókat és megvédelmezni a veszélyben élőket, és megnyerni az emberek szívét Krisztus számára. Senkit sem mellőznek, senki mellett sem mennek el figyelmetlenül. Isten soha sem veszi figyelembe az embereknél a rangbeli és tekintélybeli szempontokat. Isten egyenlő módon gondoskodik, törődik mindazokkal a lelkekkel, akiket ő teremtett.

Valahányszor kinyitjuk ajtónkat Krisztus szükségben lévő és szenvedő földi testvérei előtt, mindig láthatatlan angyaloknak mondunk istenhozottat. Mennyei lények társaságát hívjuk meg otthonunkba. Ezek az öröm és bölcsesség légkörét hozzák magukkal. Dicséretmondással az ajkukon érkeznek és lépnek be hozzánk, és a mennyben egy különleges hangnemű válasz zendül meg. Irgalmasságunk minden tette nyomán zene szólal meg, hangzik fel a mennyben. Királyi székéről az Atya legdrágább kincsei közé sorolja az önzetlen munkásokat.

Krisztus bal keze felől azok állanak, akik mellőzték őt, akik nem vettek róla tudomást, mikor a szegények és a szenvedők alakjában állott meg előttük, és akik nincsenek tudatában bűneiknek. A Sátán megvakította őket. Nem vették észre, hogy mivel tartoznak testvérüknek. Önmagukkal voltak elfoglalva, és nem törődtek mások nyomorúságaival.

Isten a gazdagoknak azért adott gazdagságot, vagyont, hogy megsegítsék és megvigasztalhassák az ő szenvedő gyermekeit. Ezek azonban nagyon közömbösek embertársaik hiányai iránt. Szegény testvéreik feletteseinek érzik magukat. Nem képzelik magukat bele

a szegény emberek helyzetébe. Nem értik meg a szegények kísértéseit és küzdelmeit. Az irgalmasság kihal a szívükből. Fényűző lakásokban és ragyogóan feldíszített templomokban zárkóznak el a gazdagok a szegényektől. Azokat az eszközöket, amelyeket Isten azért adott nekik, hogy áldássá tegyék a szűkölködők számára, arra használták fel, hogy segítségükkel saját büszkeségüket és önzésüket elégítsék ki. A szegényeket naponként megfosztják attól az oktatástól, amely által meg kellene ismerniük Isten gyengéd irgalmasságának a tetteit. Isten ugyanis bőségesen gondoskodott arról, hogy megvigasztalódhassanak az életszükségleti cikkekhez való hozzájutás útján. Arra kényszerülnek, hogy állandóan érezzék beszűkített életük kellemetlen szegénységét. Gyakran kísértésbe esnek, hogy irigyek, féltékenyek legyenek, és tele legyenek gonosz feltételezésekkel. Azok, akik maguk még nem hordozták el a szükség nyomasztó terhét, nagyon gyakran megvető módon kezelik a szegényeket, éreztetve velük, hogy úgy tekintenek rájuk, mint nekik kiszolgáltatott, értéktelen emberekre.

Krisztus azonban mindezt látja és azt mondja: én voltam az, aki éhes és szomjas voltam. Én voltam az, aki jövevény voltam. Én voltam az, aki beteg voltam. Én voltam az, aki börtönben voltam. Igen, én voltam. Miközben ti dőzsöltetek bőségesen megterített asztalaitok mellett, én éheztem a nyomortanyán vagy egy elhagyott üres utcán. Miközben ti jól éreztétek magatokat fényűzően berendezett lakásaitokban, számomra nem volt hely, ahol alvásra hajthattam volna le a fejemet. Miközben ti dugig megtömtétek ruhásszekrényeteket, drága és divatos öltözékekkel, én rongyokban jártam és nyomorogtam. Miközben ti hajszoltátok az élvezeteket, gyönyöröket és szórakozásokat, én börtönben sorvadtam.

Mikor szűkmarkúan szétosztjuk a kolduskenyeret az éhező szegények között: mikor odaadjuk lehordott, elkoptatott vékony ruhadarbjainkat a szegényeknek, hogy próbálják meg megvédeni testüket a csípős hidegtől, vajon eszünkbe jut-e, hogy a dicsőség Uránakadtunk? Jézus azt mondja nekünk, életetek minden napján közel voltam hozzátok ezeknek a megnyomorítottaknak az alakjában, de ti nem kerestetek engem. Ti nem akartatok közösségbe kerülni velem. Ezért most én sem ismerlek titeket.

[546] Sokan úgy érzik, hogy nagy kiváltság lenne számukra, ha felkereshetnék Jézus földi életének a színhelyeit, ha ott járhatnának,

ahol Jézus lépkedett, ha megtekinthetnék azt a tavat, amely mellett Jézus annyira szeretett tanítani, és azokat a dombokat, hegyeket és völgyeket, amelyeken olyan sokszor megpihentek szemei. Nem kell azonban elmennünk Názáretbe, Kapernaumba vagy Bethániába csak azért, hogy Jézus nyomdokaiban járassunk. Megtalálhatjuk Jézus lábnyomait minden betegágy mellett, a szegénység viskóiban, a nagy városok zsúfolt sikátoraiban, és minden helyen, ahol az emberek szíve vigasztalás után vágyakozik. Valahányszor úgy cselekszünk, ahogy Jézus cselekedett, mikor itt járt-kelt ezen a földön, mindannyiszor az ő nyomdokaiban járunk.

Mindnyájan találhatunk magunknak valami tennivalót: “Szegények mindenkor vannak veletek” (Jn 12:8). Jézus szavai szerint sohasem kell azt éreznünk, hogy nincs hely a számunkra, ahol érette munkálkodhatnánk. Az emberi lelkek milliói vannak kiszolgáltatva arra, hogy elpusztuljanak; a tudatlanság és a bűn láncaival vannak megkötözve, és talán sohasem volt még alkalmuk arra, hogy halljanak Krisztus érettük való szeretetéről. Vajon, ha a mi helyzetünk éppen az ellenkezője lenne az övékével, kívánnánk-e valamit tenni és mit? Mindezt - persze, csak amennyire erőnk engedi -, kötelesek vagyunk érettük megtenni. Krisztus életszabálya, amely az ítélet alkalmával vagy felment, vagy elítél, a következő: “Amit akartok azért, hogy az emberek tiveletek cselekedjenek, mindazt ti is úgy cselekedjétek azokkal” (Mt 7:12).

Az Üdvözítő drága életét adta oda azért, hogy megalapítson egy egyházat, amely képes lesz arra, hogy törődjék a megsomorodott és megkísértetett lelkekkel. A hívőknek egy csoportja szegény, tanulatlan és tudatlan lehet. Krisztussal együtt azonban mégis elvégezhetnek valami munkát az otthonukban, a szomszédságukban, a gyülekezetben és még a tőlük távol eső vidékeken is, amelynek az eredményei olyan messzire is elérnek, mint az örökkévalóság.

Mivel ezt a munkát nagyon sokszor figyelmen kívül hagyják, azért nagyon sok fiatal tanítványa Krisztusnak sohasem jut túl a keresztény tapasztalat ABC-jén. Azt a világosságot, azt a tüzet, amely saját szívükben izzott fel, mikor Jézus így szólt hozzájuk: “Megbocsáttattak néked a te bűneid” (Mt 9:2; Lk 7:48), csak akkor tarthatják meg égő tűznek, ha megsegítik a szükségben lévőket. Azt a nyugtalan energiát, amely nagyon gyakran a veszedelem forrása a fiatalok életében, úgy irányíthatjuk, hogy azon át az áldás bővizű

[547] patakként folyjon oda, ahol éppen szükség van rá. Önmagunkról csak akkor tudunk elfeledkezni, ha komoly munkával mások javára kezdünk el tenni valamit.

Azokat, akik másoknak szolgálnak, a Főpásztor fogja szolgálni. Ezek maguk isznak majd az élő vízből és megelégedettek lesznek vele. Nem vágyakoznak majd izgató szórakozások után, vagy valami, az életükben bekövetkező változásra. Érdeklődésük nagy kérdése az lesz, hogy miként mentsék meg a pusztulásnak kiszolgáltatott lelkeket. Egymással való társalgásuk hasznos lesz. A Megváltó iránti szeretetük egységbe vonja össze a szívüket egymással.

Mikor rájövünk, hogy Istennel munkálkodunk együtt, akkor Isten ígéreteit nem közömbösen mondjuk el. Isten ígéretei a szívünkben égnek és ajkunkon lobbannak lángra. Mózesnek, mikor Isten arra hívta el, hogy szolgáljon egy tudatlan, fegyelmezetlen és lázongó népnek, Isten ezt az ígéretét adta: “Az én orcám menjen-e veletek, hogy megnyugtassalak?” (2Móz 33:14). Azután azt mondotta neki: “Én veled leszek” (2Móz 3:12). Ez az ígéret mindazoknak szól, akik Krisztus helyett munkálkodnak Krisztus lesújtott és szenvedő testvéreiért.

Az emberek iránt való szeretetünk földi kinyilatkoztatása Isten iránti szeretetünknek. Ezt az emberek iránt való szeretetet azért kellett Istennek belénk plántálni, hogy egy családnak a tagjaivá tegyen bennünket. A dicsőség Királya így lett eggyé velünk. Mikor búcsúszavai beteljesednek: “Szeressétek egymást, amiképpen én szerettelek titeket” (Jn 15:12), mikor majd úgy szeretjük ezt a világot, ahogy Krisztus szerette, számunkra akkor fejeződött be Krisztus küldetése. A menny számára akkor vagyunk csak alkalmasak, mikor a menny már a szívünkben van.

Bölcs Salamon példabeszédei között olvashatjuk ezt a néhány mondatot: “Szabadítsd meg azokat, akik a halálra vitetnek, és akik a megöletésre tántorognak, tartóztasd meg! Ha azt mondanád: Ímé, nem tudtuk ezt; nemde, aki vizsgálja az elméket, ő érti és aki őrzi a te lelkedet, ő tudja? és kinek-kinek az ő cselekedetei szerint fizet” (Féld 24:11-12). Az ítélet napján Isten mint Bíró azokat, akik nem munkálkodtak Krisztusért, és csak önmagukra gondolva sodródtak át a földi életen és csak önmagukról gondoskodtak, az egész földről összegyűjti, és azokkal teszi egy csoportba és egy helyre, akik gonoszt műveltek. Egyszóval ugyanazt az ítéletet kapják.

Isten minden léleknek megadja a bizalmat. A Főpásztor azonban mindegyiküktől megkérdezi majd: “Hol van a nyáj, amely néked adott, a te dicsőségednek juh-nyája? Mit mondasz, hogyha megfenyít téged?” (Jer 13:20-21).

[548]

A szolgák szolgája

Jeruzsálemi szállásuk felházának a szobájában Krisztus tanítványaival együtt az asztalnál ült. Azért jöttek össze, hogy megünnepeljék a húsvétot. Az Üdvözítő ezt az ünnepet egyedül a tizenkettővel kívánta megtartani. Tudta, hogy eljött az ő órája. Ő maga volt a páskabarány. Ezt a bárányt húsvét napján ették meg. Őt is most kellett feláldozni. Most készült kiinni a harag poharát. Hamarosan meg kellett keresztelkednie a szenvedés keresztségével. Maradt azonban még néhány nyugodt óra számára, és ezeket szeretett tanítványaival kellett eltöltenie.

Krisztus egész élete az önzetlen szolgálat élete lett. “Az embernek Fia nem azért jött, hogy néki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon” (Mt 20:28), - minden cselekedetével erre akarta megtanítani őket. A tanítványok azonban még nem tanulták meg ezt a leckét. Ezen az utolsó húsvéti vacsorán Jézus megismételte tanítását, és egy szemléltetéssel örökre bevészte azt pecsétként tanítványai elméjébe és szívébe.

Tanítványaival való beszélgetéseit Jézus rendszerint a csendes öröm fűszerével ízesítette meg, amit azok mind magasra értékelték. A húsvéti vacsorák különlegesen érdekes és vonzó jelenetekké lettek. Ez alkalommal azonban Jézus szomorú volt. Szíve megterhelődött és egy árnyék borult orcájára. Mikor összetalálkozott tanítványaival a ház felső helyiségében, azok azonnal észrevették, hogy valami súlyosan ránehezedik gondolataira. Ámbár nem tudták ennek az okát, de mégis együttérettek vele bánatában és fájdalmában.

Mikor letelepedtek az asztal köré, Jézus valami megindító szomorúsággal a hangjában így szólt hozzájuk: “Kívánva kívántam a húsvéti bárányt megenni veletek, mielőtt én szenvednék: Mert mondom néktek, hogy többé nem eszem abból, míglen beteljesedik az Isten országában. És a pohárt vevén, minekutána hálákat adott, monda: Vegyétek ezt és osszátok el magatok között: Mert mondom néktek, hogy nem iszom a szőlőtőkének gyümölcséből, míglen eljő az Isten országa” (Lk 22:15-18).

[549]

Krisztus tudta, hogy eljött számára az idő arra, hogy eltávozzék ebből a világból, és elmenjen az ő Atyjához. Szerette az övéit, ebben a világban mindvégig szerette őket. Jézus most már a kereszt árnyékában volt, és szívét a fájdalom gyötörte. Tudta, hogy elárulásának az órájában elhagyatott lesz. Tudta, hogy a legmegalázóbb eljárással, amelynek csak a bűnösöket szokták alávetni, adják majd őt halálra. Ismerte azok hálátlanságát és kegyetlenségét, akiket megmenteni jött el. Tudta, hogy milyen nagy az az áldozat, amelyet meg kell hoznia, és hogy milyen sok ember számára hiába hozza meg áldozatát. Mindezt előre tudta, és természetesen erőt vehetett volna rajta megaláztatásának és szenvedésének a gondolata. Jézus azonban a tizenkettőre tekintett, akik úgy voltak vele eddig, mint a saját testvérei és akik számára, miután túljutottak azon szégyenteljes, szomorú és fájdalmas bánásmódon, amelyet vele szemben elkövettek, - nem maradt meg más, csak az, hogy küzdjenek, harcoljanak ebben a világban. Gondolatai arról, hogy neki magának mit kell elszenvednie, mindig összekapcsolódtak a tanítványairól való gondoskodással. A róluk való gondoskodás foglalta el az első helyet elméjében.

Ezen az utolsó estén Jézusnak sok mondanivalója volt tanítványaihoz. Ha felkészültek volna annak az elfogadására, amit Jézus szeretett volna közölni velük, akkor megmenekülhettek volna a szívet tépő fájdalomtól, csalódástól és a hitetlenkedéstől. Jézus azonban látta, hogy még nem tudnák elviselni azt, amit mondania kellett nekik. Amint belenézett arcukba, a figyelmeztetés és a vigasztalás szavai elhaltak az ajkán. Pillanatok teltek el csendességben. Úgy látszott, Jézus várakozik. A tanítványok kényelmetlenül érezték magukat. Úgy látszott, hogy az a szájalom és gyengédség, amelyet Jézus fájdalma felébresztett szívükben, már elmúlt. Jézus bánatos szavai, amelyekkel saját szenvedésére utalt, nem nagyon hatották meg őket. Azok a pillantások, amelyeket egymásra vetettek, csak féltékenységről és versengésről beszéltek.

“Támada pedig köztük versengés is, hogy ki tekinthető köztük nagyobbak” (Lk 22:24). A versengést Jézus jelenlétében is folytatták, és ezzel fájdalmat okoztak neki, és megsebesítették. A tanítványok ragaszkodtak ahhoz a kedvenc elképzelésükhöz, hogy Krisztus biztosítja hatalmát a földön, és elfoglalja helyét Dávid trónján. Szívében mindegyik még mindig a legmagasabb hely után vágyakozott ebben a földi királyságban. Felbecsülték önmagukat és egymást, és

ahelyett, hogy testvéreiket tartották volna méltóbbnak az első helyre, magukat helyezték oda gondolatban. Jakab és János kérése, hogy ők ülhessenek Krisztus trónjának a jobb és bal oldalán, fellobbanította a többiek méltatlankodását. Az, hogy Jakab és János annyira túlbecsülték magukat, hogy merték kérni maguk számára a legmagasabb helyeket, annyira felháborította a többi tíz tanítványt, hogy az egymástól való elidegenedés veszélye fenyegette társaságukat. Úgy érezték, hogy tévesen ítélték meg őket, hogy nem méltányolták, értékelték hűségüket és képességeiket. Jakabot és Jánost Júdás ítélte el legkeményebben.

Mikor a tanítványok beléptek abba a helyiségbe, amelyben a vacsorát meg akarták enni, szívük tele volt haraggal. Júdás nyomakodott legközelebb Jézushoz, és Jézus bal oldalán telepedett le. János ült Jézus jobb oldalán. Júdás eltökélte, hogy elfoglalja a legmagasabb helyet, és a Jézus melletti helyet tartották a legmagasabb “legkiváltságosabb” helynek. Erre pályázott Júdás, az áruló.

Az egyetlenkedésnek egy másik oka is támadt. Az ünnepen az volt a szokás, hogy egy szolga megmosta a vendégek lábát, és ez alkalommal is megtették az előkészületeket ennek a szolgálatnak az elvégzésére. A kancsó, a mosdótál és a törülköző már ott volt, elkészítve a lábmosásra. Szolga azonban egy sem volt jelen. A tanítványok dolga lett volna a lábmosás elvégzése. Sértett hiúságukból kifolyólag azonban a tanítványok egyike sem vállalkozott arra, hogy betöltsse a szolga szerepét. Mindegyikük közömbösséget tanúsított, mintha nem lettek volna tudatában annak, hogy van valami feladat a számukra, amelyet valamelyiküknek el kell végeznie. Hallgatásukkal azt nyilvánították ki, hogy nem voltak hajlandók megalázni magukat ennek a szolgálatnak az elvégzésével.

Hová kellett Krisztusnak elvinnie ezeket a szegény lelkeket, ahol a Sátán nem aratna felettük döntő győzelmet? Miként tudná megmutatni nekik, hogy a tanítványság pusztá hivatása nem tette őket tanítványokká, vagy biztosított nekik-egy helyet az Ő királyságában? Miként tudná megmutatni nekik, hogy csak a szeretetből fakadó szolgálat és a valódi alázatosság az, ami létrehozza az igazi emberi nagyságot? Miként kellett néki lángra lobbantani szívükben a szeretetet és képessé tenni őket arra, hogy végre felfogják azt, amit

[551] mondani kívánt nekik?

A tanítványok nem mozdultak meg, hogy szolgálják egymást. Jézus várt egy ideig, hogy lássa, mit akarnak tenni. Azután Jézus, az isteni Tanító felkelt az asztaltól. Levetette a felső ruháját, amely akadályozta volna mozdulatait, fogta a törülközőt és körülkötötte magát. A tanítványok meglepett érdeklődéssel néztek Jézusra, és csendben váraakoztak, hogy meglássák azt, ami következik. "Azután vizet töltött a medencébe és kezdé mosni a tanítványok lábait, és megtörlni a kendővel, amellyel körül vala kötve" (Jn 13:5). Jézusnak ez a tevékenysége kinyitotta a tanítványok szemét. Keserű szégyen és megaláztatás töltötte be szívüket. Megértették a szavakkal ki nem mondott dorgálást, és teljesen új fényben látták meg magukat.

Krisztus így fejezte ki tanítványai iránt érzett szeretetét. Tanítványai önző lelkülete szomorúsággal töltötte el őt, de nem szállt velük vitába ez alkalommal. Ehelyett olyan példát adott nekik, amelyet sohasem felejtenek majd el. Irántuk való szeretetét nem lehetett egykönnyen megzavarni vagy kioltani. Krisztus tudta, hogy az Atya mindent az ő kezébe adott, és hogy ő Istentől jött és Istenhez megy. Krisztus teljesen tudatában volt az ő istenségének, Ő, az Úr azonban félretette királyi koronáját és királyi öltözetét, és egy szolga alakját vette magára. Földi életének egyik utolsó cselekedete volt az, hogy alázatosan körülkötötte magát egy kendővel, és betöltötte egy szolga szerepét.

Húsvét előtt Júdás másodszor is találkozott a papokkal és az írástudókkal és szerződést kötött velük arról, hogy kezükbe adja Jézust. Ezután azonban mégis úgy vegyült össze a tanítványokkal, mintha ártatlan lenne minden bűntől, mintha soha semmi rosszat nem követett volna el, és érdeklődést tanúsított az ünnepre való előkészület munkája iránt. A tanítványok semmit sem tudtak Júdás szándékáról. Egyedül Jézus tudta leolvasni arcáról a titkát. Nem leplezte azonban őt le. Jézus aggódott Júdás lelkéért is. Olyan terhet érzett Júdásért is, mint Jeruzsálemért mikor sírt a pusztulásra szánt város felett. Jézus szíve sírt Júdásért. Miként mondhatnék le rólad? Ennek a szeretetnek a kényszerítő erejét Júdás is megérezte. Mikor az Üdvözítő kezei mosták a tanítványok poros lábait, és a kendővel szárazra törölték azokat, Júdás szíve újra és újra megremegett, és arra ösztökélte, hogy akkor és ott vallja be bűnét. Júdás azonban nem akart megalázkodni. Megkeményítette a szívét a bűnbánattal szemben. A régi indítóokok, amelyeket egy pillanatra félretett, is-

mét ellenőrzésük, uralmuk alá kerítették. Júdás most Krisztusnak azon a cselekedetén sértődött meg, hogy megmosta tanítványai lábát. Azt gondolta, hogyha ennyire meg tudja alázni magát, akkor nem lehet Izrael királya. A világi elismerés és megbecsülés minden reménysége, hogy egy ideiglenes királyságban része lehetne, hirtelen semmivé vált. Júdás a látottak alapján meggyőződött, hogy Krisztus követésével valójában semmit sem nyerhet. Miután látta, hogy Krisztus lealacsonyította magát, megerősödött abban a szándékában, hogy elárulja Őt, és becsapottnak vallotta magát. Júdást egy démon szállotta meg. Elhatározta, hogy befejezi azt a munkát, amelynek az elvégzését elvállalta, nevezetesen, hogy elárulja az Urat.

Júdás az asztalnál való helye kiválasztásával megkísérelte, hogy önmagát tegye meg a tanítványok közül az elsőnek, és Krisztus szolgaként először Júdás lábát mosta meg. Jánosra pedig, aki iránt Júdás nagyon sok keserűséget érzett, utoljára került sor. János azonban ezt nem dorgálásként vagy méltatlan mellőzésként fogta fel. Miközben a tanítványok Krisztus cselekedetét figyelték, azt, amit láttak, lelkileg nagyon megindította őket. Mikor Péterre került a sor, elképedve így kiáltott fel: “Uram, te mosod-e meg az én lábaimat?” (Jn 13:6) Krisztus előzékenysége összetörte szívét. Szégyennel telt meg, amikor arra gondolt, hogy a tanítványok közül egyik sem volt hajlandó elvégezni ezt a szolgálatot. “Amit én cselekszem - mondta neki Jézus, - te ezt most nem érted, de ezután majd megérted” (Jn 13:7). Péter nem tudta elviselni, hogy úgy lássa az ő Urát, akit Isten Fiának hitt, amint az éppen egy szolga munkáját végzi. Egész lelke fellázadt e megaláztatás ellen. Nem fogta fel, hogy Krisztus éppen azért jött el erre a világra. Nagy hangsúllyal így kiáltott fel: “Az én lábaimat nem mosod meg soha!” (Jn 13:8).

Krisztus ünnepélyesen azt felelte Péternek: “Ha meg nem moslak téged, semmi közöd nincs énhozzám” (Jn 13:8). Az a szolgálat, amelyet Péter nem akart elfogadni Krisztustól, egy magasabbrendű megtisztításnak volt a jelképe. Krisztus azért jött el, hogy szívünket megmossa a bűn mocskától. Azzal, hogy Péter nem akarta megengedni Krisztusnak, hogy megmossa az ő lábait, szívének megtisztítása ellen tiltakozott, amit a lábmosás jelképezett. Péter valójában magát az Urat vetette el. A Mester számára nem megalázó az, ha megengedjük neki, hogy megtisztításunkért munkálkodjék. Az a legigazibb alázat, mikor hálás szívvel elfogadjuk mindazt a gon-

doskodást, amit Isten érettünk tett, és mi is komolyan szolgálunk Krisztusért.

Krisztusnak ezekre a szavaira: “Ha meg nem moslak téged, semmi közöd énhozzám” (Jn 13:8), Péter feladta büszkeségét és önfejűségét. Nem tudta elhordozni azt a gondolatot, hogy elkülönüljön Krisztustól. Ez a lelki halált jelentette volna számára. “Uram, ne csak a lábaimat, hanem kezeimet és, fejemet is” - mondta Jézusnak. “Monda néki Jézus: Aki megfürdött, nincs másra szüksége, mint a lábait megmosni, különben egészen tiszta” (Jn 13:9-10).

Ezek a szavak többet jelentenek a testi tisztaságnál. Krisztus még mindig egy magasabbrendű megtisztításról beszél, amint azt az alábbiak szemléltetik. Az, aki a fürdőből érkezett, tiszta volt, de lábaik a sarokban hamarosan porosak lettek, és ismét meg kellett azokat mosni. Így Péter és tanítványtársai megmosakodtak abban a nagy forrásban, amely feltárult előttük bűneik és tisztátalanságaik lemosására. Krisztus a magáénak ismerte el őket. A kísértés azonban gonoszságba vezette őket és ezért még mindig szükségük volt Krisztus megtisztító kegyelmére. Mikor Jézus körülkötötte magát egy kendővel, hogy lemossa a port a lábukról, akkor ezzel a cselekedetével az elidegenedést, a féltékenységet, és a gőgöt kívánta lemosni a szívükről. Ez sokkal több következménnyel járt együtt, mint poros lábuk lemosása. Azzal a lelkülettel, amellyel akkor és ott rendelkeztek, még egyikük sem készült fel a Krisztussal való közösségre. Amíg nem jutottak el Krisztus segítségével az alázatosság és a szeretet állapotába, addig valójában még nem készültek fel arra, hogy részt vegyenek a húsvéti vacsorán, vagy hogy részesüljenek ebben az emlékszolgálatban, amelyet Krisztus éppen meg akart alapítani. Szívüknek meg kellett tisztulnia. A büszkeség, a haszonlesés egyenetlenkedést és gyűlöletet alkot, Jézus azonban mindezt lemosta róluk, mivel megmosta a lábukat. Ez érzéseik változását idézte elő. Jézus, mikor rájuk tekintett, már azt mondhatta nékik: “Ti is tiszták vagytok” (Jn 13:10). Most már egy szívvel és szeretettel voltak egymás iránt. Alázatosakká és taníthatókká váltak. Júdást kivéve mindegyikük hajlamos volt arra, hogy egy másiknak adja át a magasabbrendű helyet. Most már szelíd és hálás szívvel el tudták fogadni Krisztus szavait.

Péterhez és tanítványtársaihoz hasonlóan mi is megmosódtunk Krisztus vérében. A gonosszal való kapcsolatunk, érintkezésünk

[554] útján azonban szívünk tisztasága gyakran beszennyeződik. Krisztushoz kell mennünk és Tőle kell kérnünk az ő megtisztító kegyelmét. Péter húzódott attól, hogy bepiszkolódott lábait Urának és Mesterének a kezeivel érintkezésbe hozza. Milyen gyakran hozzuk mi is bünnös megfertőzött szívünket érintkezésbe Krisztus szívével! Krisztus számára milyen fájdalmas lehet gonosz természetünk, kívánságunk és büszkeségünk! Mégis minden gyengeségünket és beszennyezetttségünket Krisztushoz kell vinnünk. Igen, egyedül Krisztus tud bennünket tisztává mosni. Nem vagyunk addig alkalmasak és felkészültek a Krisztussal való közösségre, míg meg nem tisztultunk az ő segítő ereje által.

Jézus azt mondta tanítványainak: “Ti is tiszták vagytok, de nem mindnyájan” (Jn 13:10). Jézus megmosta Júdás lábait is, de Júdás ugyanakkor nem engedte át neki a szívét. Júdás szíve nem tisztult meg, mert nem rendelte alá magát Krisztusnak.

Miután Krisztus megmosta tanítványai lábait, felöltötte felsőruháit, ismét leült közéjük, és így szólt: “Értitek-e, hogy mit cselekedtem veletek? Ti engem így hívtok: Mester és Uram. És jól mondjátok, mert az vagyok. Azért, ha én az Úr és a Mester megmostam a ti lábaitokat, nektek is meg kell mosnotok egymás lábait. Mert példát adtam néktek, hogy amiképpen én cselekedtem veletek, ti is akképpen cselekedjetek. Bizony, bizony mondom néktek: A szolga nem nagyobb az ő Uránál; sem a követ nem nagyobb annál, aki azt küldte” (Jn 13:12-16).

Krisztus szerette volna megértetni tanítványaival, hogy ámbár megmosta a lábukat, de ez a legkisebb mértékben sem vont le semmit az ő méltóságából. “Ti engem így hívtok: Mester és Uram. És jól mondjátok, mert az vagyok.” Mivel pedig ez így van, Krisztus végtelenül nagy jelentőséget tulajdonít a szolgálatnak. Senki sem volt annyira felmagasztalt, mint Krisztus és mégis lehajolt, hogy teljesítse a legmegalázóbb kötelességet, szolgálatot. Azért, hogy minket, az ő népét félre ne vezessen az önzésünk, amely újjá nem született természetes szívünkben lakozik, és amelyet állandóan erősít önmagunk szolgálata, Krisztus maga állította elénk az alázatosság példáját. Krisztus nem akarta ezt a fontos dolgot emberek felelősségére bízni. Olyan sok és nagy kihatással és következménnyel volt ez a kérdés számára, hogy ő maga, aki egyenlő volt Istennel, tanítványai szolgájaként járt el. Miközben tanítványai a legmagasabbrendű

helyért versengtek, Krisztus, aki előtt minden térdnek meg kell hajolni, és egyszer meg is hajol majd minden térd; akinek a szolgálatát a dicsőség angyalai megtiszteltetésnek tekintették, lehajolt, hogy megmossa azoknak a lábait, akik Uruknek mondták őt. Krisztus még elárulója lábait is megmosta.

Krisztus életével, tanításaival és példájával megvilágított tökéletes magyarázatát adta az önzetlen szolgálatnak, amelynek az eredete Istenben van. Isten nem önmagáért él. A világ megmentésével és minden dolgok fenntartásával állandóan másokért szolgál. “felhossa az ő napját mind a gonoszokra, mind a jókra és esőt ad mind az igazaknak, mind a hamisaknak” (Mt 5:45). A szolgálatnak ezt az ideálját Isten rábízta Fiára. Isten azért adta Jézust ennek a világnak, hogy az emberi nemzetségnek Ő legyen a feje, és hogy példájával megtaníthasson bennünket arra, hogy mit is jelent másokért élni. Egész életét a szolgálat törvénye szerint élte le. Mindenkin segített, és mindenkinek szolgált. Krisztus így élte, így töltötte be Isten törvényét. Példájával megmutatta, hogy miként kell nekünk is engedelmeskednünk Isten törvényének.

Jézus újra és újra megkísérelte bevezetni és megerősíteni ezt az alapelvet tanítványai között. Mikor Jakab és János elé terjesztették kérésüket az elsőbbség elnyeréséért, Jézus azt mondta nekik: “Aki közöttetek nagy akar lenni, legyen a ti szolgátok” (Mt 20:26). Az én királyságomban nincs semmi helye az előnyben részesítés és az elsőség alapelvének. Az egyetlen nagyság az alázatosság nagysága. Az egyetlen megkülönböztetés abban található meg, hogy ki milyen odaadással szolgálja a többieket.

Most, miután megmosta tanítványai lábait, Jézus azt mondta: “Példát adtam néktek, hogy amiképpen én cselekedtem veletek, ti is akképpen cselekedjete” (Jn 13:15). Ezekkel a szavakkal Jézus nemcsak a vendégszeretet gyakorlatát parancsolta meg. Ezzel többet értett a vendégek lábának a megmosásánál, hogy így távolítsák el arról az utazás során ráakódott port. Krisztus itt egy vallásos istentiszteleti szolgálatot szerzett és rendelt el. Urunk cselekedete útján ez az alázatra tanító szertartás megszentelt szolgálat lett. A tanítványoknak figyelembe kellett ezt venniük, hogy mindig megtarthassák elméjükben Krisztusnak az alázatosságról és a szolgálatról adott leckéjét.

[556] Ez a szertartási előírás a Krisztus által rendelt Úrvacsorára való előkészület. Amíg a büszkeséget, az egyenlenséget és a versengést ápolgatjuk, a szívünk nem tud közösségbe kerülni Krisztussal. Nem vagyunk felkészülve, hogy elfogadjuk testének és vérének közösségét. Ezért rendelkezett Jézus úgy, hogy elsősorban az Ő megalázkodásának az emlékjeleit vegyük figyelembe.

Mikor a tanítványok, Isten gyermekei eleget akarnak tenni ennek a szertartási előírásnak, akkor emlékezetükben idézzék fel az élet és a dicsőség Urának ezeket a szavait: “Mikor azért megmosta azoknak lábait és a felsőruháját felvette, újra leülvén, monda nékik: Értitek-e, hogy mit cselekedtem veletek? Azért, ha én az Úr és a Mester megmostam a ti lábaitokat, nektek is meg kell mosnotok egymás lábait. Mert példát adtam néktek, hogy amiképpen én cselekedtem veletek, ti is akképpen cselekedjete. Bizony, bizony mondom néktek: A szolga nem nagyobb az ő Uránál; sem a követ nem nagyobb annál, aki azt küldte. Ha tudjátok ezeket, boldogok lesztek, ha cselekszitek ezeket” (Jn 13:12-17). Megvan bennünk az a hajlam, hogy önmagunkat magasabbra becsüljük, mint embertársainkat, hogy csak magunkért munkálkodjunk és hogy mindent megtegyünk a legjobb helyek elnyeréséért. Ez gyakran azt eredményezi, hogy gonosz feltételezések születnek bennünk és megkeseredik a lelkünk. Az Úrvacsorát megelőző elrendelt cselekménynek el kell távolítani az utunkból ezeket a félreértéseket, meg kell szabadítani bennünket önzésünktől és le kell szállítani bennünket önmagunk felmagasztalásának magaslatáról, le egészen szívünk megalázkodásáig, ami egyedül vezet el bennünket odáig, hogy szolgáljuk embertársainkat. A szent mennyei Megfigyelő jelen van ennél az elrendelt cselekménynél, hogy a lelkünk egyik kutatójává, bűneinkről való egyik meggyőzőnké és bűneink megbocsátásának egyik áldott biztosítékává tegye azt számunkra. Krisztus is ott van kegyelmének teljességével, hogy megváltoztassa gondolataink áramlatát, amely önzésünk csatornáin folyt le. A Szentlélek életre kelti azoknak az érzékenységet, akik Uruk példáját követik. Mikor megemlékezünk Üdvözítőnk megalázkodásáról, akkor gondolat gondolathoz kapcsolódik, az emlékek láncolata jelenik meg szemünk előtt, Isten nagy jóságának és kegyének és földi barátai iránt tanúsított gyengédségének az emlékei. Eszünkbe jutnak az elfelejtett áldások, a rosszul felhasznált irgalmasságok és a semmibe vett kedvességek. Nyilvánvalókká

lesznek a keserűségnek azok a gyökerei, amelyek elnyomták, sőt kiirtották a szeretet drága palántáit. Visszatérnek emlékezetünkbe jellemünk hibái, kötelességeink elmulasztásai, Isten iránti hálátlanságunk, embertársaink iránt tanúsított hideg, rideg magatartásaink. [557] Bűnösségünket abban a világosságban látjuk majd meg, amelyben Isten is látja azt. Gondolataink nem az önelégültség, hanem a szigorú önmegrovás és alázatosság gondolatai lesznek. Elménk arra készül fel, hogy ledöntsön minden olyan akadályt, amely létrehozhatja az elidegenedést. Eltávolítunk magunkból minden gonosz gondolatot és beszédet. Csak a megvallott bűnök lehetnek megbocsátott bűnök. Krisztus leigázó kegyelme tér be a lelkünkbe, és Krisztus szeretete vonja együvé szívünket embertársunk szívével áldott egységbe.

Ha a lábmosás rendtartását ekképpen gyakoroljuk, akkor lángra lobban a vágy szívünkben egy magasabbrendű lelki élet után. Erre a vágyunkra az isteni Tanú válaszol majd. A lelkünk felemelkedik, és abban a tudatban vehetünk részt az úrvacsorában, hogy bűneinket Isten már megbocsátotta nekünk. Krisztus igazságosságának a napfénye betöltötte elménk rejtett kamráit és lelkünk templomát. Mi is meglátjuk azt, amit Keresztelő János meglátott: "Ímé az Istennek ama Báránya, aki elveszi a világ bűneit" (Jn 1:29).

Azok számára, akik már megkapták a szolgálatnak ezt a lelkét, az úrvacsora sohasem válhat pusztán szertartási eseménnyé. A szolgálat lelkének ez lesz állandó leckéje a számunkra: "Szeretettel szolgáltok egymást!" (Gal 5:13). Tanítványai lábának a megmosásával Krisztus nyilvánvaló bizonyítékát adta annak, hogy Ő elvégez minden szolgálatot, bármilyen megalázó lenne is az, amely tanítványait vele együtt örökösivé tenné a mennyei kincsek örökkévaló gazdagságának. Krisztus tanítványai ugyanennek a szertartásnak az elvégzésével hasonló módon elkötelezték magukat arra, hogy szolgálják embertársaikat. Valahányszor helyes lelkülettel ünneplik meg ezt az Úr által rendelt szertartást, mindannyiszor Isten gyermekei szent kapcsolatba kerülnek egymással azért, hogy kölcsönösen segítsék és támogassák egymást. Elkötelezik magukat arra, hogy életüket önzetlen szolgálatra adják oda. De nem csak egymásért. A munkamező számukra éppen olyan széles, terjedelmes, mint Mesterüké volt. A világ teli van azokkal, akiknek szükségük van a szolgálatunkra. A szegények, a tehetetlenek, a tudatlanok mindenütt kéznél vannak. Azok, akik közösségbe kerültek Krisztussal a felház szobájában az

[558] úrvacsora elfogyasztásával, úgy mennek ki onnan, és úgy mennek tovább, hogy hasonlóképpen szolgáljanak, ahogy Ő szolgált.

Jézus, akit mindenek szolgáltak, azért jött el, hogy mindeneknek a szolgálója legyen. Mivel pedig Jézus mindeneket szolgált, őt is újból szolgálják és tisztelik majd mindenek. Azoknak, akik rendelkeznek Krisztus isteni tulajdonságaival és megosztják vele a megváltott lelkek látásának az örömét, követniük kell önzetlen szolgálata példáját.

Mindezt Jézus ezekben a szavaiban fogalmazta meg és foglalta össze: “Példát adtam néktek, hogy amiképpen én cselekedtem veletek, ti is akképpen cselekedjete” (Jn 13:15). A Krisztus által elrendelt szolgálatnak ez volt a célja. Ezért mondja Krisztus első tanítványainak és persze nekünk is: “Ha tudjátok ezeket, - ha tudjátok, ha ismeritek a célját azoknak a leckéknek, tanításoknak, amelyeket én adtam nektek, akkor - boldogok lesztek, ha cselekszitek ezeket”

[559] (Jn 13:17).

“Az én emlékezetemre”

“Az Úr Jézus azon az éjszakán, melyen elárultaték, vette a kenyeret, És hálákat adván, megtörte és ezt mondotta: vegyétek, egyétek! Ez az én testem, mely tiérettetek megtöretik; ezt cselekedjétek az én emlékezetemre. Hasonlatosképpen a pohárt is vette, minekutána vacsorált volna, ezt mondván: E pohár amaz új testamentum az én vérem által; ezt cselekedjétek, valamennyiszer isszátok az én emlékezetemre. Mert valamennyiszer eszitek e kenyeret és isszátok e pohárt, az Úrnak halálát hirdessétek, amíg eljövend” (IKor 11:2-26).

Jézus ott állt az Ó- és Újszövetség fordulópontján, a két szövetség két nagy ünnepének találkozásánál. Krisztus, Isten hibátlan Báránya elkezdte bűnázdozatként bemutatni magát, hogy ilyen módon véget vessen a jelképek és istentiszteleti szertartások ama rendszerének, amely négyezer év óta az ő halálára mutattak. Mikor tanítványaival megette a húsvéti vacsorát, akkor ennek a helyettesítése szerezte ezt a szolgálatot, amelynek nagy áldozata emlékjelül kellett szolgálnia. A zsidó nemzeti ünnep érvénye örökre megszűnt. Azt a szolgálatot, amelyet Krisztus akkor és ott elrendelt, figyelembe kellett és kell venni minden követőjének, minden országban és minden korszakban az idők végezetéig.

A húsvét az egyiptomi fogságból, rabszolgaságból való megszabadításnak a megemlékezésére szolgált. Isten parancsolta meg a zsidóknak azt, hogy évről-évre, mikor a gyermekek megkérdezik ennek az elrendelt ünnepnek értelmét, akkor a megszabadítás történetét ismét és ismét beszéljék el nekik. Ezt a csodálatos megszabadulást ilyen módon kellett frissen megtartani minden egyes nemzedék emlékezetében. Az Úrvacsorát Jézus annak a nagy szabadságának a megemlékezésére rendelte el, amit Ő eszközölt ki halála eredményeként. Amíg Krisztus másodszer is eljön hatalommal és dicsőséggel, ezt az isteni elrendelést kell ismételten megünnepelnünk. Ez az az eszköz, amellyel Krisztus nagy művét frissen kell megtartanunk emlékezetünkben.

[560]

Az Egyiptomból való szabadulás idejében Izrael gyermekei állva ették meg a húsvéti vacsorát, felövezett derékkal és vándorbottal a kezükben, készen az indulásra, vándorútjuk megkezdésére (Vö. 2Móz 12:11). Ez a mód, amellyel megünnepelték ezt az isteni elrendelést, összhangban volt akkori állapotukkal és körülményeikkel. Igen, mert éppen kivonulófélben voltak Egyiptom földéről, hogy megkezdjék fáradságos és nehéz vándorlásukat a pusztaságon át. Krisztus idejére azonban a helyzetük gyökeresen megváltozott. Most nem egy idegen földről voltak kiindulófélben, hanem saját országukban laktak. Összhangban azzal a nyugalommal, amivel Isten választott népeként megajándékozta őket, már fekvő helyzetben vettek részt a húsvéti vacsorán. Heverőket helyeztek el az asztal körül, és a vendégek azokra dőltek le a bal karjukra támaszkodva és a jobb kezüket szabadon hagyva, hogy evés közben használhassák. Ebben a helyzetben a vendég annak mellé hajthatta fejét, aki közvetlenül mellette ült. A lábaikat, mivel azokat a heverő külső peremén nyújtották ki, minden nehézség nélkül megmoshatta valaki, aki a kör külső oldalán körbejárta az asztalt.

Krisztus még mindig csendben az asztalnál ül, amelyre már feltették a húsvéti vacsorát. A kovásztalan kenyér, amelyet a húsvéti időszakban használtak, előtte volt. A kiforratlan húsvéti bor szintén ott volt az asztalon. A kenyeret és a bort Krisztus jelképként alkalmazza saját szeplőtlen áldozata ábrázolására. Sem a kenyeret, sem a bort nem rontotta meg az erjedés, a bűn és a halál jelképe. Őt ábrázolták, “a hibátlan és szeplőtlen bárányt, a Krisztust” (1Pt 1:19).

“És mikor ők evének, vevén Jézus a kenyeret, és hálákat adván megtöré és adá nékik, mondván: Vegyétek, egyétek; ez az én testem. És vevén a poharat, és hálákat adván, adá nékik, és ivának abból mindnyájan. És monda nékik: Ez az én vérem, az új szövetség vére, amely sokakéra kiontatik. Bizony mondom néktek, nem iszom többé a szőlőtőnek gyümölcséből mind ama napig, amikor mint újat iszom azt az Isten országában” (Mk 14:22-25).

Júdás, az áruló is részt vett ezen a szent szertartáson. Júdás is megkapta Jézustól megtört testének és kiontott vérének a jelképeit. Júdás is hallotta Jézusnak ezeket a szavait: “Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre”. Júdás, az áruló azonban, miközben ott hevert

[561]

Isten Báránya jelenlétében, saját sötét szándékának a megvalósításán töprengett és dédelgette sötét, áruló gondolatait. A lábmosásnál

Krisztus meggyőző bizonyítékát adta annak, hogy megértette Júdás jellemét: “Nem vagytok mindnyájan tiszták!” (Jn 13:11), - mondta tanítványainak. Ezek a szavak meggyőzték a hamis tanítványt arról, hogy Krisztus tud titkos szándékáról. Krisztus most még világosabban beszélt. Mikor ott heverték az asztalnál ránézett tanítványára és azt mondta: “Nem mindnyájatokról szólok; tudom én kiket választottam el; hanem, hogy beteljesedjék az írás: Aki velem ette a kenyeret, a sarkát emelte fel ellenem” (Jn 13:18).

A tanítványok még most sem gyanakodtak Júdásra. Azt azonban látták, hogy Krisztus szemmel láthatóan megszorodott. Mind-egyikük lelkére felhő telepedett, valami szörnyű szerencsétlenség balsejtelme, amelynek az értelmét nem értették meg. Amint csendben ettek, Jézus így szólt hozzájuk: “Bizony mondom nektek, tiközületek egy elárul engem” (Mt 26:21). Jézusnak ezekre a szavaira csodálkozás és megdöbbenés ragadta meg őket. Nem tudták felfogni, hogy közülük bárki is áruló módon viselkedhetnék isteni Tanítójukkal. Miért árulhatná el Őt? És kinek? Kinek szívében születik meg egy ilyen terv? Bizonyára nem a kedvelt tizenkettő egyikének a szívében, akik mindenekelőtt abban a kiváltságban részesültek, hogy hallották Krisztus tanítását, akik részesültek Krisztus csodálatos szeretetében, és akik iránt olyan nagy figyelmet tanúsított, hogy szoros közösségbe vonta őket magával!

Mikor felfogták Krisztus szavainak a súlyos voltát és megemlékeztek arról, hogy Krisztus mondásai mindig igaznak bizonyultak, akkor félelem és bizalmatlanság, gyanakvás fogta el őket. A legfájdalmasabb érzéssel a szívükben egymás után tették fel a kérdést Jézusnak: “Én vagyok-e az, Uram?” (Mt 26:22). Júdás azonban továbbra is hallgatott. János végül mély fájdalommal azt kérdezte Jézustól: “Uram, ki az?” (Jn 13:25) Jézus azt felelte neki: “Aki velem együtt mártja kezét a tálba, az árul el engem. Az embernek Fia jóllehet elmegy, amint megvan írva felőle, de jaj annak az embernek, aki az embernek Fiát elárulja, jobb volna annak az embernek, ha nem született volna meg” (Mt 26:23-24). A tanítványok közléről kutatva tekintettek egymás arcába, mikor azt kérdezték: “Én vagyok-e az, Uram?” (Mt 26:22) Júdás azonban hallgatásával most mindegyikük figyelmét magára vonta. A kérdések zűrzavara és a megdöbbenés kifejezése közben Júdás nem hallotta meg Jézus válaszát, amit János kérdésére adott. Júdás azonban most, hogy megszabaduljon a tanít-

ványok fürkésző tekintetétől, feltette Jézusnak ugyanazt a kérdést, amit előzőleg a tanítványok is mind feltettek neki: “Én vagyok-e az, Mester?” Jézus komolyan így válaszolt neki: “Te mondád” (Mt 26:25).

Szándékának a kitudódása után Júdás meglepődve és megzavarodva felállt és sietve elhagyta a helyiséget. “Monda azért neki Jézus: Amit cselekszel, hamar Cselekedjed Az pedig mihelyt a falatot elvevé, azonnal kiméne; vala pedig éjszaka” (Jn 13:27.30). Éjszaka volt az az áruló számára mikor elfordult Jézustól, és kiment a külső sötétségbe. Júdásnak, amíg meg nem tette ezt a lépést, még mindig volt lehetősége a bűnbánatra. Mikor azonban elhagyta Ura jelenlétét és a tanítványtársai közösségét, akkor hozta meg végső döntését. Átlépte azt a határvonalat, amelyet visszafelé már soha többé nem léphetett át.

Egészen csodálatos, ahogy Jézus hosszú szenvedése alatt ezzel a megkísértett lélekkel foglalkozott. Semmit sem mulasztott el megtenni, amit megtehetett Júdás megmentése érdekében. Miután Júdás kétszer is elkötelezte magát arra, hogy elárulja Urát, Jézus még mindig adott neki lehetőséget a bűnbánatra. Jézus elolvasta az áruló szívének titkos szándékát és ezzel megadta Júdásnak istensége végső és meggyőző nyilvánvaló bizonyítékát. A hamis tanítvány számára ez volt a végső felhívás a bűnbánatra. Krisztus egyetlen olyan kérést, felhívást sem hagyott szótlannul, aminek a kimondására isteni-emberi szíve készítette. Ámbár az irgalmasság hullámai visszaverődtek Júdás konok göggyének sziklafaláról, ezek a hullámok mégis ismételten visszatértek a legyőző szeretet egyre erősebb dagályával. Ámbár Júdást meglepte és megrettentette bűnének a felfedése, de ez nem készítette bűnbánatra, hanem csak még eltökéltebbé tette szándéka megvalósításában.

Júdás felett kimondatott jajszavával, Krisztus tanítványaival kapcsolatos kegyelmi szándékát is nyilvánvalóvá tette. Így közölte velük Messiássága megkoronázó bizonyítékát. “Megmondom néktek, mielőtt meglenne, hogy mikor meglesz, higgyétek majd, hogy én vagyok” (Jn 13:19).

Ha Jézus hallgatott volna, mintha nem lett volna tudatában annak, hogy mi lesz vele, akkor a tanítványok azt gondolhatták volna, hogy Mesterük nem rendelkezett isteni előrelátással, és meglepődve és elárulva került a gyilkos csőcselék kezébe. Egy évvel előbb Jézus

megmondta tanítványainak, hogy tizenkettejüket választotta ki magának, de közülük az egyik ördög volt. Most Jézus Júdáshoz intézett szavai, melyek bizonyították, hogy árulása teljesen ismert volt Mesterre előtt, egyben megerősítették Krisztus igazi követőinek a hitét megaláztatásának ideje alatt. Mikor pedig Júdásnak el kellett jutnia élete szörnyű végéhez, akkor eszükbe jutott az a jajkiáltás, amelyet Jézus mondott ki az áruló felett.

[563]

Az Üdvözítőnek még egy másik szándéka is volt. Nem vonta meg, szolgálatát attól, akiről tudta, hogy áruló. A tanítványok nem értették meg Jézus szavait, melyeket a lábmosásnál mondott el: “Nem vagytok mindnyájan tiszták” (Jn 13:11), sem azokat a szavakat, amelyeket az asztalnál jelentett ki. “Aki velem ette a kenyeret; a sarkát emelte, fel ellenem” (Jn 13:18). Később azonban, mikor Jézus szavainak az értelme világossá lett előttük, akkor felismerték Isten végtelen türelmét és irgalmasságát, amelyet Ő a legfájdalmasabban tévelygő iránt is tanúsít.

Bár Jézus kezdettől fogva ismerte Júdást, mégis megmosta a lábát. Az áruló abban a kiváltságban is részesült, hogy a szent Úrvacsorában Krisztussal együtt részt vehet. A szenvedő Üdvözítő minden lehetőséget megadott a bűnösnek, ami az Ő elfogadására, bűnei megbánására és a bűn foltjától való megtisztulásra készítetné. Ebben számunkra is tanítás van. Mikor valakiről feltételezzük, hogy tévedésben és bűnben van, akkor sem szabad magunkat elválasztani tőle. Semmiféle meggondolatlan elkülönítéssel nem szabad odadobni őt prédaként a kísértőnek, vagy kikergetniük őt a Sátán csataterére. Krisztusnak nem ez a módszere. Krisztus azért mosta meg tanítványai lábát, mert tudta róluk, hogy tévelyegtek és hibákat követtek el, és ezzel egy kivétellel mind a tizenkettőt bűnbánatra készítette.

Krisztus példája megtiltja azt, hogy valakit kizárjunk az úrvacsorából. Az igaz ugyan, hogy a nyilvánvaló bűn kizárja a vétkest. A Szentlélek ugyan tanítja ezt: “Most azért azt írom néktek, hogy ne társalkodjatok azzal, ha valaki atyafi létére parázna, vagy csaló, vagy bálványimádó, vagy szidalmazó, vagy részeges, vagy ragadozó. Az ilyennel még együtt se egyetek” (1Kor 5:11). Ezen túl azonban senki se ítélkezzék senki felett. Isten nem reánk hagyta annak megítélését, hogy ki jelenhessék meg ezeken az alkalmakon. Nem, mert ki tud közülünk mások szívében olvasni? Ki tudja közülünk tévedés nél-

[564]

kül megkülönböztetni a konkolyt a búzától? “Próbálja meg azért az ember magát, és úgy egyék abból a kenyérből, és úgy igyék abból a pohárból.” “Mert, aki méltatlanul eszi e kenyeret, vagy issza az Úrnak poharát, vétkezik az Úr teste és vére ellen.” “Mert aki méltatlanul eszik és iszik, ítéletet eszik és iszik magának, mivelhogy nem becsüli meg az Úrnak testét” (IKor 11:28.27.29).

Mikor a hívők összegyülekeznek, hogy részesüljenek a szent úrvacsorában, akkor ott mindig jelen vannak az emberi szemmel nem látható küldöttek is. Nincs kizárva, hogy lehet egy Júdás is a társaságban. Ha pedig ez az egy van, akkor a sötétség fejedelmének a küldöttei különösképpen nem hiányozhatnak onnan. Nem, mert különös figyelmet fordítanak mindazokra, akik nem engedik, hogy a Szentlélek ellenőrizze, vizsgálja őket. Hasonlóképpen a mennyei angyalok is jelen vannak. Ezek a láthatatlan követek a hívők minden összejövetelén jelen vannak. Eljöhetnek az összejövetelre olyan személyek is, akik szívükben nem az igazság és a szentség szolgái, de akik mégis részt kívánnak venni az úrvacsorai istentiszteleten. Ezt ne tiltsuk meg nekik. Vannak olyan tanúk is jelen, akik ott voltak, mikor Jézus megmosta tanítványai lábát és Júdásét is. Nemcsak emberi szemek tekintenek erre a jelenetre.

Krisztus jelen van a Szentlélek által, hogy ráüsse a pecsétjét az általa rendelt cselekményre. Jelen van, hogy meggyőzze és meglágyítsa a szíveket. Egyetlen tekintet, a töredelem egyetlen gondolata sem kerüli el figyelmét. Krisztus jelen van, és várakozik a bűnbánókra és megtört szívűekre. Minden készen van az ilyen lelkek elfogadására. Az, aki megmosta Júdás lábát, arra vágyik, hogy minden szívről lemoshassa a bűn foltját.

Senki se zárja ki magát az úrvacsorából csak azért, mert valaki, aki nem méltó arra, hogy éljen az úrvacsorával, szintén jelen van. Krisztus minden egyes tanítványát nyilvánosan felszólítja, hogy vegyen részt az úrvacsorai istentiszteleten, és ezzel is tegyen tanúbizonyságot arról, hogy elfogadja Őt személyes Megváltójának. Krisztus ezeken az általa rendelt alkalmakon találkozik népével, és jelenlétével megerősíti őket. Előfordulhat, hogy méltatlan szívek és kezek készítik elő és osztják ki a szent jegyeket, de Krisztus is ott van, hogy szolgáljon gyermekeinek. Isten mindazokat gazdagon megáldja, akik Krisztusba vetett hitükkel járulnak az Úr asztalához.

Mindazok, akik mellőzik az isteni kiváltságnak ezeket az alkalmait, nagy veszteséget szenvednek.

Azzal, hogy Krisztus tanítványaival együtt vett részt a kenyér és a bor elfogyasztásában, elpecsételte magát a számukra Megváltó-jukként. Rájuk bízta az új szövetséget, amelynek az útján mindazok, akik elfogadják Őt Isten gyermekeivé lesznek, és közös örökösök Krisztussal. Ezzel a szövetséggel minden áldás, amit a menny az élet számára csak adományozhat, sőt az eljövendő élet is már az övék. A szövetség okmányát Krisztus vérével kellett ratifikálni, megerősíteni. A szent úrvacsora vételekor a tanítványok tartsák szemük előtt azt a végtelen áldozatot, amit Krisztus mindegyikünkért személy szerint meghozott, annak az áldozatnak egy részeként, amit az egész emberi nemzetségért hozott.

[565]

Az úrvacsorai istentisztelet azonban nem lehetett a szomorkodás ideje. Nem ez volt a célja. Mikor az Úr tanítványai az ő asztala köré gyülekeznek, akkor nem hiányaikról kell megemlékezniük, és nem azokon kell siránkozniuk. Ne időzzenek régi vallásos tapasztalataiknál, akár felemelők, akár lehangolóak voltak ezek a tapasztalatok! Ne említsék meg azokat a különbségeket, amelyek közöttük és embertársaik között vannak. Mindezek az előkészítő szolgálathoz tartoznak. Az önvizsgálatot, a bűnvallást, a vizsályok megszüntetését már előbb gyakorolni kell. Most azért jönnek, hogy Krisztussal találkozzanak. Nem állhatnak meg a kereszt árnyékában, hanem annak megmentő világosságába kell jönniük. Meg kell nyitniuk a szívüket és lelküket az Igazságosság Napjának ragyogó napsugarai előtt. Krisztus legdrágább vérével megtisztított szívvel, Krisztus jelenlétének teljes tudatában, - aki ámbár láthatatlan kell meghallgatniuk Krisztus szavait: “Békességet hagyok néktek; az én békességemet adom néktek; nem úgy, adom én nektek, amint a világ adja” (Jn 14:27).

Urunk azt mondja nekünk, mikor a bűn ítélete alatt vagytok, emlékezzetek meg arról, hogy én meghaltam értetetek. Mikor elnyomnak, üldöznek és bánatnak benneteket érettem és az evangéliumért, emlékezzetek meg az én szeretetemről, amely olyan nagy volt irántatok, hogy életemet adtam értetetek. Mikor kötelességeitek túl keményeknek és könyörtelennek látszanak és terheitek túl súlyosaknak látszanak ahhoz, hogy el tudjátok azokat hordozni, emlékezzetek meg arról, hogy én mit hordoztam, türtem el értetetek a kereszten, semmit sem törődve a szégyenemmel. Mikor a szívetek összeszo-

[566] rul a súlyos megpróbáltatástól, emlékezzetek meg arról, hogy a ti Megváltótok azért él, hogy közben járjon érettetek.

Az úrvacsorai istentisztelet Krisztus második eljövételére mutat. Krisztus ezt arra szánta, hogy elevenen megtartsa ezt a reménységet a tanítványok elméjében. Valahányszor összejöttek, hogy megemlékezzenek Uruk haláláról, mindig beszámoltak arról, hogy Jézus mi-ként “vévén a poharat és hálákat adván, adá azoknak, ezt mondván: Igyatok ebből mindnyájan; Mert ez az én vérem, az új szövetségnek vére, amely sokakért kiontatik bűnöknek bocsánatára. Mondom pedig nektek, hogy: Mostantól fogva nem iszom a szőlőtőkének ebből a terméséből mind ama napig, amikor újan iszom azt veletek az én Atyámnak országában” (Mt 26:27-29). Megpróbáltatásaik közben mindig vigasztalást találtak Uruk visszatérésének a reménységében. Kibeszélhetetlenül értékes, drága volt számukra ez a gondolat: “Valamennyiszer eszitek e kenyeret és isszátok e pohárt, az Úrnak halálát hirdessétek, amíg eljövend” (IKor 11:26).

Vannak olyan dolgok, amelyeket sohase szabad elfelejtenünk. Krisztus szeretetét kényszerítő erejével mindig frissen kell tartanunk emlékezetünkben. Krisztus azért szerezte ezt az úrvacsorai istentiszteletet, hogy ez beszélhessen nekünk Isten szeretetének az értelméről, amelyet Krisztus irántunk tanúsított. Lelkünknek nem lehet egysége, egyesülése Istennel csak Krisztus által. Az egységet és a szeretetet testvér és testvér között Jézus szeretetének kell örökre megszilárdítani és nyújtani. Nem kevesebb, mint Krisztus halála tudta csak Isten szeretetét hatásossá tenni számunkra. Egyedül csak Krisztus halála miatt van az, hogy örömmel tekinthetünk az ő második eljövetele felé. Krisztus áldozata a mi reménységünk középpontja. Ehhez kell rögzítenünk hitünket.

Az úrvacsorai szertartások előírásait, amelyek Urunk megaláztatására és szenvedésére mutatnak, nagyon sokszor csak a formális előírásoknak tekintik, Krisztus azonban ezeket az előírásokat határozott szándékkal adta. Értelmünket meg kell élesítenünk, hogy megragadhassuk az Istenség titkát. Mindegyikünknek kiváltsága, hogy felfogjuk, sokkal nagyobb mértékben, mint tesszük, Krisztus engesztelő szenvedéseinek a jelentését. “Amiképpen felemelte Mózes a kígyót a pusztában, akképpen kell az ember Fiának felemel-tetnie, hogy valaki hiszen őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3:14-15).

Tekintetünket a Golgota keresztféjére kell irányítanunk, amely a haldokló Megváltót tartotta és emelte a magasba. Örökkévaló érdekünk azt követeli meg tőlünk, hogy mutassuk meg Krisztusban való hitünket.

[567]

Urunk mondta: “Ha nem eszitek az ember Fiának testét és nem isszátok az ő véré, nincs élet bennetek az én testem bizony étel és az én vérem bizony ital” (Jn 6:53-55). Ez igaz testi létünkkel kapcsolatban is. Krisztus halálának köszönhetjük még ezt a földi életünket is. Az a kenyér, amelyet megeszünk, az ő megtört testének a hozama. Azt a vizet, amit megiszunk, kiontott vérével vásároltuk meg. Egyetlen ember: sem szent, sem bűnös, nem eszi úgy meg mindennapi ételét, hogy ne Krisztus testével és vérével táplálkozna. A Golgota keresztféjét minden falat kenyérré, amit megeszünk, rányomták. Ez a kereszt tükröződik vissza minden csepp vízben, amelyet megiszunk. Mindezt Krisztus az ő nagy áldozata jelképeiben tanította meg nekünk. Az a világosság, amely a felház helyiségében megtartott úrvacsorai istentiszteletből ragyog ki, szenteli meg a mindennapi életünk fenntartásához szükséges élelmiszereket. Családi ebédlőasztalunk az Úr asztalává válik, és minden étkezésünk szentséggé.

Krisztus szavai azonban mennyivel nagyobb mértékben bizonyulnak igaznak lelki életünkkel kapcsolatban! Krisztus kijelenti: “Aki eszi az én testemet és issza az én vére, örök élete van annak” (Jn 6:54). A Golgota keresztféjén érettünk kiöntött élet elfogadásával tudunk csak szent, istenfélő életet élni. Ezt az életet pedig csak Krisztus szavainak megvallása útján kapjuk meg, és az által, ha azokat a dolgokat cselekedjük, amelyeket Krisztus parancsolt meg nekünk. Így válunk eggyé vele. “Aki eszi az én testemet mondja Jézus és issza az én vére, az énbennem lakozik és évis abban. Amiként elküldött engem amaz élő Atya, és én az Atya által élek, akként az is, aki engem eszik, él énáltalam” (Jn 6:56-57). A szent úrvacsorára ez az íráshely különleges értelemben vonatkozik. Mikor hittel Urunk nagy áldozatáról elmélkedünk, akkor Krisztus életével kerülünk szoros kapcsolatba, és minden úrvacsorából új és nagyobb erőt merítünk. Az istentiszteleti formák olyan élő kapcsolatot teremtenek, amely összeköt minket, hívőket Krisztussal, és így összeköt minket az Atyával is.

Mikor elfogadjuk a kenyeret és a bort, amelyek számunkra Krisztus megtört testét és kiontott vérének jelképezik, akkor képzeletünkben bekapcsolódunk abba az úrvacsorai jelenetbe, amely ott a felházban játszódott le. Gondolatban átmegyünk azon a kerten, amelyet annak a Jézusnak a kínszenvedése szentelt meg, aki elhordozta a világ bűneit. Tanúi leszünk annak a küzdelemnek, amellyel Jézus elnyerte Istennel való megbékéltetésünket. Krisztus úgy mutatkozik meg lelki szemeink előtt, mint akit éppen most és közöttünk feszítettek keresztre.

A megfeszített Megváltóra tekintve még teljesebben fogjuk fel annak az áldozatnak a nagyságát és értelmét, amelyet a mennyei Fenség hozott a világért. Az üdvözítés terve előttünk dicsőül meg, és a Golgota gondolata eleven és szent érzelmeket ébreszt fel szívünkben. Szívünkben és az ajkunkon Istennek és a Báránynak szóló dicséret zendül. Igen, mert gőg és önimádat nem burjánozhat többé a lelkünkben, ha frissen tartjuk meg abban a Golgotán lejátszóó események emlékét.

Akik Üdvözítőnk összehasonlíthatatlan szeretetére tekintenek, azoknak gondolataik megnemesednek, szívük megtisztul és jellemük átalakul. Elindulnak, hogy világosság legyenek a világ számára, és hogy bizonyos mértékben visszatükrözzék Istennek ezt az irántunk való titokzatos szeretetét. Minél többet elmélkedünk Krisztus keresztyéről, annál teljesebben elfogadjuk majd az apostol beszédét, mikor azt mondja: “Nékem pedig ne legyen másban dicsekedésem, hanem a mi Urunk Jézus Krisztus keresztyében, aki által nékem megfeszítettett a világ és én is a világnak” (Gal 6:14).

“Ne nyugtalankodjék a ti szívetek!”

Krisztus isteni szeretettel és gyengéd együttérzéssel tekintett tanítványaira és így szólt hozzájuk: “Most dicsőítették meg az embernek Fia, az Isten is megdicsőítették őbenne” (Jn 13:31). Júdás elhagyta a felsőház helyiségét, és Krisztus egyedül maradt a tizeneggyel. Beszélt nekik a tőlük való elválás közelségéről. Mielőtt azonban ez bekövetkezett volna, rámutatott küldetése nagy céljára. Ez a cél volt az, amit mindig szeme előtt tartott. Az volt az öröme, hogy megaláztatásával és szenvedésével az Atya nevét dicsőítette meg. Először is erre irányította tanítványai gondolatait. Azután kedves szavakkal szólt hozzájuk: “Fiaim, egy kevés ideig még veletek vagyok. Kerestek majd engem, de amiként a zsidóknak mondtam, hogy: Ahová én megyek, ti nem jöhettek, most néktek is mondom” (Jn 13:33).

A tanítványok nem ujjongtak, mikor ezt hallották. Félelem fogta el őket. Szorosan Jézus körül tömörültek össze. Mesterük és Uruk, szeretett tanítójuk és barátjuk drágább volt számukra az életüknél. Minden nehézségeik közepette hozzá fordultak segítségért és vigasztalásért szomorúságaikban és csalódásaikban. Most el kellett hagynia őket, magányos, tőle függő csoportjukat. Sötétek voltak azok az előjelek, amelyek betöltötték a szívüket.

Az Üdvözítő hozzájuk intézett szavai azonban tele voltak reménységgel. Jézus tudta, hogy ellenség támadja meg őket, és hogy a Sátán fortélyos sikeres azokkal szemben, akiket lesújtanak a nehézségek. Azért gondolataikat elterelte a láthatókról a láthatatlanokra (Vö. 2Kor 4:18). Földi számkivetésük helyéről a mennyei otthonukra fordította tekintetüket.

“Ne nyugtalankodjék a ti szívetek - mondotta nekik - higgyetek Istenben és higgyetek énbennem. Az én Atyámnak házában sok lakóhely van; ha pedig nem volna, megmondtam volna néktek. Elmegyek, hogy helyet készítek néktek. És ha majd elmegyek és helyet készítek néktek, ismét eljövök és magamhoz veszek titeket; hogy ahol én vagyok, ti is ott legyetek. És hogy hová megyek én,

[570]

tudjátok; az utat is tudjátok” (Jn 14:1-4). Érettetek jöttem a világba. Érettetek munkálkodom. Mikor elmegyek, még akkor sem hagyok fel az érettetek való munkával. Azért jöttem a világba, hogy kijelentsem, feltárjam magamat néktek, hogy hihessetek. Az Atyához is azért megyek, hogy vele együtt munkálkoddjak érdeketekben. Krisztus eltávozásának a célja, éppen az ellenkezője volt annak, amitől a tanítványok féltek. Krisztus eltávozása nem a tőlük és a világtól való végleges elkülönülését jelentette. Krisztus csak azért távozott el tőlük, mert helyet szándékozott készíteni számukra, hogy azután ismét eljöhessen hozzájuk és magához fogadhassa őket. Miközben lakóhelyet épített számukra, nekik a jellemüket kellett az isteni hasonlóság szerint formálni.

A tanítványok mégis megzavarodtak. Tamás, akit mindig kínoztak a kétségek, ezt mondta Jézusnak: “Uram, nem tudjuk hová mégy; mi módon tudhatjuk azért az utat? Monda néki Jézus: Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, hanemha énáltalam. Ha megismertetek volna engem, megismertétek volna az én Atyámat is, és mostantól fogva ismeritek őt és láttátok őt” (Jn 14:5—7).

Nem sok út vezet a mennybe. Senki sem választhatja meg a maga útját. Krisztus azt mondja: “Én vagyok az út senki sem mehet az Atyához, hanemha énáltalam” (Jn 14:6). Mióta az első evangéliumi beszéd elhangzott, mikor az Éden kertben Isten kijelentette, hogy az asszony magva összezúzza a kígyó fejét, akkor Isten tulajdonképpen Krisztust emelte fel Útként, Igazságként és Életként. Krisztus volt az Út, mikor Ádám élt, mikor Ábel Istennek ajándékozta a leölt bárány vérével, ábrázolva a Megváltó vérével. Krisztus volt az Út, amelyen Isten megvédte a pátriárkákat és a prófétákat. Számunkra is egyedül Krisztus az az Út, amelyen járva eljuthatunk az Atyához.

“Ha megismertetek volna engem, - mondotta Krisztus - megismertétek volna az én Atyámat is; és mostantól fogva ismeritek őt, és láttátok őt” (Jn 14:7). Ezt azonban a tanítványok még nem értették meg. “Uram, mutasd meg nekünk az Atyát, - mondotta Filep Jézusnak - és elég nekünk!” (Jn 14:8).

Értetlenségükön elcsodálkozva Jézus fájdalmas megdöbbenéssel azt kérdezte: “Annyi idő óta veletek vagyok, és mégsem ismertél meg engem, Filep?” (Jn 14:9). Vajon lehetséges-e, hogy nem látod és nem ismered fel az Atyát azokban a munkákban, amelyeket álta-

lam végzett el? “Mimódon mondod azért te: Mutasd meg nekünk az Atyát?” “Aki engem látott, látta az Atyát” (Jn 14:9). Krisztus nem szűnt meg Isten lenni, mikor emberré lett. Amikor megalázta magát az emberré lételig, az isteni lét mégis a sajátja maradt. Krisztus egyedül képviselhette és képviselheti az Atyát az emberi nemzetségnél. Krisztus egyedül jelenthette ki az Atyát az embernek. A tanítványok pedig abban a kiváltságban részesültek, hogy több mint három évig szemlélhették az Atyának ezt a képviselést Krisztus személyében.

“Higgyetek nekem, hogy én az Atyában vagyok, és az Atya én bennem van, ha pedig nem, magokért a cselekedeteket higgyetek nekem” (Jn 14:11). A tanítványok hite biztonságban nyugodhatott azon a nyilvánvaló bizonyítékon, amelyet Krisztus munkáiban adott nekik Isten, azokban a munkákban, amelyeket Krisztuson kívül eddig soha senki nem végzett el, vagy végezhetne valaki is el. Krisztus munkája bizonyította istenségét. Krisztus által az Atya lett nyilvánvalóvá.

Ha a tanítványok elhitték volna ezt a gondos kapcsolatot az Atya és a Fiú között, akkor a hitük nem hagyta volna el őket mikor Krisztus szenvedését és halálát látták, amelyet a pusztuló világ megmentéséért hordozott el. Krisztus igyekezett elvezetni őket hitük alacsony fokáról arra a tapasztalatra, amelyet megkaphattak volna, ha valóban felfogták volna, hogy ki is volt ő igazában, vagyis - Isten emberi testben. Krisztus azt kívánta, hogy hitük vezesse el őket Istenhez, és Benne vessenek szilárd alapot. Irgalmas Urunk és Üdvözítőnk komolyan és kitartóan igyekezett előkészíteni tanítványait a kísértések viharára, mely hamarosan rájuk tör majd. Krisztus szerette volna elrejteni őket magával Istenben.

Mialatt Krisztus ezekkel a szavakkal beszélt tanítványaihoz, Isten dicsősége ragyogott arcán. Mindazok akik jelen voltak, szent áhítatot éreztek, mikor elragadtatott figyelemmel hallgattak szavaira. Szívük még határozottabban vonzódott hozzá. Minél nagyobb szeretettel kötődtek Krisztushoz, annál közelebb kerültek egymáshoz. A mennyet nagyon közel érezték magukhoz. Azok a szavak pedig, amelyeket figyelmesen meghallgattak, mennyei Atyjuktól kapott üzenetté lettek számukra.

Krisztus azután így folytatta tanítványaival való beszélgetését: “Bizony, bizony mondom néktek: Aki hisz én bennem, az is cselekszi majd azokat a cselekedeteket, amelyeket én cselekszem” (Jn

14:12). Az Üdvözítő nagyon aggódott tanítványaiért és igyekezett megértetni velük, hogy mi célja volt istensége egyesítésének az emberi természettel. Krisztus azért jött el erre a világra, hogy feltárja Isten dicsőségét, és így mi, emberek ennek az isteni dicsőségnek a helyreállítható erejével felemelkedhessünk és jobbak lehessünk. Krisztusban Isten nyilvánította ki magát, hogy azután Krisztus is nyilvánvalóan megmutathassa magát tanítványaiban. Jézus nem tárt fel semmiféle olyan tulajdonságokat és nem gyakorolt semmiféle olyan hatalmat, hogy az emberek hit által ne lehessenek őbenne. Krisztus tökéletes embervolta az, amelyet összes követői megszerezhetnek, ha éppen úgy alárendelik magukat Istennek, ahogy azt Krisztus tette. “Nagyobbakat is cselekszik azoknál; mert az én Atyámhoz megyek” (Jn 14:12). Krisztus ezzel nem azt akarta mondani, hogy tanítványai munkája fennköltebb, jelentősebb lesz az ő munkájánál, hanem csak azt, hogy nagyobb területre terjed ki. Nemcsak a csodatetteikre hivatkozott, hanem mindazokra a cselekedetekre is, amelyeket a Szentlélek munkája által visznek majd véghez.

Az Úr mennybemenetele után a tanítványok felismerték ígéreteinek beteljesedését. Krisztus keresztre feszítésének, feltámadásának és mennybemenetelének a jelenetei élő valóságok voltak a számukra. Meglátták, hogy a próféciák szó szerint teljesebben be. Kutatták a szent Írásokat és elfogadták azok tanításait hittel és számukra eddig ismeretlen bizonyossággal. Felismerték, hogy az isteni Tanító pontosan az volt, akinek mondta magát. Mikor elmondták tapasztalataikat és felmagasztalták Isten szeretetét, az emberek szíve megolvadt és szelíd lett, és a sokaság hitt Jézusban.

Az Üdvözítő tanítványainak adott ígérete olyan ígéret, amely az Ő egyházának is szól az idők végezetéig. Isten nem úgy határozta el, hogy az emberek megváltására készített tervének végrehajtása csak jelentéktelen eredményeket érjen el. Mindazok, akik ki akarnak menni a világba dolgozni, nem abban bíznak, amit ők maguk meg tudnak majd tenni, hanem abban, amit Isten tud megtenni értük és általuk. Isten pedig bizonyára megvalósítja majd ígéreteinek a beteljesítését. “Nagyobbakat is cselekszik azoknál, - jelenti ki Krisztus - mert én az én Atyámhoz megyek” (Jn 14:12).

[573] Mikor a tanítványok mégsem ismerték meg az Üdvözítő határtalan erőforrásait és hatalmát, akkor azt mondta nekik: “Mostanáig semmit sem kértetek az Atyától az én nevemben” (Jn 16:24). Krisz-

tus megmagyarázta ezzel tanítványainak, hogy ismeretük titka abban van, hogy az ő nevében mindig és minden körülmények között erő és kegyelmet kérhetnek az Atyától. Ő azért lesz ott az Atyánál, hogy könnyörögjön érettünk és kérje az Atyától azokat a dolgokat, amelyekre szükségük van, amelyeket ők is kérnek az Atyától az Ő nevében. Az alázatos esdeklők imádságait saját kívánságaként mondja el az Atyának az imádkozó lelkek érdekében. A mennyben minden őszinte imádság meghallgatásra talál. Lehet, hogy ezt az imádságot nem mondják el gördülékenyen, folyékonyan, de ha ebben az imádságban benne van az imádkozó szíve, akkor ez az imádság felszáll abba a szentélybe, ahol Jézus szolgál, és Ő jelenti ezt az imádságot az Atyának egyetlen ügyetlen, dadogó szó nélkül, szépen, és az teljes lesz tökéletessége tömjénének jó illatával.

Az őszinteség és a becsületesség ösvénye nem olyan ösvény, amely mentes lenne az akadályoktól, de minden nehézségünk közepette fel kell ismernünk, meg kell hallanunk Krisztus imádságra felhívó szavát. Nincs senki a földön élő emberek között, akinek valamiféle olyan hatalma, ereje lenne, amit nem az Istentől kapott. Ennek a hatalomnak, erőnek a forrása pedig a leggyengébb emberi lények előtt is nyitva van. “Akármit kértek majd az én nevemben én megcselekszem azt, - mondotta Jézus - hogy dicsőíttessék az Atya a Fiúban. Ha valamit kértek az én nevemben, én megcselekszem azt” (Jn 14:13-14).

“Az én nevemben” (Jn 14:14). Krisztus azt parancsolta meg tanítványainak, hogy így imádkozzanak. Krisztus követőinek Krisztus nevében kell megállniuk Isten előtt. Az érettük hozott áldozat által válnak értékessé Isten előtt. A Megváltó nekik tulajdonított igazsága teszi őket becsesekké Isten előtt. Krisztusért az Úr megbocsát mindazoknak, akik félik Őt. Az Úr nem látja meg bennük a bűn rosszóságát. Ellenkezőleg, felismeri bennük a Fiúhoz való hasonlatosságukat, akiben hisznek.

Az Úr csalódik, mikor népének a tagjai kevésre értékelik önmagukat. Az Úr azt akarja, hogy választottai azon ár szerint értékeljék önmagukat, mely árat érettük a Golgotán lefizetett. Isten vágyakozik utánuk, kívánja őket, különben nem küldötte volna el Fiát azzal az igen sokba kerülő megbízással, hogy váltsa meg őket. Az Úrnak feladata van számunkra és nagyon tetszik néki, ha gyermekei a legmagasabb igényekkel lépnek eléje, csak azért, hogy minél nagyobb

mértékben megdicsőíthessék az Ő nevét. Nagy dolgokat várhatnak el az Úrtól, ha hisznek az Ő ígéreteiben.

Krisztus nevében imádkozni azonban sokat jelent. Azt jelenti, hogy elfogadjuk magatartását, megmutatjuk lelkiületét és végezzük munkáját. Az Üdvözítő feltételhez köti ígéretét. “Ha engem szerettek, - mondja - az én parancsolataimat megtartsátok” (Jn 14:15). Krisztus megment bennünket, nem a bűnben, hanem a bűntől. Azoknak, akik szeretik Őt, engedelmességükkel kell megmutatniuk iránta érzett szeretetüket.

Minden igazi engedelmesség a szívből származik. Krisztusnál is az engedelmesség a szív ügye volt. Ha egyetértünk Krisztussal, akkor Krisztus is azonosítja magát gondolatainkkal és céljainkkal. Így vegyül össze szívünk és elménk összhangban Krisztus akaratával, hogy amikor neki engedelmeskedünk, akkor tulajdonképpen nem teszünk mást csak azt, hogy eleget teszünk saját indítékainknak. Megtisztított és megszentelt akaratumk Krisztus szolgálatának a végzésében találja majd meg legnagyobb örömét. Mikor megismerjük Istent, mivel éppen az a kiváltságunk, hogy megismerhetjük Őt, akkor életünk a folytonos engedelmesség élete lesz. Krisztus lényének az értékelése, megbecsülése által az Istennel való közösség útján a bűn gyűlöletes lesz számunkra.

Amint Krisztus is emberként a törvény alatt élt, úgy mi is megtehetjük ezt, ha erőért ragadjuk meg Krisztus erejét. Kötelességünkért való felelősségünket azonban nem helyezhetjük, háríthatjuk át másokra, és nem várhatunk arra, hogy ők mondják meg nekünk azt; hogy mit tegyünk. Nem függhetünk az emberek tanácsától. Az Úr minket is éppen olyan készségesen megtanít kötelességeinkre, mint ahogy másokat is megtanít. Ha hittel megyünk hozzá, akkor személyesen nekünk mondja el titkait. Szívünk gyakran ég bennünk, mikor Valaki közel jön hozzánk, hogy éppen úgy kapcsolatba, közösségbe lépjen velünk, mint egykor Énókkal tette. Azok, akik úgy döntenek, hogy semmi olyant nem tesznek, ami nem tetszik Istennek, miután ügyüket Isten elé vitték, megtudják majd, hogy pontosan melyik úton kell járniuk. Ezek nemcsak bölcsességet kapnak Istentől, hanem erőt is. Igen, Isten erőt ad majd nekik az engedelmességre, a szolgálatra, úgy, ahogy Krisztus megígérte. Isten azért adott minden hatalmat Krisztusnak, az emberi nemzetség fejének és képviselőjének, hogy lássa el az elesett embereket mindazzal, amire szükségük

van. “És akármit kérjünk, megnyerjük tőle, mert megtartjuk az ő parancsolatait és azokat cselekedszük, amik kedvesek őelőtte” (1Jn 3:22).

Krisztus, mielőtt áldozati bárányként ajánlotta fel magát, igyekezett tanítványait a leglényegesebb és legtökéletesebb ajándékkal megajándékozni. Azzal az ajándékkal, amely követői szívét tárva nyitva hagyja a kegyelem határtalan erőforrásai előtt. “És én kérem az Atyát, - mondotta - és más vigasztalót ad néktek, hogy veletek maradjon mindörökké. Az igazságnak ama Lelkét; akit a világ be nem fogadhat, mert nem látja őt és nem ismeri őt, de ti ismeritek őt, mert nálatok lakik, és bennetek marad. Nem hagylak titeket árvául; eljövök tihozzátok” (Jn 14:16-18).

A Lélek ez előtt is a világban volt. A megváltási munka kezdetétől munkálkodott az emberek szívében és befolyást gyakorolt gondolkodásukra. Miközben azonban Krisztus a földön volt, a tanítványok nem vágyakoztak más segítő után. Amíg Krisztus mennybemenetelével meg nem vonta tőlük jelenlétét, nem érezték, hogy szükségük lenne a Lélekre. Közvetlenül Krisztus mennybemenetele után azonban érezni kezdték, hogy szükségük lenne a Lélek segítségére. A Lélek azután meg is érkezett hozzájuk.

A Szentlélek Krisztus képviselője, jóllehet teljesen független az emberi természettől. Az emberi test kötöttsége miatt Krisztus nem tudott egy és ugyanazon időben mindenütt jelen lenni. Azért éppen a követői érdeke volt az, hogy Krisztus elmenjen az Atyához és elküldje a Lelket utódjaként a földre. Ezután senkinek sem lehetett semmi előnye tartózkodási helyéből vagy Krisztussal való személyes kapcsolatából eredően. A Szentlélek által ettől kezdve az Üdvözítő minden ember számára elérhetővé lett. Ebben az értelemben Krisztus közelebb lehetett követőihez, mintha nem ment volna fel a mennyekbe.

“Aki pedig engem szeret, azt szereti az én Atyám, én is szeretem azt, és kijelentem magamat annak” (Jn 14:21). Jézus ismerte tanítványai jövő sorsát. Láta, hogy egyet közülük vérpadra juttatnak, másokat keresztre feszítenek, lesz, akit a tenger egyik magányos szigetére száműznek, másokat üldöznek és megölnék. Krisztus azzal az ígérettel erősítette, bátorította őket, hogy minden megpróbáltatásukban velük lesz. Ez az ígéret semmit sem veszített erejéből. Az Úr mindent tud hűségese szolgáiról, akik őérette börtönben sínylődnek,

[576] vagy akiket magányos szigetekre száműztek. Saját jelenlétével vigasztalja meg őket. Mikor az igazságért egy hívő ember az igazságtalan törvényszékek egyikének az ítélőszéke előtt volt, Krisztus oldala mellett állt. Mindazok a szemrehányások, becsmérések, amelyek reá hullanak, Krisztusra is hullanak. Krisztust ismételten elítélik, kárhóztatják egy-egy tanítványa személyében. Mikor valamelyik követőjét a börtön falai közé zárják, Krisztus szeretetével hatja át szívét. Mikor egyikük érette szenved halált, Krisztus azt mondja néki, én vagyok “az Élő; pedig halott valék, és ímé élek örökkön örökké és nálam vannak a pokolnak és a halálnak a kulcsai” (Jel 1:18).

Minden időben és minden helyen, minden szomorúságban és nyomorúságban, mikor a kilátások sötétnek látszanak, s a jövő zavarosnak; tehetetlennek és magányosnak érezzük magunkat, Krisztus elküldi hozzánk a Vigasztalót, válaszul a hitből fakadó imádságunkra.

A körülmények elválaszthatnak bennünket minden földi barátunktól, de nincs az a körülmény, nincs az a távolság, amely elválaszthatna bennünket mennyei Vigasztalónktól. Bárhol vagyunk, bárhová megyünk, Vigasztalónk mindig a jobb kezünkénél áll, hogy támogasson, fenntartsa, erősítsen és megvidámítsa bennünket.

A tanítványok még mindig nem tudták Krisztus szavait azok lelki értelmében megérteni. Azért Krisztusnak újra meg kellett magyaráznia nekik szavai jelentését. Azt mondta, hogy a Lélek által nyilatkoztatja ki magát nekik. “Ama vigasztaló pedig, a Szentlélek, akit az én nevemben küld az Atya, az mindenre megtanít majd titeket, és eszetekbe juttatja mindazokat, amiket mondtam néktek” (Jn 14:26). Soha többé nem fogjátok azt mondani, hogy nem tudom felfogni. Soha többé nem láttok majd “tükör által homályosan” (IKor 13:12). Úgy meggyökereztek majd a szeretetben, “hogyan érthessétek minden szentekkel egybe, mi a szélessége és hosszúsága és mélysége és magassága az Isten jóvoltának, és megismerjétek a Krisztusnak minden ismeret felül haladó szeretetét” (Ef 3:18-19).

A tanítványoknak tanúbizonyságot kell tenniük Krisztus életéről és munkálkodásáról. Jézusnak az ő szavaik útján kellett szólnia a föld felszínén élő minden népekhez. Krisztus megaláztatása és halála miatt azonban nagy megpróbáltatásokat és csalódásokat kellett szenvedniük. Azért, hogy ezen élmények után a szavaik mégis szabatosak

lehessenek, Jézus megígérte nékik, hogy a Vigasztaló “eszetekbe juttatja mindazokat, amiket mondtam néktek” (Jn 14:26).

“Még sok mondanivalóm van hozzátok, - folytatta Jézus - de most el nem hordozhatjátok. De mikor eljő amaz, az igazságnak Lelke, elvezérel majd titeket minden igazságra. Mert nem ő magától szól, hanem azokat szólja, amiket hall, és a bekövetkezendőket megjelenti néktek. Az engem dicsőít majd, mert az enyémből vesz és megjelenti néktek” (Jn 16:12-14). Jézus az igazság széles területét tárta fel tanítványai előtt. A legnehezebb azonban az volt számukra, hogy megkülönböztessék Jézus tanításait a hagyományoktól és az írástudók és farizeusok tudományától. Úgy nevelték őket, hogy Isten szavaként fogadják el a rabbik tanításait. Neveltetésük még mindig hatalmat gyakorolt elméjük felett és formálta érzelmi világukat. Földi eszmék, ideiglenes dolgok még mindig nagy helyet foglaltak el gondolatvilágukban. Nem értették meg Krisztus királyságának a lelki jellegét, bár Krisztus nagyon sokszor megmagyarázta ezt nékik. Elméjük összekuszálódott. Nem fogták fel azoknak a szentíráshe-lyeknek a fontosságát, amelyekre Krisztus utalt. Krisztus legtöbb tanítása kárba vesztettnek látszott velük kapcsolatban, mert egyáltalán nem értették meg, hogy mit is akart tudtukra adni. Jézus látta, hogy szavai nem ragadták meg értelmüket. Ezért irgalmából megígérte nékik, hogy a Szentlélek majd felidézi emlékezetükben ezeket a tanításokat. Krisztus kimondatlanul hagyott sok olyan dolgot, amelyeket tanítványai nem tudtak volna akkor és ott felfogni. Ezeket is majd a Szentlélek közli velük később. A Léleknek kellett megélesíteni elméjüket, hogy értékelhessék és megbecsülhessék a mennyei dolgokat. “De mikor eljő amaz, az igazságnak Lelke, - mondotta Jézus - elvezérel majd titeket minden igazságra” (Jn 16:13).

A vigasztalót Jézus “az igazság Lelkének” (Jn 16:13) nevezi. A Vigasztaló feladata az, hogy meghatározza és őrizze az igazságot. Mindenekelőtt az igazság Lelkeként lakozik a szívükben, és így lesz Vigasztalónk. Az igazságban vigasztalás és békesség van, de a hamisságban nem találhatunk sem igazi vigasztalást, sem igazi békességet. Sátán hamis elméletek és hagyományok útján tesz szert hatalomra elménk felett, s miközben az embereket a tévedések útjára vezeti, eltorzítja jellemüket. A Szentlélek a Szentírás útján szól az elménkhez, és az igazság bélyegét nyomja rá a szívünkre. Így tárja fel a tévedésünket és úzi ki azt a lelkünkéből. Krisztus az igazság

[577]

Lelkével, aki Isten szava által munkálkodik, von bennünket az Ő választott népét oltalma alá.

[578] Miközben Jézus vázolta tanítványai számára a Szentlélek feladatát, igyekezett eltölteni őket azzal az örömmel és reménységgel, amely az Ő

szívét is eltöltötte. Ujjongott annak a bőséges segítségnek a következtében, amivel ellátta egyházát. Az összes ajándék közül a Szentlélek volt a legmagasabbrendű ajándék, Akiért az Atyához népe felemelése érdekében könyörgött. Krisztus azért adta nekünk Lelkét, hogy megújító erőforrásunk legyen. Nélküle Krisztus áldozata nem jelentett volna számunkra semmi segítséget. A gonosz hatalma évszázadok óta erősödik, és bámulatos, ahogy az emberek alávetették magukat ennek a sátáni fogságnak. Csak az Istenség harmadik személyének a hatalmas erejével tudunk ellenállni a bűnnek, és tudjuk azt legyőzni. A Szentlélek nem korlátozott erővel jön el hozzánk, hanem isteni hatalmának, erejének a teljességével. A Lélek az, Aki eredményessé teszi mindazt, amit a világ Megváltója vitt véghez. A Lélek az, aki megtisztítja szívünket. A Lélek útján a hívő ember részese lesz az isteni természetnek. Krisztus isteni hatalomként, erőként adta nekünk Lelkét, hogy segítségével győzzük le a gonoszra való minden örökölt vagy szerzett hajlamunkat, és hogy az Ő egyházába bevésődjék Krisztus jelleme.

Jézus azt mondta a Lélekről: “Az engem dicsőít majd” (Jn 16:14). Az Üdvözítő azért jött, hogy megdicsőítse az Atyát szeretetnek bemutatásával. A Léleknek Krisztust kellett dicsőíteni kegyelme kijelentésével a világnak. Isten képét ismét helyre kell állítani az emberben. Isten tisztelete, Krisztus tisztelete elválaszthatatlanul össze van kötve Isten népe feddhetetlen jellemének fejlődésével.

“És az (az igazság Lelke), mikor eljő, megfeddi a világot a bűn, igazság és ítélet tekintetében” (Jn 16:8). Isten szavai prédikálásának semmi haszna nem lesz a Szentlélek folytonos jelenléte és segítése nélkül. A Lélek az egyetlen hatásos, eredményes tanítója az isteni igazságnak. Csak, amikor az igazság társul a szívünkhöz a Lélek által, csak akkor ébred fel a lelkiismeretünk és alakul át az életünk. Képesek lehetünk arra, hogy Isten beszédét szó szerint közöljük másokkal, hogy jól ismerjük Isten parancsolatait és ígéreteit, de ha a Szentlélek nem teszi otthonossá szívünkben az igazságot, akkor egy lélek sem esik a “kőre”, és zúzódik szét azon (Vö. Lk 20:18). Sem

a tudományos képzettség, sem a földi előnyök, bármilyen nagyok legyenek is, nem tudnak senkit a világosság hordozójává tenni Isten Lelkének az együttműködése nélkül. Az evangélium magjának az elhíntése csak úgy eredményes, ha a magot életre kelti a mennyei harmat. Mielőtt megírták az Újtestamentum egyik könyvét, mielőtt elmondtak egy evangéliumi prédikációt Krisztus mennybemenetele után, a Szentlélek már kitöltetett az imádkozó apostolokra. Az után tanúskodtak ellenségeik, hogy: “betöltöttétek Jeruzsálemet tudományotokkal” (Acs 5:28).

[579]

Krisztus megígérte egyházának a Szentlélek ajándékát és ez az ígélet reánk is éppen úgy vonatkozik, mint az első tanítványokra. Minden más ígérethez hasonlóan, Krisztus ezt az ígéletet is feltételekhez kötötte. Sokan vannak, akik hisznek az Úr ígéréteiben, és vallást tesznek arról, hogy igénylik azokat. Sokat beszélnek Krisztusról és a Szentlélekről, mégsem nyernek semmi áldást. Nem adják magukat a Szentlélek vezetése és az isteni erők ellenőrzése, uralma alá. Mi nem tudjuk használni a Szentlelket. A Szentlélek kell, hogy használjon bennünket. Isten a Lélek útján munkálkodik népében, “munkálja bennetek mind az akarást, mind a munkálást jó kedvéből” (Fil 2:13). Sokan azonban nem akarják magukat ennek alávetni. Életük ügyeit maguk intézik. Ezért nem is akarják elfogadni és nem is kapják meg a mennyei ajándékot. Isten csak azoknak adja Szentlelkét, akik alázatosan várakoznak Istenre, akik éberren figyelnek vezetésére és kegyelmi ajándékaira. Ez a hit által igényelt, megígért áldás maga után von minden más áldást is. Krisztus az áldást kegyelmének a gazdagsága szerint adja nekünk. Kész arra, hogy minden lelket megáldjon szükségük és befogadóképességük szerint.

Tanítványaival való beszélgetés közben Krisztus nem tett szomorú célzásokat saját szenvedéseire és halálára. Az utolsó hagyaték számunkra a békesség volt. Azt mondotta nekik: “Békességet hagyok néktek; az én békességemet adom néktek; nem úgy adom én néktek, amint a világ adja. Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, se ne féljen!” (Jn 14:27).

Mielőtt elhagyták a felsőház szobáját, az Üdvözítő dicséretet énekelt tanítványaival. Nem valami gyászos, szomorú siralmat, hanem egy örvendező húsvéti éneket énekeltek.

“Dicsérjétek az Urat mind, ti népek,

dicsőítsétek mind, ti nemzetek!
 Mert nagy az ő szeretete irántunk,
 az ÚR hűsége örökké tart.
 Dicsérjétek az Urat!”

(Zsolt 117. új
 ford.)

[580]

E himnusz eléneklése után kimentek a házból. Zsúfolt utcákon keresztül törtek maguknak utat a város kapujáig, amelyen át mentek ki az Olajfák hegyére. Lassan haladtak előre. Mindegyikük mélyen elmerült gondolataiban. Mikor az Olajfák hegyére érkeztek, Jézus mély szomorúsággal szólt hozzájuk: “Mindnyájan ezen az éjszakán megbotránkoztok énbennem. Mert meg van írva: Megverem a pástort és elszélednek a nyájnak a juhái” (Mt 26:31). A tanítványok szomorúan és elképedve hallgatták Jézus szavait. Arra gondoltak, hogy amikor Krisztus a kapernaumi zsinagógában úgy beszélt Magáról, mint az élet kenyéréről, akkor sokan megbotránkoztak és elfordultak Tőle. A tizenkettő azonban akkor és ott nem bizonyult hűtlennek. Péter a többiek nevében is beszélve kinyilvánította Jézus iránti hűségét. Azután az Üdvözítő azt mondta: “Nem én választottalak-é ki titeket; a tizenkettőt? és egy közületek ördög” (Jn 6:70). A felház szobájában Jézus azt mondta, hogy egy a tizenkettő közül elárulja őt, és hogy Péter is megtagadja őt. Mindnyájan szívükbe zárták Jézus szavait.

Péter hevesen tiltakozott: “Ha mindnyájan megbotránkoznak is, de én nem” (Mk 14:29). Péter a felház szobájában is kijelentette: “Az életemet adom érted!” (Jn 13:37). Jézus azonnal figyelmeztette Pétert arra, hogy még azon az éjszakán megtagadja majd Üdvözítőjét. Krisztus megismételte figyelmeztetését: “Bizony mondom néked, hogy ma, ezen az éjszakán, mielőtt a kakas kétszer szólana, háromszor tagadsz meg engem.” Péter azonban továbbra is “annál inkább erősíti vala: Ha veled együtt kell is meghalnom, semmiképpen meg nem tagadlak téged. Hasonlóképpen szólnak vala a többiek is” (Mk 14:30-31). Önbizalmukban határozottan visszautasították Jézus megismételt kijelentéseit, pedig Ő jól tudta, hogy mi fog történni. A tanítványok felkészületlenek voltak a próbára. Csak akkor értették meg és ismerték el saját gyengeségüket, mikor a kísértés meglepte és legyőzte őket.

Mikor Péter azt mondta, hogy követné Urát még a börtönbe és a halálba is, akkor azt úgy is értette. Kijelentésének minden egyes szavát komolyan gondolta, de nem ismerte eléggé önmagát. Szívében elrejtve bűnös elemek is voltak, amelyeket a körülmények felélesztettek. Ezek a bűnök örök kárhozatba vitték volna, ha Krisztus nem ébreszti veszedelme tudatára. Az Üdvözítő meglátta Péterben azt az önszeretetet és az önmagában való bizást, amely még Krisztus iránt érzett szeretetét is felülmúlta.

[581]

Sok gyengeség, le nem győzött bűn, lelki nemtörődömség, meg nem szentelt vérmérséklet, gondatlanság az erős kísértésekkel szemben, lett nyilvánvalóvá életében. Krisztus ünnepélyes figyelmeztetése arra szólította fel Pétert, hogy vizsgálja meg a szívét. Péternek kevésbé kellett bíznia önmagában, és mélyebben kellett hinnie Krisztusban. Ha alázatosan elfogadta volna Krisztus figyelmeztetését, akkor folyamodhatott volna a nyáj Pásztorához, hogy tartsa meg őt, az Ő juhát. Mikor a Galileai tengeren süllyedőfélben volt, akkor így kiáltott fel: “Uram, tarts meg engem!” (Mt 14:30). Akkor Krisztus megragadta Péter kinyújtott kezét.

Ha most is így kiáltott volna Jézushoz: Uram, ments meg engem önmagamtól, akkor Krisztus minden bizonnyal meg is tartotta volna. Péter azonban úgy érezte, hogy Jézus nem bízott benne, és ez nagyon fájta neki. Péter megbotráncozott, sértődött ember lett, és ezért még inkább megmaradt önbizalmában.

Jézus teljes együttérzéssel tekint tanítványaira. Nem tudja megmenteni őket a megpróbáltatásoktól, de nem hagyja őket vigasztalás nélkül. Biztosítja őket arról, hogy széttépi a halál kötelékeit, és hogy az irántuk való szeretete sohasem szűnik meg. “Föltámadásom után - mondj a nekik - elöttetek megyek majd Galileába” (Mt 26:32). Mielőtt megtagadnák Jézust, már megkapták tőle bűnbocsánatuk ígérését, biztosítékát. Halála feltámadása után már egészen bizonyosan tudták, hogy Jézus megbocsátott nekik, és hogy értékesek voltak szívének.

Jézus és tanítványai a Gecsemáné kertbe vezető úton haladtak, amely az Olajfák hegyének lábánál terült el. Ez egy magányos, nyugalmas hely volt, melyet Jézus gyakran felkeresett, hogy ott imádkozzon. Az Üdvözítő megmagyarázta tanítványainak a világhoz való küldetésének lényegét, az Ő személyéhez fűződő lelki kapcsolatukat, amelyet fenn kell tartaniuk. Tanítását példázattal szemléltette.

A hold ezüstös fényében feltűnt egy szőlőtőke, amely tele volt szőlővesszővel. Az Üdvözítő erre a szőlőtőre irányította tanítványai figyelmét:

“Én vagyok az igazi szőlőtő” - mondta tanítványainak (Jn 15:1). Jézus ahelyett, hogy a kecses pálmafát, a kiemelkedő cédrusfát, vagy az erős tölgyfát választotta volna ki szemléltető eszközüül, az ott álló szőlőtőkére mutatott, és ezzel hasonlította össze magát. A pálmafa, a cédrus és a tölgy mind egyedül állnak. Nem igényelnek semmiféle támasztékot.

[582]

A szőlőtő vesszői azonban körülölelik a szőlőkarót vagy a szőlőlugas léckerítését, és így kúsznak az ég felé.

Krisztus is emberként az isteni hatalomtól, erőttől függött. “Én semmit sem cselekedhetem magamtól”, jelentette ki (Jn 5:30).

“Én vagyok az igazi szőlőtő” (Jn 15:1). A zsidók a szőlőt mindig a legnemesebb növénynek tartották; jelképnek tekintették mindenre, ami erős, pompás és termékeny. Isten Izraelt mint szőlőskertet ábrázolta, amelyet a megígért földbe ültetett. A zsidók üdvösségük reménységét arra építették, hogy Izrael ivadékai voltak. Jézus azonban azt mondta: “Én vagyok az igazi szőlőtő” (Jn 15:1). Ne gondoljátok azt, hogy az Izraellel való kapcsolat által részeseivé lehettek Isten országának és örökösei ígéreteinek! Az örök életet egyedül általam kaphatjátok meg.

“Én vagyok az igazi szőlőtő és az én Atyám a szőlőműves” (Jn 15:1). Palesztina halmaira mennyei Atyánk plántálta ezt az igazi szőlőtőt és Ő maga volt a szőlőműves. Sokakat vonzott, lebilincselte ennek a Szőlőtőnek a szépsége, és felismerték mennyei eredetét. Izrael vezetői azonban ezt a Szőlőtőt csak olyannak látták, mint valami száraz talajból kiszakított gyökeret. Fogták a növényt, összezúzták és lábaikkal taposták. Azt gondolták, hogy örökre elpusztítják. A mennyei Szőlőműves azonban sohasem veszítette szeme elől növényét. Miután az emberek azt gondolták, hogy megsemmisítették, a Szőlőműves fogta és újra elültette a Szőlőtőt a fal másik oldalán. A szőlőtőke nem volt többé látható. A Szőlőműves elrejtette az emberek durva támadásai elől. A Szőlőtő vesszői azonban átnyúltak a falon. Tovább terjedtek. A beoltott ágak még mindig egyesülhettek a Szőlőtővel. Gyümölcsöt is érlelhettek, amelyből az arra menők szedhettek.

“Én vagyok a Szőlőtő, ti a szőlővesszők” (Jn 15:5) - mondotta Krisztus tanítványainak. Bár Krisztus távozófélben volt, de a Vele való lelki kapcsolatuk változatlan maradt. Krisztus azt mondta, hogy a vessző összeköttetése a szőlőtővel képviseli azt a kapcsolatot, amelyet nekik fenn kell tartaniuk vele. A vesszőt beoltják az élő szőlőtőbe, és annak rostjai összeforrnak a rostokkal, erei az erekkel, s így a szőlőtő részeivé lesznek.

A szőlőtő élete a szőlővessző életévé válik. Így a bűnökben és vétkekben halott lélek új életet kap, a Krisztussal való kapcsolat útján. Krisztusban, mint személyes Üdvözítőben való hit által formálódik ki a Krisztussal való egység. Ha a bűnös egyesíti gyengeségét Krisztus erejével, ürességét Krisztus teljességével, törekenységét Krisztus mindent elhordozó erejével, akkor egy értelemre jut Krisztussal. Krisztus emberi természete megérinti a mi embervoltunkat, és a mi emberi természetünk megérinti az Istenséget. Így a Szentlélek bennünk való munkája által részeseivé válunk az isteni természetnek. “Megajándékozott”-ak leszünk “ama Szerelmesben” (Ef 1:6).

[583]

Ezt a Krisztussal való egységünket, amely egyszer kialakult, fenn kell tartanunk. Krisztus azt mondta: “Maradjatok énbennem és én is tibennetek. Miképpen a szótővessző nem teremhet gyümölcsöt magától, hanemha a szőlőtőkén marad; akképpen ti sem, hanemha énbennem maradtok” (Jn 15:4). Ez nem véletlen kapcsolat, nem valami alkalmi összeköttetés. A vessző, részévé válik az élő szőlőtőnek. Az élet, az erő és a termékenység hatása a gyökértől a vesszőkig akadálytalan és állandó. A vessző nem maradhat élő a szőlőtőtől elválasztva. Jézus ezzel azt fejezte ki: többé ti sem lehettek nélkülem. Azt az életet, amelyet tőlem kaptatok, csak a velem való folyamatos közösségben őrizhetitek meg. Nálam nélkül nem győzhettek le egyetlen bűnt sem, s nem állhattok ellent a kísértéseknek.

“Maradjatok énbennem, és én is tibennetek” (Jn 15:4). A Krisztusban maradás, Lelkének az állandó birtoklását jelenti, azt, hogy életünket minden feltétel nélkül átadjuk az ő szolgálatára. A kapcsolat csatornáját mindig nyitva kell tartani az ember és Isten között. Mint ahogy a szőlővessző folyamatosan szívja magába a nedvet az élő szőlőtőből, úgy nekünk is hozzá kell tapadnunk Krisztushoz, és hittel el kell tőle fogadnunk lényének erejét és tökéletességét.

A gyökér a szőlővesszőkön át küldi el a táplálékot a legszélső vesszők hegyéig. Így árad Krisztustól is erősítő lelki táplálék minden

hívó emberre. Amíg a lélek egységben van Krisztussal, addig nem áll fenn annak a veszélye, hogy elszárad, elszárad vagy elpusztul.

A szőlőtő élete a vesszőkön lévő ízes gyümölcsökben mutatja eredményét: “Aki énbennem marad, én pedig őbenne, az terem sok gyümölcsöt: mert nálam nélkül semmit sem cselekedhettek” (Jn 15: 5). Mikor hittel az Isten Fiában élünk, akkor a Lélek gyümölcsei láthatóvá lesznek életünkben, és egyetlen egy gyümölcs sem fog hiányozni.

[584] “Az én Atyám a szőlőműves. Minden szőlővesszőt, amely énbennem gyümölcsöt nem terem, lemetsz” (Jn 15:1-2). Miközben a ráoltott vessző külsőleg egyesül a szőlőtővel, megtörténhetik, hogy az élő kapcsolat még nincs meg közöttük. Ilyenkor elmarad a növekedés és a gyümölcstermés. Így megtörténhet az, hogy van már valami látszólagos kapcsolatunk Krisztussal anélkül, hogy hit által valóságosan egyik lennénk vele. Hitünk megvallásával egy egyház tagjaivá lehetünk, de ez nem elég. Az mutatja meg, hogy valóban kapcsolatban vagyunk-e Krisztussal, hogy milyen a jellemünk és a magatartásunk. Ha nem termünk gyümölcsöt, akkor nem vagyunk igazán élő szőlővesszők, Krisztustól való elkülönülésünk olyan romlást foglal magába, amely éppen olyan teljes, mint amit a halott vessző ábrázol, “Ha valaki nem marad énbennem, - mondotta Krisztus - kivettetik, mint a szőlővessző, és megszárad, és egybegyűjtik ezeket és a tűzre vetik és megégnek” (Jn 15:6).

“Mindazt pedig amely gyümölcsöt terem, megtisztítja, hogy több gyümölcsöt teremjen” (Jn 15:2). A kiválasztott tizenkét tanítvány közül volt egy, aki nem követte igazán Jézust. Ez a tanítvány elszáradt vessző lett és éppen kivettetésfélben volt. A többiekre pedig a keserű megpróbáltatások metsző kése várt. Jézus komoly gyengédséggel magyarázta meg tanítványainak a szőlőműves szándékát. A vesszők megtisztítása, nyeseése fájdalmat okoz, de az Atya az, aki a nyesőkést alkalmazza. Az Atya nem felelőtlen kézzel, vagy közömbös szívvel munkálkodik. Vannak vesszők, amelyek lelőgnak a talajra, ezeket egy metszéssel szabaddá kell tenni földi támaszaiktól, amelyekhez kacsáik odakapcsolódtak. Ezeknek is az ég felé kell növekedniük és Istenben kell megtalálniuk támaszukat. A túlzott levélzetet, amely elvonja az éltető nedveket a gyümölcstől, szintén le kell nyesni. A túlburjánzást is ki kell vágni és el kell távolítani, hogy hely támadjon az igazságosság Napja gyógyító sugarai számára. A

szőlőműves kinyesi a káros növekedést, hogy a gyümölcsstermés szebb és bőségesebb legyen.

“Abban dicsőítetik meg az én Atyám, hogy sok gyümölcsöt teremjete”, - mondta Jézus (Jn 15:8). Isten általunk akarja kinyilvánítani saját lényének a szentségét, a jóakaratot és irgalmasságot. Az Üdvözítő mégsem azt parancsolja nekünk, tanítványainak, hogy a gyümölcsstermésért munkálkodjunk. Jézus csak azt mondja nekünk, hogy maradjunk őbenne. “Ha én bennem maradtok - mondja - és az én beszédeim bennetek maradnak, kérjete, amit csak akartok és meglesz az néktek” (Jn 15:7). Isten szava az, amely által Krisztus az Őt követőkben marad. Ez ugyanaz az életadó, az élethez szükséges egyesülés, kapcsolat, amit Jézus testének az evésével és vérének az ivásával is jelképezett. Krisztus szavai: lélek és élet. Ha befogadjuk Krisztus szavait, akkor a Szőlőtő életét fogadjuk be. Mi nemcsak kenyérrel élünk, “hanem minden igével (szóval), amely Istennek szájából származik” (Mt 4:4). Krisztus élete bennünk is ugyanazt a gyümölcsstermést hozza, ami Őbenne látható volt. Krisztusban élve, Krisztushoz tartozva, Krisztus által támogatva, táplálékunkat Krisztustól szerezve, Krisztus életéhez hasonló gyümölcsöket terem a mi életünk is.

[585]

Tanítványaival való utolsó találkozása alkalmával Krisztus azt a nagy kívánságát fejezte ki, hogy úgy szeressék egymást, ahogy ő szerette őket. Krisztus újra és újra erről beszélt tanítványainak. “Ez az én parancsolatom, - mondotta ismételten - hogy szeressétek egymást, amiképpen én szerettelek titeket” (Jn 15:12). Mikor egyedül volt tanítványaival a felház helyiségében, ez volt a legelső rendelkezése: “Új parancsolatot adok néktek, hogy egymást szeressétek; amint én szerettelek titeket, úgy szeressétek ti is egymást” (Jn 13:34). A tanítványok számára új volt ez a parancsolat; mert nem úgy szerették egymást, ahogy Krisztus szerette őket. Krisztus látta, felismerte, hogy új eszméknek és ösztönzéseknek kell ellenőriznie, irányítania őket; hogy új alapelvek szerint kellene élniük. Igen, mert az Ő élete és halála útján a szeretet új fogalmát kellett megismerniük. Jézusnak az a parancsa, hogy szeressék egymást, új értelmet, új jelentést kapott önfeláldozásának fényében. A kegyelem egész működése a szeretet, az önmegtagadás és az önfeláldozás folyamatos szolgálata. Krisztus földi tartózkodásának minden egyes órája alatt Isten szeretete áramlott belőle feltartóztathatatlanul. Mindazok,

akiket a Szentlélek már átítatott, úgy szeretnek, mint ahogy Krisztus szeretett. Az az alapelv, amely Krisztus munkálkodását és szeretetét meghatározta, fogja őket is munkájukban irányítani, és szeretetre ösztönözni egymással való minden ténykedésükben és egymás iránt tanúsított magatartásukban.

[586] Ez a szeretet a nyilvánvaló bizonyítéka tanítványságuknak. “Erőről ismer meg mindenki, - mondta Jézus - ha egymást szeretni fogjátok” (Jn 13:35). Mikor az embereket nem a kényszer, vagy az önérdek köti egymáshoz hanem a szeretet, akkor életükben egy olyan befolyás érvényesülése mutatkozik meg, amely felette áll minden emberi befolyásnak. Ahol ez az egység megvan, az annak a bizonyítéka, hogy ott Isten képmása helyre lett állítva az emberben, és szívükben új életelvek gyökereztek meg. Ez azután abban is megmutatkozik, hogy az isteni természet ellenáll a gonosz levegőbeli hatalmasságoknak, és hogy Isten kegyelme legyőzi az ember szívében lakozó önzést.

Ez a szeretet, mikor nyilvánvalóvá lesz az egyházban, biztosan felgerjeszti Sátán haragját. Krisztus nem valami könnyű életutat jelölt ki tanítványai számára. “Ha gyűlöl titeket a világ, - mondta Jézus - tudjátok meg, hogy engem előbb gyűlölt tinálatoknál. Ha e világból volnátok, a világ szeretné azt, ami az övé; de mivelhogy nem vagytok e világból, hanem én választottalak ki magamnak titeket e világból, azért gyűlöl titeket a világ, Emlékezzetek meg ama beszédekről, amelyeket én mondtam néktek. Nem nagyobb a szolgálata az ő uránál. Ha engem üldöztek, titeket is üldöznek majd; ha az én beszédemet megtartottátok, a tiéteket is megtartják majd. De mind ezt az én nevemért cselekszik veletek, mivelhogy nem ismerték azt, aki küldött engem” (Jn 15:18-21). Nehéz akadályokkal szemben kell továbbvinni és továbbadni az evangéliumot, ellenállás, veszedelem, veszteség és szenvedés közepette. Azok azonban, akik ezt a munkát, szolgálatot végzik, Mesterük nyomdokaiban járnak.

A világ Megváltójaként Krisztus állandóan látszólagos kudarcot talált szembe magát. Ő, aki az irgalmasság követe volt világunk számára, látszólag csak keveset tudott elvégezni abból a szolgálatból, amelyet szeretett volna elvégezni szíve szerint; vagyis abból, hogy embereket emeljen ki és fel ebből a világból, és mentse meg őket. A sátáni erők állandóan azon munkálkodtak, hogy elállják az útját. Krisztust azonban ezek az akadályok nem bátortalanították el.

Ésaiás prófétával kijelenti: “Hiába fáradoztam, semmire és haszontalan költöttem el erőmet; de az Úrnál van ítéletem, és jutalmam Istennél. Hogy Izrael hozzá gyűjtessék; hiszen tisztelt vagyok az Úr szemeiben és erősségem az én Istenem!” (Ésa 49:4-5). Krisztus az, akinek Isten ezt az ígéretet adta: “Így szól az Úr, Izrael megváltója, Szentje, a megvetett lelkűhöz, a nép undorához, a zsarnokok szolgájához Így szól az Úr megtartlak és nép szövetségévé teszek, hogy megépítsd a földet, és kioszd az elpusztult örökségeket. Így szólván a foglyoknak: Jöjjetek ki! és azoknak, akik a sötétben ülnek: Lépjetek elő! Nem éheznek, nem szomjúhoznak, nem bántja őket délibáb és a nap; mert aki rajtok könyörült, vezeti őket, és őket vizek forrásához viszi” (Ésa 49:7-10).

Jézus Istennek eme ígéretében bízott, és nem adott Sátánnak semmi esélyt arra, hogy eredményt érjen el. Mikor Krisztusnak megaláztatása végső lépéseit kellett megtennie, és a legmélyebb szomorúság zárta körűi a lelkét, akkor ezt mondta tanítványainak: “Nem sokat beszélek már veletek, mert jön a világ fejedelme; és énbennem nincsen semmije” (Jn 14:30). “E világnak fejedelme megítéltetett” (Jn 16:21). “Most van e világ kárhoztatása, most vettetik ki a világ fejedelme” (Jn 12:31). Krisztus prófétikus szemével nyomon követte azokat a jeleneteket, amelyek az utolsó nagy küzdelemben játszódhatnak le. Tudta, hogy amikor majd így kiált fel: “Elvégeztetett!” (Jn 19:30) akkor az egész menny diadalmasan ujjongani fog. Fülei már felfogták a távoli zenét, a győzelem kiáltásait, amelyek felhangzottak a mennyei udvarokban. Tudta, hogy a Sátán birodalmának sorsa eldőlt, és Krisztus nevét hirdeti majd az egész világegyetem.

Krisztus örvendezett azon, hogy többet tudott tenni követőiért, mint amennyit azok kérhettek vagy elgondolhattak. Bizonyossággal beszélt, hiszen tudta azt, hogy még a világ megteremtése előtt Isten örökérvényű határozatot hozott. Ismerte az igazságot, mert felfegyverkezett a Szentlélek mindenhatóságával, és tudta, hogy győzni fog a gonosszal vívott harcában, hogy a vérfoltos zászló diadalmasan fog majd lengeni követői felett. Krisztus tudta, hogy benne bízó tanítványainak az élete épp olyan lesz, mint az Ő élete; meg nem szűnő győzelmek sorozata, amelyek, bár nem látszanak győzelmeknek a földön, de győzelemnek ismernek majd el a mennyben, az örökkévalóságban.

[587]

[588]

“Azért beszéltem ezeket néktek, - mondta, - hogy békességetek legyen énbennem. E világon nyomorúságtok léssen; de bízzatok: én meggyőztem a világot” (Jn 16:33). Krisztus nem szenvedett kudarcot, nem vesztette el a bátorságát, és követőinek ugyanazt a minden nehézséget elhordozó hitet kell megmutatniuk a világnak. Úgy kell élniük, ahogy Jézus élt, és úgy kell munkálkodniuk, ahogy Jézus munkálkodott, mert mint nagy Munkavezetőjüktől és Tanácsadó-jüktől, Tőle függenek. Bátorságnak, energiának és állhatatosságnak kell a birtokukban lennie. Ámbár látszólagos akadályok állnak majd útjukban, az Ő kegyelmével tovább kell menniük. A nehézségekről való panaszkodás helyett Uruk arra szólítja fel őket, hogy győzzék le a nehézségeket. Nem kell semmitől kétségbeesniük, mindig reménykedniük kell. Páratlan szeretetének az aranyláncával Krisztus Isten trónjához láncolta őket. Krisztus azt akarja, hogy a világmindenségben létező legmagasabb befolyás, amely a legnagyobb hatalom forrásából áramlik, az Őt követőké legyen. Követőinek olyan hatalommal kell bírniuk, amely ellenáll az ördögnek; olyan hatalommal, amelyen sem a föld, sem a halál, sem a pokol nem tud erőt venni; hatalommal, amely képessé teszi őket arra, hogy mindezeket diadalmaskodjanak, mint ahogy Krisztus is diadalmaskodott.

Krisztus azt akarja, hogy a menny rendje, a kormányzás mennyei terve, a menny isteni összhangja az Ő egyházában ábrázolódjék ki a földön. Így dicsőül meg az Ő népében. Követőin keresztül az Igazságosság Napja ragyog majd, el nem homályosuló fénnel a világra. Krisztus sok képességet és áldást adott egyházának, hogy az Ő dicsőségét tökéletesebben sugározzák vissza a világban.

Képességekkel és áldásokkal ajándékozta meg népét, hogy megmutassák kegyelmének gazdagságát, és mintegy tükörképei lehessenek az Ő tökéletességének. A Krisztus igazságosságával felruházott egyház Krisztus tárháza, amelyben irgalmasságának, kegyelmének és szeretetének a gazdagsága kell, hogy láthatóvá legyen teljes és végső bemutatásában, megnyilatkozásában. Krisztus úgy tekint népére, mikor az tisztán és tökéletesen áll előtte, mint megaláztatása drága jutalmára, és mint dicsősége koronájára. Krisztus az a nagy középpont, ahonnan minden dicsőség kisugárzik.

Az Üdvözítő szilárd és reményteljes szavakkal fejezi be tanítványainak adott tanításait és utasításait. Azután lelke terhét tanítványaiért elmondott imádságban önti ki. Szemeit az égre emelve így

imádkozott: “Atyám, eljött az óra, dicsőítsd meg a te Fiadat, hogy a te Fiad is dicsőítsen téged: Amiként te hatalmat adtál neki minden testen, hogy örök életet adjon mindennek, amit neki adtál. Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust” (Jn 17:1-3).

Krisztus elvégezte azt a munkát, amellyel Őt az Atya megbízta. Megdicsőítette Istent a földön. Világosan kinyilatkoztatta az Atya nevét. Kiválasztotta és összegyűjtötte azokat, akiknek folytatni kellett a munkáját az emberek között. Róluk mondta el azután a következőket: “Az enyémekek mind a tieid és a tieid az enyémekek; és megdicsőítetem őbennük. És nem vagyok többé e világon, de ők e világon vannak, én pedig tehozzád megyek. Szent atyám, tartsd meg őket a te nevedben, akiket nékem adtál, hogy egyek legyenek, mint mi.” “De nemcsak őérettük könyörgök, hanem azokért is, akik az ő beszédükre hisznek majd énbennem; Hogy mindnyájan egyek legyenek; Én őbennük, és te énbennem; hogy tökéletesen egyé legyenek, és hogy megismerje a világ, hogy te küldtél engem; és szeretted őket, amiként engem szerettél”.(Jn 17:10:11; 20:23). [589]

Így beszél az, akinek isteni tekintélye van. Krisztus ezekkel a szavakkal adta át kiválasztott gyülekezetét, egyházát a mennyei Atya karjaiba. Felszentelt főpapként közbenjárt népéért. Hűséges pásztorként összegyűjtötte nyáját a Mindenható oltalma alá, az erős és biztos menedékhelyre. Reá azonban még vár egy utolsó csata megvívása Sátánnal, és Krisztus elindul, hogy találkozzék az ősellenséggel. [590]

Gecsemáné

Tanítványai társaságában az Üdvözítő lassan ment a Gecsemáné kertje felé vezető úton. A húsvéti telihold fényesen ragyogott le a felhőtlen égről. A zarándok sátrak városa mély csendben pihent.

Eddig valahányszor alkalom adódott rá, Jézus komolyan elbeszélgetett tanítványaival és oktatta őket. Most azonban, mikor a Gecsemáné kerthez közeledtek, furcsa módon hallgatag lett. Jézus gyakran felkereste ezt a kertet, hogy ott elmélkedjék és imádkozzék. Szíve azonban még sohasem volt annyira tele szomorúsággal, mint kínszenvedésének ezen az éjszakáján. Egész földi életén át Isten jelenlétének a világosságában járt. Mikor olyan emberekkel került összeütközésbe, akik Sátán befolyása alatt voltak, Jézus azt tudta mondani: “Aki küldött engem, én velem van. Nem hagyott engem az Atya egyedül, mert én mindenkor azokat cselekszem, amelyek neki kedvesek” (Jn 8:29). Most azonban úgy látszott, mintha Jézus kirekesztődött volna Isten jelenlétének világosságából. Most olyan volt, mint aki a bűnösök közé tartozik. Az elveszett emberiség bűnét neki kellett elhordoznia. Az Úrnak, mindnyájunk vétkét Reá kellett vetnie, Reá, aki pedig bűnt nem ismert (Vö. Ésa 53). Olyan rettenetes, szörnyű volt számára a bűn, olyan nagy volt a súlya a vétkeknek, amelyet neki kellett elhordoznia, hogy az Atya szeretetéből való örök kizárás félelme tört lelkére. Miután megérezte, hogy Isten haragja milyen rettenetes azokkal szemben, akik áthágták parancsolatait, így kiáltott fel: “Felette igen szomorú az én lelkem mind halálig!” (Mt 26:38).

Mikor megközelítették a kertet, a tanítványok észrevették azt a változást, amely Mesterükön történt. Soha azelőtt nem látták őt ilyen végtelenül szomorúnak és hallgatagnak. Minél közelebb kerültek a kerthez, Jézusnak ez a különös szomorúsága annál jobban fokozódott. A tanítványok azonban nem merték megkérdezni tőle, hogy mi az oka szomorúságának.

[591]

Olyan tántorogva járt, mintha mindjárt elesne. Miután beléptek a kertbe, a tanítványok oda tekintettek arra a helyre, ahová Mesterük

vissza szokott vonulni, és azt kívánták, bárcsak most is megnyugodhatna. Jézus minden lépést nagy erőfeszítéssel tett meg. Hangosan fel-feljajdult, mintha szörnyű teher súlya alatt szenvedett volna. Kétszer is tanítványai támogatták meg, mert különben a földre zuhant volna.

A kert bejáratának közelében arra kérte tanítványait, hogy imádkozzanak önmagukért és őérette. Azután Péterrel, Jakabbal és Jánossal arra a bizonyos elkülönített, magányos helyre ment. Ez a három tanítvány volt Krisztus legközelebbi társa. Ezek látták Krisztus megdicsőülését és átváltozását a Megdicsőülés hegyén. Szemtanúi voltak, mikor Mózes és Illés beszélgetett vele. Ők hallották meg a mennyből érkező hangot. Ezért Krisztus most is, nagy küzdelmének az időpontjában azt kívánta, hogy ez a három tanítvány maradjon a közelében. Azelőtt is gyakran töltötték vele az éjszakát ezen a félreeső, magányos helyen. Ezekben az alkalmakon, a Jézussal való vigyázás és imádkozás bizonyos időszaka után azonban félrevonultak, kissé távolabb Mesterüktől. Álomra hajtották le fejüket, és zavartalanul aludtak, míg reggel Jézus fel nem ébresztette őket, hogy újra kezdjék el napi munkájukat. Most azonban Krisztus azt akarta, hogy az egész éjszakát éberén és imádkozással töltsék.

Ennek ellenére Jézus mégsem tudta elviselni, hogy éppen ez a három tanítványa legyen tanúja annak a kínszenvedésnek, amelyet neki kellett elhordoznia. “Maradjatok itt, - mondotta nekik - és vigyázzatok énvelem” (Mt 26:38). Azután elment néhány lépésnyi távolságra, - de nem olyan messzire, hogy ne láthatták és hallhatták volna Őt, és - arcra borulva zuhant a földre. Krisztus úgy érezte, hogy a bűn elválasztotta Őt Atyjától. A mélység olyan széles, olyan sötét és olyan riasztó volt, hogy a lelke megborzadt tőle. Isteni hatalmát nem használhatta fel a kínszenvedéstől való megszabadulása érdekében. Emberként kellett elszenvednie az emberek által elkövetett bűnök következményeit. Emberként kellett elhordoznia Istennek a bűnnel szemben tanúsított haragját.

Jézus helyzete most egészen más volt, különbözött azoktól a helyzetektől, amelyekbe eddig belekerült. Szenvedését legjobban a próféta szavaival írhatjuk le: “Fegyver, serkenj fel az én pásztorom ellen és a férfiú ellen, aki nékem társam! így szól a Seregeknek Ura!” (Zak 13:7). A bűnös ember helyetteseként szenvedett az isteni igazságszolgáltatás súlya alatt. Látta, hogy mit jelent ez az igazság-

szolgáltatás. Eddig közbenjáróként tevékenykedett másokért; most ő vágyott arra, hogy legyen valaki, aki közbenjár érte.

Mikor Krisztus úgy érezte, hogy megszakadt, összetört az Atyával való egysége, félt, hogy emberi természetében nem lesz képes elviselni a sötétség hatalmasságaival szemben Reá váró nagy küzdelmet. A pusztában lejátszódott megkísértésében az emberi nemzetség sorsa forgott kockán. Akkor Krisztus volt a győztes. Most a kísértő egy végső, félelmetes küzdelemre vonult fel; erre készült Krisztus szolgálatának három éve alatt. Minden ennek a harcnak a kimenetelétől függött. Ebben a harcban minden, de minden kockán forgott. Ha Sátán ebben a küzdelemben kudarcot szenved, akkor elveszíti minden reménységét az uralom megszerzésére. A világ országai végül is Krisztus tulajdonává lesznek, és őt magát legyőzik és kivetik. Ha azonban le tudná győzni Krisztust, akkor az egész föld Sátán birodalmává lenne és az emberi nemzetség örökre hatalmába kerülne. Krisztus, mikor maga előtt látta az összeütközés összes lehetséges következményeit, akkor a lelke megtelt rettegéssel, mert tudta, hogy esetleges veresége az Istentől való elválasztását jelentené számára. Sátán azt sugallta az Úrnak, hogyha vállalja a kezességet a bűnös világért, akkor örökre elszakad Istentől; ezáltal azonosulna a Sátán királyságával, és soha többé nem lehetne közösségben Istennel.

Mit nyerhetett meg Krisztus ezzel az áldozattal? Mennyire reménytelennek látszott az, hogy az ember kigyógyul a hálátlanságból! Sátán a legnehezebb útszakaszon ezzel kísértette a Megváltót. Azok az emberek, akik azzal az igénnyel léptek fel, hogy több joguk van az áldásokra, mert felette állanak embertársaiknak, elvetettek Téged. Arra törekszenek, hogy megsemmisítsenek Téged és az alapját, a középpontját, a pecsétjét azoknak az ígéreteknek, amelyeket mint különleges kiválasztott embereknek, nekik tettél. Tanítványaid egyike, aki hallgatta oktatásaidat, utasításaidat és egyike volt munkatársaid legkiválóbbjainak, elárult téged! Legbuzgóbb követőd megtagad! Tanítványaid elhagynak! Krisztus egész lénye visszaborzadt mindennek még a gondolatától is. Éles tőrként szúrt szívébe az a gondolat, hogy éppen azok, akiknek a megmentéséért minden áldozatot vállalt; éppen azok, akiket olyan nagyon szeretett, közreműködnek a Sátán által tervezett és kirobbantott összeesküvésben. A küzdelem, az összeütközés szörnyű volt. Krisztus lemérhette ezt népének, vádlóinak és elárulójának a bűnével, és a gonoszságban fetrengő világ

vétkeivel. Az emberek bűne súlyosan nehezedett Krisztusra, és Isten bűn miatti haragjának a tudata összetörte benne az életet.

Gondolkozzunk el azon, milyen árat kellett neki fizetnie az emberiség megmentéséért! Kínszenvedése közben körmeivel belevájt és belekapaszkodott a kemény földbe, mintha ezzel akarná megmenteni magát attól, hogy távolabb vonszolják Istentől. Az éjszaka dermedtő harmata hullott arccal a földre borult alakjára, de Ő észre sem vette. Sápadt ajkáról ez a keserű kiáltás szakadt fel: “Atyám! Ha lehetséges, múljék el tőlem e pohár”. Azonban most is azonnal hozzáteszi: “Mindazáltal ne úgy legyen, amint én akarom, hanem amint te” (Mt 26:39).

Az emberi szív szenvedés közben részvétre, együttérzésre vágyakozik. Krisztus is ezt a vágyakozást érezte. Lelke nagy szenvedésével odament tanítványaihoz azzal a kívánsággal a szívében, hogy majd hall néhány vigasztaló szót azoktól, akiket olyan gyakran megáldott, megvigasztalt és megvédett szomorúságukban és kétségbeesett állapotukban. Krisztus, akinek mindig volt néhány együttérző, részvétet kifejező szava tanítványai számára, most emberfeletti kínokat szenvedett el. Szerette volna megtudni, hogy vajon ők most imádkoznak-e érette és önmagukért. Milyen sötétnek mutatkozott a bűn gonoszsága. Szörnyű nagy volt a kísértés arra, hogy az emberi nemzetség hadd hordozza el saját bűne következményeit, Ő pedig ártatlanul állhasson Isten elé. Ha tudta volna, hogy tanítványai már megértették és értékelik áldozatát, akkor ez a tudat megerősítette volna őt.

Fájdalmas erőfeszítéssel felemelkedett, odatántorgott ahhoz a helyhez, ahol tanítványait hagyta, de “aluva találá őket” (Mt 26:40). Ha imádkozva találta volna őket, az nagy segítséget jelentett volna számára. Ha Istenben keresték volna a menedéküket, hogy a sátáni hatalmasságok erőt ne vehessenek rajtuk, akkor állhatatos hitük megvigasztalta volna őt. A tanítványok azonban nem vették szívükre Uruk ismételt figyelmeztetését: “Vigyázzatok és imádkozzatok!” (Mt 26:41). Először nagyon zavarba jöttek, mikor meglátták Mesterüket, aki rendszerint higgadt és méltósággal felruházott volt, hogy miként küzd most felfoghatatlanul nagy szomorúságával. A tanítványok még imádkoztak, amikor meghallották a szenvedő Krisztus hangos kiáltását. Nem az volt a szándékuk, hogy elhagyják az Urat, de úgy látszott, hogy a rémület megbénította őket. Ettől a bénult-

ságtól csak úgy szabadulhattak volna meg, ha imában állandóan összeköttetésben maradtak volna Istennel. Nem fogták fel, hogy éberség, vigyázás és komoly imádkozás szükséges ahhoz, hogy el- lent tudjanak állani a kísértésnek.

Mielőtt a kert felé irányította lépteit, Jézus ezt mondta tanítvá- nyainak: “Ezen az éjszakán mindnyájan megbotránkoztok bennem” (Mk 14:27). A tanítványok erősen bizonykodtak, és arról biztosítot- ták Jézust, hogy a börtönbe és a halálba is elmennének vele. Szegény önelégült Péter még ezt is hozzátette társai fogadkozásához: “Ha mindnyájan megbotránkoznak is, de én nem!” (Mk 14:29). A tanítvá- nyok önmagukban bíztak. Nem pillantottak fel a hatalmas Segítőre, ahogy az Úr tanácsolta nekik. Így, amikor az Üdvözítőnek legna- gyobb szüksége volt részvételükre és imádságaikra, akkor álomba merülten találta őket. Még Péter is aludt.

János, a szerető és szeretett tanítvány, aki Jézus keblére haj- totta fejét, szintén aludt. Jánost, Mestere iránt érzett szeretete éb- ren kellett volna, hogy tartsa. Komoly imádságának össze kellett volna vegyülnie azzal az imádsággal, amelyet szeretett Üdvözítője mondott el legnagyobb gyötrelmei idején. A Megváltó az egész éjszakát tanítványaiért mondott imádságokkal töltötte el. Imádsá- gaiban azért könyörgött, hogy tanítványainak hite ne valljon ku- darcot. Ha Jézus most újra feltette volna Jakabnak és Jánosnak azt a kérdést: “Megihatjátok-e a pohárt, amelyet én megiszom? és megkeresztelkedhetek-e azzal a keresztséggel, amellyel én megke- resztelkedem?” bizonyára nem merték volna azt felelni neki: “Meg” (Mt 20:22).

Jézus hangjára a tanítványok felébredtek, de alig ismerték meg Urukát. Arcát megváltoztatta az átélt szenvedés. Jézus ezzel a kér- déssel fordul Péterhez: “Simon, alszol?” “Nem bírál egy óráig vi- gyázni? Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne jussatok; a lélek ugyan kész, de a test erőtelen” (Mk 14:37-38). A tanítványok gyengesége felkeltette Jézus részvételét irántuk. Krisztus félt, hogy nem lesznek majd képesek kiállni a próbát, amelyben részük lesz elárultatása és halála idején. Nem dorgálta meg őket, hanem azt mondotta nekik: “Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne jussatok” (Mk 14:38). Még szörnyű szenvedései közepette is igyekezett mentséget találni gyengeségükre: “A lélek ugyan kész, de a test erőtelen” (Mk 14:38).

Isten Fiát ismét elfogta az aggodalom, kínszenvedés, ájulás és kimerültség. A gyengeségtől és a teljes kimerültségtől majdnem tehetetlenül támolygott vissza előbbi küzdelme helyére. Szenvedése még nagyobb volt, mint előzőleg. Lelke haláltusájában a verítéke olyan volt, mint a nagy vércseppek, melyek a földre hullanak. Kínszenvedésének csak a ciprusok és a pálmafák voltak a földi tanúi. Leveles ágaikról súlyos harmatcseppek hullottak összetört alakjára, mintha a természet is sírva fakadt volna azon a szomorú tényen, hogy Alkotójának egyedül kellett birkóznia a sötétség hatalmasságaival.

Rövid idővel előbb Jézus hatalmas cédrusként állta ellenfelei ostromát, akik ezért még dühödtebben támadtak fel ellene és töltötték ki dühüket rajta. A konok akaratokkal megtelt fejek és a gonoszsággal, ravaszsággal megtöltött szívek hiába igyekeztek megzavarni Krisztust, és erőt venni rajta. Ő továbbra is megmaradt isteni fenségében, Isten Fiának. Krisztus most olyan volt, mint egy nádszál, amelyet tépdesett és meghajlított a vihar, de győztesként közeledett munkája végéhez. Minden egyes lépésével győzelmet aratott a sötétség hatalmasságai felett. Mint aki már megdicsőítettet, igénye volt az Istennel való egységre.

Szívéből Istent magasztaló énekek áradtak. A bátorság és gyengédség szavaival szokott Krisztus tanítványaihoz szólni. Most szava nem a győzelem hangszínével, hanem az emberi szenvedés teljességével hangzott fel az esti csendben. Az Üdvözítő szavai eljutottak az álmos tanítványok füléhez: “Atyám, ha el nem múlhatik tőlem e pohár, hogy ki ne igyam, legyen meg a Te akaratod” (Mt 26:42).

A tanítványok első gondolata az volt, hogy Jézushoz kell menniük, de az Úr megparancsolta nekik, hogy maradjanak a helyükön és ott vigyázzanak és imádkozzanak. Mikor Jézus hozzájuk ment, még mindig aludva találta őket. Ismét úgy érezte, hogy vágyik utánuk, néhány szavuk után, amelyek könnyítenének szenvedésein, és összetörhetnék a sötétségnek azt a hatalmát, amely már-már erőt vett rajta. A tanítványok szemei azonban elnehezültek az álmoságtól. “Nem tudták, mit feleljenek neki” (Mk 14:40).

Uruk jelenlétében felébredtek. Arcán meglátták a véres verejtékcseppeket. Megteltek félelemmel. Lelkének szorongó gyötrődését azonban nem tudták megérteni. “Oly rút, nem emberi volt ábrázata, és alakja sem emberfiaié volt” (Ésa 52:14).

Jézus ismét elfordult tanítványaitól és visszatért magányos menedékhelyére, a nagy sötétség borzalmától esett arca borulva a földre. Isten Fiának emberi természete remegett a szörnyű megpróbáltatás órájában. Most nem imádkozott tanítványaiért, hogy hitük ne legyen ingadozó, hanem csak saját megkísértett és szenvedő lelkéért könyörgött. Elérkezett a rettenetes pillanat. Az a pillanat, amelynek el kellett döntenie a világ sorsát. Az emberiség sorsa még függőben volt. Krisztus még most is megtagadhatta volna a bűnös emberi nemzetségért meghatározott és elrendelt pohár kiivását. Még nem volt túl késő. Jézus még letörölhette volna orcájáról a véres verejtékcseppeket és hagyhatta volna, hogy az emberek vesszenek el bűneikben. Azt mondhatta volna: A bűnös hadd kapja meg bűnéért büntetését, én pedig visszamegyek az én Atyámhoz. Vajon Isten Fia kiissza-e a megaláztatás és a haláltusa keserű poharát? Vajon az ártatlan elszenvedi-e a bűn átkának a következményét, hogy megmentse a bűnöst? A szavak remegve hagyták el Jézus halovány ajkait: “Atyám, ha el nem múlhatik tőlem e pohár, hogy ki ne igyam, legyen meg a te akaratod” (Mt 26: 42).

Jézus háromszor mondta el ezt az imádságot. Emberi lényé háromszor riadt vissza ettől az utolsó, minden ténykedését megkoronázó áldozattól. Lélekben most az emberi nemzetség egész története még egyszer elvonul a világ Megváltójának szeme előtt. Látja, hogy a törvény megszegőinek el kell veszniük, ha magukra hagyja őket. Látja az emberek tehetetlenségét. Látja a bűn hatalmát. Az elkárhozott világ jajkiáltásai és panaszkodásai a szíve mélyéig hatolnak. Látja a világ fenyegető végzetét és meghozta döntését. Megmenti az embereket a kárhozattól, bármibe is kerül ez neki! Elfogadja vérrel való megkeresztelését, hogy általa az elkárhoztatásra szánt milliók örök életet nyerhessenek! Krisztus elhagyta mennyei otthonát, ahol csak tisztaság, boldogság és dicsőség honol, hogy megmentsen egy elveszett juhot, a bűn által elesetté lett világot. Krisztus nem tér el a küldetésétől. Ő szerzi meg az engesztelést az emberi nemzetségnek, amely a bűnben elesett. Imádsága most csak azt fejezi ki, hogy alárendelte magát sorsának, hogy nem futott meg feladata, küldetése teljesítése elől: “Ha el nem múlhatik tőlem e pohár, hogy ki ne igyam, legyen meg a te akaratod” (Mt 26:42).

Jézus miután döntött, földre esett, mintha meghalt volna. Később ismét felemelkedett. Vajon hol voltak most tanítványai, hogy kezü-

ket gyengéden Mesterük feje alá tegyék és megmossák homlokát, ábrázatát, amely valóban rútabb volt most, mint az emberek fiaiei? Az Üdvözítő egyedül taposta a szőlőprést és az emberek közül nem volt senki sem vele (Vö. Ésa 63:3). [597]

Isten együtt szenvedett Fiával. Az angyalok látták az Üdvözítő kínszenvedését. Látták, hogy az Urat a sátáni erők légiói vették körül, és hogy emberi természete összezsuglott az iszonyú szenvedés súlya alatt.

A mennyben néma csend volt. Ha a halandók láthatták volna az angyalok seregének a megdöbbenését, mikor néma fájdalommal figyelték, hogy az Atya világossága, szeretete és dicsősége sugarait miként különíti el szeretett Fiától, akkor jobban megértenék, hogy Isten szemében milyen ellenszenves és gyűlölt valami a bűn.

Az el nem bukott világok és a mennyei angyalok nagy érdeklődéssel figyelték, hogy a küzdelem miként közeledett a befejezése felé. A Sátán és gonosz szövetségesei, a hitehagyottak légiói elszántan figyelték ezt a nagy pillanatot a megváltás munkájában. A jó és a gonosz hatalmasságok annak meglátására várakoztak, hogy milyen válasz érkezik majd Krisztus háromszor is megismételt imádságára. Az angyalok segítséget kívántak vinni az isteni szenvedőnek, de ez nem történhetett meg. Isten Fia számára nem volt semmi mód a menekülésre. Ebben a szörnyű válságban, mikor minden kockán forgott, mikor a szenvedés pohara remegett a szenvedő kezében, megnyílt a menny, s világosság ragyogott fel a válság órájának sötétségében; és a hatalmas angyal, aki Isten előtt állott, aki azt a helyet foglalta el, amelyről a Sátán levettetett, Krisztus mellé érkezik. Nem azért jött, hogy kivegye a poharat Krisztus kezéből, hanem azért, hogy megerősítse az Üdvözítőt a pohár kiivására az Atya szeretetének bizonyosságával. Az angyal azért jött, hogy erőt adjon az isteni-emberi könyörgőnek. Figyelmét a megnyílt egekre irányította, és megmutatta a Megváltónak azokat a lelkeket, akik szenvedéseinek az eredményeképpen megmenekültek a kárhozattól. Az angyal arról is biztosította Krisztust, hogy az Atya nagyobb és erősebb mint a Sátán, és hogy az ő halála megsemmisítő vereséget jelent a Sátán számára. Ennek a világnak királyságát Isten a legmagasabbrendű Szentnek adja. Az angyal azt mondta Krisztusnak, hogy “lelke szenvedése folytán látni fog és megelégszik” (Ésa 53:11), mert meglátja majd a megmentett emberi nemzetség sokaságát. [598]

Krisztus kínszenvedése nem múlt el, de lelki levertsége megszűnt. A vihar nem csillapodott le, de Krisztus, aki célpontja volt a viharnak eléggé megerősödött ahhoz, hogy szembe merjen szállni dühöngésével. Megnyugodva jött ki a viharból. Mennyei békesség nyugodott vérfoltos arcán. Krisztus elhordozta azt, amit ember sohasem tudott volna elhordozni, mert ő a halál szenvedését minden ember helyett és minden emberért ízlelte meg.

Az alvó tanítványok hirtelen felébredtek, mikor világosság vette körül Üdvözítőjüket. Látták, hogy egy angyal hajol a földre esett Mesterük fölé. Látták, hogy ez az angyal keblére ölelte Üdvözítőjük fejét és a menny felé mutatott. Hallották az angyal hangját, amely édes zenéhez volt hasonlatos, és a vigasztalás és a reménység szavait ejtette ki száján. A tanítványok visszaemlékeztek a megdicsőülés hegyén lejátszódott jelenetre. Megemlékeztek arról a dicsőségről, amely a jeruzsálemi templomban vette körül Jézust és Isten hangjára is emlékeztek, amely a felhőből szólalt meg. Most ugyanaz a dicsőség mutatkozott meg. Ettől kezdve nem volt szívükben félelem Mesterükért. Krisztus Isten gondoskodása alatt állott, Aki egy hatalmas angyalt küldött el, hogy oltalmazza őt. A tanítványok fáradtságukban engedtek a különleges bódulatnak, amely erőt vett rajtuk. Jézus ismét aludva találta őket. Szomorúan tekintett rájuk és ezt mondotta; “Aludjatok immár és nyugodjatok. Ímé elközelgett az óra és az embernek Fia a bűnösök kezébe adatik” (Mt 26:45). Amikor ezeket a szavakat mondotta, meghallotta az őt kereső csőcselék lábdobogását és azt mondotta; “Keljetek fel, menjünk! Ímé elközelgett, aki engem elárul” (Mt 26:46).

Az előbbi kínszenvedésnek semmi nyoma sem volt látható Jézuson, mikor előlépett, hogy találkozzék árulójával. Tanítványai előtt állva ezt kérdezte; “Kit kerestek?” Azok azt felelték: “A názáreti Jézust”. Jézus ezt válaszolta; “Én vagyok” (Jn 18:4-5). Ebben a pillanatban az az angyal, aki rövid idővel előbb szolgált Jézust, odaállt Jézus és a csőcselék közé. Az isteni világosság fénnel árasztotta el az Üdvözítő arcát és egy galambhoz hasonló árnyék esett alakjára. Ez isteni dicsőség jelenlétében a gyilkos indulatoktól megszállott tömeg egy pillanatig sem tudott megállni. Hátra tántorodtak. A papok, a vének, a katonák és még Júdás is halott emberként estek a földre.

Az angyal visszavonult és a világosság elhalványult. Jézusnak alkalma lett volna arra, hogy elmeneküljön, de ott maradt. Megdi-

csöültként állt a kemény szívű csapat között. Most a csőcselék tagjai heverték arcra borulva tehetetlenül a földön, Krisztus lábainál. A tanítványok csodálkozással és áhítattal nézték ezt a jelenetet.

A jelenet azonban hirtelen megváltozott. A csőcselékhez tartozók felugrottak. A római katonák, a papok és Júdás Krisztus köré gyülekeztek. Látszott, hogy elszégyellték magukat gyengeségük miatt, és attól féltek, hogy Jézus mégis elmenekül előlük. A Megváltó ismét egy kérdést intézett hozzájuk: “Kit kerestek?” Jóllehet, elegendő bizonyítékuk volt arra, hogy az, Aki előttük áll Isten Fia, de nem engedték erről magukat meggyőzni. Jézus kérdésére, hogy “Kit kerestek?” ismét azt felelték: “A názáreti Jézust” (Jn 18:7). Ekkor az Üdvözítő azt mondotta: “Mondtam néktek, hogy én vagyok az. Azért, ha engem kerestek, ezeket bocsássátok el” (Jn 18:8), s a tanítványaira mutatott. Jézus tudta, hogy tanítványainak milyen gyenge volt a hite és ezért igyekezett megvédeni őket a kísértéstől és a törvényszéki kihallgatástól. Készen volt arra, hogy feláldozza magát értük. Júdás, az áruló nem feledkezett meg arról a szerepről, amelyet el kellett játszania. Mikor a csőcselék berontott a kertbe, Júdás vezette őket. Júdás ment előttük, és szorosán mögötte a főpap. Jézus üldözői számára Júdás ezt a jelet adta: “Akit én majd megcsókolok, ő az, fogjátok meg őt” (Mt 26:48). Most ezzel a csókkal úgy tett, mintha egyáltalán nem lenne semmi kapcsolata a csőcselékkel és annak vezetőivel. Közel érve Jézushoz, bizalmas barátként megfogta a kezét. Majd ismételten megcsókolta ezekkel a szavakkal; “Üdvöz légy Mester!” (Mt 26:49). Azt a látszatot igyekezett kelteni, hogy együttérez Jézussal és szánja őt veszedelemmel teljes helyzetében, és ezért még néhány könnycseppet is ejtett.

Jézus így szólt hozzá: “Barátom, miért jöttél?” (Mt 26:50). Jézus hangja a szomorúságtól remegett, mikor még ezt a kérdést is hozzátette: “Júdás, csókkal árulod el az embernek Fiát?” (Lk 22:48). Ezeknek a szavaknak fel kellett volna ébreszteniük az áruló lelkiismeretét, és meg kellett volna érinteniük konok szívét. Júdást azonban elhagyta minden tisztesség, hűség és emberi gyengédség. Vakmerően és kihívóan állt ott, és semmi jelét nem mutatta annak, hogy megváltozott volna a Jézussal szembeni elhatározása. Júdás eladta magát a Sátánnak, és nem volt ereje ahhoz, hogy ellene szegüljön utasításainak. Jézus nem utasította vissza.

A csőcselék merész lett, mikor azt látták, hogy Júdás megérintette azt a személyt, aki nemrég megdicsőítetten állt szemeik előtt. Most már rá merték vetni a kezüket Jézusra. Elfogták őt, és megkötözték azokat a drága kezeket, amelyekkel eddig mindig és mindenkiel csak jót cselekedett.

A tanítványok azt gondolták, hogy Mesterük nem engedi majd magát elfogni. Úgy vélték, hogy ugyanaz a hatalom, amely az üldözőket halottként a földre sújtotta, most is tehetetlenné teszi azokat mindaddig, amíg Jézus és ők el nem távoznak a helyszínről. De csalódnuk kellett, és méltatlankodtak, mikor azt látták, hogy előveszik a köteleket és megkötözik Annak a kezét, Akit szerettek. Péter haragjában hirtelen kihúzta a kardját és fegyverrel próbálta megvédelmezni Mesterét, de csak annyit ért el, hogy levágta a főpap egyik szolgájának a fülét. Jézus, amikor látta, hogy mi történt, kiszabadította a kötelekből a kezét, bár a római katonák erősen tartották -, és azt mondta: “Elég eddig. És illetvén annak fülét, meggyógyítja azt” (Lk 22:51). Jézus így szólt Péterhez: “Tedd helyére szablyádat; mert akik fegyvert fognak, fegyverrel kell veszniük. Avagy azt gondolod-e, hogy nem kérhetném most az én Atyámat, hogy adjon ide mellém többet tizenkét sereg angyalnál?” (Mt 26:52-53) - és minden tanítványom mellé is állítson egy légió angyalt? A tanítványok azon gondolkodtak és kérdezték magukban, Jézus miért nem menti meg magát és őket is? Az Úr ekkor hangosan ezt felelte ki nem mondott kérdésekre: “De mi módon teljeseznének be az írások, hogy így kell lenni?” (Mt 26:54). “Avagy nem kell-e kiinnom a poharat, amelyet az Atya adott nekem?” (Jn 18:11).

A zsidó vezetők hivatalos méltósága nem akadályozta meg őket abban, hogy csatlakozzanak Jézus üldözőihez. Jézus letartóztatása túl fontos ügy volt ahhoz, hogy azt teljesen alárendeltjeikre bízzák. A papok és a vének csatlakoztak a templomőrséghez és a zajongó csőcselékhez, és velük együtt követték Júdást a Gecsemáné-kertbe. Micsoda társaság volt az, amellyel ezek az egyházi méltóságok összeszövetkeztek? A városnak a söpredéke, akik állandóan szomjaztak az izgalmakra, felfegyverkezve olyan eszközökkel, mintha vadat üldöznének.

Krisztus a papok és vének felé fordult és átható tekintettel nézett rájuk. Azokat a szavakat, amelyeket mondott nekik, bizonyára életük

végéig nem tudták többé elfelejteni. Azok a mindenható Isten hegyes nyilai voltak.

[601]

Jézus méltóságteljesen szólt hozzájuk: “Mint valami latorra úgy jöttetek szablyákkal és fustélyokkal? Mikor minden nap veletek voltam a templomban, a ti kezeiteket nem vetétek én reám; de ez a ti órátok, és a sötétségnek hatalma” (Lk 22:52-53).

A tanítványok halálra rémültek, mikor azt látták, hogy Jézus engedi magát elfogni és megkötözni. Megbotránkoztak azon, hogy Neki is, és nekik is el kellett szenvedniük ezt a megaláztatást. Nem tudták megérteni Uruk magatartását, és hibáztatták Őt, hogy megadta magát a csőcseléknek. Méltatlankodásukban és félelmükben Péter azt ajánlotta, hogy mentsék meg legalább önmagukat. Elfogadták javaslatát, és “elhagyva Őt, mindnyájan elfutának” (Mk 14:50). Krisztus azonban előre megmondta, hogy még a tanítványai is hűtlenül elhagyják Őt. “Ímé eljő az óra - mondta - és immár eljött, hogy szétoszoljatok, kiki az övéihez és engem egyedül hagyjatok, de nem vagyok egyedül, mert az Atya velem van” (Jn 16:32).

[602]

Jézus, Annás és Kajafás előtt

A Kidron patakon át, a kertek és az olajfa ligetek mellett elhaladva, az alvó város csöndes utcáin át, nagy sietséggel hurcolták magukkal Jézust. Az idő már éjfél után járt, és a zajongó tömeg kiáltása, amelyekkel Jézust követték, megzavarták az éjszaka csendjét. Az Üdvözítőt megkötözték és szoros őrizet alatt kísérték. Csak fájdalom közepette tudott járni. Elfogói azonban siettették Őt Annás, a volt főpap palotájáig.

Annás volt a hivatalban levő papi család feje, és tekintettel életkorára, a nép még mindig főpapként ismerte el. Kikérték a tanácsát és Isten szavaként teljesítették azt. Neki kellett először látnia Jézust, aki ténylegesen a papi hatalmasságok foglya volt. Annásnak jelen kellett lennie a fogoly kihallgatásán, mert félt, hogy a kevésbé tapasztalt Kajafás majd nem úgy fogja képviselni a vádat, mint ahogy ők kitervelték. Ez alkalommal Annásnak minden furfangját, ravaszságát és éleselméjűségét elő kellett vennie, hogy Krisztus elítéltetését valamilyen módon biztosítani tudják.

Krisztust formálisan a Szanhedrin, - a nagy főtanács - előtt kellett kihallgatni; de Annás előtt egy előzetes kihallgatásnak vetették alá. A római uralom alatt a Szanhedrin nem hajthatott végre halálos ítéletet. A főtanács a fogságba vitt személyt csak kihallgathatta, ügyét megvizsgálhatta, és ítéletet hozhatott ellene, de ezt az ítéletet a római hatóságoknak kellett megerősíteniük. Tehát szükséges volt, hogy olyan vádakot hozzanak fel, és bizonyítsanak be Krisztus ellen, amelyek alapján a rómaiak gonosztevőnek tekintik majd. Olyan vádat is ki kellett találniuk Krisztus ellen, amelynek alapján a zsidók szemében is elítélendő személy lesz. A papok és a főemberek között nem kevesen voltak olyanok, akiket Krisztus tanításai meggyőztek, és csak a kiközösítéstől való félelmük akadályozta meg őket abban, hogy hitvallást tegyenek mellette. A papok jól emlékezetükbe vették

[603]

Nikodémus kérdését: “Vajon a mi törvényünk kárhoztathatja-e az embert, ha előbb ki nem hallgatja és nem tudja, hogy mit cselekszik?” (Jn 7:51). Ez a kérdés akkor félbeszakította a főtanács ülését,

úgy, hogy a terveik halomra dőltek. Arimáthiai Józsefet és Nikodémust azért most meg sem hívták a Szanhedrin ülésére, de voltak a főtanács tagjai között mások is, akik szót emelhettek volna az igazság érdekében. A kihallgatást úgy kellett vezetni, hogy a Szanhedrin tagjait egyesítse Krisztus ellen. Két olyan vád volt, amelyet a papok fenn akartak tartani. Ha Jézusra rá tudnák bizonyítani azt, hogy istenkáromló, akkor a zsidók biztosan elítélnék. Ha lázításért is sikerülne őt bűnösnek találni, akkor ezzel biztosítanák a rómaiak részéről történő elítéltetését. Annás mindenekelőtt ezt a második vádat akarta megalapozni. Tanítványairól és tanairól tett fel kérdéseket Jézusnak. Azt remélte, hogy a fogoly a feltett kérdésekkel kapcsolatban olyan választ ad majd, amellyel adatot szolgáltat a kezébe annak a vádnak a bizonyításához, amelyen dolgozott. Azt gondolta, hogy sikerül majd olyan kijelentést kapnia Jézustól, amellyel bizonyítani tudja azt, hogy Jézus egy titkos társaságot akart alapítani azzal a szándékkal, hogy egy új királyságot állítson fel. Akkor a papok átadhatnák Krisztust a rómaiaknak, mint lázítót és felkelés szervezőjét.

Krisztus felismerte a papok szándékát. Úgy olvasott szívében, mint egy nyitott könyvben. Mivel pedig tudta kérdezője szívének legelrejtettebb gondolatait is, azért tagadta azt, hogy titkos szövetséget kötött volna tanítványaival, vagy hogy titokban és sötétben gyűjtötte volna őket össze terveik elrejtése céljából. Nem voltak neki szándékaival és tanaival kapcsolatban semmiféle titkai. “Én nyilván szóltam a világnak, - válaszolta - én mindenkor tanítottam a zsinagógában és a templomban, ahol a zsidók mindennemű emberei összegyülekeznek; és titkon semmit sem szóltam” (Jn 18:20).

Az Üdvözítő szembe állította saját munkamódszereit vádlói módszereivel. Hónapokig vadásztak rá. Igyekeztek törbe csalni és egy titkos bíróság elé hurcolni Őt, hogy hamis vád alapján elérjék azt, amit tisztességes eszközökkel lehetetlen volt elérniük. Most valószínűleg meg szándékukat. Éjféle elfogása a csöcselék segítségével, kigúnyolása és tetteles bántalmazása, még mielőtt elítélték vagy éppen megvádolták volna, - ez volt az ő módszerük.

Tettük, a törvény megsértése volt. Saját törvényük jelentette ki, hogy minden embert ártatlanként kell kezelni mindaddig, míg bűnösnek nem bizonyult. Saját törvényeik szerint nem Krisztus, hanem a papok álltak elítéltként Isten és az emberek színe előtt.

Jézus odafordult kihallgatójához és azt mondta neki: “Mit kérdesz engem?” (Jn 18:21). Vajon a papok és főemberek nem küldöttek-e ki kémeket, hogy figyeljék meg Jézus minden mozdulatát, tevékenységét és tegyenek jelentést minden szaváról? Nem voltak-e ezek a kémek jelen minden összejövetelükön, és nem vittek-e a papoknak jelentést Jézus minden mondásáról és cselekedetéről? “Kérdezd azokat, akik hallották, mit szoltam nekik; ímé ők tudják, amiket nekik szólottam” (Jn 18:21).

A válasz határozottsága elhallgattatta Annást. Mivel félt attól, hogy Krisztus a vele szemben alkalmazott eljárás módjáról is mond valamit, amit pedig szeretett volna titokban tartani, ez alkalommal semmi többet nem mondott. Egyik szolgája, aki felettébb haragra gerjedt, mikor azt látta, hogy Annás elhallgatott, odalépett Jézushoz és arcul ütötte ezen szavak kíséretében: “Így felelsz-e a főpapnak?” (Jn 18:22).

Krisztus higgadtan ezt felelte: “Ha gonoszul szoltam, tégy bizonyosságot a gonoszságról, ha pedig jól, miért versz engem” (Jn 18:23). Jézus nem éles és bántó szavakkal vágott vissza. Higgadt válasza büntelen, türelmes és szelíd szívéből jött, amelyet nem lehetett felingerelni.

Krisztus nagyon szenvedett a rossz bánásmód és a sértegetések miatt. Azoknak a kezéből és szájából, akiket Ő teremtett, és akikért végtelenül nagy áldozatot hozott, csak méltatlanságot kapott. Attól az ellentétől is szenvedett, amely szentségének tökéletessége és az emberi bűnök nagysága között volt. Az olyan emberek által való kihallgatása is, akik ellenségei voltak, nagy szenvedést jelentettek számára. Az is szomorúságot okozott neki, hogy olyan emberek vették körül, akik a Sátán uralma alatt állottak. Közben Krisztus tudta, hogy isteni hatalmával kegyetlen kízóit egy pillanat alatt a porba tudná sújtani. Ez még nehezebbé tette számára a kihallgatás elviselését.

A zsidók olyan Messiásra várhoztak, aki majd külső látványosságban jelenti ki magát. Azt várták tőle, hogy uralkodó akarata egyetlen felvillanásával megváltoztatja az emberek gondolatainak az áramlatát, és kényszeríti őket uralmának az elismerésére. Így azt hittek, hogy neki kell biztosítania saját felmagasztalását és az ő becsülő reménységeik kielégítését. Így amikor Krisztust megvetéssel kezelték, akkor Ő erősen kísértésbe esett, hogy kinyilvánítsa isteni

lényét. Egyetlen szavával, és tekintetével arra tudta volna kényszeríteni üldözőit, hogy olyan Úrnak vallják meg, aki Úr volt királyok és uralkodók, papok és a templom felett is. Éppen ez volt azonban Krisztus nehéz feladata, hogy megtartsa azt a helyzetét, amelyet maga választott magának, mikor úgy döntött, hogy hozzánk hasonló emberként éli le életét ezen a földön.

A mennyei angyalok tanúi voltak minden tettnek, mozdulatnak, amit szeretett Parancsnokuk ellen követtek el. Szerették volna kiszabadítani Krisztust. Isten uralma alatt az angyalok határtalan hatalommal rendelkeztek. Egy alkalommal, engedelmeskedve Krisztus parancsának, egyetlen éjszaka az asszíriai hadsereg száznolcvanöt ezer katonáját vágták le. Ezek az angyalok most is, mikor Krisztus kihallgatásának szégyenteljes jelenetét szemléltek, méltatlankodásuknak azzal adhatták volna tanújelét, hogy megsemmisítik Isten ellenségeit. Ezt minden nehézség nélkül megtehették volna. Isten azonban nem adott nekik erre megbízást. Nem ezt parancsolta meg nekik. Krisztus pedig, aki halállal büntethette volna ellenségeit, türelmesen elhordozta kegyetlenségüket. Az Atya iránti szeretete és az a fogadalma, ígérete, amelyet a világ teremtésének a kezdetén tett, hogy az emberiséget megváltja, arra készítette Krisztust, hogy panaszkodás nélkül tűrje el azoknak a vele szemben tanúsított durva bánásmódját, akiket megmenteni jött el. Küldetésének egyik része éppen az volt, hogy ember voltában hordozza el mindazt a gúnyolódást és gyalázkodást, amivel az emberek szidalmazták Őt. Az emberiség egyetlen reménysége Krisztusnak ebben az engedelmességében volt és van; abban a tényben, hogy Krisztus hajlandó volt, és még ma is hajlandó mindazt elhordozni, eltűrni, amit az emberek kezéből és szívéből kapott és kap.

Krisztus nem mondott semmi olyant, ami előnyt jelenthetett volna vádolói számára. Mégis arra kötelezte el magát, vállalja, hogy elítélik. Vádolóinak az igazság látszatát meg kellett tartaniuk. Szükséges volt tehát, hogy meglegyen a törvényes kihallgatás formája. A hatóságok elhatározták, hogy siettetik a törvényes eljárás lefolytatását. Tudták, hogy az emberek milyen nagy tiszteletben tartották Jézust. Félték, hogyha letartóztatásának a híre mindenüvé eljut, akkor megkísérelnék őt kiszabadítani fogságából. Attól is félték, hogyha a törvényszéki eljárást és a kivégzést nem valósítják meg azonnal, akkor a húsvét ünnepe miatt az eljárást csak egy héttel

később folytathatnák. Ez meghiúsíthatná terveiket. Jézus elítéltetésének a biztosítása részben a csöcselék zajongásától függött, amelynek nagy részét Jeruzsálem gyülevész népe alkotta. Egy hét késedelem az eljárásban azt eredményezhetné, hogy csökkenne a mesterségesen felkeltett és felszított izgalom, és valószínűleg egy számukra kellemetlen visszahatás következne be. A nép jobbik része felkelne Jézus érdekében. Sokan Jézus mellett tett bizonyágtevéssel jönnének elő védelmében, és napvilágra hoznák azokat a hatalmas dolgokat, amelyeket cselekedett. Ez méltatlankodást támasztana a szanhedrinnel szemben. Elítélnék a főtanács Jézussal kapcsolatos eljárásait, és Jézust azonnal szabadlábra kellene helyezniük, hogy újra megkaphassák a tömegtől a tiszteletet. A papok és a főemberek ezért elhatározták, hogy mielőtt szándékuk kitudódna, Jézust átadják a rómaiak kezébe.

Mindenekelőtt azonban találniuk kellett egy megfelelő vádat. Eddig még semmi olyat nem találtak, ami elég lett volna elítéltetéséhez. Annás elrendelte, hogy Jézust vigyék el Kajafához. Kajafás a szadduceusokhoz tartozott. Néhányan éppen ezek közül voltak Jézus legelkeseredettebb ellenségei. Kajafás híjával volt a jellemerőnek, és teljes mértékben olyan kemény, szívtelen és lelkiismeretlen volt, mint Annás. Nem hagyott semmi eszközt kipróbálatlanul Jézus megsemmisítése céljából.

Kora reggel volt, de még nagyon sötét. A felfegyverzett szolgák a fáklyák és a lámpák fényénél mentek foglyukkal a főpap palotájához. Itt, mialatt a szanhedrin tagjai összegyülekeztek, Annás és Kajafás ismét kikérdezték Jézust, de minden eredmény nélkül.

Mikor a főtanács tagjai megérkeztek a bírósági tárgyalóterembe, Kajafás elfoglalta helyét az elnöki székben. Mindkét oldalán ültek bírák és más olyan személyek, akik különösképpen érdekeltek voltak az ügyben. A római katonák egy emelvényen álltak az elnöki szék előtt. A szék lábánál állt Jézus. A sokaság reá szegezte tekintetét. Erős izgalom kerített hatalmába mindenkit. Az egész tömegből egyedül Krisztus volt higgadt és nyugodt. Abból a légkörből, amely Jézust körülvette, szent, isteni befolyás áradt.

Kajafás ellenfelének tekintette Jézust. Az a tény, hogy a nép nagy buzgósággal törekedett Jézus beszédének a meghallgatására, és hogy nyilvánvalóan készek voltak tanításainak elfogadására, keserű féltékenységet ébresztett fel a főpap szívében. Most azonban, mikor

Kajafás a fogolyra tekintett, nem tudta elnyomni azt a csodálkozást, amit Jézus nemes és méltóságteljes magatartása keltett benne. Az a meggyőződés kerítette hatalmába, hogy ennek az embernek isteni eredete kell hogy legyen. A következő pillanatban azonban megvetően úzte ki ezt a gondolatot elméjéből. Közvetlenül ezután megszólalt és gúnyos hangon megparancsolta Jézusnak, hajtsa végre egyik hatalmas csodáját előttük. Szavait azonban, mintha nem is hallotta volna az Üdvözítő. A jelenlevők összehasonlították Annás és Kajafás izgatott, rosszindulatú magatartását Jézus higgadt, fenséges viselkedésével. Még ennek a megkeményedett szívű sokaságnak az elméjében is felvetődött a kérdés, vajon gonosztevéként kell-e elítélni ezt az embert, akinek a fellépése ilyen isteni hasonlatosságot tükröz?

Kajafás észrevette, hogy Jézus befolyása alá kezdenek kerülni a főtanács jelenlevő tagjai. Ezért siettette a kihallgatás menetét. Jézus ellenségei nagy zavarban voltak. Hajlottak arra, hogy biztosítsák elítéltetését, de nem tudták, hogy miként vigyék ezt véghez. A tanács tagsága a farizeusokból és a szadduceusokból tevődött össze. Keserű feszültségek és ellenségeskedések voltak közöttük. Felmerültek olyan megtárgyalandó kényes témák, amelyeket nem mertek megközelíteni, mert féltek attól, hogy veszekedés tör ki közöttük. Néhány szóval Jézus fel tudta volna kelteni egymással szembeni előítéleteiket, és ezzel el tudta volna fordítani haragjukat önmagáról. Kajafás is tudta ezt, és szerette volna elkerülni a perlekedés felélesztését. Sok tanú volt, akik bizonyítani tudták, hogy Jézus elítélte a papokat és az írástudókat, és képmutatóknak és gyilkosoknak mondta őket. A szadduceusok a farizeusokkal való éles küzdelmükben hasonló kifejezéseket használtak. A rómaiak előtt az ilyen tanúbizonyoságtételnek nem volt semmi súlya, semmi jelentősége, mert ők maguk is ellenszenvvel viselkedtek a farizeusok törekvéseivel szemben. Számtalan nyilvánvaló bizonyíték volt arra, hogy Jézus nem tartotta tiszteletben a zsidók hagyományait, és nem vette figyelembe nagyon sok vallási és szertartási előírásukat.

A hagyomány vonatkozásában a farizeusok és a szadduceusok éles ellentétben álltak egymással. A rómaiak előtt azonban ennek a bizonyítéknak sem volt semmi súlya, jelentősége. Ellenségei nem merték vádolni Krisztust a szombatra vonatkozó törvények áthágásával, mert attól féltek, hogy egy ezzel kapcsolatos vizsgálat meg-

[608] mutatná munkálkodása isteni hatalmát. Ha pedig gyógyítási csodáit hoznák napfényre, akkor a papok Jézus személyével kapcsolatos szándékai mind megghiúsulnának.

Hamis tanúkat állítottak tehát megvesztegetés útján, akik lázadásra való felbujtással vádolták meg Jézust és azzal, hogy külön kormányt igyekezett alakítani. Tanúskodásuk azonban homályosnak és ellentmondónak bizonyult. A kivizsgálás alatt saját állításaikkal is ellentmondásba kerültek.

Földi szolgálata első időszakában Krisztus egyszer azt a kijelentést tette: “Rontsátok le a templomot és három nap alatt megépítem azt” (Jn 2:19). A jövőmondás képes beszédével Jézus saját halálát és feltámadását mondta meg ilyen módon előre. “Ő pedig az ő testének templomáról szól vala” (Jn 2:21). A zsidók Jézusnak ezeket a szavait szó szerinti értelmükben fogták fel, és az volt a meggyőződésük, hogy Jézus a jeruzsálemi templomra utalt szavával. Mindazok között, amiket mondott -, kivéve ezt az egyet - a papok semmi olyat nem találtak, amit felhasználhattak volna ellene. Ezeknek a szavaknak az elferdítésétől remélték, hogy valami hasznot húzhatnak. A rómaiak hozzájárultak a templom újjáépítéséhez és felékesítéséhez. Erre nagyon büszkék is voltak. Ezzel szembeni bármiféle megvetés kimutatása biztos, hogy azonnal felkeltette volna méltatlankodásukat. Itt, ennél a vádpontuknál tehát a rómaiak és a zsidók, a farizeusok és a szadduceusok találkozhattak. Igen, mert mindegyikük nagy tiszteletben tartotta a templomot. Ezen a ponton két tanút találtak, akiknek a tanúvallomásában nem volt annyi ellentmondás, mint a többiekében. Egyikük, akit megvesztegetéssel vettek rá Jézus vádolására, kijelentette: “Ez azt mondta: Leronthatom az Isten templomát, és három nap alatt felépíthetem azt” (Mt 26:61). Krisztus szavait így ferdítették el. Ha pontosan azt mondták volna el, amit Jézus mondott nekik, akkor nem tudták volna biztosítani Jézus elítélését, még a szanhedrin segítségével sem. Ha Jézus csupán csak ember lett volna, amint a zsidók állították, akkor kijelentése csak egy ésszerűtlen, dicsekedő lelkületre mutatott volna, de nem magyarázhattak volna bele semmiféle istenkáromlást. Még akkor is, ha a hamis tanúk tévesen jelentették és képviselték Jézus mondását, szavai semmi olyat nem tartalmaztak, amit a rómaiak halálbüntetésre méltó bűnténynek tekintettek volna.

Jézus türelmesen hallgatta az egymással ellentétes tanúvallomásokat.

[609]

A maga védelmében egy szót sem ejtett ki. Végül is vádolói belekeveredtek ellentmondásaikba, összezavarodtak és dühbe jöttek. A kihallgatási eljárás nem jutott előbbre. Úgy látszott, hogy a papok és főemberek cselszövései kudarcot vallanak. Kajafás kétségbeesett és mindenre elszánt volt. Még egy utolsó lehetőség maradt számára: Krisztust arra kell kényszeríteni, hogy ő ítélje el saját magát. A főpap felkelt ítélő székéből. Arca eltorzult a szenvedélytől. Hangja és magatartása világosan elárulta, jelezte, hogyha hatalmában lett volna, akkor azonnal leütötte volna az előtte álló foglyot. “Semmit sem felelsz-é? - kiáltotta - Micsoda tanúbizonyságot tesznek ezek ellened?” (Mt 26:62).

Jézus továbbra is megőrizte békességét és hallgatott. “Kínoztatott, pedig alázatos volt és száját nem nyitotta meg, mint bárány, mely mézárszékre vitetik és mint juh, mely megnémul az őt nyírók előtt; és száját nem nyitotta meg!” (Ésa 53:7).

Végül Kajafás jobb kezét az ég felé emelte és ünnepélyes eskü formájában szólította meg Jézust: “Az élő Istenre kényszerítelek téged, hogy mondd meg nekünk, ha te vagy-e a Krisztus, az Istennek fia?” (Mt 26: 63).

Erre a felszólításra Krisztusnak feleletet kellett adnia; nem maradhatott csendben. Van idő, amikor hallgatni kell, de van idő, amikor meg kell szólalni. Eddig Jézus még nem felelt, nem szólalt meg, mert nem közvetlenül kérdezték meg. Jézus tudta, hogy az, amit most majd felelni fog a neki szegezett kérdésre, bizonyossá teszi számára a halált. A felszólítást azonban olyan valaki intézte hozzá a legfenségesebb Isten nevében, aki a nép legmagasabbrendű elismert hatósága volt. Krisztus nem akart mulasztást elkövetni a törvény iránti tisztelet megmutatása terén, még ennél többet is meg kellett mutatnia, hiszen az Atyához való kapcsolatát is ebben a kérdésben vonták kétségbe. Krisztusnak világosan ki kellett jelentenie isteni lényét és küldetését. Jézus így szólt egyszer a tanítványaihoz: “Valaki azért vallást tesz énrólam az emberek előtt, én is vallást teszek arról az én mennyei Atyám előtt” (Mt 10:32). Most saját példájával ismételte és erősítette meg ezt a tanítását. Mindenki figyelt, hogy meghallja azt, amit Jézus felelni fog, és mindenki Jézus arcára irányította tekintetét. Jézus csak ennyit mondott: “Te mondád” (Mt 26:64).

[610]

Úgy tűnt, mintha mennyei világosság ragyogta volna be Krisztus sápadt arcát, mikor rövid feleletéhez még hozzátette a következő mondását: “Sőt mondom néktek: Mostantól fogva meglátjátok az embernek Fiát ülni az Istennek hatalmas jobbján és eljönni az égnek felhőiben” (Mt 26:64).

Egy pillanatig Krisztus istensége átvillant emberi alakján. A főpap megijedt Krisztus szemeinek átható pillantásától, amely elárulta, hogy az Üdvözítő olvasott Kajafás szívének rejtett gondolataiban, és azok égették a főpap szívét. Későbbi élete folyamán sohasem felejtette el a megkínzott Isten Fia kutató szemeinek a pillantását, amelyet reá vetett. “Mostantól fogva meglátjátok - mondta Jézus - az embernek Fiát ülni az Istennek hatalmas jobbján és eljönni az égnek felhőiben” (Mt 26:64). Ezekkel a szavakkal a fordított képét adta meg annak a jelenetnek, amely éppen akkor játszódott le. Krisztus az élet és a dicsőség Ura, Isten jobbján ül. Krisztus ítéli meg az egész földet és döntése ellen nincs helye semmiféle fellebbezésnek. Ekkor minden titkos dolog Isten jelenlétének a világosságában mutatkozik meg, ott lesz nyilvánvalóvá. Minden emberre kimondják a tettei alapján meghozott helyes ítéletet.

Krisztus szavai meglepték a főpapot. Az a gondolat, hogy el kell jönnie a halottak feltámadásának, mikor mindenkinek meg kell majd állnia Isten ítélőszéke előtt, hogy elnyerje tettei szerint való jutalmát, rémületes volt Kajafás számára. Nem akart arra gondolni, hogy a jövőben majd őt is elítélik tettei szerint. Lelki szemei előtt villámgyorsan vonultak el az utolsó ítélet jelenetei. Egy pillanatig maga előtt látta a sírok félelmetes látványát, amint éppen kiadják halottait a titkaikkal együtt, amelyekkel kapcsolatban azt remélte, hogy örökre elrejtve maradnak. Egy pillanatig úgy érezte, hogy éppen az örökkévaló Bíró előtt áll, akinek a szemei mindent meglátnak, és elméjének a gondolatait úgy olvassák el, mint valami nyitott könyv sorait, és azok a titkai is mind napvilágra kerülnek, amelyekről feltételezte, hogy örökre magával viszi azokat a sírba.

A jelenet azután eltűnt a szemei elől, és a látomásából ismét visszakerült a valóságba. Krisztus szavai mélyen belevágtak Kajafásnak, a szaduceusnak szívébe és lelkébe. Kajafás nem fogadta el, tagadta a feltámadás, az utolsó ítélet és az eljövendő élet tanát. Sátáni dühvel kezdett őrjöngeni.

Ennek az előtte álló embernek, ennek a fogolynak kell-e lerombolnia dédelgetett elméleteit? Megszaggatta köntösét, hogy a nép lássa kinyilvánított borzalmát, és megparancsolta, hogy további előzetes tárgyalások nélkül ítéljék el a foglyot istenkáromlásért. “Mi szükségünk van még bizonyosságokra? - mondotta - Ímé most halottátok az ő káromlását”. “Mit gondoltok? Azok pedig felelvén mondanak: Méltó a halálra” (Mt 26:65-66). Krisztust tehát a főtanács tagjai egyhangúlag halálra ítélték.

[611]

Kajafást a szenvedélyével vegyes meggyőződése vezette el annak megtételére, amit megtett. Dühös volt magára, mert majdnem elhitte Krisztus szavait, és ahelyett, hogy az igazság mély értelmezése közben szíve mélyéig megalázkodott volna, és bevallotta volna, hogy bizony Jézus a Messiás, inkább megszaggatta papi köntösét, határozott ellenállása jeléül. Ez a cselekedete nagyon jelentős volt. Kajafás alig-alig fogta fel az értelmét. Ezzel a cselekedetével, amelyet a bírók befolyásolása és Krisztus elítéltetése céljából követett el, a főpap valójában önmagát ítélte el. Isten törvénye szerint alkalmatlanná tette magát a papságra. Saját magára mondta ki a halálos ítéletet.

A főpapnak nem volt szabad megtépnie a ruháját. A levitikus törvény halálbüntetés kiszabása mellett tiltotta ezt meg. Semmiféle körülmények között, semmiféle alkalommal nem lehetett a szolgálati öltözetét, a palástját megszaggatnia. A zsidók között az volt a szokás, hogy barátaik halála alkalmával megszaggatták a ruhájukat. Ezt a szokást azonban a papoknak nem kellett figyelembe venniük. Krisztus ezzel kapcsolatban kifejezett parancsot adott Mózesnek. (Vö. 3Móz 10:6)

Minden ruhadarabnak, amit a pap viselt, teljesnek, folt és hiba nélkül valónak kellett lennie. A gyönyörű szolgálati ruhákkal jelképezték a nagy előkép, Jézus Krisztus makulátlan lényét. Isten semmi mást nem fogadhat el csak a tökéletességet, ruhában és magatartásban, szóban és lélekben.

Isten szent, és a földi istentiszteletnek az ő dicsőségét és tökéletességét kell képviselnie. Semmi más, csak a tökéletesség képviselheti megfelelően a mennyei istentisztelet szentségét. A halandó ember megszaggathatja szívét megtört és alázatos lelke megmutatásával. Isten ezt észreveszi. Nem szabad azonban semmiféle szakítást alkalmazni a papi szolgálati öltözeten, mert ezzel tönkretennék a

[612]

mennyei dolgok méltó képviselőjét. Azt a főpapot, aki megszaggett szolgálati öltözetben mert volna megjelenni szent hivatalában, és bekapcsolódni a szentély istentiszteletébe, olyannak tekintették volna, mint aki elválasztotta magát Istentől. Ruházata megszaggatásával megfosztotta volna magát különleges papi kiváltságától és attól, hogy Istent képviselje az emberek között. Isten nem fogadta volna el többé hivatalát gyakorló papként. A cselekedeteknek ez a Kajafás által szemléltetett folyamata nem mutatott meg mást, mint az emberi szenvedélyt és emberi tökéletlenséget.

Szolgálati ruhája megszaggatásával Kajafás Isten törvényét háttalanná tette, és akadályt gördített az emberi hagyományok követésének az útjába is. Nem Isten törvénye, hanem az emberek-csinálta törvény engedte meg a papoknak, hogy istenkáromlás esetében, a bűn miatt érzett borzalmukban, büntetlenül megszaggathassák szolgálati öltözetüket. Így Isten törvényét az emberek törvényei tették semmissé.

A főpap minden egyes cselekedetét feszült érdeklődéssel figyelte a nép. Kajafás a kegyességét akarta hatásosan megmutatni azzal, amit tett. Ebben a cselekedetében azonban, amelyet Krisztus elleni vádként gondolt ki, éppen azt sértette meg, akiről Isten azt mondta, hogy: “Az én nevem van őbenne” (2Móz 23:21). Kajafás maga követett el istenkáromlást. Isten ítélete alatt állva mondta ki az ítéletet Krisztusra, hogy istenkáromló.

Mikor Kajafás megszaggatta szolgálati ruháját, akkor ezzel a cselekedetével azt a helyzetet mutatta meg, amelybe a zsidók, mint nép kerülnek majd Isten előtt. Isten választott népe elkülönítette magát Istentől, és nagyon gyorsan olyan néppé vált, amelyet Isten többé már nem ismert el saját népének. Mikor Krisztus a kereszten ezt kiáltotta: “Elvégeztetett!” (Jn 19:30) és a templom kárpitja ketté hasadt, a Szent Vigyázó kijelentette, hogy a zsidó nép elvetette Őt, akire mutatott egész istentiszteleti rendszerük és az “árnyékszolgálat”. Izrael elvált Istentől. Kajafás bátran megszaggathatta szolgálati ruháját, amely ruha azt jelképezte, hogy ő képviseli a nagy Főpapot, mert szolgálati ruhájának nem volt többé semmi értelme és jelentése, sem az ő számára, sem népe számára. A főpap teljes joggal szaggathatta meg szolgálati ruháját irtózatból eredően, önmagáért és népéért.

A szanhedrin kimondta azt az ítéletet, hogy Jézus méltó a halálra; de az ellentétben állott a zsidó törvénnyel, hogy egy foglyot éjnek idején hallgassanak ki. Törvényes ítéletet csak fényes nappal és a főtanács teljes ülésén hozhattak. Ennek ellenére az Üdvözítőt ettől fogva elítélt gonosztevéként, bűnözőként kezelték, és a legaljasabb és leghitványabb embereknek adták át, hogy gonoszul bánjanak vele. A főpap palotája egy nyitott udvart zárt körül, amelyben a katonák és a sokaság tagjai gyülekeztek össze. Jézust ezen az udvaron át vitték az őrszobába. Menet közben mindenfelől azzal gúnyolták, hogy Ő az Isten Fiának tartja magát. Saját szavait, hogy “meglátjátok az embernek Fiát ülni az Istennek hatalmas jobbán és eljönni az égnek felhőiben” (Mt 26:64) kiabálták újra és újra gúnyosan a fülébe. Mialatt az őrszobában várakozott törvényes kihallgatására, senki sem oltalmazta meg őt. A tudatlan gyülevész nép tanúja volt annak a kegyetlenségnek, amellyel Jézust kezelték a főtanács előtt, és ezért megengedték maguknak is, hogy gyarló emberi természetüknek minden sátáni elemét kinyilatkoztassák. Krisztus méltóságteljes és Istenhez hasonló magatartása, viselkedése, szelídsége, ártatlansága, fenséges türelme, Sátántól született gyűlölettel töltötte meg a nép szívét Vele szemben. Az irgalmasságot és az igazságot lábbal taposták. Bűnözővel még soha nem bántak olyan embertelen módon, ahogy Isten Fiával.

Jézus szívét pedig mélységes bánat és sajgó fájdalom járta át. Azt a csapást azonban, amely a legmélyebb fájdalmat okozta Jézus szívének, nem ellenséges kéz mérte rá. Miközben alávetette magát egy gúnyolódásokkal teletűzdelt kivizsgálási eljárásnak Kajafás előtt, tanítványai egyike megtagadta Őt.

Miután otthagyták Mesterüket a kertben, ketten a tanítványai közül, Péter és János, arra vállalkoztak, hogy távolról kövessék azt a tömeget, amely elfogta és őrizetbe vette Jézust. A papok Jézus tanítványaként ismerték fel Jánost, és beengedték őt a tanácsterembe azt remélve, hogy mivel tanúja Mestere megaláztatásának, majd lemond arról a felfogásáról, hogy ilyesvalaki az Isten Fia. János szólt Péter érdekében, és engedélyt kapott Péter bebocsátására is.

Az udvarban tüzet gyújtottak, mert ez volt az éjszaka leghidegebb órája, közvetlenül a hajnal hasadása előtt. A csoport a tűz köré húzódott, és feltehetőleg Péter is velük tartott, s közöttük foglalt helyet. Nem akarta, hogy Jézus tanítványaként ismerjék fel. Gond-

[613]

talanul elvegyült a sokaságban. Azt remélte, hogy azok egyikének tartják majd, akik Jézust a tanácsterembe hozták.

[614]

Mikor azonban a tűz fellángolt és a fénye megvilágította Péter arcát, egy asszony, akit a kapu őrzésével bíztak meg, kutató pillantást vetett rá és megjegyezte, hogy Péter Jánossal együtt lépett be a kapun. Megfigyelte Péter arcán a letörtséget és azonnal azt gondolta, hogy ez a férfi Jézus egyik tanítványa lehet. Ez az asszony Kajafás háztartásának egyik szolgálóleánya volt és nagyon kíváncsi természetű. Azt mondta Péternek: “Te is a galileabeli Jézussal való” (Mt 26:69). Péter meglepődött és összezavarodott. A társaság tagjainak szemei azonnal reá szegeződtek. Péter először úgy tett, mintha nem értette volna meg az asszonyt. Ez azonban állhatatos volt, és azt mondta azoknak, akik körülötte voltak, hogy ez az ember Jézussal volt. Péter kényszerítve érezte magát arra, hogy feleljen, és dühösen azt mondta: “Nem ismerem és nem is értem, mit mondasz” (Mk 14: 68). Péternek ez volt az első tagadása, és a kakas azonnal megszólalt. Óh, Péter, ilyen hamar szégyelleted Mesteredet! Ilyen hamar megtagadtad Uradat!

János, a tanítvány, miután belépett a bírósági tárgyalóterembe, egyáltalán nem igyekezett elrejteni azt a tényt, hogy ő Jézus követője volt. Nem vegyült a durva gyülevész nép közé, akik szidalmazták Mesterét. Nem kérdezgette őt senki, mert nem játszott hamis szerepet, és így nem tette ki magát semmiféle gyanakvásnak és gyanúsításnak. Keresett magának egy magányos sarkot - biztonságos távolságban a csöcseléktől, nehogy felkeltse az érdeklődésüket maga iránt -, olyan közel Jézushoz, amilyen közel csak lehetséges volt számára. Itt megláthatott és meghallhatott mindent, ami Ura kihallgatása során történt.

Péter nem akarta, hogy megtudják, ki is volt ő valójában. Úgy állította be magát, mintha teljesen közömbös szemlélője lenne az eseményeknek, és így helyezkedett el az ellenséges területen, ezzel könnyű prédájává vált a kísértésnek. Ha arra szólították volna fel, hogy harcoljon Mesteréért, akkor bátor katona lett volna; de amint a gúnyolódás ujja mutatott reá, akkor gyávának bizonyult. Sokan vannak olyanok, akik nem húzódoznak az Urukért való hadviseléstől, de a kicsúfolás hitük megtagadására készíti őket. Társulva azokkal, akiket el kellene kerülniük, könnyen a kísértés útjára engedik magukat csábítani. Szinte meghívják az ellenséget, hogy kísértse

meg őket. Az ellenség azután a kísértések segítségével olyan dolgok kimondására és megtételére vezeti el őket, amiket más körülmények között sohasem mondanának ki és nem tennének meg, és így nem lennének vétkesek azokban. Krisztusnak az a tanítványa, aki ma-napság álruhába bújtatja hitét a szenvedésektől és a szégyentől való félelme miatt, az éppen olyan valóságosan megtagadja Urát, mint Péter tette a bírósági tárgyalóterem udvarán.

[615]

Péter megpróbált úgy tenni, mintha semmi nem érdekelné Mestere kihallgatásával kapcsolatban. Szívét azonban összeszorította a szomorúság, mikor a kegyetlen gúnyolódásokat hallotta, és látta azt a jogtalanságot, amelyet vele szemben alkalmaztak. Még inkább meglepődött és mérgesebb lett, mivel Jézus magát és tanítványait megalázta, amikor megengedte, hogy ilyen szégyenletes módon bánjanak Vele. Azért, hogy elrejtse igazi érzéseit, megkísérelte, hogy csatlakozzék Jézus üldözőihez és ilyen módon megismerkedjék illetlen tréfálkozásaikkal. Megjelenése azonban nem volt természetes. Egy hazug szerepet alakított, és miközben igyekezett közömbösen beszélgetni, nem tudta elnyomni, elhallgattatni méltatlankodásának a kifejezéseit azokért a jogtalanságokért, amelyeket Mestere ellen elkövettek.

Másodszor is felhívta magára a figyelmet és ismét megvádolták azzal, hogy Jézus követői közé tartozik. Péter most esküvel jelentette ki, hogy: “Nem is ismerem ezt az embert” (Mt 26:72). Isten még egy másik alkalmat is adott Péternek. Eltelt egy óra, mikor a főpap egyik szolgája, aki közeli rokona volt annak az embernek, akinek Péter levágta a fülét, megkérdezte őt: “Nem láttalak-e én téged ővele együtt a kertben?” (Jn 18:26). Az ott állók pedig ezt mondták neki: “Bizony közülük való vagy, mert galileabeli is vagy és a beszéded is hasonló” (Mk 14:70). Péter éktelen haragra gerjedt. Jézus tanítványai ugyanis nyelvük tisztaságáról is ismertek voltak. Azért, hogy teljesen becsapja faggatóit és igazolja felvett szerepét, Péter most átkozódással és esküdözéssel tagadta meg Urát. A kakas pedig ismét megszólalt. Ez alkalommal Péter meghallotta a kakas hangját és visszaemlékezett Jézus szavaira: “Mielőtt a kakas kétszer szólana, háromszor tagadsz meg engem” (Mk 14:30).

Miközben a lealacsonyító esküdözések még alig hagyták el Péter ajkát, és a kakas hangja még mindig a fülében csengett, az Üdvözítő elfordult a sötét pillantásokat vető bírálóitól és rátekintett szegény

tanítványára. Ugyanakkor Péter is Mesterét kereste meg szemével. Jézus tekintetéből mély szánalmat és szomorúságot tudott leolvasni; nem volt abban semmi harag.

[616] Jézus sápadt, szenvedő arcának, remegő ajkainak, részvétet és megbocsátást kifejező tekintetének a látványa hegyes nyílként fúródott Péter szívébe. Felébredt a lelkiismerete. Megelevenedett az emlékezete. Visszaidézte a csak néhány órával előbb tett ígését, hogy Urával még a börtönbe és a halálba is elmenne. Visszaemlékezett bánatára, mikor az Üdvözítő azt mondta neki a felház szobájában, hogy háromszor tagadja majd meg Urát ugyanazon az éjszakán. Péter éppen most jelentette ki, hogy nem is ismeri Jézust, de most keserű fájdalommal rájött, hogy Ura milyen jól ismerte őt, és hogy szívében milyen pontosan elolvasta azokat a hamisságokat, amelyekről jószerevével ő maga sem tudott, mert ismeretlenek maradtak számára.

Az emlékek hullámai átcsaptak rajta. Az Üdvözítő gyengéd irgalma, kedvessége és hosszútűrése, jóindulata és türelme, amit eltévelyedő tanítványai iránt megmutatott - mind mind visszaidéződtek benne. Visszaidézte emlékezetébe Jézus figyelmeztetését: “Simon! Simon! Ímé a Sátán kikért titeket, hogy megrostáljon, mint a búzát, de én imádkoztam érted, hogy el ne fogyatkozzék a te hited” (Lk 22:31-32). Borzalommal gondolt vissza saját hálátlanságára, hamisságára, hamis esküjére. Még egyszer rátekintett Mesterére, és egy felemelt szentségtörő kezét látott meg, amint éppen Ura arcába vágott. Nem volt képes tovább elviselni a látványt és ezért összetört szívvel kirohant a bírósági házból.

Magányosan, a sötétben űzte, hajtotta magát előre, de nem tudta és nem is törődött vele, hogy hova. Végül a Gecsemáné-kertben találta magát. A néhány órával előbb ott lejátszódott jelenet élénken tért vissza emlékezetébe. Ura szenvedő arca, véres verejtékcseppei, a fájdalomtól eltorzult tagjai, ismét megjelentek lelki szemei előtt. Keserű büntudattal emlékezett meg arról, hogy Jézus sírt és halálküzdelmét vívta, mikor egyedül imádkozott, mialatt azok, akiknek egyesülniük kellett volna vele küzdelmében és imádságában a megpróbáltatás órájában, az igazak álmát aludták. Megemlékezett Ura ünnepélyes felszólításáról, utasításáról: “Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek” (Mt 26:41). Ismét tanúja volt a bírósági tárgyalóteremben lejátszódó jelenetnek. Gyötrődés volt

vérző szíve számára annak a tudata, hogy ő adta hozzá a legsúlyosabb terhet az Üdvözítő megaláztatásához és bánatához. Pontosan azon a helyen, ahol kínszenvedésében Jézus kiöntötte szívét Atyja előtt, Péter arcra borult és azt kívánta, hogy bárcsak meghalna.

Mivel Péter elaludt annak ellenére, hogy Jézus megparancsolta neki, hogy vigyázzon és imádkozzon, nem kétséges, éppen ezzel készítette el az utat nagy bűne elkövetésére. A tanítványok ebben a kritikus órában bekövetkezett alvásukkal nagy veszteséget szenvedtek. Krisztus ismerte azt az égető megpróbáltatást, amelyen át kellett menniük. Tudta, hogy Sátán azon munkálkodik majd, hogy megbénítsa józan eszüket, hogy ne készülhessenek fel a megpróbáltatásra. Ezért figyelmeztette őket. Ha azokat az órákat a kertben vigyázással és imádkozással töltötték volna el, akkor Péter bizonyára nem hagyatkozott volna saját erejére. Nem tagadta volna meg az Urat. Ha a tanítványok együtt vigyáztak volna Krisztussal kínszenvedése közben, akkor felkészültek volna szenvedéseinek látványára, amelyeket a kereszten hordozott el. Bizonyos mértékben megértették volna Uruk ellenállhatatlan lelki fájdalmának, kínjának az értelmét. Képesek lettek volna arra, hogy visszaemlékezzenek szavaira, amelyekkel előre beszélt nekik szenvedéseiről, haláláról és feltámadásáról. A legmegpróbálóbb órák homályában a reménység néhány sugara megvilágította volna azt a sötétséget, amelyben éltek és megtartotta volna hitüket.

[617]

Amint nappal lett, a szanhedrin tagjai ismét összegyülekeztek és Jézust ismét behozták a tanácsterembe. Jézus Isten Fiának jelentette ki magát, és a főtanács tagjai Jézusnak ezeket a szavait egy ellene felhozott vádba magyarázták bele. Nem tudták azonban ennek a vádnak az alapján azonnal elítélni, mert a főtanács tagjai közül sokan nem voltak jelen az éjszakai ülésen, és így nem hallották Jézus szavait. Azt is tudták, hogy a római törvényszék nem találna ebben semmi olyat, ami azt bizonyítaná, hogy Jézus halálra méltó. Ha azonban Jézus saját szájából hallhatná meg mindenki újra azokat a szavakat, akkor elérhetnék céljukat. Abba a kijelentésébe, hogy Ő a Messiás, belemagyarázhatnának egy lázadó politikai igényt. “Ha te vagy a Krisztus, - mondták - mondd meg nekünk” (Lk 22:67). Krisztus azonban csendben maradt. Továbbra is kérdésekkel ostromolták. Végül Jézus komor hangon ezt válaszolta nekik: “Ha mondom nektek, nem hiszitek; de ha kérdezlek is, nem feleltek

nekem, sem el nem bocsátotok” (Lk 22:67-68). Azért azonban, hogy ne lehessen mentségük, még ezt a komoly figyelmeztetést fűzte szavaihoz: “Mostantól fogva ül az embernek Fia az Isten hatalmának jobbjára felől” (Lk 22:69).

“Te vagy tehát az Isten Fia?” - kérdezték egyhangúlag. Jézus pedig ezt mondta nekik: “Ti mondjátok, hogy én vagyok!” Ekkor így kiáltottak fel: “Mi szükségünk van még bizonyosságra? Hiszen mi magunk hallottuk az ő szájából” (Lk 22:70:71).

Így a zsidó hatóságok harmadik ítélete szerint Jézusnak meg kellett halnia. Most már csak arra volt szükségük elgondolásuk szerint, hogy a rómaiak is megerősítsék ezt az ítéletüket, és hogy kezükbe adják át Jézust.

[618] Ezután következett a jogtalanság és kigúnyolás harmadik jele-
nete, amely rosszabb volt annál, amit Jézus a tudatlan gyülevész néptől kapott és szenvedett el. A papok és a főemberek jelenlétében és az ő hozzájárulásukkal történt mindez. A részvét és az emberieség minden érzése eltűnt a szívükből. Ha érveik gyengék voltak és nem tudták Jézus hangját elhallgattatni, akkor voltak más fegyverek is, olyanok, amelyeket minden korszakban használtak az eretnekek elhallgattatására: a szenvedés, az erőszak és a halál.

Mikor a bírók kihirdették Jézus elítéltetését, sátáni düh kerítette hatalmába az embereket. Úgy ordítottak, mint a vadállatok. A tömeg Jézus felé rohant és ezt kiabálták: Bűnös! Végezzétek őt ki! Ha nem lettek volna ott a római katonák, akkor Jézus nem élt volna a Golgotán való keresztre szegezése időpontjáig. Darabokra szaggatták volna szét bírúi szeme láttára, ha a római katonaság nem lépett volna közbe és katonai erővel meg nem akadályozta volna ebben a csőcseléket.

A pogány emberek mérgesek lettek, mikor azt látták, hogy olyan valakivel bánnak embertelenül, akire nem bizonyítottak rá semmi bűntettet. A római tisztok kijelentették, hogy a zsidók azzal, hogy elítélték Jézust és ítéletüket ki is mondták, megsértették a római hatalmat. Sőt még a zsidó törvénnyel is ellentétben állott az a tény, hogy egy embert saját tanúvallomása alapján ítélték halálra. A rómaiak közbelépése pillanatnyi nyugalmat, szünetet hozott létre az eljárásokban, de a zsidók vezetői nem éreztek sem bánalmat, sem szégyent azért, amit Jézussal tettek.

A papok és a főemberek megfélemeztek hivataluk méltóságáról és jogtalanul jártak el Isten Fiával szemben. Ezt az eljárásukat aljas kifejezésekkel tűzdelt beszédmod útján tárták a nyilvánosság elé. Kigúnyolták alacsony származása miatt. Kijelentették, hogy az az igénye, amelynek alapján önmagát hirdette ki Messiásnak, kiérdemelte a legmegszégyenítőbb halált. A legzüllöttebb csöcselék részesítette a leggyalázatosabb bánásmódban az Üdvözítőt. Egy ruhadarabot dobtak a fejére és ellenségei így verték arcul. Azután megkérdezték tőle: “Prófétáld meg nekünk Krisztus, kicsoda az, aki üt téged?” (Mt 26:68). Mikor a ruhadarabot eltávolították a fejről, akkor egy gonosztevő az arcába köpött.

Isten angyalai hőségesen feljegyezték minden sértő tekintetet, szót és cselekedetet, amit szeretett Urukkal szemben elkövettek. Egy napon azonban mindazok a gonosz emberek, akik kigúnyolták és beléköptek Krisztus nyugodt, sápadt arcába, majd a saját dicsőségében látják meg Őt, amint ragyogóan fénylik szemeik előtt, mint a nap. [619]

Júdás

Júdás élettörténete egy olyan élet szomorú végét tárja elénk, amely Isten által elfogadott és tiszteletben részesített élet is lehetett volna. Ha Júdás utolsó jeruzsálemi útja előtt halt volna meg, akkor úgy tekinthettük volna őt, mint aki méltán foglalt helyet a tizenkettő között, és a hiányát a többiek nagyon megérezték volna.

Az irtózat, ami Júdás nevéhez kapcsolódik ma is, nem létezett volna az élete végén nyilvánvalóvá lett tulajdonságai nélkül. Júdás valóságos jelleme azonban nyilvánvalóvá vált a világ előtt, mégpedig azért, hogy élettörténete figyelmeztetés legyen mindazok számára, akik hozzá hasonlóan elárulják azokat a szent javakat, amelyeket Isten rájuk bízott.

Kevéssel húsvét előtt Júdás megújította szerződését a papokkal, hogy kezükbe adja Jézust. Azután elrendelték, hogy az Üdvözítő azoknak a helyeknek egyikén kell elfogni és letartóztatni, ahol elmélkedés és imádkozás céljából szokott tartózkodni. A Simon házában megtartott ünnep óta Júdásnak sok alkalma volt, hogy elgondolkodjék azon a terven, amelynek a megvalósítására szerződésileg elkötelezte magát. Szándékát azonban nem változtatta meg. Harminc ezüst pénzért - vagyis egy rabszolga áráért - eladta Urát a gyalázatnak és a halálnak.

Júdás nagyon szerette a pénzt. Korábban azonban nem volt annyira romlott, hogy olyan cselekedetet hajtson végre, mint ez. Addig dédelgette azonban a kapzsiság ördögi lelkiületét, míg ez lett a kormányzó, mozgató ereje életének. A Mammon iránti szeretete felülmúlta a Krisztus iránti szeretetét. Mivel rabszolgájává lett egy bűnnek, a Sátán kezébe adta magát, hogy minden bűnnel megpróbálkozzék.

Júdás akkor csatlakozott a tanítványokhoz, mikor Krisztust állandóan emberek sokasága kísérette, követte. Az Üdvözítő tanítása megindította szívét, megigézetten csüngött szavain, amelyeket a zsinagógában, a Galileai-tengernél, a hegyen mondott el. Júdás látta, mikor betegek, sánták, bénák és vakok özönlöttek Jézushoz a kisebb

és nagyobb városokból. Láta, mikor haldoklókat tettek le a lábához. Tanúja volt az Üdvözítő hatalmas munkájának, amelyet a betegek gyógyítása, a démonok kiűzése és a halottak feltámasztása terén végzett. Saját személyében is megtapasztalta Krisztus hatalmának nyilvánvaló bizonyítékát. Felismerte, hogy Krisztus tanítása magasan felette állt mindannak a tanításnak, amit valaha is hallott. Júdás megszerette a Nagy Tanítót és szeretett volna Vele lenni. Megvolt benne a vágy arra, hogy jelleme és élete megváltozzon és azt remélte, hogy Krisztussal való kapcsolata révén megtapasztalhatja majd ezt. Az Üdvözítő nem utasította vissza Júdás közeledését. Helyet adott neki a tizenkettő között. Megajándékozta őt hatalommal, hogy betegeket tudjon gyógyítani és démonokat tudjon kiűzni. Júdás azonban nem jutott el addig a pontig, hogy teljesen alárendelje magát Krisztusnak. Nem adta fel evilági becsvágyát és a pénz iránt tanúsított szeretetét. Miközben elfogadta Krisztus egyik szolgájának a tisztét, nem adta át magát az isteni befolyás átformáló hatásának. Úgy érezte, hogy megtarthatja saját véleményét és ítéletét mindenről és továbbfejlesztette azt a hajlamát és képességét, hogy mindent megbíráljon és megvádoljon.

A tanítványok nagyra becsülték Júdást, és ő nagy hatással is volt rájuk. Neki magának is jó véleménye volt önmagáról és képességeiről. Tanítványtársaira úgy tekintett, mint akiket ő messze felülmúl az ítéletalkotás képessége terén. Azt gondolta róluk, hogy nem látják meg a kedvező alkalmakat és lehetőségeiket és nem húznak hasznot azokból. Júdás szerint Krisztus gyülekezete sohasem fog kiterjedni ott, ahol ilyen rövidlátó emberek lesznek a vezetők. Péter zabolátlan volt. Mindig megfontolás nélkül cselekedett. Jánost, aki gondosan megőrizte, és megtartotta azokat az igazságokat, amelyeket Krisztus tanított, Júdás rossz pénzügyi szakértőnek tekintette. Máté igen szigorú neveltetésben részesült, s ezért igazságszeretete megingathatatlan volt; Krisztus tanítását komolyan vette, és szavainak értelméről elmélkedett. Ezért Júdás véleménye az volt, hogy sohasem lehetne őt megbízni éleslátást és nagy átfogó képességet igénylő feladatok végzésére. Júdás ilyen módon foglalta össze, alkotta meg véleményét Jézus minden egyes tanítványáról. Azzal hízelgett önmagának, hogy a tanítványok köre gyakran kerülne majd zavarba és szorult helyzetbe, ha nem olyan képességekkel rendelkező ember lenne az ügyintéző, mint ő. Júdás alkalmasnak tartotta magát erre az állásra,

mint olyat, akinek az eszén nem tudnak túljárni. Saját értékelése szerint ő volt a dísz, az ékessége a tanítványok társaságának és mindig ennek megfelelő volt a magatartása is.

Júdás vak volt saját gyenge jellemének a felismerésére. Krisztus ezért egy olyan helyet biztosított számára a tanítványok csoportjában, ahol alkalma nyílt jelleme gyengeségének meglátására és helyreigazítására. A tanítványok pénztárosaként neki kellett gondoskodnia a kis közösség szükségleteinek a kielégítéséről és a szegények nélkülözésének az enyhítéséről. Mikor a húsvéti szobában Jézus így szólt hozzá: “Amit cselekszel, hamar cselekedjed” (Jn 13:27), akkor a tanítványok azt gondolták, hogy Jézus azt parancsolta meg neki, hogy vásárolja meg az ünnepre azt, amire szükség volt, vagy hogy adjon valami segílyt a szegényeknek. Mások szolgálatában Júdás kifejleszthetett volna magában egy önzetlen lelkületet. Mialatt azonban naponként hallgatta Jézus tanításait és tanúja volt Krisztus önzetlen életének, Júdás kapzsi, pénzsóvár természetének hódolt. Azok a kis összegek, amelyek kezébe kerültek, állandó kísértést jelentettek számára. Gyakran, amikor kisebb szolgálatokat végzett Krisztus ügyéért, vagy vallásos tervek megvalósítására szentelte idejét, kivette a bérét ebből a szerény pénzalapból. Saját szemében ezek az alkalmak ürügyül szolgáltak arra, hogy cselekedetei véghezvitelét anyagilag biztosítsa. Isten szemében azonban Júdás tolvaj volt.

Krisztusnak az a gyakran ismételt kijelentése, hogy az Ő országa nem e világból való, megbotránkoztatta Júdást. Neki megvolt a saját elképzelése, és ennek megvalósítását remélte Krisztustól. Júdás elképzelése szerint Jánost ki kellett volna szabadítani a tömlöcből; ehelyett lefejezték. Jézus pedig ahelyett, hogy királyi jogait érvényesítve megtorolta volna Keresztelő János halálát, tanítványaival visszavonult egy vidéki helyre. Azt gondolta, hogy ha Jézus nem akadályozná tanítványait terveik megvalósításában, munkájuk sokkal eredményesebb lenne. Felfigyelt a zsidó vezetők egyre növekvő ellenségeskedésére, és látta, hogy Krisztus teljesen figyelmen kívül hagyja azt a kívánságukat, hogy bizonyítékát adja isteni küldetésének. Júdás szíve megnyílt a hitetlenség előtt, és Sátán gondoskodott arról, hogy elvesse benne a hitetlenség magvát. A lázadás szelleme egyre nőtt Júdásban. Miért foglalkozik Jézus oly sokat, szükségte-
[622] nélkül borús, csüggesztő gondolatokkal, amelyek elbátortalanítanak? Miért jövendölt megpróbáltatást és üldözést maga és a tanítványai

számára? Az a kilátás, hogy az új királyságban egy előkelő hely jut neki osztályrészül, késztette Júdást arra, hogy magáévá tegye Krisztus ügyét. Csalódnia kellett-e reménységében? Júdás nem azt állította, hogy Jézus nem volt Isten Fia, azonban kételkedett és igyekezett valamiféle magyarázatot találni hatalmas cselekedeteire.

Az Üdvözítő tanítása ellenére Júdás folyamatosan kifejtette és hirdette azt az elgondolását, hogy Jézus még fog királyként uralkodni Jeruzsálemben. Az ötezer megvendégeléskor szerette volna ezt megvalósítani. Ez alkalommal segített az élelem szétosztásában az éhes sokaság között, és lehetősége volt megtapasztalni, milyen jó dolog az, ha másoknak adhatunk és Isten szolgálatában tevékenykedhetünk. Segített a betegeket és a szenvedőket a sokaságból elvinni Krisztushoz. Láta, hogy milyen megkönnyebbülés, milyen öröm és boldogság költözik az emberek szívébe a Megváltó gyógyító hatalma által. Megérthette volna Krisztus módszerét. Saját önző vágyai azonban megvakították. Júdás volt az első, aki hasznot akart húzni abból a lelkesedésből, amit a kenyerek csodája váltott ki. Júdás volt az, aki előállt azzal a tervvel, hogy Jézust akár erőszakkal is tegyék meg királynak. Vágyai magas hőfokon izzottak. Kiábrándulásának, csalódásának annál keserűbbnek kellett lennie.

Amikor Krisztus a kapernaumi zsinagógában az élet kenyerről beszélt, Júdás életében fordulat következett be. Hallván Jézus szavait: "Bizony, bizony mondom nektek: Ha nem eszitek az ember Fiának testét és nem isszátok az ő vérét, nincs élet bennetek" (Jn 6:53), Júdás ekkor megértette, hogy Jézus sokkal inkább lelki, mint evilági javakat kínált az embereknek. Mivel előrelátó embernek tekintette magát, felismerni vélte azt a tényt, hogy az Úr nem szerezhethet magának semmi tisztességet ezen a földön és így tanítványainak sem adhat magas rangú állásokat. Ezért elhatározta, hogy csak annyira kötődik Krisztushoz, hogy bármelyik pillanatban elszakadhasson Tőle. Eltökélte magában, hogy éber lesz, és az is volt!

Ettől az időponttól kezdve olyan kételkedéseket hangoztatott, amelyek zavart keltettek tanítványtársai lelkivilágában. Vitás kérdéseket vetett fel, félrevezető nézeteket, érzelmeket ébresztett, és azokat az érveket ismételte, melyeket a farizeusok és az írástudók használtak Krisztus igényével szemben. Az összes kis és nagy bajokat, a keresztek, a nehézségeket és a nyilvánvaló akadályokat, amelyek az evangélium előrehaladásának az útjába kerültek, Júdás

bizonyítékokként használta fel Isten üzenetének igazságával szemben. A Szentírásból azokat a helyeket idézte, amelyek semmi kapcsolatban nem voltak az igazságokkal, amelyeket Krisztus hirdetett. Ezek az íráshelyek, kiragadva összefüggésükből, összezavarták a tanítványokat és növelték elbátortalanodásukat, amely miatt már egyre jobban szenvedtek és gyötrődtek. Mindezt azonban Júdás olyan módon cselekedte, hogy ezáltal a tanítványok szemében nagyon lelkiismeretesnek látszott. Mialatt a tanítványok bizonyítékokat kerestek a Nagy Tanító szavainak a megerősítésére, Júdás majdnem észrevétlenül egy másik ösvényre vezette őket. Látszólag nagyon kegyes és bölcs szavakkal igyekezett más megvilágításba hozni bizonyos dolgokat, mint ahogyan Jézus tárta azokat tanítványai elé, és olyan értelmet adott Jézus szavainak, amelyekre az Úr sohasem gondolt. Javaslati folytonosan becsvágyó kívánságot ébresztettek a tanítványok szívében az ideiglenes világi nagyság után és ezáltal elfordították figyelmüket a fontos dolgokról, amelyekkel foglalkozniuk kellett volna. A vizályt azzal kapcsolatban, hogy ki legyen közöttük a nagyobb, általában Júdás keltette tanítványtársai körében.

Mikor Jézus közölte a gazdag ifjú főemberrel a tanítványság feltételét, Júdásnak nem tetszett az, amit hallott. Azt gondolta, hogy Jézus hibát követett el. Ha olyan emberek, amilyen ez a főember volt, összeköttetésbe kerülhetnének a hívőkkel, akkor segítenének előmozdítani és fenntartani Krisztus ügyét. Ha őt, Júdást tanácsosként fogadnák és hallgatnák, akkor nagyon sok tervet javasolhatna, amelyek mind a kis gyülekezetük javát szolgálnák, ha elfogadnák azokat. Júdás alapelvei és módszerei bizonyos mértékben különbözének Krisztus alapelveitől és módszereitől, de Júdás ezekben az ügyekben bölcsebbnek tartotta magát Krisztusnál.

Mindabban, amit Krisztus mondott tanítványainak, volt valami, amivel Júdás a szívében nem értett egyet. Júdás befolyása alatt az elégedetlenség kovásza gyorsan végezte munkáját. A tanítványok nem látták meg, nem ismerték fel az igazi felbujtót. Jézus azonban látta, hogy Sátán az, aki erősen sugallja Júdást, és így megnyílt az a csatorna, amelynek közvetítésével a Sátán befolyása eljuthat a többi tanítványhoz. Krisztus ezt egy évvel az elárulása előtt így jelentette ki: “Nem én választottalak-e ki titeket, a tizenkettőt? és egy közületek ördög” (Jn 6:70).

Júdás azonban nem fejtett ki nyílt ellenállást és látszólag Jézus tanításainak a helyes voltát sem vonta kétségbe. Nyíltan nem is ellenkezett a Simon házában megtartott ünnepig. Mikor Mária megkenete Jézus lábát, Júdás nyilvánvalóvá tette kapzsi természetét. Jézus dorgálására úgy látszott, hogy egész lelkülete rosszindulatú lett. Megsebzett gögje és bosszúvágya ledöntött minden korlátot, és régóta benne élő pénzsóvársága is megmutatkozott, amit eddig ellenőrzés alatt tartott, vagyis leplezett.

Mindazoknál, akik könnyelműen játszadoznak a bűnnel, hasonló tapasztalatok láthatók. Ha időben nem állunk ellent a romlottság elemeinek és nem győzzük le azokat és nem adunk megfelelő választ Sátán kísértéseire, akkor lelkünk hamarosan Sátán akaratának fogságába kerül.

Júdás szíve azonban még nem keményedett meg egészen. Még azután is, hogy már kétszer is elkötelezte magát az Üdvözítő elárulására, volt alkalmá, lehetősége a bűnbánatra. A húsvéti vacsorán Jézus bebizonyította istenségét azzal, hogy leleplezte az áruló szándékát. Gyengéden Júdást is bevonta abba a szolgálatba, amelyet tanítványaival akart véghez vinni. Júdás azonban nem vette figyelembe a szeretetnek ezt az utolsó felhívását. Ekkor Júdás ügye eldőlt. Azok a lábak, amelyeket Jézus megmosott, tovább mentek az árulás felé vezető úton.

Júdás úgy okoskodott, hogy ha Jézusnak kereszthalált kell halnia, akkor az úgyis be fog következni. Az, hogy ő elárulja-e vagy nem az Üdvözítőt, nem változtatja meg az eredményt: a keresztre feszítést. Ha Jézusnak nem kellett volna meghalnia, akkor legalábbis kényszeríteni kellene Őt arra, hogy szabadítsa meg magát. Mindenestre Júdás hasznot, nyereséget húzott az árulásából. Kiszámította: jó üzletet kötött, amikor arra vállalkozott, hogy elárulja az Urat.

Mindazáltal Júdás nem hitte, hogy Krisztus engedi majd magát elfogni. Krisztus elárulásával az volt a szándéka, hogy megleckézteti az Urat. Olyan szerepet szándékozott eljátszani, amely megtanítja az Urat arra, hogy a jövőben majd az őt megillető tisztelettel bánjon vele. Júdás azonban nem tudta, hogy árulásával tulajdonképpen halálra adta Jézust. Nagyon gyakran, mikor az Üdvözítő példázatokban tanított, az írástudók és a farizeusok elvitték magukkal találó példázatait. Gyakran önmaguk ellen mondták ki az ítéletet! Sokszor, amikor az igazság eljutott a szívükig és szólt hozzájuk, megteltek ha-

raggal és köveket fogtak, hogy Jézust megkövezzék. Ennek ellenére Jézus akadálytalanul távozott közülük. Júdás azt gondolta, hogy ha Jézus ilyen sok csapdából sértetlenül kimenekült, akkor bizonyára most sem engedi meg, hogy elfogják és keresztre feszítsék.

Júdás elhatározta, hogy az egész ügyet próbának veti alá. Ha Jézus valóban a Messiás, akkor az emberek, akikért oly sokat tett, mellé állnak, és királlyá kiáltják. Ez örökre lecsillapítja, megnyugtatja majd a sokaságot, akik most bizonytalankodtak. Júdásé lett volna akkor az a dicsőség, hogy királyt helyezett Dávid trónjára. Ez a cselekedete biztosította volna számára Krisztus után a legelőkelőbb, a legfontosabb pozíciót az új királyságban.

A hamis tanítvány tovább játszotta szerepét Jézus elárulásában. A kertben, mikor a csöcselék vezetőinek azt mondta: "Akit én majd megcsókolok, ő az, fogjátok meg őt" (Mt 26:48) - biztos volt abban, hogy Krisztus elmenekül kezeik közül. Azután, ha ezért őt hibáztatnák, akkor azt mondhatná nekik: Hát nem megmondtam nektek, hogy erősen tartsátok?

Júdás látta, hogy Krisztus elfogói szavai szerint jártak el és erősen megkötözték Jézust. Csodálkozva tapasztalta, hogy az Üdvözítő minden ellenállás nélkül hozzájárult ahhoz, hogy elvezessék. Aggodalmaskodva követte Őt a kertetől addig a helyig, ahol a zsidók vezetői kihallgatták Krisztust. Minden pillanatban azt várta, hogy Krisztus majd meglepi ellenségeit azzal, hogy Isten Fiaként jelenik meg előttük, és megsemmisíti minden ellene szőtt összeesküvésüket és minden hatalmukat. De amint egyik óra telt a másik után, és Jézus alávetette magát mindazoknak a jogtalanságoknak, és bántalmazásoknak, amelyeket ellene elkövettek, hirtelen szörnyű félelem szorította össze az áruló szívét arra a gondolatra, hogy ő tulajdonképpen halálra adta Mesterét.

Mikor a kihallgatás már a vége felé járt, Júdás nem tudta tovább elviselni bűnös lelkiismerete kínzását. Hirtelen éles hang hasított át a bírósági tárgyalótermen: "Krisztus ártatlan! Kíméljétek meg őt! Engedjétek őt szabadon! Ó, Kajafás!"

[626] Mindenki felfigyelt Júdás magas alakjára. Látták, hogy minden erejével arra törekszik, hogy átfurakodjék a tárgyalóteremben összezsúfolódott tömegen. Az arca sápadt és megviselt volt és a homlokán nagy verejtékcseppek gyöngyöztek. Az ítélszékhez furakodott és a főpap elé szórta azokat az ezüst pénzeket, amelyeket Ura elárulásáért

kapott. Azután türelmetlenül megragadta Kajafás köntösét és könyörögve arra kérte, hogy engedje szabadon Jézust. Kijelentette, hogy Jézus semmi olyat nem tett, ami méltóvá tenné Őt a halálbüntetésre. Kajafás dühösen lerázta magáról Júdás kezét, de összezavarodott és nem tudta, hogy mit is mondjon. A papok álnoksága, galádsága nyilvánvalóvá lett. Mindenki láthatta, hogy pénzzel megvesztegették Jézus egyik tanítványát, hogy árulja el Mesterét.

“Vétkeztem - jajgatta Júdás - hogy elárultam az ártatlan vért” (Mt 27:4). A főpap azonban miután visszanyerte önuralmát, gúnyosan azt felelte Júdásnak: “Mi közünk hozzá? Te lássad!” (Mt 27:4). A papok készek voltak arra, hogy Júdást eszközükként használják, de megvetették aljasságát. Azért most, amikor hozzájuk fordult vallomásával, durván elutasították és elkergették.

Júdás most Jézus lábaihoz vetette magát és Isten Fiának ismerte el Őt, és könyörögve kérte, hogy szabadítsa ki magát. Az Üdvözítő nem dorgálta meg árulóját, de tudta, hogy Júdás nem bánta meg a bűnét. Vallomását bűnös lelkéből csak a kárhozat szörnyű érzése és a várható ítélet kényszerítette ki, de nem érzett mély, szívet összetörő fájdalmat azért, mert elárulta Isten ártatlan Fiát és megtagadta Izrael Szentjét. Krisztus nem szólt egyetlen kárhozzatató, elítélő szót sem. Szánalommal tekintett Júdásra, és azt mondotta: “Ezért az óráért jöttem el erre a világra.”

A meglepetés moraja futott át a gyűlésen. Ámulattal nézték, hogy Krisztus milyen magatartást tanúsított árulója iránt. Ismét átfutott rajtuk az a meggyőződés, hogy ez az ember több volt, mint egy halandó ember. Igen, de ha Isten Fia volt, kérdezték, akkor miért nem szabadítja ki magát kötelékeiből és miért nem arat diadalt vádlói felett!

Júdás látván, hogy könyörgése hiábavaló volt, kirohant a terem-ből, miközben ezt kiáltozta: Túl késő! Túl késő! Érezte, hogy nem tudná túlélni Jézus keresztre feszítését, azért kétségbeesésében ki-ment és felakasztotta magát.

Ugyanazon a napon később Pilátus palotájából a Golgotára vezető úton félbeszakadt a gonosz tömeg kiáltozása és csúfolódása, amely elkísérte Jézust a keresztre feszítés helyére. Mikor elhaladtak egy magányos hely mellett, egy kiszáradt fa tövénél meglátták Júdás holttestét. Visszataszító látvány volt. Súlya alatt elszakadt a kötél, amellyel felakasztotta magát a fára. Az esés következtében teste

szörnyen eltorzult. Éppen az éhes kóbor kutyák tépték, szaggatták le a húst csontjairól. Testének maradékát gyorsan elrácigálták az emberek szeme előtt, és egy félreeső helyen beletaposták a földbe. Kevesebb lett a gúnyolódó beszéd a tömegben és a sok sápadt arc azt mutatta, hogy gondolatok születtek meg a szívekben. Úgy látszott, hogy a megtorlástól való rettegés már szorongatatta azokat, akik

[628]

bűnösök voltak Jézus vérének a kiontásában.

Pilátus palotájának az udvarán

Krisztus megkötözött fogolyként áll Pilátus, a római helytartó jeruzsálemi palotájának udvarán. A római katonák gárdája veszi körül. Az udvart majdnem teljesen megtölti a tömeg. Közvetlenül a bejárat előtt állnak a szanhedrin bírói, a papok, a főemberek, a vének és a csőcselék is.

Jézus elítélése után a Szanhedrin - a főtanács - tagjai Pilátus-hoz mentek, hogy erősítse meg az ítéletüket és hajtassa végre Jézus kivégzését. A zsidók hivatalos képviselői azonban nem akartak belépni a római helytartó palotájának még az udvarába sem. Törvényük szerint ugyanis ezzel tisztátalanná tették volna magukat, és ez megakadályozta volna őket abban, hogy részt vegyenek a húsvéti ünnepen. Vakságukban nem látták, hogy a gyilkos gyűlölet már tisztátalanná tette a szívüket. Nem látták, hogy Krisztus volt az igazi húsvéti bárány, és mivel elvetették Őt, a nagy ünnep elveszítette számukra a jelentőségét.

Mikor a foglyot bevezették az udvarba, Pilátus kilépett palotája tornácára és barátságosan szemmel tekintett Jézusra. A római helytartót hálósobájából hívták ki nagy sietséggel. Elhatározta, hogy olyan gyorsan intézi el az ügyet, amilyen gyorsan csak lehetséges. Arra készült, hogy ellentmondást nem tűrő szigorúsággal foglalkozik majd a fogollyal. A legszigorúbb arckifejezéssel fordult Jézus felé, hogy megnézzé, milyen embert kell megvizsgálnia. Azt már tudta, hogy ezt az embert a zsidó hatóságok nagyon szerették volna kihallgattatni vele, és sietséggel megbüntettetni.

Pilátus rápillantott azokra az emberekre, akik vádat emeltek Jézus ellen. Tekintete kutatóan Jézuson nyugodott. Pilátus már sokféle bűnözővel találkozott. Eddig még sohasem hoztak elé senkit, aki a jóságnak és nemességnek azokat a vonásait hordozta volna magán, mint ez az ember. Jézus arcán nem látta semmi jelét a bűnnek, sem a félelemnek, a vakmerőségnek, vagy a dacnak. Pilátus egy higgadt és méltóságteljes magatartású embert látott maga előtt, akinek az

[629]

arckifejezése nem egy bűnöző ismertető jegyeit, hanem a menny pecsétjét hordozta magán.

Krisztus megjelenése kedvező benyomást tett Pilátusra. Felébredt benne jobbik természete. Pilátus hallott már Jézusról és tetteiről. Felesége mondott neki valamit azokról a csodálatos cselekedetéről, amelyeket egy galileai próféta vitt véghez, aki meggyógyította a betegeket és feltámasztotta a halottakat. Most mindez elfelejtett álomként idéződött fel benne. Visszaemlékezett azokra a beszédekre, amelyek számos forrásból eljutottak hozzá. Elhatározta, hogy megkérdezi a zsidóktól, milyen vádakat emeltek a fogoly ellen.

Ki ez az ember? Miért hoztátok őt ide? Milyen vádat hoztok fel ellene? - tette fel nekik a kérdéseket. A zsidók zavarba jöttek. Tudták, hogy képtelenek bebizonyítani Krisztus ellen felhozott vádjaikat, és ezért nem is az volt a kívánságuk, hogy Pilátus nyilvánosan vizsgálja ki az ügyet. Ezért csak annyit mondtak válaszként, hogy a fogoly egy gonosz csaló és názáreti Jézusnak hívják.

Pilátus ismét megkérdezte: "Micsoda vádat hoztok fel ez ember ellen?" (Jn 18:29). A papok nem válaszolták meg ezt a kérdést, de azzal, amit mondtak, elárulták ingerültségüket: "Ha gonosztevő nem volna ez, nem adtuk volna őt a te kezébe" (Jn 18:30). Mikor a szanhedrin, - a főtanács - a nép első emberei hozzád hoznak egy embert, akit méltónak tartanak a halálra, szükséges-e érdeklődni az ellene felhozott vád után? Azt remélték, hogy saját fontosságuk hangsúlyozásával hatást gyakorolnak Pilátusra, és ráveszik arra, hogy teljesítse kérésüket. Égtek a vágytól, hogy az általuk hozott halálos ítéletet Pilátus minél előbb erősítse meg. Tudták, hogy azok az emberek, akik tanúi voltak Krisztus csodálatos tetteinek, olyan történeteket tudnának elmondani, melyek nagyon különböznek az általuk koholt vádaktól, amelyeket itt elő akartak adni.

A papok azt gondolták, hogy a közismerten gyenge és ingadozó Pilátusnál minden baj nélkül keresztül tudják vinni terveiket. Korábban is írt alá halálos ítélet végrehajtására szóló parancsot sietősen, ezzel elítélt olyan embereket, akik nem voltak méltók a halálra. Pilátus szerint egy fogoly élete nem sokat számított. Számára nem volt semmi jelentősége. A papok azt remélték, hogy Pilátus most is kirója a halálbüntetést Jézusra úgy, hogy nem hallgatja ki előzőleg. Ezt kedvezményként is kérték és elvárták Pilátustól nagy nemzeti ünnepük alkalmával.

Volt azonban valami a fogolyban, ami visszatartotta Pilátust ettől a döntéstől. Nem mertte ezt tenni. Átlátott a papok szándékain. Emlékezett arra, hogy nem is olyan régen, Jézus miként támasztotta fel Lázárt, aki már négy napja halott volt. Elhatározta, hogy mielőtt aláírná az ítéletet, előbb megtudja, mik voltak a vádak Jézus ellen, és azt is, vajon tudják-e bizonyítani ezeket a vádakat.

Ha a ti ítéletek jogos - mondotta -, akkor miért hoztátok a foglyot hozzám? “Vigyétek el őt ti, és ítéljétek meg őt a törvényeitek szerint” (Jn 18:31). Szorultságukban kénytelenek voltak megmondani Pilátusnak, hogy ők már hoztak egy ítéletet Krisztus ellen, de Pilátus ítéletére is szükségük van, mert az ő ítéletüket csak ez teszi érvényessé. Mi a ti ítéletek? - kérdezte Pilátus. A halál, felelték; de nekünk a törvény szerint nem szabad senkit sem halálra adnunk. Arra kérték Pilátust, fogadja el szavukat bizonyítékként arra, hogy Krisztus bűnös és hajtassa végre az ítéletet. Ők vállalják a felelősséget az eredményért.

Pilátus nem volt igazságos és lelkiismeretes bíró; és erkölcsi erő tekintetében is elég gyenge ember volt, mégis megtagadta kérésüket. Nem volt hajlandó elítélni Jézust, amíg nem sorolják fel a vádakat ellene.

A papok kényszerhelyzetben voltak. Látták, hogy el kell rejteniük képmutatásukat. Nem szabad megengedniük, hogy úgy tűnjék fel, mintha Krisztust vallási alapon, vallási okokból tartóztatták volna le. Ha okként valami ilyennel hozakodtak volna elő, akkor eljárásaikat Pilátus nem találta volna fontosaknak és egyáltalán reá tartozóknak. Azt a látszatot kell kelteniük, hogy Jézus a törvény és a rend ellen munkálkodott. Így azután politikai bűnözőként lehetne elítélni. Lázadások és felkelések a római kormányzat ellen állandóan felütötték a fejüket a zsidók között. Ezekkel a lázongásokkal a rómaiak nagyon szigorúan foglalkoztak és a legkegyetlenebb módon végezték ki azokat, akik valamely lázadásban részt vettek. Állandóan résen voltak, hogy minden olyan megmozdulást azonnal elnyomhassanak, ami komolyabb lázadás kitöréséhez vezethetne.

Csak néhány nappal ezelőtt a farizeusok ezzel a kérdéssel próbálták csapdába csalni Jézust: “Szabad-e nekünk adót fizetnünk a császárnak, vagy nem?” (Lk 20:22). Krisztus azonban leleplezte képmutatásukat. Azok a rómaiak, akik jelen voltak ennél a beszélgetésnél, a Jézus ellen összeesküvést szövők teljes kudarcát láthatták

[631] Jézus válasza nyomán: “Adjátok meg azért, ami a császáré, a császárnak és ami az Istené, az Istennek” (Lk 20:25).

A papok most azt gondolták, hogy úgy tüntetik fel a dolgot, mintha Jézus ez alkalommal azt tanította volna, amit reméltek, hogy majd tanít. Legnagyobb zavarodottságukban és végső szükségükben hamis tanúkat hívtak segítségül, akik “kezdék őt vádolni, mondván: Úgy találtuk, hogy ez a népet, félrevezeti és tiltja a császár adójának fizetését, mivelhogy ő magát ama király Krisztusnak mondja” (Lk 23:2). Három vád és mind a három minden alap nélkül. A papok tudták ezt, de hajlandók voltak a hamis tanúvallomásra, csak hogy elérhessék céljukat.

Pilátus átlátott szándékukon. Nem hitte el, hogy a fogoly összeesküvést szőtt a kormányzat ellen. Szelíd és alázatos megjelenése egyáltalán nem volt összhangban ezzel a váddal. Pilátusnak az volt a meggyőződése, hogy itt egy aljas összeesküvést szerveztek egy ártatlan ember megsemmisítésére, aki útjában állt a zsidó főembereknek. Pilátus odafordult Jézushoz és megkérdezte Tőle: “Te vagy-e a zsidók királya?” Jézus pedig így válaszolt: “Te mondog” (Mt 27:11). Mikor ezt mondotta, arckifejezése megvilágosodott, mintha a napsugár csillant volna meg rajta.

Mikor Krisztus válaszát hallották, Kajafás és azok, akik vele voltak, felszólították Pilátust, hogy tanúsítsa ő is. Jézus elismerte annak a bűnnek az elkövetését, amellyel vádolták Őt. A papok, az írástudók és a főemberek hangos kiáltozással azt követelték Pilátustól, hogy ítélje halálra Jézust: Ezt a kiáltozást a csöcselék is átvette és a lárma fülsiketítő volt. Pilátus összezavarodott. Mikor azt látta, hogy Jézus nem adott semmiféle választ vádolóinak, megkérdezte Jézustól: “Semmit nem felelsz-e? Ímé, mennyi tanúbizonyságot szólnak ellened! Jézus pedig semmit sem felele” (Mk 15:4-5).

Krisztus, aki Pilátus mögött állott a tornácon és így mindazok láthatták, akik ott voltak a palota udvarán, hallotta a szidalmakat és becsméréseket, amelyekkel illeték Őt, de egy szót sem szólt. Egész magatartása bizonyította ártatlanságát. Mozdulatlanul állt a zabolátlan düh hullámaival szemben, amelyek körülötte tomboltak. A harag hullámai magasabbra és magasabbra csaptak a viharos óceánhoz hasonlóan, de Őt nem érintették. Csendben állott, de csendessége ékesen szóló volt. Olyan volt ez, mintha a belülről jövő világosság fénylene a külső emberen.

Pilátust meglepte Jézus magatartása. Vajon ez az ember azért nem vett-e tudomást a vele szemben alkalmazott eljárásokról, mert nem akarta megmenteni az életét? - kérdezte önmagától. Jézusra tekintett és látta, hogy a sértegetéseket és a gúnyolódásokat a megtorlás gondolata nélkül viselte el, úgy érezte, hogy ez az ember nem lehet olyan igazságtalan és istentelen, mint amilyenek a zajongó papok voltak. Pilátus azt remélve, hogy megtudja az igazságot Jézustól, és ki tudja menteni, szabadítani az ellenséges tömegből, félrevonta Jézust és ismét megkérdezte tőle: “Te vagy a zsidók királya?” (Jn 18:33).

[632]

Jézus nem válaszolt közvetlenül Pilátus kérdésére. Tudta, hogy a Szentlélek küzd most Pilátussal és ezért alkalmat adott neki arra, hogy megvallja meggyőződését. “Magadtól mondod-e te ezt - kérdezte - vagy mások beszéltek neked énfelőlem?” (Jn 18:34). Más szavakkal: a papok vádja volt-e, vagy Pilátusnak az a kívánsága, hogy többet tudjon Jézusról, ami Pilátust e kérdés feltevésére készítette? Pilátus megértette az Úr kérdését, de büszkeség támadt a szívében. Nem akarta kinyilvánítani belső meggyőződését. Csak ennyit mondott Jézusnak: “Avagy zsidó vagyok-e én? A te néped és a papi fejedelmek adtak téged az én kezembe: mit cselekedtél?” (Jn 18:35).

Pilátus elszalasztotta aranyat érő nagy lehetőségét. Jézus mégsem hagyta őt további világosság nélkül. Miközben nem válaszolt közvetlenül kérdésére, nyíltan megmondta neki isteni küldetését. Megértette Pilátussal, hogy Ő nem törekedett földi királyi szék elnyerésére. “Az én országom nem e világból való, - mondotta Pilátusnak - ha e világból való volna az én országom, az én szolgáim vitézkednének, hogy át ne adassam a zsidóknak. Ámde az én országom nem innen való. Monda azért neki Pilátus: Király vagy-e hát te csakugyan? Felele Jézus: Te mondod, hogy én király vagyok. Én azért születtem, és azért jöttem e világra, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról. Mindaz, aki az igazságból való, hallgat az én szómra” (Jn 18:36-37).

Jézus megerősítette, hogy szava önmagában olyan kulcs, amely felnyitja a titkot mindazok számára, akik készek voltak elfogadni azt. Szavának önmagában parancsoló hatalma van, és ez a titka az igazság terjedésének, amely királyságáról szól. Krisztus azt kívánta

Pilátussal megértetni, hogy csak az igazság elfogadása és magáévá tétele útján újulhat meg romlott természete.

[633] Pilátus vágyott az igazság megismerésére. Elméje azonban egy zavarban levő ember elméje volt. Megragadták az Üdvözítő szavai, és szívét felkavarta az a mérhetetlen kívánság, hogy megismerje: mi is valójában ez az igazság, és miként tudná ezt a Jézus által hirdetett igazságot elnyerni. “Micsoda az igazság?” (Jn 18:38) - kérdezte Jézustól. A választ azonban nem várta meg. A palota kapuján kívül levő csődület és kavarodás ennek az órának a jelentőségére figyelmeztették, mert a papok azonnali döntését követelték. Miután kiment a zsidókhoz, nyomatékosan kijelentette nekik: “Én nem találok benne semmi bűnt” (Jn 18:38).

Ezek a szavak egy pogány bíró szájából kegyetlenül megrótták Izrael főembereinek galádságát és hamisságát, akik az Üdvözítőt vádolták. Mikor a papok és a vének ezt a kijelentést hallották Pilátustól, kiábrándultságuk és dühük nem ismert többé határt. Már régóta szövögették összeesküvésüket Jézus ellen és várokoztak erre az alkalomra. Mikor most azt látták, hogy lehetőség nyílt Jézus szabadon bocsátására, úgy tűnt, készek Őt inkább darabokra tépni, ahelyett, hogy kiengednék kezükből. Hangosan szidalmazták Pilátust és megfenyegették, hogy kormányzatát elítélő bírálóban részesítik a római császár előtt. Azzal vádolták, hogy annak a Jézusnak az elítélését tagadta meg, akiről mindenki tudja, hogy szemben áll a császárral.

Dühös hangok és kijelentések hangzottak el arról is, hogy Jézus beszédeinek lázadásra készítő hatása jól ismert volt az egész országban. A papok azt mondták: “A népet felzendíti, tanítván az egész Júdeában, elkezdve Galileától mind ideig” (Lk 23:5).

Pilátus ebben a pillanatban még nem gondolt arra, hogy elítéli Jézust. Tudta, hogy a zsidók csak gyűlöletből és hamisan vádolták. Pilátus tudta, hogy mi a kötelessége. Az igazság azt kívánta, hogy Krisztust azonnal engedjék szabadon, ő azonban rettegett a nép rosszindulatától. Tudta, hogy ha megtagadná Jézus kiszolgáltatását, akkor zendülés támadhatna, és ezzel a lehetőséggel félt szembenézni. Mikor azt hallotta, hogy Krisztus Galileából való, elhatározta, hogy elküldi Heródeshez, a tartomány kormányzójához, aki éppen Jeruzsálemben tartózkodott. Pilátus azt gondolta, hogy ilyen módon a felelősséget átháríthatja magáról Heródesre. Az is eszébe jutott, hogy ezzel a lépésével megszüntetheti azt a régi feszültséget, amely

Heródes és közte fennállt. Reménysége be is teljesedett. Krisztus kihallgatása kapcsán a két közigazgatási tisztviselő ismét kibékült egymással.

[634]

Pilátus átadta Jézust a katonáknak és azok a csőcselék csúfolódása és sértegetése közepette sietve hurcolták magukkal Pilátus palotájától Heródeshez. “Heródes pedig Jézust látván igen megörüle; mert sok időtől fogva kívánta őt látni, mivelhogy sokat hallott őfelelőle és reménylé, hogy majd valami csodát lát, melyet ő tesz” (Lk 23:8). Ez a Heródes volt az, akinek a lelkén Keresztelő János vére száradt. Mikor Heródes először hallott Jézusról, nagyon megrémült, halálra ijedt, mert azt hitte, hogy János támadott fel és tért vissza hozzá, hogy bosszút álljon rajta. Akkor ezt mondta: “Akinek én fejét vétetem, az a János ez; ő támadt fel a halálból” (Mk 6:16). “Ez ama Keresztelő János; ő támadt fel a halálból és azért működnek benne az erők” (Mt 14:2). Heródes mégis látni szerette volna Jézust. Most megvolt rá a jó alkalma, hogy megmentse egy próféta életét. Heródes azt remélte, hogy ezzel a tettevel örökre számúzi annak a véres fejnek az emlékét, amelyet egy tálon eléje nyújtottak. A kíváncsiságát is ki szerette volna elégíteni. Ha Krisztus szabadon bocsátására bármiféle kilátás adódnék, - gondolta Heródes -, akkor ő bizonyára kész lenne mindent megtenni, amire őt kérnék.

A papok és a vének nagy serege kísérte Krisztust Heródeshez. Mikor az Üdvözítőt bevitték Heródes palotájába, ezek az előkelő tisztséget viselő emberek mind izgatottan beszéltek és szenvedélyesen vádolták Krisztust. Heródes azonban nem sok figyelmet fordított vádaskodásaikra. Megparancsolta nekik, hogy maradjanak csendben, mert szeretett volna néhány kérdést feltenni Krisztusnak. Elrendelte, hogy Krisztus kötelékeit lazítsák meg. Ugyanakkor szemére hányta Jézus ellenségeinek, hogy nagyon durván bántak foglyukkal. Heródes, mikor részvétellel beletekintett a világ Megváltójának nyugodt arcába, abból csak bölcsességet és tisztaságot tudott kiolvasni. Ő is éppen úgy, mint Pilátus, meggyőződött arról, hogy Krisztust rosszindulatból és irigységből vették vád alá.

Heródes sokféle kérdést tett fel Krisztusnak, de az Üdvözítő kikérdezésének egész ideje alatt mélyen hallgatott. A király parancsára ekkor betegeket és testi fogyatékosokat hoztak elő, és Heródes megparancsolta Krisztusnak, hogy csodatétellel bizonyítsa állítólagos hatalmát. Azt állítják, mondotta Heródes, hogy meg tudod

[635] gyógyítani a betegeket. Nagyon szeretném látni, hogy vajon messze elterjedt hírességed nem valami hazugságon alapszik-e? Jézus nem válaszolt Heródes felszólítására.

Heródes azonban továbbra is egy csoda megtételére ösztökélte. Azt mondta Krisztusnak: Ha másokért tudsz csodát tenni, most tégy valami csodát saját magadért és saját javadra. Csodatételeddel a legjobb szolgálatot tennéd magadnak. Heródes ismét megparancsolta Krisztusnak: Mutass nekünk egy jelet, amely meggyőz bennünket arról, hogy valóban rendelkezel azzal a hatalommal, amelyet a rólad szóló hírek neked tulajdonítottak. Krisztus azonban továbbra is úgy viselkedett, mint aki nem lát és nem hall semmit. Isten Fia akkor és ott emberi természetét öltötte magára. Azt kellett tennie, amit minden földi, halandó embernek tennie kell hasonló körülmények között. Ezért Heródes kérésére, sőt parancsára sem tett csodát a maga megmentése érdekében. Nem tett csodát csak azért, hogy megkímélje Magát azoktól a fájdalmaktól és megaláztatásoktól, amelyeket a halandó embereknek el kell hordozniuk hasonló helyzetben.

Heródes azt ígérte, hogy ha Krisztus valami csodát tesz az ő jelenlétében, akkor szabadon engedi. Krisztus vádolói saját szemükkel látták azokat a hatalmas csodákat, amelyeket Krisztus isteni hatalmával tett. Hallották, mikor megparancsolta a sírnak, hogy adja ki a halottját. Látták, mikor a halott engedelmesen előjött a sírból Krisztus szavára. A papok és a főemberek szívét félelem szorította össze, hogy Krisztus Heródes kérésére végül most mégis megmutatja hatalmát. Igen, mert Krisztus erejének, hatalmának egy ilyen kinyilatkoztatása halálos csapásnak bizonyulna terveikre, sőt talán még az életükbe is kerülne. A papok és a főemberek nagy aggodalmukban vádjaikat ismét nyomatékosan felhozták Krisztus ellen. Felemelt hangon ismételten kijelentették, hogy Krisztus áruló és istenkáromló. Csodáit azzal a hatalommal hajtja végre, amelyet Belzebub, az ördögök fejedelme adott neki. Heródes palotájának tárgyalóterme a zűrzavar színtere lett. Egyik ember túlharsogta a másikat. Mindenki össze-vissza kiabált.

Heródes lelkiismerete most sokkal kevésbé volt érzékeny, mint akkor, amikor remegni kezdett a rémülettől, mert kötötte adott szava és Heródiás kérésére le kellett vágatnia Keresztelő János fejét. Egy ideig gyötrő lelkiismeret-furdalást érzett szörnyű tetteért, de erkölcsi érzéke egyre inkább eltompult kicsapongó, buja, erkölcstelen életvi-

tele következtében. Szíve annyira megkeményedett, hogy dicsekedve tudott beszélni arról a büntetésről, amelyet Jánosra kiszabott, mert dorgálni merészelt őt. Most pedig Jézust fenyegette meg. Ismételtén kijelentette, hogy hatalma van a szabadon bocsátására vagy az elítélésre. Jézus azonban semmi jelét nem adta annak, hogy egy szavát is hallotta volna Heródesnek.

[636]

Heródest bosszantotta Jézus hallgatása. Úgy látszott, mintha Jézus hallgatásával azt akarta volna jelezni, hogy számára Heródes hatalma, tekintélye teljesen közömbös. A hiú és nagyképű király számára egy nyílt dorgálás Jézus részéről kevésbé lett volna bántó, mint szavainak, kéréseinek és parancsainak ez a semmibe vevése. Haragosan ismét megfenyegette Jézust, aki még mindig mozdulatlan és hallgatóg maradt.

Krisztus küldetése nem az volt ezen a világon, hogy kielégítse a haszontalan kíváncsiságokat. Ő azért jött, hogy meggyógyítsa a megtört szívű embereket. Krisztus nem maradt volna csendben, ha Heródes palotájában egy bűnétől beteg lélek sebeit kellett volna szavaival bekötöznie és meggyógyítani. Azok számára azonban egy szava sem volt, akiket nem bántottak bűneik. Azokra az isteni igazságokra, amelyeket Ő mondhat, az ilyen emberek szentségtelen lábaikkal csak rátapostak volna.

Krisztus mondhatott volna olyan szavakat Heródesnek, amelyek eljutottak volna a megkeményedett szívű király fülébe. Félelemmel és rettegéssel verhetne volna meg, ha eléje tárja élete minden bűnét és közeledő végzete borzalmát. Krisztus hallgatása azonban a legkeményebb dorgálás volt, amit Heródesnek adhatott. Heródes elvetette azt az igazságot, amit a próféták közül a legnagyobb mondott neki, és semmi más mennyei üzenetet nem kaphatott többé. A mennyei Fenségnek nem volt egy szava sem a számára. Az a fül, amely mindig nyitva volt az emberi jajkiáltások előtt, és ma is nyitva van, csukva maradt Heródes kérései és parancsai előtt. Azok a szemek, amelyek mindig szájalommal és megbocsátó szeretettel nyugodtak meg a bűnbánó bűnösön, egy pillantásra sem méltatták Heródest. Azok az ajkak, amelyek a legmélyebb benyomást keltő isteni igazságokat jelentették ki, amelyek a leggyengédebben könyörögtek a legbűnösebb és a legmélyebbre süllyedt emberért is, zárva maradtak a dölyfős király előtt, aki nem érezte semmi szükségét az Üdvözítőnek.

[637]

Heródes arca elsötétült a haragtól. A sokasághoz fordult, és izgatott hangon csalónak bélyegezte Jézust. Azután Krisztushoz fordult, és azt mondta neki: Ha nem adod semmi bizonyítékát igényed jogos voltának, akkor átadlak téged a katonáknak és a népnek. Nekik talán sikerül megszólaltatni téged. Ha csaló vagy, akkor csak a halál az, amit megérdemelsz. Ha Isten Fia vagy, akkor mentsd meg magadat egy csodatettel.

Heródes alig mondta ki ezeket a szavakat, mikor ellenségei, üldözői már rá is rohantak Krisztusra. A vadállatokhoz hasonlóan vetette Rá magát a sokaság, és Jézust ide-oda ráncigálták. Heródes is csatlakozott a csőcseléknek ahhoz a szándékához, hogy amennyire csak lehet, alázzák meg az Isten Fiát. Ha a római katonák nem léptek volna közbe, akkor az őrvjögő tömeg bizonyára darabokra tépte volna az Üdvözítőt.

“Heródes pedig az ő katonáival egybe semminek állítván és kicsúfolván őt, minekutána felöltöztette fényes ruhába, visszaküldé Pilátushoz” (Lk 23:11). A római katonák is részt vettek ebben a szidalmazásban, és Jézus jogtalan bántalmazásában. Mindazt a tetteleges bántalmazást, amit ezek a gonosz, romlott, Heródestől és a zsidó magasrangú tisztviselőktől támogatott katonák kigondolhattak, a csőcselék rázúdította az Üdvözítőre. Mindazáltal Krisztus isteni türelme nem engedett a kísértésnek.

Jézus üldözői megkísérelték Krisztus lényét a saját félelmükön lemérni. Éppen olyan gonosznak és közönségesnek tüntették fel Őt, amilyenek ők maguk voltak. A szenvedő Krisztus lényéből azonban kisugárzott egy másik tekintet: az az arc, amelyet egy nap majd teljes dicsőségében látnak meg. Voltak néhányan, akik remegtek Krisztus jelenlétében. Miközben a durva tömeg gúnyolódva hajlongott Krisztus előtt, néhányan azok közül, akik ugyanazzal a szándékkal közeledtek Hozzá, visszafordultak, és elhallgattak, mert megijedtek. Heródes maga is tudatára ébredt bűnének. Az irgalmas világosság utolsó fénye világított be a bűneitől megkeményedett szívébe. Akarata ellenére megérezte, hogy ez a názáreti Jézus mégsem volt közönséges ember. Nem, mert az Istenség átvillant emberi lényén. Éppen akkor, amikor a csúfolódók, a házasságtörők és a gyilkosok fogták körül Krisztust, Heródes megérezte, hogy magát Istent látta ülni királyi székén.

Bármilyen kemény ember volt is Heródes, Krisztus elítéltetését, kárhoztatását nem merte aláírni. Szerette volna kivonni magát a rettenetes felelősség alól. Ezért Jézust visszaküldte a római helytartó, Pilátus ítélszéke elé.

Pilátus csalódott volt, és nem tetszet neki az, ami történt. Mikor a zsidók visszatértek foglyukkal, türelmetlenül megkérdezte, hogy vajon mit akarnak, hogy Jézussal tegyen. Emlékeztette őket, hogy ő már kivizsgálta Jézus ügyét, kihallgatta Jézust és nem talált benne semmi kivetni valót. Megmondta nekik, hogy ők ugyan panaszt tettek Jézus ellen, de nem voltak képesek bizonyítani egyetlen vádjukat sem. Elküldte Jézust Heródeshez, Galilea negyedes fejedelméhez, aki saját népük egyik tagja, de ez sem talált benne halálra méltó bűnt. "Megfenyítvén őt azért- mondta- elbocsátom" (Lk 23:16).

Pilátus itt mutatta meg a gyengeségét. Kijelentette, hogy Jézus ártatlan volt, mégis hajlandó volt megkorbácsoltatni, hogy lecsillapítsa vádolóit. Feláldozta az igazság alapelveit azért, hogy kölcsönös engedmények adásával megegyezhessen a csőcselékkel. Ezzel azonban kellemetlen helyzetbe sodorta magát. A sokaság számolt a helytartó határozatlanságával, és még hangosabban ordítózva követelte tőle a fogoly halálra ítéletét. Ha Pilátus mindjárt az első pillanatban erős és határozott lett volna, és megtagadta volna annak az embernek az elítélését, akit ártatlannak talált, akkor elszakította volna azt a végzetes láncot, amely lelkiismeretét megkötözte és a bűn iszonyatos fogságában tartotta egész életében. Ha kezdettől lelkiismeretére hallgatott volna, akkor a zsidók nem kísérelték volna meg azt, hogy előírják neki, mit tegyen. Krisztust megölhették volna, de ennek a gyilkosságnak a bűne nem terhelte volna Pilátust. Ő azonban egyik lépést a másik után tette meg lelkiismerete megsértésében. Felmentette magát az alól, hogy igazsággal és méltányossággal ítélkezzen, és most majdnem tehetetlenül a zsidó papok és főemberek kezében találta magát. Ingadozása és határozatlansága végül is a romlását okozták.

Isten még most sem hagyta, hogy Pilátus vakon cselekedjék. Istentől küldött üzenet óvta őt attól a tettől, amit éppen el akart követni. Válaszul Krisztus imádságára, Pilátus feleségét álmában egy angyal látogatta meg a mennyből, és álmában találkozott az Üdvözítővel és beszélgetett is Vele. Pilátus felesége nem volt zsidó, de amikor Jézusra nézett álmában, semmi kétsége nem volt lényéről,

[638]

[639]

jelleméről és küldetéséről. Isten Fejedelmét ismerte fel. Látta Őt, mikor kihallgatták a palota udvarán. Látta, hogy kezeit szorosán összekötözték, mint ahogy egy bűnöző kezeit szokták. Látta Heródest és katonáit szörnyű tettük végzése közben. Hallotta, mikor a papok és a főemberek irigységgel és rosszindulattal eltelve, őrjöngve vádolták Jézust. Hallotta a zsidók szavait: “Nekünk törvényünk van, és a mi törvényünk szerint meg kell halnia, mivelhogy Isten Fiává tette magát” (Jn 19:7). Látta Pilátust, a férjét, aki azután, hogy kijelentette: “Én nem találok benne semmi bűnt” (Jn 18:38), mégis megkorbácsoltatta. Hallotta, mikor Pilátus kimondta a halálos ítéletet, és átadta Krisztust gyilkosainak. Látta a keresztet a Golgotán, és látta, mikor a földet sötétség borította be, és hallotta a titokzatos kiáltást felszakadni Jézus ajkáról: “Elvégeztetett!” (Jn 19:30). Azután még egy másik jelenet tárult fel előtte. Felismerte Jézust, aki egy hatalmas, fehér felhőn ült, mialatt a föld megremegett, és Jézus gyilkosai lélekszakadva menekültek dicsősége jelenléte elől. A borzalom kiáltásával ébredt fel álmából, és azonnal írt Pilátusnak egy figyelmeztető üzenetet.

Mialatt Pilátus habozott, vajon mit is tegyen, egy hírnök furakodott keresztül a sokaságon és átadta neki a levelet, amit felesége küldött neki. A levél szövege szó szerint ez volt: “Ne avatkozzál amaz igaz ember dolgába; mert sokat szenvedtem ma álmomban őmiatta” (Mt 27:19).

Pilátus arca elsápadt. Egymással összeütközésbe került érzelmei megkavarták. Miközben azonban késlekedett cselekedni, a papok és a főemberek még tovább szították az emberek indulatait. Pilátust ez cselekvésre kényszerítette. Most eszébe jutott valami, amivel biztosíthatta volna Krisztus szabadon bocsátását. Húsvét ünnepén szokás szerint szabadon bocsátották azt a foglyot, akit a nép választhatott ki. Ez a szokás pogány eredetű volt. Az igazságnak még csak az árnyéka sem volt meg ebben a szokásban, a zsidók azonban nagyra értékelték. A római hatóságok ebben az időben fogságban tartottak egy Barabbás nevű embert, akit már halálra is ítélték. Ez az ember azzal az igénnyel lépett fel, hogy ő a Messiás. Azt állította, hogy teljhatalmat kell kapnia arra, hogy a dolgok új rendjét hozza létre a világ tökéletesítése és az igazság helyreállítása céljából. Sátáni téveszméjének a hatása alatt azt állította, hogy mindazt, amit lopás vagy rablás útján meg tudott szerezni, az a saját tulajdona. Sátáni erővel

csodálatos dolgokat vitt véghez. Sok követőt nyert meg magának a nép közül. Zendülést idézett elő a római kormányzat ellen. Vallási lelkesedés takarója alatt egy megkeményedett szívű és mindenre elszánt gazember volt, aki hajlamos volt a lázadásra és a kegyetlenségre. Pilátus azzal, hogy a népnek választási lehetőséget adott Barabbás és az ártatlan Krisztus között, a nép igazságérzetétől várt segítséget. Azt remélte, hogy sikerül neki a nép együttérzését megnyernie Krisztus számára a papok és a főemberek ellenében. Pilátus ezért a sokasághoz fordult és így szólt az emberekhez nagy komolysággal: “Melyiket akarjátok, hogy elbocsássam nektek: Barabbást-e, vagy Jézust, akit Krisztusnak hívnak” (Mt 27:17).

[640]

A vadállatok üvöltéséhez hasonlóan hangzott fel a csőcselék válasza: “Vidd el ezt, és bocsásd el nekünk Barabbást!” (Lk 23:18). Hangosabbra és hangosabbra zendült a kiáltás: Barabbást! Barabbást! Pilátus, mivel azt gondolta, hogy az emberek nem értették meg a kérdést, ismét megkérdezte tőlük: “Akarjátok-e azért, hogy elbocsássam nektek a zsidók királyát?” Azok azonban ismét azt kiáltották: “Nem ezt, hanem Barabbást” (Jn 18:39-40). “Mit cselekedjem hát Jézussal, akit Krisztusnak hívnak?” (Mt 27:22) - kérdezte tőlük Pilátus. A kavargó sokaság ismét a démonokhoz hasonlóan ordította. Emberi alakban maguk a démonok voltak jelen a tömegben, és tőlük csak ezt a választ lehetett elvárni: “Feszíttessék meg!” (Mt 27:22).

Pilátus zavarba jött. Nem gondolta volna, hogy ilyen messzire megy el a nép. Húzódozott attól, hogy egy ártatlan embert kiszolgáltatasson a legszörnyűbb és legkegyetlenebb halálnak, amivel valakit csak sújtani lehet. Mikor egy kicsit lecsillapodott a hangorkán, az emberekhez fordult és ezt kérdezte tőlük: “Mi rosszat cselekedett?” (Mt 27:23). Az ügy azonban messze túlhaladta minden ésszerű érvelés határát. A csőcselék, a papok és a főemberek nem bizonyítékot akartak kapni Krisztus ártatlansága mellett, hanem Krisztus halálos ítéletének a kimondását akarták végre meghallani.

Pilátus még mindig igyekezett megmenteni Krisztust. “Ő pedig harmadszor is monda nekik: Mert mi gonoszt tett ez? Semmi halálra való bűnt nem találtam őbenne, megfenyítvén azért őt, elbocsátom” (Lk 23:22). Jézus szabadon bocsátásának még az említése is tízszeresére korbácsolta fel a nép őzjöngését.

“Feszítsd meg őt! Feszítsd meg őt!” (Lk 23:21) - kiáltozták. Egyre hangosabbra és hangosabbra növekedett a nép követelésének a vihara, amit Pilátus határozatlansága idézett elő.

[641] Jézust, aki elalélt a fáradságtól és a testét borító sebektől, levitték a tornácról és az emberek szeme láttára megkorbácsolták. “A vitézek pedig elvivék őt az udvar belső részébe, ami az őrház; és összehívák az egész csapatot.

És bíborba öltözteték őt és tövisből font koszorút tevének a fejére, és elkezdék őt köszönteni: Üdvözlégy, zsidók királya! És verik vala a fejét nádszállal és köpdösik vala őt és térdet hajtva tisztelik vala őt” (Mk 15:16-19). Alkalmilag néhányan gonosz kézzel hirtelen elkapták a kezébe tett nádszálat és megcsapdosták vele a homlokára tett töviskoronát, hogy a tövises beleszúródjanak a homlokába, aminek következtében a vér lecsurgott az arcára és a szakállára.

Csodáljátok, ó mennyek, és döbbenj meg, ó föld! Szemléld az elnyomót és az elnyomottat! Az őrjöngő tömeg körülfogta a világ Üdvözítőjét. A csúfolódó és gúnyoló szavak összevegyültek az istenkáromlás közönséges szavaival. Az érzéketlen csőcselék Krisztus alacsony származására és alázatos életére tett gúnyos megjegyzéseket. Nevetségessé tették azt az állítását, amellyel magának igényelte az Isten Fia címet. A közönséges tréfálokozás és a sértően gúnyos szavak szájról szájra jártak. A kegyetlen csőcseléket Sátán vezette az Üdvözítővel szemben tanúsított viselkedésében. Sátán célja az volt, hogy kiváلتsa Krisztusból a megtorlást, a bosszút, s ha lehetséges, rávegye arra, hogy valamiféle csodatettel szabadítsa ki magát, és így megsemmisítse a megváltás tervét. Egyetlen folt támadjon csak Krisztus emberi életén, emberi lényének egyetlen kudarca következék csak be, Isten Báránya csak tökéletlen áldozat és az emberi nemzedék és a világ megváltása meghiusulna. Krisztus azonban, Aki egyetlen parancsszavával mennyei seregeket rendelhetett volna saját védelmére - aki rémületbe kergethette volna a csőcseléket és eltávolíthatta volna szeme elől isteni fensége felvillantásával, - tökéletes higgadsággal viselte el a legbrutálisabb sértéseket és erőszakosságot is.

Krisztus ellenségei csodát követeltek istensége bizonyítékaként. Sokkal nagyobb bizonyítékban lett részük, mint amekkorát kerestek. Amiképpen Krisztus kínzóit kegyetlenségük az emberiség szintje alá, a Sátán hasonlatosságára aljasította le, úgy Krisztust szelídsége

és türelme az emberi nemzetség fölé emelte fel, és bebizonyította Istennel való rokonságát. Felmagasztalásának a záloga a megalázkodása volt. Kínszenvedésének a vércseppjei, amelyek homlokának a sebeiből lecsurogtak arcára és szakállára annak a zálogai, biztosítékai voltak, hogy Ő a mi nagy főpapunk. Aki az “örömnek olajával felkenetett” (Zsid 1:9).

Nagy volt Sátán haragja, mikor azt látta, hogy mindaz a jogtalanság és durva bánásmód, ami az Üdvözítőt érte, a legkisebb zúgolódást sem kényszerítette ki szájából. Krisztusban - aki emberi természetet vett magára-, isteni, lelki erő lakozott, és ezért semmi körülmény sem távolította el Atyja akaratától.

[642]

Mikor Pilátus átadta Jézust megkorbácsolásra és kigúnyolásra, azt gondolta, hogy ez majd felkelti a sokaság szánalmát Iránta. Azt remélte, hogy végül is ez a büntetés elég volt a számára. Azt hitte, hogy ezzel még a papok is megelégszenek minden rosszindulatuk ellenére. A zsidók azonban éles felfogóképességükkel Pilátus gyengeségének a jelét látták meg abban, hogy így büntetett meg egy embert, akit ártatlannak jelentett ki. Tudták, hogy Pilátus megpróbálta megmenteni a fogoly életét, és ezért még erősebben elhatározták, hogy minden áron megakadályozzák szabadon bocsátását, mert Jézusnak nem szabad megmenekülnie. Pilátus csak azért korbácsoltatta meg Krisztust, mert el akarta nyerni a tetszésüket, és ki akarta elégténi őket - gondolták -, most azért minden erőnkkel célunk elérésére, a halálos ítélet kikényszerítésére kell törekednünk, amit végül sikerül is majd elérnünk.

Pilátus most elküldött Barabbásért, hogy hozzák be az udvarba. Azután egymás mellé állíttatta a két foglyot. Majd rámutatott az Üdvözítőre és komoly, kérlelő hangon ezt mondta: “Ímhol az ember!” “Ímé kihozom őt nektek, hogy értsétek meg, hogy nem találok benne semmi bűnt” (Jn 19:4-5).

Isten Fia ott állt, az a palást volt rajta, amelyet kigúnyolása céljából adtak rá, és töviskorona volt a fején. Derékig levetkőztették. Hátán láthatóvá lettek a korbácsolás nyomai, a hosszú, kegyetlen csíkok, amelyekből patakban folyt a vér. Arca vérfoltos volt, és magán hordozta a kimerültség és a fájdalom jeleit, de még sohasem látszott olyan szépnek, mint éppen most. Az Üdvözítő ábrázatát semmi sem tudta elcsúfítani ellenségei szeme előtt. Arcának minden vonása jóindulatot, alázatosságot és irgalmat sugárzott kegyetlen el-

[643]

lenségei iránt. Magatartásában nem volt gyengeség, hanem a hosszú szenvedés elhordozásának az ereje és a méltósága sugárzott belőle. Ennek szembetűnő ellentéte volt a mellette álló fogoly. Barabbás ábrázatának minden vonása egy megkeményedett szívű gonosztevőre emlékeztetett; mert valójában az is volt. Ezt a különbséget a két fogoly között mindenki, aki ott volt, észrevette. A nézők közül néhányan sírtak. Mikor Jézusra tekintettek, szívük megtelt iránta való részvétellel. Még a papok és a főemberek is meggyőződtek arról, hogy Jézus magatartása teljesen megfelelt isteni igényének.

Azok a római katonák, akik körülvették Krisztust, nem voltak mindnyájan megkeményedett szívű emberek. Néhányan közülük belenéztek Jézus arcába és keresték a bizonyítékot arra, hogy valóban az a gonosztevő és veszedelmes ember volt-e, akinek sokan mondták. Többször megfordultak, és megvetően néztek Barabbásra. Nem volt szükségük mély emberismeretre, hogy átlássanak rajta. Azután Krisztus felé fordultak, aki vád alatt állott. A mély szánalom érzésével tekintettek az isteni Szenvedőre. Krisztus csendes engedelmissége belevésztette elméjükbe ezt a jelenetet, amelyet soha többé nem tudtak onnan kitörölni, amíg vagy el nem ismerték Őt Krisztusként, vagy el nem vetették Őt, és ezzel el nem döntötték saját sorsukat.

Pilátust bámulattal töltötte el az Üdvözítő panaszkodástól mentes türelme. Nem kételkedett abban, hogy ennek az embernek a látványa - ellentétben Barabbás magatartásával - felkelti iránta a zsidók részvétét. Nem értette a papok Vele szemben tanúsított fanatikus gyűlöletét, Aki a világ világosságaként nyilvánvalóvá tette sötétségüket és tévedéseiket. Örült gyűlöletre ingerelték a csőcseléket ellene. A papok, a főemberek és a tömeg ismételt szörnyű kórusban kiáltották: "Feszítsd meg! Feszítsd meg!" (Lk 23:21). Végül Pilátus elveszítette minden türelmét okatlan kegyetlenségükkel szemben, és kétségbeesetten így kiáltott fel: "Vigyétek el őt ti és, feszítsétek meg, mert én nem találok bűnt őbenne" (Jn 19:6).

A római helytartó, bár hozzászólt a kegyetlen jelenetekhez, részvétet érzett a szenvedő fogolyért, akinek a magatartása még mindig olyan volt, mint egy trónján ülő királyé, bár elítélték, megkorbácsolták, folyt a vére a homlokából és sebektől szagatott volt a háta. A papok azonban kijelentették: "Nekünk törvényünk van, és a

mi törvényünk szerint meg kell halnia, mivelhogy Isten Fiává tette magát” (Jn 19:7).

Pilátus meglepődött. Semmi elképzelése sem volt Krisztusról és az Ő küldetéséről. Jóllehet élt benne a hitnek egy meghatározatlan formája Isten iránt, aki nagyobb, mint az ember. Az a gondolat, amely előzőleg egyszer már átfutott az elméjén, most határozottabb formát öltött. Azt kérdezte önmagától, hogy vajon az, Aki előtte áll a kigúnyolás bíborpalástjába öltöztetve és töviskoronával megkoronázva, nem lehet-e isteni lény?

[644]

Ismét kiment a tornácra és megkérdezte Jézustól: “Honnét való vagy te?” (Jn 19:9). Jézus azonban nem felelt neki semmit. Az Üdvözítő nyíltan szólott már Pilátushoz. Megmagyarázta neki, hogy az igazság tanújaként mi a küldetése. Pilátus azonban megvetette a világosságot. Visszaélt a bíró magas hivatalával, mikor annak alapelveit és saját tekintélyét feláldozta a csőcselék követeléseinek. Jézusnak nem volt további mondanivalója számára. Jézus hallgatása felbosszantotta, és dölyfösen azt mondta: “Nekem nem szólsz-e? Nem tudod-e, hogy hatalmam van arra, hogy megfeszítsek és hatalmam van arra, hogy szabadon bocsássalak?” (Jn 19:10)

Jézus erre ezt felelte neki: “Semmi hatalmad sem volna rajtam, ha felülről nem adatott volna neked; nagyobb bűne van azért annak, aki a te kezébe adott engem” (Jn 19:11).

Így a szánakozó Üdvözítő, erős szenvedései és fájdalmai közepette, amennyire csak lehetséges volt, mentette a római helytartó cselekedetét, aki átadta őt a zsidóknak, hogy feszítsék meg Őt. Milyen jelenet volt az, amelyet az idők végezetéig át kell adnunk az utókornak! Milyen fényt vet ez a magatartás Krisztusra, aki az egész föld Bírója!

“Nagyobb bűne van azért annak - mondta Jézus -, aki a te kezébe adott engem” (Jn 19:11). Jézus itt természetesen Kajafásra gondolt, aki főpapként az egész zsidó népet képviselte. A papok ismerték azokat az alapelveket, amelyek a római hatóságok ügyvitelét irányították. Birtokában voltak a próféciákból annak a világosságnak, ismeretnek, amely tanúbizonyságot tett Krisztusról, tanításairól és csodáiról. A zsidó hívők megkapták Krisztus istenségének félreérthetetlen bizonyítékát, Akit pedig ők halálra ítélték. Ezek az emberek Istentől kapott világosságuk, ismeretük szerint lesznek megítélve.

A legnagyobb bűne és a legsúlyosabb felelőssége azoknak volt, akik a nemzet életében a legmagasabb rangú állásokat töltötték be, akik a letéteményesei és őrizői voltak a szent igazságoknak, amelyeket ők felelőtlenül elprédáltak. Pilátus, Heródes és a római katonák viszonylag nem sokat, szinte semmit sem tudtak Jézusról. Azt gondolták, hogy kedvébe járnak a papoknak és a főembereknek, ha jogtalanul, ha bűnös módon bánnak Jézussal. Nem volt meg nekik az a világosságuk Krisztusról, amelyet a zsidó nép bőségesen megkapott Istentől. Ha a római katonák hasonló világossággal és ismerettel rendelkeztek volna Krisztusról, akkor bizonyosan nem bántak volna vele olyan kegyetlenül.

[645]

Pilátus még egyszer azt ajánlotta, hogy engedjék szabadon az Üdvözítőt. “De a zsidók kiáltozának, mondván: Ha ezt szabadon bocsátod, nem vagy a császár barátja” (Jn 19:12). Így ezek a képmutatók azt a látszatot keltették, mintha féltő gonddal őrizték volna a császár tekintélyét, bár a római uralom összes ellenségei közül a zsidók voltak a legelkeseredettebbek. Amikor már elég erősnek érezték magukat, akkor azonnal kényszerítették a rómaiakat saját nemzeti- és vallási érdekeik elismerésére. Amint azonban valami kegyetlen szándékukat akarták megvalósítani, akkor felmagasztalták a római császárt. Annak érdekében, hogy elhatározott tervük szerint Krisztust megöljék, hajlandók voltak a legnagyobb hűségüket kifejezni az idegen uralom iránt, amelyet egyébként szívük mélyéig gyűlöltek.

“Valaki magát királlyá teszi, - fűzték hozzá - ellene mond a császárnak” (Jn 19:12). Ezzel a kijelentéssel Pilátus gyenge pontjára tapintottak, mivel a római kormányzat gyanakodott rá, és Pilátus tudta, hogy ha magatartásáról egy ilyen jelentés érkezne Rómába, ez könnyen a vesztét jelenthetné.

Tudta, hogy ha a zsidók terveit megghiúsítja Jézus szabadon bocsátásával, akkor haragjuk a legnagyobb mértékben ellene fordul, és nem mulasztanak el semmit megtenni annak érdekében, hogy bosszút álljanak rajta. Éppen tanúja volt a zsidók makacs eltökéltségének, amellyel igyekeztek kioltani Jézus életét, Akit ok nélkül gyűlöltek.

Pilátus ezek után elfoglalta helyét az ítélszékekben, és ismét a nép elé állította Jézust ezekkel a szavakkal: “Ímhol a ti királyotok!” (Jn 19:14). Erre ismét felhangzott a dühödt kiáltás: “Vidd el, vidd

el, feszítsd meg őt!” (Jn 19:15). Olyan hangon, amelyet a közelben és a távolban egyaránt meg lehetett hallani, Pilátus azt kérdezte: “A ti királyotokat feszítsem meg?” (Jn 19:15). A papi fejedelmek ajkáról azonban ezek a közönséges, istenkáromló szavak hangzottak el válaszként: “Nem királyunk van, hanem császáruk” (Jn 19:15).

Azzal, hogy egy pogány uralkodót választottak és ismertek el Uruknek, a zsidó nép megtagadta Isten uralmát, és Istent, mint királyát elvetette. Ettől kezdve nem volt isteni szabadítójuk. Nem volt királyuk, csak császáruk. A papok és a tanítók ide juttatták el a népet. Ezért azokért a félelmetes eredményekért, amelyek döntésüket követték, ők voltak a felelősek. A nép bűne és pusztulása nekik volt köszönhető.

[646]

“Pilátus pedig látván, hogy semmi sem használ, hanem még nagyobb háborúság támad, vizet vevén, megmosá kezeit a sokaság előtt, mondván: Ártatlan vagyok ez igaz embernek véréből; ti lássátok” (Mt 27:24). Pilátus félelemmel és önmaga kárhoytatásával tekintett az Üdvözítőre. A reá szegeződő arcok hatalmas tengerében egyedül Krisztus arca fejezett ki lelki békességet. Feje körül úgy látszott, mintha halvány világosság fénylett volna. Pilátus azt mondotta szívében: Ez a Jézus valóban Isten. A sokasághoz fordult és kijelentette: Ártatlan vagyok a véréből. Fogjátok és feszítsétek ti meg. Jegyezzétek meg azonban ti, papok és főemberek, hogy én igaz embernek jelentettem ki őt. Az az Isten, akit ő Atyjának mondott, ítéljen meg benneteket és nem én, azért, amit ma tettetek. Azután Jézushoz fordult és ezt mondta Neki: Bocsáss meg nekem azért, hogy nem tudtalak megmenteni téged. Miután pedig újra megkorbácsoltatta Jézust, átadta Őt, hogy feszítsék keresztre.

Pilátus szerette volna megszabadítani Jézust. Be kellett azonban látnia, hogy ezt nem tudja megtenni úgy, hogy közben a pozícióját és érdemeit is megtartsa. Világi hatalma veszélyeztetése vagy éppen elvesztése helyett azért inkább feláldozott egy ártatlan életet. Milyen sokan vannak olyanok, akik a veszteség vagy szenvedés elkerülése érdekében hasonló módon inkább feláldozzák meggyőződésüket. A lelkiismeret és a kötelesség mindig megmutatja nekünk azt az utat, amelyen járnunk kellene, az önérdek azonban rendszerint egy másik utat jelöl meg. Evilági érdekeink rendszerint a rossz irányba igyekeznek bennünket téríteni, de ha megalkuszunk Sátánnal, akkor ez az alku hamarosan a bűn sötét éjszakájába sodor bennünket.

Pilátus engedett a csőcselék követeléseinek. Ahelyett, hogy vállalta volna pozíciója elvesztésének a kockázatát, inkább átadta Jézust, hogy feszítsék keresztre. Elővigyázatossága ellenére azonban éppen az történt meg vele később, amitől rettegett. Megfosztották érdemeitől, magas hivatalától és a lelkiismeret-furdalástól gyötörten és büszkeségében megsebzetten nem sokkal Krisztus keresztre feszítése után vége lett földi életének. Így mindazok, akik megalkusznak a bűnnel, végül mindig csak szomorúságot és romlást nyernek jutalmul. “Van olyan út, mely helyesnek látszik az ember előtt és vége a halálra menő út” (Péld 14:12).

[647] Mikor Pilátus ártatlannak jelentette ki magát Krisztus vérétől, Kajafás kihívó hangon így válaszolt neki: “Az ő vére mirajtunk és a mi magzatainkon” (Mt 27:25). Ezeket a szörnyű szavakat átvették a papok és a főemberek, és embertelen ordítással visszhangozta a sokaság. Az egész nép így kiabált: “Az ő vére mirajtunk és a mi magzatainkon” (Mt 27:25).

Izrael népe választott. Jézusra mutattak és ezt mondták: “Vidd el ezt, és bocsásd el nekünk Barabbást” (Lk 23:18). Barabbás, a rabló és a gyilkos, a Sátán képviselője volt, Krisztus pedig Istené. Krisztust elvetették, helyette Barabbást választották. Nekik Barabbás kellett. Ezzel a választással azt fogadták el, aki kezdettől fogva hazug és gyilkos volt. Sátán volt a vezérük. Mint nemzet, Sátán parancsa szerint jártak el. Sátán munkáit végezték. Sátán uralmát kellett elviselniük. Annak a népnek, amely Krisztus helyett Barabbást választotta, éreznie kellett Barabbás kegyetlenségét az idők végezetéig.

A zsidók, amikor rátekintettek Isten meggyötört Bárányára, így kiáltottak: “Az ő vére mirajtunk és a mi magzatainkon” (Mt 27:25). Ez a szörnyű kiáltozás felszállt Isten királyi székéhez. Azt az ítéletet, amit ezzel kimondtak magukra, feljegyezték a mennyben. Ezt a kijelentésüket Isten meghallgatta. Isten Fiának a vére állandó átokként ott volt gyermekeiken és gyermekeik gyermekein.

Rettenetes módon valósult ez meg Jeruzsálem pusztulásakor. Borzalmas módon látszott ez meg a zsidó nép helyzetében több mint ezernyolcszáz évig: - a Szőlőtőről levágott vesszőt, a halott, a gyümölcstelen vesszőt, összegyűjtötték, és megégették. Országról országra, évszázadról évszázadra a Szőlőtőről levágott száraz vesszőként sodródtak az egész világon át: halottak maradtak vétkeikben és bűneikben.

Rettenetes módon teljeseedik majd be ez a kérésük az ítélet nagy napján. Azon a napon, mikor Krisztus ismét eljön a földre, az emberi nemzetség többé nem a csőcseléktől körülvelt fogolyként látja meg, hanem a menny királyaként ismeri meg Őt. Krisztus a saját dicsőségében, Atyja dicsőségében és a szent angyalok dicsőségében jön el. Tízezerszer tízezer és ezerszer ezer angyalból álló mennyei sereg kíséretében mindent felülmúló dicsőséggel jelenik meg. Azután majd dicsősége trónjára ül, s minden népet és nemzetet színe elé gyűjtenek. Akkor majd meglátja Őt minden szem; azoknak a szeme is, “akik őt általszegezték” (Jel 1:7). A töviskorona helyett a dicsőség koronáját hordja majd fején.

A fakó, gúnyból rátett bíborpalást helyett királyi palást lesz a vállán és a legtisztább fehér ruha lesz az öltözéke, úgy, hogy “a ruhája fényes, olyan fehér, mint a hó, mihez hasonlót a ruhafestő e földön nem fehéríthet” (Mk 9:3). “És az ő ruháján és tomporán oda írva az ő neve: királyoknak Királya és uraknak Ura” (Jel 19:16). Azok is ott lesznek majd, akik kigúnyolták, megverték és lelki testi gyötrelmet okoztak Neki. A papok és a főemberek ismét meglátják majd azokat a jeleneteket, amelyek Kajafás bírósági tárgyalótermében és Pilátus palotájának az udvarán játszódtak le. Minden körülmény megjelenik majd előttük, mégpedig úgy, mintha lángbetűkkel írták volna meg azokat. Azután majd azok is, akik azt kérték, hogy: “Az ő vére mirajtunk és a mi magzatainkon” (Mt 27:25), megkapják a választ kérésükre. Azután az egész világ megtudja és megérti majd, hogy ki ellen hadakoztak ők: gyarló, halandó lények. Szörnyű kínszenvedések és borzalmak közepette így kiáltanak majd a hegyekhez és a sziklákhöz: “Essetek mireánk és rejtsetek el minket annak színe elől, aki a királyi székben ül és a Bárány haragjától; mert eljött az ő haragjának ama nagy napja; és ki állhat meg?” (Jel 6:16-17).

[648]

[649]

Golgota

“Mikor pedig elmenének a helyre, amely Koponya helyének mondatik, ott megfeszíték Őt” (Lk 23:33). “Annakokáért Jézus is, hogy megszentelje az ő tulajdon vére által a népet, a kapun kívül szenvedett” (Zsid 13:12).

Isten Ádámot és Évát kiűzte Éden kertjéből, mert áthágták törvényét. Helyettünk Krisztusnak Jeruzsálem határain kívül kellett szenvednie. A kapun kívül halt meg, ott, ahol a gonosztevőket és a gyilkosokat szokták kivégezni. Mély értelme és nagy jelentősége van ezeknek a szavaknak: “Krisztus váltott meg minket a törvény átkától, átokká lévén érettünk” (Gal 3:13).

Jézust hatalmas sokaság követte a helytartó rezidenciájától a Golgotára. Elítéltetésének híre elterjedt egész Jeruzsálemben, és minden rendű és rangú emberek tömegesen siettek a keresztfeszítés helye felé. A papokat és a főembereket kötötte az ígéretük, hogy nem zaklatják Krisztus követőit, ha Ő maga szolgáltatja ki magát Nekik. Ezért a tanítványok, a városból és a környékről összegyülekezett hívők is csatlakoztak az Üdvözítőt követő tömeghez.

Amikor Jézus kilépett a helytartó udvarának kapuján, összezúzott és vérző vállaira tették azt a keresztet, amelyet Barabbás számára készítettek. Ugyanekkor Jézussal együtt Barabbás két társának is el kellett szenvednie a halált, és ezért az ő vállaikra is keresztet raktak. Ez a teher túl nehéz volt a legyengült és szenvedő Üdvözítőnk számára. A tanítványaival együtt elfogyasztott húsvéti vacsora óta sem ételt, sem italt nem vett magához. A Gecsemáné kertben sántáni erőkkkel kellett megbirkóznia. Azt a lelki fájdalmat is el kellett hordoznia, amit egyik tanítványának árulása okozott neki. Látnia kellett, hogy tanítványai cserbenhagyták és elmenekültek. Először Annáshoz vitték, azután Kajafáshoz, majd átadták Pilátusnak. Ő elküldte Heródeshez, aki visszaküldte Pilátushoz.

Bántalmazást bántalmazás, gúnyolódást újabb gúnyolódás követt, két ízben pedig ostorozással kínozták meg. Az éjszaka folyamán az események szédítő gyorsasággal követték egymást, hogy lelkét

a legvégsőkig próbára tegyék. Krisztus azonban nem vallott kudarcot. Egy szót sem szólt azon kívül, amellyel Isten dicsőségét akarta szolgálni. A törvényszéki tárgyalást állhatatosan és méltósággal viselte el. A második megostoroztatás után azonban, mikor a keresztet rátették, emberi természete nem volt többé képes arra, hogy ezt a terhet is elhordozza. Ájultan esett össze a súlyos teher alatt.

Az Üdvözítőt követő tömeg látta erőtlén, tántorgó lépteit, de semmi szánalmat nem tanúsítottak iránta. Sőt kigúnyolták és ócsárolták, mert nem tudta cipelni a nehéz keresztet. Újból rátették a terhet, és Jézus ismét ájultan esett a földre. Kínzói ekkor felismerték, hogy lehetetlen számára a további teherhordozás. Zavarban voltak, mert nem tudták eldönteni, hogyan találjanak valakit, aki továbbvinné Jézus helyett a megalázó terhet. A zsidók ezt nem tehették meg, mert tisztátalanokká lettek volna, és így nem ünnepelhették volna meg a húsvétot. Még a Jézust követő csőcselékből sem alázkodott meg senki annyira, hogy hordozza a keresztet.

Ekkor egy idegen, név szerint czirénei Simon, vidékről jövet összetalálkozott a tömeggel. Hallotta a sokasághoz tartozók gúnyolódó és gyalázkodó beszédét. Hallotta a megvetően ismételt felszólítást: Helyet a zsidók királyának! Megállt és megdöbbenve szemlélte ezt a jelenetet. Mivel pedig szánakozást tanúsított, megragadták és a keresztet vállaira helyezték.

Simon hallott már Jézusról. Fiai hittek az Üdvözítőben. Ő maga azonban nem tartozott Jézus tanítványai közé. A kereszt Golgotára vitele mégis áldás lett számára. Élete végéig hálás volt ezért az isteni gondviselésért, amely arra indította, hogy Krisztus keresztjét önként felvegye, és ettől kezdve mindig örvendezéssel állt annak terhe alá.

Sok asszony is volt a tömegben, akik követték az ártatlanul elítéltet kegyetlen halála felé vezető útján. Figyelmüket egészen lekötötte Jézus. Néhányan közülük már előzőleg is látták Őt, ezek elvitték Hozzá beteg és szenvedő szeretteiket. Mások maguk gyógyultak meg, amikor Jézus megérintette őket, vagy szólt hozzájuk egy szót. A megtörtént események felidéződtek bennük. Ezek az asszonyok csodálkoztak az emberek Jézussal szemben tanúsított gyűlöletén, akiért életüket is készek lettek volna odaadni. Az őrjöngő tömeg viselkedése, a papok és főemberek haragos szavai ellenére ezek az asszonyok kifejezték részvétüket Jézus iránt. Mikor Jézus ájultan összeesett a kereszt súlya alatt, hangos, siralmas jajgatásba törtek ki.

Ez volt az egyetlen dolog, ami felkeltette Jézus figyelmét. Ámbár sok fájdalom közepette hordozta a világ bűnét, mégsem vált közömbössé mások bánatával, szomorúságával szemben. Gyengéd szájalommal tekintett ezekre az asszonyokra, akik nem hittek Benne. Jézus tudta, hogy nem azért jajveszéltek, siránkoztak miatta, mert felismerték személyében Isten küldöttét, hanem csak azért, mert az emberi szájalom megindította őket. Jézus nem vetette meg részvétüket, hanem éppen ez a részvét ébresztett fel szívében egy mélyebb rokonszenvet irántuk. “Jeruzsálem leányai - mondta - ne sírjatok én rajtam, hanem ti magatokon sírjatok és a ti magzataitokon” (Lk 23:28). Krisztus a szeme előtt lejátszódó eseményekből kiindulva előre tekintett Jeruzsálem pusztulására. Tudta, hogy az akkori szörnyű események következtében a most érette síró asszonyok közül sokaknak el kell majd pusztulniuk gyermekeikkel együtt.

Jeruzsálem elestéről Jézus gondolatai egy még átfogóbb ítéletre terelődtek. A bűneit meg nem bánt város pusztulásában Jézus annak a végső pusztulásnak a jelképét látta, amely majd a világot éri. Aztmondotta: “Akkor kezdik mondani a hegyeknek: Essetek mireánk; és a halmoknak: Borítsatok el minket! Mert ha a zöldelő fán ezt mívelik, mi esik a száraz fán?” (Lk 23:30-31). A zöld fával Jézus saját magát, az ártatlan Megváltót ábrázolta. Isten megengedte, hogy az emberiség bűne miatt érzett haragja szeretett Fiára sújtson le. Jézust az emberek bűneiért kellett megfeszíteni. Milyen szenvedést kell akkor a bűnösöknek elhordozniuk, akik továbbra is megmaradnak a bűnben? Minden bűnbánat nélküli és nem hívő ember olyan szomorúságot és nyomorúságot ismer majd meg, amelyet szavakkal nem lehet kifejezni.

Többen abból a sokaságból, amely követte az Üdvözítőt a Golgotára, ujjongó hozsánna kiáltásokkal és palmaágak lengetésével köszöntötték Őt, mikor diadalmasan bevonult Jeruzsálembe. Sokan azok közül azonban, akik akkor hangosan magasztalták Jézust - mert ez volt a népszerű dolog -, most szenvedélyesen erősítették hangjukkal ezt a kiáltást: “Feszítsd meg! Feszítsd meg Őt!” (Lk 23:21). Amikor Krisztus bevonult Jeruzsálembe, a tanítványok reménysége a legmagasabb fokra hágott.

[652]

Egészen közel mentek Mesterükhöz és szorosán körülvették Őt. Jézussal való kapcsolatukat akkor és ott nagy tisztességnek érezték. Mostani megaláztatásában azonban csak távolról követték Őt. Szo-

morúsággal telt meg a szívük és reményeikben csalódottan, lehajtott fejjel mentek. Jézus szavai teljesen beigazolódtak. “Mindnyájan ezen az éjszakán megbotránkoztok énbennem. Mert meg van írva: Megverem a pásztort és elszélednek a nyájnak juhai” (Mt 26:31).

Miután megérkeztek a kivégzés helyére, a foglyokat a kínzó eszközökhöz, a keresztfákhoz kötötték. A két tolvaj dulakodott azokkal, akik felhelyezték őket a keresztre. Jézus azonban semmi ellenállást nem fejtett ki. Jézus anyja János, a szeretett tanítvány támogatásával elkísérte Fiát a Golgotáig. Látta, amikor Jézus elájult a kereszt terhe alatt, és szerette volna segítő kezét megsebzett feje alá tenni és megmosni homlokát, amely egyszer az ő keblén nyugodott. Ebben a szomorú kiváltságban azonban nem részesülhetett. A tanítványokkal együtt Mária is ápolta még magában azt a reménységet, hogy Jézus nyilvánvalóan megmutatja hatalmát és megszabadítja Magát ellenségeitől. Másfelől azonban ismét elcsüggedt a szíve, amikor visszaemlékezett azokra a szavakra, amelyekkel Jézus az éppen bekövetkezett eseményeket előre megmondotta. Mária kínos várakozással nézte, amint a tolvajokat a keresztfához kötötték. Vajon annak is el kell szenvednie a keresztre feszítést, aki a halottnak visszaadta az életét? Vajon Isten Fia megengedi-e, hogy Őt is ilyen kegyetlenül gyilkolják meg? Fel kell-e adnia azt a hitét, hogy Jézus volt a Messiás? Tanúja kell-e lennie Jézus szégyenének és fájdalmának, megfosztva még attól a kiváltságtól is, hogy szolgáljon Neki nyomorúságában? Látta Fia kifeszített kezeit a kereszten. A kalapácsot és a szegeket is elhozták már. Amikor pedig a szögeket átverték a puha testen, a porig sújtott tanítványoknak el kellett vinniük Jézus ájult anyját a kegyetlen jelenet színhelyéről.

Az Üdvözítő nem zúgolódott, nem panaszkodott. Arca nyugodt és higgadt maradt, de az izzadtság nagy cseppjei megjelentek a homlokán. Nem volt egy szánakozó kéz sem, amely letörölte volna a halál gyöngyöző verítékét arcáról, egyetlen részvétteljes szó vagy ragaszkodó tekintet sem üdítette fel emberi szívét. Mialatt a katonák szörnyű munkájukat végezték, Jézus így imádkozott ellenségeiért: “Atyám! bocsásd meg nekik; mert nem tudják mit cselekszenek” (Lk 23:34). Saját szenvedései helyett Jézus gondolatait kínzóinak [653] bűnei és az a rettenetes büntetés foglalkoztatja, amelyben majd részük lesz. Nem átkozta meg a katonákat, akik durván bántak Vele. Isten bosszúállását sem kérte a papokra és a főemberekre, akik

kárörömet éreztek szándékuk megvalósulásakor. Krisztus szánta őket tudatlanságuk és bűnös voltuk miatt. Azt kérte, hogy Isten bocsásson meg nekik, “mert nem tudják mit cselekszenek” (Lk 23:34).

Ha kínzói tudták volna, hogy azt kínozzák, aki azért jött, hogy megmentse a bűnös emberi nemzetséget az örök pusztulásból, elfogta volna őket a lelkiismeret-furdalás és a rémület. Tudatlanságuk azonban nem érvényteleníti bűneiket. Azért nem, mert éppen az ő kiváltságuk volt az, hogy megismerjék és elfogadják Jézust Üdvözítőjükként. Közülük néhányan felismerték bűneiket és megbánták azokat és megtértek. Néhányan bűnbánatuk hiányában lehetetlenné tették, hogy Jézus kérése meghallgatásra találjon és beteljesedjék rajtuk. Isten szándéka azonban éppen így valósult meg. Jézus megszerezte a jogot ahhoz, hogy az emberek szószólója legyen Atyja jelenlétében.

Krisztus ellenségeiért elmondott imája magába foglalta az egész világot: minden egyes bűnöst, azokat is, akik már leélték életüket, és azokat is, akik ezután élnek a világ kezdetétől a világ végéig. Mindegyiküket terheli Isten Fia keresztre feszítésének bűne. Isten azonban a bűnbocsánatot is ingyen felajánlotta mindegyikünk számára. Aki csak akar, megbékülhet Istennel és örökölheti az örök életet.

Amikor Jézust felszegezték a keresztre, erős emberek felemelték a fát, és erőszakosan belökték az előre elkészített gödörbe. Ez az eljárás kimondhatatlanul nagy szenvedést okozott Isten Fiának. Pilátus azután egy héber, görög és latin nyelvű feliratot írt és szegeztetett a keresztre Jézus feje fölé. A felirat szövege ez volt: “A NÁZÁRETI JÉZUS, A ZSIDÓK KIRÁLYA” (Jn 19:19) Ez a felirat felingerelte a zsidókat. Pilátus udvarában ezt kiáltozták: “Feszítsd meg őt! Nem királyunk van, hanem császáruk” (Jn 19:15). Mindenkit árulónak bélyegeztek, aki valaki mást ismerne el királynak. Pilátus azt a véleményt foglalta írásba, amit a zsidók kifejezésre juttattak. Nem volt azon semmi sértő, kivéve, hogy Jézus “a zsidók királya”. Ez a felirat tényleges elismerése volt annak, hogy a zsidók alattvalói kötelességgel tartoztak a római hatalomnak. A felirat ugyanis kinyilvánította,

[654]

hogy aki valaha a zsidók királya akarna lenni, azt a rómaiak halálra méltónak ítélnék meg. A papok túl messzire mentek el. Mikor Krisztus halálát tervezgették, Kajafás célszerűnek látta, “hogy jobb, hogy egy ember vesszen el a népért” (Jn 18:14). Most nyilvánvalóvá lett

a képmutatásuk. Azért, hogy elpusztítsák Krisztust, készek voltak feláldozni nemzeti létüket is.

A papok felismerték, hogy mit tettek, és kérték Pilátust, hogy változtassa meg a felirat szövegét. Azt mondták neki: “Ne írd: A zsidók királya; hanem hogy ő mondotta: A zsidók királya vagyok” (Jn 19:21). Pilátus azonban, mivel haragudott magára korábbi gyengeségéért, és teljesen megvetette a féltékeny és ravasz papokat és főembereket, ridegen azt felelte: “Amit megírtam, megírtam” (Jn 19:22).

Pilátusnál és a zsidóknál nagyobb hatalom irányította a felirat elhelyezését Jézus feje fölé. Isten gondviselésében ennek az volt a szerepe, hogy a Szentírás megfontolására és tanulmányozására készítessen. Az a hely, ahol Krisztust keresztre feszítették, közel volt a városhoz. Minden országból az emberek ezrei érkeztek Jeruzsálembe, és a felirat, amely a názáreti Jézust Messiásnak nyilvánította ki, megragadta figyelmüket. A felirat szövege eleven igazság volt, amelyet egy Isten által vezérelt kéz írt le.

Krisztusnak a kereszten való szenvedéseiben prófécia teljesedett. Évszázadokkal a keresztre feszítés előtt az Üdvözítő előre szólt arról a bánásmódról, amelyet el kellett szenvednie: “Mert ebek vettek körül engem, a gonoszok serege körülfogott; átlukasztották kezeimet, és lábaimat. Megszámlálhatnám minden csontomat, ők pedig csak néznek s bámulnak rám. Megosztóznak ruháimon és köntösömre sorsot vetnek” (Zsolt 22:17-19). A ruha darabjaira vonatkozó próféciát a Megfeszített barátainak vagy ellenségeinek a tanácsától vagy beavatkozásától függetlenül hajtották végre. Öltözékét azok a katonák kapták meg, akik végrehajtották a keresztfeszítést. Krisztus hallotta perlekedésüket, mikor elosztották ruhadarabjait egymás között. Köntösét minden varrás nélkül egy darabban szőtték meg. Ezért a katonák azt mondták egymásnak: “Ezt ne hasogassuk el, hanem vessünk sorsot reá, kié legyen” (Jn 19:24).

Egy másik próféciaiban az Üdvözítő ezt jelentette ki: “A gyalázat megtörte szívemet és beteggé lettem; várok vala részvétre, de hiába; vigasztalókra, de nem találék. Sőt ételembe mérget adnak vala és szomjúságomban ecettel itatnak vala engem” (Zsolt 69:21-22). Azoknak, akik kereszthalált szenvedtek, haldoklásuk közben kábító italt volt szabad felnyújtani fájdalomérzetük enyhítése céljából. Ezt ajánlották fel Jézusnak is, de Ő, miután megízlelte a néki felnyújtott

italt, visszautasította azt. Jézus semmi olyat nem akart elfogadni, ami elhomályosíthatta volna elméjét. Hitével szilárdan Istenbe kellett kapaszkodnia. Ez volt egyedüli ereje. Eltompult érzékei előnyt jelentettek volna Sátánnak.

Jézuson kitöltötték dühüket ellenségei, amint ott függött a kereszten. A papok, a főemberek és az írástudók összefogtak a csőcselékkel a haldokló Üdvözítő kigúnyolásában. Jézus alámerítkezésénél és megdicsőülésénél Isten hangja lett hallhatóvá, amellyel Krisztust Fiának nyilvánította. Azután nem sokkal Krisztus elárulása előtt az Atya ismét megszólalt és tanúbizonyságot tett Krisztus istenségéről. Most azonban a keresztnél nem hallatszott hangja a mennyből. Nem hangzott el semmiféle bizonyágtevés Krisztus mellett. Egyedül szenvedte el a gonosz emberek durva bánásmódját és gúnyolódását.

“Ha Isten fia vagy, - mondták - szállj le a keresztről!” (Mt 27:40). “Tartsa meg magát, ha ő a Krisztus, az Istennek ama választottja” (Lk 23:35). A kísértés pusztájában Sátán kijelentette: “Ha Isten fia vagy, mondd, hogy e kövek változzanak kenyerekké” (Mt 4:3). “Ha Isten fia vagy, vesd alá magadat” (Mt 4:6) a templom tetejéről. Sátán, angyalaival együtt emberi formában, jelen volt a keresztnél is. A főellenség és seregei együttműködtek a papokkal és a főemberekkel. A nép tanítói arra ösztökélték a tudatlan csőcseléket, hogy támadjanak Jézus ellen, akit közülük sokan eddig még nem is láttak, és tegyenek tanúbizonyságot is ellene. Papok, főemberek, farizeusok és a megátalkodott gyülevész nép szövetségre léptek egymással és sátáni őrjöngéssel együtt támadtak Krisztus ellen. A vallási vezetők egyesültek Sátánnal és a gonosz angyalokkal, és Sátán parancsait hajtották végre.

A szenvedő és haldokló Jézus hallott minden szót, amit a papok kijelentettek: “Másokat megtartott, magát nem tudja megtartani. Ha Izrael királya, szálljon most le a keresztről és majd hiszünk neki” (Mt 27:42). Krisztus le tudott volna jönni a keresztről. Mivel azonban nem önmagát akarta megmenteni, és nem jött le a keresztről, a bűnösök reménykedhetnek bűneik bocsánatában és abban, hogy kegyelmet találnak Istennél.

Az Üdvözítő kigúnyolása alkalmával azok a férfiak, akik állították, hogy a prófécia értelmezői, azokat a szavakat ismételték, amelyeket a jövendölés szerint ez alkalommal majd kimondanak. Vakságukban azonban nem vették észre, hogy a próféciát teljesí-

tették be. Azok, akik gúnyolódva kimondották ezeket a szavakat: “Bízott az Istenben; mentse meg most őt, ha akarja, mert azt mondta: Isten fia vagyok” (Mt 27:43), nem sejtették, hogy bizonyágtevésük az eljövendő korszakok folyamán ismételen elhangzik majd. Ámbár a szavakat gúnyolódva mondták ki, azok később arra ösztönöztek embereket, hogy úgy kutassák át az írásokat, mint ahogy előzőleg sohasem tették. A bölcs emberek hallották Isten szavait, kutattak az írásokban, elmélkedtek és imádkoztak. Voltak olyanok, akik soha nem nyugodtak meg addig, míg a Szentírás egyes helyeit más helyekkel összehasonlítva, meg nem látták Krisztus küldetésének az értelmét. Előzőleg soha nem volt Jézusról olyan általános ismeret, mint akkor, amikor a kereszten függött. Sokaknak a szívében, akik a keresztre feszítés színhelyét szemlélték, és akik Krisztus szavait hallották, felragyogott az igazság világossága.

A kereszten folyó haláltusája alatt a vigasztalás sugara is bera-
gyogta Jézust, a bűnbánó tolvaj kérésén keresztül. Mindkét gonosz-
tevő, akit Jézussal együtt keresztre feszítettek, először szidalmazta
Jézust. Egyikük magatartása szenvedései alatt még makacsabb és
kihívóbb lett. Nem így történt a másikkal. Ez az ember nem volt
megátalkodott bűnöző. A rossz társaságok vezették félre és térítet-
ték a bűnözés útjára, azonban kevésbé volt bűnös, mint azok közül
sokan, akik ott álltak a kereszttel és gyalázták az Üdvözítőt. Ez
az ember látta és hallotta Jézust, és tanításai meggyőzték őt, de a
papok és főemberek eltérítették Jézustól. Miközben azon igyekezett,
hogy elfojtsa meggyőződését, egyre mélyebbre és mélyebbre merült
a bűnbe, míg végül letartóztatták, bűnösnek nyilvánították és arra
ítélték, hogy kereszten haljon meg. A törvényházban és a Golgota
felé vezető úton Jézus közelében volt. Hallotta Pilátus kijelentését
is: “nem találok benne semmi bűnt” (Jn 19:4). Megfigyelte és meg-
jegyezte Jézus isteni viselkedését, és szánakozó megbocsátását, amit
kínzóira íránt tanúsított. A keresztről letekintve látta, hogy sokan a vak-
buzgó vallásos emberek közül megvetően a nyelvüket nyújtogatták
Jézusra és igyekeztek Őt nevetségessé tenni. Látta a fejszóválásukat,
hallotta a szemrehányó beszédét annak az embernek, aki társa volt a
bűnben: “Ha te vagy a Krisztus, szabadítsd meg magadat, és minket
is” (Lk 23:39). Hallotta azt is, hogy a járókelők közül sokan védel-
mükbe vették Jézust. Hallotta, hogy megismételték Jézus szavait

Krisztus, ismét megerősödött szívében. Odafordult bűntársához és ezt mondta neki: “Az Istent sem féled-é te? hiszen te ugyanazon ítélet alatt vagy!” (Lk 23:40). A haldokló tolvajoknak nem volt többé semmi félnivalójuk az emberektől. Egyikük szívében azonban már ott volt az a meggyőződés, hogy van Isten, akitől félnie kell, és van jövődó, amely remegésre készíti. Most, amikor elérkezett bűntől megfertőzött, tisztátalanná vált élete végéhez, hörögve ezt mondja bűntársának: “És mi ugyan méltán; mert a mi cselekedetünknek méltó büntetését vesszük: ez pedig semmi méltatlan dolgot nem cselekedett” (Lk 23:41).

A tolvaj számára ez nem kérdéses többé. Nincs már semmi kételkedés és szemrehányás a szívében. Mikor bűnéért elítélték, reménytelen és kétségbeesett emberré vált; de most valami különös és gyengéd gondolatok támadtak elméjében. Visszaidézte emlékezetébe mindazt, amit Jézusról hallott, hogy miként gyógyította meg a betegeket és bocsátotta meg egyesek bűnét. Lélekben ismét meghallotta azoknak a szavait, akik hittek Jézusban és sírva követték Őt. Azután meglátta és elolvasta azt a feliratot, amit Jézus feje fölé szögeztek. Hallotta, amint a járókelők elismételgették a felirat szövegét. Egyesek bánkódva és remegő ajakkal, mások viccelődve és gúnyolódva. A Szentlélek megvilágosította elméjét és a valóság láncszemei lassanként ismét összekapcsolódtak, s ő eljutott az igazság megismerésére. Jézusban, aki összetörve, kigúnyolva ott függött mellette a kereszten, meglátta Istennek ama Bárányát, aki elveszi a világ bűneit. Hangja reménységet, de ugyanakkor félelmet is kifejez, mikor ez a tehetetlen, haldokló ember az ugyancsak haldokló Krisztus könnyöretére bízza magát: “Uram, emlékezzél meg énrólam, mikor eljössz a te országodban!” (Lk 23:42).

Jézus válasza gyorsan érkezett. Gyengéd hangon, amely tele volt szeretettel, könnyörettel és erővel, Jézus ezt mondja neki: “Bizony mondom néked ma; velem leszel a paradicsomban” (Lk 23:43).

A haláltusa hosszú órái alatt a becsmélés és gúnyolódás szavai jutottak Jézus fülébe. Miközben ott függött a kereszten, csúfolódások és átkok hangjai szálltak fel Hozzá. Vágyakozó szívvel figyelte, hogy nem hangzik-e el a hit kifejezése is tanítványai részéről. Sajnos, csak a csüggedt szavaikat hallotta: “Pedig mi azt reméltük, hogy

[658]

Ő az, aki meg fogja váltani az Izraelt” (Lk 24:21). Milyen üdítőek voltak azért az Üdvözítő számára a hitnek és a szeretetnek azok a

megnyilvánulásai, amelyekben a haldokló tolvaj részesítette. Mialatt a zsidó vezetők megtagadták Őt, és még a tanítványai is kételkedtek istenségében, ez a szegény tolvaj az örökkévalóság küszöbén Úrnak szólítja Jézust. Sokan készek voltak arra, hogy Úrnak mondják Jézust, mikor csodákat tett, és miután feltámadt a sírból. Azonban senki sem ismerte el Őt Úrnak, amikor haldokolva ott függött a kereszten, kivéve ezt a bűnbánó tolvajt, aki utolsó órájában menekült meg az örök haláltól.

A járókelők meghallották, mikor a tolvaj Úrnak szólította Jézust. A bűnbánó ember szavainak hangszíne megragadta figyelmüket. Azok, akik a kereszttövénél Krisztus ruhadarabjai felett civakodtak és sorsot vetettek köntösére, megálltak és felfigyeltek. Szavaik haragos tónusa lecsillapodott. Lélegzet-visszafojtva tekintettek fel Krisztusra és várták a választ haldokló ajkáról.

Mikor Krisztus kimondta az ígéret szavait, azon a sötét felhőn, amely beborítani látszott a keresztet, ragyogó és eleven világosság hatolt át. A bűnbánó tolvajt teljes békesség töltötte el miután megbékült Istennel és tudatára ébredt annak a ténynek, hogy Isten is megbékült vele és elfogadta őt. Krisztus megdicsőült megaláztatásában. Jézus, akit akkor és ott mindenki legyőzöttnek látott, valójában győztes volt. Felismerték Benne a bűnök hordozóját. Az emberek hatalmat gyakorolhattak teste felett. A töviskoronával átszúrhatták szent homlokát. Letéphették Róla ruházatát és veszekedhettek ruhadarabjai felett. Nem rabolhatták el azonban Tőle azt a hatalmat, amellyel megbocsáthatta a bűnöket. Haldoklása közben tanúbizonyosságot tett saját istenségéről és az Atya dicsőségéről. Füle nem olyan süket, hogy ne hallhatna, karja nem rövidült meg annyira, hogyne tudna megvédeni. Jézusnak megvolt és megvan az a királyi joga, hogy mindenképpen megmentse azokat, akik általa járulnak Istenhez.

“Bizony mondom néked ma: velem leszel a paradicsomban” (Lk 23:43). Krisztus nem azt ígérte ezzel, hogy a tolvajnak már azon a napon vele kell lennie a paradicsomban. Ő maga sem ment azon a napon a paradicsomba. A sírkamrájában aludt és a feltámadás reggelén azt mondotta: “Nem mentem még fel az én Atyámhoz” (Jn 20:17). Az ígéretet azonban a keresztre feszítés napján, a nyilvánvaló vereség és sötétség napján adta. “Ma”, miközben haldoklik a kereszten mint gonosztevő, Krisztus biztosít egy szegény bűnöst

arról, hogy “velem leszel a paradicsomban” (Lk 23:43).

A Jézussal együtt keresztre feszített tolvajokat, “egyiket jobb-kéz felől, a másikat balkéz felől” (Mt 27:38) helyezték el. Ez azt jelenti, hogy Jézus keresztre az ő keresztsége között, középen állott. Ezt papok és főemberek utasítására rendezték így. Krisztus tolvajok közötti helyzetének azt kellett mutatnia, hogy Ő volt a három bűnöző közül a legnagyobb. Így teljesedett be az Ige: “A bűnösök közé számláltatott” (Ésa 53:12). A papok azonban nem ismerték fel cselekedetük teljes értelmét. Mikor Jézust keresztre feszítették a tolvajokkal együtt, és keresztségét azok keresztsége között, tehát középen állították fel, azt jelezték, hogy Krisztus keresztségét egy bűneiben heverő világ közepette állították fel. A bűnbocsánat szavai, amelyeket Krisztus a bűnbánó tolvajnak mondott, olyan világosságot gyújtottak, amely ellátszik majd a föld legtávolabbi határáig.

Az angyalok álmélkodással figyelték Jézus végtelen szeretetét, aki mialatt a legsúlyosabb testi és lelki kínokat szenvedte el, csak másokra gondolt és a bűnbánó lelket hitre bátorította. Megaláztatásában prófétaként szólította meg Jeruzsálem leányait; papként és közbenjáróként pedig azért könyörgött az Atyához, hogy bocsásson meg a gyilkosainak; szerető Üdvözítőként pedig megbocsátotta a bűnbánó tolvaj bűneit.

Mikor Jézus tekintete végigsiklott a körülötte lévő sokaságon, egy személy különösképpen megragadta figyelmét. A keresztlábnál állott anyja, akit János, a szeretett tanítvány támogatott. Az anyja nem tudta elviselni, hogy távol maradjon Fiától. János pedig, aki tudta, hogy a vég közel, ismét visszavitte őt a kereszthez. Krisztus, haldoklásának órájában megemlékezett anyjáról. Belenézett fájdalomtól lesújtott arcába, azután Jánosra tekintett és így szólt anyjához: “Asszony, ímhol a te fiad!” Jánosnak pedig ezt mondta: “Ímhol te anyád!” (Jn 19:26-27). János megértette Krisztus szavait, és elfogadta a megbízatást. Máriát azonnal otthonába vitte, és attól az órától kezdve gyengéden gondoskodott róla. Óh, szánakozó, szerető Üdvözítő, aki minden testi és lelki fájdalma és kínja között gondoskodott anyjáról! Nem volt pénze, amelynek segítségével biztosíthatta volna kényelmét. Tudta azonban, hogy János szívébe zárta őt. Ezért erre a tanítványára bízta anyját értékes örökségként. Krisztus így azt adta anyjának, amire a legnagyobb szüksége volt: Jánosnak gyengéd együttérzését, aki azért szerette Máriát, mert Mária

is szerette Jézust. Azzal, hogy János szent megbízatásként fogadta el Máriát, maga is nagy áldásban részesült. Mária állandóan szeretett Mesterére emlékeztette őt. [660]

Krisztus gyermeki szeretetének tökéletes példája el nem homályosuló ragyogással fénylik a korszakok sötétségén át. Jézus közel harminc évig mindennapi munkájával segített elhordozni a családi otthon terheit. Most pedig még a haláltusájában sem feledkezett meg arról, hogy gondoskodják megszomorodott özvegy anyjáról. Ugyanennek a lelkiületnek kellene megmutatkoznia Urunk minden egyes tanítványában. Azoknak, akik követik Krisztust, keresztény hitükből fakadóan kötelességüknek kell tartaniuk azt, hogy tiszteljék szüleiket és gondoskodjanak róluk. Azoknak a szülei mindig hiánytalanul megkapják a figyelmes gondoskodást és gyengéd részvétet, akik szívükben megőrizték Jézus szeretetét.

A dicsőség Ura meghalt, váltságként az emberi nemzetségért. Krisztust, - mialatt odaadta drága életét - nem lelkesítette diadalmas öröm. Valami nyomasztó homály telepedett Rá. Nem a halálfélelem nehezedett Rá. Nem a kereszt fájdalma és szégyene okozta kifejezhetetlen kínjait. Krisztus a szenvedők fejedelme volt. Fájdalmi a bűn gonoszságának a tudatából eredtek, abból az ismeretből, hogy a gonosszal való érintkezés folytán az emberek vakok lettek a bűn borzalmaival szemben. Krisztus látta, hogy milyen mélyen belegyökerezett a bűn az emberek szívébe, hogy milyen kevesen vannak azok, akik készek kitörni a bűn hatalmából. Krisztus tudta, hogy Isten segítsége nélkül az emberiségnek el kell pusztulnia; látta, hogy az emberek sokasága miként pusztul el akkor, mikor a bőséges segítség már elérhető közelségben van hozzájuk.

Isten Krisztusra, mint helyettesünkre és kezesünkre helyezte minden gonoszságunkat, bűnünket és igazságtalanságunkat. "A bűnösök közé számláltatott" (Ésa 53:12), hogy megválthasson bennünket a törvény ítéletétől, kárhóztatásától. Ádám minden leszármazottjának a bűne az Ő szívére nehezedett súlyos teherként. Isten haragja a bűnnel szemben, nemtetszésének félelmetes kinyilatkoztatása a bűn, az igazságtalanság miatt rettenettel töltötte el Krisztus szívét. Krisztus egész élete az Atya kegyelmének és megbocsátó szeretetének a jó hírét közölte az elesett világgal. Üdvösség a bűnösök számára, ez volt a feladata és állandó célja működésének. Most azonban, mivel a bűn szörnyű terhét hordozta, nem tudta meglátni az Atya megbé-

[661] külést sugárzó arcát. Annak az érzete, hogy az Atya megvonta Tőle jelenlétét legnagyobb nyomorúságának ebben az órájában, olyan szomorúsággal és fájdalommal szúrta át a Megváltó szívét, amit senki emberfia nem érthet meg teljesen.

Sátán kegyetlen kísértéseivel kínozza meg Jézus szívét. Az Üdvözítő nem tudott átlátni a sírkamrát elzáró kövön. Egyetlen biztató reménysugarat sem látott, hogy majd győztesként jön elő a sírból, és semmi biztosíték nem volt arra, hogy az Atya elfogadja áldozatát. Krisztus attól félt, hogy a bűn oly súlyos Isten szemében, hogy örökre elszakítja Őt az Atyától. Krisztus azt a lelki kínt érezte, amit a bűnösök éreznek majd, amikor az irgalom nem könyörög többé a bűnös emberi nemzetségért. A bűnnek ez az érzete volt az, amely az Atya haragját Krisztusra, az emberek helyettesére öntötte ki, ami oly keserűvé tette azt a poharat, amit kiivott, és összetörte Isten Fiának a szívét.

Az angyalok álmélkodással szemlélték az Üdvözítő kétségbeejtő haláltusáját. A mennyei seregek eltakarták orcájukat a félelmetes látvány elől. Az élettelen természet együttérzését fejezte ki megsértett, haldokló Teremtője iránt. A nap nem volt hajlandó tanúja lenni ennek a kegyetlen jelenetnek. Teljes, ragyogó sugarai fénnel árasztották el délben a földet, mikor hirtelen úgy látszott, mintha a nap kialudt volna. A teljes sötétség, mint valami szemfedél burkolta be a keresztet. "Hat órától kezdve pedig sötétség lőn mind az egész földön, kilenc óráig" (Mt 27:45). Nem valami napfogyatkozás vagy más természeti ok idézte elő ezt a sötétséget, amely olyan mély volt, mint az éjszaka sötétsége éjfélkor, mikor az égen nem ragyognak a csillagok és nem világít a hold sem. Ez egy csodálatos tanúbizonyosság volt, amelyet Isten azért adott, hogy a későbbi nemzedékek hitét megerősíthesse.

Ez a sűrű sötétség elrejtette Isten jelenlétét. Isten tette sátorává a sötétséget, és ez a sötétség eltakarta dicsőségét az emberek szemei elől. Isten és szent angyalai a kereszt mellett voltak. Az Atya Fiával volt. Jelenlétét mégsem nyilvánította ki. Ha dicsősége elővillant volna a felhőből, akkor minden emberi szemtanú megsemmisült volna. Ebben a félelmetes órában az Atya nem vigasztalta meg jelenlétével Krisztust. Jézus egyedül taposta a szőlőprést, és az emberek közül senki sem volt Vele.

A sűrű sötétségben Isten eltakarta Fia utolsó emberi lelki gyötrelmét. Mindazok, akik látták Krisztust szenvedései közepette, meggyőződtek istenségéről. Azok, akik csak egyszer is látták Krisztus tekintetét, sohasem felejtették azt el. Amiként Kain arca kifejezte a gyilkosnak a bűnét, úgy Krisztus ábrázata nyilvánvalóvá tette az ártatlanságot, a tisztaságot, a jóakaratot, egyszóval az istenképűséget. Vádolói azonban nem figyeltek erre a mennyei tanúbizonyságra. A haláltusa hosszú óráin át bámult Krisztusra a gúnyolódó sokaság. Most Isten köpönyege irgalmasan eltakarta Krisztust nézői elől.

[662]

Úgy látszott, hogy a sír csendje ereszkedett alá a Golgotára. Kimondhatatlan rémület vett erőt a tömegben, amely körülállta a keresztet. Az átkozódó és csúfolódó szavak hirtelen félbeszakadtak. A férfiak, nők és a gyermekek arca borulva estek a földre. Egyszer-egyszer vakító villámok csaptak ki a felhőkből és világították meg a keresztet és a keresztre feszített Megváltót. Papok, főemberek, írástudók, ítéletvégrehajtók és a csőcselék, mind azt gondolták, hogy elérkezett számukra büntetésük ideje. Kis idő múlva azonban néhányan azt suttogták, hogy Jézus most száll le a keresztről. Néhányan megkísérelték kitapogatni a városba visszavezető utat, miközben verték a mellüket és félelmükben jajszékeltek.

A kilencedik órában a sötétség felemelkedett az összegyűlt emberekről, csak a keresztet burkolta homály. Ez jelképe volt annak a lelki kinnak és borzalomnak, amely ránehezedett Jézus szívére. Egyetlen szem sem tudott áthatolni azon a homályon, amely körülvette a keresztet, és senki sem tudta áttörni azt a még mélyebb homályt, amely beburkolta Krisztus szenvedő lelkét. Úgy látszott, hogy a haragos villámok éppen Krisztusra csaptak le, amint ott függött a kereszten. Ekkor “nagy fennszóval kiálta Jézus, mondván: ÉLI, ÉLI! LÁMA SABAKTANI, azaz: Én Istenem, én Istenem! Miért hagyál el engemet?” (Mt 27:46). Mikor a külső sötétség megsűrűsödött az Üdvözítő körül, sokan így kezdtek el kiáltani: A menny bosszúja van rajta. Isten haragjának a nyilai találták el őt, mert Isten Fiának mondotta magát. Sokan azok közül, akik hittek Benne, hallották Krisztus kétségbeesett kiáltását, minden reménységüket elveszítették. Ha maga Isten is elhagyta Jézust, kibe vethetnék akkor bizodalomukat követői?

Mikor a sötétség felszállt Krisztus lesújtott lelkéről, akkor újra feléledt Benne a testi szenvedés érzete. Azt mondotta: “Szomjú-

[663] hozom” (Jn 19:28). Egyik római katonát annyira megérintette a szánalom, mikor Krisztus kicserepesedett ajakira tekintett, hogy egy spongyát tűzött fel egy izsópnádra és miután bemártotta azt egy ecettel megtöltött edénybe, felnyújtotta Jézusnak. A papok azonban gúnyolódtak Jézus haláltusáján. Mikor sötétség burkolta be a földet, félelemmel teltek meg. Mikor pedig alábbhagyott ez a félelmük, visszatért a rettegésük, hogy Jézus mégis megszabadulhat tőlük. Jézus szavait: “Éli, Éli! Láma sabaktáni?” (Mt 27:46) tévesen magyarázták. Keserű megvetéssel és gúnyolódással azt mondták: “Illyést hívja ez” (Mt 27:47). Az utolsó alkalmat sem ragadták meg Jézus szenvedéseinek a csökkentésére. Érzéketlenül azt mondták: “Hagyd el, lássuk, eljő-e Illyés, hogy megszabadítsa őt?” (Mt 27:49)

Isten makulátlanul tiszta Fia a kereszten függött. Testét korbácsütésekkel szaggatták össze. Azokat a kezeket, amelyeket olyan gyakran áldásra nyújtott ki, fagerendákhoz szegezték. Azokat a lábakat, amelyek fáradhatatlanok voltak a szeretet szolgálatainak a végzésében, nagy szeggel verték át és szegezték a kereszthez. A királyi fejét össze-vissza szurkálták a töviskorona tövisei. A reszkető ajkak jajkiáltásra formálódtak. Krisztus mindezeket eltűrte - a vércseppeket, amelyek lehullottak fejről és lefolytak kezeiről, lábairól; a haláltusát, amely eltorzította testének alakját; és a kifejezhetetlen lelki kínszenvedést, amit akkor érzett, mikor Atyja elrejtette előle orcáját. Ezek pedig mind azt mondják az emberi nemzetség minden egyes gyermekének: éretted történt, hogy Isten Fia hozzájárult a bűn ezen terhének az elhordozásához. Éretted döntötte meg a halál uralmát, és tárta fel ismét előtted a paradicsom kapuit. Az, Aki lecsendesítette a tenger vad hullámain és járt a tajtékos hullámo-
kon; Aki megremegtette az ördögöket és száműzte a betegségeket; Aki megnyitotta a vakok szemeit, és életre keltette a halottakat, és Aki áldozatként adta oda magát a kereszten, mert szeretett téged. Krisztus, a bűnök elhordozója, eltűrte az isteni igazság haragját, és éretted Maga lett bűnné. “Mert azt, aki bűnt nem ismert, bűnné tette érettünk” (2Kor 5:21).

A szemlélők csendben vártak a félelmetes jelenet végére. A nap kisütött, de a keresztet továbbra is beburkolta a sötétség. A papok és a főemberek Jeruzsálem felé tekintettek; és íme, a sűrű felhők rátelepedtek a városra és Júda síkságaira. Az Igazságosság Napja, a Világ Világossága visszavonta sugarait az egykor kegyelt Jeruzsálem

városától. Isten haragjának cikázó villámai a pusztulásra ítélt városra irányultak.

A sötét homály hirtelen felemelkedett a keresztről, és érthető, tiszta, - a trombita hangjához hasonló hangon - amely úgy tűnt, hogy az egész teremtett világmindenségen áthangzott, Jézus így kiáltott fel: “ELVÉGEZTETETT!” (Jn 10:30) “**ATYÁM, A TE KEZEDBE TESZEM LE AZ ÉN LELKEMET**” (Lk 23:46). Fényesség vette körül a keresztet, és az Üdvözítő arca a nap fényéhez hasonló dicsőséggel ragyogott fel. Krisztus azután lehajtotta fejét a mellére, és meghalt.

[664]

A szörnyű sötétség közepette, Istentől nyilvánvalóan elhagyatva, Krisztus az emberi jaj poharát fenékgig kiürítette. Azokban a félelmetes órákban arra a Neki korábban adott ígéretre támaszkodott, hogy az Atya elfogadja Őt. Krisztus megismerkedett mennyei Atyja jellemével; igazságszolgáltatását, irgalmát és nagy szeretetét is megértette. Hittel megnyugodott Istenben, mert az Ő iránta való engedelmesség mindig örömet okozott Neki. Mikor alázatos hódolattal és engedelmisséggel rábízta magát Istenre, akkor lassanként eltűnt szívéből az az érzés, hogy az Atya elhagyta Őt. Krisztus hit által győzött.

A föld még sohasem volt tanúja ilyen jelenetnek. A sokaság bénultan állt, és lélegzet-visszafojtva, mereven nézett az Üdvözítőre. Ismét sötétség telepedett a földre, és heves mennydörgéshez hasonló érdes moraj hallatszott. Nagy földrengés keletkezett, amely megrázta az egész vidéket. Az emberek halmokba dobálódtak össze. A legvadabb zűrzavar és szörnyűködés következett. A környező hegyekben megrepedtek a sziklák és nagy robajjal zuhantak alá a síkságokra. A sírok felnyíltak és a halottakat kivetették magukból. Úgy látszott, hogy az egész teremtett világ atomjaira hullott szét. A papok, főemberek, katonák, ítéletvégrehajtók és az emberek megnémultak a félelemtől és arcra borulva feküdtek a földön.

Mikor a hangos kiáltás: “Elvégeztetett!” (Jn 19:30) elhangzott Krisztus ajkáról, a papok éppen a templomban végezték szolgálatukat. Ez volt ugyanis az estéli áldozat órája. A Krisztust jelképező bárányt bevitték, hogy levágják. A pap felvette már a jelentőség-teljes és szép ruháját, felemelt késsel állott ott, amiként Ábrahám tette egykor, mikor éppen fiát készült feláldozni. Az emberek megdöbbenve figyelték az eseményt. A föld azonban megmozdult, és

remegni kezdett, mert maga az Úr közelítette meg az oltárt. Olyan zajjal, mint amit a szövet elrepszése okoz, a templom belső kárpitját tetejétől az aljáig egy láthatatlan kéz kettétépte, és az emberek sokaságának a tekintete előtt feltárult az a hely, amelyet egyszer Isten töltött be jelenlétével. Ebben a helyiségben, a Szentek Szentjében Isten dicsősége, a Shekinah lakozott. Az irgalom széke fölött Isten itt nyilvánította ki dicsőségét. Senki más soha nem emelhetette fel azt a kárpitot, amely elválasztotta a mögötte levő helyiséget a templom többi részétől, csak a főpap. A főpap is csak évente egyszer lépett be ebbe a helyiségbe, hogy elégtételt adjon a nép bűneiért Istennek. Íme azonban ez a kárpit kettéhasadt. A földi szentély legszentebb helye nem volt többé szent.

Mindenütt rémület és zűrzavar uralkodott. A papok azonnal megakarták ölni az áldozati állatot, erőtelen kezükből azonban kiesett a kés, és a bárány megmenekült. A jelkép és a valóság találkozott Isten Fia halálában. A nagy áldozat megtörtént.

A Szentek Szentjébe vezető út megnyílt. Isten egy új és élő utat készített minden ember számára. Többé nem kell a bűnös és szomorkodó emberi nemzetségnek a főpap érkezésére várnia. Mostantól fogva maga az Üdvözítő szolgál a mennyekben főpapként és az emberek közbenjárójaként. Úgy volt, mintha egy eleven hang szólt volna az Isten-imádókhöz: Most értek véget, fejeződtek be a bűnért hozott áldozatok és felajánlások. Isten Fia eljött ígérete szerint: “Ímé itt vagyok (a könyv fejezetében írva vagyon rólam), hogy cselekedjem óh Isten a te akaratodat” (Zsid 10:7). Krisztus “az ő tulajdon vére által ment be egyszer s mindenkorra a szentélybe, örök váltságot szerezve” (Zsid 9:12).

“Elvégeztetett”

Jézus földi élete nem fejeződött be addig, amíg munkáját el nem végezte. Utolsó leheletével így kiáltott fel: “Elvégeztetett” (Jn 19:30). A csatát megnyerte, hatalmas karjával kivívta a győzelmet (Vö. Zsolt 98:1). Győztesként zászlóját örökkévaló magasságokra tűzte ki. Nem volt-e örvendezés az angyalok között? Az egész menny ujjongott az Üdvözítő győzelmén. A Sátán vereséget szenvedett és tudta, hogy birodalma elveszett.

Az angyalok és az el nem esett világok számára ennek a kiáltásnak, hogy “elvégeztetett”, nagy jelentősége volt. Azt jelentette ez számukra éppen úgy, mint a mi számunkra is, hogy a megváltás nagy munkája befejeződött. Velünk együtt ők is részesülnek Krisztus győzelmének a gyümölcseiből.

Krisztus haláláig a Sátán jelleme nem volt teljesen nyilvánvaló az angyalok és az el nem esett világok előtt. A fő pártütő csalással annyira felismerhetetlenné tette magát, hogy még a szent lények sem értették meg elveit. Nem látták meg tisztán lázadása természetét.

Csodálatos hatalommal és dicsőséggel rendelkező lényként szállt szembe Istennel. Az Úr azt mondja Luciferről: “Te valál az arányosság pecsétgyűrűje, teljes bölcsességgel, tökéletes szépséggel” (Ez 28:12). Lucifer, mint tündöklő kérub állt Isten színe előtt. Az összes teremtett lény közül ő volt a legfontosabb és a legfőbb szereplő Isten szándékainak a világmindenség számára való kinyilatkoztatásában. Miután vétkezett, ámitó hatalma még félrevezetőbb és jellemének a leleplezése még nehezebb volt kiemelt helyzete következtében, amellyel az Atyánál rendelkezett.

Isten el tudta volna pusztítani Sátánt és követőit olyan könnyen, amilyen könnyen egy kavicsot tudunk a földre dobni. Ő azonban nem tette ezt. A lázadást nem erőszakkal akarta leverni. A kényszerítő hatalmat csak a Sátán uralma alatt találhatjuk meg. Isten alapelvei mások, nem ilyen rendszerre épül uralma. Isten tekintélye a jóságon, az irgalmon és a szereteten nyugszik. Ezeknek az alapelveknek

[667]

az alkalmazása fejezi ki az Ő akaratát. Isten uralkodása erkölcsös uralkodás, az igazság és a szeretet benne az uralkodó hatalom.

Isten szándéka az volt, hogy mindent a biztonság örökkévaló alapjára helyez. A mennyei tanácsok határozata alapján Sátán időt kapott arra, hogy kifejthesse uralma alapjait és uralkodásának elveit. Sátán azt állította, hogy ezek az alapelvek különbek voltak, mint az Isten elvei. Ennek bizonyítására Sátán időt kapott, hogy megláthassa azokat a világmindenség.

Sátán bűnbe vezette az embereket, és Isten működésbe hozta a megváltás tervét. Krisztus négyezer évig munkálkodott az emberek felemeléséért; míg Sátán a romlásukért és lealjasodásukért. Az egész világegyetem figyelemmel kísérte a nagy küzdelmet.

Mikor Jézus eljött erre a világra, Sátán ellen fordította hatalmát. Attól fogva, hogy Jézus kisedeként megjelent Betlehemben, a bitorló szüntelenül azon munkálkodott, hogy elpusztítsa. Minden lehetséges módon igyekezett megakadályozni Jézus gyermekkorának, maku-látlan férfikorának, szent szolgálatának és folt nélküli áldozatának a kibontakozását. Sátán azonban vereséget szenvedett. Nem tudta Jézust bűnbe vezetni. Nem tudta elcsüggeszteni, vagy eltántorítani attól a munkától, amelynek az elvégzésére jött el a földre. A pusztától a Golgotáig Sátán haragjának a vihara csapott le ismételten Jézusra, de minél könyörtelenebbül tépte-zúzta ez a vihar, Isten Fia annál erősebben kapaszkodott bele Atyja kezébe, és haladt előre a kijelölt úton.

Sátán minden erőfeszítése, hogy elnyomja és legyőzze a Megváltót, csak tisztábban hozta napfényre Jézus hibátlan jellemét.

Az ég és az el nem bukott világok tanúi voltak ennek a küzdelemnek. Feszült érdeklődéssel várták a befejező eseményeket. Látták belépni az Üdvözítőt a Gecsemáné-kertbe. Látták, mikor elszomorodott a lelke. Hallották fájdalmas kiáltását: “Atyám, ha lehetséges, múljék el tőlem e pohár” (Mt 26:39). Mikor az Atya elfordult Tőle, sajnálattal látták, hogy az Úr lelki kínja és szomorúsága felülmúlta még a halállal való utolsó nagy küzdelmének a kínját és szomorúságát is. Véres verítéke cseppekben hullott a talajra. Háromszor szakadt fel ajkairól a szabadításért való könyörgés. A menny nem tudta többé elviselni a látványt, és a vigasztalás hírnökét küldte el Isten Fiához.

A mennyből látták, hogy az Áldozatot aljas módon gyilkos cselékek kezébe adták, gúnnal és bántalmazással egyik törvényszékről a másikra hurcolták. A menny hallotta az üldözők gúnyos nevetését, amelyet Krisztus alacsony származása váltott ki belőlük. Hallotta az egyik legjobban szeretett tanítványa esküdözéssel elmondott tagadását. Látta Sátán őrjöngő munkáját, és hatalmát az emberek szíve fölött. Óh, milyen félelmetes jelenet! Az Üdvözítőt éjfélkor megragadták a Gecsemáné-kertben és ide-oda vonszolták a palotából a törvényházba, kétszer a papok elé állították, kétszer a szanhedrin, a főtanács elé, kétszer Pilátus elé és egyszer Heródes elé, kigúnyolták, megkorbácsolták, elítélték és kivezették, hogy keresztre feszítsék. Azután hordoztatták vele a kereszt súlyos terhét Jeruzsálem síró leányai és a csúfolódó, gyülevész nép között.

A menny fájdalommal és megdöbbenéssel szemlélte a kereszten függő Krisztust, a sebzett halántékából folyó vért, és a vérrel kevert izzadtságcseppekkel borított homlokát. Kezeiből és lábaiból cseppekben hullott vére a sziklára, amelyen a kereszt állt. A szegek által hasított sebek egyre tágabbakká lettek kereszten függő testének súlyától. Nehéz lélegzése egyre szaporább és mélyebb lett, amint lelke zihált a világ bűneinek a terhe alatt. Az egész menny megtelt csodálkozással, amikor Krisztus iszonyatos szenvedései közepette ezt az imádságot ajánlotta fel: “Atyám! bocsásd meg nekik; mert nem tudják mit cselekszenek” (Lk 23:34). Az Isten képére és hasonlatosságára teremtett emberek mégis körülállták a keresztet, és szövetkeztek Isten egyszülött Fia életének a kioltására. Micsoda látvány a menny számára!

A hatalmasságok és a sötétség erői összegyűltek a kereszt körül, és a hitetlenség pokoli árnyékát vetették az emberek szívébe. Az Úr, amikor ezeket a lényeket teremtette, hogy királyi széke előtt álljanak, akkor ezek szépek és dicsőségesek voltak. Kedvességük és szentségük megfelelt magasrangú állásuknak. Isten meggazdagította őket bölcsességével, és körülövezte őket a menny teljes vértetével. Az Úr szolgálói voltak. Ki tudná azonban felismerni a bukott angyalokban a dicsőséges szeráfokat, akik egykor a mennyei udvarokban szolgáltak?

A sátáni erők összeesküdtek a gonosz emberekkel és arra igyekeztek rávenni a népeket, hogy Krisztust tartsák a bűnösök vezérének, a legnagyobb bűnösnek és tegyék Őt a megvetés tárgyává.

Azokat, akik kigúnyolták Krisztust, mikor a kereszten függött, az első nagy lázadó lelkülete befolyásolta és töltötte el. Ez az első nagy lázadó aljas és felháborító beszédekkel árasztotta el őket, és ő ihlette gúnyolódásaikat. Mindezzel azonban Sátán semmit sem ért el.

Ha valaki bűnt találhatott volna Krisztusban, és ha Krisztus csak a legkisebb mértékben is engedett volna Sátánnak, hogy megmeneküljön az irtózatosságtól, akkor Isten és az emberek ellensége diadalt ült volna. Krisztus lehajtotta a fejét és meghalt, de rendíthetetlenül megtartotta hitét és Isten iránti engedelmisségét. “És hallék nagy szózatot az égből, amely ezt mondja vala: Most lett meg az idvesség és az erő és a mi Istenünk országa és az ő Krisztusának hatalma; mert a mi atyánkfiaiak vádolója levettetett, ki vádolja vala őket éjjel és nappal a mi Istenünk előtt” (Jel 12:10).

Sátán látta, hogy álruhája szétszakadt. Mesterkedése feltárult az el nem bukott angyalok előtt és a mennyei világegyetem előtt. Gyilkosként mutatta meg magát. Isten Fia véérének a kiontásával kiszakította magát a mennyei lények rokonszenvéből. Ettől kezdve korlátozták működését. Bármilyen magatartást vehetett is fel, nem várhatott tovább az angyalokra. Nem, mert amikor az angyalok megérkeztek a mennyei udvarokból, többé már nem vádolhatta előttük Krisztus testvéreit azzal, hogy a sötétség tisztátalan és a bűnnel be-mocskolt ruhadarabjait öltötték magukra. Sátán és a mennyei világ között meglévő kapcsolat utolsó láncszeme is elszakadt.

Sátán azonban még nem pusztult el. Az angyalok még ekkor sem értették meg mindazt, amit a nagy küzdelem magába foglalt. Először szándékának kellett teljesen nyilvánvalóvá válni. Az emberek miatt Sátán létének folytatódnia kellett, mert nekik éppen úgy, mint az angyaloknak, meg kellett látniuk a Világosság Fejedelme és a sötétség fejedelme között lévő ellentétet. Az embereknek választaniuk kellett, hogy a kettő közül melyiket akarják szolgálni.

A nagy küzdelem nyitányában Sátán kijelentette, hogy Isten törvényét nem lehet megtartani, annak nem lehet engedelmeskedni, hogy az igazság összeegyeztethetetlen az irgalommal, és hogy ha a törvényt megszegnék, akkor a bűnös semmiféleképpen nem kaphatna bocsánatot. Minden bűnnek meg kell kapnia a büntetését, mondta Sátán. Ha Isten elengedné a bűn büntetését, akkor nem lehetne az igazság és igazságosság Istene. Mikor az emberek megszegik Isten törvényét és ellenkeznek Isten akaratával, akkor Sátán ujjong.

Bebizonyosodott, jelentette ki Sátán, hogy a törvénynek nem lehet engedelmeskedni, és hogy a bűnt elkövető embereknek nem lehet megbocsátani. Mivel Sátánt lázadása után száműzték a mennyből, azért azt követelte, hogy az emberi nemzetséget is örökre zárják ki Isten kegyéből. Isten nem lehet egyszerre igazságos és ugyanakkor irgalmas a bűnösökhöz - mondta.

Az emberek azonban - éppen, mint bűnösök - más helyzetben voltak, mint amilyen helyzetben Sátán volt. Lucifer a mennyben követte el a bűnt, Isten dicsőségének a világosságában. Neki Isten úgy nyilvánította ki szeretetét, mint senki másnak a teremtett lények között. Sátán, bár ismerte Isten jellemét és tudott jóságáról, mégis úgy választott, hogy saját önző és független akaratát követi. Választása végleges volt. Isten semmi többet nem tudott tenni megmentése érdekében. Sátán álokoskodó bölcselete azonban elámította az embereket, és elhomályosította elméjüket. Nem ismerték meg Isten szeretetének a magasságát és mélységét; pedig csak Isten szeretetének ismeretében lett volna reményük Isten jellemének a szemlélése útján visszatérni Istenhez.

Jézus által Isten irgalma lett nyilvánvalóvá az emberek számára. Ez az irgalom azonban nem teszi félre az igazságosságot. A törvény feltárja Isten jellemének jellegzetes tulajdonságait. A törvényből egy jótát és egy szikrányt sem lehet megváltoztatni annak érdekében, hogy az emberek eleget tudjanak annak tenni elesett állapotukban. Isten nem változtatta meg törvényét, hanem feláldozta önmagát Krisztusban az emberek megváltásáért. “Isten volt az, aki Krisztusban megbékéltette magát a világot” (2Kor 5:19).

A törvény megköveteli az igazságosságot - az igazságos életet, a tökéletes jellemet. Persze az emberek ezt nem tudják megadni a törvénynek. Az emberek nem tudnak eleget tenni Isten szent törvénye követelményeinek. Krisztus azonban, aki emberként jött el a földre, szent életet élt, és tökéletes jellemet fejlesztett ki, ingyen, ajándékként felajánlja ezeket mindazoknak, akik meg akarják kapni. Élete kezeskedik az emberek életéért. Így Isten béketűrése útján az övék lesz a múltban elkövetett bűneik bocsánata. Sőt még több is, mint ez. Krisztus ugyanis átítatja az embereket Isten tulajdonságival. Az emberi jellemet az isteni jellem hasonlósága szerint építi fel, lelki erővel és szépséggel ruházza fel az embereket. Így a törvény igazi igazságossága beteljesedik a Krisztusban hívőkben. Érvényes

Istennek az a szava, “hogy igaz legyen Ő és megigazítsa azt, aki a Jézus hitéből való” (Róm 3:26).

Isten szeretete nem kevésbé fejeződött ki igazságosságában, mint irgalmasságában. Isten trónjának az igazságosság az alapja, és szeretet a gyümölcse. Sátánnak az volt a szándéka, hogy elválassza az irgalmasságot az igazságtól és az igazságosságtól. Azt igyekezett bebizonyítani, hogy Isten törvényének az igazságossága egyik ellensége a békességnek. Krisztus azonban megmutatja, hogy Isten tervében ezek elválaszthatatlanul egybe kötődtek egymással. Az egyik nem létezhet a másik nélkül. “Irgalmasság és hűség összetalálkoznak, igazság és békesség csókolgatják egymást” (Zsolt 85:11).

Életével és halálával Krisztus bebizonyította, hogy Isten igazságossága nem semmisítette meg irgalmasságát. Isten megbocsáthatja a bűnt, s emellett a törvény szent, igaz és jó, és annak tökéletesen engedelmeskedhetünk. Sátán vádjai megdőltek. Isten szeretetének félre nem érhető bizonyítékát adta az embereknek.

Sátán most egy másik ámítással jött elő. Kijelentette, hogy az irgalmasság megsemmisítette az igazságosságot, és hogy Krisztus halála hatályon kívül helyezte az Atya törvényét. Azonban, ha lehetséges lett volna a törvény megváltoztatása vagy hatályon kívül való helyezése, akkor Krisztusnak nem kellett volna meghalnia. A törvény hatályon kívül helyezése halhatatlanná tenné a törvény áthágását, és a világot Sátán ellenőrzése alá helyezné. Azért, mert a törvény megváltoztathatatlan volt; azért mert az emberek csak a törvény előírásainak való engedelmesség útján menekülhettek volna meg; azért emelték fel Jézust a keresztre. Az igazi eszközt, amellyel Krisztus megerősítette a törvényt, Sátán mégis a törvény elpusztítójaként ábrázolta. Itt tör ki az utolsó küzdelem Krisztus és a Sátán között folyó nagy harcban.

Sátán most azzal hozakodik elő, hogy a törvény, amelyet Isten saját maga jelentett ki, nem tökéletes, és annak néhány előírását megváltoztatta. Ez az utolsó nagy ámítás, amit Sátán hoz erre a világra. Sátánnak nem kell megtámadnia az egész törvényt, ha félre tudja vezetni az embereket, hogy ne vegyék figyelembe annak csak egyetlen egy előírását is. Ezzel már el is érte szándékát: “Mert ha valaki az egész törvényt megtartja is, de vét egy ellen, az egésznek megrontásában bűnös” (Jak 2:10). Azzal, hogy az emberek hozzájárulnak a törvény egyetlen egy előírásának a megszegéséhez, Sátán

hatalma alá adják magukat. Sátán azzal igyekszik ellenőrzése alá vonni a világot, hogy emberi törvénnyel helyettesíti Isten törvényét. Sátánnak ezt a működését megjövendölték a próféciaik. A nagy hitehagyott, pártütő hatalomról, amely Sátán képviselője, ezt jelentette ki Dániel próféta: “És sokat szól a Felséges ellen és a magasságos egek szemeit megrontja és véli, hogy megváltoztatja az időket és törvényt; és az ő kezébe adatnak ideig, időkig és fél időig” (Dán 7:25).

Az emberek saját maguk által felállított törvényeikkel biztosan Isten törvénye ellen munkálkodnak majd. Igyekeznek mások lelkiismeretére kényszerítő nyomást gyakorolni, és buzgalmukkal saját törvényeik érvényességét kierőszakolni, hogy azok segítségével elnyomhassák embertársaikat.

Az Isten törvénye elleni háború, amely még a mennyben kezdődött el, az idők végéig folytatódik. Mindenki próbára tétetik. Engedelmség vagy engedetlenség, ez az a kérdés, amelyről az egész világnak döntenie kell. Mindenkit felszólítanak, hogy válasszon Isten törvénye és az emberek parancsolatai között. Itt húzzák meg a nagy választóvonalat. Csak két osztály lesz. Mindenki megmutatja majd, hogy vajon a hűség oldalát választotta-e vagy a lázadás oldalát.

Ezután eljön a vég. Isten igazolja, érvényesíti törvényét és megszabadítja népét. Sátán és mindazok, akik csatlakoztak hozzá a lázadásában, elvesznek. A bűn és a bűnösök elpusztulnak; a gyökér és az ágak (Mal 4:1). Sátán a gyökér és követői az ágak. Az Úr szava beteljesedik a gonoszok fejedelmén: “Mivel ollyá tevéd szíved, minő az Isten szíve azért levetélek téged az Isten hegyéről és elvesztélek, te oltalmazó Kérub, a tüzes kövek közül rémségessé lettél, s többé örökké nem leszel!” (Ez 28:6.16.19) Azután: “Egy kevés idő még és nincs gonosz, nézed a helyét és nincsen ott” (Zsolt 37:10); “olyanok lesznek, mintha nem lettek volna” (Abd 16).

Ez nem egy önkényes cselekedet Isten részéről. Isten irgalmaságának az elvetői azt aratják le, amit vetettek. Isten az élet forrása. Azok, akik a bűn szolgálatát választják, elkülönülnek Istentől és így elvágják magukat az élettől. Ezek “elidegenültek az isteni élettől” (Ef 4:18). Az Úr azt mondja: “Minden, valaki engem gyűlöl, szereti a halált” (Féld 8:36). Isten életet ad nekik egy időre, hogy kifejleszthessék jellemüket és feltárhassák alapelveiket. Miután ezt

elvégezték, megkapják saját választásuk gyümölcseit. A lázadó élettel Sátán és mindazok, akik vele egyesültek, úgy kívül helyezik magukat az Istennel való harmóniából, egyetértésből, hogy Isten pusztá jelenléte emésztő tűz lesz a számukra. Isten dicsősége annak ellenére, hogy Isten szeretet, megsemmisíti őket.

A nagy összetűzés kezdetén az angyalok nem értették ezt meg. Ha Sátánnak és seregének akkor és ott az Úr megengedte volna, hogy learassák bűneik minden gyümölcsét, akkor elpusztultak volna, de nem lett volna nyilvánvalóvá a mennyei lények előtt, hogy ez volt a bűn elkerülhetetlen eredménye. Isten jóságáról kétség maradt volna vissza a lelkükben gonosz magként, hogy megteremje a bűn és a keserű bánat halálos gyümölcsét.

Nem így lesz azonban, mikor a nagy harc véget ér. Miután a megváltás terve megvalósult, Isten kinyilatkoztatja jellemét minden értelemmel megáldott teremtményének. Isten törvényének az előírásai tökéleteseknek, megváltoztathatatlanoknak mutatkoznak meg. Azután a bűn is nyilvánvalóvá tette természetét, és Sátán is a jellemét. A bűn kiirtása igazolni fogja Isten szeretetét, és visszaállítja Isten tiszteletét a világmindenségben, melynek lakói örömmel teljesítik Isten akaratát, mert szívükbe van írva Isten törvénye.

Így azután az angyalok ujjonghattak, mikor az Üdvözítő keresztjére tekintettek, mert ámbár akkor még nem értettek meg mindent, most azonban megtudták, hogy a bűn és Sátán. Megsemmisítése biztosan örökre megtörtént; hogy a világmindenséget is örökké tartóan biztossá és félelemmentessé tette. Maga Krisztus teljesen ismerte a Golgotán elvégzett áldozat eredményeit. Mindezekre előre tekintett, mikor a kereszten így kiáltott fel: "Elvégeztetett!" (Jn 19:30).

[674]

[675]

**“Jézus Krisztus tegnap és ma és örökké
ugyanaz”**

[676]

József sírboltjában

[677]

Jézus végre megnyugodott. A szégyen és a kínzás hosszú napja véget ért. Amikor a lenyugvó nap utolsó sugarai a szombat érkezését jelezték, az Üdvözítő békességben pihent József sírboltjában. Munkáját elvégezte. Kezei békésen egymásba kulcsolódtak. Ilyen állapotban volt a szombatnap szent óráiban.

A teremtéskor az Atya és a Fiú megnyugodott teremtő munkájuk után. Mikor “elvégeztették az ég a föld és azoknak minden serege” (1Móz 2:1). A Teremtő és az összes mennyei lények ujjongtak a dicsőséges jelenet szemlélése közben. “Mikor együtt örvendezének a hajnalcsillagok és Istennek minden fiai vigadozának” (Jób 38:7). Most Jézus pihent meg a megváltás munkájától; bár a földön szomorkodtak azok, akik szerették Őt. A mennyben azonban mégis örvendeztek. A mennyei lények szemei dicsőségesnek látták a jövő ígérését. A helyreállított teremtés, a megváltott emberi nemzetség, amely soha nem bukhat el többé, mert legyőzte a bűnt - Isten és az angyalok, így látták azokat az eredményeket, amelyek Krisztus elvégzett munkájából áradtak és áradnak ki. Ezzel a jelenettel örökre összekapcsolódott az a nap, amelyen Jézus megnyugodott. Mert “cselekedete tökéletes” (5Móz 32:4); “valamit Isten cselekszik, az lesz örökké” (Préd 3:14). Hasonlóképpen azon a napon, amelyen “újjá teremtetnek mindenk, amikről szólott az Isten minden ő szent prófétájának szája által eleitől fogva” (Acs 3:21).

A teremtés szombatja - az a nap, amelyen Jézus József sírjában pihent - lesz a békének és az örömnak a napja. A menny és a föld magasztalásban, dicséretmondásban egyesül, miközben a megmentett népek “szombatról-szombatra” (Ésa 66:23) örvendező imádatban hajolnak majd meg Isten és a Bárány előtt.

[678] A keresztre feszítés napjának befejező eseményeiben Isten új bizonyítékát adta a prófécia beteljesedésének, és új tanúbizonyságát Krisztus istenségének. Mikor a sötétség felszállott a keresztről és elhangzott az Üdvözítő haldokló kiáltása, azonnal egy másik hang is

hallatszott, amely ezt mondta: “Bizony, Istennek Fia vala ez!” (Mt 27:54)

Ezeket a szavakat nem suttogva ejtették ki. Mindenki megfordult, hogy meglássa honnan jöttek ezek a szavak. Ki volt az, aki szólott? A százados volt az, a római katona. Az Üdvözítő isteni türelme és hirtelen halála a győzelem kiáltásával az ajkán - nagy hatással volt erre a pogányra. A kereszten függő, összezúzott, megtört testben ez a százados felismerte Isten Fiának az alakját. Nem tudta visszatartani magát attól, hogy meg ne vallja hitét. Így Isten ismét bizonyítékot adott arra, hogy Üdvözítőnk haláltusája nem volt eredménytelen, mert másoknak is meg kellett azt látniuk. Krisztus halálának a napján három férfi, akik nagyon sok mindenben különböztek egymástól, kinyilvánították hitüket. Egyik a római őrség parancsnoka volt, a másik az a férfi, akinek vinnie kellett az Üdvözítő keresztjét, és a harmadik az a tolvaj volt, aki mellette halt meg a kereszten.

Mikor eljött az este, mennyei csendesség ereszkedett alá a Golgotára. A tömeg szétszóródott. Sokan lelkükben nagyon megváltozva tértek vissza Jeruzsálembe. Lélekben egészen másak lettek, mint amilyenek reggel voltak. Sokan csak kíváncsiságból mentek a kereszthez, és nem a Krisztussal szembeni gyűlöletből. Mégis elhitték a papok vádjait, és úgy tekintettek fel a kereszten függő Krisztusra, mint valami gonosztevőre. Egy természetellenes izgalom hatása alatt csatlakoztak a csőcselékhez és azzal együtt gyalázták Krisztust. Mikor azonban sötétség borult a földre, és saját lelkiismeretüktől vádolva állták körül a keresztet, akkor egyszerre érezni kezdték: egy bűnös tettben vettek részt. Sem tréfálkozás, sem gúnyos nevetés nem hallatszott többé a félelmetes homály közepette. Mikor pedig a sötétséget ismét világosság váltotta fel, akkor ünnepélyes csendben elindultak az otthonuk felé vezető úton. Meggyőződtek arról, hogy a papok Jézus ellen felhozott vádjai hamisak voltak, és hogy Jézus nem színlelő volt. Amikor néhány héttel később pünkösöd napján Péter prédikált, akkor ők is ott voltak azok között, akik megtértek Krisztushoz és követői lettek.

A zsidók vezetőit azonban nem változtatták meg az események. A Jézussal szembeni gyűlöletük nem csökkent. Az a sötétség, amely a keresztre feszítéskor betakarta a földet, nem volt sűrűbb, mint az a lelki sötétség, amely még mindig elborította a papok és a főemberek elméjét. Jézus születésekor a csillag ismerte Krisztust, és a bölcs

férfiakat elvezette a jászol-bölcsőhöz, amelyben a gyermek Jézus feküdt. A mennyei seregek ismerték Krisztust és dicséretet énekeltek a Bethlehem vidékén elterülő mező fölött. A tenger ismerte hangját és engedelmeskedett parancsának. A betegség és a halál felismerték hatalmát, és átengedték Neki áldozataikat. A nap ismerte Őt, és haláltusájának a látványa elől eltakarta arcának világosságát. A sziklák ismerték Őt, és kiáltására darabokra törtek össze. Az élettelen természet ismerte Krisztust, és tanúbizonyságot tett istenségéről. A papok és Izrael főemberei azonban nem ismerték fel Benne Isten Fiát.

A papok és a főemberek mégsem nyugodtak meg. Megvalósították szándékukat Krisztus halálra adásával, de nem érezték meg a győzelemnek azt az érzetét, amelyet elvártak. Még nyilvánvaló diadaluk órájában is kétségek gyötörték őket, mert nem tudták, hogy mi történik legközelebb. Hallották a kiáltást: “Elvégeztetett” (Jn 19:30), “Atyám, a te kezeidbe teszem le az én lelkemet” (Lk 23:46). Látták, hogy a sziklák szétrepedtek, és megéreztek a hatalmas földrengést; nyugtalankodtak és szorongtak.

Irigyelték Krisztusnak az emberekre gyakorolt befolyását, mikor még élt. Most pedig még a halott Krisztusra is irigykedtek. Jobban, sokkal jobban rettegtek a halott Krisztustól, mint ahogy valaha is félték az élő Krisztustól. Rettegtek attól, hogy az emberek figyelmüket továbbra is a keresztre feszítésnél lejátszódó eseményekre irányították. Félték az azon a napon elkövetett cselekedeteik következményeitől. Semmiképpen nem akarták, hogy Krisztus teste a keresztfán maradjon szombat napján. A szombat kezdete már közel volt, és a kereszten függő testek megsértenék a szombat szentségét. Így ürügyként használva ezt, a zsidó vezetők Pilátus engedélyét kérték arra, hogy siettethessék az áldozatok halálát, és testüket még napnyugta előtt eltávolíthassák a keresztről.

Pilátus éppen úgy húzódozott attól, hogy Jézus teste a kereszten maradjon, mint a zsidó vezetők. Miután elnyerték hozzájárulását, a tolvajok lábait eltörték, hogy siettessék haláluk bekövetkezését. Jézust azonban már halva találták. A durva katonákat megszelídítette az, amit hallottak és láttak Krisztussal kapcsolatban. Ezek az élményeik visszatartották őket attól, hogy Jézus lábait is eltörjék.

[680] Így Isten Bárányának a feláldozásával betöltötték a húsvét törvényét. “Ne hagyjanak meg abból semmit reggelig és annak csontját meg

ne törjék; a páskhának minden rendtartása szerint készítsék el azt” (4Móz 9:12).

A papok és a főemberek elképedtek, amikor Krisztust halottként találták meg. A kereszthalál hosszadalmas haldoklás volt. Nehéz volt meghatározni, hogy mikor szűnt meg a keresztre feszített áldozat élete. Hallatlan dolog volt, hogy valaki a keresztfeszítés hatodik órájában meghaljon. A papok meg akartak bizonyosodni Jézus haláláról. Ösztönzésükre a katonák dárdát döftek az Üdvözítő oldalába. A sebből, amely így keletkezett, vér és víz folyt. Ezt a szemlélők mind észrevették. János nagyon pontosan közli ezt az eseményt. Azt mondja: “Hanem egy a vitézek közül dárdával döfé meg az Ő oldalát, és azonnal vér és víz jöve ki abból. És aki látta, bizonyoságot tett és igaz az ő tanúbizonysága; és az tudja, hogy ő igazat mond, hogy ti is higgyetek. Mert azért lettek ezek, hogy beteljesedjék az írás: Az ő csontja meg ne törettessék. Másutt ismét így szól az írás: Néznek majd arra, akit általszegeztek” (Jn 19:34-37).

A feltámadás után a papok és a főemberek egy jelentést közöltek, amely szerint Krisztus nem halt meg a kereszten, hanem csak elájult és azután újra magához tért, feléledt. Egy másik jelentés azt erősítette, hogy az, amit a sírboltba tettek, nem volt valóságos húsból és csontokból való test, hanem csak valami testhez hasonló anyag. A római katonák cselekedete azonban megcáfolja ezt a hazugságot. Ezek a katonák azért nem törték el Jézus lábait, mert látták, hogy már halott volt. Az oldalát csak azért szúrták át, hogy kielégítsék a papokat. Ha Jézus élete még nem aludt volna ki, akkor ez a dárdadöfés okozta seb idézte volna elő azonnali halálát.

Nem a dárdadöfés, nem a kereszten elszenvedett fájdalom volt az, ami Jézus halálát okozta. Az a kiáltás, amit Jézus “nagy fennszóval” (Mt 27:50); “nagy szóval” (Lk 23:46) bocsátott ki a száján, a vérből és vízből álló patak, amely Jézus oldalából kifolyt, azt mutatta, hogy megtört szíve okozta halálát. Szívét a lelki kínszenvedés törte össze. A világ bűne volt az, ami Krisztust megölte.

Krisztus halálával megsemmisültek tanítványai reményei. Rátékintettek lecsukódott szemhéjára, lehorgasztott fejére, a vértől összetapadt hajára, átszúrt kezeire és lábaira, és lelki fájdalmuk leírhatatlan volt. Az utolsó pillanatig nem hitték el, hogy Krisztus meghal. Nehezen tudták elhinni, hogy valóban halott volt. A szomorúság annyira elárasztotta őket, hogy nem tudták emlékezetükbe idézni

azokat a szavait, amelyekkel megjövendölte nekik ezt. Most semmi vigaszt nem találtak abban, amit előzőleg mondott nekik. Csak a keresztet látták, és a kereszt vérző áldozatát. A jövőt kétségbeesésük és reménytelenségük elsötétítette szemeik előtt. Jézusban való hitük meghalt. Urukatonban sohasem szerették úgy, mint éppen most. Előzőleg sohasem érezték át annyira jelentőségét és jelenlétének szükséges voltát, mint most.

Krisztus holtteste nagyon drága volt tanítványai számára. Méltó, megtisztelő módon szerették volna eltemetni, de nem tudták, miként végezzék el. Jézust hamisan a római hatalom elleni lázadás büntetésével vádolták meg, és ezért ítélték kereszthalálra. Azok számára, akiket ezért az árulásért ítélték halálra, különleges, a gonosztevők számára fenntartott temetkezési helyet jelöltek ki. János, a szeretett tanítvány a galileai asszonyokkal együtt a keresztnél maradt. Nem hagyhatták, hogy Uruk holttestével az érzéketlen római katonák foglalkozzanak kénytelen-kelletlen, és egy tisztességtelen sírba temessék el. Ezt azonban nem tudták megakadályozni. A zsidó hatóságoktól semmi kedvezményt nem kaptak, és Pilátusra sem volt semmi befolyásuk.

Ebben a szükséghelyzetben arimathiai József és Nikodémus sietett a tanítványok segítségére. Mindketten tagjai voltak a szanhedrinnek - a főtanácsnak -, és Pilátussal is ismeretségben voltak. Mindketten jó módú és befolyásos emberek voltak. Úgy határoztak, hogy Jézus testének megtisztelő temetésben kell részesülnie.

József merészen elment Pilátushoz, és elkérte tőle Jézus testét. Pilátus most értesült először arról, hogy Jézus valóban meghalt. Ellentmondásos jelentések futottak be hozzá a keresztre feszítést kísérő eseményekről, de Krisztus halálának a hírét szándékosan nem közölték vele. Pilátust, a papok és a főemberek óvták, a tanítványok - Krisztus testéről terjesztett - "félrevezető" beszédeitől. Miután meghallgatta József kérését, és hallott Jézus haláláról, azonnal elküldött a századosért, aki az őrség parancsnoka volt a keresztnél, és tőle is értesült Jézus halálának a bizonyosságáról. Beszámolót is kért tőle a Golgotán lejátszódott eseményekről. A százados jelentése megerősítette azt, amit József elmondott.

Pilátus teljesítette József kérését. Mialatt János Mestere temetése miatt nyugtalankodott, József visszatért, Pilátus Krisztus testére vonatkozó rendeletével.

Nikodémus pedig mirha és áloé nedvek drága keverékét teremtette elő és hozta el (melynek súlya körülbelül harminc kilogramm volt) Krisztus holttestének a bebalzsamozására. A legtekintélyesebbek sem részesülhettek volna nagyobb tiszteletben halálukban egész Jeruzsálemben. A tanítványok elképedtek, mikor azt látták, hogy ezeknek a jómódú főembereknek éppen úgy szívügyük volt uruk temetése, mint nekik.

Sem József, sem Nikodémus nem fogadta el az Üdvözítőt, míg élt. Tudták, hogy egy ilyen lépés kizárta volna őket a szanhedrinből. Azt remélték, hogy befolyásukkal meg tudják Őt oltalmazni a szanhedrin ülésein. Egy ideig úgy látszott, hogy sikerül céljukat elérniük. A papok azonban, amikor észrevették Krisztus iránt tanúsított jóindulatukat, megghiúsították terveiket. Távollétükben ítélték el Jézust, és adták kereszthalálra. Most, hogy Krisztus halott volt, nem rejtették többé véka alá Krisztus iránt érzett szeretetüket. Mialatt a tanítványok féltek nyíltan Krisztus követőinek mutatni magukat, József és Nikodémus bátran a segítségükre siettek. Ezeknek a gazdag és tisztelt embereknek a segítségére nagy szükség volt ezekben az órákban. Meg tudták tenni halott Mesterükért azt, aminek a megtétele lehetetlen volt a szegény tanítványok számára. Jómóduk és befolyásuk nagy mértékben megvédte őket a papok és a főemberek rosszindulatától.

Szelíden és tisztelettudóan saját kezükkel vették le Jézus testét a keresztről. Együttérzésük könnyei kicsordultak szemükből, mikor ránéztek Jézus összezúzott és szétszaggatott testére. Józsefnek volt egy új, sziklába vágott sírboltja. Ezt a maga számára tartotta fenn. Ez a sírbolt a Golgota közelében volt, és ezt most Jézus számára készítette elő. A holttestet a Nikodémus által hozott illatos fűszerekkel együtt gondosan beburkolták egy vászon lepedőbe, és a Megváltót így tették a sírboltba. Ott a három tanítvány kiegyengette Jézus eltorzult végtagjait, és összezúzott kezeit összekulcsolva helyezték élettelen mellére. A galileai asszonyok eljöttek, hogy megnézzék, mindent megtettek-e, amit meg lehetett tenni a szeretett, halott Mesterért. Ekkor látták, hogy egy súlyos követ hengerítettek a sírbolt bejáratához; majd otthagyták az Üdvözítő sírját. Ezek az asszonyok voltak az utolsók a keresztnél, és utolsók Krisztus sírboltjánál. Mialatt az estéli árnyak már kezdtek ráborulni a földre, Mária

[683] Magdaléna és a másik Mária ott időzött, ott állt Uruk nyugvóhelye körül. A szomorúságtól könnyeiket ontották Uruk halála miatt.

Visszatérének pedig “és szombaton nyugovának a parancsolat szerint” (Lk 23:57).

Soha el nem felejthető szombat volt az a szomorú tanítványok számára; a papok, a főemberek, az írástudók és a nép számára is. A szombatra való felkészülés napján, mikor lenyugodott a nap, megszólaltak a trombiták és jelezték a szombat kezdetét. A húsvétot úgy tartották meg, mint ahogy századok óta meg szokták tartani, miközben Azt, Akire a húsvét ünnepe mutatott, gonosz kezekkel megölték, és most József sírboltjába feküdt. Szombaton a templom udvarai megteltek Isten imádóival. A főpap, aki a Golgotán Krisztust kicsúfolta, gyalázta, már ott volt, felöltötte magára ragyogó papi ruházatát. Fehér süveges papok buzgón töltötték be feladatukat. Néhányan azonban a jelenlévők közül nem voltak nyugodtak, mikor a teheneket és a kecskéket bűnért való áldozatként megölték. Bár nem ismerték fel, hogy a jelkép találkozott a valósággal, és egy örökévaló áldozat hozatott a világ bűneiért; nem tudták, hogy többé nem volt semmi érték a szertartásos istentiszteletek bemutatásában. Mégis, soha azelőtt, emberek nem vettek részt istentiszteleten ilyen ellentmondásos érzésekkel. A trombiták, a zeneszerszámok és az énekesek hangja éppen olyan hangos és tiszta volt, mint azelőtt. Az idegenszerűség érzése azonban mindent és mindenkit átítatott. Egymásután kérdezősködtek arról a különös eseményről, ami történt. Mindenideig a legszentebb helyet megőrizték mindenféle behatolástól. Most azonban mindenkinek a szeme előtt feltárult. A kárpit nehéz függönye, amit tiszta lenvászonból készítettek, és arannyal, skarláttal és bíborral gyönyörűen telehímezték, a tetejétől az aljáig, kettéhasadt. Az a hely, ahol az Úr találkozott a főpappal, hogy közölje vele dicsőségét; az a hely, amely Isten szent kihallgatási terme volt. Mindenkinek a szeme láttára, nyitva állott. Egyszerűen olyan helyé lett, amelyet az Úr nem ismert el többé. A papok homályos előérzettel szolgáltak az oltár előtt. A legszentebb hely szent titkának a feltárulása az eljövendő balsorstól való félelemmel és retteggéssel töltötte meg őket.

Sokaknak az elméjét foglalkoztatták azok a gondolatok, amelyeket a Golgotán lejátszódott események ébresztettek fel bennük. A keresztre feszítéstől kezdve a feltámadásig sok álmatlan szem

fürkészte, vizsgálta a próféciákat. Egyesek meg akarták ismerni annak az ünnepnek a teljes értelmét, amelyet éppen akkor ünnepeltek meg. Mások bizonyítékot akartak találni arra, hogy Jézus nem az volt, akinek magát mondta. Ismét mások szomorú szívvel kutattak olyan bizonyítékok után, amelyek azt igazolták, hogy ő volt az igazi Messiás. Bár Szentírás-kutatásaikban különböző célokat tartottak szemük előtt, mindazonáltal mindnyájan ugyanarról az igazságról győződtek meg; arról az igazságról, hogy prófécia teljesedett be az elmúlt néhány nap eseményeiben, és a Megfeszített a világ Megváltója. Sokan azok közül, akik jelen voltak azon az istentiszteleten, soha többé nem vettek részt a húsvéti szertartásokban. Még a papok közül is sokan meggyőződtek Jézus nemes jelleméről. Ezek nem hiába kutatták az Írásokat, mert feltámadása után elismerték Jézust, Isten Fiának.

Nikodémus, mikor Jézust a kereszten látta függeni, visszaemlékezett Jézusnak azokra a szavaira, amelyeket éjnek idején az Olajfák-hegyén mondott: “Amiképpen felemelte Mózes a kígyót a pusztában, akképpen kell az ember Fiának felemeltetnie. Hogy valaki hiszen Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3:14-15). Azon a szombaton, amikor Krisztus a sírban feküdt, Nikodémusnak alkalma volt az elmélkedésre. Most tisztább fény világosította meg elméjét, és azok a szavak, amelyeket Jézus mondott neki, nem voltak többé titokzatosak számára. Úgy érezte, sokat veszített azzal, hogy Jézussal nem volt szorosabb kapcsolatban földi élete folyamán. Most emlékezetébe idézte a Golgotán lejátszódott eseményeket. Krisztusnak az az imádsága, amelyet gyilkosaiért mondott és a haldokló tolvaj kérdésére adott válasza a szívéhez szólt ennek a tanult tanácstagnak. Lelki szemeivel ismét feltekintett a haláltusáját vívó Üdvözítőre; lelki füleivel ismét hallotta Krisztus utolsó kiáltását: “Elvégeztetett!” (Jn 19:30), s ez a Győztes szavaként hangzott el. Ismét látta a rengő, ingadozó földet, az elsötétült eget, az elhasadt függönyt, a megremegő sziklákat, és hite örökre megerősödött. Ugyanaz az esemény, amely megsemmisítette a tanítványok reménységét, Józsefet és Nikodémust meggyőzte Jézus Istenségéről. Félelmüket legyőzte egy erős és megrendíthetetlen hit bátorsága.

Krisztus soha nem vonta úgy magára a sokaság figyelmét, mint most, amikor a sírboltban feküdt. Eddigi szokásaiknak megfelelően az emberek most is elvitték a templom udvaraiba betegeiket és

[685]

szenvédő szeretteiket és azt kérdezték: Ki tudná nekünk megmondani, hogy hol van a názáreti Jézus? Sokan messziről jöttek, hogy megtalálják Őt, aki meggyógyította a betegeket és feltámasztotta a halottakat. Mindenfelől ez a kiáltás hallatszott: Krisztust, a gyógyítót akarjuk! ez alkalommal azokat, akikről azt gondolták, hogy a lepra előjelei mutatkoztak meg rajtuk, megvizsgálták a papok. Sokaknak azt a megállapítást kellett hallaniuk, hogy férjük, feleségük vagy gyermekük leprás, és tudomásul venniük azt az ítéletet, hogy ezeknek el kell távozniuk védelmet nyújtó otthonukból és le kell mondaniuk barátaik gondoskodásáról, az idegeneket pedig ezzel a szomorú kiáltással kell figyelmeztetniük: “Tisztátalan! Tisztátalan!” A názáreti Jézus jóságos kezei azonban - amelyek sohasem tagadták meg, hogy gyógyító erővel érintsék meg a visszatartó leprást - a mellén összekulcsolva feküdtek. Azok az ajkak, amelyek mindig ezekkel a vigasztaló szavakkal feleltek a leprások kérésére: “Akarom, tisztulj meg” (Mt 8:3), most némák voltak. Sokan folyamodtak a főpapokhoz és a főemberekhez együttérzésért és szabadításért, de hiába. Nyilvánvalóan azt akarták, hogy az élő Krisztus legyen ismét közöttük. Állhatatos megfontoltsággal Őt keresték. Nem akartak lemondani arról a szándékukról, hogy megtalálják Őt. A templom udvaraiból azonban kikergették őket. A kapuknál pedig katonák álltak, hogy visszatartsák a sokaságot, amely követelődött, hogy engedjék belépni őket, mert elhozták magukkal betegeiket és halálukkal.

A szenvedők, akik azért jöttek, hogy meggyógyuljanak az Üdvözítő segítségével, keserűen csalódtak. Az utcák megteltek jajveszékelőkkel. Betegek haltak meg Jézus gyógyító érintésének hiánya miatt; hiába kérték az orvosok tanácsát és segítségét. Senkiben sem volt az a képesség, amellyel Krisztus rendelkezett. Ő pedig ott feküdt József sírjában.

A szenvedők jajkiáltása ezrek elméjében tudatosította azt a meggyőződést, hogy egy nagy világosság aludt ki a világból. Krisztus nélkül áthatolhatatlan sötétség volt a földön. Sokan azok közül, akik hangjukkal felduzzasztották a “Feszítsd meg! Feszítsd meg őt!” (Lk 23:21) kiáltásnak az erejét, csak most jöttek rá arra a csapásra, balsorsra, amely őket érte. Ezért most éppen olyan buzgón azt kiáltanák: Add nekünk Jézus! Bárcsak még mindig élne!

Mikor az emberek megtudták, hogy Jézust a papok halálra adták és megölték, elkezdtek kérdezősködni halála felől. A törvényszéki tárgyalás részleteit, amennyire csak lehetséges volt, titokban tartották. Azon idő alatt azonban, amíg még a sírban volt, a neve hangzott ezrek ajkán és mindenütt elterjesztették a jelentéseket a törvényszéki tárgyalásutánzatról, és a papok és a főemberek embertelenségéről. [686] Értelmes emberek felszólították ezeket a papokat és főembereket, hogy magyarázzák meg a Messiásról szóló ótestamentumi próféciaikat. Mikor ezek válaszukban valótlanságokat, hazugságokat próbáltak magyarázatul adni, akkor hasonlókká lettek a tébolyodott, a lelkileg összezavarodott emberekhez. A próféciaik Krisztus szenvedéseire és halálára mutattak rá, és ezt nem tudták megmagyarázni. A kérdezősködők közül sokaknak az lett a meggyőződése, hogy az Írások beteljesedtek.

A bosszúállás, amelyről a papok azt gondolták, hogy édes lesz, már keserűvé lett számukra. Tudták, hogy az emberek szigorú rosszallásával találkoztak. Tudták, hogy éppen azok, akiket sikerült nekik Jézus ellen hangolniuk, most megborzadtak saját szégyenteljes cselekedetüktől. Ezek a papok el akarták hitetni az emberekkel, hogy Jézus csaló volt, de hiába. Az emberek közül néhányan ott állottak Lázár sírjánál, és látták, mikor Jézus a halottat visszahozta az életbe. Remegtek a félelemtől, hogy maga Jézus is feltámad a halálból, és ismét megjelenik majd előttük. Hallották, mikor Jézus kijelentette, hogy neki van hatalma élete letevésére, de újbóli felvételére is. Eszükbe jutott, hogy Jézus egyszer azt mondta: “Rontsátok le a templomot és három nap alatt megépítem azt” (Jn 2:19). Júdás mondta el nekik azokat a szavakat, amelyekkel Jézus szólott tanítványaihoz Jeruzsálembé való utolsó utazásuk alkalmával: “Ímé, felmegyünk Jeruzsálembé és az embernek Fia átadatik a főpapoknak és írástudóknak; és halálra kárhoztatják Őt. És a pogányok kezébe adják Őt, hogy megcsúfolják és megostorozzák és keresztre feszítsék; de harmadnap feltámad” (Mt 20:18-19). Mikor ezeket a szavakat hallották, akkor gúnyolódtak és nevettek. Most azonban megemlékeztek arról, hogy Krisztus jövendölései eddig beteljesedtek. Jézus azt mondta, hogy harmadnapon feltámad, és vajon ki tudná megmondani, hogy nem következik-e be ez is? Szereték volna száműzni elméjükből ezeket a gondolatokat, de nem tudták megtenni. Atyjukhoz; az ördöghöz hasonlóan hittek és remegtek.

[687] Most, hogy az izgalom örülete elmúlt, Krisztus képe nyomult be egyre erősebben a papok elméjébe. Úgy látták Őt, ahogy higgadtan és panaszkodás nélkül állott ellenségei előtt, és szó nélkül szenvedte el gúnyolódásaikat és gonoszságukat. Törvényszéki tárgyalásának összes eseményei és a keresztre feszítés emlékei ellenállhatatlan erővel tértek vissza gondolataikba, ami arra a meggyőződésre készítette őket, hogy Jézus az Isten Fia volt. Érezték, hogy Jézus minden pillanatban megállhat előttük, hogy vádlottból vádoló legyen és az elítéltből elítélő, és hogy igazságot követeljen és kapjon gyilkosai halálában.

A papok és főemberek nem sokat tudtak pihenni ezen a szombatnapon. Bár nem lépték át egy nem-zsidó, egy pogány házának a küszöbét, mert félték, hogy bepiszkolják, megfertőztetik magukat, mégis összegyülekeztek, hogy tanácskozzanak Krisztus holttestéről. A halálnak és a sírnak kellett fogva tartani azt, akit keresztre feszítettek. “Másnap pedig, amely péntek után következik, egybe gyűlének a főpapok és a farizeusok Pilátushoz, ezt mondván: Uram, emlékezünk, hogy az a hitető még életében azt mondta volt: Harmadnapra föltámadok. Parancsold meg azért, hogy őrizték a sírt harmadnapig, nehogy az ő tanítványai odamenvén éjjel, ellopják őt, és azt mondják a népnek: Feltámadott a halálból; és az utolsó hitetés gonoszabb legyen az elsőnél. Pilátus pedig monda nékik: Van őrségetek: menjete, őriztessétek, amint tudjátok” (Mt 27:62-65).

A papok utasításokat adtak a sír biztonságba helyezésére. Egy nagy követ helyeztek a sírbolt nyílása elé. Ezt a követ átkötözték kötelekkel, végeit egy szilárd sziklához erősítették, és a római pecséttel lepecsételték. A követ nem lehetett elmozdítani a pecsét letörése nélkül. Katonákból álló őrség állta azután körül a sírhelyet, hogy megakadályozzák felnyitását: A papok mindent elkövettek annak érdekében, hogy Krisztus holttestét ott tartsák, ahová azt tették. A sírboltot olyan biztonságosan pecsételték be, mintha Krisztusnak az örökkévalóságig ott kellett volna nyugodnia.

A gyenge emberek tanácskoztak és terveztek. Ezek a gyilkosok nemigen fogták fel erőfeszítéseik hiábavalóságát. Cselekményükkel azonban Istent dicsőítették. ‘Azok az erőfeszítések, amelyeket azért tettek, hogy megakadályozzák Krisztus feltámadását, a legmeggyőzőbb érveket szolgáltatták annak bizonyítására. Minél nagyobb számú katonát helyeztek el Krisztus sírboltja körül, annál erősebb

lett a tanúbizonyság amellet, hogy Krisztus feltámadott. Krisztus halála előtt évszázadokkal a Szentlélek ezt jelentette ki a zsoltáríró által: “Miért dühösködnek a pogányok és gondolnak hiábavalóságot a népek? A föld királyai felkerekednek és a fejedelmek együtt tanácskoznak az Úr ellen és az ő felkentje ellen: Az egekben lakozó neveti, az Úr megcsúfolja őket” (Zsolt 2:1-4). Római őrségek és római fegyverek erőteleneek voltak ahhoz, hogy az élet Urát bezárják és fogságban tartsák egy sírboltban. Kiszabadulásának órája közel volt.

[688]

“Feltámadott az Úr”

A hét első napjának az éjszakája lassan elmúlt. Eljött a legsötétebb óra, éppen napkelte előtt. Krisztus még mindig rab volt keskeny sírboltjában. A nagy kő a helyén volt. A római pecsét feltöretlen volt. A római katonák őrszolgálatukat tartották. Voltak azonban láthatatlan örök is. A gonosz angyalok seregei összegyülekeztek a sírhely körül. Ha lehetséges lett volna, akkor a sötétség fejedelme, pártütő hadseregével együtt, a sírboltot örökre lepecsételve tartotta volna, és fogva tartotta volna Isten Fiát. A sírt azonban a mennyei seregek is körülvették. Ezek a kiváló erővel rendelkező angyalok is őrizték a sírboltot, és arra vártak, hogy üdvözölhessék az Élet Fejedelmét.

“És ímé nagy földindulás lőn; mert az Úrnak angyala leszállván a mennyből” (Mt 28:2). Isten teljes vértetébe öltözött, az angyal elhagyta a mennyei udvarokat. Isten dicsőségének ragyogó fény sugarai jártak előtte és világították meg ösvényét. “A tekintete pedig olyan volt, mint a villámlás és a ruhája fehér, mint a hó. Az őrizők pedig tőle való féltökben megrettenének és olyanokká lőnek, mint a holtak” (Mt 28:3-4).

Papok és főemberek, hol van őrségetek hatalma? Azok a bátor katonák, akik eddig sohasem rettentek meg emberi erőttől és hatalomtól, most fogolyként viselkedtek, mint akiktől elvették a kardjukat és dárdájukat. Az az arc, amelyre tekintettek, nem egy halandó harcos orcája; ez Isten serege leghatalmasabb harcosának az arca volt. Ő volt az a mennyei hírnök, aki azt a helyet töltötte be a mennyben, amelyből Sátán kibukott. Ez a mennyei hírnök volt az, aki Bethleem halmain kihirdette Krisztus születését. A föld megremegett közeledtére, a sötétség seregei elmenekültek, és amikor elhengerítette a követ a sírbolt bejárata elől, úgy tűnt, hogy a menny jön le a földre. A katonák csak azt látták, hogy úgy mozdította el a nagy követ, mintha az csak egy kis kődarab lett volna. Azután hallották, mikor szólt: “Isten Fia, jöjj elő; Atyád hív Téged.” Látták, hogy Jézus kijött a sírboltból, és hallották, hogy ezt jelentette ki a megnyitott sír fölött: “Én vagyok a feltámadás és az élet” (Jn 11:25). Amint Jézus előjött a

[689]

sírboltból fenséggel és dicsőséggel, a mennyei sereg imádattal hajolt meg a Megváltó előtt és magasztaló énekekkel köszöntötték Őt.

Földrengés jelezte azt az órát, amikor, Krisztus letette az életét, és egy másik földrengés hirdette azt a pillanatot, mikor diadalmasan újra felvette azt. Krisztus, aki győzelmet aratott a halál és a sír fölött, győztesen jött elő a sírboltból, földrengés, felvillanó villámlások és mennydörgések közepette. Isten előre megmondotta, hogy amikor Krisztus újra eljön a földre, akkor “megrázom nemcsak a földet, hanem az eget is” (Zsid 12:26). “Inogva meging a föld, miként a részeg, és meglódul, mint a kaliba” (Ésa 24:20). “Az ég mint írás egybehajtatik” (Ésa 34:4). “Az egek ropogva elmúlnak, az elemek pedig megégve felbomlanak és a föld és a rajta levő dolgok is megégnék” (2Pt 3:10). “De az Úr az ő népének oltalma és az Izrael fiainak erőssége!” (Jóel 3:16)

Jézus halálakor a katonák azt látták, hogy a föld délben sötétségbe burkolódzott. Feltámadásakor pedig azt látták, hogy az angyalok ragyogása megvilágította az éjszakát, és azt hallották, hogy a menny lakói nagy örömmel és diadallal azt énekelték: Te legyőzted a Sátánt és a sötétség hatalmasságait; Te győzelemmel nyelted el a halált!

Krisztus megdicsőülten jött elő a sírboltból, és a római őrség látta Őt. Szemeiket és figyelmüket Jézus arcára összpontosították, Akit az imént még kigúnyoltak és kinevettek. Ebben a megdicsőített lényben azt a foglyot látták meg, Akit a törvényházban láttak, Azt, Akinek a fejére tövisből fontak koronát. Ő volt Az, Aki ellenállás nélkül állott Pilátus és Heródes előtt, akinek a testét kegyetlen korbácsolással marcangolták szét. Ő volt az, akit felszegeztek a keresztre, Akire a papok és a főemberek teljes önelégültséggel bólogattak fejükkel és ezt mondták: “Másokat megtartott, magát nem tudja megtartani” (Mt 27:42). Ő volt az, akit József új sírboltjába fektettek be. A mennyei rendelet azonban szabadon bocsátotta a sírbolt foglyát. Ha hegyek halmozódtak volna hegyekre, akkor sem tudták volna megakadályozni azt, hogy Krisztus kijöjjön a sírboltból.

Az angyalok és a megdicsőült Üdvözítő látványára a római őrség tagjai összeestek és olyanok lettek, mint a holtak. Mikor a mennyei kíséret eltűrt szemeik elől, akkor álltak lábukra és olyan gyorsan, amilyen gyorsan remegő végtagjaik csak vinni tudták őket, a kert kapujához siettek. A részeghez hasonlóan, ingadozva siettek a város

felé vezető úton, és elmondták mindazoknak, akikkel csak találkoztak a csodálatos eseményt. Útban voltak Pilátushoz, de a hírt már a zsidó hatóságokhoz is elvitték, a főpapok és a főemberek elküldtek érettük, mert először ők kívántak velük találkozni. Különleges látványt nyújtottak ezek a katonák. A félelemtől remegve, falféher arccal tettek tanúbizonyságot Krisztus feltámadásáról. Ezek a katonák mindent úgy mondtak el, amint látták. Nem volt idejük arra, hogy a puszta igazság helyet valami mást gondoljanak ki, mást mondjanak. Fájdalmas arckifejezéssel ezt mondták: Isten fia volt az, akit keresztre feszítettek. Hallottuk, mikor egy angyal mennyei fenségként, a dicsőség királyaként nevezte Őt.

A papok arca olyan lett, mint a halottaké. Kajafás megpróbált szólni. Az ajkai mozogtak, de nem bocsátottak ki semmi hangot. A katonák éppen készültek elhagyni a tanácstermet, mikor egy hang megállította őket. Kajafás végre megszólalt: "Várjatok, várjatok" - mondotta. "Ne mondjátok el senkinek azt, amit láttatok."

Azután egy hazug jelentést adtak a katonák szájába. "Mondjátok, - kérték őket a papok - hogy az ő tanítványai odajövének éjjel, ellopák őt, mikor mi aluvánk" (Mt 28:13). Itt a papok abba a verembe estek bele, amelyet másnak ástak. Miként mondhatták a katonák azt, hogy a tanítványok lopták el Jézus holttestét, mikor elaludtak? Ha aludtak, akkor hogyan tudhatták? Ha pedig a katonák vétkeseknek bizonyultak Krisztus holttestének az ellopásában, akkor vajon nem a papok lettek volna-e az elsők, hogy elítéljék őket? Vagy, ha az őrszemek elaludtak a sírnál, akkor elsőként nem a papok vádolták volna-e be őket Pilátusnál?

A katonák megrémültek arra a gondolatra, hogy az őrhelyen való elalvás vádját vonják magukra. Olyan fegyelemsértés volt ez, amelyért halálbüntetés járt. Tegyenek-e hamis tanúvallomást, csapják be az embereket, és sodorják-e saját életüket veszélybe? Nem harcolták-é meg fárasztó őrködésüket álmatlan virrasztással? Miként állhatnának meg az elkövetkező kihallgatáson éppen még a felkínált pénz ismeretében is, ha hamis tanúvallomást tesznek?

[691] Azért, hogy elhallgattassák a katonák bizonyágtételét arról, amittől féltek, a papok megígérték, hogy szavatolják az őrség biztonságát, mivel szerintük Pilátus sem kívánja, hogy olyan beszámoló terjedjen el az eseményről, mint amilyent ők adtak. Végül is a római katonák pénzért eladták megvesztegethetetlenségüket a zsidóknak. Az igaz-

ság legmegdöbbentőbb hírével megterhelve mentek be a papok elé; és pénzzel megterhelve mentek el tőlük. Nyelvükön ott volt már egy hazug jelentés, beszámoló, amit a papok szerkesztettek és eszeltek ki számukra.

Közben a Krisztus feltámadásáról szóló hír eljutott Pilátushoz. Ámbár Pilátus volt a felelős Krisztus halálra adásáért, viszonylag nem nagyon érzett nyugtalanságot azért, amit tett. Ha kelletlenül és a szánalom érzésével a szívében ítélte is el az Üdvözítőt, mind ez ideig nem érzett igazi lelkiismeret-furdalást. Most megrettenve bezárkózott a házába és úgy döntött, hogy nem akar senkit sem látni. A papok azonban mégis megjelentek színe előtt, és elmondták neki azt a történetet, amelyet kieszeltek, és arra ösztönözték, hogy ne vegyen tudomást az őrszemek kötelességmulasztásáról. Mielőtt hozzájárult volna ehhez, bizalmasan maga is kikérdezte az őrséget. Ezek, saját biztonságukat féltve, nem mertek eltitkolni semmit sem, és Pilátus kiszedett belőlük egy hiteles beszámolót mindarról, ami a sírboltnál történt. Nem vitte bíróság elé az ügyet, de ettől az időtől kezdve nem érzett békességet a szívében.

Mikor Jézust sírba tették, Sátán diadalt ült. Azt remélte, hogy az Üdvözítő nem veszi fel az életét ismét. Az Úr testére ő maga tartott igényt, és elhelyezte őrségét a sír körül, és megpróbálta Krisztust fogságba vetett rabként tartani. Elkeseredett és megharagudott, mikor a mennyei hírnök közeledtére angyalai elmenekültek. Mikor azt látta, hogy Krisztus diadalmasan lép ki a sírjából, tudatára ébredt annak a ténynek, hogy királyságának vége lett, és hogy végül neki is meg kell halnia.

A papok azzal, hogy Krisztust halálra adták, a Sátán eszközeivé tették magukat. Most teljesen a Sátán hatalmában voltak. Belegabalyodtak egy csapdába, amelyből nem láttak más kiutat, csak azt, hogy tovább folytatják Krisztus elleni hadviselésüket. Mikor meghallgatták az őrszemek jelentését Krisztus feltámadásáról, elkezdtek félni a nép haragjától. Úgy érezték, hogy saját életük is veszélyben forog. Az egyetlen reménység az volt a számukra, hogy sikerül Krisztust csalónak feltüntetniük feltámadása letagadásával. Megvesztegették a katonákat, és biztosították Pilátus hallgatását, csendben maradását. Hazug beszámolójukat terjesztették közel és távol. Voltak azonban olyan tanúk is, akiket nem tudtak elhallgattatni. Sokan hallották a katonák bizonyágtevését Krisztus feltámadásáról. Azután a halot-

tak közül is egyesek, akik Krisztussal együtt jöttek elő a sírjukból, megjelentek sokaknak, és kijelentették, hogy Krisztus feltámadott. A jelentéseket azokról a személyekről, akik látták ezeket a feltámadottakat, és hallották a bizonyágtevésüket, elvitték a papokhoz is. A papok és a főemberek folyamatosan attól féltek, hogy az utcákon való járásuk-kelésük közben, vagy saját otthonuk magányosságában szemtől szembe találják magukat Krisztussal. Úgy érezték, hogy nem voltak biztonságban. A rezesek és záruk nagyon szegényes védelmet nyújtottak nekik Isten Fiával szemben. Éjjel és nappal arra a rettenetes jelenetre kellett gondolniuk, mikor a helytartó rezidenciájának az udvarán az egész néppel együtt ezt kiáltozták: “Az ő vére mi rajtunk és a mi magzatainkon” (Mt 27:25). Emlékezetükben sohasem halványodott el ennek a jelenetnek a képe.

Mikor a hatalmas angyal szava elhangzott Krisztus sírjánál ezt mondván: “Atyád hív téged”, akkor az Üdvözítő előjött a sírból azzal az élettel, amely önmagában volt. Most igazolódtak Jézus szavai: “Én leteszem az én életemet, hogy újra felvegyem azt Van hatalmam letenni azt és van hatalmam ismét felvenni azt” (Jn 10:17-18). Most teljesedett be a prófécia is, amelyet a papoknak és a főembereknek mondott: “Rontsátok le a templomot és három nap alatt megépítem azt” (Jn 2:19).

József feltört sírboltja felett Krisztus győzedelmesen jelentette ki: “Én vagyok a feltámadás és az élet” (Jn 11:25). Ezeket a szavakat csak egy Istenség mondhatta el. Minden teremtett lény Isten akaratából és hatalmából él. Mindnyájan függő viszonyban levő elfogadói az Istentől való életnek. A legmagasabb rangú szeráftól a legalázatosabb lelkes lényig mindenki az életnek ebből a forrásából töltődik meg élettel. Csak az, Aki Istennel egy, mondhatja el: van hatalmam, hogy letegyem az életemet, és van hatalmam, hogy ismét felvegyem azt. Istenségében Krisztusnak megvolt a hatalma arra, hogy széttörje a halál bilincseit.

Krisztus feltámadt a halottak közül első gyümölcseként azoknak, akik elaludtak. Előképe volt a kévelengetésnek. Feltámadása éppen azon a napon következett be, mikor a kévelengetést kellett bemutatni az Úr előtt. Több mint ezer évig hajtották végre ezt a jelképes ceremóniát.

[693]

A szántóföldekről az első megérett, magas gabonakalászokat összegyűjtötték. Amikor az emberek felmentek Jeruzsálembe, akkor

az első termésből kötött kévétet lengették hálaáldozatként az Úr előtt. Amíg ez a felajánlás meg nem történt, a sarlóval nem érintették meg a gabonaszálakat, nem gyűjthették és köthették azokat kévékbe. Az Istennek felajánlott kévék ábrázolták azt a nagy lelki aratást, amelynek a kalászeit és kévétet be kellett takarítani Isten országa számára. Krisztus feltámadása az előképe és a záloga az igazak feltámadásának. “Mert ha hisszük, hogy Jézus meghalt és feltámadott, azonképpen az Isten is előhozza azokat, akik elaludtak, a Jézus által ővele együtt” (1Thess 4:14).

Mikor Krisztus feltámadott, a foglyok sokaságát hozta elő a sírjaikból. A halálakor bekövetkezett földrengés megnyitotta sírjaikat, és amikor feltámadt, akkor vele együtt előjöttek ezekben a megnyílt sírokban nyugvó halottak is. Ezek olyan halottak voltak, akik míg éltek, Isten munkatársai voltak, és akik életük árán is bizonyosságot tettek az igazságról. Most Krisztus mellett kellett nekik bizonyosságot tenniük, aki feltámasztotta őket a halálból.

Földi szolgálata alatt Jézus életre hívott néhány halottat. Feltámasztotta a naini özvegyasszony fiát, és egy főembernek, név szerint Jairusnak a leányát és Lázárt. Ezeket azonban nem ruházta fel halhatatlansággal. Feltámadásuk után is még mindig alá voltak vetve a halálnak. Azok azonban, akik Krisztus feltámadásakor jöttek elő a sírjukból, már az örök életre támadtak fel. Vele együtt emelkedtek fel a halál felett aratott győzelmének bizonyoságaiként, diadalemlékeiként. Ezek - mondta Krisztus -, többé nem foglyai a Sátánnak, mert megváltottam őket. Hatalmam első gyümölcseiként kihoztam őket sírjukból, hogy velem legyenek ott, ahol én vagyok, és hogy soha többé ne lássanak halált, és ne tapasztaljanak szomorúságot.

Ezek a Krisztussal együtt feltámadott halottak mentek be a városba, és jelentek meg sokaknak és mondták el mindenkinek, hogy Krisztus feltámadott a halottak közül, és mi is vele együtt támadunk fel. Így vált letagadhatatlanná a feltámadás igazsága. A feltámadott szentek tettek tanúbizonyosságot a próféta szavainak igazsága mellett. “Megelevenednek halottaid és holttesteim fölkelnek” (Ésa 26:19). Feltámadásuk szemléltette a prófécia beteljesedését: “Serkenjetez föl és énekeljetez, akik a porban lakoztok, mert harmatod az élet harmata és visszaadja a föld az árnyakat!” (Ésa 26:19).

A hívő emberek számára Krisztus a feltámadás és az élet. Üdvözítőnkél Isten helyreállította azt az életet, amely a bűn által elve-

szett. Mivel az életet önmagában hordozza, azért meg tudja eleveníteni azokat, akiket akar. Isten felruházta őt a halhatatlanság adásának a jogával. Azt az életet, amelyet letett ember voltában, ismét felveszi és az emberiségnek adja. “Én azért jöttem - mondta -, hogy életük legyen és bővülködjenek” (Jn 10:10). “Valaki pedig abból a vízből iszik, amelyet én adok néki, soha örökké meg nem szomjúhozik; hanem az a víz, amelyet én adok néki, örök életre buzgó víznek kútfeje lesz őbenne” (Jn 4:14). “Aki eszi az én testemet, és issza az én véretem, örök élete van annak, és én feltámasztom azt az utolsó napon” (Jn 6:54).

A hívő emberek számára a halál csak egy röpké pillanat és nincs nagy jelentősége. “Ha valaki megtartja az én beszédemet, nem lát halált soha örökké nem kóstol halált örökké” (Jn 8:51-52). A keresztények számára a halál csak elalvás, egy pillanatnyi csendesség és sötétség. A Krisztussal való élet Istenben elrejtett élet. “Mikor a Krisztus, a mi életünk megjelen, akkor majd ti is Ővele együtt, megjelentek dicsőségben” (Kol 3:4).

Azt a hangot, amely a keresztről ezt kiáltotta: “Elvégeztetett!” (Jn 19:30) - a halottak is meghallották. Ez a hang átütötte a sírok falait és megparancsolta az alvóknak, hogy keljenek fel. Így lesz majd, mikor Krisztus hangja felharsan az égből. Ez a hang behatol majd a sírokba, kinyitja a sírboltokat és a Krisztusban meghaltak feltámadnak. Üdvözítőnk feltámadásakor csak néhány sír tárult fel. Második eljövetelekor azonban minden drága halottunk meghallja majd az Ő hangját és előjönnek a dicsőséges és halhatatlan életre. Ugyanaz a hatalom, amely feltámasztotta Krisztust a halottak közül, feltámasztja majd az Ő egyházát is, és megdicsőíti azt Vele, minden fejedelemségek, minden hatalmasságok és minden más név felett, amely adatott, nemcsak ebben a világban, hanem az eljövendőben is.

“Mit sírsz?”

Azok az asszonyok, akik Krisztus keresztyénél álltak, órákig vigyáztak és vártak a szombat elmúlására. A hét első napján már nagyon korán útban voltak a sírbolthoz. Magukkal vitték az értékes fűszereket, hogy megkenjék az Üdvözítő testét. Nem gondoltak a feltámadására. Reménységük napja leáldozott, és sötét éjszaka telepedett a szívükre. Útközben beszélgettek, részletesen megemlékeztek Krisztus irgalmas cselekedeteiről és vigasztalást nyújtó szavairól. Erre az ígéretre azonban nem emlékeztek: “Ismét meglátlak majd titeket” (Jn 16:22).

Nem volt tudomásuk arról, hogy az éppen most következik majd be. Közeledtek a kerthez. Menet közben csak azt fontolgatták: “Kicsoda hengeríti el nekünk a követ a sírbolt szájáról?” (Mk 16:3). Azt tudták, hogy ők nem bírják elmozdítani a követ. Mégis tovább mentek útjukon a sírbolt felé. Ímé, az ég hirtelen lángoló dicsőséggel kivilágosodott és ez a világosság nem a felkelő naptól volt. A föld megremegett. A sírbolthoz érve az asszonyok azt látták, hogy a nagy követ elhengerítették. A sír pedig üres volt.

Az asszonyok nem mind ugyanabból az irányból érkeztek a sírbolthoz. Mária Magdaléna volt az első, aki a helyszínre érkezett. Mikor azt látta, hogy a követ elhengerítették, sietve eltávozott, hogy megmondja a tanítványoknak. Közben más asszonyok is odaértek a kertbe. Ezek azt látták, hogy világosság fénylett a sírbolt körül, de Jézus teste nem volt ott. Amint a sírbolt körül álltak, hirtelen észrevették, hogy nincsenek egyedül. Egy fehér ruhába öltözött fiatal férfi ült a sírboltban. Ez volt az az angyal, aki elhengerítette a követ. Emberi alakot öltött magára, hogy meg ne riassa Jézus barátait. A mennyei dicsőség világossága még körülragyogta alakját. Az asszonyok megijedtek. Megfordultak, hogy elfussanak, de az angyal szavai megállították őket: “Ne féljete! - mondotta nekik - A Názáreti Jézust keresitek, aki megfeszítettett; föltámadott, nincsen itt; ímé a hely, ahová Őt helyezék. De menjete el, mondjátok meg az ő tanítványainak és Péternek, hogy előttete megyen

[696]

Galileába” (Mk 16:6-7). Ismét betekintettek a sírboltba, és újból hallották a csodálatos hírt. Emberi alakban egy másik angyal is ott volt a sírboltban, aki azt mondotta nekik: “Mit keresitek a holtak között az élő? Nincs itt, hanem feltámadott: emlékezzetek rá, mint beszélt néktek, mikor még Galileában volt, mondván: Szükség az ember Fiának átadatni a bűnös emberek kezébe és megfeszíttetni és harmadnapon feltámadni” (Lk 24:5-7).

Feltámadott, feltámadott! Az asszonyok újra és újra elmondották ezeket a szavakat. Most már nem volt többé szükség a megkenéshez való fűszerekre. Az Üdvözítő él és nem halott. Most már visszaemlékeztek arra is, hogy Jézus, amikor a haláláról beszélt, akkor azt is megmondotta nekik, hogy majd fel is támad. Micsoda nap ez az egész világ számára! Az asszonyok gyorsan eltávoztak a sírtól; “félelemmel és nagy örömmel, futnak vala, hogy megmondják az ő tanítványainak” (Mt 28:8).

Mária nem hallotta az örömezenetet. Azzal a szomorú hírrel kereste fel Pétert és Jánost: “Elvitték az Urat a sírból és nem tudjuk, hova tették őt” (Jn 20:2). A tanítványok a sírbolthoz siettek és azt látták, amit Mária mondott nekik. Látták, a sírboltban a halotti lepedt és a kendőt, de nem találták ott az Urat. Éppen ez volt a bizonyítéka annak, hogy Krisztus feltámadott. A halotti lepedőket nem hanyagul rakta félre, hanem gondosan összehajtogatva mindegyiket a maga helyére tette. János “lát és hisz vala” (Jn 20:8). Még nem értette meg az Írásnak azt az üzenetét, hogy Krisztusnak fel kell támadnia a halottak közül; de most már visszaemlékezett az Üdvözítő szavaira, amelyekkel megjövendölte feltámadását.

Maga Krisztus volt az, aki a halotti lepedőket gondosan elhelyezte. Mikor a hatalmas angyal lejött a sírbolthoz, akkor egy másik angyal is csatlakozott hozzá, aki társaival őrséget tartott az Úr teste fölött. Mikor a mennyből jött angyal elhengerítette a követ, akkor ez a másik angyal belépett a sírboltba, és kioldozta és levette Jézus testéről azokat a lepedőket, amelyekbe begöngyölték. Az Üdvözítő keze volt azonban az, amely a lepedők mindegyikét összehajtogatta és helyére tette. Jézus szemében, aki a csillagokat éppúgy vezérli, mint a parányi atomokat, semmi sincs, ami nem fontos. Rendet és tökéletességet láthatunk minden munkájában.

[697]

Mária ismét visszament a tanítványokkal a sírhoz. Amikor ezek visszatértek Jeruzsálembe, Mária továbbra is ott maradt. Amint be-

nézett az üres sírboltba, fájdalom töltötte be a szívét. Ekkor két angyalt pillantott meg, egyik a fejénél, a másik a lábánál állott annak a helynek, ahol Jézus feküdt: “És mondának azok néki: Asszony, mit sírsz? Monda nékik: Mert elvitték az én Uramat, és nem tudom, hová tették őt” (Jn 20:13).

Mária azután elfordult még az angyaloktól is, mert azt gondolta, hogy találnia kell valakit, akitől megkérdezheti, mi történt Jézus testével. Ekkor egy másik hang szólította meg: “Asszony mit sírsz? Kit keresel?” (Jn 20:15). Könnyektől fátyolos szemeivel egy férfi alakját látta meg és azt gondolta, hogy a kertész volt az, aki megszólította. Mária ezt mondotta neki: “Uram, ha Te vitted el őt, mondd meg nekem, hová tetted őt, és én elviszem őt” (Jn 20:15). Mária úgy gondolkodott, hogy ha egy gazdag embernek ez a sírboltja túl tiszteletre méltó temetkezési hely volt Jézus számára, akkor ő maga gondoskodik majd egy másik helyről. Volt már egy sír, amelyet Krisztus saját hangja tett üressé, elhagyottá; az a sír, amelyben Lázár feküdt. Nem található-e ott egy temetkezési helyet az Ő Ura számára? Mária úgy érezte, hogy gondoskodása Krisztus drága, keresztre feszített testéről nagy vigasztalást nyújtana neki fájdalmában.

Most azonban saját ismerős hangján Jézus szólott hozzá: “Mária” (Jn 20:16). Mária azonnal felismerte, hogy nem valaki idegen volt az, aki megszólította. Azután megfordult és meglátta maga előtt állni az élő Krisztust. Örömében elfelejtette, hogy Krisztust keresztre feszítették. Úgy ugrott eléje, mintha át akarta volna ölelni a lábait és azt mondotta: “Rabbóni” (Jn 20:16). Krisztus azonban feltartotta a kezét és ezt mondotta neki: “Ne illess engem; mert nem mentem még fel az én Atyámhoz: hanem menj az én atyámfiához és mondd nékik: Felmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz és az én Istenemhez és a ti Istenetekhez” (Jn 20:17). Mária ezek után elment a tanítványokhoz és elvitte nekik ezt az örvendetes hírt.

Jézus nem akarta elfogadni övéinek hódolatát mindaddig, amíg meg nem bizonyosodott arról, hogy az Atya elfogadta áldozatát. Felemelkedett a mennyei udvarokba és ott maga bizonyosodott meg arról, hogy az emberek bűneiért hozott áldozata elégséges az egész emberiség számára, és így vére által mindenki elnyerheti az örök életet. Az Atya jóváhagyta és törvénybe iktatta azt az új szövetséget, amelyet Krisztussal kötött, aminek értelmében Isten bűnbánó és engedelmes embereket kapna, akiket éppen úgy szeretne, mint ahogy

Fiát szereti. Krisztusnak be kellett fejeznie munkáját, és teljesítenie kellett fogadalmát, hogy: “Drágábbá teszem az embert a színaranynál és a férfit az Ofir kincsaranyánál” (Ésa 13:12). A mennyben és a földön Isten minden hatalmat az élet Fejedelmének adott, és Ő visszatért követőihez, akik a bűn világában élnek, hogy részesíthesse őket hatalmából és dicsőségéből.

Mialatt az Üdvözítő Isten jelenlétében volt, és elfogadta Isten ajándékait egyháza számára, addig tanítványai csak az üres sírboltra gondoltak, gyászoltak és sírtak. Az a nap, amely az ujjongás napja volt az egész menny számára, a tanítványok számára a bizonytalanság, a zűrzavar, a tanácstalanság és a nyugtalanság napja volt. Hitetlenségük az asszonyok bizonyágtevésével szemben azt teszi nyilvánvalóvá, hogy hitükben mennyire elcsüggedtek. Krisztus feltámadásának a híre annyira különbözött attól, amit vártak, hogy nem tudták elhinni. Túl jó hír volt ez ahhoz, hogy igaz lehessen - gondolták. Olyan sokat hallottak a tantételekről és a szadduceusok tudományos elméleteiről, hogy az a hatás, amit az elméjükre gyakorolt, a feltámadás vonatkozásában homályossá tette látásukat. Alig-alig tudták, hogy mit jelenthet a halottak közül való feltámadás. Nem voltak képesek megragadni és megérteni a nagy eseményt.

Az angyalok azt mondták az asszonyoknak: “Menjete el, mondjátok meg az ő tanítványainak és Péternek, hogy előttetek megyen Galileába; ott meglátjátok őt, amint megmondotta néktek” (Mk 16:7). Ezek az angyalok őrangyalokként Krisztussal voltak egész földi élete folyamán. Tanúi voltak kihallgatásának és keresztre feszítésének. Hallották tanítványaihoz intézett szavait. Ezt mutatta meg az az üzenet, amit a tanítványoknak adtak át, és amelynek meg kellett volna győznie azokat az üzenet igazságáról. Ilyen szavak csak a feltámadott Úr hírnökeiktől érkezhettek.

“Mondjátok meg az Ő tanítványainak és Péternek” (Mk 16:7) - mondták az angyalok. Krisztus halála óta Pétert a lelkiismeret-furdalás és a bűntudat nagyon leverte. Szégyenletes kijelentései, amelyekkel megtagadta az Urat, valamint az Üdvözítőnek szeretetet és jóságot sugárzó, de ugyanakkor fájdalmas tekintete, amelyet reá vetett, éjjel és nappal lelki szemei előtt voltak. Jézus valamennyi tanítványa közül ő szenvedett a legkeserűbben. Krisztus most mégis arról biztosítja, hogy Isten elfogadta bűnbánatát és megbocsátotta

bűnét. Igen, mert Krisztus most egyedül őt említi meg név szerint tanítványai közül.

[699]

“Mondjátok meg az ő tanítványainak és Péternek, hogy előttek megyen Galileába; ott meglátjátok őt” (Mk 16:7). Tanítványai mind cserbenhagyták Jézust, de a felhívás, hogy találkozzanak vele, mégis mindegyikükhöz szólt. Krisztus nem vetette el őket. Amikor Mária Magdaléna azt mondta nekik, hogy látta az Urat, akkor ő is megismételte Krisztusnak ezt a meghívását egy galileai találkozóra. Harmadízben pedig azok az asszonyok hozták az üzenetet, akiknek Jézus - miután felment az Atyához - megjelent: “Legyetek üdvözölve! Azok pedig hozzá járulván megragadták az ő lábait, és leborulának előtte. Akkor monda nekik Jézus: Ne féljetek; menjetek el, mondjátok meg az én atyámfiaimnak, hogy menjenek Galileába és ott meglátnak engem” (Mt 28:9-10). Feltámadása után Krisztus első munkája a földön az volt, hogy tanítványait meggyőzze irántuk való gondoskodásának változatlanságáról, töretlen szeretetéről és gyengéd figyelméről. Be akarta nekik bizonyítani, hogy Ő volt élő Üdvözítőjük, aki széttörte a halál bilincseit, és akit a halál többé nem tarthat fogságban. Meg akarta velük ismertetni azt a tényt, hogy szíve szeretete ugyanaz maradt irántuk, ami volt, amikor még velük volt szeretett Mesterükként, s ezért újra és újra megjelenik nekik. Szeretete kötelékeivel még szorosabban kötözte őket körül. Menjetek el, mondjátok meg az én atyámfiaimnak, hogy találkozzanak velem Galileában.

Mikor a tanítványok meghallották Krisztusnak erre a találkozóra tett határozott kijelentését, eszükbe jutottak azok a szavak, amelyeket előre szólott nekik feltámadásáról. Éppen most azonban nem ujjongtak. Még mindig nem tudtak megszabadulni kétségeiktől, zavarodottságuktól és kételyeiktől. Még akkor is, mikor az asszonyok közölték velük, hogy ők látták az Urat, a tanítványok nem hitték el ezt nekik. Azt gondolták, hogy az asszonyok valami érzéki csalódás áldozatai lettek.

Úgy tűnt, bajok és nyomorúságok egymásra tornyosultak. Egyik baj követte a másikat. A hét hatodik napján látták meghalni Mesterüket. A következő hét első napján megfosztva találták magukat uruk testétől, és még meg is vádolták őket azzal, hogy ők lopták el azért, hogy így csapják be a népet. Kétségbeesetten igyekeztek tisztázni magukat a hamis állításokkal szemben, amelyeknek a hangja egyre

[700] erősebb lett. Félték a papok ellenségeskedésétől és a nép haragjától. Vágyakoztak Jézus jelenléte után, aki minden zavarodottságukban és tanácstalanságukban megsegítette őket.

Gyakran ismételték ezeket a szavakat: “Pedig mi azt reméltük, hogy Ő az, aki meg fogja váltani az Izraelt” (Lk 24:21). Magányosan és szívükben betegen emlékeztek vissza Krisztus szavaira: “Mert ha a zöldellő fán ezt mívelik, mi esik a száraz fán?” (Lk 23:31). A felházban találkoztak össze. Az ajtókat bezárták és bereteszték, mert tudatában voltak annak, hogy szeretett Mesterük sorsa, végzete bármikor az övék is lehet. Mily nagy lehetett volna az örömük ugyanebben az időben, hiszen az Üdvözítő már feltámadott! A kertben Mária sírva állt, amikor Jézus már egészen szorosan ott volt mögötte. Szemeit annyira elborították a könnyek, hogy nem ismerte fel Őt. A tanítványok szíve annyira megtelt bánattal és fájdalommal, hogy nem hitték el még az angyalok üzenetét sem, de még magának Krisztusnak a szavait sem. Mily sok keresztény cselekszik ma is úgy, miként a tanítványok tettek! Milyen sokan visszhangozzák Mária kétségbeesett kiáltását: “Elvitték az én Uramat és nem tudom, hová tették Őt” (Jn 20:13). Milyen sok embernek lehetne elmondani azokat a szavakat, amelyeket az Üdvözítő mondott el: “Mit sírsz? Kit keresel?” (Jn 20:15). Az Úr pedig szorosan mellettük vagy előttük áll. Könnyeiktől megvakított szemeik azonban nem tudják meglátni, nem tudják felismerni Őt. Az Úr beszél hozzájuk, de ők nem értik azt, amit mond nekik.

Óh, bárcsak a lehajtott fejek felemelkedhetnének; bárcsak a szemek megnyílhatnának, hogy meglássák az Urat; bárcsak a fülek odafigyelnének az Úr hangjára! “Menjetek gyorsan és mondjátok meg az ő tanítványainak, hogy feltámadott a halálból” (Mt 28:7). Parancsoljátok meg nekik, hogy ne tekintessenek József sírboltjára, amelynek a nyílását egy nagy kővel zárták be, és a római pecséttel pecsételték le. Krisztus már nincs ott! Ne tekintsetek az üres sírra! Ne gyászoljatok úgy, mint azok, akik reménytelenek és tehetetlenek! Jézus él, és mert Ő él, mi is élni fogunk. Hálás szívekből, ajkakraól, amelyeket megérintett már a szent tűz, hadd zengjen a boldog ének: Krisztus feltámadott! Krisztus azért él, hogy közben járjon érettünk! Ragadjuk meg ezt a reménységet, és ez a reménység biztos és kipróbált horgonyként tartja meg a lelkünket! Higgy és meg fogod látni Isten dicsőségét!

[701]

Útban Emmaus felé a feltámadottal

A feltámadás napjának késő délutánján két tanítvány útban volt Emmaus felé. Emmaus kis város volt, mintegy tizenkét kilométer távolságra Jeruzsálemtől. Ezeknek a tanítványoknak nem volt kiemelkedő szerepük Krisztus munkájában, de komolyan hittek Benne. Azért mentek fel Jeruzsálembe, hogy megtartsák a húsvétot, és nagyon zavarba ejtették őket azok az események, amelyek nemrég következtek be a szent városban. Reggel hallották a híreket Krisztus testének a sírboltból való elviteléről, és az asszonyok beszámolóját is arról, hogy angyalokat láttak, és találkoztak Jézussal. Most visszatérőben voltak otthonukba, hogy elmélkedjenek és imádkozzanak. Az estébe hajló órában szomorúan mentek az úton. Jézus kihallgatásának és keresztre feszítésének az eseményeiről beszélgettek. Még sohasem vesztették el annyira bátorságukat, mint most. Reménytelenül és tehetetlenül haladtak az úton a kereszt árnyékában.

Nem jutottak messzire útjukon, mikor egy idegen csatlakozott hozzájuk. Annyira erőt vett azonban rajtuk bánatuk és csalódottságuk, hogy nem nézték meg útitársukat tüzetesen. Folytatták beszélgetésüket és kifejezték szívük gondolatait. Megbeszélték azokat a tanításokat, amelyeket Krisztus közölt velük; amelyeket úgy látszik, hogy nem voltak képesek felfogni és megérteni. Miközben a megtörtént eseményekről beszélgettek, Jézus szerette volna megvigasztalni őket. Jézus látta bánatukat és fájalmukat. Megértette azokat az ellentmondásos és zavarba hozó gondolatokat, elképzeléseket, amelyek következtében az a kérdés fogalmazódott meg elméjükben, hogy vajon Krisztus lehet-e az az ember, aki eltűrte, hogy ennyire megalázzák? Bánatukat nem tudták visszafojtani, és sírtak. Jézus, tudta, hogy szívüket a szeretet kötelékei kötötték személyéhez, és le akarta törölni könnyeiket; örömmel és boldogsággal akarta betölteni szívüket. Először azonban olyan tanításokat kellett nekik adnia, amelyeket sohasem felejtenek majd el.

“Monda pedig nékik: Micsoda szavak ezek, amelyeket egymással váltotok jártotokban; és miért vagytok szomorú ábrázattal? Felelvén

[702]

pedig az egyik, kinek neve Kleofás, monda néki: Csak te vagy-é jövevény Jeruzsálemben és nem tudod, minémű dolgok lettek abban e napokon?” (Lk 24:17-18). Beszéltek azután Néki csalódottságukról, amely Mesterükkel kapcsolatban érte őket: “Ki próféta vala, cselekedetben és beszédben hatalmas Isten előtt és az egész nép előtt”, de “a főpapok és a mi főembereink halálos ítéletre” adák “és megfeszíték őt” (Lk 24:19-20). Azután fájó szívvel, csalódottsággal és reszkető ajakkal azt tették még hozzá: “Pedig mi azt reméltük, hogy Ő az, aki meg fogja váltani az Izraelt. De mindezek mellett ma van harmadnapja, hogy ezek lettek” (Lk 24:21).

Különös, hogy a tanítványok nem emlékeztek Krisztus szavaira, és nem fogták fel, hogy Ő előre megmondta nekik azokat az eseményeket, amelyeknek meg kell történniük! Nem fogták fel, hogy jövendölése utolsó részének éppen úgy be kellett teljesednie - mint ahogy első része beteljesedett -, vagyis hogy a harmadik napon feltámadjon. Krisztusnak erre a jövendölésére a tanítványoknak emlékezniük kellett volna. A papok és a főemberek nem felejtették ezt el. “Másnap pedig, amely péntek után következik, egybegyűlének a főpapok és a farizeusok Pilátushoz, ezt mondván: Uram emlékezünk, hogy az a hitető még életében azt mondta volt: Harmadnapra föltámadok” (Mt 27:62-63). A tanítványok azonban nem emlékeztek ezekre a szavakra.

“És ő monda nekik: Óh balgatagok és rest szívűek mindazoknak elhívására, amiket a próféták szóltak! Avagy nem ezeket kellett-é szenvedni a Krisztusnak és úgy menni be az ő dicsőségébe?” (Lk 24:25-26). A tanítványok álmélkodással azt kérdezték maguktól, vajon ki lehet ez az idegen; aki behatol lelkük mélységeibe, és ilyen komolysággal, gyengédséggel, együttérzéssel és ilyen biztatóan és reményt keltően szól hozzájuk. Krisztus elárulása óta először kezdtek el ismét reménykedni, bizakodni. Gyakran komolyan rátekintettek útitársukra, és azt gondolták, hogy szavai éppen olyanok, mintha azokat maga Krisztus mondta volna nekik. Ámulattal teltek meg, és szívük gyorsabban kezdett verni az örvendező várakozástól és reménységtől.

[703] Krisztus Mózes könyvétől, a bibliai történet alfájától kezdve megmagyarázta nekik mindazokat a helyeket a Szentírásból, amelyek Reá vonatkoznak. Ha azonnal megismertette volna magát velük, akkor a szívük megelégedett lett volna és örömük teljességében nem

éheztek volna semmi többre. Az volt a szükséges azonban számukra, hogy megértsék az ótestamentumi próféciák és előképek Krisztus mellett való tanúbizonyságtételeit. Ezekre kellett hitüknek felépülnie. Krisztus nem vitt véghez csodákat, hogy meggyőzze őket. Azt tekintette első feladatának, hogy megmagyarázza nekik az Írásokat. Eddig úgy tekintettek halálára, mint ami összetörte, megsemmisítette minden reménységüket. Krisztus most megmutatta nekik a próféták könyveiből, hogy éppen ez volt a legerősebb kézzelfogható bizonyíték hitük számára.

Miközben a tanítványokat oktatta, Jézus rámutatott az Ótestamentumnak, mint küldetése tanúbizonyságának a fontosságára. Sokan azok közül, akik most kereszténynek vallják magukat, félreálítják az Ótestamentumot, és azt vallják, hogy nincs annak többé semmi haszna és jelentősége. Krisztus azonban nem tanított semmi ilyet. Sőt, Krisztus olyan magasra értékelte az Ótestamentumot, hogy egy alkalommal ezt mondotta róla: “Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, az sem győzi meg őket, ha valaki a halottak közül feltámad” (Lk 16:31).

Krisztus hangja az, amely a pátriárkák és a próféták által szól hozzánk Ádám napjaitól az utolsó idők eseményeinek a lezárásáig. Az Üdvözítő mellett az Ótestamentum éppen olyan tisztán és világosan tanúságot tesz, mint az Újtestamentum. A prófétikus múltból felragyogó világosság az, amely tisztasággal és szépséggel előhossa Krisztus életét és az Újtestamentum tanításait: Krisztus csodái istenségének bizonyítékai. Annak azonban, hogy Ő a világ Megváltója, még erősebb bizonyítékát találjuk meg, ha az Ótestamentum próféciáit az Újtestamentum történetével hasonlítjuk össze.

A próféciáról való vitatkozás közben Krisztus pontos képet ad tanítványainak arról, hogy miért kellett Neki emberi formában megjelennie. Az a reménységük és várákozásuk, hogy a Messiás olyan valaki lesz, aki a nép kívánságainak megfelelően elfoglalja a trónt és a királyi hatalmat, félrevezető volt. Ez a felfogás megakadályozta a helyes megértését annak a ténynek, hogy Krisztus a legmagasabb méltóságból a legalacsonyabb helyzetbe ereszkedett, amit csak elfoglalhatott. Krisztus azt akarta, hogy tanítványainak elgondolásai, elképzelései lehetőleg tiszták és igazak legyenek minden tekintetben és értelemben. Amennyire csak lehetséges volt, meg kellett érteniük mindazt, ami a számára kijelölt szenvedésekkel összefüggésben

volt. Krisztus megmutatta tanítványainak, hogy az a szörnyű harc, amelyet most még képtelenek voltak felfogni, abban a szövetségben teljesedett be, amely még a világ fundamentumainak a lerakása előtt megkötött. Krisztusnak meg kellett halni, mint ahogy a törvény minden megszegőjének meg kell halnia, ha továbbra is megmarad a bűnben. Mindennek meg kellett lennie, de nem vereségben kellett végződnie, hanem dicsőséges, örök győzelemben. Jézus azt mondta tanítványainak, hogy mindent el kell követni azért, hogy a világ megszabaduljon a bűntől. Követőinek úgy kell élniük, ahogy Ő élt, és úgy kell munkálkodniuk, ahogy Ő munkálkodott, vagyis hathatós és állhatatos erőfeszítéssel.

Krisztus így beszélgetett tanítványaival és nyitogatta elméjüket, hogy megérthessék a szent Írásokat. A tanítványok fáradtak voltak, de a beszélgetés nem vált vontatottá. Az élet és a bizonyosság szavait hallották az Üdvözítő ajkáról. Szemeiket fáradtságuk ellenére nyitva tartották. Mikor Jeruzsálem bukásáról beszélt nekik, akkor felnéztek a pusztulásra szánt városra és sírtak. Még ekkor alig gyanították, hogy ki is volt az útitársuk. Nem gondolták, hogy az Úr ment mellettük, aki beszélgetésük tárgya volt. Nem, mert Krisztus úgy utalt önmagára, mintha Ő egy másik személy lenne. Azt gondolták róla, hogy egyike volt azoknak, akik ott voltak a hallgatóságban a nagy ünnepen, és aki most éppen visszatérőben volt otthonába. Krisztus éppen olyan elővigyázatosan lépkedett a durva kövekkel kirakott úton, és néha-néha velük együtt megállt, hogy kipihenje az út fáradalmait. Így haladtak előre a hegyi úton, miközben Az, Akinek hamarosan el kellett foglalnia helyét Isten jobbján, és Aki így szólhatott: “Nékem adatott minden hatalom mennyen és földön” (Mt 28:18) - mellettük ment.

Gyalogosan megtett útjuk közben a nap lenyugodott, és mielőtt Krisztus útitársai hazaérkeztek volna otthonukba, a szántóföldeken dolgozók már abbahagyták munkájukat. Mikor a tanítványok készültek betérni otthonukba, úgy látták, mintha az idegen folytatni akarná útját. A tanítványok azonban vonzódtak hozzá. Lelkük éhezett, hogy többet halljanak Tőle. “Maradj velünk” (Lk 24:29) - mondták Neki. Az Úr azonban úgy tett, mintha nem akarná elfogadni meghívásukat. Ekkor nyomatékosan, szinte kényszerítve kérték Őt: “Maradj velünk; mert immár beestveledik, és a nap lehanyatlott!” Krisztus

engedett kérésüknek és “beméne azért, hogy velük maradjon” (Lk 24:29).

Ha a tanítványok nem kényszerítették volna Krisztust meghívásuk elfogadására, akkor nem tudták volna meg, hogy a feltámadott Úr volt az útitársuk. Krisztus sohasem kényszeríti rá senkire társaságát, de készen áll azok számára, akiknek szükségük van rá. Ő boldogan belép a legszerényebb hajlékba, és megörvendeztetti a legalázatosabb szívet is. Ha azonban közömbösen gondolkodunk a mennyei Vendégről, vagy csak szokásból kérjük arra, hogy maradjon velünk, akkor továbbmegy. Így sokakat ér nagy veszteség. Nem tudnak semmivel sem többet Krisztusról, mint amennyit az emmausi tanítványok tudtak róla, amíg velük együtt ment az úton.

Hamar elkészült az egyszerű vacsora, amelyet a vendég elé tettek, aki az asztalfőn foglalt helyet. Azután kinyújtotta a kezét, hogy megáldja az eledelt. A tanítványok elképedtek. Igen, mert útitársuk pontosan úgy terjesztette ki kezeit, ahogy Mesterük szokta tenni. Ismét rátekintettek, és íme, meglátták kezein a szegek helyét. Mindketten egyszerre kiáltottak fel. Ez az Úr Jézus! Feltámadott a halottak közül!

Felugrottak helyükről és az Úr lábaihoz vetették magukat, és imádták Őt, de Ő eltűnt szemeik elől. Rátekintettek arra a helyre, amelyet Az foglalt el asztaluknál, Akinek a teste kis idővel ezelőtt még a sírban nyugodott, és így szóltak egymáshoz: “Avagy nem gerjedezték-e a mi szívünk mibennünk, mikor nekünk szóla az úton és mikor magyarázá nekünk az írásokat?” (Lk 24:32)

Ezzel a nagy újsággal azonban, amit közölniük kellett, nem maradhattak ülve és nem beszélgethettek tovább otthonukban. Fáradtságuk és éhségük azonnal elmúlt. Megkóstolatlanul hagyták ott ételüket, teljes örömmel azonnal útra keltek és mentek ugyanazon az ösvényen amelyen jöttek. Siettek, hogy közöljék a hírt a tanítványokkal a szent városban. Néhány szakaszon az út nem volt biztonságos, de ők átmásztak a meredek kőfalakon és lecsúsztak a sima sziklákon. Nem látták, nem tudták, hogy Annak a védelme alatt vannak, Aki velük együtt ment az Emmaus felé vezető úton. Zarándokbotjukkal a kezükben siettek. Gyorsabban kívántak menni, mint amennyire mertek. Elvesztették az ösvényüket, azután ismét megtalálták. Néha futottak, néha botladoztak, de mindig csak mentek sietve előre. Volt útitársuk pedig láthatatlanul egész úton szorosan mellettük haladt.

Az éjszaka sötét volt, de az igazságosság Napja fényesen ragyogott a siető tanítványokra. Szívüket majd szétvetette az öröm. Úgy érezték, hogy egy új világban vannak. Krisztus feltámadott! Újra és újra ezt ismételték. Ez volt az az üzenet, amelyet a szomorkodóknak vittek. El kellett nekik mondani az Emmausba való menetel csodálatos történetét. El kellett nekik mondani, hogy ki csatlakozott hozzájuk az úton. A legnagyobb üzenetet vitték, amit a világ valaha is kapott, egy jó hírről szóló üzenetet, amelytől az emberek reménysége függ, most és az örökkévalóságban.

[707]

“Békesség néktek!”

A két tanítvány eljutott Jeruzsálemig és beléptek a városba a keleti kapun, amely ünnepi alkalmakkor éjjel is nyitva volt. A házak sötétek és csendesek voltak, de a tanítványok megtalálták útjukat a szűk utcákon át a felkelő hold fényénél. A felházhoz mentek, ahol Jézus a halála előtti este utolsó óráit töltötte. Tudták, hogy testvéreiket itt találhatják meg. Bár késő éjszaka volt, tudták, hogy a tanítványok nem alusznak el addig, míg bizonyosat nem tudnak arról, ami Uruk testével történt. A felház ajtaját biztonságosan bereteszelve találták. Bebocsátásért kopogtattak, de nem jött semmi válasz. Minden csendes volt. Azután megmondták a nevüket. Ekkor az ajtót óvatosan kireteszelték és ők beléptek a házba. Velük együtt azonban egy láthatatlan másik személy is belépett. Az ajtót azután újra bezárták, hogy a retesz megint az ajtó elé került, hogy távol tartson minden idegent.

Az Emmausból érkezett tanítványok mindenkit meglepő izgalomban találtak. Lázban égtek, hangjuk hálaadásban és dicséretmondásban tört ki. Ezt mondogatták: “Feltámadott az Úr bizonyly, és megjelent Simonnak!” (Lk 24:34). Azután a két emmausi tanítvány lihegve a sietségtől, amellyel útjukat megtették, elmondták a csodálatos történetet arról, hogy Jézus miként jelent meg nekik. Éppen befejezték beszámolójukat, amelyről néhányan azt mondták, hogy nem hiszik el, mert túlságosan is jó ahhoz, hogy igaz lehessen, mikor íme, újabb valaki állott meg előttük. Minden szem az idegenre szegeződött. Senki sem kopogtatott bebocsátásért. A lépések hangját nem hallották. A tanítványok megijedtek. Csodálkoztak és azt kérdezték: mit jelentsen ez? Azután hallottak egy hangot, amely nem volt, nem lehetett senki másé, csak Mesterük hangja. Tisztán és világosan hangzottak ajkáról a szavak: “Békesség néktek! Megrémülvén pedig és félvén, azt hívék, hogy valami lelket látnak. És monda nékik: Miért háborodtatok meg és miért támadnak szívetekben okoskodások? Lássátok meg az én kezeimet és lábaimat, hogy én magam vagyok: tapogassatok meg engem és lássátok; mert a léleknek nincs húsa

[708]

és csontja, amint látjátok, hogy nékem van! És ezeket mondván, megmutatá nékik kezeit és lábait” (Lk 24:36-40).

A tanítványok megpillantották a rettentő szögektől átütött kezeket és lábakat. Felismerték Uruk hangját, amelyhez hasonlót sohasem hallottak. “Mikor pedig még nem hívék az öröm miatt és csodálkoznak, monda nékik: Van-é itt valami enivalótok? Ők pedig adának néki egy darab sült halat és valami lépesmézet. Melyeket elvőn és előttök evék” (Lk 24:41-43). “Örvendezének azért a tanítványok, hogy látják vala az Urat” (Jn 20:20). Hit és öröm foglalta el a hitetlenség helyét, és olyan érzéssel, amelyet szavakkal nem lehet kifejezni, vallást tettek feltámadott Üdvözítőjük mellett.

Jézus születésekor angyal hirdette: “Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek és e földön békesség és az emberekhez jó akarat!” (Lk 2:14). Most, mikor feltámadása után Krisztus először jelent meg tanítványainak, az Üdvözítő ezekkel az áldott szavakkal fordult hozzájuk: “Békesség néktek!” (Lk 24:36). Jézus mindig kész békességet ajándékozni azoknak, akiknek a lelkét kétségek és féltelmek terhelték meg. Krisztus arra vár, hogy megnyissuk szívünk ajtaját előtte és azt mondjuk neki: “Maradj velünk!” (Lk 24:29). Maga Krisztus mondja: “Ímé az ajtó előtt állok és zörgetek; ha valaki meghallja az én szómat és megnyitja az ajtót, bemegyek ahhoz és vele vacsorálok és ő énvelem” (Jel 3:20).

Jézus feltámadása előképe volt mindazok végső feltámadásának, akik Őbenne aludtak el. A feltámadott Üdvözítő arckifejezését, modorát, beszédét a tanítványai valamennyien jól ismerték. Amint Jézus feltámadott a halottak közül, éppen úgy azoknak is fel kell majd támadniuk, akik Őbenne aludtak el és alusznak. Ráismerünk majd barátainkra, mint ahogy a tanítványok is megismerték Jézust. Lehet, hogy életük folyamán megváltoztak, s megbetegedtek vagy megcsúnyultak, de Jézus visszajövetelekor tökéletes egészségben és testi-lelki arányosságban támadnak fel. Azonosságukat azonban megdicsőült testükben is tökéletesen megőrzik. Akkor úgy ismerünk majd, amint minket is megismernek. (IKor 13:12) Orcájukon, amelyet a Jézus arcáról fénylő világosság tesz sugárzóvá, felismerjük a megkülönböztető vonásait azoknak, akiket szeretünk.

[709]

Mikor Jézus találkozott tanítványaival, emlékeztette őket azokra a szavakra, amelyeket Ő mondott nekik halála előtt, hogy mindazoknak a dolgoknak be kell teljesedniük, amelyeket megírtak Felőle Mó-

zes törvényében, a próféták könyveiben és a Zsoltárok könyvében. “Akkor megnyilatkoztatá az ő elméjüket, hogy értsék az írásokat. És monda nékik: Így van megírva és így kellett szenvedni a Krisztusnak és feltámadni a halálból harmadnapon; és prédikáltatni az ő nevében a megtérésnek és a bűnök bocsánatának minden pogányok között, Jeruzsálemtől elkezdve. Ti vagytok pedig ezeknek bizonyosságai” (Lk 24:45-48).

A tanítványok kezdték felfogni munkájuk természetét és kiterjedését. Hirdetniük kell a világnak azokat a csodálatos igazságokat, amelyeket Krisztus bízott rájuk. Életének eseményeit, halálát és feltámadását, azokat a próféciákat, amelyek éppen ezekre az eseményekre mutattak rá, Isten törvényének a szentségét, az üdvösség tervének a titkait, Jézus hatalmát a bűnök megbocsátására - mind ezeknek a dolgoknak ők a tanúi, és nekik kell mindezeket megismertetniük a világgal. Nekik kell kihirdetniük a békesség és az üdvösség evangéliumát, a bűnbánatot és az Üdvözítő hatalmát.

“És amikor ezt mondta, rájuk lehele és monda nékik: Vegyetek Szentlelket. Akiknek bűneit megbocsátjátok, megbocsátatnak azoknak; akikéit megtartjátok, megtartatnak” (Jn 20:22-23). A Szentlelket Krisztus még nem nyilvánította ki leplezetlenül; mert még nem dicsőült meg. A Szentlélek adományaiból való bőszesebb részesedés nem következett be Krisztus mennybemeneteléig. Enélkül pedig a tanítványok nem tudták teljesíteni azt a megbízatásukat, hogy az evangéliumot prédikálják. A Szentlelket meghatározott céllal kapták. Mielőtt a tanítványok be tudták volna tölteni hivatásukat az egyházban, Krisztusnak adnia kellett az Ő Lelkét. Krisztus ezáltal a legszentebb ajándékot bízta tanítványaira. Így akarta belevésni tudatukba azt a tény, hogy ezt a szolgálatot nem tudják elvégezni a Szentlélek nélkül.

A Szentlélek a lelki élet lehelete a lélekben. A Lélekben való részesedés a Krisztus életében való részesedést jelenti. A Szentlélek átítatja elfogadóját Krisztus tulajdonságaival. Csak azok, akiket Isten ily módon oktatott, akik megismerték a Szentléleknek a belső emberre gyakorolt hatását; akikben megnyilvánul a Krisztuséhoz hasonló jellem, csak azok állhatnak ki az emberek képviselőiként, hogy szolgáljanak az egyház meghatalmazásában.

“Akinek bűneit megbocsátjátok, megbocsátatnak azoknak; akikéit megtartjátok, megtartatnak” (Jn 20:23). Krisztus itt nem adja

meg senkinek azt a szabadságot, hogy megítéljen másokat. A Hegyi-beszédben is megtiltotta ezt. Ez Isten előjoga. Krisztus azonban az egyházra, mint szervezetre helyezi a felelősséget, az egyház minden egyes tagjáért, akik bűnbe estek; az egyháznak az a kötelessége, hogy figyelmeztesse, fegyelmezze, és ha lehet állítsa helyre őket. “Ints, feddj, buzdíts - írj a Pál apostol - teljes béketűréssel és tanítással” (2Tim 4:2). Minden igazságtalansággal szemben lelkiismeretesen járj el! Ints minden lelket, aki veszélyben forog! Ne hagyj magára senkit, hogy megcsalja önmagát! Nevezd a bűnt mindig a valódi nevével! Jelentsd ki azt, amit Isten mondott a hazugságról, a szombattörvény megszegéséről, a lopásról, a bálványképek imadásáról és minden más gonoszról. “Akik ilyeneket cselekesznek, Isten országának örökösei nem lesznek” (Gal 5:21). Ha elvesznek a bűnben, akkor azt az ítéletet, amelyet te, mint egyház kijelentettél Isten szavából, azt a mennyben is kijelentik. Azok, akik a bűn elkövetését választják, megtagadják Krisztust. Az egyháznak meg kell mutatnia, hogy nem szentesíti, nem hagyja jóvá tetteiket, különben maga az egyház becsteleníti meg Urát. Az egyháznak mindig azt kell mondania a bűnről, amit Isten mondott és mond róla. Az egyháznak úgy kell foglalkozni a bűnnel, amint azt Isten előírta és akkor az egyház cselekedeteit jóváhagyják majd a mennyben is. Az, aki megveti az egyház tekintélyét, magának Krisztusnak a tekintélyét veti meg.

A képnek azonban van egy világosabb oldala is. “Akiknek bűneit megbocsátjátok, megbocsátatnak azoknak” (Jn 20:23). Az egyház tartsa meg ezt a gondolatot uralkodó gondolatának. A tévelygőkért való munkájában az egyház minden vezetője és tagja irányítsa tekintetét Krisztusra. A pásztorok gyengéd gondoskodással legeltessék nyájukat az Úr legelőjén. A prédikátorok az Üdvözítő megbocsátó irgalmasságával szóljanak a tévelygőkhöz. A bűnösöket bátorítsák arra, hogy tartsanak bűnbánatot és higgyenek Abban, Aki egyedül tud megbocsátani. Isten szava tekintélyén állva mondják meg a bűnösöknek: “Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz, hogy megbocsássa bűneinket és megtisztítson minket minden hamisságtól” (1Jn 1:9).

[711]

Mindazoknak, akik megbánják bűneiket, bizonyosságuk van arról, hogy: “Hozzánk térvén, könyörül rajtunk; eltapodja álnokságainkat. Bizony a tenger mélységébe veted minden bűnüket!” (Mik 7:19).

Az egyház fogadja el a bűnösök bűnbánatát hálás szívvel. A bűnbánót vezessék a hitetlenség sötétségéből a hit és az igazságos-

ság világosságára. Remegő kezét tegyék Jézus szerető kezébe. A megbocsátásnak ezt a formáját a menny jóváhagyja. Az egyháznak csak ilyen értelemben van hatalma a bűnösöknek megbocsátani. A bűntől való szabadulást csak Krisztus érdeme útján nyerhetjük el. Sem egyetlen embernek, sem az emberek valamilyen közösségének nem adott hatalmat arra Krisztus, hogy bárkinek a Lelkét megszabadítsa bűneitől. Krisztus csak azzal bízta meg tanítványait, hogy az Ő nevében prédikálják a bűnök bocsánatát minden népnek; de nem hatalmazta fel őket arra, hogy a bűn egyetlen foltját is eltávolítsák. Jézus neve az egyetlen olyan “név, amely által kellene nekünk megtartatnunk” (Acs 4:12).

Mikor Jézus először találkozott tanítványaival a felházban, Tamás nem volt jelen. Hallotta mások jelentését, beszámolóit. Bőségesen kapott bizonyítékokat arról, hogy Jézus feltámadott. Szívét azonban továbbra is a hitetlenség homálya töltötte be. Mikor hallotta a tanítványok csodálatos tudósításait az Úr feltámadásáról, az csak még mélyebb kétségbeesésbe sodorta. Ha Jézus valóban feltámadott a halottak közül, akkor nem lehet soha többé remény egy szó szerinti értelemben vett földi királyság felállításáról. Hiúságát pedig sértette az a gondolat, hogy Mestere az ő személyének a kivételével az összes többi tanítványának már kijelentette magát. Azért elhatározta, hogy a hallott történeteket nem hiszi el. Egy egész héten át merengett saját nyomorúságán, amely egyre sötétebbnek látszott, ellentétben testvérei reménységével és hitével.

Ezen idő alatt ismételten kijelentette: “Ha nem látom az ő kezein a szegek helyeit és be nem bocsátom ujjaimat a szegek helyébe és az én kezemet be nem bocsátom az ő oldalába, semmiképpen el nem hiszem” (Jn 20:25). Tamás nem akart testvérei szemével nézni, vagy egy olyan hitet gyakorolni, amely az ő bizonyágtevésüktől függött. Tamás szerette Urát, de megengedte, hogy a féltékenység és hitetlenség vegye birtokába gondolatait és szívét.

A tanítványok közül néhányan a megszokott felházat tették meg ideiglenes otthonuknak és Tamás kivételével esténként mindnyájan ott gyülekeztek össze. Egyik este Tamás elhatározta, hogy találkozik a többiekkel.

Hitetlensége ellenére egy halvány reménységet ápol a szívében, hogy a jó hír talán mégis igaz volt. Mialatt a tanítványok vacsorájukat fogyasztották, azokról a bizonyítékokról beszélgettek, amelyeket

maga Krisztus adott nekik a próféciákban. Hirtelen: “Noha az ajtó zárva vala, beméne Jézus és megállta a középén és monda: Békesség néktek!” (Jn 20:26).

Azután odafordult Tamáshoz és ezt mondotta neki: “Hozd ide a te ujjadat és nézd meg az én kezeimet; és hozd ide a te kezeidet és bocsássad az én oldalamba és ne légy hitetlen, hanem hívő” (Jn 20:27). Ezek a szavak azt mutatták, hogy Krisztus ismerte Tamás gondolatait és szavait. Ez a kételkedő tanítvány tudta azt, hogy tanítványtársai közül senki sem látta Jézust az elmúlt hét folyamán. Így nem mondhattak a Mesternek semmit az ő hitetlenkedéséről. Ekkor Uraként ismerte fel és ismerte el Azt, Aki előtte állott. Nem kívánt erről további bizonyítékokat kapni. A túláradó örömmel vetette magát Jézus lábaihoz és ezt kiáltotta: “Én Uram és én Istenem!” (Jn 20:28).

Jézus elfogadta Tamás hitvallását, de szelíden megróttá tanítványa hitetlenségét: “Mivelhogy láttál engem, Tamás, hittél: boldogok, akik nem látnak és hisznek” (Jn 20:29). Tamás jobban megnyerte volna Jézus tetszését, ha kész lett volna elfogadni és elhinni tanítványtársai bizonyoságtevését. Ha a világ Tamás példáját követné, akkor tulajdonképpen senki sem juthatna el az üdvösségben való hitre. Nem, mert mindazok, akik ma elfogadják Krisztust, mások bizonyoságtétele útján kénytelenek azt megtenni.

Sokan azok közül, akik áldozatul esnek kételkedéseiknek, azzal mentegetik magukat, hogy ha nekik lett volna annyi bizonyítékuk Jézus feltámadásáról, mint amennyit Tamás kapott tanítványtársaitól, akkor elhitték volna, hogy feltámadott az Úr. Nem veszik észre, hogy nem csak ennyi bizonyítékot kaptak az Úr feltámadásáról, hanem sokkal, de sokkal többet. Sokan azok közül, akik Tamáshoz hasonlóan arra várnak, hogy a kétség minden okát eltávolítsák útjukból, sohasem fogják megérni kívánságuk teljesülését. Sőt, fokozatosan megerősödnek hitetlenségükben. Azok, akik arra nevelik rá magukat, hogy mindig csak a dolgok sötét oldalát lássák meg, és mindig csak zúgolódnak és panaszkodnak, valójában nem tudják, mit tesznek. A kételkedés magjait szórják el, és így a kétségek aratásának gyümölcsseit takarítják majd be. Olyan időben, mikor a hit és a bizalom különösképpen fontos és lényeges, sajnos sokan erőtlennek találják magukat ahhoz, hogy reménykedjenek és higgyenek.

Tamás iránti magatartásával Jézus leckét adott követőinek. Krisztus példája azt mutatja meg nekünk, hogy miként kell kezelnünk azokat a testvéreinket, akiknek gyenge a hitük és kételkednek.

Jézus nem tett szemrehányást Tamásnak. Vitába sem szállt vele. Jézus egyszerűen megmutatta magát a kételkedőnek. Tamás a legésszerűtlenebbül viselkedett, mikor ő írta elő hite feltételeit. Jézus azonban nagylelkű szeretetével és tapintásával lerombolt minden akadályt. A hitetlenséget ritkán lehet érveléssel legyőzni. Érvelésre a hitetlenség még inkább önvédelemre rendelkezik be, és mindig talál a maga számára új támpontokat és mentségeket. Ha azonban Jézust a szerető, irgalmas és megfeszített Üdvözítőként mutatjuk be, akkor sokan, akik Őt valaha megtagadták, majd Tamással együtt vallják: “Én Uram és én Istenem!” (Jn 20:28).

[714]

Ismét a tengernél

Jézus úgy tervezte, hogy tanítványaival Galileában találkozik. Azért a tanítványok nem sokkal húsvét hetének a befejezése után ide irányították lépéseiket. Távolságukat Jeruzsálemtől az ünnepek alatt hűtlenségnek és eretnekségnek értelmezték volna. Azért a városban maradtak az ünnep végezetéig. Miután túl voltak az ünnepeken, boldogan indultak hazafelé, hogy találkozzanak az Üdvözítővel, amint elrendelte.

A tanítványok közül heten mentek együtt. A halászok egyszerű ruházatát öltötték magukra. Az evilági javakban szegények, de az igazság ismeretében és gyakorlásában gazdagok voltak, ami mennyei szempontból a legmagasabb rangot adta nekik, mint tanítóknak. Nem a próféták iskoláinak a tanítványai voltak. Azonban három évig tanította őket a legnagyobb Nevelő, Akit a világ valaha is ismert. Jézus befolyása által nemes, értelmes és jó képességeik eszközökké váltak; olyan eszközökké, akik alkalmasak voltak az embereket elvezetni az igazság ismeretére.

Krisztus szolgálatának nagy része a Galileai-tengernél ment végbe. A tanítványok olyan helyen gyülekeztek össze, ahol valószínűleg nem zavarhatták meg őket. Itt minden, de minden, ami körülöttük volt, Jézusra és hatalmas tetteire emlékeztette őket. Ezen a tengeren járt Jézus a víz hullámzó tömegén, hogy megmentse őket, mikor a szívük félelemmel és rettegéssel telt meg. A vihar ott csendesült le Jézus szavára. Látóhatárukon belül volt az a partszakasz, ahol több mint tízezer ember evett és lakott jól néhány kis cipóból és halból. Nem messzire feküdt Kapernaum, igen sok csoda színhelye. A tanítványok, mikor rátekinthettek erre a tájra, elméjük megtelt Üdvözítőjük szavainak és tetteinek emlékével.

[715] Az este kellemes volt. Péter, aki sokat megőrzött a bárkák és a halászat iránt érzett szeretetéből, azt ajánlotta, hogy menjenek ki a tóra és vessék ki hálójukat. Mindnyájan készek voltak csatlakozni ehhez a tervhez, mivel szükségük volt eledelre és ruházatra, aminek megszerzéséhez hozzásegítené őket egy sikeres éjszakai halászatból

származó bevétel. Bárkáikkal kieveztek azért a tóra, de nem fogtak semmit. Egész éjszaka sikertelenül fáradoztak. A megerőltető órák alatt távollevő Urukról beszélgettek. Visszaemlékeztek azokra a csodálatos eseményekre, amelyeknek tanúi voltak Uruknak a tenger mellett végzett szolgálata közben. Felmerült bennük a kérdés saját jövőjükkel kapcsolatban is, és elszomorította őket az előttük álló kilátástalanság.

Egész idő alatt a parton egy magányos szemlélő követte őket tekintetével, miközben ő maga láthatatlan maradt. Végül is megvirradt. A bárka nem volt távol a parttól. A tanítványok akkor meglátták, hogy egy idegen áll a parton, aki ezzel a kérdéssel szólította meg őket: "Fiaim! Van-é valami ennivalótok?" Azt felelték neki, hogy: "Nincsen!" (Jn 21:5). Ekkor azt mondotta nekik: "Vessétek a hálót a hajónak jobboldala felől és találtok. Oda veték azért, és kivonni már nem bírták a halaknak sokasága miatt" (Jn 21:6).

János felismerte az idegent és azt kiáltotta oda Péternek: "Az Úr van ott!" (Jn 21:7). Péter annyira fellelkesült és olyan boldog lett, hogy lelkesedésében belevetette magát a vízbe és hamarosan ott állt Mestere mellett. A többiek, Péter tanítványtársai a bárkában eveztek és húzták magukkal a halakkal megtelt hálót. "Mikor azért a partra szállának, látják, hogy parázs van ott, és azon felül hal és kenyér" (Jn 21:9).

Túlságosan meglepődtek, és elámultak ahhoz, hogy megkérdezzék, honnan került oda a tűz és az ennivaló. "Monda nekik Jézus: Hozzatok a halakból, amelyeket most fogtatok" (Jn 21:10). Péter rohant a hálóért, amelyet ledobott, és segített tanítványtársainak a háló partra húzásában. Miután elvégezték ezt a munkát és megtették az előkészületeket, Jézus felszólította tanítványait, hogy jöjjenek és egyenek. Azután megtörte a kenyeret és az ennivalót szétosztotta közöttük. Ekkor mind a hét tanítványa megismerte és elismerte Őt. Az ötezer megvendéglésének a csodája a hegyoldalon - tért most vissza emlékezetükbe. Egy titokzatos megilletődés kerítette őket hatalmába, és áhítatos csendben néztek a feltámadott Üdvözítőre.

Élénken visszaemlékeztek arra a tóparti jelenetre, mikor Jézus megparancsolta nekik, hogy kövessék Őt. Visszaemlékeztek, hogy parancsára miként szálltak tengerre és eveztek ki a mély vízre és engedték le hálójukat, és a fogásuk olyan bőséges volt, hogy szakadásig megtelt a háló. Azután Jézus arra szólította fel őket, hogy

hagyják ott halászbárkáikat, és megígérte nekik, hogy emberek halászaivá teszi őket. Jézus azért vitt végbe egy újabb csodát, hogy felidézze emlékezetükben ezt a jelenetet és elmélyítse ennek hatását a szívükben. Ez a csoda korábbi megbízásának a megújítása volt a tanítványok számára. Megmutatta nekik, hogy Mesterük halála nem csökkentette kötelezettségüket annak a munkának az elvégzésével kapcsolatban, amelyet reájuk bízott.

Bár meg kellett őket fosztania személyes társaságától, és az életfenntartásnak attól az eszköztől, amellyel előző foglalkozásuk látta el őket, a feltámadott Üdvözítő még mindig gondoskodik róluk. Mindaddig, amíg az Úr munkáját végezték, az Úr gondoskodott azokról a dolgokról, amelyekre szükségük volt. Jézus határozott szándékkal parancsolta meg nekik, hogy a bárka jobboldalán vessék be a hálójukat. Jézus ugyanis a bárkának ezen oldala felől állott a parton. Ez volt a hit oldala. Ha Üdvözítőjükkel együtt fognak dolgozni; ha emberi erőfeszítéseiket összekapcsolják isteni hatalmával, akkor soha sem maradhat el az eredmény.

Krisztusnak egy másik tanítást is kellett adnia, különösképpen Péterre vonatkozóan. Az a tény, hogy Péter megtagadta Urát, szégyenletes ellentétben állott hűségének korábbi megnyilatkozásaival. Péter megszegyenítette Krisztust, és ezzel kiváltotta tanítványtársai bizalmatlanságát. A tanítványok azt gondolták, hogy Krisztus nem engedi meg majd neki, hogy elfoglalja korábbi helyét közöttük. Maga Péter is érezte, hogy eljátszotta társai bizalmát. Mielőtt Krisztus felszólította volna, hogy vegye fel ismét apostoli munkáját, Péternek mindenekelőtt bizonyítékát kellett adnia bűnbánatának tanítványtársai előtt. Enélkül bűne, még ha megbánta is azt, tönkretelhetne volna neki, mint Krisztus szolgájának a tekintélyét. Az Üdvözítő alkalmat adott neki arra, hogy visszanyerje tanítványtársai bizalmát; és amennyire csak lehetséges, jóvátegye hibáját, amit magatartásával az evangélium ügye ellen követett el.

Krisztus leckét ad minden követőjének. Az evangélium nem köt megegyezést a gonosszal kölcsönös engedmények alapján. Az evangélium nem nézheti el a bűnt. Titkos bűneinket titkon kell megvallanunk Istennek. Nyilvánvaló bűneink azonban a nyilvános megvallást követelnek tőlünk. Mikor egy tanítvány bűnt követ el, mindig Krisztust illetik szemrehányással. Ez arra készíti Sátánt, hogy diadalünnepet üljön, és az ingadozó lelkeket arra ösztönzi, hogy

[717]

botladozzanak. A bűnbánat bizonyítékának a megadásával azonban a tanítványnak, amennyiben hatalmában áll, el kell távolítani ezt a szemrehányást Krisztusról.

Miközben Krisztus és a tanítványok ételüket fogyasztották a tengerparton, az Üdvözítő így szólt Péterhez: “Simon, Jónának fia: jobban szeretsz-e engem ezeknél?” (Jn 21:15). Ezzel tanítványtársaira utalt. Péter már egyszer kijelentette: “Ha mindnyájan megbotránkoznak is tebenned, én soha meg nem botránkozom” (Mt 26:33). Most azonban helyesebben értékeli, becsüli fel magát: “Igen, Uram, te tudod, hogy szeretlek téged!” (Jn 21:15). Ebben a feleletében nincs semmi heves bizonygatás arról, hogy az ő szeretete nagyobb tanítványtársai szereteténél. Nem fejezi ki saját véleményét hódolatáról. Krisztustól, Aki el tudja olvasni a szív minden indítékát, azt kéri, hogy Ő ítélje meg válasza őszinteségét: “te tudod, hogy szeretlek téged” (Jn 21:15). Jézus pedig megparancsolja neki: “Legeltesd az én bárányaimat!” (Jn 21:15).

Jézus ismét próbára teszi Pétert és megismétli előbbi szavait: “Simon, Jónának fia, szeretsz-e engem?” (Jn 21:16). Ez alkalommal nem kérdezte meg Pétertől, hogy vajon jobban szereti-e Őt, mint tanítványtársai. A második válasz hasonlított az elsőhöz. Nem volt benne semmi mértéktelen magabiztosság: “Igen, Uram; te tudod, hogy én szeretlek téged.” Jézus erre azt mondta neki: “Őrizd az én juhaimat!” (Jn 21:16). Az Üdvözítő még egyszer feltette a megpróbáló kérdést: “Simon, Jónának fia, szeretsz-e engem?” (Jn 21:17). Ekkor Péter szomorú lett, mert azt gondolta, hogy Jézus kétségbe vonta az ő szeretetét. Tudta, hogy Urának minden oka megvan arra, hogy ne bízson benne, és fájó szívvel ezt válaszolta: “Uram, te mindent tudsz; te tudod, hogy én szeretlek téged”. Jézus ismét így szólt hozzá: “Legeltesd az én juhaimat!” (Jn 21:17).

Péter háromszor nyíltan megtagadta Urát, és Jézus most háromszor kérte tőle a biztosítást szeretetéről és hűségéről kérdéseivel, amelyeket kihegyezett nyilakként lőtt bele Péter fájó szívébe. Az összegyülekezett tanítványok előtt Jézus feltárta Péter bűnbánatának a mélységét, és megmutatta nekik, hogy milyen mélyen alázatos lett az egykor dicsekedő tanítvány.

Péter természetétől fogva heves és megfontolás nélküli ember volt.

Sátán kihasználta Péternek ezeket a jellegzetes tulajdonságait arra, hogy legyőzze, elbuktsassa őt. Éppen Péter bukása előtt mondatra neki Jézus a következőket: “Simon! Simon! ímé a Sátán kikért titeket, hogy megrostáljon mint a búzát; de én imádkoztam érted, hogy el ne fogyatkozzék a te hited: Te azéra idővel megtérvén, a te atyádfiait erősítsed” (Lk 22:31-32). Most eljött ez az idő, és a változás Péterben nyilvánvaló volt. Az Úr nyomatékos, megpróbáló kérdései nem váltottak ki Péterből valamiféle tolakodó, önelégültséget mutató választ. Megalázkodása és bűnbánata következtében Péter jobban felkészült, mint valaha is előzőleg arra, hogy a nyáj pásztoraként működjék.

Az első munka, amit Krisztus rábízott Péterre a szolgálatra való visszaállítása után, a bárányok legeltetése volt. Olyan munka volt ez, amelynek a végzése terén Péter kevés tapasztalattal rendelkezett. Ez a munka nagy gondoskodást és gyengédséget, sok türelmet és állhatatosságot követelt. Ez a munka tulajdonképpen arra hívta el Pétert, hogy szolgálja azokat, akik még fiatalok voltak a hitben; hogy tanítsa a tudatlanokat; hogy magyarázza nekik a szent írásokat és oktassa őket a hasznos együttműködésre Krisztus szolgálatában. Egykor Péter nem volt alkalmas erre a feladatra, vagy éppen e szolgálat fontosságának a felfogására. Jézus azonban most éppen ennek a munkának az elvégzésére hívta el. Erre a munkára a szenvedésről és bűnbánatról szerzett saját tapasztalata készítette őt fel.

Bukása előtt Péter mindig meggondolatlanul beszélt úgy, ahogy arra a pillanat éppen indította. Mindig kész volt arra, hogy másokat kiigazítson és kifejezze saját véleményét, mielőtt teljesen tiszta véleménye lett volna önmagáról és arról, amiről beszélnie kellett. A megtért Péter azonban egészen más volt. Visszafogta előző hevességét, és buzgalmát Krisztus kegyelme szabályozta. Nem volt többé féktelen, önhitt és önmagát dicsőítő, hanem nyugodt, higgadt és tanítható. Most már tudta legeltetni Krisztus bárányait.

Az Üdvözítő bánásmódja jó lecke volt Péter számára, de tanítványtársai számára is. Ez a bánásmód arra tanította meg őket, hogy a bűnössel türelmesen, részvétellel és megbocsátó szeretettel foglalkozzanak. Ámbár Péter megtagadta Urát, az a szeretet, amellyel Jézus hordozta őt, soha nem ingott meg. Éppen ilyen szeretetet kellene éreznie a segédpásztoroknak is a nyáj és a bárányok iránt, amelyeknek a gondozását rábízták.

Péternek, miután megemlékezett saját gyengeségéről és kudarcáról, olyan gyengéden kellett foglalkoznia nyájával, mint amilyen gyengédséggel Krisztus foglalkozott vele.

Az a kérdés, amelyet Krisztus tett fel Péternek, jelentős kérdés volt. Krisztus csak egyetlen feltételét említette meg a tanítványságnak és a tanítványi szolgálatnak: “Szeretsz-é engem?” (Jn 21:15). Ez lényeges feltétel. Bár Péternek lehet sok más képesítése, de Krisztus iránt érzett szeretete nélkül nem lehetne hűséges pásztora az Úr nyájának. Tudás, jó szándék, ékesszólás, hála és buzgalom mind segítséget jelentenek a jó munka végzésében, de ha a Jézus iránt érzett szeretet nincs meg a szívben, akkor a keresztyén lelkész munkája csak kudarccal végződhet. Jézus egyedül akart beszélni Péterrel, mert volt valami, amit csak vele akart közölni. Halála előtt Jézus így szólt Péterhez: “Ahová én megyek, most én utánam nem jöhetsz; utóbb azonban utánam jössz!” Péter erre azt válaszolta: “Uram, miért nem mehetek most utánad? Az életemet adom érted!” (Jn 13:36-37). Péter, mikor ezt mondta, nemigen tudta, hogy Krisztus milyen magasságokban és mélységekben jár majd előtte. Péter kudarcot vallott, mikor eljött a próba ideje, de ismét meg kellett kapnia az alkalmat arra, hogy bebizonyítsa Krisztus iránti szeretetét. Azért, hogy megerősödhesék hite végső próbájára, az Üdvözítő feltárta előtte a jövőjét. Megmondotta neki, hogy egy hasznos élet leélése után, mikor életkora elfogyasztotta már erejét, valóban követheti majd Urát. Jézus ezt mondta neki: “Bizony, bizony mondom néked, amikor ifjabb valál, felövezéd magadat, és oda mégy vala, ahová akarsz; mikor pedig megöregszel, kinyújtod a kezedet és más övez fel téged, és oda visz, ahová nem akarsz. Ezt pedig azért monda, hogy jelentse, milyen halállal dicsőíti meg majd az Istent” (Jn 21:18-19).

Jézus így egészen nyilvánvalóvá tette Péter számára halálának a módját. Sőt még kezeinek a kereszten való kiterjesztését is megjövendölte neki. Jézus ismét azt parancsolta tanítványának: “Kövess engem!” (Jn 21:19). Pétert nem bátortalanította el halála módjának a kinyilatkoztatása. Felkészültnek érezte magát arra, hogy Uráért bármiféle halált elszenvedjen.

Hajdan Péter test szerint ismerte Krisztust úgy, mint ma is sokan ismerik. Többé azonban nem kellett neki egy ilyen korlátozott ismerettel megelégednie. Péter többé nem úgy ismerte Krisztust, mint ahogy akkor ismerte, mikor emberi, földi közösségben volt

Vele. Akkor és ott Péter emberként, mennyből küldött tanítóként szerette Jézust. Most azonban már Istenként szerette. Péter megtanulta a leckét, hogy számára Krisztus volt “minden mindenben” (IKor 15:28). Péter most már kész volt arra, hogy részt vegyen Ura szolgálatában, amelyhez az áldozat is hozzátartozott. Mikor végül keresztre feszítették, akkor saját kérésére fejével lefelé függesztették, mert azt gondolta, hogy túl nagy megtiszteltetés lenne számára, ha ugyanazon a módon szenvedné el a halált, mint Mestere.

Péter számára ezek a szavak: “Kövess engem!” (Jn 21:19) tele voltak tanítással. Krisztus nemcsak halálára vonatkozólag, hanem élete minden lépésére nézve is leckét adott neki ezzel a két szóval. Eddig Péter hajlott arra, hogy függetlenül cselekedjék. Megpróbálta megtervezni Isten munkáját, helyett, hogy megvárta volna Isten tervének a kinyilatkoztatását és követte volna azt. Semmit nem nyerhetett azonban azzal, hogy előresietett és nem várta meg, míg Isten közli vele tervét. Jézus ezt parancsolja meg neki: “Kövess engem!” (Jn 21:19). Ne rohanj elém! Ne, mert akkor nem kell majd magányosan, egyedül összetalálkoznod a Sátán seregével. Engedd, hogy én menjek előtted! Engedd, mert akkor nem győz majd le téged az ellenség!

Mikor Péter Jézus mellett lépkedett, észrevette, hogy János követi őket. Elfogta a vágy, hogy megismerje János jövendőjét is. Jézushoz fordult és megkérdezte: “ram, ez pedig mint leszen? - Monda néki Jézus: Ha akarom, hogy ő megmaradjon amíg eljövök, mi közöd hozzá? Te kövess engem!” (Jn 21:21-22). Péternek meg kellett volna fontolnia, hogy Ura csak azt jelenti ki neki, aminek a tudása, megismerése a legjobb számára. Mindenkinek az a kötelessége, hogy kövesse Krisztust indokolatlan aggodalmaskodás nélkül azok felől, ami a mások számára kijelölt munkát illeti. Jánosról való kijelentésében: “Ha akarom, hogy ő megmaradjon amíg eljövök” (Jn 21:22) -, Jézus nem adta biztosítékát annak, hogy ez a tanítvány megéri az Úr második eljövételét. Krisztus egyszerűen kijelentette saját legfőbb hatalmát, és azt; hogyha éppen akarná is, hogy így legyen, az semmiképpen nem érintené Péter munkáját. Mindkettőjük, János és Péter jövője is Uruk kezében volt. Jézus mindegyiküktől annak a kötelességnek a teljesítését követeli csak meg, hogy engedelmesen kövessék Őt.

Ma milyen sokan vannak olyanok, mint Péter! Mások ügyei érdeklik őket, és égnek a vágytól, hogy megismerjék azok kötelességeit, miközben abba a veszélybe kerülnek, hogy saját kötelességük teljesítését elhanyagolják. Mások életében észreveszik a tévedéseket és a jellemükben meglevő hiányosságokat. Emberi természetünket gyengeség fogja körül. Krisztusban azonban megtaláljuk majd a tökéletességet. Miközben Jézusra tekintünk és mindig Őt tartjuk szemünk előtt, életünk átalakul.

János nagyon magas életkort ért meg. Tanúja lett Jeruzsálem pusztulásának és a fenséges templom lerombolásának - a világ végső teljes megsemmisülése jelképének. Legvégső napjáig, haláláig hűségesen követte Urát. Az egyházakhoz intézett bizonyágtételének a terhe, a lényeges tartalma ez volt: "Szeretteim, szeressük egymást aki a szeretetben marad, az Istenben marad, és az Isten is őbenne" (1Jn 4:7.16).

Krisztus visszahelyezte Pétert apostolságába. Az a tisztelet és tekintély azonban, amit Krisztustól kapott, nem adott neki elsőséget, főhatalmat tanítványtársai fölött. Ezt Krisztus világossá tette, mikor Péter kérdésére: "Uram, ez pedig mint leszen?" ezt válaszolta: "Mi közöd hozzá? Te kövess engem" (Jn 21:22). Pétert nem úgy tartották tiszteletben, mint az egyház fejét. Az a kegy, amelyet Krisztus gyakorolt az Őt megtagadó tanítványa iránt, és az a tény, hogy megbízta őt a nyáj legeltetésével, valamint Péter hűsége Krisztus iránt - visszaadta számára tanítványtársai bizalmát. Péternek nagy befolyása volt az egyházban. Azt a leckét azonban, amelyet Krisztus adott neki a Galileai-tengernél, Péter magával vitte egész életén át. A Szentlélek által írt és a gyülekezetekhez intézett levelében ezt olvashatjuk: "A köztetek levő presbitereket kérem én, a presbitertárs, és a Krisztus szenvedésének tanúja, és a megjelenendő dicsőségnek részese: Legeltessétek az Istennek köztetek levő nyáját, gondot viselvén arra, nem kényszerítésből, hanem örömet; sem nem rút nyereszkezésből, hanem jóindulattal; Sem nem úgy, hogy uralkodjatok a gyülekezeteken, hanem mint példányképei a nyájnak. És mikor megjelenik a főpásztor, elnyeritek a dicsőségnek hervadatlan koronáját" (1Pt 5:1-4).

Menjetek el és tanítsatok minden népeket!

Röviddel mennybemenetele előtt Krisztus megbízást adott tanítványainak. “Nékem adatott minden hatalom mennyen és földön - mondotta. Elmenvén azért, tegyetek tanítványokká minden népeket” (Mt 28:18-19). “Elmenvén e széles világra, hirdessétek az evangéliumot minden teremtésnek” (Mk 16:15). Krisztus újra és újra megismételte ezeket a szavakat, hogy a tanítványok megragadhasák jelentőségét. A menny világosságának rá kell ragyognia a föld minden lakosára, a magas és az alacsony rendűekre, a gazdagokra és a szegényekre tisztán és erős sugarakkal. A tanítványoknak a Megváltó munkatársaivá kell lenniük a világ megmentésének munkájában.

Krisztus ezt a megbízást akkor adta tanítványainak, mikor a felházban találkozott velük. Most azonban tanítványai szélesebb táborának is megadta ezt a felhatalmazást. Azon az összejövetelen, amelyet Galileában a hegyen tartottak meg Krisztus követői, mindazok a hívők megjelentek, akiket meg tudtak hívni. Halála előtt maga Krisztus jelölte ki ennek a gyűlésnek a helyét és idejét. A sírboltnál az angyal emlékeztette a tanítványokat Krisztusnak arra az ígéretére, hogy Galileában találkozik majd velük. Ezt az ígéretet elmondották azoknak a hívőknek is, akik húsvét hetének folyamán Jeruzsálemben gyülekeztek össze, és rajtuk keresztül az ígéret sok magányos hívőhöz is eljutott, akik gyászolták Uruk halálát. Mindnyájan nagy érdeklődéssel várakoztak erre a találkozásra és megbeszélésre. A gyűlés színhelyére kanyargós, kerülő utakon jöttek minden irányból, hogy elkerüljék a féltékeny zsidók gyanújának a felkeltését. A hívők csodálkozó szívvel jöttek, és komolyan beszélgettek egymással azokról a hírekről, amelyek eljutottak hozzájuk Krisztusról.

[723] A kijelölt időpontban mintegy ötszáz hívő gyűlt össze kis csoportokban a hegyoldalon. Türelmetlenül igyekeztek mindent megtudni azoktól, akik látták már Krisztust feltámadása óta. A tanítványok csoporttól csoportig mentek és elmondották mindazt, amit láttak és hallottak Jézusról, és érveltek a szent Írásokból, mint ahogy Krisztus

is tette velük. Tamás elmondotta hitetlensége történetét, és elmondotta azt is, hogy hitetlenségét miként szüntette meg a feltámadott Úr. Hirtelen Jézus állott meg közöttük. Senki sem tudta megmondani, hogy honnan és hogyan jött. A jelenvoltak közül sokan még sohasem látták előzőleg Jézust. Kezein és lábain azonban meglátták a keresztre feszítés jeleit. Az arcvonásai olyanok voltak, mint Isten orcája. Amikor meglátták Jézust, azonnal imádni kezdték.

Néhányan azonban hitetlenkedni, kételkedni kezdtek. Így lesz ez mindig. Vannak és lesznek olyanok, akik nehéznek találják a hit gyakorlását, és ezek a kételkedők oldalán foglalnak helyet. Hitetlenségük következtében azonban ezek sokat veszítenek.

Jézusnak ez volt az egyetlen találkozása és megbeszélése feltámadása után sokakkal a hívők közül. Jézus eljött, és így szólt hozzájuk: “Nékem adatott minden hatalom mennyen és földön” (Mt 28:18). A tanítványok már imádták Jézust, mielőtt megszólalt. Mivel azonban szavai azokról az ajkáról hangzottak el, amelyeket egyszer lezárt a halál, különleges erővel az örömmámor kerítette őket hatalmába. Jézus most a feltámadott Üdvözítő volt. Sokan közülük látták Őt, mikor hatalmát a betegek meggyógyításában gyakorolta, és a sátáni hatalmakat ellenőrzése, uralma alá hajtotta. Voltak, akik azt látták, hogy Jézusnak hatalma van arra, hogy felállítsa királyságát Jeruzsálemben, és letörjön minden ellenállást és uralkodjék a természet elemei fölött. Jézus lecsendesítette a haragos háborgó vizeket; járkált a fehértarajú hullámokon; életre támasztotta fel a halottakat. Most pedig kijelentette, hogy Isten Neki adott minden hatalmat. Jézus szavai felülemelték hallgatói gondolatait a földi és ideiglenes dolgokon és ráirányították a mennyei, örökkévaló dolgokra, miáltal rendkívüli módon tárult fel előttük az Ő méltósága és dicsősége.

Krisztus szavai a hegyoldalon azt jelentették be, hogy áldozata, amelyet az emberekért hozott, teljes és tökéletes volt. A jóvátételt betöltötte és azt a munkát, amelyért eljött erre a világra, elvégezte. Jézus útban volt Isten trónjához, hogy tiszteljük az angyalok, a fejedelemségek és hatalmasságok. Elkezdte közbenjárói munkájának a végzését. Határtalan tekintéllyel felruházva átadta megbízását tanítványainak: “Elmenvén azért tegyetek tanítványokká minden népeket, megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében; tanítván őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam

néktek; és ímé én tiveletek vagyok minden napon a világ végezetéig” (Mt 28:19-20).

Isten a zsidó népet tette a szent igazság megőrzőjévé. A farizeizmus azonban az egész világ legfelsőbbrendűnek látszó, legegyedülállóbb álkegyes embereivé formálta őket. Minden, ami a papokkal és a főemberekkel összefüggésben állott - a ruháik, a szokásaik, szertartásaik, a hagyományaik - alkalmatlanná tette őket arra, hogy a világ világossága legyenek. Úgy tekintették magukat, a zsidó népet, mint magát a világot. Krisztus azonban azzal bízta meg tanítványait, hogy olyan hitet és istentiszteletet hirdessenek, amelynek nincs dolga a kasztokkal vagy az országokkal; olyan hitet, amely elfogadható minden nép, minden nemzet és az emberek minden osztálya számára.

Krisztus, mielőtt elhagyta tanítványait, világossá tette előttük királysága jellegét. Emlékezetükbe idézte mindazt, amit előzőleg mondott nekik királyságáról. Krisztus kijelentette, hogy nem állt szándékában ezen a világon egy ideiglenes királyság felállítása. Az Ő célja egy lelki ország megalapítása. Krisztus nem úgy akart uralkodni, mint egy földi király Dávid trónján. Ismét megmutatta nekik a szent Írásokból, hogy mindazt, amin átment, a mennyben rendelték el, az Atya és az Őközte lefolyt tanácskozásokon. Mindezeket előre megmondották a Szentlélek által ihletett emberek. Krisztus azt mondta: látjátok, hogy mindent kijelentettem nektek erről, hogy Messiásként való elvetésemnek el kellett jönnie és meg kellett történnie. Mindannak, amit mondtam megaláztatásomról, amelyet el kellett tűrnöm, és halálomról, amellyel meg kellett halnom, beigazolódt. A harmadik napon feltámadtam. Azért még szorgalmasabban kutassátok a szent Írásokat, és meglátjátok majd, hogy mindezekben a dolgokban a prófécia részletes leírásai Rólam beteljesedtek.

Krisztus megbízta tanítványait, hogy végezzék azt a munkát, amit rájuk hagyott, és Jeruzsálemben kezdjék el tevékenységüket. Jeruzsálem volt a színtere az emberért történt legmélyebb megaláztatásának. Jeruzsálemben szenvedett, itt vetették el, és itt ítélték kereszthalálra. Júdea volt Krisztus szülőföldje. Itt öltötte magára az emberi alakot, itt járt és élt együtt az emberekkel, és csak néhányan ismerték fel, hogy a menny közeljött a földhöz, mikor Jézus közöttük volt. Ezért a tanítványok munkálkodásának Jeruzsálemben kellett elkezdődnie.

[725]

Mindannak következtében, amit Krisztus Jeruzsálemben elszenvedett és az itt végzett munkájának a meg nem becsülését látva, a tanítványok egy ígéretesebb, megfelelőbb munkamezőt kérhettek volna Uruktól. A tanítványok azonban nem járultak hozzá ilyen kérréssel, hiszen éppen azt a területet kellett megmunkálniuk, amelyen Jézus szétszórta az isteni igazság magvát, hogy a mag felnövekedjék, és bőséges termést adjon az aratás idején. Munkájuk közben a tanítványoknak üldöztetést kellett elviselniük a zsidók féltékenysége és gyűlölete miatt. Ezt az üldöztetést azonban Mesterük is eltűrte és ezért ők sem riadtak vissza tőle és nem menekültek el előle. A kegyelem első adományait először az Üdvözítő gyilkosainak kellett felkínálniuk.

Sokan voltak azután olyanok is Jeruzsálemben, akik titokban hittek Jézusban, és olyanok is sokan voltak, akiket a papok és a főemberek félrevezettek. A tanítványoknak ezeket is meg kellett ajándékozniuk az evangéliummal, és megtérésre kellett felhívniuk őket. Azt a csodálatos igazságot is, hogy egyedül Krisztus útján lehet elnyerni a bűnök bocsánatát, a tanítványoknak kellett világossá tenni mindenki előtt. Miközben egész Jeruzsálemet felkavarták az elmúlt néhány hét izgalmas eseményei, az evangélium prédikálása tette a legmélyebb hatást az emberekre.

A munkának azonban nem volt szabad itt megállnia. Isten művét ki kellett terjeszteni a föld legtávolabbi határáig. Krisztus azt mondta tanítványainak: Tanúi lettetek életemnek, a világért hozott önfeláldozásomnak. Láttátok Izraelért végzett fáradozásaimat. Nem jöttem Hozzám, hogy életük lehessen; jóllehet a papok és főemberek a felsoroltakat mind megcselekedték Velem; elvetettek Engem, amint azt a szent Írások előre megmondották - mégis kapnak majd egy másik alkalmat Isten Fia elfogadására. Láttátok, hogy mindazokat, akik Hozzám jönnek és megvallják bűneiket, kész vagyok elfogadni.

“Azt, aki hozzám jön, semmiképen ki nem vetem” (Jn 6:37). Mindazok, akik csak akarják, megbékülhetnek Istennel és megkaphatják az örökkévaló életet. - Rátok, tanítványaimra bízom most az irgalmasságnak ezt az üzenetét. Először Izraelnek kell ezt átadnotok, és azután minden nemzetnek, nyelvnek és népnek. Mindazokat, akik hisznek Jézus Krisztusban, egy egyházba kell összegyűjtenetek.

A Szentlélek ajándékával a tanítványoknak csodálatos hatalmat kellett kapniuk. Tanúbizonyágtételüket jeleknek és csodáknak kel-

lett megerősíteni. Csodákat nemcsak a tanítványok tennének, hanem azok is, akik elfogadták üzenetüket. Jézus ezt mondta: “Azokat pedig, akik hisznek, ilyen jelek követik: az én nevemben ördögöket űznek; új nyelveken szólnak. Kígyókat vesznek föl; és ha valami halálost isznak, meg nem árt nekik; betegekre vetik kezeiket, és meggyógyulnak” (Mk 16:17-18). Abban az időben gyakran előfordult, hogy valakit megmérgeztek. Gátlástalan emberek nem haboztak, hogy ezzel az eszközzel eltávolítsák azokat, akik becsvágyuk útjában állottak. Jézus tudta, hogy tanítványai életét is hasonló veszedelmek fenyegetik. Sokan azt gondolhatták, hogy Istennek tesznek azzal szolgálatot, ha Krisztus tanítványait megölik. Jézus azért védelmet ígért tanítványainak ezzel a veszéllyel szemben.

A tanítványoknak ugyanazzal a hatalommal kellett rendelkezniük, amellyel Jézus rendelkezett, hogy gyógyítani tudjanak “a nép között minden betegséget és minden erőtelenséget” (Mt 4:23). Mikor Jézus nevében meggyógyítják a testi betegségeket, akkor Jézus gyógyító hatalmáról a lelkek meggyógyításával bizonyosságot kell tenniük. Jézus egy képességet is megígért most tanítványainak, mivel idegen országokban más nemzetek között is prédikálniuk kellett az evangéliumot; ezért meg kellett kapniuk azt a képességet, hogy más, idegen, új nyelveken is tudjanak beszélni. Az apostolok és társaik tanulatlan emberek voltak. Pünkösöd napján a Szentlélek kitöltésével azonban beszédük, akár saját, akár idegen nyelven mondották is el azt, tisztává, egyszerűvé, szabatossá vált szóban és hangsúlyban egyaránt.

Krisztus így adta át tanítványainak megbízatásukat. Gondoskodott a munka folytatásához szükséges ellátásról és felszerelésről, s magára vállalta a felelősséget a munka sikeréért. Amíg tanítványai engedelmeskedtek szavának, és Vele együtt munkálkodtak, addig nem szenvedhettek kudarcot. Menjetek el minden néphez, parancsolta nekik. Menjetek el a földgolyó legtávolabbi részéig, de legyetek mindig tudatában jelenlétemnek. Dolgozzatok hittel és bizalommal, mert soha nem hagylak el benneteket.

[727] Az Üdvözítő tanítványainak adott megbízása kiterjed minden hívő emberre. Magába foglal minden Krisztusban hívő embert az idő végéig. Végzetes tévedést követnénk el, ha azt feltételeznénk, hogy a lelkek megmentésének a munkája egyedül csak a felszentelt lelkészekről függ. Krisztus mindazokat megbízta az evangélium hir-

detésével, akikhez eljutott a mennyei ismeret. Krisztus mindazokat felavatja, felszenteli arra, hogy munkálkodjanak embertársaik üdvösségéért, akik már megkapták, és magukban hordják életét. Az egyházat ennek a munkának a végzésére alapították, és mindazok, akik ünnepélyes és szent fogadalmat tettek az egyháznak, arra kötelezik el magukat, hogy együtt munkálkodnak Krisztussal.

“És a Lélek és a mennyasszony ezt mondják: Jövel! És aki hallja, ezt mondja: Jövel!” (Jel 22:17). Mindenkinek, aki hallja, meg kell ismételnie a meghívást. Legelső kötelessége az kell legyen, hogy lelkeket nyerjen meg Krisztusnak. Lehet, hogy nem képes a nagy összejöveteleken prédikálni, de munkálkodni tud egyes emberekért. Közölni tudja velük azt a tanítást, amit Urától kapott. Az egyházi szolgálat nemcsak prédikálásból áll. Azok is szolgálnak, akik megkönnyítik a betegek és szenvedők helyzetét; akik segítséget nyújtanak a szükségben levőknek; akik a vigasztalás szavait mondják el az elcsüggedteknek és a kishitűeknek. Közel és távol egyaránt vannak olyan lelkek, akikre nyomasztólag hat bűntudatuk. Nem a nehézség, a gürcölés, vagy a szegénység az, ami lealjasítja az embert, hanem a vétek és a bűnös cselekedet. Ez tesz bennünket nyugtalaná és elégedetlenné. Krisztusnak olyan szolgákra van szüksége, akik megpróbálnak a bűntől megbetegedett lelkeken segíteni.

A tanítványoknak ott kellett elkezdni munkájukat, ahol voltak. A legnehezebb és a legkevésbé megfelelő munkát sem kerülhették ki, nem mehettek el mellette. Így Krisztus minden egyes munkásának is ott kell elkezdenie szolgálatát, ahol él. Lehet, hogy éppen saját családkban vannak olyan lelkek, akik vágyakoznak együttérzésünkre, és éhséget éreznek az élet kenyerére. Lehetnek olyan gyermekek a közelünkben, akiket el kell vezetnünk a Krisztusban való hitre. Vannak pogányok közvetlenül az ajtónk előtt. Végezzük hűségesen azt a munkát, amely legközelebb van hozzánk. Azután terjesszük ki munkánkat olyan messzire, amilyen messze Isten keze elvezethet bennünket. Sok munka olyannak látszik, mint amelyet korlátok közé szorítanak bizonyos helyi körülmények. Bárhol legyen is azonban a teendőnk, ha hittel és szorgalommal végeztük el, akkor akár a föld legvégső részein is eredményünk lesz. Krisztus munkája egy szűk területre korlátozottnak látszott, mikor megjelent a földön, de mégis az akkor ismert összes országból oda érkezett emberek sokasága hallotta üzenetét. Isten gyakran a legegyszerűbb eszközöket használja

fel a legnagyobb eredmények eléréséhez. Krisztusnak az a szándéka, hogy munkájának minden része másokhoz kapcsolódjék, mint ahogy egyik fogaskerék is a másikba belesimulva működik harmonikusan. A legalázatosabb munkás is, akit megindított a Szentlélek, láthatatlan húrokat érint meg, amelyeknek a rezgései elhangzanak a föld végső határáig és dallamuk átcseng az örökkévaló korszakokon.

Krisztus parancsát azonban: “Elmenvén e széles világra” (Mk 16:15) - nem veszíthetjük el szemünk elől. Krisztus arra hívott el bennünket, hogy tekintetünket irányítsuk a látóhatárunkon túli vidékek felé. Krisztus ledönti az elválasztó falakat, a nemzetségeket elválasztó előítéleteket és arra tanít, hogy szeressük az emberiség egész családját. Kiemeli az embereket önzésük szűk börtönéből. Eltöröl minden területi határvonalat és a mesterséges társadalmi megkülönböztetéseket. Krisztus nem tesz különbséget a szomszédok és az idegenek, a barátok és az ellenségek között. Krisztus arra tanít, hogy testvérként tekintsünk minden szükségét szenvedő emberre, és úgy nézzünk a világra, mint a saját földünkre.

Az Üdvözítő, mikor azt mondta: “Elmenvén tegyetek tanítványokká minden népeket” (Mt 28:19), akkor azt is mondta: “azokat pedig akik hisznek, ilyen jelek követik: az én nevemben ördögöket űznek; új nyelveken szólnak. Kígyókat vesznek fel; és ha valami halálost isznak, meg nem árt nekik; betegekre vetik kezeiket és meggyógyulnak” (Mk 16:17-18). Krisztus ígérete olyan messzire ér el, amilyen távolságra szól a megbízása. Természetesen nem minden hívő részesül mindegyik ajándékban. A Lélek különbséget tesz: “osztogatván mindenkinek külön, amint akarja” (IKor 12:11). Az Úr azonban a Lélek ajándékait minden hívőnek megígérte, amilyen mértékben szüksége van az ajándékok egyikére vagy másikára, az Úr munkájának végzéséhez. Az Úr ígérete éppen olyan erős és megbízható most, mint amilyen volt az apostolok idejében. “Azokat pedig, akik hisznek, ilyen jelek követik” (Mk 16:17). Ez Isten gyermekeinek a kiváltsága. Ehhez a kiváltsághoz, amennyire csak lehetséges, bizalommal ragaszkodniuk kell, hogy azzal, mint hitük bizonyításával szolgálhassanak.

[729]

“Betegekre vetik kezeiket és meggyógyulnak” (Mk 16:18). Ez a világ egy óriási bélpoklos kórház. Krisztus azonban azért jött, hogy a betegeket meggyógyítsa, és hogy szabadulást hirdessen a Sátán foglyainak. Maga Krisztus egészséges és erős volt. Életét

adta a betegeknek, a lesújtottaknak és a démonoktól megszállottaknak. Krisztus nem fordult el senkitől, aki azért ment Hozzá, hogy elfogadja gyógyító erejét. Tudta, hogy azok, akik segítséget kérni mentek Hozzá, betegséget hordoznak magukban. Krisztus azonban nem tagadta meg tőlük gyógyítását. Mikor pedig Krisztusban működő erő érintette ezeket a szegény lelkeket, akkor meggyőződtek bűnösségükről és sokan közülük lelki betegségeikből is éppen úgy meggyógyultak, mint testi betegségeikből és bajaikból. Az evangéliumnak ma is megvan ugyanez a hatalma. Vajon miért ne kellene nekünk ma ugyanezen eredményekről tanúbizonyságot tennünk?

Krisztus átérzi minden szenvedő keserű bánatát. Mikor a gonosz lelkek gyötörnek egy emberi testet, akkor Krisztus is érzi. Mikor a láz felégeti az élet folyamatát, akkor Krisztus érzi a kínszenvedést, a haláltusát. Krisztus ma is éppen olyan kész meggyógyítani a betegeket, mint amikor személyesen itt volt a földön. Krisztus szolgálja az Ő képviselői itt a földön; eszközök munkája számára. Krisztus általuk kívánja gyakorolni gyógyító hatalmát.

Az Üdvözítő gyógyító módszerében leckék, feladatok voltak tanítványai számára. Egy alkalommal Krisztus megkente agyaggal egy vak ember szemét. Azután megparancsolta neki: "Menj el, mosakodjál meg a Siloám tavában Elméne azért és megmosakodék és megjöve látva" (Jn 9:7). A gyógyítást ezen a módon csak a Nagy Gyógyító vihette végbe egyedül. Krisztus azonban a természet egyszerű eszközeit is felhasználta gyógyításainál; nem részesítette előnyben a gyógyszereket, inkább szentesítette az egyszerű és természetes gyógyszerek használatát.

A betegségtől sújtottak közül sokaknak, akik egészségüket visszanyerték, Krisztus azt mondta: "Ímé meggyógyultál; többé ne vétkezzél, hogy rosszabbul ne legyen dolgod!" (Jn 5:14). Krisztus azt tanította, hogy a betegség - mind a testi, mind a lelki betegség - Isten törvénye megsértésének a következménye. A világon nem létezne semmiféle nyomorúság, ha az emberek összhangban, harmóniában élnének a Teremtő szándékával.

Az ősi Izraelnek Krisztus volt a vezetője és tanítója. Krisztus tanította meg őket arra, hogy az egészség az Isten törvényei iránti engedelmisség jutalma. A Nagy Orvos, aki Palesztinában meggyógyította a betegeket, a felhőoszlopból szólott népéhez és mondta meg nekik, hogy mit kell tenniük, és hogy Isten mit tenne értük.

“Ha a te Uradnak, Istenednek szavára hűségesen hallgatsz és azt cselekszed, ami kedves az ő szemei előtt és figyelmezel az ő parancsolataira és megtartod minden rendelését; egyet sem bocsátok reád ama betegségek közül, amelyeket Egyiptomra bocsátottam, mert én vagyok az Úr, a te gyógyítód” (2Móz 15:26). Krisztus határozott utasításokat adott Izraelnek életmódjukra vonatkozóan, és biztosította őket, “távol tart az Úr tetőled minden betegséget” (5Móz 7:15). Amikor a feltételeket teljesítették, akkor az ígélet is beigazolódott rajtuk. “Nemzetségeikben nem volt beteges” (Zsolt 105:37).

Ezek a mi számunkra is tanulságok. Vannak olyan feltételek, amelyeket mindannyiunknak figyelembe kell vennünk, ha meg akarjuk őrizni egészségünket. Mindnyájunknak meg kell tanulnunk, hogy melyek ezek a feltételek. Nem nyerjük el Isten tetszését, ha tudatlanul megyünk el törvényei mellett, akár testiekre, akár lelkiekre vonatkoznak azok. Nekünk Istennel együtt kell munkálkodnunk egészségünk helyreállításáért; a testi egészségünk érdekében éppen úgy, mint a lelki egészségünkért.

Azután másokat is meg kell tanítanunk arra, hogy miként őrizzük meg, vagy állítsuk helyre egészségünket. A betegek számára azokat a gyógyszereket és gyógymódokat kell használnunk, amelyekről Isten a természetben gondoskodott a számunkra. Istenre kell rámutatnunk, és Istenhez kell irányítanunk őket, aki egyedül tud meggyógyítani minden betegséget. A mi dolgunk, kötelességünk az, hogy a betegeket és szenvedőket hitünk karjaiban vigyük Krisztushoz. Arra is meg kell tanítani őket, hogy higgyenek a Nagy Gyógyítóban. Meg kell ragadnunk Krisztus ígéletét, ki kell tartanunk mellette, és imádkoznunk kell hatalma kinyilatkoztatásáért. Az evangélium igazi lényege a helyreállítás. Az Üdvözítő azt várja el tőlünk, hogy szólítsuk fel a betegeket, a reményteleneket és a lesújtottakat, hogy éljenek az Ő erejével.

A szeretet hatalma volt jelen Krisztus minden gyógyításában. Csak akkor lehetünk eszközei az Ő munkájának, ha hit által társak leszünk szeretetében is. Ha elmulasztjuk bekapcsolni magunkat a Krisztussal való isteni együttélésbe és együttmunkálkodásba, akkor az életet adó energia áradata nem tud bőséges mennyiségben átfolyni rajtunk másokhoz. Voltak helyek, ahol maga az Üdvözítő sem tudott sok nagyszerű munkát végrehajtani a jelenlévők hitetlensége miatt. Így most is az egyházat a hitetlenség választja el isteni Megsegítő-

jétől, Krisztustól. Az egyház csak nagyon gyengén ragaszkodik az örök valóságokhoz. Hitének hiánya csalódást okozott Istennek és az egyházat megfosztotta a dicsőségétől.

Az egyház csak akkor élhet Krisztus jelenlétének az erejével, ha tevékenyen vesz részt Krisztus munkájának a végzésében. “Elmenvén azért, tegyetek tanítványokká minden népeket, - mondotta az Úr; és ímé én tiveletek vagyok minden napon a világ végezetéig” (Mt 28:19-20). Krisztus igájának a felvétele egyik legfontosabb feltelete hatalma elnyerésének. Az egyház igazi élete attól függ, hogy hűségesen tölti-e be Urától kapott megbízatását. Ennek a munkának az elhanyagolása idézi elő az egyházban a lelki gyengeséget és hanyatlást. Ahol nem munkálkodnak erőteljesen másokért, ott elfogy a szeretet és meggyengül a hit.

Krisztus azt akarja, hogy hívei legyenek az egyház tanítói, oktatói az evangéliumi munkában. Meg kell tanítaniuk az embereket arra, hogy miként keressék és mentsek meg az elveszetteket. Vajon valóban ezt a munkát végzik? Sajnos nem. Sokan csak azon fáradoznak, hogy felszítsák az élet tüzét egy-egy halódó gyülekezetben. Sok gyülekezetet beteg bárányokként ápolnak azok, akiknek éppen az elveszett juhokat kellene megkeresniük. S ez idő alatt pedig milliók és milliók vesznek el Krisztus nélkül.

Isten szeretete az ember iránt minden emberi értelmet felülmúl. Az angyalok csodálkoznak azon, hogy mennyire felszínes a hálája azoknak, akikre ez a szeretet árad, és hogy milyen kevéssé értékelik Isten szeretetét. Az egész menny megdöbbenéssel szemléli az emberek közömbösségét. Akarjuk-e tudni, hogy Krisztus mit érez mindezek láttán? Vajon mit érezne egy apa és egy anya, ha tudomást szerezne arról, hogy hidegben és hóban elalélt, és a fagyhalálnak kitett gyermekük mellett úgy mennének el az arra járók, hogy ügyet sem vetnének reá, és hagynák elpusztulni, jóllehet megmenthették volna!? Nem okozna-e nekik szörnyű fájdalmat és nem háborodnának-e fel? Nem vádolnák-e azokat a gyilkosokat olyan haraggal, amely oly forró lenne, mint a könnyeik, és oly heves, mint a szeretetük? Minden ember szenvedése Isten egyik gyermekének a szenvedése. Ezért azok, akik nem nyújtják oda segítő kezüket az elpusztulás szélén álló embertársuknak, kiváltják Isten igazságos haragját. Ez a Bárány haragja. Azoknak, akik igénylik ugyan a Krisztussal való közösséget, de közömbösek lettek szükségét szenvedő

embertársaikkal szemben Krisztus ezt jelenti majd ki az ítélet nagy napján: “Nem tudom, honnét valók vagytok ti: Távozzatok el én tőlem mindnyájan, akik hamisságot cselekesztek!” (Lk 13:27).

Tanítványainak adott megbízásában Krisztus nemcsak a munkájukat körvonalazta, hanem a nekik szóló üzenetet is átadta. Tanítványok meg az embereket - mondotta nekik, “hogya megtartsák mindazt, amit én parancsoltam néktek” (Mt 28:20). A tanítványoknak azt kellett tanítaniuk, amit Jézus tanított. S amit Ő mondott, az nemcsak azt foglalta magába, amit személyesen mondott el, hanem azt is, amit az Ótestamentum prófétái és tanítói mondtak el. Az emberi tanítást kizárta. Nincs semmi hely a hagyomány, az emberek elméletei és következtetései vagy az egyházi törvények számára. Krisztus nem foglalta bele tanítványainak adott megbízásába az egyházi tekintélyek által elrendelt törvényeket. Krisztus szolgálóinak ezek közül egyiket sem kell tanítaniuk. “A törvény és a próféták” (Mt 22:40) Krisztus szavainak és tetteinek a feljegyzésével képezik azt a kincset, amit rábízott tanítványaira, hogy adják tovább a világnak. Krisztus neve a jelszavuk, megkülönböztető jelvényük, egységük köteléke; tekintély, mintegy háttér eljárásaikban, valamint eredményességük forrása. Semmit sem szabad elismerni királyságában, amely nem viseli magán az Ő nevét.

Az evangéliumot nem csak elméletként, hanem eleven erőként kell közvetíteni, mint ami megváltoztatja az ember életét. Isten azt kívánja, hogy kegyelmének elfogadói tanúi legyenek az Ő hatalmának. Azokat, akik eddigi életútjuk során a legnagyobb ellenségek voltak az Úrnak, Isten készségesen elfogadja. Azokat, akik megbánják bűneiket, Isten megajándékozza Szentlelkével, bizalma legmagasabb helyére emeli és elküldi őket a hűtlenek táborába, hogy hirdessék ott az Ő határtalan irgalmát. Isten szeretné, ha szolgáló bizonyosságot tennének arról a tényről, hogy az Ő irgalma útján az emberek elnyerhetik a Krisztuséhoz hasonló jellemet, és örvendezhetnek nagy szeretete bizonyosságában. Isten azt akarja, hogy tegyünk tanúbizonyosságot arról a tényről, hogy Ő nem elégedhet meg addig, míg az emberi nemzetség tagjai meg nem térnek, és nem foglalják el újra helyüket szent kiváltságaikban, mint Isten fiai és leányai.

[733]

Krisztusban egyesül a pásztor gyengédsége, a szülő szeretete és a könyörületes Üdvözítő páratlan kegyelme. Áldásaival a legvonzóbb formában ajándékoz meg bennünket. Nem elégszik meg

azzal, hogy tudunkra adja áldásait. Oly módon nyújtja felénk azokat, hogy felkeltse bennünk a vágyat irántuk. Így Isten szolgálóinak a kibeszélhetetlen ajándék dicsőségét és gazdagságát kell másoknak bemutatniuk. Krisztus csodálatos szeretete megolvasztja és leigazza a szíveket, miközben a tantételek pusztá ismételtetésével nem érünk el, és nem végzünk el semmit. “Vigasztaljátok, vigasztaljátok népeimet, így szól Istenetek Magas helyre menj fel, örömmondó Sion! emeld föl szódat magasan, örömmondó Jeruzsálem! Mondjad Júda városainak: Ímhol Istenetek; Ímé az Úr Isten jó hatalommal, és karja uralkodik! Ímé jutalma vele jó, és megfizetése Ő előtt. Mint pásztor, nyáját úgy legelteti, karjára gyűjti a bárányokat és ölében hordozza, a szoptatókat szelíden vezeti” (Ésa 40:1.9-11). Mondjátok el az embereknek Róla, hogy Ő “tízezer közül is kitetszik” és “Ő mindelestől fogva kívánatos” (Énekek 5:10.16). Pusztán szavakkal nem tudjuk elmondani azt, hogy ki Ő, ki nekünk Krisztus. Életünk által kell az Ő jellemét kinyilvánítani az emberek előtt. Krisztus láthatóvá kíván lenni minden követője életében. Isten minden gyermekéről eleve azt rendelte el, “hogy azok az ő fia ábrázatához hasonlatosak legyenek” (Róm 8:29). Mindenki benn Krisztus hosszútűró szeretetének, szentségének, alázatosságának, irgalmának és igazságosságának kell megmutatkoznia, feltárulnia a világ számára.

Az első tanítványok elmentek, hogy prédikálják Isten szavát. Krisztust életükben jelentették ki. Az Úr pedig velük együtt munkálkodott, “megerősítvén az ígét a jelek által, amelyek követik vala” (Mk 16:20). Ezek a tanítványok felkészültek munkájukra. Még pünkösd napja előtt összegyülekeztek és minden viszályt félretettek. Egy akarattal voltak együtt. Elhitték Krisztus ígéreteit, hogy megkapják az Ő áldását, és hittel imádkoztak. Nemcsak a maguk számára kérték az áldást. Teherként nehezedett rájuk a lelkek üdvösségéért rájuk váró munkálkodás. Az evangéliumot el kellett vinniük a föld legtávolabbi részéig. Igényt tartottak a hatalomnak, az erőnek arra az ajándékára, amit Krisztus megígért nekik. Ekkor árasztotta rájuk Isten az Ő Szentlelkét és egy nap alatt ezrek tértek meg. Ez ma is megtörténhetne! Az emberi bölcseségek helyett prédikáljuk Isten beszédét! A keresztyének hagyják abba egyenetlenkedéseiket, adják át magukat Istennek, és Vele együtt munkálkodjanak az elveszettek megmentéséért! Hittel kérjék Isten áldását, míg meg nem kapják! A Lélek kitöltése csak “a korai eső” volt, és mégis csodálatos volt

a hatása és eredménye. “A késői eső” eredménye azonban még bőségesebb lesz (Vö: Jóel 2:23).

Mindazok, akik Istennek szentelik lelküket és testüket, állandóan megkapják majd a Lélek újabb és újabb testi és lelki ajándékát. Kimeríthetetlen mennyei készletek állnak a rendelkezésükre. Krisztus nekik adja saját Lelke leheletét és életét az ő életéből. A Szentlélek legnagyobb energiáit fejt ki és így munkálkodik az emberek szívében és elméjében. Isten kegyelme megnöveli és megsokszorozza tehetségeiket. Az isteni természet tökéletessége jön segítségükre a lelkek megmentéséért végzett munkájukban. Krisztussal való együttmunkálkodásuk útján részesülnek Krisztus teljességében. Emberi gyengeségükben is képesek megcselekedni a Mindenható tetteit.

Az Üdvözítő arra vágyik, hogy kinyilvánítsa kegyelmét, és jellemének pecsétjét rányomja az egész világra. Ez Krisztus megszerzett tulajdona, és Ő szabaddá, tisztává és szentté akarja tenni az embereket. Bár a Sátán azon fáradozik, hogy megakadályozza Krisztus szándékának a megvalósítását, de a világért kiontott vérével az Úr mégis olyan diadalt arat, amely dicsőséget szerez Istennek és a Báránynak. Krisztus nem nyugszik meg addig, míg győzelme nem lesz teljes, és “lelke szenvedése folytán látni fog és megelégszik” (Ésa 53:11). A föld minden népe meghallja majd a Krisztus kegyelméről szóló evangéliumot. Ámbár nem mindenki fogadja el Krisztus kegyelmét, de “őt szolgálják a fiak, az Úrról beszélnek az utódoknak” (Zsolt 22:31). “Az ország pedig és a hatalom és az egész ég alatt levő országok nagysága átadatik a magasságos egek szentei népének” (Dán 7:27); “mert teljes léssen a föld az Úr ismeretével, mint a vizek a tengert beborítják” (Ésa 11:9). “És félik napnyugattól fogva az Úrnak nevét, és naptamadattól az ő dicsőségét” (Ésa 59:19).

“Mily szépek a hegyeken az örömondónak lábai, aki békeséget hirdet, jót mond, szabadulást hirdet, aki ezt mondja Sionnak: Uralkodik a te Istened! Ujjongva énekeljete mindnyájan, Jeruzsálem romjai, mert megvígasztalá az Úr népét Feltúrte az Úr szent karját minden népeknek szemei előtt, hogy lássák a föld minden határai Istenünk szabadítását” (Ésa 52:7-10).

[735]

“Az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz”

Krisztus számára eljött az idő, hogy felmenjen Atyja trónjához. Isteni győztesként éppen visszatérőben volt a győzelmi trófeákkal a mennyei udvarokba. Halála előtt kijelentette Atyjának: “Elvégeztem a munkát, amelyet reám bízál, hogy végezzem azt” (Jn 17:4). Feltámadása után egy rövid ideig még a földön időzött, hogy a tanítványai jobban megismerkedhessenek feltámadott és megdicsőült testével. Krisztus most már készen volt a búcsúzkodásra. Hitelesítette azt a tényt, hogy Ő volt az élő Üdvözítő. Tanítványainak nem kellett Őt többé a sírbolttal összekapcsolni. Most már úgy gondolkozhatnak Róla, mint aki megdicsőült a mennyei világmindenség előtt.

A mennybemenetel színteréül Jézus azt a helyet választotta ki, amelyet gyakran megszentelt jelenlétével, miközben az emberek között lakozott. Nem a Sion-hegyét, amelyen Dávid városa terült el, nem a Mórija-hegyét - amelyen a templom állott - tisztelte meg ezzel az eseménnyel. Krisztust ezen a helyen gúnyolták ki és vetették el. Az isteni irgalom hullámain, amelyek újra és újra visszatértek a szeretet egy-egy erősebb dagályával, a kőkemény szívek visszaverték. Jézus fáradtan, megterhelt szívvel ment tovább erről a helyről, hogy nyugalmat találjon az Olajfák-hegyén. Mikor Isten dicsősége - a shekinah - elhagyta az első templomot, a keleti hegyen állott meg, mintha vonakodott volna elhagyni a választott várost. Így Krisztus is az Olajfák-hegyén állott meg, és sóvárgó szívvel tekintett át Jeruzsálemre. A ligeteket és a hegy keskeny völgyeit megszentelték imádságai és könnyei. A hegy meredek lejtői visszhangozták a sokaság diadalkiáltásait, mikor királynak hirdették ki Krisztust. A hegy lejtőjén ereszkedett le, hogy otthonra találjon Lázár házában, Bethániában. A hegy lábánál elterülő Gecsemáné kertjében imádkozott és tusakodott egyedül. Erről a hegyről kellett Krisztusnak felmennie a mennybe. Mikor pedig ismét visszajön, akkor ennek a hegynek a tetején pihennek majd meg lábai. Nem a szomorúság, a fájdalom férfiaként, hanem dicsőséges és diadalmas királyként áll majd az Olajfák-hegyén, miközben a megváltottak hatalmas seregének az

[736]

üdviválgása egyre fokozódó hangon ezt kiáltja: Koronázzátok meg Őt, az Uraknak Urát!

Jézus most tizenegy tanítványával a hegy felé vette útját. Mikor áthaladtak Jeruzsálem kapuján, sok csodálkozó szem tekintett a kis csoportra, amelyet Az vezetett, akit néhány héttel előbb a főemberek elítéltek és keresztre feszítettek. A tanítványok nem tudták, hogy az volt utolsó találkozásuk és beszélgetésük Mesterükkel. Jézus beszélgetéssel töltötte velük az időt, és megismételte korábbi oktatását. Mikor a Gecsemánéhoz közeledtek, Jézus szünetet tartott, hogy tanítványai emlékezetükbe idézhessék azokat a tanításokat, amelyeket nagy tusakodása éjszakáján adott nekik. Jézus ismét rátekintett a szőlőtőkére, amellyel megmagyarázta tanítványainak egyháza egységét, közösségét Vele és Atyjával. Ismét megemlítette azokat az igazságokat, amelyeket akkor kifejtett. Körülötte minden, de minden viszonzatlan szeretetére emlékeztetett. Még a tanítványok is, akik olyan drágák voltak szívének, szemrehányást tettek Neki és elhagyták Őt.

Krisztus harminchárom évig tartózkodott a világon. Eltúrte mindazt a megvetést, bántalmazást és kigúnyolást, amelyben a világ részesítette. A világ elvetette és keresztre feszítette. Most, mikor felemelkedőfélben volt dicsősége királyi székéhez - és még egyszer átgondolta azoknak az embereknek a hálátlanságát, akiknek a megmentéséért jött el -, vajon nem vonja-e tőlük vissza rokonszenvét, részvétét és szeretetét? Érzelmei nem arra a birodalomra összpontosulnak-e, amelyben értékelik személyét, és ahol ártatlan angyalok várnak arra, hogy teljesítsék parancsait? Nem! Jézus ígérete azoknak a szeretteinek szól, akiket otthagyt ezen a földön: "Ímé én ti veletek vagyok minden napon a világ végezetéig" (Mt 28:20).

Miután elérkeztek az Olajfák-hegyéhez. Jézus átvezette tanítványait a hegy tetején Bethánia közelébe. Jézus ott megállt és tanítványai körülvették. Úgy látszott, hogy a világosság fényei sugároztak az arcáról, mikor szeretettel tanítványaira tekintett. Nem korholta őket hibáikért és kudarcaikért. Utolsó szavai a legmélyebb gyengédséggel érintették a tanítványok fülét. Áldásra kinyújtott kezekkel - mintha ezzel is bizonyosságát akarná adni védelmező gondoskodásának - Jézus lassan felemelkedett közülük. Egy olyan erő, hatalom vonta, emelte a menny felé, amely erősebb volt minden földi vonzóerőnél. Miközben Jézus felfelé emelkedett és elragad-

tatott, tanítványai szent tisztelettel, feszült figyelemmel tekintettek mennybe menő Uruk egyre halványuló képére. A dicsőség felhője azután elrejtette Jézust szemük elől. Csak szavai érkeztek hozzájuk vissza, mikor az angyalok felhőből álló diadalszekere felvitte az Urat: “Ímé én ti veletek vagyok minden napon a világ végezetéig” (Mt 28:20). Ugyanakkor hallották a magasból az angyalok karának nagy örömmel zengő énekét.

Miközben a tanítványok még mindig felfelé tekintettek, egy hang szólította meg őket, amely csengő muzsikaként hangzott. Megfordultak és két angyalt láttak maguk előtt emberi alakban, akik így szóltak hozzájuk: “Galileabeli férfiak, Mit állotok nézve a mennybe? Ez a Jézus, aki felviteték tőletek a mennybe, akképpen jó el, amiképpen láttátok őt felmenni a mennybe” (Acs 1:11).

Ezek az angyalok ahhoz a mennyei sereghez tartoztak, amely fénylő felhőben várakozott, hogy elkísérje Jézust égi otthonába. Az angyalok sokaságából a legkitüntetettebb az a két angyal volt, akik a sírboltnál voltak Krisztus feltámadásakor, és akik egész földi élete alatt mindig Jézussal voltak. Az egész menny buzgó vágyakozással várta, hogy Jézusnak a bűn által tönkretett földön való tartózkodása véget érjen. Most eljött az idő a mennyei világmindenség számára, hogy fogadja Királyát. Vajon a két angyal nem vágyakozott-e arra, hogy csatlakozzék azoknak az angyaloknak a seregéhez, akik köszöntötték Jézust? Azok iránt való részvétebből és szeretetből azonban, akiket Jézus a földön hagyott, mellettük maradtak a földön, hogy megvigasztalják őket. “Avagy nem szolgáló lelkek-é mindazok, elküldve szolgálatra azokért, akik örökölni fogják az üdvösséget?” (Zsid 1:14).

Krisztus emberi formában ment fel a mennybe. A tanítványok látták, hogy felhő fogadja be Őt. Ugyanaz a Jézus, Aki velük együtt járt, beszélgetett és imádkozott, Aki velük együtt törte meg a kenyeret, Aki velük együtt volt a bárkában a tavon, és Aki velük együtt vánszorgott fel azon a napon az Olajfák-hegyének meredek oldalán - ugyanaz a Jézus most elment, hogy osztozzon Atyjával királyi trónján. Az angyalok biztosították a tanítványokat arról, hogy ugyanaz a Jézus, akit felmenni láttak a mennybe, jön majd el ismét éppen úgy, ahogy felment. Jézus “eljő a felhőkkel; és minden szem meglátja őt” (Jel 1:7). “Mikor pedig eljő az embernek Fia az Ő dicsőségében, és ő vele mind a szent angyalok, akkor beül majd az ő dicsőségének kirá-

lyi székébe” (Mt 25:31). “Maga az Úr riadóval, arkangyal szózatával és isteni harsonával leszáll az égből és feltámadnak először, akik meghaltak volt a Krisztusban” (1Thess 4:16). Így teljesedik be az Úr ígérete, amit tanítványainak adott: “Ha majd elmegyek és helyet készítek néktek, ismét eljövök és magamhoz veszek titeket, hogy ahol én vagyok, ti is ott legyetek” (Jn 14:3). Nem kétséges, hogy a tanítványok ujjonghatnak Uruk visszatérésének a reménységében.

Mikor a tanítványok visszatértek Jeruzsálembe, az emberek csodálkozással tekintettek rájuk. Krisztus kihallgatása és keresztre feszítése után az emberek azt gondolhatták, hogy tanítványai lehangoltak és megszégyenültek lesznek. Azt remélték, hogy arcukon majd meglátják szomorúságuk és vereségük kifejeződését. Ehelyett csak boldogság és diadal sugárzott lényükből. Arcuk valami nem e földön született boldogságtól tündöklött. Nem fátyolozta be többé arcukat megcsalt reménység, hanem tele voltak Isten iránti dicsérettel és hálaadással. Ujjongva mondták el Krisztus feltámadásának és mennybemenetelének történetét. Bizonyoságtevésüket pedig sokan el is fogadták. A tanítványok többé nem éreztek semmiféle bizalmatlanságot a jövővel kapcsolatban. Tudták, hogy Jézus a mennyben van, és azt is, hogy rokonszenve, részvéte még mindig velük van. Tudták, hogy Isten trónjánál van egy barátjuk. Azért buzgón terjesztették Isten elé kéréseiket Jézus nevében. Félelemmel vegyes tisztelettel és csodálattal mondták el imádságaikat, Krisztus nekik adott ígéretére hivatkozva: “Bizony, bizony mondom néktek, hogy amit csak kérni fogtok az Atyától az én nevemben, megadja néktek. Mostanáig semmit sem kértetek az Atyától az én nevemben: kérjetek és megkapjátok, hogy a ti örömetök teljes legyen” (Jn 16:23-24). Hitük kezeit egyre magasabbra és magasabbra terjesztették ki ezzel a hatalmas érveléssel: “Krisztus az, a ki meghalt, sőt a ki fel is támadott, a ki az Isten jobbán van, a ki esedezik is érettünk” (Róm 8:34). Pünkösöd az öröm teljességét hozta el számukra a Vigasztaló jelenlétében, éppen úgy, ahogy Krisztus megígérte.

[739] Az egész menny váráhozott, hogy köszönthesse Krisztust a mennyi udvarokban. Krisztus, mikor felment a mennybe, felvezette azoknak a nagy seregét is, akiket feltámadásakor kiszabadított fogságukból, és akik követték Őt. A mennyi seregek pedig kiáltásokkal és üdvörléssel, dicsérettel és mennyi énekekkel figyelték az örvendezőknél ezt a felvonulását.

Mikor közel értek Isten városához, akkor a kíséző angyal arra hívta fel őket, hogy így énekeljenek:

“Emeljétek föl fejeteket ti kapuk,
emelkedjétek föl, ti ősi ajtók,
hogy bemehessen a dicső király!”

(Zsolt 24:7 - új
fordítás)

A várakozó örök örömteljesen válaszolták:

“Ki az a dicső király?”

(Zsolt 24:8 - új
fordítás)

Ezt nem azért mondták, mivel nem tudták, hogy ki Ő, hanem azért, mert hallani akarták a fennkölt dicséret válaszát:

“Az erős és hatalmas ÚR,
az ÚR, aki hatalmas a harcban.
Emeljétek föl, fejeteket, ti kapuk,
emeljétek föl, ti ősi ajtók,
hogy bemehessen a dicső király!”

(Zsolt 24:8-9 - új
fordítás)

Ismét hallatszott a kérdés: “Ki az a dicső király?” (Zsolt 24:10 - új fordítás) mert az angyalok sohasem fáradnak el a Felmagasztalt neve hallgatásában. A kíséző angyalok pedig ezt válaszolják:

“A Seregek ura,
ő a dicső király!”

(Zsolt 24:10 - új
fordítás)

Azután az Isten városának díszes kapui szélesen feltárultak és az angyalok sokasága vonult be azokon elragadtatott ének és zene hangzása közben.

[740] Ott volt a trón és körülötte az ígéret szivárványa. Ott vannak a kérubok és a szeráfok. Az angyali seregek parancsnokai, az Isten fiai, az el nem bukott világok képviselői mind összeölelkeznek. A mennyei tanács, amely előtt Lucifer megvádolta Istent és az Ő Fiát, annak az ártatlan birodalomnak a képviselői, akik felett Sátán úgy gondolta, hogy megalapítja uralmát - mind ott vannak, hogy üdvözöljék a Megváltót. Buzgón meg akarják ünnepelni diadalát és meg akarják dicsőíteni Királyukat.

Krisztus azonban visszainti őket. Most még nem! Krisztus még nem fogadhatja el a dicsőség koronáját és a királyi palástot. Atyja elé lép. Rámutat megsebzett fejére, átszúrt oldalára, eltorzított lábaira, felemeli a szögek nyomait viselő kezeket. Rámutat diadalának jeleire: átadja Istennek a lengetett kévét; azokat is átadja, akik vele együtt támadtak fel, mint képviselői ama nagy seregnek, amely második eljövetelekor fog majd sírjából előjönni. Azután Krisztus megközelíti az Atyát, aki egyetlen megtért bűnös felett is örvendezik. Mielőtt a világ alapjait lerakták, az Atya és a Fiú egyesült egy szövetségben, hogy megváltsák az embert abban az esetben, ha Sátán leigázná. Ünnepelesen elkötelezték magukat az emberi nemzetség megváltására és arra, hogy Krisztus legyen lekötelezésük kezese. Ezt a fogadalmat Krisztus teljesítette. Mikor a kereszten így kiáltott fel: “Elvégeztetett!” (Jn 19:30) akkor az Atyához fordult, az Atyát szólította meg. Krisztus megállapodásuknak teljesen eleget tett. Most kijelenti: Atyám, elvégeztetett. Megcselekedtem akaratomat, ó én Istenem! Befejeztem a megváltás munkáját. Ha életemmel és cselekedeteimmal eleget tettem igazságodnak, akkor “Atyám, akiket nékem adtál, akarom, hogy a hol én vagyok, azok is én velem legyenek” (Jn 17:24).

Isten hangja hallatszik és ez a hang kihirdeti, hogy igazságának eleget tettek. Sátánt legyőzték. Krisztus földön fáradozó és küzdő társait az Atya elfogadta “ama Szerelmesben” (Ef 1:6). A mennyei angyalok és az el nem bukott világok képviselői előtt Isten igazaknak nyilvánítja őket. Ahol Krisztus van, ott kell lennie az Ő egyházának is. Nevezetesen ott, ahol “irgalmasság és hűség összetalálkoznak, igazság és békesség csókolgatják egymást” (Zsolt 85:10). Az Atya karjaival átöleli Fiát, és azt mondja: “Imádják őt az Istennek minden angyalai” (Zsid 1:6).

Kibeszélhetetlen örömmel a fejedelemségek és hatalmasságok elismerik az élet Fejedelmének a felsőbbségét. Az angyalok serege arca borul Krisztus előtt, miközben boldog kiáltás tölti meg a menny összes udvarát.

[741]

“Méltó a megöletett Bárány, hogy vegyen erőt és gazdagságot és bölcsességet és hatalmasságot és tisztességet és dicsőséget és áldást” (Jel 5:12).

A diadalénekek összekeverednek az angyalok hárfáinak a muzsikájával, míg a mennyből kicsordulni látszik az öröm és a dicséret. Az elveszettet megtalálták. A mennyből fenséges hangok csendülnek, amelyek azt hirdetik: “A királyiszékben ülőnek és a Báránynak áldás és tisztesség és dicsőség és hatalom örökkön örökké” (Jel 5:13).

A mennyei örömnél ebből a jelenetéből Krisztus saját csodálatos szavainak visszhangja tér vissza hozzánk a földre: “Felmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz, és az én Istenemhez és a ti Istenetekhez” (Jn 20:17). A mennyei és a földi család egy család. Igen, mert a mi Urunk felment a mennybe és érettünk él. “Ennekokáért ő mindenképpen üdvözítheti is azokat, a kik ő általa járulnak Istenhez, mert mindenha él, hogy esedezék érettök” (Zsid 7:25).

[742]